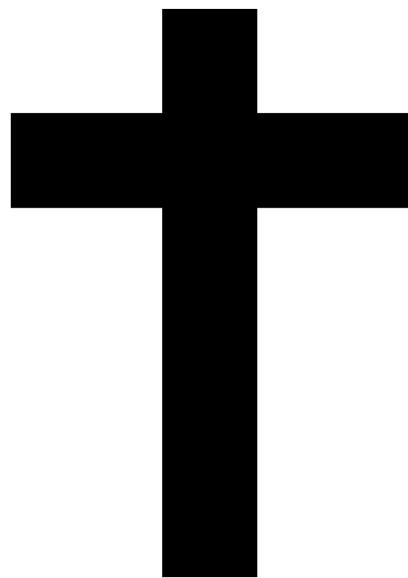

Weneya Totono
Keraisu Yesunomo

The New Testament in the Witu Language (also known as the
Wiru Language) of Papua New Guinea

Weneya Totono Keraisu Yesunomo
The New Testament in the Witu Language (also known as the Wiru Language) of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Witu long Niugini

copyright © 1990, 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Witu (Wiru)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
160088da-6131-52e6-9b0f-c3dc6e8c6abb

Contents

Matiu	1
Make	64
Luke	103
Yone	169
Aposelo	215
Lomane	275
1 Korine	304
2 Korine	332
Galesia	350
Epesase	360
Pilipai	369
Kolosi	376
1 Tesalonaika	382
2 Tesalonaika	388
1 Timosi	391
2 Timosi	399
Taitasi	405
Pailimone	409
Iberu	411
Yame	433
1 Pita	441
2 Pita	449
1 Yone	454
2 Yone	461
3 Yone	462
Yude	463
Yamepianele	465

MATIU

Yesunomo Matiuyo

Wia Mekaneya

*Yesuno Kaua-mikiti Opia Tagama
Nekenemo
(Luke 3:23-38)*

¹ Ipa Yesu Keraisu one kaua-mikiti opia tagama nekenemo. Yesu onepa Depidi-loeke tagene ago. Depidi onepa Eberame-loeke tagene ago.

² Eberame onepa Aisakene etene. Aisake onepa Yekobene etene. Yekobe onepa Yudaneka Yudane wamene-mikitane ka etene.

³ Yuda onepa eya agota Peresi Siratane etene. Einagotapa nine Temayo opianeya. Peresi onepa Eserono etene. Eserono onepa Ramene etene.

⁴ Rame onepa Aminadapene etene. Aminadape onepa Nasonono etene. Nasono onepa Salomonono etene.

⁵ Salomono onepa Boasine etene. Boasi onepa nine Reapeyo opianeya. Boasi onepa Obedene etene. Obede onepa nine Ruseyo opianeya. Obede onepa Yesine etene.

⁶ Yesi onepa ali atoa lukoa meane tobou ago Depidine etene. Depidi onepa Solomonono etene. Solomono one ninepa namolo Yuriane natonoke Depidiyo motaney.

⁷ Solomono onepa Riaboamene etene. Riaboame onepa Abaisane etene. Abaisa onepa Esane etene.

⁸ Esa onepa Yosopasene etene. Yosopase onepa Yoramene etene. Yorame onepa Usaiane etene.

⁹ Usaia onepa Yosamene etene. Yosame onepa Easine etene. Easi onepa Esekaiane etene.

¹⁰ Esekaia onepa Manasane etene. Manasa onepa Emosine etene. Emosi onepa Yosaiiane etene.

¹¹ Yosaia onepa Yekonaiane etene ni Yekonaiane wamene-mikitane etene. Einapetepa Iserele yene mone Babilone take aua nidikoa pekeneya.

¹² Nititikaneyake Yekonaiayo Sialetiele opianeya. Sialetiele onepa Serababelene etene.

¹³ Serababele onepa Abiudene etene. Abiude onepa Elaiakemene etene. Elaiakeme onepa Esone etene.

¹⁴ Eso onepa Sedokene etene. Sedoke onepa Ekimene etene. Ekime onepa Eliudene etene.

¹⁵ Eliude onepa Eleasane etene. Eleasa onepa Masanene etene. Masane onepa Yekobene etene.

¹⁶ Yekobe onepa Yosepene etene. Yosepe onepa Mariane ana. Mariayo Yesu opianeya. Yesu einagopa Keraiswa ibini akene ago.

¹⁷ Nipa Eberameke titimoa Depidike tugoopa opia tagama nekene ali-kitipa ali leme kakoa (14) ibini akene ali-kama wia mekaneya. Ni Depidike titimoa Yu yene Babilone take aua nidikoa pekene-pete tugoopa opia tagama nekene ali-kitipa nika ali leme kakoa (14) ibini akene ali-kama wia mekaneya. Wa Yu yene Babilone take aua nidikoa pekene-pete titimoa Kerasuke tugoopa opia tagama nekene ali-kitika ali leme kakoa (14) ibini akene ali-kama wia mekaneya.

*Yesu Opianemo
(Luke 2:1-7)*

¹⁸ Yesu Keraisu opikilepa eya taneya. One nine Maria Yosepene tu pia kakene atoa Yosepeke wete poameneyake one mati kakedeka. Enipa Epetane Yominiyo taneya.

¹⁹ Mati kakeneya mekale enekome one poatekago Yosepe wene kiyo akene ago tokome i atoa ya takamouno, ne wakuno, pa wane wetekakeneka ali atoane lene yoto wetekamou wa wene pia meaneya.

²⁰ Nitoa mekaka Ali Munono edelo ago Yosepe pule pitikata nokome okome Depidike tagene ago Yosepe Maria neke natono moa latikade piti moamea. Mati kakenepa Epetane Yominiyo taneya tokolo ni uku.

²¹ Mariayo ali mati opikale one ibini Yesu wa oade toko. One yatenepea kini tokoi poaneleme kiwi

moa labaneyaka kokoita toa moo tokolo tekene ni uku wa edelo agome oa pekeneya.

²² Enipa Ali Muno agono agale toawea akane agome papete wia mekapiane toa taatekamotoa enika enile tootapeneya.

²³ Ali poamene tuatoa mati kakeneya mea ali mati opikale Imanuele wa ibini oi wa wia mekapianeya. Imanuele wapa Akolali toto-pala opia meko wa ekete oko.

²⁴ Yosepe pule pitikata kamoa pokome Ali Munono edelo agome tamene wa okana toa tokome natono Maria enemotaneya.

²⁵ Nitoapa mati wete opiameneyakepa koua piameneyaya. Nitoa mekale ali mati opikale Yesu wa ibini akeneya.

2

Lou Witia Noko Lono Mea Ugu Ali-mene

¹ Yesu opikilepa tobou ago Erodeyo Yudea ta talo toa meka-pete eni ta keneke piko Beseleme take opianeya. Nititikaneyake a tibuke tagoi yakome tokale enoai tane ago-mene lou witia noko lono ta tetemada kawa Yerusalem take nekete ekete

² Yu yenane tobou meateko ago eni mati opikilepa maida taneya-pe. Eni mati opianeya tadeko wa wene tomotoa tokome wene ya tagoi pade witia nome kakale enekoya tekete one pikota wadini tukuadete noko wa akeneya.

³ Nimo okoli yatekete Yerusalem take ako tobou ago Erodeyoka ete ali atoa peyameka ekete ekee enidopa edemo iki patu wa wene keda taneya kakeneya.

⁴ Nitoapa one mekuta Akolalike lodo yoai tane ali-kitika kini totono pine toa olaukane ali-kitika kiwi peya noe wa Erodeyo kayo oa motokome okome Keraisu wa papete ibini oa piane ago mani take opianeya piioo-pe-kale ekete

⁵ one opiateko tapa Yudea ta keneke piko Beseleme ta. Enikepa

Akolaline agale toawea akane ago padame eya wa wia mekapianeya.

⁶ *Yudea ta keneke piko Beseleme ta nepa de ta deyake Yudea ta keneke eni pitikalimepa nepa paya tetepo takameamele toamoo. Wida neeke tawateko ago pade ako odene meko tobou agomepa sipi sipi kai talo tou toa anu Iserele yene peya talo takoa kawoo wa einagome wia mekapianeya wa e ali-kitame Erode-pala akeneya.*

⁷ Nimo okoli yakatekoapa wene muno kakeneya meane ali-mene one kidene mekuta noe wa agale poti lukateko oa wetekakale nokoli okome wini tagoipa manipete titia witia noka-pe wa yakateko oa okome

⁸ wini matipa tuku-kama tokoa kawatino, poe. Noanuka eni mati pikota neuwe tukupiane kei piouno, enamutuketepa wete no oto onoatino, poe wa Beseleme take wetekaneya.

⁹⁻¹⁰ Nitikale yakamotekete pokoli lou witia noka lono titia kakale enekoina tagoi namolo kawa pekeneya. Namolo kawa pome eni mati meka yapu pitia tibuke yateta pome kapaneya.

¹¹ Yateta pome kakale einali-mene mati meka yapu pote enekoli eni matin nine Maria-pala mekale enekete wadini tukupia kei pia kakeneya. Nitoapa kini kamo taneya kake ua nootkaneya yawa moa mati metekilepa golo kue yomo page kalono taneyata mekala taneya.

¹² Nitimotekete kini take wakapea peketepa Erode mekata koekoa padeka lono kateko pekeneya. Nipa kini pitikoita Akolaliyo pule metekanakale toa nitaneyaya.

Idipi Take Pitoa Pekenemo

¹³ Nititikaneyake Ali Munoyo moa wetekane edelo agome Yosepe pitikata pule menokome okome tobou ago Erodeyo wini mati wiademe tuku toa kakono, wete kamoaa wini mati nina-pala aua Idipi take toa poe.

Oto wakapea ipete noe wane okoupeteka eida nepia meatino poe wa pekeneya.

¹⁴ Nitikale Yosepeyo eni mati nina-pala aua likonu kamomotokome pitoa pome Idipi take pome mepaneyea.

¹⁵ Mekomepa Erode tukaleka pa eida meaneya. Enipa Ali Munagome one agale toawea akane ago imo akamene wa akene toa taatekaneya. Eya wa akeneya. Anu mana Idipi take meaneya kayo oane mou.

Dedeya Ali Mati-kiti Wia Tukanemo

¹⁶ Eni wene muno meane ali-mename Erode yotokateko a kini take wakapea pekedekoli yatekome Erode kotimi yotaneya kaka matiyame eya taneya. One poyo ali-kiti Beseleme take moa wetekakome okome Beseleme takeka eni ta unukoa piko takeka meki mati-kiti mali takuta ponamene mati peya wia tukakapoe wa wetekaneya. Nipa eni wene muno meane ali-menamepa tagoi ipete witaka wa okoina wene tokome taneya.

¹⁷ Nipa Akolaline agale akane ago Yeremaiayo papete oa pianeyea. Eya wa oa pianeyea.

¹⁸ *Rama take padame komo okomokale yakaneyea. Nipa tumai mekome komo ka oa kakeneya. One mati-kitike Resele komo ka oa kakeneya tokome padameka one eni ela oyake teigakamele toameneyea. Nipa one mati peya tuutapeneyea tokome taneya wa Yeremaiayo oa pianeyea toa taatekaneya.*

Nasarese Take Wakapea Pekenemo

¹⁹ Erode tuutukaneyake Ali Munono edelo ago pade Yosepe pitikata Idipi take nome pule menokome okome

²⁰ wini mati wiadete tuku tokoa kakoina ali-kitipa tuutapeneyano, wini mati nina kini Iserele take wa aua poano, wete kamo a pono wa pule mea pekeneya.

²¹ Nitikale kamomotokome eni mati nina kini Iserele take koua wakapea pekeneya.

²² Koua poademe pokome yatekale tobou ago Erode luku manago Akeleasi mekome Yudea ta yopia meko wa okimo kugu yakateko a eni take wakapea pome mepamene piti tokale Galili take pome mepaneyea. Nipa edelo ago padame Yosepe pitikata pule metekome okana toa

²³ Galili ta keneke piko Nasarese take pome mepaneyea. Nipa Akolaline agale akane ali-kitamepa i toawean uku matipa *Nasarese take ago wa ibini oi wa oa pianeyea toa taatekaneya.*

3

Ue Motokama Yakene Yoneyo Oma Yakenemo (*Make 1:1-8, Luke 3:1-18, Yone 1:19-28*)

¹ Enipetepa ue motokama yakene Yone Yudea ta pikoka ali piame lono taateko a nokome eya wa mo wima yakeneya.

² Akolali a tibu meko agome ali atoa keleyo talo toateko tigotokono, kini tokoi poanele tewitikoa wawe wa mo wima yakeneya.

³ Nipa Akolaline agale akane ago Aisaiayo papete eya wa wia mekapi-ane toa Yone taatekaneya.

Ali piame ta ludu panagome eya wa mo wima yawoo. Ali Muno noateko ka nodokakapia one yawateko ka-kitika kiyotokakapia toatino toe wa taateko a nokome oo wa Aisaiayo Yoneke oa pianeyea.

⁴ Yone einago taateko a nokome kamelo kai pineme latiane mamina kawa one matiuka pitimekawe kai kepeneme latiane matiu kawa taneya. One nakene neepa apio-pala koeyapo ego ueta-kama nokala taneya.

⁵ Nitane ago yakadete eya yene Yerusalem takeka Yudea ta keneke piko ta-kitikeka Yodane ue liti piko ta-kitikeka mekoi-kiti one mekata nokala taneya.

6 Nitapa kini tokoi poanele i i wa toawea ootapekoli nipa ue moe wa Yodane uele kakome ue motokakala taneya.

7-8 Einata einapete Parisi ali-kitameka Sadusi ali-kitameka ue moadete nokoli enekome okome beita, kipa kayane yagono-mikiti. Akolaliyo kibu moateko tigotoma nokono petoatino oto ita poe wapa teyo pubu okolo niki-pe. Kini namolonakaledo tewitikoa wakedekolipa nipa ali atoame ememoton, epetanele toma pamene.

9 Eya wa wameamene. Kipa Eberamene kaua-mikiti mekono, Akolaliyo edoa kibu momotoa-pe wa wameamene. Akolaliyo i piko kue wane-kti moa Eberamene manamikiti oyake latikakamele toko. Nitamele tokono, kipa Eberamene kaua-mikiti meko wa edoa mate agale oadete-pe.

10 Yomo-kti kū tuameadekale pinagome tue moa kāwa toeple pitikoo. Kipa tueme kāwa pitikateko tigotokolo tekene ni uku.

11 Noanumepa kini namolonakale tewitikoa wamotoane tekene pa ue motokaku. No litimotokakome ele kule telekole toa no moa patukako ago noademe toko. Nopa pa ago tekene one kawa yeneka oyake pikoa katekamele toamoko. Einago nokome ali atoa pa ue motokameney. Epetane Yomini-pala toeta motokademe toko.

12 Witi kū takoa motokagome-kti one taepora moa nokome witi kū witikatekoapa yaku pupulegume popokoa aua pomota tokome pokotoa ate pitikakala too. Nitapa kū pitoa auma kakale witi kū lobutua pikoa yapu keneke moa pitikoai too. Ni yaku koukoa moapa nokoa-kama kako toe mine pitikoai too wa Yoneyo akeneya.

Yesuyo Ue Motanemo (Make 1:9-11, Luke 3:21-22)

13-14 Yesu Galili ta tewitikoa Yodane ue yotoko lono Yone mekata nekeneya. Yoneyo ue motokamotoa

tokome ni nekeneya. Nitikale ue motokademe wakome okome uepa neme no motokamedekono, anume ne edoane ue motokamotoa-pe wa okale okome

15 mena, opipa ue motokoa wane i nukuna. Akolaliyo ta wa okalekama tamedekolo tekene ni uku-kale okome nipa nitouno ta wa ue motokaney.

16 Nitikale Yodane ue matanu pogateko pokome enekale eina eina tibu patetepikale Epetane Yomini ini weuve keneya a tibu mea nome oneke pitanokale enaney.

17 Nitikale a tibuke agale ludu nokome okome wini agopa anu kolotini ago, anu managono, one tokoleke kolotine meku wa akeneya.

4

Setanuyo Yesu Likoa Enanemo (Make 1:12-13, Luke 4:1-13)

1 Nititikaneyake Epetane Yominiyo Yesu ali piamene take koua pokomepa Setanuyo likoa enemotoa tokome aua pome mekananya.

2 Nitaneyake ta pataka padeka noi kakoa (40) ponoka toa nee nakileka toameneyakobu tokale meaney.

3 Kobu tokale meaney. Yesu likoa enatekago nokome okome ne Akolaline mana tadekalepa nipa ika i piko kue-kitipa neke noateko palawe wane-kti latiano ta wa likoa enekome okale okome

4 eya wa wia mekaneya pikono, yaka. *Mea kawadetepa pa neekama moa noameneyakolaliyo oka toa-kama yakoa moamene* wa wia mekaneya piko wa Yesuyo okale

5 Akolaline Yerusalem take aua pome tobou losu yapu muno waneke moa kakakome okome

6 ne Akolaline mana tadekalepa ita kawa keika tiga-na. Neekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikolo tekene ni uku.

Akolaliyo ne i agopa wedoa yopia kamene wa one edelo yatene yameoo. Nitikale ne tuga ogo eya nakaya tokale kini yoname lekamono.

Enimopa Akolaline bokuke wia mekaneya pikono, nepala padeleka toamoono, tigaketika wa Setanuyo likoa enekome okale okome

⁷ Akolaline bokuke eya waka wia mekaneya piko. *Neke Ali Muno Akolali likoa enameamene* wa wia mekaneyano, wini okole toamou wa wakeneya.

⁸ Nitaneyake Setanuyo Yesu aka mati kakene tono tobouke moa aua pome kakapaneya. Nitoapa ako tobou ali-kitame yopiane ta piko peya ni eni ta-kitike koniyoya peya yametekome okome

⁹ anu kawane pitalogake no kowitikalepa nipa eni ta piko peya ne ako odene tobou ago meke talo toa wane yametapeouno ta-kale okome

¹⁰ Setanu ne ete pa. Akolaline bokuke eya waka wia mekaneya pikono, yaka. *Neke Ali Muno Akolali einagoke odene nate wene pianeya mea kowitzmene. Losule tikilepa onekele odene takoa tamene* wa Yesuyo okale

¹¹ Setanuyo Yesu tewitikoa pokale edelo ali-kti one mekata note auapenaneya.

Yesu Galili Take Mea Titikome Tanemo (Make 1:14-15, Luke 4:14-15)

¹²⁻¹³ Wa naniko Yone po yapu pitikaneya wa okoimo kugu yakamotokome Yesu Galili take wakapea pome mepaney. Nitoapa eida me me toomotokome Kapaneame take pome mepaney. Eni taapa Galili ue matanuke latiane ta. Sebulane Napesalai tata keneke piko Kapaneame eni take pome mepaney.

¹⁴ Nipa Akolaline agale akane ago Aisaiayo papete eya wa oa piane toa taatekoaa taneya.

¹⁵⁻¹⁶ *Sebulane ti-pala Napesalai tita kipala eya wane ukuno yakamene. Kini wini Galili mine lonoka Yodane ue lonoka mone yatene awia notemekala tokoiyake eya wane uku-ye. Wini take yomiyomu keneke mekete enekoli pa tokaya tubeya wane witakale enoi.*

Yomiyomu katoganeya tuadete meou toa pa meki-kti wida mekika pa pitatapeademe toko wa Aisaiayo Akolaline bokuke papete wia mekaneya.

¹⁷ Eni agale taatekoapa enipete titimoa Yesuyo mo wima yakome okome Akolaliyo kiwi talo tokole keleyo witateko tigotoma nokono, kini namolo wene wia wamene wa oma yakeneya.

Mou Tagi Tane Ali-mene Takoa Motanemo (Make 1:16-20, Luke 5:1-11)

¹⁸ Yesu Galili ue mine matanu ludu kokotoma ponokome enekale ali takuta odene wamename mou tagi toa kakoli enaney. Panago Saimone one pade ibini Pita wa akene ago wamene Aderutame kini tanele tekete mou tagi toa kakoli

¹⁹ enekome okome mou tagi toa kawou toa ali atoa motokakete toatikile olaukouno, no litima noe wa okale

²⁰ eina eina kini tagi ka eida tewitikalogoa litima pekeneya.

²¹ Nitaneyake Yesu kutu pokome enekale odene wamen Yame Yoneta etene Sebedi toa ue dipike mekoli enaney. Einagota kiniket-pala ue dipike mekete tagi ka pilianeka lipua mekoli enekome okome yukuyagota wete noe-ye wa kayo oma ponokale

²² eina eina einata kiniket-ue dipike memotoa Yesu litima pekeneya.

Yesuyo Ali Atoa Olaukoa Latekoaa Tanemo (Luke 6:17-19)

²³ Yesu Galili ta ludu pima yakomepa losu yapu kaka toa pome olaukoa ni Akolaliyo ali atoa talo tokole i i wa kini wene epetekanemo oma pome ni eya kuya kini tane yene peya latekataapea taneya.

²⁴ One eni toma yakenemo Siria ta ludu oa puputikatapeneya tokale dikane notokane yene taneya meane ali atoa one mekata note koukoai taneya. Nipa yeneme tukete tete mokoa kakene-kti ni ipono awitaneya meane-kti ni leau akeneya meane-kti ni kawa yonota wia

mekaneya meane-kiti enika eni ali atoa kini oya-laweme Yesu kakata aua nokala tokoli lateko wetekakala taneya.

²⁵ Nitaneyake ta piko peya Galili ta Dekapolise ta Yerusalem ta Yudea ta Yodane ue lou witia noko lono piko ta enika eni ta ludu pitane ali atoame one litima penaneya.

5

Yesu Tono Tobouke Pome Mekome Olaukanemo

¹⁻² Eida oboa kakoi-kiti enemotokome Yesu tono pade lewia aya waneke pome mepoka. Nitikata one oyali-lawe note mekoli one tepene meaneya yawa eya wa olaukoa meka.

³ Kini weneme Akolalinele nateleka takamele toamoko wa onekekama wene tunganeya meki-kiti kolotine meati wane uku. Akolaliyo one pawe toa talo toko taapa kinino, noe wa kiwi yameoo tokolo tekene ni uku.

⁴ Komo oa tumai keneya meki-kiti kolotine meati wane uku. Akolaliyo kini eni ela teigoo tokolo tekene ni uku.

⁵ Ni poti wene pianeyea mea utanelekama toa meki-kiti kolotine meati wane uku.

Ta piko peyapa kini wa Akolaliyo kiwi yameoo tokolo tekene ni uku.

⁶ Ue nodome-kiti tuaneya meou toa Akolaline *kiyo* akene peku-kama noadiya wa wene pia meki-kiti kolotine meati wane uku.

Akolaliyo one eni peku lawetekale noa tagatapeoi tokolo tekene ni uku.

⁷ Ete ali atoa kibu moameneya yono lukoa meki-kiti kolotine meati wane uku.

Akolaliyo kiwika kibu moameneya yono lukoa meoo tokolo tekene ni uku.

⁸ Kini tepene poane wene takoa koikatapeneyea meki-kiti kolotine meati wane uku.

Eni ali atoame Akolaline lene timini enoi tokolo tekene ni uku.

⁹ Poi ete oto wa teitakutukoa meki-kiti wini poi wia pitikoe wa moa kawikama piki-kiti kolotine meati wane uku.

Akolaliyo kipa one mana kono-mikit wa oo tokolo tekene ni uku.

¹⁰ Akolalinele takama yawou wa *kiyo* akenele toma pikileke tete moma piki-kiti kipa kolotine meati wane uku.

Akolaliyo one pawe toa talo toko taapa kinino, noe wa kiwi yameoo tokolo tekene ni uku.

¹¹⁻¹² Anukule takama yakike ete alikitame tea agale oa tete mea i yene kime poanele tiki wa kapene agale oa tikilika kolotine meati wane uku. Nitikikepa a tibu pine epetaneyakama enatikiyano, hitoa kamotonon, ke wa kolotine meati wane uku. E yename kiwi tete eni metekipa nipa kini kaua-mikitame papete Akolaline agale toawea akane ali-kiti tete mema nekete tane toa totoka opi nitokino, ke wa kolotine meati wane ni uku wa Yesuyo oka.

Kusa-pala Patake Pedoa Akenemo (Make 9:50, Luke 14:34-35)

¹³ Kipa ali atoane nee eyake takoa nakina to wane adeka piane uku. Too pade me pokome meke toamokolopa edoa wa meke takamotoa-pe. One me pekeneya tokome toatekale pihamokale pinagome akolono paka kqua mitapeoo. Nitaneyea pikale tokome ali atoame kautoa witia wawai.

¹⁴ Anu oya-lawe kimepa ta piko peya meki-kiti pa takatikiya wane adeka piane uku. Ali atoame tono toboukedo ta latikolipa nipa keleyo eni latianeya kawoo.

¹⁵ Panagome-kiti one labo tole udukakomepa okolo petene moa kautalogakoya mena. Nitameneya ali atoa yapu mekita pa keleyo toa kamotoa tokome labo piatikita moa piko.

¹⁶ Eina toa yete pade ali atoa pa takama pamene. Kini Akolalinele epeteko takama pikile enekete a tibuke meko Atai Akolali-pala ke wa

oa one kei pia tomotono, nitamene wa Yesuyo oka.

Yesuyo Mosesene Totonoke Olaukanemo

¹⁷ Mosesene totonoka Akolaline agale tōawea akane ali-kitane agaleka no i agome katekoia wawademe noko wa wene piameamene. Enile toadene nokouya mena. Kini oa pianele taatekoane toadene ni nuku.

¹⁸ Nipa eya wa wene taneya meamene. Tibu itonota wete takoa poameneyake eni totono wia mekane toa etene nateya bi mekamu tane-kitika pake katekaptikoa wawameneya pa pia kawoo. Nipa Akolaliyo papete wene toopianeple peya wete taatekameneyake pa pia kawoo.

¹⁹ Eni totono piko toa natele deyaka katekapitikakome litia toameamene wa olaukako agopa nipa Akolaliyo ali atoa talo tokome dikako ago etene keku ago tetepo takoo-mo. Wa eni totono piko toa natele deyaka katekameneya peya litia tootapekome ete ali atoa kimeka litia tootapeamene wa olaukako agopa nipa Akolaliyo ali atoa talo tokome dikako ago etene ako ago tetepo takoo-mo.

²⁰ Akolalinele takaku wa wene piketekete kini totono pine toā olaukaki ali-kitameka Parisi ali-kitameka onekele takakete tiki toado moa patukameketepa Akolaliyo talo toko take edoa pote mepadete-pe.

Timini Nakeneleke Olaukanemo

²¹ Yete pade ali atoa wia tukameamene nipa panagome panagodo wia tukakalepa kini take koiso yatekaka agomekata lia aua pamene wa papete olaukama nekeneyamo.

²² Noanume eya wane wini ukuna-ye. Panagome one oya ago-pala kotimi yotokalepa nipa koiso yatekakago mekata lia aua pamene. Wa panagome pade ago-pala nepa lu oko ago wa-kitido tedu metekalepa nipa tube koisoke Kanosolo ali-kihi mekoita lia aua

pamene. Wa panagome panagopal nepa nego noma yako ago wa poanemo okomepa nipa tukome poane take toe mine mekota poo.

²³ Nekeya pade Akolalike lodo yoai tiki walaike eida aua poke meade kakedo panagome nepala pademo oatekamo nami kakono wene tekepa eya topamene.

²⁴ Nekeya eida tewitikalogoa einakago mekata peke odene weneta piata wa amene. Odene weneta pitakutukoapa wakapea noke nekeya Akolalike lodo yonamene.

²⁵ Panagome-kti i ago neme poanele tokanano, neke eina tokanakale koiso pitia yatekagome pitia yatekamoton, nee noo wa enemotokale opiao pekepa eya wa oa tamene. I ago ame koiso wamatono, odene weneta piata wa oa enamene. Nitameneya eniledo toamokalepa nipa einagome koiso yatekakago mekata lia aua poo. Nitikale koiso yakatekoapa ne i ago po yapu pitikapoano pa wa poyo ago moa metekale moa pitikapoo.

²⁶ Nitikale neke take oto noateka kuedo odene tuane kue waneka katepitoa toamokalepa eida pa pia kawoo.

Atoa Lia Motikike Akenemo

²⁷ Mone padane atoa koua piameamene wa papete olaukama nekeneyamo.

²⁸ Opi noanume eya wane wini ukuna-ye. Panagome pade atoa pa one leneme enetekoa ei einatoa kouane piadiya wa wene pikopa nipa wete eni koua pitane tetepo takakome toko.

²⁹ Neke nimini yono lono kako leneme pinali ne toa potokakolopa wete toa wamene. Neke leneta takuta kakeneya poane take moa pitikaneya mekaya tokale neke eni poane lene wete toa wamene.

³⁰ Neke nimini yoname pinali ne toa potokakolopa nipa eni yono teia wamene. Neke yonota takuta kakeneya poane take moa pitikaneya

mekayano, neke eni poane yono wete teia wamene.

*Atoa Wakete Pa Wa Wetekakike Olaukanemo
(Matiu 19:9, Make 10:11-12, Luke 16:18)*

³¹ Neke atoa wawadepa nipa namolo takoa ne wakene wakuna wa pipia wia meetekoapa pa wa wetekamene wa papete olaukama nekeneya-mo.

³² Opa noanume eya wane wini ukuna-ye. Atoame eko ali kode noameneyake aname pa wado wakomepa poanele eni toko. One atoa pade alike edoa pomotoape. Atoa pade alikedo pokomepa poanele onemeka toko. Nipa one aname tokoleke atoameka poanele eni toko. Eko agome wakene atoado panagome motokomepa nipa mone moamateko atoa eni motoko.

Iya Tia Eya Tia Wa Wameamene

³³ Eya wa papete olaukama nekeneya-mo. *Padele-kiti toade iya tia eya tia wa neke oka toapa kotu kakoa tamene. Padeleka wene kayapea katekameamene. Ali Munto waka neke oka toa-kama tamene* wa papete olaukama nekeneya-mo.

³⁴ Opipa noanume eya waneka ukuna-ye. Padele toadepa iya tia eya tia wa ikile toameamene. Padele toadepa tibu tia wa wameamene. Tibupa Akolaliyo ali atoa talo toa one mekoya tokolo tekene ni uku.

³⁵ Padele-kiti toadepa itono tia wa wameamene. Itonopa Akolali one kawa pogakoa mekoya tokolo ni uku. Yerusalem ta tia waka wameamene. Eni taapa ako odene meko tobou agono ta tokolo tekene ni uku.

³⁶ Wa padele-kiti toadepa neke tobou tia wa wameamene. Neke toboukepa yoe pineka liane pine odeneka witakoa tamele toamoko.

³⁷ Nipa padele tou wa ekeda ee tou wa oa, toamadepa e'e toamou wa oa tamene. Pademo kibutukakutukoa eya tia kuya tia wa okapa nipa Setanuyo wene meteka toa eke too.

Toto-pala Poanele Taneleke

*Nami Witikete Toatekomo
(Luke 6:29-30)*

³⁸ Panagome eko aline lene kiime eya wia togakalepa one lene kiime eya topo takoa wia togamene wa papete edikoa olaukama nekeneya-mo.

³⁹ Opipa noanume eya wane wini ukuna-ye. Nepala padele toa potokakago-pala ete poaneleme topo takameamene. Nitameneya panagome neke nimini yono lono waneke witikalepa ewa yono lono wanekeka wia wa yameamene.

⁴⁰ Ni panagome-kiti neke tigini mamina mou wado ne koisoke lia aua pokalepa nipa tokoo kako maminaka moa wa meamene.

⁴¹ Panagome one kopapu neme aukoa noo wa dekoa moa aukoa kilomita odeneke lia aua pome kakome ne wakapea pa wa wetekakaleka one kopapu-pala kilomita takutake aua pome pikapamene.

⁴² Panagome nekeya pade mano wa oikiledo tokalepa nipa eni oikaya meamene. Wa panagome nekeke paduya-kitido nami kakoa moademe okalepa e'e, meamouno pa wa pade wameamene.

Poi Teiane Yene-pala

*Topo Takakete Toatekomo
(Luke 6:27-28, 32-36)*

⁴³ Papetepa eya wa olaukama nekeneya-mo. *Neke oya ali atoake wene mekoa meamene. Ni nepala poi teiane yene-pala kotimi luaneya meamene* wa olaukama nekeneya-mo.

⁴⁴ Opipa noanume eya wane wini ukuna-ye. Kipala poi teiane ali atoake wedoa wene mekoa meamene-ye. Ni kipala toa potokoa tete mea tiki-kitipa Akolali neme auapea ta wa kini kowitikamene.

⁴⁵ Nipa a tibuke meko Atai Akolaliyo kipa one mana kono-mikititetepe takoa yopimotono, nitamene. Akolali einagome ta piko peyake pitiki peya pewe witikome eya toma poko. Epetanele toma piki-kitika poanele toma piki-kitika kini kini mekika ta epeteko patamotoa toko.

Ni kiyo akenele toma yaki yeneka kiyo wamenele toma yaki yeneka kini kini mekika ta nomotoa toko. Nitikono, eko pade ali atoa mama moa auapeamene.

⁴⁶ Kiwike wene meko meki-kiti takoa wene meko mekilipa nipa Akolaliyo kiwi edoa kei pimotoa-pe. Beita, takesi kue motokama yaki ali-kitika edikoa ete oto wene mekanali yoma yaki. Poane ali-kitameke nitiki.

⁴⁷ Ete yene enoa wawake kini oya-lawe odene ke wa yono mokala teketepe nipa ete yename tiki toa moa patukakete epetekoa tiki-pe. E'e mena. Akolaline peku noamiki yenameka edikakala tiki.

⁴⁸ Kiniketai a tibuke meko agome ele kule tikilepa epetekoa toateko kotuke-kama toko toa toma pamene. Nipa kipala poanele tiki ali atoakeka wene meko meamene wa Yesuyo oka.

6

Ponopene Yene Mama Motekete Toatekomo

¹ Yete pade ali atoa auapekilepa ali atoane lene yoto kakete toameamene. Ete-kitame kiwi kei pimotoa tekete Akolalinele edikoa takakilipa nipa kiniketai a tibuke mekome ke wa epetanele edoa topo takamotoa-pe.

² Ponopeneya meki-kitido nekeya pade tattia metekapa bera eya wiameamene. Nipa i agome ilepa i tokono enatoe wa yete pade ali atoame ne kei pia kā omotoa toameamene. Wene takuta pianeya meki-kitame kini losu yapu-kitikeka ka katepa luduka ali atoane lene yoto pote kakete nile-kala tiki. Nitikala tikino, a tibuke enileke kini pine edoa nemotoa-pe. Itonokepa ali atoame kiwi wete pikoiya tokome wa a tibuke pade pine enamoi. Enipa etene nimini uku.

³ Nekeya pade ponopeneya meki-kitido tattia metekapa pa neke lukoa meamene. Ile tokou wa toawea wameamene.

⁴ Nitikale neketai Akolali padele padele paigakoa tikile eneko ago tokome neke eni tokanakale keleyo topo takoa ke wa ne kei pioo wa Yesuyo oka.

Akolali Kowitikete Oatekomo (Luke 11:2-4)

⁵ Akolali kowitikoa kakepa eya ali-kitame kowitikete tiki toa toameamene. Wene takuta pianeya meki ali-kitame kini losu yapu-kitikeka ka katepa luduka pote kakete keleyo kowitikala tiki. Enipa yete pade ali atoame enoa kiwi kei pimotoa tiki. Enilekepa a tibuke pine edoa nemotoa-pe. Itonokepa ali atoame kiwi kei wete pikoiya tokome wa a tibuke pade pine enamoi. Enipa etene nimini uku.

⁶ Akolali kowitiketa akolono ali atoane lene yoto kake kowitameamene. Nitameneya neke yapu luku kago ketemoa meke paigakoa poti kowitoa meamene. Nitikale neketai Akolaliyo neke tokanakale keleyo topo takoa ke wa ne kei pioo. Ali atoame padele padele peya paigakoa tikile eneko ago tokome nitoo.

⁷ Nitoa kowitoa mekepa Akolaline peku noamiki yename tiki toa kowitameamene. Dikane yename Akolali kowitiketepa agale kutu pa wapi kakakutukoa likoa pia kowitikala tiki. Nipa Akolaliyo yatekome kolotini nakale kini kowitikoimo etene yakoa too wa wene pikete tiki.

⁸ Kime pade nitameamene. Kime wete kowitameneyake kinekitai Akolaliyo kini kowitikete oatikimo i i wa wene toopia mekome tokome kini eni wene moademe toko.

⁹ One nitane agono, eya wa kowitikala tamene. Toneketai a tibuke mea kakago neke ibinipa ali atoame paya tetepo takameneya kei pimotonon ta.

¹⁰ Neke ali atoa pawe toa talo toano ta. Neme ta wa okole-kama a tibuke meki-kitame litia tiki toa itonoke meki ali atoameka edikoa litia tomotono ta.

11 Tone opi noateko neepa neme moa lawetamene.

12 Tone tokoo poaneleke po letu mekakana keetapeamene. Nipa toto-pala poanele tokoi yene kini eni tokoi poaneleke totome po letu mekakoona keetapekete toko toa nitamene.

13 Padele padeleme toto ete-pea liamomotono, yopikoa kamene. Poanele-kama tokagoke toto toa moamene wa Akolali kowitikala tamene.

14 Ete-kitame kipala poanele tokoike po letu mekakoina keetapea ete wa nami wia kibu moamokolipa kiniketai a tibuke mekome kini poanele toma yakoinake po letu mekakana keetapeapa nami wia kibu moamoo.

15 Ete-kitame kipala poanele tokoike po letu mekakoina keamoa ete wa nami wia kibu motokolipa kiniketai Akolaliyo kini poanele tokoinake po letu mekakana keamoa nami wia kibu moo.

Nee Ue Eya Tekei Wawa Noamekete

Kowitikete Toatekomo

16 Akolali kowitzoane meou wa nee wawa pa meketepa eya ali-kitame tiki toa toameamene. Wene takuta pianeya meki ali-kitame ne wawa pa mekilepa kobu lene kakene tetepo takoa tiki. Enipa ete-kitame ataiya i agome Akolalinele wedoa takama pokona wa kei pia kā omotoa tiki. Nitikino, Akolaliyo kiwi kei edoa pimotoa-pe. Ete-kitame kiwi kei wete pikoiya tokome oneme pade kiwi kei pihamoo. Enipa etene rimini uku.

17 Kime Akolali kowitzadete nee wawa pa meketepa kini pine tapalome liitapea petome lomukaketikamene.

18 Ete-kitamepa kini nee wawa pa meadekoile enamomotono, nitamene. Nitikolipa kiniketaiyo ke wa oa kini tokoinakale topo takoa kiwi kei pioo. Onepa ali atoame padele padele paigakoa tikile eneko ago tokome nitoo.

A Tibuke Kamoya Pala Pitikou Toa

Epetanele Toma Poatekomo

(Luke 12:33-34)

19 Itonokepa eya kuya kamoya tuku toa oboa piameamene. Enika eniyapa itonoke pikota t̄iyome t̄ejia noa lameka yotokataapea kode agome yapu bulukoa nome kode moa aua pome toko.

20 Kime pade nitamene, kini kamoya a tibuke pala pitikou toa epetanele toma pamene. Kini eni kamoya a tibukepa t̄iyome t̄ejia noamoa lameka yotokataapeamoa kode agome yapu bulukoa nome kode moa pikile-kitika toamoo tokolo uku.

21 Kini kamoya piko takepa kini wene piitikaneya yakili tekene ni uku.

22 Labo tole yapu pā takalogou toa kini lenetame tepe kolotini eya pā takalogako. Lenetado epetaneya kakepa nipa tepe kolotinika pā tootapeneyea kawoo.

23 Nitamene, leneta poaneyatado kakepa tepe kolotinika yomiyomu tootapeneyea kawoo. Neke tepe kolotini pā takatekoyatapa pā toameneya kakepa nipa dika dika toamene yomiyomume agopa takatapeneyea kawoo.

Kini Kepene Mama Moameamene

(Luke 16:13, 12:22-31)

24 Panagomedo alita takutanele takakome takakomepa panago-pala kotimi yoa pupu takoa wa padena agoke wene mekoa pupu takoa too. Nipa panagoke wene tugakoa mea pupu takoa wa padena ago paya tetepo takoa pupu takoa too. Nipa Akolalinele takaketepa kamole toamadete wawa onekele odene takama pamene.

25 Wa kini kepene mama moameneyea meamene. Nipa noateku neepaedoane moane naku patu, noateku uepa edoane nomoane naku patu, kawateku maminapa edoane topo toane motuku patu wa edikoa wene keda taneya meameamene. Akolaliyo kini yomini tiginita tobou kakoa mama moapa kini noatiki nee

mamina eya kekuya tetepo takoa yopiko. Enipa nimini ukutu-pe.

²⁶ Ini a tibuke pukaneya yakete tikile enekaketepa eya wa wene taneya meamene. Nipa edikakiya. Nee lene matamoia ipe kakoya nee wakoa moamoa kini noatiki nee moa piatiki yapu eya wiamaia tikiyake kiniketaiyo a tibuke mekome talo toa egeteko. Akolaliyo ini eya kekuya tetepo takoa mama moapa anu oya-lawe kiwi akoya tetepo takoa wedoa mama motoko.

²⁷ Anu oya-lawe kiwi panago tuatekou-pete tuamekene lou pini odene ka pa meou wa tepe ate keti enoai tekeka nitamele toamokale tuateka-petepa wete eni tuoono,

²⁸ kawateku mamina edoane topo toane motuku patu wa wene keda taneya meameamene. Taage kaluga eya li ludu witakole enekaketepa eya wa wene taneya meamene. Nipa edikakoya. Po itia mamina latiamokoyake wedoa kalaneya witako.

²⁹ Ako odene tobou meane ago Solomono einagome mamina epetaneyea-kama moa kakome wedoa kalakitikoa kakala taneyake taage kaluga eya kalaneya moa patukamele toameneyea.

³⁰ Kaluga taage eya ei li ludu pa tekei witako. Nipa opi tou toa witakoyake podolikama alime wakoa moa toele pitikaki. Edikoa pa tekei witakoloka Akolaliyo talo toa kalotokako. One dikane ago tokome anu oya-lawe kini kawatiki mamina moa meoono, edekolo wene keda taneya meki-pe. Ae, Akolalike inapa wedoa wene tugameneyea mekiya tadeko.

³¹ Nee edoane moane naku patu, ue edoane nomoane naku patu, kawateku mamina edoane moane kaku patu wa enika eniya mama moameamene.

³² Enika eniyapa Akolaline peku noamiki-kitame mama moma yaki. Kime pade nitameamene. Anu oya-lawe kini wenepa a tibuke meko kiniketai Akolaliyo moademe tokoto-mo.

³³ Nitademeke one talo toko take wene kiyo akeneya mekete toatiki peku tobou kakoa lawetoono, one talo toko take edikoa meadiya wa wene piitikaneya meamene.

³⁴ Nipa podolio edeku patu wa kini kepene mama moameamene. Podolio opita Akolaliyo kiwi talo too tokolo ni uku. Ta pataka abuna keda enamuma pikino, podolio enamuatiki keda pade opi wene toopiameamene wa Yesuyo oka.

7

Yete Pade Ali Atoa Kikoa Akameamene (Luke 6:37-38, 41-42)

¹ Yete pade ali atoa kini tanele poanele tadeko wa kikoa akameamene. Akolaliyo kiwika kikoa akayano, toameamene.

² Yete pade ali atoa edikoa kikoa akakete tiki toa ete wa kikoa akakala toi.

³⁻⁴ Ae, anu oyago neke leneye yomo pudunukau pomotoake wene toameneyea mekeke neke oyagono lenekedo kugu deya pekeneya eneke eke neke leneye kugu deya pekeneyano, toane motokada wakiti oko. Neke leneye poka yomo pudunukau pinali neke wapa toa moamatekoyake oko. Edekolo okope.

⁵ Wene takuta pianeya meko ago neke leneye pudunukau poka yomo pinali neke wa namolo takoa toa moamene. Mootokoapa neke leneme wedoa enamele tokale meke neke oyagono leneye pekene kugu deya toa motokamele too.

⁶ Akolaline takoa pikane ya tue-ki kokoita moa pitikameamene. Eniledo tokolipa nootokoia kiwika kimeme tjawa tadetapeoi. Yobo mayoka kai-ki kokoita moa piameamene. Eniledo tokolipa paya tetepo takakete kawame kautoa wititapeoi.

Akolali Kowitikete Toatekomo (Luke 11:9-13)

⁷ Akolali kowitikolipa yakoa too. Paduya-kihi tuku tokoa kaketepa enamuoi. Kago wi wi tokolipa pinago nome pekapikale tuapea poi.

⁸ Edikoa kowitoa kakagomepa nipa one eni kowitikaya moo. Paduya tuku toa kakagomepa nipa one eni tuku tokaya enamuoo. Kago wi wi toa kakagopa nipa pinagome pekapinoo.

⁹ Neke managome palawe wane pade nouno mano wa-kihi okalepa kue wane pade neme yotokoa moa meoo-pe.

¹⁰ Ni mou pade nouno mano wa-kihi okalepa lene meaneya ali tania tukako kaya yotokoa moa meoo-pe. Nitamoo-li.

¹¹ Kipa poanele toma yaki-kitameke kini mati-kihi epetaneyakama wene toa mekala tiki. Epetaneyakama wene toa mekala tiki toapa a tibuke meko kiniketaiyo etene moa patukakome anu oya-lawe kiwi epetaneyakama mati takoa moa mekala too. One mano wa kowitiki ali atoapa nipa mekala too.

¹² Eko pade ali atoame neke wene mokala tomotoapa nipa kini weneka neme mokala tamene. Eni ukupa Moseseyo yametane totono pine toane ekene uku. Akolaline agale toawea akane ali-kitame wia mekane agaleka pine toane ekene uku.

Nateya Kago Keneke Patukoa Pamene (Luke 13:24)

¹³ Akolali mekota poatiki ka keteponopa nateya dekatekaneya kakono, eni kago patukoa pamene. Ali atoa pote atupoatiki ka kago keteponopa etene yuane mati piko. Nitane ya tokome ali atoa kainya mati pote weamutuketepa poane take pokala tiki.

¹⁴ Mea kama poatiki kaapa nateya deya pia kago-kitika etene dekatekaneya kako. Eni kaapa ali atoa natetekoame tuku toa enamuukala tiki.

Yomo Ku Tukole Takoa Enatekomo (Luke 6:43-44)

¹⁵ Pade ali-kitame Akolaline agale akaku wa kiwi pakeke sipi sipi kai tetepo takoa neketekete lene piane yokome keneya kimeme tiawea tadekatapekome toko toa kiwi toa potokoa oa yotokoino, lene kia wedoa nepikoa kamene.

¹⁶ Nekete tokoile eneketepa nipa ku poaneya eni tukono, Yesuyo oa pikana kago eni nekedeko wa wene toi. Noyokepa gerepi po ku tuamoa ni aulalukepa yomo piki ku tuamoa too.

¹⁷ Yomo epetaneyakepa ku epetekoa tuoo. Yomo poaneyakepa ku potokoa tuoo.

¹⁸ Yomo epetaneyakepa ku poaneya tuamoo. Yomo poaneyakepa ku epetaneyakama tuamoo.

¹⁹ Ku epetekoado tuameadekalepa pinagome tue moa kawa poia toe mine pitikoo.

²⁰ Nipa Akolaline agale akaku wa oake kapene wakoa iki-kihi nekete tokoile eneketepa ku poaneya eni tuko wa wene toi.

Yesuyo Pade Ali Atoa Kiwi Wene Toamuku

Wa Akoa Wawatekomo (Luke 13:25-27)

²¹ Ali Muno Ali Muno wa no kei pia iki peyapa Akolaliyo talo toko take poi wa wene piameamene. Agetai a tibuke mekome ta wa okole-kama yakoa tiki-kihi odene one eni take poi.

²² Wipitia ta pataka-pete ali atoa kainya matiyame no-pala eya wa oi. Ae, Ali Muno neke ibini wedekoanepa neke agale toaweanakoane ali atoake awitane iponokitika takoane wetekoane ele kule telekole toane tokouna wa nopala oi.

²³ Nimo okoli ekene kiwi nateyaka wene toamuku. Poanele toma yakoinakeya-kihi wete poe wane wiane lititapeou wa Yesuyo oka.

Yapu Epetekoa Wikete

Potokoa Wikete Tanemo (Luke 6:47-49)

²⁴ Kipala i uku agale yakoa tiki-kihi kiwike dikoane adeka piane uku. Wene muno meane agomepa yapu

wikome kue yaupea waneke motene pogoa wianeya.

²⁵ Wia peya takaneyake ta lobomoa pitikoa ueka leau akoa yoa pupulege awitikaka matiyameka yapu auamene ya pa kawa kakeneya.

²⁶ Kipala uku agale yateketekete yakoa moamiki-kitike dikoane adeka piane uku. Wene meamene agomepa yapu wikome ue kibike motene pogoa wianeya.

²⁷ Nitaneyake ta lobomoa pitikoa ueka leau akoa yoa pupulege-kitika popokaka matiyame yapu kawa katekoaa ua pitikaneya. Bu wa ua pitikaneya wa Yesuyo oka.

²⁸ Nimo ootokaneyake eida oboa kakoi-kitame ekete

²⁹ i olaukakome okopa Mosesene totono pine toa olaukaki yenamie ikina toa wamokono, agale pinagomepa i okono, yakatoe wa ka oa kakoi.

8

Yesuyo Kedime Nakene Ago Latekanemo (Make 1:40-45, Luke 5:12-16)

¹ Yesu tono aya wane mea keti toa pokale enekete ali atoa lewi lewita pia litima nokoi.

² Nitikoika kedi pitane agome Yesu kotukome wadini tukua kowitikome okome Ali Muno ago nemedo no i ago epetekoouno wene pikepa nipa oyake epetekoano ta-kale

³ yoname one mitikatekakome okome nitouno ta. Kedime nakeneya neke eni yene takoa pomotoane uku wa mitikakome okaka eina eina takoa pootapeneyea.

⁴ Nitaneyake Yesuyo okome ete ali atoa enekeka ne latekakumo toawea ikileka toamea. Nitameneya eya topoano pa. Ne i agopa kedi pitanea mekanake opi i latoa kakona wa yete pade ali atoame wene tomo-toapa nipa Moseseyo tamene wa papete oa pianele topamene. Nipa Akolalike lodo yotokoai toko agomekota peke padeya lodo yotokatekoya aua poke mepoano pa wa wetekaka.

Tobou Poyo Agono Pupu Ago Latekanemo (Luke 7:1-10)

⁵ Yesu Kapaneame take pome kakale Lomane yatene tobou poyo ago pade nokome okome

⁶ Ali Muno anu pupu ago pade one yapu walaike pa pia kakome muku tamele toamokome tetepala moa mekono, einago auapea epetekakoano ta wa kowitikale okome

⁷ nipa winagopa latekapouno, pata-kale okome

⁸ e'e mena. Ipa pa ago kakene ukuno, anu yapu ne pata waneedoane kouane pomotoa-pe. Pa ne ita kake einago latoa kamene wa okalepa latoa poono, oano ta.

⁹ Nopa tobou poyo ago padeke lokoane mekene ta wa okole-kama tuku. Nitiku toa nooke lukoa meki poyo ali-kitika anume toe wane ukule-kama yakoa tiki. Panago ne pa wane-kti ukulupa yakoa poko. Wa panago no mekuta oto noo wane-kti ukulupa yakoa noko. Anu pupu agopalaka ile ta wane-kti ukulupa nipa yakoa ukule takako. Edikoapa anu pupu ago latoa pa wa neme okalepa latoa poo wa tobou poyo agome oka.

¹⁰ Nimo okale yatekome Yesu wene kainya pianeya kakome one-pala obomoa nokoina yene-pala okome imopa i okono, yakoe. Mone yatene agomeke ipa oko. Iserele ago odeneka nooke edikoa wene tugoa meadekole enamuku.

¹¹ Kipala i ukuno, yakoe. Mone pade take ali atoa kainya mati lou witia noko lonoka lou pipoko lonoka yeteka yukuka kawa Akolaliyo talo toko take note menokala toi. Nipa eya ali-mene Eberame Aisaketa Yekobe toa toge kikoa mekoita toge nee nopato wa note menokala toi.

¹² Kipa Eberame-loeke tagene yeneka Akolaliyo eida pawe toa talo too tokake opi poe wa yomiyomume dika dika toamene take moa pitikakale komo kāta nina toa pitikoa kawamoi wa Yesuyo oka.

¹³ Yesuyo nimo ootokoa tobou poyo

ago-pala okome noanume neke pupu ago oyake latekamele toko wa wene teke winipa okono, neke wene moadene tukuno, poano pa wa oka. Poano pa wa okanaka eina eina one pupu ago latoa kakedeka.

*Yesuyo Ali Atoa Peya Mati Latekanemo
(Make 1:29-34, Luke 4:38-41)*

¹⁴ Yesu Pitane yapu tuapea pome enekale Pitane natonane nine poto yeneme tuaneya pikale enetekoa

¹⁵ one yono mitikatekakale eina eina one poto yene takoa pokale kamokakome one nee takoa laweteka.

¹⁶ Lou pipokaka ipono awitane ali atoa peya mati Yesu mekota kiwi aua poono patoe wa kini oya-mikitame koua nokoli poane ipono-kiti wete takoa poe wa okale takoa pokala tokoi. Eya kuya yene tane-kitika aua nokoli latekakala toka.

¹⁷ Enipa Akolaline agale *tqawea* akane ago Aisaiayo oa pianye toa taateko a toka. Eya wa oa pianye. *I tqaweane uku ago taateko a nokome toto peya eya kuya tane yene takoa wetekakomepa kabe kouko a pinali oneke wa weamutukou toa takoa wetekoo* wa Aisaiayo oa pianye.

Yesu Ne Litima Nou Wa Akene Agota-pala

*Akenemo
(Luke 9:57-62)*

¹⁸ Wa pade-pete ali atoa peya mati Yesu kakata unukapia kakoli enekome Yesuyo one oyali-lawe-pala okome eka ue matanuke witatono, patoe wa okaka

¹⁹ Yu yenane totono pine *tqo* olaukakago pade one kakata nokome okome ne pokaka opi litima pou-kale okome

²⁰ yanai ini eya kini piatiki yene kakoyake no Ali Yatenane Oyago naliyomo mokoane piatekuyaka toamokono, no oyake litia noo-pe wa oka.

²¹ Nitikale Yesu-pala opia yaka ago padame okome okome ne opii litima noatekuyake agetai tuaneya pikono,

olo yo tomotekene ne litima noukale okome

²² Akolalinele takamekete tuaneya piou toa pa meki-kitame tuane ali atoa olo yo tomotono, tokamota. Opa nepa no litima noano no wa Yesuyo oka.

*Pupulege Tadalita Teitakanemo
(Make 4:35-41, Luke 8:22-25)*

²³ Yesu ue dipike pome mekaka one oyali-kitame opia pato wa opia pekete pokoi.

²⁴ Mea poadete pokoka pupulege tadalita kotikataapea *uu* wa noka matiyame ue pewikanokome ekolo lobututapeneyake Yesu pa atu pia kudaka.

²⁵ One eni pitikaya liti one oya-lawe tegeteka tegeteka toa mekete kamotakete ekete Ali Muno toto ueme atukamedekono, toa moano, kamoa wa kamotokakoli

²⁶ kamokakome okome dekolo piti motiki-pe. Inapa nooke wene wedoa tugamekete tadiki wa kamokoa kakome pupulege-pala pewikanoka ue-ta kikoa okale tokoo lapa eyaka waametekoa kilikoa meelogaka.

²⁷ Nitikale enekete wene kainya pianye mekete ekete pupulege ue minetameka ta wa okole yakoa eni tokono, i ago Yesupa edane ali patu wa *kq* oa kakeneya.

*Yesuyo Ipono Awitane Agota Epetekanemo
(Make 5:1-20, Luke 8: 26-39)*

²⁸ Yesu eka ue matanuke katepitao pome Gadara ta ludu yakaka ipono-kiti awitane alita takutame one koutua nokoi. Nipa tuane yene olo yo toai taneka mea nokoi. Lene pianeyata kakoi matiyamepa eni take yene peya eida poamadete tima tima toa yakeneya.

²⁹ Nitane agotame Yesu kotukete *kq* telo ootapekete ekete Yesu nepa Akolaline manano, tota-pala edele toade noka-pe. Tota tete meateko oi wete noameneyake papete tete meade noka-pe wa telo tayo ootapea kakoi.

³⁰ Nipetepa eka mati ege egeta kadukoa kakene kai kimi kee noa kakoli

³¹ enekete einagotake awitane ipono-kitame Yesu kowitikete ekete toto takoa wetekakalepa kunuka ku kai-kitike awipoono ta wa kowitikoli okome

³² nipa poe wa okale takoa pootapekete e kai-kitike awipokoi. Nitikoli einaka eina kai-kiti payaneke kawa palake ketipea kiliti pote ue nakoa atutapeneyea.

³³ Nitikoile enekete einaka eina kai egetekoina yename ekete ekee wa kini ta latia pitikoika pitoa pootapekete ipono awitaneya yakoina agota-pala eniledopa eni toka wa kini leneme enekoinakamo opaneyea.

³⁴ Nitikoli yatekete Yesu kotupato wa udamo a pote kotukete ekete tone i ta tewitikoano pa wa kowitzoa kakoi.

9

Muku Toameneyea Pa Pia Kakene Ago

Epetekanemo

(Make 2:1-12, Luke 5:17-26)

¹ Yesu ue dipike peapetekoa pome mea one Kapaneame take eka matanuke wakapea pome mepoka.

² One eida pome mekata pade ali-kitame muku toameneyea pa pia kakene ago leyo leyo toa aua note pinokoi. Yesu i agome kini oyago oyake latekamele toko wa wene tadekoile enekome Yesuyo okome anu mana neke toma nokana poaneleke Akolaliyo po letu mekakanapa keetapekuno, wene weye akeneya meamene wa Yesuyo oka.

³ Nimo okale yatekete Mosesene totono pine toa olaukane ali padeka- kitame ekete beita, i agome Akolali tekome oko wa wene kibutua kakoli

⁴ Yesuyo tetoa enekome okome wene wini poaneyea meokino, dekolo tiki-pe.

⁵ I ago-pala ukule tamele tadeko wa kime wene tomotoanepa edemo

wane omotoa iki-pe. I ago neke toma nokana poaneleke Akolaliyo po letu mekakanapa keetapeku wane omotoa iki-pe. Wete kamokoa pa wane omotoa iki-pe.

⁶ No Ali Yatenane Oyagome itonoke mekene ali atoame toma yakoi poaneleke Akolaliyo po letu mekakanapa noanume keetapeamele toko wa kime wene tomotoanepa i ago-pala eya wane ukuno, ne aua nokoina leyo-pala aua peke neke yapu poano, kamokoa pa wa Yesuyo einago-pala okale

⁷ kamomotokome one yapu pome mepaneyea.

⁸ Nitikale enekete eida oboa kakoki-piti tokale kakete ekete ekee, Akolaliyopa eni telekole toateka peku tone yagono ago i ago lawetaneya tadeko wa Akolali kei pia kakoi.

Yesuyo Matiu Einago Kayo Oa Motanemo

(Make 2:13-17, Luke 5:27-32)

⁹ Yesu eni ta tewitikoa pokome enekale eya ago Matiuyo takesi kue motokoai tane yapu keneke mekale enekome okome no pukuka tone patono noo wa oma ponokale Yesu litima poka.

¹⁰ One yapu nee nopatono, pata wa Matiuyo koua pokale Yesu pome mekome nee noa meka. Nitikale takesi kue motokama yakene ali- kitika Mosesene totono litia toamene ali-kitika eida nekete Yesu-palaka one oya ali-kihi-palaka opia mekete nee nakoi.

¹¹ Nitikoli enekete Parisi ali-kihi Yesuno oya-lawe mekoita nekete ekete kini tikisagomepa takesi kue motokama yaki ali-kihi-palaka Mosesene totono litia toamiki yene- palaka opia mekome nee nakono, edekolo tokoto-pe wa onokoi.

¹² Nimo akedekoli yatekome Yesuyo okome dokosa agomepa yene toameneyea meku wa iki-kihi edoa nome latekanomotoa-pe. Yene taneyea meku wa iki-kihi nipa nome latekanoo.

¹³ Akolaliyo akenemo one bokuke wia mekanemo ukuno, yakoe. Eya

kuya nooke mea lodo yokala tikiyake kote tokolo waku. Anu wenedo kekadetepa ete ali atoa ela moa mama moa tamene wa oka. One eni okamo pine edoa piko patu wa wene kibutukoa meamene. Nipa poanele toamuku wa iki-kiti kini namolo poane wene wia wawe wane oadene nokouya mena. Nitamekene poanele tuku wa iki-kiti odene kini namolo wene wia wawe wane oadene nokou wa Yesuyo oka.

*Nee Tekei Wawa Noamenemo
(Make 2:18-22, Luke 5:33-39)*

¹⁴ Wa naniko ali atoa ue motokama yakene Yonene agale yakane ali-kiti Yesu mekata nekete ekete totomeka Parisi yenameka Akolali wedoa kowitzadetepa padepete-kiti nee eya tekei wawa noameneya pa yako. Neke oya ali-kitame enile toamikino, dekolo toamikititi-pe wa okoli okome

¹⁵ panagono atoa motokakita atoa motoko agono oya-lawe one-pala wedikete wediapa nee eya edoa wawa tumai memotoa-pe. Wa naniko ete yename atoa motoko ago padeka aua poatiki wini tigotoma nokona. Enipetepa wene keda taneya mekete nee noameneya wawa pa meoi.

¹⁶ Panagome-kiti one mamina namoloya pilikalepa weneya pue moa pilikata lapukoa lipuko patu. E'e mena. Eniledo tootokoa uele abe kogalepa weneya pueme ete ete toa edema pokome pilikutu too.

¹⁷ Ni gerepi po ku ue weneyapa pinagome meme kai kepeneme latiane mete namoloyake peia moamoo. Eniledo tokalepa gerepi po ku ue weneya tokome lako yati kawa mono mono oo. Nitikale mete namoloya tokome pukoa mono mono amele toamokome kaugale gerepi po ku ue pata paka ponoo. Gerepi po ku ue weneyapa nipa kepeneme latiane mete weneyake-kama peia mokala too. Nitikale uepala meteta atuameneya pia kawoo wa Yesuyo oka. (Enipa Akolalinele-pala kini namolole-ta odeneka deko toameamene wa okome oka.)

*Tukome Tuane Akoma Kamotokanemo
(Make 5:21-43, Luke 8:40-56)*

¹⁸ Yesuyo enimo oa kakaka tobou ago pade one kakata nome wadini tukupia kowitikome okome anu kono akoma opi tukano, ne nooke yono pikanokalepa latoa kawoono, kamatokakoano patono ta wa kowiti-nokale

¹⁹ nipa pata wa litima pokale one oya-laweka koua pokoi.

²⁰ Yesu eni pokaka yene tane atoa pade one mukiti lono lekama nome one tokoo kakene mamina nami mitikatekaneya. Einatoapa kamate yokoa kakome yeneme tukome mea potokane atoa. Mali tuku (12) kakoa ponoka toa edikoa meaneya.

²¹ Nitane atoa tokome Yesuno kakene mamina namido mitikakenepa latoane pou wa wene pia mitikanokale

²² peketapea enekome okome anu kono nepa tepe kolotini kilikoa pimotonu meamene. Nooke wini wene tugake tokoleme ne latekaneya tokolo uku wa okale einatoa eina eina latoa kaka.

²³ Nititikaneyake Yesu tobou agono yapu pome tuapea kakome enekale pade ali-kiti tumai mekete tulutu oa wa pade ali atoame agale kamotokoa oa tokoli yatekome okome

²⁴ i akoma deya tukome tuaneya menano, pa atu pia mekono, poe wa okale one yau takakoi.

²⁵ Nitikoli poe wa litimotokome eina akoma tuaneya pikata pome kakome yono motokale kamokoa latoa kaka.

²⁶ Nititikaneyake one eni tokamo ta piko peyake oa pupitikatapeneyea.

Leneta Liane Agota Lene Kikakanemo

²⁷ Yesu eida tewitikoa yakaka alita takuta leneta lianeyea meane agotame Yesu kayo oata litima nekete ekete Depidi-loeke tagene ago tota ela moa epetekoano ta wa kayo oa litima nokoi.

²⁸ Litima nekete one pome meka yapu keneke tuapea note kakoli enekome okome i agota kita anume

oyake latekamele toko wa nooke wene tugakete niki-pe-kale ekete Ali Muno neme oyake latekamele tokono wene tekete ni nokoo-koli ²⁹ kini lene mitikakome okome nooke wene tugakete iki toane nitimotoane uku wa oka.

³⁰ Nimo okaka kini leneta eina eina kikatapeneyakakoli okome kita epetekakumo pade-kiti kotuketeka etene kotukoa wameamene wa agale telekoya oa tagaka.

³¹ Nitikale yakameneyakakoli eni ta piko peyake yakete Yesu einagome totapala ilepa i toka wa oa kotukoa yakeneya.

Agale Amele Toamene Ago Latekanemo

³² Eina leneta liitapeneyamekoinak-agota yapu tewitikoa pene ani pokoka pade ali-kitame ipono awitaneyamea agale amele toamene ago-pala Yesu mekata aua nokoi.

³³ Nitikoli Yesuyo eni ipono takoa pa wa wetekakale agale amele toamene agome agale witoa oa kaka. Nitikale eida oboa kakoi-kitame ekete tone Iserele take namolo toamokoinakale i agome ile i tokona wa kaa oa kakoli

³⁴ Parisi ali-kitame ekete beita, ipa ako odene meko tobou iponane tele patu kautakoa kakome ipono-kiti takoa wetekakala toko wa tea kakete okoi.

Yesuyo Ali Atoa Ela Motokome Ak-enemo

³⁵ Yesu ali atoa ta latia pitikoika nateya takeka tubeya takeka yakome kini losu yapu pome olaukakala taneyakakoli. Nipa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokomo kini wene epetekanemo i i wa mo wima pokomepe eya kuya yene tane-kitika kini yene peya latekawineya poka.

³⁶ Nitapa ali atoa eida kakoi mati egetamene sipi sipi kai keneya wene keda toologaneyapayawa mekoile enekome ela matiyame tuaneya kaka.

³⁷ Nitapa agale pedoa okome okome ae ipe nee kakoya wakoa momotoa nodokoa kibutukakoa

kakoyake eni ipe ludu wakoa moatiki yene natetekoa kakino,

³⁸ eya wa kowitamene. Ipe nee kakoya wakoa mou toa neke ali atoa toa motokamoton, pinago neke pupu yene wete takoa moa wetekoano ta wa Akolali kowitamene wa Yesuyo oka.

10

Aposelo Ali-kiti Moa Wetekanemo (Make 3:13-19, Luke 6:12-16)

¹ Wa naniko tuku kakoa (12) one oya-lawe one kakuta noe wa Yesuyo kayo oa motokome okome noanu tele patu kautakoa kakete ali atoake awitanepye latekaoa toma poatino poe wa wetekaka.

² One eni oya-lawene ibinipa dikoa. Namolo agopa Saimone one pade ibini Pita wa okala tiki. Ni one wamenago Aderu. Ni Sebedine manata Yame wamenago Yoneta.

³ Ni Pilipi-pala Batolomiuta. Ni Tomasi-pala Matiuta. Matiu einagopa takesi kue motokama yakanakago. Ni Alepiasine mana Yame. Ni Tadiasi.

⁴ Ni Keinane take ago Saimone. Ni Yudase Isekariose einagopa Yesu wimotoa moa meateka ago.

⁵ One eni tuku kakoa (12) oyalikitii eni moa wetekakome okome mone pade yatenane ta ludu yawamo Sameria yatene kini ta latia pitikoikaka poamoa tamene.

⁶ Iserele yenepa sipi sipi kai-kiti paka pote kapou toa etepea mekino, kini mekika poatino poe.

⁷ Nipa Akolaliyo ali atoa keleyo talo toateko tigotoma noko wa mo wima poatino poe.

⁸ Nitima pekete yene tane ali atoaka latekaoa ni tuane yeneka kamotokoa ni kedime nakene yene kedi takoa wetekoa ni ali atoake awitanepye latekaoa toma poatino poe. Kini eni toatiki peku lawetekenepa nami kakamoane pa lawetekuno, ete yene auapekilepa kinike kue eya oia moameneyapayawa mekoile enekome ela matiyame tuaneya kaka.

⁹ Nitiketepa kue utiki kakape golo kue waneka silepa kue waneka pa tuane kue waneka ua poamoa

¹⁰ ni oia moa nee eya uatiiki kaka aua poamoa ni tigini maminaka kawa yeneka itika wa padeya lokoa moa aua poameamene wane uku. Pupu agome-kiti panagono pupu takakalepa pupu pine agome nami wia one noateka nee lawetoo tokolo ni uku.

¹¹ Tubeya takeka dee takeka peketepa eya wa yakatekamene. I take Akolaline agale yakoa motane ago mani yapu pitikotope wa yakatekoapa nipa eni yapu mepamene. Nipa yapu yapu yawameneyea odene yapu-kama mea kawa pokala tamene.

¹² Nipa yapu tuapea peketepa tepe kolotini kilikoa pimotonu mea wa okala tamene.

¹³ Nimo okoli yapu pitikoi yenam kiwi makutukoa moteketepa nipa kina eina epetekoa okoina toa epetekoa meoi. Nitameneyea makutukoa moamokolipa nipa tokamotonu, kina eina oa metekoina agale pedekomepa kiwike oto weamumotamene.

¹⁴ Wa pade yapu pitikoi yenam kiwi makutukoa moamoa kini agaleka yakoa moamokolipa nipa pubu ou toa kini kawake kakene kege koketikoa tewitikoa pokala tamene.

¹⁵ Ae, dikakoi yenam tete moatikimo ukuno, yakoe. Akolaliyo ali atoa takoa eneka-petepa Sodome Gomora tatake meane yene kibu motokome dika dika toamene tete meoo. Kiwi makutukoa moamokoi yene kibu motikilepa eni meteka tete moa patukoa tete ako mati meoo wa Yesuyo oka.

Akolalinele Takoa Togamene (Make 13:9-13, Luke 21:12-17)

¹⁶ Opi anu oya-lawe kiwi poe wane wetekakilepa lene pianeya yo tane tue-kiti yakika sipi sipi kai keneya moane wetekou toane tuku. Poanele witakale eneketepa edeku patu wa wedetekoa yako kayame-kiti toa toa

wene wedoa tetoa pia tamene. Nitiketeka taba ago ini weuweme-kiti toa utanele poti toma pamene. Nipa poane yenam kipala eya toa potokakala toi.

¹⁷ Pade-kitame kiwi koiso akou wa Kanosolo ali-kiti mekoika lia aua pokala toi. Wa pade-kitame kiwi wiou wa kini losu yapu-kitikeka layo toua wikalala toi.

¹⁸ Ni anukule takama yakoikepa ako odene tobou mekoi ali-kiti mekoikaka kiwike lokoa ta yopia mekoi yene mekoikaka lia aua pote koiso akakala toi. Nitikolipa enika eni tobou mekoi-kitane lenekaka e ku mone pa yatenane lenekaka kakete anukumo i i wa toawea akakala toi.

¹⁹ Kini eni koisoke lia aua pokoka peketeka edemo uku patu, agale edoane topo takoane uku patu wa wene keda taneya poameamene wane uku. Epetane Yominiyo kini oatikimo i i wa wene taka taka too tokolo ni uku.

²⁰ Nitikala tokale tekete pademokititi ikilepa kini weneme titia pade wamoi. Kiniketai Akolaline Yomini kiwike awinokome a wa oka toa okala toi.

²¹ Enipetepa wamenagome-kiti wamene wia tukamotoa moa meoo. Etename-kiti mana matika wimotoa moa meoo. Mana kono-mikitameka kini etene nine wia tukamotoa moa mekala toi.

²² Anu oya-lawe kipa nopala odene ibini pedane ali atoa tokale tekete ete yene peya kipala kotimi yotaneya meoi. Nitikolika anukule pa takama pote kutu togakolipa Akolaliyo kipa one wa toa moo.

²³ Kiwi tete metekolipa kini pitikoina ta wawa toa pote padeka pade take mepokala tamene. Nitiketepa kini Iserele ta keneke ali atoa pitikoi toa pade take toa pokala toa ete ete toa pote mea togameaneyake no Ali Yatenane Oyago wakapeane nou.

²⁴ Nipa eya wa wene taneya yamene. Sukili matiyame one tikisago moa patukamele toamoa ni pupu takakagome one pupu pinago moa patukamele toamoa toko.

²⁵ Tikisago meko toko toa one suki matika edikoa meamedeko. Pupu pinago meko toa one pupu takako agoka edikoa meamedeko. Enipa ete-kitame yapu pinago nopa tobou ipono ago Belesebule wa ibini ikino, eni iki toa moa patukoa anu yapulu yene kipa etene tea agale okala toi wane ekene uku wa Yesuyo oka.

*Akolali Piti Tokale Meamene
(Luke 12:2-7)*

²⁶ Eni yename kipala padele toatikilekeka piti moameamene. Ali atoame kaukoa toma yakile peyapa naniko keleyo witatapeoo. Padele padele paigakoa tikiyapa naniko peyame keleyo enetapeoi.

²⁷ Kipala likonu kakene okouna agalepa lou pake kakete toawea ootapeamene. Wa kipala oi oi wa okoi agalepa yapu yalinike lewia kakete i i wa telo toawea ootapeamene.

²⁸ Yeti pade ali-kitame kiwi wiou wa lama moa lagotoa tukamele tokoyake kini yomini pade oyake wia atukamele toamoko. Nitamele toamokono, ali-kitipa piti moameamene. Akolaliyopa poane take poe wa okomepa nipa kini yomini-pala wia atukakome atukamele toko. Nitikono, Akolali einago odene piti moma pamene.

²⁹ Dee ini deyata takuta tape kogopene topo toa kue motikilepa dedeya tuane kue wane odene mokala tiki. Enipa nimini ukutu pe. Dikane ini odene deyaka tukome itonoke pitakolopa kiniketai Akolaliyo ae, i ini deya eni tukona wa wene taneya meko.

³⁰ Ni ago Akolaliyopa anu oya-lawe kini wagoke witako pine kako toa oi moa talo toa kako.

³¹ Ni agome ini deya mamapa moake paya tetepo takakome kipa one kolotini yene wa wedoa mama moa talo toa kakono, ete-kitame kipala padele toatikilekeka piti moameamene wa Yesuyo oka.

³² Panago ali atoane lenike kakome no i agono peku noane tuku wa toawea okalepa noanuka a tibuke

meko agetaine lenike kakene i agopa anu peku noa tokago wane toaweanou.

³³ Wa panago ali atoane lenike kakome no i ago kote tokolo waku wa okalepa eina toane noanuka a tibuke meko agetaine lenike kakene einagopa kote tokolo waku wane waou wa Yesuyo oka.

Yesuyo Ali Atoa Ete Oto Wa

*Puutakutukamotoa Nekenemo
(Luke 12:51-53, 14:26-27)*

³⁴ Noanumepa ali atoa poi teigoa wawa poti kilikoa memotoane tekene nekedeku wa wene piameamene. No i nukupa kako poi takoukene ni nokou.

³⁵ Nipa panagome one etene-pala padatoame one nine-pala wa padatoame one aline nine one kaue-pala kako poi takoukene keku.

³⁶ Kipala poi teia meki-kitipa kini yapulu yene eni wane ekene uku.

³⁷ Panago one etene ninetake wene wedoa meko mekomeke nooke nateya wene meko mekomepa nipa nopala oyake oya kakoa litiamele toamoko. Wa panago one mana kono-mikitike wene wedoa meko mekomeke nooke nateya wene meko mekomepa nipa nopala oyake oya kakoa litiamele toamoko.

³⁸ Wa panagomepa one wiatiki lekane yomo lia aua poamademe wawou toa tokome anukule takama pokome tete-pala moamademe wakomepa nipa no yatene ago wa amele toamoo.

³⁹ Nipa onekele-kama tokome tukaya wa kepene mama motoko agopa one yomini-pala etepea tua poo. Wa padekagome one kepene mama moamoa no i agoke tuou wa wene pikagopa tukomeka wa kamomotokome Akolaline take pome mea kama poo wa Yesuyo oka.

Akolaliyo Tone Epetekoa Tokole

*Topo Takatekomo
(Make 9:41)*

⁴⁰ Panagome-kihi one yapu kiwi noe wa makutukoa motokomepa

nipa nopala dekoa makutukoa motoko. Panagome no makutukoa motokomepa nipa no moa wetekaka ago-pala dekoa makutukoa motoko.

⁴¹ Panagome Akolaline agale akaka ago kotukome okome nepa Akolaline agale akako agono, one yapu ne noo wa makutukoa motokalepa nipa one eni tokake Akolaliyo einagoka one agale akako ago tetepo takoa pewe wioo. Wa panagomepa wene kiyo akeneya meka ago ponokale enekome okome nepa wene kiyo akeneya meko agono, one yapu ne noo wa makutukoa motokalepa nipa one eni tokake Akolaliyo einagoka wene kiyo akeneya meka ago tetepo takoa pewe wioo.

⁴² Wa panagomepa anu oyago pa ponopene ago ponokale enekome okome i ago nepa Yesuno oyagono, ue nomotokapouno, nepia wa mama moa auapekalepa nipa one eni tokake Akolaliyo etene kei pia pewe wia too wa Yesuyo oka.

11

Yoneyo Yesu Pitia Yakanemo (Luke 7:18-35)

¹ Yesuyo one tuku kakoa (12) oyali-
kiti einaka einamo oa meemotokome
Galili take ali atoa pitikoika mo
wima pokome Akolalinemo i i wa
olaukakala toka.

² Ali atoa ue motokama yakene
Yone po yapu pa piamekomepa
Keraisuyo eina toma yakenemo kugu
yatekome eya taneya. One oyali
padeka-kiti Yesuke moa wetekakome
okome Yesu eya wa yakapoatino poe.

³ Nepa i wa ibini oa piane ago
taatekoaa noko-pe. Panago taatekoaa
noo tokolo totome nepia kamotoa
oko-pe. Oano ta wa yakapoatino poe
wa Yesuke moa wetekaneya.

⁴ Wetekakale yakanokoli okome
padele padele tukule kini leneme
enoa ni pademo pademo ukumoka
kini kaleme yakoa tikino, Yone
mekota eya wa wakapea pote
akapoatino poe.

⁵ Leneta lianeya mekoina yene
opi leneta kikakaneya yawa ni
kawa okeaneyaa yakoina yene opi
wedoa pogoa kautoa pote ni kedime
nakeneya mekoina yene kini kedi
yene opi takoa pokolo latoa kawa ni
kale keneta keteaneyaa mekoina yene
opi kale pekaneya yawa ni tuane
yeneka opi kamotokaneya kawa ni
ponopene ali atoame Akolalinemo
yakakoa meki wa Yone akapamene.

⁶ Eya waka akapamene. Nooke
wene tuga mea wawamoko agopa
kolotine meoo wa akapoatino poe wa
Yesuyo eina ali-kiti Yone mekata kutu
wa wetekaka.

⁷ Wetekakale tewitikoa pokoiika
Yesuyo eida oboa kakoi yene-pala
Yoneke okome okome ali atoa
piamene take Yone enepeketepa
edanele enadete pokoiya-pe. Tauwe
wata pupulegeme muku muku toa
kakale enepokoiya-pe. E'e mena.

⁸ Nipa edane ago enadete pokoiya-
pe. Panago mamina epetaneyaa
kakeneya kakale enepokoiya-pe. E'e
mena. Mamina epetaneyaa kaki-
kitipa nipa ako tobou ali-kitane yapu-
kala meki.

⁹ Nipa edane ago enadete pokoiya-
pe. Akolaline agale akama yakago
enadete ni pokoiya-pe. Ee nimini,
Yonepa nitane ago. Akolaline agale
papete toawea akane ali peya keku
kamotoa einago ako kako.

¹⁰ Yone einagokepa Akolaliyo
mana-pala papete akenemo wene
takakale panagome eya wia mekapi-
aneyaa.

*Ne naniko pomotoane anu agale oa
aua yawateko agopa namolo
takoane moane wetekou.
Nitikolu einago pokome ne
poateko ka nodokakapima poo
wa wia mekapianeya.*

Einagale taatekoapa Yone einago eni
nekedekona.

¹¹ Kipala i ukumo yakoe. Papete atoa-
kitame opiane ali peya keku kamotoa
ali atoa ue motokama yakanakago
Yone ako kako. Onepa nitane ago
eya waneka uku. Anu uku agale
yakoa mootokoa Akolalike lukoa

meki-kitipa etene keku ali atoa-kitameka Yone moa patukaki.

¹² Ali atoa ue motokama yakona Yoneyo Akolalinemo titikome okaka anume opi i olaukakuka ali atoa Akolaliyo talo toko take poadete togo togo oomoata piki.

¹³ Eya wane ekene uku. Akolaline agale tqawea akane ali peyamepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo toatekale i i wa wia meko tuma-kala nekeneya. Nipa papete Moseseyo one totono i i wa titikome tqawea akapiane toa lokoa nitaneya. Wipitikome Yoneyoka einakamo tqawea oma nokona.

¹⁴ Nipa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo toateka tigotokalepa Ilaida namolo takoa noo wa oa piane toa taatekakome Yonepa eni nokona. Ee nimini wa wene piketepa yakoa moamene.

¹⁵ Nipa yakou wa kale piiyakoa kaki-kiti kime yakoa moamene.

¹⁶ No kaku-pete meki-ktiti kini tikile adekapa edoane piane uku patu. Eya adeka piane ukuno, yakoe. Matikitame makesike pa ulu toa kakete

¹⁷ eka e mati-ktiti-pala eya wa kayo oa kaki.

*Tiabu toa kawati wa toto me tululu
eya pukapekolo yateketekete
toamokoi. Nitamokoile enekete
toto tumai meou toa komo
lo oa kakoloka enika enileka
kote tokale tumai meamoukete
wakoi wa eka e mati-ktiti-pala
ulu tootapekete iki wa Yesuyo
oka.*

¹⁸ Nitaoapa einagale pine tqawea okome okome Yone nokome padeya neeka gerepi po kū ueka noameneyake ipono oneke awitaneya tokome ni toko wa padekitame tea agale oa kaki.

¹⁹ Ali Yatenane Oyago noanume padenitamekene eya kuya neeka gerepi po kū ueka nakule enekete ekete no i agopa nee kitipu kakoa noa gerepi po kū noa kawa toko. Takesi kue motokama yaki ali-ktiti-palaka Akolaline agale tagoa toamiki yene-palaka oya patu pia tokono, enoe wa ahoa

agale iki. Nimo wapa ikiyake padekitame ekete mone inapa Akolaline peku noa tadiki wa iki wa Yesuyo oka.

Latiane Ta Tebolo-pala Pubu Akenemo
(Luke 10:13-15)

²⁰ Einata einapete Yesuyo Korasine Besaida tatake pitikoi yene kikoa ahoa kaka. Nipa ele kule telekole kini lenake lugutukoa toma yakanakale eneketeke kini tokoi poanele tewitikoa wawameneyake ni toka.

²¹ Nitikome okome ae dika dika toamene tete moino, nepio. Kiwi pakeke ele kule tubele mati toma yakounakale mone Taia Saidone tata ludu toma yaou tokapa nipa kini namolole tewitikoa wakete palu watea kuku yotokataapea toi toka. Etene dikoa toi tokake kime pade nitamokoina.

²² Akolaliyo ali atoa takoa enoa kibu moateka-pete mone Taia Saidone tata pitane ali atoa tete meoo. Ae, eni tete meteka toa moa patukoapa Korasine ta Besaide tata pitiki-ktiti kiwi dika dika toamene tete meoono, nepio.

²³ Ae, wini Kapaneame take pitiki-ktiti Akolaliyo kiwi a tibuke moa kamotokoono wene pia meki-pe. Nitameneyaka kiwi keti toe take poe wa moa pitikoo. Kiwi pakeke ele kule telekole mati toma yakounakale Sodome take tou tokapa kini tane poanele tewitikoa etene waoi toka. Nitoi tokapa Akolaliyo kini Sodome taapa moa agopa takamokale pa pioo toka.

²⁴ Akolaliyopa ali atoa takoa enoa kibu moateka-pete Sodome take meane yene tete meteka toa moa patukakome Kapaneame take pitiki-ktiti kiwi dika dika toamene tete meoono, nepio wa Yesuyo oka.

*Koome Tuaneya Meki-ktiti Yesuke
Namene*
(Luke 10:21-22)

²⁵ Einata einapete Yesuyo okome okome Atai Ali Munu tibu itonota yopikoa kako ago nepala ke wane uku-ye. I uku agalepa pa nana mati

keneya meki-kiti i i wa neme wene takataka tokoyake Akolalinemo kini weneme wene taneya meku wa ikitiki wene takameke neke luaneyamekono, ke wane ni uku.

²⁶ Atai neke widikakepa neke epene wene-kama piko toa litiapa dikou wa wene toopikanakale taatekoia toko wa Yesuyo Akolali-pala oka.

²⁷ Nimo ootokoa okome Agetaiyo one tele patu kautakoa kama pamene wa one peku no lawetetapeka. Nopa dikane ago wa padameka wene toamikiyake Atai Akolaliyo wenepa toko. Padameka Atai Akolali onepa dikane ago wa wene toamikiyake one mana noanume wenepa tuku. I alimeka i atoameka Akolali wene tomotou wane takoane moane kakaku-kitameka Atai Akolali wene tiki.

²⁸ Ae, koome tuaneya mea wene kedame tuaneya mea tiki peya ko memotouno, noanuke-kama noatini noe.

²⁹ Kini keda taneya-kiti aulogoa poatikiya wanepa anume latikaku. Kini kotomanek kini moa lekoa pikete toatikile olaukouno, moa lekoa piame. No poti ko akene wene-kama pianeya meku agome eni toatiki peku lawetekolu noa teketepe tepe kolotini kilikoa pimotoa aua pamele too.

³⁰ Kini keda taneya-kiti aulogoa poatikiya epetaneya-kama latikoane anu kopapu-kitika yaapeaneyakama takoane meane tuku wa Yesuyo oka.

12

Yu Yene Kini Ko Mea Pupu Toamene-pete

Kekoa Wawa Toameneleke Akenemo
(*Make 2:23-28, Luke 6:1-5*)

¹ Einapete Yu yene ko mea pupu toamene-pete pade Yesu panagono witi ipe kouwoto ludu potokakoa one oya-laweme witi kū deya tukaka kota noma pokoi. Kobu tokale tokome ni tokoi.

² Nitikoli enekete Parisi yename ekete Yu yene tone ko mea pupu toamateko-pete kekaoa wawa toamokole wini tiki wa kikoa okoli okome

³ tobou ago Depidi einagomeka one-pala toa yakene ali-kitameka kobu tokale tanemo oi moamokoiyape. Eya taneya.

⁴ Tobou ago Soloyo Depidi-loe litia aua pokale einago one oya-lawepala toa yakome kobume tuaneya tokome Akolaline wikakane losu yapu tuapea pokome Akolaline takoa pikane palawe wane-kiti moa nakeney. Mosesene totono piane toa Akolalike lodo yotokoai tane ali-kitame odene dikane palawe wane-Kiti namele taneyake taneya.

⁵ Akolalike lodo yotokoai tiki ali-kitame ko mea pupu toamatiki-peteka sipi sipi kai tine wia eni pupu tokala tiki. Kini kekanele eni teketeke Akolaline agale tetekamiki. Mosesene bokuke enileke wia mekanemo oi moamokoiyape.

⁶ Tobou losu yapupa ibini akene yapu kakoyake kiwi pakeke kaku ago etene ibini akene agome ukuno, yakoe.

⁷ Akolaline bokuke agale dikoa wia mekaneyano, yakoe. *Akolali noanuke lodo yomotoane wane wamuku. Yetepade ali atoa mama momotoane uku* wa Akolaliyo akene. Eina agale pine tetoa enoi tokapa anu i oya ali-kitame poanele wini tiki wa kime kikoa wamoi toka. Witi kū deya kota naketepa Akolaline agale tetekamiki wane uku.

⁸ Nopa Ali Yatenane Oyagome ali atoa ko mea pupu toamiki-pete mekete toatikile i i wane oyameane talo toane tekene ni uku wa Yesuyo oka.

Yesuyo Yono Lokane Ago Epetekanemo
(*Make 3:1-6, Luke 6:6-11*)

⁹ Yesuyo nimo oomotokome losu yapu pome kapoka.

¹⁰ Nitikata yono lokane ago pade eida mekale Parisi yename Yesu pitia yatekete ekete tone ko mea pupu

toamateko-pete panagome dikane ago epetekakomepa tone kekanele eni toko-pe wa pitia yatekoi. Nipa Yesu koiso akatekoimo omotadiya wa kakete akeneya. Nitikoli okome

¹¹ kiwi panago neke sipi sipi kai odene egetekoa mekake koa pokale enekepa edeko patu. Pupu toamateko-peteka patu pitikoa aka moa kakako patu. Eeno, eina-pete pupu toamateka-peteka aka moa kakoo-li.

¹² Akolaliyo sipi sipi kai eya mama moapa kekuya tetepo takoa yopikoy-ake ali atoa akoya tetepo takoa wedoa mama moa yopiko. Nitikono, ko mea pupu toamateko-petedo i ago epetekakenepa tone kekanele toamuku. Mosesene totono piane toane oyake epetekamele toko wa Yesuyo oka.

¹³ Nimo ootokoa kakome yono lokane ago-pala okome neke yono kutu lido akoano ta wa okale lido akoa enekale one padeka eina epetane yono-pala odele tootapekale eneka.

¹⁴ Nitikale enekete Parisi yename i ago wiato wa akolono toa pote one wia tukatekoi oi pedoa pia kakoi.

Akolalinele Takamotoa

Yesu Moa Kakapianemo

¹⁵ Nitadekoimo yatekome Yesu eni ta tewitikoa pokale ali atoa lewi lewita pia litima nokoi. Eni yene padeka-kiti yene taneya nokoli enekome peya latekoa wetekakala toka.

¹⁶ Nipa onepa dikane agome ile toma noko wa pade ali atoa kotuketeka kotukoa wameamene wa wetekakala toka.

¹⁷ Nipa Akolaline agale papete toawea akane ago Aisaiayo papete oa piane toa taatekoa toka. Akolaliyo manake oka toa Aisaiayo eya wa wia mekaneya.

¹⁸ *I agopa anu pupu takamotoane takoane moane kakakuna. Anu i kolotini ago one tokoleke we-diane meku. Anu Epetane Yo-mini oneke awinomotou. Nitikoli tokome einagome i i wa*

ali atoa kiyoke takoane enatek-oumo e ku yatene peya-pala akama poo.

¹⁹ Nitima yakomepa ete-kiti-pala mokota wamo a kā wamo too. Ka batete ludu pokomeka agale wame-teko a poti yawoo.

²⁰ Tauwe wata tukukaneya kakale enekome oneme pade pilia moamoo. Labo tole wedoa pā toa kamele toameneya kakale enekome ni pade tugamoo. Ponopene ali atoa edikoa mama moma pome wipitikomepa poi moa patukou toa tokome padele padele tane poanele wia atukataapea e ku yatene peya epetekoa talo toa kawoo.

²¹ E ku yatene one ibini patu kautakoa kaketepa one nani toatekale nepia mea wedianeya mema poi wa Aisaiayo wia mekapianeya.

Yesu Setanuno Tele Patu

Kautakoa Kako Wa Oa Potokanemo (Make 3:20-30, Luke 11:14-23)

²² Einapete pade-kitame ipono awitane ago Yesu kakata moa aua nokoi. Ipono awitaneya tokome leneme enekileka toamoa kabunume agale ikileka toamoa taneyake Yesuyo epetekakale leneta kikoa enoa kabunu pea agale oa toka.

²³ Nitikale enekete peyame ekete i agopa Depidi-loeke tāwatekago taatekoa noko patu wa kā oa kakoi.

²⁴ Nimo okoimo yatekete Parisi yename ekete beita, i agopa tobou ipono Belesebule one tēle patu kautakoa kakome tokome ipono-kiti takoa wetekakala toko wa okoi.

²⁵ Kini tepene pikoi wene tetoa enekome Yesuyo okome ako odene meko tobou agoke lukoa meki yenedo kako poi toa meketepa nipa wete atutapeoi. Wa pitikalika odene yapu pia meki-kitika kako poi toa meketepa tadoa pootapeoi.

²⁶ Setanuyo edikoa one yagonomikitido takoa wetekakalepa one yatene edoa mea kamotoa-pe.

²⁷ Noanu Belesebulene tele patu kautakoane kakene ipono-kiti poe

wane wetekaku wa ikipa nipa kini totono litia tiki ali-kitame ipono-kiti edoa takoa wetekaki-pe. Te patu kau-takoa kakete tiki-pe. Anume takoane wetekakene tukuna toa tikino, kime no ina akoa kakinapa kapene wakoa akediki.

²⁸ Akolaline Epetane Yomini patu kautakoane kakene ipono-kiti takoane wetekakala tukuno, Akolaliyo one ali atoa pawe toa talo tokotapa kiwi pake wini witadeko.

²⁹ Telekagome one yapu pikoya pa yopia mekolopa kode agome yapu bulukoa nome onekeya peya oyake moa pamele toamoko. Nitamele toamokoyake kode ago kotikata-peado nokomepa telekago poome lutua piilogoa onekeya peya oyake kode moa poko.

³⁰ No-pala lipua meamoko agomepa nipa nopala poi eni teigome toko. No auapeamoa no mekuta ali atoa koukoa mekamoko agomepa nipa ali atoa tadekoa litikome toko.

³¹ Dikaki-kitikepa eya wane uku. Panagome padele padele poanele toa Akolali tea kawaka wa nanikodo ae inapa poanele tekene tadeku wa wakalepa nipa Akolaliyo eni poanele tokake po letumekakanapa oyake kekile too. Nitikoyake panagome Epetane Yomininelepa Setanunole tetepo takakalepa one eni poanele tokake po letumekakanapa Akolaliyo etene kekileka toamoo.

³² Panagome-kiti no Ali Yatenane Oyago tea agale akakalepa Akolaliyo eni poanele tokake po letumekakanapa oyake kekile too. Wa panagome Epetane Yomini tea agale akakalepa Akolaliyo one eni poanele tokake po letumekakanapa etene kekileka toamoo. Einago pa mekaleka tua pokaleka kekile toamoa kibu moo wa Yesuyo oka.

Yomo Ku Tukole Takoa Enekike Akenemo (Luke 6:43-45)

³³ Yomo epetaneyapa ku tua epetekoo. Yomo poaneyapa ku tua potokoo. Yomo-kiti ku tukole

eneketepa ipa epetadeko ipa poadeko wa takoa enamele toko.

³⁴ Parisi yene kipa kaya keneya mea poanele toma yakino, pademo epetanemopa edoa oadete-pe. Kini tepene meane toa-kama yawa witakoa okala tiki.

³⁵ Epetane wene piko agomepa one tepene meane toa yawapa epetanemo witakoa okala toko. Poane wene piko agomepa one tepene meane toa yawapa poanemo witakoa okala toko.

³⁶ Nimini ukuno, yakamene. Akolaliyo ali atoa takoa eneka-petepa itonoke mekete paya wene pia pamo okoinakamo peya wedoa pitia yakateko kibu mokala too.

³⁷ Nipa itonoke mekete okoinakamo toopitikoapa oa epetekakoi-kiti kibu moamoa ni oa potokakoi-kiti kibu moa toono, pademo pademo ikilepa wedetekoa okala tamene wa Yesuyo oka.

Yesuyo Padele Telekole Tomotoa

Lede Akenemo

(Make 8:11-12, Luke 11:29-32)

³⁸ Yu yenane totono pine toa olaukane ali-kitameka Parisi ali-kitameka Yesu yatekete ekete Tikisa ago neke tokolepa Akolali patu kautakoa kake tadekalepa padele telekole toano ta-koli okome

³⁹ Akolalinele takamo poanele toma yakina. Nitikete ekete Akolali patudo kakedekalepa padele telekole toano ta wa no likoa iki. Nitikiyake eya odene tokale enoi. Akolaline agale toawea akane ago Yona-pala tubele mati tane toa tokale enoi.

⁴⁰ Yona einagopa ta tebolo-peta patao lika toa tube mou kimane keneke pa meane toanepa no Ali Yatenane Oyago ta tebolo patamotoane itono keneke piane meou.

⁴¹ Yonayo Akolalinemo Ninepa ta ludu mo wima pokale yatekete eni yene Akolalike tepe kolotini peko piitapeaney. Mone pa yenameke nitaney. Yona keku kamotoane no ako ago nukuyake Yu yene kime pade anu agale yakoa moamiki. Ae, Akolaliyo ali atoa takoa eneka-pete

Ninepa yene kamokoa kakete kiwi akoa agale oino, nepiamene.

⁴² Akolaliyo ali atoa takoa enekapete mone Siba take ako meane tobou atoa kamokoa kakome okome Yesu kaka-pete mekoi Yu yene kime toa potokaneya wa kiwi akoa agale oo. Eni atoa mone atoameke Solomonono peku noademe ta padeka mati mea nekenanya. Tobou ago Solomono keku kamotoane no ako ago nukuyake Yu yene kime anu peku noamadete waki wa Yesuyo oka.

Panago Takoa Pokana Ipono Einakagoke

Wa Wakapea Awinokome Tokomo (Luke 11:24-26)

⁴³⁻⁴⁴ Iponodo panago takoa pokomepa eya toko. One ko meatekotapa ta pitamene ta ludu tuku toa kawa teko tokolo wako. Nitoa wakomepa one takoane wawane nokounata wa wakapeane pone mepou wa wene piitikoa wakapea pome enepokolo einata do pokoa pia kalotokaneya kakedeko.

⁴⁵ Nitaneya kakolo enemotokome tuku topokome ipono-kiti tatono kakoa (7) one poanele natele tomota poanele pine wia tagoa tiki ipono-kiti enamua einata aua noko. Aua nokolo einakagoke awitikete awitikili tokome one namolo poanele nateleka toa meake wipitikomepa poanele tubele-kama toma yako. No kaku-pete poanele toa meki-kiti kimepa edikama poadete tiki wa Yesuyo oka.

Yesuyo Nine Wamene-mikitike Akenemo

(Make 3:31-35, Luke 8:19-21)

⁴⁶ Yesuyo e yene-pala nimo oa kakaka one nine wamene-mikitie one agale akadete koli a note kanokoli

⁴⁷ panagome Yesu-pala okome okome nekauayoka neke wamene-mikitameka ne agale akadete koli a note kakina-kale okome

⁴⁸ agauapa te-pe, anu wamene-mikitie te-lawe-pe wa ootokoa okome

⁴⁹ agaua-loe anu wamene-mikitipa ika i mekina wa one oya-mikitie yamemu toka.

⁵⁰ Nititikoa kakome okome Agetai a tibuke mekome ta wa okole-kama litia tiki-kitipa agaua anu wamene laine-mikitie eni wa Yesuyo oka.

13

Ipe Ludu Nee Lene Pitikama Pekene Ago

(Make 4:1-9, Luke 8:4-8)

¹ Einapetepa Yesu eina yapu akolono wititapea ue mine matanuke pome mepoka.

² Nitikata ali atoa lewi lewita pia note-kala kakoli tokome ue dipike pogateko pome mepoka. Nitoapa e yene ue matanuke ete keneya kamota onepa ue dipike mekome

³ pademo pademo pedoa okomepa eya wa oka.

Ipe pinagome-kiti ipe ludu nee lene pitikama pekenanya.

⁴ Nitima pokale nee lene padekapa ka ludu paka tadoa pitanya. Nitaneta ini-kiti pitoai toa napekala taneya.

⁵ Ni nee lene padekapa kue pake pake tadoa pitanya. Tokoo itono nateya deya pianeya tokome wete tumikala taneya.

⁶ Wa naniko lou tigini kakale wete eni tototokoa tuanya. Teke itono kekulu wetekameneya tokome loume ni yoa tukatapeneya.

⁷ Ni nee lene padekapa tonipo pake tadoa pitanya. Nitaneta tonipo eni nee lene-pala odeneke deko witakome tukatapeneya.

⁸ Ni nee lene padekapa itono epetaneyake pitakome leau akataapea witakome kū tukala taneya. Kū tukilepa padekapa kū ege takupeta kadukoa (100) tua ni padekapa ege odepeta kadukoa (60) tua ni padekapa timini mukitini togoikoa padeka kapidi kakoa (30) kū tua taneya.

⁹ Kipala i ukumo yakou wa kale piiyakoa kaki-kiti kime yakoati wane uku wa Yesuyo oka.

10 Nimo ootokoa kakaka one oya-lawe Yesu kakata nekete ekete ali atoa-pala ko ekepa pedoa-kama okono, dekolo widikoa oko-pe-koli okome

11 Akolaliyo one ali atoa pawe toa talo tokolepa papete kaukoa mema nekeneyake opi kiwi keleyo oyame-teku. Nitikuyake ete ali atoa-palapa nipa kaukoane meku.

12 Akolaline peku wedoa nako agopa nipa Akolaliyo one pekupa wedoa lawetema pokale noa tagat-apeoo. Akolaline peku pa alekoa noma poko agopa nipa one eni lawetane peku nateya deyaka takoa pootapeoo.

13 Dikane yene-pala ko ikilepapedoane-kama oane meteku. Kini leneme enekile enoa moamoa kini kaleme yatekimo yakoa moamoa anu ukumoka wene toamoa tikili tekene ni tuku.

14 Nipa Aisaiayo eya wa wia mekapiane toa taateko tiki.

Padele padele kini leneme eneketeke enoa moamoa pademo pademo kini kaleme yateketekete yakoa moamoa toi.

15 I yene kolotini lupi tootokaneya mea kaleme wedoa yakamele toamokolo mea kini leneta-pala lakaputukoa-kama mea tiki. Enipa leneme enoa moa kaleme yakoa moa tekete inapa Akolaline pekuno, noada wa wene tekete nooke tepe kolotini peko piadekolipa anume toane mou tokake kote tokale wakala toi wa Aisaiayo Akolaline agale eni toawea oa pianeya.

16 Anu oya-lawe kime pade nita-meney a kini leneme enoa moa kini kaleme yakoa moa tekete kolotine meki.

17 Ipa nimini ukuno, yakoe. Padele padele tukulepa kini leneme enoa pademo pademo ukumopa kini kaleme yakoa tikino, kini eni enoa yakoa tikiya-kitipa Akolaline agale toawea akane ali-kitameka wene kiyo akeneya meane ali-kitameka enoane yakadiya wa nepia meake

enoa yakoa toameney a pa mea tuma-kala nekeney a.

Pedoa Akene Agale Pine Toawea Akenemo

(Make 4:13-20, Luke 8:11-15)

18 Inapedoane okouna agale pine toawean e ukuno, yakamene.

19 Nee lene padeka ka ludu tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Akolaliyo one ali atoa talo tokome tokomo pade-kitame yakoake wene toamik-ilipa poane ago Setanu nome eni agale kini tepene pitikaneya pikota katekamo a poko.

20 Padeka nee lene kue pake pake pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade ali atoame eni agale yakoapa ke wa wete lukoa wedia meki.

21 Nitiketekete eni agale kini tepene teke wetekameney a tokome Akolalinele pa tekei takaki. Nipa Akolaline agale yakoa tikike ele kuleme ke enekakolo mea ni ete-kitame kipala poi teia mekoli tekete Akolalinele takoake wete tewitikoa waki.

22 Padeka nee lene tonipo pake tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade ali atoame einagale yakoa moake kini kepene mama moa kini kamoya-kitike wene piitikoa mea tikili enika enileme Akolaline agale moa kautako. Nipa ipe nee kakoya k u tuamou toa pa meki.

23 Padeka nee lene itono epetaneyake pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade-kitame eni agale yakoapa inapa Akolaline peku wa noa tiki. Nitikipa ipe nee kakoya k u tuma pou toa padekapa k u ege takupeta (100) kadukoa tua padekapa ege odepeta kadukoa (50) tua ni padekapa padeka kapidi kakoa (30) tua toko wa Yesuyo oka.

Ipe Nee Lene Epetaneyake Pedoa Akenemo

24 Yesuyo agale pade pedoa okome okome Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekene ukuno, yakamene. Ipe pinagome-kiti one

ipe ludu nee lene epetaneya-kama tadekama yakeneya.

²⁵ Nitaneyake ali atoa pitikakoa one-pala poi tejane ago ponome ipe ludu ke paya lene tadekamotokome pekeneya.

²⁶ Nitaneyake nee lene tadekaneya kawa tumia witakale ke leneka odeneka tumia witakome witoa kūkitika tukome tukala taneya.

²⁷ Nitikale enekete pinagono pupu yene one mekata nekete ekete kamo koniyali neke ipe ludu nee lene epetaneya-kama tadekama yakanake ke witakala tokono, edoa tokoto patu-koli okome

²⁸ nopalā poi tejane agome tokome toka-kale ekete eni keepa totome toa pala kakapomota oko-pe-koli okome

²⁹ e'e mena. Nitoati wane wamuku. Eni keedo opi toa pala kakapeketepa ipe nee kakoya-kitika odeneka toa motekete motokayano,

³⁰ pa odenekata witoa kamotonu, wawe. Naniko wakoa momotoa nodokoa kibutukoa kaka-pete eniya wakoa motokatiki ali atoa-pala eya wane ou. Keepa namolo takoa toa moa toe mine pitikoai tamene. Nititikoa witi kū wakoa moapa kū pitikoai tikita aua note pitikakoai tamene wane ou wa ipe pinagome akeneya wa Yesuyo oka.

Kalipe Lene Deyake Pedoa Akenemo

(Make 4:30-32, Luke 13:18-21)

³¹ Yesuyo agale pade pedoa okome okome Akolaliyo one ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno, yakoe. Panagome-kiti kalipe lene deya takoa moa ipeke pitikapaneya.

³² Eni lenepa etene pa nateya wane deyameke eteya yomo moa patukat-apea tube mati kako. Nitoa wetini toa kakolo ini-kiti pukaneya note yeneneke pitoai tiki.

³³ Yesuyo nimo ootokoa agale pade pedoa okome okome Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno, yakoe. Pade atoame-kiti palawe wane mono mono akateka

yisi kugu moa palawe kugu odene bekoke eletekaneya. Nitikalepa palawe kugu keneke alama pokome palawe mono mono akatapeneya wa Yesuyo oka.

Yesuyo Pedoa Agale-kama Oa Metanemo

(Make 4:33-34)

³⁴ Eida oboa kakoi yene-pala einaka einamo ikilepa agalepedo-kama oka. Nipa pademoka keleyo toawea wamoka.

³⁵ Nipa Akolaline agale toawea akane ago padame papete eya wa wia mekakapiane toa taatekoia toka. Kipala ko ekenepa agalepedoane-kama oane mekala tou. Kipala enipedoane oatekumopa Atai Akolaliyo tibu itonota latitikoa mekome kaukaoa mema nokamo oane meou wa einagome papete wia mekaneya.

Nee Lene Pakeke Ke Witaneko

Pine Toa Akenemo

³⁶ Nimo oomotokome Yesuyo eida oboa kanokoina yene tewitikoa yapu wa pome mepoka. Nitoa mekale one oya ali-kiti one mekata note yakanekete ekete ipeke ke lene pitikane neme adeka pikana pina edoa pikoto patu-koli okome

³⁷ nee lene epetaneya pitikama pekene agopa no Ali Yatenane Oyagoke ekene okouna.

³⁸ Ipe wane oanepa ali atoa meki take ekene okouna. Nee lene epetaneyapa Akolaliyo talo toko ali atoake ekene okouna. Ke lene wane oanepa poane peku laweteko ago Setanuno ali atoake ekene okouna.

³⁹ Poi teia mekome ke lene tadekama yakene agopa Setanuke ekene okouna. Ipe nee kakoya wakoa motokatiki-pete wane ikilepa wipitia ta pataka-peteke ekene okouna. Ipe nee kakoya wakoa motokatiki ali atoa wane oanepa Akolaline edelo ali-kitike ekene okouna.

⁴⁰ Kee witakoya toe mine pitikoai taneleke ikilepa wipitia ta pataka-peteke toatekaleke ekene okouna.

41-42 Enipetepa anu edelo yene moane oto wetekakolu nekete eya toi. Ali atoane wene moa koiganele peya ni ele kule poanele toma yakoi peya moapa toe noa kakatake pitikoai toi. Nitikoli toe mine mekete kime kolukoa komo ue uu keneya kaua oa kawei.

43 Nipetepa epetanele toa meane yenepa kiniketai Akolalike lukoa mekoi take lou tigini pa tootapeneyea kako toa kawei. Kipala i ukumo yakou wa kale piiyakoa kaki-kiti kime yakoati wane uku wa Yesuyo oka.

Potipiane Kamoya Enamutanemo

44 Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno, yakamene. Kue kake kue peya mati ua kapetekatapeneyea potipianeysa pikata panago nome enamutukome eya taneya. One kamo toatekuya i piko wa eni kue ka wa potipimotokome yapu wakapea pokome onekeya peya topo toa kue mootapeneyea. Nitoapa ta pinagomekata pokome wini itono i kueme topo toane mou wa topo toa motaneya. Nipa kolotine mekome taneya.

Yobo Mayokeye Pedoa Akenemo

45-46 Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno, yakamene. Panagome-kiti yobo mayo tuku toma pokome eteyea-kiti takoa waatekoa etene koniyo taneya pade enemotokome yapu wakapea pome eya taneya. Onekeya peya topo toa kue moomotokome eina yobo mayo topo toa mopaneywa Yesuyo oka.

Mou Tagi Tikileke Pedoa Akenemo

47-48 Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno, yakamene. Pade-kitame kini mou tagi ka yuane mati moa kusa ue muke pitikoa wa ate moa enekoli eya kuya mou kapea pitakale enekete ue matanuke eka lia aua pote takoa eneki. Takoa enekete ipa epetadekono uada wa moa ipa

poadekono wawada wa mitikakala tiki.

49-50 Edikaki toa wipitia ta patakapetepa edelo yene nekete eya toi. Epetanele toma yakoi peya kiwi meati wa takoa moa wa poanele toma yakoi peya toe mine moa pitikoai toi. Nitikoli kime kolukoa komo ue uu keneya kaua oa kawei.

51 Kipala eni ukumo yakoa wene tootapiki-pe wa okale ekete eeno, wene tootapeko-koli okome

52 Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kitamepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokomo kipala i toaweane uku toa yakoa moa olaukakilepa nipa eya tou toa tiki. Yapu pinagome-kiti one kamoya eya kuya yapu ua pikanakeya namoloya-aka weneyaka moa moke toa meou toa tiki wa Yesuyo oka.

Nasarese Yename Yesu Wakete Wakenemo

(*Make 6:1-6, Luke 4:16-30*)

53 Yesuyo one eni pedoa oka agale oa peya takamotokome

54 eni ta tewitikoa one pine take wakapea poka. Nitoapa losu yapu pome olaukoakakale yatekete e yename ekete ipa tene peku nootokoa okoto patu. One telekole toma pokolepa tene tele patu kauatakoa kakome tokoto patu wa ka oa kakoi.

55 Nitikete ekete beita, i agopa Yosepe kodou agono mana. One nine Maria i mea one wamene-mikitika Yame Yose Saimone Yudase einagomene i mea tiki.

56 One laine-mikitika tone i take meokino, imopa dikane agomeke okono, tene peku nootokoa tokoto patuno,

57 yakamatoe wa wene poaneyakakete ahoa wakoi. Nitikoli okome Akolaline agale toawea akako agopa ete yename kei pimotoake one ta pine yenameka one yapu pitiki yenameka one kei piama paya tetepo takoa wakala tiki wa Yesuyo oka.

58 Eni oka toapa one eni take yene oneke wene tugameneyea.

Nitaneyake eida mekome padele telekole kainya toamoka.

14

Yone Kabe Teiganemo (Make 6:14-29, Luke 9:7-9)

¹ Yesuyo toma yakenemo kugu yatekome Erodeyo Galili ta yopikoa mekome okome

² ali atoa ue motokama yakanakago Yonepa eina wia tukamotoane tokounake wa kamomotokome nomepa nipa one tubele mati toateko tele eni luaneya yakome toko wa one pupu yene-pala akeneya.

³ Namolo Erodeyopa one poyo ali-kitame Yone dekoa moa kapa po kakoa po yapu pitikamota tikilepa eya atoa Erodiasine wene epetekademe taneya. Erode einagome one kale atoa wamene Pilipi natono one kode motaneyake

⁴ Yone Erode mekata nokome okome neke kale atoa kode motekepa toto Yu yenane kekanele wini toka wa kikoa akeneya.

⁵ Kikoa okale Erodeyo Yone einago wia tukamotou wa wene pianeya meake wakeneya. Nipa pa ali atoame i ago Yonepa Akolaline agale toawea akako ago tadeko wa one kei piai tokoli tokome kini wene witikaya wa piti motokome wakeneya.

⁶ Wa naniko Erodeyopa one opiane oi ponokale eya taneya. Oneke lokoa ta yopia meane yeneka one pupu takane yeneka kini toge kikakakuno, toge nee natono noe wa kayo oa motaney. Nitikale nee mekete nakoika Erodiasine kono kini lene yoto nome kakome tiabu toa kakale enekome Erode wene epetaneya mekome okome

⁷ agetai tja, anukuya-kiti pade mano wa oika toane etene meadene tukuno, awa oano ta wa akeneya.

⁸ Nitikale nine kakata pokome edeya mano wane ou-pe wa opokale niname akoano pa wa okana toa one koname eya wa onaney. Ali atoa ue motokama yakanakago Yone kabe teigoa one wago wane okolo

kagonoke pia oto memotoa toano ta wa onaney.

⁹ Tuatoame nimo okale yatekome Erode wene kedapa taneya mekomeke nitaney. Nipa one-pala opia mekete toge nee naki ali atoane lene yoto kakene ekene agetai tja wane okouna toane tamedeku wa wene pikome

¹⁰ Yone po yapu pitikata kabe teig-amotaney.

¹¹ Nititikoa one wago wane okolo kagonoke pianeya ina wa eina tuatoa metekale moa ninane aua potokaney.

¹² Nitaneyake Yonene oya-mikitame Yonene tigini monote aua pote kota keneke pipaney. Nitimotekete Yesu opatono, patoe wa Yesu mekata pote opaneya.

Yesuyo 5,000 Ali-kiti Nee Lawetanemo

(Make 6:30-44, Luke 9:10-17, Yone 6:1-14)

¹³ Yone tuka wa onokoli yatekome Yesu ue dipike pogateko pome mea ali piame take kidene eka witi-moa poka. Pekedekale yatekete ali atoa kini tube take pitikoika kamomotekete one pome witatekata ka ludu pote teigoa kapokoi.

¹⁴ Eida note kakaoa Yesu ue dipike mea nome katepitoa kakome enekome okome ae, elame tuku wa kini yene tane-kiti peya latekakala toka.

¹⁵ Ta likaka one oyali-kiti Yesu kakata nekete ekete ipa ali piame taano, ta-pala lima nokono, ali atoa ta latia pitikika i yene kini noatiki nee topo topoatino, poe wa wetekoano takoli okome

¹⁶ i yename i ta tewitikoa poat-iki toa mena. Anu oya-lawe kini neepa kime motokoa lawetamene-kale ekete

¹⁷ tone palawe wane ko kakoa-pala mou yomo takuta toa odene piko-koli okome

¹⁸ nipa oto nooke aua noo wa oka.

¹⁹ Nitoapa i ali atoa poma ludu kilikoa meetapeo wa ootokoa eina ko kakoa (5) palawe wane-pala mou yomo takuta toa moa pikoa kakome

tibuke ate nepikakome Akolali-pala ke wa ootokoaa popimotoka. Popimotokome one oyali-lawe tatia mekala tokale moomoteketepa e yene tatika tatika topokoli

²⁰ peyame moa noa tagataapea kitipu mekoi. Nootakaneyake kugu paka pitaneya wekotoa moa ua ka katika tuku kakoa (12) mako puputua moa pikoi.

²¹ Eni nee nakoina-kiti oi motikilepa mati atoa katekoaa oi moamoa ali-kama takoa oi motokolipa ege egeta kadukoa (5,000) nakedekoi.

Yesu Galili Ue Tali Ludu Kautoa Nekenemo

(Make 6:45-52, Yone 6:15-21)

²² Nitaneyake Yesuyo one oyali-kiti-pala okome okome ue dipike peapetekoa pote eka matanuke mepoatino, poe. I ali atoa kini kini pitikika wetekamotekene nouno, patepoe wa one oyali-kiti wetekaka.

²³ Nitoapa eida oboa kakoi-kiti pipoatino, poe wa wetekamotokome Akolali kowitademe kidene witi-moa tono tobou ate lewia pome mepaneyea. Ta likaka one eida pa kidene meaneya.

²⁴⁻²⁵ Yesuyo kowitoamekakoa one oya-lawe ue dipike mea puku pekete toa ue muke ue ate ketita pewikoa pupulegemeka kiwi nokoina lono kutu wa popokoa aua poademe tokoa kaka. Nitikoa kakale ta patademe tuei teigaka Yesu ue tali ludu kautoa noka.

²⁶ Kautoa nokale enekete ae, yukupa ipono noko patu wa nenei motekete kā oa kakoli okome

²⁷ no i nukuno, tepe kolotini kilikoa pimotono, piti moameo wa okale

²⁸ Pitayo okome Ali Muno nipa ne nekedekalepa no ne kakota ue tali ludu wete noo wa oano ta-kale okome

²⁹ nipa namene wa okale ue dipi tewitikoa kookenetikoa Yesu kakata ue tali ludu kautoa noka.

³⁰ Nokome enekale pupulege popokoa kakale enekome piti tokale tokome ue mine kekulu atukapademe kakome kā okome okome

Ali Muno no tuamedekuno, wete toa monoo wa kā oa kaka.

³¹ Kā oa kakaka eina eina Yesuyo yono lido ahoa dekoa motokome okome ae, nooke nateya wene tugoa meko ago dekolo pomeme tuaneya nokape wa ootokoaa

³² opia pome ue dipike mepoka. Opia pome mekaka eina eina pupulege teitatapeka.

³³ Nitikale ue dipike mekoi-kitame one kei pikete ekete nepa nimini Akolaline mana tadeko wa wadini tukukoi.

Yesu Genesarese Ali Atoa Kini Tane Yene

Latekakala Tanemo

(Make 6:53-56)

³⁴ Ue mine eka matanuke ue dipike mea witapote Genesarese take kooketikakoi.

³⁵ Nitikoli enekete eni take yenamepa Yesu i nokono, noatino noe wa agale yekeika yukukata oa wetekakoli yatekete kini yene tane ali atoa Yesu mekata aua nokala tokoi.

³⁶ Aua note kowitikete ekete i yene tane-kitame neke mamina nami mitikatekamotonon ta wa kowitikakoi. Nitikoli one mitikatekakoi peya latoa pokala tokoi.

15

Yu Yenane Kaua-mikitame Olaukanemo

(Make 7:1-13)

¹ Einata einapete Parisi ali padekakiti ni Yu yenane totono pine toa olaukane ali-kiti Yerusalem kawa Yesu kakata note kakete ekete

² neke oyali-kitamepa tone kaua-mikitame tamene wa olaukama nekenele toamiki. Nipa kini wene moa koigakoyapa i koguna wa adeka piapa kini nee noadete mekete yono abe kogala tane toa toamikino, dekolo toamikiti patu-koli

³ Yesuyo okome kini kaua-mikitame titia olaukanele litia toadetepe Akolaliyo tamene wa okale wakete onekele pa lede takama yakino, dekolo tiki pe.

⁴ Akolaliyopa neketai-pala nekquata kei pia mape moamene wa oa eya tamene waka oa taneya. Panagome oneketaika onekauaka tea agale okalepa wia tukamene wa akeneya.

⁵ Akolaliyo enimo wa akeneyake panagome-kiti eya wa oko. Ae, agetai agauata kita auapeane padeya meatekuyapa meamuku. Nitikupa enika eniya Akolaline pikakene tekene ni meamuku wa oko.

⁶ One etene nineta edikoa paya tetepo takoa auapeamoko agopa kime kei pikete ekete neketai nekauata pa memotono, tokamota wa iki. Nipa kini kaua-mikitame toma nekenele litia toadetepa Akolaliyo tamene wa akene agale ete pimotoa waki.

⁷ Ae, wene takuta pianeya meki-kiti kini eni toatekoilekepa Aisaiayo eya wa papete wiamekapianeya.

⁸ I toaweane uku ali-kiti kini kabunume no kei pikilepa kini tepene paya wene pianeya meketekete tiki.

⁹ Nitikino, kini kowitikimopaedoane yakamotoa-pe. Kini kaua-mikitame titia olaukanele ile tamene, ile tamene wa olaukama pikino, yakamou wa Akolaliyo oka toa Aisaiayo papete wiamekapianeya.

Enipa nimini eni akedeko wa Yesuyo oka.

¹⁰ Yesuyo e yene one kakuta noatino noe wa kayo oa motokome okome kipala i ukumo wedoa yakoa moamene.

¹¹ Panago one kimane keneke aka ketipea noa nokotikako neemepa pinali one wene oyake moa koigamele toamoko. Nitamele toamokoyake one tepene meaneya poane wene atepaea kabunuwe witako agalemepa pinali one wa moa koigamele toko wa Yesuyo oka.

¹² Nimo ootokaneyake one oyali-lawe Yesu kakata nekete ekete neke winimo yatekete Parisi ali-kiti nepala wene poaneya meokino, enipa wene toamoko-pe-koli okome

¹³ Agetai a tibuke meko agopa oneme matameneya peyapa ipa

oneme matamokounakeya wa toa mitikakala too.

¹⁴ Nitoono, wini Parisi ali-kiti nopala wene poaneya mekete ikimopa oa memotono, tokamota. Wini ali-kitipa leneta lianeya yaki. Dikane agome leneta liane yagono ali lia aua puku pokome toapa nipa takuta kobu kagonoke pitaketeta pitoi wa Yesuyo oka.

¹⁵ Nimo okale Pitayo okome ina pedoa okana agalepa pine edoa pikoto patu-kale okome

¹⁶ ete yename anu okounakamo wene toamikino, kimeka wene toamiki-pe.

¹⁷ Panago nee eya moa nakolopa kimane keneke ponome tepene ponome me me toa wa te pu latia patukatapekala toko.

¹⁸ Nitikoyake poane agale kabunu witakilepa e ku poane wene tepene meaneya yawa witako. Pinali one wene moa koigakilepa eni agaleme tokoya.

¹⁹ Nipa tepene meaneya yawa witako toa tokome ali wiane tukou ni mone padane atoa liou ni abeya toane potokou ni mone padane pikoya-kiti kode mou ni kapene agale ou ni panago pa puputuanekou wa wene pia

²⁰ enika eni poanele aline tepene-kama aloa witakome pinali one wa moa koigako. Anui oya-laweme yono abe koamene ya witi kū kotia nakipa pinali-kiti kini wa toa potokakiya mena wa Yesuyo oka.

Kenane Take Atoa Yesuke Wene Tuganemo

(Make 7:24-30)

²¹ Yesuyo nimo oomotokome eya tata Taia Saidone tata liti piane take wete eni poka.

²² Nitaneyake Kenane take meane atoa pade Yesu kotua kayo oma nokome okome Ali Muno Depidiloeke tagene ago no ela moa auapeano ta. Anu kono akomake poane ipono awinokome tete motokakoa kakono, yapu noo wa kayo oa litima nokaleka

²³ Yesuyo agale wametekoa ka ludu pa pome-kama kaka. Nitikale enekete one oya-lawe Yesuke nekete ekete i atoamepa toto litia kayo oma nokono, pa wa wetekoa ta-koli okome

²⁴ Akolaliyo one pawe toane talo tukuta tewitikoa atua pokoina sipi sipi kaipa oto motokoano, pa wa no wetekaka tokolo tekene Iserele ali atoa odene makutukoane moadene ni nokou wa okale

²⁵ yatekome o atoame Yesuno kawane mulinita tukupia kowitikome okome Ali Muno no auapeano ta-kale

²⁶ Yesuyo agale pedoa okome okome tone matiyane nee takoa pikoake wa tone mati wanoa tue-
kiti kakoita eni nee moa pitikaketepa poanele eni toko wa oka.

²⁷ Yesuyo nimo okaleka o atoame okome Ali Muno winimopa nimini eke okoyake eya wanedo uku. Yagu pinagono nee walai takaneya pikota kugu deya pedemotokome pitakale tue-kitika oyake namele toko wa o atoame oka.

²⁸ Nitikale okome ae, anu oyatoa nooke winipa wedoa wene tugoa kake okono, no-pala wini kowitike oko toa nitimotoane uku wa okaka eina eina one konopa ipono takoa pokale latoa kakenuya.

Yesuyo Yene Tane-kiti Latekakala Tanemo

²⁹ Yesu eni ta tewitikoa Galili ue matanu liti kokotoma pome tono pade ate lewia mepoka.

³⁰ One eni pome mepokata ali atoa lewi lewita pia litima nekete kini yene tane ali atoa-pala aua nokala tokoi. Nipa kawa okeaneya ni leneta lianeya ni agale amele toameneya ni yono totaneya enika eni ali atoa-pala aua note Yesuno kawane piai tokoli latekoa wetekakala toka.

³¹ Nitikale agale amele toameneya mekoina-kiti agale witoa oa ni kawa yoname wia mekaneya mekoina-kiti epetekaneya mea ni kawa okeaneya mekoina-kiti kawa pogakoa kautoa ni leneta lianeya mekoina-kiti leneta

kikakatapenyea yawa tokoli peyame kee wa Iserele yene talo toko ago Ako-
lali kei pia kakoi.

Yesuyo 4,000 Ali-kiti Nee Lawetanemo (Make 8:1-10)

³² One kakuta noe wa Yesuyo one oyali-kiti kayo oa motokome okome i oboa kaki yene mama moane ela motekene uku. Ta tebolo pataka toa no-pala opia yakete kini noatiki nee peya takateko pa kaki. Nee noameneya kini kini yagu tadoa poatino poe wanedo wetekakolupa yagu poadete pekete pake kobume tukete witipitoino, wetekamele toamoko-kale

³³ one oya-laweme ekete i ali atoa kainya mati toko-la. Ipa ali pi-amene taano, ali atoa peya mati i kakino, kini noatiki nee edoa motokoalawetemotoa-pe-koli okome

³⁴ ni kini palawe wane-kiti edela piko-pe-kale ekete tatono kakoa (7) odene piko. Ni de mou deya-meneka piko wa okoli

³⁵ nipa poma ludu meetapeo wa e ali atoa mekatapeka.

³⁶ Nititikoa eina tatono kakoa (7) palawe waneka mou-meneka moa pikoa kakome Akolali-pala ke wa ootoko popimotokome one oyali-kiti tafia mekala tokale mootokoa e ali atoa mekoi toa nee pikama yakoi.

³⁷ Nitikoli peyame moa noa tagat-apea kitipu mekoi. Nootokaneyake nee kugu pika wekotoa moa ka katika tatono kakoa (7) mako puputumoa pikoi.

³⁸ Nipa mati atoa katekoai oi moamoa ali-kama takoa oi motokolipa 4,000 ali-kiti nakedekoi.

³⁹ Nitaneyake Yesuyo eida oboa kakoina-kiti kini kini yagu tadoa poatino poe wa wetekateko ue dipike peapeteko pome mea Mag-adane take mepoka.

*Wa Yesu Likoa Enanemo
(Make 8:11-13, Luke 12:54-56)*

¹ Parisi totonoka Sadusi totonoka litia tane ali padeka-kiti Yesu mekata nekete ekete neke toma yakole Akolaline tele patu kautakoa kake tadekalepa nipa a tibuke padele telekole witakamotonu ta wa likoa enenokoli okome

² ta lima lima tokaka tibu yali yapu kiitapeneyea kakale enekete ekete podoliopa tape too tadeko wa ikina.

³ Likonu witia kolopa pilikakome liane wedodo wa kiane wedo lati-tapekolopa opi pupulege tadalita-pala igi noo tadeko wa ikina. Ae, wene takuta pianeyea meki-kiti kipala ukumo yakoe. A tibuke witakolepa ile toatekolo toko wa kime tetoa enekiyake no kaku-pete witakolepa ile toatekolo toko wa tetoa enamiki.

⁴ Akolalinele takamoa poanele toawineya yakina. Nitikete ekete Akolali patu kakedekalepa padele telekole toano ta wa no likoa eneki. Nitikiyake eya odene tokale enoi. Akolaline agale akane ago Yona-pala padele tubele tane toa tokale enoino, padele pade enamoi wa Yesuyo oa poka.

Parisi Yene Sadusi Yene

*Kini Tanele Toameamene
(Make 8:14-21)*

⁵ Yesuno oya-lawe ue dipike eka matanuke mea peketepa palawe-kiti wene kayapea ua poameneyea.

⁶ Nitaneyake Yesuyo okome okome Parisi ali-kitika Sadusi ali-kitika kini yisi kugu kiwike weamutukayano, wedetekoa yamene-kale

⁷ kini kini yakaate tekete ekete tone noateko palawe wane wene kayapea ua noamokoonake ni oko-koli

⁸ kini tepene piane wene tetoa enekome okome palawe ua noamokoinake edekolo iki-pe. Nooke wedoa wene tuga meamekete tekete ni iki.

⁹ Nipa palawe wane ko kakoane (5) moane ege egeta kadukoane (5,000) ali-kiti lawetekolu nootokaneyake kugu pika wektoa moapa ka katika kainya mati mako puputumoa

pikoina wene kayapetapea mekete iki-pe.

¹⁰ Ni pade-petenaka palawe wane tatono kakoane (7) moane ege egeta kadukoane (4,000) ali-kiti lawetekolu nootokaneyake kugu pika wektoa moapa ka katika kainya mati mako puputumoa pikoina wene kayapetapea meki-pe.

¹¹ Parisi yene Sadusi yene kini yisi kuguke kipala eina okounapa edoa wene toamokoi-pe. Eina okounapa palawe waneke ekene wamokouna. Dikane aline yisi kugu titi toma pamene wane ekene okou-kale ekete

¹² ae, Parisi tottonoka Sadusi tottonoka litia toametekoa titi toma poati wa inapa okome akedeko. Kini yisi kuguke okome wameadeko wa okoi.

Yesu Nepa Keraisu Tadeko

*Wa Pitayo Toawea Akenemo
(Make 8:27-30, Luke 9:18-21)*

¹³ Yesu Sisaria Pilipai take nome mekome one oya-lawe pitia yatekome okome ali atoame no Ali Yatenane Oyagoke ikilepa no te kaku wa ikiti-pe wa okale ekete

¹⁴ padeka-kitame i ago nepa ali atoau ue motokama yakanakago Yone wa oa ni padeka-kitame Yeremaia wa oa ni padeka-kitame Akolaline agale toawea akako ago pade wa oa tiki-koli okome

¹⁵ nimo wapa akedikiyake anu oya-lawe kime no te kaku wa iki-pe-kale

¹⁶ Pitayo okome nepa pa mea kama noko ago Akolaline mana one wa papete takoa kakapiane ago Keraisu wa oka.

¹⁷ Pitayo nimo okale Yesuyo okome Yonene mana Pita nepa kolotine meko ago. Neme wini okopa pa alime wene takaka toa wamokona. Agetai akepa meko agome wene takaka tokale ni wene toa oka.

¹⁸ Eya waneka uku. Pita nepa kue yaupea wa ibini akene ago. Eni kue yaupea waneke yapu wiou toane anu peku nakoi-kiti moane obokoane talo tou. Nitikolu tuane yene yopia mekoi-kitame anu peku nakoi-kiti

moa atukadete wili tokoa kawa teko tokale wawei.

¹⁹ Ni Akolaliyo talo toko ta kago ketepono peateko kiipa ina wane ne moane meou. Nipa itonokepa ile tamene, ile toameamene wa wene kibututukoa okapa a tibuke meko Akolaline wene pika toa-kama eke too wa Yesuyo oka.

²⁰ Nimo ootokoa okome no Yesupa Akolaliyo takoa moa kakapika ago Keraisu taatekoane nekedeku wa ali atoa enekete toawea ikileka toameamene wa Yesuyo oka.

*Yesu Tuake Wa Kamo Poatekamo
(Make 8:31-9:1, Luke 9:22-27)*

²¹ Einapete titimoa Yesuyo one tuatekamo toawea okome okome Yerusalem take ponemekolu eya ali-kitame no tete-kala meoi. Kanosolo ali-kitika Akolalike lodo yoai tiki tobou ali-kitika Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kitika enika eni ali-kitame no wia tukoi. Nitikolika ta tebolo takoa patakapete Akolaliyo moa kamotokoo-kale

²² Pitayo pata wa Yesu eko keneya aua pome kakome kikoa okome okome Ali Muno nepa Akolaliyo mama moamedekono, eni yename nitamoi-li wa okale

²³ Yesuyo peketapekome Pita-pala okome i ago Setanu anu mukiti lono kuka poneke kapono, Akolaline wene piko toane litiane takaya tokolo ka ketekake oko. Winipa Akolaline wene piko toa wamoa pa aline wene piko toa okono, wa wa ootokoa

²⁴ one oya-lawe peya-pala okome no i ago litima nou wa wene piko agopa nekele tewitikoa wamene. Nipa ne wia dekatiki yomo lia aua nou toa tete mokoa kakeka no litima namene.

²⁵ One kepene mama motokome tukaya wa piti motaneyaka mekagopa etepea tua poo. One kepene mama moamokome no einagoke oyake tuou wa wene piko agopa toa motaneyaka mea kama poo.

²⁶ Panagomepa one yominidou atukome atumotoake itonoke pia kawa toko peya mootapeadekalepa

eniya peya edeya weike moamoo. One yominido atukome atukalepa edeyame oto wa topo toa momotoape.

²⁷ No Ali Yatenane Oyagopa anu edelo ali-kiti-pala opiane nekenepa Agetai pa teleta tootapeneyaka meko toane meane nou. Nitikenepa ali atoa peyame epetaneleka poaneleka toma yakoinake nami wiane topo takakala tou.

²⁸ Nimini ukuno yakoe. Ita kaki yene padeka-kiti wete tuameneyaka mekete enekoli no Ali Yatenane Oyago etene ako odene tobou meatekou ago nokolu enoi wa Yesuyo oka.

17

Yesuno Lene Timini Mamina Eya

*Yati Yati Tootapeanemo
(Make 9:2-13, Luke 9:28-36)*

¹ Ko melepu kakoa (6) ta patatekaneyake Yesuyo Pita Yameta Yamene wamene ago Yone toa kidene-mene ete witimoa aua pome tono kakene matike lewia pome kapaneyaka.

² O ali-mene aida kakakoa one-pala padele tokome one lene timini lou pa keneya yati yati tootapea one maminaaka lou pa keneya ake tootapea taneyaka.

³ Nitaneyaka kakata Mosese Ilaidata kotikatapea nekete Yesu-pala ko oa kakeneyaka.

⁴ Nitikoli enekome Pitayo okome Ali Muno kimene ko oa kakita totomeneka odeneyle kakono, epetekono, neme nitika wa okalepa nipa aga yapu tebolo Mosese Ilaidata kini wikakakala too wa okaka

⁵ pa tootapeane wedome agopa takoa kauma nekeneyaka. Nitikaka eni wedo keneke agale ludu nokome okome anu kolotini ago anu manago wini kako. One tokoleke wediane kakuno, one oka toa yakoa tamene wa okale

⁶ yatekete one oyali-mene piti mati tokale itonoke ketipea lene timini lono aua pitaloganeyaka.

⁷ Aua pitakoita Yesu nokome yoname mitikatekakome okome piti moameneya wete kamokoa kawe wa okale

⁸ ate enetekakoli Yesu odene kakedeka.

⁹ Tono aya wane mea keti toa pekete pake Yesu kakome okome Ali Yatenane Oyago no tukolu wete kamotokameneyakepa kimename opi enekoinakamo pa kini luaneya mema yamene wa okale ekete

¹⁰ Yu yene tone totono pine tōa olaukaki ali-kitame eya wa olaukaki. Keraisu naniko taateko a nomotoa Ilaida namolo takoa noo wa olaukakiya. Enipa edekolo ikiti-pe wa okoli okome

¹¹ Ilaida einago namolo takoa nokome paduya paduya peya nodoka nodoka toono, enipa nimini ikiya wane uku.

¹² Nimo wanepa ekenike eya waneka uku. Ilaida wete wina wakapea noka. Nitikanake ali atoame ina okoinakago i nekedeko wa wene toamekete tokome e ku wene ponoka toa litia tekete one tete mekala tokoi. Edikakoi toa no Ali Yatenane Oyagoka tete motokakala toi wa okale ekete

¹³ Ilaida wa ina okanapa, ali atoa ue motokama yakana Yoneke okome akedeko wa wene tokoi.

Ipono Awitaneya Meane Mati Latekanemo (Make 9:14-29, Luke 9:37-42)

¹⁴ Tonoke ketipea koa ali atoa oboa kakoi pakeke pote kakoli ali pade Yesu kakata nome wadini tukupia mekome okome

¹⁵ Ali Muno ne kowitikumo yakoano ta. Anu mana mati leau okome tete mati mokoa kakomepa padepete-kti toe mine aua pitakome uele aua pitakome-kala toko.

¹⁶ Nitikala tokale tekene neke oyali-kti mekoita latekakoatino toe wane auane nokounake latekakamele toamoka. Anu mana neme elado motekepa latekakoano ta wa kowitikale okome

¹⁷ ae, ipete meki ali atoa kime Akolalinemo yakamoa wene moa

koiganeya mea tikino, kini eni poane wene tewitikoa wamotoaneedoane nepiane meamou wa ootoko matiyane etene-pala okome neke mana mati no kakuta aua noo wa okale

¹⁸ aua nokale ipono kikoa okome okome i mati takoa pa wa okale takoa poka. Takoa pokaka eina eina eni mati latoa wene epetekaneyaka.

¹⁹ Nititikaneyake Yesuno oya-lawe one kakata kidene-mene nekete ekete ina ipono totomepa oyake takoa wetekamele toamokano, edekome tokato patu-koli okome

²⁰⁻²¹ nooke pa nateya wene tugoa mekete tokome takoa wetekamele toamoka. Kalipe lene dedeyameke witakome leau akataapea witako. Akolalineledo edikoa takama peketepa nipa i kako tonoka tōa yeta kapono wa okoli yeta ponome kaponoo. Nipa padelle padelle peya kime oyake tamele tokale nitoo wa Yesuyo oka.

Yesuyo One Tuatekamo Wa Toawea Akeneya

(Make 9:30-32, Luke 9:43-45)

²² Yesu one oya-laweka Galili take kouko mekoi-pete pade one eni oya-lawe-pala okome no Ali Yatenane Oyagopa pade-kitame wimotoa panagome ete moa meoo.

²³ Moa metekale wia tukakolika ta tebolo takoa pataka-pete kamoane pou wa Yesuyo okale yatekete wene keda mati toologakale mekoi.

Tobou Losu Yapu Takesi Kueke Ak-enemo

²⁴ Yesu one oya-lawe-pala Kapaneame take note mekoika tobou losu yapu takesi kue motokama yakene ali-kti Pita kakata nekete ekete neke tikisa agome tobou losu yapu takesi kue pitikakoya-pe wa okoli okome

²⁵ éeno, Yesuyo nitikoya wa one yapu wakapea pome mekome Yesupa palagale oademe tokale Yesuyo okome itonoke tobou meki ali-kitame takesi kue moteketepa kini yenaneke motiki-pe. Mone pa yenaneke motiki-pe-kale okome

²⁶ mone yenaneke odene takesi kue motiki-kale okome winipa ni-mini oko. Tobou ali-kitane manamikitame takesi kue pitikakiya mena.

²⁷ Nipa agetai Akolaline tobou losu yapu takesi kue pitikateku toa menake takesi kue motokama yaki-kitane wene pokaya tokale eya topoano ta. Galili ue mine poke mou tikoa motokoano pa. Tikakale mou eina wete tanikale aka moa pitikoa pakunu lakapea enekale kue lene pade abutaneya enoo. Tone takesi pitikateko kue wini pioono, moa aua poke pitikapamene wa Yesuyo okale Pitayo nitikapoka.

18

Akolaline Take Ako Meateko Ago

Te-Pe Wa Pitia Yakanemo (Make 9:33-37, Luke 9:46-48)

¹ Einata einapete Yesuno oya-lawe one kakata nekete ekete Akolaliyo talo toko take ako tobou meateko agopa te-pe wa yakanokoli

²⁻³ Yesuyo yatekome de mati deya pade ne noo wa mootokoa kiwi kakoi pakeke kakakome okome kipala i ni-mini ukumo yakoa moamene. Kini wini wene wia wawa i mati deya keneya meameadekolipa nipa Akolaliyo talo toko take etene poamoi.

⁴ I de mati deya nate wene pianeya meko toa meko agopa nipa Akolaliyo talo toko take ako ago meademe toko.

⁵ Panagome-kti dikane mati deya nooke toado makutukoa motokomepa nipa nopala eni deko makutukoa motokome toko wa Yesuyo oka.

Poanele Tikileke Pubu Akenemo (Make 9:42-48, Luke 17:1-2)

⁶ Dikane mati nooke wene tugeneya meko mati odeneka padele poanele tomotoa likoa enoa labak-agopa Akolaliyo kibu motokome dika dika toamene tete meoo. Ae, eni tete mea kibu moamomotoapa papete mati wete likoa enamenevake panagomedo laukakoa tube kue matiyame einagono kabe kautoa

kusa ue muke pitikakale ue nakoa tukalepa nipa epetoo.

⁷ Ele kule poanele witakoleme ali atoa likoa enekala toko. Ae, itonoke enika eni poanele witakile tamele toapa tokoyake padele poanele tomo-toa likoa eneko agomepa dika dika toamene tete moo. Nitikaya-nalino, wedoa meamene.

⁸ Neke yonameka neke kawameka pinali ne toa potokadekalepa teigoa mitikamene. Pinali neke kawaka neke yonoka teigoa mitikoa duku yawa kakeka mea kawateko takedo poke mea kakalepa nipa epetoo. Nitameneya yonotaka kawataka kakeneya toe noa-kala kako takedo moa pitikaneya mekalepa nipa poo.

⁹ Neke lenemeka ne toa potokadekalepa nipa lene toa wamene. Neke lene pade tootapeneya yawa kakeka mea kawateko takedo poke mea kakalepa nipa epetoo. Nitameneya leneta takuta kakeneya toe noa-kala kako takedo moa pitikaneya mekalepa nipa poo wa Yesuyo oka.

Katepitoa Pekene Sipi Sipi Kaike

Pedoa Akenemo (Luke 15:3-7)

¹⁰ I de mati deya odeneka paya tetepo takameamene. Kini edelo alikitame dikane mati yopikilepa Akolaline lenke-kama kakete tikili ni uku.

¹¹⁻¹² Panagome one sipi sipi kai ege takupeta kadukoa (100) egetekalekti odene katepitoa atupokalepa pinagome edoo-pe. Nipa eya too. Ete sipi sipi kai-kti tono payaneke eida koukoa kakoika kamota eina katepitoa atupokana kai pitia tuku toko kawa

¹³ enamua motokomepa kolotine oto noo. Nipa atupameneya ege takupeta kadukoa (99) kakene sipi sipi kai-kitike wedikilepa tokomeke one eina tuku toa enamutukana kaike etene wedoa wedikome kolotine meoo. Enipa nimini uku-pe.

¹⁴ Eina toa kiniketai Akolali a tibuke mekome one i de mati deya

odeneka paka atupokaya tokolo wedoa talo toa kako.

Neke Oyagome Padele Poanele Tokolo

Mane Oa Moteke Toatekomo

¹⁵ Neke oyago padame nepala padele poaneledo tokalepa nipa poti one mekata kidene poke eke ame i poanele neme i tokona wa opamene. Nitikale okome ae, ame nimini oko wa ela motokalepa nipa one-pala wa oya patu pike Akolaline kaake oto moa kakake too.

¹⁶ Nitameneya einagome yakamokalepa neke oyali-mene takutaka teboloka yatekanoatino noe wa einago mekata moa aua pamene.

¹⁷ Nitikale e ali-mename okoimoka yakamademe wakalepa losu yapu opatono noo wa nepala tokanakamo i i wa toawea opamene. Nitikale ali atoame kokotukoa okoi agaleka yakamademe wakalepa nipa Akolalinele takamene agoka takesi kue motokama yako agoka tetepo takoa wamene.

¹⁸ Etene nimini ukuno, yakamene. Itonokepa ile tamene, ile toameamene wa kini wene kibututukoa okoi toapa a tibuke meko Akolaline wene pika toa-kama ekete toi.

¹⁹ Eya waneka ukuno yakamene. Itonoke meki-kiti takutameka tebolomeka odene wene piitikoa kowitikete okolipa Agetai a tibuke mekome kini kowitikete okoi toa-kama yakoa too.

²⁰ Takutameka tebolomeka anu ibini wedekoa koukoa mekoi toane kiwi pakeke none menokala touno, Agetaiyo kini kowitikoimo etene yakoa too wa Yesuyo oka.

Pupu Agome One Odene Pupu Ago

Ela Moamokome Tanemo

²¹ Pita Yesu kakata nokome okome anu oyagomedu no-pala padele poanele tokala tokalepa edela-peta po letu mekamoane nami wiamaone tomotoa oko-pe. Tatono (7) kakoa-peta patu-kale okome

²² tatono kakoa-peta wane pade wamuku. Ege kadukaka tatono

kakoa-peta (70 x 7) nepala poanele tokala toka toa po letu mekamoae nami wiamaoa tamene.

²³ Nipa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokoleke eya wane pedoane uku. Tobou agome-kiti one pupu ali-mene kime wina anuke padeya-kiti nami kakoa motokoinakeya-kiti wa oto anu mouno, noe wa agale oa wetekaneya.

²⁴⁻²⁵ Nitikale titikilepa eya taneya. One pupu yene yopiane agome pupu ago pade takoa aua nokale tobou agome okome neme aunake kina Rue ege egeta kadukoa (7,000,000 kina) motokana toa oto wa manokale okome ae nekena nami wiame meateku kue toamokono, edeku patu-kale okome i agoka one mati atoaka one yapu pikoya-kiti topo takoa auna kueke kue motokoano ta wa one pupu yene yopikane ali-pala akeneya.

²⁶ Nimo okale one eina pupu takakanakago one kawane witipitoa aua pitalogoa kowitikome okome nekena kuekepa kue kotuke oboane meouno wa-ye wa kowitzakale

²⁷ tobou agome ela motokome okome nipa aunake nami kakoa motokana kueke kue moamadene eni wakuno, opa atiki tootapea pa wa one yapu wetekaneya.

²⁸ Nimo wapa akeneyake one eni pupu takakanakagome akolono wititapea ponokome enekale one odene pupu ago pade ponokale enekome einago tomo po dekamotokome okome aunake ege odepeta kadukoa (50) kina kue nami kakoa motokana wete oto nami wia mano wa okale

²⁹⁻³⁰ one eina odene pupu ago one kawane witipitoa pitalogoa kowitikome okome nekena kuekepa kue kotuke oboane meouno, waye wa okaleka e agome okome auna kueke kue wete nami wia oto meamokoyake ne po yapu pa pioo wa po yapu moa pitikapaneya.

³¹ Nitikale enemotekete ete pade pupu ali-kiti wene keda mati tokale mea tobou ago mekata nekete einagome tokamo dika dika wa

toawea onaneya.

³² Nitikoli yatekome tobou agome one mekuta ne noo wa einago kayo oa motokome okome nepa lene piane ago tadeko. Aunake kue nami kakoa motokana peya oto wa moameamene wa nemē no kowitikale oto moamokouna.

³³ Eina anume ne ela motekene tokouna toa nemeka neke odene pupu ago ela motikinakeya, dekale ela moamoka-pe wa kikoa ootokoa kakome

³⁴ po yapu yopiane ago-pala okome i agome anu kueke kue wete nami wia oto meamokoyake po yapu pa pia kamotonu, po yapu pitikakapa. Eida layo toua wikala tamene wa moa metaneyā.

³⁵ Ae, Agetai a tibuke mekome kipalaka enakale too. Nipa kini oyago padame kipala padele padele poanele tokake po letu mekakoina keetapeamadete wakolipa Akolaliyo nitoo wa Yesuyo oka.

19

Alime One Atoa Wakeneleke Akenemo

(*Make 10:1-12, Luke 16:18*)

¹⁻² Yesuyo enimo oomotokome Galili ta tewitikoa Yodane ue ketoa eka Yudea take pome mepoka. Poademe pokaka ali atoa lewi lewita pia litima nokoli kini tane yene eida latekamu toka.

³ Parisi ali-kitika nekete ekete padele tubelekeka natelekeka panagome one atoa pa wa wakopa nipa tone totono litiapa tamele toa toko-pe wa natemo omotadiya wa kakete okoli okome

⁴ namolo namolo Akolaliyo kamate meaneyā-kiti titikome latikilepa ali atoata takuta wa-kama latikala taneya. Eni tanemo one bokuke wia mekaneya kime oi moamokoia-pe.

⁵ Nitanelekepa alime atoa motokomepa etene nineta tewitikoa one atoa-pala lipua meoo. Nipa namolo letetakutukoata meaneyake naniko odene tigini tetepo taneya mekete liputakutukoata meoi.

⁶ Nitoa mekoli ipa i ago ipa i atoa wa tutu tutu wa ibini amele toameneya tokome i adona wa odene tetepo takoa oi. Nipa Akolaliyo moa lipukane ali atoata wa padameka moa letekatakutukamele toamoko wa Yesuyo okale

⁷ Parisi ali-kitame pitia yatekete ekete panagomedo one natono wawademepa namolo takoa opi ne eni wakene wakuna wa edikoa pipia wia meetekoapa opa pa wa wetekamele toko wa Moseseyo akeneya-mo. Enipa edekale akeneya-pe wa okoli okome

⁸ Moseseyo eni akenepa kini kauamikitii kolotini lupi tootapeneya mekoli tokome ni akeneya. Moseseyo nimo ikilepa taneyake Akolaliyo padeya padeya peya titia latikome oa piane toa akeneya mena.

⁹ Opi noanume eya wane uku. Pade atoa eko ali kode noameneya meaneyake anamedo ne pa wa wetekateko pade atoa motokomepa mone koua piamateko atoa eni motokome toko wa Yesuyo okale

¹⁰ one oya ali-laweme ekete ali atoa edikoa meamediki wa nemē okopa nipa alime atoa edoa moamoono, atoa moameneya tiobo ago-kama kaketepe nipa epetoo-koli okome

¹¹ eni ukupa ali peyame oyake litia tamele toamoko. Kipala ukulepa i agome-kiti litia tomotou wa Akolaliyo wene pikalepa nipa oyake litia too.

¹² Pade ali-kitipa ninane tepene taneya nekene toa atoake wene kamoamokolo tiobo ali-kiti meki. Wa pade ali-kitipa alime mu motokatapeneya tokome tiobali-kiti meki. Wa ali padeka-kitipa eya kuya peya talo toko ago Akolalinele takama pukuno, atoa mena, moamou wa tiobali-kiti pa meki. Anu i ukule litiane tou wa wene piko agomepa nipa edikoa mema pamene wane uku wa Yesuyo oka.

Yesuyo Mati-kitane Kowitikanemo
(*Make 10:13-16, Luke 18:15-17*)

¹³ Wa pade-pete pade-kitame kini mati-kitipa Yesuyo yono pia kow-itikamotoa aua nokoli one oyali-kitame poe wa kikoa okoli

¹⁴ Yesuyo okome wini mati-kti oto nomotono, etoe. Akolaliyo one talo tuku taapa kinino, noe wa yametek-ilepa dikane mati-kti yametekono, oto nomotono toe wa okale

¹⁵ nokoli yono pia kowitikamotoke padeka poka.

*Uu Kamo Tane Tualike Akenemo
(Make 10:17-31, Luke 18:18-30)*

¹⁶ Wa padepete panago Yesu kakata nokome okome Tikisa ago Akolaliyo talo toko take meane kama pouno, padele epetanelepa edele tekene meane kama pomotoa oko-pe wa okale okome

¹⁷ epetanelekepa dekolo no pitia yateko-pe. Epetanele-kama toomoa pokon agopa Akolali odene. Meane kama pouno wene pikepa nipa Moseseyo tamene wa oa pianele-kama toma pamene-kale okome

¹⁸ mani agale-kala litiane tomotoa oko-pe-kale okome ali pade wia tukamoa mone padane atoa liamoa monekeya kode moamoa panagopala pa puputua akoa agale wamoa famene.

¹⁹ Ni neketai nekauata kei pia mama moa ni pinali neeke wa wene meko mama motoko toa yete pade ali atoake wene meko mama moamene wa Yesuyo okale

²⁰ tualime okome neme wini okole-kamapa litiane toma nukuno, edele katekoane toamukutu-pe wa okale okome

²¹ Akolaliyo wene piko toane kotuke kakoane litiane tou wa neme wene pikepa nipa nekeya peya topo toa kue moamene. Mootokoapa ponopene ali atoa enoa tafia meatapeamene. Nitikepa neke kamoyapa a tibuke auma kakeneya enoo. Nitatekoyano, no litima namene wa okale

²² yatekome wene keda taneya wawa poka. Nipa uu kamo tane ago tokome taneya.

²³ Nitoa pokale Yesuyo one oya-lawe-pala okome ae kamo tane ago Akolaliyo talo toko take pikilepa etene wili tokoa kawapa poko.

²⁴ Kamelo kaido noi keneke-kti patukoa ponokomepa nipa wedoa wili toa kawamoapa patukoa ponoo. Kamo tane ago Akolaliyo talo toko take ponokomepa nipa wili tokoa mati kawapa ponoo. Nipa one eni take pamene poto tube mati toko wa okale

²⁵ one oya-lawe wene peya mati pianeya kakete ekete ekee, kamo yeneke winimodo nimini akedekalepa nipa Akolaliyopa mainali atoa toa moo tokolo-pe wa okoli

²⁶ Yesuyo nepikakome okome ali atoame toamatikilepa Akolaliyopa oyake tamele toko. Padele padele peya tamele toko ago tokome kamo agoka one take nomotoa ka patekamele toko-kale

²⁷ Pitayo okome ne litima noadetepe tonekeya peya tewitikoa wawa nokoono, neme edeya nami wia meoo-pe-kale okome

²⁸ itono tibuta takoa pokale eni luku weneya pikalepa pa tootapeane walaike no Ali Yatenane Oyago pone mepou. Nitateku toa anu oya kiwika nooke lokoa tobou ali-kti meatikiya walai tuku kakoake (12) mekete Iserele yatene tuku kakoa(12) tatite toa takoa enekala toi.

²⁹ Wa panagomedo ipa no Yesuke tuku wa one yapu one etene nineta one laine wamene-mikiti one mati-kti one ipe one ta eya tewitikoa wakomepa nipa enika eniya lukukepa ege takupeta kadukoa(100) mokala too. Nitoa mea tukale Akolaliyo one talo tuku take mea kama pamene wa moa kakoo.

³⁰ Akolaliyopa ako yene kainya mati keku kakoa wa keku yene kainya mati ako kakoa too wa Yesuyo oka.

20

*Pine Agome One Ipe Pupu Takane
Ali-kti*

Kue Metekome Tanemo

¹ Yesuyo okome okome Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooy-ametekuno yakoe. Gerepi po ku ipe pinagome-kiti likonu witiane ipe takatiki ali-kiti enemopou wa mekoika pekeneya.

² Pokome enekome okome tebolo-wa-kama kue kinamekala touno, anu ipe takapoi-pe wa okale ekete takapouno ta-koli okome nipa takapoatino, poe wa moa wetekaneya.

³ Nititikoa lou pini pog (9) kakoakeka makesike wa wakapea pome enekale pade ali-kiti loyo mekoli enekome okome

⁴ kini moatiki toane kue mekala touno, anu ipe takapoatino, poe wa moa wetekakale takapaneya.

⁵ Bera-peteka (12 kilokoka) lou aukapokaka (3 kilokokeka) einakale toa pade ali-kiti enekome takoa moa wetekakala taneya.

⁶ Wa naniko ogopono (5 kilokoke) wa wakapea pokome enekale pade ali-kitika loyo mekoli enekome okome i makesike likonu witia pa loyo meemoa note ta likakino, edekolo pupu toamiki-pe wa okale ekete

⁷ pupu yametekago ago nikileka toamoka-koli okome nipa anu gerepi po ku ipe takatiki pupu pikono, takapoatino, poe wa wetekaneya.

⁸ Ta likaka gerepi po ku ipe pinagome eni yene yopikago-pala okome okome anu wini pupu takaki ali-kitipa kue meteke ile tamene. Wipitikene takoane motokouna ali-kiti kue namolo takoa meawineya pamene. Ketekeda namolo takoane motokouna yene mea wipitiamene. Wete kayo oa moa kue metekakala toano ta wa okale

⁹ pokome ipe pinagono pupu ogopono titikete takane ali-kiti nokoli kina tebolo-wa-kama metekaneya.

¹⁰ Nitima pome wipitikale namolo takoana ali-kitame kue ako mouno wene pia nokoli ipe pupu yopikagome kina tebolo-wa-kama metekaneya.

¹¹⁻¹² Nitikale motekete ipe pinagopala ko oa kakete ekete likonu wititapea tape louke pupu takamoa note ta likakoonaa. Nitikoonake lou pini odeneke pupu nateya takakoina yene-pala totoka odele toa pupu takane tetepo takoa kina tebolo-wa-kama neme meteko-koli

¹³ pupu pinagome pupu takane ago pade-pala okome anu oya ne toane potokamukutu-mo. Kina tebolo meouno, anu pupu takapoo-pe-kolu eke eeno, nitikouno ta wa neme okana. Enimopa wamokanakamo okotu-pe.

¹⁴ Kue ne i metekene tuku toanepa keteane moane wetekakounakagoka kina tebolo meadene uku. Neke i kuropa moano ta.

¹⁵ Anukuyapa anu wene litiane oyake tatiane meamele toko. Naniko ina nokanakago edikoane pewe witikouna tokolo ni nopalapa wene poaneya kake oko-pe wa ipe pinagome akeneya wa Yesuyo oka.

¹⁶ Nimo ootokoaa okome wina pedoane okouna toa Akolaliyo naniko nokoi yene namolo kakoa wa namolo nokoi yene naniko kakoa too wa Yesuyo oa poka.

Yesuyo One Tuatoka Tebolo Takoa Akenemo

(Make 10:32-34, Luke 18:31-34)

¹⁷ Yesu ate Yerusalem take poadeeme pokome one tuku kakoa (12) oyali-kiti eko keneya witimoa aua pokome okome kipala i ukumo yakoe.

¹⁸ Opa ate Yerusalem take poadete pokoo. Pote kakolo no Ali Yatenane Oyago panagome moa eya yenane yonoke Akolalike lodo yoai tiki tobou ali-kitika Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kitika kini yonoke pioo.

¹⁹ Nitikale no wiatekoi oi pedoaa piitikoapa mone pa yene kime wia tukakoe wa metekoli motekete tegene matoa po wapime wia yomo lekaneyake wia dekoo toi. Nitikolika ta tebolo takoa pataka-petepa Akolaliyo moa kamotokoo wa Yesuyo oa pika.

*Yame Yonetane Niname Yesu Kowitikanemo
(Make 10:35-45)*

²⁰ Yesu Yerusalem take kutu poademe pokaka Sebedi natono one manata-pala Yesuke nome wadini tukupia kowitikakome okome agale deya ou-kale okome

²¹ anume edele takamotoa oko-pe-kale okome ne tobou ago meke talo tokaka i manatame ne auapekete panago neke nimini yono lono mea padena ago neke ewa yono lono mea yopimotoane uku-kale

²² Yesu eni wamena kakoi lono peketapekome okome wene toameketekete ikino, no noateku tetepa kitameka noukete iki-pe-kale ekete eeno, nitato ta-koli okome

²³ no noateku tetepa kitameka eni noateku toa noi. Nitadete tikiyake ali atoa talo toane mekouta eka oka yono lonota kita tatikatakutukoane mekamele toamoko. Eka okata meatiki agotapa Akolaliyo i iwa wete wene toopianeyano, anume oyake oyameamele toamoko wa Yesuyo oka.

²⁴ Nimo wapa akedekoli yatekete o yenane eni wamena-pala wene poaneyaya kakete ko oa kakoli

²⁵ Yesuyo one kakuta noe wa kayo oa motokome okome mone pa yatenane tobou ali-kitame kini yene wete toe toe wa tika tika-kama tiki. Kini ibini akene ali-kitameka ali atoa yopia mekilepa kinikile-kama takamotoa tiki.

²⁶ Nitikala tikino, anu oya-lawe kime pade edikameamene. Tobou ago meou wa wene piketepa nipa kinikile toamekete kini oya-mikitanele takama pamene.

²⁷ Nipa ako odenemekene talo tou wa wene piketepa nipa pinagono pupu-kama takamotoa kueme topo toa moa egetane ago keneya meamene.

²⁸ Noanupa Ali Yatenane Oyago taatekoane nekenepa ete yenane anukule takamotoane nokouya mena. Nitameneya ete-kitanele takoane ni ali atoa peya mati anu

kamateme oto toane moukene ni nokou wa Yesuyo oka.

*Leneta Lianeya Meane Agota Epetekanemo
(Make 10:46-52, Luke 18:35-43)*

²⁹ Yesu one oya-lawe-pala opia pome Yeriko ta tewitikoa pokaka ali atoa lewi lewita pia litima pokoi.

³⁰ Kini ponokoya liti leneta lianeya meane agota batete matanuke eida mekete yatekoli Yesu wini patukakona wa oma ponokoimokamo yatekete kayo oa ekete Depidi-loeke tagene ago Ali Muno neme tota ela moamene-ye wa kayo okolipa

³¹ Yesu lewi lewita pia litima ponokoi-kitame kikoa ekete ekete agale oyakeno, wawe. Kilikoa meo wa kikoa oma ponokoi. Nitikolika einagotame kayo telo kamotokoa ekete Depidi-loeke tagene ago Ali Muno neme tota ela moamene-ye wa kqata wikoa kakoli

³² Yesu witimoa kakome okome nipa noe wa okale nokoli okome anume edele takamotoa iki-pe-kale ekete

³³ Ali Muno tone leneta kikoono, epetekoano ta wa okoli

³⁴ ela motokome kini leneta mitikatekakale eina eina kikatapeneyata Yesu litimata pokoi.

21

Yesu Yerusalem Ta Ate Poademe Pokaka

*Ali Atoame One Kei Piawineya Nekenemo
(Make 11:1-11, Luke 19:28-40, Yone 12:12-19)*

¹ Yesu one oya-laweka Yerusalem ta tigotokoa witapadete peketepa Olipe-pini tonoke latiane Betepase take witakete Yesuyo eya toka. One oya ali-kti takuta moa wetekakome okome

² kuka ku take poatino poe. Pote witoa kaalaukete enekoli dogi kai tine-pala eida po kakoa kebetaneyaya kakoli enoi. Eni dogi kai nina po kotokoa oto aua notokamene.

³ Kotokoa moadete kakoli panagome dekolo motiki-pe wa okalepa eya

wa akamene. Ali Munoyo padele toatekole pikolo ni motokoa pok. Opi oto wa wetekademe toko wa akamene wa Yesuyo oka.

⁴ Enipa Akolaline agale toawea akane ago padame eya wa papete oa piane toa taatekamotoa tokoi.

⁵ *I Saione take meki kono-mikiti kiwi yopia tobou meatekago wini noko. Nokomepa dogi kai tali waneke mekome ua mootokoa patutu ootokaneya mea noko. Nipa dogi kai tine patu mea noko wa padame oa pianeya.*

⁶⁻⁷ Eni oa piane toa taatekakete Yesuno oya alita takutame Yesuyo okalee pote topokoi. Nipa eni dogi kai nina aua neketepa kini kakene mamina petene kotokamoa dogi kai patu tatikakoli Yesu mea poka.

⁸ Nitikaka ali atoa peya matiyame kini tokoo kakene mamina kotokamoa one mea poatekaka bateteke pia tatikama pokoi. Wa padeka-kitame yomo yenene deya tewia moa batete ludu tatikama pokoi.

⁹ Nitoa lewi lewita pia pekete namolo kawa pokoi-kitameka ketea kawa nokoi-kitameka agale kamotoka kamotoka toa ke ke wa oawineya pekete ekete

Depidi-loeke tagenago i ago kei piatoe. I agopa Ali Muno Akolali patu kautakoa kama nokono, Akolali neme pewe wia yopia kamene. A tibuke meki peya one kei piamene-ye wa kolotine togete oawineya pokoi.

¹⁰ Oawineya nomotoa Yesu Yerusalem ta ata witakalepa ali atoa ete pato oto pato toa kakete ekete i ago te-pe wa kā wikoakakoli

¹¹ lewi lewita pia nokoina-kitame ekete i agopa Nasarese Yesu Galili ta keneke piko Nasarese take ago Akolaline agale toawea akako ago wa topo takoa okala tokoi.

Yesu Tobou Losu Yapu Pokome Tanemo
(Make 11:15-19, Luke 19:45-48,
Yone 2:13-22)

¹² Yesu one pa kutu pokome tobou losu yapu pome kapoka. Pome kakome eya kuya eida-kama topo toa tane ali-kti wia tikataapeka. Nitoa e ku take latiane kue topo toa Yudea kue lene ete mea tokoi ali-kti kini walai-kti moa pekatapea ni ini puluma yoa tane yenane walai-kitika moa pekatapea toka.

¹³ Nitikome okome *anu i yapupa no Akolali ali atoame kowitoai toatiki yapu* wa one bokuke wia mekaneyake kimepa kode yename kodeya paigakoa moa potipiai tane kota tetepo takokino, poe wa wia tikataapeka.

¹⁴ Yesu losu yapu pa eida kakale leneta liane yeneka kawa okeane yeneka one kakata nokoli epetekatapeka.

¹⁵ Yesuyo ele kule telekole tokaka eida tobou losu yapu kakoi matikitame kā oa kakete ekete Depidi-loeke tagenago kei piatoe wa kā oa kakoi. Nimo okoli yatekete tekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Yu yenane totono pine tōa olaukane ali-kitika Yesu-pala wene poaneyakakete ekete

¹⁶ *i mati-kitame kā okoa kakimopa yateko-pe wa okoli okome ēeno yateku. Enikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikono, yakoe. Akolali ne kei piatiki toa dee mati-kitameka nana mati-kitameka kei pia kamotoa neme toko wa Depidiyo Akolali-pala akeneya. Eni agale tiginipa kime oi moamokoiya-pe wa Yesuyo oomotokome*

¹⁷ e yene tewitikoa Besani take pome pipoka.

Yesuyo Yomo Piki Kikoa Okome Ak-enemo
(Make 11:12-14, 20-24)

¹⁸⁻¹⁹ Podolikama likonu witia Yesu Yerusalem ta wa wakapea poademe pokome pake kobume tukome ete enapekome enekale yomo piki pade batete kebonoke kakale eneka. Nitoa pinele pome enekale tata pitikoa kakomeke ku tumeadeka. Nitadekale eni yomo

kikoa okome okome kū pade wa tukilepa toamea wa okale eina eina totoa ala tootapeka.

²⁰ Nitikale enekete one oya-lawe wene kainya pianeya kakete ekete ina yomopa odepeta totoa ala tootapekono, edoa tokoto-pe wa okoli okome

²¹ kipala i nimini ukumo yakoe. Poome toameneyea mea Akolalike wene tuga meketepa nipa anume ina yomo-pala tokounakale kimeka oyake tekete eya-kitika tamele too. I kako tono mati-pala ekete ne wete tōa kusa ue muke kuta poke kapa wa okoliya oyake pome kapoo.

²² Eya waneka ukuno yakoe. Akolali kowitiketeka oneme yakoa too wa oneke wene tuga mea kowitikolipa yakoa too wa Yesuyo oka.

Te Patu Kautakoaa Kako-pe

Wa Yesu Pittia Yakanemo (Make 11:27-33, Luke 20:1-8)

²³ Yesu Yerusalemē tobou losu yapu pome olaukoa kakaka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Kanosolo ali-kitika Yesu kakata nekete ekete neke tokolepa te patu kautakoaa kake toko-pe. Teyo tamene wa okole toko-pe wa yakanokoli okome

²⁴ kipalaka yakatekumo pikono, yakoe. Oto wa topo takoa okoli yatekenepa nipa noanume toma yakule i ago patu kautakoane kakene tuku wane ouno, yakoe.

²⁵ Yoneyo ali atoa ue motokakilepa tene peku noa toka-pe. Akolaline peku patu. Kini kaua-mikitane peku patu. Yakouno, oe-na-kale kini kini yakaate tekete ekete edemo wa atope. Akolaline peku noa toka wado okolopa nipa Yone einagome okagale edeyake yakoa moamokoi-pe wa i agome oono, nimo wamato,

²⁶ Nimo wameneya one kaua-mikitane peku noa toka wado okolopa i ali atoame toto wia tukatikiyano. Yone einagopa Akolaline agale toawea akane ago tadeko wa ikiya tokome nitoino, enimoka wamato wa ete Yesu-pala ekete

²⁷ wene toamokono, Yone einago tene peku noa toka patu-koli okome nipa noanu toma yakulepa i ago patu kautakoane kakene tuku wane wamou wa Yesuyo oka.

Etename Okale Manatame Yatekete Tanemo

²⁸ Kipala eya waneka yatekene ukuno yakamene. Panagono manata takuta kakeneyea. Wa padepete namolo ago kakata einago pokome okome opi anu ipe takoano pa-kale okome

²⁹ no pade poamou wa ootokoake one eni wene wia wawa etenane ipe takapaneyea.

³⁰ Nitaneyake etene putunago kakata pokome namolo ago-pala okana toa okale okome ēeno, nitou ta wa ootokoake etenane ipe takapameneyea.

³¹ Nitikala taneyano, etename okale mainagome yakoa taneya-pe wa Yesuyo okale e yename ekete eina namolo ago wa okoli okome nimini ukuno yakamene. Takesi kue motokama yaki ali-kitika pamoko atoa-kitika Akolaline take pikilepa kiwi naniko nomotoa pokala tiki.

³² Nipa ali atoa ue motokama yakana Yoneyo kiwi wene kiyo akeneya mekete toatekoile i i wa yametekanake ee nimini wa litiamokoi. Litiamokolika eni pa ali atoamepa one okamopa nimini oko wa yakoa tokoi. Nitikoli eneketeke kini poane wene wia wawamoaa Yone einagoke wene tugamoaa tokoi wa Yesuyo oka.

Pinagono Gerepi Po Ipe Yopia Potokanemo (Make 12:1-12, Luke 20:9-19)

³³ Agale pade pedoane ukuno, yakoe. Panagome-kti one ipe tootokoaa gerepi po matatapeneyea. Nitao pawe toa unukatekoapa one pupu yename po kū kotia pitikoa kawame kautoa tia lobutatekoi kagono wetia latipianeyea. Nitaoapa payaponalime ta enapea yopia meateka yapu atepea wipianeyea. Nitaoapa ali pade-mene one ipe kime

yopikakamene wa yamemotokome ta padeka pome mepaneya.

³⁴ Nitaneyake kū putua kibutukakoa kawateka tigotoma nokale one pupu ali pade-mene moa wetekakome okome anu ipe yopikaki-kitame no moateku toapa meadete tikino, motokapoatino poe wa moa wetekaneya.

³⁵ Wetekakale nokoli enekete dekoia motekete panago layo toua wia panago wia tukoa panago kueme kāua tukoa taneya.

³⁶ Nitaneyake pinagome pupu ali kainya mati moa wetekakale nokoli namolo tokoinakale taneya.

³⁷ Nitaneyake wipitikomepa eni ali-kitame one mana kei pia maku-tukoa moi wa wene pikome mana ago ne pa wa wetekakale nokale enekete oote tekete ekete

³⁸ pinagono mana ku nokona. Etename one pikoa pokaya-kiti kadimo okome kunagono pikademe tokono, one eni moatekoya-kiti toto moatono, kunu ago wia tukatoe wa

³⁹ dekoia moa tayo lono aua pote wia tukapaneya.

⁴⁰ Nitikala taneyake ipe pinagome one ipe yopikaki yene-pala edele tonoo-pe wa Yesuyo okale

⁴¹ one agale yakakoa kakoi-kitame ekete ipe yopia potokane ali-mene dika dika toamene tete mea wia atukoo. Nititikoapa one gerepi po kū moateko toa kiyotokoa moke toa meatiki ali pade-mene kime yopikamene wa yameoo-koli okome

⁴² Akolaline bokuke agale dikoa wia mekaneya pikono, yakoe.

Yapu wiane ali-kitame i yomopa poadeko wa paya tetepo takoa wakeneyake padekagome i yomopa yapu pigi wa moa wianeya. Enilepa Ali Muno Akolaliyo taneya tokome ke wa kolotine mekete one kei piato wa panagome wiamekapi-aneya.

Eni wia mekanemopa kime oi moamokoiya-pe.

⁴³ Kipala i ukumo yakoe. Akolaliyo kiwi talo toake wakome kiwi luku one pupu wedoa takatiki yatene moa kakoono, nepio.

⁴⁴ Eni yomo pigike pitakoi ali atoa kāua kugu wititapeoi. Wa eni yomo pigi panagoke pitakome katua tawele takatapeneya pioo wa Yesuyo okale

⁴⁵ yatekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Parisi ali-kitameka ekete ina okana agale-menepa totoke akedekono,

⁴⁶ i ago dekatapea moatiyake toko wa kakete eida oboa kakoi-kiti piti motekete tekete wakoi. E kakoi ali atoame i ago Yesupa Akolaline agale toawea akako ago tadeko wa wene tokoli ni piti tokale one dekoia moamokoi.

22

Etename Manane Atoa Motokakome Togemo

*Oa Wetekakale Pade Ali-kitame Wakenemo
(Luke 14:15-24)*

¹⁻³ Wa naniko Yesuyo pedoa agale pade-meneka e yene-pala okome okome Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno yakoe. Tobou agome-kiti one manane atoa motokakene toge ipete kiouno, namene wa oa metane oi nokale one pupu ali-kiti moa wetekakome okome namene wane okouna ali-kiti enemotokapoe wa wetekaneya. Nitikale pote opokoli peyame ekete kote tokono, noamouno, poe wa waamu taneya.

⁴ Waamu taneyake pade pupu ali-kiti moa wetekakome okome anu toge tūane pikuno, manane atoa motokadene egetekoane mekou pitimekawe kai eya wete wiane kikakakouno, wete noe wa akapoe wa wetekakale enemotokadete pekeneyea.

⁵⁻⁶ Wete noe wa opokoli yakamene lau lau toa kinikileke etepea pekete eya tokala taneya. Panagome one ipe topome panagome one sisoa yopipome wa pade-kitame tobou

agono pupu ali-kiti deko a moa ya motokoa wia tukoa taneya.

⁷ Nitaneyake tobou ago timini nakale one poyo ali-kiti moa wetekakome one pupu ali-kiti wia tukane yene wia atukoa kini yapuka yotokapoatino poe wa wetekaneya.

⁸ Nititikoa one pupu yene-pala okome okome manane atoa motokakene toge wete kiane pikene namene wane agale oane wetekakouna-kiti wawa noamikino, toge nee etene nomotoane wa-mukuno, kiwi lukupa eya yene enemotokapoe.

⁹ Batete ludu pote ali atoa kotukete ekete tobou agome manane atoa motokakome toge kikakakono, noe wa akapoe wa wetekaneya.

¹⁰ Nitikale batete ludu pote kotukoi peya epetanele tane yeneka poanele tane yeneka noe wa enemoma nokoli notepa tobou agono yapu edeya takatapeneyea.

¹¹ Nitoa toge noa mekoli tobou ago nokome enekale panago paya mamina kakeneya meadeka.

¹² Nitadekale okome anu oya ali nepala ukumo yaka. Manane atoa motokakene kiku toge noadepa weneya mamina kakeneya namene wane okounake kawameadekono, dekale waka-pe-kale agale wame-teko a mekale

¹³ tobou agome one pupu yene-pala okome okome i ago kawa yonota lutua yomiyomu wa dika dika toamene take moa pitikakapoe wa akeneya wa Yesuyo oka. Nimo ootokoa okome eidapa ali atoa komo kata nina toa pitikoa kawamoi.

¹⁴ Nipa Akolaliyo ali atoa kainya mati oneke noe wa kayo okomeka pa nateteko a takoa mokala toko wa Yesuyo oa tukaka.

Lomane Tobou Ago Sisane Takesi Kue (Make 12:13-17, Luke 20:20-26)

¹⁵ Yesuyo nimo okale yatekete Parisi yenamepa Yesuyo natemoka

omotoa likoa enatekoi oi pediapidete wa eko keneya witimoa mepaneya.

¹⁶ Nitoapa kini totono yakoa tane ali-kitika Erodeke timini kakoa yakene yeneka Yesu kakata poe wa moa wetekakoli pote lede pitia yatekete ekete Tikisa ago nepa niminimo-kama oko. Nitoa ibini akene yeneka ponopene yeneka takoa enamoapa eni yene peya Akolalinele takama pekete toatikile kiyooke-kama olaukama pok.

¹⁷ Nepa nitane agono wene tekete imodo pitia yatekono, yakamene. Yu yene tone totono litiapa Lomane ako tobou meko ago Sisane takesi kue pitikamato-pe, Pitikato-pe. Yakoono, oa ta wa okoli

¹⁸ kini poane wene pianeya kakoile tetoa enekome okome wene takuta pianeya kakete iki-kitame nopa edeyake likoa eneki-pe.

¹⁹ Takesi pitikatiki kue lene enouno, yameo wa okale panagome moa aua nome yametekale okome

²⁰ i kue lene tiginikepa padane lene timini-pala ibinita wia mekaneyano, eniyatapa teneta patuno, yakouno, oe-na-kale

²¹ peyame ekete tobou ago Sisa one wa okoli okome nipa Sisa meatikiya-kiti ni Sisa takoa mea Akolali meatikiya-kiti ni Akolali takoa mea tamene wa okale yatekete

²² ekee wa wene kainya pianeya tewitikoa pokoi.

Tuane Ali Atoa Kamoatekoile

Lede Pitia Yakanemo (Make 12:18-27, Luke 20:27-40)

²³ Einata einapetepa tuane ali atoa wa kamoamoi wa iki yatene Sadusi yatene Yesu kakata nekete likoa enekete ekete

²⁴ Tikisa ago, Moseseyo eya wa akeneya. Panagono atoame one mati opikameneyakedo einago tukalepa one wamene ago neme moa neke natono latikamene. Nipa tukanakago lukuke kawatiki mati opikamoton, nitamene wa Moseseyo akeneya.

²⁵ Nipa odene agono mana-mikiti tatono kakoa (7) kakeneya. Namolo agome atoa moapa mati opiameneya mea tuaneyea. Tuademe pikome one liti opiane ago-pala kadimo okome okome mati opikamotonon, anu atoapa ne moamene wa ootokoa tuaneyea.

²⁶ Nitikale moapa mati opiameneya oneka mea tuaneyea. Tebolo takane agomeka einatoa moa mati opiameneya tuka. Eni wamene-mikiti peyame einatoa kibutua moma-kala nekeneyake panagonoka eina atoame mati opikameneya. Peyapa tiobo ali mea tukala taneya.

²⁷ Nitikala taneyake wipitikomepa einakatoaka tuaneyea.

²⁸ Eni wamene-mikitame einatoa edikoa kibutua moma-kala nekeneyea. Nitaneyano, tua pokoi ali atoa Akolaliyo kamotokaka-pete einakatoapa mainagono natono wa tuga meoo-pe wa Yesu likoa enekoli okome

²⁹ kini wini ikimopa Akolaline bokuke piko agale-pala one telekole tokoleta wene toamekete iki. Nipa pamo ekete tiki.

³⁰ Tua pokoi ali atoa kamo a pote a tibuke mea kaketepa alime atoa moamoa atoa ali poamoa toi. Nipa a tibuke Akolaline edelo-kiti keneya meoi.

³¹ Ali atoa tuapa wa kamo a pote kakimopa Akolaliyo kipala akedekonake one boku moa oi moamokoya-pe.

³² Eya wa akeneya. *Noanupa Eberame Aisaketa Yekobe toa einagomenane Akolaliyo uku wa akeneyano, onepa tuane ali atoane Akolali mena. Mea kama piki ali atoane Akolaliyo uku wa okome akedeko wa Yesuyo oka.*

³³ Enimo okale yatekete eida oboa kakoi peyame ekete imopa i olaukaoa kakono, yakatoe wa kā oa kakoi.

Tobou Kakoa Akene Agalepa Mani-Pe

(*Make 12:28-34, Luke 10:25-28*)

³⁴ Yesuyo one oka agaleme Sadusi ali-kiti moa kautakale agale ete wa

topo takamele toamoko wa akedekoli yakamotekete Parisi ali-kiti Yesu kakata obomoa nokoi.

³⁵ Eni nokoi yene padame Yesu likoa enekome okome

³⁶ awa, Tikisa ago, yonota tua agalepa e tobou kakoa akene agalepa mani-pe wa oka. Ni agopa Yu yenane totono pine tōa olaukakago.

³⁷ Nimo okale Yesuyo okome *neke Ali Muno Akolalike wedoa wene meko a mea tikilepa neke tepe koltinime toa neke yominime toa neke weneme toa tamēne.*

³⁸ Tobou kakoa akene agalepa enina.

³⁹ Nike lokoapa edikane agale eya wa wia mekaneya piko. *Pinali neeke wa wene meko a mea mama motoko toa yete pade ali atoakeka wene meko a mea mama moamene wa wia mekaneya piko.*

⁴⁰ Moseseyoka Akolaline agale toawea akane ali-kitameka Akolaline agale ahoa mema neketepa eni agaleta patu-kama kelekoa oma-kala nekeneyea.

Keraisu Te-laweke Tawatekago

Wa Yakanemo

(*Make 12:35-37, Luke 20:41-44*)

⁴¹⁻⁴² Parisi ali-kiti eida oboa kakakoa Yesuyo yatekome okome Keraisu wa papete ibini oa piane agopa edane ago wa wene piki-pe. Te-laweke tawatekago wa iki-pe wa okale ekete Depidi-loeke tawatekago wa okoli okome

⁴³ Depidiyo papete Keraisupa one Ali Muno wa ikilepa Epetane Yominiyo wene takakale eya wa akeneya.

⁴⁴ *Ali Muno Akolaliyopa anu Ali Muno-pala eya wa oka. Nepala poi teia meki ali-kiti moane kawikoane neke kawane komo pikouno, one nimini yono lono noke nepia menamene wa Akolaliyo oka wa Depidiyo wia mekaneya.*

⁴⁵ Depidiyopa Keraisu einagopa one lukoane meku Ali Muno wa akeneyake Parisi yene kimepa Keraisu

einagopa Depidi-loeke tawatekago wa ikino, dekolo iki-pe-kale

⁴⁶ odenagomeka agale topo takoa wamokoi. Nitoapa einapete titimoa padameka agale pade wa pitia yakoaka enamene ya.

23

*Mosesene Totono Pine Toa
Olaukane Yene*

*Parisi Ali-kiti Kini Tanele Toameamene
(Make 12:38-39, Luke 11:43,46,
Luke 20:45-46)*

¹ Nitaneyake Yesuyo e oboa kakoi yene-palaka one oya-lawe-palaka eya wa oka.

² Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika Mosesene agale patu kautakoa kama piki.

³ Nitiki yename ile tamene ile tamene wa okoile-kama litia tamene. Nimo ukuyake eya waneka uku. Eni yename ile tamene ile tamene wa olaukaketeke pinali-kiti kini eni ikina toa toamiki. Nitikino, kini tikile litia toameamene.

⁴ Eni yename padeya padeya keda tokoya ali atoane kotomanek moa aukou toa kini wene keda takakala tiki. Nitikiyake eni keda nateya deyaka yapeteko ate motokamiki.

⁵ Eni yename ele kule tikilepa eko ali atoame kiwi kei pia kamotoa tekete keleyo-kama tiki. Nipa Akolaline agale tigini deya pipiake wia mekateko mete kabeke lobutukoa pono yonoke pome deko togotoa ni kini tokoo kakene mamina naminenekeka padeya padeya koniyoya ua tukaketepa ludu takoa-kama ua tukoa tiki.

⁶ Toge kikoikaka ibini akene yene meatikita meada wa pote mepokala tiki. Losu yamu peketeka tobou ali-kiti meatikita meada wa pote mepokala tiki.

⁷ Makesikeka ali atoame Tikisago Tikisago ke wa kiwi kei pimotada wa yakala tiki.

⁸ Nitikino, anu oya-lawe kime pade edikameamene. Kiwi peya wamene-mikitiki-kama meki. Kiwi talo tukulu

Tikisa ago wa kei pia oatiki agopa odene agodo no i kaku.

⁹ Kiniketai wa oatiki agopa a tibuke meko Akolalino, itonoke meko ago edikoa atai wa wameamene.

¹⁰ Ete ali atoame kiwi Ali Muno wa kei pihamotamene. Kini Ali Muno wa oatiki agopa no Keraisu odene.

¹¹ Kiwi panagome one ako ago kawou wado okagopa one oya-mikitanele takama pamene wane naku.

¹² Onepa ako ago kaku wa wene pikagopa Akolaliyo keku moa kakoo. Onepa keku ago kaku wa wene pikagopa Akolaliyo ako moa kakoo.

*Wene Takuta Pianeya Mekoi-kitike
Akenemo
(Make 12:40, Luke 11:39-42,44,52,
Luke 20:47)*

¹³ Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kibu moono, nepio. Kini eya toma yakike ni uku. Akolaliyo talo toko take ali atoa poadete tikili ka wia ketekatapekala tiki. Nipa one take poamouketekite tiki.

¹⁴ Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya meki. Nipa nepo atoa-kihi oa yotoko kini yamu eya kode keneya motikiyake eka ali atoame kiwi kei pimotao lede kowitikete kutupea pa agale likoa pikala tiki. Ae, Akolaliyo kiwi kibu motokomepa dika dika toamene tete meoono, nepio.

¹⁵ Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi-ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kibu moono, nepio. Kini peku lawetatiki agopa tuku toma pato wa ka ludu pote ue dipikeka mea pote tuku toma yaki. Tuku toa enamutuketepa kini peku noa tamene wa lawetekili kini tiki poanele moa patukoa poane take poko.

¹⁶ Ae, leneta lianeya mekete ete ali atoa etepea lia aua yaki-kiti Akolaliyo kiwi kibu moono, nepio. Ali atoa olaukakete eya wa ikili tekene ni uku. Panagome-kiti okome

tobou losu yapu tia ile tou wa ootokoake toamokomepa kini totono tetekakoya mena wa iki. Nipa tobou losu yapu paya tetepo takoa iki. Nitikiyake panagomepa eni tobou losu yapu keneke golo kueme latia pianeya-kiti tia ile tou wa ootokoake toamokomepa kini totono tetekakoya wa iki. Nipa eniya-kiti tobouya tetepo takoa iki.

¹⁷ Ae, leneta lianeya mekete tiki. Eniyatapa Akolaliyo maniya tobouya tetepo takako-pe. Tobou losu yapu patu. Tobou losu yapu keneke pianeya tokome one wa takoa motane golo kueme latianeya-kiti patu.

¹⁸ Ni panagome-kiti Akolalike lodo yoai tiki walai tia ile tou wa ootokoake toamokomepa kini totono tetekakoya mena wa iki. Nitikiyake panagome-kiti eni walaike lodo yotiki melepu tia ile tou wa ootokoake toamokomepa kini totono tetekakoya wa iki.

¹⁹ Ae, leneta lianeya mekete iki. Eniyatapa Akolaliyo maniya akoya tetepo takako-pe. Walai patu. Walaike pianeya tokome one wa takoa motane melepu patu.

²⁰ Panagome-kiti Akolalike lodo yoai tiki walai tia ile tou wa okomepa nipa mone eni walaike lodo yotikiyakitika kikilikoa tia pikome toko.

²¹ Ni tobou losu yapu tia ile tou wa okomepa nipa mone eni yapu keneke meko ago Akolali one-kitika deko kikilikoa okome toko.

²² Ni tibu tia ile tou wa okomepa nipa Akolaliyo ali atoa talo toa meko walai-pala Akolalita deko kikilikoa okome toko.

²³ Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kiwi kibu moono, nepio. Eya toma yakike ni uku. Kini yamanu ludu witakoya nee deya-kiti pilia moa oi moteketepa yonota tua pikolopa odene katekamoia ipa Akolalineya wa takoa pikakala tiki. Nipa Akolaliyo tobou kakoa yametanele wawa toameketekete tiki. Akolaliyopa eya

tamene wa tobou kakoa yametaneyaya. Ali atoa takoa enekilepa kiyoke-kama tamene. Ete ali atoa mama moa auapeamene. Onekele wedoa takama pamene wa tobou kakoa yametaneyano, enika enile tamene.

²⁴ Ae, leneta lianeya mekete ali atoa etepea lia aua yaki-kiti eya tou toa pale-kama tiki. Neneku uele tuaneyaya pikolo enekete moa mitikatekoa nomoa naki. Nitiketeke kamelo kai ue nakakome tuaneyaya pikolo enekete moa mitikameneyaya ue nomoa naki.

²⁵ Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kibu moono, nepio. Eya toma yakike ni uku. Mete okolo eya lede abe kootapeou toa tekete ekolo pa abe kamotoa tokoo abe kootapekala tiki. Nipa kepeneme epeteku wa oake kini tepenepa lene pia mone panagoneya-kiti moadiya wa enika eni poanele toma yaki.

²⁶ Ae, leneta pianeya meki Parisi ali-kiti kini mete abe kogilepa namolo takoa ekolo kootapeamene. Nitikolipa tokoo-kitika abe kawamoo.

²⁷ Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kibu moono, nepio. Akolaliyo kipa tuane ali atoa oloyo tane ta tetepo takoa wako. Tokoo kalotokoa pianeyake ekolopa tono koloa kawa kepene meleputa lomukome kego witianeyata koloko.

²⁸ Kini kepeneme kiyo akene wene pianeya meane tetepo tokoyake tepepe wene takuta pianeya mea e ku poane weneka pianeya mea tiki.

Edikakoi Ali-kiti Akolaliyo Kibu Moo Wa

*Yesuyo Pubu Akenemo
(Luke 11:47-51)*

²⁹ Ae, kini totono pine toa olaukaki ali-kitika Parisi ali-kitika wene takuta pianeya mekino, Akolaliyo kibu moono, nepio. Eya tikike ni uku. Akolaline agale papete toawea akane ali-kiti oloyo taneka nateya yapu

deya wikakoa ni wene *kiyo* akeneya meane yene oloyo taneka kalotokoa tiki.

³⁰ Nitikete ekete Akolaline agale toawea akane ali-kiti meane-pete toto meoo tokapa nipa tone kauamikit-pala kibutua eni ali-kiti wia tukamoo toka wa ikiliwa

³¹ kipala eya wane uku. Akolaline agale papete toawea akane ali-kiti wia tukane yenepa kini kaua-mikit wa wini ikipa nitane yeneke tagooya wa ekete iki.

³² Pegetoa kini kaua-mikitame toa potokoa nami kakalogane yano opikime wipitiamene.

³³ Kipa kayane yagono-mikit. Akolaliyo poane take moa pitikademe tokono, manika edoa petoa poadetepe.

³⁴ Dikane yene kipala eya wane ukuno yakoe. Akolaline agale toawea akane ali-kitika wene muno meane ali-kitika one agale pine toa olaukakoi ali-kitika wini moane wetekakolu eni yene-pala eya tokala toi. Padeka-kiti yomo lekaneyake wia tukoa ni padeka-kiti kini losu yapu keneke layo toua wia ni kini pitikoika ete takoa litikala toi.

³⁵ Enipa kini kaua-mikitame papete toma nekenele opi wa kimeka tokala toi. Kini kaua-mikitame padele toamene ali-kiti pa puputua wia tukama nekeneya. Titikilepa Keineyo wamene Ebele wia tukaneya. Wipitikilepa pade ali-kitame Berekaiane mana Sekaraia tobou losu yapu keneke wia tukaneya. Nipa eyata pakeke tobou losu yapuolege takoa tipi tane yapu luku-pala lodo yoai tane walaita eniyata pakeke Berekaiia wia tukaneya.

³⁶ Kini kaua-mikitame toma-kala nekeneke nami wiapa Akolaliyo kabe koukoa kiwi kibu moono, nepio wa Yesuyo oka.

Yesuyo Yerusalem Mama Motokome Akenemo
(Luke 13:34-35)

³⁷ Ae, Yerusalem ta neke wida pitikoi yename Akolaline agale

toawea akane ali-kiti wia tukamakala nekeneya. Ni neeke wida Akolaliyo moa wetekane ali-kitika kueme kqua tukakala tane toa opii patiki. Nitaneyake ogadame-kiti idinikitawena keneke luumoa pitikou toane tekene neke wida pitikoi yene pawe toane moadene tokounake koite katite toa wakala tokoina.

³⁸ Ae, Yerusalem ta nepa tumu tokamotoa neke wida pitiki yene toa pootapeoi.

³⁹ Ae, neme no papete wa enekileka toamoo. Nipa no i agopa Ali Muno patu kautakoa kama nokono, Akolali neme wedoa mekamene-ye wa no wete wa makutukoa moameneyakepa anu lene timini wa pade enamoo wa Yesuyo Yerusalem eta-pala oka.

24

*Tobou Losu Yapu Tumu Tokaneya
Piatekamo*
(Make 13:1-2, Luke 21:5-6)

¹ Yesu tobou losu yapu tewitikoa pokaka one oya-lawe nekete ekete i tobou losu yapu kue pawe keneke ekolo wianeya kako yapu-kiti ena wa okoli okome

² wini wianeya kakoya-kiti enekamene. Enika eniya latiane kue odeneka kibutukoa piامنے peya wia tadekatapeneya tumu tokaneya pioo wa Yesuyo oka.

*Yesuno Agale Yakoa Motane
Yename*

Tete Moatekoimo
(Make 13:3-13, Luke 21:7-19)

³ Yesu Olipe-pini tono waneke pome mepoka. One kidene eida paka witimoa mekale one oya ali-kiti nekete ekete neme ina okanakalepa manipete taatekoia toko patu. Wipitia ta patakale ne wakapea noateka tigotokalepa edeya wa adeka pipioope wa okoli okome

⁴⁻⁵ eni okounakale wete taatekameneyake pade ali-kitame anu ibini lede wedekoa nekete ekete Keraisu taatekoane nukuno, noe wa ali atoa

peya mati oa yotokoino, wedoa lene kia nepikoa meamene.

⁶ Enipetepa uu wa poi toa kakoimo yakoa ni pade take poi tago wa okoimo kugu yakoa toino, piti moameamene wane uku. Enilepa taatekoaa namolo takoa toatekoyake wipitia ta pade tigotokoa wete pata-moo tokolo ni uku.

⁷ Nipa e ku yatename poi tato wa kamoa poi teitakutukakala toi. Ni e ku tobou ali-kitike lukoa mekoi yatene ete oto wa poi toa winali yoi. Eka kuka takeka kobu igi nome momani toa tokala too.

⁸ Enika enilepa atoame mati opademe namolo takoa mukiti nako toa keneya too.

⁹ Enipetepa pade ali-kiti kipala kotimi yotaneya meketepa tete takoa wia tukakoatino toe wa dekoa moa eko yeneke lia aua poi. Nipa nopala odene ibini pedane yene tokale tekete padeka padekata mekoi peya kipala kotimi yoa meoi.

¹⁰ Enipetepa ali atoa kainya matiyame Akolalinele takoake wakete panagome panago moa poi teiane yenane yonoke pia eka okata kotimi luutakutukoa mema poi.

¹¹ Ni ali kainya matiyamepa Akolaline agale akakuno, yakoe wa ali atoa peya mati oa yotokama poi.

¹² Ele kule poanelepa ate toma ponokale tokome ali atoa kainya mati wene mekanali yoma pokoinakale tewitikoa wakala toi.

¹³ Nitoa kakolika nooke wene tuga mea togakoi-kitipa toa motaneyea mea kama poi.

¹⁴ Papetepa Akolaliyo ali atoa pawetoa talo tokome tokomo ta piko peyake mekoi-kitame yakamotoa oa pupitikatapeoi. Nitikaneyakepa wipitia ta patoo wa Yesuyo oka.

Yerusalem Yename Tete Moatekoimo (Make 13:14-23, Luke 21:20-24)

¹⁵ Tobou losu yapu olege takoa tipane yapu luku kenekeda kitau oko wa okoya witakale enoi. Nipa Akolaline agale akane ago Danieleyo papete oa piane toa taatekoaa tokale enoi wa Yesuyo oka. (I boku wiane

mekaku agome eya wane uku. Ina wiane mekakumopa wene taneya meamene.)

¹⁶ Yesuyo nimo ootokoa eya wa oka. Enile taatekoaa tokale eneketepa eya tamene. Yudea take meki-kitipa nipa tono-kiti pake pake toa pitoa pote paigakoa mepamene.

¹⁷ Yapu liti ko meapa kini yapu keneke pikoina mopameneyea pa pitoa pamene.

¹⁸ Ipe toa kawapa tigini mamina kotokoaa pikana mopameneyea pa pitoa pamene.

¹⁹ Ae, mati kakene atoa-kitika mati adu tanikakoa mekoi atoa-kitika eni tete witaka-pete manika edoa petoa pomotoa-pe.

²⁰ Eni moatekoi tetedo kalepetaka pupu toameneyea ko meatekoi-peteka witakalepa manika edoa petoa pomotoa-pe. Dikane-pete witamomotoa ta wa Akolali kowitoa kamene.

²¹ Dika dika toamene tete eni witakilepa itono tibuta latitakaneyakeka toamokale-kiti too. Eni tete witatekaneyake naniko pade edikanele wa witamoo.

²² Akolaliyo eni tete witama pomotoa yopikoa kaka pakedo teigamoo tokapa ali atoa peya atutapeoi toka. Nitoi tokake one wa takoa motane ali atoa ela motokome tokome pegene kakoa teigoo.

²³ Enipetepa pade ali-kiti nekete ekete Keraisuu ku nokono enoe, i nokono enoe wado okolipa kapene agale eni ekete toino, yakameamene.

²⁴ Kapene yename eya wa wini onoi. Keraisuu nuku wa oa Akolaline agale akama nuku wa kiwi oa yotokadete padele padele telekole tokala toi. Nitikete Akolaliyo takoa motane ali atoaka tolopi toadete wili toa kakete oyake nitamele toamokale wakala toi.

²⁵ Enika enile wete taatekameneyake papete i agale eni wene takapikuna.

²⁶ Pade-kitamepa Keraisuu enakagopa ali piamele ta ludu yako wa oino, yakoa ponameamene. Ni Keraisuu enakagopa yapu luku keika

paigakoa meko wado okolipa eni pade yakameamene.

²⁷ No Ali Yatenane Oyago wakapeane nekenepa katiapale keleyo piatapeko toane keleyo nokolu peyame enekete enetapeoi.

²⁸ Ali tuaneya lomua kakata kego naki ini kiti odepeta koukoa note puka puka toa yaita kawei wa Yesu oka.

*Ali Yatenane Oyago Wakapea Noatekamo
(Make 13:24-27, Luke 21:25-28)*

²⁹ Enika eni tete witoa kawa peya tokale eni eni lou yomiyomu takoa tokene-kitika pā toamoa too. A tibuke tagoi-kiti kotia pitoa too. Ni tibuke tele taneya mekiya moa peteka peteka takoa too.

³⁰ Nitoa kawa wipitikale eni eni Ali Yatenane Oyago noanu adekapa a tibuke witoo. Nitikale ta piko peyake mekoi yatene ali atoa tumai keneya mekete komo kāta pitikoa kawa enekoli no Ali Yatenane Oyago wedo patu meane pā teleta toawineya nokolu enoi.

³¹ Nika yeteka yukukataka anu papete takoane moopikou-kiti peya odeneka moa obokamotoane tekene edelo ali-kiti moane wetekou. Nitikolupa a tibuke pū wa beta pikoa kakomokale yatekete moa obotapeoi wa Yesuyo oka.

*Yomo Pikike Pedoa Akenemo
(Make 13:28-31, Luke 21:29-33)*

³² Yomo piki witakole wene taneya meamene. Papete yeneneke page kāua luno pitikakolo eneketepa poto toko tokene-mene tigotatekolo toko wa wene tiki.

³³ Eina toa anume okounakale-kti witatapekale eneketepa inakago wakapea noateko eni tigotokona wa wene toi.

³⁴ Etene nimini toatекомо ukuno, yakoe. Ipete meki peya wete tuutapeameneyake kipala ina okounakale-kama taateko too.

³⁵ Itono tibuta takoa pootapekolika anu agalepa pa pia-kama kawoono, yakoa moamene wa Yesuyo oka.

Yesu Wakapea Noateko Oi

*Padameka Wene Toamiki
(Make 13:32-37, Luke 17:26-30, 34-36)*

³⁶ Enika enile wipitia toatekolepa padameka ipeteka i lou pinika taateko too wa wene toamiki. A tibuke meki edelo ali-kitameka wene toamiki. Akolaline mana noanumeka wene toamuku. Atai Akolaliyo odene wene toko.

³⁷ No Ali Yatenane Oyago wakapeane nokou-petepa Noa einago meane-pete tanele too.

³⁸ Noa meane-petepa ete yene paya nou toa mekete nee ue eyake wene piitikaneya mea alime atoa moa atoa alike pote tokala taneya. Nipa Noa tube ue dipi keneke pome mepokaleka

³⁹ edikoa paya nou toa meaneya. Nitoa mekoika kotikataapea ue atepea kaugu pokome toa atukatapeneya. Eina toa ali atoa paya nou toa mekakoane no Ali Yatenane Oyago wakapeane nekene kotikataapeane nou.

⁴⁰ Nipetepa ali takuta ipe toata kakoita panago eida kamotoa Akolaliyo padena ago takoa moa poo.

⁴¹ Ni atoa takuta odenekata kawa kini witi kū kugutukoa kakoita pade atoa eida pa kamotoa padena atoa takoa moa poo.

⁴² Nopa kini Ali Muno kotikatapeane wakapeane nouno, wedoa lene kia nepikoa meamene.

⁴³ Eya waneka ukuno, yakamene. Yapu pinagome-kiti onekeya kode monatekago likonu ipete noo wa wene too tokapa yapu bulukoa kode agome onekeya monamomotoa tokome atu piameneya wedoa yopia kawoo toka.

⁴⁴ Eina toane no Ali Yatenane Oyago kotikatapeane nouno, wedoa lene kia nepikoa meamene wa Yesuyo oka.

*Pupu Ali Takutame Pupu Takakete Tanemo
(Luke 12:41-48)*

⁴⁵ Tobou agonole-kama wedoa wene toa takako agoke ukuno

yakamene. Tobou agome dikane ago-pala eya wa oa too. One ali atoapa neme yopikamene wa oapa kini nee eya noatekoi toa oneme-kama tatia lawetekamotoa moa kakoo.

⁴⁶ Nitimotokome ta padeka pome mea wakapea nokome enekale oneme tamene wa oa pokanakaledo pa takama pekedekale enekomepa ke wa one kolotini natekoa too.

⁴⁷ Nipa onekeya peya neme-kama yopikamene wa moa kakoo. Enipa niminimo uku.

⁴⁸⁻⁴⁹ Tobou agonole takoa potokako agomepa nipa eya oa too. Tobou ago wete wakapea noamoo wa oapa one odene pupu yene layo toua wia ni bia ue nokoa pia leau akeneya mekoi ali-kiti-pala opia mekome bia ue eya nokoa pia too.

⁵⁰ Paya nou toa nitoa mekaka tobou ago kotikataapea nokome

⁵¹ einago dika dika toamene tete meoo. Nitoapa wene takuta pianeya meki yene-pala opia mea kawati wa kiwi pakeke moa mekoo. Eidapa ali atoa komo kata nina toa pitikoa kawamoi wa Yesuyo oka.

25

Tuatoa Noi Kakoake (10) Pedoa Akenemo

¹ No Ali Muno wakapeane nokoupete Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokome tokale ooyametekuno, yakamene. Noi kakoa (10) tuatoa-kitame eya taneya. Panagome one tu pia kakene atoa moademe nokale ekete einago kotua patoe wa kini laboke olipe kū page peia kapetekoa aua pokala taneya.

²⁻⁴ Ko kakoa (5) tuatoa yatenameta aua kelea paya nou toa pa pekete naniko peiatekoi pagepa mete padeke aua poameneyake e pade ko kakoa (5) tuatoa yatenameta paya nou toameneya naniko peiatekoi pagepa mete pade-mene kapetekoa aua pokala taneya.

⁵ Einago noateka teigoa pekete kago keteponeke nepia kakoiyake

wete noamokale atu togoikoa mea einaka piimu taneya.

⁶ Pitikakoa likonu panagome kayo oa kakome okome atoa moatekago i nekedekono, kotua wete poe-ye wa kayo oa kakomo yatekete

⁷ kamoa kini labo moa nodoka nodoka tokala taneya.

⁸ Nititikoa ona ko kakoa (5) paya nou toa nokoina tuatoa yatenameta ekete oya, tone labo pene tuademe tokono, kini olipe kū page pade manoe oikoli ekete mena.

⁹ Toto peyane labo udukateko toa kotuke aua noamokoo patuno, kini winika tuku toa sisolake olipe kū page topo topoe wa okoi.

¹⁰ Poe wa okoli poadete pokoka atoa moatekago nekeneya. Nokale paya nou toameneya nepikoa kakene tuatoa-kiti einagono atoa motokadete toge kikakane yapu one-pala opia pote mepaney. Nitikoli panago nome kago ketekitikaneya.

¹¹⁻¹² Nitaneyake ona tuatoa yatenameta wakapea nekeneya. Nekete ekete kamo koniyali toto i note kakono, kago pekanamene wa kayo okoa kakoli okome kiwi wene toamuku wa pekanamene wa Yesuyo oka.

¹³ Nimo ootokoaa okome atoa moatekago nokome tane toane noka edikoane kotikataapeane wakapeane nouno, wedoa lene kia nepikoka-kama kamene wa Yesuyo oka.

Pupu Ali Tebolome Tobou Agono Kue

Pikoa Metekakete Taneleke Pedoa Akenemo (Luke 19:11-27)

¹⁴ Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole ooyametekuno, yakamene. Panago ta tetemada poade me kakome one pupu takane ali-mene one kakuta noe wa kayo oa moapa one iya-kiti kime pikoa metekamene wa onekeya tatikamu taneya.

¹⁵ Nitikomepa panago ko kakoa tawisini (5,000) kina mea ni panago tatigi kakoa tawisini (2,000) kina mea ni panago odene tawisini (1,000) kina

mea taneya. Enipa kini pupu takoukete tele tane kotuke tatikamotokome pekeneya.

¹⁶ Pokale ko kakoa tawisini (5,000) kina motokanakagome eni kueme tine pikoapa wa ko kakoa tawisini (5,000) kina tokoo motokaneya.

¹⁷ Eina toa tatigi kakoa tawisini (2,000) kina motokanakagome eni kueme tine pikoapa wa tatigi kakoa tawisini (2,000) kina tokoo motokaneya.

¹⁸ Odene tawisini (1,000) kina motokanakagomepa nitameneya one eina metekana kue moa pome itono wetia potipipaneya.

¹⁹ Kue pinago ta tetemada pome mea kawa oto wa wakapea nokome okome auna kue-kiti pikoa metekakete edele-kala takakoi-pe wa pitia yatekale

²⁰ ko kakoa tawisini (5,000) kina motokanakagome one namolo motokana toa peya ete meeteko aina nine kueme tine pikoa motokane ko kakoa tawisini (5,000) kinaka metaneya. Metekome okome Ali Muno nemenapa no ko kakoa tawisini (5,000) kina mea pokana. Wa ko kakoane tawisini (5,000) kina tokoo motokakouno, ina wa metaneya.

²¹ Nitikale one Ali Munagome motokome okome ouo, anukulepa neme wedoa takadeko. Enilepa nateleke neme wedoa takadekono, opa padele-kiti tubele mati takatekole ne yameou. Opa neke Ali Muno nopala kolotine meatoane uku wa one kei pia kakeneya.

²² Nitaneyake tatigi kakoa tawisini (2,000) kina motokanakago nokome okome Ali Muno nemenapa no tatigi kakoa tawisini (2,000) kina mea pokana. Tatigi kakoane tawisini (2,000) kina tokoo motokakouno, ina wa metaneya.

²³ Nitikale okome ouo, anukulepa neme wedoa takadeko. Enilepa nateleke neme wedoa takadekono, opa padele-kiti tubele mati takatekole ne yameou. Opa neke Ali Muno nopala kolotine meatoane uku wa tobou agome one kei pia kakeneya.

²⁴ Nitaneyake odene tawisini (1,000) kina motokanakago nokome okome Ali Muno nekeya kamu tokolo meke eya toko. Panagono ipe neme padeyaka matamokoyake one eni ipe kakoya nee neme wakoa mokala toko. Wa panagome matane yomopa eni yomo kū neme kotia moa nako.

²⁵ Nepa dikane agono wene tekene piti tokalemekene nekena kue itono wetiane kaukalogakou. Nekena kue ina wa ete metekale

²⁶ Ali Munagome kikoa okome okome nepa kote au kenye moa loyo-kala kako agomeke nooke eya wa ko okana. Panagono ipe paduya matamekeneka one eni ipe kakoya nee wakoane moane wa panagome matane yomopa kū kotiane moane noane tuku wa neme nooke ko okana.

²⁷ No nitane agono kuepa bage pikapikinakeya, dekale waka-pe. Bage pikapoo tokapa anu kueme tine pikane kue-pala oto mou toka wa kikoa ootokoakakome

²⁸ one ete pupu ali-kiti-pala okome one kue moe. Mootokoapa noi kakoa (10,000) kina pikoa kako ago metekapoe wa akeneya.

²⁹ Nitaneyano, Akolaline peku wedoa nakagopa nipa Akolaliyo one peku wedoa lawetema pokale kamo toma pou toa etene wedoa toma poo. Akolaline peku alekoa noma pokagopa nipa onekeya nateyaka eniya peya Akolaliyo takoa wa mootapeeo.

³⁰ Pupu takoa potokako agopa yomiyomu dika dika toamene take moa pitikamotoane uku. Eidapa kime kolukoa ali atoa komo kata nina toa pitikoa kawamoi wa Yesuyo oka.

Wipitia Ta Patakale Ali Yatenane Oyagome

Ali Atoa Takoa Enekome Oatekamo

³¹ No Ali Yatenane Oyago a tibuke pone meane wakapeane nekenepa nipa anu edelo ali peya-pala opiane pa teleta tootapeneya nou. Nitikene ali atoa talo tekene meatekou walaike yati yati toologane walaike pone mepou.

³² Nitikolu anu lenike ta padeka padekata mekoi yatene peya kouko note-kama kanoi. Note kanokolipa talo tokagome-kiti sipi sipi kaika meme kaika eka okata takoa moa kakako toane tou.

³³ Nipa sipi sipi kai tetepo takakou ali atoa anu nimini yono lono moane kakoane meme kai tetepo takakou ali atoa ewa yono lono moane kakoane tou.

³⁴ Nititikoanepa no Ali Muno nimini yono lono kakoi yene-pala ekene Agetaiyo pewe wia kako-kiti kipa one talo toko take menoatino noe. Eni taapa Akolaliyo itono tibuta latika-peteka kini wa nodokakapi-aneyano, noatino noe wane ou.

³⁵ Nipa kime eya toma nokoinake ni uku. Kobu tokalemekolu enekete nee moa lawetekoina. Ue nodo tokalemekolu enekete ue nomoa lawetekoina. Mone pade take ago nokounake kini yapu nee noano, noo wa no makutukoa motokoina.

³⁶ Mamina kawameneya mekolu enekete i mamina kawano, ina wa kini mamina metekoina. Yene tokale pikolu mama moa auapenokoina. Po yapu pitikolu weye akadete ugu nokoina wane eni yene-pala ou.

³⁷ No Ali Muno agome nimo okolu yatekete eni wene kiyo akeneya mekoi yenamye eya wa oi. Ali Muno neme eni oka toapa manipete kobu tokalemekale enekete nee moa lawetekoto-pe. Manipete ue nodo tokalemekale enekete ue nomoa lawetekoto-pe.

³⁸ Manipete mone pade take ago nokale enekete moa makutukoa motokoto-pe. Manipete mamina kawameneya mekale enekete kawateko mamina ina wa metekoto-pe.

³⁹⁻⁴⁰ Yene taneya pikataka po yapu pitikataka manipete ugu nokoto-pe wa yatekoli no Ali Munoyo ekene widikoa anu ponopeneya meane ali atoa auapekoipa nopala eina dekoia auapekoina wane ou.

⁴¹ Nititikoane kakene anu ewa yono lono moane kakakouna ali atoa-pala eya wane ou. Akolaliyo wakome wakene yene no tevitikoa

poe. Setanuka one edelo ali yateneka pote mepomota nodokakapiane toe mine mepoatino poe. Kime eya tokoinake ni uku.

⁴² No kobi tokalemekolu enekete nee moa lawetamokoina. Ue nodo tokalemekolu enekete ue nomoa lawetamokoina.

⁴³ Mone pade take ago patukakolu enekete no makutukoa moamokoina. Mamina kawameneya mekolu enekete kawatekou mamina moa meamokoina. Yene tokale pikoutaka po yapu pitikoutaka ugu note auapenamokoina wane ou.

⁴⁴ Nimo okolu ekete ae, Ali Muno manipete ne kobi tokalemekale enekete nee wanakoto-pe. Manipete ue nodo tokalemekale enekete ue nomoa lawetamokoto-pe. Manipete ne mamina kawameneya mekale enekete kawateka mamina ina wa meamokoto-pe. Manipete ne mone pade take ago patukakale enekete makutukoa moamokoto-pe. Manipete ne yene taneya pikataka po yapu pitikataka ugu note auapenamokoto-pe wa okoli ekene

⁴⁵ anu ponopeneya meane ali atoa auapeamokoipa nipa nopala dekoia eina auapeamokoina wane ou.

⁴⁶ Nitikoina wane wakou-kiti poane take pote mekete dika dika toamene tete moi. Nitikoiyake wene kiyo akeneya mekoi-kiti pa mea kama poi wa Yesuyo oka.

26

Yesu Wia Tukatekoi Oi Pedoa Pi-anemo

(Make 14:1-2, Luke 22:1-2, Yone 11:45-53)

¹⁻² Yesuyo einaka einamo oa peya takatekoapa one oya-lawe-pala okome okome edelo ago patukane wa ibini iki toge kikilepa patepeyo toi. Enipa nimini uku-pe. Enipetepa mone pa yenamye no yomo lekaneyake wia dekoia tukamotoa panagome Ali Yatenane Oyago no moa meoo wa Yesuyo oka.

³ Einapetepa eya yene Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika

Yu yenane totono pine toa olaukane ali-kitika ete Kanosolo ali-kitika koukoapa ako odene mekome lodo yotokane tobou ago Kayapasene yapu ponete meponaneya.

⁴ Eida ponete koukoaa meketepa Yesu paigakoa moa wiatekoi oi pedoa pikete ekete

⁵ pa ali atoa toto-pala wene poa wili walai wa kakayano, tone toge kiko-petepa dekoaa moamato wa oa tukananya.

Yesuno Wagoke Padeya Kalono Taneya

Pekoa Yotokanemo (Make 14:3-9; Yone 12:1-8)

⁶⁻⁷ Yesu Besani take kedime nakeneya mekanakago Saimone einagono yapu meka. One eni yapu mekome nee nakaka pade atoame padeya kalono taneyapa epetane kueme latiane mete keneke mekoaa aua nome Yesuno wagoke pekoaa yotokataapeka. One eni kalono taneya topo toa moapa kue ako mati wetekoaa motokaneya.

⁸⁻⁹ Einatoame tokale enekete Yesuno oya ali-kiti einatoa-pala wene pokete ekete ina pekoaa yotokakilepa pale tokanano, edeya weike tokape. Inakeyapa toome moa topo too tokapa kue tubeya moa ponopene ali atoa tatikoo toka wa ko oa kakoi.

¹⁰ Nimo okoli yatekome Yesuyo okome i atoane wene dekolo potokaki-pe. Einapa anu koniyole mati takakana.

¹¹ Ponopene ali atoa enabuna kiwi pakeke mekala tikino, no pade kiwi pakeke pa tekei meku.

¹² Ina kalono taneya anu tiginike pekoaa yotokakanapa no tuaneyaa piateku tigotokolo tokome nina nodokoa takapikana.

¹³ Nitikana tokolo eya wane uku. Anukumo ta piko peyake oa pupitikama peketepa i atoame i takakanakamoka oa pupitikama poi. Nipa ta piko peyake mekoi yenane one wene taneya memotoa nitoi wa Yesuyo oka.

Yesu Moa Meateka Oi Pedoa Pi-anemo (Make 14:10-11, Luke 22:3-6)

¹⁴⁻¹⁵ Yesuyo nimo okale one tuku kakoa (12) oyali-kiti pade Yudase Isekariose einagopa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti mekoita pokome okome Yesu einago kini yonoke moane piouno, kue edela meoi-pe-kale ekete nipa silepa kue lene padeka kabe kakoa (30) meoono ta wa okoli

¹⁶ einapete laigoa Yesu moa metekome toatekale wene kibutuma yakeneya.

Yesu One Oya-lawe-pala Opia Mekome

Toge Nee Nakenemo (Make 14:12-21, Luke 22:7-14, 21-23, Yone 13:21-30)

¹⁷ Yu yename mono mono wamene palawe wane-kiti yoatekoi oi nokale Yesuno oya-lawe one mekata nekete ekete edelo ago patukane wa ibini oko toge nee maida nodokoa piatoape wa okoli okome

¹⁸⁻¹⁹ Yerusalem ta panago wini meoono, eya wa yatekapoatino, poe. No Yesu wipitikene toateku tigotokolo tekene anu oya-lawe-pala opiane mekene toge nee nouns, oyake wida nonou-pe wa yatekapoe wa wetekaka. One eni okana toa pote yatekatekoaa kini toge nee eya eida einagono yapu nodokapianeya.

²⁰⁻²¹ Ta likaka Yesu one oya-lawe-pala eida opia mekome toge nee nakome okome etene nimini ukuno yakamene. Kiwi padame no-pala poi teiane yenane yonoke moa pioo wa okale

²² odene odene wa mekoi peyame ete yatekete ekete wini okolepa noanume toatekumo eke oko-pe wa wene keda toologaneya mekete yakakala tokoli okome

²³ nopalaa odene okolo kagonoke nee moa tadoata nako agopa no moa meateko ago too.

²⁴ Nipa Akolaline bokuke Ali Yatenane Oyago nopalaa eni toatekamo papete wia mekapiane toane

taatekoane tuou. Ae, no witikamotoa moa meatekagome dika dika toamene tete moo. Eni tete moamademe tokome einago opiameneya too tokapa nipa epetoo tokake opa ae wa okale

²⁵ one moa meatekago Yudaseyo Yesu-pala okome neme wini okagopa no patu-kale okome eeno, nimini oko wa Yesuyo oka.

Yesuyo One Oya-lawe Palawe-pala

Gerepi Po Ku Ueta Lawetekome Akenemo
(*Make 14:22-26, Luke 22:15-20, 1 Korine 11:23-25*)

²⁶ Eni nee noa mekete Yesuyo palawe wane moa Akolali-pala ke wa popimotokome one oya-lawe tatikamu tokome okome ipa anu tiginino, moa noe wa moa laweteka.

²⁷⁻²⁸ Nititikoapa gerepi po ku ueka meteke mekaneya katekamoia Akolali-pala ke wa ootokoia okome Akolaliyo oi pedoa pikana toane kadimo uku. Ipa anu kamateno, ali atoa peya mati kini toma pokoi poaneleke Akolaliyo po letu mekakana keetapeane agopa takoukenepa anu kamate ponamotoouno, kiwi peyame iya moa noe.

²⁹ Nimini ukuno, yakamene. Atai Akolaliyo talo toko take kipala opiane mekene gerepi po ku ue weneya wa moane nouno, papete pade wa nakileka toamou wa Yesuyo oka.

³⁰ Nitoapa lo pade oomoteketepa Olipe-pini tonoke pote witapokoi.

Pitayo Yesu Wawa Akatekamo
(*Make 14:27-31, Luke 22:31-34, Yone 13:36-38*)

³¹ Olipe-pini tonoke pome mekome Yesuyo okome opi likonu kiwi peyame no wawa tia tadataapeoi. Nipa Akolaline bokuke nopala eni toatekoileke panagome papete eya wa wia mekapiane toa taatekoia toi.

No Akolaliyo sipi sipi kai-kiti talo tokago witikolu one sipi sipi kai-kiti tia tadoa pootapeoi
wa Akolaliyo oa piane toa panagome wia mekaneya.

³² Eina wia mekapiane toane taatekoane tukolu Akolaliyo moa kamotokakalepa kiwi naniko nomotoane no namolo takoane Galili take pone mepou wa okale

³³ Pitayo okome i ali peyame ne wawa tia tadataapekolika noanume ne wawane poamou-kale okome

³⁴ nepala i ukumodo yakamene. Opi likonu ali ogadame ka wete wameneyake neme no i ago wene toamuku wa tebolo-peta oade tokakale okome

³⁵ ne witikete nopala dekoa witikolika ne einago wene toamuku wane wawamou wa okale ete peyameka eina okana toa ootapekoi.

Yesuyo Gesemani Take Kowitikome Akenemo
(*Make 14:32-42, Luke 22:39-46*)

³⁶ Yesu one oya-lawe-pala Gesemani wa ibini akene take opia pome kakome okome no yeka tutu pone kakene kowitipukuno, ita nepia meamene wa ootokoapa

³⁷ Pita Sebedine manata-pala aua pokome ela matiyame tuaneyat tepene-pala mama mati motaneyapoka.

³⁸ Pokome okome no wene kedame tukakolo tuadene meku. Mugilipala topelekono, tone ita opia mekete nepikoa meatoane uku wa oomotokomepa

³⁹ nami-takakoa eko keneya kidene pome itonoke aua pitologoa kowitikome okome atai meteke noateku ue enekupa no tete moatekulu tokono, neme ete moa pedekamedekalepa nitikamene. Nipa anu wene pikule toa wane ekene wamukuno, neke wene pikole tou wa kowitimotokome

⁴⁰ one oyali-mene mekoita wakapea pokome enekale atu pia meadekoi. Nitadekoli kamotokakome Pita-pala okome lou pini odeneka nopala lene kia nepikamele toamoko-pe.

⁴¹ Setanuyo kiwi likoa enekayano, lene kia mekete kowitamene. Lene kiane nepiane meou wa wene pikiyake tigini popeyo noamokolo

atu wini pia meadiki wa Yesuyo oomotokome

⁴² kutu keneya taku takoapeta pome kowitipokome okome Atai neme no moateku tete ete moa pedekamele toamokalepa nipa eni tete mootapeou wa kowitimotokome

⁴³ wa wakapea nokome enekale pa atu pia meadekoi. Atume moa maleou takakale pitakoi.

⁴⁴ Nitadekoli eko keneya wa pokome one namolo kowitikanakamo tebolo takoa kowitimotokome

⁴⁵ one oyali-mene mekoita wa wakapea nokome okome pa koome tuaneya mekete atu-kala pia meki-pe. No Ali Yatenane Oyagopa Akolaline agale tagoa toamiki yename wimotoa moa meateko ago ku nokono,

⁴⁶ wete kamokoa kawe. Kotua pekete pato wa oka.

*Yesu Dekoa Motanemo
(Make 14:43-50, Luke 22:47-53,
Yone 18:3-12)*

⁴⁷ Yesuyo nimo oa kakaka one tuku kakoa (12) oyali-kiti pade Yudase wete eina noka. Nokale ali peya mati koukoa kepete tue layo katekamo katekamo toa obomoa nokoi. Nipa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Kanosolo ali-kitameka Yesu einago deko motokapoatino poe wa wetekakoli nokoi.

⁴⁸⁻⁴⁹ Wetekakoli nekete Yudase Yesu kakata wete nome awa Tikisago wa ootoko Yesu nunu oka. Enipa papete Yesu deko monatekoi yene-pala oi pedoa pikana toa toka. Nipa one pone nunu opokou agopa Yesu eni toono, dekatapea moamene wa okana toa toka.

⁵⁰ Nitikale anu oya edade noko-pe wa Yesuyo okaka Yudase-pala opia nokoi ali-kiti one kakata note deko monokoi.

⁵¹ Nitikoli Yesuno oyali pade eniya liti kakome panago wiou wa one kepete tue witimoapa panagono kapi-di pine takoa pitikaka. Einakagopa ako odene mekome Akolalike lodo yotokane tobou agono pupu ago.

⁵² Nitikale Yesuyo one oyago kikoa okome okome panagome kepete tue eya moa panago kawa tukakalepa oneka kepete tueme kawa tukoino, neke wini kepete tue wete lua.

⁵³ Opi agetai kowitikene ekene edelo ali ege egeta wakala kadukoa no mekuta moa weteka-ye wanedo kowitikolupa eni eni yakoa wetekoo. Enipa wene toameke ni toka-pe.

⁵⁴ Nimo wane kowitamele tokoyake Akolaline bokuke papete wia mekapiane toa taatekamedekolo tekene enimo wamadene waku wa Yesuyo oka.

⁵⁵ Einata einapete Yesuyo e oboa kakoi yene-pala okome kini kepete tue layo tigini-pala nidikoa aua nikino, nopa kode ago tetepo takakete deko moadete niki-pe. Ta pataka abuna kiwi kakakoane tobou losu yapu keneke keleyo olaukoane mekounake no eida deko monamokoina. Dekale wakoti-pe.

⁵⁶ Akolaline agale toawea akane ali-kitame papete wia mekapiane toa taatekamedekolo ni tiki wa okale one oya-lawe peyame one tia wawa pitoa pootapekoi.

*Kanosolo Ali-kitame Yesuno Koiso Akanemo
(Make 14:53-65, Luke 22:54-55, 63-
71, Yone 18:13-14, 19-24)*

⁵⁷ Eyename Yesu deko moomoteketepa eya agono yapu ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago Kayapase einagono yapu aua pekeneya. Einago Kayapasene yapu eya ali-kiti Yu yenane totono pine toa olaukane ali-kitika Kanosolo ali-kitika wete ponete koukoa meponaneya.

⁵⁸ Kini koukoa meponaneta Yesu aua pokoli Pita kutu mati kawatati toma nome tobou agono kela pawe patukoa einagono pupu takane ali atoa pakeke nome menaneya. Yesu-pala tokale enoa togademe ni noka.

⁵⁹ Eida Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ete Kanosolo ali peyameka Yesu wia tukatekoi oi pedoa pikete ekete eya tato. Yesu i agome padelle poanele tokale enekoo

wa kapene wakatiki ali-kiti tuku toa moato wa tuku tokoa kawa

⁶⁰ moa kakakoli dika dika wa kapene wakaneyake one wia tukatekoile pade piameneya. Nitaneyake alita takuta nekete ekete

⁶¹ Akolaline wikakane tobou losu yapu oneme keaweanne tadekatekoane wa ta tebolo-peta lia patakale eni-mene moane awitikakoane wa wiou wa okale yatekoo wa okoli

⁶² ako odene tobou meane ago kamokakome okome neme okale yatekoinakamo eni ahoa ikino, neme pademo topo takoa enike oo-pe wa okale

⁶³ agale wametekoa pa kakeneya. Nitikale ako tobou agome okome okome pa mea kama pokago Akolaliyo yakakamoto, nepa one mana Keraisu tadekalepa wete a-na wa okale okome

⁶⁴ nimini wini oko. Kiwi peyapala ukuno yakoe. Naniko no Ali Yatenane Oyagopa telekole-kama toko ago Akolaline nimini yono lono kawane tibu wedo patu meane wakapeane nokolu enoi wa okale

⁶⁵ ako tobou ago pinali one kakene mamina tiawea iyatapekome okome oyakeno, i agome Akolali-pala taumada toa okolo tone kaleme yatekono, i agome toka poanele dika dika wa ahoa omotoa pade ali-kiti totome wa tuku toateko toa mena. Akolali-pala taumada toa okale kime yatekoinano,

⁶⁶ opa i ago-pala edele tato-pe-kale ekete i ago wia tukamedekona wa topo takoa akeneya.

⁶⁷⁻⁶⁸ Nititikoa one lene timinike tekeli pu toa yotokoa yumili mutoa pia wia taneya. Wa pade ali-kitame kala witikete ekete Keraisu nepa teyo witikato-pe. Yakoona, toawea wete ana wa tea agale oa kakeneya.

Pitayo Yesu Ahoa Wakenemo
(Make 14:66-72, Luke 22:56-62,
Yone 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Nitoa kakoika Pita akolono pomale meaneya pupu atoa pade Pita

mekata nokome okome neka Galili Yesu-pala opia yake toka wa onokale

⁷⁰ e yene peya kakakoa okome mena, neke wini oko agale yakanamuwa oomotokome

⁷¹ kago keteponeke pome kakale pupu atoa padame enetekoa eniya liti kakoi yene-pala okome okome i agopa Nasarese Yesu-pala opia yakago-kale

⁷² Pitayo okome agetai tia neme eni okagopa enamuku ago wa akeneya.

⁷³ Wa nani keneya eniya liti kakoki-ki one kakata nekete ekete nepa Galili yename iki toa okono, Yesuno oya-lawe-pala opia yakago tadekoli okome

⁷⁴ kapenedo wakadekolupa Akolaliyo no kibu momotouno, Akolaliyo yakakamotoane nimini ukuno, kini wini iki agopa wene toamuku wa oa kakaka eina eina ali ogada ka oa kaka.

⁷⁵ Nitikalepa Yesuyo eya wa okana ali ogada ka wameneka neme no einago wene toamuku wa tebolo-peta ahoa wawade toko wa okana wene ponokale Pita akolono pome komo kata pitikoa kapaneya.

27

Yesu Pailaseke Aua Pekenemo
(Make 15:1, Luke 23:1-2, Yone
18:28-32)

¹ Podolikama ta patakale Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali peyameka ete Kanosolo ali-kitameka Yesu wia tukatekoi oi pedoa piitikoa

² one yonoke kapa po kakamotekete ta yopikago Pailase mekata aua pote kakapaneya.

Yudase Tukome Tuanemo
(Aposelo 1:18-19)

³⁻⁴ Yesu wia tukatekoi oi pedoa piadekoli yatekome one wimotoa moa metekanakago Yudase yaame tukome eya topaney. Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika ete Kanosolo ali-kitika koukoa mekoita pokome okome padele toamene ago wimotoane pa puputuan moane metekouna. Poanele eni tekene tadekuno, kinike silepa kue lene

padeka kapidi kakoane (30) motokouna wa kini einoe wa ete metekale ekete enipa tone pupu menano, neke pupu toko-la wa paya nou toa kakoli

⁵ eina kue tobou losu yapu keneke pitikamotokome pome po napanuya.

⁶⁻⁷ Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame eina kue lene wekota motekete ekete ipa ali wia tukateko kueno, tone losu pupu toadete oyake moamato wa wene kibututukoa mekete eya taneya. Mete latia tane agome kamo tua moai toake wakenetapa eina kueme topo toa motekete ekete mone pade ta kawa note mea tukoi yene i itonoke oloyo toai tato wa topo toa motaneya.

⁸ Nitaneya tokome opika eni itonopa lokeyo itono wa ibini ikiya.

⁹ Enile teketepe Akolaline agale toawea akane ago pade Yeremaiayo eya wa papete oa piane toa taatekaneya. *I toaweane uku agopa Iserele yename silepa kue lene padeka kapidi kakoa (30) wetekoa moato wa oi pedoa pianeya.*

¹⁰ Eni kuemepa mete latia tane agome kamo tua moai taneta topo toa motaneya. Nipa Ali Muno Akolaliyo nopala oka toa taatekaneya wa Yeremaiayo oa pianeya.

*Pailaseyo Yesu Pitia Yakanemo
(Make 15:2-5, Luke 23:3-5, Yone 18:33-38)*

¹¹ Yesupa ta yopikago Pailase einagono leneke kakale Pailaseyo pitia yatekome okome nepa Yu yene peya lukoa meki tobou ago-pe-kale okome nopa einago wa wini okana wa akeneya.

¹² Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ete Kanosolo ali-kitameka i agome dika dika wa akoa okolika Yesuyo pade agaleka wametekoa pa kakeneya.

¹³⁻¹⁴ Nitikale enekome Pailaseyo okome opa nipa padele padelepa neme tanemo-kala akoa ikino, neke yakoa edemo oo-pe-kale Yesuyo pademoka topo takameneya agale

wametekoa pa kakale ta yopikago wene kainya mati pia kakeneya.

¹⁵ Edelo ago patukane wa ibini akene toge oi ponokale-kama ta yopikago Pailaseyo eya tokala taneya. Yu yenamepa po yapu pitane ago pade po kotokoa one yapu wetekaka wa takoa okoi agopa Pailaseyo po kotokoa wetekakala taneya.

¹⁶ Einapete eya ago Barabasi po yapu pitaneya. One poanele tanemo ta piko peyake oa pupitikatapeneya.

¹⁷ Ali atoa Pailase mekata kouko note kakoli Pailaseyo one tanele tokome okome mani ago po kotokoane wetekakamotoa iki-pe. Barabasi-pe, Keraisus wa ibini iki agopa Yesu-pe wa akeneya.

¹⁸ Nipa e yename Yesu-pala aua nikilepa pa puputua wene pokete ni tokoi wa wene tokome akeneya.

¹⁹ Nika one koiso yakoa meateka walai witipitoa mekakoa one natoname agale wetekakome okome wini nami kawamene ago-pala padele tikileka toamoa wane uku. Ete pia pulete enekounakaleke nopa lata potokakome wene keda mati tokolo mekene ni uku wa pubu oa wetekaneya.

²⁰ Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ete Kanosolo ali-kitameka e oboa kakoi yene oa kamotokakete ekete Pailase-pala eya atoe. Barabasi po kotokoa wetekakoano, winago Yesu wia tukakamotonu ta wa atoe wa oa kamotokaneya.

²¹ Nitikoli Pailaseyo e yene pitia yatekome okome mainago po kotokoane wetekakamotoa iki-pe-kale ekete Barabasi wa okoli okome

²² Keraisus wa ibini iki ago Yesupa edekamene wa iki-pe-kale ekete winago yomo lekaneyake wia dekakamotonu ta-koli okome

²³ one poanele edele taneyake iki-pe-kale agale telo oa kamotokoa kakete ekete winago yomo lekaneyake wia dekakamotoa ta wa awitikoa tika tika taneya.

²⁴ Nitikoli kini eni wene pilikoa kawikamotoa wili toake poi edikoa

kamotokakaya wa wakome eya taneya. Kini lene yoto kakome ue nomoa okolo kagonoke pekoia pia yono tadakome okome i nami kawamene ago wia tukatiki pedoa pikile kote tokolo wakene tukuno, enoe. Kini wia tukapoe-kale ekete

²⁵ totome poanele tadekolopa nipa Akolaliyopa winago kamate yotokake nami wia kibu motikilepa totoka tone mati-kitika oyake kibu moma pomotoa oko wa okoli

²⁶ Pailaseyo Barabasi neke yapu pa wa po kotokoa wetekaneya. Nitoapa Yesu po wapime wiame wia one poyo yene metekale witikoli yomo lekaneyake wia dekapoatino, poe wa nitatekoi poyo ali-kitike metaneya.

*Poyo Yename Yesu Paya Tetepo
Takanemo
(Make 15:16-20, Yone 19:2-3)*

²⁷ Poyo ali-kitame Yesu moomotekete Pailaseyo ta talo toa meka yapu aua pote kakapaneya. Nitoapa ete poyo ali-kiti peya one eni kakata koukoa mootokoa eya taneya.

²⁸ One kakene mamina kotokoa pipa kikome kiane mamina petene pade moa kakaneya.

²⁹ Nititikoa kagani kakene po ludu moa makatikoa one wagoke lobutukakoa ni tauwe wata wakoa moa one nimini yonoke laukakoa neuwe tukupia mekete ekete Yu yene lukoa meki Ali Muno ne mea kamene wa paya tobou ago tetepo takoa kakeneya.

³⁰ Nitoapa oneke tekelipu toa yotokoa one yonoke laukakoina tauwe wata odomoa one tobou wia taneya.

³¹ Nititikoa one tokoo kakakoina mamina petene kotokoapa one namolo kakene mamina wa moa kakamotekete yomo lekaneyake wia dekadete aua pekeneya.

*Yesu Yomo Lekaneyake Wia Dekoa
Tukanemo
(Make 15:21-32, Luke 23:26-43,
Yone 19:17-27)*

³² Poyo yename Yesu-pala eni aua poadete pekete Sairini take ago

Saimone kotukete ekete i ago wia dekateko yomopa neme aukoano, noo wa dekoia moa aukaneya.

³³ Nitoa pote Gologosa wa ibini akene take witapeneya. (Gologosa tone agaleke eketepa ali wago wa ekete oko.)

³⁴ Gologosa take eni aua pote witakete gerepi po kū ue-pala kou tane yobotonota eletekoia lawetekoli mitua enetekoa noamademe wakeneya.

³⁵ Nitikale yomo lekaneyake wia dekatekoia kakete one kakene mamina-mene tatiato wa tadu tootokoa tatite taneya.

³⁶ Nititikoa witipitoa mekete nepikoa meaneya.

³⁷ Nitaneyake one wago pitia lekane yomo munoke pipiake eya wa wia mekatekoia dekaloganeya. I ago Yesupa Yu yene lukoa meki tobou ago. Enipa Yu yename one koiso akoa akenemo eni wia mekaneya.

³⁸ Yesu wia dekaketepa kode agota takuta eka okata yomo padetake wia dekaneya. Nipa panago Yesuno nimiini yono lono wia dekoia padena ago one ewa yono lono wia dekoia taneya.

³⁹ Nitaneyake eida ponokoi-kitame tedu metekete ekete

⁴⁰ beita, nepa tone tobou losu yapu odepeta keatapeanepa wa ta tebolo lia patakale eni luku wa wiou wa okanakago pinali neke toa moa-na. Nepa Akolaline mana tadekalepa yomo lekaneyaka ludu ketipea kōa noonwa tema ponokala taneya.

⁴¹ Eina toa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka ete Kanosolo ali-kitameka tea tedu metekete ekete

⁴² i agome ete pade ali atoa toa motokoyake pinali one pade wa toa moamele toamoko. Beita, i agopa Iserele yene lukoa meki tobou ago patu. One wia dekane yomo ludu kōa nokale eneketepa i agopa Keraisutadeko wa oneke wene tugoo.

⁴³ I agomepa Akolalike wene tu-goane meku wa okano, Akolaliyo one

toane mou wa wene piadekalepa nito. Onepa Akolaline mana kaku wa okagopa Akolaliyo toa motokale enato wa tea agale okala taneya.

⁴⁴ Nimo okoi toa Yesu-pala odeneka wia dekakoina kode agotameka tea agale okala taneya.

*Yesu Tukome Tuanemo
(Make 15:33-41, Luke 23:44-49,
Yone 19:28-30)*

⁴⁵ Lou mataike ponome kakaka (lou pini 12 kilokoke) ta peya likat-apeneya. Lou pene webokaka (lou pini 3 kilokokeka) ta pa likoa kak-eneya.

⁴⁶ Lou pene webokaka (lou pini 3 kilokoke) tadiya Yesuyo kayo telo ootapekome okome Eli Eli lama sabakani wa kayo akeneya. Enipa anu Akolali anu Akolali neme no dekolo tewitikoa wako-pe wa okome akeneya.

⁴⁷ Nimo okale yatekete eniya liti kakoi-kitame ekete enipa Ilaida kayo okome toko-koli

⁴⁸ panagome teyapea pome ue takamoateka obi wane mopaneya. Mootokoapa kou tane gerepi po ku uele tadamoa tauwe wata munoke togototokoa aua nokome mitumoa na wa kabunuke pia lete lete taneya.

⁴⁹ Nitikale ete-kitame ekete winile toameneya wa. Ilaidayo toa monoko patu. Tokale enato wa pa eida nepikoa kakoli

⁵⁰ Yesuyo agale wa telo ootapekome one Yomini takoa pomotoa tukome tuaney.

⁵¹ One eni tukakapa eina eina kuna tobou losu yapu keneke eya mamina Akolali meko lono wa akene yapu luku olege toa ketekal-gane mamina petenepa ete oto wa iyawea tukaketikaneya. Itonopala momani toa kakene kue-kitika kautakutukaneya.

⁵² Tuane ali atoa oloyo taneka peetapeneya. Peetapekalepa Akola-linele wedoa takama pote tuane yene padeka-kiti kamotokaneya.

⁵³ Wa naniko Yesu kamoa pokale kiwi oloyo taneka tewitikoa Akola-line Yerusalem take pekete ali atoa

kainya mati mekoika pono yame-pokala taneya.

⁵⁴ Tobou poyo agomeka ete poyo ali-menameka pa eida nepikoa kakoli momani toa ele kule toa kakale enekete ekee wa nenei motekete ekete etene i agopa Akola-line mana tadeko wa akeneya.

⁵⁵ Pade atoa-kitika kainya mati eka mati kakete enekoa kakeneya. Eni atoa-kitipa Galili ta kawa Yesu auapema nekene atoa.

⁵⁶ Eni kakoi atoa pakeke eya atoa-mene lukoa kakoi. Padatoa one ibini Magadala Maria. Pade atoaka Maria. Eni Mariapa Yame Yosepetane nine. Ni pade atoaka Sebedi manatane nine.

Yesuno Tigini Kota Keneke Moa Pipanemo

*(Make 15:42-47, Luke 23:50-56,
Yone 19:38-42)*

⁵⁷ Ta likaka kamo ago pade Arimasia take ago Yosepe Pailasemekata pekeneya. Einagoka Yesuno oyago.

⁵⁸ Einago Pailasemekata pome kowitipokome okome Yesuno tigini moane pipouno, mea ta wa yakapokale Pailaseyo one poyo yene yopikago-pala okome Yesuno tigini i agono motokapoano pa wa okale nitaneya.

⁵⁹ Nitaneyake Yosepeyo mootokoapa weneya ake tane mamina petene moa tatilogoa Yesuno tigini pia ewetetapeneya.

⁶⁰ Nititikoapa pala padaneta kokapiane kota keneke moa pipaneya. Pinaki one tigini naniko piatekata pene kokoa wetipikanata eni piitikoa kue makai mati uoya koketekoa moa kabunu ketekalogoapa pekeneya.

⁶¹ Yesuno tigini eni moa pikalepa Magadala Maria-pala padena Mariata eina kota eko keneya pimotoa meaneya.

Poyo Ali-kitame Kota Yopikoa Kak-enemo

62 Toge kiatekoiya nodokane oi nokale podolikama eya ali-kiti Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Parisi ali-kitika Pailase mekata koukoa pote kakete ekete

63 eina kapene yotokakanakago wete tuameneya mekome okome one tuaneya pianeke ta tebolo takoa pataka-petepa kamoane pou wa oka.

64 Nimo oka toa lede taatekamtoa tekete one oyali-kitame one tigini kode moa aua pote padeka potipitikoa ekete Yesu einakagopa kamoaa pekedeko wa oadete tiki. Nitiketepa einagome ali atoa namolona oa yotokaka toa moa patukoa oa yotokaku pekete toadete tiki. Nitikaya tokolo one tigini pipaneta neke poyo yename ta pataka tebolo-petapa wedoa yopia kamotamene wa Pailase-pala akeneya.

65 Nimo okoli okome one oyali-kiti kota keneke poamomotoa toatiki toa topoatino poe. Poyo ali-kiti-pala aua poe wa okale pote nitipaneya.

66 Nipa kota kabunu ketekalogane kue eka oka kebonoke kalapage kitikoa kini adeka mekaneya. Nitikoa poyo ali-kiti kime yopikoa kawe wa kakamotekete pekeneya.

28

*Yesu One Tuaneya Pikata Kamoaa
Pekenemo
(Make 16:1-10, Luke 24:1-12, Yone
20:1-10)*

1 Yu yene kini ko mea pupu toamatekoi-pete ponokale podolikama ta tuei teigaka Magadala Maria-pala padena Mariatamepa Yesuno tigini pipane kota enepato wa enepaneya.

2 Poade te pokoka momani matitaneya. Nipa Ali Muno Akolaliyo moa wetekane edelo ago a tibu kawa nokome kota kabunu ketekalogane kue moa ete koketekoa kakoa einakeya waneke meaneya.

3 Edelo agono lene timinipa kati-apale keneya lou yati yati tootapea, one kakene maminaka kilue kale keneya ake tootapea taneya.

4 Nitane ago enekete kota yopikoa kakene poyo ali-kiti piti mati tokale tekete kolu kolu wa tuatekalime temotele keneya toa pitaloganeya.

5 Wa naniko einatoata nokoli edelo agome okome okome piti moameo wane uku. Yomo lekaneyake wia dekakoina Yesu tuku tonikino wene tekene ni uku.

6 Inakago ita piamokono, onena papete okana toa taatekoapa kamokoa poka. One pianeta luku ino, enoe.

7 Enemoteketepa Yesuno oyali-kiti eya wa wete akapamene. Inakago Yesu wete kamoaa pokano, kiwi Galili take naniko ate nomotoa one namolo takoa pokano, aida penekete enoino, eneponamene wa akapamene. Kitapala oatekumopa ina ukuno, wete akapoe wa okale

8 akolono wete wititapeketeta piti tokaleka kolotini nakale Yesuno oyali-kiti oadete teyapea pekeneya. Nipa wedia kawa pekeneya.

9 Nitoata pokoli Yesu kotua nokome okome wete kamene-ye wa okale one kakata note pitalogoa one kawata tebea motekete kei pikoli okome

10 piti moameo. Anu ame-mikitii eya wa akapoe. Ate Galili take note no enenamene wa akapoe wa wetekaneya.

Poyo Ali-kiti Yerusalem Take

Pekete Akenemo

11 Einatoata poade teteta pokoka eina kota yopikoa kakene poyo ali padeka-kiti Yerusalem ta Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti mekoita pekete kini enekoinakamo peya dika dika wa toawea akeneya.

12 Nitikoli eni yene ete Kanosolo ali peya-pala koukoa mekete edato patu wa kini toatekoi oi pedoa pitikoa poyo ali-kiti kue tubeya moa metekete ekete

13 ali atoa kotukete-kama eya wa okala tamene. Likonu kiwi atu pitikakoa Yesuno oya-lawe note tigini kode moa pekete tokoi wa akamene wa akeneya. Eya waka akeneya.

14 Toto-pala i toawea ikimopa ta talo toko ago Pailaseyodo yatekome

kiwi wia tukademe tokalepa one wene kekoono, piti moameo wa oa tukaneya.

¹⁵ Nitikoli kue momotekete pote kipala eina okoinakale taneya. Opika einaka einamopa Yu yene mekika oa pupitikaneya.

Yesuyo One Oya-lawe Mekoita

*Galili Take Nokome Oa Pianemo
(Make 16:14-18, Luke 24:36-49,
Yone 20:19-23, Aposelo 1:6-8)*

¹⁶ Yesuno tuku melepu kakoa (11) oya ali-kiti one Galili take i tonoke ate kotua namene wa papete oa pikana toa kotua ponete

¹⁷ Yesu enekete neuwe tukupia kei pia kakoi. Nitiketeke padeka-kiti poome taneya kakoi.

¹⁸ Nitikoli one oya-lawe kakoiya liti nome kakome okome tibu-pala itonota neme-kama yopia kamene wa Akolaliyo no moa kakakano, eya tamene wane uku.

¹⁹ E ku yatene peyame anukumo yakoa momotonu, Agetaine ibinika one mana anu ibinika one Epetane Yominine ibinika wedekoa ali atoa ue motokama yamene.

²⁰ Nipa kipala tamene wane olaukakouna toa litia tamene wa olaukama yamene. Itono takoa poateka ta pataka-peteka kiwi yopikoane-kala kama pouno, nita-mene. Ee nimini wa Yesuyo oka.

MAKE Yesunomo Makeyo Wia Mekaneya

*Ali Atoa Ue Motokama Yakene
Yoneyo*

*Mo Wima Yakenemo
(Matiu 3:1-12, Luke 3:1-18, Yone
1:19-28)*

¹ Ipa Yesu Keraisuke epetekoa akene agale titiane akakuna.

² Namolo namolo papete Akolaline agale akane ago pade Aisaiayo eya wa wia mekaneya. Nipa Akolaliyo mana-pala papete oa piane toa wiamekakome okome

*Ne naniko pomotoane anu agale
oa aua yawatekago namolo
takoane moane wetekou. Ni-
tikolu pokome ne poateka ka
nodokakama poo.*

³ Nipa ali piame ta ludu panagome eya wa mo wima yawoo. Ali Munonoateko ka nodokakapia, one yawa-teko ka-kitika kiyotokakapia toatino toe wa einago taatekoaa nokome mo wima yawoo wa Aisaiayo papete wia mekapianeya.

⁴ Eina wia mekapiane toapa Yone ali piame ta ludu taatekoaa nokome eya wa mo wima nekeneya. Kini tokoi poaneleke Akolaliyo kiwi wiou wa po letu mekakana keetapemotono eni poanele tewitikoa wawa ue moamene wa ali atoa ue motokaneya.

⁵ Nipa Yudea ta piko peyake Yerusalem takeka ali atoa peya one mekata note kini tokoi poanele i i wa toawea ootapekoli nipa ue moe wa Yodane uele kakome ue motokakala taneya.

⁶ Yone einago taatekoaa nokomepa kamelo kai pineme latiane mamina kawa ni pitimekawe kai kepeneme latiane matiu kawa taneya. One nakene neepa apio-pala koyapo ego ueta nakeneya.

⁷ Nitane agome mo wia kakome okome no litimotokakome ele kule

telekole toa no moa patukako ago noademe toko. Nokolopa auapeane one kawa yene kekatukuyake pa ago tekene meamukakene kekamele toamoko.

⁸ Opii kiwi pa ue motokakene tuku. Einago nokomepa Epetane Yomini motokademe toko wa oma yakeneya.

Yesuyo Ue Mootokaneyake

*Setanuyo Likoa Enoai Tanemo
(Matiu 3:13-4:11, Luke 3:21-22, 4:1-
13)*

⁹ Eina-petepa Yesu Galili ta keneke piko Nasarese ta kawa Yone kakata nokale Yodane uele ue motokaneya.

¹⁰ Nitikale Yesu uele kawa aka matanuke pogatekoaa pokome enekale eina eina tibu patetepikale Epetane Yomini weuwe keneya tibu mea ketipea nome pinali oneke pitanokale enaneya.

¹¹ Nitikale a tibuke agale ludu nokome okome anu manago nepa anu kolotini ago. Neke tokoleke no kolotine meku wa akeneya.

¹² Nitikale eina eina Epetane Yomini Yesu ali piame take poano pa wa aua pekeneya.

¹³ Aua pekeneyake lene timini togoikoa padeka noi kakoa (40) ta lia pataka toa Setanu nome likoa enoai taneya. Eidapa yo tane kai eya pakeke pome mekake edelo ali-kiti note auape auape toa kananeya.

Yesuyo Mou Tagi Tane Ali Tuyono

*One Litima Noe Wa Kayo Oa
Motanemo
(Matiu 4:12-22, Luke 4:14-15, 5:1-
11)*

¹⁴ Yone po yapu moa pitikatekaneyake Yesu Galili take pokome eni ta ludu Akolalinemo ali atoane wene epetekakome tanemo i i wa mo wima yakeneya.

¹⁵ Nitikome okome eina oa piane agale taatekoaa toateko-petepa opi. Akolaliyo kiwi talo tokole keleyo witateko tigotoma nokono, kini namolo poane wene wia wawa kini wene epetekoane uku agaleke wene matoa meamene wa oma yakeneya.

16 Nitoa Galili ue matanu ludu kokotoma ponokome enekale odene wamena Saimone Aderutame kini tanele tekete mou tagi toa kakoli enaneyea.

17 Enekome okome mou tagi toa mou toa ali atoa motokakete toatikile olaukouno, no litima noe wa okale

18 eina eina kini tagi ka tewitikalo-goa Yesu litima pekeneya.

19 Yesu eniya liti kutu pokome enekale odene wamena Yame Yoneta Sebedine manata ue dipike mekete tagi ka pilianeka lipuamekoli enaneyea.

20 Enekome okome yukuyagota wete noe wa kayo oma ponokale eina eina pupu yeneka etene-pala ue dipike memotoa Yesu litima pekeneya.

Ipono Awitaneya Meane Ago Latekanemo
(Luke 4:31-37)

21 Yesuyo Kapaneame take pato wa einali-mene-pala opia pome mepaneyea. Pome mekomepa ko mea pupu toamene-pete losu yamu pome olaukapaneya.

22 One eni olaukakale yatekete peyame ekete Mosesene totono pine toa olaukaki yename ikina toa i agomepa wamokono, one weneme-kama pademo pademo tititikoa okono, opa agale pinagomepa i okono, yakatoe wa kā oa kakeneya.

23 Einata einapete poane ipono awitaneya meane ago losu yamu mekome telo okome okome

24 Nasarese Yesu nepa toto mekota edade noka-pe. Toto wiade noka-pe. Nepa Akolaliyo takoa moa kakapiane ago toko-la wa tayo ootapekale kikoa okome okome

25 agale wia teiano, winago tewitikoa wete takoa pa wa okale

26 einago itonoke aua pitikoa petekao kawa tayo telo ootapekome takoa pekeneya.

27 Nitikale enekete e yene ete oto wa yakaate tekete ekete one eni oka agalepa edane agale patuno, one weneme-kama pademo pademo tititikoa okoya tokome ipono-kitameka

oneme okole-kama yakoa tiki wa kā oa kakeneya.

28 Nitaneyake one tanemo Galili ta piko peyake wete oa pupitikat-apeneyea.

Eya Kuya Yene Tane Ali Atoa Latekanemo
(Matiu 8:14-17, Luke 4:38-41)

29 Enile toomotokome Yesu losu yamu tewitikoa pome Saimone Aderutane yamu pato wa Yame Yoneta-pala opia pekeneya.

30 Eni yamu pene nome mekaka Saimone natonane nine one kaue poto yene taneya piko wa okoli

31 einakatue pikata pome yono moa kamotokaneya. Nitikale eina eina poto yene teitakale latoa kakome kini nee takoa lawetaneya.

32 Einata einapete lou pene pipaneyake eya kuya yene taneya mea ipono awitaneya mea tane yene peya aua pato wa kini oya-mikitame Yesu mekata aua nekeneya.

33 Eni take pitane ali atoa peya note kago liti kolike apua takoa kakeneya.

34 Nitikoli enekome eya kuya yene taneya nekene-kiti latekoia ipono-kitika takoa poe wa wetekoa taneya. Nipa ipono-kitame i agopa Yesu tokola wa wene tokoli tokome agale witoa wameo wa takoa wetekatapeneyea.

Yesuyo Galili Ta Ludu Mo Wima Yakenemo
(Luke 4:42-44)

35 Podolikama ta wete patameneyake Yesu kamomotokome ali pi amene take kidene pome kowitipaneya.

36 Nitadekale Saimoneyo tuku topato wa one oyali-kiti-pala opia pome tuku toawineya pekeneya.

37 Nitoa tuku toawineya pote ena-mutukete ekete nepa kuka ku ali atoa peyame tuku toa kaki-koli okome

38 ete yeka ta ludu pitiki ali atoaka anu akama yakuna agale oane mema pamedeku. Taatekoane eina agale akadene ni nokouno, tone opia pekete patono noe wa pekeneya.

39 Patono noe wa pokomepa Galili ta ludu losu yamu kaka toa Akolaline

agale mo wia akama pome ipono-kitika takoa wetekoa taneya.

Yesuyo Kedime Nakene Ago Latekanemo

(Matiu 8:1-4, Luke 5:12-16)

⁴⁰ Kedime nakene ago pade Yesu kakata nome wadini tukupia kowitikome okome nemedo no epeteko uno wene pikepa nipa oyake epetekoano ta wa kowitikale

⁴¹ ela motokome yoname mitikatekakome okome nitouno ta. Neke eni yene takoa pomotoane uku wa okaka

⁴² eina eina takoa pokale latoa kakeneya.

⁴³ Yesuyo nititikoa kakome pubu okome okome etene pade ali atoa enekeka anume ne latekakumo kutukoa ikileka toamoa.

⁴⁴ Nitameneya eyaka topamene. Ne i agopa kedi pitanya mekanake opi i latoa kakona wa yete pade ali atoame wene tomotoapa Moseseyo tamene wa papete oa pinele topamene. Nipa Akolalike lodo yotokoai toko agomekota peke oneke padaya lodo yotokatekoya aua poke mepoano pa wa wetekaneya.

⁴⁵ Yesuyo nimo okale yakoake tagataapea ta piko peyake one eni latekakanakamo oa pupitikatapenya. Nitikale tokome ali atoa pitikoika Yesu keleyo poukome toake ali atoa apua takakaya tokale padeka lono kateko a pome ali piamene ta ludu pima yakeneya. Nitoa pokake ali atoa kouko a one kakata note-kala kakeneya.

2

Yesuyo Muku Muku Toameneya

Pa Pia Meane Ago Latekanemo
(Matiu 9:1-8, Luke 5:17-26)

¹ Yesu eina-meneke yawa mea wa wakapea Kapaneame take nome menaney. Nitikale Yesu wa wakapea nome one yapu meko wa okimo kugu

² yakateko ali atoa koukanokolipa keika yapu luku kawatekoi pakeka

piameneya. Akolono kago ludukitika nateya pakeka piameneya edeya takatapenya. Nitaneyake yapu keneke kakome Akolalinemo i i wa oa kakaka

³ ali tuyonome eya ago muku muku toameneya pa pia kakene ago leyo leyo toa aua nekeneya.

⁴ Nipa yapu edea takatapenya tokome Yesu kakata pinele aua namele toamokale aka yalini ludu aua penaney. Nitoa ponete yalini kea po kakoa leyo-pala keti Yesu kaka pitia tewitikaketikaneya.

⁵ Yesu i agome kini oyago oyake latekamele toko wa wene tekete tadekoile enekome Yesuyo yene tane ago-pala okome anu mana neke toma noka poaneleke Akolaliyo po letu mekakana keetapekene neke poanele kogakuna wa okale

⁶ Mosesene totono pine tga olaukane ali-kiti eniya liti mekete kini tepene eya wa wene pia meaneya.

⁷ Imopa i okono, edekolo oko-pe. Ali atoame toma nokoi poaneleke mekane po letu kea wakilepa Akolaliyo odene tokono, i agome Akolali tekome oko wa wene poaney meaneya.

⁸ Kini eni wene pikoile tetoa enekome Yesuyo okome wini tepene wene kibutukoa mekipa dekolo tiki-pe.

⁹ Iago-pala ukule tamele tadeko wa kime wene tomotoanepa yene tane ago-pala edemo wane omotoa iki-pe. Iago neke toma noka poaneleke Akolaliyo po letu mekakana keetapeku wane omotoa iki-pe. Wete kamo a ne aua nokoina leyo-pala aua pa wane omotoa iki-pe.

¹⁰⁻¹¹ No Ali Yatenane Oyago itonoke mekenepa ali atoame tokoi poaneleke Akolaliyo po letu mekakana keetapeamele tadeko wa kime wene tomotoanepa yene tane ago-pala eya wane uku. Ne aua nokoina leyo-pala moa aua neke yapu poano, kamokoa pa wa akeneya.

12 Nimo oka oka e yename nepikoa memotoa einago kamokakome one aukoina leyo-pala moa aua pekeneya. Nitoa pokale enekete ali atoa kakoi peyame kā oa kakete ekete namoloka toamokoinakalepa i tokono enatoe wa Akolali kei pia kakeneya.

Yesuyo One Pukuka Matiu

Ne Litima Namene Wa Kayo Oa Motanemo
(Matiu 9:9-13, Luke 5:27-32)

13 Nitaneyake Yesu Galili ue mine matanu wa pome kapaneya. One eni kakata ali atoa peya note oboa kakoli Akolaline agale olaukaoa kakeneya.

14 Nititikoa pokome enekale eya ago Lipai Alepiasine mana takesi kue motokoai tane yapu keneke mekale enekome okome no pukuka tone patono noo wa oma ponokale kamomotokome Yesu pokaka litima pekeneya.

15 One yapu nee natono noo, pata wa Matiuyo koua pokale Yesu pome mekome nee noa meaneya. Nitikale takesi kue motokama yakene ali-kitika Yuyenane totono litia toamene ali-kitika Yesu-palaka one oyali-kitipalaka eida opia mekete nee noa meaneya. Dikane ali kainya mati one pokaka litima pekeneya.

16 Yesu dikane yene-pala opia mekome nee nakale enekete Parisi ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Yesuno oya-mikiti pitia yatekete ekete Yesupa dikane yene-pala opia mekome nee noa mekono, edekolo tokoto-pe wa yakananeya.

17 Nimo akedekoli yatekome Yesuyo okome dokosa agomepa yene toameneya meku wa iki-kiti edoa nome latekamota-pe. Yene taneya meku wa iki-kitipa nipa nome latekanoo. Nipa poanele toamuku wa iki yene kini namolo poane wene wia wawe wane oadene nokouya mena. Poanele tuku wa iki-kiti odene auapeadene nekene uku wa Yesuyo akeneya.

Akolali Wedoa Kowitadetepa Nee Eya Tekei

Wawa Noameneyake Pitia Yakanemo
(Matiu 9:14-17, Luke 5:33-39)

18 Wa padepete ali atoa ue motokama yakene ago Yonene agale litia tane yenameka Parisi ali-kitameka Akolali wedoa kowitadetepa nee eya tekei wawa noamoa pa meaneya. Nitaneyake pade ali-kiti Yesu kakata note yatekete ekete neke agale yakoa nepala opia yaki yenamepa enile toamiki. Edekolo toamikiti-pe wa yakaneya.

19 Nitikoli okome panagono atoa motokakita atoa motokagongo oymikitii onepala wedikete wediapa nee eya edoa wawa noameneya pa memotoa-pe.

20 Wa naniko ete yename atoa motokago padeka aua poatiki wini tigotoma nokona. Eni toateko oi noka-petepa nee noameneya wawa pa meoi wa Yesuyo akeneya.

21 Nimo ootokoa kakome pedoa agale pade okome okome panago one mamina namoloya pilikalepa weneya pue moa namoloya eni pilikata lapukoa lipuko patu. Nitamooli. Enile tootokoado uele abe kogalepa weneya pueme ete ete toa edema pokome pilikutu too wa Yesuyo akeneya.

22 Wa agale pade pedoa okome okome gerepi po kū ue weneya mekalepa meme kai tabeme latiane mete namoloyake oyake peia moamoo. Eniyakedo peikalepa gerepi po kū ue weneya tokome lako yati kawa mono mono okome kaua paka yoa pootapeeo. Nipa eni kai tabeme latiane meteka kaua tī tae witapeeo. Pene po kū kotiketepa meteka peneyake tja lobutua pamedeko wa Yesuyo akeneya.

Ko Mea Pupu Toamatekoileke

Pitia Yakanemo
(Matiu 12:1-8, Luke 6:1-5)

23 Yu yene kini ko mea pupu toamene-pete pade Yesu panagono

witi ipe ludu pokaka one oyali-kiti one-pala opia pekete witi kū deya tukaka pekete kotima pekeneya.

²⁴ Nitikoli enekete Parisi yename Yesu-pala ekete tone ko mea pupu toamateko-pete kekoa wawa toamatekole eni tikino, kū kotia eni pupupa dekolo tikiti-pe-koli okome

²⁵⁻²⁶ Depidi one-pala tōa yakene ali-kitika kobu tokale tanemo oi moamokoiya-pe. Eya taneya. Tobou ago Solojo Depidi litia aua pokale tōa yakomepa kobume tuaneyea tokome Akolaline wikkakane yapuke lobutukoa kapaneya. Nitoapa Akolaline pikane palawe wane moa nootokoa one oyali-kiti i nee noatino noe wa moke toa tatika tatika taneya. Akolalike lodo yotokoai tane ali-kitame odene dikane palawe wane namele taneyake nitaneya. Enipa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago Abiasa meane-pete kini kekaneleke Depidiyo taneya.

²⁷ Yesuyo nimo ootokoa kakome okome Akolaliyo ali atoa auapekomepa ko mea pupu toamatiki-pete pa ko meamene wa oa pianeya. Ko mea pupu toamene-pete padeya padeya kekaneya latikamota akeneya mena.

²⁸ No Ali Yatenane Oyagomepa ali atoa ko mea pupu toamiki-pete mekete toatikileka i i wane oyameane talo toane meku wa Yesuyo akeneya.

3

Yono Lokane Ago Latekanemo (Matiu 12:9-14, Luke 6:6-11)

¹ Wa pade-pete Yesu losu yapu wa pokome enekale yono lokane ago pade eida mekale enaneya.

² Nitaneyake pade-kitamepa Yesuyo i ago epetekako patu wa lene wikaneya. Nipa ko mea pupu toamene-pete kini kekanele tomatadiya wa kakete taneya.

³ Nitikoli Yesuyo yono lokane agopala okome okome oto noke kanoo wa ootokoa kakome

⁴ e yene yatekome okome tone ko mea pupu toamoko-petepa edele tokala tato-pe. Ali atoa-palapa padele padele epetanele tato-pe. Poanele tato-pe. Tuamele toko agopa toa moato-pe. Wia tukato-pe wa okale agale waametekoa pa kakeneya.

⁵ Tepe kolotini lupi tootapeneyea kakoile enekome kotimi luaneya kawa tepe-pala we tokale kaka. Nitoapa o yene leneme enoa unukamu tootokoa kakome yono lokane agopala okome neke yono kutu lido akoano ta wa okale lido ahoa enekale one yono epetekakadeka.

⁶ Nitikale enekete Parisi ali-kiti Erodeke timini kawa yakene yene-pala akolono koukapeketepa Yesu wiato wa one wia tukatekoi oi pedoa pianeya.

Ali Atoa Yesu Litima Nekenemo

⁷ Nitaneyake one oyali-kiti-pala Galili ue mine pato wa tewitikoa pekeneya. Eni pokaka Galili yene peya mati lewi lewita pia obomoa nekeneya.

⁸ Nipa Yudea ta piko peyakeka Yerusalem takeka Idumea ta piko peyakeka Yodane ue eka-lono piko takeka Taia Saidone tata liti enika eni pitane ali atoa Yesu kakata note-kala kakeneya. One toma yakenemo kugu yatekoiya tekete nitaneya.

⁹ Nitaneyake ali atoata i kakoyame one dekoino, ue dipike pone mepouno, ue dipi nodokakoa oto aua noatino poe wa one oyali-kiti-pala akeneya.

¹⁰ Nipa yene tane ali atoa peya mati latekakale enekete ete yename kini tane yene latekamota Yesu mitikada wa lekoa apua takatapeneyake ni akeneya.

¹¹ Ipono awitaneya meane yeneka nokoli kini eina awitane iponame Yesuno lene timini enekete one kawane aua pitakete ekete nepa Akolaline mana wa okala taneya.

¹² Nimo okoli ipono-kiti kikoa okome okome no i agopa dikane ago wa widikoa toawea wameo wa kikoa akeneya.

*Yesuyo One Oyali-kiti Tuku Kakoa
(12)*

*Takoa Motanemo
(Matiu 10:1-4, Luke 6:12-16)*

¹³ Nititikoa tono pade lewia pome kakome one takoa moateka ali-kiti noe wa kayo okale nekeneya.

¹⁴⁻¹⁵ One-pala opia yawatekoi ali-kiti tuku kakoa (12) one Aposelo ali wa moa kakakilepa Akolalinemo mo wia oawineya pote ali atoake awitanne ipono takoa wetekoa tomotoa taneya. Nipa one tele patu kautakoa kakete nitimotoane wetekou wa moa kakaneya.

¹⁶ Eya ali-kiti takoa motaneya. Pade Saimone one pade ibini Pita wa oa metaneya.

¹⁷ Ni Yame Yoneta Sebedine manta. Yesuyo einagotane ibini pade Boanesisi wa ibini oa metaneya. Boanesisi wapa tono witikagota wa okome akeneya.

¹⁸ Ni Aderu ni Pilipi ni Batolomiu ni Matiu ni Tomasi ni Alepiasine mana Yame ni Tadiasi ni Kenane take Saimone

¹⁹ ni Yudase Isekariose. Yudase einagopa Yesu poi teianye yenamewimotoa moa meateka ago.

*Yesu Tobou Ipono Belesebulene
Tele Patu*

*Kautakoa Kako Wa Tea Akenemo
(Matiu 12:22-32, Luke 11:14-23,
12:10)*

²⁰ One oya-lawe eni takoa moomotome Yesu wakapea yamu nome mekale ali atoa wa obomoa note edea takatapeneyea. Edeya takatapeki Yesuka one oya ali-kitika nee noatekoi pake toameneya.

²¹ Eni tanemo kugu yatekete onekameyo ekete ekee, leau akeneya yakome tokono, enemopato wa Yesu moa pikoa kawadete nekeneya.

²² Mosesene totono pine toa olaukane ali-kiti Yerusalem ta kawa keti note kakete ekete Yesu i agokepa Belesebule awinome mekome toko. Ako odene meko tobou ipono Belesebulene tele patu kautakoa kakome tokome ipono-kiti takoa wetekakala toko wa tea agale akeneya.

²³ Nitaneyake Yesuyo ali atoa one kakuta noe wa mootokoapa pedoa agale-mene okome okome Setanu pinali one tiko wa edoa takoa wetekamotoa-pe.

²⁴ Pitikali puutakutukoa meketepa nipa wili walai wa tadatapeoi.

²⁵ Wa odene yapu pitiki-kiti ete oto wa poita toa winali yotoketepa kini eni yapu pa tumu tokaneya pimotoa wawa poi.

²⁶ Edikoapa Setanu one yagonomikitipala poi toa mekomepa nipa one tele tetua *tii tae* oa witikatapeneyea tokome one yeneka ete toa atuma poi wa Yesuyo akeneya.

²⁷ Nimo ootokoa kakome pedoa agale pade okome okome telekagome-kihi one yapu pikoyakiti pa yopia mekalepa kode agome yapu bulukoa nome onekeya oyake moa pamele toamoko. Nitamele toamokoyake kode ago kotikatapeado nokomepa telekago poome lutua piilogoa onekeya peya oyake kode moa poo.

²⁸ Ali atoame padele padele poanele toa Akolali tea kawaka wa nanikodo ae, inapa poanele tekene tadeku wa wakolipa nipa Akolaliyo kini eni poanele tokoike po letu mekakanapa keetapea wawa kibu moamoo.

²⁹ Wa panagome Epetane Yominilepa Setanule tetepo takakalepa Akolaliyo one eni poanele tokake po letu mekakanapa keamokome etene kibu moo. Dikane agome toka poanelepa pa pia kakale Akolaliyo kogakileka toamoo wa Yesuyo akeneya.

³⁰ Enipa Parisi ali-kitame Yesu i agoke poane ipono awinome mekome toko wa okoli tokome ni akeneya.

*Yesuno Nine Wamene-mikiti
Oneke Nekenemo
(Matiu 12:46-50, Luke 8:19-21)*

³¹ Nimo oa kakaka Yesuno nine wamene-mikitika koli note kakete ekete Yesu oto noo wa akoe wa panago moa wetekaneyea.

³² Nitikoli Yesu kakaya liti obo meane ali atoame ekete nekaua neke wamene-mikitika koli a note kakete ne noo wa iki-koli okome

³³ agaupapa te-pe, anu wamene-mikitipa te-lawe-pe wa ootokoa kakome

³⁴ one unukoa mekoina ali atoa enoa unukakome okome agaupaa-loe anu wamene-mikitipa ika i mekina.

³⁵ Akolaliyo ta wa okole-kama litia tiki-kitipa agaupaa anu wamene laine-mikitika enina wa Yesuyo akeneya.

4

Nee Lene Pitikama Poko Agoke

Pedoia Akenemo

(Matiu 13:1-9, Luke 8:4-8)

¹ Wa padepete Yesu Galili ue mine matanu pome olaukoa meaneya. Nitaneyake ali atoa lewi lewita pia obomoa note-kala kakoli tokome ue dipike pogatekoia pome mepaneya. Nitoapa e yene ue matanuke ete keneya kamotoa onepa ue dipike mekome

² pademo pademo oa metekilepa pedoia agale oa meaneya.

³ Nitoa olaukoa mekome okome kipala i ukumo yakoe. Ipe pinagomekiti ipe ludu nee lene pitikama pekeneya.

⁴ Nitima pokale nee lene padekapa ka ludu paka tadoa pitaneya. Nitanaeta ini-kiti pukaneya note pitoai toa napekala taneya.

⁵ Ni nee lene padekapa kue pake pake tadoa pitaneya. Tokoo itono nateya deya pianeya tokome wete tumikala taneya.

⁶ Wa naniko lou tigini kakale wete eni tototokoa tuaneya. Teke itono kekulu wetekameneya tokome loume ni yoatukatapeneyea.

⁷ Ni nee lene padekapa tonipo pake tadoa pitaneya. Nitanaeta tonipo eya nee lene-pala odeneka dekota witakome tukatapeneyea.

⁸ Ni nee lene padekapa itono epetaneyake pitakome leau akataapea witakome kū tukala taneya. Ku tukilepa padekapa kū kapidi kakoa

kakoa (30) tua ni padekapa kū ege odepeta kadukoa wa tuku melepu kakoa (60) tua ni padekapa kū ege takupeta kadukoa (100) tua tokala taneýa.

⁹ Kipala i ukumo yakou wa kale piiyakoa kaki-kiti kime yakoati wane uku wa Yesuyo akeneya.

¹⁰ Naniko Yesu one kidene mekata one mekoya liti obo mekete yatekoina yene padeka-kitame one tuku kakoa (12) oyali-kiti-pala note eni pedoia okana agale pine pitia yakananeya.

¹¹ Nitikoli yatekome okome Akolaliyo one ali atoa talo tokolepa papete kaukoia mema nekeneyake opi kiwi keleyo ooyameteku. Nitikuyake ete ali atoa-palapa nipa pedoane agale-kama oane meteku.

¹² Nipa Aisaiayo papete wia mekapiane toane taatekoane tuku. Eya wa wia mekapianeyea.

I toaweane uku yenamepa kini leneme enekoile enoa moamoa kini kaleme yatekoimo yakoa moamoa toi. Akolalikedo tepe kolotini pekoia pioi tokapa kini poanele tokoike po letumekakanapa kea kibu moamoo tokake pa etepea pomotoa wawoo wa Aisaiayo wia mekapianeyea wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Nee Leneke Pedoia Akene Agale

Pine Toawea Akenemo

(Matiu 13:18-23, Luke 8:11-15)

¹³ Yesuyo nimo ootokoa kakome okome ina pedoane okouna pine wene toamikino, ete idikoane pedoane oma pokou-kitipa edoa yakoa moadete-pe.

¹⁴ Ne lene pitikama yako ago adeka pikounapa Akolaline agale oa aua yako agoke okouna.

¹⁵ Nee lene padekapa ka ludu tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade-kitame Akolalinemo yakoa lukakili eina eina Setanu nome katekamoa pokoa.

¹⁶ Nee lene padekapa kue pake pake tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki-kitike okouna. Pade-kitame einagale yakoapa eina eina ke wa lukoa wedia meki.

¹⁷ Nitiketeke einagale kini tepene teke wetekameneywa tokome Akolalinele pa tekei takaki. Wa naniko ele kuleme ke enekakale mea ni ete-kitame kipala poi teigoli mea tekete Akolalinele takoake wete tewitikoa wawai.

¹⁸ Padeka nee lene tonipo pake tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki-kitike okouna.

¹⁹ Pade-kitame einagale yakoa moake kini kepene mama moa kini kamoya-kitike wene pitikakoa mea eya kuya moadiya wa tepi tokale mea tikili enika enileme Akolaline agale moa kautako. Nipa nee lene ku tuamou toa keneya pa meki.

²⁰ Padeka nee lene itono epetaneyakapitane adeka pikounapa eya tiki-kitike okouna. Pade-kitame einagale yakoapa inapa Akolaline peku wa noa tiki. Nitikipa ipe nee kakoya ku tuma pou toa padekapa ku padeka kapidi kakoa (30) tua ni padekapa ku ege odepeta kadukoa (50) tua ni padekapa ku ege takupeta kadukoa (100) tua toko wa Yesuyo akeneya.

Tole Udukatekoapa Okolo Moa Kauamoi

Wa Pedoa Akenemo (Luke 8:16-18)

²¹ Panagome-kiti labo udukoapa okolo moane kaulogou wa yapu aua noko patu. Walai kene kekulu moane piou wa aua noko patu. E'e, edikakoya mena. Labo piatekotakama moa pikala toko.

²² Padele padele kaukoapa toma yakolepa naniko keleyo witatekole toko. Padeya padaya paigakoa pikoya-kiti naniko keleyo pikale peyame enetapeoi.

²³ Kipala i ukumo yakou wa kale piiyakoa kaki-kiti kime yakoati wane uku wa Yesuyo akeneya.

²⁴ Nimo ootokoa kakome okome kipala i oane metekulu yatekimopa

wedoa yakoa moamene. Kime ete metekoi toa eni luku kotuke otoka mokala toi. Nipa ako pade-meneka oto mokala toi.

²⁵ Akolali one i peku wedoa nako agopa nipa Akolaliyo one peku-kama lawetema poo. Akolaline peku alekoa noa toko agopa nipa one eni lawetane peku nateya deyaka takoa pootapeeo wa Yesuyo akeneya.

Ipe Nee Kakoya Witakoleke Pedoa Akenemo

²⁶ Yesuyo nimo ootokoa kakome pedoa agale pade okome okome

²⁷ Akolaliyo one ali atoa talo tokolepa i wane adeka piane uku. Panago ipe ludu one nee lene pitikama yakanata eni nee lene tumia witoa kako. Nipa ta lia patako toa-kama pinago pitikome kamotokome tomotoa toko. Tumia kewitakole pinago agopa tokolo mekoy-ake toko.

²⁸ Pinagome nee lene matalogoa paya nou toa mekoyake kadene tumia atepea witama nome tidiyo wia ku tua toko. Enilepa itonome-kama toko.

²⁹ Ku tua nodokoa kibutua kakale eina eina pinagome wakoa mootapeoo. Nipa one wakoane momotoa toko wa epei moa nome wakoa mootapeoo wa Yesuyo akeneya.

Kalipe Lene Deya Witakoleke Akenemo (Matiu 13:31-32,34, Luke 13:18-19)

³⁰ Yesuyo nimo ootokoa kakome okome Akolaliyo one ali atoa talo tokolepa edeya wane adeka piku patu. Edemo wane pedoane agale uku patu.

³¹ Akolaliyo one ali atoa talo tikilepa kalipe lene deya itonoke witako toa toko. Eni lenepa etene nateya wane deya tokome eteya yomo leneme moa patukako.

³² Eni lene deya panagome moa itonoke pitikakolo tumikomepa ate toa eteya yomo moa patukatapeko. Nipa yaita mati eni kakome yenene yeteka yukukata tubeya wetekakolo. Yenene etene tubeya wetekakolo

tokome ini pukaneya note eni yomo todoke yene wiamele toko wa Yesuyo akeneya.

³³ Yesuyo Akolaline agale i i wa e yene oa metekomepa enika eni pedoa agale okala taneya. Nipa kini yakoa moatekoi kotuke oa mekala taneya.

³⁴ Akolalinemo eni oa metekilepa agale pedoa-kama oa mekala taneya. Nitaneyake one oyali-kiti-palapa kini-mene mekete einaka eina pedoa agale peya pine ina ina wa t_oawea okala taneya.

*Yesuyo Pupulege Tadalita Teitakanemo
(Matiu 8:23-27, Luke 8:22-25)*

³⁵ Einapete lou wete pipaneka Yesuyo one oyali-kiti-pala okome okome eka ue mine matanuke witatono patono noe wa eina ue dipike lewia pome mekale

³⁶ ali atoa matanuke eida koukoa memotoa wawa one oyali-kitika eina ue dipike peapeteko pote mea Yesu-pala opia mea pekeneya. Mea pokoi^{ka} ali atoa ue dipi pade-kitike mea opia pekeneya.

³⁷ Mea poadete pokoi^{ka} pupulege tadalita kotikataapea uu wa noka matiyame ue pewikanokome ue dipike patua pitoa atukademe taneya.

³⁸ Atukademe tokaka Yesu ue dipi kuka lono nali yomo mokoa atu pia meaneya. Nitikale one oyali-kitame one kamotokakete ekete Ae, Tikisa ago toto ue nakoono, mama moameke atu pia meko-pe-koli

³⁹ Yesu kamokakome pupulege kikoa okome okome kapakoa kawia wa wa okale pupulege teigaloganeya. Ue mineka tooko lapa eyaka waame-teko a kilikoa meeloganeya.

⁴⁰ Nitikale one oyali-kiti-pala okome okome edekolo piti motiki-pe. Kipa nooke wene tugamekete pitipa motiki-pe wa okale

⁴¹ piti tube mati motaney^a tokome kini kini oote tekete ekete pupulege ue minetameka oneme okole-kamadopa i tokono, Yesupa edoa

ali kakome tokoto patu wa k_ä oa kakeneya.

5

Yesuyo Ipono Ti Awikolokaneya

*Meane Ago Epetekanemo
(Matiu 8:28-34, Luke 8:26-39)*

¹ Yesu one oya-lawe-pala ue dipike eni mea pote Galili ue mine eka matanuke Gerasa yatenane take witapaneya.

² Witapekome ue dipike mea matanuke katepitoa pome ka ludu yakaka poane ipono awitane ago pade one kotua nekeneya. Einagopa tuane ali atoa oloyo toai taneka kawa nekeneya.

³ Einago tuane yene oloyo toai taneka yakene agopa padameka deko^a moa kawikamele toameneya. Kapa poomeka lutua kawikamele toameneya.

⁴ Kawikoa enekolika kapa tepo mekakakoi kugutukoa tadekatapea pitoa pome ni kapa poo kakakoi kekolokoa pitoa pokala taneya.

⁵ Likonu loyoka eni ta luduka tono tono wanekeka yakome k_ä oa tiginipala aloame kobo^a taneya.

⁶ Nitima yawa kawapa padepete padeka mati kakome enekale Yesu nome kakale enekome one kakata teyapea nome wadini tukupia mekome

⁷ k_ä telo okome okome ako odene meko Akolaline mana Yesu nepa edade noka-pe. Akolaliyo yakakoane ukuno, no tete meamoano wa-ye wa kowitaneya.

⁸ Nimo wa kowitikomepa Yesuyo poane ipono ne winago takoa pa wa okale tokome ni akeneya.

⁹ Nimo okale yatekome okome neke ibini te-pe wa okale okome i agoke toto peya mati awinote mekoya tokome ibinipa ipono ti wa ootokoa

¹⁰ kowitikome okome toto i ta wawa padeka poe wa moa wetekamea wa kowitzoa kakeneya.

11 Nipete einakeya liti tono kebonoke kai peya mati kimi ke noa kakeneya.

12 Nitikoli tokome ipono-kitame Yesu kowitikete ekete toto kunuka kunu kai-kitike awiponoono, moa wetekoa ta wa kowitaneya.

13 Nipa poe wa Yesuyo okale takoa pootapekete e kai-kitike awipaneya. Nitikoli einaka eina kai tono payaneke kawa palake ketipea kikilikoa pote atukolokapaneya. Nipa ege egeta kadukoa (2,000) tadiya kai ue nakoa tukolokapaneya.

14 Nitikoile enekete kai egetane yene tooomoa pote ali atoa ta latia pitikoikaka tayo yapu luduka eni tanemo oa pupitikama pekeneya. Nitikoli yatekete edele taneyake ikiti patu wa enadete nekeneya.

15 Yesu kakata eni note enekoli ipono ti awitaneya yakanakago wene kiyo akaneya mea pue wa moa kakeneya meadeka. Nitaneyaka meadeka. Nitaneyaka ikiti patu wa enadete nekeneya.

16 eida kakete enile tokale enekoi yenamene ete dika dika wa ipono awitaneya meane ago-pala tanemo oa ni kai-kiti-pala tanemoka i i wa toawea akeneya.

17 Nitaneyake e yenamene i take meameneyaa, wete pade take poano pa wa Yesu kowitaneya.

18 Nitikoli eni ta tewitikoa ue dipike peapetekoa poademe kakaka ipono awitaneya yakanakagome okome nepala odenekaza yatono pato wa Yesu kowitikale okome

19 nitamatono, neke take ali atoa mekika poke mepamene. Nipa no Ali Munoyo ne ela motekene epetekakoumo neke ali atoa toawea oma poano pa wa akeneya.

20 Nitaneyake Dekapolise ta ludu yakome Yesuyo one epetekakanakamo i i wa toawea oma yakale yatekete peyame ekee wa wene kainya pi-aneya kakete kā oa kakeneya.

Yesuyo Dairasine Konakoma Kamotokoa

Mamina Nami Mitikane Atoa Epetekanemo
(Matiu 9:18-26, Luke 8:40-56)

21 Yesu ue dipike wa peapetekoa pome mea eka matanuke wakapea pekeneya. Wakapea pome katepitao kakale ali atoa peya mati one mekata kouko note kakeneya.

22 Nitoa kakoika losu yapu talo tane ago pade Dairasi wa ibini akene ago nome Yesu enekome one kawane witipitao kowitikome okome

23 anu konakoma pene tuademe toko. One latoa yamotonoo, tuoukome pikota ne noke yono pia epetekakoano ta-kale okome

24 nitouno patoe wa einago-pala opia pekeneya. Opia poademe pokaka ali atoa lewi lewita pia note apua takama nekeneya.

25-26 Eni ali atoa pakeke eya atoa mali tuku kakoa (12) ponoka toa kamate yokoa kakome yenne tuaneya meane atoa litima nekeneya. Einatoa papete dokosa alikitii mekoika epetekamotoa pokala taneyake kee-kama enekakale meaneya. Latekamotoa pokala taneyake epetekamele toamokale one kue peya takoa wetekaneyake pa ete toa yene tube toma pekeneya.

27 Nitane atoame Yesu toma yak-enemo kugu yakaneya tokome einali atoa pake pake Yesuno mukiti lono lekama nome one tokoo kakene mamina nami mitikananeya.

28 Nipa i agono kakene mamina namido mitikakenepa latoane pou wa wene pikome taneya.

29 Nitoa nome mitikakale eina eina one kamate pegetoa yotokana toa yoameneyaa kakome eina teigome tadeko wa wene taneya.

30 Nitikale Yesuyo one tele padeke weamutukome tadekono wene tokome eina eina kutu peketapekome ali atoane kabeta pake pitikoa okome okome noanu teyo mitikakato-pe-kale

31 one oya-laweme ekete ali atoa apua takoa ne unukamoa mitikakoa tikino, edekolo oko-pe wa okoli

³² one mitikanane tuku toa enademe enapemu taneya.

³³ Nitikale einakatoa one epetekakanawameamene. I akoma nee moa lawe-toe wa Yesuyo akeneya.

³⁴ Enimo okale Yesuyo okome anu kono nooke wini wene tugake tokoleme ne latekakolo uku. Neke tepe kolotini kilikoa pimoton pa. Neke tane yene teiganeya poano pa wa Yesuyo akeneya.

³⁵ Nimo oa kakaka tobou agono yapu pitikoi yene pade-mene nekete ekete neke konopa tukome tukano, mone i Tikisa ago polipo takakoa kawamea wa onaneya.

³⁶ Nimo omotoake Yesuyo losu yapu talo tane ago-pala okome okome no i agome neke kono oyake latekamele toko wa piti toameneya meamene wa oomotokome

³⁷ Pita Yameta Yamene wamene ago Yone toa koua pomepa ete yene noameo wa kini-mene pekeneya.

³⁸ Losu yapu talo tane agono yapu eni koua pokome enekale ali atoa ete palo oto palo toa kakete komo kā pitikoa kakoli enoa yakaneya.

³⁹ Nititikoa yapu tuapea pokome okome dekolo kale kene natekoa komo kā pitikoa kaki-pe. I akoma tukome tuaneya menano, pa atu pia meko wa akeneya.

⁴⁰ Nimo okale yatekete e ali atoame one yau takakoli kiwi peya akolono poe wa wia lititapeneyea. Nititikoa etene ninetaka one koua nokana ali-meneka patono noe wa einakoma yene taneya piane yapu luku pekeneya.

⁴¹ Nitoa pokome akoma-pala okome okome Talisa kumi. Enipa tone agalekepa i akoma deya yakoa wete kamoa wane uku wa okome akeneya.

⁴² Nimo oka oka kamokoa yakeneya. Mali tuku kakoa (12) penane akomapa Yesuyo eni kamotokaneya. Yesuyo enile tokale enekete one-pala kakene yename ekee wa kā oa kakeneya.

⁴³ Nitikoli okome anume tukumo ali atoa enekete natemoka toawea toe wa Yesuyo akeneya.

6

Nasarese Yename Yesu Akoawakenemo

(Matiu 13:53-58, Luke 4:16-30)

¹ Yesuyo einakoma latekamotokome one pine take wakapea pome mepaneya. Koua pato wa one oyalikitika pote mepaneya.

² Eidapa ko mea pupu toamene-pete Yesu losu yapu pome Akolalinenmo olaukoakakeneya. One eni olaukoakakome okamo yatekoki-ki peya matiyame kā oa kakete ekete i agopa teyo olaukaneya-pe. Edane peku nootokoa okoto patu. Namolo enamokoonakale padele padele telekole i agome i toko.

³ Beita, i agopa pa kodou ago. One nine Maria i mea one wamene-mikitii Yame Yosi Yudase Saimone einagomene i mea tiki. One laine-mikitika tone i take meki wa one-pala wene pokete paya tetepo takoa wakeneya.

⁴ Nitikoli okome Akolaline agale toawea akakagopa ete yename kei pimotoake one ta pine yenameka one kako yenameka one yapu pitiki yenameka paya tetepo takoa wakala tiki wa Yesuyo akeneya.

⁵ Nitaneyake eni take mekome padele tubele tamele toameneya. Nilepa tamele toameneyake yene tane ali atoa yono pia latekakilepa pa natetekoa latekaneya.

⁶ One take yene oneke wene tugameneya mekoileke Yesu wene kainya pianeya meaneya.

Yesuyo One Oyali-kihi Ta Padeka Padeka

Moa Wetekanemo

(Matiu 10:5-15, Luke 9:1-6)

Yesuyo one eni ta tewitikoa pome ali atoa pitikoika yakome Akolalinenmo olaukama yakeneya.

⁷ Nitaoapa one oyali-kihi tuku kakoa (12) one kakuta kouko noe wa kayo oa mootokoapa einapete titimoa

takuta takuta wa moa padeka padeka wetekakome eya wa akeneya. Noanu tele patu kautakoa kama yakete ali atoake awitane poane ipono takoa wetekakala tamene.

⁸ Nitima yaketepa palawe wane aua poamoa ka ua poamoa kue lene ua poamoa pa poatino poe.

⁹ Enika eniya aua poameketekete iti toua moa kawa yene meko tamene. Tigini kawatiki mamina takuta aua poamoa odene kawatoa pamene.

¹⁰ Nitoa pima yawa pade take pote meketepa yapu yapu yawameney a odene yapu-kama mea kawa pokala tamene.

¹¹ Wa pade yapu pitikoi ali atoame kini yapu noatino noe wa makutukoa moamoa kini agaleka yakoa moamoa tokolipa kini eni yapu tewitikoa pekete kini kawake kakene kege koketikoa pamene. Akolaliyo kiwi kibu moateko adeka pia nitamene wa Yesuyo akeneya.

¹² Nimo okale e ali-kiti pote ali ato kini namolole tewitikoa wawe wa mo wima pekeneya.

¹³ Nitima pekete ali atoake awitane ipono takoa wetekoa eya kuya yene tane ali atoa kainya matike peto peko lateko taneya.

Ali Atoa Ue Motokama Yakene Yone

Kabe Teiganemo (Matiu 14:1-12, Luke 9:7-9)

¹⁴ Yesuyo toma yakenemo ali atoame otoka otoka tokoimo kugu Erodeyoka yakaneya. Pade-kitame ekete ali atoa ue motokama yakanakago Yone tuaneyake wa kamoa nomepa nipa tubele mati toateko tele eni luaneya yakome toko wa oa

¹⁵ wa pade-kitame ekete e'e, mena. I agopa Ilaida wa oa wa pade-kitame ekete i agopa Akolaline agale papete toawea akane ago tetepo takoa meko wa oa taneya.

¹⁶ Yesuyo toma yakenemo kugu eni yatekome Erodeyko okome ekee, ali atoa ue motokama yakanakago Yonepa kabe teigoa tukamotoane

tokounake wa kamoa nokome toko wa akeneya.

¹⁷ Namolo Erodeyopa one poyo ali-kitame Yone deko moa kapa po kakoa po yapu pitikamotoa tikilepa eya atoa Erodiasine wene epetekademe taneya. Nipa Yoneyo eya tokale tokome taneya. Erodeyo one kale atoa wamenago Pilipi natono Erodiasi one motaneyake

¹⁸ Yoneyo Erode mekata nokala tokome okome neke kale atoa kode motekepa toto Yu yenane kekanele wini toka wa lugutukoa kikoa okala taneya.

¹⁹ Nitikale Erodiasi einatoa Yone-pala timini nakale mekome wia tukamotadiya wa wene pikake enapete pade nitamele toameney a.

²⁰ Nipa Erodeyo Yone wia tukamene piti tokale mekome mama moa yopikale tokome nitamele toameney a. Erodeyopa Yone einago epetanele-kama toa wene kiyo akeneya mea toko ago wa wene taneya. Eni wene tokome mama moa yopikome one agalepa yakada wa one mekuta ne noo wa motokome yakoai taneya. Nitoa yatekome wene kainya mati pianeya meake wedia yakakoa meaney a.

²¹ Nitaneyake Erodiasiyo Yone wia tukatekale pa nepikoa meaney a. Nitoa mekakoa Erodeyopa one opiane oi ponokale eya taneya. Oneke timini kakoa yakene yeneka one tobou poyo ali-kitika Galili take ibini akene ali-kitika kini toge kikakakuno toge nee natono noe wa agale oa wetekakale nekeney a.

²² Kini note koukoa mekoita Erodiasine kono nome tiabu toa kakale Erodeyoka one togeke nekene yenameka ke wa wedia meaney a.

²³ Erodeyo ke wa wedikome okome agetai tja, anukuya-kiti pade mem-otonu wenedo pikepa nipa iya mano wa oano ta. Anume yopiku ta kounale oto pia yamea wa okaleka oto piane yameou wa Erodeyo okale

²⁴ akolono nine kakata pokome okome aua edeya mano wane oupe wa yatekale niname okome poke

imo akapa. Ali atoa ue motokama yakanakago Yone kabe teigoa one wago wane okolo kagonoke pia oto memotoa toano ta wa akoano pa wa niname oa wetekaneya.

²⁵ Nimo okale teyapea Erode mekata pokome okome ali atoa ue motokama yakanakago Yone kabe teigoa wago wane moa okolo kagonoke pia oto memotoa toano ta wa akaneya.

²⁶ Nimo okale yatekome Erode elapa tube mati toa kakeneya. Nitikomeke one namolona etene tja wa okana agale tetekakomepa one-pala opiamekete toge nee nakoi yenane wene potokamedekale eya taneya.

²⁷ One poyo ago pade moa wetekakome okome Yone kabe teigoa wago wane aua notokoano pa wa moa wetekaneya.

²⁸ Nitikale pome Yone po yapu pitikata kabe teigoa one wago wane okolo kagonoke pia aua nome eina tuatoa metekaneya. Nitikale moa nianae aua potokaneya.

²⁹ Nitaneyake Yonene totono yakoa one opia yakene yenane Yone kabe teiganeya wa okoimo yatekete Yonene tigini monote aua pote kota keneke pipaneya.

Ege Egeta Kadukoa (5,000) Ali Atoa

*Nee Lawetanemo
(Matiu 14:13-21, Luke 9:10-17,
Yone 6:1-14)*

³⁰ Yesuno oyali-kiti Yesu kakata oto wa wakapea note kini padele padele toma pokoinakamoka agale olaukama pokoinakamoka i i wa oa mekala taneya.

³¹ Nitikoli okome opi kini pupu ko meatino, ali piamene take patono noe wa akeneya. Nipa kini mekoita ali atoa nekete pekete toa kakoli kini nee toa noatekoile toamokale tokome ni akeneya.

³² Nitoapa ue dipike peapeteko pote ali piamene take mea pote witapeneya.

³³ Nitoa pokoli ali atoa kainya matiyame enekete ekete kunu pikipa

Yesu one oya-mikiti-pala pokola wa kini kini tubeya take pitikoika kawa one pome witatekata ka ludu pote teigoa kapaneya.

³⁴ Teigoa kakakoa Yesu ue dipi mea nome katepitoa kakome enekale einali atoa eida oboa kakedekoi. Einali atoa enekome okome i ali atoa talo tokago kawamokono, egetamene sipi sipi kai keneya meki wa ela motokome pademo pademo oa olaukaoa kakeneya.

³⁵ Ta pene lima lima tokaka one kakata one oya-mikiti nekete ekete ipa ali piamene taano,

³⁶ ta-pala lima nokono, ali atoa ta latia pitikika tayo yapu luduka i yene kini noatiki nee topo toa mopamene wa oa wetekoa ta-koli okome

³⁷ kini noatiki neepa kime motokoa lawetamene-kale ekete neme edemo wa oko-pe. Ege kadukaka kapidi kakoa-peta kadukoa (1,000) kina kueme kini nee motokapote oto wa lawetemotoa oko-pe wa akeneya.

³⁸ Nimo okoli okome kini palawe wane edela piko patuno, enepoe wa okale pote enoa wakapea nekete ekete palawe ko kakoa-pala (5) de mou yomo deya takuta toa piko-koli okome

³⁹⁻⁴⁰ i ali atoa kiwi peya poma ludu tutu tutu wa payapono pia kilikoa meetapeo wa okale padekakiti ege odepeta kadukoa (50) padeya payapono pia mekala toa wa padekakiti ege takupeta kadukoa (100) padeya payapono pia mekala taneya.

⁴¹ Nitikoli Yesuyo palawe wane ko kakoa (5)-pala de mou yomo takuta toa moa pikoa kakome ate tibuke nepikakome ke wa Akolali-pala ootokoa popimotokome one oya-mikiti metekome okome tatikapoatin poe wa mekala taneya. Wa eina toa de mou yomo takuta popimotokome mekala tokale moomotekete tatika tatika topokoli

⁴² peyame moa noa tagatapea kitipu meaneya.

⁴³ Nootakaneyake palawe mou kugu paka pitaneyea wekotoa moa ua ka katika tuku kakoa (12) mako

puputua moa pianeya.

⁴⁴ Eni palawe nakoina-kiti ali-kama takoa oi motikilepa ege egeta kadukoa (5,000) nakedekoi.

*Yesu Ue Tali Ludu Yakenemo
(Matiu 14:22-33, Yone 6:15-21)*

⁴⁵ Yesuyo e yene lawetetekoakakome one oya-miki-pala okome okome ue dipike peapetekoakapote eka matanuke Besaida take kiwi namolo takoa mepoatino poe. I ali atoa kini kini pitikika pipoatino poe wane wetekamotekene nouno, patepoe wa one oyali-kiti wetekaneya.

⁴⁶ E oboa kakoi yene pipoatino poe wa wetekatekoapa Akolali kowitzademe tono tobouke lewia pome mepaneyea.

⁴⁷ Ta likaka Yesuno oyali-kiti ue dipike mea muke pekete kakoli Yesu matanuke kidene kakeneya.

⁴⁸ Nitoa kakome enekale pupulegemu ue dipi kiwi nokoina lono kutu wa popokoa aua poademe tokoa kakale enaneyea. Pa nitikoa kakale ta patademe tuei teigaka Yesu ue tali ludu kautoa nekeneya.

⁴⁹ Nitoa nome patukademe ponokale eneketepa ipono nokono wene pikete kā oa kakeneya.

⁵⁰ Nipa peyame one nokale enekete tekete piti mati motekete akeneya. Nitoa kā oa kakoika okome no i nukuno, tepe kolotini kilikoa pimotonoo piti moameo wa ootokoa

⁵¹ ue dipike pome kipala opia meaneya. Pome mekale pupulege teitatapeka. Nitikale enekete one oya-mikitame ekee wa wene kainya pianeya meaneya.

⁵² Nipa Yesuyo palawe wane moa tokanakale enoake ile tokanakago wa wene toamekete taneya.

Genesarese Take Yene Pitikoi-kiti

*Yesuyo Epetekanemo
(Matiu 14:34-36)*

⁵³ Ue mine eka matanuke witapote Genesarese take katepitoa kakete ue dipike po kakoa yomoke kebeteloganeya.

⁵⁴⁻⁵⁵ Nitaneyake eni take yename enakago eni noko wa eni ta ludu yekeika yukukata teyapea oawineya pekete kini yene taneya pikoi-kiti leyo leyo toa one meko wa okoita-kama aua nokala taneya.

⁵⁶ Nipa Yesu ali atoa pitikoika de takeka tube takeka tayo yapu luduka yakaka kini yene tane ali atoa makesike-kama piponokala taneya. Nitikete ekete i yene tanekitame neke mamina nami mitikatekamotonoo ta wa kowitikala taneya. Nitikoli one mitikatekakoi peya latoa pokala taneya.

7

*Yu Yenane Kaua-mikitame
Kekaneya*

*Latikama Nekenemo
(Matiu 15:1-9)*

¹ Padepete Parisi ali-kitika Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitika Yerusalem ta kawa note Yesu kakata oboa kananeya.

² Oboa kakete enekoli Yesuno oya-lawe padeka-kiti kini yono abe koameneya mekete nee nakedekoi. Nipa kini kekanele eni tadekoi.

³ Parisi yenameka ete Yu yene peyameka kini kaua-mikitame toma nekenele tekete kini yono abe kootokoa nee moa naki. Pa moa nakiya mena.

⁴ Nipa makesi kawa yapu note nee moa noadetepa kiwike kewenoko poanele eni koguna wa yono abe namolo takoa kogala tiki. Kini kapoka nee yoatiki meteka kapame latiane okoloka abe kōa enile tokala tiki. Kini kekanele takaya kekatekoaknitikala tiki.

⁵ Nitikiya tokome Parisi ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Yesu yatekete ekete neke oyali-kiti kini yono abe koameneya nee pa moa nakipa tone kaua-mikitame kekaneya latikanele tekete tikino, edekolo tikiti-pe-koli okome

⁶ wene takuta pianeya meki yene kini eni toatekoilekepa Aisaiayo papete eya wa wia mekapianeya.

Itoaweane uku ali-kiti kini kabunume no kei pikilepa kini tepene paya wene pianeya meketekete tiki.

7 *Nitikino, kini kowitikoimopa edoane yakamotoa-pe. Kini kaua-mikitame titia olaukanele ile tamene ile tamene wa olaukama pikino, yakamou-li wa Akolaliyo wene takane toa Aisaiayo papete wia mekapianeya.*

8 Ae, Akolaliyo tamene wa akenemo ete pimotoa wakete kini kaua-mikitame titia olaukanele litia tiki.

9 *Nipa kini kaua-mikitame titia tanele litia toadetepa Akolaliyo tamene wa akenele wakete onekele pa lede takama yaki.*

10 *Moseseyo papete eya wa akeneya. Neketai nekquata kei pia mape moamene. Panagome nitameneya etene nineta akoa tekalepa einago moa wia tukamene wa Moseseyo akeneya. Nimo wapa akeneyake kime eya wa iki.*

11 *Panagome-ktiti one etene nineta-pala okome okome ae, agetai agauata kita ada atue deyata mekiyake kita auapeane padaya meatekuyapa kobane latikakouya tekene meamele toamoko. (Kobane latikaku wa tone agaleke eketepa nipa Akolaline pikaku wa ekete oko.)*

12 *Einagome nimo ootokoake naniko einakeya etene nineta meou wa meademe tokale kime ekete kobane latikakanano, meamea wa iki.*

13 *Nipa Akolaline agale ete pimotoa wawa kini kaua-mikitame toma nekenele litikete ile tamene ile tamene wa olaukoaa enile pale tokala tiki wa Yesuyo akeneya.*

Ali Atoa Wene Moa Koiganeleke Akenemo (Matiu 15:10-20)

14 Yesuyo eida oboa kakoi yene one kakuta noe wa kayo oa motokome okome kipala i ukumo wedoa yakoa moamenē.

15 Kimane keneke aka ketipea moa nokotikako neemepa piniali one wene oyake moa koigamele toamoko. Nitamele toamokoyake piniali one tepene meaneya poane

wene atepea kabunuke witako agalemepta piniali one wa moa koigamele toko.

16 (Yakou wa kale piiyakoa mekititi kime yakoati wane uku wa Yesuyo akeneya.)

17 Nimo oomotokome yaru pome mepokale one oyali-ktiti nekete ekete neke ina pedoa okana agalepa pine edoa pikoto-pe wa yakanokoli okome

18 ae, ete ali atoame wene toamokino, opika kime wene toamekete iki-pe. Panago one kimane keneke aka ketipea noa nokotikako neemepa piniali one wene oyake moa koigamele toamoko.

19 Nee eya moa nakolopa einagono kimane keneke pome tepene ponome me me toa wa te pu latia patukatapekala toko. Nitikome tokono, one weneke patukoa koigamele toamoko wa Yesuyo akeneya. (Nipa eya kuya nee peya Akolaliyo ali atoame nomotoa-kama latia pikaneyano, odeneyaka kekaneya latikakile toameamene wa okome akeneya.)

20 Nimo ootokoak kakome okome e ku poane wene tepene meaneya yawa kabunu witakolemepa piniali one wene moa koigakoya.

21 Nipa tepene meaneya yawa witako toa tokome pamoko mea ni panagoneya kode moa ni ali wia tukoa ni mone padane atoa lia

22 ni eya kuya tepi moa ni ele kule kojanele toa ni ali atoa oa yotokoa ni abeyale toa ni mone panagoneya poi moa ni ete ali atoa-pala ahoa agale oa ni ete yene paya tetepo takoa ni ele kule pale toa

23 enika enilepa aline tepene meaneya yawa witako toa pine yene kiwi moa koigamele toko wa Yesuyo akeneya.

Yesuke Wene Tugoa Meane Atoame Tanemo (Matiu 15:21-28)

24 Yesuyo enimo oomotokome Taia ta liti piane take pekeneya. Nitoapa panagono yaru eida pone

paigakoane meouno wene pianeyake oyake nitamele toameneya.

²⁵ Yapu pome mekaka eina eina atoa padame Yesu nome meko wa okoimo yakoa nome one kawane witipitaneya. One konakoma deyake ipono awitaneya tokale ni nekeneya.

²⁶ Einatoapa Geriki yatene atoa Sairoponisia take opianeya. Nitane atoame Yesu kowitikome okome anu konoke awitane ipono neme takoa wetekakoa ta-kale

²⁷ Yesuyo pedoa agale ete okome okome nee eya nako-pete-kama matiki namolo takoa neelawetamedeko. Mati-kitane nee tatia wa paduya tue tine-kiti kakoita pitikakopa nipa poko wa Yesuyo akeneya.

²⁸ Nimo okaleka wa ete einatoame agale topo takakome okome winimopa nimini okoyake mati-kitame moa noa kugu pikapa nee naki walai keneke tue tine-kiti kakoita pitakale tue tine namele toko wa okale okome

²⁹ neke wini okomoke eya wane uku. Neke konakomake awitane ipono wete takoa pokome tokano, pa wa wetekaneya.

³⁰ Nitikale one wakapea pokome enekale one akoma walai wanike kilioka kawia pikale enaneya. Oneke awitane ipono takoa pekedeka.

Yesuyo Kale Kene Keteaneya Agale

Amele Toameneya Meane Ago Epetekanemo

³¹ Yesu Taia ta tewitikoa Galili ue mine wakapea poademe pokomepa Saidone Dekapolis tata patukoa pekeneya.

³² Nitaneyake pade ali-kitame kale kene ketea agale liyo liyo pitane ago Yesu kakata aua nekete ekete i ago yono pia epetekakoano ta wa kowitinkokoli

³³ einago moa ali atoa kakoita wawa one kidene eko aua pekeneya. Nitikome einagono kale kene yono pitikoa tekelipu tootokoa einagono keke mitikakatekaneya.

³⁴ Nitoapa tibu ate enekakome kenemada ootapekome okome Epasa wa

akeneya. Epasa wapa wete peetapea wa okome akeneya.

³⁵ Yesuyo Epasa wa okale eina eina einagono kale kene peetapea keke epetekoa tokome one agale yapetekoa witoa akeneya.

³⁶ Nitikale Yesuyo e yene-pala okome ete ali atoa kotukete anume i tukumo toawea ikileka toameamene wa akeneya. Toawea ikileka toameamene wa okala taneyake one eni tanemo oa pupitikama yakeneya.

³⁷ Nipa wene kainya mati pi-aneya kakete ekete i agome ele kule tikilepa epetanele-kama toko. Kale kene keteaneya meane-kiti epetekakolo agale yakoa ni agale amele toameneya meane-kiti epetekakolo agale oa tiki wa ka oa kakeneya.

8

Ege Egeta Kadukoa (4,000) Ali Atoa

Nee Lawetanemo (Matiu 15:32-39)

¹ Enipete-mene ali atoa peya mati Yesu kakata wa obomoa note kananeya. Kini nee noatekoiya toamokale enekome Yesuyo one oyali-kiti one kakuta noe wa kayo oa motokome okome

² i oboa kaki ali atoa mama moane ela motekene uku. Ta tebolo pataka toa no-pala opia yakete kini noatiki nee peya takatekoia pa kaki.

³ Padeka-kiti ta tetemada pia note kaki. Nee noameneya kini kini yapu tadoa poatino poe wanedo wetekakolupa yapu poadete pokoiwa pake kobume tukete witipitoino wetekamele toamoko-kale

⁴ one oyali-kitame ete Yesu-pala agale topo takoa yatekete ekete ipa ali piامene taano, kini noatiki nee edoa motokoa lawetemotoa-pe wa okoli okome

⁵ ni kini palawe wane-kiti edela piko-pe-kale ekete tatono kakoa (7) odene piko wa okoli

⁶ i poma ludu meetapeo wa e ali atoa mekatapeneya. Nititikoapa tatono kakoa (7) palawe wane moa

pikoa kakome Akolali-pala ke wa ootokoa popimotokome one oyali-
kiti metekome okome i ali atoa tatikapoe wa mekala taneya. Nitikale
mootokoa e ali atoa mekoi toa nee pikama yakeneya.

⁷ De mou-meneka moa eina toa Akolali ke wa ootokoa popimotokome metekome okome i mouka tatikapoe wa okale

⁸ pikama yakoli noa tagataapea kitipu meaneya. Nitaneyake nee kugu pika wekotoa moa ka katika tatono kakoa (7) mako puputumoa pianeya.

⁹ Eni nee nakene-kiti oi motokolipa ege egeta kadukoa (4,000) tadiya nakedekoi.

¹⁰ Eni ali atoa kini kini yapu yapu tadoa poatino poe wa wetekatekoia one oyali-kiti-pala ue dipike wete eni peapetekoa pome mea Dalamanusa take witoa pekeneya.

Tibuke Padele Tubeles Witakamotonon Ta Wa

Parisi Yename Yesu Likoa Enanemo (Matiu 16:1-4)

¹¹ Einapete Parisi yene padeka-kiti Yesu kakata note one-pala agale ete oto topo takoa oa kakete ekete neke toma yakole Akolaline tele patu kautakoa kake tadekalepa nipa a tibuke padele telekole witakamotonon ta wa likoa enanemaya.

¹² Nitikoli tepe we tokale kakome okome ae, ipete meki yene kimepa no neke tokolepa Akolaline tele patu kautakoa kake tadekalepa nipa padele tubeles yamea ta wa ikipa edekolo likoa eneki-pe. Enile pade yameamou wa oomotokome

¹³ e yene tewitikoa pome ue dipike wa peapetekoa pome mea eka matanuke witoa pekeneya.

Parisi Yene Erode Kini Yisi Kugu Kiwike

Weamutukaya Kekatekoia Yamene Wa Akenemo (Matiu 16:5-12)

¹⁴ Yesu eni mea pokaka one oyali-kitame palawe wane-kitipa wene

kayapea ua noameneya tuku toa kakoli odene wane piadeka.

¹⁵ Nitadekale Yesuyo one oya-lawe pubu okome okome Parisi ali-kitika Erode einagoka kini yisi kugu kiwike weamuono, wedoa yamene wa okale

¹⁶ kini kini yakate tekete ekete tone noateko palawe wane-kiti wene kayapea ua noamokoonake ni okome oko wa akeneya.

¹⁷ Nitikoli kini tepene piane wene tetoa enekome okome kini palawe wane ua noamokoinakepa edekolo oa kaki-pe. Anume tokoule enetekoake wene toamekete iki-pe. Kini kolotini lupi tootokaneya meki-pe.

¹⁸ Kini lene kamotoake anu tokoule enoa moamokoi-pe. Kini kale kene kamotoake anu okoumo yakoa moamokoi-pe. Nipa anume tokolu kime enekoinakale wene kayapetaapea mekete iki-pe. Nipa eya tokouna.

¹⁹ Palawe wane ko (5) kakoane moane ali atoa ege egeta kadukoane (5,000) lawetekolu nootokaneyake kugu pika wekotoa moapa ka katika edela mako puputumoa pikoi-pe-kale ekete ka katika tuku (12) kakoa mako puputua pikoo-koli okome

²⁰ ni pade-petenaka palawe wane tatono (7) kakoane moane lawetekolu ege egeta kadukoa (4,000) ali atoame nootokaneyake kugu pika wekotoa moapa ka katika edela mako puputumoa pikoi-pe-kale ekete ka katika tatono (7) kakoa mako puputua pikoo-koli okome

²¹ eina tokoule enetekoake wene toamekete iki-pe. Eina tokouna toane wa tamele tokolo mekene tukutumo wa Yesuyo akeneya.

Besaida Take Leneta Lianeya

Meane Ago Epetekanemo

²² Yesuyo Besaida take pato wa one oyali-kiti-pala pome mepaneya. Nitikale pade yename leneta lianeya meane ago oneke aua note kowitzikakete ekete i agopa yoname mitikatekoano ta-koli

²³ Yesuyo pata wa einago yono moomotokome eni ta kago ketepono

patukoa akolono pekeneya. Nitoapa one leneta tekelipu takatekoia yono pikome okome padaya eneko-pe-kale

²⁴ ate enekakome okome ali-kiti enekilepa tukuyake yomo-kiti yakene tetepo toko wa akeneya.

²⁵ Nimo okale einagono lene yono wa pikale wedoa nepikoa pikale one leneta epetekatapekal padaya padaya peya keleyo pikolokakale enaneya.

²⁶ Nitikale Yesuyo okome winika wini ali atoa pitikika poameneyea neke yamu patukake poano pa wa oa wetekaneya.

Yesu Nepa Keraisu Wa Pitayo Ak-enemo

(Matiu 16:13-20, Luke 9:18-21)

²⁷ Sisaria Pilipai take pato wa Yesu one oya-lawe-pala eni take ali atoa pitikoika poademe pokome okome ali atoame no te kakulu okala tikiti-pe wa yatekale ekete

²⁸ ali atoa padeka-kitame ne i agopa ue motokama yakanakago Yone wa oa ni pade-kitame ekete ne i agopa Ilaida wa oa ni pade-kitame ekete ne i agopa Akolaline agale toawea akako ago pade wa oa tiki-koli okome

²⁹ nimo wapa akedikiyake anu oya-lawe kime no te kaku wa iki-pe-kale Pitayo ete topo takakome okome nepa Keraisu wa papete takoa kakapiane ago wa okale okome

³⁰ no Yesupa Keraisu taatekoane nekeduku wa ali atoa kotukete etene toawea ikileka toameamene wa oa tukaneya.

Yesuyo One Tete Moa Tu-atekamoke Akenemo

(Matiu 16:21-28, Luke 9:22-27)

³¹ Nitoapa Yesuyo one tuatekamo i i wa enipete titimoa toawea okome okome no Ali Yatenane Oyagome tete-kala moane kawou. Nipa Kanosolo ali-kiti ni Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kiti ni Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kiti enika eni ali-kitame no kote tokale wawa wia tukoi. Nitikolika ta tebolo takoa pataka-pete kamoane

pou wa Yesuyo akeneya. Nipa keleyo toawea akeneya.

³² Nimo okale Pitayo pata wa Yesupala eko keneya aua pome kakome kikoa okale

³³ Yesu kutu peketapekome o yene enekome okome i ago Setanu ne anu mukiti lono kuka ponoke kapono, winipa Akolaline wene piko toa wamoa, pa aline wene piko toa okono, wa wa kikoa akeneya.

³⁴ Nimo ootokoa kakome one oyalawe e oboa kakene yene peya one kakuta noe wa kayo oa motokome okome no i ago litima nou wa wene pikagopa nekele tewitikoa wamene. Nipa ne wia dekatiki yomo-pala aua nou toa keneya tete mokoa kakeka no litima namene.

³⁵ Kepene mama motokome tukaya wa piti motoko agopa etepea tua atua poo. One kepene mama moamokome Akolaline epetane agale-pala no i agotake oyake tuou wa wene pikagopa toa motaneyea mea kama poo.

³⁶ Panagome-kiti one yomini atukome atumotoake itonoke pia kawa tokoya peya mootapead-ekalepa edeya weike moamoo.

³⁷ One yominido atukome atukalepa edeyame oto wa topo toa momotoape.

³⁸ No kaku-pete meki yene Akolalinele takamoa poanele toa mekino, kiwi panagome no-pala anu agaleta ya motokome wakalepa no Ali Yatenane Oyagome einagoka ya motekene wawou. Nipa Agetai pa teleta tootapeneyea meko toane meane one wene kiyo akeneya meki edelo ali-kiti-pala odeneka wakapeane nekene nitou wa Yesuyo akeneya.

9

¹ Yesuyo nimo ootokoa kakome okome etene nimini ukuno yakoe. Ita kaki yene kiwi padeka-kiti wete tuameneyake Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokome padale telekole tokale enoi wa Yesuyo akeneya.

*Tono Tobou Waneke Yesu Pa
Tootapeneyea*

*Kakenemo
(Matiu 17:1-13, Luke 9:28-36)*

² Ko melepu kakoa (6) ta patatekaneyake Yesuyo Pita Yameta Yone toa kidene-mene ete witimoa aua pome tono kakene matike lewia pome kapaneya. Nitoapa o ali-mene kakakoa one lene timini yono eya yati yati tootapeneyea kakeneya. One kakene mamina-pala yati yati toa ake tootapeneyea.

³ One eni mamina ake tootapene toapa padameka mamina abe koaka edikoa ake takamele toameneya.

⁴ Nitaneyaka kakata Ilaida Moseseta aida kotikataapea nekete Yesu-pala ko oa kakeneya.

⁵ Nitikoli enekome Pitayo okome Tikisa ago kimene ko oa kakita tomeneka odeneya kakono, ke wa oko. Neme nitika wa okalepa aga yapu tebolo Mosese Ilaidata kini tutu tutu wa wikakoo wa akeneya.

⁶ Nipa one oateka agopa tokale tokome pamo eni akeneya. Nipa Yesuno oyali-mene piti tubeya tokale tokome akeneya.

⁷ Nimo oa kakaka wedome agopa takoa kauma nekeneya. Nitikaka eni wedo keneke agale ludu nokome okome anu mana anu kolotini ago wini kakono, one oka toa yakoa tamene wa akeneya.

⁸ Nimo okaka wete enetapekoli eina kakoinakagota kawameadekoi. Kimene-pala Yesu odene einata kakedeka.

⁹ Wa naniko eni tonoke keti koma nekete pake Yesu kakome okome Ali Yatenane Oyago no tuane kamoameneyakepa kime-name opi enekoinakamo pa kini luaneya mema yamene wa Yesuyo oa tukaneya.

¹⁰ Nitaneyake eni oa tukakana luaneya yawa meake Yesu one taneke wa kamoane pou wa okanapa edeleke okato patu wa ete oto wa pitia yakakala taneya.

¹¹ Nitoapa Yesu yatekete ekete Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kitame eya wa olaukakala tiki. Keraisu naniko taateko a nomotoa Ilaida one namolo takoa noo wa ikino, enipa edekolo ikiti-pe-koli okome

¹² Ilaida einagome padaya padaya peya nodokapiademe namolo takoa noo wa papete wia mekapiane toa eni iki. Nimini ikiyake eya wane ukuno yakamene. Ali Yatenane Oyago einagopa ete yename tete mea paya tetepo takoa wawei wa papete wia mekapianemopa edeyake wia mekaneya-pe wa yakateko a kakome okome

¹³ Ilaida einago wete wakapea nekeneyake pade ali-kiti kini wene ponoka toa litia tekete one tete mekala taneya. Nipa Akolaline bokuke einagoke papete wia mekapiane toa taateko a taneya wa Yesuyo akeneya.

*Ipono Awitaneya Meane Mati
Epetekanemo*

(Matiu 17:14-21, Luke 9:37-43)

¹⁴ Yesu one oyali-meneka one ete oya-lawe kakoita keti wakapea pote enekoli ali atoame o yene unukamoa kakoli enaneyea. Eni pake Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitika eida kakete o yene-pala neno oa kakoli enaneyea.

¹⁵ Yesu eni nokale enekete eina eina e ali atoa peyame ekee wa k^a oa teyapea pote makutukoa motaneyea.

¹⁶ Nitikoli Yesuyo e yene yatekome okome kinipa o yene edeyake agale topo takoa oa kaki-pe-kale

¹⁷ eni pake lukoa kakene ago padame topo takakome okome anu managoke agale wamoko ipono awitaneya tokale neeke auane nou wane ni nokou.

¹⁸ Anu manake ipono awinokome-kama itonoke moa aua pitikakala toa kako. Nitikale timini kabunuke lako k^aua yotokoa one kime noto noto toa mekome one pakunu tau tokome temotele toa kako. Nitikala tokolo tekene neke i oyali-kitame eni ipono

takoa wetekakoe wane auane nokounake takoa wetekaku pekete wili toa wakoi wa okale okome

¹⁹ ae, no kaku-pete meki ali atoa kime Akolalinemo yakoa moamikino, kini eni poane wene tewitikoa wamotoane edoane nepiane meamou. Neke mana mati no kakuta aua noo wa okale

²⁰ e yename Yesuke aua nokale iponame Yesuno lene timini enekome eina eina mati peteka peteka toa kakale itonoke aua pitalogakome weleamekale timini kabunuke lako kaua yokoa kakeneya.

²¹ Nitikale Yesuyo matiyane etene yatekome okome eni ipono manipete titia awinaneya-pe wa okale okome wete dee matike lukakoa taneya.

²² Nipa lugutukoa wia tukademe iponame toe mine aua pitikakome uele pitikakome toa kakoyano, neme oyake tamedekalepa toto ela moa auapeamene wa matiyane etename kowitaneya.

²³ Nitikale Yesuyo einagome oka agale toopitikakome okome tamedekale wa neme wini okopa nooke wene tugoa mekagomepa padele padeleta tamele tokale tookale

²⁴ eina eina matiyane etename telo okome okome neeke wene tugakilepa tekeneke wedoane toamuku. Neeke wedoane wene tugoane memotonu auapea ta wa kowitaneya.

²⁵ Nitikale kinita kakoita ali atoa teyapea koukanokoli enekome Yesuyo poane ipono kikoa okome okome kale kene ketekoa agale wamoan toko ipono ne wini mati takoa poke wa pade awinamea wa oa tukale

²⁶ iponame ka telo ootapekome eni mati itonoke aua pitikoa weletekaoa kawa takoa pekeneya. Nitikale eni mati tukome tuane tetepo taneya pa pikale enekete e yene kainya matiyame tuadeko wa okoli

²⁷ Yesuyo mati yono moa kamotakakale kamokoa kakeneya.

²⁸ Yesuyo eni mati latekatekaoa

yapu nome mekale one oyali kidene-mene ete witimoa kakete ekete totome eni ipono oyake takoa wetekamele toamokano, edekome tokato patu-koli okome

²⁹ kini weneme dikane ipono takoa wetekamele toamokoyake Akolali kowitoa kaketepa oyake toi wa akeneya.

*Yesuyo One Tuatekamo Wa
Toawea Akeneya*

(Matiu 17:22-23, Luke 9:43-45)

³⁰ Yesu one oya-laweka eni ta tewitikoa pote Galili ta ludu yakeneya. Nipa Yesuyo one oyali-kiti olaukama pokome tokome take yename polipo takakaya tokale yotokamotokome pekeneya.

³¹ Nitoa olaukama pokome okome no Ali Yatenane Oyagopa pade alikitame wimotoa panagome ete moa meademe toko. Moa metekale wia tukakolika ta tebolo takoa patakapete Akolaliyo moa kamotokoo wa okale

³² yatekete one oyali-kitame wene toameketeket neme wini okopa edemo wa okato-pe wa yakapamene piti tokale pa meaneya.

Ako Meateko Agopa Mainago Wa

Agale Toonali Yoa Kakenemo
(Matiu 18:1-5, Luke 9:46-48)

³³ Yesu one oyali-kiti-pala Kapaneame take nome menaney. Nitoa yapu tuapea nome mekome one oya-lawe yatekome okome kiwi ka ludu yakete edemo oa agale toonali yoma yakoi-pe-kale agale waametekoa pa meaneya.

³⁴ Nipa ako tobou meateko agopa mani ago patu wa oa takoa pili pili toma nekeneya tokome agale waametekoa meaneya.

³⁵ Nitikoli Yesu one witipitoa mekome one mekuta noe wa one oyali-kiti motokome okome etene ako ago kawouno wene piko agopa nipa nepa pa keku ago tetepo takoa ete-kitanele takama pamene wa ootokoa mekome

³⁶ pade mati deya one oyali-lawe kakoi pake moa kakaneya.

³⁷ Nitoa mati tebemotokome okome panagome-kiti noke toa dikane mati deya makutukoa motokomepa nipa nopala eni deko makutukoa motokome too. Panagome-kiti no makutukoa motokomepa nipa no moa wetekakagopala deko makutukoa motokome too wa Yesuyo akeneya.

Toto-pala Poi Teiamokagomepa

Nipa Toto Mape Wikome Too Wa Akenemo
(Luke 9:49-50)

³⁸ Yoneyo Yesu-pala okome okome Tikisa ago anu ukumo ne yaka. Panagome neke ibini wedekoa oapa ali-kitike awitane ipono takoa wetekakala tokale totome enekoo. Einagopa toto-pala opia yakago toamokolo tokome wa pade dikameamene wa kikoa okoo-kale

³⁹ Yesuyo okome one tokalepa toma pomotono wa pade edikoa wameamene. Panagome-kiti anu ibini wedekoa eni telekole tootokoapa no ahoa agale wamoo.

⁴⁰ Toto-pala poi teiamoko agomepa nipa toto mape wikome too.

⁴¹ Kipala nimini ukuno yakoe. Panagome-kiti kiwi Keraisuno ibini pedane yene kakino, ue noomotokapouno nepio wa mama moa nomotokoa lawetekalepa one eni tokake nami noanume wiane pewe wiou wa Yesuyo akeneya.

Yono Kawa Lene Eyame Pinali Ne Toa

Potokakalepa Teia Wamene Wa Olaukanemo
(Matiu 18:6-9, Luke 17:1-2)

⁴² Dikane mati nooke wene tuga meko mati etepea pomotoa likoa enoa labakagopa Akolaliyo kibu motokome dika dika toamene tete meoo. Ae, eni tete mea kibu moamomotoapa papete mati wete likoa enameneyake laukakoa tube kue matiyame one kabe kautoa kusa ue muke keti pitikaneya too tokapa epetoo toka.

⁴³ Nipa neke yoname-kiti pinali ne toa potokakalepa yono teitapeamene. Yono duku taneyake mea kawateko take poke mea kakedekalepa nipa epetoo. Nitamenye yonota takuta kakeneya kawa poane take pekedekalepa ae nipa poo.

⁴⁴ Eidapa toe nokoa-kama kakolo tuga moamele toamoko.

⁴⁵⁻⁴⁶ Neke kawameka pinali ne toa potokakalepa teitapea wamene. Neke kawa teitapea duku yawa kakeka mea kawateko take poke mea kakedekalepa nipa epetoo. Nitamenye neke kawata takuta kakeneya poane take moa pitikaneya mea kakedekalepa ae, nipa poo.

⁴⁷ Neke lenemeka pinali ne toa potokakalepa lene toa wamene. Neke lene tootapeneya yakeka Akolaliyo talo toko take poke mea kakedekalepa nipa epetoo. Nitamenye neke leneta takuta kakeneya poane take moa pitikaneya mea kakedekalepa ae nipa poo.

⁴⁸ Ae, eni poane takepa toe nokoa-kama kakolo oyake tuga moamele toamoko.

⁴⁹ Too eni nakiyapa epetaneyaka tokolo uku. Too kabuka naki neekitike noa puki toa ali-kitikepa dikoa toele tadekoo.

⁵⁰ Toopa epetaneyake me pokome meke toamokolopa edoa wa meke takamotoa-pe. Kiwi too kalono tou toa keneya ete oto wa odene wene pitikoa meamene wa Yesuyo akeneya.

10

Alime One Atoa Wawa

Atoame One Ali Wawa Tokoleke Olaukanemo
(Matiu 19:1-12, Luke 16:18)

¹ Yesuyo nimo oomotokome Galili ta tewitikoa Yudea ta ludu yawa Yodane ue ketoa eka lono piane take pome mepaneyaka. Eidaka ali atoa one mekata koukua nokala tokoli Yesuyo one tanele tokome Akolalinemo i i wa olaukua kakeneya.

² Parisi ali-kitika one mekata eida note likoa enekete ekete panagome-
kiti one atoa pa wa wakomepa nipa Yu yene tone totono litiapa tamele
toa toko-pe wa natemo omotadiya wa kakete okoli okome

³ nikepa Moseseyopa edele tamene wa akeneya-pe-kale ekete

⁴ Moseseyo papete one totono yametekome okome padagome one atoa pa wa wawademepa nipa namolo takoa ne wakene wakuna wa edikoa pipia wia meetekoapa pa wa wetekamele toko wa Moseseyo akeneya-koli okome

⁵ Moseseyo eni akenepa Yu yene kini kaua-mikiti kolotini lupi tootapeneya mekoli tokome ni akeneya.

⁶ Nimo ikilepa taneyake *namolo namolo Akolaliyo kamate meaneya-
kiti titikome latikilepa ali atoata
takuta wa-kama latikala taneya.*

⁷ Nitanelekepa *alime atoa motokomepa nipa etene nineta tewitikoa
wawa one atoa-pala lipukoa meoo.*

⁸ *Nipa namolo takuta letetaku-
tukoata meaneyake naniko odene
tigini tetepo tokalemekete liputaku-
tukoata meoi.* Nitoa mekoli ipa i ago ipa i atoa wa tutu tutu wa ibini ameletokameleya tokome i adona wa odene tetepo takoa oi.

⁹ Nipa Akolaliyo moa lipukane ali atoata padameka moa letekatakutukamele toamoko wa Yesuyo oa pekeneya.

¹⁰ Nitoa yapu pome mekale one oyali-lawe note yatekete ekete eina agale pinepa edoa pikoto-pe-koli okome

¹¹ panagome one atoa ne pa wa wetekateko pade atoa motokomepa nipa mone koua piamateko atoa motokome toko. Nipa namolo atoa eni toa potokakome toko.

¹² Atoameka onekane wawa pome eko alike pokomepa nipa koua piamateko alike eni pokome toko wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Mati-kiti Epetekamotoa

Kowitanemo

(Matiu 19:13-15, Luke 18:15-17)

¹³ Wa padepete pade-kitame kini mati-kiti one yoname mitikakamotoa Yesu kakata aua nokoika one oyalaweme noameo wa kikoa akeneya.

¹⁴ Nitikoli enekome Yesu wene pokale okome wini mati-kiti otonomotono, etoe. Akolaliyo one talo tokotapa kinino, noe wa yametekilepa dikane mati-kiti yametekono, otonomotono toe.

¹⁵ Nimini ukuno yakoe. Panagopa mati-kiti Akolalike lukoa mekete tiki toa lukoa meamademe wakomepa nipa Akolaliyo talo toko take oyake pamale toamoo wa ootokoa kakome

¹⁶ eni mati-kiti tebemoa pikoa kakome Akolaliyo pewe wia yopimotoa tokome yono pia kowitikaneya.

Kamo Tane Agoke Akenemo

(Matiu 19:16-30, Luke 18:18-30)

¹⁷ Yesu poade me tokaka panago teyapea nome wadini tukupia mekome okome epetanele toko Tikisago nepa eya wane yatekene uku. Edele tekene pa meane kama pou-pe-kale okome

¹⁸ nopa epetanele toko ago wapa wini okono, dekolo oko-pe. Epetanele-kama toko agopa Akolali odene kako. Wa pade lokoaka kawamoko.

¹⁹ Moseseyo tamene wa papete wia mekanemo neme wene toko. *Ali pade wia tukamoa ni mone padane atoa liamoa ni monekeya kode moamoa ni padago-pala pa puputua akoa agale wamoa ni panagoneya oa yotokoa moamoa ni neketai nekquata kei pia tamene* wa Moseseyo akeneyan, enipa neme wene toko-kale okome

²⁰ *Tikisa ago eni akenele-kama tua-like laigoane yakoane toma nuku wa akeneya.*

²¹ Nimo oa kakaka Yesuyo einago nepikakomepa wene einagoke mekakome okome wenepa tadekoyake odenele odene kateko wene toameadekono, neke pikoya peya topo toa kue mootokoa ponopene ali atoa enoa tatia meetapeamene.

Nitikepa neke kamoya a tibuke auma kakeneya enoo. Nitatekoyano, no litima namene wa okale

²² yatekome wene keda taneya wawa pekeneya. Nipa uu kamo tane ago tokome taneya.

²³ Nitikale Yesuyo one oyali-kiti enoa unukakome okome ae, kamo tane yene Akolaliyo talo toko take pikilepa etene wili tokoa kawapa piki wa akeneya.

²⁴ One eni oka agalemepa one oyali-kitane wene kainya pikane ya tokome okome ae, anu mati-kiti kipala i ukumo yakoe. Akolaliyo talo toko take pikilepa etene wili wedoa tokoa kawapa poi.

²⁵ Kamelo kaido noi keneke-kiti patukoa ponokomepa nipa wedoa wili toa kawamoapa patukoa ponoo. Kamo tane ago Akolaliyo talo take ponokomepa nipa wili tokoa mati kawapa ponoo wa Yesuyo akeneya.

²⁶ Nimo okale yatekete wene kainya pianeya kakete pitia yatekete ekete kamo yeneke winimodo nimini akedekalepa Akolaliyo mani ali atoa toa moamoo wa okoli

²⁷ one oya-lawe nepikakome okome ali atoame toamatikilepa Akolaliyo oyake tamele toko. Padele padele peya tamele toko ago tokome kamo tane ali-kitika one take nomotoa ka patekamele toko wa okale

²⁸ Pitayo okome ne litima noadetepea tonekeya peya tewitikoa wawa noko-kale okome

²⁹ nimini ukuno yakoe. Panagome Akolaline epetane agalekeka noanukeka tokome one yapu one etene nineta one laine wamene-mikiti one mati-kiti one toka ipe eya tewitikoa wakomepa

³⁰ nipa itonoke pa mekome enika eniya lukukepa ege takupeta kadukoa (100) oto mokala too. Nipa yapu nine wamene laine-mikiti mati-kiti ipe eya moapa tete-pala mokoa kawoo. Nitao mea tukale Akolaliyo one talo tuku take mea-kama kamene wa moa kakoo.

³¹ Akolaliyopa ako yene kainya mati keku kakoa wa keku yene

kainya mati ako kakoa too wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo One Tuateka Tebolo Tako Akenemo

(Matiu 20:17-19, Luke 18:31-34)

³² Yerusalem take poadete ka ludu pekete one oya-lawe naniko nomotoa Yesu one namolo kawa pekeneya. Nitao pokale one oya-lawe wene kainya pianeya litia note ete ali atoa kutu keneya piti taneya litia note taneya. Nitikoli Yesuyo one oyali tuku kakoa (12) eko keneya witimoa aua pome kakome i i wa ete yename one-pala toatekoimo toawea akeneya.

³³ Nitikome okome kipala i ukumo yakoe. Opa ate Yerusalem take poadete poko. Pote kakolo no Ali Yatenane Oyago panagome moa eya yeneke yonoke Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kiti ni Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kiti kini yonoke pioo. Nitikale no wiatiki oi pedoa piitikoapa mone pa yeneke aua pote mepoi.

³⁴ Nitikoli motekete tegene matoa tekeli pu toa yotoko po wapime wia toi. Nititikoa wia tukakolika ta tebolo takoa patatekaneyake kamoane pou wa Yesuyo oa pianeya.

Yame Yoneta Yesuke Loka Tobou Agota

Meoukete Akenemo (Matiu 20:20-28)

³⁵ Yesu Yerusalem take kutu poademe pokaka Sebedine manata Yame Yoneta Yesu kakata note kakete ekete Tikisago totame takamene wa okole neme takoano ta-koli okome

³⁶ anume edele takamotoa iki-pe-kale ekete

³⁷ ne pa teleta tootapeneyea meke ali atoa pawe toa talo tokaka neeke lokoa totaka panago neke nimini yono lono mea padena ago neke ewa yono lono mea yopioukete oko-koli okome

³⁸ wene toameketekete iki. Akolaliyo no ne naa wa yametekana ue metepa no tete tubeya moatekou adeka pikano, noanu noateku tetepa kitameka eni noateku toa noukete

iki-pe. Noanume ue mou toa tete moateku toa kitameka moukete iki-pe-kale ekete

³⁹ nitato ta-koli okome noanume noateku uepa kitameka noadete tiki. Noanume ue mou toa tete moateku toa kitameka moadete tiki.

⁴⁰ Nitadete tikiyake ali atoa talo toane mekouta eka oka yono lonota kita tatikatakutukoane mekamele toamoko. Eka okata meatiki agotapa Akolaliyo i i wa wete wene toopi-aneyano, anume oyake yameamele toamoko.

⁴¹ E agotame nimo akedekoli yatekete o yene Yame Yoneta-pala wene poaneyaya kakete ko oa kakenuya.

⁴² Nitikoli Yesuyo one kakuta noe wa kayo oa motokome okome mone pa yatenane tobou meki ali-kitame kini ali atoa wete toe toe wa tika tika-kama tiki. Kini ibini akene ali-kitameka ali atoame kinikile-kama takamotoa yopikala tiki. Enipa nimiru ukutu-pe.

⁴³ Nitikala tikino, anu oya-lawe kime padé edikameamene. Nitamenuya tobou ago meou wado wene piketepa kinikile toamekete kini oya-mikitane pupu takama pamene.

⁴⁴ Nipa ako odene mekene talo tou wado wene piketepa nipa kueme topo toa moa egetane ago keneya kini oya peyanele takama pamene.

⁴⁵ No Ali Yatenane Oyago taatekoane nikilepa ete yenamne anukule takamotoane nokouya mena. Nitamenuya ete-kitanele takoane ni ali atoa peya mati anu kamatembe oto toane moadene ni nokou wa Yesuyo akenuya.

Yesuyo Leneta Lianeya Meane Ago

Batimiasi Epetekanemo

(Matiu 20:29-34, Luke 18:35-43)

⁴⁶ Yesuyo nimo oomotokome one oyali-kiti-pala Yeriko take pome mepaneyaya. Wa naniko pato wa eni ta tewitikoa pokale ali atoa iti itita kawa obomoa pekenuya. Kini ponatekoiya liti leneta lianeya meane ago padé meanuya. Einagopa Timiasine mana Batimiasi wa ibini akenuya. Nitane

agome ali atoa padeya-kiti manoe-kala oia meanuya.

⁴⁷ Nitao batete matanuke eida mekome yatekale Nasarese Yesu wini ponokona wa oma ponokoinakamo yatekome telo ootapekome okome Depidi-loeke tagene ago Yesu neme no ela moamene-ye wa kayo oa meanuya.

⁴⁸ Nimo wa kayo okale e yene kainya matiyame einago kikoa ekete ekete oyakeno, wa wa okoli kayo telo kamotokoa okome okome Depidi-loeke tagene ago no ela moamene-ye wa ka oa kakenuya.

⁴⁹ Nitikale Yesuyo yatekome witimoa kakome okome winago oto nomotono, akoe wa okale leneta liane ago kayo oa ekete Yesuyo ne kayo okono, wene weye ootokoa wete kamokoa noo wa kayo okoli

⁵⁰ one tokoo kakene pue takataapea ate tigateko Yesu kakata nokale

⁵¹ Yesuyo yatekome okome anume edele takamotoa oko-pe-kale okome Ali Muno anu leneta kikakoa wane uku-kale okome

⁵² nopa i agome ne oyake latekamele toko wa nooke wene tugoa mekolemepa neke leneta epetekakono, opi poano pa wa okale eina eina lene kikatapenuya Yesu pokaka litima pekenuya.

11

Yesu Yerusaleme Take Nekenemo (Matiu 21:1-11, Luke 19:28-40, Yone 12:12-19)

¹ Yesu one oya-laweka Yerusaleme take tigotokoa witapadete peketepa Olipe-pini tonoke latiane Besepase Besani tatake witakete Yesuyo eya tanuya.

² One oyali-kiti takuta moa wetekakome okome kuka ku take poatino poe. Eni take witoa kaalaukete enekoli dogi kai tine eida po kakoa kebetaneyaya kakale enoi. Eni dogi kai tine patu panagoka wete mea yawameneyano, po kotokoa oto aua notokamene.

³ Kotokoa moadete kakoli panagome dekolo moadete tiki-pe wa okalepa

eya wa akamene. Ali Munoyo padele toatekole pikolo ni motokoa pok. Opi oto wa i wetekademe toko wa akamene wa oa wetekaneya.

⁴ Nitikale pote enekoli dogi kai tine yapu kago tiginike kebeteloganeya batete muke kakedekale kotokoa motaney.

⁵ Nitikoli eniya liti kakene yename enekete ekete mone dekolo kotokoa motiki-pe wa okoli

⁶ Yesuyo oa wetekakanakamo ii wa okoli nipa nitoe wa wetekaneya.

⁷ Nitikoli dogi kai aua Yesuke nekete kini tokoo kakene mamina petene kotokamoa dogi kai patu tatikakoli Yesu mea pekeneya.

⁸ Nitoa mea pokaka ali atoa peya matiyame kini tokoo kakene mamina kotokamoa one mea poatekaka bateteke pia tatikawineya pekeneya. Wa padeka-kitame li ludu pote yomo yenene deya tewia moa batete ludu tatikama pekeneya.

⁹ Nitikete namolo kawa pokikitameka naniko ketea kawa nokoitameka agale kamotoka kamotoka toa ke ke wa oawineya pekete ekete i agopa Ali Muno patu kautakoa kama nokono, Akolali neme pewe wia yopia kamene.

¹⁰ Tone kaua ago Depidiyo papete ali atoa talo tokome tane toa opi enakale wa witademe tokono, Akolali neme yopia kamene. A tibuke meki peya one kei piامene-ye wa kolotine togete oawineya pekeneya.

¹¹ Nitawineya pokoli Yesu Yerusalem take witakome tobou losu yapu keneke pome kakome eida pia kawa tokoya peya enetapeney. Nitoapa ta lima nokale tokome one oyali-kiti tuku kakoa-pala (12) pato wa Besani take pome pipaney.

Yesuyo Yomo Pikipa Ku Wa Tu-amoa Wa

*Kikoa Wakenemo
(Matiu 21:18-19)*

¹² Besani ta piimotekete podolikama pekete Yesu kobi tokale

¹³ ete enapekome enekale padeka mati yomo piki pade tata pitikaney

kakale enaneya. Nitoapa kу tuaneya patu wa pinele pome enepokale tata pitikoa kakomeke kу tuameadeka. Kу tuamateko-pete tokome taneya.

¹⁴ Kу tuameneyakakale enekome kikoa okome okome kу wa tukile toamea. Padameka neke kу wa kotia noamoi wa kikoa akeneya. Eni kikoa okaka one oyali-kitame yakakoa kakeneya.

Yesu Tobou Losu Yapu Pokome Tanemo

(Matiu 21:12-17, Luke 19:45-48, Yone 2:13-22)

¹⁵ Yesuyo yomo piki kikoa oomotokome one oya-lawe-pala Yerusalem take pome kapaney. Nitoa tobosu yapu pome kakomepa eida-kama eya kuya topo toa kue moa tane yene poe wa wia tikataapea ni e ku take latiane kue topo toa Yudea kue lene ete mea tokoi yene kini walai-kiti moa pekatapea ni ini puluma yoa tane yenane walai-kitika moa pekatapea taneya.

¹⁶ Nititikoa kakome okome i tobou losu yapu ludu kini topo toatikiya wa pade aua noameo wa agaleme oa ketekaneya.

¹⁷ Nititikoa kakome okome *anu i yapupa e ku yatename no Akolali kowitoai toatiki yapu wa oi wa papete wia mekapianeyake kimepa kode yename kodeya paigakoa moa piai tane kota tetepo takakino, poe wa wia tikatapeney.*

¹⁸ Yesuyo eni tanemo kugu yatekete eya ali-kitame Akola-like Iodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Mosesene totono pine tøa olaukane ali-kitameka one katekao wia tukatekoi oi pedoa wili tokoa kakeney. Nipa ali atoa peyame Yesu i agome imopa i okono yakato wa kа okala tokoli tokome one pitimotekete taneya.

¹⁹ Nitaneyake ta likaka Yesu one oyali-kiti-pala Yerusalem ta tewitikoa pekeneya.

Totoa Ala Tootapeneyakakene Yomo Piki

(Matiu 21:20-22)

²⁰ Podolikama likonu witia kamo-motekete penekete enekoli eina yomo piki totoa ala tootapeneyea kakale enaneya.

²¹ Nitaneyaka kakale enekome Pitayopa Yesuyo okana wene patukakale okome Tikisa ago neme abelana kikoa okana yomo piki totoa ala tootapeneyea kakono, ena wa okale okome

²² Akolalike-kama wene tuga meamene.

²³ Ipa nimini ukuno yakoe. Panagome-kiti poome toameneyea kakome one kowitikumo taateko too wa wene tuga mekalepa eya too. I kako tono mati ne wete toa poke kusa ue mu kuta poke kapa wado okalepa Akolaliyo yakoa too.

²⁴ Nitoa kowitikete-kama Akolaliyo wete yakoa tane tetepo takoa kowitikala tamene. Nitikolipa oneme etene yakoa too.

²⁵⁻²⁶ One kowitoa kaketepa kini a tibuke meko ataiyo kini poanele-kala toma pokoi po letumekakana kea wakome kibu moamomotonu eya tamene. Panagome-kiti nepala padele poanele tokake po letu mekakanapa keane wakene kibu moamou wa nami ete wiameamene wa Yesuyo akeneya.

Yesu Neke Tokole Te Patu Kautakoa Kake

Toko-pe Wa Pitia Yakanemo (Matiu 21:23-27, Luke 20:1-8)

²⁷ Yesuyo nimo oomotokome one oyali-kiti-pala Yerusalem take wakapea nome kananeya. Enipete Yesu losu yapu ludu yawa mekaka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitika Kanosolo ali-kitika

²⁸ Yesu eni yakata nekete ekete neke tokolepa te patu kautakoa kake toko-pe. Teyo tamene wa okole toko-pe wa yakanokoli okome

²⁹ kipalaka yakatekumo pikono, yakoe. Oto wa topo takoa okoli yatekenepa nipa anume toma yakulepa i ago patu kautakoane kakene tuku wane toaweane ou.

³⁰ Yoneyo ali atoa ue motokama yakilepa tene peku noa toka-pe. Akolaline peku patu. One kaua-mikitane peku patu. Yakouno, oe-na-kale

³¹ kini kini yakate tekete ekete edemo wa ato-pe. Enipa Akolaline peku wa totome okolopa nipa Yone einagome oka agale edeyake yakoa moamokoi-pe wa oono, nimo wamato.

³² Nitameneyea one kaua-mikitane peku noa toka wado okolopa ete ali atoame toto wia tukatikiyano. Yone einagopa Akolaline agale toawea akane ago tadeko wa ikiya tokome nitoino, enimo waka wamato wa ete Yesu-pala ekete

³³ totome wene toamokono, tene peku noa toka patu-koli okome nipa anu toma yakulepa i ago patu kautakoane kakene tuku wane wamou wa Yesuyo akeneya.

12

Panagono Gerepi Po Ipe Yopikane-kitame

Tanele Adeka Pikome Akenemo (Matiu 21:33-46, Luke 20:9-19)

¹ Yesuyo agale pade pedoa okome okome panagome-kiti one ipe tootokoa gerepi po matatapeneyea. Nitoa pawe toa unukatekoapa one pupu yenam po kū kotia pitikoa kawame kautoa tīa lobutatekoi kagono wetia latipianeyea. Payapon-alime ta enapea yopia meateka ludu yapuka atepea wipianeyea. Nitoapa ali pade-mene one ipe yopikamene wa yamemotokome ta tetemada pome mepaneyea.

² Nitaneyake kū putua kibutukakoa kaka-pete pinagome eya taneyea. One pupu ago pade moa wetekakome okome anu ipe yopikaki ali-menam no moateku toapa meadete tikino, motokapoano pa wa moa wetekaneyea.

³ Nitikale nokale enekete one ipe yopikane ali-menam einago layo tiginime moomoa pitikoa pupuli wia padeyaka meamene ya pa pomotoa wetekaneyea.

⁴ Nitaneyake pinagome pade pupu ago moa wetekakale nokale enekete wia wago bulukoa ya motokoa wetekaneya.

⁵ Nitaneyake pinagome wa pade ago moa wetekakale nokale wia tukaneya. Nitaneyake pinagome one pupu ali-kiti wa moa wetekakala tokale einakale toa padeka-kiti layo toua wia padeka-kiti wia tukakala taneya.

⁶ Pinagome nitima pome wipitikomepa odene ago katekaptikaneya. Einagopa one kolotini ago. One eni mana agopa kei pia makutukoa moi wa wene pikome einago ne pa wa moa wetekaneya.

⁷ Wetekakale nokale enekete ipe yopikane yename oote tekete ekete pinagono mana ku nokona. Etename one pikoa pokaya-kiti kadimo okome kunu agono pikademe toko. One moatekoya-kiti toto moatono, wia tukatoe wa

⁸ deko moa wia tukamotekete gerepi po ipe tayo lono lia aua pitikapaneya.

⁹ Nitikala taneyake ipe pinagome edoo-pe. Nipa eya too. Waka-pea nokome one ipe yopikoa potokane ali-mene wia atukataapea kiwi lukuke pade-mene kime yopikamene wa yameademe toko.

¹⁰ Akolaline bokuke agale dikoa wia mekaneya pikono, yakoe.

Yapu wiane ali-kitame iyomopa poadeko wa paya tetepo takoa wakeneyake padekagome iyomopa yapu pigi wa moa wianeya.

¹¹ Enilepa Ali Muno Akolaliyo taneya tokome ke wa kolotine mea kei piato wa wia mekapianeya.

Eni wia mekanemopa kime oi moamokoia-pe wa Yesuyo akeneya.

¹² Yesuyo eni pedoa okamo yatekete ekete pedoa i agome ina okana agalepa totoke akedekono, i ago dekatapea moatikiyake toko wa kakete eida oboa kakoi ali atoa piti motekete tekete wakeneya.

Takesi Kue Pitikaneleke Pitia

Yakanemo

(Matiu 22:15-22, Luke 20:20-26)

¹³ Wa naniko Yesu-pala poi teiane yename eya taneya. Parisi ali padeka-kiti ni Erodeke timini kakoa yakene ali padeka-kiti moa wetekakete ekete Yesuyo natemoka omotono, likoa enepoatino poe wa moa wetekaneya.

¹⁴ Nitikoli pote lede pitia yatekete ekete Tikisa ago nepa niminimokama oko. Nitoapa ibini akene yeneka ponopene yeneka takoa enameke Akolalinele takama pekete toatikile kiyoke-kama olaukako. Nepa nitane agono wene tekete imodo pitia yatekono, yakamene. Yu yene tone totono litiapa Lomane yatenane ako tobou ago Sisa one takesi kue pitikamato-pe, pitikato-pe wa akeneya.

¹⁵ Nitikolipa wene takuta pianeya kakete akediki wa wene tokome okome kime nopa edeyake likoa eneki-pe. Kue lene pade enouno, aua noe wa okale

¹⁶ aua note metekoli moa enekome okome i kue lene tiginikepa padane lene timini-pala ibinita wia mekaneyano, eniyatapa teneta patuno, yakouno oe-na-kale ekete tobou ago Sisa one wa okoli okome

¹⁷ ni tadekopa Sisa meatikiya-kiti ni Sisa takoa mea, Akolali meatikiya-kiti ni Akolali takoa mea tamene wa Yesuyo okale yatekete ekee wa one eni okamoke wene kainya pianeya kakeneya.

Tuane Ali Atoa Moa Kamotokatekamo

(Matiu 22:23-33, Luke 20:27-40)

¹⁸ Sadusi totono litiane ali padeka-kiti Yesu kakata nikilepa agale palene yakadete nekeneya. Eni yene kini totono piane toa litiapa tuane ali atoa kamoomoi wa iki.

¹⁹ Nitane ali-kiti Yesu kakata nekete likoa enekete ekete Tikisago nepala i okomo yakamene. Moseseyo one totono wia mekakome okome panagono atoame mati opikameneyakedo einago tukalepa one wamene ago neme moa

neke natono latikamene. Nipa tukanakago lukuke kawatiki matikititi opikamotono, nitamene wa Moseseyo akeneya.

²⁰ Odene aline mana-mikiti tatono kakoa (7) kakeneya. Namolo agome atoa moapa mati opiameneya mea tuaneyea.

²¹ Nitaneyake one liti taku takoa opiane agome einatoa moapa mati opiameneya mea tuaneyea. Nitaneyake tebolo takoa opiane agomeka einatoa moa mati opiameneya mea tuaneyea.

²² Eni wamene ali tatono kakoame (7) einatoa kibutua moma-kala nekeneyake panagonoka einatoame mati opikameneya. Nipa tiobali mea tukala taneya. Nitikala taneyake wipitikome einatoaka tuaneyea.

²³ Eni wamene-mikitame einatoa edikoa kibutua moma-kala nekeneyano, tua pokoi ali atoa Akolaliyo moa kamotokaka-pete einakatoapa mani agono natono wa tuga meoo-pe wa likoa enaneya.

²⁴ Nimo oa likoa enekoli okome kini wini ikimopa Akolaline bokuke piko agale-pala one telekoleta wene toamekete ni iki. Enipa nimini ukutu-pe.

²⁵ Tuane ali atoa kamoapote a tibuke mea kaketepa alime atoa moamoa atoa alike poamoa toi. Nipa a tibuke Akolaline edelo-kiti keneya meoi.

²⁶ Ali atoa tuapa kamoapote mea kakimopa Moseseyo one bokuke wia mekaneya. Nipa itipono oa kakene yomo deyake Akolaline agale ludu nokome akenemo eya wa wia mekaneya. Noanupa Eberame Aisaketa Yekobe toa einagomenane Akolaliyo uku wa Akolaliyo oka toa wia mekaneya. Eni wia mekanemopa kime oi moamokoiyape.

²⁷ Moseseyo enimo wia mekaneyano, onepa tuane ali atoane Akolali mena. Mea kama piki ali atoane Akolaliyo uku wa okome akedeko. Sadusi alikititi kime ali atoa tuapa wa kamoapote mea kawamiki wa ikipa nipa ae

Akolalinemo etene agopa motekete iki wa Yesuyo akeneya.

*Tobou Kakoa Akene Agale Pitia
Yakenemo*

(Matiu 22:34-40, Luke 10:25-28)

²⁸ Nitoa agale topo takoa kakoika Mosesene totono pine toa olaukane ago pade nome yakakoa kakeneya. Nitoa yatekale Yesuyo eni Sadusi ali-kiti-pala agale muno kakoa oa metekale yatekome okome yonota tua agalepa e tobou kakoa akene agalepa mani-pe wa wa okale okome

²⁹ tobou kakoa akene agalepa dikoa piko. Iserele yatene anu ukumo yakoe. Tone Ali Muno Akolali wa oateko agopa Ali Muno odene meko. Oneke lokoa dikane ago pade kawamoko.

³⁰ Nitane ago kini Ali Muno Akolalike wedoa wene mekoa tikilepa neke tepe kolotinime toa neke yominime toa neke weneme toa neke teleme toa tamene.

³¹ Nike lokoa tobou kakoa akenepa dikoa piko. Pinali neeke wa wene mekoa mea mama motoko toapa yete pade ali atoakeka wene mekoa mea mama moamene. Eni agaletamepa keku agale peya moa patukaneya wa Yesuyo akeneya.

³² Nimo okale einagome okome neme wini okopa nimini eke okono, Akolali wa oateko agopa one odene meko. Ni oneke lokoa dikane ago pade meamoko.

³³ Tone Akolalike wene mekoa tikilepa nipa tone tepe kolotinime toa tone weneme toa tone teleme toa tagataapeamedeko. Ni pinali tone wa wene mekoa mea mama motoko toapa yete pade ali atoakeka wedoa wene mekoa mea mama moamedeko. Eni totonota litia teketepe nipa sipi sipi kai eya Akolalike mea Iodo yotikina toa moa patukoa epetanele-kama eni tiki wa einagome akeneya.

³⁴ Nitoa wene muno meaneya kakome okale yatekome Yesuyo okome nepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokota dekama nekedeko wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo nimo ootokaneyake padameka agale pade wa pitia yakoaka enameneaya.

Keraisu Wa Papete Ibini Akene Agoke

Pitia Yakanemo

(Matiu 22:41-46, Luke 20:41-44)

³⁵ Yesu tobou losu yapu kakome olaukakome okome Mosesene totono pine *toa* olaukaki ali-kitame Keraisu wa papete ibini oa piane agoke eketepa onepa Depidi-loeke tawateko ago wapa olaukakala tikino, edekolo iki-pe.

³⁶ Depidiyo papete Keraisuke okomepa einagopa one Ali Muno wa akeneaya. Eni akenepta Epetane Yominiyo wene takakale Depidiyo eya wa wia mekanaya.

Ali Muno Akolaliyo anu Ali Muno ago-pala eya wa akeneaya. Nepala poi teia meki-kiti moane kawikoane neke kawane komo pikouno, anu nimini yono lono noke nepia menamene wa Akolaliyo Keraisu-pala akeneaya.

³⁷ Depidiyo enimo wia mekakome Keraisu einagopa one lukoane muku Ali Muno wa akeneyake kimepa Keraisupa Depidike tawateko ago wa ikino, edekolo iki-pe wa Yesuyo akeneaya.

Mosesene Totono Pine Toa Olaukane Yene

Titi Toma Pamene Wa Pubu Akenemo

(Matiu 23:1-36, Luke 11:37-54, Luke 20:45-47)

Yesuyo nimo oa kakalepa one kakata iti itita oboa kakoi peyame ke wa yakakoa kakenaya.

³⁸ Nitimotoa olaukakome okome Mosesene totono pine *toa* olaukaki ali-kitame toma yakile titi toma pamene. Kini ludu mamina epetaneyaya wititapea kakenaya yawa ni makesike ali atoame ke wa walikitikakete yono momotada wa yawa tiki.

³⁹ Losu yapukeka tobou ali-kiti meatikita meada wa pote mepokala tiki. Toge kikakaka ibini akene yene

meatikita meada wa pote mepokala tiki.

⁴⁰ Ni nepo atoa-kiti oa yotokoa kini yapu eya kode moa ni eka ali atoame kiwi kei pimota lede kowitikete kutupea pa agale likoa pikala tiki. Ae, dikaki yene Akolaliyo kibu motokomepa dika dika toamene tete meoo wa Yesuyo akeneaya.

Nepo Atoame Akolaline Kue Pitikakanemo

(Luke 21:1-4)

⁴¹ Wa padepete Yesu tobou losu yapu keneke kue pitikoai tokoi mete liti pome witipitoa mekome enekale ali atoame kue pitikakala tokoli enekoa meanaya. Nitoa enekoa mekaka kamo tane yene peya mati note kue ako mati pitikanokala taneyake

⁴² ponopeneya meane nepo atoa pade nome dee kue waneta pitikananaya. Eni dee kue waneta koukoapa tuane kue odene latiko.

⁴³⁻⁴⁴ Nitikale enekome Yesuyo one oyali-kiti noe wa kayo oa motokome okome nimini ukuno yakoe. I kamo ali atoa peyamepa kinikiya tubeya pa pimota keku-mene odene moa pitikakala tokoi. Nitikoiyake i atoamepa onekeya nateya deyake one piko toa eni moa pitikatapeka. One nee eya topo toa moateka kue peya eni pitikakome tokome e yene peya moa patukaka wa Yesuyo akeneaya.

13

Tobou Losu Yapu Tumu Tokaneyaya Piatekamo

(Matiu 24:1-2, Luke 21:5-6)

¹ Yesu tobou losu yapu kawa akolono witakaka one oyali padame okome okome i tobou losu yapu kitipa koniyoya kue epetaneyame koniy takoa wianeya kakono ena wa wedia kakome okale okome

² itube yapu-kiti wedoa enekamene. Eniya-kiti latiane kue wili walai akatapeneyaya pioo. Nipa odene kaibutukoa piameneyaya peya wia

tadekaneya pa tumu tokaneya pioo wa Yesuyo akeneya.

*Ke Enekakale Mekete Tete
Moatekoimo*
(Matiu 24:3-14, Luke 21:7-19)

³ Yesu tobou losu yapu eka waneke kamotoa Olipe-pini tono waneke pome mepaneyea. One kidene eida paka witimoa mekale Pita Yameta Yone Aderuta einago-mene note kakete ekete

⁴ neme okanakalepa manipete taatekoia toko patu. Enika enile toateka tigotokalepa edeya wa adeka pipioo-pe-koli okome

⁵⁻⁶ ina okounakale wete taatekameneyake pade ali-kitame anu ibini lede wedekoa nekete ekete Keraisu taatekoane nukuno, noe wa ali atoa peya mati oa yotokino, wedoa lene kia nepikoa meamene.

⁷ Nitoa nepikoa mekoi-petepa kini ta ludu uu wa poi toa kokoimo yakoa ni pade take poi tago wa okoimo kugu yakoa toino, piti moameamene wane uku. Enilepa taatekoia namolo takoa toatekoyake wipitia ta pade tigotokoa wete patamoo tokolo ni uku.

⁸ Ni e ku yatename poi tato wa kamoia poi teitakutukakala toi. Ni e ku tobou ali-kitike lukoa mekoi yatene ete oto wa poi toa winali yoi. Eka kuka takeka momani mati toa kobu igi-pala nokala too. Enika enilepa atoame mati opademe namolo takoa mukiti nako toa keneya too.

⁹ Pade ali-kitame kiwi koiso akou wa Kanosolo ali-kihi koukoa mekoika lia aua pokala toi. Wa pade ali-kitame kiwi wiou wa kini losu yapukeka layo toua wieino, lene kia nepikoa meamene. Ni ako odene tobou mekoi ali-kihi mekoika ni kiwike lokoa ta yopia mekoi-kihi mekoika lia aua pote koiso akakala toi. Nitikolipa kini lene yoto kakete anukumo toawea akakala toi.

¹⁰ Nipa wipitia ta wete patameneyaketibuta latitikaneyakeka toamokalekiti too. Eni tete witaktekaneyake naniko pade edikanele wa witamoo.

¹¹ Kini eni koisoke lia aua pokoka edemo uku patu wa tepene li li wa

kamotoa meameamene. Enipetepa Akolaliyo wene takaka toa okala toi. Nipa pademo pademo ikilepa kini weneme titia pade wamoi. Epetane Yomini kiwike awinokome a wa oka toa okala toi.

¹² Enipetepa wamenagome-kiti wamene wia tukamotoa moa meoo. Etename-kiti one matika wimotoa moa meoo. Wa mana kono-mikitame kini etene nineka wia tukamotoa moa mekala toi.

¹³ Anu oya-lawe kiwi no-pala odene ibini pedane yene tokale tekete ete yene peya kipala kotimi yoa meoi. Enika eni ke enekakale meake nooke wene tuga mea togakoi-kitipa Akolaliyo toa moo wa Yesuyo akeneya.

*Yerusalem Yenam Ke Enekakale
Mekete*

*Tete Mati Moatekoileke Oa Pi-
anemo*
(Matiu 24:15-28, Luke 21:20-24)

¹⁴ Kitau oko wa okoya one kawamatekata moa kakaneya enoino nepio wa Yesuyo pubu oa pianeya. (I boku wianemekaku agome eya wane uku. Ina wiane mekakumopa oi moteketepa pine toa wene taneya meati wane uku.) Yesuyo eni oa pi-anele taatekoia tokale eneketepa eya tamene. Yudea take mekoi-kihi tono pake pake toa pitoa pote paigakoa mepamene.

¹⁵ Yapu liti koo meapa kini yapu pikoina mopameneyea pa pitoa pamene.

¹⁶ Ipe-kihi toa kawapa tigini mamina kotokoa pikoina mopameneyea pa pitoa pamene.

¹⁷ Ae, mati kakene atoa-kitika mati adu tanikakoa mekoi atoa-kitika tete eni witakale manika edoa petoa pomotoa-pe.

¹⁸ Eni tetepa kalapetaka wita-momotoa ta wa Akolali kowitima pamene.

¹⁹ Eni tete mati witakilepa itono latitikaneyakeka toamokalekiti too. Eni tete witaktekaneyake naniko pade edikanele wa witamoo.

²⁰ Akolaliyo eni tete witama pomo-toa yopikoa kaka pakedo teigamoo

tokapa ali atoa peya atuoi toka. Nitio tokake one wa takoa motoka ali atoa ela motokome tokome pegene kakoa teigoo.

²¹ Enipetepa pade ali-kiti nekete ekete Keraisu ku nokono enoe, i nokono enoe wado okolipa yakameamene.

²² Kapene yenane eya wa wini oi. Keraisu nuku wa oa Akolaline agale akama nuku wa oa toi. Nitio kiwi oa yotokadetepa padele padele telekole tokala toi. Nipa Akolaliyo takoa motane ali atoaka tolopi toa paka aua poadete wili toa kakete oyake nitamele toamokale wakala toi.

²³ Nitino, enika enile wete taatekameneyake papete i agale eni wene takapikuna. Lene kia wedoa nepikoa meamene.

Ali Yatenane Oyali Wakapea Noatekamo

(Matiu 24:29-31, Luke 21: 25-28)

²⁴ Enika eni tete witoa kawa peya tokale taatekaoa eya too. Lou yomiyomu takoa tokene-kitika pa toamoa too.

²⁵ A tibukeka tagoi-kiti kotia pitoa too. Ni tele taneya tibuke mekoiya peya moa peteka peteka taneya tokome ete oto wa yawa kawei,

²⁶ Nitio kawa wipitikale enekoli nopa Ali Yatenane Oyago wedo patu meane pa teleta toawineya noadene nokolu enoi.

²⁷ Nitaneywa wakapeane nekenepa lou witia noko lonoka lou pipoko lonoka yeteka yukukataka anu papete takoane moopikou-kiti peya odeneya moa obokamotoane tekene edelo ali-kiti moane wetekou.

Yomo Piki Tokoleke Pedoa Akenemo

(Matiu 24:32-35, Luke 21:29-33)

²⁸ Yomo piki witakole wene taneya meamene. Papete yeneneke page kqua luno pitikakolo eneketepa poto toko tokene-mene tigotatekolo toko wa wene toi.

²⁹ Eina toa anume okounakale-kiwi witatapekale eneketepa inakago wakapea noateko eni tigotokona wa wene toi.

³⁰ Etene nimini toatekomo ukuno yakoe. Ipete meki-kiti peya wete tuutapeameneyake kipala ina okounakale-kama taatekaoa too.

³¹ Itono tibuta takoa pootapekolika anu agalepa pa pia-kama kawoo wa Yesuyo akeneya.

Yesu Wakapea Nikilepa Ipete Taatekaoa

*Noo Wa Padameka Wene Toamiki
(Matiu 24:36-44)*

³² Enika enile toatekolepa ipete taatekaoa too wa padameka wene toamiki. A tibuke meki edelo alikitameka wene toamiki. Akolaline mana noanumeka wene toamuku. Atai Akolaliyo odene wene toko.

³³ Enika enile toateko-pete agopa tokolo mekino, wedoa lene kia nepikoa-kama meamene.

³⁴ Kipala ina okouna toane opika pedoane agale ukuno, yakoe. Panago ta tetemada poademe one yapu kakome eya toko. One pupu takaki ali-mene pupu tutu tutu wa takamotoa tatikamu toko. Nitioapa kagoke payaponali kako agoka wedoa nepikamene wa kakamotokome poko.

³⁵ Yapu pinago kotikataapea wakapea noademe tokono, payaponali kako ago toko toa wedoa lene kia nepikamene. Piadete mekika noko patu. Tube likonu noko patu. Titia ogada ka oko-pete noko patu. Likonu kama witia noko patu.

³⁶ Atu pia mekakoa kotikataapea nokayano, wedoa nepikoa kamene.

³⁷ Kipala i ukumopa ali atoa peyapala kikilikoane ukuno, wedoa lene kia nepikamene wa Yesuyo akeneya.

14

Yesu-pala Kotina Tanemo

(Matiu 26:1-5, Luke 22:1-2, Yone 11:45-53)

¹ Yu yenamela kini kaua-mikitii Idipi take mekakoa edelo ago patukoa wia tukamenele oi pikoa meketepa malike-kama toge kima nekeneyaa. Eni toge kia mono mono akamene palawe wane-kiti yoaa

noatekoi oi tigotokoa nekeneya. Eni toatekoi ta takupeta pa ete pikale Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Yesu wiadete edoa yotokoai deko moato patu wa wili tokoa kakeneya.

² Nitikete ekete toge kikoo-petepa deko moamato. Pa ali atoame toto-pala wene poa wili walai wa kaweino, enipete deko moamato wa oa tukaneya.

Yesuno Tobouke Padeya Kalono Taneya

Pekoa Yotokanemo (Matiu 26:6-13, Yone 12:1-8)

³ Wa pade-pete Yesu Besani take kedime nakeneya mekanakago Saimone einagono yapu meaneya. Eida mekome nee nakaka atoa padame padeya kalono taneya alabase kueme latiane mete keneke meko aua nekeneya. Eniyapa nado wa ibini akeneya. Kue ako mati wetekoa mootokoa aua nome mete kautukoa kalono taneya Yesuno wagoke peko a yotokatapeneyea.

⁴ Nitikale enekete pade kakoi-kiti wene poaneya kakete oote tekete ekete ina peko a yotokakilepa pale tokano, edeya weike toka-pe.

⁵ Inakeyapa toome topo toa kue moo tokapa nipa kina kue ege kadukaka ko melepume kakoa (300) moa ponopene ali atoa tatikoo toka wa einatoa-pala poanemo oa kakoli

⁶ yatekome Yesuyo okome i atoane wene dekolo potokaki-pe. Oyakeno, wawe. Einapa anu koniyole takakana.

⁷ Ponopene ali atoa enabuna kiwi pakeke mekala tikino, kini wene witikolo-kama oyake auapeamele toko. Noanupa kiwi pakeke pa tekei meku.

⁸ I atoame nopala padele epetekoa toatekale eni tokona. Ina kalono taneya anu tiginike peko a yotokakanapa no tuaneya piateku tigotokolo tokome nina nodokoa takapikana.

⁹ Nitikakona tokolo eya wane uku. Anukumo ta piko peyake oa

aua yakoi-kitame oa pupitikama peketepa i atoame ina takakamo-kitika oa pupitikoi. Nipa ta piko peyake mekoi-kitame one wene taneya memotoa nitoi wa Yesuyo akeneya.

Yudaseyo Yesu Moa Meateka Oi Pedapianemo

(Matiu 26:14-16, Luke 22:3-6)

¹⁰ Nititikaneyake Yesuno tuku kakoa (12) oyali-kiti panago Yudase Isekariose einagome eya taneya. Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti mekoita pokome okome Yesu einago kini yonoke moane piou wa opaneya.

¹¹ Nimo okale yatekete wedia mekete ekete nipa ne kue meoono, nitoa ta wa okoli einapete laigoa Yesu moa metekome toatekale wene kibutuma yakeneya.

Edelo Ago Idipi Ta Patukoa Iserele Yene

Toa Motane Oi Nokale Toge Nee Nakenemo

(Matiu 26:17-25, Luke 22:7-14, 21-23, Yone 13:21-30)

¹² Yu yename mono mono akamene pa palawe wane-kiti yoa toge kikilepa namolo ta pataka-pete eina togeke wia kiatekoi sipi sipi kai tine-pala moa wia kikala taneya. Enile toatekoi-petepa Yesuno oyali-kiti Yesuke nekete ekete edelo ago patukane wa ibini oko toge nee maida nodokoa piatoa-pe wa okoli okome

¹³ Yerusalem pekete enekoli ali pade one wagoke ue mete kakalogoa aua nome kotukale enoino, einago litima pamene.

¹⁴ Litia peketepa one tuapea poka yapu pinago-pala eya wa akamene. Tikisa agome i toge kia noatekoyapa one oya-lawe-pala opiane mekene nouno, neke ugu yene note meatiki lono yamea ta wa akamene.

¹⁵ Nimo okoli yatekome pinagome ako yuane yapu yametekome toto meateko walai-kiti-pala nodokapi-aneya yameoono, eida pote kakete tone toge kia noatekoya

nodokamene. Nodokapoatino poe wa Yesuyo one oyali takuta takoa moa wetekaneya.

¹⁶ Nitikale Yerusalem take pekete enekoli Yesuyo eina okanakale ni-mini tadeka. Nitadekale einata kini toge kia noatekoiya nodokaneya.

¹⁷ Nititikaneyake ta likaka Yesu one ete oya-kiti-pala eida nome menaneyea.

¹⁸ Nitoapa eina nee noa mekete Yesuyo okome etene nimini ukuno yakamene. Anu oya-lawe nopala opia mekete nee naki-kiti kiwi padame no-pala poi teiane yenane yonoke moa pioo wa okale

¹⁹ odene odene wa mekoi peyame Yesu ete yatekete ekete Ali Muno wini okolepa noanume toatekumo eke oko-pe wa wene keda toologaneya mekete yakakala tokoli okome

²⁰ anu tuku kakoa (12) oya-lawe kiwi panago no-pala opia mekome odene okolo kagonoke nee moa tadoata nako agopa no moa meatekago too.

²¹ Nipa Akolaline bokuke Ali Yatenane Öyago nopala eni toatekamo papete wia mekapiane toane taatekoane tuou. Ae, no witikamotoa moa meateko agomepa dika dika toamene tete moono, eni tete moamademe tokome einago opiameneya too tokapa nipa epetoo tokake opa ae wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo One Oyali-kiti Palawe Wane-pala

Gerepi Po Ku Ueta Moa Lawetekome Akenemo (Matiu 26:26-30, Luke 22:14-20, 1 Korine 11:23-25)

²² Eni nee noa mekete Yesuyo palawe wane moa Akolali-pala ke wa popimotokome tatkamu tokome okome ipa anu tiginino, moa namene wa moa lawetaneya.

²³ Nititikoa gerepi po ku ueka meteke mekaneya katekamoa Akolali-pala ke wa oa one oyali-kiti metekale peyame moa yumoa nakeneya.

²⁴ Nitikoli okome Akolaliyo ali atoame wenele toatekoi totono oi pedoa pikana toane kadimo oane piku. Ipa anu kamate. Ali atoa peya matike tukene anu kamate ponomotou.

²⁵ Kipala imopa etene nimini ukuno yakoe. Akolaliyo talo toko take kipala opianemekene gerepi po ku ue weneya wa moane nou. Nitatekuyake papete pade wa nakileka toamou wa oa

²⁶ peya takakome eni ketea lo pade oomoteketepa Olipe-pini tono waneke pote witapaneya.

Yesuyo Pita Neme No I Ago Wene Toamuku

Wa Ako Waao Wa Oa Pianemo (Matiu 26:31-35, Luke 22:31-34, Yone 13:36-38)

²⁷ Yesuyo Olipe-pini tonoke pome mekome okome kiwi peyame no wawa tia tadataapeoi. Nipa Akolaline bokuke nopala toatekoileke panagome papete eya wa wia mekapiane toa taatekoia nitoi. *Akolali noanume sipi sipi kai-kiti talo toko ago witikolu one sipi sipi kai tadoa pootapeoi* wa wia mekaneya.

²⁸ Eina wia mekapiane toane taatekoane tukoluka Akolaliyo moa kamotokoo. Nitikale kamoane kiwi naniko nomotoane no namolo takoane Galili take pone mepou wa okale

²⁹ Pitayo okome i ali peyame ne tia tadataapekolika noanume ne tiane padeka poamou-kale okome

³⁰ nepala i ukumodo yakamene. Opi likonu ali ogadame kā takupeta wete wameneyake neme no i ago wene toamuku wa tebolo-peta akoa wawade toko-kale okome

³¹ ne witikete nopala dekoa witikolika ne einago wene toamuku wane wawamou wa Pitayo okale ete peyameka oneme eina okana toa okala taneya.

Yesu Gesemani Take Pome Kowiti-panemo (Matiu 26:36-46, Luke 22:39-46)

³² Nimo okoli Yesuyo patoe wa Gesemani take pome mepaney. Nitoa mekome Yesuyo one oyali-kitipala okome no yeka tutu pone kakene kowitipukuno, ita meamene wa ootokoapa

³³ Yame Yoneta Pita toa aua pokome ela matiyame tuaney. Tepene-pala mama mati motaney pekeney.

³⁴ Nitaney kakome okome no wene keda mati tokolo tuadene meku. Mugili-pala topelekono, ita nepikoa meamene wa oomotokome

³⁵ nami-takakoa eko keneya kidene pome itonoke aua pitalogoa kowitaney. Nipa onepala toatekale katekakamotoa kowitaney.

³⁶ Nitoa kowitikome okome Atai padele padele peya neme tamele toko. Meteke no noateku ue enekupa no tete moatekulu enipa tokono, ete pedekakamene. Nimo wane kowitikuyake anu wene pikule toa wane ekene wamuku. Neke wene pikole tou wa kowitimotokome

³⁷ one oyali-mene mekoita wakapea nokome enekale atu pia meadekoi. Nitadekoli Pita yatekome okome atu pia meko-pe. Pa nateya opia me me teke nepikamele toamoko-pe.

³⁸ Setanuyo kiwi likoa enekoyano, wedoa lene kia mekete kowitamene. Lene kiane nepiane meou wa wene pikiyake tiginipa popeyo noamokolo atu wini pia meadiki wa Yesuyo oomotokome

³⁹ kutu keneya wa pome kowitikome one namolona okana toa lokoa kowitaney.

⁴⁰ Nitoa kowitimotokome wa wakapea nokome enekale pa atu pia meadekoi. Atume moa maleou takakale pitaney. Nitoa atu kiyo kiyo kamokakete one-pala oatekoi agopa tokale meaney.

⁴¹ Nitaneyake eina toa pome mea tebolo takoa wakapea nokome enekome okome kiwi pa koome tuaney mekete atu-kala pia meki-pe. Opi oyakeno. No Ali Yatenane Oyagopa Akolaline agale tagoa toamiki

yename witikamotoa moa meateko ago ku nokono,

⁴² wete kamokoa kawe. Kotua pekete pato wa akeneya.

*Yesu Dekoa Motanemo
(Matiu 26:47-56, Luke 22:47-53,
Yone 18: 3-12)*

⁴³ Yesuyo enimo oa kakaka one tuku kakoa (12) oya ali-kihi pade Yudase wete eni nekeney. Nokale ali peya mati koukua kepete tue layo katekamo katekamo toa obomoa nekeney. Nipa eya ali-kihi Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kihi ni Mosesene totono pine toa olaukane ali-kihi ni ete tobou ali-kihi enika eni ali peyame Yesu dekoa motokapoatin poe wa wetekakoli nekeney.

⁴⁴⁻⁴⁵ Wetekakoli neketepa Yudase Yesu kakata wete nome awa, Tikisago wa ootoka Yesu nunu akeneya. Enipa papete Yesu dekoa monatekoi yene-pala oi pedoa pikana toa nitaney. Nipa one pone nunu opokou agopa Yesu eni toono, dekatapea moa tapu toa aua pamene wa oi pedoa pikana toa taney.

⁴⁶ Nitikale Yudase-pala opia nekene ali-kitame Yesu dekoa monaneya.

⁴⁷ Nitikoli one kakaya liti kakene oyago padame panago wiou wa one kepete tue witimoapa panagona kapidi pine takoa pitikaney. Einakagopa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agono pupu ago.

⁴⁸ Nitaneyake Yesuyo e yene-pala okome kini kepete tue lua note layo tigini-pala nidikoa aua nikino, kode ago tetepo takakete no dekoa moadete niki-pe.

⁴⁹ Ta pataka abuna tobou losu yapuke kiwi kakakoane keleyo pone olaukoane kakounake no eida dekoa moamokoina. Dekale wakoti-pe. Akolaline bokuke nooke papete wia mekapianele taatekua toono, toe wa okale

⁵⁰ one oya-lawe peyame one tia wawa pitoa pootapeney.

⁵¹ Nitikoli tuali pade odene pue petene ewetetapea kakeney Yesu aua

pokoika litima pekeneya. Nitikale pade-kitame dekatapekoli

⁵² one pue laukalogakome pa pitoa pekeneya.

Yesu Kanosolo Yenane Leneke Moa Kakanemo
(Matiu 26:57-68, Luke 22:54-55, 63-71, Yone 18:13-14, 19-24)

⁵³ E yenane Yesu dekoia moomoteketepeako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agono yapu aua pekeneya. Einagono yapupa eya ali-kiti Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti ni Kanosolo ali-kiti ni Mosesene totono pine tga olaukane ali-kiti eida wete ponete koukoa meponaneya.

⁵⁴ Yesu einagono yapuke aua pokoli Pita kutu mati kawatati toma nome tobou agono kela pawe patukoa one pupu takane yene pakeke nome menaneyea. Nome mekome yono toe yame yame toa meaneya.

⁵⁵ Nitikakoa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ete Kanosolo ali peyameka Yesu wia tukatekoile wili toa kawa tuku taneyake one koiso akoa wia tukatekoile pade toameneya.

⁵⁶ Nipa ali kainya matiyame dika dika wa kapene wakakete eketekedenemewa wameneya.

⁵⁷ Nitaneyake pade ali-kiti kamokoa kakete kapene wakakete eketeketekoa.

⁵⁸ i agome eya wa okale yatekoo. I kako tobou losu yapu alime wianeya keaweanetadekatapeou. Wa ta tebolo-peta lia patakale eni panamene moomoane alime yono petekoa wiamene yapu awitikakoane wa wiou wa oka wa akeneya.

⁵⁹ Nimo waka eketeketekoa padame pade oa padame pade oa odene kotukakameneya.

⁶⁰ Nitikoli ako tobou meaneyea ago kamokoa e yenane lene yoto kakome Yesu pitia yatekome okome neme okale yatekoinakamo eni akoa ikino, neme pademo topo takoa enike oo-pe wa okale

⁶¹ Yesuyo agale wametekoa pa kakeneya. Nitikale ako tobou meaneyea.

agome wa pitia yatekome okome nepa Keraisu toto Yu yatenane keikama piateko ago Akolaline manape-kale okome

⁶² eeno, nopa einago. Ni naniko Ali Yatenane Oyago nopa telekole-kama toko ago Akolaline nimini yono lonokawane tibu wedo patu meane wakapeane nokolu enoi wa okale

⁶³ aka tobou ago pinali one kakene mamina tiawea iyatapekome okome okome oyakeno, i agome tane poanele i i wa toawea omota wa pade ali-kiti totome wa tuku toa moa kakateko toa mena.

⁶⁴ I agome Akolali taumada toa okale kime yatekoinano, edele tatope-kale peyame ekete i ago wia tukamedekona wa ootapeneyea.

⁶⁵ Nititikoa pade-kitame Yesuke tekeliwu toa yotokoai one leneta yoname ketekakoa kawa yumili mutua pia witikete ekete nepa teyo witikato-pe wa tea agale akeneya. Nitapa i ago moe wa tobou agono poyo ali-kiti metekoli motekete kala wikala taneya.

Pitayo Yesu Akoa Wakenemo
(Matiu 26:69-75, Luke 22:56-62, Yone 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ E yenane aka yapu nitoa kamotoa Pita akolono tobou agono yapu pomale pa eida meaneya. Eidapa tobou agono pupu takane atoa pade nokome enekale

⁶⁷ Pitayo one yono toe yame yame toa mekale enekome okome neka i Nasarese Yesu-pala opia yake tokakale okome

⁶⁸ mena, neke wini oko agale yakamekene wene toamuku wa oomotokome kago keteponeke pome kapaneyea.

⁶⁹ Pome kapokale eina pupu takane atoa wa nokome Pita enekome eniya liti kakoi yene-pala okome i agoka Yesuno oyali tadeko wa okale

⁷⁰ eina toa Pitayo okome no pade one oyago mena wa akeneya. Wa naniko kenye eniya liti kakoi-kitame Pita-pala ekete nepa Galili

take agono, Yesuno oya-lawe-pala opia yakago tadeko wa okoli okome

⁷¹ kapene wakadekolupa Akolaliyo no kibu momotouno, Akolaliyo yakakoane etene nimini ukuno, kini wini iki agopa wene toamuku wa oa kakaka

⁷² eina eina taku takoa ali ogadame kā oa kakeneya. Nitikalepa Yesuyo eya wa okana ali ogadame taku takoa kā wete wamokaka no i ago wene toamuku wa neme no tebolo-peta akoa wawade toko wa Yesuyo okana one wene ponokale akolono pome komo kāta pitikoa kapaneya.

15

Pailaseyo Yesu Pitia Yakanemo
(Matiu 27:1-2, 11-14, Luke 23:1-5,
Yone 18:28-38)

¹ Podolikama ta pene patakaka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Kanosolo ali-kitika Mosesene totono pine tōa olaukane ali-kitika eni yene peyame Yesu wia tukatekoi oi pedoa pia meaneya. Nititikoa one yonoke po kakamotekete Pailase mekata koiso akakamotoa sua pote kakapaneya.

² Nitikoli Pailaseyo Yesu yatekome okome nepa Yu yene peya lukoa meki ako tobou ago-pe-kale okome nopa einago wa wini okana wa akeneya.

³ Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame Yesu i agome dika dika wa akoa okala tokoli

⁴ Pailaseyo Yesu wa yatekome okome opa nipa padele padelepa neme tanemo-kala ahoa ikino, neke yakoa edemo oo-pe-kale

⁵ Yesuyo agale wametekoa pa kakale Pailase wene kainya pia kakeneya.

Yesu Wia Tukamotoa Oa Tukanemo
(Matiu 27:15-26, Luke 23:13-25,
Yone 18:39-19:16)

⁶ Edelo ago patukane wa ibini akene toge oi ponokale-kama Pailaseyo eya tokala taneya. Yu yenamepa po yapu pitane ago pade po kotokoa one yapu wetekaka wa takoa okoi agopa moa wetekakala taneya.

⁷ Eina toge kiane-pete Yu ali-kiti po yapu moa pitikaneya meanepa Lomane yene-pala poi kamotokoa pade ali atoa witaneyake ni moa pitikaneya meaneya. Nitane ago pade Barabasi po yapu eida moa pitikaneya.

⁸ Yu yene Pailase mekata obomoa note kakete ekete eina tokala tokana toa opika nitoa ta wa koukua note onaneya.

⁹ Nitikoli okome Yu yene kiwi peya lukoa meki ago po kotokoane wetekakamota aiki-pe wa yakaneya.

¹⁰ Nipa e yename Yesu aua nikilepa pa puputua wene pokete ni tokoi wa wene tokome akeneya.

¹¹ Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitamepa eida oboa kakene ali atoa oa kamotokakete ekete Pailase-pala eya wa atoe. Barabasi einago po kotokoa wetekaka wa atoe wa oa kamotokaneya.

¹² Nimo wa kayo okala tokoli Pailaseyo okome kiwi Yu yene peya lukoa meki agopa edekamene wa iki-pe wa okale

¹³ winago yomo lekaneyake wia dekakamotonu ta wa kayo oa kakoli okome

¹⁴ one poanele edele taneyake iki-pe-kale agale telo oa kamotokoa kakete ekete winago yomo lekaneyake wia dekakamotonu ta wa awitikoa tika tika taneya.

¹⁵ Nitikoli Pailaseyo e yename wene epetekademe tokome Barabasi moa po kotokoa wetekakaneya. Nititikoapa Yesu po wapime wiame wa one poyo yene moa metekale witikoli yomo lekaneyake wia dekakoatino toe wa nitatekoi poyo yene moa metaneya.

Poyo Yename Yesu Taumada Toa Kakenemo
(Matiu 27:27-31, Yone 19:2-3)

¹⁶ Nitikale poyo yename Yesu moomotekete tobou ago Pailaseyo ta talo tokome meka yapuke aua pote kakapaneya. Nitaoapa ete poyo ali peya koukua mootokoa eya taneya.

17 Kikome kiane mamina petene pade moa kakaneya. Nititikoakagani kakene po ludu moa makatikoa one wagoke lobutukaneya.

18 Nitoa lobutukakoa yono wia pitikakete ekete Yu yene lukoa meki Ali Muno ne mea kamene-ye wa taumada toa kakeneya.

19 Nitoa tauwe wata wakoa moa one tobou wane wia oneke tekelipu toa yotokakala taneya.

20 Edikoa paya tobou ago tetepo takatekoapa one tokoo kakakoina mamina petene kotokoa one namolo kakene mamina petene wa moa kakamotekete yomo lekaneyake wia dekadete aua pekeneya.

Yesu Yomo Lekaneyake Wia Dekanemo
(Matiu 27:32-44, Luke 23:26-43, Yone 19:17-27)

21 Yesu-pala eni aua pokoka Sairini take ago Saimone tayo lono kawa nokome kotukale enekete ekete i ago wia dekateko yomopa neme aukoano noo wa dekoa moa aukaneya. Saimone einagopa wamenata Aleksada Rupusitane etene.

22 Nitoa aua pekete Gologosa wa ibini akene take witapaneya. Gologosa tone agaleke eketepa ali wago wa ekete oo.

23 Nitaneta Yesu-pala aua pote witakete gerepi po kū ue-pala mire yobotonota eleteko lawetekoli noamademe wakeneya.

24 Nitikale yomo lekaneyake wia dekateko kakete ekete one kakene mamina-mene tatiato wa poyo alimename tadu tootokoa tatite taneya.

25 Einata einapete lou pini pogikakoake (9 kilokoke) Yesu wia dekaloganeya.

26 One eni wia dekalogane yomo munokepa pipia eya wa wia mekateko dekaloganeya. I agopa Yu yene lukoa meki tobou ago. Nipa one koiso akoa akenemo eni wia mekateko dekaloganeya.

27 Yesu eni wia dekaketepa kode agota takuta eka okata yomo padetake wia dekakala taneya. Nipa

panago Yesuno nimini yono lono wia dekoa padena ago one ewa yono lono wia dekoa taneya.

28-29 Nititikaneyake eida ponokoitame tedu metekete ekete beita, nepa tone tobou losu yamu odepeta keataapeanepa wa ta tebolo lia patakale eni luku wa wiou wa okanakagongo,

30 pinali neke toa moano, yomo lekaneya ludu ketipea kōa noo-na wa tema ponokala taneya.

31 Eina toa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka dikoa tedu mea oote tekete ekete i agome ete pade ali atoa toa motokoyake pinali one pade wa toa moamele toamoko.

32 Beita, Keraisus Iserele yene lukoa meki tobou ago one wia dekane yomo ludu kōa nokale eneketepa i agopa Keraisus tadeko wa totome wene too wa tea agale okala taneya. Yesu-pala odene ka wia dekane kode agotameka edikoa tea agale okala taneya.

Yesu Tukome Tuanemo
(Matiu 27:45-56, Luke 23:44-49, Yone 19:28-30)

33 Lou mataike ponome kakaka (lou pini 12 kilokoke) ta peya likatapeneyea. Lou pene webokaka (lou pini 3 kilokoke) pa ta likoa kakeneya.

34 Einapete lou pene webokaka (lou pini 3 kilokoke) Yesuyo telo kayo okome okome Eloie Eloie lama sabakani wa kayo akeneya. Enipa anu Akolali anu Akolali neme no dekolo tewitikoa wako-pe wa tone agaleke ekete oko.

35 Nimo okale yatekete eniya liti kakoi-kitame ekete enipa Ilaido kayo okome toko wa akeneya.

36 Nitoa yakateko panagome okome ue nodome tukome ni oko wa teyapea pome ue takamoateka obi wane pade mopaneya. Mootokoapa kou tane gerepi po kū uele tadamoa tauwe wata munoke togototokoa aua nome kakome mitumoa na wa kabunuke pia lete lete tokome okome Ilaidayo i ago kiitapea monoko

patuno, tokale enato wa nepikoa kakenuya.

³⁷ Nitoa nepikoa kakoli Yesu telo ootapekomepa tukome tuaneya.

³⁸ One tukakapa eina eina kuna tobou losu yapu keneke eya mamina petene Akolali meko lono wa akene yapu lukuolege toa ketekalogane mamina petenepa ete oto wa iyawea tukaketikaneya.

³⁹ Nika Yesu lene timini takoa piane lono kakene tobou poyo agome Yesu tukome tokale enekome okome ae i agopa nimini Akolaline mana tadeko wa enekoa kakenuya.

⁴⁰ Pade atoa-kitika eka mati kakete enekoa kakenuya. Eni kakoi atoa-kiti pakeke eya atoa-mene kakenuya. Pade Magadala Maria. Ni padena Maria onepa Yame Yosepetane nine. Pade atoa one ibinipa Salomi.

⁴¹ Einatoa-menepa Yesu Galili ta ludu pima yakaka one auapema yanenya. Yerusalem take Yesu-pala opia note kanane atoa-kitika eida nepikoa kakenuya.

Yesuno Tiginikiota Keneke Moa Pipanemo

(Matiu 27:57-61, Luke 23:50-56, Yone 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Ta likaka ibini akene Kanosolo ago Arimasia take ago Yosepe Pailase mekata pekenuya. Einagomepa Akolaliyo ali atoa keleyo talo toatekale nepia meanuya. Ni agopa podolikama ko mea pupu toamatekape tokale tokome Pailase mekata atiki toa pokome Yesuno tiginiki moane pipouno, mea ta wa opanuya.

⁴⁴ Nimo Yesu wete tuameneyake oko wa Pailaseyo wene pikome one tobou poyo ago ne noo wa kayo oa motokome okome Yesu winakago tukome tuka-pe-kale okome

⁴⁵ wete tukome tuka wa okale okome nipa mopoano pa wa Yosepe yametaneya.

⁴⁶ Nitikale pome mootokoapa ake tane mamina petene moa tatilogoa Yesuno tiginiki pia ewetetapenuya. Nitimotokome aua pomepa pala padaneta kokapiane kota keneke

pipaneyea. Nitaneta Yesuno tiginiki piitikoa kue makai uoya koketekoa moa kabunu ketekalogoa pekenuya.

⁴⁷ Yesu eni moa pipokata eya atoatame Magadala Maria Yosesene nine Mariatame enaneya.

16

Yesu Kamoaa Pekenemo (Matiu 28:1-8, Luke 24:1-12, Yone 20:1-10)

¹ Yu yene kini eina ko mea pupu toamatekoi-pete ponotekenyake lou pipokaka eya atoa-mene Magadala Maria Yamene nine Mariata Salomi toa Yesuno tiginike peko yotokoa kalono takatekoiya topo toa motokapianeyea.

² Nitaneyake podolikama egeme ta tuei teigaka kamomoteketepa Yesuno tiginiki moa pipane kotake pekenuya.

³ Poadepe pekete kini-mene oote tekete ekete eina ketekalogane kue teyo ete koketekoa moa pikako patu wa oma pekenuya.

⁴ Nitoa pekete enekoli paka koketekanuya kakale enanuya. Eina kota kabunu ketekalogane kuepa yau petene makai wane uoya.

⁵ Yesuno tiginiki pipane kota keneke eida tuapea pekete enekoli tuali pade ake tane mamina kakenuya nimini yono lono mekale enekete ekee wa piti tokale kakenuya.

⁶ Nitikoli einagome okome piti moameo. Eina wia dekakoina Nasarese Yesu kime tuku tonadikiyake inakago ita piyamokono, wete kamokoa poka. One pianeta luku ino enoe wa yametaneya.

⁷ Nitikome okome Yesuno oyali-kitika Pitaka yakamotonimo wa akapamene. Inakago wete kamoaa poka. Kiwi Galili take naniko nomotoa one namolo takoa pokono, eni take penekete enoi. Yesuyo kipala namolo okana toa Galili take peketepa enoino, poatino poe wa akapamene wa edelo agome einatoa-mene-pala akenuya.

⁸ Nimo okale eina kota keneke kawa akolono pitoa pekeneya. Kolu kolume tua wene-pala kainya pi-aneya tokome taneya. Nitoa piti tokale tekete pade ali atoa eneketeka toawea wametekaneya.

Yesuyo One Lene Timini

Magadala Maria Yametanemo (Matiu 28:9-10, Yone 20:11-18)

⁹ Egeme ta pataka-pete lou witia nokaka Yesu kamoa pekeneya. Kamoa pokome one lene timini Magadala Maria namolo takoa yametaneya. Namolopa einatoake tatono kakoa (7) ipono awitaneyake Yesuyo takoa wetekakaneya.

¹⁰ Einatoame Yesu enemotokomepa one-pala opia yakene alikitomo oa tumai mekoita pome opaneyea.

¹¹ Yesu kamokoa yakole enoane nuku wa eni opokaleka nimini okono wene piamekete pa tumai meaneya.

¹² Wa padepete ali takuta padeka lono kebono takoa piane take poade pokoli Yesu padele tootapeane tigini kakeneya nokome one lene timini yametaneya.

¹³ Nitikale enemotekete wa wakapea ete yene mekoita pote ile enekoo wa opokoli enika yakoa moameneya.

¹⁴ Wa naniko one oyali-kiti tuku melepu kakoa (11) yene oboa mekete ne nakoita nokome one lene timini yamenaneyea. Nitinokomepa one wete tuameneyake mekome okanakamo yakoa moamokoli tokome kikoa akeneya. One tuake kamoanokale enemotekete toawea onokala tane-kitame okoimoka kolotini lupi tootokaneya mea yakamokoli tokome nika kikoa akeneya.

¹⁵ Nititikoa kakome okome ali atoa ta piko peyake pitiki toa anukumo oa pupitikakapoatino poe.

¹⁶ Anukumo yakoa mootokoa ue motokoi yenepa Akolaliyo toa mokala too. Nitameneya anukumo yakoa moamokoi yenepa nipa Akolaliyo kibu mootokoa wawoo.

¹⁷ Anukumo yakoa motokoi yenamepa Akolaline tele patu kau-takoa kakete tadiki wa ete-kitame wene tomotoa eya telekole toma poi. No ibini wedekoa ipono-kiti takoa wetekoa ni weneya agaleke pademo pademo oa

¹⁸ ni ali tania tukakoya kaya katekamoake tuamoa ni ali tukakoya ue moa noake tuamoa toi. Ni eya kuya yene taneya mekoi-kitika yono pikoli latoa pokala toi wa Yesuyo oa kakeneya.

Yesu A Tibuke Atepea Aua Pekenemo (Luke 24:50-53, Aposelo 1:9-11)

¹⁹ Ali Muno Yesuyo one oyali-kitipala eni ko ootokoa kakale Akolaliyo one tibuke atepea aua pokale pome Akolaline nimini yono lonomepaneyea.

²⁰ Nitaneyake one oya-laweme Yesunomo ta piko peyake oa pupitikama pekeneya. Nipa Ali Muno agome auapea yopia kakale ele kule telekole-pala toma yakeneya. Nitikoli enekete ali atoame inapa nimini akediki wa Yesunomo yakoa mokala taneya.

LUKE Yesunomo Lukeyo Wia Mekaneya

Lukeyo Yesunomo Tiopilasine

Wia Mekakaneya

¹ Kamo koni ali Tiopilasi neke i boku wianemekakakuno, yakamene. Padele padele toto pakeke Akolaliyo taatekoai tanemo pade ali-kitame dika dika wa wete wia mekao enekala taneya.

² Nipa Yesuyo tititikakome toma yakale enema yakene-kitame Yesunomo toto olaukama yakete okoi toa wia mekakala taneya.

³ Noanumeka enika enile-kama titianeta laigoane wedetekoane pitiane yakama nokouya tekene neke takoane i i wane wiane mekakene uku.

⁴ Pade-kitame ne wete olaukakoimo kiti etene inapa nimini akedeki wa neme wene toa wane ni tuku.

Yone Opiatekamo Edelo Agome

Sekaraia-pala Toawea Akeneya

⁵ Erodeyo Yudea ta yopia meanepete Akolalike lodo yotokoai tane ago pade Sekaraia Abaia ti yatene ago eida eni take meaneya. One natonopa Eronoke tagene atoa Elisabesi wa ibini akeneya.

⁶ Sekaraia adona Akolaline lenke wene kiyo akeneya meapa Yu yenane totonoka Ali Munoyi ile tamene ile tamene wa yametane agaleka tagameneya mea epetekaneyo.

⁷ Tiobali atoata tokome Elisabesiyo mati opiamele toamokale ada atueta pa meaneaya.

⁸⁻⁹ Wa padepete Akolalike lodo yotokoai tane yatene-kiti tutu tutu wa yotokama nekene toa Abaia time lodo yoa meatekoi oi nokale one time tadu toa enetekoa ekete opi i ago neke-peten, lodo yotokapa wa takakoli Sekaraia tobou losu yapuke pome lodo yotokapaneyo.

¹⁰ Einata einapete palima keneya padeya Akolalike kälono takoa lodo yotane-pete ali atoa akolono oboa nekete Akolali kowitoa kakeneya.

¹¹⁻¹² Nitikakoa Akolaliyo moa wetekane edelo agopa Akolalike palima keneya padeya lodo yotokoai taneta nimini yono lono eida nome kakale Sekaraiayeo enekome wene kainya pianeya tokome pitime tuaneyo kakeneya.

¹³ Nitaneyake edelo agome okome okome piti moamea. Neme kowitzike okamo Akolaliyo yateka tokolo neke atue deya Elisabesiyo neke mati opikademe tokono, eni mati opikalepa Yone wa ibini amene.

¹⁴ Eni mati opikete wene yapekale kolotine meoi. Ete ali atoa peya matiyameka ke wa wedikoa meoi.

¹⁵ Eni mati tubetua kakomepa Akolaline lenke ibini akene ago kawademe toko. Nitikagome gerepi po kū ueka leau akateko ueka nakile toamoo. One ninane tepene meaneya Epetane Yomini oneke awinokome tepene lobutua tagatapeoo.

¹⁶ Iserele yatene ali atoa peya mati kini Ali Muno Akolali tewitikoa wawa pekene-kiti einagome oto toa moo.

¹⁷ Nipa telekago Akolaline agale papete toawea akane ago Ilaidayo tele tane toa too. Nitoa etene manamikitipa odene wene pikoa ni Akolaline agale tagoa toamiki yenepa wene kiyo akeneya meki-kiti mea tiki toa nimini peku noa tomotoa too. Enipa Ali Muno ago noatekoya tokolo ali atoame nepia memotoa tokome edikoa nodokakama yawoo wa edelo agome akeneya

¹⁸⁻¹⁹ Nimo okale Sekaraiayeo okome nopa ada toane koto kakou ago, anu natonoka atue deya mekono, neme wini okopa nimini toatekomo okono edoane wene tuku patu-kale okome nopa Geberiele Akolali-pala opiane-kama kaku agome uku. Akolaliyo i epetane agale no neme toawea akapa wa neeke wetekakolo nekene uku.

²⁰ Eni toaweanne ukule taatekateko oi ponoka-pete nimini taatekoa

toatekoyake neme yakoa moamoko. Nitikoya teke enile wete taateko toameneyakepa neke kekeme agale amele toamokale agale wametekoa pa meoo wa edelo ago Geberieleyo akeneya.

²¹ Nitikakoa ali atoame Sekaraia akolono witoa nomotoa nepia kakeneya. Nipa einago edekolo wete noamoko patu wa nepia kakeneya.

²² Wa naniko einago akolono witoa nokome ali atoa-pala agale amele toamokale pa kakeneya. Nitoa yoname agale adeka pia oa kakale enekete tobou losu yapu kakome pulete keneya padele enadeko wa enoa wene taneya.

²³ Sekaraiayto tobou losu yapu Akolaline pupu takoa mea peya takateka oi ponokale one yapu wakapea pome mepaneyea.

²⁴ Wakapea pome mea natono koua pitikale mati kakeneya. Elisabesi mati kakeneya meapa tokene ko kakoa (5) ponomotoa witimoa one yapu eida pa meaneya.

²⁵ Nitoa mekome okome namolopa no tiobo atoa meane tekene yame taneaya mekouyano, opipa Akolaliyo no auapekolo tekene eni ya teigoane waku wa Elisabesiyo akeneya.

Mariayo Yesu Opiatekamo

Edelo Agome Oa Pianeya

²⁶ Elisabesi one mati kakeneya meaneyake ko melepu (6) tokene nome kakaka Akolaliyo edelo ago Geberiele Galili ta keneke piane Nasarese take poano pa wa moa wetekaneya.

²⁷ Nipa ali poameneyea tuatoa mekata eni wetekaneya. Eina atoapa Depidike tagene ago Yosepeyo moademe tu pia kakene atoa one ibinipa Maria.

²⁸ Einatoa mekata edelo ago nokome okome kamo koni atoa Akolaliyo pewe wia kakene atoa Ali Muno agome ne auapea yopiko wa okale

²⁹ yatekome one eni oka agaleke wene kainya pianeya kakome no-pala ina okana agalepa edemo wa

okato patu wa wene kibutua kakeneya.

³⁰ Nitoa kakaka edelo agome okome okome anu oyatoa Maria piti moamea. Akolaliyo ne pewe wia kakono, piti moamea.

³¹ Ne mati kakeneya meade toko. Neke eni opika matipa Yesu wa ibini oa piamene.

³² Eni matipa ibini akene ago kawoo. Ako odene meko Akolaline mana wa peyame ibini oi. Ali Muno Akolaliyo neke kaua ago Depidiyo talo tane taapa ne tobou ago meke yopia-kala mea wa eni mati yameoo.

³³ Nitoa yametekale Yekobeke tama nokoi-kiti yopia-kala kama pokomepa wipitiameneya pa talo toa-kala kama poo wa edelo agome akeneya.

³⁴⁻³⁵ Nitikale okome nopa ali poameneyea mekuno, mati edoane opimotoa-pe wa okale okome Epetane Yomini neeke awinademe toko. Nipa ako odene meko Akolali one telekoleme ne kaunoademe toko. Nitikale tokome neme opikateka matipa Akolaline mana wa peyame ibini oi.

³⁶ Neke wamene atoa Elisabesika mati kakeneya meko. One atue deyameke mati kakeneya meko. Namolo tiobo atoa-kala akeneyake opipa mati kakeneya meko. Nipa tokene ko melepu kakoa ponomotoa mati kakeneya meko.

³⁷ Enilepa Akolaliyo padele padeleta peya tamele toko agome ni toko-kale okome

³⁸ nopa Akolaline pupu takaku atoano, neme wini okolepa nimini taateko tomtotoane uku wa okale edelago tewitikoa pekeneya.

Maria Elisabesi Mekata Ugu Pekenemo

³⁹⁻⁴⁰ Einapetepa Mariayo Sekaraiyane yapu pou wa one yapu Yudea take tono tonota kakeneka wete pekeneya. Nitoa one yapu tuapea pokome Elisabesi-pala ke wa oa tebea motaneyea.

41 Nimo okale Elisabesiyo yatekaka eina eina Elisabesine tepene kakene mati tepene peloa toa kakale Epetane Yomini Elisabesike awia tagatapeneyea.

42-43 Nitikale Elisabesiyo telo okome okome ete atoa peya pa memotoa Akolaliyo ne takoa pewe wia kako. Neke opiateko matika pewe wia kawademe toko. Ae, anu Ali Muno agono nine nepa anu yapu opi noke kako. Ne dikane atoa no pa atoa mekuta edekolo noko-pe.

44 Neme no tebemoa kake okamo yakakakounaka eina eina anu tepe kakena mati wedikome tokome peloa toa kaka.

45 Ali Muno agome oa wetekapiane agale yakoa motoko atoa nepa kolotine meoo. Nepala eina oa pianele nimini taateko a too wa yakoa moteke tokale tekene ni uku wa Elisabesiyo akeneya.

Mariayo Lo Akene Agale

46 Nimo okale Mariayo eya wa lo oa kakeneyea.

Anu tepene meaneya yawane Ali Muno kei pikene uku.

47-48 Anu yomini-pala kolotine mekene no toa motokago Akolali-pala ke wane oane meku. Ni edoa-mo.

One pupu takaku atoa pa ponopeneyea mekuyake takoa moa pewe wia kako. Nitikono, opititimoa ali atoa opia tagama pokoi peyame i atoa nopa Akolaliyo pewe wia kakene atoa wa no kei pia oi.

49 Telekago Akolaliyo padele padele tubele mati toa no auapekala toka. Onepa kiyo akenelekama toko agono, one ibinipa paya tetepo takamikiya.

50 Ali atoa oneke nate wene pianeyea mea opia tagama piki toa oneme ela moa yopia meko.

51 Akolaliyo ele kule telekole-kama toma nekeneyea. Nipa pine yene kini wa kei pia mate agale okoi-kitipa wia tadekatapeneyea.

52 Ni eka kuka take mea telekole toa yopiane tobou ali-kitipa keku meko aponopene ali atoa ako moa kakoa taneyea.

53 Ni kobume tuaneya meane-kti nee epetaneya lawetaneyake kamo tane ali atoa wanakome poe wa wetekaneya.

54 Kiwi yatene ela moane auapeou wa oa pikana toa wene taneyea mekome onekele takama nekene Iserele yatene auapea yopia kakeneyea.

55 Nipa tone kaua-mikiti-pala oa pikana toa eni taateko a taneyea. Enipa Eberameka oneke tama pokoi yeneka kiwi peya ela moane auapeane-kala kama pou wa oa pikana toa taateko a taneyea wa Mari-ayo lo oa kakeneyea.

56 Tokene tebolo tadiya ponomotoa Maria Elisabesine yapu pa eida meaneya. Nitoa meemotokome one yapu wakapea pome mepaneyea.

Elisabesiyo Yone Opianemo

57 Elisabesi one mati opiateka oi nokale ali mati opianeyea.

58 Nitaneyake Ali Muno agome Elisabesi ela mati motokome mati opimotoa tanemo yatekete one oya yene one yatene ali atoa peya wedia meaneya.

59-63 Wa ta pataka ketepo (8) kakoake eina matiyane kepene teigakoli enadete nekene yename one etenane ibini Sekaraia wa ibini ato wa okoli niname okome e'e mena. Yone wa ibini ato-kale ekete kita yatene ago Yone wa ibini akene ago odene ka kawamokono, Yone wa ibini okopa edekolo oko-pe wa akeneya. Nitoapa matiyane etenepala yoname adeka pia pitia yatekete ekete i matipa te wa ibini oo-pe-koli agale wiane mekatekuya manoe wa yoname adeka pia moa witikome i mati one ibinipa Yone toko-la wa wia mekakale enekete wene kainya pianeyea kakeneyea.

64 One ibinipa Yone toko-la wa wia mekakaka eina eina one kabunu

yapekome kekeme agale amele tokale Akolali kei pia kakeneya.

⁶⁵ Nitikalepa eni take meane yene peya piti tokale meaneya. Nitaneyake eni tanemo Yudea tono pake pake piane ta ludu oa pupitikat-apeneyea.

⁶⁶ Einaka einamo yakane-kitame wene kibutua mekete ekete i matipa tubetoa kakomepa edoa kako patu wa wene kibutua meaneya. Ali Munono yono tatono piadeko wa wene tekete ni akeneya.

Sekaraiayo Lo Akene Agale

⁶⁷ Nitaneyake Sekaraia Epetane Yomini oneke awia tagatapeneyea kakome Akolaliyo taateko toatekamo eya wa oa kakeneya.

⁶⁸ Toto Iserele yatene yopiko ago Ali Muno Akolali kei piato. Kiwi auapeou wa one ali atoa toto oto toa motaneyano, nitato.

⁶⁹ Nipa kei yene toto toa mopamene wa telekole-kama tokago moa kakakomepa onekele papete takane ago Depidiloeke tagene ago eni moa kakaneya.

⁷⁰ Nipa namolo namolo papete one agale tqawea akane aliki-pala dikou dikou wa oa pikana toa tqawea akanele eni taateko taneya.

⁷¹ Nipa kiwi yatene-pala poi teia mekoi-kitika kipala kotimi wene lua mekoi-kitika ete pedeka pedeka toane kiwi toane mou wa oa pikana toa taatekakome einago moa kakaneya.

⁷² Nile tikilepa tone kaua-mikiti ela moane yopiou wa oa pikana toa taateko taneya. Ni neeke tama pokoi yene auapekene dikou dikou wa Eberame-pala papete oa pikana toa wene kayapeameneyea mea taateko taneya.

⁷³⁻⁷⁴ Toto eni auapeatekamopa tone kaua ago Eberame-pala oa togotopianeyea. Nipa kipala poi teia mekoi-kitike kiwi toane

motokolu onekelepa atiki toa takama pomotou wa oa togotaneyea.

⁷⁵ Nipa oneke tama pokoi yene toto mea epetekateko toa mea ni wene kiyo akaneya mea tomo-toa tokome nitaneyea. Enipa one lenoke-kama mea kama pekete tomotou wa Akolaliyo toto auapeatekamo Eberame-pala papete oa togotopianeyea.

⁷⁶ Nitaneyano, anu i mati deya nepa ako odene meko Akolaline agale akako ago wa peyame oi. Ali Muno noateka ka nodokakapikilepa one naniko nomotoa ne namolo takoa peke nodokakapima poo.

⁷⁷ Nipa ali atoa Akolaliyo kiwi toa motikilepa kini poanele toma yakoinake po letumekakana keetapea too wa neme wene takama-kala poo.

⁷⁸ Tone Akolaliyo one ali atoa ela moa poti ko akene wene-kama pianeyea mea tokome toto toa moateko ago a tibu mea noateko ta patakademe toko.

⁷⁹ Yomiyomu keneke meemotekete tua poateko-kiti totoke pa eni takalogakilepa tepe kolotini kilikoa pimota meateko ka yamea too wa Sekaraiayo lo oa kakeneya.

⁸⁰ Eni mati tubetema pokome tigini kawa yomini-pala tele taneya meaneya. Nipa Iserele yenane lenoke kakome Akolaline agale akateka oi wete noameneyake ali piame ta ludu pima yakeneya.

2

Mariayo Yesu Opikome Tanemo (Matiu 1:18-25)

¹ Einaka einapete ako odene meane tobou ago Sisa Ogasasiyo eya taneya. Ta piko peyake pitiki ali atoane ibini bokuke wia mekoatino toe wa oneke lokoa ta talo tane yeneke agale oa wetekamu taneya.

² Ali atoa mekoi toa oi eni motikilepa eya ago Kuwiriniusyo Siria ta talo toa meane-pete titia taneya.

³ Nitane-pete ali atoa kini kini opiane take-kama ibini oa pipokala taneya.

⁴ Yosepe einagoka nitaneya. Nipa Galili ta keneke piane Nasarese ta kawa Yudea ta keneke Beseleme wa ibini akene take pekeneya. Depidi-loeke tama nekene ago tokome Depidi opiane Beseleme take ibini eni oa pipaney.

⁵ One moademe tu pia kakene atoa Maria-pala opia pome nitaneya. One eni atoapa mati kakene ya mepaney.

⁶ Eni takepa one mati opiateka oi nokale ali mati opia pianaya.

⁷ One namolo mati eni opikome mamina ludume togototapea pitimekawe kai eya nee pikoi taneya waneke moa pianaya. Nipa ali atoa dekoia piai tane yapu edea takatapenya tokome eida paka lono mea mati opia pianaya.

Edelo Agome Sipi Sipi Kai Talo Tane

Ali-kiti-pala Toawea Akenemo

⁸ Einaka einata ta likale sipi sipi kai talo tane ali pade-kitame kini sipi sipi kai li ludu talo toa kakeneya.

⁹ Nitikakoa Ali Munoyo moa wetekane edelago kiwi kakoiya liti kotikataapea nome kakale Ali Muno agono pa toologaneya. Nitaneyake pitime tuaneyaka kakoli okome

¹⁰ ali atoa peya wedikateko agale oane metekuno, piti moameo.

¹¹ Opi Depidi opiane takepa kiwi toa moateko ago opianeya piko. Ali Muno Keraiswa oatiki agoke uku.

¹² Ena mati ino enoe wa wene tomotoane tekene one adeka i oane meteku. Mamina ludume togotane matipa pitimekawe kai eya nee pikoi taneya waneke wini pioono, enoatino poe wa edelo agome akeneya.

¹³ Nitikaka eina eina edelo ago kakata one a tibuke meane yagonomikiti kotikataapea obomoa note kaataapea Akolali kei pikete ekete

¹⁴ ako tibuke pa tootapenya meko Akolali-pala ke wa one kei piato. Itonokepa one wa takoa motokome pewe wia yopikolo meki-kti poi wia pitikaneya mekino, ke wa oa kakeneya.

Sipi Sipi Kai Talo Tane Ali-Kitame

Yesu Tuku Toa Enanemo

¹⁵ Nimo oomotekete edelo yatene a tibuke wakapea pekeneya. Nitaneyake sipi sipi kai talo tane alikitame oote tekete ekete Ali Munoyo ina wetekakale nome okanakale Beseleme take enepatoe wa

¹⁶ teyapea pote enekoli Maria Yosepeta eida kakoli enaneya. Eina matika pitimekawe kai nee pikoi taneya waneke pikale enaneya.

¹⁷ Nitoa enemoteketepa edelo agome kiwi-pala eina matike toawea onokanakamo i i wa oa pupitikama pekeneya.

¹⁸ Kini eni oa pupitikanemo yatekoi peyame i ikino yakatoe wa wene kainya pianaya yakakoa meaneya.

¹⁹ Nitaneyake Mariayo einaka einamo one lukoa mekome enilepa edele toatekolo toko wa wene kibutukoa meaneya.

²⁰ Sipi sipi kai talo tane ali-kti kini kawa nokoina lono wakapea pikilepa Akolali-pala ke wa oa one kei piawineya pekeneya. Nipa edelo agome kiwi-pala eina toawea onokanakale peya taatekatapeadekale ni taneya.

Matipa Yesu Wa Ibini Akenemo

²¹ Ta pataka ketepo (8) kakoakepa matiyane kepene teigamota aua poatekoi oi nokale Yesu wa ibini akeneya. Nipa Maria mati wete kawameneyake edelo ago nokome ibini toawea oa pikana toa taatekoia nitaneyaka.

Simione-pala Anatame Tobou Losu Yapu

Kakete Yesu Enekala Tanemo

²² Moseseyo one totono yame-tekome tamene wa akene toa eya taneya. Mariayo mati pene opimoa

tokome enipete-mene mati pikoa pia pa witimoa meaneya. Nitoa mea teigakomema Maria Yosepetame eni mati Akolaline takoa meadete Yerusalem take aua pekeneya.

²³ Nipa *namolo takoa opiane ali mati Akolaline takoa meamene* wa Ali Muno agono totono wia mekaneya pine toa litia taneya.

²⁴ Nitoa aua pote metekete Akolalike padaya mea lodo yotaneya. Nipa *ini takuta mayapu takutaka puluma inideya takutaka mea lodo yamene* wa Ali Muno agono totono wia mekaneya pine toa nitaneya.

²⁵ Yerusalem take eya ago Simione meaneya. Einagopa wene *kiyo akat-apeney* mekome Akolalinele-kama takoa meaneya. Nitoa mekomepa Iserele yene ela moa auapeatekago taateko a nomotoa nepia meaneya. Nitane agoke Epetane Yomini awinaneya.

²⁶ Awinome mekome okome Ali Muno agome moa kakapiane ago Keraisus taateko a nokale ne tumeney a mea enoano, poti nepia meamene wa papete wene takapianey a.

²⁷ One eni papete okana toa taatekakome Epetane Yominiyo tobou losu yapu poano pa wa Simione wetekakale pokome enekale Maria ana Yosepetame Mosesene totono pine toa tekete mati Yesu Akolaline takoa meadete

²⁸ aua nokoli enaneya. Enetekoa moa tebemoa kakome Akolali kei pia kakome okome

²⁹ Ali Muno ago neme no-pala papete oa pikakanakale opi taateko a tokono, nekele takama nuku ago nopa tepe mataketikaney a tuane pou-ta-la.

³⁰⁻³¹ E ku yatene kakakoa ali atoa toa moade nodokakole anu leneme i enekene tekene ni uku.

³² Ali Muno neke toma pokolepa i matiyame e ku mone yatene i i wa pa takalogou toa wene takakala too. Nitikale eni yenam e ke ke wa Iserele yene kei pia kakala toi wa

Simioneyo Akolali kei pia kakeneya.

³³ Nimo okale yatekete etene nineta wene kainya pianey a kakeneya.

³⁴ Nitaney a kakoli Simioneyo kini kowitikakome okome i ali atoata i mati toa pewe-kama wia kamene wa Akolali kowititikoa Maria-pala eya wa akeneya. I matiyamepa Iserele yene padeka-kiti *kaia logamotoa* toa ni padeka-kiti ate kamotokoa too. Akolaliyo one yatene nani toa moateka adeka pikome i mati moa kakapianeyake padeka-kitame one ahoa wawai.

³⁵ Nitaneyake ali atoa peya mati kini tepene pikoi wene keleyo witoo. Neepa kepete tueme lagotaney a meou toa wene kedame tuaney a meoo wa Simioneyo Maria-pala akeneya.

³⁶ Akolaline agale pine wene toa toawea akane atoa pade Aana wa ibini akene atoa Yerusalem take eida meaney a. Einatoapa Aasa ti ago Panuelene kono.

³⁷ Einatoa mali tatono (7) kakoa ponmota ana-pala meaney a. Wa naniko ana tukale nepo atoa mekome tobou losu yapuke-kama pome mekala taney a. Nipa ta ete likoa oto likoa Akolalinele takoa mekome nee tekei wawa Akolali kowitikala taney a. Eina atoapa mali ege odepeta kadukoa wa pagini kakoa (84) ponmota mea kakene atoa.

³⁸ Einata einapete einatoa nokome Akolali-pala ke wa oa kakeneya. Nitatoapa Akolaliyo Yerusalem yene oto toa moatekale nepia meane ali atoapa eni mati koo oa kakeneya.

Nasarese Take Wakapea Pote Mepanemo

³⁹ Ali Muno agono totono pinele toa peya takamotekete Maria ana Yosepetame mati-pala aua kini Galili ta keneke pine Nasarese take wakapea pote mepaney a.

⁴⁰ Eidapa eni mati tubetoea kakeneya. Nipa tigini kawa wene muno

mea tagatapeneya mea tokale Ako-laliyo pewe wima pekeneya.

Yesu Tuali Mekome

Tobou Losu Yapu Pekenemo

⁴¹ Edelo ago patukane wa ibini akene toge oi penane toa-kama Yesuno etene nineta Yerusalem take eni toge lobutupokala taneya.

⁴² Yesu opitikaneyake mali tuku kakoa (12) ponokale eni malikeka einakale toa one-pala Yerusalem take aua pote toge lobutupaneya.

⁴³ Nitoa mea togamotekete kini take wakapea poadete pekeneya. Wakapea pomotoa mana Yesuyo kita wameneya Yerusalem take pa eida meaneya.

⁴⁴ Etene ninetamepa Yesu kita-pala opia yakoina-kiti pake lukoa nokono wene pia pote ta likakete kini oya-mikiti kini yatene ali atoa pake tuku tokoa kaketeke enameneya.

⁴⁵ Nitimotekete Yerusalem take wakapea pote tuku topokete

⁴⁶ ta pataka teboloke tuku tokoa kakeneya. Nitoa tobou losu yapu pote enekoli Akolaline agale olaukane ali-kiti pakeke lukoa mekale enaneya. Nipa eni alikitame okoimo yakakoa mea pademo pademo pitia yakoa mea tokale enaneya.

⁴⁷ One eni oka agale yakane yene peyame ekete pademo pademota i wene toa togatapekonon, one topo takoa oko agale yakatoe wa k^a oa kakeneya.

⁴⁸ Eida nitoa meadekale enekete etene nineta wene kainya mati pianeya kakete niname okome anu mati neketai totame ne mama motekete tuku tokoa kakono, dekolo tota wameneya widikoa pa ita meke toka-pe-kale okome

⁴⁹ dekale tuku toa kakiya-pe. Agetainele one yapu kenemekene takamedekuno,

⁵⁰ enipa wene toamekete iki-pe-kale one eni oka agale edoa okoto patu wa wene toameneya.

⁵¹ Yesu etene nineta-pala wakapea Nasarese take nome mekome kitame

okoile-kama litia taneya. Nitima nekenemo-kama Maria pa one luaneya mekome wene kibutukoa meaneya.

⁵² Yesu eida tubetema pikilepa tigini kawa wene muno meaneya mea taneya. Nitawineya pokale enekete Akolalika ali atoaka oneke wene mekoa meaneya.

3

Yone Taateko Nekenemo (Matiu 3:1-12, Make 1:1-8, Yone 1:19-28)

¹⁻² Sekaraiane mana Yone ali piame take meaneya Akolaliyo i ago neke toatekole toano ta wa oi metane-petepa eya tobou ali-kitame Yu yene talo toa meaneya. Ako odene tobou meane ago Taibirise Sisayo e ku yatene peya talo toa mekale mali wagene melepu (15) kakoakepa oneke lokoa eya ali-mene ta tutu tutu wa yopia mekala taneya. Podiase Pailaseyo Yudea ta yopia ni Erodeyo Galili ta yopia ni one wamene ago Pilipiyo Ituria Terakonaise tata yopia ni Laiseniasiyo Abilini ta yopia mea taneya. Nitikala tokoika Anasi-pala Kayapasitapa ako odene mekete Akolalike lodo yotokoai taneya.

³ Eni malikepa Yone one mekata tewitikoa pokome Yodane ue liti piane ta ludu eya wa mo wima yakeneya. Kini tokoi poaneleke Akolaliyo kiwi wiou wa po letu mekakana keetapemotonon kini poanele tewitikoa wawa ue moamene wa oma yakeneya.

⁴ Nipa Akolaline agale toawea akane ago pade Aisaiayo papete wia mekapiane toa taateko nokome akeneya. Aisaiayo eya wa wia mekapianeya.

Ali piame ta ludu panagome eya wa mo wima yawoo. Ali Mun^o ago wini noono, one noateko ka nodokakamene. One yawateko ka-kitika kiyotokakapiamene wa taateko nokome oo.

⁵ *Tubeya kako tono-kitika dee tono-kitika kilikoa odene kotu kakateneyaka kawoo. Eni pake kagono*

pikokaka ogotapeneya pioo. Ka koianeya pikokaka kiyo akatapeneya pia ka poaneyea pikokaka epete- tapeneya pia too.

6 *Nipa Akolaliyo ali atoa toa motokome tokale peyame enoi wa Aisa-iayo papete wia mekapianeya.*

7 *Ali atoame ue moadete one mekata-kama obomoa nokoli Yoneyo enekome okome beita, kayane yagono-miki kipa Akolaliyo kibu moateko tigotoma nokono petoatino, oto ita poe wapa teyo pubu okolo niki-pe.*

8 *Kini namolonakale tewitikoa wakedekolipa ete-kitame enemoton, epetanele toma pamene. Nipa eya wa wameamene. Kipa Eberamene kaua-miki mekono, Akolaliyo kiwi edoa kibu momotoape wa wameamene. Akolaliyo i piko kue wane-kti moa Eberamene kaua-miki oyake latikakamele toko. Nitamele tokono, kipa Eberamene kaua-miki kako wa edoa mate agale oadete-pe.*

9 *Yomo-kti kū tuameadekale enekomepa pinagome tue moa kāwa toele pitikoo. Kipa tueme kāwa pitikateko tigotokolo tekene ni uku wa akeneya.*

10 *Yesuyo nimo okale ekete ae, tote edeko patu-koli okome*

11 *panago neke tigini mamina takuta-kti pikalepa nipa ponope-nago pade pa kakale enekepa pade tatia einago meamene. Ni panago neke noateko nee pikalepa nipa panago nee toameneya pa mekale enekepa neke nee tatia meamene wa Yoneyo akeneya.*

12 *Nitikale takesi kue motokama yakene ali padeka-kitika Yone mekata ue moadete nekete ekete Tikisago totomepa edeko patu-koli okome*

13 *ali atoa-kitaneke takesi kue moteketepa takesi kue moatiki kotuke-kama moamene. Ako pade oa yotokoa moameamene wa akeneya.*

14 *Poyo ali-kitameka Yone pitia yatekete ekete totome edoo-pe-koli okome ali atoa-kitaneke kue odoa*

moamoa yete pade ali atoa-pala pa akoa agale wamo tamene. Ni kini poyo pupu tokoike kue moteketepa kō wameneya moateku toane i oyake motukuno, ke wa moamene wa akeneya.

15 *Nitaneyake peyame one wipitikome toatekale nepia kakeneya. Nipa wene kainya pianeya kakete ekete i ago Akolalinele takamotaoa moa kakapiane ago Keraisutaateko noko patu wa wene kibutua meaneya.*

16 *Nitikoli okome noanumepa kiwi pa ue motokakala tukuyake no keku kamotoa panagomepa ele kule telekole toa noademe toko. Nokolopa auapeane one kawa yene kekatukuyake no pa ago tekene oyake kekamele toamoko. Einago nokome ali atoa pa ue motokamokome Epetane Yomini-pala toeta motokademe toko.*

17 *Einago nokome eya tou toa ali atoa takoa moo. Witi kū takoa motokagome-kti one tapepora katekamoa nokome witi kū kugu witikatekoapa yaku pupulegeme popokoa aua pomotoa ate tibu pokotoa pitikakala too. Nitoapa kū one kakata wa pitoa auma kakale witi kū lobutua piko yapu keneke moa pitikoai too. Nititikoa yakupa kouko moa pa nokoa-kama kako toe mine aua pitikoai too wa Yoneyo akeneya.*

18 *Nitikomepa emo kumota oa metekome ali atoane wene epetekateko toa Akolalinemo edikoa oa mekala taneya.*

Erodeyo Yone Po Yapu Moa Pitikanemo (Matiu 14:3-5, Make 6:17-20)

19 *Wa naniko Galili ta yopiane ago Erodeyo wamene Pilipi natono Erodiasi kode moa one natono latikaneya. Nitaneyake Yoneyo Erode kikoa okalepa*

20 *poanele ate toawineya pome wipitikome Yone po yapu moa pitikaneya.*

Yesuyo Ue Motanemo (Matiu 3:13-17, Make 1:9-11)

21 Yoneyo ali atoa peya ue motokatekaneyake Yesuka nokome ue motaneya. Ue mootokoa Akolali kowitoa kakaka tibu peaneyea pikale eya taneya.

22 Epetane Yomini ini weuwetetepo takatapea nome oneke pitoa awinokale a tibuke agale ludu nokome okome i ago neepa anu mana anu kolotini ali. Neke tokoleke kolotine muku wa akeneya.

Yesuno Kaua-mikiti Adameke Titimoa Opia

Tagama Nekenemo

(Matiu 1:1-17)

23 Yesuyo Akolalinemo olaukama yakilepa mali padeka kapidi tadiya kakoa (30) penaneyake titikome taneya. Yesu einagopa Yosepene mana wa ali atoame wene pianeya. Yosepa onepa Ilaine mana.

24 Ilai onepa Masatene mana. Masate onepa Lipaine mana. Lipai onepa Melekaine mana. Melekai onepa Yanaine mana. Yanai onepa Yosepene mana.

25 Yosepe onepa Matataiasine mana. Matataiasi onepa Emosine mana. Emosi onepa Neamene mana. Neame onepa Eselaine mana. Eselai onepa Nakaine mana.

26 Nakai onepa Measine mana. Measi onepa Matataiasine mana. Matataiasi onepa Semene mana. Semene onepa Yosekene mana. Yoseke onepa Yodane mana.

27 Yoda onepa Yoanane mana. Yoana onepa Resane mana. Resa onepa Serabapelene mana. Serabapele onepa Sialetielene mana. Sialetiele onepa Neraine mana.

28 Nerai onepa Melekaine mana. Melekai onepa Edaine mana. Edai onepa Kosamene mana. Kosame onepa Elemadamene mana. Elemadame onepa Erene mana.

29 Ere onepa Yosuane mana. Yosua onepa Eliesane mana. Eliesa onepa Yorimene mana. Yorime onepa Masatene mana. Masate onepa Lipaine mana.

30 Lipai onepa Simionene mana. Simione onepa Yudane mana. Yuda onepa Yosepene mana. Yosepe onepa Yonamene mana. Yoname onepa Elaiakimene mana.

31 Elaiakime onepa Meliane mana. Melia onepa Menane mana. Mena onepa Matasane mana. Matasa onepa Nesanene mana. Nesane onepa Depidine mana.

32 Depidi onepa Yesine mana. Yesi onepa Obedene mana. Obede onepa Boasine mana. Boasi onepa Salemonene mana. Salemone onepa Nasonene mana.

33 Nasone onepa Aminadapene mana. Aminadape onepa Ademinene mana. Ademine onepa Anaine mana. Anai onepa Eseronene mana. Eserone onepa Peresine mana. Peresi onepa Yudane mana.

34 Yuda onepa Yekobene mana. Yekobe onepa Aisakene mana. Aisake onepa Eberamene mana. Eberame onepa Tirane mana. Tira onepa Neono mana.

35 Neo onepa Serakene mana. Serake onepa Reuno mana. Reu onepa Pelekene mana. Peleke onepa Ebene mana. Ebe onepa Selane mana.

36 Sela onepa Kenanene mana. Kenane onepa Apakesadene mana. Apakesade onepa Siemene mana. Sieme onepa Noane mana. Noa onepa Lameka mana.

37 Lameke onepa Metusalane mana. Metusala onepa Inokene mana. Inoke onepa Yaredene mana. Yaredede onepa Malalene mana. Malale onepa Kenanene mana.

38 Kenane onepa Inosono mana. Inoso onepa Setene mana. Sete onepa Adamene mana. Adame onepa Akolaline mana.

4

Setanuyo Yesu Likoa Enanemo

(Matiu 4:1-11, Make 1:12-13)

1 Yesupa Epetane Yomini oneke awia tagatapeneya mea Yodane ue tewitikoa pekeneya. Nipa Epetane Yominiyo Yesu ali piamene ta ludu

aua yakaka ta pataka padeka noi kakoa (40) ponaka toa eida pima yakeneya.

² Eida pima yakaka Setanu nokome likoa enekala taneya. Enipete-menepa nee nakileka toametekoa enika pima yawa wipitikomepa one kobume tuaneyea meaneya.

³ Kobu tokale meaneya Setanuyo nokome likoa enekome okome ne Akolaline mana tadekalepa nipa i piko kue wanepa neke noateko palawe wane latiano ta-kale okome

⁴ Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikono yaka. *Mea kawadetepa pa nee-kama moa noameamene* wa wia mekaneyano, wini okole toamou wa Yesuyo akeneya.

⁵⁻⁶ Nitaneyake Setanuyo Yesu tube tono tobouke moa aua pokome kakapaneyea. Nitoapa ako tobou alikitame yopiane ta piko peya odepeta yametapekome okome eni ta piko peya ni eni ta-kitike koniyoya peya ne ako odene tobou ago meke talo toa wane ne yametapeou. Enika eniya peyapa noanume yopiane memotoa yamataneyano, anu wene litikene takoane moane yameateku ago oyake yameou.

⁷ Anu kawane witipitake kowitzikalepa enika eniya peya ne yameouno ta wa likoa enekale okome

⁸ Akolaline bokuke eya waka wia mekaneya pikono, yaka. *Neke Ali Muno Akolalike odene nate wene piutikoa kowitamene. Losule tikilepa onekele odene takoa tamene* wa wia mekaneya pikono, wini okole toamou wa Yesuyo akeneya.

⁹ Nitikale Yesu Yerusalem take aua pome tobou losu yapu munoke moa kakakome okome ne Akolaline mana tadekalepa nipa ita kawa keti tiga-na.

¹⁰ Neekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikolo tekene ni uku.

Akolaliyo ne i agopa wedoa yopia kamene wa one edelo yatene yameoo.

¹¹ *Nitikale ne tuga ogo eya nakaya tokale kini yoname lekanamoi.*

Enimopa Akolaline bokuke wia mekaneya pikono, nepala padeleka toamoono, tigaketika.

¹² Setanuyo nimo okale Yesuyo okome *neke Ali Muno Akolali likoa enameamene* wa wia mekaneya pikono, wini okole toamou wa wakeneya.

¹³ Nitaneyake Setanuyo padele padele ta-la wa likoa enoai toa teko tokale naniko wa likoane enou wa tewitikoa pekeneya.

Nasarese Yename Yesu Akoa Wak-enemo

(Matiu 13:53, Make 6:1-6)

¹⁴ Yesu Galili take wakapeane pou wa Epetane Yominine tele patu kau-takoa kakome pekeneya. Nitaneyake one toma pekenemo eni ta piko peyake oa pupitikaneya.

¹⁵ Nipa losu yapu kaka toa Akolalinemo olaukama pokaka peyame imopa i okono yakatoe wa one kei pia kakeneya.

¹⁶ Yesu one tubetekane take Nasarese take pome mepaneyea. Eida koo mea pupu toamene-pete one tanele tokome losu yapu pome Akolaline agale oi moademe kamokakale

¹⁷ panagome Aisaiayo wia mekanе boku ina wa moa metaneyea. Nitikale moa eya agale wia mekaneta tuku toa lewea enekome oi motokome okome

¹⁸ *Ali Muno Agono Yomini nooke awinoka. Nipa eya toma pomotoa no moa kakakome toka. One epetane agale ponopeneyakiti oane meane ni poo yapu pitiki-kiti kini yapu pamele tokono poe wane oane ni leneta lianeya meki-kiti kini lenetame enamele tokono enoe wane oane ni wene moa kautakaneya meki-kiti wene yapetekakuno poe wane oane*

¹⁹ *ni Ali Muno agome one ali atoa toa moateka oi meane tomotoa no moa kakapika wa papete wia mekanemo Yesuyo oi moa kakeneya.*

20 Eni oi mootokoa kakome Yesuyo boku ewetetekoa losu yapu yopiane ago ete wa metekome witipitoa meaneya. Nitikaka losu yapu mekoi peyame one nepikoa pianeya.

21 Nitikoli okome wini oi moane metekounakale opi taatekako. Kime yakakoa mekika taatekako wa okale

22 peyame koniyo agalepa ina toawea oko wa one kei pia kakeneya. Nitoa wene kainya pianeya kakete ekete i agopa Yosepene mana agomeke imopa i oko-la wa oa kakeneya.

23 Nitikoli okome kini pedoa ikina agale no-pala toopitikakete eya wa oi. Dokosago pinali neke wa latekamene wa oa ni eya waka oa toi. Kapaneame take neme toma pekenemo totome yakakole-kiti neke pine take ikaka toa ta wa no-pala oi.

24 Nitino, kipala i ukumo yakoe. Akolaline agale toawea akakagopa one take yename one makutukoa motikileka toamiki.

25 Nimini ukuno yakoe. Akolaline agale akane ago Ilaida Iserele takemekakoa mali teboloke ta pitamoa wa mali tuyono takaka tiginalo ta wete pitameneyake kobi igi mati nokoa kakeneya. Nitane-pete Iserele take nepo atoa peya mati meaneya.

26 Einapete Akolaliyo Iserele nepo meane atoa-kiti pa memotoa Ilaida pa wa wetekakomepa mone Saidone ta liti piane Sarepase take meane nepo atoa odene auapeano pa wa wetekaneya.

27 One agale akane ago Ilaida Iserele takemekakoa one eni take kedime nakene ali atoa kainya mati meaneya. Nitaneyake Ilaidayo one ta pine yene odeneka latekameneyake mone Siria take ago Nemane latekaneya wa Yesuyo akeneya.

28-30 Nitikale losu yapu mekoi peyame kiwi yatene Iserele yatene paya tetepo takakome oko wa Yesupala kotimi luaneya mea kamomotekete tayo lono wia lititapeneya. Kini ta liti tono tobouke pala

padaneta pedekoa keti pitikatoe wa lia aua pekeneyake kiwi pake pa patukoa pekeneyaya.

Yesuyo Panagoke Awitane Ipono

Takoa Wetekanemo (Matiu 1:21-28)

31 Nitimotokome Galili ta pikoka Kapaneame take keti koa pome mepaneyaya. Eida mekomepa ko mea pupu toamene-pete Akolalinemo i i wa eni yene olaukoa kakeneya.

32 Nitikale ekete agale pinagome i okono yakatoe wa ka oa kakeneya.

33 Einata einapete poane ipono awitaneya meane ago losu yapu mekome agale telo okome okome

34 Nasarese Yesu nepa toto mekota edade noka-pe. Toto wiade noka-pe. Nepa Akolaliyo one wa takoa moa kakapiane ago toko-la wa tayo ootapekale Yesuyo ipono kikoa okome okome agale wia tejano,

35 wini ago tewitikoa wete takoa pa-kale einago ali atoa pake moa pitikateko wa padele toameneya takoa pekeneyaya.

36 Nitikale enekete peyame oote tekete ekete one oko agalepa edane agale patu. Agale pinagome i okono, Akolaline tele patu kautakoa kakomepa takoa poe wa okolo iponkitameka yakoa takoa pokala tiki wa ka oa kakeneya.

37 Nitaneyake one tanemo ta piko peyake oa pupitikatapeneya.

Yesuyo Pitane Natonane Nine Latekanemo

(Matiu 8:14-17, Make 1:29-34)

38-39 Yesu eina losu yapu tewitikoa pome Saimonane yapu tuapea pome mepaneyaya. Eidapa Saimonane kaue one natonane nine poto yene tane matiyame tuaneyaya pinaneyaya. Nitaneyake Yesu i atoa neme latekamene wa kowitikakoli one pianeta pome poto tane yene kikoa okome okome takoa pa-kale takoa pokale eina eina kamokakome kini nee takoa lawetaneyaya.

Yesuyo Ali Atoa Peya Mati Latekanemo

40 Lou pipokaka eya kuya yene tane ali atoa kini oya-laweme Yesu mekata aua nidikoa pokala tokoli yono pia latekamu taneya.

41 Ipono-kitika ali atoa peya mati takoa pote kayo oa ekete nepa Keraisu Akolaline mana toko-la wa takoa pokoli agale wameneyea poe wa Yesuyo kikoa akeneya. Nipa i agopa Keraisu tadeko wa wene tekete okoli ni akeneya.

Yesu Losu Yaru Kaka Toa Pokome

Akolalinemo Oa Mekala Tanemo

42-43 Ta patakale Yesu ali piame take kidenali witimoa pekeneya. Nitaneyake ali atoame tuku tokoa kawa one mekata note kakete ekete tone pitiko ta tewitikoa poamea wa kowitoa wili toa kakoli okome Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo eni epetane ko ete yeka ye ta ludu pitiki ali atoaka oane mema pamedeku. Taatekoane einagale akamotoa ni moa wetekaneya tokolo tuku wa Yesuyo akeneya.

44 Nitoapa Yudea ta ludu kutu pima yakome losu yaru kaka toa Akolalinemo oa mema pekeneya.

5

Yesuyo One Oyali Tuyono-mene

Kayo Oa Motanemo

(Matiu 4:18-22, Make 1:16-20)

1 Wa padepete Yesu Genesarete ue mine matanu pome kakata ali atoamepa Akolalinemo olaukakomo yakatoe wa apua takatapeneya.

2-3 Nitikoli enekale ue dipi takuta ue mine matanu liti pianeya enaneya. Nipa pine yenam eina ue dipita pa pimotaou mou tagi ka abe koa kakoli enetekoa ue dipi padeke pogateko pome mepaneyea. Nitoapa i ue dipi ue talike ete keneya modono takoa piano ta wa okale pinago Pita nokome modono takoa pikalemekome olauko meaneya.

4 Nitoa olaukateko mekome Saimone-pala okome mou tagi tatono, ue muke pote tagi ka pitikapoe-kale okome

5 mou tagi toa ta patakakoonake mou odeneka motikile toamokoo. Moamokoyake ta wa okalepa nitou wa

6 one oya-lawe-pala mea pome tagi ka wa pitikapaneya. Nitikoa mou kobeyo kobeyota tagi kake moa ua ue dipike oto lia kakoika mou kedame ka piliamele tokale enekete

7 padena ue dipite mea nekene oya-lawe auapenoa wa lene lagatikamotaneyea. Nitikoli nekete tagi ka poti limo limo toa motokoli kini ue dipita moume edea takatapeneya.

8 Edea takataapea ue kekulu atukademe tokale enekome Saimone Pita Yesuno kawane witipitakome okome Ali Muno nopa poanele tuku agono, no tewitikoa poano pa wa akeneya.

9 Nipa mou kobeyo kobeyota tagi kake moa utukete tekete Pita one-pala opia mea nekene ali-kitika wene kainya pianeya meaneyake ni akeneya.

10 Sebedine manata Yame Yoneta Saimone-pala kibutua mou tagi tokala tane agotaka wene kainya pia kakeneya. Nitikoli enekome Yesuyo Saimone-pala okome piti moamea. Opi titimoa mou tagi tou toa ali atoa moma poade toko wa akeneya.

11 Nitikale ue dipita mou-pala ue mine matanuke lia aua nekete kinikiya peya tewitikalogoa Yesupala opia pekeneya.

Yesuyo Kedi Pitane Ago Latekanemo

(Matiu 8:1-4, Make 1:40-45)

12 Ali atoa pitikoi ta pade pome mekaka kedi pitane ago pade Yesu kotuaneya. Kotua enekome aua pitalogoa kowitikome okome Ali Muno neme no epetekouno wene pikepa nipa oyake epetekoano ta-kale

13 yonam eina mitikatekakome okome nitouno ta. Kedime nakenye neke yene takoa pomotoane uku wa okaka eina eina one kedime nakene yene takoa pootapeneya.

14 Nitaneyake Yesuyo okome okome pade ali atoa enekekua anume ne latekakumo toawea wamea. Nitameneyea eyaka tamene. Ne i

agopa kedi pitaneya mekanake opi i latoa kakona wa yete pade ali atoame wene tomotoapa Moseseyo tamene wa papete oa pianele topamene. Nipa Akolalike lodo yotokako ago mekota peke padeya Akolalike lodo yotokatekoya mepamene wa wetekaneya.

¹⁵ Nimo wa oa wetekakaleka one tanemo ta piko peyake oa pupitikat-apeneyake one agale yakapato wa ali atoa kini tane yene-pala latekamtoa one pome meane toa obonokala taneya.

¹⁶ Nitaneyake Yesu ali piamene ta-kitike lugutukoa pokome Akolali kowitikala taneya.

*Muku Toameneya Pia Kakene Ago Latekanemo
(Matiu 9:1-8, Make 2:1-12)*

¹⁷ Wa padepete Yesuyo olaukoakakaka Parisi ali-kitika Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitika eida meaneya. Nipa Galili Yudea tata piko peya kawa Yerusalemeka kawa note menaney. E yenemekakoa Yesu Ali Munono tele patu kautakoa kakome yene tane ali atoa latekakala taneya.

¹⁸ Nitikaka muku muku toameneya pa pia kakene ago pade one oyaweme leyo leyo toa aua nekete yapu keneke Yesuno kawane moa pidate tuku toa wili toa kakeneya.

¹⁹ Nitaneyake ali atoa edea takat-apeneyakakaka tocome pake piameadekale yapu yalinike leyo leyo toa lewia aua pote kakeneya. Nitoapa yalinikeatapea kene pikatekoe einakago leyo pikoa leyo nami-meneke poo kakoa ali atoa pake Yesu kaka pitia tukaketikaneya.

²⁰ Yesu i agome kini oyago oyake latekamele toko wa wene tekete tadekoile enekome yene tane ago-pala okome okome anu oya neke padele padele poanele toma nokake mekane po letu keetapeku wa akeneya.

²¹ Nitikale yatekete Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Parisi ali-kitameka eya wa

wene pia kakeneya. Ali atoa kini padele padele poanele toma nokake mekane po letu keetapekilepa Akolaliyo-kama tokono, beita i agome Akolali latitapea one paya tetepo takakome oko wa wene kibutua kakeneya.

²² Kini eni wene pikoile tetoa enekome Yesuyo okome wini tepene wene kibutukoa mekipa dekolo tiki-pe.

²³ I ago-pala edemo wane omotoa iki-pe. Neke padele padele poanele toma nokake mekane po letu keetapeku wane omotoa iki-pe. Wete kamokoa pa wane omotoa iki-pe.

²⁴ No Ali Yatenane oyago itonoke mekenepa ali atoame poanele toma pokoike mekane po letu keetapeane wamele tadeko wa kime wene tomotoanepa i ago-pala eya wane uku. Ne aua nokoina leyo-pala moa aua neke yapu poano, kamokoa pa wa eni pa pia kakene ago-pala okale

²⁵ eina eina e yenane lenuke kamokakome one eina aua nokoina leyo katekamo Akolali kei pima pome one yapu mepaneya.

²⁶ Nitikale enekete peyame ekete ekee, namolona enamokoonakale ilepa i tokono, enatoe wa Akolalike nate wene pia kei pia kakeneya.

Yesuyo One Pukuka Patono Noo Wa

*Lipai Takoa Motanemo
(Matiu 9:9-13, Make 2:13-17)*

²⁷ Nitaneyake Yesu eida tewitikoa pokome enekale eya ago Lipai wa ibini akene agopa takesi kue motokoai tane yapu mekale enaneya. Enekome okome no pukuka tone patono noo wa oma ponokale

²⁸ onekeya peya tewitikalogoa wawa Yesu pokaka litima pekeneya.

²⁹ Lipaiyo one yapu Yesuno toge mati kikakakale ali peya mati nekete kita-pala opia mekete nee nakeneya. Takesi kue motokama yakene ali-kitika ete ali-kitika note mekete nakoli enekete

³⁰ Parisi yenameka Mosesene totono pine *tøa* olaukane ali-kitameka Yesuno oya ali-kiti-pala eya wa *kø* oa kakeneya. Takesi kue motokama yaki yene tone totono litia toamiki yeneka toge nee wini opia mekete nakino, dekolo tikiti-pe wa *køa* oa kakeneya.

³¹ Nitikoli yatekome Yesuyo e yene-pala okome okome dokosa agomepa yene toameneya meku wa iki-kiti edoa nome latekanomotoa-pe. Yene taneya piku wa iki-kitipa nipa nome latekanoo.

³² Nipa poanele toamuku wa iki-kiti kini namolo wene wia wawe wane oane auapeadene nokouya mena. Poanele tuku wa iki-kiti odene kini namolo wene wia wawe wane oane auapeadene nokou wa Yesuyo akeneya.

Akolali Wedoa Kowitadetepa Nee Eya

Tekei Wawa Noamikileke Pitia Yakanemo (Matiu 9:14-17, Make 2:18-22)

³³ Yesuyo nimo okale e yename ekete Yonene agale litia tiki-kitame padepete-kihi Akolali wedoa kowitadetepa nee eya tekei wawa noameneya pa mekala tiki. Parisi ali-kitameka dikakiyake neke oya-mikitame toamikino, dekolo toamikiti-pe wa okoli okome

³⁴ panagono atoa motokakili atoa motoko agono oya-lawe one-pala wedikete wediapa nee eya edoa wawa noameneya pa memotoa-pe.

³⁵ Wa naniko ete yename atoa motokago padeka aua poatiki wini tigotoma nokona. Nipetepa wene keda taneya mekete nee wawa noameneya pa meoi wa Yesuyo akeneya.

³⁶ Nimo ootkoaa agale pade pedoa okome okome namolo pue pilikalepa panagome wene pue petene moa pade wane pilimoa namolo pue pilikata lapukoa lipuko patu. E'e mena. Eniledo tokalepa wene pue pilianeya piake eni wene pueke pilimotane wanepa namolo pue-pala

odele taneya piamoo wa Yesuyo akeneya.

³⁷ Gerepi po *kø* ue weneya mekalepa pinagome meme kai kepeneme latiane mete namoloyake oyake peia moamoo. Eniyakedo peikalepa gerepi po *kø* ue weneya tokome lako yati kawa mono mono okome kaua paka yoa pootapeoo. Nipa meme kai kepeneme latiane mete namoloya tokome oyake pukoa mono mono amele toamokale kau-gale gerepi po *kø* ue pata paka ponoo.

³⁸ Nitameneya gerepi po *kø* ue weneya mekalepa nipa meme kai kepeneme latiane mete weneyake-kama peia mokala too.

³⁹ Panagome-kihi gerepi po *kø* uepa mete keneke mea kakene mati moa nakomepa iyapa mea kakeneya tokome etene meke toko wa nako. Nootokoapa gerepi po *kø* ue weneya noamademe wakala too wa Yesuyo akeneya.

6

Yu Yename Kini Koo Mea Pupu Toamene-pete

Ele Kule Tane Pupu Kekoa Wawa Toamenemo (Matiu 12:1-8, Make 2:23-28)

¹ Ko mea pupu toamene-pete pade Yesu witi *kø* ipe ludu pokaka one oya-laweme witi *kø* deya kotia moa yoname puputua yaku takoa puka-pea noma pekeneya.

² Nitikoli enekete Parisi ali-kitame ekete Yu yene tone ko mea pupu toamateko-pete kekoa wawa toamatekole wini tikino, *kø* kotia eni pupupa dekolo tikiti-pe-koli okome

³ tobou ago Depidiyoka one-pala *tøa* yakene ali-kitameka kobu tokale tanemo oi moamokoia-pe.

⁴ Eya taneya. Depidi kobume tuaneyaa meaneya tokome Akolaline wikakane losu yapu tuapea pokome Akolaline pikane palawe wane-kihi moa nakeneya. Nootokoaa one-pala *tøa* yakene-kiti-pala i nee noatino noe wa tatikoa metaneya. Nipa Akolalike lodo yotokoai tane ali-kitame

odene dikane palawe wane namele taneyake taneya.

⁵ No Ali Yatenane Oyagomepa ali atoa ko mea pupu toamiki-pete mekete toatikile i i wane oyameane talo toane tuku wa Yesuyo akeneya.

Ko Mea Pupu Toamene-pete Yono Lokane Ago

Epetekanemo

(Matiu 12:9-14, Make 3:1-6)

⁶ Ko mea pupu toamene-pete pade Yesu losu yapuke pokome Akolalinemo olaukoa kakeneya. Eidapa nimini yono lokane ago pade meaneya.

⁷ Nitane ago mekale enekete Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Parisi ali-kitameka Yesuyo i ago epetekako patu wa lene wikaneya. Nipa kini pupu toamenyea koo meko-pete kekanele tomotadiya wa kakete lene wikaneya.

⁸ Nitikoli kini tepene pikoi wene tetoa enekome yono lokane ago-pala okome tone lene yoto noke kanoo wa okale kamokakome kini leneke nome kakeneya.

⁹⁻¹⁰ Nome kakale okome kipala i ukumo yakoe. Tone ko mea pupu toamoko-petepa edele tokala tato-pe. Ali atoa-palapa padele epetanele tato-pe, poanele tato-pe. Tuamele toko agopa toa moato-pe, wia tukato-pe wa e yene leneme enoa unukamu tootokoa kakome okome neke yono kutu lido akoano ta wa okale lido ako aenekale one yono epetekatapeneyea.

¹¹ Nitaneyake e yename Yesu-pala kotimi wene mati luaneya kakete one-pala toatekoi oi pedoa pia kakeneya.

Yesuyo One-pala Opia Yawatekoi Ali

Tuku Kakoa (12) Takoa Motanemo

(Matiu 10:1-4, Make 3:13-19)

¹² Enipete-mene Yesu tono tobouke Akolali kowitipou wa pome mekome kowitzoa ta patakaneya.

¹³ Ta patakale one agale yakoa motane yene one mekuta ate kanoatin noe wa kayo oa mootokoa mekome ali tuku kakoa (12) one wa takoa moa one Aposelo ali wa ibini oa metaneya.

¹⁴ Eya ali-kiti takoa motaneya. Saimone einago motokome one pade ibini Pita wa oa metaneya. One wamene ago Aderu moa ni Yame Yoneta ni Pilipi Batolomiuta

¹⁵ ni Matiu Tomasita Alepiasine mana Yame toa moa ni Saimone one pade ibini Selote ago moa

¹⁶ ni Yamene wamene ago Yudase moa ni Yudase Isekariose one wia tukamotoa moa meateka ago moa taneya. Mootokoapa one Aposelo ali-kiti wa ibini oa metaneya.

Yesuyo Ali Atoa Olaukoa Kini Tane Yene

Lateko Tanemo

(Matiu 4:23-25)

¹⁷ Yesu one eni Aposelo ali-kiti-pala keti koa pokome kotu kakoa piane take kakeneya. Eidapa one agale yakoa motane yene peya mati ete ali atoa peya mati-pala oboa kakeneya. Nipa Yudea ta piko peya Yerusalemaka taka kusa ue matanuke piko Taia Saidone tataka kawa one agale yakadete note oboa kakeneya.

¹⁸ Kini tane yene-pala latekamotoa note kakeneya. Poane ipono awitaneya mekete tete mokoa kakenekitika nokoli kini ipono takoa poe wa latekakala taneya.

¹⁹ One telepa ali atoake weamu-tukakala tokome latekamu tokale tekete peyame one mitikada wa wili toa kakeneya.

Keraisuno Ali Atoa Mekete Toatikimo

(Matiu 5:1-12)

²⁰ Einata einapete Yesuyo one oyali-kiti nepikakome okome kiwi ponopeneyea pa meki-kiti koltine meati wane uku. Akolaliyo one pawe toa talo toko eni taapa kinino noe wa kiwi yameoo tokolo tekene ni uku.

21 Opi kobume tuaneya meki-kitika kolotine meati wane uku. Wipitikete ulu yau toa meoi tokolo tekene ni uku.

22 Ete yename kipala kotimi wene luaneya mea ete pilia kawa tea agale oa tikilika kolotine meati wane uku.

Nipa no Ali Yatenane Oyagono agale kime litia tikile enekete i ali atoa kime poanele-kama tiki wa kiwi paya tetepo takoa wakilika kolotine meati wane uku.

23 Eni yename nitikolika a tibuke pine epetaney-a-kama enatikiyano, nitoa kamotonu ke wa kolotine mea tigawineya yamene. E yename kipala enika enile teketepe nipa kini kaua-mikitame papete Akolaline agale tqawea akane ali-ki-ti-pala toma nekenele tekete toi.

24 Ae, kamo tiki-kihi Akolaliyo kiwi kibu moono, nepiamene. Itonoke kini moatekoiya wete mootapeney-a tokome a tibuke wedianeya mea kawamoi.

25 Ae, opipnee noa tagatapeney-a meki-kihi wipitiketepa kobume tuaney-a meoi.

Ae, opipaya nou toa ulu yau toa yaki-kihi wipitiketepa tumai mea komo kata pitikoa kawei.

26 Ae, ali atoa peyame kiwi kei pikili yakakoa kakete eya wa wene tamene. Papete Akolaline agale akama nuku wa oake agale oa yotokane ali-ki-tipa kini kaua-mikitame ke wa kei pikala taneya.

Poi Teiane Yename Tokoile

Topo Takakete Toatekomo (Matiu 5:38-48, 7:12)

27 Anu agale yakoa tiki-kihi kini mekete toatikimo ukuno yakoe. Kipala poi teiane yeneke wene mekoia meamene. Kipala kotimi wene luaneya meki-kihi auapekala tamene.

28 Kiwi tea agale iki yene-pala agale epeteko topo takoa oa ni kiwi tete mekala tiki-kitane kowitikakala tamene.

29 Panagome-kihi neke nimini yono-lono wane witikalepa ewa yono lono waneka wia wa yameamene. Ni panagome-kihi neke tokoo mamina petene odomoa pokalepa tiginia mam-inaka moa wa meamene.

30 Panagome-kihi nekeya pade mano wa oikiledo tokalepa nipa one eni oikoya meamene. Ni panagome-kihi nekeya pade mano wa wameney-a pa moa pokaleka oto wa moameamehe.

31 Eko pade ali atoame neke wene momotoapa nipa kini weneka moamene.

32 Kiwike wene mekoia meki yene takoa kini kolotine yene wa ete oto wa wene mekanali yotikilipa Akolaliyo kiwi edoa kei pimota-pe. Akolaline agale tagoa toamiki yeneke ete oto wa wene mekanali yokala tiki.

33 Ni kipala epetanele tiki yene takoa ete wa epetanele topo takakilipa Akolaliyo kiwi edoa kei pimota-pe. Akolaline agale tagoa toamiki yeneke edikakala tiki.

34 I agome onekeya nani oto memotoane tuku wa nekeya pade nami kakoa metekolopa Akolaliyo ne edoa kei pimota-pe. Akolaline agale tagoa toamiki yeneke edikoa padeya padeya ete oto wa mea nami kakanali yokala tiki.

35 Kime pade nitameamene. Kipala poi teiane yeneke wene mekoia auapekala tamene. Kinikiya pade tatia meteketepa nani oto memotoane tuku wa nami kakakileka toameamene. Pa metekete meamene. Nitikolipa ako odene meko Akolaliyopa kipa one mana kono-mikihi mekete ni tikino, ke wa kiwi pewe-kama wioo. Nipa panagoneya moapa ke wa wameney-a pa motiki yeneke poanele tiki yeneke ela moa auapeko ago tokome nitoo.

36 Kiniketai Akolaliyo ali atoa edikoa ela moa auapeko toa yete pade ali atoa ela moa auapekala tamene.

Yetepade Ali Atoa Kikoa

*Akameamene
(Matiu 7:1-5)*

³⁷ Yetē pade ali atoa kini tanele poanele tadeko wa kikoa akameamene. Nitikalepa Akolaliyo neeka edikoa kikoa akamoo. Yetē pade ali atoa akoa agale wamokalepa Akolaliyo neka akoa agale wamoo. Yetē pade ali atoame nepala poanele tokoikemekakana po letu neme keetapekalepa nipa Akolaliyo neke poanele tokake po letu mekakana keetapekala too.

³⁸ Nekeya nami kakameneyā pa metekalepa nipa Akolaliyo topo takoa yano kakoa meoo. Nipa neke meteka toa yetē pade ali-kitame akokama tetekoa keda takoa ete mekala toi. Neme meteka toa Akolaliyo ete wa topo takoa mekala too. Nitono, nekeya keda takoa-kama mekala tamene wa Yesuyo akeneya.

³⁹ Nimo ootokoagale pade pedoa okome okome leneta lianeya meane ago padame leneta lianeya meane ago pade moa aua yamele toko-pe. E'e mena. Tugama yakeneya tokome einagota odene ka kobuke pitaketeta pitoi.

⁴⁰ Sukili matiyame-kiti one tikisago moa patukamele toamoko. Nitamele toamokoyake tikisagome padele padeleta olaukatapekalepa oyagome adekake kakoa tamele too.

⁴¹⁻⁴² Anu oyago neke leneye yomo pudunkau pomotoake neme wene toamokoyake neke oyagono lenekedo kugu deya pekeneyā eneke eya wa-kiti oko. Neke leneye kugu deya pekeneyano toane motokada wa-kiti oko. Dekolo oko-pe. Wene takuta pianeyā meko ago neke leneye pudunkau pekene yomo pinali neke wa namolo takoa toa moamene. Mootokoapa neke leneme wedoa enamele tokolo meke neke oyagono lene pekene kugu deya oyake toa motokamele toko.

*Yomo Ku Tukoke Pedoa Akenemo
(Matiu 7:16-20, 12:33-35)*

⁴³ Yomo epetaneyapa nipa one ku poaneyā tuamoo. Wa yomo

poaneyapa nipa one ku epetaneyā tuamoo.

⁴⁴ Yomo-kiti ku tukole eneketepa ipa epetadeko ipa poadeka wa takoa enamele toko. Noyokepa yomo piki ku kotia moamele toamoa ni tonipo pookepa gerepi po ku kotia moamele toamoa toko.

⁴⁵ Epetane agomepa one tepene epetane wene piane toa yawapa epetanemo witakoa oko. Poane agomepa one tepene poane wene piane toa yawapa poanemo witakoa oko. Enipa tepene piko toa kabunumepa witakoa okala toko.

*Yapu Epetaneyaka Poaneyaka
Wikete Tanemo
(Matiu 7:24-27)*

⁴⁶ Nopa Ali Muno Ali Muno wa okala tikino. Kipala tamene wane ukule litia toameketekē ikino, Ali Muno wapa dekolo iki-pe.

⁴⁷ Nooke tegetekoa mea anu agale yakoa toko agomepa nipa eya tane agome tane toa toko.

⁴⁸ Panagome-kiti yapu epetekoa wikilepa itono wetiketikoa kue yaupea mati piadekata kue petene wane- kitī moa kibutukoa pia eni waneke yapu wianeyā. Nitaneyake ta loboa pitikoa ue leau akoa yoa yapuke pewikapokomeke muku muku takoa kilikoa aua pamele toamene. Kue yaupea matike wianeyā tokome pa kakeneyā.

⁴⁹ Anu agale yatekomeke litia toamoko agomepa nipa eya tane agome tane toa toko. Panagome-kiti yapu wikilepa ue kibi wetiketikoa kue yaupea enamo pa kibike tokoo yapu wianeyā. Nitaneyake ta loboa pitikoa ue leau akoa yoa pewikapokome yapu odepeta kilikoa aua pekeneyā. Bu wa wia tadeko kikilikoa aua pootapeneyā wa Yesuyo akeneyā.

¹ Ali atoame yakakoa Yesuyo enika enimo oa peya takamotokome Kapaname take pome mepaneya.

² Eidapa tobou poyo ago pade meaneya. Einagono pupu ago pade one kolotini ali tuaderme yene taneya pianeya.

³ Yesu nome meko wa okoimo yakatekoapa poyo agome eya taneya. Yu yatene tobou ali pade-mene moa wetekakome okome anu pupu ago latekakoano noo wa kowitikapoe wa Yesuke moa wetekaneya.

⁴⁻⁵ Nitikale nekete ekete tobou poyo agome toto yateneke wene meko mekome tone losu yupu pade wikakakano, one auapekilepa tamele tokono, one pupu ago latekakoano noo wa kowitikakoli okome

⁶ nitouno patoe wa opia pekeneya. Nitoa tigotokakoa pome kakale tobou agome one oya ali-mene moa wetekakome okome eya akapoatino poe. Ali Muno no pa ago mekuno, anu yupu ne noo wane edoane omoto-pe. Tokamota.

⁷ Ne kakota widaka noamouno wene pikene ukuno, nepa pa wida kake wete latoa kamene wado okalepa anu pupu ago latoa kawoono, nitoano ta.

⁸ Nopa tobou ago padeke lokoane mekene ta wa okole-kama tuku. Ni nooke lukoa meki poyo ali-kitamepa toe wane ukule-kama yakoa tiki. Panago ne pa wane-kiti ukulupa yakoa pok. Wa panago no mekuta oto noo wane-kiti ukulupa yakoa noko. Anu pupu ago-pala ile ta wane-kiti ukulupa yakoa ukule toko. Edikoapa anu pupu ago latoa ka wa okalepa latoa kawoo wa Yesu akapoe wa poyo agome one oyali-mene moa wetekaneya.

⁹ Nitikale note akanokoli yatekome Yesu wene kainya pianeya kakome one-pala obomoa nokoina yene-pala ete peketapekome okome imopa i akedekono yakoe. Mone agomeke ipa akedeko. Iserele ago odeneka nooke edikoa wene tugoa meadekole enamuku wa Yesuyo akeneya.

¹⁰ Nimo okale yakamotekete eina oa wetekakale nekene ali-kiti tobou agono yupu wakapea pote enekoli pupu ago latoa kakedeka.

Yesuyo Neeni Take Tuane Ago Kamotokanemo

¹¹ Naniko keneya Yesu Neeni take poademe pokale one oya-lawemeka ete yene peya matiyameka one-pala opia pekeneya.

¹² Eni ta pawe kago keteponeke tigotokoa witanokaka pade-kitame tuane ago oloyo topadete akolono leyo leyo toa aua pekeneya. Aua pokoli take yene peya matiyame tuane agono nine-pala opia pekeneya. Eina tuane agopa nepo meane atoane loma mati.

¹³ Leyo leyo toa aua pokoli enekome Yesuyo einatoa ela motokome okome komo wamea wa ootokoa

¹⁴ tuane ago auane eina leyo pome mitikakale leyo aua pekene ali-kiti witimoa kakoli okome tuali wete kamokoa wane uku wa okale

¹⁵ kamokoa mekome agale oa meaneya. Nitikale Yesuyo nine-pala okome neke mana ina wa metaneya.

¹⁶ Nitikale enekete e yene peya te-pene piti lobutukale kakete Akolali kei pikete ekete toto pake Akolaline agale akakago tubele mati toko ago i nokono, Akolali one yatene totomekota ugu nokono, ke wa oa kakeneya.

¹⁷ Nitaneyake Yesuyo eni tanemopa Yudea takeka eni ta unukoa piane takitikeka oa pupitikatapeneyea.

Yesu Pitia Yakamotoa Yoneyo Alita Takuta

Moa Wetekanemo (Matiu 12:19)

¹⁸ Yonene agale yakoa motane yename Yesuyo eni tanemo-kama i i wa Yone akanokoli

¹⁹ one oyali takuta noe wa Yoneyo kayo oa mootokoa Ali Muno Yesuke wetekakome okome nepa i wa ibini oa piane ago taateko a noko-pe. Panago taateko a noo tokolo totome

nepia kamotoa oko-pe. Oano ta wa akapoatino poe wa wetekakale

²⁰ nekete ekete ali atoa ue motokama yako Yoneyo eya akapoatino poe wa wetekakale nokoo. Nepa eina noatekago taateko a noko-pe. Einagale taateko a panago noo tokolo totome nepia kamotoa oko-pe wa akapoatino poe wa Yoneyo wetekakale nokoo wa akananeya.

²¹ Nitikoli einata einapete Yesuyo eya kuya yene tane ali atoa kini tanele-kti lateko a ni kiwike awitane ipono-kitika takoa poe wa wetekoa ni leneta lianeya meane-kitika leneta kikakoa enika enile toa kakeneya.

²² Nitoapa einagota-pala okome Yone mekata wakapea pekete kini enoa yakoa tokoinakale i i wa akamene. Leneta lianeya mekoina-kti lene kikatapeney a yawa ni kawa okeaneya yakoina-kti pogoa kautoa pote ni kedime nakeneya mekoina yene kini kedi yene takoa pokolo latoa kawa ni kale keneta keteaney a mekoina-kti kale pekaney a yawa ni tuane yene kamotokaney a kawa ni ponopene ali atoame Akolalinemo yakakoa mea tiki wa Yone akapamene.

²³ No i agoke wene tugoa mea wawamoko ago kolotine meoo waka akapamene wa Yesuyo einagota Yone mekata kutu wa wetekaney a.

²⁴ Yoneyo moa wetekane agota wakapea pokoli Yesuyo eida oboa kakoi yene-pala Yoneke okome okome kime ali pi amene take Yone enepeketepa edanele enadete pokoiya-pe. Tauwe wata pupulegeme muku muku toa kakale enepokoiya-pe. E'e mena.

²⁵ Nipa edane ago enadete pokoiya-pe. Panago mamina epetaney a kakeney a kakale enepokoiya-pe. E'e mena. Mamina epetaney a-kama kawa kamoya moologoa tiki-kti ako tobou ali-ktane yapu-kala meki.

²⁶ Nipa edaney a enadete pokoiya-pe. Akolaline agale akama yakago enadete pokoiya-pe. Eeno, Yonepa nitane ago. Akolaline agale papete

toawea akane ali peya keku kamotoa Yone einago ako ago kako.

²⁷ Yone einagokepa Akolaliyo mana-pala papete akenemo wene takakale panagome Akolaline bokuke eya wa wia mekapianey a.

Ne naniko pomotoane anu agale oa aua yawateko agopa namolo takoane moane wetekou. Nitikolu einago pokome ne poateka ka nodokakapima poo wa panagome wia mekapianey a.

²⁸ Kipala i ukumo yakoe. Papete atoame opiane ali peya keku kamotoa Yone einagopa ako kako. Onepa nitane agoke eya wane uku. Anu uku agale yakoa mootokoa Akolalike lukoa meki-kitipa keku ali atoameke Yone moa patukako wa Yesuyo akeneya.

²⁹ Yesuyo okamo eni yatekete ali atoa peyameka takesi kue motokama yakene ali-kitameka ee nimini okono, Akolaliyo kiyoke-kama tokono, ke wa Akolali kei pia kakeney a. Yoneyo kiwi ue motokaneyake ni akeneya.

³⁰ Parisi ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka nitameney a. Nipa Akolaliyo kini toatekoile wene toopiane toa toamadete wakeney a. Yoneyo kiwi ue motokameney a tokome nitaney a.

³¹ Nitaneyake Yesuyo eya wa akeneya. No kaku-pete meki-kitipa kini tikileke ikilepa edeya adeka piane uku patu. Eya adeka piane ukuno, yakoe.

³² Mati-kti makesike ulu toonali yotokete padeka-kitame eka e mati-kti-pala kayo ekete ekete

tiabu toa kawati wa toome tulutu eya pukapekokolo yateketekete toamokoi. Nitamokoile enekete toto tumai meou toa komo lo oa kakoloka enika enileka kote tokale tumai meamadete wakoi wa ulu tootapekete akeneya wa Yesuyo pedoa agale akeneya.

³³ Nitoapa pine toawea okome okome Yone einago nokome padaya neeka

gerepi po kū ueka noameneyake ipono oneke awitaneya tokome ni toko wa kime tea agale oa kakoi.

³⁴ No Ali Yatenane Oyago eya kuya neeka gerepi po kū ueka nakule enekete ekete no i agopa nee kitipu kakoa noa gerepi po kū ue noa pia toko. Takesi kue motokama yaki ali-kiti-palaka Akolaline agale tagoa toamiki yene-palaka no i agome oya patu piko wa kime akoa agale iki.

³⁵ Nimo wapa ikiyake tone agale yakoa motiki peyame ekete mone inapa Akolaline peku noa tadiki wa Yesuyo akeneya.

*Poanele Toa Meane Atoame
Yesuno Kawatake*

*Padaya Kalono Taneya Pekoa
Yotokanemo*

³⁶ Parisi ago padame Yesu one yapu nee noano noo wa okale nipa pata wa einagono yapu pome mekome nee nakeneya.

³⁷ Eni takepa poanele toa meane atoa pade meaneya. Yesu Parisi agono yapu ponome mekome nee nako wa akenemo yatekome padaya kalono taneya aua Yesu mekata nekeneya. Nipa alabase wa akene kueme latiane mete keneke mekoa aua nekeneya.

³⁸ Nitopa Yesuno mukiti lono nome kakome komo oa kakeneya. Yesuno kawatake komo loba pitikakome tege takaneyake one ludukiya witane pineme kawake pitane komo kōa one kawata nunu oa eina kalono taneya peko yotokoa taneya.

³⁹ Nitikale enekome one yapu meatono noo wa Yesu-pala akene Parisi ago tepene wene kibutukome okome i agodo Akolaline agale akako ago meadekalepa nipa i one kawata mitikamotoko atoapa poanele toa meane atoa wa wene too wa wene kibutukoa meaneya.

⁴⁰ Nitikale Yesuyo einago-pala okome okome Saimone nepala agale ouno, yakamene wa okale okome Tikisago nipa yakouno, amene-kale okome

⁴¹ ali takutame odenagonoke kue nami kakoa oia motaneya. Nipa panagome kina egeme kadukoa (50) nami kakoa oia motaneya. Ni padena agome kina noime kadukoa (500) nami kakoa oia motaneya.

⁴² Wa naniko einagota kini eni nami wiatekoi oi nokale kue toamokale enekome pinagome onena kue oto wa moamou wa kinike eina kue oto moameneya. Nile tokalekepa panago kue pinlike wene mekoa keneya memotoa padena ago oneke wedoa wene mekoa meaneyano, kue pinlike wedoa wene mekoa mekago mani ago-pe wa pitia yatekale

⁴³ Saimoneyo okome kue tubeya nami kakoa oia motokagopa pinalime oto wa tubeya moameneyano, einago tadia pinlike wedoa wene mekoa meaneyano wa okale okome wini okopa nimini oko wa Yesuyo akeneya.

⁴⁴ Yesuyo nimo ootokoa einatoa lono peketapekome Saimone-pala okome i atoa i mekono ena. Nopa neke yapu tuapeane ugu nokounapete anu kawake kakene kege kōatekouna uepa pelesi kagonoke neme peko pikamokana. Nitamokanake i atoamepa anu kawake kakene kege one komo ueme tege takoa one pineme kogoa tokana.

⁴⁵ Nemepa no nunu wamokanake i atoamepa neke yapu nokounata titimoa anu kawata pa nunu okoa meko.

⁴⁶ Nemepa anu wagoke welo eya peko yotokamokanake i atoamepa anu kawatake padaya kalono taneya peko yotokatapeka.

⁴⁷ Nitikakano, nepala ukumo yakamene. I atoa one i wene wedoa mekoa mekome tokolepa one poanele padele padele toma nokake mekane po letu wete kekamu taneya tokome ni toko. Wa panago one poanele natele tuku wa wene piko agopa one poanele tokake mekane po letu keaneya mekomepa nipa one eni po letu kekane agoke wene wedoa mekamoko wa Yesuyo akeneya.

⁴⁸ Nimo ootokoa Yesuyo einatoa-pala okome neke poanele toma nokake mekane po letu kekamu taneya wa okale

⁴⁹ one-pala opiamekoi-kitame oote tekete ekete i agomepa i atoame poanele toma nokake mekane po letu kekamu tuku wa okome okopa edane ago mekome oko patu-koli

⁵⁰ Yesuyo einatoa-pala okome nooke wini wene tuga meke tokolekepa ne toa motaneyamekono, tepe kolotini mataketikaneya poano pa wa wetekaneya.

8

Pade Atoa-kitame Yesu Auapema Nekenemo

¹ Naniko keneya Yesu ali atoa pitikoika tubeya takeka nateya takeka kutu pima yakomepa Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo kini wene epetekanemo i i wa mo wima yakeneya. Nitima pokaka one oya-lawe tuku kakoa (12) ali-kitame koua pekeneya.

² Pade atoa-meneka koua yakeneya. Einatoa-kitipa namolo ipono awitaneya mea eya kuya yene taneya mea taneyake Yesuyo kini tane yene lateko ipono-pala takoa poe wa latekaneya. Pade atoapa Maria one pade ibini Magadala. Einatoake ipono tatono kakoa (7) awitaneyake Yesuyo takoa poe wa wetekaneya.

³ Pade atoapa Yoana. Einatoapa eyago Kuusa natono. Einagopa ako tobou meane ago Erode onekeya-kiti yopikoa kakene ago. Pade atoapa Susana. Einatoameka pade atoakitameka Yesu one oya-laweka auapeatono pato wa opia yakete kinikiya tatiuaupema yakeneya.

Nee Lene Pitikama Pekene Agoke Pedoa

Pedoaa Akenemo

(Matiu 13:1-9, Make 4:1-9)

⁴ Ali atoa peya mati Yesu kakata obonaneya. Nipa ta pitikoi peya kawa obomoa note kakala taneya.

⁵ Nitaneyake Yesuyo agale pade pedoa okome ipe pinagome ipe

ludu nee lene pitikama pekeneya. Nitima pokaka nee lene padekapa ka ludu paka tadoa pitaney. Nitanaeta ali atoame kawame kautoa kugutukaneya pikata ini pitoa note napekala taneya.

⁶ Ni nee lene padekapa kue yaupea patu paka tadoa pitaney. Nitanaeta tumiak itono kau tootapeaneta tokome wete eni tototokoa tuaney.

⁷ Ni nee lene padekapa tonipo pake tadoa pitaney. Nitanaeta tonipo nee lene-pala odeneka dekoa witakome tukatapeneya.

⁸ Ni nee lene padekapa itono epetaneyake pitakome leau akataapea witakome kū tukilepa ege kadukaka tatigime kadukoa (100) tukala taneya wa Yesuyo akeneya. Nimo ootokoa telo mati okome okome kipala ukumo yakou wa kale piiyakoa kaki-ki kime yakoati wane uku wa akeneya.

Akolaliyo Ali Atoa Pawe Toa

Talo Toatekale Papete Kaukoa Meaneyea

(Matiu 13:10-17, Make 4:10-12)

⁹ Nitaneyake Yesuno oya-laweme neke ina pedoa okana agale pine edoa piko-pe wa pitia yatekoli okome

¹⁰ Akolaliyo one ali atoa talo tokome tokolepa papete kaukoa mema nokoyake opi kiwi keleyo oyameteku. Nitikuyake ete ali atoapalapa pedoane agale-kama oane meteku. Enipa kini leneme enekile enoa moamoa kaleme yatekimo yakoa moamoa tomotoane tekene ni tuku wa Yesuyo akeneya.

Nee Lene Pitikama Yakene Agoke Pedoa

Akene Agale Pine Toawea Akenemo

(Matiu 13:18-23, Make 4:13-20)

¹¹ Ina pedoane okouna agale pine dikoa pikono, yakoe. Ipe nee lenepa Akolaline agale toko-la.

¹² Nee lene ka ludu tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Akolaline agale yakatekoa

pa mekilika Setanu nokome eina-gale kini tepene meaneya katekamo pok. Nipa einagale yakoa motikili Akolaliyo toa motokaya tokolo ni katekamo pok.

¹³ Padeka nee lene kue yaupea patu tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade ali atoame eina agale yakoapa ke wa lukoa wedia meki. Nitiketek eina-gale kini tepene teke wetekameneya tokome Akolalinele pa tekei takoa meki. Wa naniko kiwi etepea pomo-toa ele kuleme likolopa Akolalinele takoake tewitikoa waki.

¹⁴ Padeka nee lene tonipo pake tadoa pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade-kitame einagale yakoa motikiyake kinikiya mama moa ni kini kamoya-kitike wene piitikoa mea enika enile tikileme Akolaline agale moa kautako. Nitane yene tokome kū tuamou toa etepea yaki.

¹⁵ Padeka nee lene itono epetaneyake pitane adeka pikounapa eya tiki yeneke okouna. Pade-kitame einagale yatekilepa wene epetaneyake mea yakoa motiki. Nipa ipe kakoya nee kū wedoa tuou toa Akolalinele takoa togaki wa Yesuyo akeneya.

Labo Toeleke Pedoa Akene Agale (Make 4:21-25)

¹⁶ Panagome-kiti labo toelete udukoa yapu aua nokomepa eya toamoko. Okolo moa kaulogamo ni walai kenekeka piama toko. Nitameneya ali atoa yapu tuapea nikita pā keleyo witamotoa tokome labo piatikiya waneke-kama udukoa piko.

¹⁷ Padele padele kaukaoa toma yakolepa naniko keleyo witatekole toko. Padeya padeya paigakoa pikoya-kiti naniko keleyo pikale peyame enetapeoi.

¹⁸ Nipa Akolaline agale paya nou toa yatekayano, wedoa yakoa moamene. Akolali one i peku wedoa nako agopa nipa Akolaliyo one pekupa wedoa lawetema poo. One peku alekoa nakagopa nipa one alekoa nakene pekupa wene

toane noane tuku wa wene pikoyake Akolaliyo agopa takoa atukoo wa Yesuyo akeneya.

Yesuno Nine Wamene-mikitike Ak-enemo (Matiu 12:46-50, Make 3:31-35)

¹⁹ Einapetepa Yesuno nine wamene-mikitika nokoli ali atoame edea takatapeneya tokome one kakata lekoa poatekoi kene piameadeka.

²⁰ Nitoa pa kakoli enekome panagome nekqua nekameyo-mikitne enadete akolono note kakina wa okale okome

²¹ Akolaline agale yakoa tiki ali atoapa agauaka anu wamene-mikitika eni wa Yesuyo akeneya.

Pupulege Tadalita Uu Okoa Kak-eneya

Kawikanemo (Matiu 8:23-27, Make 4:35-41)

²² Padepetepa Yesu one oyali-kitipala ue dipike peapetekoa pome mepokome okome ue mine eka matanuke mea patoe wa okale mea pekeneyea.

²³ Mea pokoka Yesu mea atu pitaneyea. Atu eni pitikakoa ue mine pupulege tadalita uu oa ketipea awitikanokome ue-pala pewikanokome ue dipi patua pitoa atukademe taneya.

²⁴ Nitademe tokale one oyali-kiti one pitikaya liti tegeteka tegeteka toa mekete kamotokakete ekete Ali Muno Ali Muno toto ume atukamedekono, kamoa wa okoli kamokakome pupulege-pala pewikakoa kakene ueta kikoa okome okome kapakoa wa wa okaka teigalagakome tooko lapa eyaka wametekoa kilikoa meelogaka.

²⁵ Nitoa teitatapekale one oyalawé kikoa okome okome nooke wedoa wene tugamekete tadiki wa okale oote tekete ekete pupulege ue minetameka i agome ta wa okole eni yakoa tokono, Yesupa edoa ali kakome tokoto patu wa piti tokale ka oa kakeneya.

*Yesuyo Ipono Awitane Ago Latekanemo
(Matiu 8:28-34, Make 5:1-20)*

26 Galili ue mine eka matanuke ue dipike eni mea pote Gegesa yenane take witapaneya.

27 Galili ta-pala eni tata eni ue mineme oto piitakutukaneya. Yesu eni ta matanuke katepitakaka ipono awitane ago pade ali atoa pitikoika kawa kotua nekeneya.

28 Einagopa koto mamina kawamo yapu kilikoa piamaoa taneya. Nipa ali atoa oloyo toai taneka pa yakeneya. Ni ago Yesu kotukome one kawane pitakome ka telo okome okome ako odene meko Akolaline mana Yesu nepa nopalala edele toade nokape. No tete meamoano, wa-ye wa kowitaneya.

29 Nipa Yesuyo poane ipono ne winago takoa pa wa okale tokome kowitaneya. Eni ipono einagoke lugutukoa awinokale ete ali-kitame deko moa kapa po kakoa kapa tepo meko tokala taneya. Nitikolika kugutukoa tadekatapekale iponame einago ali piamene ta ludu leau akoa aua yakala taneya.

30 Nitane ago Yesuyo yatekome okome neke ibini te-pe wa okale okome anu ibinipa pitikali wa akeneya. Nipa oneke ipono peya mati awikolokaneya tokome ni akeneya.

31 Nitaneyake ipono-kitame Yesu kowitikete ekete geyo nine piane koa keneke wetekamea wa kowitaneya.

32 Nipete einakeya liti tono kebonoke kai peya mati kimi ke noa kakeneya. Nitaneyake ipono-kitame kowitikete ekete toto opi kunuka kunu kaike awiponoono, wetekoa takoli okome

33 nipa poe wa okale takoa pootapekete e kai-kitike awipaneya. Nitikoli einaka eina kai tono payaneke kawa palake ketipea kikilikoa pote atutapeneya.

34 Nitikoile enekete einaka eina kai egetane yene pitoa pootapekete ali atoa ta latia pitikoikaka tayo yapu luduka eni tanemo oa pupitikama pekeneya.

35 Nitikoli yatekete edele taneyake ikiti patu wa enadete nekeneya. Nitoa Yesu kakata note enekoli ipono takoa pootapeane ago mamina kakeneya Yesuno kawane wene kiyo akaneya mekale enekete ekee wa piti mati tokale kakeneya.

36 Nitikoli eida kakete enile tokale enane yename ete dika dika wa Yesuyo ipono awitaneya yakanakago latekanemo toawea akeneya.

37 Nitikoli yatekete eni Gegesa take mekoi peyame kini ta tewitikoa pa wa Yesu kowitoa kakeneya. Nipa tepene piti lobutukale kakete ni akeneya. Nitikoli ue dipike peapetekoa poademe kakaka

38 ipono takoa pootapeneya mekagome Yesu ne-pala odene kata yatono pato wa kowitikale okome nitamatono,

39 neke yapu poano pa. Akolaliyo ne-pala tokamo tubele eni tokana ali atoa eneke toawea oano pa wa wetekakale ali atoa ta latia pitikoika pokome Yesuyo tubele toa one lateko tanemo i i wa oa pupitikama pekeneya.

*Tobou Agono Kono Tuaneyake Kamotokanemo
(Matiu 9:18-26, Make 5:21-43)*

40 Yesu Galili ue mine oka lono wakapea nokale ali atoame ke wa wedia makutukoa motaney. Nipa peyame one nomotoa nepia kakete ni taneya.

41 Nitoa kakoika Dairasi wa ibini akene ago losu yapu yopikago nokome Yesuno kawane witipitakome one yapu wete noo wa kowitoa kakeneya.

42 One konakoma one odene opiane kono tuademe yene taneya pikale ni akeneya. One kono opitikaneyake mali tuku kakoa (12) tadiya ponokale tuatoa meaneya.

Einagome ne noo wa kowitikale nitouno patoe wa Yesu poademe pokale ali atoame Yesu apua takoa unukamoa pekeneya.

43 E ali atoa pakeke eya atoaka mali tuku kakoa (12) ponoka toa kamate

yokoa kakene atoaka Yesu litima nekeneya. Papete einatoa dokosa ali mekoika latekamotoa pokala taneyake padameka one latekakile toameneyā.

⁴⁴ Nitaneyake einatoa Yesuno mukiti lono lekama nokome one tokoo kakene mamina nami mitikatekaneya. Nitikale eina eina one kamate pegetoa yotokana toa yoameneyā teitatapeneyā.

⁴⁵ Nitikale Yesuyo noanu teyo mitikakato-pe wa okale peyame no mena wa okoli Pitayo okome Ali Muno ali atoa apua takoa ne unukamoa mitikakoa tikino, dekolo oko-pe-kale okome

⁴⁶ padame no mitikakile toka. Anu tele padeke weamutukome tadekolo ni uku wa Yesuyo akeneya.

⁴⁷ Nitikale inakeya teitakale akedekono, i ago mitikakoule one-pala kaukoane meamele toamoko wa einatoa kolu kolu nokale Yesuke nokome kawane witipitaneya. Nitikome e yene kakakoa eya takamotoane yoname mitikatekakou wa one mitikatekakale eina eina latekakanakamo toawea okale okome

⁴⁸ anu kono nooke wini wene tugoa meke tokoleme ne latekakolo uku. Neke tepe kolotini kilikoa pimotonu pa wa wetekaneya.

⁴⁹ Yesuyo nimo oa kakaka tobou agono yapu pitikakago pade nokome okome neke konakoma tukome tukano, mone i tikisa ago polipo takakoa kawamea wa okale yatekome

⁵⁰ Yesuyo tobou ago-pala okome okome no i agome neke kono oyake latekamele toko wa piti toameneyā mekalepa latoa kawoo wa oomotokome

⁵¹ yapu pome kakome okome Pita Yoneta Yame toa akomane etene ninetaka no-pala opia namene. Ete yene akolono meati wa tuapea pekeneyā.

⁵² Nitaneta tumaike nekene ali atoa peya tuatoake komo kata pitikoa kakeneya. Nitikoli enekome Yesuyo okome i akoma tukome tuaneya

menano, pa atu pia mekono, komo wameo wa okale

⁵³ peyame i akoma etene tukome tukano wene tekete tokome Yesu yau takaneyā.

⁵⁴ Nitimotoake eina akoma tukome tuaneya pianeta pokome one yono mootokoa kayo okome okome anu akoma wete kamoa wa okaka

⁵⁵ one yomini wakapea nokale wete kamokoa kakeneya. Nitoa kakale okome one nee wete takoa lawetoe wa Yesuyo akeneya.

⁵⁶ Nitaneyake etene nineta wene kainya pianeya kakoli okome anume i tukumo toawea wamea. Pa kini lukoa meati wa oa tukaneya.

9

Yesuyo One Oya-lawe Tuku Kakoa (12)

Akolalinele Takama Pomotoa Wetekanemo (Matiu 10:5-15, Make 6:7-13)

¹ Yesuyo one oya-lawe tuku kakoa (12) one kakuta oboa noe wa kayo oa motokome okome noanu tele patu kautakoa kakete eya toma poatino poe. Ali atoake awitane ipono takoa poe wa wetekataapea kini tane yene latekhoa toma poatino poe wa moa wetekaneya.

² Nipa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokome tokomo i i wa oa aua yawa kini tane yene latekhoa tomotoa wetekakome okome

³ kiwi eni peketepa pa pima yamene. Nipa iti toua moamoa ka ua poamoa palawe waneka kueka ua poamoa tamene. Kini tigini mamina odene kakeneya pekete pade-pala aua poamoa tamene.

⁴ Nitoa pima yawa ta padeka pote meketepa yapu yapu yawameneyā eida odene yapu-kama mea kawa pokala tamene.

⁵ Nitima yakoli pade yapu pitikoi-kitame kini yapu noe wa makutukoa moamokolipa nipa kini yapu tewitikoapa Akolaliyo kiwi kote motokolo tuku wa kini kawake kakene kege koketikoa tewitikoa pokala tamene wa Yesuyo wetekaneya.

6 Nitaneyake ali atoa ta latia pitikoika pima yakete Akolalinemo i i wa mo wia kawa kini tane yene latekoia toawineya pekeneya.

*Erodeyo Yesunomo Yakanemo
(Matiu 14:1-12, Make 6:14-29)*

7 Tobou ago Erodeyo enika enile tanemo-kama yakatekoapa wene kainya pianoya meaneya. Yesukepa pade-kitame ekete ali atoa ue motokama yakana Yone tukome tuaneyake wa kamoa noko wa oa,

8 wa pade-kitame ekete Ilaida taatekoia noko wa oa wa pade-kitame ekete Akolaline agale papete akane ago tukome tuaneyake kamoa noko wa agale oa takoa pilia kakeneya. Nimo okoimo yakatekoia Erode wene kainya pianoya meaneya.

9 Nitikome okome Yone kabe teigamotoane tokounano, i tanemo-kama yateku agopa te patu wa Yesuno lene timini enademe akeneya.

*Yesuyo Ege Egeta Kadukoa (5,000)
Ali*

*Nee Lawetanemo
(Matiu 14:13-21, Make 6:30-44,
Yone 6:1-14)*

10 Yesuno Aposelo ali tuku kakoa (12) Yesu mekata wakapea nekete kini toma yakoinakamo i i wa ootapekoli okome nipa padeka poti witimotekete patono noe wa Besaida wa ibini akene take aua pekeneya.

11 Nitaneyake Besaida take pekete tiki wa akenemo yakamotekete ali atoa one eni mekata litia nokoli oneme makutukoa motaneyea. Nitaoapa Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo i i wa toawea oa kini tane yene latekoia taneya.

12 Lou eni pene pipademe tokaka one oya-lawe tuku kakoa (12) one kakata eida nekete ekete ipa ali atoa piame taano, ali atoa ta latia pitikika tayo yapu luduka pote nee topo toa pipotino poe wa wetekamene-koli okome

13 nitamouno, kini noatiki neepa kime motokoa lawetamene-kale ekete tone neepa palawe wane ko

kakoa-pala mou yomo takuta toa enime odene pikono, i ali atoa adekoa noatiki toa totome nee edoa topo toa motokapomotoa-pe wa akeneya.

14 Nipa e yene kakene toa oi motokoli ali ege egeta kadukoa (5,000) tadiya kakedekoli ni akeneya. Nitaneyake i yene ege kadukako toakama (50) payapono pia mekala tomotono toe wa Yesuyo okale

15 e yene peya edikoa kilikoa mekatapeneyea.

16 Nitikoli palawe wane ko kakoa-pala mou yomo takuta toa moa pikoa kakome ate tibuke nepikakome Akolali-pala ke wa ootokoa popimotokome i ali atoa tatikoatino poe wa one oya-lawe mekala taneya.

17 Metekale moa tatika tatika topokoli peyame moa noa tagataapea kitipu meaneya. Nitaneyake kugu paka pitaneyea wekotoa moa ua ka katika tuku kakoa (12) mako puputua moa pianoya.

Pitayo Yesu Nepa Keraisuw

*Toawea Akenemo
(Matiu 16:13-19, Make 8:27-29)*

18 Wa padepete Yesu witimotokome pome mekome kowitikata one oya-lawe one-pala eida opia mekoli pitia yatekome okome ali atoame no te kaku wa ikiti-pe wa okale ekete

19 pade-kitame ne einagopa ali atoa ue motokama yakanakago Yone wa oa ni pade-kitame ne einagopa Ilaida wa oa ni pade-kitame ne einagopa Akolaline agale papete toawea akane ago tuutukaneyake wa kamoa nokome toko wa iki wa okoli okome

20 nimo wapa akedikiyake kime no te kaku wa iki-pe-kale Pitayo okome nepa Keraisuw Akolaliyo one wa papete takoa kakapiane ago wa akeneya.

*Yesuyo One Tete Moa Tua
Toatekamo*

*Toawea Oopianemo
(Matiu 16:20-28, Make 8:30-9:1)*

21 Nitaneyake Yesuyo okome okome Pitayo ina okamo odene ago-palaka tōawea wameamene wa ootokoa okome

22 no Ali Yatenane Oyagome tetekala moane kawou. Nipa Kanosolo ali-kitika Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kitika Mosesene totono pine toa olaukoa tiki ali-kitika enika eni ali peyame no kote tokale wawa wia tukoi. Nitikolika ta tebolo takoa pataka-pete Akolaliyo moa kamotokoo wa Yesuyo akeneya.

23 Nimo ootokoa e yene peya-pala okome no i ago litima nou wa wene pikagopa nekele tewitikoa wamene. Nipa ne wia dekatiki yomo aua nou toa tete mokoa kakeka no litima namene.

24 One kepene mama motokome tukaya wa piti motoko agopa etepea tua poo. Nitameneya no einagoke toane tuou wa one kepene mama moamoko agopa pa mea kama poo.

25 Panagome-kihi one yomini atukome atumotoake itonoke pia kawa tokoya peyado mootapead-ekalepa edeya weike moamoo.

26 Panagome noka anu olaukakou agaleka ya motokome wakalepa nipa no Ali Yatenane Oyago telekole toane wakapeane nekene oneka ya moane waou. Agetaika one wene kiyo akeneya meki edelo ali-kitika pā teleta tootapeneyea meki toane meane wakapeane nekene nitou wa Yesuyo akeneya.

27 Nimo ootokoa okome ita kaki-kihi padeka-kihi wete tuameneya mekete Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokole enoi wa Yesuyo akeneya.

Yesuno Lene Timini Eya Pa Tootapenemo (Matiu 17:1-8, Make 9:2-8)

28 Yesuyo einaka einamo ootokaneyata pataka ketepo kakoa (8) tadia ponokale paka witimotokome pome tono tobouke Akolali kowitademe ate lewia pekeneya. Nipa Pita Yameta Yone toa aua pekeneya.

29 Aida kowitoa kakaka one lene timini padele tootapea one kakene

maminaka yati yati toa ake tootapea taneya.

30 Nitaneya kakata ali takuta Mosese Ilaidata kotikataapea nekete one-pala ko oa kakeneya.

31 Nipa pā teleta tootapeneyata kaketepa oneke papete oa piane toa taatekakome Yerusalem take pokome tuateka ko oa kakeneya.

32 Nitoa kakoika Pita one oyagotaka pia kadukataapea mea kamokoa enekoli Yesu pā tootapeneyea kakenele enoa one-pala opia kakene agotaka enoa taneya.

33 Einagotame Yesu tewitikoa poadete pokoiwa Pitayo okome Ali Munu kiwi ko oa kakita toto odene ya kakono, epetekono, neme nitika wa okalepa nipa aga yaru tebolo Moses kita Ilaida toa kini wikakakala too wa akeneya. Enipa wene bebo akatapeneyea kakome wene toamokome akeneya.

34 Enimo oa kakaka wedome agopa takoa kauma nokale Pita one oyali-taka piti tokale kakeneya.

35 Nitoa piti tokale kakoika wedo keneke agale ludu nokome okome wini agopa anu mana anu takoane kakapikou agono, one oka toa yakoa tamene wa okale

36 yakoa enekoli Yesu odene kakedeka. Nitaneyake kini eni enekoinakamo enipete-mene pa kini luaneya mea odenago-pala i i wa tōawea ikileka toameneya.

Ipono Awitaneya Meane Mati Latekanemo (Matiu 17:14-18, Make 9:14-27)

37 Podolikama eni tono tobou wane koa pokoli ali atoa peya mati obomoa Yesu kotunaneya.

38 Nitoa oboa kakoita panagome kayo okome okome Tikisago, anu manago i pikono, ena. Onepa anu odene opikouna agono, enoa latekakamene.

39 Oneke ipono awinokolo kā wa telo ootapekala toko. Nitane ipono awinokome peteka peteka tokolo timini kabunuuke lako kāua yotokoa kakala toko. Nipa mati tewitikoa

poamademe wakala toa dika dika toamene tete mekala toko.

⁴⁰ Nitikala tokolo tekene neke oya-laweme eni ipono takoa wetekakoe wane auane nokounake takoa wetekaku pekete wili toa wakoi wa etename akeneya.

⁴¹ Nitikale yatekome Yesuyo okome ae ipete meki-kiti kime Akolalinele takamoa wene moa koiganeya mea tikino, kini eni poane wene tewitikoa wamotoane edoane nepiane meamou wa ootokoa matiyane etene-pala okome neke mana mati no kakuta aua noo wa okale

⁴² manago noka noka ipono awinokome itonoke telo moa pitikoa peteka peteka takaneya. Nitoa kakaka takoa pa wa Yesuyo ipono takoa wetekakome mati latekaneya. Nitooapa neke mati ino moa wa etene metaneya.

⁴³ Nitaneyake Akolaline tele patu kautakoa kakome tokale enekoi peyame ilepa i tokono enatoe wa ka oa kakeneya.

Yesuyo One Tuatekamo Lokoa Akenene Agale

(Matiu 17:22-23, Make 9:30-32)

Yesuyo padele padele tokaleke e ali atoa peya wene kainya pianeya kakete k_a oa kakoika Yesuyo one oya-lawe-pala okome

⁴⁴ kiwi-pala i ukumo wedoa yakoa moa wene taneya meati. No Ali Yatannane Oyalipa pade ali-kitame wimo-toa panagome ete moa meademe toko wa okale

⁴⁵ yateketekete kini wene agopa takatapeneyea tokome wene toameneya. Nika neme wini okopa edemo wa eke oko-pe wa yakamene piti tokale meaneya.

Kiwi Kako-kitipa Mainago Ako Ago-pe

Wa Oa Takoa Pili Pili Toa Kakenemo

(Matiu 18:1-5, Make 9:33-37)

⁴⁶ Yesuno oya-laweme kiwi kako-kitipa mainago ako tobou meateko ago-pe wa oa takoa pili pili toa kakoika

⁴⁷ kini tepene pikoi wene tetoa enekome mati pade motokome one kakaya liti kakakome okome

⁴⁸ panagome-kiti dikane de mati deya nooke toa makutukoa motokomepa nipa no eni dekoa makutukoa motoko. Ni panagome-kiti no makutukoa motokomepa nipa no moa wetekaka ago dekoa makutukoa motoko. Anu oya-lawe kiwi keku agopa Akolaliyo ako ago tetepo takoa meko wa Yesuyo akeneya.

Kipala Poi Teiamoko Agopa

Kipala Kibutua Kako Ago Eni Wa Akenemo (Make 9:38-40)

⁴⁹ Yoneyo Yesu-pala okome okome Ali Muno anu ukumo yakamene. Panagome neke ibini wedekoapa ali atoake awitane ipono-kiti takoa wetekakala tokale totome enekoo. Einago toto-pala opia yako ago toamokolo tokome wa pade dikamea wa kikoa okoo-kale okome

⁵⁰ toa kamotonu, wa pade edikoa kikoa wameamene. Kiwi-pala poi teiamoko agopa kiwi-pala oya kakoa auapeko ago eni wa Yesuyo akeneya.

Sameria Yename Yesu Wakenemo

⁵¹ Akolaliyo Yesu a tibuke aua poateka tigotokale Yerusalem poada wa pitimoa pekeneya.

⁵² Nitoa poademe pokome ali pademene patepoe wa wetekakale pote Sameria yenane ta padeke Yesu noatekale nodokakadete pekeneya.

⁵³ Nitikoli eni take yename ekete einago Yesu mone Yerusalem take poademe pokono, Yu ago tadekono, makutukoa moamato wa wakeneya.

⁵⁴ Nitikoli enekete one oyalita Yame Yonetame ekete Ali Muno toe a tibuke itipono akeneya pitakome i yene wia nootapemotonu ta wa totame Akolali kowitikamotoa okope wa okoli

⁵⁵ Yesuyo ete peketapekome wawe wa einagota kikoa oomotokome

⁵⁶ one oya-mikiti-pala pade take pekeneya.

*Yesu Litima Pekete Toatekomo
(Matiu 8:19-22)*

⁵⁷ Yesu one oya-laweka ka ludu kutu potokakoa panagome Yesu-pala okome okome ne pokoka litima pou-kale okome

⁵⁸ yanai ini eya kini piatiki yene pikoyake Ali Yatenane Oyago pade no naliyomo mokoane piatekuyaka toamoko wa akeneya.

⁵⁹ Wa panago-pala one pukuka litima namene-kale okome agetai tuaneya pikono, oloyo toomotekene nee litima nou-kale okome

⁶⁰ Akolalinele takamekete tuaneya piou toa pa meki-kitame tuane ali atoa oloyo tomotono, tokamota. Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokomo oa pupitikapoano pa wa Yesuyo akeneya.

⁶¹ Wa panagome okome Ali Muno ne pokoka litima noadene tukuno, nitadeneke namolo takoane anu yapu pitiki-kiti tebeane lionate opou-kale okome

⁶² panago one nokana lono kabe takakoa pou toa tokome one namolo tokanakaleke wene piitikaneya mekomepa nipa Akolaliyo talo toko take pamele toamoko wa Yesuyo akeneya.

10

Yesuyo One Oya-lawe 72 Takoa Motokome

Akolalinemo Oa Pupitikamotoa Wetekanemo

¹ Wa naniko Ali Munoyo one oya-lawe ege odepeta kadukoa wa lene kolo kakoa (72) ali-kiti takuta takuta wa takoa moa wetekakala taneya. Ali atoa ta latia pitikika tayo yapu luduka one nani noateku toa kiwi namolo takoa pima yawatino poe wa wetekaneya.

² Wetekakome okome ipe nee kakoya wakoa momotoa nodokoa kibutukakoa kakoyake eni ipe ludu wakoa moatiki yene natetekoa kakino, Akolali eya wa kowitikamene. Ipe nee kakoya wakoa mou toa neke ali atoa motokamoton, neke pupu yene wete

takoa moa wetekoano ta wa Akolali kowitamene.

³ Poatino poe wane wetekakilepa lene pianeya yo tane tue-kiti yakika sipi sipi kai tine moane wetekou toane tukuno, eya toma pamene.

⁴ Kue ka ua poamoa ni padeya-kti uatiki kaka ua poamoa ni kawa yeneka meko poamoa tamene. Pake pake ali atoa kotuketeka ko wameneya pa ponokala tamene.

⁵ Yapu pade tuapea peketepa i yapu pitiki-kiti tepe kolotini mataketikoa meamene wa namolo takoa amene.

⁶ Nitao ootokoa kakete enekoli wene ko akeneya mekago meadekalepa kini okoi agale einagoke weamutukome one tepe kolotini mataketikoa mekoo. Dikane ago pade eida meameadekalepa nipa kini oa metekoi agale pedekome pinali-kiti kiwike weamuoo.

⁷ Panagono yapu tuapea peketepa pa eida-kama meamene. Nee ue eya takoa metekoiya moa namene. Ni edoa-mo. Panagome-kiti panagono pupu takakolopa one eni pupuke kue eya moateko toa pupu pinagome meamedekolo ni ukuno, yapu yapu pima yawameamene.

⁸ Ali atoa ta latia pitikoika pokoli makutukoa motekete ue nee eya takoa lawetekoli paduya kekaneya latikameneyea peya moa namene.

⁹ Nitaoapa yene taneya pikoi-kiti kini tane yene latekoapa eya wa oa tamene. Akolaliyo ali atoa pawe toa talo toateko tigotokama noko wa amene.

¹⁰ Wa ta padeka pokoli makutukoa moamokolipa nipa kini yapu ludu patukakete ekete

¹¹ kini ta ludu piko doo tone kawake kakeneya opi tadekakilepa kiwi pubu ekete tokono, eya wa wene taneya meati. Akolaliyo ali atoa pawe toa talo toateko tigotoma noko wa eni yene tewitikoa pamene.

¹² Ae, wipitia ta pataka-pete Akolaliyo ali atoa takoa enoa kibu motokomepa kiwi maku-tukoa moamokoi yene dika dika toamene tete meoo. Nipa Sodome

take yename poanele tubele-kama tokoike nami wia tete meteka toa moa patukoa tete ako mati meoo wa Yesuyo akeneya.

Korasine Besaida Kapaneame Tameneke

Pitikoi Yename Yesu Wakeneyake Akenemo (Matiu 11:20-24)

¹³ Ae, Korasine ta-pala Besaida tata pitiki yene kiwi pubu ukumo yakoe. Kiwi pakeke ele kule tubele mati toma yakounakale mone Taia Saidone tata ludu toma yawou tokapa nipa kini namolole tevitikoa wakete palu watea kuku yotokataapea toi toka. Mone yenameke dikoa wete toi tokake kime pade nitamokoina.

¹⁴ Akolaliyo ali atoa takoa enoa kibu motoka-petepa mone Taia Saidone tata pitane ali atoa tete meoo. Ae, eni tete meteka toa moa patukoapa Korasine Besaide tata pitiki yene kiwi dika dika toamene tete meoono, nepiamene.

¹⁵ Ae, wini Kapaneame take pitiki yenepa Akolaliyo kiwi a tibuke moa kamotokoono wene pianeya meki-pe. Akolaliyo nitameneya poane take poe wa kiwi moa pitikoo.

¹⁶ Anu oya-lawe kini agale yateki yenamepa anu agale-pala deko yateki. Kini agale yakamo a kiwi waki yenamepa anu agale-pala deko yakamo a no waki. Anu agale yakamo a no waki yenamepa no moa wetekaka agono agale-pala deko yakamo a one waki wa Yesuyo akeneya.

Moa Wetekane Ali-kiti Wakapea Nekenemo

¹⁷ Yesuyo ege odepeta kadukoa wa lene kolo kakoa (72) moa wetekane ali-kiti one mekata wedianeya wakapea nekete ekete Ali Muno neke ibini wedekoa ta wa okoole poane ipono-kitameka yakoa tokoi-koli okome

¹⁸ Setanu a tibu kawa pitakikakale enekou. Nipa katiapale tane tetepo tootapekome pitakale enekou.

¹⁹ Yakoe. Ali tania tukako kaya-kitika kaala-kitika wia kautakoa ni kiwi-pala poi tejane ago Setanuno tele moa kawikoa toino, anu tele patu kautakoa kakete nitoi wane eni toatekoi tele lukakouna. Nitikounano, padameka kiwi toa potokamele toamoo.

²⁰ Takoa poe wa ikili ipono-kitame yakoa tikike wedia kawameamene. Nitameneya, Akolali a tibuke mekome kini ibini one bokuke wia mekaneyano, kee wa wedoa wedia kamene wa Yesuyo akeneya.

Yesu Wedia Kakome Akolali Ke Wa Akenemo

(Matiu 11:25-27, 13:16-17)

²¹ Einata einapete Yesu Epetane Yomini patu kautakoa kakome wedikome okome Atai Ali Muno itono tibuta yopia kako ago nepala ke wane uku-ye. I uku agalepa pa nana mati keneya meki-kiti i i wa neme wene taka taka tokoyake itono peku wene toa naki-kiti wene takameke pa neke luaneyamekono, ke wane ni uku. Atai, neke widikakepa neke epene wene-kama piko toa litiapa dikou wa wene toopikanakale taatekaoa toko wa Yesuyo Akolali-pala akeneya.

²² Nimo ootokoa okome Agetaiyo one tele patu kautakoa kama pamene wa one peku no lawetetapeka. Nopa dikane ago wa padameka wene toamikiyake Atai Akolaliyo wenepa toko. Atai Akolali onepa dikane ago wa padameka wene toamikiyake one mana noanume wene tuku. I alime i atoame Agetai wene tomotou wane takoane moane kakaku-kitameka Atai Akolali wene tiki wa Yesuyo akeneya.

²³ Nimo ootokoa kakomepa etekitame yakamomotoa one oya-lawe kakoi lono ete peketapekome okome kime i enoa kakile-kiti enoa motiki ali atoapa kolotine meoi.

²⁴ Kipala i ukumo yakoe. Kini leneme enoa kaleme yakoa tikiyakiti ali kainya matiyame enoane yakoane toadiya wa papete nepia meaneya. Nipa Akolaline agale

toawea akane ali-kiti ni ako meane tobou ali kainya matiyame nepia meake enoa yakoa toameneya mea pa tuma-kala nekeneya.

Sameria Take Agome Yu Ago Aua-peanemo

²⁵ Mosesene totono pine toa olaukoaa tane ago pade Yesu kakata nokomepa i agopa wene meane ago patu wa pitia yatekome okome Tikisago, edele tekene meane kama pou-pe-kale okome

²⁶ neme wini okolekepa Moseseno totonoke edemo wa wia mekaneyape. Eni agale oi motikilepa edemo wa wia mekanemo oi motoko-pe-kale okome

²⁷ neke Ali Muno Akolalike wedoa wene mekoaa meamene. Nipa neke tepe kolotinime toa neke yominime toa neke teleme toa neke weneme toa tamene. Ni pinali neke wa wene mekoaa mama motoko toapa yete pade ali atoakeka wene mekoaa mama moamene wa wia mekaneya piko wa okale okome

²⁸ neme wini okopa nimini eke okono, wini okana toa toma pekepa nipa mea kama poo wa akeneya.

²⁹ Yesuyo nimo okale one wene muno meaneya mekome akene tetepo takamotoa okome okome Moseseyo yete pade ali atoake wene mekoaa mama moamene wapa edane ali atoake okome akeneya-pe wa okale Yesuyo eya wa pedoa agale akeneya.

³⁰ Panago-kiti Yerusalem ta pi-imotokome Yeriko take keti poademe pekeneya. Poademe pokomepa ali wia kinikiya odomoa pokala tane ali-kiti kotukale one mamina eya odoa moa layo toua witaney. Nitikete einago tuademe pimotoa pekeneya.

³¹ One eni tuademe pikata Akolalike lodo yotokoai tane ago pade ka ludu naniko nokome enetekoake pa pimotoa eka kebonoke kokotokoa patukoa pekeneya.

³² Wa naniko Lipai yatene ago pade einata einago tuademe pikata nokome enetekoake eina toa pa

pimotoa eka kebonoke kokotokoa patukoa pekeneya.

³³ Nitikala taneyake mone Sameria take ago ka ludu nome enekale einago tuademe pikale enetekoapa ela moa

³⁴ pinele pome one witaneka petopala gerepi po kū ueta pekoaa yotokatapea togotokaneya. Nititikoaa one dogi kai tali waneke mekoaa ali atoa dekoaa piai tane yapuke aua pome pikoa meaneya.

³⁵ Nitoapa podolikama tewitikoa poademe kakome eni yapu talo tane ago kina takuta metekome okome i ago pikoa meano ta. Nee ue eya lawetekoya-kiti i kueme topo toa motokakale adameadekalepa nipa oto wakapeane nekene nami wiane kue pade meou wa pekeneya.

³⁶ Eni witane ago tuademe pikata ali tebolo nokala taneyano, odene agome einagopa one oyago tetepo takaneyano, mani ago-pe-kale okome

³⁷ one ela moa auapeka agopa einago eni wa okale okome nipa one eni tane toa toomoa pamene wa Yesuyo akeneya.

Maasa Mariatane Yapu Yesu Ugu Pekenemo

³⁸ Yesuyo pato wa one oya-lawepala kutu pome ali atoa ta latia pitikoi take witapaneya. Nitikale atoa pade Maasa wa ibini akene atoame one yapu ne noo wa makutukoa motaney.

³⁹ Nitaneyake eina atoane wamene atoa Maria wa ibini akene atoa Yesuno kawane nome mekomepa one olaukoaa oka agale yakakoa meaneya.

⁴⁰ Nitoa mekaka Maasa one pupu nami namita kakale tokome tepe we taneya mea Yesu mekata nokome okome anu wamene atoame anu kidene nee eya takoane pupu tomo-toa wawa i nome mekono, neme no ela motekepa nipa no neke wamene atoa auapeano pa wa wetekamene wa okale okome

41 ae, anu oyatoa Maasa ne-pala ukumo yakamene. Pa pupu toatekoya-kala tokoa kake teke wene keda taneya mea tepe-pala we tokolo winipa oko.

42 Padele epetaneledo katekoia neme toameadeko. Enilepa Mari-ayo anu i laweteku peku noada wa yakakoa meko. One i yakoa motokoya padame katekoia moamele toamoko wa Yesuyo Maasa-pala akeneya.

11

Kowitikete Oatekomo Olaukanemo (Matiu 6:9-13, 7:7-11)

1 Wa padepete Yesu padeka kowitoa meaneya. Kowititikoa mekale one oyago pade nokome okome Yoneyo one ue motokane yene kowitikete toatekoile olaukane toa toto olaukoa ta-kale okome

2 Akolali kowitiketepa eya wa kowitikala tamene.

Atai, neke ibinipa ali atoame paya tetepo takameneya kei pi-motono ta.

Neke ali atoa pawe toa talo toano ta.

3 Ta patako toa-kama tone noateko nee moa lawetekala tamene.

4 Tone tokoo poaneleke po letu mekakana keetapeamene.

Toto-pala poanele tokoi yene peya kini eni tokoi poaneleke tote po letu mekakoo toa keetapekete tekete ni oko.

Padele padeleme toto etepea liamomono, yopikoa kamene wa Akolali kowitikala tamene wa Yesuyo akeneya.

5-6 Yesuyo enimo ootokoa okome anu oya-lawe kiwi panago tube likonu ta likale-kiti neke oyagono yapu peke eke anu oyago pade padeka poademe anu yapu deko pinoko. Nitikoyake one lawetateku nee piamokono, palawe wane tebolo nami kakoane mouno mea ta wa neme kowitikale okome

7 anu kago keteaneya kako. Anu mati-kitika no-pala atu pia meokino, kamoane meamele toamokono, teko takamea wa-kiti oo.

8 Nimo okaleka mano wa neme oai toa kakale enekome kamoa nokome neke moateko toa-kama moa menoo. Nipa ne i agopa one oyago kakono, moane menada wa moa menokoya mena. Pa neme mano wa oai toa kakaleke nitoo.

9 Nipa kipala eya wane ukuno yakoe. Akolali kowitoa kakolipa yakoa too. Paduya-kiti tuku toa kaketepa enamuoi. Kago wi wi toa kakolipa pinagome kago pekanokale tuapea poi wane uku.

10 Eni uku toa kowitoa kaka agomepa nipa one eni kowitikaya moo. Paduya tuku toa kaka agomepa nipa one eni tuku tokaya enamuoo. Kago wi wi toa kaka agopa nipa pinagome pekanoo.

11 Anu oya-lawe kiwi panago neke mana agome mou pade nouno mea ta wa-kiti okalepa ali tania tukako kaya pade neme yotokoa meoo-pe.

12 Ogada mu nouno mano wa-kiti okalepa kaala pade yotokoa meoo-pe. Nitamoo.

13 Kiwi poanele-kala tiki-kitameke kini mati-kiti epetaneya takoa mekala tiki. Epetaneya takoa moa mekala tiki toa moa patukakome a tibuke meko kiniketaiyopa one Epetane Yomini kiwi meoo. Nipa one kowitikoi ali atoake awipoano pa wa moa wetekoo wa Yesuyo akeneya.

Yesu Belesebule Patu Kautakoa Kakome

Ipono-kiti Takoa Wetekako Wa Akenemo (Matiu 12:22-30, Make 3:20-27)

14 Wa padepete Yesuyo panagoke awitane ipono takoa pa wa wetekaneyaka eina agale wamene agome agale titia okale yatekete e ali atoa wene kainya pianeya kakeneya.

15 Nitikete padeka-kitame ekete beita ipa ako odene meko tobou ipono Belesebulene tele patu kautakoa kakome ipono-kiti takoa wetekako wa akeneya.

16 Wa padeka-kitame likoa enekete ekete neke tokolepa Akolali patu kautakoa kake tadekalepa a tibuke padele tubele witakamotono ta wa akeneya.

17 Nitikoli kini tepene pikoi wene tetoa enekome okome ako odene meko tobou agoke lukoa meki yenedo kako poi toa meketepa wete atutapepoi. Odene yapu keneke pitiki-kitika ete oto wa puutakutukoa meketepa nipa yapu-kiti kilia tadtapeou toa tadoa pootapepoi.

18 Edikoapa Setanuno yatene puutakutukoa meketepa edoa mea kamotoa-pe. Mea kawamoi. Noanupa eni tobou ipono Belesebulene tele patu kautakoane kakene ipono takoa poe wane wetekakala tuku wa wini iki.

19 Noanupa Belesebulene tele patu kautakakene ipono-kiti wetekaku wa ikino, kini totono litia tiki ali-kitame ipono-kiti takoa wetekaketepa te patu kautakoa kakete tiki-pe. Anume takoane wetekakene tukuna toa tikino, kime no ina akoa kakinapa kapene wakoa akediki.

20 Akolali patu kautakoane kakene ipono-kiti takoa poe wane wetekakala tukuno, Akolaliyo one ali atoa pawe toa talo tokotapa kiwi pake wini witadeko.

21 Telekagome tue poyo dolo eya mana patu pikoa mekome yapu yopikalepa onekeya peyapa kode moameneya pa eida pia kawoo.

22 Wa one tele moa patukoa tele tube mati tane ago nokome einago moa kautakome eya too. Einagome one tue poyo eya ika iyamepa ete yene wiane litiou wa pikoa kakanakeya-kiti odoa moa onekeyapala kode moa aua pokome one yene tatia meetapeoo.

23 No-pala lipua meamoko agomepa nipa no-pala poi eni teigome toko. No auapeamo a mekuta ali atoa koukoa mekamoko agomepa nipa ali atoa tadekoa litikome toko wa Yesuyo akeneya.

Ipono One Mekanata Wakapea Nekenemo (Matiu 12:43-45)

24 Ipono pade panago takoa pokomepa eya toko. One koo meatekota ta pitamene ta ludu tuku toa kawa teko tokolo wako. Nitoa wakomepa one takoane wawane nokounata wakapeane pone mepou wa wene piitikoa

25 wakapea pome enepokolo einata do pokoa kalotokaneya kakedeko.

26 Nitaneya kakolo enemotokome tuku topokome ipono-kiti tatono kakoa (7) one poanele natele tomotoa poanele pine wia tagoa tiki ipono-kiti enamua einata aua noko. Aua nokolo einakagoke awitikete awitikili tokome one namolo poanele nateleka toa meake wipitikomepa poanele tubele-kama toma yako wa Yesuyo akeneya.

Ali Atoa Kolotine Meatikimo

27 Yesuyo enimo ootokoa kakale atoa pade ali atoa oboa kakoita kakome kayo okome okome i ago ne opia pikoa mea adu tanikakoa meane atoapa kolotine meko-kale okome

28 winipa nimini okoyake kolotine wedoa meki-kitipa Akolaline agale yakateko a toma yaki-kiti eni wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Padele Tubele Tomotoa

Likoa Enanemo (Matiu 12:38-42)

29 Ali atoa Yesu kakata note-kala apua takoa kakoli enekome okome ipete kaki yename poanele wedoa toma yakina. Nipa no i ago Akolali patu kakedekalepa padele tubele mati witakamotono ta wa likoa enekina. Nitikiyake Yona einago-pala tubele mati tane toa tokale enoi. Padele pade enamoi.

30 Akolaliyopa i ago Yona one patu kautakoa kakedeko wa Ninepa yename wene tomotoapa Yona einago-pala padele tubele mati taneya. Eina toa Akolaliyopa one patu kautakoane kakedeku wa ipete kaki yename wene tomotoapa Yona-pala tokanakale no Ali Yatenane

Oyago-palaka padele tubele mati toono, nepiamene.

³¹ Ae, Akolaliyo ali atoa takoa eneka-pete Siba take ako meane tobou atoa kamokoa kakome okome Yesu kaka-pete mekoi Yu yene kime toa potokaneya wa kiwi akoa agale oo. Ni edoa-mo. Eina atoa mone atoameke Solomonono peku noademe ta padeka mati mea nekeneya. Nitaneyano, kipala ukumo yakoe. Tobou ago Solomon keku kamotoane no ako ago nukuyake kime pade anu peku noamadete waki.

³² Ae, Akolaliyo ali atoa takoa eneka-pete Ninepa take yeneka kamokoa kakete ekete Yesu kaka-pete mekoi Yu yene kime toa potokaneya wa kiwi akoa agale oi. Ni edoa-mo. Yonayo Akolaline agale Ninepa ta ludu mo wima pokale yatekete eni yene Akolalike tepe kolotini pekoia piitapeneya. Mone yenameke nitaneyya. Nitaneyano, kipala ukumo yakoe. Yona einago keku kamotoane no ako ago nukuyake Yu yene kime pade anu peku noamadete waki wa Yesuyo akeneya.

Labo Toleke Pedoa Akenemo (Matiu 5:15, 6:22-23)

³³ Panagome-kiti one labo udukakomepa nipa bokosi wane keneke potipiamoa okolo petene moa pekoia kautamoia tokome eya toko. Labo piatiki walaike-kama moa piko. Nipa ali atoa yapu tuapea nekete eni papa keleyo toa kakale enemotoa ni toko.

³⁴ Eina toa labo toeple yapu pa takalogou toa kini lenetame tepe kolotini eya pa takalogako. Lenetado epetaneyya kakepa nipa tepe kolotini pa takatapeneya kawoo. Ae, neke leneta poaneyatado kakepa nipa tepe kolotini yomiyomume agopa takatapeneya kawoo.

³⁵ Tepe kolotini pa takatapeneya meku wa oake yomiyomu kenekemekaya tokale wedoa meamene.

³⁶ Yomiyomu dedeyaka toameneyya tepe kolotini pa takatapeneya mekopa nipa labome pa takalogou toa ne pa takatapeneya kawoo wa Yesuyo akeneya.

Parisi Ali-kitika Mosesene Totono Pine

*Toawea Olaukane Ali-kitika Kikoa Akenemo
(Matiu 23:1-36, Make 12:38-40)*

³⁷ Yesuyo nimo oa kakaka Parisi ago padame one yapu nee noano noo wa okale nipa pata wa pokome nee mekome nakeneya.

³⁸ Nee noa mekale Parisi agome enekale one yono uele tadameneyya pa mekome nakale enekome wene kainya pianeya meaneya.

³⁹ Nitaneyake Ali Muno agome okome ne-pala ukumo yakamene. Parisi ali-kti kini mete okolo eya abe kogilepa ekolo abe pa kamotoa lede tokoo abe koottapekala tiki. Nipa kepeneme epeteku wa oake kini tepene panagoneya moadiya wa tepi moa enika eni poanele toma yaki.

⁴⁰ Ae, paya nou toa mekete tiki. Akolaliyo tokoo pikoya-kti latikilepa ekolo pikoya-kitika latikome latia pianeya. Nitaneyano, tokoo ekoloka abe koottapeamediki. Enipa nimini uku-pe.

⁴¹ Kini mete okolo kagono keneke pianeya-kti tatikoa ponopene ali atoa meteketepa nipa kini mete okolo eya abe koottapeneya piou toa mea epetekoino, nitamene.

⁴² Ae, Parisi ali-kti kime dika dika toamene tete moino, nepiamene. Ni edoa-mo. Kini yamanu ludu witakoya nee deya-kti pilia moa oi moteketepa yonota tua pikolopa odene katekamoia ipa Akolalineya wa takoa pikakala tiki. Ae, ali atoame tanele kiyotokoa takoa enoa Akolalike wene mekoia mea enika enile tobou kakoa tamedikiyake toamekete pa natele tokala tiki.

⁴³ Ae, Parisi ali-kti kime dika dika toamene tete moino, nepiamene. Ni edoa-mo. Losu yapu peketeka ibini akene yene meatikita meada wa

pote mepokala tiki. Makesikeka ali atoame Tikisa ago Tikisa ago ke wa kiwi kei pimotada wa yakala tiki.

⁴⁴ Ae, Parisi ali-kiti kime dika dika toamene tete moino, nepiamene. Ni edoa-mo. Kipa tuane yene oloyo toai taneka tetepo taneya meki. Nitimo-toake ali atoame enamene ya paya nou toa teteponokala tiki wa Yesuyo akeneya.

⁴⁵ Nitaneyake Mosesene totono pine toa olaukane ago padame Yesupa-pala okome Tikisa ago winipa anu yagono-mikiti-pala deko a kake okokale okome

⁴⁶ Ae, Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kiti kime dika dika toamene tete moino, nepiamene. Ni edoa-mo. Ali atoa padeya padeya keda tokoya kini kotomanek moa aukou toa kini wene keda takakala tiki. Nitikiyake eni keda nateya deyaka yapetekoa ate motokamiki.

⁴⁷ Ae, dika dika toamene tete moino, nepiamene. Ni edoa-mo. Akolaline agale papete towea akane ali-kiti oloyo taneka kalotokoa yapu deya wikkakala tiki. Kini kaua-mikitame eni ali-kiti wia tukama nekeneyake tiki.

⁴⁸ Nipa kini kaua-mikitame tanelepa epetanele tane tetepo takoa tiki. Kini kaua-mikitamepa Akolaline agale toawea akane ali-kiti wia tukama nekeneyake. Kimepa eni ali-kiti oloyo taneka kalotokoa pikala tiki.

⁴⁹ Kime nitoi wa Akolali wene muno meaneya mekome eya wa oa pianeya. *One agale akatiki ali-kitika one agale oa aua yawatiki Aposelo ali-kitika kiwi mekoika moane wetekakala tou. Nitikolu nokoli enekete Yu yene kime padeka-kiwi wia tukoa wa padeka-kiwi tete mekala toi wa oa pianeya.*

⁵⁰ Namolo namolo titimoa kini kaua-mikitame one agale akane ali peya wia tukama-kala nekeneyake. Eni wia tukama nekenek nami papete wiameneyake opi kabe koukao nami wiapa ipete kaki-kiti kiwi Akolaliyo kibu moono, nepiamene.

⁵¹ Titikilepa wamene agome Ebele wia tukaneya. Wipitikilepa tobou losu yapu keneke Sekaraia wia tukaneya. Nipa eyata pake Akolalike lodo yoai tane walai-pala tobou losu yapu olege takoa tipi tane yapu lukuta eniyata pake Sekaraia wia tukaneya. Eni ali-kiti wia tukama nekenek nami papete wiameneyake opi kabe koukao nami wiapa ipete kaki-kiti Akolaliyo kibu moademe toko.

⁵² Ae, Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kiti kime dika dika toamene tete moino, nepiamene. Akolaliyo talo toko take one peku nopadete ali atoa kago ketepone patukoa ponadete tokoiyake eni kago peatekoi kii kime toa pokolina. Nipa kiwi patukoa poamadete wakoiyake ete ali atoa patukoa ponomotoa papukamokoina wa Yesuyo akeneya.

⁵³ Nimo oomotokome pokale Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitika Parisi ali-kitika one-pala timini luaneya i i wa pitia yakoai toma pekeneyake.

⁵⁴ Nipa natemoka omotadiya wa kakete one likoa enoai toma pekeneyake.

12

Wene Takuta Pianeya Meki Yeneke Akenemo (Matiu 10:26-27)

¹ Eina ali atoa ege egeta kadukoa apua takakete ete oto wa muku muku toa kakoli enekome Yesuyo one oya-lawe-pala okome Parisi ali-kiti kini yisi kugu kiwike weamutukaya kekateko yamene wane uku. Enipa wene takuta pianeya mekike ekene uku.

² Padele padele kaukao toma yakenel peya naniko keleyo wittapeeo. Padeya padeya paigakoa pianeya-kitika naniko keleyo pikale peyame enetapeoi.

³ Nipa likonu kakete okoi agalepa ali atoa lou pake kakete yakatapeoi. Ekolo kini yapu keneke kago keteketikoa kakete oi oi wa okoi toa

pade-kiti yapu yalini lewia kakete i i wa toawea ootapeoi.

*Akolali Piti Moamene
(Matiu 10:28-31)*

⁴ Anu oya-lawe kiwi-pala i ukumo yakoe. Yete pade ali-kitame kiwi wiou wa lama moa lagotoa tukatekoapa wa naniko kiwi-pala padeleka tamele toamoo. Dikaki ali-kiti piti moameamene.

⁵ Kini piti moatiki agopa eya ago. Akolaliyo panago wia tukatekoia poane take pa wa moa pitikamele tokono, Akolali einago piti moamene wane uku.

⁶ Dee ini deya ko kakoa (5) topo toa kue motikilepa dedeya tuane kue takuta odene mokala tiki. Enipa nimini ukutu-pe. Dikane ini deyapa dedeyaka Akolaliyo odeneka katekameneya peya talo toa kako.

⁷ Ni ago Akolaliyo anu oya-lawe kini wagoke witako pineka kako toa oi moa talo toa kako. Ni agome ini deya-kiti mamapa moake paya tetepo takakome kipa one kolotini yene wa wedoa mama moa talo toa kakono, ete-kitame kipala padele toatikilekeka piti moameamene wa Yesuyo akeneya.

⁸ Kiwi-pala i ukumo yakoe. Panago ali atoane leneke kakome no i agono peku noane tuku wa toawea okalepa eina toane no Ali Yatenane Oyago Akolaline edelo ali-kitane leneke kakene einagopa anu peku noa tokago wane toaweanou.

⁹ Wa panago ali atoane leneke kakome no i ago kote tokolo waku wa okalepa eina toane no Ali Yatenane Oyago Akolaline edelo ali-kitane leneke kakene einagopa kote tokolo waku wane waou.

¹⁰ Panagome-kiti no Ali Yatenane Oyago tea agale akakalepa one eni poanele tokake po letu mekakana Akolaliyo oyake kekile too. Wa panagomedo one Epetane Yomini tea agale akakalepa nipa one eni poanele tokake po letu mekakana Akolaliyo kekile toamoa etene kibu moo.

¹¹ Anu oya-lawe kipa ete-kitame kini losu yapukeka tobou ali-kiti mekoikaka Kanosolo ali-kiti mekoikaka lia aua poi. Nitikoli peketeka edemo uku patu, edemo topo takoane uku patu wa tepene li li wa kamotoa meameamene wane uku.

¹² Nitikoi-petepa Epetane Yominiyo kini oatiki toa i i wa wene taka taka too tokolo tekene ni uku wa Yesuyo akeneya.

Kamo Ago-pala Pubu Akenemo

¹³ Ali atoa kabeta pake kakome panagome Yesu-pala okome Tikisa ago, agetaiyo kadimo okana toa anu wamene agome toameneya toneketaineya tatia no meamokono, neketaiyo kadimo okana toa ta wa neme akamene wa okale

¹⁴ Yesuyo kikoa okome okome kini koiso yatekamene wa no teyo moa kakaneya-pe. Kinikiya tatikatakutukamene wa no teyo takoa motaney-pe. Padame pade mena wa Yesuyo ootokoa kakome okome

¹⁵ padeya padeya moadiya wa tepi motokayano, wedoa yamene. Panagome-kiti one kamoya moa auma kakakomepa one eniya patu edoa kautakoa mea kamotoa-pe wa Yesuyo akeneya.

¹⁶ Nimo ootokoa kakome agale pade pedoa okome okome kamo tokago pade one ipe nee kakoya witakome leau akatapeneya.

¹⁷ Nitaneyake one nee kakoya wakoa moa lobutua piatekata toamokale tokome edeku patu wa wene kibutukoa mekome okome

¹⁸ ile tou. Namolo yapu-mene keaweanne eni-mene moomoane awitikakoane liapeane wiou. Nititikoanepa witi kū anukuya eya kuya peya lobutuanne piane tagataapeou.

¹⁹ Nitikene ekene anukuya tubeya eni pikuno, mali peya mati ponomo-toane eniya patu kautakoane kama puku. Opi poti kilikoane mekene nee ue eya noane piane wediane meou wane ou wa kamo agome akeneya.

20 Nimo akeneyake Akolaliyo one-pala okome paya nou toa meke wini okono, opii ta likale tuke tuoono, neke nodokapike lobutukapianeya teyo moa noo-pe. Pinago ne noamoo wa Akolaliyo akeneya.

21 Nipa panagome one kamoya moa auma kakakomeke Akolalinele takamokalepa Akolaliyo one peku alekoa nakene ago tetepo takoa waao wane ekene uku wa Yesuyo akeneya.

*Akolalike Wene Tugoa Mekete
Toatekomo
(Matiu 6:25-34)*

22 Yesuyo one oya-lawe-pala okome okome kini kepene mama moameamene. Nipa noateku neepa edoane moane naku patu, kawateku maminapa edoane tatepe toane motuku patu wa edikoa wene keda taneya meameamene.

23 Akolaliyo kini tigini yominita tobou kakoa mama moapa kini noatiki nee mamina eya kekuya tetepo takoa yopiko.

24 Ini pukaneya yakete tikile enekoapa eya wa wene taneya meamene. Nipa edikakiya. Nee lene matamo ipe kakoya nee wakoa moamoa kini nee moa piatiki yapu eya wiamaoa tikiyake Akolaliyo talo toa egeteko. Akolaliyo ini eya kekuya tetepo takoa mama moapa anu oya-lawe kiwi akoya tetepo takoa wedoa mama motoko.

25 Anu oya-lawe kiwi panago tukina toane tuamekene lou pini odeneka pa meou wa tepe ate keti enoai tekeka padele tamele toamokolo tukina toa tuoo.

26 Natele eni tamele toamokono, eteleke edoa mama moamoo.

27 Taage kaluga eya witakole enekoapa eya wa wene taneya meamene. Nipa edikakoya. Po itia mamina latia toamokoyake wedoa kalaneya witako. Ako odene meane tobou ago Solomonoyo mamina epetaneyaka moa kakome wedoa kalakitikoa kakala taneyake tage kaluga eya kalaneya moa patukamele toameneyea.

28 Taage kaluga eya ei li ludu pa tekei witako. Nipa opi tou toa tekei witakoyake podolikama alime wakoa moa toele pitikako. Edikoa pa tekei witakoloka Akolaliyo talo toa kalotokako. One dikane ago tokome kini kawatiki mamina moa meoono, dekolo wene keda taneya meki. Ae, Akolalike inapa wedoa wene tugameneya mekiya tadiki.

29 Nee eya edoane moane naku patu, ue eya edoane nomoane naku patu wa enika eniya mama moameamene. Nipa wene keda taneya meameamene.

30 Ta piko peyake mone yatene ali atoame enika eniya mama moma yakino, kime pade nitameamene. Anu oya-lawe kini wenepa kiniketai Akolaliyo moademe tokoto-mo.

31 Nipa one talo toko take mekene toateku peku noada wa wene piitikaneya meamene. Nitoa mekolipa kini noatekoi nee mamina eyaka Akolaliyo motokoa meoo wa Yesuyo akeneya.

32 Anu oya-lawe kipa sipi sipi kai keneya natetekoa mekino, kiniketai Akolaliyo one talo toko taapa kinino noe wa yameademe okono, one epene wene piko toa litia tokome tokono, piti tokolo meameamene wa Yesuyo akeneya.

*A Tibuke Pia Kawateko Kamoyake
Akenemo
(Matiu 6:19-21)*

33 Kinikiya peya topo toa kue moa ponopene yene tatia meetapeamene. Kini kue uatiki kapa kego noamateko ka-kama takoa moamene. Nipa kini kamoya a tibuke auma kakou toa epetanele toma pamene. Kini eni kamoya a tibukepa kode agome kode moamoa tiyome teia noamoa toko.

34 Eni ukupa, ali atoa kini kamoya piko takepa wene piitikaneya yakili tekene ni uku. Nipa kini kamoya a tibuke auma kakane tetepo takoa meamene wane ekene uku.

*Tobou Ago Wakapea Nomotoa
Nepiamene*

³⁵ Tobou agonole takada wa matiu deka deka toa kawa labo-pala udukoaa wedoa nodokoa kamene.

³⁶ Nipa eya yename tiki toa tamene. Tobou ago pade panagono atoa motokakete toge kikoita lobutupome mea wakapea nomotoa one pupu yename wedoa nepikoa kaki. Nipa one nokome kago wi wi tokoka eni eni kago pekapadete nepikoa kaki.

³⁷ Atu piameneya wedoa nepikoa kakili enekome tobou agome eya toademeye toko. One pupu mamina moa kakome nee noatino noe wa kayo oa moa mekatapekome kini nee takoa lawetademe toko. Nipa ke wa kini kolotini natekademe toko.

³⁸ Likonu toe lene taku takoa motiki-peteka tebolo takoa motiki-peteka tobou ago nokome enekolo wedoa nepikoa kakili enekome ke wa kini kolotini natekademe toko.

³⁹ Enikepa eya waneka ukuno, yakamene. Yapu pinagome-kiti onekeya kode moa poatekago ipete noo wa wene too tokapa yapu bulukoa onekeya-kiti kode motokaya tokale lene kia wedoa nepikoa kawoo toka.

⁴⁰ Eina toane no Ali Yatenane Oyago kotikataapeane nouno, wedoa nepikoa kamene wa Yesuyo akeneya.

Panagotame Panagono Pupu Takakete

Taneleke Pedoa Akenemo (Matiu 24:45-51)

⁴¹ Yesuyo nimo okale Pitayo okome Ali Muno neme wini pedoa oko agalepa neke oya tone takoa oa meteko patu. Ali atoa peya kikilikoa oa meteko patu wa okale Ali Muno agome okome

⁴² tobou agonole-kama wedoa wene toa takako agoke ukuno, yakamene. Tobou agome dikane agopala eya wa oa too. One ali atoa neme yopikamene wa oapa kini nee eya noatekoi toa oneme-kama tatia lawetekamotoa moa kakoo.

⁴³ Nitimotokome ta padeka pome mea wakapea nokome enekale tamene wa oa pokanakaledo pa

takama pekedekale enekomepa ke wa one kolotini natekoo.

⁴⁴ Nipa onekeya peya neme-kama yopikamene wa moa kakoo. Enipa nimini uku.

⁴⁵ One pupu takakagomedo onekele takoa potokakomepa eya tadiya too. Tobou ago wete wakapea noamoo wa tobou agono pupu takakoi ali atoa layo toua wia nee bia ueka nokoa pia leau oa yawa too.

⁴⁶ Paya nou toa nitoamekaka tobou ago wakapea kotikataapea nokome einago dika dika toamene tete meoo. Nipa tobou agonole takoa potokane yene pitikoika moa kakoo.

⁴⁷ Tobou agono wene pikale wene tokomeke nodokoa meamoa one okaleka toamoka agopa tobou agome kibu motokome layo toua wedoa wikala too.

⁴⁸ One wene pikale wene toamoka agome padele kibu moatekale tokalepa tobou agome kibu motokome layo toua wedoa wiamoo. Nipa Akolaliyo padele padele toatekale yametekagomepa one eni yametekanakale wedoa toma pamedeko. Pade-kitame kinikiya keda takoa metekoli motokagomepa one eni motokana toa ete wa metekome etene ako meamedeko. Nipa ako mano wa okoli ako-kama meamedeko wa Yesuyo akeneya.

Ali Atoa Puutakutukoa Mekimo (Matiu 10:34-36)

⁴⁹ Itono ludu toe pitikadene nekene uku. Ae, toe wete udukamotadiyano wene pikene uku.

⁵⁰ Ue mou toane dika dika toamene tete moadene meku. Ae, enile wete taatekameneyake wene keda mati taneya meku.

⁵¹ Noanumepa ali atoa poi teigoa wawa poti kilikoa memotoane nekedeku wa wene piki-pe. Nopa nitateku ago mena. Ali atoa puutakutukoa memotoane tekene ni nokou.

⁵² Opi titimoa odene yapu pitiki ali atoa ko kakoa (5) tadiya puutakutukoaapa takutame pade wene pia tebolome pade wene pia puutakutukoa meoi.

⁵³ Etena-kiti etene pade wene pia mana pade wene pia ete oto wa lete-takutukoa mea ni nina-kiti nine pade wene pia kono pade wene pia lete-takutukoa mea ni atoa-pala anane nine one kaua atoata ete oto wa lete-takutukoa mea tokala toi. Ali atoa nitoa memotoane ni nuku wa Yesuyo akeneya.

Padele Tokale Eneketepa Ile Toatekolo

*Toko Wa Wene Toa Oatekomo
(Matiu 16:2-3)*

⁵⁴ Yesuyo eida oboa kakene ali atoa-pala eya waka akeneya. Lou pipoko lono wedo witoa nokolo eneketepa ta eni noo tadeko wa ikina. Nimo ikina toa taatekaoa ta eni noko.

⁵⁵ Ni pupulege keika lono titimoa nokolo eneketepa nipa poto tubeya too tadeko wa ikina. Eni ikina toa taatekaoa poto eni toko.

⁵⁶ Ae, wene takuta pianeya meki yene kipala i ukumo yakoe. Itonokeka a tibukeka padele witakole eneketepa ile taatekaoa toatekolo toko wa kime tetoa eneki. Nitikiyake ipete kiwi pakeke witakolepa ile taatekaoa toatekolo toko wa tetoa enamiki wa Yesuyo akeneya.

Poi Tejane Ago-pala

*Odene Wene Pia Enamene
(Matiu 5:25-26)*

⁵⁷ Ipa poanele tadeko ipa epetanele tadeko wa kini weneme dekolo takoa enamiki-pe.

⁵⁸ Panagome-kiti i ago neme poanele tokanano, pata wa koiso yatekakagomekata aua pokalepa eya tamene. I ago ame koiso wamatono, odene weneta piata wa oa enamene. Nitameneyea eniledo toamokalepa koiso pitia yatekakagomekata lia aua pokale pitia yatekateko a one poyo ago metekale moa ne po yapu pitikoo.

⁵⁹ Nitikale neke take oto noateka kuedo odene tuane kue waneka kateko a wete meameneyake nepa eida pa pioo wa Yesuyo akeneya.

13

*Kini Namolole Wawa Tewitikameketepa
Tuei*

¹ Einata einapete Galili yene-pala tanemopa eida kakoi ali padekaketame Yesu-pala toawea akeneya. Nipa Galili yename kini sipi sipi kai wia Akolalike lodo yoakakoa Pailaseyo wia tukapoatino poe wa one poyo ali-kiti moa wetekanemo i i wa toawea akeneya.

² Nitikoli yatekome Yesuyo okome Galili takepa ete yename poanele tane toa moa patukoa o yename poanele tubele taneya tokome tete mati ni motaneyano wene piki-pe.

³ Kipala i ukumo yakoe. Kini namololedo tewitikoa Akolalike tepe kolotini peko a pia toameketepa kimeka dika dika toamene tete moa tuei.

⁴ Siloame takepa ludu yapu ta enapeatekoiya yapu kilikome tanemo yakamokoiya-pe. Kalabe kakoa (18) ali atoa eni kilikome witaneya. Yerusalem takepa ete yename poanele tane toa moa patukoa o yename poanele tubele taneya tokome ni kilikome witaneyano wene piki-pe.

⁵ Kini namolole tewitikoa Akolalike tepe kolotini peko a pia toameketepa kimeka dika dika toamene tete moa tuei wa Yesuyo akeneya.

*Ku Tuamene Yomo Pikike Pedoa
Akenemo*

⁶⁻⁷ Yesuyo nimo ootokoa kakome agale pade pedoa okome okome ipe pinago pade one gerepi po ipe pakeke yomo piki pade eida mataneyea kakeneya. Ku wete tuko patu wa enepokale ku tuameadeka. Nitadekale ipe talo takaka ago-pala okome mali tebolo ponokale-kama ku tuko patu wane enenokala tokounake ku wete tuamokala tokono, dekolo ipe pakeke pa kamotoa tokope. Wete kawa pitikamene wa okale

⁸ talo agome okome Ali Muno opa kawa pitikamato. Tokene tuku kakoa (12) ponomotoane wedoane lati lati

toane kai te tagolota moane pitikoiatou.

⁹ Nitikoludo kū tukale enekepa pa kamota. Nitameneya kū tuamokalepa nipa kāwa pitikato wa talo agome akeneya wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Mukiti Tukuane Atoa Latekanemo

¹⁰ Ko mea pupu toamene-pete pade Yesu losu yapu pade pome olaukapaneyaya.

¹¹ Eida atoa pade meaneya. Eina-toapa ipono awitaneya tokome mali kalabe kakoa (18) ponoka toa mukiti tukuaneya kiyotokakamele toameneya meaneya.

¹² Einatoa enekome Yesuyo nee noo wa kayo oa motokome okome anu oyatoa neke taneya mea kakene yenepa opi takoa pokolo uku wa

¹³ one yono einatoake pikale eina eina mukiti kiyotokakaneya kawa Akolali kei pia kakeneya.

¹⁴ Nitikale enekome losu yapu yopikagomepa i ago Yesuyo tone ko mea pupu toamateko-peteka i atoa eni latekako wa wene poaneyaya meaneya. Nitoapa e yene-pala okome okome tone pupu tikilepa ko melepu (6) kakoa-peta-kama tokoyano, enipete-kama oyake latekamatoa namele tokono, tatono takoa (7) ta patako-petepa tone pupu toamateko-pete nitamele toamoko wa wene pokome okale

¹⁵ Ali Munagome eni yene peya kikilikoa okome okome winipa wene takuta pianeya meki. Tone ko mea pupu toamateko-peteka kini pitimekawe kai dogi kai eya kolago taneta akolono uemekoka ue nomotoa aua pokala tiki.

¹⁶ I atoapa Eberameke taagene atoa mali kalabe kakoa (18) ponoka toa eina yene taneya mea kamotoa Setanuyo moa labakaneya. Nitaneyano, tone pupu toamateko-peteka one pa pia kakene yene dekololo takoane wetekamotoa wamiki-pe wa okale

¹⁷ one-pala wene poaneyaya meanekiti yaame tuaneya kakeneya. Nitaneyake ete peyame one tubele toma pekeneleke ke wa wedia kakeneya.

Kalipe Lene Deyake Akenemo (Matiu 13:31-32, Make 4:30-32)

¹⁸ Yesu pa eida kakome okome Akolaliyo one ali atoa pawe toa talo tikilepa edoa toko patu. Edeya wane adeka piane uku patu.

¹⁹ Kalipe lene deya panagome-ktiti yamanu moa pitikakalepa tumia witakome wetini tootapeneya kaka. Nitaneyaka kakalepa ini pukaneya note yeneneke yene wikala taneya wa Yesuyo akeneya.

²⁰ Yesuyo eya waka akeneya. Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokolepa edeya wane adeka piane uku patu.

²¹ Pade atoame-ktiti yisi kugu deya moa palawe kugu odene bekoke pitikoa eletekaneya. Nitikalepa palawe kugu keneke alama pokome eina palawe mono mono akatapeneya wa Yesuyo akeneya.

Nateya Edetekane Kagoke Pedoa Akenemo (Matiu 7:13-14, 21-23)

²² Yesu Yerusalem poademe pokome pitikali pitikoikaka ali atoa natetekoa pitikoikaka pima pekeneya. Nipa Akolalinemo i i wa olaukama pekeneya.

²³ Nitima pokaka panago oneke nokome okome Ali Muno eya wane ne yatekene ukuno, yakamene. Akolaliyo ali atoa toa motikilepa natetekoa toa motoko patu-kale okome

²⁴ Akolali mekota poatiki ka keteponopa kago nateya edetekaneya kakono, eni kago keneke patukoa ponadetepa wili toa kamene wane uku. Ali atoa peya matiyame patukoa ponadete wili toa kawa teko tokale wakala toi tokolo ni uku.

²⁵ Yapu pinago kamo pokome kago ketepono loko pitikoo. Nitikale kago keteaneya kakale ali atoa kiwi eida note akolono kago koloikoa kakete ekete Ali Muno Ali Muno i

kago wete pekanamene wa okoli okome manika kawa niki-pe. Kiwi wene toamuku wa oo.

²⁶ Nitikale ekete nepala odene ya opia mekete nee ue eya nakoonano, nepa tone yapu ludu noke olaukanokala tokonano, wene toamuku wapa dekolo oko-pe wa okoli yapu pinagome okome

²⁷ kiwi kawa nikita wene toamukuno, poanele-kala toa kaki-kihi no wete tewitikoa poe wa wia lititapeoo wa oo.

²⁸ Eidapa komome kabe kawamokaleka komo kata pitikoa kawai. Nipa Eberame-loe Aisake-loe Yekobe-loe Akolaline agale toawea akane ali-kihi eni yene peya Akolaliyo talo toko ta eida e kaki wa enoa kagoke poadete note kakolika wa kiwi etepea wia lititapeoo.

²⁹ Yu yene kipa oyake patukoa ponamele toamokaleka e ku mone yatene-kitipa lou witia noko lonoka lou pipoko lonoka yekeika yukukataka kawa note eni kago keneke patukoa ponete Akolaliyo talo toko take toge lobutukala toi.

³⁰ Ali atoa padeka-kihi ketea kawake wa namolo ponete kaponoi. Wa padeka-kihi namolo kawake wa ketea kawa ponete kaponoi wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Yerusalem Ela Motokome Akenemo (Matiu 23:37-39)

³¹ Einata eina-pete Parisi ali padeka-kihi Yesu eni kakata nekete ekete ako tobou ago Erodeyo ne wia tukademe okono, i ta wete tewitikoa pa-koli okome

³² wini agale oa yotokako agokepa agale pade oane wetekakuno, akapoe. Opi podoliyota ali atoake awitane ipono takoane wetekoane yene tane ali atoa latekoane toane wa ta tebolopeta patakale anu toatekoule peya takoane wipitiou.

³³ Nipa opi podoliyota eko patepeyo-kitika enile toma pekene Yerusalem take pamedeku. Ni edoamo. Akolaline agale papete toawea

akane ali peya Yerusalem ta eidakama wia tukakala taneyano, noka eida tuadene eni pukuna.

³⁴ Ae, Yerusalem ta neke wida pitikoi yenamela Akolaline agale toawea akane ali-kihi wia tukakala nekenoya. Ni Akolaliyo neeke wida moa wetekane ali-kitika kueme kqua tukakala tane toa opii pa tiki. Nitaneyake ogadame idini-kihi pawena keneke lumoa pitikou toane tekene neke wida meki yene pawe toane moadene tokounake koite katite toa wakala tokoina.

³⁵ Ae, Yerusalem ta nepa pa tumu tokamotoa neke wida pitiki yene toa pootapeadete tiki. Ae, no papete wa enekileka toamoo. Nipa no i agopa Ali Muno patu kautakoa kama nokono, Akolali neme wedoa mekamene-ye wa no wete wa makutukoa moameneyake anu lene timini wa pade enamoo wa Yesuyo Yerusalem ta-pala akeneya.

14

¹ Yu yene ko mea pupu toamene-pete Yesu ibini akene Parisi ago padane yapu nee noademe pome mepaneya. Nitikale eida obo meane yenamela lene tuaneyame wia meaneya.

² Eidapa tigini yoa lobutukat-apeneyea meane ago Yesuno leneke nome kakeneya.

³ Nitikale enekome Yesuyo Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitika Parisi ali-kitika pitia yatekome okome Mosesene totono litiapa tone ko mea pupu toamateko-pete yene tane-kihi oyake latekamele toko patu-kale

⁴ agale waametekoa pa mekoli yoname moa latekakome opi poano pa wa wetekaneya.

⁵ Nititikoa okome kiwi panago one pitimekawe kai dogi kai eya koa pokalepa pinagome edoo-pe. Ko mea pupu toamateka-peteka eni eni pokome one kai ate lia motokomepa pupu eni tokome too. Enipa nimini uku-pe-kale

⁶ agale topo takamele toameneyea.

Toge Lobutupote Mekete Toatekomo

⁷ Wa padepete Yesuyo agale pade pedoa akenuya. Nipa toge nee non-amene wa agale oa wetekaneyake nekene ali-kitame ibini akene yene meatekoi walai tuku toa pote mepokoile enekome tokome ni akenuya.

⁸ Nitikome okome panagome manane atoa motokakomepa toge kikakakuno noe wa agale oa wetekakale nekepa ibini akene ago meateka walai poke mepameamene. Ni edoa-mo. Ne keku kamotoa ako tobou meka agopa toge yopikagome ne noo wa agale oa wetekakale noka patu.

⁹ Ako ago nekedekale toge yopikagome ne poke mekata nokome okome i ago ako ago meatekota ne wini mekono, i ago wida memotonu, ne pa wa okalepa nepa yaame tuaneya poke etene keku ago meatekata mepoo.

¹⁰ Wa tobou agome ne no wa agale oa wetekakale nekepa keku ago meatekata mepamene. Nitikalepa toge yopikagome ne mekata nokome okome anu oya ne ako walaike no mekuya liti menamene wa oo. Nipa ne-pala eida odeneya mekete nee nakoi peyamekakoa yopikagome ne kei pioo.

¹¹ Nipa pinali one wa ago tetepo takakalepa Akolaliyo one keku ago tetepo takoo. Pinali one wa keku ago tetepo takakalepa Akolaliyo aka ago tetepo takoo.

¹² Yesuyo nimo ootokoa mekomepa ne noo wa agale oa wetekakanakago-pala okome toge kikepa neke oyalaweka nekameyo-mikitika neke take kamo yeneka toge kikakakuno, noe wa kayo oa moameamene. Ni edoa-mo. Enika eni yenamepa naniko toge kikakakuno, noo wa neke nami wiei.

¹³ Toge kikepa ponopeneyea mea yono poaneyea mea kawa okeaneyea mea leneta lianeyea mea tiki-kiti noe wa kayo oa moamene.

¹⁴ Dikane yename neke nami wia

lawetatikiya toamokale tokome neke nami wiamele toamoo. Nitamele toamokaleka Akolaliyo ke wa neke nami wioo. Nipa wene kiyo akenuya meane yene moa kamotokaka-pete ke wa neke nami witikale kolotine meoo wa Yesuyo akenuya.

Togeke Noamadete Wakene Yeneke Akenemo
(Matiu 22:1-10)

¹⁵ Yesuyo nimo okale yatekome one-pala eida opia mekome nee naka ago padame okome Akolaliyo talo toko take mekete nee nakoi yenepa kolotine meoi-kale

¹⁶ Yesuyo agale pedoa okome okome panagome-kti toge mati kikakouno, ipete noe wa ali atoa peya matike agale oa wetekaneya.

¹⁷ Eni oi ponokale tobou agome pupu ago-pala okome namene wane agale oane wetekakouna-kti nee nodokoa pikono, noe wa akapoano pa wa moa wetekaneya.

¹⁸ Nitikale peyame namele toamoko wa waamu taneya. Panagome okome itono pade pene topo toane motukuno, enepadene noamukuno, ela toko wa wakeneya.

¹⁹ Wa panagome okome kogono pitimekawe kai yonota tuane (10) pene topo toane motukuno, eni kai toane enepadene wida noamukuno, ela toko wa wakeneya.

²⁰ Wa panagome okome anu atoa pene motukuno, namele toamoko wa wakeneya.

²¹ Peyame nitoa wakoli pupu ago tobou agoke wakapea nokome eina wakete akenemo i i wa toawea onaneyea. Nitikale yapu pinago kotimi wene mati luaneya mekome pupu ago-pala okome tone pitiko ta piko peyake batete luduka ka luduka wete pa. Nipa ponopeneyea mea yono poaneyea mea lene lianeyea mea kawa okeaneyea mea tiki-kiti enemopoano pa wa wetekaneya.

²² Nitikale enemoa aua nokome okome Ali Munu neke okale toane enemoane nokounake ali atoa

meatikita pa pikono, deku patu-kale okome

²³ ta kebonokeka tayo tayotaka pa pitiki ali atoa noe wa tika tika toa aua noo. Anu yapu edea takatapemotoane ukuno, enemopa.

²⁴ Eina namolo takoane noe wane oane agale wetekakolu wakoina-kiti anu toge nee nomotoane wamuku wa tobou agome akeneya wa Yesuyo akeneya.

Yesu Litiadete Tonekeya Wawatekomo
(Matiu 10:37-38)

²⁵ Yesu pokaka ali atoa obomoa litima nokoli Yesu ete peketapea kakome okome

²⁶ panagome-kiti etene nineta mati atoa wamene laine-mikit kote motane tetepo takameneyea tewitikoa wawamokomepa no oyake litia namele toamoko. One kepene mama moa tuamene piti motaneya mekomepa no oyake litia namele toamoko.

²⁷ Ni one wia dekatiki yomopala aua poamademe wawou toa anukule takama pokome tete-pala moamademe wakomepa nipa no oyake litia namele toamoko.

²⁸ Kiwi panagome one ta enapeateko yapu ludu yapu wiademe-ki eni yapu wiane peya takateku kue oyake piko patu wa wene kibutukapia meoo.

²⁹ Eniledo toamokomepa nipa itono pedoa yapu wete wia peya takameneyake one kue pootapeeo. Nitikale enekete ete peyame ekete

³⁰ i agome one yapu titia eina wikanake oyake wia peya takamele toamokolo pa pegene kakalogoa wako wa ya motokoa oi.

³¹ Ni tobou ago padame eko tobou agono yatene-pala poi toademe-ki namolo takoa eya too. Eko yatene wia litikome toateka oi pedoa pia mekomepa one yatene natetekoameke eni yatene pitikali oyake kutu litiku patu wa wene kibutukoa meoo.

³² Pitikali oyake kutu litiamele toamoko wa wene pikomepa eya too. Pitikali ta padeka mati nome dekakoa pitikota one oyagomene moa wetekakomepa poi pia enepamene wa moa wetekoo.

³³ Eina toa kinikiya peya tewitikoane waou wa wene kibutua meameketepa no oyake litia namele toamoko wa Yesuyo akeneya.

Paya Kusake Akenemo
(Matiu 5:13, Make 9:50)

³⁴ Kusa eni nakiyapa epetaneyea tokolo uku. Nitaneyake me pekene kusapa edoa wa meke takamotoa-pe.

³⁵ Dikane kusapa ipe luduka nee yabunu kai te eya pitikoai tikitaka moa mitikatekole toamokolo pinagome paka miitapeko. Kale piiyakoa kaki-kiti kipala i ukumo yakoa moamene wa Yesuyo akeneya.

15

Katepitoa Pekene Sipi Sipi Kai
(Matiu 18:12-14)

¹ Takesi kue motokama yakene alikit Mosesene totono tagoa toamene yene peyame Yesuyo okamo yakadete one mekata obonokala taneya.

² Nitikoli Parisi ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Yesu ahoa lubulubu pikakete ekete i agomepa Mosesene totono tagoa toamiki yene maktukoa moa odeneya opia mekome nee nako wa okoli

³ Yesuyo eya wa pedoa agale akeneya.

⁴ Kiwi panagome sipi sipi kai ege takupeta kadukoa (100) egetekale-ki odenedo katepitoa pokalepa pinagome ete (99) sipi sipi kai ali piame take koukoa kakoika pa kamotoa eina katepitoa atupokana kai pitia tuku toma poo.

⁵ Nitoa enamua motokome wedia kawa kotomanek wia apulogoa wakapea noo.

⁶ Yapu eni nome kakome one oyalawé one yapu liti mekoi peya kayo oa motokome okome auna katepitoa

atupokana pipi pipi kai enamuane moane nekene ukuno, wedikete wediatono noe wa kayo oo. Enipa nimi mini uku-pe.

⁷ Eina toa Mosesene totono tagoa toamene ago odemekoa one namolole poanele tewitikoa wakalepa a tibuke mekoi peya wedia kawei. Nipa pade ali-kiti ege takupeta kadukoa (99) kini namolole poanele wete tewitikoa wakeneya tekete wene kiyo akene ya mekoi yeneke wedekilepa teketeke einago odene agoke wedoa wedikete kolotine meoi wa Yesuyo akene ya.

Atuane Kue Leneke Pedoa Agale Akenemo

⁸ Pade atoame-kiti one kue lene yonota tua pikoyake wa pade odene ka atukolopa nipa eya toko. One labo udukoa yapu do wedoa pokama pokome tuku toa kawa enamu motoko.

⁹ Enamu motokome one oya-lawe one yapu liti meki peya-pala okome auna atuane kue lene enamuane motukuno, wedikete wediatono noe wa kayo oa motoko.

¹⁰ Eina toapa Mosesene totono tagoa toamokome etepea pome atupoka ago odene ka one namolole poanele tewitikoa wakalepa Akolaline edelo ali-kitame ke wa wedoa wedia kawei wa Yesuyo akene ya.

Atupane Ago Eteneko Wakapea Nekenemo

¹¹ Yesuyo eya waka pedoa akene ya. Panagono manata takuta kakeneya.

¹² Padepete putunagome etenepala okome atai neme kadimo oa no tatikoa meatekoya-kiti opi mouno, wete tatikoa meano ta-kale etename tatikoa metaneya.

¹³ Nitaneyake ta pade-mene lia patakale putunagome onekeya peya moa ta tetemada pome mepaneyea. Nitao pale toa mekome onekeya peya paka wetekamu taneya.

¹⁴ Wetekamu taneya pa mekale one eida mekata kobu igi mati witaneyea. Nitaneyake kobume tuaneyea mekome tokome

¹⁵ ta pinago pade mekata pokome okome neke takateku pupu pade piko-pe wa yakapokale tayo lono one kai kakane lono one kai egetekapa wa wetekaneyea.

¹⁶ Eida egetekakoa mekata kobume tukomepa kai naki neepa nou wa wene pianeyake padameka one noatekaya lawetekile toameneya.

¹⁷ Nitaneyake one poane wene wia wakome okome Agetaine pupu takaki yene peya nee noa kitipukama mekiyake nopa nee noamoane kobume tuaneyea i mekuno,

¹⁸ agetai mekota wete wakapeane poada. Pekene ekene atai, Akolaline lenike kakene poanele tokou. Nepalaka poanele eina tokou.

¹⁹ Nopa dikane agono, neke mana wa neme amele toamokono, neke pupu ago tetepo takoa pa pupu yameano ta wané opou wa

²⁰ kamomotokome oneketai mekata poademe pekeneya.

Nitoa noademe nokale etename enekome elame tuku wa teyapea pome kotua tebea nunu oa kakeneya.

²¹ Nitikale mana agome okome Akolaline lenike poanele tokou. Nepalaka poanele eina tokouno, nopa neke mana wa neme amele toamokono, pa pupu ago tetepo takoa pupu pade yamea ta wa kowitaneya.

²²⁻²⁴ Nitikaleka etename pupu yene-pala okome manago atupane ago i nokono, tuaneyano wene pikounake i nome kakono, one kawateko mamina epetane mati wete moa kakakoa one yonoke makai wane moa mekakoa kawa yeneka moa mekakoa toe. Togeke wiadete lamota egtekona pitimekawe kai tine wete moa wia kikakamene. Toge kia wedikete wediatoe wa okale toge nodokoa pia wedia kakeneya.

²⁵ Nitao kakakoa namolo ago ipe toa kawa wakapea nome yapu liti kakome yatekale tulutu oa kawa pitikoa wedia kakoimo yakaneya.

²⁶ Nitao yatekome one pupu ago pade ne noo wa kayo oa motokome

okome i yatekumopa edele tekete
ikiti-pe-kale okome

²⁷ neke wamene opi noka.
Nitikale neketaiyo one tuamoa
padeleka toameneyano ke wa we-
dia kakomepa tone togeke kiadete
lamotoa egetekoona pitimekawe kai
tine wia kikakakome toko wa okale

²⁸ yatekome kotimi wene luaneya
kakome kini wedia kakoita poa-
mademe wakale etene ako lono one
kakata pokome ne noo wa kowitikale

²⁹ okome atai, mali peya mati
ponomotoane neke agale odepetaka
tagameneya meane neke pupu pa
takoane kakou. Nitikouyake meme
kai tine i metekuno, neke oya-lawe-
pala wia kia noa wedia kawati wa
odeneka meamokana.

³⁰ Nitamokanake neke mana
putunago wakapea nokalepa to-
geke kiadete lamotoa egetekoona
pitimekawe kai tine wia toge
kikakaka. Neke kamoya-kiti moa
pokome pamoko atoa-pala opia
mekome paka wetekamu taneyake
toka-kale

³¹ etename okome tota odene-
ata mea kakoona. Anukuya peyapa
nekeno, dekolo wene poaneya kake
oko-pe.

³² Neke wamene ago tuane
tetepo taneyake opi i noko. Atua
pekeneyano wene pikounake opi i
enku. Nikepa ke wa wedia mekilepa
tamele toko wa etename akeneya wa
Yesuyo akeneya.

16

Kepene Mama Motokagoke Pedoa Akenemo

¹ Yesuyo one oya-lawe-pala eya
waka pedoa akeneya. Kamo agome-
kiti onekeya neme yopikamene wa
panago moa kakaneya. Nitikale
yopikoa meaneyake pade-kitame
ekete winagome nekeya-kiti paka
wetekamu toa talo toa potokakako
wa toawea onokoli

² kamo agome ne noo wa yopikaka
ago kayo oa motokome okome
neme toa potokanemo-kiti onikino,
anukuya-kiti neme yopikake oi pima

neke tadekale enouno, eni wia
pika boku aua namene. Anukuya-
kiti neme wa oyake yopikamele
toamokolo uku wa kamo agome
akeneya.

³ Nitaneyake one toateka wene
kibutua mekome okome kamo
agome no ne pa wa wetekademe
toko. Itono wetiane ipe enika eni
pupu toateku tele meamoko. Eko
pade ali-kitaneyaya oiane moamene ya
motukuno, deku patu.

⁴ Kamo agome pa wa wetekakale
pa pima yakenepa ali atoame kini
yapu ne noo wa no makutukoa mo-
motoane tekene ile tou wa wene
kibutukapianeya.

⁵ Nititikoapa one Ali Muno agonoke
padeya-kiti nami kakoa motane
yene peya odene odene wa kayo oa
mokala taneya. Nitoapa panago-pala
okome neme tobou agono nami wia
ete meatekoyapa edela piko-pe-kale
okome

⁶ olipe yomo kū uepa mete keneke
meckoane ege takupeta kadukoane
(100) nami wiane meamedeku wa
okale okome eina ete meateko oipa
bokuke wianemekakouna pade pilia
wawa koikoa eni lukuke ege odepeta
kadukoa (50) oi wia mekamene wa
akeneya.

⁷ Nitoapa padago-pala okome
tobou agono nami wia ete meatekoy-
apa edela piko-pe wa yatekale okome
witi kū kake uane kite toane ege
kadukaka kapidime kadukoane
(1000) nami wiane ete meamedeku
wa okale okome eni oipa bokuke
wianemekakouna pade pilia wawa
koikoa eni lukuke ege kadukaka
wageneme kadukoa kakoa (800) oi
wia mekamene wa akeneya.

⁸ Einagome dikoa toa potokakaleka
tobou agome okome pinali neke
kepene mama moteke toatekale
wedoа wene kibutukapiadeko wa
one kei pianeya wa Yesuyo akeneya.
Nimo ootokoa okome itono peku noa
tiki-kitame kini yagono-mikiti-pala
toatikile wedoa wene toa tikilepa pa
keneke Akolalinele takama yaki-kiti
moa patukoa tiki wa Yesuyo akeneya.

Kue Pikoa Mekete Toatekomo

⁹ Yesuyo nimo ootokoa okome kini kamo tikilepa yete pade ali atoapala tatiane oya kakoane tou wa tamene. Nipa eni kamoya wetekamu tootokoa pa mekepa mea kawateko take namene wa makutukoa momotoa teke nitamene.

¹⁰ Panagome-kiti one natele toatekale epeteko tokomepa nipa tubele toatekaleka epeteko too. One natele toatekale toa potokakomepa nipa tubele toatekaleka toa potokoo.

¹¹ Nipa itonoke kamoya-kitipa kime pikoa mea potokadekolipa nipa one epetaneya pia kawateko kamoya talo takamene wa teyo edoa memotoa-pe.

¹² Panagoneya talo takoa potokadekalepa nipa one kamoya pade ne pa metekene metekuno, moa ta wa teyo edoa memotoa-pe.

¹³ Panagome yono tatikatakutukoa ali takutane pupu oyake takamele toamoko. Nitoado tokomepa panagopala kotimi wene luaneya mekome wa padena agoke wene meko mekome pupu takakala too. Ni panagoke wene tuga mekome wa padena ago paya tetepo takoa too. Nipa Akolalinele takakilepa kamolekeka wene piitikaneya mea tamele toamoko wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Akenemo-mene

(Matiu 11:12-13, 5:31-32, Make 10:11-12)

¹⁴ Yesuyo nimo okale Parisi ali kitame yakakoa kaketeke tea agale oa kakeneya. Nipa kini kueke-kama wene piitikaneya mekete ni taneya.

¹⁵ Nitikoli okome ali atoame kiwi kei pimota tekete kini leneke wene kiyo akeneya meane tetepo takoa mekilika Akolaliyo kini wini tepene piko wene tetoa eneko. Ali atoame tobou kakoa kei pikiya-kitipa Akolaliyo kote motuku wa kotimi wene luaneya meko.

¹⁶ Papete Moseseyo one totono i i wa yamea wia mekaneya. Akolaline agale toawea akane ali-kitameka one agale i i wa toawea akama nekeneya.

Wa naniko Yone taateko nekene-pete titimoa weneya totono Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo kini wene epetekakomo oa aua yakili e ku ali atoa Akolalike lukoa meadete togo togo oa kakili uku.

¹⁷ Nimopa wane ekeneke eya waneka uku. Itono tibuta oyake takoa pamele tokoyake Mosesene totono pademoka katekamele toamoko.

¹⁸ Panagome one natono wawa eko pade atoa motokomepa nipa mone moamateko atoa eni motoko. Aname wakene atoa panagomedo motokomepa nika mone moamateko atoa eni motoko wa Yesuyo akeneya.

Kamo Ago-pala Lasarusitake Ak-enemo

¹⁹ Yesuyo agale pade pedoa okome okome kamo ago pade ta pataka abuna kamokakome kudulu pagene mamina eya kawa nee epetaneya-kama noa taneya.

²⁰ Einagono kago keteponeke ponopene ago pade one ibini Lasarusi tono pageneya nome piai taneya.

²¹ Nipa kobume tuaneya mekome kamo agono walai keneke pitaka nee kugu noadiyano wene pia taneya. Nitikata tue-kiti nekete one tono li abetoai taneya.

²² Ponopene ago nitoa pa mea tukale edelo ali-kitame a tibuke moa aua pote Eberamene yono kounoke kakapaneya. Kamo agoka tukale oloyo taneya.

²³ Nitaneyake poane take pome mekome dika dika toamene tete mokoa kakome ate enapekome enekale ta padeka mati Lasarusi Eberamene yono kounoke kakale enekome kayo okome okome

²⁴ atai Eberame noanu ela moamene-ye. Toe itipono okoa kakota i kakene tete dika dika toamene mokoane kakuno, winago Lasarusi one kadapi yono munoke ue takamoanu keke ko akakanomono, pa wa oto wetekamene-ye wa kayo okale

²⁵ Eberameyo okome anu mana ne itonoke mekepa epetaneya-kama motokana. I ago Lasarusi nita-meneyea edawe mekana. Opa i ago wedia mekoyake nepa tete mokoa wini koko.

²⁶ Nika ne-pala toto-pala kobu tubeyame pilikaneya mekono, ika meko-kihi winika nouno wene piketeka winika namele toamoa winika meki-kihi oto namele toamoko-kale

²⁷⁻²⁸ yatekome kamo agome okome winimopa nimini okoyake eya tamene wane ne kowitikene uku-ye. Agetaine yapu anukameyomikitiki ko kakoa (5) mekete tikino, no tete i mokoane kakuta note menokayano, wini ago Lasarusi eni yeneke wetekakamene-ye. Nipa kini tiki poanele tewitikoa wawati wa pubu akapomotono ta wa kowitikaneya.

²⁹ Nitikale Eberameyo okome Mosesene totonoka Akolaline agale papete toawea akane ali-kitane agaleka pa kini oi momotono ta-kale okome

³⁰ ae, atai Eberame anukameyomikitame enimo oi moamoi-li. Tukome tuane agodo kamomo-tokome kini mekoita pome pubu opokalepa kini poanele tewitikoa waweno, wini ago wetekakoa takale okome

³¹ Moseseyoka Akolaline agale papete toawea akane ali-kitameka wia mekane agale yakoa moameketepa nipa tukome tuane ago kamomo-tokome mekoita pokome okamoka etene yakamoi wa Eberameyo akeneya wa Yesuyo akeneya.

17

*Ali Atoa Likoa Eneki Yeneke Pubu Akenemo
(Matiu 18:6-7, 21-22, Make 9:42)*

¹ Yesuyo one oya-lawe-pala okome okome ali atoame poanele tomo-toa padele padele witakala too. Ae, poanele tomotoa likoa enekoi yename tete mokoa kawai.

² I mati deya-kihi odeneke padame likoa enekalepa nipa Akolaliyo kibu motokome dika dika toamene tete meoo. Ae, eni tete mea kibu moamomotoapa papete mati wete likoa enameneyake pade alimedo laukakoa tube kue matiyame one kabe kautoa kusa ue muke keti pitikakalepa epetoo.

³ Kipalaka enile takayano, wedoa meamene.

Neke oyago padame ne-pala padele poanele tokalepa kikoa oa moamene. Nitikale one poane wene wia wakalepa nipa one poanele tokanake po letu mekakana keeta-peamene.

⁴ Nipa ta pataka abuna tatono (7) kakoapeta poanele ne-pala one tokala toake wa tatono (7) kakoapeta ne-pala poanele eina tekene tadeku wa one poane wene wia wakala tokalepa one poanele tokala tokanake po letu mekakana kekala tamene wa Yesuyo akeneya.

Akolalike Wene Tugoa Mekete Toatekole

⁵ Yesuno oyali-kitame one-pala ekete Ali Muno Akolalinele akole-kama takama poono, mane mane oano ta-koli

⁶ Ali Muno agome okome kalipe lenepa dedeyameke witakome leau akataapea witako. Akolalinele edikoado takama peketepa nipa i kako yomo sikamine yomo teke toomoa poke kusa ue muke kapa wa okale toomoa poo wa Yesuyo akeneya.

Tobou Agono Pupu Takakete Toatekole

⁷ Kiwi padago neke pupu takako agomepa neke ipe takoaka neke kai egetekoaka toa peya takamotokome neke yapu wakapea nokale eneke nee wete nonamene wa neme oo-pe.

⁸ E'e mena. Eya wa oo. Nee ue eya nouno, mamina pade moa kawa nee takoa lawetoano ta. Nee nootokoane mekolu neke nee ue eya noano ta wa neme oo.

⁹ Enile tamene wa okale einagome yakoa tokalepa ke wane uku wa neme oo-pe. E'e mena.

¹⁰ Akolalinele dikoa takamene. Oneme tamene wa oka toa-kama yakoa teketepe one-pala eya wa amene. Tone toatekole pa eina tokoono, toto pa yene-pala ke wa edoa oade-pe wa amene wa Yesuyo one oya-lawe-pala akeneya.

Yesuyo Kedime Nakene Ali-kiti Latekanemo

¹¹ Yesu Yerusalem take poademe pokome Galili Sameria tata otoke pake yakeneya.

¹² Nitooapa ali atoa pitikoi ta padé pome kakaka kedime nakene ali noi kakoa (10) one kotuadete eka mati witimoa kakete

¹³ kayo telo ekete ekete Tikisa ago Yesu toto ela moamene-ye wa kayo oa kakeneya.

¹⁴ Nitikoli enekome okome Akolalike lodo yotokoai tiki ali mekita pekete kini lene timini yameatino poe wa wetekakale poadete pokoa eina kedime nakene yene takoa pootapeadeka.

¹⁵ Takoa pekedekale enekome odene ago Yesu kakata wakapea nekeneya. Nipa Akolali kei telo oa pima nokome

¹⁶ Yesuno kawane aua pitakome ke wa akeneya. Einagopa mone Sameria take agomeke nitaneya.

¹⁷ Nitaneyake Yesuyo okome kiwi kedime nakene ali noi (10) kakoapa kiwi peya latamokoi-pe. Latekakilepa taneyano, eina pog i kakoa (9) ali-kiti edekoti-pe.

¹⁸ Ae, e ali-kiti Akolali kei pinamikiyake o ago odene mone agomeke Akolali ke wa one kei pinoko wa Yesuyo ootokoa einagopalá okome

¹⁹ kamokoa pa. Nooke wini wene tugoa mekoleme ne eni latekaneya tokolo uku wa Yesuyo akeneya.

Akolaliyo Ali Atoa Pawe Toa Talo Toateka

*Tigotokale Toatekale
(Matiu 24:23-28, 37-41)*

²⁰ Parisi ali-kitamepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tikilepa manipete too-pe wa yatekoli okome Akolaliyo eni talo tokoyapa kini leneme enemota keleyo witamoo.

²¹ One talo tokoyapa ku witakono enoe, e witakono enoe wa padameka wamoi. Akolaliyo talo tokoyapa kiwi pakeke wete witaneya tokolo ni uku wa Yesuyo akeneya.

²² Nimo ootokoa one oya-lawe-pala okome no Ali Yatenane Oyago wakapeane none meatekou ta pataka odene enadiya wa kime wene pia meketekwa pade enamoi.

²³ Enipetepa pade-kitame winago oto noademe ku nokono, enoe wa oa, wa pade-kitame e nokono enoe wa oa toino, eni yene litia poameamene.

²⁴ No Ali yatenane Oyago wakapeane nekenepa katiapale a tibu eka kukata keleyo piatapeko toane pa tootapeneya nokolu peyame enekete enoi.

²⁵ Nitatekuyake namolo takoanepa tete-kala mokoane kawou. Nitimota no kaku-pete meki-kitame no tewitikoa wawadete tiki.

²⁶⁻²⁷ Eya ago Noa meane-pete ete mekoi peya paya nou toa mekete gerepi po ku ue eyake wene pitikaneya mekete alime atoa moa atoa alike pote tokala taneya. Nipa Noa one tube ue dipi keneke pome mepokaleka edikoa paya nou toa meaneya. Nitoa mekoika ue mea tagatapekome eni yene wia atukat-apeneya. Eina toa ali atoa paya nou toa mekakoane no Ali Yatenane Oyago wakapeane nekene kotikatapeane nou.

²⁸ Eyago Loto meane-peteka ete mekoi peyame nee noa eya kuya topo toa moa ipe lene matoa yapu wia enika enile toma nekeneya.

²⁹ Nitoa mekoika Loto one Sodome ta tewitikoa pokale eina eina Akolaliyo tibuke toe-pala itipono okoa kakene kuguta pitikoa wia atukat-apeneya.

³⁰ No Ali Yatenane Oyago wakapeane nokou-pete mekoi ali

atoameka einago Loto meane-pete tanele pa enile tokoa kawai.

³¹ Enipetepa panago neke pikoyaki t yupu keneke pimota yapu liti koo meapa nipa mopada wa yupu keneke poameamene. Eida mea pitoa pamene. Panago neke ipe toa kawapa wa yupu wakapea poameamene. Eida kawa pitoa pamene.

³² Loto einagono natono-pala tanele kipalaka takayano, kakoika wete tewitikoa pitoa pamene.

³³ Nipa onekele-kama tokome tukaya wa piti tokolo kepene mama motoko agopa one yomini-pala ete-pea tua poo. Wa padekagome one kepene mama moamokome tukaya wa piti moamoko agopa tukomeka Akolaline take mea kama poo.

³⁴ Eya waneka ukuno yakamene. Enipetepa adona odene walaike atuta pitikoita-kiti pade eida pimota Akolaliyo padena takoa moa poo.

³⁵ Atoa takuta kini witi ku kugutukoata kakoita-kiti padatoa eida pa kamotoa Akolaliyo padena atoa takoa moa poo wa Yesuyo okale

³⁷ ekete Ali Muno neme wini okotapa manika patu wa okoli okome ali tuaneya lomua kakota kego naki initiki odepeta koukoa note puka puka toa yaita kawai wa Yesuyo akeneya.

18

Koiso Yateka Agome Nepo Atoa Auapeanemo

¹ Yesuyo agale pade pedoa ikilepa Akolaliyo yakoa toatekole nepia mea wawamekete one kowitoai toatiki adeka pikome eya wa akeneya.

² Pitikali ta latia pitikoi take koiso yakeka ago pade eida meaneya. Einagopa Akolaliyoka ali atoameka one akakaya wa piti moameneya atiki toa meaneya.

³ Eni take nepo meane atoa pade einago mekata nokome okome panagome no-pala poi teia mea toa potokakono, no auapea anu koiso yatekoano ta wa kowitoai taneya.

⁴ Nitikale pade-mene yakameneya meake wa naniko wene kibututukoa mekome okome Akolaliyoka ali atoameka no akakaya wane piti moameneya atiki toanemekuyake

⁵ i atoamepa no tekotakao kakono, no mekuta-kama one koiso yatekoano ta wa kowitoakala kakayano, auapeane one koiso yatekada wa akeneya.

⁶ Ali Muno agome nimo ootokoa kakome okome koiso yatekakagome okomo yakamene. Wene kiyo wameneya mekomeke okono.

⁷ Akolaliyopa one wa takoa motane-kitame ete pia oto pia one kowitoai toa kakolipa kini koiso yatekamoo-pe. Koiso yatekateko wa wete auapeamoo-pe.

⁸ Kini koiso wete yatekoauapekala too. Nitakeyake no Ali Yatenane Oyago wakapeane nekene enekolu ali atoa nooke wene tuga meadekoli enou-pe wa Yesuyo akeneya.

Parisi Ago Takesi Kue Motokane Agotake

Pedoa Akenemo

⁹ Yesuyo agale pade pedoa ikilepa pade ali atoa wene kiyo akeneya meku wa kini wa kei piketeke ete-kiti paya tetepo takoa meaneleke eya wa akeneya.

¹⁰ Eyagotame Parisi ali takesi kue motokama yakene agotame Akolali kowitadete tobou losu yupu pekeneyea.

¹¹ Pote kakete Parisi agome one one kakome mate agale keneya oa one tepene kowitikome okome Akolali ne-pala i ukumo yakamene. Ete-kitame pade ali-kitaneyea oa yotokoa moa ele kule poanele toa atoa lia moa nitoa tikiyano, noanumepa nile toamuku. Kuna agopa takesi kue motokama yako ago ku kakono, nopa einago keneya menano, ne-pala ke wane uku.

¹² Ta patako tatono kakoa (7) ponoko toane-kama takupeta nee wawane pa mekala tuku. Anu motukuya peya yonota tuane pikala

toane pade katekoane moane neke pikakala tuku wa kowitoa kakeneya.

¹³ Takesi kue motokama yaka agome nitamokome ete witimoa kakeneya. Nitoa ate tibuke nepikamene ya tokale kakome one palanu wi wi toa kakome okome ae, poanele-kala tuku agome ukuno, Akolali no ela moamene-ye wa kowitoa kakeneya.

¹⁴ Nitoa kowitane agopa Akolaliyo poanele toamene ago tetepo takaneyake yapu pekeneya. Padena ago mena. Nipa pinali one wa kei piko agopa Akolaliyo keku ago tetepo takoo. Wa pinali one wa paya tetepo takako agopa Akolaliyo kei pioo wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo De Mati Deya-kitike Akenemo (Matiu 19:13-15, Make 10:13-16)

¹⁵ Wa pade-pete pade-kitame kini de mati deya-kitika yoname mitikakamotoa Yesu kakata aua nokoli one oya-laweme noameo wa kikoa okoli

¹⁶ Yesuyo okome wini mati-kiti oto nomotono, etoe. Akolaliyo one talo tuku taapa kinino noe wa yametekilepa dikane mati-kiti yametekono, oto nomotono toe.

¹⁷ Nimini ukuno yakoe. Panagopa mati deya-kiti Akolalike lukoa mekete tiki toa lukoa meamademe wakomepa nipa Akolaliyo talo toko take oyake pamele toamoko wa Yesuyo akeneya.

Kamo Tane Agoke Pedoa Akenemo (Matiu 19:16-30, Make 10:17-31)

¹⁸ Tobou ago padame Yesu yatekome okome epetanele toko Tikisa ago, edele tekene meane kama pou-pe wa okale okome

¹⁹ nopa epetanele toko ago wapa wini okono, edekolo oko-pe. Epetanele-kama toko agopa Akolali odene kako. Wa pade lokoaka kawamoko.

²⁰ Moseseyo tamene wa papete wia mekanemo neme wene toko. Eya wa wia mekaneya. *Mone padane atoa lia moamoa ni ali wia tukamoa*

ni monekeya kode moamoa ni panago-pala pa puputua akoa agale wamoan i neketai nekuata kei pia mama moa tamene wa Moseseyo akeneya wa okale okome

²¹ eni akenele-kama tualike laigoane yakoane toma nuku-kale okome

²² wenepa eni tadekoyake odeneledo kateko a toameadeko. Neke pikoya peya topo toa kue mootokoa ponopene ali atoa tatia meetapeamene. Nitikepa neke kamo toatekoyapa a tibuke auma kakeneya enoo. Nitatekoyano, no litima namene wa Yesuyo akeneya.

²³ Nimo okale yatekomepa uu kamo tane ago tokome wene keda taneya kakeneya.

²⁴ Nitikale enekome Yesuyo okome ae kamo tiki yene Akolaliyo talo toko take pamene poto tube mati toko.

²⁵ Kamelo kaido noi keneke-kiti patukoa ponokomepa nipa wedoa wili toa kawamoapa patukoa ponoo. Kamo tane ago Akolaliyo talo toko take ponokomepa nipa wili tokoa mati kawapa ponoo. Nipa one take pamene poto mati toko wa Yesuyo akeneya.

²⁶⁻²⁷ Nimo okale yatekoi-kitame ekete kamo yeneke winimodo nimini akedekalepa nipa Akolaliyo mainali atoa toa moo tokolo-pe wa okoli okome ali atoame toamatikilepa Akolaliyo oyake tamele toko-kale

²⁸ Pitayo okome totomepa tone yapu tewitikoa wawa ne litima nokokale okome

²⁹ nimini ukuno yakoe. Panagomepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokomo oa mema poademe tokome one yapu one natono onekameyomikiti one etene nineta one mati-kiti tewitikoa wakomepa

³⁰ nipa itonoke enika eniya luku ako-kitika mokala too. Nitoa mea tukale Akolaliyo one talo tuku take mea kama pamene wa moa kakoo wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo One Tuatekamo Tebolo Takoa

Oa Metaneya

(Matiu 20:17-19, Make 10:32-34)

³¹ Yesuyo pato wa one oya-lawepala eko keneya aua pokome okome kipala i ukumo yakoe. Opa toto ate Yerusalem take poadete poko. Pote kakolopa Akolaline agale papete tqawea akane ali-kitame no Ali Yatenane Oyagoke wia mekapiane toakama aida taatekoo.

³² Nipa ete Yu yenane no deko moa mone yenane yonoke moa pikoli paya tetepo takoa tea kawa tekelipu toa yotokoa

³³ po wapime wia toi. Nitoa wia tukolika ta tebolo takoa pataka-pete kamoane pou-kale

³⁴ one oya-laweme nateya weneka toameneyea. Nipa eni okamo kaukhoa keneya okale tokome eina agale pine agopa tokale meaneya.

Yesuyo Leneta Lianeya Mekome Eya Kuya

Oia Meane Ago Latekanemo

(Matiu 20:29-34, Make 10:46-52)

³⁵ Yesu Yeriko ta tigotokakoa witapademe nokaka leneta liane ago pade eida one ponatekaya liti kue eya oia moa meaneya.

³⁶ Nitoa mekome yatekale ali atoa peya obomoa ponokoimokamo yatekome okome ipa edele tikiti-pe-kale ekete

³⁷ Nasarese Yesupa wini ponokokoli kayo okome okome

³⁸ Depidi-laweke taagene ago Nasarese Yesu neme no ela moamene-ye wa kā wikoa kakeneya.

³⁹ Nitikale namolo kawa penanekitame kikoa ekete ekete oyakeno, wa wa okolika kayo telo kamotokoa okome okome Depidi-laweke taagene ago no ela moamene-ye wa kayo akeneya.

⁴⁰ Nitikale yatekome Yesu witimoa kakome okome winago no kakuta aua noe wa okale one kakaya liti pinele nome kakale Yesuyo yatekome okome

⁴¹ anume edele takamotoa oko-pe-kale okome Ali Muno anu leneta kikakoa wane uku-kale okome

⁴² nooke wene tuga mekolemepa neke leneta epetekakono, neke leneta kikoa yeka ete ena wa okale

⁴³ eina eina one leneta kikatapeneyea. Nitaneyake Akolali kei pia kawa Yesu litima pekeneyea. Enile tokale enekete peyame Akolali-pala ke wa kei pia kakeneya.

19

Sakiasiyo Tanemo

¹ Yesu Yeriko ta nome patukoa ponokaka

² uu kamo ago Sakiasi eida nepia kakeneya. Einagopa takesi kue motokama yakene yene yopiane ago.

³ Yesu edane ago patu wa nepia kakale ali atoame Yesu ponatekaka apua takoa edetapeneyea. Nitaneyake totono ago tokome one lekoa pokome kawateka kene piameadeka.

⁴ Nitadekale teigoa teyapea pome Yesu ponatekaya liti kakene yomo sikamo yomoke lewia pome nepia meaneya. Nipa Yesu enademe taneya.

⁵ Eida nepia mekata Yesu nokome lene ate pitikoa enekome okome Sakiasi neke yapu opi no pipato. Wini yomo kōa wete noo-kale

⁶ nipa pata wa kōa nome one yapu wedia aua pekeneyea.

⁷ Nitikale enekete e yene peyame Yesu oa lubu lubu pikakete ekete poanele toko agono yapu eni pome pipoko wa kō oa kakeneya.

⁸ Nitaneyake Sakiasi one yapu nome kakome Yesu-pala okome Ali Muno anukuya peya tatitakutukoane padekapa ponopeneyea-kiti meou. Wa namolopa pade ali-kitaneke kini kue oane yotokoane kode keneya motadekolupa nipa pine yene kini nami wianepa eni oane yotokoane motokouna toane tuyonopeta kadukoane etemekala tou-kale okome

⁹ opi neke yapu pitiki-kiti Akolaliyo toa motoko wa ootokoa okome i agopa etepea pekene agoke Akolaliyo oneka Eberame-laweke taagene ago wa toa motoko.

10 Nipa no Ali Yatenane Oyagome paka etepea pekene yene tuku tou wane toane moadene nokou wa Yesuyo akeneya.

Tobou Agono Pupu Takane Ali-kitame

One Kue Pikoa Metekakete Tanemo
(Matiu 25:14-30)

11 E yename einaka einamo yakakoa kakoika Yesuyo agale pade pedoa akeneya. Nipa one Yerusalem take tigotokakoa witanokono, Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokoyapa itonoke opii witako wa e yename wene pikoli tokome ni akeneya.

12 Nitikome okome tobou ago pade ta tetemada meane yename kini ako tobou ago moa kakamotoa poademe eya taneya.

13 One pupu ali-kiti noi kakoa (10) noe wa kayo oa motokome kini kini kakoi toa kina kapidi kakoa (20) tatikoa mekala taneya. Metekome okome oto noadene pukuno, i kueme tine pikoa motokamene wa meemotokome pekeneya.

14 Nitaneyake one eina take mekoi yename one-pala kotimi wene luaneya mekete pade ali-kiti moa wetekakete ekete winagome toto talo tamene kote tokolo wako wa akapoe wa wetekaneya.

15 Wa naniko ete take mekoi-kitame einago kiwi yopiateko ago ne mea wa moa kakatekaneyake one ta pine lono wakapea nekeneya. Nokome pupu ago pade-pala okome kue metekouna ali-kiti enemotokapa. Auna kueme tine pikoa motokokoimo yakouno, enemotokapa wa moa wetekaneya.

16 Nitikale namolo ago nokome okome Ali Muno nemena mea pokana kina kapidi kakoa (20) kina moane tine pikoanepa ege kadukaka kadapime kadukoane (200) kina motokakouno, ina wa metekale okome

17 epetekoa neme eni tadeko. Eni pupupa nateleke neme wedoa

tadekono, pupu pade tubele yameou. Pitikali ta latia pitikika noi kakoa (10) ta-kiti ne tobou ago mea yopikamene wa yametaneya.

18 Wa taku takoa noka ago nokome okome Ali Muno nemena mea pokana kina kapidi kakoa (20) kina moane tine pikoanepa ege kadukaka tatigime kadukoane (100) kina mootokakouno, ina wa metekale okome

19 nipa pitikali ta latia pitikika ko kakoa (5) ta-kiti ne tobou ago mea yopikamene wa yametaneya.

20 Wa panago nokome okome Ali Muno nemena mea pokana kina kapidi kakoa (20) kina mootokoane mamina moane togo-toane potipikakou.

21 Nepa telekago teke padeya-kitipa nekeya menake pa neme mokala toko. Panagono ipe neme padeyaka matamokoyake noa meko. Nepa dikane agono wene tekene piti tokalemekene neke kue pa potipikakouno, ina wa metekale

22 Ali Muno agome okome nepa poanele toko agomeke oko. No telekago padeya-kiti anukuya menake mokala toane ni panagono ipe padeyaka matamukuyake noane meku wa nooke winipa ko okono, neme wini oko toane padelle telekole toane ne kibu mouno, nepia.

23 Ne meane pokouna kuepa bage edekale moa pikamoka-pe. Bage pikoo tokapa anu kueme tine pikane kue-pala oto mou tokake nitameke padeleka toameneya pa potipiadeko wa kikoa akeneya.

24 Nitoapa eida yakakoa kakoi yene-pala okome winagonoke one kina kabidi kakoa (20) pikoa kako kina moe. Mootokoapa kina ege kadukaka kadapime kadukoa (200) kina pikoa kako ago metekapoe-kale ekete

25 ouo, oyagome one kina ege kadukaka kadapime kadukoa (200) kina pikoa kakoyake okoto-pe wa okoli okome

26 kipala i ukumo yakoe. Akolaline peku wedoa nakagopa nipa

Akolaliyo one peku wedoa lawetema pokale kamo toma pou toa wedoa toma poo. One peku alekoa noma pokagopa nipa onekeya nateyaka eniya peya Akolaliyo takoa wa mootapeoo.

²⁷ Kiwi talo tamene kote motoko wa no-pala poi teia mekete wakoina yene wete deko motokapoe. No kakakoa wia tukoatino, deko motokapoe wa tobou agome akeneya wa Yesuyo akeneya.

Yesu Yerusalem Nokale Ali Atoame

Ke Wa Wedia Kakete Makutukoa Motanemo
(Matiu 21:1-11, Make 11:1-11, Yone 12:12-19)

²⁸ Yesuyo nimo omotokome one oya-lawe-pala patono noe wa Yerusalem take ate witapademe pekeneya.

²⁹ Nitoa pome Olipe-pini wa ibini akene tonoke latiane tata Besepase Besani tatake tigotokakoa wita-pademe kakome one oyalita takuta moa wetekakome okome

³⁰ kuka ku take poatino poe. Pote witoa kaalaukete enekoli dogi kai tine po kakoa kebetaneyaka kakale enoi. One patu panagoka wete mea yawameneyano, po kotokoa oto aua notokamene.

³¹ Kotokoa moadete tokoli enekome panagome okome dekolo kotokoa motiki-pe wa okalepa eya wa akamene. Ali Munoyo padele toatekole pikolo ni motokoa pokoa wa akamene wa Yesuyo oa wetekaneyaka.

³² Nitikale pote enekoli Ali Muno agome okanakale tadeka.

³³ Nipa po kotokamotokoika pine yene nekete ekete i dogi kai tinepa edeyake po kotokoa motiki-pe-koli ekete

³⁴ Ali Muno agome padele toatekole pikolo ni toko wa moa pekeneya.

³⁵ Nitoa Yesuke aua nekete kini tokoo kakene mamina petene kotokamoa tali waneke tatikoa Yesu mekoaa aua pekeneya.

³⁶ Nitikoli mea pokaka kini mamina kotokoa one eni mea poatekaka pia tatikakawineya pekeneya.

³⁷ Nitaneyake Olipe-pini togoikoa ketipea koa poademe tigotokoa kakata one agale wete yakoa motane yene one-pala obomoa pote eida titimoa Akolali kei telo pima pekeneya. Nipa Yesuyo telekole toma pokale enekoinakalekeka ke wa Akolali kei pima pekete ekete

³⁸ Ali Muno patu kautakoa kako tobou ago i nokono, Akolali neme pewe wia yopiamene-ye. A tibuke meki-kiti tepe mataneyaka mekete tikino, Akolali kei piatoe wa oma pekeneya.

³⁹ Nitaneyake e yene pakeke obomoa nekene Parisi ali padeka-kitame one-pala ekete neke oya-mikiti wawe wa oa kawikamene-koli okome

⁴⁰ kipala i ukumo yakoe. I yenedo kawia mekolipa nipa i piko kue wane-kitameka ke wa wedia kayo oi wa Yesuyo akeneya.

Yesuyo Yerusalem Ela Motanemo

⁴¹ Nitaoapa Yesu Yerusalem tigotokoa nome enetapekome komo loba pitikoa kakome okome

⁴² ae, opika kini tepe mataneyaka poatiki kaapa kini leneme kelyeo pikolo enemotadiyano wene pikuyake opa kauaneyaka tokome oyake enamele toamoko.

⁴³ Ae, Yerusalem ta nepala poi teia mekoi-kiti wini nekete kobo moa unukatakutukoa dekali toa meoi.

⁴⁴ Nitaoapa neeka neke wida pitikoi peyaka moa kqua kugu witikoi. Nipa neke yapu pawe eya latia kakene kue peya kewea tadekamu toi. Ae, Akolaliyo kiwi auapeademe wida nekedeko wa wene toamokoli tokome nitoi wa Yesuyo komo oa kakeneya.

Yesu Tobou Losu Yapu Pokome Tanemo

(Matiu 21:12-17, Make 11:15-19, Yone 2:13-22)

⁴⁵ Nimo oomotokome Yesu Yerusalem take tobou losu yapu

pome kakome eya kuya eida-kama padeya padeya topo toai tane ali-kiti wia tikatapekome okome

⁴⁶ *anu i yapupa no Akolali ali atoame kowitoai toatiki yapu wa wia mekaneyake kimepa kode yename kodeya paigakoa moa piai tane kota tetepo takokino, poe wa wia tikatapeneya.*

⁴⁷ Ta pataka abuna Yesu tobou losu yapu pome olaukakala taneya. Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitika ete tobou yene-pala koukoa mekete one katekoia wia tukatekoi oi pedoapia kakeneya.

⁴⁸ Nitikolika ali atoa peyame one oko agale yakatoe wa yakakoa kakeneya tokome one wia tukatekoile toamokale wakeneya.

20

Te Patu Kautakoa Kako-pe

Wa Yesu Pitia Yakanemo (Matiu 21:23-27, Make 11:27-33)

¹ Wa pade-pete Yesu tobou losu yapu pokome ali atoa olaukoan i Akolalinemo kini wene epetekanemo i i wa mo wia kawa tokale Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitika one kakata nekete ekete

² ne tokolepa te patu kautakoa kake toko-pe. Teyo ta wa okole toko-pe wa pitia yatekoli okome

³ kipalaka yakatekumo pikono, yakoe.

⁴ Yoneyopa ali atoa ue motokama yakilepa tene peku noa toka-pe. Akolaline peku patu. One kaua-mikitane peku patu. Yakouno, oe-na-kale

⁵ kini kini yakaate tekete ekete Akolaline peku noa toka wado okolopa nipa einagome oka agale edeyake yakoa moamokoi-pe wa oono, nimo wamato.

⁶ Nitameneya one kaua-mikitane peku noa toka wado okolopa ali atoame kue katekamoa pitikoa wia tukoi. Ali atoame Yone einagopa

Akolaline agale akakago wa wene pikete tekete nitoino,

⁷ enimoka wamato wa ete Yesupala ekete Yoneyo mainaline peku noa toka patu. Wene toamoko-koli okome

⁸ nipa noanu toma yakulepa i ago patu kautakoane kakene tuku wane kipala toaweane wamou wa Yesuyo akeneya.

Panagono Gerepi Po Ipe Yopikoa

Potokane Ali-kitike Akenemo (Matiu 21:33-46, Make 12:1-12)

⁹ Yesuyo e yene-pala agale pade peoda okome panagome one ipe toa gerepi po matatekoapa one ipe kime yopikamene wa pade ali-mene yamemotokome ta padeka pokome eida mea kakeneya.

¹⁰ Wa naniko eina ipe gerepi po ku putua kibutukakoa kakapete eya taneya. One pupu ago pade moa wetekakome one ipe yopikaki ali-menamne one moateku toapa moke toa memoton pa wa wetekaneya. Nitikale nokale one ipe yopikane ali-menamne layo tiginame moomoa pitikoa pupuli wia padeyaka meameneya pa pomotoa wetekaneya.

¹¹ Nitaneyake pinagome pade pupu ago moa wetekale einagoka layome wia kawa ya motokatekoia pa pomotoa wetekaneya.

¹² Nitaneyake pinagome tebolo takoa ago moa wetekaneyake einagopa wia kamate ponokoa paka lono moa pitikaneya.

¹³ Nitaneyake ipe pine agome edeku patu wa wene kibututukoa kakome okome anu kolotini ago anu mana moane wetekou. Einagodo nokale eneketepa one kei pia makutukoa moi wa moa wetekaneya.

¹⁴ Nitikale nokale one ipe yopikane ali-menamne oote tekete ekete pinagono mana ku nokona. Etename one pikoa pokaya-kiti kadimo okome kunu agono pine pikademe tokono, one moatekoya-kiti toto moatono, one wia tukatoe wa

15 tayo lono aua pote wia tuka-paneya.

Nitikala taneyake ipe pinagome eni yene-pala edele tonoo-pe.

16 Nipa eya too. Wakapea nokome one ipe yopikoa potokane ali-mene wia tukataapea kiwi luku pade-mene kime yopikamene wa yameo wa Yesuyo okale e yename ekete ae wini okole Akolaliyo taateko toamomotamene wa okoli

17 leneme nepikoa pikome okome Akolaline bokuke eya wa wia mekanemo pine edoa piko-pe.

*I yomopa poadeko wa yapu wiane
yename paya tetepo takoa wak-
eneyake panagome i yomopa
yapu pigi wa moa wianeya wa
panagome wia mekaneya.*

18 Eni yomo pigike pitakoi ali atoa kaua kugu witikatapeneyea piei. Wa eni yomo pigi panagoke pitakome katua tawele takataapeoo wa Yesuyo akeneya.

Mone Lomane Ako Tobou Agono Takesi Kue

Pitikakato-pe Wa Pitia Yakanemo (Matiu 22:15-22, Make 12:13-17)

19 Yesuyo nimo okale yatekete Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ekete i agome ina pedoa okana agalepa totoke akedekono, dekataapea moatoe wa einapete einata one moadete wili toa kakeneya. Nitiketeke e kakoi yene piti motekete tokome wakeneya.

20 Nitapa eya toatekoi oi pedoa pia taneya. Ta yopia meko agome koiso pitia yakakamoton, i ago moa meato wa pade ali-ki Yesu kakata moa wetekakoli nekete one oka agale yakoa motane tetepo takoapa natemo omotadiya wa kakeneya.

21 Nitikete ekete neme mane oa olaukoa tikilepa kiyoke-kama toko. Nipa ali atoa peya midi pikoapa Akolalinele takama pekete toatikile kiyoke-kama olaukako. Nepa nitane agono wene tekete ido pitia yakoono, yaka.

22 Tone totono litiapa ako odene tobou meko ago Sisane takesi kue pitikamato-pe, pitikato-pe. Yakoona oa ta-koli

23 one eni labatekoi wene pikoile tetoa enekome okome

24 kue lene padenouno, yameo wa okale yametekoli okome i kue lene tiginikepa padane lene timini-pala agaleta wia mekaneyano, eniyatapa teneta patu wa okale ekete

25 tobou ago Sisa one wa okoli okome nipa Sisa meatikiyapa one takoa mea, Akolali meatikiyapa ni Akolali takoa mea tamene wa okale yateketepa

26 ali atoa kakakoa i agome natemo omotato wa kamele toameadeko wa one eni okamoke wene kainya pi-aneya tekete agale wametekoa wakeneya.

Tuane Yene Kamoatikike Pitia Yakanemo

(Matiu 22:23-33, Make 12:18-27)

27 Sadusi totono litiane ali padekakiti Yesu kakata nikilepa agale palene yakadete nekeneya. Eni yene kini totono litiapa tuane ali atoa wa kamoamoi wa iki. Nitane ali-ki Yesu kakata nekete likoa enekete ekete

28 Tikisa ago, Moseseyo one totono wia mekakome okome panagono atoame one mati opikameneyakedo einago tukalepa one wamene ago neme moa neke natono latikamene. Nipa tukanakago lukuke kawatiki mati-ki opikamoton, nitamene wa Moseseyo akeneya.

29 Nipa odene aline mana-mikitit atono kakoa (7) kakeneya. Namolo agome one atoa moapa mati opiameneyea one mea tuaneya.

30 Nitikale one liti taku takoa opiane agome einatoa moapa mati opiameneyea mea tuaneya.

31 Tebolo takoa opiane agomeka einatoa moapa mati opiameneyea mea tuaneya. Eni wamene tatono kakoame (7) einatoa kibutua momakala nekeneyake panagonoka einatoame mati opikameneyea. Peaya tiobali mea tukala taneya.

³² Nitikala taneyake wipitikomepa einakatoaka tuaneya.

³³ Eina wamene-mikitame eina-toa edikoa kibutua moma-kala nekeneyano, tuane ali atoa Akolaliyo moa kamotokaka-pete einakatoapa mainagono natono wa tuga meope wa likoa enekoli okome

³⁴ opi meki-kitipa alime atoa moa atoa alike pote edikatakutukakala toa meki.

³⁵ Nitikiyake tua potepa weneya take mea kawatiki-kiti eida mea kaketepa alime atoa moamoa atoa alike poamoa toi.

³⁶ Eidapa edelo yene keneya mea kawai. Nipa tukolipa Akolaliyo moa kamotokakale one mana kono-miki mea kawai. Nitoa mea kakete wa tukile toamoi.

³⁷ Tuane ali atoa Akolaliyo moa kamotokakamo Moseseyoka wia mekaneya. Nipa itipono oa kakene yomo deyake Akolaline agale ludu nokome akenemo wiamekakomepa Ali Muno agoke eya wa wia mekaneya. Ali Muno einagopa Eberame Aisaketa Yekobe toa einago-menane Akolali wa wia mekaneyano,

³⁸ onepa tuane ali atoane Akolali mena. Mea kama piki ali atoane Akolali wa okome akedeko. Ali atoa one patu-kama kautakoa kakete mea kama piki wa Yesuyo okale

³⁹ Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kitame toma yakile titi toma yamene. Eni yenepa kini ludu mamina epetaneya wititapea kakene ya ni makesike ali atoame ke wa walikitikakete yono momotada wa yawa ni losu yapukeka tobou ali-kiti meatikita meada wa mepokala tiki. Toge kikoikaka ibini akene yene meatikita meada wa mepokala tiki.

⁴⁰ Nipa one-pala agale pade wa pitia yakamene piti tokale akeneya.

Keraisu Onepa Tene Mana (Matiu 22:41-46, Make 12:35-37)

⁴¹ Nitaneyake Yesuyo e yene-pala okome Keraisu wa papete ibini akene agoke ikilepa Depidi-loeke tawateko ago wa ikino, dekolo iki-pe.

⁴²⁻⁴³ Papete Depidiyo Akolaline bokuke lo agale pade wia mekakomepa Keraisuke eya wa wia mekaneya.

*Ali Muno Akolaliyo no lukoane meku
Ali Muno-pala eya wa oka. Ne-pala poi teia meki-kiti moane kawikoane neke kawane komo pikouno, nepia meamene wa Akolaliyo oka wa Depidiyo wia mekaneya.*

⁴⁴ Nipa Depidiyo Keraisu einagopa one lukoane meku Ali Muno wa akeneyake kimepa Keraisupa Depidi-loeke tawateko ago wa ikino, dekolo iki-pe wa Yesuyo e ali-kiti-pala akeneya.

⁴⁵ Nitaneyake ali atoa peyame yakakoa kamotoa Yesuyo one oyali-kiti-pala okome

⁴⁶ Mosesene totono pine toa olaukaki ali-kitame toma yakile titi toma yamene. Eni yenepa kini ludu mamina epetaneya wititapea kakene ya ni makesike ali atoame ke wa walikitikakete yono momotada wa yawa ni losu yapukeka tobou ali-kiti meatikita meada wa mepokala tiki. Toge kikoikaka ibini akene yene meatikita meada wa mepokala tiki.

⁴⁷ Ni nepo atoa-kiti oa yotokoa kini yapu eya kode keneya motikiyake eka ali atoame kiwi kei pimotoa lede kowitikete kutupea pa agale likoa pikala tiki. Ae, Akolaliyo dikaki yene kibu motokomepa dika dika toamene tete meoo wa Yesuyo akeneya.

21

Nepo Meane Atoame Onekeya Peya

Akolaline Takoa Metanemo (Make 12:41-44)

¹ Yesu kabe togapia ate enekale tobou losu yapu keneke kue pitikoi atoita tobou yene nekete kue eya pitikakala tokoli enaneya.

² Nitaneyake nepo atoa pade ponopene atoa nome tuane kueta takuta pitikananeya.

³⁻⁴ Nitikale enekome okome nimi ukuno yakoe. I kamo yene peyamepa kinikiya tubeya pa pimotoa keku-mene odene moa pitikakala tokoina. I atoamepa onekeyapa

nateya deyake one piko toa eni moa pitikatapeka. One nee eya topo toa moateka kue eni pitikakome tokome e yene peya moa patukaka wa Yesuyo akeneya.

*Tobou Losu Yapu Tumu Tokatekamo
(Matiu 24:1-2, Make 13:1-2)*

5 Pade-kitame tobou losu yapuke ekete ipa todolo yapu. Kue epetaneyameka Akolaline takoa metaneyameka koniyo takoa wianeya kakono, enoe wa okoli

6 Yesuyo okome kime i enekoa kakiya-kitipa eni wiane kue odeneka kibutukoa piameneya peya wia tadekatapeneya pa tumu tokaneya pioo wa Yesuyo akeneya.

*Ke Enekakale Mekete Tete
Moatekoimo
(Matiu 24:3-14, Make 13:3-13)*

7 Yesuyo nimo okale eida kakoi-kitame ekete Tikisa ago neme ina okanakalepa manipete taateko toko patu. Enile taatekale tigotoma nokale edeya wa adeka piipioo-pe wa okoli okome

8 ina okounakale wete taateko toameneyakepa pade-kitame anu ibini lede wedekoa nekete ekete Keraisu taatekoane nukuno, noe wa oa ni pade-kitame enile taateko toateko tigotokoa nokono, noe wa kiwi oa yotokoino, wedoa lene kia nepikete yakoa poameamene.

9 Nipa kini ta ludu uu wa poi toa kakoiyo yakoa ni pade take poi tago wa okoimo kugu yakoa toino, piti moameamene. Eniletaateko namolo takoa toatekoyake wipitia ta pade tigotokoa wete patamoo tokolo ni uku wa Yesuyo akeneya.

10 Nimo ootokoa okome e ku yatename poi tato wa kamo poi teitakutukakala toi. Ni e ku tobou agoke lukoa meki yatene ete oto wa poi toa winali yoi.

11 Momani-kala tube mati toa eka kuka takeka kobu igi nome poane yene igi nome tokala too. A tibukeka ali atoa piti takatekole-kiti witoa ni Akolaliyo one toateka adeka

piipikomepa padele padele tubele mati witakakala too.

12 Enilepa wete taateko toameneyake ete-kitame kiwi deko moa tetemekala toi. Nipa kini losu yapuka po yapuka lia aua pokala toi. Ni akitodene tobou mekoi ali-kiti mekoika eni ali-kitike lokoa ta yopikoi ali-kiti mekoika lia aua pote koiso akakala toi. Anukule takama pokoleke nitoi.

13 Nitikoi-petepa kini lene yoto kakete anukumo i i wa toawea akakala toi.

14 Nipa edemo wane uku patu wa kini wa kei piatekoimo wene kibutukapiameamene.

15 Noanumepa kiwi wene taka taka tokolu tokome agale muno kakoa okoli kipala poi teigo yenamoa kautakamele toamoa agaleka topo takamele toamoa too.

16 Kiniketai kinikaua kinikameyo kiwi-pala po pianyene kini oynamiki enika eni yene peyameka ete ali-kitane yonoke kiwi moa pikala toi. Nitima pekete kiwi padeka-kiti wia tukakakileka toi.

17 Nipa kipa no-pala odene ibini pedane ali atoa tokome ete yene peya kiwi-pala kotimi yoa meoi.

18 Nitiketeke kiwi-pala padeleka tamele toamokale tobou witako pine odeneka toa potokamele toamoo.

19 Eni ke enekakale meake nooke wene tugoa mea togaketepa kini wa toa moino, poapene ya kamene wa Yesuyo akeneya.

Yerusalem Ta Wia Tadekatapeneya

*Tumu Tokatekamo
(Matiu 24:15-21, Make 13:14-19)*

20 Poyo yatene Yerusalem take obomoa note dekali toa unukataapea kakoli eneketepa Yerusalem ta wia tadekatapeneya tumu tokateko oi tigotokoa nekedeko wa wene toi.

21 Nitikoi-petepa Yudea ta ludu pitikoi-kitipa nipa tono pake pake toa pitoa pote paigakoa mepamene. Yerusalem pitikoi-kitipa nipa kini eni ta wete toa pitoa pamene. Tayo kakoi-kitipa nipa Yerusalem take

pitoa poameneya paka lono pitoa pamene wane uku.

²² Enipetepa Akolaliyo ali atoa kibu motikilepa one bokuke papete wia mekapiane toa-kama taateko a too tokolo ni uku.

²³ Ae, mati kakene atoa-kitika mati adu tanikakoa mekoi atoa-kitika eni tete witaka-pete manika edoa petoa pomotoa-pe. Ae, enipetepa itonoke dika dika toamene tete witoo. Akolaliyoka one Yu yatene-pala kotimi wene luaneya meoo.

²⁴ Nitaneyake kipala poi tejane yenamie kiwi padeka-kitipa tueme kawa tukoa ni padeka-kitipa e ku yatenane ta piko peyake tadekamu toa aua pootapepoi. Yerusalem taapa mone pa yatene-kitame kautoa wia tadekatapekolli pa tumu tokaneya pioo. Nipa Akolaliyo eni mone yatene-kiti kiwika wiou wa moa atukateka oi ponokaleka pa tumu tokaneya pioo wa Yesuyo akeneya.

*Ali Yatenane Oyago Wakapea
Noatekamo
(Matiu 24:29-31, Make 13:24-27)*

²⁵ Nitaneyake a tibukepa lou tokene tagoi moa padele padele tokale eneketepa ae ile toatekolo toko wa enekala toi. Kusa ue mekokaka uu okoa kawa pewikoa kawoo. Itonekeka e ku yatene tepe we tokale wene kainya pianeya meoi.

²⁶ Nipa itonoke padele padele wipitikome toademe tokale nepia meketepa pitime tukete pitakala toi. A tibuke tele taneya mekiya peteka peteka tokale enekete nitoi.

²⁷ Enika enile toka-petepa no Ali Yatenane Oyago wedo patu meane pa teleta toawineya noadene nokolu enoi.

²⁸ Enika enile titia witakale eneketepa nipa Akolaliyo kiwi toa moateko oi tigotokama noademe toko wa wene weye akeneya meamene wa Yesuyo akeneya.

*Yomo Pikike Pedoa Akenemo
(Matiu 24:32-35, Make 13:28-31)*

²⁹ Yesuyo agale pade pedoa okome okome yomo piki eteya yomoka witakoleke ukunu, yakamene.

³⁰ Luno pitikakolo eneketepa poto toko tokene-mene tigotatekolo toko wa kime wene tiki.

³¹ Eina toa anume ina okounakale-kti witakale eneketepa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo toateko eni tigo-tokona wa wene toi.

³² Etene nimini toatekomo ukuno, yakamene. Ipete meki-kiti peya wete tuutapeameneyake kiwi-pala ina okounakale peya taateko a too.

³³ Nipa itono tibuta takoa pootapekolika anu agalepa pa piakama kawoo wa Yesuyo akeneya.

*Taateko a Toatekale Wedoa
Nepikoa Meamene*

³⁴ Ina okounakale pubu wameneya odepeta wako pitigatapekomme toko toa taateko a toademe tokono, wedoa meamene. Nipa pale paleta toa ni bia ue nokoa pia ni kini toatekoile nami namita kakale wene keda taneya mekayano, wedoa meamene.

³⁵ Enika enile taateko a tokomepa ali atoa ta piko peyake pitikoi toa taateko a too.

³⁶ Enika enile-kama taateko a tokapeko no Ali Yatenane Oyago kakouta katepitoa note kanadetepa lene tuaneyame wia mea Akolali kowitima pamene. Nipa katepitoa noatekoi tele lukamotoa kowitamene wa Yesuyo akeneya.

³⁷ Ta pataka abuna Yesu tobou losu yapu pome olaukapokala taneya. Nitimotokome likonupa Olipe-pini wa ibini akene tonoke ete wa pome pipokala taneya.

³⁸ Nitaneyake one eni olaukakome oka agale yakadetepa ali atoa peya likonu witia tobou losu yapu-kama note obonokala taneya.

22

*Yesu Wia Tukatekoi Oi Pedoa Pi-anemo
(Matiu 26:1-5, Make 14:1-2, Yone 11:45-53)*

¹ Edelo ago patukane wa ibini akene toge kikete pa palawe yisi

kugu pitikamoa yotane palawe yoa noatekoi oi tigotokoa nekeneya.

² Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitameka Yesu edoa katekoa wiato wa wili tokoa kakeneya. Nipa ete ali atoa piti motekete taneya.

Yesu Moa Meateka Oi Pedoa Pi-anemo

(Matiu 26:14-16, Make 14:10-11)

³ Yesu-pala tuku kakoa (12) opia yakene ali-kti pade Yudase einagoke Setanu awinaneyea. Einagopa one pade ibini Isekariose.

⁴ Einagopa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika tobou losu yapu talo tane tobou ali-kitika kouko mekoita pokomepa Yesu kini yonoke moa piateka oi pedoa pianeya.

⁵ Nitaneyake wediamekete ekete nipa nee kue meoo-koli okome

⁶ nitikouno toe wa tewitikoa pokomepa Yesu moa metekome toatekale wene kibutuma yakeneya. Nipa ali atoane kabeta pake kawamokale nitou wa wene kibutuma yakeneya.

Edelo Ago Patukane Wa Ibini Akenene Toge

Kikete Tanemo

(Matiu 26:17-25, Make 14:12-21, Yone 13:21-30)

⁷ Yu yename yisi kugu pitikameneyea pa palawe wane-kti yoa toge kikilepa sipi sipi kai tine-pala moa wia kikala taneya. Nipa edelo ago Idipi ta patukakale Akolaliyo Iserele yene toa motane oi wedekoa nitaneyea.

⁸ Eni sipi sipi kai wiateka oi nokale Yesuyo Pita Yoneta moa wetekakome okome edelo ago patukane toge kiatono, eni toge nee wete nodokakapoatino, poe wa wetekakale ekete

⁹ eni toge nee manika nodokatoape wa okoli okome

¹⁰ Yerusalem take pote kaalaukete enekoli ali pade one wagoke ue mete kakalogoa aua nome kotukale enoino, einago litima pote one tuapea poka yapu tuapea pamene.

¹¹ Tuapea pote yapu pinago enekete ekete Tikisa agome okome one oya-lawe-pala opiane mekene toge nee nouno, neke ugu yene note meai tiki yapu luku yameano ta wa oka wa akamene.

¹² Kitame nimo okoli yatekome pinagome ako yuane yapu luku yametekilepa toto meateko walai eya nodokapianeya yameoono, eidapa tone toge nee eya nodokakoatino, poe wa Yesuyo one oyali-kti takuta moa wetekaneya.

¹³ Nitikale pote enekoli Yesuyo eina okanakale tadeka. Nitadekale einata kini toge kia noatekoiya nodokaneya.

Yesuyo Palawe Wane Gerepi Po Ku Ueta

Moa Lawetekome Akenemo

(Matiu 26:26-30, Make 14:22-26, 1 Korine 11:23-25)

¹⁴ Nee noatekoi-petepa Yesu nokome one Aposelo ali-kti-pala walai waneke lewitoa meaneya.

¹⁵ Nitoa mekome okome anu moatekou tete wete moamekenepa edelo ago patukane toge kikopete kipala opiane mekene nee noadiyano wene-kama piane mekou.

¹⁶ Edelo ago patukane toge nee nakilepa Akolaliyo talo toko take mekene toateku adeka pikene tuku. Papete wa pade noamadeneke tuku wa ootokoa

¹⁷ gerepi po ku ue mete mekaneya katekamoa Akolali-pala ke wa ootokoa okome kiwi peya tatia noatino noe.

¹⁸ Nipa gerepi po ku uepa Akolaliyo talo toko ta wete witameneyake papete wa pade noamou wa akeneya.

¹⁹ Ni palawe waneka moa Akolali-pala ke wa ootokoa popimotokome tatia metekome okome ipa anu tiginino, kiwike toane i metekuno, moa noe. Noe wane metekilepa i mekete toko toapa no wene taneya mea toma pamene wane meteku wa metaneya.

²⁰ Nitaneyake nee nootokoa mekete eina toa Yesuyo okome i gerepi po ku ue meteke mekaneya noe wane metekilepa kiwike toane

anu kamate ponateko adeka piane meteku. Nipa Akolaliyo oi pedoa pikana toane tekene kini wenele litia toatiki totono kadimo oane yametekene uku.

²¹ Nimo wanepa ukuyake eya waneka ukuno, yakoe. Mone yename no wia tukamotoa moa meateko agopa one yono i walaike anu yono-pala odeneka pianeya.

²² No tukilepa Akolaliyo papete wene toopikana toane taatekoane tuou. Ae, no wimotoa moa meateko agome dika dika toamene tete mookale

²³ one oya-lawe ete oto wa yakaate tekete ekete ina okanapa mainagome toademe tokolo oko patu wa oote toa kakeneya.

Yesuno Oya-lawe Ako Odene Mead-ete

Togo Togo Oma Pekenemo

²⁴ Yesuno oya-laweme agale oa takoa pili pili toa kakete ekete totopa mainago ako ago meko patu wa togo togo oa kakoli

²⁵ Yesuyo okome mone pa yatenane tobou ali-kitame kiwike lukoa meki-kti pupu toe toe wa tika tika tiki. Nitikilipa kiwike lukoa mekitame kipa toto auapeki yeneno, ke wa kiwi kei piki.

²⁶ Anu oya-lawe kime padé edikameamene. Nitameneya aka ago nepa pene ago tetepo takoa meamene. Tobou ago nepa pa pupu ago tetepo takoa meamene.

²⁷ Ali takutapa panago nee mekome nomotoa padena agome one nee takoa lawetekolo-kti aka agopa mani ago-pe. Nee mekome nako agopa aka ago eni. Noanupa kini pupu agomekene uku.

²⁸ Ke enekakale mema yakouka anu oya-lawe kime no kagekama yakoinano,

²⁹ Agetaiyo no ne tobou ago mea wa ali atoa yopiane meatekou ta yame-teka toane tekene kime ali atoa yopia meatiki ta opi yametekene uku.

³⁰ Nipa anu talo toateku ta nopal opia mekete nee ue eya nomotoane nitiku. Eni uku toapa tobou ali meatekoi walai-kitike eida mekete Iserele yatene tuku kakoa (12) tatite toa takoa enoa akakala toi wa Yesuyo akeneya.

Pitayo Yesu Wawa Akatekamo (Matiu 26:31-35, Make 14:27-31, Yone 13:36-38)

³¹ Saimone Saimone ne-pala ukumo yakamene. Ali-kitame witi ku yaku-pala eletekoa pianeya peteka peteka tiki toa Setanuyo ne i agopa edikoane toadene mano wa Akolalineke oia motokome akeneya.

³² Nitaneyake Akolalinele takama pokeke tewitikoa wakaya tokale neke kowitikakene uku. Wa naniko pale toake eni wene wia wakepa neke oyalawene wene weye akakala tamene-kale okome

³³ Ali Muno ne po yapu pitikakolika wia tukakolika noka po yapu pitikoa wia tukoa tomotoane ukukale okome

³⁴ ne-pala i ukumodo yakamene. Opi ali ogada ta patameneka wete ka wameneyake nemepa no i ago wene toamuku wa tebolo-peta ahoa wakala too wa Yesuyo akeneya.

³⁵ Yesuyo nimo ootoko okome namolopa Akolalinemo oa pupitikapekete kue ka nee uatekoi kaka uameneya kawa yeneka mekameneya pa toma poe wane wetekakounake pa pima yakoi-pe-kale ekete e'e mena-koli okome

³⁶ opidopa kini kue uatiki kaka nee eya uatiki kaka pikolopa nipa moa aua pamene. Tue padé toamokolopa nipa tokoo kakene mamina takoa topo toa moa lua pamene. Ni edoamo.

³⁷ Ete-kitame i agopa Akolaline totono tagoa toamoko ago wa ahoa wawei wa wia mekapiane agalepa nooke tuga taatekamedeko. No toatekoumo wia mekapiane agale taatekateko tigotoma noko wa Yesuyo akeneya.

38 Nitikale ekete Ali Muno tue takuta i pikono, ena-koli okome nipa oyake toko wa pekeneya.

Yesuyo Olige-pini Tonoke Pome Kakome

Kowitanemo
(Matiu 26:36-46, Make 14:32-42)

39 Yesuyo nimo oomotokome one tanele tokome Olige-pini tonoke pekeneya. Eni pokaka one oya-lawe litima pekeneya.

40 Nitoa eida pome kakome kipala okome kiwi likoa enekaya wa Akolali kowitoa kamene wa ootokoapa

41 alime kue mitapeko kotuke keneya pome neuwe tukupia kowitoa meaneya. Nitoa kowitikome okome

42 meteke no noateku ue enekupa no tete mati moatekulu enipa tokono, Atai neme ete wia pedekamedekalepa nitikamene. Nipa anu wene pikule toa wane ekene wamukuno, neke wene pikole tou wa Yesuyo kowitoa meaneya.

43 Nitoa kowitoa mekaka edelo ago pade one weye akademe tibu kawa nekeneya.

44 Nitaneyake tepe we toka matiyame wedoa kowitoa mekale poliga kamate wane keneya pilipita pilipita toa kakeneya.

45 Nitoa kowitatekoakamomo- tokome one oya-lawe mekoita waka-pea pokome enekale elame tuaneya tokome atu pia meadekoi.

46 Nitadekoli okome dekolo atu pia meki-pe. Setanuyo kiwi likoa enekaya wa kamokoa kowitoa kamene wa Yesuyo akeneya.

Yesu Dekoa Monanemo
(Matiu 26:47-56, Make 14:43-50, Yone 18:3-11)

47 Yesuyo nimo oa kakaka ali peya mati obomoa nekeneya. Yesuno oyago pade Yudaseyo eni yene lia aua nokome Yesu nunu oademe pinele nekeneya.

48 Nitoa nunu oademe tokale Yesuyo okome no Ali Yatenane Oyagopa pa yenane motokamotoa nunu eke toko-pe wa akeneya.

49 Nitaneyake Yesu-pala toadete tokoile enekete one oya-laweme ekete tone tueme wia litiato-pe wa oa

50 one oyago padame panagono kapidi pine takoa pitikaneya. Nipa Akolalike lodo yotokoai tane ako tobou agono pupu ago nimini yono lono kakene kapidi pine takoa pitikaneya.

51 Nitikale enekome Yesuyo okome oyakeno wa wa einagono kapidi luku mitikateko ete wa kakakaneya.

52 Nititikoapa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika tobou losu yapu talo tane tobou ali-kitika Kanosolo ali-kitika one eni deko a moadete nekene yene-pala okome kini tue lua layo tigini-pala nidikoa aua nikino, nopa ali wia kode moa toko ago tetepo takoa tiki-pe.

53 Ta pataka abuna tobou losu yapu keneke kiwi kakakoane eida-kama pone olaukakounake deko a moamokoina. Opi i deko a monikilepa yomiyomu yopikago patu kautakete toatiki-pete tokome ni tiki wa Yesuyo akeneya.

Pitayo Yesu Akoa Wakenemo
(Matiu 26:57-58, 69-75, Make 14:53-54, 66-72, Yone 18:12-18, 25-27)

54 Nitaneyake eni yenane Yesu deko a moapa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agono yapu aua pekeneya. Aua pokoka Pita kutu mati kawati toma nekeneya.

55 Eina tobou agono yapu pawe keneke pade-kitame pomale toe yoa payapono pia unukoa meaneya. Pita oneka eni yene pake pome lukoa mepaneya.

56 Nitaneyake tobou agono pupu atoa padame enekale Pita toe paake mekale leneme nepikoa pikome okome i agoka Yesu kuyago-pala opia pima yakome taneya wa okale okome

57 anuyataoa, no winago wene toamuku wa akeneya.

58 Naniko keneya panagome Pita enekome okome neka Yesuno oyago-

kale okome e'e, nopa one oyago mena wa akeneya.

⁵⁹ Lou pini odene tadiya ponotekanepeyakeame ekete
padekagome okome i agopa Galili agono, Yesu kuyago-pala opia pima yakeneya tadeko-kale okome

⁶⁰ winipa pa okono, neme wini oka agale agopa tokolo meku wa oa kakaka eina eina ali ogada kā oa kakeneya.

⁶¹ Nitikale Ali Muno ago Pita kakata peketapekome nepikoa pianeya. Nitikalepa Ali Muno agome eya wa okana opi ali ogada kā wameneka neme no einago wene toamuku wa tebolo-peta akoa waoo wa okana wene ponokale

⁶² akolono pokome komo kāta pitikoa kakeneya.

Poyo Ali-kitame Yesu Tea Agale Ak-enemo
(Matiu 26:67-68, Make 14:65)

⁶³ Yesu eida yopia kakene ali-kitame one tegene matoa layo toua wikala taneya.

⁶⁴ Mamina nateyaka moa one lene timini mutuapa one wane kapidi eyake kala deko witikete ekete ne teyo witikato-pe wa wikala taneya.

⁶⁵ Nitoa pademo pademoka oa potokoa tea agale okoa kakeneya.

Yesu Koisoke Lia Aua Pote Kakanemo
(Matiu 26:59-66, Make 14:55-64, Yone 18:19-24)

⁶⁶ Ta patakaka Yu yenane Kanosolo ali peya Kanosolo yapu kouko meponaneya. Nipa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Mosesene totono pine tōa olaukane ali-kitika eida koukakoita pade ali-kitame Yesu-pala aua note kakakoli ekete

⁶⁷ nepa Keraisus wa papete ibini oa piane ago tadekalepa wete a-na wa okoli okome eeno, nopa einago wane okoluka kime yakoa moamoi.

⁶⁸ Noanumedo kiwi agale palene yatekolupa agale topo takoa wamoi.

⁶⁹ Nopa einago tadeko wa yakoa moamokolika opi titimoane no Ali Yatenane Oyagopa telekole-kama

toko Akolaline nimini yono lono meane kama poukene tuku wa okale peyakeame ekete

⁷⁰ nipa Akolaline mana kaku wa eke oko-pe-koli okome nopa einago wa wini ekete iki-kale ekete

⁷¹ one koiso akoa oatekomopa pinali one kabunume ina okanano, one pademo okamoka wa pade yakateko toa mena. Oyake yatekoona wa oa tukaneya.

23

Yesu Pailase Mekata Lia Aua Pekenemo
(Matiu 27:1-2 11-14, Make 15:1-5, Yone 18:28-38)

¹ Nimo ootokoa eni yene peya kamomotekete Yesu Pailase mekata lia aua pote kakapaneya.

² Nitikete one akakete ekete i agome Yu ali atoa peya paka paleke lia motokome eya wa okale yatekoo. Tobou ago Sisane takesi kue pitikameo wa oa ni onepa ako tobou meateku ago Keraisus taatekoane nuku waka oa potokakale yatekoo wa Yesu akakete okoli

³ Pailaseyo Yesu yatekome okome nepa Yu yene peya lukoa meki tobou ago-pe wa okale okome nopa einago wa wini okana wa akeneya.

⁴ Nitikale Pailaseyo Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti ni eida obo aakoi peya-pala okome i agome padele poaneleka toameadeko wa okale

⁵ e yename Yesu wedoa akakete ekete Yudea ta piko peyake i agome i i wa olaukao ali atoa oa kamotokama yako. Nipa kebono ta Galili take laigoa tone i Yerusalem take tugoa nitiko wa one akoa akeneya.

Yesu Erodeke Aua Pekenemo

⁶ E yename Galili ta ibini okoli yatekome Pailaseyo okome i agopa Galili ago-pe wa yakaneya.

⁷ Nitoapa Yesupa Erodeyo talo toko take meane ago tadeko wa wene tokome i ago Erode neme pitia yakakamene wa one Yerusalem take ugu nome mekata moa wetekaneyea.

⁸ Nitaneyake Erodeyo i agopa Yesu toko-la wa wedia kakeneya. Nipa Yesuyo tubele toma yak-enemo yakatekoapa one mekuta padele tubele nokome tokale one-meka enadiya wa nepia meapa opi nekedeko wa wedia kakeneya.

⁹ Nitikome pitia yakoai tokale Yesuyo agaleka wametekoa pa kak-eneya.

¹⁰ Nitoa kakaka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Mosesene totono pine tōa olaukane ali-kitameka dika dika wa one wedoa akoa kakeneya.

¹¹ Erodeyoka one poyo ali-kitameka one paya tetepo takoa tegene matoa taneya. Nitaneyake mamina epetane mati moa kakoapa Pailase mekota aua poe wa kutu wetekaneya.

¹² Einapetepa Pailase Erodeta oya kakoa liputakutukaneya. Namolopa poi teia meetakutukoake nitaneya.

Yesu Yomo Lekaneyake Wia Dekamotoa

Pailaseyo Moa Metanemo (Matiu 27:15-26, Make 15:6-15, Yone 18:39-19:16)

¹³ Nitaneyake Pailaseyo Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika Kanosolo ali-kitika one mekuta noatin noe wa kayo oa motokome okome

¹⁴ i agopa no mekuta lia aua nekete ekete i agomepa Lomane yateneke lukoa meamato wa kiwi Yu yatene oa kamotokama yako wa akoa okoina. Kiwi kakakoane one pitiane yatekeneka kini akoa okoina toa padeleka toameadeko.

¹⁵ Erodeyoka one pitia yakatekoapa one koiso akatekale piameadekale oto wetekakona.

¹⁶⁻¹⁷ Yakoe. One wia tukatekole piameadekono, eya tatoane uku. Poyo agome po wapime wikala tomotoane tootokoane po kotokoane wetekou wa Pailaseyo okale

¹⁸ kini kabunu koukotukoa kayo ekete ekete winago wia tukakamotonu ta. Eyago Barabasi po

kotokoa oto wetekaka-ye wa kā telo okoa kakeneya.

¹⁹ Barabasi einagopa Lomane tobou agome po yapu pitikakilepa Yerusalem take Lomane yene-pala poi kamotokoa ali wia tukoa taneyake pitikaneya.

²⁰ Nitane ago po kotokoa oto wetekaka-ye wa kayo okolika Pailaseyo Yesu po kotokoane wetekou wa wene pikome kini wene wia wamotoa oa enekale

²¹ ete wa kayo ekete winagopa yomo lekaneyake wia dekakamotoa wia dekakamotoa wa kayo okala tokoli

²² Pailaseyo tebolo takakome okome i agome padele poaneleka toamedekono, one wiane tukatekule piyamoko. One poanele edele taneyake iki-pe. Pa po wapime poyo agome wikala tomotoane tootokoane po kotokoane wetekou wa okale

²³ agale telo oa kamotokakoa kak-eneya. Nipa one wia dekakamotoa tika tika tekete nenome moa patukakoli

²⁴ Pailaseyo nitikou toe wa eya taneya.

²⁵ Eyago Lomane yene-pala poi kamotokoa ali wia tukoa taneyake po yapu moa pitikane ago Barabasi po kotokoae wetekaneya. Nipa e Yu yenane wene litia taneya. Nitaoapa i ago Yesupa moa kini wene litia topoe wa Yu yene moa metaneya.

Yesu Yomo Lekaneyake Wia Dekanemo (Matiu 27:31-44, Make 15:21-32, Yone 19:17-27)

²⁶ Nitikale aua pokoka Sairini take ago Saimone tayo lono kawa nome kotukale dekoe motaneya. Nipa one mukitike eina lekane yomo aukakete ekete Yesu i ago namolo kawa pomotono, iyapa neme lia aua notokamene wa dekoe moa aukaneya.

²⁷ Yesu eni pokaka ali atoa obomoa litima nekeneya. Nipa atoa-kitika one elame tukete komo kāta oaw-inuya litima nekeneya.

28 Nitikoli peketapekome okome Yerusalem atoa-kiti nooke pade komo wameamene. Nitameneya kini mati-kitikeka pinatoa-kiti kiwikeka komo oa kamene.

29 Ae, dika dika toamene tete moatiki tigotoma noko. Enipetepa eya wa oi. Kini mati-kitame eni tete motokaya tokale mati opiamo adu tanikakoa meamoa pa tioboya meki atoa-kiti kolotine meamele toko wa oi.

30 Nitoa *tube tono-pala kayo oa ekete kilikete toto wio-ye wa oa ni de tono-pala kayo oa ekete kilikete toto kauta-ye* wa kayo oa toi.

31 Ae, yomo weneyake dikoa tikino, kau toa tuaneya kakalepa edeleトイ pe wa Yesuyo akeneya.

32 Yesu wia tukadete aua peketepa poanele tane agotaka wia tukadete aua pekeneya.

33 Nitoa ali wago wa ibini ak-eneta tuga kakete Yesu eida yomo lekaneyake wia dekaneya. Poanele tane agotaka yomo padetake wia dekaneya. Nipa panago one nimini yono lono wia dekoa padena ago one ewa yono lono wia dekoa taneya.

34 Nitoa kakoli Yesuyo kowitikome okome Atai wene toamekete tikino, kini i tikike po letu meko kibu moameamene wa kowitikaneya. Nitaneyake poyo ali-kitame one mamina-mene tatiato wa tadu toa tatite taneya.

35 Pa ali atoa eida kakete nepikoa kamotoa tobou ali-kitame tegene matakete ekete i agome ete ali atoa toa motaneyake i dekaneya kako. I agopa Akolaliyo one wa takoa moa kakapiane ago Keraisutadekalepa nipa pinali one wa toa moono, tokale enato wa tea agale oa kakeneya.

36 Poyo ali-kitameka one tegene matakoa pinele nekete kou tane gerepi po kū ue ne na wa metekete ekete

37 nepa Yu yene peya lukoa meki tobou ago tadekalepa pinali neke wa toa moa-na wa ya motokakete akeneya.

38 Yesu eni wia dekakete one wago pitia lekane yomo munoke pipia eya wa wia meko dekaloganeya. I agopa Yu yene peya lukoa meki tobou ago wa wia meko dekaloganeya.

39 One-pala odene ka wia dekane ago poanele tane ago padame Yesu-pala oa potokakome okome nepa Keraisut patu. Nepa einago tadekalepa pinali neke wa toa motekepa totaka toa moa-na wa oa potokaneya.

40 Nitikaleka padena agome o ago kikoa okome nepa i ago-pala wia tukatekoi oi pedoa pia wia dekaneyano, Akolali piti moameke oko-pe.

41 Totapa tone tokoo poaneleke nami wia kibu motaneyano, i agome padeleka toameneyake pa wia dekaneya kakono, dekolo oa potokako-pe wa kikoa ootokoa

42 Yesu-pala okome Ali Muno neke talo toko take poke mekepa no wene taneya meamene-kale okome

43 nimini ukuno, yaka. Opi nepa no-pala ali atoa mea epetekaki take Paradise take odene ka meoo wa Yesuyo akeneya.

*Yesu Tukome Tuanemo
(Matiu 27:45-56, Make 15:33-41,
Yone 19:28-30)*

44 Einapete lou matai ponome kakaka (lou pini 12 kilokoke) tadiyata lia kadukaneya. Lou pene webokaka (lou pini 3 kilokoke) ta pa likatapeneya. Lou pa toameneyatokome taneya.

45 Kuna tobou losu yapukeka eya mamina Akolali meko lono wa akene luku olege toa ketekalogane mamina ete oto iyawaea tukaketikaneya.

46 Nitikaka Yesuyo telo ootapekome okome Atai anu yominipa takoa pomotoane ukuno, neme moa ta wa ootokoa tukome tuaneya.

47 Enile tokale enekome tobou poyo agome okome i agopa nami kawamene ago tadeko wa Akolali kei pia kakeneya.

48 Einali-mene wia dekakete tokoile enadete obomoa nekene

yename enika enile tokale emotekete kini kini yappy wakapea pekeneya. Nipa tepe we tokale kini palanu wi wi toma pekeneya.

⁴⁹ Yesuno oya-lawe peyaka one-pala Galili ta kawa Yerusalem take opia nekene atoa-kitika eka mati kakete enika enile tokale enekoa kakeneya.

Yesuno Tigini Kotake Moa Pipanemo

(Matiu 27:57-61, Make 15:42-47, Yone 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Panago Arimasia take ago Yosepe Kanosolo agomeke ete Kanosolo ali-kitame Yesu wia dekatekoi oi pedoa pianele litia toameneya. Einago wene kiyo akeneya mekome epetanele-kama tane ago tokome Akolaliyo ali atoa pawe toa talo tokale nepia meaneya.

⁵² Einagome Pailaseke pokome okome Yesuno tigini mouno, mea ta wa opokale

⁵³ nipa mopoano pa wa yametekale pokome toa motaney. Nitoapa ake tane mamina petene moa tatalogoa Yesuno tigini pia ewetetapeney. Nitimotokome pome pala padaneta kokapiane kota keneke moa pipaney. Nipa tuane ago odeneke wete moa pipameneta eni moa pipaney.

⁵⁴ Yu yene ko mea pupu toamatekoi oi tigotokale nodokoa meane-pete enile taney.

⁵⁵ Yesuno tigini eni moa pipokalepa eya atoa-kti Yesu-pala Galili ta kawa Yerusalem take opia nekene atoa-kitame einago Yosepe litima pekeneya. Nitaneyake eni kota keneke one tigini pikome tokale nemotekete

⁵⁶ Yerusalem take wakapea pekete one tigini kalono takatekoiya nodokoa pianey. Nitoapa Mosesene totono piane toa tekete ko mea pupu toamene-pete yappy pa ko meaney.

24

*Yesu One Tuaneya Pianeta Kamo
Pekenemo*
(Matiu 28:1-10, Make 16:1-8, Yone 20:1-10)

¹ Egeme ta tuei teigaka einatoamename eina kalono taneya ete pia nodokoa pianeyapa aua pato wa Yesuno tigini pipaneta pekeneya.

² Nitoa pekete enekoli one pipaneta kota kabunu ketekalogane kue ete koketekaneya kakedeka.

³ Nitoa tuapea pote kakete enekoli Ali Muno Yesuno tigini piameadeka.

⁴ Nitoa wene kainya pianey kokoika alita takuta mamina yati yati tane mati kakeneya kotikatapea kini kokoia liti note kananeya.

⁵ Nitikoli enekete piti moa keti walioka kokoika einagotame ekete i kota kenekepa tuane ali atoa piai toatikiyano, yomini meane ago dekolo oto tuku toa niki-pe.

⁶ Kime tuku toniki agopa wete kamoa poka. One Galili take kakome kipala okana agale wene kaya-peaneya tokome ni niki-pe.

⁷ Eya wa okana. Panagome Ali Yatenane Oyago moa poane ali-kitane yonoke pikale yomo lekaneyake wia dekoi. Nitikolika ta pataka teboloke piane kamoane pou wa okana wa einagotame okoli

⁸ e winimopa nimini akediki wa one eina okana wene kibutukete akeneya.

⁹ Nitoapa Yesu pipaneta tewitikoa one tuku melepu kakoa (11) oyali mekoita pekete kini enoa yatekoinakamo i i wa one oyalaw-e-palaka ete yene-palaka toawea akeneya.

¹⁰ Nipa Yesuno Aposelo ali mekoita pote toawea opikilepa eya atoa-mene Magadala Maria Yoanata Yamene nine Maria toa ni kiwi-pala opia pekene atoa-kti enika eni atoa-kitame toawea opaney.

¹¹ Nitikoli yatekete pamo akene tetepo tokale yakoa moameney.

¹² Nitaneyake Pita kamomotokome Yesu pipaneta teyapea pome kota

kabunuke kakome watekoa enekale tigini togotane mamina odene pa pikale enaneya. Nitoapa edele taneya patu wa wene kibutuma pome wakapea pekeneya.

*Yesu One Oyata Takuta-pala
Emease Take*

*Opia Poademe Pokome Akenemo
(Make 16:12-13)*

¹³ Einapetepa Yesuno oyata takuta Emease take poadete pekeneya. Emease ta Yerusalem tata pake tuku melepu kakoa (11) kilomita tadiya pianeya.

¹⁴ Emease take eni poadete pekete Yerusalem take tanemo koota oma pekeneya.

¹⁵ Nitoa koota oma pokoka Yesuyo moa titikitikamotokome opia pokale

¹⁶ one lene timini agopa motekete pade eina opia pokono wene pia pekeneya. Nipa padeleme kini leneta likatapeane tetepo taneya pekeneya.

¹⁷ Nitikoli opia pokome okome koota wini oma pikimopa edemota iki-pe-kale weneta keda taneya witimoa kakeneya.

¹⁸ Nitoa kakete panago Keliopasi wa ibini akene agome okome okome Yerusalem meki peyame wene to-motoake neme odene abela ikonota tanemo wene toameke oko-pe-kale ete kita-pala okome

¹⁹ edemoke iki-pe-kale ekete Nasarese Yesuke oko. Einago Akolaline agale akakagome Akolaline lenekeka ali atoane lenekeka padele padele toa pademo pademo oa tikilepa telekole-kama toa toka.

²⁰ Nitima yakanake Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kitameka tone ete tobou ali-kitameka eya tokoi. Einagopa mone agome wia tukateka koisoke aua pokoi. Nipa yomo lekaneyake wia dekamotoa wakoi.

²¹ Inakagopa toto Iserele yene oto toa moatekago taatekoa nokono wene pikoonake wia dekakoi. Eyakeka wene keda taneya meko. Einago wia dekatekaneyake ta patako tebolo eni patukakona.

²²⁻²³ Nika ta tuei teigaka tone oyatoa padeka-kitame one pipaneta enepokoli one tigini piameadeka. Piameadeka enemotekete toto mekoota wakapea nekete tone wene kainya pikakete ekete pulete keneya enekolo one pipaneta edelo ago takuta eida kakoli enekoo. Enekolo ekete inakago kamoa poka wa okoi wa eiñatoa-kiti toto mekoota note onokoi.

²⁴ Nitikoli tone oya-lawe pademene one pipaneta pekete enekoli einatoa-kitame okoina toa tadekale eneketeke Yesu pade enameneva wa einagotame Yesu-pala akeneva.

²⁵ Nimo okoli kita-pala okome okome ae, kolotini lupi toa paya wene pianeya mekete iki. Akolaline agale papete tqawea akane ali-kitame Keraisuke wia mekapianemo lugutukoa oi mokala teketeke yakoa moamekete tadiki.

²⁶ Keraisuyo eni tete moa meemotokome one pa teleta tootapeneyea mekanata wakapea poo wa wene toamokoi-pe wa akeneva.

²⁷ Nimo ootokoapa Moseseyoka Akolaline agale papete tqawea akane ali-kitameka wia mekanemoke titimoa Keraisuke oa piane agale peya pine i i wa toa kibutukakutu toa ootapeneyea.

²⁸ Nitoa oma pomepa one oyata pote piatekoita tigotokale patukoa poademe keneya tokale ekete

²⁹ ta lima nokome lou-pala pipademe tokono, tone piatono noo wa kowitikoli nipa piatoe wa yapu tuapea pekeneya.

³⁰ Nitoapa one oyata-pala walaike opia mekome palawe wane moa Akolali-pala ke wa ootokoaa popimoa metekale

³¹ eina eina kini leneta kikatapeneyea i agopa Yesu tadeko wa wene tokoli agopa takatapea pekeneya.

³² Nitaneyake oyagota ootakutukakete ekete ataiyo inakago totapala ka ludu ko oma nokome Akolaline bokuke wia mekane agale pine

toa kibutukakutu toa ootapekale kolotine yakama nokoo wa akeneya.

³³ Nitoa eina eina kamomotekete Yerusalem wakapea pekete enekoli Yesuno tuku melepu kakoa (11) alikitete ali atoa-pala koukuamekoli enaneya.

³⁴ Nitikoli ekete Ali Muno Saimone Pita mekata ponokome lene timini yametaneyano, one tuake wete kamotadeko wa e yename kita-pala akeneya.

³⁵ Nitikolipa Yesu ka ludu opia nokome akenemoka palawe wane popimoa metekale i agopa Yesu tadeko wa kitame wene tanemoka i wa toawea akeneya.

Yesu One Oya-lawe Pakeke Nome Kakenemo

(Matiu 28:16-20, Make 16:14-18,
Yone 20:19-23, Aposelo 1:6-8)

³⁶ Kitame nimo oa kakoika Yesu kiwi pakeke nome kakome okome tepe kolotini mataketaikoameamene wa okale

³⁷ ekee, yomini pade nome kako wa piti moa kakeneya.

³⁸ Nitoa kakoli okome tepene li li wa kawa pome taneya mea tikino, dekolotiki-pe.

³⁹ Noanu i kakuno, anu yono kawata enoe. No yominido tokolopanipa melepu tono eya kakeneya kawamuku wa ootoko

⁴⁰ one yono kawata enoe wa yametaneyaya.

⁴¹ Nitikale wedoa wedia kakete i agopa Yesu tadeko wa wene toake kamoa noamene tetepo takoa wene kainya pia kakoli enekome okome nonoatekuya pade piko-pe-kale

⁴² yotane mou kugu moa metekoli

⁴³ kiwi kakakoa moa nakeneaya.

⁴⁴ Nootokoakakome okome nowete tuamekene kipala opiane yakene eya wane okounawene takakene ukuno yakoe. Moseseyo one totono yamea ni Akolaline agale toawea akane ali-kitame agale wia mekoo ni Depidi-loeme lo agale wene kibutukoa wia mekoo tanepa nonekene toatekoumo i wa wia mekapikala taneya. Nooke eni wia mekapiane

toa-kama taatekoo too wane okounawa Yesuyo akeneya.

⁴⁵ Nitoa Akolaline bokuke oneke wia mekapiane agalepa ipa iyake akeneya, ipa iyake akeneya wa wene takatapeneyaya.

⁴⁶ Nitikome okome eya wa papete wia mekapianeyaya. Keraisutaaatekoo nome tete moa mea tukomeke ta patakataboloke kamoapoo.

⁴⁷ E ku yatene-kitameka kinitokoi poanele tewitikoa wakolipa eni poaneleke po letu mekakana Akolaliyo keetaapea agopa takataapeo. One eni toatekamopa Yerusalem take titimoata piko peyake i i wa Keraisuno ibini wedekoa oa pupitkoi wa wia mekapianeyaya.

⁴⁸ Eni papete wia mekapiane toanteatekoane toma nokoule anu oyalawekime enekoinano, i i wa oawineya pamene.

⁴⁹ Agetaiyo i ago moane wetekou wa papete oa pika ago kiwike awinomotou. Einago a tibu mea kiwike awinokome tele lukademe tokono, Yerusalem take nepia meamene wa Yesuyo akeneya.

Yesu A Tibuke Ate Kamotokoa Aua Pekenemo

(Make 16:19-20, Aposelo 1:9-11)

⁵⁰ Nitimotokome Yesuyo one oyalawepala Besani take aua pokome one yono ate kamotokoa kakome Akolaliyo i yene pewe wia ta wa kowitzoa kakeneya.

⁵¹ Nitoa kawa tewitikoa pokale Akolaliyo moa a tibuke aua pekeneyaya.

⁵² Aua pekeneyake one oyalaweneuve tukupia one kei pia kaamotekete Yerusalem take wedianeyawakapea pote mepaneyaya.

⁵³ Nitaneyake tobou losu yapukekama oboamea Akolali-pala ke wa oa one kei piai toa kakeneya.

YONE Yesunomo Yoneyo Wia Mekaneya

Akolaline Agale

¹ Namolo namolo titikome paduya deyaka wete latia piameneyake panago pa mea kakeneya. Einago one ibinipa Akolaline Agale. Akolaline Agalepa Akolali-pala opia-kama meaneya. Akolaline Agalepa oneka Akolali.

² Namolo namolo einagopa Akolali-pala odene ka meaneya.

³ Paduya paduya peya Akolaline Agaleyo Akolali patu kautakoa kakome latianeya. Paduya one weneme titia alaneya mena. Akolaline Agaleyo-kama latikala taneya.

⁴ Paduya paduya peya alama nikilepa Akolaline Agale patu-kama kautakoa kakete alama nekeneya. Eniya peya alakakagome ali atoa pa takoa meko.

⁵ Yomiyomu keneke eni pa tokoa kakolopa yomiyomume moa atukamele toamoko.

⁶ Panagopa Akolaliyo moa wetekakale taateko nekeneya. Einago one ibinipa Yone.

⁷ Einago taateko nokomepa eni toko pa ko oademe noka. Nipa ali atoa peyame eni oka yakoa motekete Akolaline Agaleke wene tugamotoa tokome one ko oma noka.

⁸ Einagopa pa pinago mena. Pa pinago ko oademe taateko noka.

⁹ Pa pine agome ali atoa peya pa takalogakoya. Yone meane-pete eni papa itonoke noademe nekeneya.

¹⁰ Einago itonoke taateko nokalepa einago i nekedeko wa ali atoame one wene toamokoi. Akolali patu kautakoa kakome itono eya latia pianeyake one latikanakeya-kitame one wene toamokoi.

¹¹ One yatene mekoika eni nokoyake one yename one makutukoa moamokoi.

¹² Nitaneyake one makutukoa motokoi-kiti kipa Akolaline mana kono-miki meamele toko wa moa kakapika. Nipa one ibinike wene tuga mekoi-kiti nitika.

¹³ Akolaliyo one mati-kiti opiou toa eni yenepa one mana kono-miki moa latikakilepa one tanele tokome toko. Nipa ali atoame mati opikete tiki toa mena. One eni mana kono-miki itono alike tageneya mena. Kiniketaipa Akolali one.

¹⁴ Akolaline Agale einagopa ali latia toto pake pa tekei nome meka. Eni nokomepa pewe wia tagatapeneya mea nimini peku-pala nootapeneya mea toka. Nome mekale enekolo pa teleta tootapeneya mekale totome enekoo. Nipa oneketaiyo one mana odene ago eni peku lawetekale noa toma yakale enekoo.

¹⁵ Yoneyo one ko oai toka. Nitao kayo oma yakome okome no namolo takoa opianago kakuluka no moa patukademe toko. No wete opiameneyake one wete mea kama nekene ago tokome no moa patukademe toko. One naniko taateko nokagomeke no moa patukademe toko wane okounakagopa einago eni wa Yoneyo kayo oma yakeneya.

¹⁶ Akolaline Agaleyo etenane peku toto peya lawetekilepa pewe wima nokome toka.

¹⁷ Ali atoame papete litia toatekoi totono Moseseyo i i wa yametaneya. Nitaneyake Yesu Keraisu etenane peku nootokoa taateko nokomepa ali atoa toto pewe-kama wia nimirimo-kama oa tokome wenele litia toateko totono yameteka.

¹⁸ Padameka Akolaline lene timini enamene yake Akolaline mana odene ago one yono kounoke kakago nokome etenanemo i i wa toawea oka.

Ali Atoa Ue Motokama Yakene Yoneyo

*Oma Yakenemo
(Matiu 3:1-12, Make 1:1-8, Luke 3:1-18)*

¹⁹ Yerusalem tobou Yu yename eya ali-kiti Akolalike lodo yotokoai tane ali-kitika Lipai yatene ali-kitika takoa moa Yone kakata poe wa wetekaneya. Nipa ne ali te-pe wa pitia yakoatino poe wa moa wetekaneya.

²⁰ Nitikoli pitia yakanokoli Yoneyo agale kauameneyea toataapea okome okome nopa Keraisus mena-kale ekete

²¹ nipa nepa ali te-pe. Nepa Ilaidape-koli okome e'e mena wa okale ekete nipa nepa Akolaline agale toawea akamotoa totome nepia meko ago-pe wa okoli okome e'e mena wa akeneya.

²² Nimo okale e yename ekete toto moa wetekakoi-kiti kakita pekete oateko toa oa mano. Nepa te-pe. Ne edane ago wa yakoai tokoli okome

²³ Akolaline agale papete toawea akane ago Aisaiayo eya wa oa piane toane taatekoane nuku.

Ali piamene ta ludu panagome eya wa mo wima yawoo. Ali Muno noateko ka nodokakapia one yawateko ka-kitika kiyotokakapia toatino toe wa taateko nokome oo wa Aisaiayo papete oa piane toane taatekoane tuku wa Yoneyo akeneya.

²⁴ One eni pitia yakanane yenepa Parisi ali-kitame moa wetekane yene.

²⁵ Eni yename Yone eya waka pitia yakaneya. Nipa nepa Keraisus mena Ilaida mena Akolaline agale toawea akatekago mena wa ekeke ali atoa ue motokakono, edekolo toko-pe-koli okome

²⁶ noanume kiwi pa ue motokakuno, kiwi pakeke panago taateko nome kakoyake kime agopa motiki.

²⁷ Nopa namolo takoa opianeyake moa patukatekagoke uku. One auapeane one kawa yene kekatukuyake pa keku ago tekene kekamele toamoko wa Yoneyo akeneya.

²⁸ Enilepa Yodane ue eko matanuke

Besani take Yoneyo ali atoa ue motokoai tane take taneya.

Akolaline Sipi Sipi Kai Tine

²⁹ Podolikama Yone eida kakome enekale Yesu noademe nokale enekome okome Akolaline sipi sipi kai tinepa ita noademe ku nokono, enoe. Ali atoame toma yakoi poanele kogoa mitapeatekago enina.

³⁰ No namolo takoa opianago kaku-luka one wete mea kama nekene ago tokome no moa patukademe toko wane okounakagopa einago eni. One naniko taatekoa nokagomeke no moa patukademe toko.

³¹ Noanumepa one agopa motokou. Nitikouyake Iserele yename one nokale enekete einago i nekedeko wa wene tomotoane tekene ali atoa ue motokama nuku wa Yoneyo oka.

³² Nitoa Yesuke okome okome Yodane uele kakene enekolu Epetane Yomini ini weuwe keneya a tibu mea ketipea nome oneke awinome mekale enekou.

³³ Einago papete agopa motokounake Akolaliyo ali atoa ue motokapamene wa no takoa moa wetekakagome no wene takapikome okome Epetane Yomini panagoke awinome mekale enade toko. Epetane Yomini ali atoake awinomotoa einagome too wa Akolaliyo nopala oka.

³⁴ Akolaliyo eina okanakale taateko tokale enekouya tekene einagopa Akolaline mana tadeko wane toaweanne ukuna-ye wa Yoneyo oka.

Yesuyo Namolo Takoa Motane Oyali-mene

³⁵ Podolikama Yone one oyali takuta-pala opia kakome enekale Yesu ponokale enekome okome

³⁶ Akolaline Sipi Sipi Kai Tine ku ponokona wa okale

³⁷ yatekete one oyagota Yone tewitikoa pote Yesu litima pokoi.

³⁸ Nitikoli Yesuyo ete peketapekome enekale einagota one litima nokoli enekome okome edeya tuku toma niki-pe-kale ekete Labai nepa manika mekato-pe wa yatekoi.

(Labai wapa Tikisa ago wa ekete akeneya.)

³⁹ Einagotame nimo okoli okome nipa enenoe-kale one meka yapu pote enepaney. Nipa lou we-goukaka (4 kilokoke) tadiya tokale eida mea pitaney.

⁴⁰ Yoneyo okale yakamotekete Yesu litima pokoi agota pade Saimone Pitane wamenago Aderu.

⁴¹ Einagome wamene Saimone tuku toa enamutukome okome Mesaia wa papete ibini oa piane agopa wete enekoo wa opoka. (Mesaia Geriki agaleke eketepa Kerais wa oi.)

⁴² Aderuyo Saimone Yesuke aua nokale Yesuyo enekome okome nepa Yonene mana Saimone. Opii titimoa nepa Sipasi wa ibini ato wa Yesuyo oka. (Sipasi Geriki agaleke eketepa Pita wa oi. Nipa kakene kue wa ekete oi.)

Yesuyo Pilipi Natanieleta Enoa Motanemo

⁴³ Podolikama Yesu Galili take pouno wene pia poademe pokome Pilipi kotukome okome no pukuka patono no wa enemoma poka.

⁴⁴ Pilipi onepa wamena Aderu Pitata-pala Besaida take odene-mene meane ago.

⁴⁵ Einago Pilipiyo eyago Nataniele nemotokome okome Moseseyo one totono wiamekakomeka Akolaline agale papete toawea akane ali-kitame kini boku-mene wiamekaketeka Mesaia taatekoanoatekamo deko wia mekaneya. I wa papete wia mekapiane ago totome enekoo. Einagopa Nasarese Yesu Yosepene mana tadeko wa Pilipiyo okale

⁴⁶ Natanieleyo okome Nasarese takepadele epetanele edoa witamotoape wa okale okome nipa einago enoano noo wa Pilipiyo akeneya.

⁴⁷ Nimo okale yakamotokome noademe nokale Yesuyo enekome Natanieleke okome etene Iserele ago ku nokona. Pademoka oa yotokamene ago eni wa oka.

⁴⁸ Nitikale Natanieleyo Yesu yatekome okome neme nopa edoa wene toko-pe-kale okome Pilipiyo ne no wa pade wete wamokake neke take yomo piki todoke mekale no ita mekene enekou wa Yesuyo oka.

⁴⁹ Nitikale okome Tikisa ago nepa Akolaline mana toto Iserele yene lukoa meateko ago toko-la wa okale okome

⁵⁰ nepa neke take yomo piki todoke mekale ita mekene enekou wane okounake nooke wene tugako-pe. Ina okounapa pa nami wane okouna. Nanikodopa padele telekole i moa patukatekole-kiti enade toko wa ootokoa okome

⁵¹ kipala nimini ukuno yakoe. A tibu peaney pikaya keneke edelo alikit no Ali Yatenane Oyago mekouta keti nekete ate pekete toa kakoile enoi wa Yesuyo oa pika.

2

Kena Take Panagono Atoa Motokanemo

¹ Ta takupeta patatekaneyake Galili ta keneke piko Kena take panagono atoa motokakoita Yesuno nineka eida pome mepaney.

² Einata einapetepa Yesu neke oya-lawe-pala namene wa agale oa wetekakoli oneka noka.

³ Nome mekaka e yename gerepi po kū ue napetapeneyake niname Yesu-pala okome kini noatiki gerepi po kū ue piamoko-kale okome

⁴ anu oyatoa anukule toatekupetepa opi menano, anu toatekule neme witakoa akamea wa okale

⁵ niname yapu pupu takane yenepala okome okome oneme toe wa okole-kama tamene wa oka.

⁶ Yu yene kini tanele teketepe aline-wene moa koigakoya i koguna wa adeka pikete nee eya noadete mekete yono abe kogakiya. Nitimotoapa yapu yename kamo itonomé toa latiane mete uoya ko melepu (6) kakoa moa pianeya. Tone derame meteke panagome-kiti ue nomoa eni mete odeneke pekoai tokomepa ko melepu

(6) kakoa-peta nomoa pekakalepa nipa adoo.

⁷ Yesuyo yapu pupu yene-pala okome okome ue nomoa i metekiti wete kapetekoe-kale ue nomoa pekoai toa kapetekaneya.

⁸ Nitikoli okome eni mete keneke meko ue pade nomoa moa toge kimota yopikagomekota au aua poe-kale ue nomoa moa au aua potokakoi.

⁹ Nitikoli yopikagome moa yuumoa nakome okome ekee ipa epetane gerepi po kū ue tadeko wa nakomeke nomotokoika wene toamoka. Wene toamokaleka eina ue nomotokoi yename wene tokoi. Nitaneyake toge yopikagome atoa motokago ne noo wa okale nokale okome

¹⁰ tone toge kikoa mekete-kama gerepi po kū ue epetane mati namolo takoa moa laweteko. Nitikolo ali atoa noa tagoa kitipu mekoli pa gerepi po kū ue moa laweteko. Neme pade nitamoko. Nipa neke gerepi po kū ue epetane mati pa pikoa mea opii moa laweteko wa toge yopikagome oka.

¹¹ Yesuyo enile tokapa ele kule telekole pene toademe enileme titika. Nipa Galili pikoka Kena take toka. One eni toka telekole eni eneketepa one tuku (12) kakoa oya-lawe oneke wene tugakoi.

¹² Nititikaneyake Yesu Kena ta tewitikoa pokome one nine wamene-mikiti one oya-lawe-pala Kapaneame take pa tekei pome mepoka.

*Yesu Tobou Losu Yapu Pekenemo
(Matiu 21:12-13, Make 11:15-17,
Luke 19:45-46)*

¹³ Edelo ago patukane wa ibini akene toge kiatekoi tigotokale Yesu Yerusalem take ate pome mepoka.

¹⁴ Nitapa tobou losu yapu pokome enekale pade-kitame pitimekawe kai pipi pipi kai ini puluma eya topo toa mea pade-kitame kini kue piane leyo waneke kue topo toa mea tokoli eneka.

¹⁵ Enetekoa po wapi moa eina alikitiki kini pipi pipi kai pitimekawe kai-pala akolono wia tikatapeka. Nitapa kue topo toa kakene yene kini

kue piane leyo-kti moa pekatapea kini kueka wia tadekatapea toka.

¹⁶ Nitapa ini puluma topo tane yene kikoa okome okome Agetaine yapupa kini makesi yapu tetepo takameo. Wini ini puluma-pala wete au aua poe wa wia tikatapeka.

¹⁷ Nitikale eneketepa *Akolali neke yapu mama moane talo tukuleke tete moane tuadene meku* wa papete wia mekapiane toa eni taateko tadeko wa one oya-laweme wene tokoi.

¹⁸ Yesuyo enile tokale enekete e Yu yenam e kete neme wini tokolepa Akolali patu kautakoa kake tadekalepa padele telekole toano takoli okome

¹⁹ i tobou losu yapu keawea tadekatapekolipa ta tebolo-peta lia patakale eni-mene moane awitikakoane wa wiou-kale ekete

²⁰ i tobou losu yapupa wia mekoli ege odepeta kadukoa (46) mali penaneyake nemepa ta tebolo-peta lia patakale oyake moa awitikakoa wa wioo-pe wa okoi.

²¹ Yesuyo eni okapa pinali one tigini-pala toatekoileke okome oka.

²² Yesu tuaneyake Akolali moa kamotokakalepa one oya-lawemepa einapa enike akedeko wa wene tokoi. Nitiketepa eina papete wia mekapiane agaleka Yesuyo eina okana agaleka etene taatekaneya tadeko wa wene tokoi.

*Yesuyo Ali Atoa Peyane Tepene
Piko Wene*

Tetoa Enekomo

²³ Edelo ago patukane wa ibini akene toge kia mekoi-pete Yesu Yerusalem take nome mekome padele padele telekole tokale enekete ali atoa kainya mati oneke wene tugakoi.

²⁴ Nitikolika ali atoa peyane tepene piane wene tetoa enekome tokome e yene-pala oya patu piamoka.

²⁵ Nipa kini tepene piane wene tetoa enekago tokome i ago-kti one tepene ede wene piko-pe wa ete-kti pitia yatekileka toamoka.

3

*Yesuyo Nikodimasi Olaukakome
Akenemo*

¹ Parisi ago pade Nikodimasi wa ibini akene agopa Kanosolo ago meaneya.

² Ta lianeya keneke einago Yesu mekata nokome okome Tikisago Akolaliyodo auapeamokalepa padele padele telekole neme tokolepa padameka oyake toamoino, nepa Akolali mekota kawa noke olaukakago tadeko-kale okome

³ nimini ukuno yakamene. Panago wa lokoa opiamene agopa Akolaliyodo toko ta oyake enepamoo-kale Nikodimasiyo okome

⁴ ali wetini tane agopa niname edoa wa lokoa opimotoa-pe. Niname wa opimotoa tokome wetini ago one ninane tepene oyake pamele toko wa eke oko-pe-kale Yesuyo okome

⁵ etene nimini ukuno yakamene. Panagome ue moamoa Akolaline Yomini awiameneya pa mekomepa nipa Akolaliyodo toko take pamele toamoko.

⁶ Ali atoame mati opikilepa pa kini kotu pia-kama tiki. Epetane Yominiyo Akolaline mati-kiti opikakilepa one kotu pia-kama toko.

⁷ Ne wa lokoa opimotoane uku wane ukunake wene kainya piameamene.

⁸ Pupulege popokakomepa one weneme-kama titia popokako. Nitoa popokakome ee okamo yateketekete titia nokota enamoa pokota enamoa tiki. Enipa Epetane Yominiyo Akolaline mati opikakome toko adeka eni pikene uku wa Yesuyo akeneya.

⁹ Nimo okale Nikodimasiyo okome neme wini okopa edoa tomotoa oko-pe-kale okome

¹⁰ neka Iserele yenane totono olaukhoa tokagomeke i ukumo wene toamoko-pe.

¹¹ Etene nimini ukuno yakamene. Enipa tone wene tokomo oa mea tone leneme enekoya toawea oa tokoyake ali atoa kime yakoa moamiki.

¹² Itonole tikile-kitike oane metekumopa kime yakoa moamikino, a tibuke tikile-kitike oane metekoumopa edoa yakoa moadete-pe.

¹³ Padameka a tibu enepikile toameneya. No Ali Yatenane Oyago a tibu kawane ketipeane nuku agome odene aida mekene enekoumo toaweeane uku.

¹⁴ Moseseyo ali piamene take kaya yomini latia yomo ludu munoke deko a moa kakaneya. Moseseyo eni tane toa pade ali-kitame no Ali Yatenane Oyago dikoa yomo luduke deko a kamotokoi.

¹⁵ Nipa nooke wene tugoa mekoi peya pa mea-kala kama pomotoa nittoi.

¹⁶ Akolaliyopa ta piko peyake pitiki-kiti one kolotini yene wa wene mekaoa mekome tokome one mana odene agopa ali atoake tumotoa moa wetekaneya. Nipa manake wene tugoa mekoi-kiti tuapa atuameneya mea-kala kama pomotoa tokome taneya.

¹⁷ Moa wetekakomepa kini tanele poanele tadikino, poane take poe wa koiso akamotoa wetekaneya mena. Toa momotoa tokome ni moa wetekaneya.

¹⁸ Manake wene tugoa meki-kiti koiso a koa kibu moamatekoyake manake wene tugamiki yenepa poane take wetekou wa koiso wete a koa pianeya. Nipa one mana odene agono ibinike wene tugamadete wakili tokome toko.

¹⁹ Nipa pa pinago kiwi mekoika nekeneyake poanele pa toma pou wa wene pianeya mekete eni pa wawa yomiyomuke wene mekaoa mekino, kiwi kibu moatekulepa eni wa kini koiso wete a koa pianeya.

²⁰ Poanele toma yaki-kitame eni papa kote moa waki. Nitoapa kini poanele keleyo witakaya tokolo pa keneke witoa noamokala tiki.

²¹ Nitikiyake nimini peku noa tiki yenepa eni pa keneke witoa nokala tiki. Nipa kini tikilepa Akolali patu kautakoa kakete tadiki wa etekitame wene tomotoa tiki wa Yesuyo

oka.

Ali Atoa Ue Motokama Yakene Yoneyo

Yesuke Akenemo

²² Nititikaneyake Yesupa Yudea take pato wa one oya-lawe-pala opia pome eida tayo lono mea kakome ali atoa ue motokakala toka.

²³ Nitikakoa Yonepa Salime ta liti piane Inone takemekome ali atoa ue motokakala taneya. Nipa eni ta ludu ue kainya yotokale tokome taneya. Eidapa ali atoa nekete kiwi ue motokoano ta-koli ue motokakala taneya.

²⁴ Enilepa Yone po yapu wete moa pitikameneyake taneya.

²⁵ Yu yename kini losule tekete abe koganelekepa Yoneyo okagale yakane ali padeka-kitame pade Yu ago-pala ete taka oto taka toa kakeneya.

²⁶ Nitioapa Yone kakata nekete ekete Tikisa ago nepala Yodane ue eka lono opia kakanakago neme onekemo akakagome ali atoa ue motokakala toko. Nitikolo peyame ne tewitikoa one kakota-kama pokala tiki-koli okome

²⁷ panagome Akolalinele takakilepa a tibuke meko Akolaliyo one peku lawetekolo nakomepa oyake toko. Pa one weneme tokoya mena.

²⁸ Nopa Keraisu wa papete ibini oa piane ago taatekoane noamuku. One naniko nomotoa Akolaliyo no namolo takoa wetekakolo nuku wane kipala okouna. Enipa nimini ukutu-pe.

²⁹ Atoa tu pikagopa atoa moatekago eni. Einatoa motokolopa one oya patu piane agome one kakoya liti kakome one okagale yatekome wedia kako. Opa no einago keneya wediane kolotini tgane kaku.

³⁰ Ali atoame anu oyago Yesuno ibini kamotoka kamotoka tekete anu ibini etepea wene kayapema pamediki wa Yoneyo akenuya.

A Tibu Kawa Nokago

³¹ Yoneyo nimo ootokoa kakome okome a tibu kawa noko agome ete

yene peya moa patukoapa etene ako ago kako. Itonoke alane agopa pa itono peku noa tokome one kauamikitame olaukama nekenemo oa mekala toko. A tibu kawa nokagomepa ete yene peya moa patukoa etene ako ago kako.

³² A tibuke mekome yakoa enoa tokaya-kiti i i wa toawea onaneyake padameka yakoa moamiki.

³³ Nitikiyake one toawea okomo yakoa motiki-kitame yatekete ekete Akolalipa niminimo-kama oko ago tadeko wa iki.

³⁴ Nipa Akolaliyo moa wetekakale nokagome Akolaline agale-kama akakolo yatekete ni iki. Akolaliyo one Epetane Yomini einagoke awia tagat-apemota metekome metaneya.

³⁵ Nitioapa einago one mana agoke wene meko mea tokome padeya padeya peya one yonoke moa pi-aneya.

³⁶ One manake wene tugoa mekitiki pa mea kama poadete tiki. One mana kote moa waki-kitame mea kama poatiki ta enamekete pa etepea tua poadete tiki. Nitiki yene-pala Akolaliyo kotimi yoa meko.

4

Yesuyo Sameria Atoa-pala Ko Oa Kakenemo

¹⁻² Ali atoa ue motokakilepa Yesuno oya-laweme tokoiyake Yesuyo pade nitamoka. Yesuyo nitamokoyake pade-kitame ekete Yesuyo ali atoa ue motokakilepa Yone moa patukoa toko wa okoi. Kini eni okoimo kugu Parisi ali-kitame yakadekoli

³ Yesuyo one oya-lawe-pala Yudea ta tewitikoa Galili take wakapea poademe poka.

⁴ Galili take eni poademe Sameria ta patukoa pamedeka.

⁵ Nitioa pokome Sameria ta keneke piko Saika take pome kaka. Namolo namolo Saika ta liti Yekobeyo one itono pade oto pia mana Yosepe yametaneya.

⁶ Eni yametane taapa Yekobeyo oloyo pade eida moa ue mekaneya. Nitaneta Yesu ka ludu noka

matiyame koome tukome eina oloyo kabunuke ko mepoka. Nipa lou matai ponome kakaka (lou pini 12 kilokoke) tadiya eida pome ko mepoka.

⁷⁻⁸ Eida mekakoa one oya-laweme nee topo toa moadetepa ali atoa pitikoika kutu pokoi. Nitikolipa Sameria atoa padame ue nomoademe nokale Yesuyo okome ue nouno, mano wa okale okome

⁹ nepa Yu agomeke no Sameria atoa ue nouno, mano wa wini okono, dekolo oko-pe wa akeneya. Nipa Yu yene Sameria yenetapa etene pilia kakeneya tokome ni akeneya.

¹⁰ Nitikale Yesuyo okome Akolaliyo ne moa meatekoya wene toamoa ni ue nouno, nomoa mano wa okago wene toamoa toko. Eni wene too tokapa nipa noateku ue pade nouno, nomoa mano wa neme noanu-palaka oo toka. Nimo oo tokapa lene toa yoa-kala kawateko ue meou tokakale okome

¹¹ kamo koniyali i oloyopa keti kokaketikaneya mati pikono, ita ue nomoateko mete pade ne toamokono, yoa-kala kawateko uepa neme edoa nomoa no meteko patu.

¹² I oloyopa tone kauago Yekobeyo papete moa pikanya. Nitane yake onemeka one mana-mikitameka one egetaneyaka-kitameka i oloyoke-kama ue nonokala taneya. Yekobeyo enile taneyake neme pade ue meou wa wini okopa tone kauago Yekobeyo tane toa moa patukake oko-pe-kale Yesuyo okome

¹³ i oloyo moa mekane uepa padame nomoa nakomepa wa nodo tokala too. Nitakeyake noanume meatoku ue nakomepa wa ue nodo toamoo.

¹⁴ Noanume meatoku uepa ali atoane tepene ue lene peleou toa yoa-kala kawoo. Nipa kiwi mea kama pomotoa too wa Yesuyo akeneya.

¹⁵ Nimo okale einatoame okome kamo koniyali wini oko uepa no nouno, mea ta. Eni ue nakolupa wa nodo toamokalemekene i ue nomoai toamou-kale okome

¹⁶ nekane oto noo wa kayo oano pa. One-pala oto neke namene-kale okome

¹⁷ anukane pade kawamoko-kale okome winipa nimini oko.

¹⁸ Neke ali ko kakoake pokala toka. Opi poke mekagopa nekane mena. Enipa nimini oko-kale okome

¹⁹ kamo koniyali winimopa nimini okono, nepa Akolaline agale toawea akakago tadekono, eya wané ne yatekene uku.

²⁰ Tone kaua-mikitame yete tono waneke-kama Akolali kei pia kowitzoi toma nekeneya. Nitane yake Yu yene kime ekete toto peyame Akolali kei pia kowitzikilepa Yerusalem takekama tamedeko wapa iki-kale okome

²¹ anu oyatoa nepala ukumo yakoa moamene. Naniko Agetai kei pia kowitzikilepa yete tonokeka Yerusalem takeka kowitzikite kini kini mekika tokala toi.

²² Sameria yene kipa kini kei pia kowitzikiyapa agopa tokolo pa etepea kowitzoa meki. Akolaliyo ali atoa toa motikilepa toto Yu yene pake titia toko. Nitikono, toto Yu yenepa tone kei pia kowitzikoyapa i wa wene toko.

²³ Nitikoyake eya toatiki etene tigotoma noko. Agetai kei pia kowitzikite toatiki toa kowitziki yenepa Akolali weneke luaneya mekete nimini peku noa tekete tepene kowitzikala toadete tiki. Akolaliyo dikaki-kitame one kei pia kowitzimotoa okono, nitadete tiki.

²⁴ Akolali onepa yomini-kama toko. Onepa nitane agono, one kei pia kowitziki yenepa Akolali weneke luaneya mekete nimini peku noa tekete tepene kowitzikala tamediki wa Yesuyo akeneya.

²⁵ Nitikale einatoame okome eyago Mesaia noademe tokono wene tuku. Einago nokomepa Akolalinemokama toto-pala toawea akoo-kale okome

²⁶ neta kakome ko oa kakagopa einago eni wa Yesuyo akeneya. Einatoame Mesaia wapa Keraisuke okome akeneya.

²⁷ Einata einapete one oya-lawe

wakapea nekete enekoli Yesuyo mone atoa-pala ko oa kakedeka. Nitadekale wene kainya mati pianeya kaketeke edeya moade oko-pe. I atoa-pala dekolo ko oko-pe wa Yesu yakamokoi.

²⁸ Nitaneyake einatoame one ue mete eida piiloga one yene pitikoika wakapea poka. Pome kakome one yene-pala okome

²⁹ noanume toma nokoule-kama toawea okagopa ku mekome toko. Einagopa Keraisu wa papete ibini oa piane ago patuno, enoatino noe wa akeneya.

³⁰ Nitikale yakamotekete Yesuke noadete nekeneya.

³¹ Noadete nokoika Yesuno oya-laweme one tika tika toa kakete ekete Tikisa ago neke nee pade moa na-koli okome

³² no noateku neepa pade pikoyake kime pade wene toamiki-kale

³³ one oya-lawe yakaate tekete ekete padame one nee pade wete moa lawetaneya patu-koli okome

³⁴ no moa wetekakago one wene pikole toane oneme tamene wa okole-kama toane peya takakupa anu noateku nee eni.

³⁵ Kime eya wa pedoa agale ikina. Tokene tuyono patukakalepa ipe ludu kakoya nee wakoa moa yapu ludu piato wa ikino, noanume ukumodo yakoe. Ipe kakoya-kitipa wakoa moateko toa opii nodokoa kibutua kakono, enoe.

³⁶ Wakoa motokako agomepa nipa mea kama poatikiya eni wakoa moma pok. Wakoa motokama pokoka pinagome ke wa nami wia pupu poi motoko. Nipa matakagopala wakoa motokakagota wedikete wedia meki.

³⁷ Kini pedoa agale ikina toapa panagome ipe matama pekeneka padame wakoa motokama pok.

³⁸ Nipa poliga yoameneya ipe matama poamenekeka eniya wakoa motokama poati wane kiwi wetekakouna. Ete-kitame poliga yoa ipe eida matama pekeneka eni yene

luku pekete eni yenaneya wakoa motokama piki wa Yesuyo oka.

³⁹ Einatoa pitika take yenepa Yesuke wete noameneyake kainya mati oneke wene tunganeya. Nipa noanume toma nokoule-kama kuyagome toawea oka wa einatoame okale yatekete tekete Yesuke wene tunganeya.

⁴⁰ Nitimotekete Yesu mekata nekete kowitikete ekete toto pitiko take noke meano, noo-koli pokomepa ta taku-peta patamotoa eida mea kaka.

⁴¹ Nitoa mekome okale yatekete eni yene padeka-kitika oneke wene tugakoi.

⁴² Nitikete einatoa-pala ekete namolopa nemena i agome tokale kotukoa onokanakedo oneke wene tugakoo. Opipa i ago toto pake kakome agale oa metekolo yatekete tekete oneke wene wedoa tugako. I agopa ali atoa toa moatekago tadeko wa okoi.

Yesuyo Tobou Agono Mana Epetekanemo

⁴³ Ta taku-peta patatekaneyake Yesuyo eni ta tewitikoa Galili take pome mepoka.

⁴⁴ Yesu eni pokapa eya wa okanake poka. Akolaline agale toawea akakagopa one take yename paya tetepo takoa wakiya wa okana.

⁴⁵ Galili nome mekale eina yename one makutukoa motokoi. Nipa edelo ago patukane wa ibini akene toge kia mekoi-pete Yesu Yerusalem take pome mekome telekole tokanakalekama enekoiya tokome ke wa makutukoa motokoi. Nipa kiwika eina toge lobutupekete one telekole tokoinakale enekoiya tekete one makutukoa motokoi.

⁴⁶ Yesu Galili ta ludu pima yakome Kena take pome mepoka. Nipa pa ue moa gerepi po kū ue latikana take wa pome mepoka. Nitikata ta talo tokagoke lukoa meane tobou ago pade one mana Kapaneame take yene pimotoa wawa Yesu kotua noka.

⁴⁷ Nipa Yesu Yudea ta kawa Galili take nome kako wa okoimo

yatekoya tokome noka. Yesu kakata eni nokomepa one mana pene tuademe pikono, Kapaneame take poke epetekakoano poa ta wa kow-itikakale okome

⁴⁸ Agetaine peku noane tukule padale telekole toane kini wene kainya pikakule enameketepa nipa nooke wene tugakile toamoi-kale

⁴⁹ tobou agome okome kamo koniyali oto lukakoa tukayano, wete pata wa kowitikale okome

⁵⁰ neke mana tuamoono, poano pa wa okale einagome Yesuyo nimini oko wa wene tokome one take waka-pea poka.

⁵¹ Poadeeme pokale one pupu yene kotua nekete ekete neke manapa tuameneyea pene latoa meko wa onaneya.

⁵² Nitikoli manipete lataka-pe wa okale ekete abela lou matai tetekakale (lou pini 1 kilokoke) one poto yene teitaka-koli

⁵³ etename wene moa pitikakome abelana Yesuyo neke mati tuamoo wa okale eina eina latakome tadeko wa wene taneya. Nitaneyake einago one yapu pitikoi peya-pala Yesuke wene tiganeya.

⁵⁴ Yesuyo ele kule telekole tikilepa Yudea ta tewitikoa Galili take pome mekome telekole taku takoa eida tokome enile toka.

5

Tau Tootokaneya Piane Ago Epetekanemo

¹ Nitikaneyake Yu yene kini losule tekete toge kia mekoi-pete Yesu Yerusalemate wakapea poka.

² Yerusalemate sipi sipi kai wa ibini akene kago pikane lono ue mine pade meaneya. Eni ue mine matanuke ali atoa todo takatekoya ko kakoa wianeya kakeneya. Eni ue minepa Iberu agaleke Beteseda wa ibini iki.

³ Eni todo takatekoya keneke eya ali atoa leneta lianeya kawa okeaneyea tau tootokaneya piane ali atoa oboai taneya. Nipa ue bua bua wa kaumota nepia meai taneya.

⁴ Padepete-kiti Akolaline edelo ago ue muke ketipea nokale ue bua bua okala toka. Nitikalepa uele namolo takoa pome pitikagopa one tanele epetekakale latoa pekeneya.

⁵ Nitanetapa panago tau tootokaneya pia mekale mali padeka tuku kakoa (38) penaneyea.

⁶ Einago pikata Yesu nokome enekale eida tau tootokaneya pia kakeneyano wene tokome yatekome okome nepa latoa poade oko-pe-kale okome

⁷ kamo koniyali nopa eni ue bua bua buka auapea aua poatekago toamokolo pa piane meku. Eni ue muke ketipeane poade wili toane mekulu panago namolo takoa patukakala toko-kale okome

⁸ wete kamokoa neke tatia pitikoya-pala moa aua pa wa okale

⁹ eina eina latoa kamokakome one tatia pitikaya-pala moa aua poka. Yu yene kini ko mea pupu toamatekoi-petepa enile toka.

¹⁰ Nitikale e Yu yename eina latoa poka ago-pala ekete opi Yu yene tone ko mea pupu toamateko-pete kekaneya latikakole toa neke tatia pitikoya-pala aua ponokopa tone kekanelye wini toko-koli okome

¹¹ no epeteko wetekakagome neke tatia pitikoya-pala moa aua pa wa okolo tuku-kale ekete

¹² eni neke tatia pitikoya-pala aua pa wa okagopa te-pe wa yakaneya.

¹³ Nitikolipa eina latane agome one epetekekakanakago agopa motaneyea. Nipa ali atoa kabeta pake Yesu wete witimotokome pokale tokome ni agopa motaneyea.

¹⁴ Naniko Yesuyo einago tobou losu yapu kakale kotukome okome anu oyali nepa opi latoa kakono, neke namolona tane yene moa patukoa naniko wa ke tubeya enekakayano, neke toma poka poanele-kiti wake wamene wa okale

¹⁵ yakamotokome eina Yu yene mekoita pokomepa one latekak-agopa Yesu tadeko wa opaneya.

¹⁶ Yesuyo enika enile tikilepa Yu yene kini ko mea pupu toamatekoi-

peteka tokale tokome enipete titimoa one tete meai tokoi.

¹⁷ Nitikolipa Yesuyo okome Age-taiyopa i pupu-kama toko. Noka one peku noane pupu-kama tuku wa oka.

¹⁸ Nimo okamoke Yu yename Yesu wia tukadete wedoa wili toa kakeneya. Nipa kini ko mea pupu toamateko-pete kekaneya latikakole pupu eni tokono, Akolalipa oneketai waka oa tokono, onepa Akolali-pala midi piane tetepo takakome oko wa ni wioukete taneya.

Mea Kama Poadetepa

Yesu Patu Kautakoa Kamene

¹⁹ Nitaneyake Yesuyo okome nimi ukuno yakoe. Padeleka noanu weneme titiane toamuku. Agetaiyo tokole enoane kotukoane tuku. Nipa Agetaiyo peku lawetekolo one mana noanume noane tuku.

²⁰ Agetaiyo nopa one kolotini ago one mana wa nooke wene mekoia mea tokome one peku lawetoa tagako. Agetaiyo eni yametekana toa moa patukakome padele padele telekole toatekuole yameoo. Nipa kini wene kainya pianeya memotoa tokome nitoo.

²¹ Agetaiyo tua pekene ali atoa mea kama poati wa moa kamotokako toane one mana noanumeka ali atoa anu weneme takoane motekene mea kama pomotoane tuku.

²² Agetaiyo ali atoa kini toma yakoile pitia enoapa poane takeka epetane takeka takoa wetekakoya mena. Nitamenye kini toma yakoile neme pitia enoapa poane takeka epetane takeka takoa wetekakamene wa Agetaiyo no moa kakapika.

²³ Nipa ali atoamepa one kei pia tiki toa one mana noka kei piai tomo toa tokome toka. One mana no kei piamiki ali atoamepa Agetai no moa wetekakago kei piamekete tiki.

²⁴ Etene nimini ukuno yakoe. Anu agale yakoa motekete no moa wetekakagoke wene tugoa meki kitipa mea kama piki. Nipa kini poanele-kala toma yakike nami wiane kibu moamkulupa poane ali

atoa tua pote atuatiki ta tewitikoa mea kama piki.

²⁵ Etene nimini ukuno, yakoe. Tua pekene ali atoame Akolaline mana noanu tobobobo yakakoa kawatiki tigotoma nome dekanoko. Enilepa wete taatekoia toko. Nitikono, anu tobobobo yatekoi-kiti kamomotekete mea kama poi.

²⁶ Agetai one weneme mea kama noko agomepa one mana noanuka anu weneme meane kama nomotoa toka.

²⁷ Nipa no nepa Ali Yatenane Oyagono, one patu kautakoa kake ali atoa takoa enamene wa moa kakapika.

²⁸ I ukulu yatekimoke wene kainya piameamene. Nimini taatekoia toatekomo ukuno, yakamene. Oloyo tane yene peyame Ali Yatenane Oyago anu tobobobo yakamotekete

²⁹ kiwi oloyo taneka tewitikoa kamoa poi. Nipa epetanele toma yawa tukoi yene kamoapa mea kama poi. Poanele toma yawa tukoi yene kamo pokolipa kini poanele-kala toma yakoike nami wiane koiso akoane kibu mou.

³⁰ Noanu weneme padeleka titiane toamuku. Nipa ali atoa takoane enekilepa Akolaliyo olaukakome oko toane tuku. Nilepa anu wene litiane toamuku. No moa wetekakagono wene pikole-kama tou wane tuku. Nitikuno, kini koiso yakoane ile tadiki wane ikilepa kiyoke-kama tuku.

Yesu Kei Piki-kiti

³¹ Pinali anu wa keido pikenepa nimini ekene wamou.

³² Panagomepa no kei pikoya. Einagome anukumo toawea akedekopa nimini akedekono wene tuku.

³³ Pitia yakekoi yene Yone kakata kime moa wetekakoli nokoli Yoneyo anukumo toawea akedeko wane uku.

³⁴ Nimo ukuyake padameka no auapea kei piatiki toa mena. Kipa nooke wene tugakoli toane moada wane wene piane tekene Yoneyo anukumo toawea akedekomo wene takakene ukuna.

³⁵ Yone einagomepa labo keneya ali atoa pa takalogakoya. Nitane tokale kime one pake wedia meato wa oneke tegetekapote me me tokoina.

³⁶ Yone einagome anukumo tqawea ikilepa pa nami deya akeneya. Agetaiyo tamene wa no yametekana toane toma yakilepa nipa ali atoame no i agopa Agetaiyo moa wetekakago tadeko wa wene tomotoane tuku.

³⁷ Agetai no moa wetekakagomeka anukumo tqawea okoya. Kime Age-taine agale yatekileka toamoa one lene timini-pala enekileka toamoa tiki.

³⁸ Agetaiyo moa wetekakago nooke wene tugamekete tekete one agale kime yakoa luamele toamoko.

³⁹ Mea kama poatekomo Akolaline bokuke e wia mekaneya pikono, oi moato wa kime one boku lewea tuku tokala tiki. Ae, Akolaline bokuke wia mekanе yename no ko-kama akeneyake kime no wene toamiki.

⁴⁰ Nipa mea kama poono wene piketeke nooke noamadete wakala tiki.

⁴¹ Ali atoame no kei piamicilika kei pikilikita nitoa kamotoane pa atiki toane meku.

⁴² Kini tepene piko wene keleyo tetraane enekulu Akolalike wene meko meameadiki.

⁴³ Agetai patu kautakoane kakene nukuluka kime no makutukoa moamikino, oneke wene meko meameadiki. Ae, panago one wenemedo kiwi mekoita wini nokalepa ke wa makutukoa moi.

⁴⁴ Akolali wa oko agopa odene ago kako. Einagome kiwi kei piamicilika tokamota wa paya nou toa mekete kini kini ete oto wa kei pinali yokala tiki. Nitikino, nooke edoa wene tugadete-pe.

⁴⁵ Kini poanele-kala toma yakoilepa Agetai-pala i i wane kiwi akoane wamouno, no i agome kiwi akoane ou wa wene piameamene. Mosese einagopa kiwi mape moatekago wa wene pianeya mekiyake einagome kiwi akoa agale oo.

⁴⁶ Moseseyo one boku-meneke no ko oa wia mekaneya. One wia mekanemo kime yakoa moi tokapa nipa anume ukumoka yakoa moi tokake

⁴⁷ Moseseyo nooke wia mekapi-anemo yakoa moamikino, anume ukumo edoa yakoa moadete-pe wa Yesuyo oka.

6

*Yesuyo Ege Egeta Kadukoa (5,000)
Ali*

*Nee Lawetanemo
(Matiu 14:13-21, Make 6:30-44,
Luke 9:10-17)*

¹ Nititikaneyake Yesu Galili ue mine eka matanuke ue dipike mea pome mepoka. Eni Galili ue minepa Taibiriase waka ibini akeneya.

² Yesu eni pokalepa ali atoa peya matiyame one litima nokoi. Nipa one padele padele telekole tokome yene tane-kiti epetekakale enekoia tekete litima nokoi.

³ Nitanyake Yesu tono padeke ate lewia pokomepa one tuku kakoa (12) oya-lawe-pala aida witipitoa meka.

⁴ Edelo ago patukane wa ibini akene toge kiatekoi tigotokale enile toka.

⁵ Yesu aida mekome kabe togapia enekale ali atoa obomoa noadete nokoli enekome Pilipi-pala okome i yene lawetateko neepa manika topo toa motokoo-pe wa yateka.

⁶ Nipa nee moa lawetateka wene tokomeke pa Pilipiyo oatekamo yacademe oka.

⁷ Nitikale Pilipiyo okome ege kadukaka kadapime kadukoa (200) kinado wetekoa palawe wane-kiti motokakolopa adamoo-kale

⁸ yatekome Yesuno oyago pade Aderu Saimone Pitane wamenago einagome okome

⁹ i kako matiyamepa bali palawe wane ko kakoa-pala (5) mou yomo takuta toa pikoa kako. Eniya-mene moa lawetekoloka adamoo. I ali atoa kainya mati mekino, tokamato wa oka.

¹⁰ Eidapa poma piitapeneya. Ali atoa peya pomale meetapemotono toe wa Yesuyo okale mekatapekoi. Nitaneyake ali-kiti mekoi toa oi moteketepa ege egeta kadukoa (5,000) tadiya meadekoi.

¹¹ Yesuyo eina palawe wane-mene e matiyanek moa Akolalipala ke wa oa popimotokome poma ludu meetapekoi yene tatikatapeka. Mou yomotaka moa einakale tokale peyame noa tagataapea kitipu mekoi.

¹² Peyame noa tagataapea kitipu mekoli enekome Yesuyo one oya-lawe-pala okome padayaka kateaney pikayano, nee kugu piko wekotoa moa pikoe-kale

¹³ wekotoa mootapekoi. Nipa bali palawe wane namolo ko (5) kakoa moa lawetekoyake kugu wekotoa moa ua ka katika tuku kakoa (12) mako puputua moa pikoi.

¹⁴ Yesuyo eni telekole tokale enekete peyame ekete i agopa Akolaline agale toawea akademe noateko ago tadeko wa okoi.

¹⁵ Nitaneyake kini Ali Muno kakadete one dekoa monoino wene tokome tonoke wa witimotokome kidene poka.

Yesu Ue Mine Tali Ludu Yakenemo (Matiu 14:22-33, Make 6:45-52)

¹⁶ Ta likaka one oya-lawe ue mineke ketipea pekete

¹⁷ ue dipike pogateko pote mea Kapaneame take poadete pokoi. Ta wete likaka Yesu noameneyake

¹⁸ pupulege mati nokome ue pewikamoapitikaka.

¹⁹ Nitoa kakaka one oya-lawe ue dipike mea kilomita ko melepu (6) tadiya ponokolipa Yesu ue tali ludu tigotokakoa nokale enekete nenei motokoli okome

²⁰ no nukuno, piti moameo-kale ekete

²¹ nipa ue dipike noke meno-koli nome mekale eina eina ue dipi kini mea poatekoita wete eina witapoka.

Ali Atoame Yesu Tuku Tanemo

²² Podolikama oka matanuke kakoina yenam eya wa wene

taneya. Ete piapa ue dipi odene ika lono nome pika. Yesupa one oya-lawe-pala eni ue dipike opia mea poameneyano, kini-mene kidene mea pekete tadiki wa wene taneya.

²³ Eni wene taneya kakoika ue dipikit Taibirise ta pia nekeney. Nipa Ali Munagome palawe moa ke wa lawetekale ali atoame nakoinata liti nekeney.

²⁴ Nitaneyake Yesu one oya-laweka meameadekoli enekete Yesu tuku topato wa eni ue dipi-kitike pogateko pote mea Kapaneame take pekeney.

Yesu Onepa Ali Atoa Mea Kama Pomoa

Toko Nee Wa Adeka Pikome Akenemo

²⁵ Eni yenam Yesu eka matanuke tuku toa kawa enekete ekete Tikisa ago ika manipete noka-pe-koli okome

²⁶ etene nimini ukuno yakoe. Kime no tuku toma nikipa, no einagome telekole tokale enekoonakale Akolaline tele patu kautakoa kakome tadeko wa no tuku toma nikiya mena. Pa palawe wane lawetekolu noa tagakoinake ni tuku toma niki.

²⁷ Pa lomuateko nee-kama pupu toa moato wa wene piameamene. Nitamoano, pia kawateko neeka moa nato wa eniya neeke wene piitikaneya meamene. No Ali Yatennane Oyagome lawetateku pekuke uku. Eni pekupa one patu kautakoa kake lawetamene wa Atai Akolaliyo no moa kakapika tokolo ni uku wa Yesuyo oka.

²⁸ Nimo okale ekete kime Akolalinele edoa takako patu-koli okome

²⁹ Akolaliyo moa wetekakale nokou ago nooke wene tugoa meketepa nipa one wene pika toa tekete toi-kale ekete

³⁰ neke peku pine enoono, padale telekole toa yameano ta. Nekee wene tugamotoapa edele toa yameteko-pe.

³¹ Tone kaua-mikiti ali piamene ta ludu pima yaketepa maana nee moa noma yakeney. Nipa Moseseyo a tibu pia nekene nee lawetekale noma

yakeneya. Eni tanemopa Akolaline bokuke wia mekaneya piko-koli okome

³² nimini ukuno yakoe. Eina tibu pia nekene nee lawetane agopa Moses mena. Tibu nee eteneyapa Agetaiyo lawetekoya.

³³ Akolaliyo laweteko neepa a tibu mea ketipea nokome ali atoa mea kama pomotoa tokago eni wa okale ekete

³⁴ kamo koniyali wini nee-kama lawetekala toano ta-koli okome

³⁵ ali atoa mea kama pomotoa toko neepa no. Nooke nokagopa kobu tokalemekileka toamoo. Nooke wene tugoa mekagopa ue nodo tokalemekileka toamoo.

³⁶ Ae, kime no enekala toake wene tugamiki. Nipa kipala okouna toa tekete no wene tugamiki.

³⁷ Agetaiyo takoa moa nooke wetekaka peya nooke noi. Nitao nokoli odene agoka wiane litiamou. Ni edoa-mo.

³⁸ A tibu meane ketipeane nekenepa anu wene litiane tou wane nokouya mena. No moa wetekakagono wene pika toane litiane tou wane ni nokou.

³⁹ No moa wetekakagome no pa wa wetekakomepa oneme takoa no moa meteka yene odeneka katekameneya peya yopima pone togamotonu wene pikome wetekaka. Nipa eni yene peya wipitia ta patakale kamotakamene wa wetekaka.

⁴⁰ Agetaiyo no pa wa eni wetekakilepa one mana no enekete wene tugakoi peya mea kama pomotoa tokome toka. Wipitia ta patakapete eni yene moane kamotokou wa Yesuyo oka.

⁴¹ A tibu pia nekene neepa one wa Yesuyo okale yatekete tekete Yu yenamye Yesu akoa ko oa kakete ekete

⁴² beita, i agopa Yosepene mana Yesu. One nine etenetapa totome wene tokono, one a tibu meane ketipeane nuku wapa edekolo oko patu wa ko oa kakoli okome

⁴³ kini kini oa meki ko-pala ete tewitikoa wawe.

⁴⁴ Panago nooke tegetekoa nikilepa one weneme tamele toamoko. Age-taiyo nooke oto limo limo tokolopa nipa namele toko. Nitikolopa wipitia ta patakale takoane kamotokou.

⁴⁵ Akolaline agale toawea akane ali-kitame eya wa wia mekapianeya. Ali atoa peya Akolaliyo mane mane oa olaukoo. Eni wia mekapiane toa Akolaliyo olaukane toa yakoa lukoi peya nooke noi wane uku.

⁴⁶ Enipa panagome Agetaine lene timini enaneya wane ekene wamuku. Akolali-pala kawane nuku ago no odene Agetaine lene timini enoane nuku.

⁴⁷ Etene nimini ukuno, yakoe. Nooke wene tugoa meki peya mea kama poadete tiki.

⁴⁸ Ali atoa mea kama pomotoa toko neepa no.

⁴⁹ Kini kaua-mikit ali piامene ta ludu pima yakete maana nee moa nakeneya. Eni nee moa noake tukala taneya.

⁵⁰ A tibu pia nekene neepa dikaney. Panagome eni nee moa nakomepa nipa tukile toamoo.

⁵¹ Pa pia kama pokon ee wane ukupa a tibu meane nuku ago nooke uku. Eni nee moa naki peyapa mea kama poadete tiki. Nee na wane meateku neepa anu tigini. Enipa itonoke meki-kti mea kama pomotoane meadene tuku wa Yesuyo oka.

⁵² Nimo okale e Yu yenamye ete taka oto taka toa kakete ekete i agome one tigini toto edoa lawetademe okoto patu wa ko oa kakoli okome

⁵³ etene nimini ukuno yakoe. Ali Yatenane Oyago noanu tigini kamateta moa noameneya meketepa nipa kini weneme oyake mea kama poamoi.

⁵⁴ Anu tigini kamateta noai toko agopa mea kama poatekago eni. Dikane ali atoapa wipitia ta patakale takoane kamotokou.

⁵⁵ Anu tiginipa ali atoame noatiki nee eteneya. Anu kamatepa ali atoame noatiki ue eteneya.

⁵⁶ Anu tigini kamateta noai tok-agopa no-pala lipukoa meko. Noka one-pala lipukoane meku.

⁵⁷ Mea kama noko ago agetaiyo no moa wetekakolo nekene one patu kautakoanepa meane kama puku. Nitiku toa no noai tiki-kitipa no patu kautakoapa mea kama poadete tiki.

⁵⁸ A tibu mea ketipea nekene palawe wanepa enina. Eni palawepa kini kaua-mikitame nakene maana nee keneya mena. Eni nee noai toake tukala taneya. I nee noai tiki-kitipa mea kama poadete tiki wa Yesuyo oka.

⁵⁹ Yesuyo einaka einamo oa olaukakilepa Kapaneame take losu yapu keneke kakome toka.

Ali Atoa Mea Kama Pomotoa Toko Agale

⁶⁰ Yesuno agale wete yakoa motane yene peya matiyame einagale yatekete ekete i olaukoa oko agale litia tamene poto tokono, teyo edoa yakoa tomotoa-pe wa okoi.

⁶¹ Nimo ko oa kakedekoli Yesuyo tetoa enekome e yene-pala okome anu uku agalekepa wene poaneya mekete iki-pe.

⁶² Ali Yatenane Oyago no kawane nokouna lono wakapeane atepeane pokolu eneketepa ede wene pioi-mo.

⁶³ Mea kama pomotoapa Epetane Yominiyo toko. Tigini tele takateko peku-kama nakagopa mea kama pamele toamoko. Ina agale oane metekilepa Yomini patu kautakoa kakete mea kama poatikimo oane metekouna.

⁶⁴ Ae, eni uku agale yateketekete kiwi padeka-kiti nooke wene tugoa meamiki wa Yesuyo oka. Nipa namolo papete oneke wene tugamokoi yeneka one wia tukamotoa meatekagoka i i wa wene toopia mekome tokome ni oka.

⁶⁵ Nitikome okome Akolaliyo ka patekoaa nooke wetekako yene odene nooke namele toko wane okounapa enike ekene okouna wa Yesuyo oka.

⁶⁶ Enipete titimoa Yesuno agale yakoa motane yene kainya matiyame

Yesu tewitikoa wawa one-pala wa lokoa yawamokoi.

⁶⁷ Nitikolipa Yesuyo one tuku kakoa (12) oya-lawe-pala okome kimeka no tewitikoa wawa poadete iki-pe-kale

⁶⁸ Saimone Pitayo okome Ali Munu ne wawa peketepa toto teeke pomotoa-pe. Mea kama poateko agale pinagopa ne odene toko-la.

⁶⁹ Nepa Akolaliyo onekemo-kama akamotoa takoa moa kakapiane ago tadeko wa totome wene toko-kale okome

⁷⁰ kiwi tuku kakoa (12) ali-kitipa anume takoane motokounake kiwi panagopa iponane peku nakago wa Yesuyo oka.

⁷¹ Eni okapa Saimonane mana Yudase Isekarioseke okome oka. Nipa Yesuyo one oya-lawe tuku kakoa (12) takoa motokome einagoka motaneyake mone yename one wia tukamotoa einagome moa meoo tokale oka.

7

Yesuno Wamene-mikitame One-pala Akenemo

¹ Nititikaneyake Yu yename one wia tukadete tokoli tokome Yesu Yudea ta ludu yawamademe Galili ta ludu pima yaka.

² Einapetepa Yu yene kini losule tekete aga kelekoaa yapu wia toge kiatekoi tigotokalepa

³ Yesuno wamene-mikitame one-pala ekete tone Galili ta tewitikoa Yudea take poano pa. Neme toma yakolepa neke agale yakoa tiki yename enemotonu pa.

⁴ Panagome-kiti ibini akene ago meou wa wene pikomepa one toma yakole kebono take yawa paigakoa keneya toamokono, neke ile toma yakepa ta piko peyake keleyo toma poano pa wa Yesu-pala akeneya.

⁵ Nipa one wamene-mikitika oneke wene tugamekete okoi.

⁶ Nitikoli okome kini toatikilepa kini wene litiapa ipeteka kupeteka

tamele tokolo tikino, no pade nita-muku. Anu toatekule taatekoane tuku-petepa opi mena.

⁷ Itono peku noai tiki-kitame kipala kotimi yoa meamele toamoko. Anumepa eni yene kini tikilepa poanele-kama tiki wane akoane ukulu tokome nopala kotimi yoa meki.

⁸ A Yerusalem togeke kini poe. No pade poamuku. Anu toatekule taatekoane tuku-petepa opi menano, poamuku wa Yesuyo ootokoa

⁹ one Galili take pa eida meka.

Yerusalem Take Aga Kelekoa Yapu

Wia Toge Kia Mekoita Yesu Nokome Tanemo

¹⁰ One wamene-mikiti wete pote toge lobutupokoli Yesu oneka pokome keleyo poameneya paigakoa keneya poka.

¹¹ Nitaneyake tobou meane Yu yenameto kikoa mekete Yesu tuku toa kakete ekete Yesupa edekato-pe wa oa kakeneya.

¹² Nitikolipa pa ali atoa kini kini oboa kakete ekote ekota oi oi wa kakete pade-kitame ekete Yesu einagopa epetanele tokago wa oa wa pade-kitame ekete einagome ali atoa oa yotokakome toko wa oa taneya.

¹³ Nimo oa kaketeke kini tobou ali-kihi piti motekete tekete Yesu ko keleyo witoa akaya wa mama moa meaneya.

¹⁴ Toge kia meane tiginalo tadiya Yesu tobou losu yapu pokome olaukooa kaka.

¹⁵ Nitikale yatekete e Yu yenameto ka oa kakete ekete i agopa tone totono pine toa olaukaki ali-kitame olaukameneyake imopa i okono, edoa wene toa okoto patu-kale Yesuyo okome

¹⁶ anu olaukoane ukumopa anu weneme pade titiane wamuku. No moa wetekakagome akoano ta wa okomo-kama oanemekala tuku.

¹⁷ One wene pikole toada wa tiki-kitamepa anu olaukakumopa anu weneme titiane olaukadekoluka

Akolaliyo akoano ta wa okomo olaukadekoluka oyake takoa enam-ele too.

¹⁸ Padago one weneme pademo pademo titia okomepa ali atoame one kei pimota tokome ni oko. Ali atoame one moa wetekakago kei pimotou wa wene pia oko agomepa pademoka kapene yokamo nimirimo-kama oa mekala toko.

¹⁹ Moseseyo one totono yametaneyake kiwi padameka litia toamiki. Eni totonodo litikete toi tokapa no wia tukadete wili toamoi tookano, dekolo tiki-pe wa Yesuyo okale

²⁰ peyame ekete nepa teyo wia tukademe wili toa kako-pe. Beita, neeke ipono awinome mekolo teke ni oko-koli okome

²¹ tone ko mea pupu toamateko-peteka padele telekole toane pade ago epetekakoule kime enekoina tekete wene kainya pianeya ko oa kaki.

²² Moseseyo eya wa akeneyake tiki. Kini ali mati opiketepa one kepene teigamotamene wa oa pianeya. Eni oa piane toa litiapa ali matiyane kepene teigatiki oi ponokolopa kini ko mea pupu toamatiki-peteka teigakina. Nipa Moseseyo one kauamikitame tanele litia tokome akene toa tikina.

²³ Nipa Moseseyo akenele tetekamedekolo kini ko mea pupu toamatiki-peteka ali matiyane kepene teigakete pupupa eni tikina. Nitikinano, opikini ko mea pupu toamatiki-peteka ali pade pupu toane epetekakolu tekete nopala kotimi yoa mekino, dekolo tiki-pe.

²⁴ Padame tanemo pine enam-eneyea kakete pa ahoa agale wameamene. Pine pitia yakataapea kiyoke-kama toa okala tamene wa Yesuyo oka.

Yesu I Agopa Keraisu Taatekoaa Noko Patu

²⁵ Einapete Yerusalem yene padeka-kitame ekete Yesu i agopa tobou ali-kitame wia tukadete wili toa kaki ago patu.

²⁶ Ekee, i keleyo nome kakome okoyake pademoka topo toa ikile toamikino, tone tobou ali-kitame i agopa Keraisu wa papete ibini oa pi-anne ago taateko wa nekedeko wa wene tiki patu.

²⁷ Beita, i ago one tobotoi ta totome wene toko. Keraisudo taateko nokalepa one tobotoi ta i wa padameka wene toamoi wa okoi.

²⁸ Nitaneyake Yesu tobou losu yapu eida pa olaukoa kakome agale telo okome okome kime nopa i ago wa wene toa ni no kawane nokouna ta i waka wene toa iki. Eni wenepa tikiyake anu weneme nokouya mena. No moa oto wetekaka agome niminimo-kama okoyake kime pade one wene toamiki.

²⁹ Wene toamikiyake one wenepa anume tuku. Einago mekota kawane nuku. No ne pa wa oneme no oto wetekakono, einago wenepa tukukale

³⁰ one deko moadete wili toa kakoiyake one moatekoi-pete wete taatekameneya tokome one deko moamokoi.

³¹ Nitikolika eida oboa kakoi-ktiti kainya mati Yesuke wene tugakete ekete Keraisu taateko nokomepa i agome telekole tokole moa patukademe toko patu. E'e mena wa oneke wene tugakoi.

Yesu Dekoa Motokapomota Poyo Yene

Moa Wetekanemo

³² Eida oboa kakoi yename Yesuke einaka einamo oi oi wa okoli Parisi yename yakaneya. Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame Parisi yenameka tobou losu yapu yopiane poyo ali-ktiti Yesu einago deko motokapoe wa moa wetekaneya.

³³ Wetekakoli nokoli Yesuyo okome kipala opiane me me tootokoanepa wakapeane no moa wetekakagoke pou.

³⁴ Pokolupa kime no tukupa teketeke oyake enamoi. No pone kawatekutapa kiwi oyake noamoi.

³⁵ Yesuyo nimo okale e Yu yene kini kini yakate tekete ekete totome tuku toa enamateko takepa maida poademe oko patu. Toto yatene ali atoa Geriki take toa pote mekika i agoka pokome Geriki agale yakoa iki yene olaukapadembe okome okoto patu.

³⁶ I agomepa one tuku tekete enamoi wa oa one pone kawateku takeka kiwi noamoi wa toto-pala oa tokono, edemo okome okoto patu wa oa kakoi.

Ue Lene Toa Ue Yokoa Kama Poatekomo

³⁷ Toge kikoa mea wipititapeane-pete Yu yename kini tobou kakoa kiatekoi toge eni kia peya takakoi. Nitikolipa Yesu oneka nome kakome agale telo okome okome ue nodome tuki-kitipa ue noukete nooke note nonamene-ye.

³⁸ Akolaline bokuke papete wia mekapiane toapa nooke wene tugoa meki-ktiti kini tepenepa ue lene toa ue-ktiti yokoa kama poo wa Yesuyo oka.

³⁹ Nipa oneke wene tugoa mekoi-ktike pene awinome meateka Yominike okome oka. Einapetepa Yesu one pa teleta tootapeneya mekana take wete wa moa kakameneya tokome Epetane Yomini ali atoake wete awinome meameneya.

Ali Atoa Ete Otota Puutakutukanemo

⁴⁰ Yesuyo eni oka agale yakane yene padeka-kitame ekete i agopa Akolaline agale toawea akatekago taateko nekedeko wa oa

⁴¹ wa padeka-kitame ipa Keraisu wa papete ibini oa piane ago taateko nekedeko wa oa taneya. Nitaneyake padeka-kitame ekete Keraisu wa papete ibini oa piane agopa Galili ta edoa taateko nomotoa-pe.

⁴² One noatekalekepa panagome Akolaline bokuke eya wa wia mekapianeya. Keraisu einagopa Depidi-loeke tawa noo wa oa Depidi meane Beseleme take taateko noo

wa wia mekapianeyea. Enipa totome nimini okoto-pe wa akeneya.

⁴³ Nipa Yesuke e ali atoa ete oto wa puutakutukoa agale toa kakoi.

⁴⁴ Nitoapa padeka-kitame one deko a moadete okoiyake padameka deko a moamokoi.

Tobou Ali-kiti Yesuke Wene Tugamenemo

⁴⁵ Tobou losu yapu yopiane poyo ali-kitipa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti Parisi ali-kitika koukoa mekoita wakapea nokoli ekete Yesu einagopa dekolo aua noamiki-pe wa okoli ekete

⁴⁶ namolo okoli yakamokoon-akamo einagome oa kaka tokolo deko a moadete poteke wawa nokokoli

⁴⁷ Parisi yename ekete einagome kiwika oa yotokakome toka patu.

⁴⁸ Tobou ali-kiti toto odene agoka oneke wene tugamoko.

⁴⁹ Beita, i oboa kaki ali atoame einagono agale yakoa motikilepa Mosesene totono wene toamekete tiki. Akolaliyo dikane ali atoa poane take pomotoa wako wa Parisi yename akeneya.

⁵⁰ Nimo okoli kini yagono ago pade Nikodimasi namolo Yesu mekata pekene agome e yene eya wa yakaneyea.

⁵¹ Tone totono litiapa panagono koiso akakete eya toamoko-pe. Pinali one kei pikome okomo wete yakameneyake neke tanele ile tadeko wa totome ahoa agale oko patu. E'e mena wa Nikodimasiyo okale

⁵² e yename ekete neka Galili ago kake teke ni oko-pe. Akolaline boku moa lewea oi moamene. Nitikepa Akolaline agale toawea akane ago odene ka Galili take taateko a noameadeko wa wene too wa oomotekete

⁵³ kini kini yapu yapu tadoa pootapeneyea.

Koua Pitikale Enekete Tanemo

¹ Nitaneyake Yesu Olipe-pini tonoke pome ate lewia mepoka.

² Wa podolikama likonu witia tobou losu yapuke pome kapokale ali atoa peya one kakata obomoa note kakoli witipitoa mekome olaukoa meka.

³ Nitoa mekaka Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitame Parisi ali-kitameka atoa pade Yesuke lia aua nokoi. Nipa motane atoa eko alike pokome koua pitikale enemotekete aua nekete e yenane lene yoto moa kakakoi.

⁴ Nitikete ekete Tikisa ago i atoame eko alike pome koua pitikale totome enekoo.

⁵ Moseseyo one totono yame-tekomepa dikane atoa kueme kaua wia tukakala tamene wa akeneyano, opi neme edemo oo-pe wa yatekoi.

⁶ Nipa Yesu natemo omotadiya wa kakete pa likoa enekete okoi. Nitikoli Yesu one keti itonoke walikitikakome kadapi yoname olea adeko a meka.

⁷ Nitoa mekale e yene pa eida kakete yaka yaka tokoli Yesu mukiti kiyotokakome okome kiwi pake poanele toamoko ago kako patuno, einatoa kue moa pitikoa witikilepa einagome titia tomotoane uku wa ootokoa

⁸ wa keti itonoke walikitikakome olea adeko a meka.

⁹ Nitikale e yene odene odene wa katepita katepita toa pekete adakiti namolo kakoa pokala tokoi. Nipa Yesu einatoa-pala pa kamotoa pootapekoi.

¹⁰ Nitikoli Yesu wa mukiti kiyotokakome enekale einatoa odene kakedekale enekome okome ne ahoa okoina yenepa dekoti-pe. Ne poanele tadekono, kibu mou wameneya wakoti-pe-kale okome

¹¹ kamo koniyali padameka no ahoa wamokoi-kale okome noanume ka ne poanele tadeko wane ahoa wamuku. Neke poanele tokole wake wawano pa wa oka.

Takakoya

¹² Nititikoa Yesuyo e yene-pala agale padé okome okome nopa itonoke meki-kiti pā takakuya. No litima niki-kitipa yomiyomu keneke yawamekete ali atoa mea kama pomotoa toko pā keneke yawa meoi-kale

¹³ e Parisi ali-kitame ekete pinali neke wa kei pikopa winipa pa okoli okome

¹⁴ pinali anu wa kei pikeneka ni-mini uku wane uku. Noanu kawane nokounata wa pone kawatekuta pinali anu wene tekene ni uku. Nitikuyake no kawane nokounata wa pone kawatekuta kime padé wene toamiki.

¹⁵ Kimepa panagome tanemo pitia yakatekoane ile tadeko wa akoa ikilepa kini kaua-mikitame toma nekenele tiki. No padé nitamekene ali atoame tanele ile tadiki wane akoane wamuku.

¹⁶ Ali atoa kini tanele pitiane yakatekoane ile tadiki wanedo akoane ekenepa pine toane ou. No moa wetekakago Agetaiyo no auapekala tokolo tekene ni uku.

¹⁷ Kini totono wia mekane bokuke eya wa wia mekanemo kiwi wene takakene uku. Takutamedo padé tokale enoa nekete i i wa odene kotuta kakoa eketepa nimini ekete oi.

¹⁸ Nipa pinali anu wa kei piane uku. Agetai no moa wetekakagomeka no kei pia toko. Agetai totame odene kotuta kakoa oko wa Yesuyo okale ekete

¹⁹ neketai edekato-pe-koli okome kime no padé wene toamoa Agetaika wene toamoa tiki. Kime no wene toi tokapa Agetaika wene toi toka wa Yesuyo oka.

²⁰ Yesuyo nimo ikilepa tobou losu yapu keneke losu kue pitikoai tane mete pianeya liti kakome olaukhoa oka. Nitikalepa padameka one deko moamokoi. Nipa one moatekoi oi wete ponameneya tokome deko moamele toameneya.

*One Poatekouta Kiwi Oyake
Noamoi*

Wa Yesuyo Akenemo

²¹ Yesuyo eya waka oka. No ita tewitikoane puku. Pokolupa kime no tuku toa teko tokale wakete kini poanele pa etepea toma pote tukala toi. No poatekuka kiwi padé namele toamoko wa Yesuyo oka.

²² Nimo okale e Yu yene oote tekete ekete i agome one poatekuka toto padé namele toamoko wa okopa pinali one wa wia tukatekomo okome oka patu-koli okome

²³ kipa kini pine taapa keti itono lono. Noanu pine taapa ate tibu lono. Kipa kinikaua-mikitane peku noa tiki. Noanupa eni peku noane toamuku.

²⁴ Kini poanele pa etepea toma pote tuoi wane okouna toa taatekoaa tuutapeoi. Nipa nopa i ago tadeko wa wene toameketepa nitoi wa oka.

²⁵ Nimo okale ekete nipa nepa ali te-pe-koli okome namolo titikene nopa i ago wane okala tokounapa einago eni.

²⁶ Kini toma yakoinakale pitiane yakatekoane ile tadiki wane akoane oatekumo-kiti ete pa piko. Nitikoyake anu weneme pademoka wamuku. No moa wetekakagome pine toa yameteka toane itonoke meki yene-pala toaweane oadene tuku. Einagomepa niminimo-kama okolo uku wa Yesuyo oka.

²⁷ Nitikalepa oneketaike okono wene toamokoli okome

²⁸ no Ali Yatenane Oyago moa yomoke wia dekoaa ate kamotokatekoaa kakete ae no i agopa eina noatekago tadeko wa wene toa eya waka wene toa toi. No einagome padéleka one weneme toamokome oneketaiyo olaukakana toa-kama oa mekala tokome tadeko wa wene toi.

²⁹ No moa wetekakagopa nopalaa odenekata yako. One wedia memotoane toateku toane-kama tukulu tokome toko. Nipa nepa egetiniya yamene wa no tewitikamoko.

³⁰ Yesuyo nimo oa kakaka e yene kainya mati oneke wene tugakoi.

Eberameke Tagene Yeneke Akenemo

³¹ Yesuyo oneke wene tugakoi yene-pala okome anume oane meteku agale yakoa teketepe nipa anu oya-miki etene meoi.

³² Nipa anu agale pine i i wa wene tootapeamekete tekete namolo egetiniya meake peku mati-kti latioi.

³³ Yesuyo nimo okale ekete totopa Eberameke tagene yene. Mone padane yapuke egetiniya mekileka toamoko. Nitikono, toto egetiniya-kti namolo meake peku mati-kti latioi wapa dekolo oko-pe-koli okome

³⁴ nimini ukuno yakoe. Poanele toma yaki-kitipa kini poanele tikileme pine yene kiwi moa kautako. Nitikolo egetiniya meane tetepo taneya meki.

³⁵ Egetini ago pade one egetekagono yapu eida mea kawamokoyake yapu pinagomo mana eida-kama mea kako.

³⁶ No yapu pinagomo mangome kiwi egetiniya-kti peku lawetekolupa nipa etene peku mati-kti latioi.

³⁷ Kipa Eberameke tama nekeneyanode wene tuku. Eberameke tagene yenameke no wia tukadete tiki. Nipa anu oane meteku agale kini tepene alateko pake piamokolo ni tiki.

³⁸ Nopa Agetai-pala opiane kakene enoane yakoane tokou toane ukuno, kipa kiniketaiyo peku lawetekale noa toma yaki wa Yesuyo oka.

³⁹ Nimo okale one-pala topo takakete ekete toneketaipa Eberamekolokoli okome kipa nimini Eberameke tagene yene kawei tokapa nipa Eberameyo toma yakenele toi tokake

⁴⁰ no wia tukadete iki. Nipa Akolaliyo one nimini peku lawetekome oka toane niminimo-kama oane meteku agoke wia tukadete iki. Eberameyo niminimo akene ali-pala enile toameneya.

⁴¹ Ae, kiniketaine peku noa tiki wa Yesuyo okale ekete toneketaipa Akolali. Panago mena. Toto pade pakeleya-kti mena-koli okome

⁴² kiniketaido Akolali too tokapa nooke wene meko meoi toka. Nipa Akolaline yono kounoke kawane nokolu tokome nitoi toka. No nikilepa anu weneme noamokou. Akolaliyo pa wa wetekakale nokou.

⁴³ No nitane ago anu oane meteku agale dekolo wene toamiki-pe. Anu oane metekumo yakoa moamele toamokolo ni wene toamiki.

⁴⁴ Kipa kiniketai Setanuno manamiki. Kiniketaine wene pikolekama toada wa wene pia meki. Tititakome einagome ali wia atukama nekeneya. Einagopa nimini patu kautakoa kawamoko. Nimini peku nakileka toamoko. Onepa kapene wakoa oko ago. Oneke-kama kapene wakoa iki agale alama noko. Nitikono, kapene wakoa ikilepa one tepe meane toa-kama yawa oko.

⁴⁵ Noanumepa niminimo-kama ukulu tekete no i agome nimini oko wa nooke wene tugamiki.

⁴⁶ No i agome poanele tokale enekou wa teyo oo tokolo-pe. Padameka wamoi-li. Nipa niminimo-kama ukulupa ipa nimini oko wa kitodekolo wamiki-pe.

⁴⁷ Akolaline mati-kitame one agale yakama piki. Kipa Akolaline mati-kti mena. Nitikono, one agale yakamiki wa Yesuyo oka.

⁴⁸ Nitikale e Yu yenamete nepa mone Sameria take agono, neeke ipono awinome mekale wini oko. Enipa totome nimini okoto-pe-koli okome

⁴⁹ nooke ipono awinamoko. Noanumepa Agetai kei piane ukuyake kimepa no taumada toa iki.

⁵⁰ Nitikipa no kei piati wane none wamuku. Panagome pade no kei piai toko. Einagopa peyame tikile pitia yakoa kini tanele ile tadiki wa pine toa akako.

⁵¹ Etene nimini ukuno yakoe. Anu uku agale yakoa tiki-kitipa tua pote atuameneya pa mea kama poadete tiki-kale

⁵² e Yu yenamete neeke ipono awitadekono wene totome toko.

Neke agale yakoa tiki-kiti tua pote atuameneya pa mea kama poadete tiki wapa oko. Beita, Eberameka tua Akolaline agale papete *toawea* akane ali-kitika tuma-kala note taneyake oko.

⁵³ Tone kaua Eberame wete tuaneyano, one kakene toa ne moa patukoa ako kake oko-pe. Akolaline agale papete *toawea* akane ali-kitika tuutapeneyake oko. Ne ali latike oko-pe-koli okome

⁵⁴ pinali anu wa keido pikenepa nipa pata pamo ekene tou. No kei piai toko agopa Agetai. Einagopa kini Akolali wa ikiyake

⁵⁵ one wene toamiki. Nitikiyake one wenepa anume tuku. Onedo wene toamuku wane ou tokapa nipa kime kapene wakoa iki toane ekene tou tokake one wene toane oneme okole-kama yakoane tuku.

⁵⁶ No nokuule enademe tokome kini kaua Eberame wedia kolotine meaneya. Nokuule enekome wene yaapeneyea meaneya wa Yesuyo oka.

⁵⁷ Nitikale e yename ekete nepa opitikaneyake mali ege odepeta ka (50) wete ponameneyake okono, Eberamepa neme edoa enoa oko-pe-koli okome

⁵⁸ etene nimini ukuno yakoe. Eberamepa wete opiameneyake no pa meane kama nuku wa Yesuyo oka.

⁵⁹ Nimo okale e Yu yename i ago wiato wa kue katekamotokoli Yesu paigakoa keneya pome tobou losu yapu wawa poka.

9

Leneta Lianeya Opiane Ago Epetekanemo

¹ Yesu kutu ponokomepa leneta lianeya opiane ago pade enema ponoka.

² Einagopa Yesuno oya-laweme enekete ekete Tikisa ago i ago leneta lianeyamekopa dekale taneya patu. Etene niname poanele tokoli taneya patu. Pinili one poanele tokale taneya patu-koli okome

³ etene ninameka einagomeka poanele pade toamokoiyake Akolaline telekole winagoke witakale enekamotoa ni taneya.

⁴ Lou pa kakolopa no moa wetekakagono pupu totome takama pamedeko. Ta likalepa padameka one pupu oyake takamele toamoo.

⁵ Itonoke pa yawane mekenepa ali atoa peya pa takama pukuya wa Yesuyo oka.

⁶ Nimo ootokoa itonoke tekelipu tooketikoa tekelipu kakene itono wane moa kege latia einagono lene-take yotokaka.

⁷ Nitikome okome ne ue Siloame mineke poke kege koba wa wetekakale pokome leneke kakene kege koomotokome leneta kikatapeneyea wakapea nekeneya. (Tone agaleke Siloame wapa moa wetekaneya wa ekete oo.)

⁸ Nitikale one yenameka one namolo padeya-kiti oia moa mekale enekoina ali atoameka einago enekete ekete i agopa ina namolo padeya-kiti oia moa mekanakago patu wa akeneya.

⁹ Nitikoli padekame ekete *eno*, einakago i noko-koli wa padekame ekete einakago mena, one keneya ago i noko-koli einagome okome no einago i nuku-kale ekete

¹⁰ neke leneta edoa epetekaneya-pe wa okoli okome

¹¹ Yesu wa ibini iki agome itono wane moa kege latia anu lenetake yotokoa wetekakome okome ue Siloame mineke poke kege koba wa wetekaka. Nitikale pone kege kogulu anu leneta kikatapeneyea wa akeneya.

¹² Nitikale ekete einagopa manika kako-pe-koli okome agopa tokono, manika patu wa akeneya.

Parisi Yename

Leneta Lianeya Mekanakago Pitia Yakanemo

¹³ E yename leneta lianeya mekanakago Parisi ali-kitike aua pekeneyea.

¹⁴ Yesuyo itono moa kege latia einagono leneta epetekakilepa Yu yenane ko mea pupu toamatekoi-pete toka.

¹⁵ Einago nokale enekete Parisi yename one leneta edoa epetekaka-pe wa yatekoli okome anu lenetake kege yotokakale kege kootokoanepa opi enamele toko-kale

¹⁶ Parisi ali padeka-kitame ekete tone ko mea pupu toamateko-pete kekanele eni tokano, einagopa Akolaliyo moa wetekakago mena-koli padeka-kitame ekete enika eni telekole tokolepa poanele tokagome edoa tomotoa-pe wa akeneya. Nitooapa ete oto wa puutakutukoa agale toa kakoi.

¹⁷ Nitooa leneta lianeya mekanakago wa yatekete ekete einagonomo neme edemo wa akako-pe wa yatekoli okome einagopa Akolaline agale akako ago toko-la wa akeneya.

¹⁸ Leneta lianeya opianeyake opi enamele toko wa einagome okaleka e Yu yename yakoa moamadete wakoi. Nitooapa einagono etene nineta noe wa agale oa wetekakoli nokoli yatekete ekete

¹⁹ i agopa kini mana-pe. Kitame opia pitikaketepa leneta lianeya opikoiya-pe. Opi wa edoa lene epetekaneya meko-pe-koli ekete

²⁰ winagopa tone mana. One leneta lianeya opikooya. Enido wene tokoyake

²¹ one leneta epetekanele wene toamoaa one leneta epetekane agoka wene toamoaa toko. Winago wetinagoke taneyano, one-pala tanemopa one oademe tokono, kini pitia yakoe wa akeneya.

²² Nipa Yu yenane tobou ali-kiti piti motekete akeneya. Eni tobou yename wetena oi pedoa pikete ekete Yesu einagopa Keraisuu wa papete ibini oa piane ago taatekhoa nekedeko wa okoi-kitipa losu yapuke wa noamomotato wa oi pedoa pianeya.

²³ Nitaneyake einagono etene nine-tame ekete one wetinagono, one pitia yakoe wa etene niname akeneya.

²⁴ Nitikoli wa lokoa Parisi alikitamepa leneta lianeya opianeya mekanakago ne no wa kayo oa motekete ekete Akolaliyo yakakoa nimini oano ta. Neke leneta epetekakagopa poanele tokagono wene totome toko-koli okome

²⁵ one poanele tokago patu. No wene toamuku. Eni wenepa toamukuyake namolo leneta lianeya mekounake opi leneta epetekakaneya kakuno wene tukukale ekete

²⁶ oneme edele toka-pe. Neke leneta edele toa epetekaka-pe wa yatekoli okome

²⁷ anumena namolo okouna yakamoake wa dekolo yateki-pe. Kimeka one agale litia too wa wene pikete iki-pe wa okale

²⁸ poanemo oa kakete ekete nepa eni pa agono agale litia tokoyake totomepa Mosesene totono litia toko.

²⁹ Akolaliyo Mosesese-pala ko oa kakeneyanoo wene totome tokoyake eni pa agopa one kawa noko lonoka totome wene toamoko-koli okome

³⁰ ae, kime einago akakipa no wene kainya pikoa kakina. Einagome anu leneta epetekakaleka one kawa nekene lono pade wene toamekete iki.

³¹ Akolaliyopa poanele toma yaki-kitame kowitoa ikimo yakoa toamoko. Nitikoyake one wene pikole toada wa oneke nate wene pia kowitiki-kiti kini kowitoa ikimo yakoa toko wa totome wene toko.

³² Itono tibuta latiane-peteka opika leneta lianeya opiane agono lene epetekakaneya wa akenemo padameka yakameneya. Namolo yakamokoonakale einagome titia toko.

³³ Einagopa Akolaliyo moa wetekamoo tokapa enilepa oyake toamoo toka wa ena leneta lianeya mekanakagome okale

³⁴ e yename agale topo takakete ekete nepa poaneleke alaneyake toto moa olaukade oko-pe wa ootokoa einago dekoaa moa losu yapu akolono pitikapaneya.

³⁵ Einago losu yapu akolono moa pitikaneya wa okoimo Yesuyo yakateko a pome kotukome okome nepa Ali Yatenane Oyagoke wene tugako-pe-kale okome

³⁶ kamo koniyali winagoke wene tugoane meouno, one te-pe wa yatekale okome

³⁷ einagopa neme wete enekona. Opi neta ko oa kako-kale okome

³⁸ Ali Muno neeke wene tugaku wa neuwe tukupia one kei pia kaka.

³⁹ Nitikale Yesuyo okome itonoke nikilepa ali atoa takoane enoane akadene nokou. Nipa leneta lianeya meki-kiti epetekoane ni leneta kianeya meki-kiti leneta likoane toadene tekene nokou wa oka.

⁴⁰ Yesuyo nimo okale yatekete one-pala eida opia kakoi Parisi ali-kitame ekete tone lenetaka lianeya kakolo oko-pe-koli okome

⁴¹ kini lenetado lianeya kaketepa nipa kini tiki poanele wene toamekete tiki. Eniledo wene toamekete tikilipa koiso akoane oateku pade piamoto. Leneta liamene ya mekete oyake enam-ele toko wa ikili yatekene tekene kini poanele tanepa wene teketeke tadikino, koiso akoane oateku pade pa piko wa Yesuyo oka.

10

Sipi Sipi Kai Talo Agoke Pedoa Akenemo

¹ Yesuyo okome okome etene nimini ukuno yakoe. Panagopa sipi sipi kai-kiti kolago taneya kakita kago pikaneta noameneyaka eko pata paigakoa lewia nokomepa nipa sipi sipi kai-kiti kode mou wa wene pia noko.

² Kago pikaneta noko agopa sipi sipi kai-kiti talo tokago eni.

³ Einago nokolo kagoke payaponago kago agome kago pekakolo lobutunoko. Nitoa lobutua kakome okolo sipi sipi kai-kitame yakakoa mekili kini ibini odene odene wa oa moa akolono aua poko.

⁴ Nitoa peya akolono aua pomepa one namolo kawa pokolo one sipi

sipi-kiti kawatuku pitoa pokala tiki. Nipa talo tokagono tobobobo yatekete tekete one pokoka litima piki.

⁵ Nitikiyake mone pade ago nokolopa litima poameneyaka paka pitoa piki. Nipa mone pade ali-kitane tobobobo wene toamekete tekete pitoa piki wa Yesuyo oka.

⁶ Yesuyo nimo pedoa okalepa e yename ike oko wa wene tokoya mena.

⁷ Nitoa agopa moa mekoli Yesuyo lokoa okome okome etene nimini ukuno yakoe. Sipi sipi kai-kiti kolago taneya kakita lobutatiki kago ketepopona no.

⁸ No wete noameneyake pade ali-kiti nikilepa sipi sipi kai-kiti kode moato wa noai taneya. Nitikoyake sipi sipi kai-kitame kini agale yakameneyaka.

⁹ Sipi sipi kai-kiti kolago taneya kakita lobutatiki kago ketepopona no. Ali atoa anu kawane eni note lobutunokoli pawe toane mou. Nitikolupa akolono wititapekete pote nee noa yawa kawa oto wa lobutunokola toi.

¹⁰ Kode ago nokomepa eya kuya kode moa ali wia atukoa enika enilekama toademe noko. Nitikoyake noanu nekenepa ali atoa mea kama pomotoane tekene nokou. Nipa pewe wia tagatapeneyaka mea kama pomotoane tekene nokou.

¹¹ Nopa sipi sipi kai talo toane epetekaku ago. Talo toa epetekak-agopa sipi sipi kai-kitike tuademe toko.

¹² Ipa kue moadene tuku wa talo tokagomepa eya toko. I sipi sipi kai-kitipa one mena wa talo toa mekome enekolo lene piane tue tubeyame sipi sipi kai-kiti wia noademe nokolo enekomepa sipi sipi kai-kiti tewitikalogoa pitoa poko. Nitoa pitoa pokolopa tueme sipi sipi kai-kiti deka deka toa wia noa tadekatapeko.

¹³ Einagopa kueke-kama wene pitikaneya mea talo tokome tokome sipi sipi kai-kiti mama moameneyaka pitoa poko.

¹⁴ Nopa sipi sipi kai talo toane epetekaku ago. Anu sipi sipi kai-kiti wene taneya meku. Anu sipi sipi kai-kitame no wene taneya meki.

¹⁵ Nipa Agetaita tone wene toko toa anu sipi sipi kai-kiti tone tone wene toa meko. Nitohanepa anu sipi sipi kai-kiti talo toane meane tuou.

¹⁶ Anu sipi sipi kai padeka-kiti anu kolago tukuta wete koukoa note kawamiki. Eni sipi sipi kai-kitika oto auane namedeku. Nitikolupa anu agale yakakoa meoi. Nipa kiwi talo tuku ago nooke-kama lukoa meoi.

¹⁷ Agetaiyo no wene taneya mekilepa eya toatekuleke toko. Kamoane poadene tekene anu sipi sipi kai-kiti talo toane meane tuou.

¹⁸ Padameka no oyake wia tukamatikiyake pinali anu weneme tuou. Tukileka kamoane pikileka anu weneme tuku. Nipa Agetaiyo ta wa oka tokolo tuku wa Yesuyo oka.

¹⁹ Yesuyo eni okagaleke e Yu yene ete oto wa puutakutukoa agale toa kakoi.

²⁰ Nitoa kainya matiyame ekete oneke ipono awinome mekome leau akakolo ni okono, one okomo yakamatoe wa okoli

²¹ pade-kitame ekete ipono awitane agomepa enika eni agale oyake amele toamoko. Leneta liane agopa iponame one leneta edoa kikakamotoa-pe wa okoi.

Yu Yename Yesu Kote Moa Wakenemo

²² Yu yename tobou losu yapu kago peane oi pikoa mekete toge kia meaneya. Niti tane tokene-mene pakeke nitaneya.

²³ Eni toge kia mekoi-pete Yesu tobou losu yapu nokomepa Solomonwa yomini kayo oa ibini akene lono eida yawa meka.

²⁴ Nitikaka Yu yene Yesu kakata koukoa nekete ekete neme toto wene kainya pikoa-kala mekona, nepa Keraiswa papete ibini oa piane ago tadekalepa wete toawea a-na wa okoli okome

²⁵ namolo toaweanne okounake nooke wene tuga meamiki. Agetai patu kautakoane kakene toma yakule kini leneme enekipa nopa einakago tadeko wa kime wene tomotoane tukuyake

²⁶ nooke wene tuga meamiki. Kipa anu sipi sipi kai-kiti toamekete tekete ni wene tuga meamiki.

²⁷ Anu sipi sipi kai-kitamepa anu tobobobo yatekala tiki. Nitikino, anu sipi sipi kai-kiti i i wane wene taneya meku. Nitikulu tokome no litima niki.

²⁸ Anu eni sipi sipi kai-kiti atua poameneyea mea kama pomotoane tuku. Nitikuno, padameka anu yono tatonoke odoa moamele toamoko.

²⁹ Eni yene nekeno, talo toano ta wa no metekago Agetaiyo ete yene peya moa patukoa ako kako. Nitane agono yono tatonoke padameka sipi sipi kai-kiti odoa moamele toamoko.

³⁰ Agetaita tone odene wene pia liputakutukoa meko wa Yesuyo oka.

³¹ Yesuyo nimo okale yatekete e Yu yename i ago wiatoe wa kue wa katekamotokoi.

³² Nitikoli okome Agetai patu kautakoane kakene ele kule epetekoane tikilepa kiwi kakakoane tokounano, edele tokounakaleke no wia tukadete kue katekamotiki-pe-kale ekete

³³ neke epeteko tokanakaleke pade ne wiadete kue katekamotokoya mena. Nepa pa agomeke Akolali latike okanano, Akolali-pala tea agale eina okanakamoke ne wiadete toko-koli okome

³⁴ kipa Akolaline yagono-mikit wane okou wa Akolaliyo akenemo one bokuke wia mekaneya piko. Enipa nimini ukutu-pe.

³⁵ One agale oa metekale yakane yenepa Akolaline yagono-mikit wa eni wia mekaneya piko. One bokuke wia mekane agalepa niminimokama wia mekane agaleno, padame pademoka oyake katekoawamale toamoko.

³⁶ Akolaline mana kaku wane ukulu kime ekete enipa Akolali paya tetepo takake oko wa iki. Nipa

Agetaiyo onekele-kama takamotoa takoa moa wetekakale nokou agoke ikino, dekolo iki-pe.

³⁷ Agetaiyo ta wa okale-kitido tagoane toameadekolupa nipa nooke wene tugameamene wane uku.

³⁸ Nipa oneme ta wa okole-kama takama yakeneke uku. Enipa ni-mini oko wa anu uku agale yakoa moameketeka anu toma yakule-kitike wene tuga meamene. Nitoa wene tuga meketepa nipa Akolali noo-pala lipuamekolo nopa one-pala lipuane mekuno wenepa toi wa Yesuyo okale

³⁹ e Yu yename one wa deko moadete wili toa kakoli paka petoa poka.

⁴⁰ Nitaoapa wakapea pome Yodane ue ketoa Yoneyo pegetoa ali atoa ue motokoa kakana lono enika pome mepoka.

⁴¹ One eni pome mepokata ali atoa peya mati nekete ekete Yone einagomepa ipa Akolaline tele patu kautakoane kakene tuku wa padele telekole toamokanake i agonokemo akakana-kama nimini akedeko wa okoi.

⁴² Nitaoapa e ali atoa kainya mati einata einapete Yesuke wene tugakoi.

11

Lasarusi Tuaneyake Moa Kamo-takanemo

¹ Besani take eya ago Lasarusi one lainatoata Maria Masata-pala meanaya. Einagopa eida yene pia meanaya.

² Eina yene tane agono lainatoa Masayo padeya kalono taneya Yesuke peko yotokateko one kawata pinatoa one pineme kogane atoa.

³ Laine ago yeneme tuupitakale one lainatoatame Yesuke agale oa wetekakete ekete Ali Muno neke oya patu piane ago opi yene pia meko wa agale oa wetekaneya.

⁴ Einago tuko wa akedekoli yatekome Yesuyo okome yene taneya piake tuamoo. One yene tokopa ali

atoame Akolali kei pimotoa tokome toko. Ni Akolaline mana no one patu kautakoane kakene tokoule enekete noka kei pimotoa tokome toko.

⁵ Yesuyo Masa wamena lainago Lasarusi toa wene meko meanaya.

⁶ Nitaneyake Lasarusi yene pia meko wa akedekoli yatekome one mekata ta takupeta patamotoa pa eida meka.

⁷ Nititikoa one oya-lawe-pala okome Yudea take wakapea pato-kale ekete

⁸ ekee, Tikisa ago nepa ikonona pakedopa ne wiadete Yu yename kue katekamotokoina take wa poade okope-koli okome

⁹ eeno, pou toe. Ta pataka abuna lou nome kakome yateta matai teteponome wa keika ponome kakala toko. Nipa lou pini tuku kakoa (12) ponokala toko. Enipa nimini ukutupe. Panago loyo yawa mekomepa lou pa enoa yakome tugala toamoko.

¹⁰ Nitameneya yomiyomu keneke yawa mekomepa one poka ka ludu pa takatekoya toamokolo tokome tut gala toko wa Yesuyo oka.

¹¹ Nimo ootokoa kakome okome tone oyago Lasarusipa pa atu pitikome tokono, kamotokapukukale

¹² one oya-laweme ekete atu pia meapa one weneme latoa poademe toko wa okoi.

¹³ Nipa Lasarusi tukome toka wa Yesuyo okome okoyake o yename wene toamekete okoi.

¹⁴ Nitikoli Yesuyo keleyo okome okome Lasarusi tukome toka.

¹⁵ No ita nepiane mekakoa einago tukome tokano, ke wane wediane meku. Nipa kiwi nooke wedoa wene tugamotoane tekene wete poameneyea nepiane mekuno, opi one tuaneyea pikota pato wa okale

¹⁶ eya ago Tomasi one pade ibini Didimasi wa okala tane agome one oya-lawe-pala okome Besani take Yesu-pala tukete tupatono, one-pala opia patoe wa oka.

¹⁷ Yesu Besani take pome kakome yatekale Lasarusine tigini kota

kenke moa piitikaneyake ta tuyonopeta lia patakala toka wa okoimo yateka.

¹⁸ Besani taapa Yerusalem ta liti piane ta. Eni taata pake kilomita tebolo tadiya pianeya.

¹⁹ Masa Mariatane lainago tukome tuaneyake ete Yu yene kainya matiyame kini wene epetekadete Besani take tumai menanya.

²⁰ Yesu noko wa okoimo yakamotoke Masa pome Yesu kotupaneyea. Nipa Maria yapu memotoa wawa pome kotupaneyea.

²¹ Nitoa kotua enekome okome Ali Muno nedo ita wete noke meoo tokapa anu anai ago tuamoo toka.

²² One tuaneya pikoyake neme oa kowitikole-kama Akolaliyo yakoa tokono wene tuku wa Masayo okale okome

²³ neke anai tuake kamoaa poo-kale

²⁴ einatoame okome nimini wini oko. Wipitia ta pataka-pete Akolaliyo tuane ali atoa moa kamotokakalepa anu anai agoka kamoaa poo wane wene tuku-kale okome

²⁵ nopa tuane ali atoa moane kamotokakuya. Ali atoa mea kama pikilepa no patu-kama mea kama piki. Nooke wene tuganeya meki-kiti tuake mea kama poadete tiki.

²⁶ Nooke wene tugoa mea no patu kautakoa kakete mea kama piki-kitipa tua atukileka toamoi. Ina okouna agalepa no i agome nimini oko wa wene toko-pe wa okale okome

²⁷ eeno, winimopa nimini oko. Ali Muno, nepa Kerais wa papete ibini oa piane ago. Akolaline mana noo wa oa piane ago ne taatekoaa nekedeko wa Masayo oka.

Yesuyo Komo Oa Kakome Akenemo

²⁸ Nimo oomotokome Masa waka-pea wamenatoa Mariamekata ete keneya kakome oi oi ootokoa okome Tikisa ago wete nokome ne noo wa akapa wa wetekakolo nuku wa okaka

²⁹ Maria wete kamokoa Yesumekata noka.

³⁰ Yesu Besani take wete nome kawameneya Masayo one kotua enepokata eida pa meka.

³¹ Maria wete kamokoa pokale enekete one wene epetekadete tumai menane yename pato wa litima nokoi. Nipa laine ago pipane kotake komo opademe toka wa wene pia nokoi.

³² Maria Yesu mekata eni nokome one kawane aua pitakome okome Ali Muno anu anai agopa wete tuameneyake nedo ita noke meoo tokapa tuamoo toka wa oka.

³³ Nimo ootokoa komo oa kawa ni one-pala opia nokoi Yu yeneka komo oa kawa tokoli enekome Yesu tepe we tokome wene keda mati taneya kakome okome

³⁴ one tigini maida pipokoi-pe wa okale ekete Ali Muno ne noke enenoo-koli

³⁵ Yesu komo loboa pitikaka.

³⁶ Nitikale enekete i Yu yename ekete i agopa Lasarusike wedoa wene mekoaa meaneya tadekono, enoe wa okoi.

³⁷ Nitapa padaka-kitame ekete i agomepa eina leneta lianeya meane agono leneta epetekakanano, ina Lasarusi wete tuameneyake noo tokapa oyake tuamomotoo toka wa okoi.

Yesuyo Lasarusi Kamotokanemo

³⁸ Yesu wa ela mati tokale Lasarusi pipaneta poka. One eni pipaneta kota kabunupa kue makai matiyame ketekaloganeya.

³⁹ Yesu eida pome kakome okome kue ete moa pedeka wa okale tuane agono laine Masayo okome Ali Muno einago tuutukaneyake ta tuyonopeta lia patakala taneyano, kotimi too wa okale okome

⁴⁰ dekolo oko-pe. Nepa nooke wene tugoa mekepa Akolaliyo padele telekole tokale enoo wane okouna wene kayapeaneya kake oko-pe wa okale

⁴¹ pade-kitame kue ete moa pedekakoi. Nitikoli Yesuyo a tibu enekakome okome Atai anume kowitoane ukule neme wete yakoa tokono, ke wane uku.

42 Anu kowitikule-kama neme yakoa tokono wene tekene uku. Nipa ina ikilepa no i agopa neme moa wetekakale nekedeko wa i oboa kaki yename wene tomotoane tekene uku wa Yesuyo ootokoa

43 kayo telo okome okome Lasarusi wete kamokoa noo wa okale

44 tuane agopa one kawa yonota pueme togatapeneya kawa one lene timini pade mamina tigini paatapeneya kawa taneya kamokoa noka. Nitikale Yesuyo e yene-pala okome pa pomotono, togotane pue kekataapeo wa oka.

Yesu Wia Tukatekoi Oi Pedoa Pianemo

(Matiu 26:1-5, Make 14:1-2, Luke 22:1-2)

45 Maria mekata ugu nekene Yu yene kainya matiyame Yesuyo eni tokale enekete tekete oneke wene tugakoi.

46 Nitikolika padeka-kiti Parisi ali-kiti mekoika pekete Yesuyo tokamo i i wa kotukapaneya.

47 Nitikoli yatekete eni Parisi ali-kitameka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka ete Kanosolo ali-kiti peya koukoa noe wa agale oa wetekakoli nokoli ekete edele tato patu. Einago Yesuyo telekole toma yakono,

48 enile toma yamotoa totomedo wakolopa ali atoa peya oneke wene tugoai toi. Nitikolipa Lomane yename tone tobou losu yapu toto yatene peya-pala wia tadekatapeoi wa akeneya.

49 Nitikoli Kanosolo ago pade Kaya-pasi eni malike ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agome okome kime nimo ikilepa nateya weneka toamekete iki.

50 I agodo ali atoa peyake tumotokolopa nipa epetoo. Nitamokolopa Lomane yename toto yatene wia atukakolipa nipa poo wa Kayapasiyo akeneya.

51 Nimo ikilepa one weneme titia wameneya. Eni malike ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago tokome Akolaliyo

wene takane toa oa pianeya. Nipa Yesu Yu yateneke tuatekamo eni oa pianeya.

52 Ni Yu yateneke odene tu-ameneya, Akolaline mana konomikit e ku yatene ta piko peyake pilikolokaneya mekoika Yesuyo toa motokome odene ka koukoa mekatekamoka oa pianeya.

53 Nitaneyake enipete titimoa Kanosolo ali-kitame Yesu wia tukatekoi oi pedoa pima pekeneya.

54 Nitaneyake Yesu Yu yene pakeke keleyo yawameneya ali piamene ta liti Epereime wa ibini akene take pome mepaneya. Nipa one tuku kakoa (12) oya-lawe-pala opia pome mepoka.

55 Eina pete edelo ago patukane wa ibini akene toge kiatekoi tigotokale tekete Yu yene kini kini pitikoika kawa a Yerusalem take penekete eya taneya. Kini losule tekete tigini yono mamina mete eya uele tadakala taneya. Nipa kini wene moa koigakoyapa i koguna wa adeka pikete taneya.

56-57 Papete eya yene Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Parisi yenamaka ekete Yesu nome mekata eneketepa toto Kanosolo ali-kiti onamene wa oa tukaneya. One deko a moadete ni akeneya. Nitaneyake ali atoame Yesu tuku toa kawapa tobou losu yapu pote kakete kini kini yakate tekete ekete ede wene piko-pe. Yesu einagopa togeke noamoko patu, noko patu wa okala taneya.

12

Besani Take Yesuke Paduya Kalono Taneya

Pekoa Yotokanemo

(Matiu 26:6-13, Make 14:3-9)

1 Edelo ago patukane wa ibini akene toge kiatekoi ta pataka ko melepu (6) kakoa ete pimota Yesu Besani take Lasarusi mekata pome mepoka. Lasarusi einagopa tuaneyake Yesuyo moa kamotokane ago.

2 Lasarusi mekata Yesuno nee takaketepa Masayo eni nee moa Yesu one oya-laweka lawetekala toka. Lasarusi oneka Yesu-pala nee pikane walaike odeneka opia meka.

3 Eidamekakoa Mariayo padeya kalono taneya mete keneke meko aua noka. Eniya motokakome kue peya mati wetekoa motokaneya. Einakeya aua nome Yesuno kawatake peko yotokateko a one pineme kogaka. Nitao mekale yapu mekoi peyake einakeya kalono tootapeka.

4 Nitaneyake Yesuno oyago pade Yudase Isekariose Yesu wimotoa moa meatekago ko okome okome

5 ina kalono taneya ete wa topo teketepe kina ege kadukaka ko melepume kadukoa (300) moa ponopene yene tatikoa meamedekoyake i atoame paka pale tadeko wa oka.

6 Nipa ponopene yene mama moamokomeke oka. Yesu one tuku kakoa (12) oya-lawene kue ka Yudaseyo uko yakome eni kue kode noma yakeneyame oka.

7 Yudaseyo ko oa kakale Yesuyo okome oyakeno wa. Anu tigini kota keneke moa piei tokolo i atoame enakeya pa pikoa kamotono, wa

8 Ponopene yenepa enabuna kiwi pakeke mekala tikino, noanupa kiwi pakeke pa tekei mekuno, i atoame enilepa toa kamotamene wa Yesuyo oka.

9 Yesu Besani take nome meko wa okimo yakamotekete Yu yene peya mati eida obomoa nokoi. Eni nikilepa Yesu odene enadete nokoiya mena. Tuaneyake Yesuyo moa kamotakanakago Lasarusika enadete nokoi.

10 Nitaneyake Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame Lasarusi oneka wia tukatekoi oi pedoa pianeya.

11 Nipa Lasarusi einagokepa Yu yene kainya matiyame kiwi tewitikoa wawa Yesuke wene tugoa mea litikoli tekete taneya.

Yesu Yerusalem Take Noademe Nokale

Ali Atoame Ke Wa Kei Pima Nekenemo
(Matiu 21:1-11, Make 11:1-11, Luke 19:28-40)

12 Podolikama Yesu Yerusalem wini noademe noko wa okimo yakamotekete eina toge lobutunekene yene pote

13 yo tali tewia moa aua Yesu nokaka kotua nokoi. Nitao kayo oma nekete ekete Akolali kei piatoe. Ali Muno patu kautakoa kama noko ago i noko. I agopa toto Iserele yene lukoa meko agono, Akolali neme pewe wia yopiamene wa kayo oma nokoi.

14 Yesu eni nikilepa Akolaline bokuke papete oa piane toa taatekakome dogi kai tine pade enoa moa one patu mea noka.

15 Eina papete oa piane agalepa dikoa wia mekaneya piko.

Saione take pitiki yene kipala ukuno, yakoe. Opi kiwi lukoa meatekago dogi kai tine patu mea wini nokono, piti moameo wa wia mekaneya piko.

16 Eina papete wia mekapi-anne toa Yesuyo taateko a tokale eneketeke one tuku kakoa (12) oya-laweme wene toamokoi. Wa naniko Yesu tukale Akolaliyo moa kamotokateko a tibuke one pa teleta tootapeneyea mekanata ate aua pome mekakaleka eina oa piane agale wa wene moa pitikoa wene tokoi. Nipa Yesuke dogi kai moa aua nokolo mea pokanapa Akolaline bokuke oneke oa pianele eni taatekakoona wa wene tokoi.

17 Yesupa Lasarusi kota keneke pipaneta pokome ne noo wa kayo oa kamotokakale odene ya kakete enekoi-kitame kini eina enekoinakamo ta piko peyake oa pupitikatapeneyea.

18 Nitaneyake Yesuyo eni telekole tokamo yatekoiya tekete Yerusalem noademe nokata ali atoame patoe wa obomoa kotua pokoi.

19 Nitikoli enekete Parisi alikit i kini kini oote tekete ekete ta

piko peyake pitiki-kiti one pokoka litikala tikino, totome i ago oyake katekamele toamoko wa akeneya.

Yesuyo One Tuatekamo Oa Pi-aneya

²⁰ Akolali kei pia kowitadete Yerusalem take toge lobutunokoi yene padeka-kitipa Geriki agale yakoa akene yene.

²¹ Eni yenepa eya ago Galili ta keneke piko Besaida take opiane ago Pilipi kakata nekete ekete kamo koniyali totopa Yesu enadete oko wa onokoi.

²² Nimo okoli Pilipi pome Ederu opokale Aderu Pilipita pote Yesu opokoi.

²³ Nitikoli Yesuyo okome okome Agetaiyo no Ali Yatenane Oyago pa teleta totapeneyea mekounata ate moa kakateko-pete opi toko-la.

²⁴ Nimini ukuno yakoe. Witi ku wane deya yapu tateke-kiti kidene pa pikomepa nipa kidene eni pa pioo. Nitatekoyake itonokedo padame moa pitikakalepa keti lomukome ate witoa ku peya mati tukala too.

²⁵ One kepene mama motokome tukaya wa piti motaneya mekagopa etepea tua poo. Nitameneya one kepene mama moamoko agopa Akolaliyo toa motokale a tibuke mea kama poo.

²⁶ Anu pupu takama poko agopa no litima namene wane uku. Anu pupu takama yako agopa nopala odenekata yatoane ni uku. Anukule takama yaki-kitipa Akolaliyo kiwi kei pia kawoo.

²⁷ Opi anu wene keda tane matiyame kakene ukuno, edemo wane uku patu. Tete metekoi-pete Agetai neme eni tete ete moa pedekamene wane uku patu. O'o mena. Eni tete moadene nokouya tekene enimo wamou.

²⁸ Atai ne pa teleta totapeneyea meke peku laweteka toane tokoule ali atoame enekete ne kei pimotono ta wa Yesuyo okale a tibuke agale ludu nokome okome nitimotoane

wete tokouyano, wa lokoane toadene tuku wa oka.

²⁹ Nitikale eida kakoi yene padeka-kitame yatekete ekete tono tadiya witiko-koli padeka-kitame ekete e'e mena. Edelo agome tadiya onepala ko okome toka wa okoiyake

³⁰ Yesuyo okome einagale ikilepa noanume yakamotoa tokome wamokanano, kime yakamotoa tokome okana-la.

³¹ Akolaliyo itonoke meki-kiti takoa enoa akateko-petepa opi toko. Itono yopiamekago Setanu Akolaliyo wia litiademe toko.

³² No dekoa moa ate kamotakaklipa ali atoa peya noanuke limo limo toane mou wa Yesuyo oka.

³³ Yesuyo nimo ikilepa one tukome toatekaleke okome oka.

³⁴ Nitikale e yename agale topo takakete ekete tone totono bokuke eya wa wia mekanemo oi motekete oko. Mesaia einago taatekhoa nokomepa pa mea kama poo wa wia mekapianemo oi motokoo. Nitikoono, Ali Yatenane Oyago yomoke wia dekoa kamotokoi wa wini okopa edemo wa eke oko-pe. Ali Yatenane Oyago te-pe wa yatekoli

³⁵ Yesuyo okome kiwi pakeke papa me me tootokoa poademe toko. Eni pa tokoa kakoka pa yawa-kala kamene. Pa yawa kakoika ta likaya tokolo uku. Yomiyomu keneke yaki-kitipa ka yomiyomume agopa takatapekolo tugama yakili tekene ni uku.

³⁶ Kiwi pakeke pa pa tokoa kakono, eni pake wene tugoa meamene. Nitiketepa eni pane mana kono-mikitatioi wa Yesuyo oka.

Yu Yene Yesuke Wene Tugameneya Meanemo

Yesuyo enimo oomotokome eni yene tewitikoa wawa paigakoa mepoka.

³⁷ E yene kakakoa Yesuyo enika eni telekole toma yakaleka e yene oneke wene tugamokoi.

³⁸ Nipa Akolaline agale toawea akane ago Aisaiayo papete oa piane

toa taatekoia tokoi. Eya wa oa pianeya.

Ae, Ali Muno totome oa metekoo agale teyo yakoa motaneyaa patu. Ali Munagome padele padele telekole yametekale teyo enoa motaneyaa patu wa enilepa wete tane tetepo takoa oa pianeya.

³⁹ Aisaiayo eya waka oa pianeya tokome e yene oneke wene tugamele toamokale pa mekoi.

⁴⁰ *Akolaliyo kini leneta likoa kolo-tini lupi takoa taneya. Nipa enekoiya enoa moamoa yatekoiya yakoa moamoa to-motoa ni taneya. Enipa oneme uku agale yatekete tekete oneke tepe kolotini pekoia pikete ekete kiwi latekoano ta wa akaya tokolo tuku wa Akolaliyo okolo uku wa Aisaiayo papete wia mekapianeya.*

⁴¹ Nipa Yesuyo etenane peku noa padele padele telekole tokale Aisaiayo papete enepikome tokome Yesunomo eni wia mekaneya.

⁴² Asaiayo nimo papete oa pianeyake Yu yenane tobou ali-ki kainya mati Yesuke wene tunganeya. Nitiketeke eya taneya. Parisi ali-kitame kini losu yapu-ki oto wa noameamene wa wia litikaya tokale kini Yesuke wene tugakoinakamo witakoa wameneya.

⁴³ Nipa ali atoame kiwi kei pimotadiyano wene wedoa pianeyake Akolaliyo kiwi kei pimotadiyano wene wedoa piameneya. Nitikete kini Yesuke wene tugakoinakamo toawea wameneya pa kini luaneya meaneya.

⁴⁴ Yesuyo kayo telo okome okome panago nooke wene tugakomepa nipa no moa wetekaka agokekka wene tugakome toko.

⁴⁵ Panagome no enekomepa nipa no moa wetekaka ago eni enekome toko.

⁴⁶ No itonoke pa tootapeneyaa nikilepa nooke wene tuga meki-

kiti yomiyomu keneke pa yawa meamomotoane tekene tokou.

⁴⁷ Anu agale yatekomeke toamok-agopa one koiso akoane kibu moamou. Itonoke nikilepa ali atoa takoane enoane akadene nokouya mena. Ali atoa toane moadene tekene ni nokou.

⁴⁸ No wawa anu agale yakamoko agopa one koiso akoa ikilepa eyame toademeto. Wipitia ta pataka-pete anume okouna agalemepa einago koiso akoa oademe toko.

⁴⁹ Anu oane metekouna agalepa anu weneme titiane wamokouna. No moa wetekakago Agetaiyo anume ekene toatekou toa imo amene, imo amene wa mane oa olaukoa toka.

⁵⁰ Agetaiyo one totono litia tamene wa ikilepa ali atoa mea kama pomotoa tokome ni oko. Nitikono, agale oane metekilepa oneme amene wa oka toane-kama uku wa Yesuyo oka.

13

Yesuyo One Oya-lawene Kawake Kakene

Kakene Koganemo

¹ Edelo ago patukane wa ibini akene toge podolikama kiadete Yu yenane nodokoa meaneya. Nitaneyake Yesu i ta tewitikoane Agetaike poateku tigotoko wa wene taneya meaneya. Eni wene tokome one oya-lawe itonoke mekika kiwike tuou wa wene mekoia meateka koutuke kakoa wene mekoia mea togaka.

² Ta likale Yesu one oya-lawe-pala opia mekome nee nakaka Setanu Saimonane mana Yudase Isekarioseke wete awinome meaneya. Awinome mekome Yesu mone yenane yonoke moa piateka wene moa pitikaneya.

³ Nitaneyake Yesuyopa oneketaiyo paduya paduya peya one yonoke moa piadeko wa wene toa ni Akolali-pala kawane none wa oneke wakapeane puku waka wene toa tokome eya toka.

⁴ Nee takoa piane walai liti mea kamokakome one tokoo kakene mamina kotokoa pia mamina pade moa tene lutulogoa eya toka.

⁵ Ue nomoa okolo kagonoke pekoia pia one oya-lawene kawake kakene kege kogoa one tene lutane mami-name ue kogama poka.

⁶ Nitoa kogama pome Saimone Pita mekata tugakale Pitayo okome nepa Ali Muno agomeke anu kawake kakene kege kogade toko-pe-kale okome

⁷ i takakulepa opi wene toameke okoyake naniko wene toade tokokale Pitayo okome

⁸ nopa pa alino, kawake kakene kege kogamoano, kogamea wa okale okome neke kawake kakene kege kogamokolupa nipa nepa anu oyali toamoo-kale

⁹ Saimone Pitayo okome Ali Muno nipa anu kawake odene kogameneya, yono wagokeka takake takoa ta-kale okome

¹⁰ panago kege koomotokome one yapu pokomepa one kawake kakene kege odene wa koamededeko. Opi kiwi kege kogatapeneya mekiyake odene agodo abe kogameneva meko wa Yesuyo oka.

¹¹ Nipa one wimotoa moa meatekago i wa wene toopikome tokome odenagodo kege kogameneva meko wa oka.

¹² Nitaoa Yesuyo one kotokoa pikana mamina wa moa kawa one mea nokana walai waneke pome mepoka. Nitikome okome kini ina takakoulepa pine i wa wene tiki-pe.

¹³ Kime nopa Tikisa ago wa oa Ali Muno wa oa tiki. Enipa oa epetekakili uku. Nopa edikane agono, nimini ekete iki.

¹⁴ Nopa kini Ali Muno wa oa kini Tikisa ago wa oa tiki agomeke kini kawake kakene kege kogakouna. Nitikouna toa kini kinika kawake kakene kege ete oto wa kogakala tamene wane uku.

¹⁵ Kinikile takakounapa nipa kinikile dikoa ete oto wa takakete toatikile adeka piane metekene tokouna.

¹⁶ Nimini ukuno yakoe. Pupu agome-kihi one tobou ago oyake moa patukamele toamoko. Panagono agale aua yatekako agomeka one

moa wetekako ago oyake moa patukamele toamoko.

¹⁷ Ina okounakale opi wene taneya meki. Eni wene taneya mekete litia tokolipa Akolaliyo pewe witikale kolotine meoino, wedoa litia tamene wane uku.

¹⁸ Enipa kiwi peyake ekene wamuku. Kipa anume takoane motokou-kihi kini tepene piki wene tetraene enoane tekene ni uku. Nipa Akolaline bokuke eya wa papete wia mekapianemo taatekoo tokolo ni uku. *Nopala opia mekome nee nakagomepa no ne wiou wa kawa tapia witiko* wa wia mekapianeya.

¹⁹ Enilepa wete taatekameneyake uku. Wa naniko taatekakale enekete ekete ina okana agalepa opi eni taatekakono, onepa i ago wa okana nimini akedeka wa wene toi.

²⁰ Etene nimini ukuno yakoe. Anume moane wetekakolu nokago makutukoa moteketepa nipa nopala dekoia eni makutukoa motekete toi. No makutukoa moteketepa nipa no moa wetekakago-pala dekoia makutukoa motekete toi wa Yesuyo oka.

*Yudaseyo Yesu Mone Yenane
Yonoke*

*Moa Piatekamo
(Matiu 26:20-25, Make 14:17-21,
Luke 22:21-23)*

²¹ Yesuyo nimo ootokoa one wa elamatikale kakome okome etene nimini ukuno yakoe. Kiwi padame no mone yenane yonoke moa pioo wa okale

²² one oya-lawe kini kini enete tekete onepa teyo moa piatekoyake oko patu wa okoi.

²³ Einata Yesuno oyali pade Yesuno kotomanek lewiko meka. Einagopa Yesuno kolotini ago.

²⁴ Einagopa Saimone Pitayo lene lagatikamotokome okome enipa teeke oko-pe wa neme yakoa a wa okale

²⁵ einago Yesuno kotomanek lewiko mekome okome Ali Muno neme teeke oko-pe-kale okome

²⁶ i nee kugu moane okolo kagonoke uele pitikatekoane

laweteku agopa einago eni wa ootokoa moa uele pitikateko Saimonane mana Yudase Isekariose ne na wa meteka.

²⁷ Nitikale motokaka Setanu Yudaseke awinaneya. Nitikale Yesuyo okome neke toatekole wete ta wa oka.

²⁸ Nitikalepa Yesu-pala walaike opia mekoi-kiti padameka inapa ike oka wa wene toamokoi.

²⁹ Nipa Yudase kini kue ka ukoa yaka ago tokale kini toge kia noateko nee topo toa motokapa wa Yesuyo okoto patu. Ponopene yene auapea padeya-kiti mepa wa okoto patu wa wene pikoi.

³⁰ Nitaneyake Yudaseyo eina nee kugu moa noomotokome wete witi-tapekome poka. Ta eina lia tagat-apeneyea.

Wenele Toatikimo

³¹ Yudase pootokaneyake Yesuyo okome Ali Yatenane Oyago no wipitiane tukule enekete kei piatiki-pete opi toko-la. Ni Akolaline peku noane wipitiane tukule ali atoame enekete Akolalika kei pikala toi.

³² Enilepa pa teleta tootapeneyea meko Akolali patu kautakoane kakene tukupa nipa Akolaliyo one pa teleta tootapeneyea meku peku noa ta wa no lawetademe toko. Enilepa opii toko.

³³ Anu mati deya-kiti kipala me me tootokoane puku. Pokolupa kime no tuku toa kawa teko tokale wawei. Yu yene-pala okouna kipala opi lokoane uku. No poatekuka kiwi oyake namele toamoko.

³⁴ Namele toamokoyake kini wenele toatiki totono opi oane metekuno, yakoe. Kiwike wene mekoane mekene tuku toa kini kinika edikoa wene mekanali yoma pamene.

³⁵ Kini kini wene mekanali yoma pokoilie eneketepa peyame no inakagono agale litima tikina wa wene toi.

Pitayo Yesu Akoa Wawatekamo
(Matiu 26:31-35, Make 14:27-31,
Luke 22:31-34)

³⁶ Saimone Pitayo Yesu-pala okome Ali Muno nepa manika poade oko-pe-kale okome no pukuka opi pade ne oyake litia noamoo. Nanikodopa oyake litia noade toko-kale okome

³⁷ Ali Muno opi anume ne litiane toamuku wapa dekolo oko-pe. Neeke toane oyake tuadene uku-kale okome

³⁸ nooke toapa nimini tuade oko-pe. Etene nimini ukuno yaka. Ali ogadame kā wameneka no wini agopa enamuku ago wa no tebolo-peta akoa wao wa Yesuyo oka.

14

Oneketai Mekota Ponadetepa One Yoto

Pitia Namene Wa Yesuyo Akenemo

¹ Wene keda taneya meameamene. Akolalike wene tuga meapa nookeka wene tuga meamene.

² Agetaine yapukepa yamu luku peya mati piko. Nile toamokome too tokapa nipa yamu luku peya pi-amoko wane ou tokake nopa kiwi note meatikita nodokkadene puku.

³ No pone kini meatikita nodokkatekoanepa wakapeane nekene anu yamu noe wane enemonou. Nipa no mekouta nopala meatoane mou.

⁴ No eni take poateku ka kime wene tiki wa Yesuyo okale

⁵ Tomasiyo okome Ali Muno ne poke meateko taapa i wa totome wene toamokono, ne poateko ka totome edoa wene tomotoa-pe wa okale okome

⁶ Agetaika poatiki kaapa no. Akolaline nimini pekupa no. Ali atoa mea kama pikilepa no patu-kama kautakoa kakete tiki. Agetaika ponadetepa padameka no koekoa ponamoino, no yoto pitia namene.

⁷ Nodo wene tekete toi tokapa nipa Agetaika wene toi toka. Nitoi tokake opi titimoa Agetai wene toa one lene timini enoa tiki wa Yesuyo oka.

⁸ Yesuyo nimo okale Pilipiyo okome Ali Muno neme Atai wa oko agopa yameano ta. Yametekalepa wene keaneya meoo-kale okome

⁹ kipala kotona opiane yawane kakounake Pilipi neme no wene toameke oko-pe. Kime no eneketepa nipa Agetaika eni deko a eneki. Neketai yamea ta wapa edekolo oko-pe.

¹⁰ Nopa Agetai-pala lipuane meku. Agetaipa nopala lipua meko. I ukumopa no i agome nimini oko wa wene toamiki-pe. Kipala oane meteku agalepa anu weneme titiane wamuku. Agetai nopala lipua mekome onekele toma pokome oko toane uku.

¹¹ Agetai nopala lipua meko. Nopa Agetai-pala lipuane meku. Eni ukupa no i agome nimini oko wa wene toati wane uku. Kipala i ukumo yakoake no wene toameketeka Akolalinele takama yakuleke nooke wene tugamene.

¹² Etene nimini ukuno, yakoe. Nooke wene tuga meki-kitipa anume toma yakule-ktiti kimeka toi. Nipa Agetai mekota pokolu tokome anu toma yakou toa moa patukoa padele tubele-ktiti toma poi.

¹³ Anu ibini wedekoa kowitikoile-kama yakoane tou. Nipa agetai patu kautakoane kakene auapekolu tekete ali atoame kee wa one kei pimotoane tekene tou.

¹⁴ Anu ibini wedekoa kowitikoile etene yakoane tou wa Yesuyo oka.

Epetane Yomini Wini Noo Wa Oa Pianemo

¹⁵ Yesuyo nimo ootokoa kakome okome kiwi nooke wene meko meketepa nipa anume tamene wane okoule-ktiti yakoa toi.

¹⁶ Nitikolipa kini kowitikakolu Agetaiyopa kiwi auapeateka Epetane Yomini kipala opia meemoa pomotoa wetekoo. Niminimo-kama oko Yominike uku.

¹⁷ Itono peku noai tiki yename eni Yomini enamoa wene toamoa tekete oyake makutukoa moamele toamokolo pa meki. Nitikiyake anu oya-lawe kime eni Epetane Yomini wene tiki. Kipala opia yawa kiwike awinome mea tokolo tekete ni wene tiki.

¹⁸ Kiwi egetiniya kamotoane tewitikoane poamou. Nitamekene kiwi oto wa enemonou.

¹⁹ Nani keneya itono peku noai tiki yename anu lene timini wa enamatikiyake anu oya-lawe kime wa enoi. No meane kama pokolu tokome kiwika dikoa mea kama poi.

²⁰ Kipala ina ukule taatekakapetepa no inakago oneketai-pala lipua meko wa wene toa ni kiwi nopala lipua meko wa wene toa ni no inakago kipala lipua meko wa wene toa to.

²¹ Anume tamene wane uku toa yakoa toma poko agopa nooke wene meko meko ago eni. Nooke wene meko mekagokepa Agetai wene meko meoo. Noanuka einagoke wene mekoane meane anu pono yamekala tou wa Yesuyo oka.

²² Nimo okale Yudaseyo yatekome okome Ali Muno itono peku noai tiki yene katekoane kiwi odene pono yamenokala tou wapa edekolo oko-pe wa oka. Einagopa Yudase Isekariose mena.

²³ Yudaseyo enimo okale Yesuyo okome nooke wene meko meko agomepa anume oane meteku agale yakoa too. Nitikalepa Agetai einagoke wene meko meoo. Einagokepa Agetai tota note awia menoo.

²⁴ Nooke wene meko meamiki yenamepa anume uku agale yakoa toamiki. Eni ukumo yatikinapa anu weneme titiane wamuku. No moa wetekakagome amene wa okamo-kama okala tuku.

²⁵ Ina okounapa kipala pa opiane mekene ukuna.

²⁶ Kiwi auapeateko agopa Agetaiyoma wetekakilepa no patu kautakoa kakome auapemotoa wetekoo. Nitikale awinome mekomepa pademo pademo peya olaukoa ni kipala okouna peya i i wa wene taka taka too.

²⁷ Tepe kolotini matakikaney meatiki peku lawetoane puku. Nipa no kilikoane meku toa kiwika kilikoa meamene wane puku. Kini kauamikitame pa itono peku lawetane toane lawetamukuno, wene keda

taneya meamoa piti wia mitapeamene.

²⁸ Oto wakapeane noadeneke kiwi tewitikoane puku wane okolu kime yatekoina. Nitikoinano, kiwi nooke wene meko meadekolipa nipa no i ago one etenemekota pome kapademeko wa wedia meoi. Nipa oneketai one moa patukoa ako odene meko ago mekota eni pome kapademeko wa wedia meoi.

²⁹ Kipala ina ukule-kiti wete taatekameneyake opi oane piku. Nipa taatekakale eneketepa enapa i tadeko wa nooke wedoa wene tugamotoane tekene ni uku.

³⁰ Kipala ko okoane piamele toamokolo uku. Itono yopikago Setanu noademe nokolo tekene ni uku. Setanu einago nokoyake oneme no yopiatekole pade toamokolo uku.

³¹ Eya waneka uku. Ta piko peya pitiki-kitame eya wa wene tomotou. No i ago oneketaike wene meko mekono, oneme tamene wa okolekama toa togako wa wene tomotou. Opi kamo ika tewitikoa patoane uku wa Yesuyo oka.

15

Yesu Onepa Gerepi Po Pine

¹ Yesuyo eya wa pedoa okome oka. Etene gerepi po pinepa no. Agetai onepa gerepi po ipe talo toa lati lati tokago.

² Nooke agetamu toa tatia piko gerepi po yenene ku tuamokolopa talo tokagome teia mitikakala toko. Tatia piko gerepi po yenene ku tukolopa ku wedoa tuma pomotoa tokome aeyo wia kakoya teia lati lati toko.

³ Anume oane metekouna agalemepa kini tokoi poanelepa aeyo wia kakoya teia waou toa kogoa kiwi wete epetekaneya.

⁴ Kipa nopala lipua mekolipa nopa kiwi-pala lipuane meou. Po yenenedo pine-pala lipua meamokomepa nipa one weneme ku tuamele toamoo. Kiwika dikoa

nopala lipua meameketepa nipa ku tuamele toamokale pa meoi.

⁵ Gerepi po pinepa no. Kipa po yenene-kiti. Panago nopala lipua mekolipo wa no onepala lipuane mekulupa nipa toneta liputakutukoa mekolipo einago ku wedoa tuma poo. No ete kamotoa wawa kini tutu wa meketepa kini weneme padeleka toamoi.

⁶ Talo agome pa yenene teia yawe pitikakolo ala toa kau tootapeko. Nitikolo oboa pia toele pitikakolo toeme napetapeko. Nopala lipua meake wako ago-pala enakale too.

⁷ Nopala lipua mea kiwi olaukakouna tepene moa meko tokolipa kini wene litia kowitikoile-kama Akolaliyo yakoa too.

⁸ Kipa ku wedoa tuou toa mea epetekakolipa ete-kitame no inakagongo peku kime nakedikino, ke wa Agetai kei pikala toi.

⁹ Agetai nooke wene meko meko toane kiwike wene mekoane meku. Kiwike wene mekoane mekene pawe toane talo toa memotoa tekete nopala lipua meamene.

¹⁰ Agetaiyta wa oko toane takama yakilepa agetai nooke wene meko mekome pawe toa talo toa memotoane tuku. Ena toa noanume tamene wane uku toa kime takama yaketepa nipa kiwike wene mekoane mekene pawe toane talo toane memotoa tekete toi.

¹¹ Kipala i ukupa no wediane meku toa eni yano kakoa kiwi wedia mea kadukama pomotoane tekene ni uku.

¹² Eya tamene wane uku. Kiwike wene mekoane meku toa kini kini wene mekanali yoma pamene.

¹³ Panago one oya-laweke wene wedoa meko mekomepa nipa one oya wateaneyaka kamotoa oneka wiame wae ketekako. Eni wene meko mekome tokolepa padameka oyake moa patukamele toamoko.

¹⁴ Anume tamene wane uku toa tekete nipa anu oya-lawe kakete tiki.

¹⁵ Opi titimoane kipa anu pupu yene wane wamuku. Pupu agomepa one pupu pinagonole takakilepa

pinagono tepene piko wene tetoa enamokome tokolo tekene ni uku. Opi kipa anu oya-lawe wane uku. Nipa Agetaiyo no peku laweteka toane kiwi lawetekouna tekene ni uku.

¹⁶ Kipa kini weneme no takoa moa litikoina mena. Noanume kiwi takoane motokouna. Nipa kawa kawateko kū wedoa tuma pomo-toane tekene takoane motokouna. Kū wedoa tuma pokolipa nipa anu ibini wedekoa kowitikoile-kama Agetaiyo yakoa too.

¹⁷ Kipala ina okounapa kini kini wene mekanali yoma pamene wane ekene okouna.

Itono Peku Noai Tokoi-kitame Yesuno

Oya-lawe-pala Kotimi Yoa Meatekoimo

¹⁸ Itono peku noai tiki-kitame kipala kotimi yoa meadekolipa nipa nopala namolo kotimi yoa mekoina toa tiki wa wene taneya meamene.

¹⁹ Anu oya-lawe kime itono peku noai tekete toi tokapa eni yename kipa kini yagono-mikiti wa kiwike wene mekoia meoi toka. Nitoi tokake kipa kini yagono-mikiti mena wa kotimi yoa meki. Nipa eni yene pa kamotoane wawane anu oya-lawe kipa anu wane takoane motokouya tokome kipala kotimi yoa meki.

²⁰ Nitikino, kipala papete eya wane okouna wene taneya meamene. Pupu agome-kti one yopikago oyake moa patukamele toamoko wane okouna. Nipa pade ali atoame noodo tete meteketepa naniko kiwika dikoa tetemekala toi. Ni anu agaledo litia tekete kini agaleka yakoa moi wane okouna.

²¹ Kipa anu oya-lawe tokale tekete kipala kotimi yoa mea tete mekala toi. Enipa no moa wetekakago wene toameneyea mekete ni toi.

²² No none eni yene-pala ko wamou tokapa nipa i yename poanele tikilepa wene toamekete tokoino, nami wiane kibu moateku toa mena wane ou toka. Nitou tokake no none olaukakoumo yatekoiya tekete ae poanele tikilepa wene toamekete

tokoo wa kini wa kei piamele toamoko.

²³ Dikane yename nota kotimi yoa meketepa nipa Agetai-pala dekoa kotimi yoa meki.

²⁴ Kiwi pakeke padame namolo toamokoinakale ele kule telekole toamou tokapa nipa kini poanele tikilepa wene toamekete tokoino, nami wiane kibu moateku toa mena wane ou toka. Nitou tokake ele kule telekole tokoule eneketeke Agetai tota-pala kotimi yoa meki.

²⁵ Nipa *nopala kotimi yoa mekilepa pa puputua tiki* wa kini totono bokuke papete wia mekapiane toa taatekoia tiki.

²⁶ Kiwi mama moa auapeateko Epetane Yomini Agetai-pala opia mea kako ago taatekoia nokome no ko oademe toko. Niminimo-kama oko Yominike uku. Eni Yomini anu oya-lawe kiwike awinome memotoane wetekakolu Agetai mekata mea noo.

²⁷ Anu oya-lawe kimeka no ko oma poi. Nipa Akolalinele titiane takakouna-pete laigoa nopala opia yakoina tekete ni toi wa Yesuyo oka.

16

¹ Yesuyo nimo ootokoa kakome okome kipala ina okounapa nooke wene tuga meake tewitikoa wakaya tokale okouna.

² Yu yename kini losu yapu-kti oto wa noameamene wa kiwi wia litikala toi. Wa naniko kiwi wia tukaketepa kini Akolalinele takaku wa wene pia wia tukakala toi.

³ Nipa Agetai tota wene toamekete tekete nitoi.

⁴ Eni toatekoile taatekoia tokoli eneketepa ena okana eni taatekako wa wene tomotoane tekene ni papete oane piku.

Epetane Yominiyo Tokomo

Akolalinele titiane takakouna-pete enimo wamokouna. Nipa kipala pa opiane meadene mekene tekene wamokouna.

⁵ Papete wamokounake no moa wetekakago mekota wakapeane poateku tigotokolo tekene enimopa opi tqaweane uku. Nitikuyake ne

manika poade-pe wa padameka wamiki.

⁶ Enimo ukulu yatekete kini wene keda mati taneya kaki.

⁷ Nimini ukuno yakoe. Kiwi tewitikoane pikilepa kiwi auapeou wane tuku. Kiwido tewitikoane poamokolupa nipa kiwi mama moa auapeatekago noamoo. Kiwi tewitikoane pekenepa nipa kiwi mama moa auapeateko ago kiwike awinomotoane moane wetekou.

⁸ Nitikolu nokomepa Epetane Yominiyo eya too. Itono peku noai tiki-kitame kini tikile epeteko tokoo wa wene pikoinake poanele tekete tadeko wa wene tomotoa too. Ni kiyotokoa mekete toatekoleka ni Akolaliyo ali atoa takoa enatekoleka kime wene toko wa wene pikoinake wene toamekete tadeko wa wene tomotoa too.

⁹ Nipa no Keraisuke wene tuga-madete waketepa epeteko tokoo wa wene pikoinake ae poanele tekete tadeko wa itono peku noai tiki yename wene tomotoa too.

¹⁰ Ni no inakago wene kiyo wameneya meane ago tetepo takakilepa paya wene pia tekete tadeko waka wene tomotoa too. Nipa Agetai mekata wa ate wakapeane pokolu tokome anu oya-lawe kime anu lene timini wa enamoi tokolo tokome nitoo.

¹¹ Ni no koiso akoa eketepa epeteko tokoo wa wene pikoinake Akolaliyo itono yopia mekago Setanuka koiso wete akoa okome tadeko wa itono peku noai tiki yename wene tomotoa too.

¹² Kipala pademo pademota oane meatekuyake opi kime oyake yakoa moamele toamoko.

¹³ Niminimo-kama oko Epetane Yomini nokome nimirimo-kama i i wa wene taka taka too. Nipa one weneme pademoka titia wameneya one yatekamo-kama tqawea oo. Padele padele nani toatikileka i i wa tqawea oo.

¹⁴ Nitoapa no nakouna peku kime noa tomotoa tikilepa ali atoame no kei pimota tokome too.

¹⁵ No nakouna peku kimeka noa tomotoa Epetane Yominiyo too wane okouna. Nipa Agetaiyo onekeya peya nekeno yopiamene wa one peku no lawetekale tekene ni okou wa Yesuyo oka.

Yesuno Oya-lawe Wene Keda Taneya Meake

Wedia Meatekoimo

¹⁶ Yesuyo nimo ootokoa kakome okome one lene timini enamati tigotoko. Wa nani keneya one lene timini kime wa enoi wa okale

¹⁷ one oya-lawe padeka-kti kini kini yakaate tekete ekete one enamati tigotoko wa oa wa nani keneya one lene timini kime wa enoi wa oa toka. Oneketaike puku waka okanano, edemo wa okome okoto patu wa ootokoa ekete

¹⁸ tigotoko wapa edemo wa okome oko patuno, totome wene toamoko wa okoi.

¹⁹ One oya-laweme one pitia yakadete okoli Yesuyo enekome okome no enamati tigotoko wane oane wa nani keneya anu lene timini kime wa enoi wane oane tokounapa edemo wane ekene uku patu wa kini kini yakate tekete ikino,

²⁰ nimini ukuno yakoe. Kiwi komo ue uu keneya kqua okoa kamotoake ete yene wedia meoi. Nitikolika kiwi wene keda taneya meake wa naniko kolotine meoi.

²¹ Atoame-kti one mati pene opiademe welea mekome wene keda taneya meko. Nitoake naniko one mati opia pikomepa mati opiane pikuno wene tokome wene yaapekale meoo. Nipa one namolo motokana tete wene kayapetapea wedia meoo.

²² Kiwi mekete tikileke mati kakene atoa adeka pikene uku. Opi wene keda taneya mekiyake wa kotoane enekolupa wene yaapekale kolotine meoi. Wene yaapekale eni mekoile padameka oyake kautoa agopa takamoi.

²³ Kipala ina ukule taateko tokapetepa kime no padelekekka pitia

yakatiki toa mena. Etene nimini ukuno yakoe. Anu ibini wedekoa kowitikoile-kama Agetaiyo yakoa too.

²⁴ Papete paduya mano wa anu ibini wedekoa kowitikileka toamokoinano, opi titimoa paduya mano wa anu ibini wedekoa kowitikolipa Akolaliyo yakoa too. Wedia meatiki kotuke kakoa wedia meadetepa dikoa kowitikala tamene wa Yesuyo oka.

Itono Peku Noai Tiki-kiti Moane

Kawikatapeku Wa Yesuyo Akenemo

²⁵ Yesuyo nimo ootoko kakome okome ina okounapa pedoane agale-kama okounano, naniko pedoane agale teigoane wakenepa Agetai ko keleyo toaweane ou.

²⁶ Enipetepa Agetai kowitikilepa anu ibini wedekoa kowitikala toi. Nitikolipa Atai kini kowitikile yakoa ta wane wamou.

²⁷ Agetai kiwike wene meko mea tokome one weneme kini kowitikoile yakoa too. Nipa anu oya-lawe kiwi nooke wene meko mea ni no i ago etene Akolali-pala opia-kama mea nekedeko wa kime wene toa tikili tokome kiwike wene meko meko. Nitikono, kini kowitikoile yakoa too.

²⁸ Agetai mekata meane itonoke nokou. Opi itono tewitikoane Agetai mekota wakapeane puku wa Yesuyo oka.

²⁹ Yesuyo nimo okale one oyali-kitame ekete opi pedoae agale wamokono, enipa keleyo toaweae oka.

³⁰ Paduya paduya peya neme wene tootapekono, tone pitia yakatekomo ne wete yakamokoyake neke weneme toaweae okono, nepa Akolali-pala opia-kama mea nekedeko-koli okome

³¹ ina okounapa no i agome nimini oko wa nooke wene tugakete iki patuno,

³² pade-kitame kiwi moa tadekakolipa no kidene kamota kini kini yapu yapu tadoa pootapepoi. Eni toatiki tigotoma noko. Kime no tewitikoa

wakolika Agetai nota opia meoono, anu kidene kawamou.

³³ Ina okouna oane pikilepa kiwi nopala lipua mekete kilikoa memotoane tekene okou. Itonoke meketepa ke enekakale mea tete-kala moma yawei. Nitatikiyake itono peku noai tiki-kiti noanume wete moane kautakouyano, piti moameneya atiki toa meamene wa Yesuyo oka.

17

Yesuyo One Oyali-kitane Kowitikanemo

¹ Yesuyo nimo ootoko tibuke atepea enekakome okome Atai enapetepa opino. Ne pa teleta tootapeneyea meke peku lawetekale noane toane wipitiatekule ali atoame enekete no kei pimotonu ta. Nipa ali atoamepa nepa dikane ago tadeko wa neka kei pimotonu ta wane uku.

² Atai, ali atoa peya nooke-kama lukoa memotoa teke no moa kakaka tokolo ni uku. Nipa neme takoa moa no metekanakeya peya noanu ne patu mea kama pomotono ta wa no moa kakaka.

³ Atai nepa nimini Akolali. Neke yagono ago pade kakileka toamoko. Neme moa wetekakago Yesu Keraisu no i kakene uku. Ali atoa mea kama pikilepa Atai tota wene taneya mekete tiki.

⁴ Neke pa teleta tootapeneyea meke peku laweteka toane noane tekenepa nipa ali atoame nepa dikane ago tadeko wa ne kei pimotoane tekene tokou. Ni neke takatekoule i i wa neme yametekana toane peya takakene uku.

⁵ Atai itono tibuta wete latiameneyake nepala opiane meane kakolu ne pa teleta tootapeneyea meke peku lawetekale noane tokouna. Opi ne patu kautakoane kakene enakale wa toane meouno ta.

⁶ Itono peku noai tiki-kiti katekao wawa neme takoa moa no metekana ali-kiti-pala neke ibini i wane toaweane okou. I ali-kitipa nekeke neme no moa metekale neke agale yakoa litikoi.

⁷ Yakoa litikete tekete opi eya wa wene tiki. Neme no lawetekana peku peya neeke-kama titiadeko wa wene tiki.

⁸ Neme no mane oa olaukakana toane i ali-kiti-pala i i wane toaweane okolu yakoa motokoi. Nitoapa no nepala opiane meane kawane nekedeko wa wene toa ni nemepa no moa wetekadego waka wene toa tiki.

⁹ I ali-kitane kowitikakene uku. Nipa neme takoa moa no metekana ali-kitane kowitikakene uku. I ali-kitipa neke tokolo ni uku. Nitikuyake pa itono peku noai tiki yenane kowitikakene wamuku.

¹⁰ Anukuya-kama neke. Nekeya-kama anu. Anu peku lawetekulu i ali-kitame noa tikilepa ete ali atoame no kei pimota o tiki.

¹¹ Opi i ali-kihi itonoke pa mekete kamotoane tewitikoane neeke nuku. Atai nepa epetanele-kama tokagono, neme takoa moa no metekana yene neke ibini kautakoa kawa kamotonu, pawe toa talo toa kamene. Nipa toneta odene wene piitikoa mekete toko toa anu oya-laweka edikoa odene wene piitikoa memotono ta.

¹² Neme takoa moa no metekana oya-lawe-pala opiane yakenepa neke ibini kautakoa kawa kamotoane talo toane mekou. Eni yene talo toma nekenepa atuatekago odene katekaku. Enipa neke bokuke padame papete wia mekapiane toa taatekamota einago katea poka.

¹³ Opi neeke nuku. Anu oyali-kitipa no wediane meku toa kotuke kakoa wedia memotoane tekene itonoke pa mekenepa imo toaweane uku.

¹⁴ Neme oa metekana agalepa anu oya-lawe-pala toaweane akakou. Nitikuyake itono peku noai tiki-kitame i yenepa kini yagono-mikiti mena wa kotimi yoa meki. Nipa noanume itono peku noane toamuku toa anu oya-mikitameka noa toamiki-ili tekete kipala kotimi yoa meki.

¹⁵ Nitikili tekene anu oya-lawene kowitikakilepa itonoke meaneya moa a tibuke kakoano ta wane kowitikamukuno, Setanuyo toa

potokademe tokale pawe toa talo tamene wane ni kowitikaku.

¹⁶ Noanupa itono peku noane toamuku toa anu oya-mikitameka noa toamiki.

¹⁷ Neke agalepa nimini pekuno, anu oya-mikitipa takoa moano ta. Nipa neke nimini peku laweteke ni-toano ta.

¹⁸ Atai nekele takamotoane itonoke moa wetekakana toanepa anu oya-laweme neke agale oa pupitikakamotoane moane wetekakou.

¹⁹ Anu oya-mikiti auapeadenepa Atai nekele-kama takou wane ne patu kautakoane kaku. Nipa anu oya-mikitame neke nimini peku noa nekele-kama takama pomotoane tekene tuku.

Yesuyo Ali Atoa Peyane Kowitikanemo

²⁰ Anu oyali-kitane odene kowitikakene wamuku. Anu oya-mikitame neke agale oa mema pokoli yakoa moa nooke wene tugakoi peyane kowitikakene uku.

²¹ Eni yene peya odene wene-kama piitikoa memotono ta. Atai toneta liputakutukoa meko toa eni yene peya tota-pala lipua memotamene. Nipa itono peku noai tiki-kitame no inakago neme moa wetekadego wa wene tomotono nitamene.

²² Ne pa teleta tootapeneyea meke peku lawetekana toane anu oya-mikiti lawetekala tokou. Nipa toneta odene wene piitakutukoa meko toa kini kinika odene wene piitakutukoa memotoane tekene tokou.

²³ Edikoa mekolipa nipa nopa kipala lipuane mekolu nepa nopala lipua meoo. Anu oya-mikiti kini kini odene wene piitakutukoa meatiki kotuke kakoa memotono ta. Nitoa mekoile enekete itono peku noai tiki-kitame eya wa wene toi. Neme no inakago moa wetekadego wa wene toa ni ne nooke wedoa wene meko meko toane anu oya-lawekeka wene mekoane meku waka wene toi.

²⁴ Atai neme takoa moa no metekana-kitipa no wida none

meatekuta nopala opia memo-toane uku. Itono tibuta wete lati-amene yake ne nooke wene meko a mea teke neke peku lawetekana. Eni peku noane pa teleta tootapeneya meane tokouna toane wida wa meane tokolu anu oya-mikitame enemotoane uku.

²⁵ Atai nepa wene kiyo akeneyakama meko. Itono peku noai tiki-kitame nepa dikane ago wa wene toamikiyake noanume wene tuku. Anu i oya-lawemepa ne dikane agome no moa wetekadеконo wenepa tiki.

²⁶ Ne ko i i wane anu i oyali-kitipala toaweane okala tokou. Nitikouno, wa toaweane oma pou. Enipa ne nooke wene meko a meko toa anu oya-miki kini kini wene mekanali yoma pomotoane tekene tou. Nipa nopa kipala lipuane meadene tou wa Yesuyo Akolali-pala oka.

18

*Yesu Dekoa Motanemo
(Matiu 26:47-56, Make 14:43-50,
Luke 22:47-53)*

¹ Yesuyo Akolali-pala einaka einamo oomotokome pome one oya-lawe-pala Kiderone wa ibini akene ue keto a poka. Keto a pome one oyali-kiti-pala yomo olipe ipeke mepoka.

² Yesupa one oya-lawe-pala eni ipeke lugutukoa kouko a mepokale tokome one wiateka oi pedoa pi-anago Yudaseyo kini eni pokointa wene taneya.

³ Eni wene tokome Yudase eida nikilepa poyo ali-kiti-palaka tobou losu yapu talo tane ali-kiti-palaka koua noka. Nipa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Parisi ali-kitameka moa wetekaneyake nokoi. Neketepa peti tole labota udukoa kibutua lama eya-pala aua nidikoa nokoi.

⁴ Nitaneyake Yesuyopa onepala toatekoile peya wene toopianeya tokome eni yene kotua pokome yatekome okome te tuku toniki-pe-kale ekete

⁵ Nasarese Yesu wa okoli okome ni agopa no toko-la wa oka. Eni nokoi yene pakeke Yesu wimotoa moa meatekago Yudase oneka kaka.

⁶ Yesuyopa ni agopa no toko-la wa okaka e yene kutu witimotekete itono aua pitakolokakoi.

⁷ Nitikoli Yesuyo wa lokoa yatekome okome te tuku toniki-pe-kale ekete Nasarese Yesu-koli okome

⁸ ni agopa no toko-la wane okounano, kime no deko a moadete tuku tonadekolipa nipa anu oyali-kiti pa pomotono toe wa oka.

⁹ Eni okapa Atai neme moa no metekana yene peya talo toane odene ka tekkakile toamuku wa papete oa pikana toa taatekamotoa ni oka.

¹⁰ Saimone Pitayo one kepete tue luaneya kakome padago wiou wa witimoa kagome nimini yono lono kapidi pine takoa pitikaka. Einagopa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agono pupu ago. Einago one ibinipa Malakasi.

¹¹ Einagono kapidi pine takoa pitikakale Yesuyo Pita-pala okome neke kepete tue wa ete lua. Agetaiyo no noatekou ue mete keneke meko a metekilepa no tete moatekolu toka. Eni tete edoane momotoa wamoko-pe wa Yesuyo oka.

Yesu Anasi Mekata Aua Nekenemo

¹² Poyo yeneka kini tobou agoka tobou losu yapu talo tane ali-kitika enika eni yene peyame Yesu deko a moa yonotake kapa po kakamotekete

¹³ Anasi mekata namolo takoa aua pokoi. Anasi onepa Kayapasine natonane etene. Eni malikepa einago Kayapasi ako odene tobou ago mekome Akolalike lodo yotokoai taneya.

¹⁴ Kayapasi einagome Yesu tu-atekamo ete Yu yene-pala papete oa pikome okome ali atoa peyake odenagodo tukalepa nipa epetoo wa akene ago.

Pitayo Yesu Wakenemo

*(Matiu 26:69-70, Make 14:66-68,
Luke 22:55-57)*

¹⁵ Eya agota Saimone Pita-pala Yesuno pade oyagotapa Yesu aua pokoka litima nokoi. Ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agomepa Pita-pala opia noka ago wene tokale tokome einagome Yesu koua ako tobou agono yapu pomale pome mepoka.

¹⁶ Nitikalepa Pita akolono kago keteponoke pa nepia kaka. Nepia kakalepa ako tobou agome wene tane ago akolono pokome kago ketepono yopia kaka atoa-pala agale ootokoa Pita enemoa yapu keneke aua noka.

¹⁷ Nitikale eina kago yopia kaka atoame Pita-pala okome neka einagomo oyali-pe-kale Pitayo okome e'e mena wa oka.

¹⁸ Niti tokale tokome tobou losu yapu talo tane ali-kitameka poyo yenameka totoi moa koukoa toe yokoa kakete kini yono toe yame yame toa kakoi. Nitikoita Pitaka niti paletoa kaka.

Anasiyo Yesu Pitia Yakanemo
(Matiu 26:59-66, Make 14:55-64,
Luke 22:66-71)

¹⁹ Ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agome Yesu one oya ali-kitikeka one olaukanemo-kitikeka pitia yakoai tokale

²⁰ Yesuyo okome ali atoane lene makono-kama kakenepa olaukakala tokou. Nipa sinokoke losu yapu-kitikeka Yu yene peyame oboai tiki tobou losukeka kakene olaukakala tokou. Nitoanepa pademoka paigakoane wamokouna.

²¹ Nitikounano, no edekolo pitia yateko-pe. Anu agale yatekoina yenane anu olaukakouna wene tekete tikino, eni yene pitia yaka wa oka.

²² Yesuyo nimo okaka one kakaya liti kaka poyago padame Yesu yoname witikome okome tobou ago-pala widikoa wamea wa kikoa okale

²³ okome oane potokadekolupa anu oane potokakoumo i wa ana. Oane potokameneya nimini

akedekolupa no edekale witikato-pe wa oka.

²⁴ Nitikalepa Anasiyo i ago Yesu ako tobou ago Kayapasike aua poe wa one poyo ali-kitike moa metekale kapa po pa kakeneya aua pokoi.

Pitayo Winago Wene Toamuku Wa

Yesu Akoa Wakala Tanemo
(Matiu 26:71-75, Make 14:69-72,
Luke 22:58-62)

²⁵ Pita one yono toe poto yame yame toa kakaka padame yatekome okome neka einakagomo oyali-pe wa okoli okome e'e, no mena wa oka.

²⁶ Nitaneyake ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agono pupu ago pade Pitayo kapidi pine takoa pitikane agono wame-nago einagome Pita enekome okome nepa einakago-pala ena ipe kakale enekouno, nimini ukutu-pe-kale

²⁷ Pitayo wa lokoa mena wa okaka eina ali ogada q̄ oa kaka.

Pailaseyo Yesu Pitia Yakanemo
(Matiu 27:1-2,11-14, Make 15:1-5,
Luke 23:1-5)

²⁸ Yu yenane Kayapasine yapu tewitikoa pote kini ta talo toa meane ago Pailasene yapu Yesu-pala aua pokoi. Nipa likonu witia pokoi. Nitoapa edelo ago patukane wa ibini akene toge nee noadete mekete tekete mone Lomane tobou agono yapu poamadete wakoi. Nipa kini kekanele tekete toge nee noamokaya tokale mone yatene agono yapu poamadete wakoi.

²⁹ Nitikolipa Pailase eni Yu yene kakoita akolono pokome okome edeya namike i ago koiso akoa iki-pe-kale ekete

³⁰ iagopa poane ago toamoo tokapa nipa ne kakota aua noamoo toka-koli

³¹ Pailaseyo okome kini totono piko toa kini pitia yakoatino, aua poe-kale ekete toto Yu yenane ali pade oyake pitia yateketeka wia tukamelepa toamoko wa okoi.

³² Nimo ikilepa Yesuyo one tukene toatekoule i wa oa pika taatekamotoa tokoi.

³³ Nitikoli Pailase one yapu keneke wakapea pokome Yesu ne noo wa kayo oa motokome okome nepa Yu yene peya lukoa meki tobou ago-pe wa yatekale okome

³⁴ winimopa neke weneme titia yateke oko-pe. Ete-kitame no ko okoimo yakoa teke pitia yateko-pe-kale

³⁵ Pailaseyo okome nopa Yu ago wene pike oko-pe. Beita, neke Yu yenameka Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kitameka ne dekao moa nooke aua nikino, neme edele tokake titiki-pe-kale okome

³⁶ noanume itono talo tukuya mena. Noanumedo itono talo tekene tou tokapa Yu yename no dekao moamomotoa tekete anu oyalaweme poi kamotokoi toka. Nitoi tokake pade ta talo tukuya tokolo poi kamotokamiki-kale

³⁷ Pailaseyo okome nipa nepa ako tobou ago wa eke oko-pe-kale okome nopa ako tobou ago wa neme wini okona. Nopa ako tobou ago memotoa ni opianeya. Ni nimini peku lawetadene tekene itonoke opiane mati latitapeane nokou. Nimini peku noai tiki-kitame anu agale yakoa motiki wa okale Pailaseyo okome

³⁸ nimini peku wapa edemo wa eke okoto patu. Pailaseyo Yesupala nimo ootokoapa Yu yene kakoita akolono wakapea pokome okome i agopa one wiane tukatekule pade piameadekono,

³⁹ eya wane uku. Malike-kama edelo ago patukane wa ibini akene toge kikoi-pete kini totono litiane po yapu pitane ago pade po kotokoane wetekakala tukuna. Opi kiwi Yu yenane ako tobou ago po kotokoane wetekamotoa iki-pe wa Pailaseyo okale

⁴⁰ e Yu yename ete wa kayo telo ekete ekete winago menano, Barabasi moa wetekaka-ye wa kayo okoi. Barabasi einagopa poi kamotokane ago.

19

¹ Nitaneyake Pailaseyopa i ago po

wapime wiame wa one poyo alikit Yesu moa meteka.

² Metekale one poyo yename kaganakiakene po ludu moa makatikoa one wago lobutukakoa ni kikome kiane mamina petene moa kakoa tokoi.

³ Nitioapa one kakata nekete ekete Yu yenane ako tobou ago nepa kawa kamene-ye wa one kabunu kugutukoa wikala tokoi.

⁴ Nititikaneyake Pailase Yu yene oboa kakoita akolono wa wakapea pokome okome i agopa wiane tukatekule piameadekolo tekene kiwi kakita oto auane nukuno, enoe wa oka.

⁵ Nitikale Yesu one wago kaganakiakene po makai lobutukaneya kawa ni kikome kiane mamina petene kawa taneya akolono witoa noka. Nitikale Pailaseyo e Yu yenepala okome einakago ino, enoe wa oka.

⁶ Yesu eida nome kakale enekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka tobou losu yapu talo tane ali-kitameka kayo ekete ekete winago yomo lekaneyake wia dekaka-ye wia dekaka-ye wa kayo okala toa kakoi. Nitikoli Pailaseyo okome one wiane tukatekule pi-amokono, kini moa yomo lekaneyake wia dekapoe wa okale

⁷ e Yu yename ekete i agopa Akolaline mana kaku wa oka. Nimo ikilepa toto Yu yenane totono paya tetepo takakome tokano, tone eni totono litipa dikane ago wia tukamedeko wa Pailase-pala okoi.

⁸ Nimo okoli yatekome Pailase pitime tuane matiyame

⁹ wa wakapea yapu keneke Yesu kakata nokome okome ne manika kawa noka-pe-kale Yesuyo agale wametekoa pa kaka.

¹⁰ Nitioa kakale Pailase okome ne po kotokoane wetekamele toko. Ni yomo lekaneyake wia dekamotoane moane meamele toko. Nepala eni toateku wene toameke teke agale wametekako-pe wa okale okome

11 Akolaliyodo neme enile to-motoa wamokalepa neme nopala padeleka toatekale toamoo. Nikepa wia tukakamotoa no neeke moa wetekakago Kayapasi one eni poanele tokoleme neke i poanele tokole moa patukako wa Yesuyo oka.

12 Nimo okale yakatekoapa Pailaseyo i agopa po kotokoane wetekamedekuno, edoane tuku patu wa wene kibutukoa meka. Nitikale e Yu yenane kayo ekete ekete nemedo winago po kotokoa wetekakepa nepa Ali Muno Sisane oyali toamoko. Ako tobou ago meku wa okagopa Sisa luku tobou ago kawou wa okome oko. Nimo okagopa agopa Sisa-pala poi tejane ago tadeko wa okoi.

13 Nimo okoli yakatekooa Pailaseyo Yesu akolono aua pokomepa koiso yopikome meateka walaike witipitoa meka. One eni pome mekatapa kue yaupea tatianeya piko poma wa ibini ikiya. Iberu agalekepa eni pomapa Gabasa wa ikiya.

14 Einapetepa edelo ago patukane wa ibini akene toge podolikama ki-adete nodokoa meane-pete. Nitane-pete lou matai pene teteponademe tokaka Pailaseyo e Yu yene-pala okome kiwi Yu yenane ako tobou ago ino enoe wa okale

15 kayo ekete ekete winago aua pa. Yomo lekaneyake wia dekakoano, witika-ye wa kayo okala tokoi. Nitikoli Pailaseyo okome kini ako tobou ago yomo lekaneyake wiane dekakamotoa iki-pe-kale Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame ekete tone ako tobou agopa Sisa odene. Winago mena-koli

16 yatekome Pailaseyo Yesu yomo lekaneyake wia dekamotoa moa meteka.

*Yesu Yomo Lekaneyake Wia Dekanemo
(Matiu 27:32-44, Make 15:21-32,
Luke 23:26-43)*

Nitikale poyo yenane Yesu dekoia moa aua pokoli

17 Yesuyo one lekane yomo moa aulogoa ali tobou wa ibini akene take

poka. Eni ta ibini Iberu agaleke eketepa Gologosa wa ikiya.

18 Eidapa Yesu yomo lekaneyake wia dekaketepa pade alitaka eka okata yomo padetake wia dekakakala tokoi.

19 Nititikaneyake yomo lekaneya munoke dekatekoi pipia Pailaseyo eya wa wia mekaneya. I ago Nasarese Yesupa Yu yenane ako tobou ago wa wia mekaneya.

20 Nipa Iberu agaleke Latine agaleke Geriki agalekeka eina odememo-kama wia mekaneya. Yesu wia dekanetapa Yerusalemta liti piane ta tokome ali atoa peyame einagale enema ponokala tokoi.

21 Nitikoli enekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame Pailase-pala ekete i agopa Yu yenane ako tobou ago wa neme wia mekamikinakeya. Eya wa wia mekoano ta. I agome okome onepa Yu yenane ako tobou ago kaku wa oka wa wia mekoano ta-koli okome

22 eni wianemekakouna pa taneya kamota wa oka.

23 E poyo ali-kitame Yesu yomo lekaneyake wia dekatekooa kakete one kakeneya-kiti moa kini-mene kakoi toa tuyonome tatite toa kakoi. Nipa one mamina pade petene mati ete pimota tokoi. Eni mamina petenepa lipukile toameneya pa odene petene mati.

24 Odene petene mati tokome poyo ali-menam oote-mene tekete ekete i mamina petene pilite toamatono, tadu toa enatoe wa okoi. Nipa eya wa papete wia mekapiane toa taatekakoi.

Anu kakuya-kiti moa tatite toa anu mamina petenepa tadu toa moa tokoi wa panagome wia mekapianeya.

Eina wia mekapiane toa poyo ali-menam taatekooa tokoi.

25 Yesu wia dekaneya kaka yomo liti one nine eida kaka. One ni-nane wamenatoa Kelopasine natono Maria ni Magadala Mariataka eida kakoi.

26 One kolotini oyago one nine kakaya liti kakale enekome Yesuyo nine-pala okome anuyatoa neke mana wini wa oa

27 ni one oyali-pala okome nekaua wini wa oa toka. Nimo oka-pete titimoa one oyagome einatoa-pala one yapu aua pome meko a talo toa meka.

*Yesu Tukome Tuanemo
(Matiu 27:45-56, Make 15:33-41,
Luke 23:44-49)*

28 Yesuyo nimo ootokoapa padele padele one toatekule toane peya takaku wa wene tokome eya toka. Akolaline bokuke oneke wia mekapi-ane toa taatekamota tokome okome ue nodome tuku wa oka.

29 Eidapa mete pade kou tane gerepi po kū ue kapetaneya pi-aneya tokome pade ali-mename ue takamoatekoi obi wane moa eni gerepi po kū uele tadamoa yomo isope luduke kakamoa one kabunuke udakoa lawetekoi.

30 Nitikoli Yesuyo mitumotokome okome opa anu toatekule toane peya takaku wa ootoko one kabe wali-ketikakome one yomini takoa pomota tukome tuka.

Yesuno Modono Lamame Lagotanemo

31 Einapetepa edelo ago patukane wa ibini akene toge kiadete nodokoa meane-pete Yu yename Pailase mekata pekete ekete eni wia dekane ali-menane kawa pedoa tukoa yomo lekaneyake kitapea momotono ta wa akeneya. Nipa podolikama ko mea pupu toamatekoi-pete ibini akene ta pataka-pete tokome einagomene yomo lekaneyake pa dekaneya kakoli enekaya kekateko ni akeneya.

32 Nitaneyake Pailaseyo moa wetekane poyo ali-mene neketepa Yesu-pala odene ka wia dekane ali-tane kawata pedekaneya.

33 Nitoapa Yesu wia dekaneya kakata pekete enekoli one wete tuadekale enekete one kawata pedekamokoi.

34 Pedekamekete poyo ago padame one lama moa Yesuno modono lagotoka. Nitikaka eina eina kamate ueta odene ka ponoka.

35 (Enile tokale enekagomepa one eni enekana toawea oka. One toawea okamo einapa nimini uku wa einagome wene taneya meko. Kiwika Yesuke wene tugamotoa tokome ni oko.)

36 Enika enile tikilepa Akolaline bokuke papete eya wa wia mekapi-ane toa taatekamota taneya. *I toaweanu uku agopa one tono odene ka pedekamoi* wa wia mekapi-ane ya.

37 Enilekepa Akolaline bokuke eya waka wia mekaneya piko. *Kini lamame wia lagotokoinakagopa nepikoa piei.*

Yesuno Tigini Moa Kota Keneke Pipanemo

*(Matiu 27:57-61, Make 15:42-47,
Luke 23:50-56)*

38 Nitaneyake Arimasia take meane ago Yosepe einago Pailase mekata pokome Yesuno tigini mou ta wa kowitipaneya. Eni Yosepepa Yesuno agale litikomeke ete Yu yene piti moa mekome tokome Yesu litiku wa toawea wameneya. Einago Yosepepa Yesuno tigini mou ta wa kowitikale Pailaseyo nipa mopa wa yametekale pokome toa moa aua pekeneyya.

39 Nitoa aua pokaka Nikodimasi koua pekeneyya. Einagopa ta lianeya keneke Yesu enepane ago. Einagome Yesuno tigini kalono takatekaya de yomota mire alouta page-pala aua pekeneyya. Nipa keda tube mati taneya padeka kapidi kakoa (30) kilo moa aua pekeneyya.

40 Nitoa pekete einagotame ake tane mamina yagaloga kakete Yesuno tigini toa moa pianeyya. Nitoapa eina kalono taneyata peko a yotokoa ewetoa togotaneya. Nipa Yu yename tanele taneya.

41 Yesu wia dekaneya kakeneka yanamu pade pianeyya. Eidapa tuane ali

atoa piai toatekoi kota pene kokapi-aneyake tuane ago odene ka wete pi-pamene ya.

⁴² Ko mea pupu toamatekoi nodokoa meane-pete tokome Yosepe Nikodimasitame ekete kitau oono, Yesuno tigini wete pipata wa eni kotake moa pipaneya. Nipa one wia dekaneya liti piane kota tokome taneya.

20

Yesu Tuaneyake Moa Kamo-tokanemo
(Matiu 28:1-8, Make 16:1-8, Luke 24:1-12)

¹ Egeme ta pa lianeya keneke Mag-adala Maria Yesuno tigini pipane ko-take nekeneya. Nokome enekale kota kabunu ketekalogane kue petene ete koketekoa piadekale

² enemotokome wa wakapea eyagota Pita-pala Yesuno kolotini oyagota mekoita teyapea pokome okome tone Ali Munono tigini kota keneke pianeta pade-kitame moa aua pekete tokoi. One aua pote pipokoika toto agopa toko wa Mari-ayo opoka.

³ Nitikale Pita-pala Yesuno pade oyagota Yesu piane kotake teyapea pokoi.

⁴⁻⁵ Nitoa teyapeata pekete padena agome Pita moa patukoa namolo kakoa pome kota kabunuke kakome watekoe eneka. Enekale Yesuno tigini togotane ake tane pue pa pikale enekomeke kota keneke tuapea poamoka.

⁶ Nitaneyake Pita one naniko nome kota keneke wete tuapea pokome enekale ena ake tane pue eneka.

⁷ Wago togotane pueka eneka. Enekale tigini togotane pue-pala odene ka piameneya eko keneya ewetaneyea pikale eneka.

⁸ Nititikaneyake kotake namolo kakoa nome kakagoka tuapea pome enekome ipa Yesu kamoa pokome tadeko wa wene toka.

⁹ Nipa ipa Akolalike bokuke wia mekapiane toa taatekoe tokome

tadeko wa einagotame wete wene toamokoiyake toka.

¹⁰ Nitapa Yesuno oyagota kini yapu wakapea pokoi.

Yesuyo Magadala Maria Pono Yametanemo
(Matiu 28:9-10, Make 16:9-11)

¹¹ Nitikakoa Maria ako lono kota kabunu liti pa kakome komo oa watekoe enekale

¹² edelo ago takuta ake tane pue kakeneya mekoli enaneya. Nipa panago Yesuno wago piane luku mea padena ago one kawata piane luku mea tokoli enaneya.

¹³ Enoa kakale edelo agotame Maria-pala ekete anuyatoa ne komo edekolo oko-pe-koli okome padikitame anu Ali Muno moa pekediki. Nitadikiyake one moa pote pipokoika agopa tokolo komo oane kaku wa ootokoa

¹⁴ peketapekome enekale Yesu kakale enaneya. Enekile tokomeke Yesu kakono wene toameneya.

¹⁵ Nitikale Yesuyo okome anuya-toa ne komo edekolo oko-pe. Te tuku toko-pe wa okale einatoame i agopa yamanu tokago wa wene pikome okome anuyali nemedo Yesu moa padeka pipadekalepa one moa pikatapa i wa oano ta. One tigini mopouno, yamea ta-kale

¹⁶ Yesuyo okome Maria wa okale peketapekome Labonai wa akeneya. Nipa Iberu agaleke akeneya. Labonai wapa Tikisago wa okome akeneya.

¹⁷ Nimo okale Yesuyo okome Agetai mekota wete atepeane poamukuno, adekoe tebekoe kakono, wa. Nitamoano, anu wamene-mikiti mekita eya wa akapoano pa. Agetai kiniketai mekota atepeane wakapeane puku. Anu Akolalike kini Akolalike ate wakapeane puku wa akapoano pa wa oa wetekaneyea.

¹⁸ Nitikale Maria Yesuno oya-mikiti mekoita pokome okome Ali Muno enoane nuku wa ootokoa kakome okome i ukumopa Yesuyo no enekome okamo uku wa oka.

*Yesuyo One Oya-mikiti Pono
Yametanemo
(Matiu 28:16-20, Make 16:14-18.
Luke 24:36-49)*

¹⁹ Eina ta pataka-pete egeme ta lianeya keneke Yesuno oyali-kitame ete Yu yene piti motaneya mekete tekete odene yapu keneke kago loko tooketikoa odeneya oboa mekoi. Nitoa mekoika Yesu kiwi pakeke nome kakome okome kilikaketikoa meamene wa ootokoa

²⁰ one modono one yono tatontaka enoe wa yameteka. Nitikale one oya-laweme kini Ali Muno enekete kolotini naka matiyame wedia mekoi.

²¹ Wedia mekoli Yesuyo wa lokoa okome okome kilikaketikoa meamene. Agetaiyo onekele takamotoa no moa wetekaka toane noanume kiwi dikoa Akolaline agale oa pupitikakamene wane wetekaku wa oka.

²² Nimo ootokoa one oyali-kiti mekoi patu poome pukapekome okome Epetane Yomini kiwike awinome memotoane tuku.

²³ Nitikuno, ali atoa padekapa kini poanele tokoike Akolaliyo po letu mekakana keetapemotoane uku wa kime takoa okolipa nipa po letu keetapekale nami kawameneya meoi. Wa ali atoa padekapa kini poanele tokoike Akolaliyo po letu mekakana keemotoane wamuku wa kime takoa okolipa po letu keamokale nami kakeneuya meoi wa Yesuyo oka.

Yesuyo Tomasi-pala Akenemo

²⁴ Yesu one oyali-kiti pakeke eni nokalepa one oyago pade Tomasi katekoaa meamoka. Einago one pade ibinipa Didimasi. Didimasi wapa wamene-pala odeneka opiane ago wa ekete ikiya.

²⁵ Einago naniko nokale o ali-kitame ekete tone Ali Muno enekooliki okome one yono tatonoke pitime wianeta kodo enamoane eni lukuke yono pitikamoane lama lagotane lukukeka yono pitikamoane tokouya tekene Ali Muno kamotadeko wane wamou. Eniledo tekenepa kamotadeko wane ou wa Tomasiyo oka.

²⁶ Wa ta pataka tatono kakoa (7) ponotekaneyake eina toa Yesuno oyali-kiti eni yapu keneke odeneya oboa mekoi. Nipetepa Tomasika eni pakeke meka. Nitoa kago loko tooketikoa mekolika Yesu one oyali-kiti pakeke nome kakome okome kilikaketikoa meamene wa ootokoa kakome

²⁷ Tomasi-pala okome neke kadapi yono i pia anu yono tatono enoa ta. Anu modonokeka neke yono pitikoa ena. Nipa poome toameneya nooke wene tuga meamene wa okale okome

²⁸ nipa nepa anu Ali Muno, nepa anu Akolali wa okale

²⁹ Yesuyo okome Tomasi neme no i eneke teke no i ago kamotadeko wa wini oko. Anu lene timini enam-eketeke no einago tuake wa kamotadeko wa nooke wene tuga mekoi-kitipa etene wedia meoi wa Yesuyo oka.

³⁰ Yesuyo one oyali-kiti kakakoa padele padele telekole toma pokanakamo peya i bokuke wiane mekamele toamokolo padele-kiti tokamo katekoane wiane mekamuku.

³¹ Nipa i boku wiane mekakilepa Yesu onepa Keraisua papete ibini oa piane agono, onepa Akolaline Mana tadeko wa kime wene tomo-toane tekene tuku. Nika one ibini patu kautakoa kakete mea kama pomotoane tekene tuku.

21

*Yesu Taibiriase Ue Mine Nokome
Tanemo*

¹ Naniko Yesu Taibiriase ue mine matanu one oyali-kiti mekoita nokome pono wa yameteka. Nipa enile taneya.

² Eya ali-kiti Saimone Pita ni wamene-pala odeneka opiane ago Tomasi ni Galili ta keneke piane Kena take ago Nataniele ni Sebedine manata ni Yesuno oyali padeta eida odeneya oboa mekoi.

³ Eida mekome Saimone Pitayo o yene-pala okome nopa mou tagi topada wa okale ekete nipa pato wa

ue dipike peapeteko pote mea ue muke mou tagi topokoi. Nitoapa padeyaka moameneya pa tagi toa ta patakakoi.

⁴ Nitikolipa ta pene patakaka Yesu ue mine matanuke nome kakalepa one oyali-kitame yuku agopa Yesu wa wene toamokoi.

⁵ Nitikoli Yesuyo kayo okome okome anu oya-mikit i mou pade motokoi-pe wa okale ekete e'e, mena wa okoli okome

⁶ kini tagi ka moa nimini yono lono moa pitikoa enoe wa okale eina okana lono moa pitikakoi. Nitoapa mou kedame wa oto lia moamele toameneya.

⁷ Enile tokalepa Yesuno kolotini agome Pita-pala okome ipa Ali Muno wa oka. Ipa Ali Muno wa okale yatekome Saimone Pita one mamina-mene kotokoa pianeya tokome one tokoo kawateka mamina wa moa kawa uele tigapitaka.

⁸ Nitikale o yename ue dipike mea tagi ka moume kapetaneylia aua matanuke nokoi. Nipa ue mine matanu ete keneya (90 mita) pimotoa ue dipike mea pekete uele pitikapokoi tagi ka lia aua nokoi.

⁹ Nitoa matanuke katepitoa kakete enekoli palawe wane-kiti mou yomo-kitika toe totoike yotaneya pikale enekoi.

¹⁰ Nitikoli Yesuyo one oyali-kiti-pala okome kini tagi toa motokoi mou pade-mene takoa aua noe wa okale

¹¹ Saimone Pita ue dipike pome kakome tagi ka tube moume ka-pea pitaneylia aua matanuke noka. Eni mou oi moapa ege tebolo-peta kadukoa (153) mou utadeka. Mou kainya matiyame kapetaneyake tagi ka piliameneya.

¹² Nitaneyake Yesuyo kiwi-pala okome nee nonoe wa okale peyame ne te-pe wa yakamene piti moa kakoi. Nipa i agopa Ali Muno wa wene tekete ne te-pe wa yakamokoi.

¹³ Nitikoli Yesu toele nee pikata pokome palawe wane-kiti moa tatikoa mouka moa tatikoa toka.

¹⁴ Nipa Yesu tukale moa kamotokatekaneyake one oyali-kiti pono tebolo takoa yametekilepa enile tokome toka.

Yesuyo Pita-pala Akenemo

¹⁵ Nee nootoko mekoli Yesuyo Saimone Pita-pala okome Yonene mana Saimone i yene nooke wene meko meki toa neme moa patukoa nooke wedoa wene meko meko-pe wa yateka. Nitikale okome Ali Muno neeke wene mekoane mekuno neme wene toko-kale okome nipa anu sipi sipi kai tine-kiti egetekamene wa Yesuyo oka.

¹⁶ Nitoa wa lokakome okome Yonene mana Saimone ne nooke wene meko meko-pe wa okale okome Ali Muno no neeke wene mekoane mekuno neme wene toko wa okale Yesuyo okome anu sipi sipi kai-kiti egetekamene wa oka.

¹⁷ Nitoapa tebolo takakome okome Yonene mana Saimone ne nooke wene meko meko-pe wa tebolo takakome okamoke Pita wene keda taneya kakome okome Ali Muno neme pademo pademo peya wene tootapekono, neeke wene mekoane mekuno weneka toko-kale okome anu sipi sipi kai-kiti egetekamene.

¹⁸ Nimini ukuno yakamene. Ne tuali mekepa neke matio moa kaamotekeda neke wene ponoka toa yakala toka. Nitikala tokoyake ne ada mekepa neke yonota lido ootapea kakale panagome lutua tau toologoo. Nititikoapa ne poamateka lono moa aua poo wa Yesuyo oka.

¹⁹ Eni okapa ali atoame Akolali kei pimotoa tokome Pita tukome toatekaleke okome oka. Nimo ootoko kakome okome no litima namene wa oka.

²⁰ Yesuyo nimo okale Pita peketapekome enekale Yesuno kolotini agome litima nokale eneka. Einagopa Yesuno ete oyali-kiti-pala opia nee noa mekome Yesuke ete lewikakome okome Ali Muno ne

wimotoa moa meatekago te-pe wa
yatekanakago.

²¹ Einago enekomepa Pitayo Yesu
yatekome okome i ago-palapa edele
toko patu wa okale

²² Yesuyo okome wakapeane
nokoluka i agodo pa mea kamotou
wane wene toopikolupa neke pupu
menano, no litima namene wa
Yesuyo oka.

²³ Yesuyo nimo okamokepa one
agale yakoa motane yene pitikoika
eya wa oa pupitikaneya. Einagopa
tuamoo wa oa pupitikaneya. Yesuyo
nimo pade wa wamokane taneya.
Eya wa oka. Wakapeane nokoluka i
agodo pa mea kamotou wane wene
toopikolupa neke pupu mena wa
Yesuyo Pita-pala oka.

²⁴ Einago Yesuno oyagome enika
enimo peya i i wa toawea oa i bokuke
koukoa wia mekhoa toka. One eni
toawea okamopa niminimo-kama
akedekono wene totome toko.

Wipitia Wia Mekanemo

²⁵ Yesuyo padele padeleta toma
yakamo peyado bokuke wia
mekaketepa boku peya mati wia
mekama poo. Nitikolopa eni boku-
kitame itono edea takatapeoono
wene piku wa i boku wia mekakago
no i mekene uku.

APOSELO

Aposelo Ali-kitame

Yesunole Takama

Yakete Tanemo

¹ Anu oyali Tiopilasi, Yesuyo titikome tane-pala wipitikome taneta ni titikome olaukane-pala wipitikome olaukaneta i i wane neke namolo bokuke kabe koukoane wianemekakakou.

² Nipa Akolaliyo a tibu pene ate moa aua poameneyake Epetane Yomini patu kautakoa kakomepa one takoa motane Aposelo ali-kiti tamene wa oa tanemoka wiane mekatapekou.

³ Yesuyo tete-kala mootokoa tukale moa kamotokatekaneyake one tukake kamotadeko wa one Aposelo ali-kitame wene tomotoa tokome ele kule toa pono yametekala taneya. Nipa ta pataka padeka noi kakoa (40) ponoka toapa Akolaliyo ali atoa pawe toa talo toko ko-pala oa mekala taneya.

⁴⁻⁵ Wa padepete one oya-lawepala opia mekome nee noa mekome okome Yerusalem ta tewitikoa poameamene. Agetaiyo kiwi auapeou wa okanakale taatekoia tomotoa eida nepia meamene. Yoneyopa ali atoa pa ue motokama yakoyake Agetaiyopa one Epetane Yomini kiwike awinomotoa moa wetekoo. Kiwike noo wane oane pikolu yatekoina ago awinoateko tigotokono, Yerusalem tewitikoa poameneyea eida nepia meamene wa akeneya.

Yesu A Tibuke Moa Aua Pekenemo

⁶ Wa naniko odeneya koukoia mekete one yatekete ekete Ali Muno tone takepa mone yene yopinaneyano, itaapa pine yene tone yopiatono, mone yene neme litia wetekoa eni luku Yu yene totome yopimono wene piko-pe wa yatekoli okome

⁷ padale padale witateko oipa Agetaiyo one wene litia oi pedoa pikala

toko. One eni pedoa piko toa kime oyake wene toamiki.

⁸ Eni wene toamikiyake Epetane Yomini kiwike awinome meoo. Nitikalepa one tele patu kautakoa kakete eya toma yawei. Anume toma yakoule kime enekoinapa ta piko peyake oa pupitikama yawei. Nipa Yerusalem Yudea Sameria yeka yukuka takeka nitoi wa Yesuyo akeneya.

⁹ Nimo okalepa o yename enekakoa Yesu a tibuke moa aua pekeneyea. Nipa enekoa kakoli wedome agopa takaneyea.

¹⁰ Nitaneyake a tibuke nepikoa pikoli ali takuta ake tane mamina kakeneya kiwi kakoya liti kotikata-pea note kananeyea.

¹¹ Nitikete ekete kiwi Galili yene a tibu dekolo pa nepikoa piki-pe. Ina Yesupa ate tibu moa aua pokanakago tibuke pokana toa dikoa wakapea nokale enoi wa edelo agotame akeneya.

Yudase Luku Mataiasi Takoa Kakanemo

¹² Nitaneyake Yesuno oya-lawe Olipe-pini tono keti toa Yerusalem take wakapea pekeneyea. Olipe-pini tono Yerusalem tata pake odene (1) kilomita pianeya.

¹³ Yesuno oya-mikiti Yerusalem take eni peketepa ako yapu kini oboai tane yapu pote mepaneyea. Eidapa eya ali-kihi oboa meaneyea. Pita Yoneta mea ni Yame Aderuta mea ni Pilipi Tomasita mea ni Batolomiu Matiuta mea ni Alepiasine mana Yame mea ni Saimone one pade ibini Selote wa ibini akene ago mea ni Yamene mana Yudase mea taneya.

¹⁴ Eni ali peya lugutukoa odeneya oboa mekete Akolali kowitikala taneya. Nipa Yesuno nine Maria ni pade atoa-kihi ni Yesuno wamene-mikiti eni yene-pala koukoia mekete kowitikala taneya.

¹⁵ Einapetepa eni yene ege takupeta kadukoa wa lene kolo kakoa (120) ali atoa koukoia mekoita kini

lene makono Pita kamokoa kakome okome

¹⁶ anukameyo kipala ukumo yakamene. Papete Epetane Yominiyo wene takakale Depidiyopa Yudaseyo toatekamo Akolaline bokuke wia mekapianeya. Yesu wimotoa moa metekanakagoke uku. Einago Yudaseke papete wia mekapiane toa taatekamedekale taatekoा toka.

¹⁷ Yudase einagopa Yesuyo onekele takamotoa takoa motokale toto-pala opia yakona wa Pitayo akeneya.

¹⁸ (Yudasepa one toka poaneleke kue mootokoapa itono pade topo toa motaney. Nitoapa aka mati kawa pitakale tepe kolotini tookolokaneya.

¹⁹ Eni tanemo Yerusalem take mekoi peyame yakatapeney. tokome eni itonopa Akeledama wa ibini akeneya. Akeledama wapa lokeyo itono wa ekete akeneya.)

²⁰ Enilekepa Pitayo okome okome lo akene bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Einagono itonopa tumu tokaneya pimoton, odenagoka eida meamomoton toe wa wia mekapianeya.

Eya waka wia mekapianeya.

Einago pupu luku panagome tomo-tato wa wia mekapianeya.

²¹ Eni wia mekapiane toa taatekoा taneyano, einago luku eya ago moa kakato. Ali Muno Yesu toto-pala opia yaka toa-kama kagekama yakanakago pade takoa moa kakato.

²² Nipa Yoneyo ali atoa ue motokama yakale laigoa toto-pala opia yawa ni Akolaliyo Yesu tibuke ate aua pokaleka pa kagekama yawa tokanakago pade Yudase luku moa kakatoane uku. Yesu tukale Akolaliyo moa kamotokakale enekoon-akamopa dikane ago pade toto-pala yakome oma pomotoane tekene ni uku wa Pitayo akeneya.

²³ Nitikale nitato toe wa ootokoa ali takutane ibini takoa akeneya. Panagopa Yosepe, Basabasi waka ibini akeneya. One pade ibinipa Yasasi. Padena agopa Mataiasi.

²⁴ Einagotane ibini takoa oa Akolali kowitikete ekete Ali Muno ali peyane tepene wene pikolepa neme lekoा enamele tokono, neme takoa motokagopa i wa totome wene tomotono ta.

²⁵ Yudase one poatekata poademepa Aposelo ago mea Yesunole takoake wakanano, one luku panagome Yesunole takakome memotoono, neme mainago takoa motoko-pe wa kowitzoa kakeneya.

²⁶ Nitoapa einagono ibini moadete gutu lua kea mea Mataiasine ibini i tadeko wa enoa einago moa kakaneya. Nipa ali tuku melepu kakoa (11) ali-kitipa Aposelo ali-kiti wa akene toa einagoka Aposelo ali wa akeneya.

2

Epetane Yomini Ali Atoake Awina-men

¹ Pedikose wa ibini akene ta patakalepa Yesuno oya-mikiti peya odeneka oboa meaneya.

² Nitikoika a tibuke pupulege mati uu oa kawa nekene tetepo tootapekome eni yene odeneya koukoo mekoi yapu lobutua tagatapeney.

³ Nitikale eni yene ete oto enete tokoli toe itipono keneya kini kini tobouke tete tete toa pitakolokakale enaney.

⁴ Epetane Yomini kiwike awia tagatapekome wene taka taka tokale ta padeka padeka yakoa akene agale-kitike pademo pademo oa kakala taney.

⁵ Einata einapete ta piko peyake mea Akolalinele wedoa takama yakene Yu yene Yerusalem take toge kikoa mekoika note oboa meaneya.

⁶ Eni uu okamo yatekete eni Yu yene eida eni uu okata obomoa pote kapaneya. Pote kakete yatekoli Yesuno oya-mikitame e yene kini kini take mekete yakoa akene agale-kitike Akolalinemo oa kakoli yatekete wene kainya pianeya kakeneya.

⁷ Nitoa kq oa kakete ekete i yene peyapa pa Galili yenameke ikino,

⁸ tone tone ta-kitike mekete yakoa oko agale-kitikepa okala tikili totome yateko. Edoa wene toa iki patu.

⁹ Totopa eya ta-kitike kawa nokoya wa kini kini ta ibini takoa okala taneya. Pasia ni Midia ni Ilame ni Mesopotemia ni Yudea ni Kapadosia ni Podase ni Esia

¹⁰⁻¹¹ ni Perisia ni Pabilia ni Idipi ni Sairini ta liti piko Libia ni Lome enika eni ta kawa nokoo. Toto padeka-kiti etene Yu yene mea ni padeka-kiti namolo pa yateneke Yu yene-pala lipua mea tokoo. Ni toto padeka-kiti Keriti Arebia tata kawa noko. Totopa ta piko peyake tutu tutu wa kawa noko. Opi tone yakoa oko agale-kitike i yename Akolaliyo tubele toma pokomo i i wa mo wia kakili totome yateko.

¹² Nitoa wene kainya pianeya kakete kini kini yakaate tekete ekete opi-la, edele toatekolo iki-pe wa kā oa kakeneya.

¹³ Nitikolipa padeka-kitame tea agale kikoa ekete beita ipa gerepi po kū ue noa pia tekete leau oa kakete iki wa akeneya.

Pitayo Mo Wia Kakome Akenemo

¹⁴ E yename enimo okoli Pita one tuku melepu kakoa (11) oya-mikitipala kamokoa kakome telo okome okome no yatene Yu ali-kiti ni i Yerusalem take pitiki peya kime yatekimopa pine toaweanie ukuno, wedoa yakoe.

¹⁵ Totome gerepi po kū ue nokoa pia tekete leau oa kaki wa kime ikino, opi lou pini 9 kilokokepa totome gerepi po kū ue sisoake edoa moa nokoa pimota-pe.

¹⁶ Totome pade nitamokoo. Ipa eya ago Yoeleyo papete oa pianye toa taatekhoa toko. Eya wa oa pianeya.

¹⁷ No Akolaliyopa wipitia ta patateka tigotokale toatekoumo ukuno yakoe. Ali atoa peyake anu Epetane Yomini moane wetekakolu kini tepene lobutua tagatapeoo. Nitikalepa kini mana kono-mikitamepa anu

agale toawea akoi. Kini tualikitamepa pulete kenya padele padele yametekoule enoi. Kini ada yatename pule pitikoita pule enekala toi.

¹⁸ Enipete-menepa anu Epetane Yomini anu pupu yeneke moane wetekakolu ali-kitikeka atoa-kitikeka awia tagatapekale anu agale oa pupitikakama poi.

¹⁹ A tibukepa ele kule tubele witakoane itonokepa padele padele telekole witakoane tekene anu tele pine yametekala tou. Nitikolupa kamate yokoa kawa toe nokoa kawa lodome eya kuya peya agopa takoa too.

²⁰ Ni lou moa yomiyomu takatapeoo. Tokeneka kamate pagene tetepo taneya kawoo. Nipa Ali Muno pa teleta tootapeneyaa noateka tigotokale enika enile too.

²¹ Nitikalepa Ali Muno wa-ye wa kowitzikoi peya Akolaliyo toa moo wa Yoeleyo wia mekaneya.

²² Pitayo nimo ootokoa okome Iserele yene kipala i ukumo yakoe. Kiwi pakeke ele kule telekole toma yakanakago Nasarese Yesuke uku. Einagome Akolaline peku noa tadeko wa kime wene tomotoa tokome Akolali patu kautakoa kakome enika enile toma yakana.

²³ Akolaliyo papete wene toopiane toa taatekhoa tekete Iserele yene kime one-pala eya tokoina. Poane peku nakene yename yomo lekaneyake wia dekakamotoa moa metekoina.

²⁴ Nitikoinake Akolaliyo moa kamotokaka. Nipa wakome labakaneya kawou toa Yesu tuane ali atoa tete mokoa kaki take pome mepaneyake Akolaliyo toa motoka. Eida labaneya kamele toamokale tokome toka.

²⁵ Enilekepa Depidiyo Akolaline bokuke papete eya wa wiamekapi-aneyaa.

Ali Muno Akolalipa anu lene timini takakoane pikou lono-kama kakale enekou. Anu nimini yono lono kakome no yopikolo tokome padelemeka no toa potokamele toamoko.

²⁶ Nitikono, kolotini nakolo wediane meane ke wane uku. Nipa tukile toatekuyake Akolaliyo toatekole nepiane meane wediane mekene uku.

²⁷ Tuane ali atoa pote meki take anu yomini mea kamotoa neme wawamoo tokolo tekene ni uku. Nipa nekele-kama takamotoa takoa motokago noanu tigini lomumotoa wawamoo.

²⁸ Pa meane kama poateku kaapa i wa neme no wete yamepikana. Nopala odenekata opia yakilepa nipa wediane meane tagamotoa teke too wa Depidiyo papete wiamekapianeya.

²⁹ Pitayo nimo ootoko okome anukameyo tone kaua Depidi-loeke eya wane ukuno, yakoe. Einago tua pokale oloyo taneya. One oloyo tane lukupa tone take pa pia kakeneya.

³⁰ Einagomepa Akolaliyo toatekamo papete toawea wia mekapikala taneya. Nitane ago-pala Akolaliyo eya wa akeneya. Neeke tawateka ago pade ne luku ako odene mekome ali atoa pawe toa talo toa kawoo wa oa togotaneya. Akolaliyo nitoo wa Depidiyo wene tokome eya taneya.

³¹ Akolaliyo toatekale papete enepikomepa Keraisu moa kamotokatekamoke eya wa wia mekapianeya. Einagopa tua pekene ali atoa pitikoika mea kamotoa Akolaliyo wawamoka. One tigini lomumotoa wawamokome moa kamotokaka wa Depidiyo wia mekapianeya. Nipa enile wete tane tetepo takoa wia mekapianeya.

³² Eni wia mekapiane toa Akolaliyo taatekakomepa ina Yesu wete moa kamotokaka. Enipa toto peyame leneme enekoomo uku.

³³ Einagopa Akolaline nimini yono lono ate moa kakaneya kakome opi eya toka. Oneketaiyo one Epetane Yomini ne meou wa papete oa togotopikana toa taateko metekale moapa one Epetane Yomini toto mea tagatapeka. Nitikale tone tepene lobutua tagatapekolo tokome totome imo oa ika ile tokolo kime yakoa enoatiki.

³⁴⁻³⁵ Depidi-loe a tibuke wete

poameneyake eya wa akeneya.

Ali Muno Akolaliyo anu Ali Munopala eya wa oka. Nepala poi teia meki yenepa moane kawikoane neke kawane komo pikouno, anu nimini yono lononooke menamene wa oka wa Depidiyo wia mekapianeya.

³⁶ Iserele yene kiwi peya-pala eya wane ukuno, yakoa moe wane uku. Ina Yesu kime lekane yomoke wia dekakoinapa Akolaliyo moa Ali Muno wa oa Keraisu wa oa kakaka wa Pitayo akeneya.

³⁷ Pitayo nimo okale yatekete e Yu yene tepe tebemo tebemo toa kakeneya. Nitoapa Pita-pala ete Aposelo ali-kiti-palaka ekete ame-loe poanele eni tekete tadeko. Tone toatekole agopa tokono, edele tomotoa iki-pe wa okoli okome

³⁸ kini poanele toma yakoinake Akolaliyo po letu mekakanapa keetaapea poanele wia mitikakamoton, kini poanele tewitikoa Yesu Keraisu patu kautakoa kakete ue moamene. Nitikolipa Akolaliyo one Epetane Yomini metekale kiwike awinoo.

³⁹ Akolaliyo one Epetane Yomini meou wa papete oa togotokomepa kiwika kini mana kono-mikitika ta tetemada pitikoi yeneka metekene meou wa oa pianeya. Nipa tone Ali Muno Akolaliyo one takoa moa kayo oateko yene peya one Epetane Yomini meademe oko wa Pitayo e Yu yene-pala akeneya.

⁴⁰ Nitoapa e yene mama motokome pademo pademo okome okome i take poane peku lawetane yenepa kini poanele toma yakoike Akolaliyo kibu moono, eni poanele tokoi yene-pala odeneka dekao kibu motokaya tokolo pilia wawati wa Pitayo pubu oa kakeneya.

⁴¹ Enika enimo oa kakale ali atoa kainya matiyame yakoa moa ue motaney. Nipa eina ta patakapete ege egeta kadukoa (3,000) ali atoa tadiya Yesuno yatene-pala lipuaneya.

Yesuno Peku Nakene-kiti Mekete Tanemo

⁴² Eni yenamepa Aposelo ali-kitame olaukane toa litima pekete odene wene piitikoa koukoa mekala taneya. Nitapa palawe wane popimoa moke toa noa Akolali kowitoa tokala taneya.

⁴³ Aposelo ali-kitame telekole toma yakoile enekete peyame kā oa kakete ekete Yesuno tele patu kautakoa kakete tadiki wa okala taneya.

⁴⁴ Yesunomo yakoa motokoi peyapa odeneya koukoa mea kinikiya ete oto wa tatikamu taneya.

⁴⁵ Nipa kini oya-lawe padeya toamokale enekete kini itono eya topo toa kue moa moke toa mekala taneya.

⁴⁶ Nitima pekete ta pataka abuna tobou losu yapuke obopokala taneya. Nitimotekete kini yapu-kiti obopekete palawe wane popimoa moke toa nokala taneya. Nipa kolotini nakale odene wene-kama pianey mekete taneya.

⁴⁷ Nitoa mea Akolali kei pia kakoli enekete ete peyame ke ke wa kiwi pewe wiai taneya. Nitikakoa Ali Munoyo ta pataka abuna ali atoa toa moma pokomepa one yatene-pala moa lipukoai taneya.

3

Kawata Lepo Taneya Meane Ago Epetekanemo

¹ Wa pade-pete lou wegoukaka (lou pini 3 kilokoke) Pita Yoneta tobou losu yapu pekeneya. Nipa Yu yene tobou losu yapu pote kowitoai tanepete pekeneya.

² Nitata pekete enekoli kawata lepo taneya opiane agopa one oya alimename tobou losu yapu kago ludu mekadete leyo leyo toa aua ponokoli enaney. Ta pataka abuna koniyo kago wa ibini akene kagoke tuapea tobou losu yapu ponokoi yenaneke kue oia mokala tomotoa eida aua pote mekoai taneya.

³ Eina mekoai taneta Pita Yoneta tobou losu yapu lobutadete tokoli enekome einagome kue mano wa okale

⁴ Pita Yonetame einago nepikakete Pitayo okome tota nepikamene wa okale

⁵ padeya mouno wene pikome nepikaneya.

⁶ Nitikale Pitayo okome silepa kue golo kueka toamokoyake padeledo ne auapeane touno,

⁷ Nasarese Yesu Keraisu patu kautakoane kakene ukuno, kamokoa pa wa ootokoa one nimini yono moa katekamotokale eina eina one kawata one kawa lamenetaka tele tootapeka.

⁸ Nitikale tigoa kamokoa kakome opi yamele toko wa yakeneya. Nitoa Pita Yoneta-pala tobou losu yapu opia pome Akolali kei pia tigawineya pekeneya.

⁹⁻¹⁰ Nitima pokale enekete peyame ekete ekee i agopa tobou losu yapu koniyo kagoke-kama mekome kue oia mekanakagongo, ke ke wa one-pala tokanakaleke kā oa kakeneya.

Pita Tobou Losu Yapu Kakome Ak-enemo

¹¹ Pita Yonetame latekakoinak-agomepa einagota yono mokoa kakaka ali atoa wapokamo pote unukamo kakeneya. Nipa Solomono wa yomini kayo oa ibini akene lono kā akene ya teyapea pote kakeneya.

¹² Nitikoli enekome Pitayo e yene-pala okome Iserele yene anu oya-lawe edekolo wene kainya pianey kakete tota lene wiko kaki-pe. Totame Akolalinele wedoa takama yakete tekete i agopa tone teleme kamotokakoono wene pikete tiki-pe. Tone teleme pade latekamele toamokoyake

¹³ Akolaliyo latekaneya. Nipa one patu-kama kautakoa kako ago Yesupa ali atoame kei pimo-toa tokome taneya. Tone kauamene Eberame Yekobeta Aisake toa yopikoa kako Akolalike uku. Eni Yesupa Pailaseyo pitia yakakamotoa kime aua pote mepokoina. Nitikoli pitia yakatekoia i ago po kotokoane wetekou wa okake Yu yene kini Yesu tumotono wene pikete wakoina.

¹⁴ Nipa Akolaliyo one wa takoa moa kakapikago Yesu wene kijo akeneya-kama mekago eni wakoina. Nitooapa ali-kihi wia tukakala tane ago Barabasi po kotokoa wetekaka-ye wa okoina.

¹⁵ Nitooapa ali atoa poome mekoia wene takoa latikagopa kime wia tukakoli tua pokanake Akolaliyo moa kamotokakale kamoia poka. Enipa Yone totame enekoomo uku.

¹⁶ Ina kawata lepo taneya mekanakago kime i enoa wene tiki agopa Yesuno ibinike wene tuganeya tokome weye akatapeneyea. Nipa Yesuno ibini wedekoa one patu kautakoa kakete latekatapeneyea kime eni enekina.

¹⁷ Ame-loe Yesu einakago wia tukakoinapa kimeka kini tobou ali-kitameka wene toamekete tokoinano wene tekene uku.

¹⁸ Einapa Akolaliyo wene takane toa one agale toawea akane ali-kitamepa Keraisuyo tete moa tutatekamo papete wia mekapikala taneyano, kime Yesu wia tukakilepa Akolaliyo papete wene toopiane toa taatekakete tadiki.

¹⁹ Nipa kini toma yakoi poanele Akolaliyo moa kogamoton, kini namolo poane wene wia wawe.

²⁰ Nitikolipa Ali Munoyo kiwi weye ahoa pewe wia too. Nitooapa kiwi auapeou wa one takoa moa kakapikanakago eina Yesu wa lokoa oto wetekoo.

²¹ Nitatekoyake papete Keraisuo a tibuke nepia meoo. Nipa Akolaliyo one agale papete toawea akane ali-kihi wene takakana toa taatekakome one namolo latikanakeya peya weneyla latimotoa Keraisuo a tibuke nepia meoo.

²² Moseseyo einago Keraisuke papete eya wa oa pianeya. *Kini Ali Muno Akolaliyo one agale toaweanne akamotoa no moa kakakana toa naniko kini wamene ago pade one agale toawea akamotoa moa kakoo. Nitono, einago taatekoa nokome toe wa okale-kama tamene.*

²³ One nokome oka toa yakoa

moamokagopa Akolaliyo one yatene pakeke katekua atukoo wa Moseseyo oa pianeya wa Pitayo e Yu yene pubu okome akeneya.

²⁴ Nimo ootokoa kakome okome totome ipete taatekua toatekoomopa eya ago Samueleyoka toawea oa pi-aneya. One eina toawea oa piane toa Akolaline agale toawea akane ali peya lokama nekete akeneya.

²⁵ Kini papete toawea akapiane ni Akolaliyo kiwi yatene auapeou wa kini kaua-mikit-pala papete oa togotaneleka kime pikoa kakete opi taatekakolo enoa yakoa tiki. Enipa Eberame *neeket aqamo pokoi ali atoake tekene e ku yatene ta piko peyake tama pote mekoika talo toane pewe wiou* wa Akolaliyo Eberame-pala oa togotopiane toa taatekua tokoleke uku.

²⁶ Akolaliyo papete oa togotopikana toa taatekakomepa onekele-kama takama pokago kiwike namolo takoa moa wetekakana. Nipa kini toma yaki poanele tewitikoa wawe wa kiwi pewe wia kamotoa moa wetekakana wa Pitayo akeneya.

4

Pita Yoneta Kanosolo Ali-kitane Leneke

Kakete Akenemo

¹ Pita Yonetame e Yu yene-pala pa ko oa kakoika Akolalike lodo yotokoai tane ali-kitika tobou losu yapu talo tane yene yopikagoka Sadusi yeneka einagota kakoita nekeneyea.

² Nipa Yesu tua pokome wa kamoa pokale tokome ali atoaka tua potepa wa kamoa poi wa einagotame olaukanemoke kotimi yoa tekete nekeneyea.

³ Nitooa einagota dekoa motekete ekete opi ta wete likono, kini koiso podolio akato wa po yapu pitikapaneyea.

⁴ Nitaneyake einagotame okoimo yakane yene peya matiyame kini

okoimo yakoa motaneya. Nitaneyake Yesunomo wete yakoa motane yene-pala eni yene kibutukoa oi moapa ali-kama takoa oi motokoli ege egeta wakala kadukoa (5,000) kakedekoi.

⁵ Podolikama Akolalike lodo yotokoai tane ako tobou ali-kiti Kanosolo ali-kiti Yu yenane totono pine toa olaukane ali-kiti enika eni ali peya Yerusalem take odeneka koukoa meanaya.

⁶ Ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago Anasika one wamene-mikitika Kaiapasika Yone Alesadataka eida koukoa meanaya.

⁷ Eni yename Pita Yoneta kini lene yoto moa kakoa pitia yatekete ekete kitame abela tokoinakalepa tene tele patu kautakoa kakete tokoya-mo. Tene ibini wedekoa epetekakoiyamo wa okoli

⁸ Pita one tepene Epetane Yomini lobutua tagatapeneyakakome okome tobou ali-kiti Kanosolo ali-kiti kipala i ukumo yakoe.

⁹ Kawata lepo taneya mekanakagopa Yone totame auapea epetekakoo edoa epetekakoiyamo wa kime tota pitia yatekino,

¹⁰ kipalaka Iserele yene peyapalaka eya wane ukuno, yakamene. Kime yomo lekaneyake wia dekakoli tuaneyake Akolaliyo moa kamotokane ago Yesu Keraisuno ibini wedekaneya tokome i ago kini lenekelatekatapeneyakako.

¹¹ Yesu einagokepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneyapikono, yakoe.

*I yomopa poadeko wa yapu wiane
yene kime paya tetepo takoa
wakeneyake panagome i
yomopa yapu pigi wa moa
wianeya wa wia mekaneyapiko.*

¹² Ta piko peya pitiki ali atoa toa motokagopa einago odene. Pade lokoaka mena. Kiwi toa momotoa one ibini wedekoa oati agopa einago odene wa Akolaliyo one ib-

inipa Yesu wa akeneya wa Pitayo akeneya.

¹³ Nimo okale yatekete e yene oote tekete ekete i agotapa pa agotano, mane mane pine pitia yakoa lumene agotameke piti toamokolo kakete imopa i ikino, einakago Yesupala opia yakoi agota tadeko wa akeneya.

¹⁴ Nitoapa einagotame latekane ago kita-pala opia kakale enekete tekete pademoka ete topo takoa wameneya.

¹⁵ Nitoapa einagota Kanosolo yapu meanaya moa akolono wetekatekoapedoа pikete ekete

¹⁶ i agota-pala edele tato patu. Padele telekole ina tokoi. Ae, kini ina tokoinmopa Yerusalem take pitiki peyame yakatapekete tikino, kauatiyake oyake kauamele toamokono,

¹⁷ eya tato. Kini ina tokoinakamota peyake oa pupitikaya tokolo einakago Yesuno ibini patu kautakoa kakete odene agoka wa pade olaukameamene wa ato wa oa tukaneyea.

¹⁸ Nitoapa oto noe wa Pita Yoneta kayo oa motekete ekete einakagono ibini patu kautakoa kakete pademoka wa pade olaukowameamene-koli

¹⁹ Pita Yonetame ekete Akolaline lenekewakawa totame edele tomotoa iki-pe. Kini wene litia tomotoa iki-pe. Akolaline wene litia tomotoa iki-pe. Kini takoa oe-na.

²⁰ Totame pade tone leneme enoakaleme yakoa tokoomo kauameneyatоawea oo wa akeneya.

²¹ Nitikoli Kanosolo ali-kitame einagota wa kikoa ootokoapa poe wa wetekaneyea. Nipa edele toa kibu moo wa wene kibutua mekoiyake ete ali atoa peyame einagotame tokoinakaleke Akolali kei pia kakoli tokome kibu moamele toameneyea pa poe wa wetekaneyea.

²² Mali padeka noi kakoa (40) ponoka toa pa lepo taneya meane agoke latekakoiyake tokome ete peyame ke wa Akolali kei pia kakeneya.

*Yesunomo Yاكoa Motane Ali
Atoame*

Akolali Kowitikete Akenemo

²³ Kanosolo ali-kitame kita wete poe wa wetekakoli Pita Yoneta kini oya-miki mekoita pata wa pekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka Kanosolo ali-kitameka kita kikoa okoinakamo toawea opaneya.

²⁴ Nitikoli yatekete kabunu kokotukoa ekete tone Ali Muno Akolali tibuka itonoka kusa ueka enika eniyake meki peya neme latikoya.

²⁵ Nitikago neme toawea okana toa Epetane Yominiyo wene takakale tone kaua ago Depidi-loe nekele takama pokagome eya wa wiamekapianeya.

*E ku yatenepa tepene poto witoa
kotimi yotaneya mea tikilepa
edekolo tiki-pe. Ali atoamepa
pata pale toatiki oi pedoa
pikilepa edekolo tiki-pe.*

²⁶ Ta piko peya ako tobou meki-kitame poi kamotokoa ni kiwike lokoa tobou meki-kitameka Ali Muno-pala one Keraisu-palaka poi topato wa poi kibutuai toniki wa Depidiyo wiamekapianeya.

²⁷ Eina wia mekapiane toa etene taatekadeko. Nipa nekele takama pomotoa takoa moa kakapikago Yesu itono ke nokale Erode Podiase Pailaseta pa yatene-kiti-pala Iserele yatene-palaka koukoa mekete one wia tukatekoi oi pedoa pikoina. Tone i Yerusalem take koukalogoa nitikoina.

²⁸ Enile tokoinapa Akolali ne tele tootapeneya meke wene toopikanakale taatekoa tokoina.

²⁹ Eni yename toto tete meatekoi agale զmoa okoinano, neke pupu yene toto piti moameneya kakete nekemo atiki toa akoono, auapeano ta.

³⁰ Nipa nekele takama pomotoa moa kakanakago Yesu one ibini patu kautakoa kakete yene tane ali atoa latekhoa ele kule telekole toma poono, auapeano ta wa kowitzoa meaneya.

³¹ Nitoa kowitzitikoa mekoli kiwi obomekoi yapu muku muku tootapekale Epetane Yomini kiwike awia tagatapeneya. Nitikale peyame Akolaline agale i i wa piti moameneya kakete toawea akaney.

*Yesuno Ali Atoame Kinikiya Moke
Tanemo*

³² Yesunomo yakoa motane yene peya odene wene-kama pianeya meapa kinikiya-kiti anukuya mati wa wamato, odene ya pikoa mekete moke tato wa tatikala taneya.

³³ Aposelo ali-kitamepa padele padele telekole toma yakete Ali Muno Yesu tua pokale Akolaliyo moa kamotokanemo wedoa oma yakoli Akolaliyo pewe-kama wia yopia kakeneya.

³⁴ Nitaneyake Yesuno ali atoa ponopeneya mekileka toameneya. Nipa itono pine yenameka yapu pine yenameka kini itono yapu eya topo toa kue moomotekete

³⁵ Aposelo ali-kitike aua pokala tokolipa padeya toameneya pa mekoi ali atoa moke toa tatikakala taneya.

³⁶ Saiperase take Lipai yatenepa ago Yosepeyo einakale taneya. Einagopa Aposelo ali-kitame Banabasi wa ibini akeneya. (Banabasi wapa ali atoa wene weye akakago wa ekete akeneya.)

³⁷ Einagome one itono pade topo toa kue moomotokome Aposelo ali-kiti mekoita aua pome meetapeneya.

5

Ananiasi Sapairatame Toa Potokanemo

¹ Pade ago Ananiasiyo one natono Sapaiara-pala oi pedoa pikana toa tokome itono pade topo toa kue moapa kue padeka թia moa one wa pa pikoa pianeya.

² Nitapa keku kue Aposelo ali-kiti mekoita aua pome mepaneya. Nipa kue peya aua nome metane tetepo takoa taneya.

³ Nitikale Pitayo okome Epetane Yomini-pala kapene wakake kue padeka թia moa pikoa piake peya

iya auane nuku wa wini okopa Setanuyo eni poane wene edekale moa lukamotoa toka-pe.

⁴ Eni itono wete topo toameneka nekeya-kama pianeya. Nipa eni itonome topo toa motoka kue peya pa pikoane meada wa wene pioo tokapa itonoka kueka nekeya-kama tokome oyake pikoa kawoo toka. Neke kapene wakateka oipa edeyake pedoa pikato-pe. Neme kapene wakoa ikilepa pa ali-kiti toto-pala wamoka. Akolali-palapa oka wa Pitayo okale

⁵ yatekome eina eina one kakata aua witipitakome tuaneyaya. Nitaneyake einago-pala tanemo yatekoi peyame ekee wa piti tuuloganeya meaneya.

⁶ Nitaneyake tuali-kiti nekete tukanakago katekamoa maminame ewetemotekete aua pote oloyo topaneyaya.

⁷ Lou pini tebolo tadiya ponotakaneyake natonoka onekane-pala tanemo yakameneya atiki toa nekeneya.

⁸ Nokale Pitayo yatekome okome kini itonome topo toa motokoi kuropa nekaneyo kotu kakoa aua nokape-kale okome eeno, eni kue peya aua nokome toka-kale okome

⁹ Epetane Yomini-pala kapene wakoa enatekoi oipa edeyake pedoa pikoti-pe. Nekane oloyo topokoina tuali-kiti wakapea note a kago ludu kakete ikino, yaka. Neeka dikoa aua pote oloyo topoi wa okale

¹⁰ eina eina natonoka one kakata aua witipitakome tuaneyaya. Nitaneyake eina tuali-kiti nekete ina atoaka tuadeko wa moa aua pote odene oloyoke lewitikatakutukoa pipaneyaya.

¹¹ Nitaneyake Yesunomo yakoa motane yename ete ali atoa peyameka enimo yatekete ekee wa pitime tuuloganeya meaneya.

Aposelo Ali-kitame Toma Yakenemo

¹² Aposelo ali-kitame padele padele telekole toma yakilepa Akolaline

tele patu kautakoa kakete tadiki wa ali atoame ka oa kamotoa taneya. Yesunomo yakoa motane yene peyapa tobou losu yapu keneke Solomono wa yomini kayo oa ibini akene lono oboai taneya.

¹³ Ete yename eni yene-pala lipua meadete piti moteketeke ke ke wa kiwi kei pikala taneya.

¹⁴ Nitapa pade ali atoa Ali Muno agoke wene tugaketepa one agale yakoa motane yene-pala lipuai lipuai taneya.

¹⁵ Enika enile tanelekepa ali atoame kini yene pitane-kiti moa akolono aua pote ka ludu tomo tatiamekakala taneya. Nipa Pita one yomini takoa ponokale latoa poi wa moa mekakala taneya.

¹⁶ Yerusalem ta liti piane take pitikoi ali atoameka yene pitane-kitika ipono awitaneya mekete tete mokoa kakene-kitika koukotukoa aua nokoli peya epetekatapeneyaya.

Aposelo Ali-kitame Tete Motanemo

¹⁷ Aposelo ali-kitame nitima yakoileke ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agomeka one Sadusi oyali-kitameka eya taneya. Ali atoame kiwi tewitikoa Aposelo ali-kiti litiei wa wene poaneyaya mekete tekete

¹⁸ Aposelo ali-kiti deko a moa po yapu pitikapaneyaya.

¹⁹ Nitaneyake likonu Ali Munoyo moa wetekane edelo ago nokome po yapu kago pea Aposelo ali-kiti akolono aua pokome okome

²⁰ ali atoa mea kama poatiki totono wenele toatikimo-kama tobou losu yapu pote olaukapamene wa oa pekeneyaya.

²¹ Nitikale ta pene patakaka edelo agome oka toa tekete tobou losu yapu pote olauko a kakeneyaya.

Nitaneyake ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agomeka one oya-mikitameka ete Kanosolo ali peya kouko noe wa moa obokaneyaya. Iserele Kanosolo ali peya eni kouko mekete ekete

po yapu pitiki Aposelo ali-kiti enemotokapoe wa poyo ali-kiti moa wetekaneya.

²² Nitikoli pekete enekoli po yapu meameadekoli enekete wakapea nekete ekete po yapu kago loko pitikoa keteaneyaa kakale enekoo.

²³ Ni kago yopia kakoina ali-kitame e kago akolono nepikoa kakoli enekoo. Nitoa kago pea enekolo padeka meameadeka wa akeneya.

²⁴ Nitikoli tobou losu yapu talo tane ali-kiti yopikagomeka Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitameka edoa pokoti patu wa wene kibutukoa mekoika

²⁵ pade ago nokome okome kime moa po yapu pitikakoina ali-kitipa tobou losu yapu kunu kakete ali atoa olaukooa kakina wa onaneyaa.

²⁶ Nitikale tobou losu yapu talo tane ago one poyo ali-kiti-pala opia pokome Aposelo ali-kiti moa Kanosolo yapu aua nekeneya. Nipa ali atoame kue katekamoa witikaya wa piti motekete tekete poti moa aua nekeneya.

²⁷ Aua note Kanosolo ali-kitane lene yoto moa kakakoli eyago ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agome okome

²⁸ Yesunomo wa pade olaukameame wa totome oa tukakoonake onekemo Yerusalem take oa pupitikata-peadiki. Nipa Yesu wia tukanepa toto aukakala toa ni iki wa okale

²⁹ Pita-loeme ete Aposelo ali-kitameka ekete tone Akolaliyo ta wa okole-kama litia toono, pa ali-kitane wene litiamoo.

³⁰ Tone kaua-mikiti yopikago Akolaliyopa Yesu tuaneyaa pikata moa kamotokaka. Kime yomolekaneyake wia dekoa tukakolika moa kamotokaka.

³¹ Nitoapa ali atoa toa momotoa tokome oneke lokoa Ali Muno latikoa one nimini yono kounoke moa kakaneya. Enipa Iserele yenam poanele toma yakoike po letu mekakouna keetapeane waou wa taneya. Nipa tepe kolotini peko pikolipa nitou wa taneya.

³² Kipala i okopa Aposelo ali-kiti tone leneme enekoomo oko. Epetane Yominiyoka enimopa wene takakala toko. Akolaliyo one agale litia tiki yeneke awia memotoa wetekane Yominike oko wa Aposelo ali-kitame akeneya.

Kanosolo Ago Gamalieleyo Akenemo

³³ Aposelo ali-kitame enimo okoli yatekete e Kanosolo ali-kiti kotimi wene mati luaneya tekete kiwi wia tukadete akeneyake

³⁴ Kanosolo ago pade Gamaliele wa ibini akene agome eya taneya. Einagopa Parisi ago Mosesene totono pine toa olaukakago ete peyame kei piane ago kamokakome okome i ali-kiti akolono tekei meati wa moa wetekoe wa okale

³⁵ wetekakoli okome Iserele ali-kiti kipala i ukumo yakoe. Ina ali-kiti-pala toateko oipa poti pedoa piato. Kini toma yakilepa kinikile tiki patu, Akolalinele takaki patu.

³⁶ Namolo eya ago Tiudasiyo tube ago i kakuno, noe wa poi kamotokakale ege kadukaka ketepome kadukoa kakoa (400) ali-kiti one lono takoa pokoi. Nitikolipa poi keneke poyo yenam einago wia tukakete one agale litia tane ali-kitika wia tadekatapekoai.

³⁷ Naniko Galili Yudaseyo eya toka. Ali atoame takesi kue pitikamotoa kini ibini bokuke wia mekane-pete Yudase kote tokale okome itapa tepe kikono, poada wa ete takoa pokome ali atoaka wia lokoa iyawea aua poka. Nitikale poyo yenam einago wia tukakete one agale litia tane yeneka wia tadekatapekoai.

³⁸ I Aposelo ali-kitipa kini tikile pa kini weneme tadekolipa wete edikoa tadataapeoino, toa kamotonoo toe.

³⁹ Kini tikilepa Akolali patu kau-takoa kakete tadekolipa kime oyake ketekamele toamoo. Nipa Akolali-palaka dekoa poi teigete toi wa Gamelieleyo akeneya.

⁴⁰ Nimo okale yatekete ete Kanosolo ali-kitame ekete nitoono

ta wa eina Aposelo ali-kiti noe wa kayo oa motekete eya taneya. Layo tiginame wiati wa poyo ali-kiti metekoli witikoli wa motekete ekete Yesuno ibini patu kautakoa kakete onekemo wa pade wameamene wa wetekaneya.

⁴¹ Nitikoli Kanosolo ali-kiti mekoita tewitikoa pekete wedikete ekete eina witikoinapa Yesuno ibini wedekoa onekele takakoonakaleke totome oyake ya momotoa Akolaliyo ni tadeko wa pekeneya.

⁴² Nititikaneyake ta pataka abuna tobou losu yapuka kini kini yaru luduka obopokala tekete Keraisu Yesunomo one epetane ko i i wa oma yakeneya.

6

Ali Tatono Kakoa (7) Takoa Moa Kakanemo

¹ Einapete-mene ali atoa kainya matiyame Yesunomo yakoa mootokoa one yatene-pala lipuai lipuai taneya. Yesuno yatene eni tubetema pekenepete Geriki agale yakoa akene Yu yename Iberu agale yakoa akene Yu yene-pala ko oa kakete ekete ta patako abuna nee eya tatia meteketepa tone nepo atoa wanakala tiki wa wene pokete akeneya.

² Nitaneyake Aposelo ali-kitame Yesuno agale yakoa motane yene peya noe wa moa obokoa mekete ekete toto Aposelo ali-kitame kini nee eya tatikadetepa Akolalinemo olaukoa wamele toamokono,

³ nee eya tatikamotoapa kini oyalikitit tatono kakoa (7) takoa moamene. Nipa Epetane Yomini awia tagatapeneyea mea epetane peku noa tikileke ete-kitame kei piki ali-kiti takoa moamene. Nitikolipa toto luku kakete nee eya tatikamene wa totome moa kakatekoapa

⁴ eni pa pupu wa toameneya Akolali kowitoa mea Yesunomo oma yawa too wa Aposelo-kitame akeneya.

⁵ Nitikoli peyame ke wa wedia mekete nee eya tatikatekoi ali-kiti tatono kakoa (7) takoa motaneya.

Einali-kiti dikoa. Panago Sitipene einagopa Yesuke wedoa wene tugoa meane ago. Eingoke Epetane Yomini awia tagatapeneyea. Ni Pilipi ni Perokorasi ni Naikena ni Taimone ni Pamenia ni Nikolasi. Nikolasi einagopa Adioke take pa yatene ago meake Yu yene-pala lipuaneya.

⁶ Ete yename o ali-kiti takoa mootokoa Aposelo ali-kiti mekoita aua pokoli Aposelo ali-kitame Akolali kowitoa yono pianeya.

⁷ Nitaneyake Akolaline agale oa pupitikatapeneyea. Yerusalem ali atoa peya matiyame Yesunomo yakoa mootokoa one yatene-pala lipuai toa kakeneya. Akolalike lodo yotokoai tane ali kainya matiyameka Yesuke wene tugoa mea onekele takama pekeneya.

Sitipene Dekoa Motanemo

⁸ Sitipene einagopa Akolaliyo pewe wia tagatapekale one tele patu kautakoa kakome telekole toma yakale enekete ali atoame ekete padameka toamatikilepa i tokono, enatoe wa ka oa kakeneya.

⁹ Nitaneyake Libetine wa ibini akene losu oboai tane ali-kiti Sitipene-pala wene poaneya mekete one-pala agale toonali yoa kakeneya. Eni losu oboai tane Yu ali-kitipa eya ta-mene Sairini Alesaderia Silisia Esia enika eni ta kawa nekeneya.

¹⁰ Eni yename Sitipene moa patukadete wili toa kawa teko tokale wakeneya. Nipa Epetane Yominiyo wene takakale agale muno pewe kakoa oa kakale tokome one moa patukamele toameneyea.

¹¹ Nitoapa kapene wakoa oatekoi ali-kiti tuku toa kawa motekete kue laukakete ekete i agomepa Moses Akolalitake poane agale okale kime yatekoo wa ahoa amene wa kue metaneyea.

¹² Nitikolipa eina kapene wakoa agale okoli yatekete ali atoaka tobou ali-kitika Mosesene totono pine toa olaukane ali-kitika wene pokete kamotokoa Sitipene kakata pote

dekoa moomotekete Kanosolo ali-kiti koukoa mekoita aua pekeneya.

¹³ Nitapa eina kapene wakoa oatekoi ali-kiti Kanosolo ali-kitane lene yoto moa kakakoli kapene wakakete ekete i agomepa tone Akolaline takoa wikakakoona tobou losu yapukeka Mosesene totonokeka poane agale oma yako.

¹⁴ Eya waka okale yatekoo. Nasarese Yesuyopa tone tobou losu yaru keawea tadekatapea ni toto Yu yename litia toateko totono Moseseyo yametane totono katekoa weneya totono yamea too wa i agome okale yatekoo wa akeneya.

¹⁵ Nitaneyake Kanosolo yaru mekoi peyame Sitipene nepikakoli one lene timinipa edelo agono lene timini tetepo tootapekale enaneyo.

7

Sitipeneyo Kanosolo Ali-kiti-pala

Akenemo

¹ I agome dika dika wa kapene wakoa okoli yatekome eya ago ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou agome Sitipene yatekome okome i yename neke tanemo-kala ikino, nimini ikiti-pekal Sitipeneyo okome

² atai ame-lawe agale pade oane metekuno, yakoe. Tone kauago Eberame Arane take wete toa pome mepameneyle one opiane ta Mesopotemia ta pa eida mekalepa pa teleta tootapeneyo meko Akolali pono yamenokome okome

³ ne yemeateku take mepoano, nekameyo-mikiti tewitikoa neke tapala toano pa wa akeneya.

⁴ Nitaneyake one Kaledia ta toa pome Arane take mepaneya. Oneketai eida mea tukalepa Akolaliyo wini ta toano pa wa okale tewitikoa kiwi i pitiki take nome menaneyo.

⁵ Einata einapete Akolaliyo one itono nateya dedeyaka yameameneyakokome naniko neeka neke taamoa pokoi yeneka eni take meo wane

meckoane yameou wa Akolaliyo oa pi-aneya. Eberameyo one mati odene ka wete opiameneyake ni akeneya.

⁶ Nitikome okome neke taamoa pokoi yenepa mone take pote mepokoli eni ta pine yename kinikile-kama takamotoa kiwi tika tika toa tete mea toi. Nitikoli mali ketepome kadukoa (400) ponoka toa pa edikoa meku pekete toi.

⁷ Nitao mekoli enekene kiwi yopikoa potokakoi yene kibu motokakolupa neke tama pokoi yename eni mone ta tewitikoa oto wakapea note mekete anukule takama yawei wa Akolaliyo Eberame-pala oa pianeya.

⁸ Nitapa ne yatene auapeouno, dikamene wa oa togotokome one eina auapekome toateka adeka pikome ali yatene kepene teigakete toatekoile yametaneya. Nitaneyake Eberameyo Aisake opia pikome ketepo kakoa (8) ta patakapete matiyane kepene teiganeya. Aisakeyoka mana Yekobe opia pikome einakale taneya. Yekobeyoka one ali mati tuku kakoa (12) opikome-kama einakale tokala taneya.

⁹ Wa naniko tone kaua-mikiti Yosepe-pala wene poaneyo mekete eya taneya. Idipi take panagono pupu-kama takamotoa deko moa topo toa kue motaneya. Nitaneyake Akolaliyo einago Yosepe mama moa yopikoa kakome

¹⁰ tete motane-pete-kama toa mokala taneya. Nitapa Idipi ako odene meane tobou ago Perouyo i ago Yosepe wene muno kakene ago tadeko wa wene tomotoa tokome one peku lawetekala taneya. One eni peku noa toma yakale enekome Perouyo one Idipi ta one yapulu yene peya neme yopikoa kamene wa oneke lokoa tobou ago moa mekaneya.

¹¹ Wa naniko Idipi Kenane tatake kobu igi noka matiyame ali atoa kobume tukete welea meaneya. Tone kaua-mikitameka kini noatekoi neepa piamokale tuku tokoa kawa teko tokale wakeneya.

¹² Nitoa mekete Idipi take nee pade piko wa okoimo kugu yatekome Yekobeyo one mana-mikiti Idipi take noatekoo nee topo toa mopoatino poe wa wetekakalepa tone kauamikitii enipete titimoa Idipi take pekeneya.

¹³ Wa taku takoapeta Idipi take pokoli Yosepoyo one Yosepe kaku wa one ibini toawea akeneya. Nititikaneyake Idipi ako meane tobou agome inapa Yosepe yatene nekete tadiki wa wene taneya.

¹⁴ Nitaneyake Yosepoyo etene Yekobe laine wamene-mikiti peya noatino noe wa agale oa wetekakale keti note menaneya. Eina yene kakoi toa oi motokolipa ege odepeta kadukoa wa timini mukitini patukoa padeka pagini (75) kakoa ali atoa kakedekoi.

¹⁵ Yekobe Idipi take eida nome mea tuaneya. One mana-mikitika eida mea tukala taneya.

¹⁶ Tone kauamikitii eida mea tukala taneyake kini tigini leyo leyo toa ta pine lono Sekeme take aua pote tuane ali atoa piai tane kotake pipokala taneya. Eina kotapa Eberameyo Emono mana-mikitaneke kueme topo toa motaneya.

¹⁷ Akolaliyo Eberame-pala neeke tawateko yatene auapekene ile tou wa papete oa pine agale wete taatekameneyake tone kauamikitii Idipi take eida taamoata nekeneya. Wa naniko one einagale taatekateka tigotokalepa

¹⁸ Yosepe wene toamene tobou agome Idipi ta yopia meaneya.

¹⁹ Einagome toto yatene oa yotokoa talo toa potokaneya. Nipa kini matikitipa tumotonu, opitikoa paka lono pote pipokala toe wa tone kauamikitii tete motokoa kakeneya.

²⁰ Einapetepa pade adoname koniyo mati Mosese opikete akolono pipameneyaa kini yapu tokene teboloke pa ukoa mekete adu lawetaneya.

²¹ Wa naniko akolono moa pikoli Idipi ako tobou agono koname ena-

mutukome one mana mati latikoa tubetekaneya.

²² Nitikalepa Idipi take mane luane-kitame kini peku-mene yaamoa lawetekoli noa tokome agale muno kakoa oa padele padeleta wene toa toma pekeneya.

²³ Mali timini mukitini patukoa padeka noi kakoa (40) ponokale Mosese one Iserele yeneke ugu pou wa wene pia meaneya.

²⁴ Nitoapa ugu pokome enekale Idipi agome Iserele ago witikale enekome Iserele ago auapekome Idipi ago kibu motokoa wia tukaneya.

²⁵ Nipa one yenamepa no i agome kiwi toa momotoa Akolaliyo moa kakapiadeko wa wene tikino wene pikome taneya. Eni wene pikanake one yatename wene taneya mena.

²⁶ Wa podolikama Mosese eida wakapea pome enekale Iserele agota takuta poita tootakutukoa kakoli enekome okome anu oyata kita wameneta edeyake tete meetakutukoa kaki-pe wa kawikoa enaneya.

²⁷ Nimo okale tete metane agome Mosese-pala wene pokome ete pedekakome okome tota yopia ka wa teyo okale teke toko-pe.

²⁸ Neme abela Idipi ago pade wia tukadeko toa noka opi wia tukade oko-pe wa okale

²⁹ Moseseyopa abelana tokounakamo peyame yakatapeadiki wa piti tokale Idipi ta toa pekeneya. Nitoapa Midiane take toa pome mekome one matita takuta eida opia kakaneya.

³⁰ Mali lene timini togoikoa padeka noi kakoa (40) ponokale eya taneya. Mosese Kati Sainai tono liti ali piame take pome meane-pete de yomo deyake toe itipono okoa kaka pakeke edelo ago pade pono yamenokale

³¹ enekome wene kainya pianeya tokome pinele pome enepaneyaa. Nitoa pome yatekale Akolaliyo agale okale yakaneya.

³² Yakakoa kakale Akolaliyo okome okome neke kaua ali-mene Eberame-loe Aisake-loe Yekobe-loe einagomene yopiane kaku Akolali no i kakuna wa okale yatekome tokome enamene piti tokale kolu kolu moa kakeneya.

³³ Nitoa kakale okome ne wini kakotapa tipi tanetano, neke kawa yene kotokoa pia.

³⁴ Eya wane ukuno, yaka. Anu yatene Idipi take tete moa kakili enoane komoka oa kakili yakoane tekene toane moadene i nukuno, opa nepa Idipi take wakapea poano pa wane ne moane wetekada wa Akolaliyo akeneya.

³⁵ Mosese einagopa one yatename wakete ekete toto yopia koiso akoa ta wa teyo okale teke toko-pe wa wakene ago. Ni agome toto yatene toa moa talo tomotoa tokome Akolaliyo takoa moa Idipi take eni wetekaneya. Einapa Akolaliyo one edelo ago Mosese kakota imo akapa wa oka toa pome yomo deyake toe itipono okoa kaka pakeke kakomeakaneya.

³⁶ Nitaneyake padele padele telekole ali atoa wene kainya pikanele toma pokome one yatene Idipi ta tewitikoa aua pokome Kiane Ue ketoalii ali piamene take aua pekeneya. Nitoa ali piamene ta ludu aua yakilepa mali lene timini togoikoa padeka noi kakoa (40) ponoka toa padele padele telekole toma yakome taneya.

³⁷ Mosese einagomepa Iserele yene-pala papete oa pikome okome Akolaliyo no takoa moa kakakana toa tokome kiwi pakeke meka ago pade one agale akamotoa takoa moa kakoo wa oa pianeya.

³⁸ Mosese einagopa ali pi-amene take ali atoa-pala koua meaneya. Ni Kati Sainai tonoke agale akanane edelo ago-pala opia kakeneya. Ni tone kaua-mikiti-pala koua meaneya. Ni ne yatename yakamotonu ta wa Akolaliyo toto mea kama pomotoa toko agale i i wa Mosese yametaneya.

³⁹ Mosese nitane agoke tone kaua-mikitame one agale litia toameneya. Nipa kini wenepa Idipi take pianeya mekete one wakeneya.

⁴⁰ Nitaoapa Erone-pala ko oa kakete ekete toto Idipi ta tewitikoa aua yakanakago Mosesepa Sainai tonoke kawa kakono, one-pala tokale agopa tokono, tuko patu, tuamoko patu. Tone kowitateko gode-kiti latikoanta. Nipa i ta ludu namolo kakoa toto aua yawatiki gode-kiti adeka pia yomini latikoanta wa akeneya.

⁴¹ Einapetepa eina yename pitimekawe kai tine yomini latia kakakete Akolali tetepo takoa padeya-kiti aua note mea lodo yoai taneya. Nipa kini yoname latikoinakeyake ke ke wa wedia kakeneya.

⁴² Nitaneyake Akolali mukiti yamea mekomepa eina yename a tibuke kakene lou tokene eya ete-pea kowitima pomotoa wakeneya. Einapa Akolaline agale akane ago padame eya wa wia mekane toa taneya.

*Iserele yene kipala ukumo yakoe.
Mali lene timini togoikoa
padeka noi (40) kakoake ali
piamene ta ludu pima yakete
kini pitimekawe kai sipi sipi kai
eya wia lodo yoma pokoi. Eni
lodopa nooke yotokoia mena.*

⁴³ Moloko einagono mamina yapu latia aua yakete eina yapu keneke lodo yoai tokoi. Ni kini kowitiko ago Lepane one tagoi tibuke a kakona wa one tagoi adeka piayomini latia aua yako. Moloko Lepaneta kowitato wa kini yominike lodo yoma yakoinano, kini ta pine lono ete takoane lititapeane Babilone take ete moane wetekou wa Akolaline agale akane ago padame wia mekaneya.

⁴⁴ Tone kaua-mikiti ali piamene ta ludu pima yakete meme kai kepeneme latiane yapu-pala aua yakeneya. Nipa Akolaliyo Mosese kotua ko oai tane yapu-pala aua yakeneya. Eina yapupa Akolaliyo Mosese-pala adeka pia akene toa latianeya.

45 Eina yapu-pala aua yawa tua pekete kini mana-mikiti laukoa pekeneya. Wa naniko Akolaliyo Kenane take pitane yatene-kiti ete takoa lititapekale tone kaua-mikiti tobou ago Yosua-pala Kenane take pote awia meketepa eina yapu-pala aua pote kakapaneya. Nitoapa kini mana-mikiti eida opia kakoa tuma note wipitiketepa Depidi opiane-peteka eina yapupa eida pikoa kama pekeneya.

46 Einago Depidi Akolaliyo pewe wia yopikale okome ne meateko yapu oyake wikakou-pe wa yatekale

47 Akolaliyo neme mena wa akeneyake mana Solomono one luku tobou ago mekome wikakaneya.

48 Nitaneyake Ali Muno Akolalipa alime wikakane yapu mekilepa toamoko. Enikepa Akolaline agale akane ago padame Akolaliyo okamo wiamekakome okome

49 *Tibupa anu tene pogakoane mekuya. Itonopa anu kawa pogakoane mekuya. Anu edeya yapu wikakadete iki-pe. Alime wikakane yapu kenekepa no edoane memotoa-pe.*

50 *Tibu itono enika eniya peya anume-kama latiane pikouya.*

Eina akenepa Akolaliyo papete akenemo uku wa Sitipeneyo oa kakeneya.

51 Nimo ootokoa Sitipeneyo e Kanosolo ali-kiti-pala okome kepene teigamene pa yatene meki toa kini kabe ko akameneya meki. Nipa kini kaua-mikitame tane toa kimeka Epetane Yomini ete pedekakala tiki.

52 Kini kaua-mikitame Akolaline agale akane ali peya padeka katekameneya tete mema-kala nekeneya. Ni wene *kiyo* akeneyakama meko ago noatekamo *toawea* oa piane ali-kitika wia tukama-kala nekeneya. Einago taatekoa nokalepa one wia tukakoe wa mone yenane yonoke kime moa pikoina.

53 Akolaline totonopa one edelo ali-kitame papete *toawea* akoa metaneyake kime pikoa kaketeke

litia toamekete enile tokoina wa Sitipeneyo oa kakeneya.

Sitipene Kueme Kaua Wia Tukanemo

54 Sitipeneyo nimo okale yatekete e Kanosolo ali-kiti kotimi yotokoi matiyame one-pala eei wa kime kolukoa kakeneya.

55 Nitikolika Sitipenepa oneke Epetane Yomini awia tagatapeneyaka kome tibu ate nepikakale Akolali tele *pata* tootapeneyaka kakele enoa ni Yesuka one nimini yono kounoke kakale enoa taneya.

56 Nitikome okome tibu kene peaneya pikolo enoane ni Ali Yatenane Oyago Akolaline nimini yono kounoke kakolo enoane tukuno, enoe-kale

57 *e yename agale tayo ootapea kini kale kene yoname ketekoa one unukamoa dekoa motaneya.*

58 Nitoapa Yerusalem ta kago ketepono patukoa lia pitikakete kueme *kaua* wia tukaneya. Nipa i ago Sitipeneyo Akolali taumada toa okale yatekoo wa akoa akene ali-kitame one wia tukadete kakete kini tokoo kakene mamina kotokoa pala pitikaneya. Nipa tuali pade Solo wa ibini akene agono kawane pala pitikaneya.

59 Nitikakoa Sitipeneyo kowitzikome okome Ali Muno Yesu neeke nukuno, anu yomini moa ta wa kowitzitikoa

60 *neuve tukuketikakome agale telo okome okome Ali Muno i yene kini i poanele tikileke nami wia kibu motokameamene wa ootokoa atu piou toa tukome tuaneya.*

Eni yename Sitipene wia tukamota kakome eyago Solo kipala odene wene-mene pia kakeneya.

8

Soloyo Yesuno Ali Atoa Tete Metanemo

1 Sitipene wia tukane ta patakapete eina eina titimoa ete yenamepa Yerusalem take Yesunomo yakoa motane-kiti dika dika toamene tete meai taneya. Nitaneyake

Yerusalem ta toa Yudea Sameria tata piko peyake tadoa pekeneya. Nitaneyake Aposelo ali-kiti toa poamekete pa eida meaneya.

² Nitikakoa Yesunole wedoa takama yakene ali padeka-kitame Sitipenene tigin moa aua kotake pipekete oneke komo kata pitikoa kakeneya.

³ Solo einagome Yesunomo yakoa motane yene wiane atukou wa wene pikome kini kini yapu yapu mekoi toa tuku toma pome enamutukome akolono lia pitikoa alika atoaka po yapu pitikakala taneya.

Yesunomo Sameria Take Oa Pupikanemo

⁴ Yesunomo yakoa motane yenepa Yerusalem ta toa ta piko peyake tadoa pekete Yesunomo mo wima pekeneya.

⁵ Pilipi oneka Sameria take pokome Keraisunomo i i wa mo wia kakeneya.

⁶ One eni okamo yakoa one telekole tokale enoa tekete ali atoame one oka agale wedoa yakakoa kakeneya.

⁷ Einata einapete ali atoake awitane ipono-kiti ka akeneya takoa pokala taneya. Ni kawa yono tau taneya meane-kiti ni kawa okeaneya meane-kiti kainya mati epetekat-apeneyea.

⁸ Nitaneyake Sameria take pitikoi ali atoa wedia kakala taneya.

⁹ Sameria takepa Saimone wa ibini akene ago meaneya. Einago koto mati otoi ago mekome taneleme ali atoa wene kainya pikakala taneya. Einagopa ibini akene ago kaku wa mate okala taneya.

¹⁰ One nitane ago tokale kamo yene ponopene yene peyame ekete i agopa Akolali keneyano, Akolaline tele patu kautakoa kako wa one okagale-kama wedoa yakakoa kakala taneya.

¹¹ Nipa koto mati otoi ago mekome taneleme kini wene kainya pikane ya tokome one agale wedoa yakakala taneya.

¹² Wa naniko Pilipi eida nome mekome eya epetane ko Akolaliyo

ali atoa talo tokome toko ko ni Yesu Keraisuno ibini oa mekala taneya. Nitikale yakoa motekete ali atoa peyame ue mokala taneya.

¹³ Saimone einagomeka Pilipio okamo yakoa moa ue mootokoapa Pilipi pokaka litima pekeneya. Litima pome enekale padele padele telekole toa ali atoa wene kainya pikoa tokale enekome wene kainya pianeya meaneya.

¹⁴ Aposelo ali-kitipa Yerusalem take eida pa meketepa Sameria yename Akolaline agale yakoa motokoi wa akedekoimo yakateko Pita Yoneta takoa moa Sameria take poatino poe wa wetekaneya.

¹⁵ Wetekakoli note meketepa Epetane Yomini eni yeneke awinome memotoa kowitikaneya.

¹⁶ Nipa papete eina yename Yesuno ibini wedekoa ue motaneyake Epetane Yomini kiwike wete awinameneya tokome ni kowitikaneya.

¹⁷ Nitao kini mataike yono pikoli Epetane Yomini awinaneya.

¹⁸ Aposelo agotame eni yenane mataike yono pikoli Epetane Yomini awitikale enetekoa Saimoneyo einagota kue metekome okome

¹⁹ kitame wini telekole tiki toane toada. Nipa anume takoane mataike yono pikou-kitike Epetane Yomini awinomotouno, yameatino toe wa kue metaneyea.

²⁰ Nitikale Pitayo okome neke kue-pala aua iponane poane take pamene wane uku. Epetane Yomini Akolaliyo nami kakameneya pa mekala tokoyake neke kueme topo toane mou wa neme wene pika tokolo ni uku.

²¹ Akolaline lenke wene kiyo wameneya kake tokanano, Akolaline pupu tota-pala odeneka takama yamele toamoko.

²² Wini poanele tokake Akolaliyo po letu mekakana oneme kea mitikademe toko patu. Kea mitikakamotoa toa enoano, neke wini poane wene wia wawa one kowitamene.

²³ Ae, neke tepene poane wene mati alatapekomē nime ne labakome tadeko wa Pitayo okale okomē

²⁴ poanele tekene tadekuno, neke wini okole-kiti nopala takayano, Ali Muno kowitikamene wa akeneya.

²⁵ Nitaneyake Pita Yonetamepa Keraisuyo toma yakale enekoinakamokō Ali Munono agaleka mo wima yawa peya takamotekete eni ta tewitikoa Yerusalemē take wakapea poadete pekeneya. Nitoa Sameria ta ludu pekete ali atoa pitikoika Yesunomo oa mekutu toma pekeneya.

Pilipiyo Isiopia Take Tobou Ago

Yesunomo Pine Toawea Oa Metanemo

²⁶ Wa naniko Pilipi Sameria take eida pa mekakoa Ali Muno agono edelo ago Pilipi mekata nokome okome wete kamokoa pa. Yerusalemē take titimoa Gasa take keita witane bateteke pamene wa wetekaneya. Eni batetepa ali pi-amene ta ludu pianeya.

²⁷ Edelagome oka toa tokome Pilipi kamomotokome eni bateteke poademe pokome Isiopia take ago kotuaneya. Einagopa ibini akene tiobago. Isiopia take ako odene meane tobou atoa Kadesike lokoa tobou ago mekome einatoane kamoya peya yopikoa kakeneya. Einagome Akolali kowitademe Yerusalemē take pome mepaneyā.

²⁸ Pome mea kowitimotokome Isiopia take wakapea poademe pekeneya. Nipa osi kaime lia aua pokaya waneke mea poademe pokomepa Akolaline agale akane ago Aisaiayo wia mekane boku lewea oi moma pekeneya.

²⁹ Nitikaka Epetane Yominiyo Pilipi-pala okome eni osi kaime lia aua pokoya waneke mea ponokago kotua pamene wa okale

³⁰ teyapea kotua pokome yatekale einagome Akolaline agale akane ago Aisaiayo wia mekane agale oi moa mekale yakaneya. Yatekome okome neme wini oi motoko agalepa wene toko-pe-kale okome

³¹ eni agale pine toawea oateko ago pade enamukuyano, edoane wene tuku patu wa ootokoa mekome okome nopala odeneya mea patono, lewia meno wa okale nitaneya.

³² Nitoa mea enekale einagome oi moma pome tugane agalepa dikoa via mekaneya enaneyā.

I toaweanne uku agopa padame sipi sipi kai wiademe lia aua pou toa pade ali-kitame one wiadete lia aua pekeneya. Sipi sipi kai tine pine pitukoa kakili agale wame-tekaneya pa kako toa einagoka agale wamekaneya pa kak-eneya.

³³ *Einago koiso akoa ya motokakoli padameka one kei piameneya. Itonoke mea togameneya pa tekei mekale po tewitikale pekeneyano, oneke tama pokoi yene i i wa teyo toawea omotoa-pe.*

Eni akenelepa wete tane tetepo takoa Aisaiayo papete wia mekapianeya.

³⁴ Einagalepa tobou agome oi moa mekome tokome Pilipi-pala okome Akolaline agale akane agome teeke akeneya patu. Pinali oneke akeneya patu. Panagoke akeneya patu wane ne yatekene uku-kale

³⁵ Pilipiyopa einagome eina oi moma pome tugakata titimoapa Yesu ko oa meaneya.

³⁶ Nitoa batete ludu opia mea potepa ue meaneya liti witakete tobou agome Pilipi-pala okome ue i meadekono, ue mouno, anume ue momotoa padeleme ketekako patukale okome

³⁷ poome toameneya Yesuke wene tuga mekepa oyake moamele tokokale okome eeno, Yesu Keraisū onepa Akolaline mana wane wene tuku wa ootokoa

³⁸ osi kai yopikago-pala okome no ponene meouno, osi kai witimoa kamotonō ta wa akeneya. Nitoapa eniya waneke mea katepitoa Pilipi-pala uele keti pome kakale Pilipiyō ue motokaneya.

³⁹ Ue motokakale Isiopia ago Pilipita ue matanuke ate pogatekoā

pote kakoika eina eina Epetane Yominiyo Pilipi takoa moa aua pekeneya. Nitikalepa tobou agome Pilipi wa pade enamene ya one ta pine lono wedianeya pekeneya.

⁴⁰ Nitaneyake Pilipi Asedose take witakome eida titimoa pima yakomepa pitikali latia pitikoi ta piko peyake Yesunomo oa mekutu toma pome Sisaria take tugapaneya.

9

Solo Yesuke Wene Tuganemo (Aposelo 22:6-16, 26:12-18)

¹ Sitipene tuutukaneyake Ali Munono agale yakoa motane yene keteane wiou wa Solo kotimi yoa meaneya. Nitoapa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago mekata pokome eya wa akene ya.

² Damasikase takepa Keraisunole takama piki yene tuku toane ena-mutukene ali-kitika atoa-kitika po kakoane oto Yerusalem take li-imoane auane nouno, enile toateku pipia pade eni take losu yapu yopikali-kiti yamepouno, pipia wia meano ta wa opaneyya.

³ Nitoa pipia moomotokome Damasikase take poademe tigo-tokakoa pokata odepeta a tibu laigoa tqawineya noka pame one payapono pia unukakale

⁴ itonoke aua pitalogakale agale ludu nokome okome Solo Solo nepa no edekolo tetemekala toko-pe wa okale yatekome okome

⁵ Ali Muno nepa te kake oko-pe-kale okome neme tetemekala toko ago Yesu kakene ukuno,

⁶ Damasikase take wete poke mepamene. Poke mekalepa neke toatekale panago nome toawea onoono, wete kamoa pa wa akene ya.

⁷ Nimo okaka Solo-pala opia nekene ali-kiti witimoa kakete agale wametekoa pa nepia kakeneya. Agalepa eina okake alika enaneya mena.

⁸ Nitaneyake Solo kamokakome lene kikoa enoake one leneta

liitapeneya tadekale enamele toamokale tokome one oya-laweme yono moa aua Damasikase take pekeneya.

⁹ Nitikoli nome mekale ta tebolo-peta lia patakale padeka enamene ya ue neeka wawa pa meaneya.

¹⁰ Damasikase takepa Yesunomo yakoa motane ago pade Ananaiasi one eida mekata Ali Munoyo pule menokome okome i ago Ananaiasi wa okale okome nopa i kakuno, yakouno oano ta-kale okome

¹¹ eya yapu kiyo akene ya piko wa ibini akene batete kebonoke kako yapu Yudasene yapu poke eya wa yakapamene. Tasase take Solo neke i yapu nome meko-pe wa yakapa. Solo einago eni yapu mekome no kowitoa mekome tokono, one mekata wete kamokoa poano pa.

¹² Solo einagome one pulete enekale panago one ibini Ananaiasi nepa one mekata nokome one lene wa kikoa enekamotoa yono piademe nokale enekano, one lene kikakapamene wa Ali Muno agoyo akene ya.

¹³ Nimo okale okome ekee Solo einagome Yerusalem take neke agale yakoa motane yene dika dika toamene tete motokama yako wa akedekoimo yatekou.

¹⁴ Ika Damasikase takeka ne kowitzai tiki yene peya po kakoa po yapu pitikamotoapa Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kitame one pipia pade wia metekoli eni pipialpa oto aua nekedeko wa okale

¹⁵ Ali Munoyo okome wete poano pa. Einagopa noanume takoane motokou ago. Ni agome eku pa yateneka kini ako tobou ali-kitika anu Iserele yeneka enika eni yene pitiki toa anu ibini i wa tqawea oma pomotoane tekene takoane motokou.

¹⁶ Nipa nooke toa dika dika toamene tete moma poatekoya one ooyamepiadene tukuno, one mekota wete pa wa Ali Muno agome okale

¹⁷ yakamotokome pome one meka yapu keneke tuapea pome Solo enekome yono pikome okome ame Solo Damasikase take noade nokale

ne pono yameteka ago Ali Muno Yesuyo wetekakolo nuku. Nipa neke leneta wa kikoa enoa Epetane Yomini awia tagatapeneyea mea tomotoane nuku wa okale

¹⁸ eina eina Solo one lene kidonome keneya ketekalogane toe takoa pitakale lene kikoa enaneya. Nitoa kamokakome ue motaneyea.

¹⁹ Nititikoa nee pade moa nakale popeyo nekeneya.

Damasikase Take Soloyo Yesunomo

Mo Wia Kakome Akenemo

Soloyo Damasikase take ta patakmene Yesuno agale yakoa motane yene-pala opia meaneya.

²⁰ Nitaoapa Damasikase losu yapu kako toa Yesu onepa Akolaline mana wa oma-kala yakeneya.

²¹ One eni okamo yatekoi peyame ekete ekee i agopa Yerusalem take Yesu kowitoai tokoi yene wia atukakanakago patu. Ikaka edikaki yene po kakamotokome Akolalike lodo yotokoai tiki tobou ali-kiti mekita liimoa aua poademe nokagomeke imopa i oko wa ka oa kakeneya.

²² Nitaneyake Solo Akolaline tele patu wedoa kautakoa kama pokome okome Yesu einakago onepa eina papete Keraisu wa ibini oa piane ago tadeko wa onekemo pine toawea oa kakale Damasikase take Yu yenamie one-pala agale topo takoa amele toameneya.

²³⁻²⁴ Soloyo Damasikase take nitoa mekale eina Yu yenamie one wia tukatekoi oi pedoa piitikoa Damasikase ta kago keteponeke ta ete patakakete oto likakete toa poi piai taneya. Nitaneyake panagomepa Yu yenamie ne wiadete tiki wa Solo mekata pome pubu opokale

²⁵ likonu one oya-laweme Solo moa pawe tobou waneke pote kakete tube ka keneke uuketikoa makoke po kakoa widoa keneke akolono pomotoa keti tukaketikaneya.

Solo Yerusalem Take Pokome Tanemo

²⁶ Nitaneyake Solo Yerusalem take pokome Yesuno agale yakoa motane yene-pala lipuadembe wili toa mekale peyame i agopa Yesuno agale yakoa motokago mena wa piti motekete one wakeneya.

²⁷ Nitaneyake Banabasiyo one-pala oya kakatekua Aposelo ali-kitike aua pokome okome i agopa Damasikase take poademe pokome Ali Muno Yesu enekale Yesuyo one-pala ko oa kakeneya. Wa naniko Damasikase take pome mekome Yesu patu kautakoa kakome onekemo atiki toa toawea akeneya wa Banabasiyo Solo kei pia kakeneya.

²⁸ Nitaneyake Solo Yerusalem take eni yene-pala ete oto wa opia yakome Ali Muno patu kautakoa kakome onekemo atiki toa toawea oma yakeneya.

²⁹ Nitoa Geriki agale yakoa akene Yu yene-pala agale topo takoa okale eni yenamie one wiadete tuku toa kakeneya.

³⁰ One wia tukatekoi oi pedoa pikoimo yatakeko aua oya-laweme Solo moa Sisaria take nabiske wetekapekete ekete neke Tasase take wakapea poano pa wa ue dipike mekua wetekaneya.

³¹ Nitaneyake enipete-mene Yesuno ali atoa Yudea Galili Sameria ta-meneke mekete tete moameneya poti kilikoa meaneya. Nipa Epetane Yominiyo auapekale Akolalike nate wene pianeya mea onekele wedoa takama yakeneya. Nitaneyake ete ali atoa Yesuke wene tuga mea kipala lipuai lipuai taneya.

Pita Lida Dopa Tatake Pokome Tanemo

³² Pita ta piko peya pima yakome padepete Yesuno ali atoa Lida take mekoika ugu pome mepaneya.

³³ Pome mekome enekale eya ago Iniasi yono kawata tau toomotaneya pikale enaneya. Einagopa mali ketepo kakoa (8) ponoka toa-kama pa dikaneya walaike pia kakeneya.

³⁴ Pitayo einago enekome okome i ago Iniasi nepa Yesu Keraisuyo latekakono, neke yene pitike tatikoa pitikoya wete moa ewetoano, kamoa wa okaka eina eina kamokoa kakeneya.

³⁵ Nitaneyake Lida Sarone tatake pitikoi peyame eina latoa pokago enoai tekete tepe kolotini pekoia pia Yesuke wene tunganaya.

³⁶ Einapete Dopa take Yesuno agale yakoa motane atoa Tabisa wa ibini akene atoa tuaneya. Tabisa Geriki agaleke eketepa Dokasi wa ibini ikiya. Einatoapa epetanele-kama toa ali atoa auapekala tane atoa.

³⁷ Einatoa yene pia mea tukale one oya-laweme ueme abe kogatekoia ako yapu moa pipaneyea.

³⁸ Lida taapa Dopa ta namike pikale tokome Yesuno agale yakoa motane yename ekete Pita Lida take ponomemekome tokono, wida meameneya tone Dopa take wete noo wa Pita enemopoe wa ali takuta moa wetekaneya.

³⁹ Nitikoli pekete ne noo wa kowitikoli nipa patoe wa Pita einagotapala opia pekeneya. Nitoa tumai yapu nokale einagotame ako yapu aua pokoli nepo meane atoa-kitame Pita unukamoa kakete kini tigini mamina eya pikoa kakete ekete ika iyapa i tuane atoame tone takoa mekala toka wa Pita yamea kakete komo oa kakeneya.

⁴⁰ Nitikoli Pitayo peya akolono moa wetekatekoia neuwe tukua Akolali kowitaneya. Nitoa peketapekome tuane atoa enekakome okome Tabisa wete kamoa wa okaka leneta kikatapeneya. Nitoa Pita enekome kamokoa meanaya.

⁴¹ Nitikale one yono moa katekamotokome nepo meane atoa-kitika ete Yesuno agale yakoa motane-kitika noe wa kayo oa motokome einatoa i latoa kakona wa yametaneya.

⁴² Nitaneyake Pitayo tanemo Dopa take oa pupitikaneyake eni take mekoi peya mati Ali Munoke wene tunganaya.

⁴³ Pita onepa Dopa take eida pa mea kakeneya. Nipa kai kepeneme paduya paduya latia tane ago Saimonane yapu meanaya.

10

Pita Koniliiasi Mekata Pokome Tanemo

¹ Sisaria takepa Koniliiasi wa ibini akene ago meanaya. Einagomepa Itali wa ibini akene poyo yatene yopia meanaya.

² Einagomeka one yapu meane ali atoameka Akolalinele takama pote oneke nate wene pia lukoa meanaya. Nitane ago tokome onekeya-kiti ponopene Yu yene tatikoa mekala toa Akolali kowitzai toa taneya.

³ Wa padepete lou wegoukakaka (lou pini teboloke) tadiya pule pitikome enekale Akolaline edelo ago pade nokale enaneya. Edelo ago eni nokome okome i ago Koniliiasi wa okale

⁴ piti tokale nepikoa pikome okome Ali Muno edade noke kake oko-pe-kale okome Akolaliyopa neke kowitike okamo yakoa nekeya-kiti tattia metekale enoa tokome ne wene taneya mekono,

⁵ Saimone Pita enemotokapoe wa neke pupu ali pade-mene Dopa take moa wetekamene.

⁶ Einagopa kai kepeneme paduya paduya latia toko ago Saimonane yapu tube kusa ue liti mekome tokono, nitamene wa edelo agome akeneya.

⁷ Nimo oomotokome pokale Koniliiasiyo eya taneya. One pupu ali takuta ni oneke lukoa meane poyo ago pade Akolalinele wedoa takama yakene ago einago-mene noe wa kayo oa motokome

⁸ one pulete enekanakamo-kama toawea okome okome Dopa take Pita enemotokapoatino poe wa wetekaneya.

⁹ Podolikama einago-mene Dopa take tigotokakoa nokoika Pitayo Akolali kowitzademe one meka yapu yalini waneke ate lewia pome

mepaneya. Nipa lou mataike ponome kakale taneya.

¹⁰ Nitoa mekome kibu tokale nee noademe akeneya. Nitane-pete yapu pine yename nee noatekoi nodokakete kakoika

¹¹ Pita pule pitikome enekale tibu peaneya pikata mamina petene nami-meneke po kakoa itonoke tukaketikakale enaneya.

¹² Eni mamina kagonoke eya kuya kai kaya ini lobutaneya pikale enekakoa

¹³ agale ludu nokome okome Pita ne wete kamoa eniya-kiti moa wia namene wa okale okome

¹⁴ Ali Muno wini okolepa toamou. Neme yametekoya-kitipa toto Yu yename kekaneya latikoa noamokoya-kiti toko-la. Enika eniya pade wete noamokouya tekene noamou-kale

¹⁵ agale ludu wa nokome okome ika iya nomotoane latikakou wa Akolaliyo yametekaya-kitipa neke kekaneya wa wamea. Eniyapa moa na wa akeneya.

¹⁶ Enilepa tebolopeta tokala taneya. Nititikaneyake eina mamina petene a tibuke wete katekamotaneya.

¹⁷ Nitikale Pita atu kamokoa mekome eni pulete enekuyapa edoa tokoto patu wa wene kibutua mekaka Koniliasiyo moa wetekane ali-menane Saimone one yapu manika kako-pe wa pitia yakatekoia one meka yapu kago keteponeke note kananeya.

¹⁸ Nitoa kayo ekete ekete Saimone one pade ibini Pita wa iki ago wida meko-pe wa yakaneya.

¹⁹ Nimo kayo ekete kakoika Pitayo one pulete enekanakale wene kibutua mekale Epetane Yominiyo one-pala okome ali tebolome ne tuku toma note kei kagoke kakete tikino,

²⁰ wete kamoa kotua pa. Poome toameneya eni ali-mene-pala opia pamene. Anume oto wetekakolu tokome ni nikino, opia pamene wa okalepa

²¹ Koniliasiyo moa wetekane ali-mene kakoita pokome okome kime tuku toniki agopa no i kakuno, edekolo tuku toniki-pe-kale ekete

²² poyo yatene tobou ago Koniliasiyo poe wa wetekakale nokoo. Einagome epetanele-kama toa Akolaliye poti wene pia lukoa mekagopa Yu yene peyame one kei piai tiki. One mekata Akolaliyo one edelo ago pade wetekakale nokome okome Pita oto nomotono ta. One nokome okamo neme yakamotoane ukuno, one mekota neke pupu ali pademene wetekamene wa edelo agome Koniliasi-pala oka toa toto ni nokookoli okome

²³ nipa i yapu piatono noe wa makutukoa motaneya.

Pimotokome podolikama Pita einago-mene-pala opia pekeneya. Dopa take Yesuno agale yakoa motane ali pade-kitika kipala opia pekeneya.

²⁴ Pita eni yene-pala Sisaria take noademe nokale Koniliasiyo one wamene laine-mikitii one oya-lawe enika eni ali atoa obokoa yapu nepia meaneya.

²⁵ Nitaneyake Pita one yapu eida tuapea noademe nokaka Koniliasi kotua pokome Pitane kawane keti pekoia pitakome ke wa one kei pi-aneya.

²⁶ Nitikale Pitayo one yono moa katekamotokome okome noka pa agono, winile toameano, kamokoa ka wa moa katekamotaneya.

²⁷ Nititikoa one-pala ko oma pome yapu pokome enekale ali atoa peya mati eida oboa mekoli enaneya.

²⁸ Enekome okome no Yu yatene tone kaua-mikitame kitau laukane toa pa yatene ali-pala opia poamoa yapu-kitika ugu poamoa toko. Eni kitau noanumeka laukoane mekouyake Akolaliyo pule metekome okome odene agoka pa yatene ago wa wamoa kitau laukameamene wa oka.

²⁹ Nitikale tekene Koniliasiyo moa wetekane ali-mene no mekouta nokoli koamoane wete oto nukuno,

no enemonomotoa einago-mene edekale moa wetekakoiya-pe wa Pitayo yatekale

³⁰ Koniliasiyo okome eko ikouna ipetepa lou pini teboloke Akolali kowitoane mekolu panago yati yati tane mamina kakeneya anu lene timini lono kotikataapea nome kaka.

³¹ Nitikome okome Akolaliyopa no neke kowitoai teke okamo yakoa nekeya-kiti tadia ponopene ali atoa mea tokale enoa tokome ne wene taneya mekono, eya toano ta.

³² Dopa take Saimone one pade ibini Pita wa iki ago eya agono yapu pitimekawe kai eya kepeneme padaya padaya latia toko ago Saimone one yapu tube kusa ue matanu liti ponome mekome tokono, einago enemopoe wa neke pupu ali pade-mene moa wetekamene wa edelagome okale

³³ eina eina ne oto nomotoane anu pupu ali pade-mene moane neeke wetekakou. Ne epeteko teke opi nokono, ke wane uku. Akolaliyo neme a wa oka toa yakoono, Akolaline lenke toto peya i oboa mekono, wete a wa Koniliasiyo akeneya.

Pitayo Koniliasi Yatene-pala Oa Metanemo

³⁴⁻³⁵ Koniliasiyo nimo okale Pitayo okome papetepa Akolaliyo no Yu yatene odene one wa takoa moa yopikoa mekono wene pianeya mekou. Opa e ku pa yatene oneke nate wene pianeya lukoa mekete kiyo akenele toma yaki peyaka Akolaliyo one wa pawe toa talo toko wane wene tuku.

³⁶ One agalepa Iserele yene mekoika oa memotoa Akolaliyo Yesu Kerais moa wetekaney. Nitikale nokome Akolali-pala poi teigoa wawa odene wene pianeya meatekoimo i i wa oawineya akeneya. No Yu yatene e ku pa yatene peyaka yopia meko Ali Muno Kerais Yesuyo nitaneya.

³⁷ Kipala i uku agalepa Yudea ta piko peyake oa pupitikanemo kimeka yatekete tokoi. Yoneyo ali

atoame ue moatekoimo oma yawa ue motokatekaneyake Galili take titimoa oa pupitikanemoke uku.

³⁸ Enipa Akolaliyo Nasarese Yesuke Epetane Yomini moa awitikoa tele lukoa tokale ele kule epetanele toa ni Setanuyo moa kautane yene peya latekama yawa taneya. Akolaliyo one auapekala tokale nitaneya.

³⁹ Yu yatenane ta piko peyake Yerusalem takeka Yesuyo padele padele toma yakale-kama tone leneme enekooya tekete dika dika wa toawea amele tokolo uku. Yesuyo nitaneyake tobou ali-kitame dekoa moa yomo lekaneyake wia tukakoi.

⁴⁰ Nitikolipa ta tebolo takoa patakapete Akolaliyo Yesu moa kamotokatekoapa ali atoa mekoika pono yamepomotoa taneya.

⁴¹ Nitaneyake ali atoa peya pono yametaneya mena. One toma yakale enemotoa Akolaliyo takoa kakapikana yene odene pono yametekala toka. Nipa one kamoa pootkaneyake onepala opia mekete nee ueka nokala tokoo yene toto odene pono yametekala toka.

⁴² Nitikome okome onekemo ali atoa-pala i i wa akama yamene. Ni wipitia ta pataka-petepa ali atoa peya tua pokoi-kitika yomini meaneya mekoi-kitika kini koiso akoane omotoa Akolaliyo one moa kakapika wa akama pamene wa pono yamenokome oka.

⁴³ Einagokepa Akolaline agale pape teoawea akane ali peyame eya wa ekete akeneya. Oneke wene tugoa mekoi peyapa Akolaliyo kini poanele toma yakoike po letu mekakana keetaapea mitikoo. Nipa Yesuno ibinike tokome nitoo wa Pitayo akeneya.

Pa Yatene Ali Atoake

Epetane Yomini Awinanemo

⁴⁴ Pitayo nimo oa kakaka one agale yakakoa mekoi peyake Epetane Yomini awinaneya.

⁴⁵ Nitikale enekete eya yene Yesuke wene tuganeya mea Pita-pala opia nekene Yu ali-kiti wene kainya

pianeya. Nipa Akolaliyopa Epetane Yomini kiwike namolo awitikakana toa i pa yatenekaka awitikadeko wa wene kainya pianeya kakete akeneya.

⁴⁶ Eni yename agopa tane agaleke Akolali kei pia kakoli yatekete tekete ni akeneya.

⁴⁷ Nitikoli Pitayo okome Epetane Yominipa totoke namolo awinokana toa i pa yatenekaka awinadekono, ue motokameo wa teyo omotoa-pe.

⁴⁸ Yesu wedekoa ue moamene wa okome eni yene ue motokaneya. Nitikale Koniliasiyo one yenameka ue mootokoapa kipala opia mea kamene wa Pita kowitikoli tokome ta pataka pade-meneke eida pa meaneya.

11

Pita Yerusalem Ta Wakapea Pokome One

Toma Yakanakamo Toawea Akenemo

¹ Mone pa yenameka Akolaline agale yakoa motiki wa akedekoimopa Aposelo ali-kitame yakaneya. Yude ta piko peyake Yesuke wene tuga meane yene peyameka yakatapeneyea.

² Wa naniko Pita Yerusalem take ate wakapea nome mekale eina ali padeka-kitame one kikoa akeneya. Nipa Akolaline mati-kiti latiadetepa ali mati yatene kepene teigamedecko wa akene yename Pita kikoa ekete ekete

³ nepa kepene teigamene pa yatene agono yamu poke one yene-pala opia meke nee nakeneya.

⁴ Nitikoli Pita one yakome tokanakamo titikome toka-pala wipitikome tokata eya wa toawea akeneya.

⁵ Dopa take Akolali kowitoane mekene pulete keneya enekolu a tibuke padeya mamina petene nami-meneke po kakoa no pitikou pitia ketipea tukaketikakale enekou.

⁶ Leneme nepikoane pikolu eya kuya yo tane kai eteya egetamene

kai kaya ini enika eniya peya lobutua pianeya enekou.

⁷ Nitioane yatekolu agale ludu nokome okome Pita ne wete kamoa eniya-kiti moa wia na wa okale

⁸ yatekene ekene Ali Muno wini okolepa toamou-li. Neme no yametekoya-kitipa toto Yu yename kekaneya latikoa noamokoya-kiti. Enika eniya pade wete noamokouya tekene noamou-kolu

⁹ agale ludu wa nokome okome Akolaliyo nomotoa latikaneya-kitipa neke kekaneya tokolo noamuku wa wamea wa oka.

¹⁰ Enilepa tebolopeta tokala taneya. Nititikaneyake eni mamina petene a tibuke ate katekamotaneya.

¹¹ Nitikale eina eina ali tebolo no mekou yamu kotikatapea note kakoi. No enemonomotoa moa wetekaneyake Sisaria ta kawa nokoi.

¹² Nitikoli Epetane Yominiyo nopala okome poome toameneya wini ali-mene-pala opia pamene wa okale opiane pokou. Nitikolupa Yesuke wene tuga mekoi ali ko melepu (6) kakoa nopala Siseria take opia pokoi. Einali-kiti i note kaki. Toto peya pote Koniliaside yamu tuapea pokolo

¹³ Koniliasiyo one pulete enekana toa kekome okome edelo ago pade one yamu nome kakome okome Saimeone one pade ibini Pita wa iki agopa Dopa take mekome tokono, ememotokapoe wa neke pupu ali pademene moa wetekamene.

¹⁴ Einago nome mekomepa neeka neke yamu pitiki-kitika toa moateko agale oa meoo wa edelo agome oka toa Koniliasiyo nopala oka.

¹⁵ Nitikale agale titikene okouka Epetane Yomini eni yeneke awia tagataapeka. Nipa totoke namolo awinokana toa toka.

¹⁶ Nitikale enekene inapa Yesuyo namolo wa oa pikakanakale taateko tadeko wane wene tokou. Nipa Yoneyo ali atoa ue motokaneyake oneme ue motokou toane Epetane Yomini kiwike awitikou wa oa pikana wene tokou.

¹⁷ Nipa Yesuke wene tugakoo-kiti totoke Akolaliyo one Epetane Yomini awitikakilepa nami kakameneyea tokana toa eni pa yenekeka awitikakano, ipa Akolaliyo tadekono, one wene pika toane tagamedekale eni yene ue motokakou wa Pitayo e yene-pala akeneya.

¹⁸ Nimo okale yatekete e yename Pita wa kikoa wameneya Akolali kei pikete ekete pa yatene ali atoaka mea kama poadetepa oneke tepe kolotini pekoia pimotaia tadeko wa Akolali kei pia kakeneya.

Adioke Yene Yesuke Wene Tuganemo

¹⁹ Yu yename Sitipene wia tukatekoia ete ali atoia tete motokakala tokolipa Yesuke wene tuga meane-kiti Yerusalem ta toa Pinisia Saiperase Adioke ta-meneke tadoa pekete Yu yene takoa Yesunomo oa mekala taneya.

²⁰ Eni yene padeka-kiti Saiperase Sairini tatake opiane ali-kiti Adioke take pote mekete Ali Muno Yesunomo pa yatene ali atoia-palaka oa mekala taneya.

²¹ Nipa Ali Munoyo auapea yopikale oa mekala tokoli eni pa yatene ali atoia peya matiyame yakoa motekete oneke tepe kolotini pekoia pia lukoa meaneya.

²² Nitaneyake Yerusalem take Yesuke wene tuga meane-kitamepa eni tanemo yatekete tekete Banabasi takoa moa Adioke take poano pa wa wetekaneya.

²³ Nitaneyake Banabasi Adioke take nome mekome enekale Akolaliyo eni yene pewe witikome tadekale enekome wedia mekome okome Ali Munagole wedoa takama pamene wa kini wene weye akakala taneya.

²⁴ Banabasi einagopa epene wene pianeya meane ago. Epetane Yomini oneke awia tagatapeneyea tokome Yesunole wedoa takama yakeneya. Nitane ago Adioke take eidamekakoa eni yene peya mati Ali Muno-pala lipukala taneya.

²⁵ Wa padepete Banabasi Solo enemopou wa Tasase take tuku topaneyea.

²⁶ Tuku toa kawa enamutukome Adioke take pata wa wakapea aua pekeneyea. Nitoa Adioke take poteta mekete odene malike Yesuke wene tuga meane yene-pala obokala taneya. Obokala tekete ali atoia peya mati olaukoa kakeneya. Yesuke wene tuga mekoi-kitipa Keraisuno ali atoia wa ibini ikilepa eida Adioke take titia taneya.

²⁷ Einapete pake Akolaline agale akane ali pade-kiti Yerusalem kawa Adioke take keti note menaneyea.

²⁸ Note meketepa eya ago Agabasiyo okome ta piko peyake kibu igi mati noo wa oa pianeya. Nipa Epetane Yominiyo wene takaka toa akeneya. (Eni kibu igi mati taatekakilepa Lomane ako tobou ago Kelodiasiyo ta piko peya yopia meane-pete taneya.)

²⁹ Agabasiyo nimo okale yatekete Yesuke wene tuga mekoi peyame kini Yudea take meki oya-miki aua-peato wa padeya-kiti kini pikoi toa takoa oboa pikakala taneya.

³⁰ Nitatekoia Banabasi Solota metekete ekete Yudea take Yesuke wene tuga meki yene yopiki ali-kiti metekapoatino poe wa wetekaneya.

12

Pita Po Yapu Pitanya Toa Motanemo

¹ Eina-pete laigoa tobou ago Erodeyo Yesuke wene tuga mekoi yene padeka-kiti tete motokakala taneya.

² Nitikomepa one poyo ali-kitame Yonene wamene ago Yame kabe teig-amotoa taneya.

³ Nitikale tokome Yesuke wene tugamene Yu yene wedia mekoli enekome ena toane Pitaka mou wa one poyo ali-kitame dekoa motokamotoa moa wetekaneya. Enilepa Yu yename mono mono akamene palawe yoa nakene wa ibini akene toge kia mekoi-pete taneya.

⁴ Nitikale Pita deko aua note po yapu pitikakoli one poyo aliki tuyono tuyono wa yopikakala tomotaneya. Nipa Yu yenane eni toge kia nootokoa mekoika Pita moane eni Yu yenane lene yoto kakoane pitiane yakou wa Erodeyo wene pikome taneya.

⁵ Nitikale Pita po yapu eida pia mekalepa Yesuke wene tuga mekoi-kitame Pitane kowitikoai taneya.

⁶ Erodeyo podolikama Pita moane pitiane yakou wa wene pia pitikakoa Pita po yapu pitikome atu pitikata poyo ago takuta one kouna takoa dekamoa pitaney. Nipa kapa pota takuta kakoa kebetoa pitikaneya. Akolono kago keteponeka poyo ali pade-kihi eida kakete yopikoa kakeneya.

⁷ Nitikakoa Ali Muno agono edelo ago Pita pitikata kotikataapea nome kakale one po yapu pitikata pa toa kakeneya. Nitaneyake edelo agome Pitane podene wia kamotokakome okome wete kamokoa kamene wa okaka one yonoke kakane kapa pota kotokoa pitaney.

⁸ Nitikale edelo agome okome neke matiu moa kawa neke kawa yeneka moa mekoia ta wa okale nitaney. Nitikale okome neke tokoo mamina peteneka lobutukoano, no pukuka namene wa oa pekeney.

⁹ Nitikale Pitayo litima pokomeke edelo agome tokalepa niminile toko wa wene toameney. Nipa ipa pulete tukutu patu wa wene pia pekeney.

¹⁰ Nitoa edelo ago Pitata poyo ali tuyonome yopia kakoi kago patukoa penaney. Wa eina toa poyo ali tuyonomeka pade kago yopia kokoita patukoa ponetekoa kapame latiane kago keteponeke tuga kapaney. Nitikoli ena kago one weneme pekale akolono witoata pekeney. Nitoa batete ludu pote ka katepake edelo agome Pita tewitikoa pekeney.

¹¹ Pokalepa Pita one-pala tokale niminile tadeko wa wene tokome okome Erodeyoka Yesuke wene tugamene Yu yenameka no i ago tete

meou wa wene pokoinake Akolaliy- opa one edelo ago moa wetekakale toa motokome tadeko wa akeney.

¹² Nitoa eni wene kibututukoapa Yone one pade ibini Make einagono nine Mariane yapu pekeney. Eni yapu keneke ali atoa peya mati oboa mekete Pitane kowitikoa meaney.

¹³ Pita eni yapu kagoke pome kakome wi wi tokale yatekome yapu pupu atoa pade Rodayo kago pekademe nome yatekale

¹⁴ Pitayo okomokale yatekome wedikome tokome kago pekameney yapu kouna lono teyapea pokome okome Pita kago kene akolono ku nome kakome toko-kale ekete

¹⁵ leau eke oko-koli okome e'e mena. Pita kagoke ku kakome toko wa okala tokale ekete ni tadekopa Pita one edelo ago latia nome kakome toko wa wene toamekete akeney.

¹⁶ Nitikakoa Pitayo akolono kago wi wi toa kakale note kago petapeke enekete ekete ekee inapa Pita tadeko wa ka oa kakeney.

¹⁷ Nitikoli Pita yoname kawikatekoakakomepa Ali Munoyo edelo ago moa wetekakale po yapu nome akolono aua pokanakamo i i wa toawea akeney. Nimo ootokoa kakome okome kipala i ukumo Yameka anu ete oya-mikitika mekoika toawea akapoe wa oomotokome padaya pekeney.

¹⁸ Podolikama pene ta patakaka poyo yenane ekete ekee inakago Pita manika pokome pokato patu wa poome kau kau yakeney.

¹⁹ Erodeyopa einago wete tuku topoe wa okale tuku tokoa kawa teko tokale wakoli eya taney. Ete piapa Pita yopia kakoina poyo ali-kihi pitia yakatekoapa einago yopia potokadeki wa ootokoa kakome i poyo ali-kihi wia tukoe wa ete poyo ali-kihi moa metaney. Nitimotokome Erode Yudea ta tewitikoa Sisaria take keti pome mepaney.

Erode Tukome Tuanemo

²⁰ Erodeyopa Taia Saidone tatake pitikoi yene-pala kotimi yoa

meanaya. Nitikalepa eni yene koukoa nekete one pitika yapu luku talo tokago Bilasasiyo kiwi auapemota oya kakateko Erode mekata nekete ekete tone noateko neepa neke take-kama topo toa monokala tokono, odene wene piato wa kowitaneya.

²¹ Nitaneyake ipete wa namene wa oi metekana-pete eni yene wa nokoli Erodeyo tobou ago kawateka mamina-mene moa kawa tobou ago meateka walaike pome mekome eni yene-pala agale oa metaneya.

²² Nitikale yatekete kayo ekete ekete inapa alime oko toa mena. Akolaliyo oko toa eni okono, yakatoe wa kayo oa kakoli

²³ eina eina Akolaline edelo ago padame one winaneya. Erodeyopa ipa Akolaliyo wene takako toane uku wa Akolali kei piamokale tokome taneya. Nitikalepa pukiname tepe noa tejianeyake tukome tuaneya.

²⁴ Nitaneyake Akolaline agale ta piko peyake oa pupitikama pekeneya tokome ali atoame yakoa moma-kala pekeneya.

²⁵ Banabasi Solotame Yerusalem pekete tatikoa metekatekoiya-kiti tatikoa meemotekete Adioke take wakapea pekeneya. Nipa Yone one pade ibini Make einago-pala aua pekeneya.

13

Banabasi Solotame Yesunole Takama

Yamotoa Takoa Moa Wetekanemo

¹ Adioke take losu yapu oboai toa Akolalinele takakoi-kitipa padekame one agale tqawea aka padekame onekemo pine toa olaukoa taneya. Eya yename nitoa meanaya. Banabasi ni Simione ni Lusiasi ni Maneyene ni Solo. Simione one pade ibini Naisa wa akeneya. Lusiasi onepa Sairini take ago. Maneyene einagopa Erode-pala tau takoa egetane ago. Eni Erodepa tubetoa wetini toa kakome Galili ta yopia kakeneya.

² Eni yename Akolalinele takoa mekete nee wawa mekoika eya taneya. Epetane Yominiyo kiwi wene takakome okome Banabasi Solotame anu pade pupu takamotoane kayo okouno, anu eni pupu takamotoa einagota moa kakamene wa akeneya.

³ Nitikale eni yename nee wawa kowititikoapa nitato wa yono pia wetekaneya.

Saiperase Take Tanemo

⁴ Epetane Yominiyo okana toa tekete wetekakakoli Banabasi Solota Selusia take keti pote pipaneya. Piimoteketepa tube ue dipike peapetekoa mea Saiperase take pote mepaneya.

⁵ Saiperase ta keneke piko Salamise take pote mekete Yu yenane losu yapu kaka toa Akolalinemo oa mekutu toma pokoli tuali Yone opia pokome auapema pekeneya.

⁶ Saiperase ta ludu pima yawa eka matanu lono Pepose take pekete otoi ago pade Ba-Yesu wa ibini akene ago kotuaneya. Einago Yu yatene agomepa Akolaline agale akama yakuna wa oa meake otoi ago mekome ali atoa oa yotokakala taneya.

⁷ Einagopa Saiperase ta yopia kakago Sesiasi Polasi-pala opia-kama yakene ago. Eni ta yopikago Sesiasi Polasi wene muno meane ago tokome Akolaline agale yakademe okome Banabasi Solota oto nomotoa wa agale oa wetekakale nekeneya.

⁸ Nitikoli tobou agome kini agale yakoa motokaya tokale Elimasi wa ibini akene agome kita-pala neno oa kakeneya. (Einago Geriki agaleke Elimasi wa ibini ikilepa otoi ago wa ekete iki.)

⁹ Nitikale Solo one pade ibini Polo wa akene agome eya taneya. Epetane Yomini oneke awia tagatapekale kakome eina otoi ago nepikakome okome

¹⁰ nepa nipa Setanuno peku noa tokagono, padele padele kiyo akenele-kiti moa agopa takade wili

tokoa kawa poanele-kama toa ali atoa oa yotokoa toko. Akolaliyo nimini akene agale pamo tetepo takoa koigaku peke toapa manipete wako patu.

¹¹ Akolaliyo ne kibu moono, nepia. Opii-mene neke leneta liitapeneyea yake lou paka enamene ya pa yawa meoo wa Poloyo okale eina eina one lene libu takatapekome yomiyomume agopa takaneya. Nitikale one yono moa aua yawatekago tuku toa kakeneya.

¹² Nitikale enekome ta yopikagome okome Ali Muno agonomo i agotame olaukoa kakipa etene nimini akediki wa wene kainya pianeya kakome yakoa motaneya.

Pisidia Ta Keneke Piko Adioke Take Tanemo

¹³ Nitaneyake Poloyoka one oya-mikitameka Pepose ta tewitikoa ue dipike peapetekoa mea pote Pabilia ta keneke piko Peka take witapeneyea. Eidapa Yoneyo o yene tewitikoa Yerusalem take wa wakapea pekeneya.

¹⁴ Nitaneyake o yenane Peka ta tewitikoa Pisidia ta keneke piko Adioke take pote mepaneyea. Eidapa ko mea pupu toamene-pete losu yapu tuapea pote witipitoa meaneya.

¹⁵ Nitoa mekoli Mosesene agale tiginika Akolaline agale papete toawea akane ali-kitame akene agale tiginika oi moa peya takakete losu yapu talo tane ali-kitame eya taneya. Agale wetekakete ekete oya-lawe i oboa meki ali atoa auapeatiki agale oa meadete eketepa yakamotonoe wa akeneya.

¹⁶ Nitikoli Polo kamokoa kakome yono pitikakome okome

Iserele ali-kitika Akolalike nate wene pia one kowitoai tiki pa yatene ali-kitika kiwi peya-pala i ukuno yakoe.

¹⁷ Iserele yenane Akokaliyo tone kaua-mikitipa one wa takoa motaneya. Nitaneyake mone Idipi take pote mea kakoli pewe wia

kakale eida pitikali opia tagatapeneyea. Wa naniko Akolaliyo padele padele telekole toa eni ta tewitikoa aua pekeneya.

¹⁸ Nipa mali padeka noi kakoa (40) ponoka toa-kama tone kaua-miki mama moa ali piame take egetoa aua yakeneya.

¹⁹ Nitimotokome Kenane ta ludu pitane yatene tatono kakoa (7) yatene wia atukoa eni yatenane ta tone kaua-miki kini wa yametaneya.

²⁰ Nipa mali ege kadukaka pogime kadukoa (450) mali ponoka toa edikoa pewe wia yopia kakeneya.

Nititikaneyake kini tanele takoa enoa akatekoi ali-kti Akolaliyo moa kakama pome wipitikomepa one agale akane ago Samuele moa kakaneya.

²¹ Nititikaneyake tone kaua-mikitamepa kini Ali Muno meatekago neme takoa moa kakakamene wa Akolali kowitoai tokoli Bedamine yatene ago Kisene mana Solo takoa moa kakakaneya. Nitaneyake mali padeka noi kakoa (40) ponoka toa Solo einago Ali Muno mekome talo toa kakeneya.

²² Akolaliyo einago Solo katekateko one luku Depidi kini Ali Muno moa kakakaneya. Nitaoa Depidi kei pikome okome i agopa Yesine mana Depidi nota odene wene pianeya yakagono, anu wene pikule-kama too wa one kei pianeya.

²³ Wa wipitikome toto Yu yatene toa momotoa tikilepa einago Depidike tagakago Yesu moa kakaneya. Nipa kiwi yatene auapekene dikou wa papete oa pikana toa taatekoadaneya.

²⁴ Yesu wete taatekoadanoya meneyake Yone namolo takoa nokome Iserele yene peya kini namolo poane wene wia wawa tepe kolotini peko piatino, ue moamene wa mo wima yakeneya.

²⁵ One eni pupu toa peya takateka tigotokale kakome okome nopa edane ago kakuno wene piki-pe. Papete oa piane toa taatekoadanoya

noatekagopa no mena. Nopa einago menake one naniko nomotoane no namolo takoane nuku. Einago nokolopa one auapekilepa toatekuyake pa ago tekene one kawa yeneka oyake kekamele toamoko wa Yoneyo oka.

26 Anu oya-mikiti Eberameke tagene yeneka Akolalike nate wene pia kowitoai tiki mone yeneka Akolaliyo ali atoa toa moateka agale oa wetekakilepa totoke oa wetekaneya.

27 Yesu taatekoia nokale Yerusalem take pitikoi yenameka kini tobou ali-kitameka einago eni nekedeko wa wene toameneya. One wene toamekete koiso akakoipa nipa oneke papete oa piane toa taatekoia taneya. Einapa kini ko mea pupu toamiki-pete-kama Akolaline bokuke oneke wia mekaneyake oi mokala tikiyake taneya. Nipa Akolaline agale papete toawea akane ali-kitame oneke papete wia mekapiane agale oi mokala tikiyake nitaneyaka.

28 Einagopa Pailase mekata aua pekete i ago wia tukakoano ta wa akeneya. Nipa one wia tukatekoi nami kawameadekaleka pa puputua taneya.

29 Nitioapa Akolaline bokuke oneke papete wia mekapiane-kama toa peya takatekoapa one tigini yomo lekaneyake wia dekaneya toa moapa tukoi-kiiti piadete kokapiane kotake moa pipaneyaka.

30 Nitaneyake one eni tuaneyaka pikata Akolaliyo moa kamotokaneya.

31 Nititikaneyake eya yene Galili ta laigoa onepala opia yawa Yerusalem take pokoina oya-lawe pono yametekala taneya. Nipa ta kainya mati pataka toa tokala taneya. Nitikale enekoiya tekete one eni oya-laweme toto Iserele yatene-pala dika dika wa toawea oma yaki.

32-33 Einapa Yesunomo kini wene epetekateko ko totome eya wa toawea oko. Akolaliyo kiwi yatene auapekene dikou wa tone kauamikitipala papete oa pikana toa taatekoia tokomepa kiwike tagene

yene toto kako-pete Yesu tukale moa kamotokaneya. Eni toatekalekepa Akolaline bokuke taku takoa samo lo agale eya wa wia mekaneya piko.

Nepa anu mana. Opi nopa neketlatiane meku wa Akolaliyo mana-pala akene toa wia mekaneya piko.

34 Akolaliyopa one tukale moa kamotokakale tigini wa lomuamatekaleke eya wa akeneya.

Auapekene dikou wane Depidi-pala kiyo akenele toatekoumo oane pikouna toane ne auapekene taatekoane tou wa Akolaliyo mana-pala akeneya.

35 Enilekepa panagome Akolaline bokuke eya waka papete wia mekaneya.

Nekele-kama takama pomotoa takoa motokago tukalepa lomumotoo neme wawamoo wa wia mekapianeya.

36 Depidiyo Iserele yene yopia mekome Akokalinele takoa peya takatekoia tua pekeneya. Nitaneyake one kauamikitipala oloyo toai tanetake one yename oneka oloyo tokolipa one tigini eida lomuaneya.

37 Depidipa nitaneyake Akolaliyo moa kamotokane agopa lomukile toameneya.

38 Nipa anu oya-lawe kiwi eya wane wene takakene uku. Einago Yesuyo tokalekepa Akolaliyo kini poanele toma yakoike po letu mekakana keetaapea mitikoo wa totome kipala toawea oko.

39 Akolaline lenike poanele toamene yene meadete Mosesene totono litia tootapeato wa kime wili toa kawa teko tokolo tetekoa poanele pa tiki. Nitikiyake Yesuke wene tuga meki peyapa Akolaliyo poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko. Yesu tukaleke ni toko.

40 Akolaline agale papete toawea akane ali-kitame pubu akene toa kipala takayano, wedoa meamene. Akolaliyo akene toa eya wa pubu akeneya.

41 *Tedu mea ya takoa tiki-kiti kipala eya wane uku. Anume tukule enoa ka oa tuati. Kiwi meki-petepa padameka namolo toamokoinakale toadene tekene ni uku. Enilepa i i wa panagome toawea okaleka kime yakoa moamoi wa akeneya wa Poloyo e yene-pala oa kakeneya.*

42 Nitaneyake Polo Banabasitame eni losu yapu tewitikoa poadete kakoika e yename ekete ye pupu toamatiki-pete wakapea note enika enimo wa oa menamene wa kowitaneya.

43 Nitapa kini losule toa peya takateko a padeka-kiti Yu ali-kitameka Yu yene-pala lipuane pa yatene ali-kitameka Polo Banabasita litia pekeneya. Litia nokoli e yene-pala ko oma pekete ekete Akolaliyo kiwi pewe wima pomotono, onekele wedoa takamo a pamene wa oma pekeneya.

Polo Banabasitame Yesunomo Pa Yatene Ali Atoa-pala Oa Metanemo

44 Wa ye ko mea pupu toamatekoi-petepa eni take pitane ali atoa pa natetekoa kamotoa ete peyame Ali Munagonomo yakadete koukoa nekeneya.

45 Koukoa note kakoli enekete Yu yene wene mati poologaney a kakete Polo-pala neno oa tea agale oa taneya.

46 Nitikolika Polo Banabasitame piti moameney a kakete ekete Akolalinemo oa metekilepa Yu yene kipala namolo takoa ato wa totome oa metekoyake kote tokolo waki. Nipa kipa Akolaline take mea kamele toamene tetepo takakete ikili tokome kiwi tewitikoa wawa mone pa yeneke poo.

47 Tone Ali Muno agome tamene wa oka toa toadete toko. Eya wa oka.

E ku mone pa yatene-kiti pa takalogamene wane kiwi moane kakapikouna. Nipa e ku yatene ta piko peya pitiki toa

pekete kiwi toane motukumo oa pupitikakamotoane tekene tokouna wa Ali Muno agome oka wa Poloyo akeneya.

48 Nimo okale yatekete e pa yatene ali atoame ke wa Ali Munono agale kei pia kakeneya. Nitaneyake Akolaliyo mea kama pomotoa takoa moopiane ali atoa peyame Yesunomo yakoa motaneya.

49 Ali Munono agale eni ta piko peyake oa pupitikatapeney a.

50 Nitaneyake Yu yenamepa Polo Banabasitane agale yakamatoe wa Akolalinele takama yakene ibini akene atoa-kitika eni take tobou meane ali-kitika oa kamotokama yakeneya. Nitapa einagota tete meetekoa kini ta tewitikoa poe wa tikatapeney a.

51 Nitikoli einagotame kiwika tewitikoa wako wa kini kawake kakene kege tadamotekete Aikoniam e take pote mepaney a.

52 Nitaneyake Yesunomo yakoa motane yename ke wa wedia meaney a. Nipa Epeta Yomini kiwike awia tagatapeney a kolotine meaney a.

14

Aikoniam e Take Tanemo

1 Adioke take tokoinakale Aikoniam e takeka wa einakale taneya. Polo Banabasita Yu yenane losu yapu pote kakete Akolaline agale wedoa oa metekoli yatekete Yu yeneke mone pa yeneke peya matiyame ee, nimini iki wa Yesuke wene tunganey a.

2 Nitaneyake kini agale yakanmadete wakoi Yu yenamepa i agotame ikimo yakamatoe wa mone pa yene oa kamotokakoli mone yenameka einagota-pala kotimi yo a meaney a.

3 Nitikolika eida mea kakete Ali Munagonomo oa metekilepa piti moameney a taneya. Nipa Ali Munoyo ali atoa pewe wia talo tokome tokomo eni oa mekala tanepa ina okoinapa nimini akediki wa e yename wene tomotoa tokome Ali Munoyo einagota tele lukakale

padele padele telekole toma yakeneya.

⁴ Nitaneyake eni take pitane yene padekamepa Yu yenane totono litia tato wa oa wa padekamepa i Aposelo agotane agale yakoa litiato wa puutukutoka meanaya.

⁵ Nitaneyake Yu yenameka mone pa yenameka kini tobou ali-kiti-pala koukoa mekete einagota tete mea kueme kaua tukatekoi oi pedoa pi-anaya.

⁶ Eina koina tanemo kugu yateketepa einagota wete kamokoa Aikoniame ta tewitikoa eya ta ludu toa yakenaya. Likionia ta keneke piko Lisira Debi tatake ni eni tata liti kebono piko ta-kitikeka toa yakenaya.

⁷ Nitoa toa yawa Yesunomo-pala oa aua yakenaya.

Lisira Debi Tatake Tanemo

⁸ Lisira takepa niname kawata lepo taneya opiane ago pade kawa kautoa pikileka toamene ago eida meanaya.

⁹ Einagomepa Poloyo agale okale yakakoa meanaya. Nitikale Poloyo one nepikoa pikale Akolaliyo one epetekamele toko wa einagome wene piadekale enekome telo okome okome

¹⁰ neke kawata kiyotokoa kamokoa ka wa akenaya. Nitoa okaka tigatapekome yawa kakeneya.

¹¹ Poloyo enile tokale enekete e yename kini Likionia take akene agaleke ekete pule alita tone yagono ali latitapea toto pakeke i note kaki wa kaua oka kakenaya.

¹² Nitiketepa Banabasi tobou pule ali Siasi wa ibini oa wa Polo Emesi wa ibini oa taneya. Polo mo wia kakago tokale Emesi wa ibini akenaya.

¹³ Pule ali Siasike lodo yoai tane yapupa Lisira ta eko keneya wikakaneya kakeneya. Eni yapu talo tokagomeka ete yenameka i agotake lodo yatoe wa akenaya. Nitapa talo agome yomo tidiyo pilia moa poke apetoa pitimekawe kai-meneka moa ta keteponeke aua pekenaya.

¹⁴ Kitake lodo yoadete tokoimo yatekete Polo Banabasita wene poaneya kakete kini kakene mamina iyatapeneya. Nitapa eida oboakakene yene pakeke teyapea kayo oawineya pekete ekete

¹⁵ ame-lawe dekolo tiki-pe. Totapa kini yagono alita, pule alita menano, lodo yoa enile paya nou toa mekete tikile tewitikoa wawa Akolalike tepe kolotini pekoia piati wa kipala okoye. Einago Akolali pa mea kama nokagome tibu itonota tube ue toa latia eniya-meneke yakoya-kitika latia taneyano, oneke wene tugamene.

¹⁶ Einago Akolaliyopa namolo patete ta piko peya pitane yatename kinikile etepea toma yamotoa yopia kakenaya.

¹⁷ Kinikile toma yakolika wawamokome eya toa pewe wima nekenaya. Kini pagu ama aua eya mekateka ta nomotoa toa ni nee noatekoi kotuke mea kolotini kakoa taneya. Ipa Akolaliyo tokome toko wa wene tomotoa ni taneyano, oneke odene wene tuga meamene wa Aposelo agotame akenaya.

¹⁸ Nimo okolika e yename kitake lodo yoo-li wa neno oa kakoli poti oa kawikoa motokoli wakenaya.

¹⁹ Wa naniko Yu yene Adioke Aikoniame tata kawa nekete i agota wia tukatono toe wa Lisira take ali atoa awitikataapea Polo dekoia moa kueme kaua tukanaya. Nitapa tukome tukono wene pia tayo lono lia aua pote pipaney.

²⁰ Nitaneyake one oya-lawe one pikata unukapia kakoli kamokamotokome Lisira take wakapea pekenaya. Podolikama Solo Banabasitame Lisira ta tewitikoa Debi take pote mepanaya.

Solo Banabasita Siria Ta Keneke Piko

Adioke Take Wakapea Pekenemo

²¹ Debi take Yesunomo eni epetane ko einagotame oa kakoli ali atoa peya matiyame yakoa motaneyake kini nokoina toa wakapeata pote Lisira

Aikoniame tata pima pote Pisidia ta keneke piko Adioke take tugapaneya.

²² Nitoa pimata pekete kini agale yakoa motokoina yene mama motekete ekete Akolalinele wedoa takamoa yamene. Ni tone Akolaliyo talo toko take poadetepa ke enekakale-kama mea poo wa omata pekeneya.

²³ Kini losu yapu kaka peyakeka kiwi talo toatekoi ali-kiti takoa moa kakakala taneya. Nitoa nee wawa mea Ali Muno kowitikakete ekete i yene neeke wene tugoa meokino, talo toa kamene wa kini kowitikakala taneya.

²⁴ Nitapa Pisidia ta ludu pimata pote tewitikoa Pabilia take pote mepaneya.

²⁵ Pabilia ta keneke piko Peka take Ali Munagonomo oa meemotekete Atalia take keti pote mepaneya.

²⁶ Eni ta tewitikoa ue dipike peapetekoa mea pote Adioke take wakapea nekeneya. Nipa i agotame nekele takama poadete tikino, neme talo toa pewe wima pamene wa kowitikakoina take kini eina pupu toa peya takamotekete wakapea nekeneya.

²⁷ Note meketepa Yesuke wene tugoa meane yene peya moa obokaketepa Akolali patu kau-takoata kama pekete tokoinakamo i i wa toawea akeneya. Ni e ku mone yatename Yesunole takamotoa Akolaliyo ka pateko ya metanemoka toawea akeneya.

²⁸ Nititikoapa Yesuke wene tugoa meane yene-pala eida mea kakeneya.

15

Aposelo Ali-Kiti Yerusalem Take

Kouko Mekete Akenemo

¹ Polo Banabasita Adioke take eida pa mekakoa pade ali-kiti Yudea ta kawa nekete Yesuno agale yakoa motane ali-kiti olaukakete ekete Mosesene totono litikete kini kepene teigamotonoe. Toamokolipa Akolaliyo kiwi toa moamoo wa olaukaneya.

² Nitikoli Polo Banabasitame eni yene-pala agale liitakutukakoli Adioke yene kouko mekete eya taneya. Polo Banabasita Adioke ali pade-meneka takoa moa kakakete ekete Aposelo ali-kiti Yesuno yatene yopiki ali-kitika Yerusalem takemekika eya wa yatekapoe. Toto pa yatene ali-kitameka Moseseyo akene toa kepene teigamota iki-pe wa yatekapoe wa wetakaneya.

³ Wetekakoli Pinisia Sameria tata ludu pima yaketepa pa yatene-kiti Akolalike wene tunganemo toawea oma pekeneya. Nitikoli yatekete eni tatake Yesuno agale yakoa motane yename ke wa wedia meaneya.

⁴ Nitaneyake kutu pima yawa Yerusalem take pote kakoli Aposelo ali-kitameka Yesuno yatene yopikoi ali peyameka einago-mene makutukoa motaney. Nitikolipa Akolali patu kautakoa kakete tokoinakamo i i wa toawea okoli

⁵ yatekete eya ali-kiti Parisi totono litia toake Yesuno yatene-pala lipua meane ali-kiti kamokoa kakete ekete pa yatene eya wa olaukamene. Yesunomo yakoa mootokoapa ali yatene kepene teigoa Moseseyo yametane totono litia toa tamene wa olaukamene wa akeneya.

⁶ Nitaneyake Aposelo ali-kitika Yesuno yatene yopikoi ali-kitika kouko mekete edemo ato patu wa wene kibutukoa meaneya.

⁷ Nitao ete oto wa agale takoa meapa Pita kamokakome okome ame-loe agale pade ukuno, yakoe. Akolaliyo namolo namolo kiwi pakeke no takoa motikilepa pa yatene mekoika Yesunomo oane mema pomotoa toka. Nipa eni pa yename Yesunomo yakoa moa oneke wene tugamotoa tokome ni toka.

⁸ Ali atoa peyane tepene piko wene tetoa enekago Akolaliyopa one Epetane Yomini eni pa yenekekwa awipomotoa wetekaka. Nipa totoke namolo takoa awinomotoa wetekakana toa toka. Einapa mone pa yeneka oneme takoa motokome

tadeko wa totome wene tomotoa tokome ni toka.

⁹ Edikakomepa toto Yu yatene eni pa yateneta midi pikoa toka. Nitoa eni pa yatene ali atoane tepene poane wene takoa koikakilepa pa Yesunomo yakoa moa oneke wene tugakoike ni toka.

¹⁰ Nitikano, tone kaua-mikitame toma nekenele tamene wapa edekoli iki-pe. Tone kaua-mikitameka totomeka Moseseyo akene toa kepene teigateko a one totono litia toadete wili toa kakilepa edoa litia tootapeko patu wa wene keda taneya mekete tokoo. Eni pa yatene alime Mosesene totono litia tamene wa ikilepa Akolali toa enekete tikino,

¹¹ wameo. Tone Ali Munago Yesuyo toto Yu yene toa motikilepa eni pa yatene toa motokome toko toa toko. Nipa one weneme pewe witikome toa motoko wa totome wene toko wa Pitayo akeneya.

¹² E kouko mekoi peyame agale wameteko Banabasi Polotame okoi agale pa yakakoa mekolipa o agotame Akolali patu kautakoa kama pekete pa yatene mekoika padele padele telekole kini wene kainya pikakoile toma yakoinakamo i i wa toawea akeneya.

¹³ Nitoa oa peya takakoli Yame kamokakome okome ame-loe agale pade ukuno, yakoe.

¹⁴ Akolaliyo pa yatene-kitika mama motokome eni yene padeka-kti one wa pegetoa takoa motokome tanemo Pitayo ina toawea okano,

¹⁵ Akolaliyo edikakomepa one agale papete toawea akene ali-kitame oa piane toa taateko a tadeko. Eya wa wia mekaneya piko.

¹⁶ *Nititikaneyake wakapeane nekene eya tou wa Akolaliyo oka. Depidine yapu kilia tadoa tumu pikake eni-mene wa moane awitikakoane wikou.*

¹⁷ *Nitikolupa ete yene e ku pa yatene peyame no tuku toma noi. Nipa anu wane takoane moane kakapikou-kitame nitoi.*

¹⁸ *Kipala i ukupa i i wane namolo namolo wene takapikou ago Ali Munoyo uku wa one agale akane ago padame wia mekakaneya wa Yameyo akeneya.*

¹⁹ *Yameyo nimo ootokoa okome ile tatoane uku. Akolalike tepe kolotini peko a piane pa yatene ali atoane wene moa keda takakayano, ile tamene ele toameamene wa tika tika toamato.*

²⁰ *Nitameneya eyado tewitikoa wamene wa eni yeneke pipia wia wetekatoane uku. Paya gode-kitike lodo yotane nee tawe eya wawa noameamene. Koua piamatiki ali atoa-pala koua piameamene. Kamate ponamomotoa tokome kabe deko a tukane pipia wia wetekatoane uku.*

²¹ *Ali atoa ta pitikoi peyake namolo namolo titimoa Mosesene totonopa mo wia oma nekeneya. Opika ko mea pupu toamiki-pete-kama losu yapu kako toa one totono oi moa toawea okala tikino, ta piko peya pitiki pa yatename one totono wete yakatapekete tiki wa Yameyo akeneya.*

Pa Yatene-kitike Pipia Wia Wetekanemo

²² *Yameyo nimo okale ete Aposelo ali-kitameka Yesuno ali atoa yopiane ali-kitameka Yerusalem take losu oboai tane yene peyame oa togotokakete ekete agalepa widikoa wia wetekato. Polo Banabasita-pala opia pote Adioke take pipia-pala aua potokamene wa tone oyagota takuta takoa moa wetekato wa oa tukaneya. Nitapa Yudase one pade ibini Basabasi einago-pala Sailasita takoa motaney. Ibini akene agota eni takoa motaney.*

²³ *Nitoa pipia wia wetekakete eya wa akeneya.*

Yesuke wene tuga meki-kti Adioke Siria Silisia ta-menek mekika kini pipia wia wetekako-ye. Nipa Aposelo ali-kti Yesuno ali atoa yopiki ali-kti kini oya-mikiti totome

wia wetekaketepa mea epetekamene wa oko-ye.

²⁴ Toto-pala opia mekoi ali padekakiti kini ta-meneke ugu note mekete kini wene potokoa bebo akataapea tadikimo totome yateko-ye. Einapa totome amene wa okoomo wamekete pa kini wene kibutua akediki.

²⁵ Nitadikili yatekete ali takuta takoa moa tone kolotini agota Banabasi Polota-pala wida wetekato wa totome oa togotokakoo-ye.

²⁶ Einagota Banabasi Polotame tone Ali Muno Yesu Keraisunole takama yakilepa tukaya wa piti moamekete atiki toa taneya.

²⁷ Einagota totome oi pedoa pikoona toa tekete eyagota Yudase Sailasita takoa moa wida wetekakoye. Einagota wida neketepa tone pipia wia wetekakomo kini kabunume kotukoa oa meoi.

²⁸ Eyado tewitikoa wamene wa Epetane Yominiyoka totomeka kipala oadete oko-ye. Kini wene keda takakaya tokolo pademo-kitika wamoko.

²⁹ Paya gode-kitike lodo yotane nee eya wawa noameamene. Kamate moa noameamene. Kamate ponamomotoa tokome kabe deko a tukane sipi sipi kai tu eya eniya melepu moa noameamene. Koua piamatiki ali atoa-pala koua piameamene. Enika enile takaya kekateko a yaketepa nipa epeteko mekete toi. Tone agale eni peya tokono, wete kamene-ye wa wia mekaneya.

³⁰ Nitoapa kini takoa motokoina alita i pipia-pala aua poatino poe wa mea wetekakoli Adioke take pekeneya. Nitikete Yesuke wene tuga meane yene peya obokoa eina pipia yawa metaneya.

³¹ Nitikoli moa oi mootokoa ekete ipa wene yapeateko agaleno, ke wa wedia kakeneya.

³² Einagota Yudase Sailasitapa Akolaline agale toawea akane agota tekete Yesuno ali atoa eida mane mane oa kaketepa tele lukoa wene weye akoa taneya.

³³ Nitoata mea kakolipa kita takoa

moa wetekakoina yene mekoita wakapea poatino, tepe kolotini kilianeya poe wa kini oya-laweme ete wa wetekakoli

³⁴ (Sailasiyo wakapeane poamou wa eida pa meaneya.)

³⁵ Polo Banabasitaka Adioke take eida mea kakete ali atoa olaukoa Ali Munagono agale-pala toawea akoa taneya. Pade ali kainya matiyameka einagotame tane toa taneya.

Polo Banabasita Pilitakutukakete Tanemo

³⁶ Wa naniko Poloyo Banabasipala okome tone namolo pote Ali Munagono agale oa metekoona takitike einaka eina ali atoa edoa meki patuno, wakapea enema pato wa akeneya.

³⁷ Nitikale Banabasiyo eya ago Yone Make-pala aua pato-kale

³⁸ Poloyo wakome okome namolona einagomepa tota-pala Akolalinele takama yawake Pabilia take pegene kakalogoa wawa pokana wa wakeneya.

³⁹ Nitoa neno oa letetakutukaneyake Banabasiyo Make-pala aua tube ue dipike peapeteko pome mea Saiperase take witapaneya.

⁴⁰ Nitaneyake Poloyo Sailasi takoa moa poademe kakale kini oya-kitame i agota pewe wia talo toa kamene wa Akolali kowitikakoli

⁴¹ Sailasi-pala aua pome Siria Silisia tata ludu pima pekeneya. Nitoa eni ta-kitike Yesuno ali atoa koukoai tane toa pokomepa Akolalinele wedoa takama pomotoa mane mane oma pekeneya.

16

Polo Sailasita-pala Timosi Opia Pekenemo

¹ Poloyo nitima yakome Debi take pome mepaneya. Wa naniko eni ta tewitikoa Lisira take pome mepaneya. Eidapa Yesunomo yakoa motane ago pade one ibini Timosi meaneya. One ninepa Yu atoa Yesuke wene tuga meaneyake one etenepa Geriki yatene ago.

² Lisira Aikoniame tatake mekete Yesunomo yakoa motane ali-kitame einago Timosi kei piai taneya.

³ Poloyo one pukuka Timosi-pala auane pouno wene pikome tokome Timosine kepene teigamotaneya. Nipa eni take pitikoi Yu yene peyame Timosine etenepa mone Geriki ago wa wene tekete Timosi aue paia titi tokaya tokale nitaneya.

⁴ Nitimotokome eni ta ludu ali atoa pitikoika Timosi-pala pima yakome eya taneya. Yerusalem take Aposelo ali-kitameka Yesuno ali atoa yopiane ali-kitameka pa yatene-kitame Yesunole takama pekete toatekoi oi pedoa pikoina totono dika dika wa oa mema yakeneya.

⁵ Nitikolipa Yesuke wene tugoa meane yename Yesunole wedoa takamo pokoli ete ali atoa kainya mati Yesuno ali atoa-pala lipuai lipuai taneya.

Polo Teroase Take Mekome Pulete Enanemo

⁶ Poloyo one oya-lawemeka eni ta tewitikoa Esia ta ludu agale oma poadete tokoli Epetane Yominiyo mena wa ka ketekakale Perisia Galesia tata ludu pima yakeneya.

⁷ Nitao pima yawa Misia ta kebonoke tugoa Bisinia ta ludu kutu poadete tokoli Yesuno Yominiyo mena wa okale

⁸ Misia ta patukataapea pote Teroase take keti witoa pekeneya.

⁹ Eida ta likale Polo pule pitikome enekale Masedonia take ago pade kakome kowitikome okome Masedonia take toto auapenamene wa kowitzikale yakoa enaneya.

¹⁰ Nitao Polo pia kamokakome pule kekale totome yatekete ekete einapa eni take pitiki yene-palaka totome Yesunomo onomotoa tokome Akolaliyo kayo oa akedekono, patoe wa Masedonia take poatekole nodokoa kakoo.

Pilipai Take Eya Atoa Lidia

Yesuke Tepe Kolotini Pekoa Pi anemo

¹¹ Nitoapa ue dipike peapetekoa pote mea Teroase ta tewitikoa Samoterese take pote witakoo. Pi-imotekete podolikama Niapolise take pote mepokoo.

¹² Eni ta tewitikoa ka ludu pote Pilipai take mepokoo. Pilipai taapa Masedonia ta pikoka Lomane yatene awia note latiane ta. Eni ibini akene takepa ta pataka pade-mene toto mea kakoo.

¹³ Eida meketepa ko mea pupu toamatekoo-pete eni ta kago ketepono patukoa eka yotane ue matanuke pokoo. Nipa ali atoame eida kowitoai tekete tiki wa tuku toma pokoo. Nitao enamutukete witipitoa mekete eida oboa kakoi atoa-kti-pala ko oa mekoo.

¹⁴ Tone ko okoomo yakakoa kaka atoa pade one ibini Lidia. Einatoapa Taiataira take kudulu ue paigene mamina latia taneya. Onepa pa yatene atoameke Akolali kowitoai taneya. Nitane atoa Ali Munagome wene takakale mekome Poloyokamo yakoa motoka.

¹⁵ Yakoa mootokoapa one yamu pitikoi yene peya-pala ue motaneya. Nitikome okome kime no i atoapa Ali Munagoke wene tugoa meko wa wene piketepa nipa anu yamu meatono noe wa toto kowitikale nipa pato wa one yamu pote mepokoo.

Polo Sailasita Po Yamu Pitanemo

¹⁶ Wa padepete eina kowitoai taneta poadete pokolopa kueme topo toa moa egetane atoa padame toto kotuka. Einatoa ipono awitaneya mekomepa naniko witatekole papete toawea oa pikala taneya. Nipa e ku ali atoa-pala toatekale toawea oa pikome kinike kue moapa one egetane ali-kti kamo takaneya.

¹⁷ Einatoamepa Polo-loe toto pokooka litia kayo oma nokome okome ako odene meko Ali Muno Akolaline pupu takama yaki alikit i pinokino, enoe. Akolaliyo toto toa motokome toko agale oa mema pinokino, yakoe wa kayo oma noka.

¹⁸ Ta pataka pade-mene enile toma nokale Poloyo yakama pome teko tokale ete peketapekome ipono-pala okome Yesu patu kautakoane kakene ukuno, einatoa takoa pa wa okaka eina eina takoa poka.

¹⁹ Nitikale one egetane ali-kitame ekete ae i atoame naniko toatekomo opi amele toamokono, tone kamo edoa toko patu wa wene poaneyakakete Polo Sailasita deko motaneya. Dekoa moa makesike liimoa aua pote Kanosolo yenane lene yoto kakapokoi.

²⁰ Nitoa koiso yatekakoi-kiti mekoita aua pote kakakete ekete i agotapa Yu agotano, tone i take pitiki yene eya toa kamotokaki.

²¹ Toto i take pitiko yenepa Lomane yateneke i agotame kini totono pi-anale olaukoa tikino, tone kekanele tomotoa tekete ni tiki wa akoa okoi.

²² Nitikolipa eida oboa kakoi-kitame eni yene-pala kibutua kakete winagota wiatoe wa kayo oa kakoli koiso yakakakoi yename Polo Sailasita poyo ali-kitike metekete ekete i agotane mamina kotokoa pia layome wihamene wa moa metekoi.

²³ Nitikoli moa wiai toa kawa po yapu pitikapekete po yapu yopikago-pala ekete winagota wedoa nepikoa kamene wa pekeneya.

²⁴ Nitaneyake po yapu yopiane agome einagota moa ekolo yapu keneke pome pitikapokome kini kawata tau toologoa pekeneya.

²⁵ Nititikaneyake tube likonu Polo Sailasitame Akolali kowitoa lo oa mekoli ete po yapu pitane-kitame yakakoa mekoika

²⁶ momani toka matiyame eni po yapu lokokoa aua yakome kago-kiti peya odepeta wia peetapekala taneya. Po yapu pitane-kiti kini yono kawatake kakane kapa po-pala kotokoa pitaney.

²⁷ Nitaneyake po yapu yopiane ago pia kamokoa pokome enekale po yapu kago peya peetapeneya pikale enekome okome ekee po yapu pitane-kiti wete pitoa pootapekete

tiki wa one kepete tue witimoa pinali one wa wia tukademe kakeneya.

²⁸ Nitikale enekome Poloyo kayo telo okome okome toto peya i kakono, pinali neke wa wia tukamea wa kayo akeneya.

²⁹ Nitikale yopiane agomepa tole udukoa aua noo-ye wa kayo oa moomotokome po yapu keneke teyapea pokome Polo Sailasitane kawane aua pitaney.

³⁰ Kolu kolu nokale aua pitoa mea kamokakome einagota akolono moa aua pokome okome kamo koniyalita Akolaliyo no toa momotoanepa edele tou-pe-kale ekete

³¹ Ali Munago Yesuke wene tugamene. Nitikalepa Akolaliyo neeka neke yapu pitiki peyaka toa moo wa ootokoapa

³² po yapu yopikago one yapu pitikoi peya Ali Munagonomo oa metaneya.

³³ Oa peya tokale tube likonu po yapu yopikagome einagota moa kiwi layome witaneta kamate koga togotokaneya. Nitoa eina eina einagomeka one mati atoa peyameka ue motaneya.

³⁴ Ue mootokoapa yopikagome Polo Sailasita one yapu aua pokome kini nee takoa lawetaney. Nitaneyake einagoka one mati atoaka Akolalike wene tugakete tekete ke wa wedia meaneya.

³⁵ Podolikama likonu witia koiso Kanosolo ali-kitame kini poyo agomene moa po yapu yopiane ago mekata wetekakete ekete winagota poe wa wetekamene wa akapoe wa wetekaneya.

³⁶ Nitikoli pote akapokoli po yapu yopikagome Polo opokome okome koiso Kanosolo ali-kitamepa Sailasi kita wetekakamene wa oa wetekadikino, tepe kolotini kilikoa pimotonu pamene-kale okome

³⁷ abelapa Sailasi totame tokoomo pitia yakamekete ali atoane lene yoto pa puputua layome wikala tokoi. Totapa Lomane yatenagotake tokoi. Nititikoa po yapu pitikakoina. Opa

tota paigakoapa edoa pomotoa iki-pe. Paigakoa poamoo-li. Eina aliki oto nekete Sailasi tota ka ludu wetekamotoane uku wa Poloyo akeneya.

³⁸ Nitikale poyo ago-mene koiso Kanosolo ali-kiti mekoita wakapea pekete Poloyo okanakamo tōawea opokoli ekete ekee einagotapa Lomane yatene agotake witikete tadeko wa piti moa kakenuya.

³⁹ Nitoa po yamu pekete einagotapala ekete poanele tekete tadekono, ela toko wa akolono wetekapanuya. Nitikete ekete tone i ta tewitikoa pamene wa kowitikoli

⁴⁰ po yamu tewitikoa pote einaka-toa Lidiane yamu pekenuya. Nitoa kini oya-mikitika eida enekete piti moatoane toamuku wa kini wene epetekoa mea pekenuya.

17

Polo Sailasitame Tesalonaika Take Tanemo

¹ Polo Sailasitame Pilipai ta tewitikoa Abipolise Apolonia tata patukoa pote Tesalonaika take tu-gapokoi. Eni takepa Yu yenane losu yamu pade eida kakenuya.

² Eidapa Polo one tanele tokome losu yamu pokala toka. Nipa Yu yene ko mea pupu toamatekoi ta tebolo pataka toa-kama pome kakome Akolaline bokuke wia mekane agaleke eni yene-pala agale topo takoa okala toka.

³ Nipa Akolaline bokuke Yesuke wia mekapiane toa pine tōawea okome okome Keraisutete moa tuake kamoa pikilepa nipa Akolaliyo wene toopiane toa taatekoa tamedekale tanuya. Kipala i tōaweane uku ago Yesu onepa eina papete Keraisutwa ibini oa piane ago wa Poloyo okala toka.

⁴ Nitikale e Yu yene padeka-kitame one agale yakoa moa Polo Sailasita lono takanokoi. Akolalike nate wene pia lukoa meane pa yatene ali atoa peya matiyameka ibini akene atoa padeka-kitameka einagota-pala lipunokoi.

⁵ Nitaneyake Yu yename einagotapala wene poaneyaa meapa nego noma yakene ali-kiti makesike loyo mekoika tuku toa moomotekete yamu ludu eni take yene oa kamotokama pote eya ago Yesone one yamu pekenuya. Nipa einagota moa akolono ali atoane lene yoto moa kakato wa tuku topaneyaa.

⁶ Nitoa tuapetapea tuku toa tekotokale yamu pinago Yesone dekaoa motaneyaa. Keraisuno agale yakoa motane ali padeka-kitika dekaoa moa lia aua Kanosolo ali-kiti mekoita pekenuya. Nitoa kayo ekete ekete ta piko peyake ke enekawineya yaki agota opa tone take tugoa note mekete tiki.

⁷ Einagotapa Yesoneyo makutukoa motokome one yamu pikoa meko. Einagotameka kini oya-mikitameka ako tobou ago Sisane totono tetekakete ekete toto peya lukoa meateko tobou ago pade meko. Einagono ibinipa Yesu wa iki wa kayo oa kakenuya.

⁸ Nitikoli yatekete eida oboa kakoki-ki Kanosolo ali-kitika ekee wa tepe ate keti enoai toa kakenuya.

⁹ Nitaneyake Kanosolo ali-kitame Yesone einago one oya-mikitika kikoa ekete ekete wa dikamoatino, opi kini oto toatiki kue meo wa okoli metekoli kini yamu ludu poe wa wetekaneyaa.

Polo Sailasita Beria Take Mekete Tanemo

¹⁰ Ta likaka Yesuke wene tugoa meane ali-kitame Polo Sailasita Beria take poe wa moa wetekakoi. Nitikoli pekete eni take Yu yenane losu yamu wete eni pokoi.

¹¹ Eni take pitane Yu yenepa Tesa-lonaika Yu yene keneya mena. Epene wene pianeya mekete Yesunomo wete yakoa motekete ekete i ago Poloyo imo ikilepa Akolaline boku keneke piko agale kotuke oko patuno, tuku toa enato wa Akolaline boku ta pataka abuna lewea enoai toa kakoi.

¹² Nitoa kini akedeko wa Yesuke wene tugakoi.

Ibini akene Geriki atoa padeka-kiti Geriki ali padeka-kitika Yesuke wene tugakoi.

¹³ Nitaneyake Poloyo Beria take Akolaline agale oa mekala toko wa akedekoimo yakamotekete Tesalon-aika Yu yene nekete Beria take ali atoa oa kamotokakoi.

¹⁴⁻¹⁵ Nitikolipa Sailasi Timosita Beria take pa kamotoa Yesuke wene tuga meane yenamepa Polo ne ita meamoano, kusa ue matanuke wete pa wa Polopa ka ludu Atena take wetekapaneya. Wetekamotekete Beria take wakapea nokoi. Nipa Poloyo Sailasi Timosita one mekuta oto nomotoane ukuno, akapoatino poe wa wetekakale nokoi.

Poloyo Atena Take Mekome Tanemo

¹⁶ Sailasi Timosita nomotoa Polo Atena take eida nepia mekome wene keda taneya meaneya. Nipa iya-kiti kowitato wa padeya padeya adeka pia latia kakane yomini-kiti eida kaatapekale enekome tepe we tokale meaneya.

¹⁷ Tepe we tokale mekome tokome eya taneya. Yu yenane losu yapu pokome kakome Yu yene-palaka Akolalike nate wene pia lukoa meane pa yene-palaka agale topo takoa okala taneya. Makesikeka ta pataka abuna pokome ali atoa kotua enekome agale topo takoa oa kakeneya.

¹⁸ Nitikalepa Epikuriane totono litia tane ali-kitame Sitoike totono litia tane ali-kitameka Polo-pala agale topo takoa okala taneya. Nitoapa padekame ekete i pamo okagome edemo okome oko patu wa oa wa padekame ekete mone gode-kitike oko patu wa oa taneya. Nipa Yesu tua pekeneyake Akolaliyo moa kamotokanemo yatekete tekete ni akeneya.

¹⁹ Nitoa Polopa Ariopagase wa ibini akene Kanosolo yapu aua pekete ekete neke eina okanapa namolo yakamokoonamo okanano, pine yakadete oko.

²⁰ Neke kuka kake okanapa mon-ekemo ena okanano, pine toawea oano ta wa akeneya.

²¹ (Atena ta pine yene toa nekene yeneka loyo-kama mekete eya taneya. Padele padele weneleke agale topo takoa oa ni titia oko agale-kitika yakoa tokala taneya.)

²² Polo eni Ariopagase wa ibini akene Kanosolo yapu eida pokome eni yenane lene yoto kamokoa kakome okome anu oya-lawe Atena take meki-kiti agale pade oane metekuno yakoe. Kini yapu ludu yakene enekolu e ku gode-kitike lodo yotokoile enekou.

²³ Nitikene kini yoname latia kakoa kowitane gode-kiti enema penekene eyaka enekou. I agoke lodo yotikilepa one ibinipa wene toameketekete toko wa wia mekanemo oi motokou. Eina wene toameketekete kowitiki godepa paya nou toa kowitikiyake noanumepa wene tuku. Onekemo ouno, yakoe.

²⁴ Einago Akolaliyopa itono latia eniya patu witoa kakoya peya latia taneya. Einagopa tibu itonota yopia meko Ali Munagono, alime wikakane losu yapu keneke meamele toamoko.

²⁵ Einagomepa ali atoa toto wene takoa poome meko padeya padeya peya kini wa latia pikaneyano, one auapeato wa tone yoname mitikoa latikoonakeya edoa meamoo.

²⁶ E ku yatene peyapa odenago Adameke tawa ta piko peyake alama pomotoa oneme taneya. Eni yatene peyapa kini titimoa alama noatekoi oi kini atua tdatekoi oika oneme pedoa pianeya. Kini tutu tutu wa ta latia pima poatekoikaka oneme oto pikopianeya.

²⁷ Nipa e ku yatename one tuku toma yakete tugawineya lau lau enoa enamumotoane tuku wa taneya. Nipa tone tone mekoya liti mekomeke taneya.

²⁸ Enikepa panagome eya wa akeneya. Akolaliyo totopa wene takoa poome meko tokono, one patu-kama kautakoa kama yako wa

akeneya. Eni akene toa kini lo agale wene kibutua akene yenameka eya wa akeneya. Totoka Akolaline matikiti wa akeneya.

²⁹ Totopa Akolaline mati-kitino, golo silepa eya kamo kue pa kueka moa one adekapa i wa totome edoa latiato-pe.

³⁰ Namolopa ali atoame one adeka pia eya kuya yomini latia kowitikilepa one wene toamekete tekete ni tiki wa Akolaliyo kibu moameneyea. Opa ali atoa peya kini poanele tikile tewitikoa wawe wa oa tukako.

³¹ Nipa ali atoa peya kini toma yakoile kiyoke-kama takoa enoa akateka oi Akolaliyo wete meepi-aneya tokome ni oko. One takoa moa kakapiane ago one patu kautakoa kakome takoa enoa akoo. Nimini eni akedeko wa toto peyame wene tomo-toapa one eni moa kakapikanakago tua pokale Akolaliyo moa kamotokaneya wa Poloyo oka.

³² Tuane ago moa kamotokanemo okale yatekete padeka-kitame one yau takoa kakoi. Nitaneyake padeka-kitame ekete neke wini okomo wa yakoono, padepete wa onamene wa okoi.

³³ Nitikoli Poloyo eni Kanosolo yapu tewitikoa poka.

³⁴ Pokalepa eni yene padeka-kitame einapa nimini oka wa one-pala lipua mea Yesuke wene tugakoi. Nitane yenepa panago Ariopagase Kanosolo ago Dayonisiasi ni padatoa one ibini Damarisi. Pade ali atoaka Polo lono takanekete Yesuke wene tugakoi.

18

Polo Korine Take Ponomé Mekome Tanemo

¹ Nititikaneyake Poloyo Atena ta tewitikoa Korine take pome mepokome

² Yu ago pade eida kotuaneya. Einagopa Podase take opiane ago Akuwila wa ibini akene ago. Einagopa Lome take toa pome mepaneyake ako tobou ago Kelodiasiyo Yu yene peya Lome ta tewitikoa

poe wa tikatapekale Akuwila one natono Perisila-pala Lome ta toa Korine take pome mepaneyea. Einago Akuwila adonane yapupa Polo ugu pome mepaneyea.

³ Akuwila adoname mamina yapu latia taneya. Polo one odene pupu tokago tokome eida kitapalamekome mamina yapu latia meaneya.

⁴ Nitoa mekome ko mea pupu toamatekoi-pete-kama losu yapu pokome Yu yene-palaka Yu yene lono takanane Geriki yene-palaka agale topo takoa okala taneya. Nipa Yesunomo yakoa momotoa toa enekala taneya.

⁵ Wa naniko Sailasi Timosita Macedonia ta kawa note mekoli Poloyo eni pa pupu tewitikoa wawa Yesunomo-kama Yu yene-pala oa mekala toka. Nipa Yesu onepa eina Keraislu wa papete ibini oa piane ago taateko nekeneya wa oa mekala toka.

⁶ Nitikale e Yu yene one-pala neno oa poanemo oa kakoli one tokoo kakene mamina petekakoa kakome okome Keraisunomo oane metekolu yakamadete wakoike Akolaliyo nami wia kibu moono, nepio. Enipa kini kogono. Opi titimoane Keraisunomo e ku pa yatene pitikika oma pukuno, Yu yene kiwi pa tuati wane tewitikoane wakuna wa oka.

⁷ Nitoa e Yu yene tewitikoapa kini losu yapu kakaya liti kakene yapu pome mepoka. Nipa eya ago Tisiasi Yasasi Akolalike lukoa mea kowitikagono yapu eni pome mepoka.

⁸ Wa naniko eina Yu yenane losu yapu talo tane ago Kerisipasi einago one mati atoame Poloyo okamo yakoa moa Ali Munagoke wene tugakoi. Korine take mone pa yatene ali atoa peya matiyameka Poloyo okamo yakoa mootokoa ue mokala tokoi.

⁹ Wa padepete ta likale Ali Munoyo Polo pule metekome okome piti moamemeneyea agale wedoa oa meemoa pamene. Agale teigoa wawameamene.

¹⁰ Ne auapeane kouane pekene tekene ni uku. I take pitiki ali atoa kainya mati nooke lukoa mekino, etekitame ka ketekoa ne tete metekileka toamoi wa akenuya.

¹¹ Akolaliyo eina okana toa Polo Korine take eida mekome ali atoa olaukoa meka. Nipa tokene kalabe kakoa (18) ponoka toa Akolaline agale olaukoa meka.

¹² Eina-pete-mene Lomane yenane eyago Galio neme Geriki ta talo toa meamene wa moa kakakoli talo toa mekakoa Yu yene koukoa Polo deko a mootokoa Galioyo koiso yopia mekata aua pokoi.

¹³ Nitikete ekete i agomepa toto Yu yene Akolalike nate wene pia kowitzikete toatekole olaukakomepa tone totono piko toa toamokono, neme pitia yatekoano ta-koli

¹⁴ Poloyo agale awa oademe kakaka Galioyo e Yu yene-pala okome kipala i ukumo yakoe. I agome padele poaneleka tone totono tetekaneleka tokaledo nooke lia aua noi tokapa nipa kipala poti ko ootokoane winago pitiane yatekou toka.

¹⁵ Nitikou tokake kimepa pa natele deyakeka kini totono tetekanekeka i ago pa puputua lia aua nikino, enika eni dikane notokanemopa yakamouno,

¹⁶ kini pitia yakoatino, poe wa one koiso yapuke tikatapeka.

¹⁷ Nitikale kini losu yapu talo tane ago Sosenisi deko a mootokoapa koiso yapu eko kamotoa layo toua wikala taneya. Nitoa kamotoa Galio paya nou toa meaneya.

Polo Adioke Take Wakapea Pekenemo

¹⁸ Polo Korine take eida pa mea kakenuya. Wa naniko Siria take wakapeane pukuno, poti kamene-ye wa one oya-mikiti-pala oomotokome ue dipike peapetekoa pome mea Korine ta tewitika. Nipa Perisila Akuwilata-pala opia pokome Senekeria take pome deko a pipokome eya toka. Ile tou wa Akolali-pala papete

oa pikana toa taateko a tokome one tobou pine eida pitukamotoka.

¹⁹ Nitoapa ue dipike peapetekoa pome mea Epesase take wita-paneya. Eidapa Akuwila adona tewitikatekoapa Yu yenane losu yapu pome kakome eni yene-pala agale topo takoa kaka.

²⁰ Nitikale eni yename kiwi mekota poti mea kamene wa kowitikoli waka.

²¹ Wawa tewitikoa poade me kakome okome Akolaliyo pa wa wetekakalepa nipa nani oto none menou wa oomotokome ue dipike peapetekoa pome mea Epesase ta tewitikoa Sisaria take witapeka.

²² Nitoa Sisaria take ete katepitoa ka ludu pome Yerusalem ate pome mepoka. Eida Yesuno yene-pala ko oa meemotokome Adioke take keti pome mepoka.

²³ Eidapa Polo mea kawa pome Galesia Perisia tata ludu pima yakomepa Yesuno ali atoa peya wene weye akama yaka.

Apolosi Epesase Korine Tatake Tanemo

²⁴ Yu ago pade one ibini Apolosi Alesaderia take opianeyake toa nome Epesase take menaneya. Einagopa agale muno pewe kakoa oa kakene agome Akolaline bokuke wia mekane agale wene agopa moameneya tepene yakoa luaneya.

²⁵ Ali Munagonole takama pokome toatekale olaukane ago tokome Yesunomo i i wa kiyoke-kama wedoa olaukakala taneya. Einagomepa Yoneyo ali atoa ue motokama yakome olaukanemo yakoa motaneyake Yesuyo Epetane Yomini ali atoake awitikanemo wete yakameneya.

²⁶ Nitane ago Yu yenane losu yapu pokome olaukakilepa piti moameneya taneya. Nitikale yatekete Akuwila Pirisilatame kini yapu aua pekete Akolalinele takakome toateka ko pine toa olauko a kakenuya.

²⁷ Wa naniko Apolosi Geriki take poademe okale one oya-laweme auapekete eya taneya. Geriki take Yesuke wene tugoa meane yene meateka pipia wiamekakete ekete i ago Apolosi wida nokale wedoa makutukoa moamene wa wia mekakaney. Nitoa metekoli Apolosiyo momotokome Geriki take pome mekome eya taneya. Akolaliyo pewe wia kakale tekete Yesuke wene tugane-kiti wedoa auapekala taneya.

²⁸ Nitikome okome Yesu onepa Keraisu wa papete ibini oa piane ago wa Akolaline bokuke Keraisuke wia mekane agale pine toawea akeneya. Nipa kini lene yoto kakome Yu yene-pala agale muno pewe kakoa oa kakale ete agale topo takamele toameney.

19

Polo Epesase Take Ponome Mekome Tanemo

¹ Apolosi einago Korine take mekakoa Polo tono tono pake ka ludu pima yakome keti Epesase take ponoka. Nitoapa Yesuno agale litia tane yene eida kotukome yatekome okome

² Yesuke wene tugakolipa Epetane Yomini kiwike awinoka-pe-kale ekete e'e mena. Eni Yomini ko yatekileka toamokoo-koli okome

³ ue motikilepa tene agale litia tokoi-pe wa okale ekete Yonene agale wa okoli

⁴ Poloyo okome Yoneyo ali atoa ue motokakilepa kini poanele tewitikoa wamotoa taneya. Nipa one liti naniko nokagoke wene tugamene wa oa taneya. Eni akenepa Yesuke okome akeneya wa Poloyo oka.

⁵ Poloyo enimo okale yatekete eni yename Ali Munago Yesuno ibini wedekoa ue motokoi.

⁶ Nitikoli Poloyo kini mataike yono pikale Epetane Yomini kiwike awinokale agopa tane agaleke emo kumo oa ni Akolaline agale toawea akoatokoi.

⁷ Enilepa ali tuku kakoame (12) tadiya tokoi.

⁸ Polo Yu yenane losu yapu pokome Akolalinemo i i wa piti moameney kakome oa mekala toka. Nipa Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo yakoa momotoa agale muno pewe kakoa oa mekala toka. Tokene tebolo ponoka toa nitikala toka.

⁹ Nitikale eni yene padeka-kitame Poloyo okamo kote tokale yakanmadete wakete ali atoa kakakoa Yesunolepa pale tane tetepo takoa tea agale oa kakoi. Nitikoli Poloyo e yene tewitikakome one agale yakoa motokoina yene takoa moa eya ago Tiranas one sukili yapu pato wa poka. Nitoapa ta pataka abuna eidakama one eina oya-lawe-pala agale topo takoa oa kakala toka.

¹⁰ Mali takutake Poloyo nitikala taneyake Esia take pitikoi Yu ali atoa mone pa yatene ali atoa peyame Ali Munago Yesunomo yakatapekoi.

Sipane Mana-mikitame Tanemo

¹¹ Polo Akolali patu kautakoa kakome ele kule telekole toma yaka.

¹² Nitikalepa Epesase yenamepa Poloyo pikoa kakene pue nateya wane-kiti moa aua pote yene tane ali atoa tiginike letetekapokoli kini tane yene takoa pootapekala taneya. Ali atoake awitane ipono-kitika takoa pokala taneya.

¹³ Ipono takoa wetekakala tane otoi ali padeka-kitame Ali Munago Yesuno ibini wedekoa ipono takoa wetekoa enekala taneya. Nipa ipono-pala ekete one agale toawea akama pomotoa Polo moa kakapiane ago Yesu einagono ibini wedekoa eya wa oko-ye. Winago takoa pa wa okala taneya.

¹⁴ Sipa wa ibini akene Yu agono mana tatono kakoame (7) enile taneya. Sipa einagopa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago.

¹⁵ Einagono mana-mikitame Yesuno ibini wedekoa okoli ipono padame okome Yesu wene toane Poloka wene toane tukuyake kiwi wene toamukuno, mainali-kitame iki-pe wa okale

¹⁶ one awitikanakagome eina ali-kiti aukamo pokome wia atukaneya. Nitikale yapu mea akolono wititapekete teyapea pitoa pekeneya. Nipa kini mamina kawameneya kamate tuawineya pekeneya.

¹⁷ Eni tanemopa Epesase take meane yene Yu yeneka pa yeneka eni yene peyame yakatapeneya. Yakatapekete piti motaneya mekete Ali Munago Yesuno ibini kamotokaneya.

¹⁸ Nitaneyake Yesuke wene tugoa meane ali atoa peya matiyame kini poanele pa kaukoa toma yakoinakamo ii wa toawea akeneya.

¹⁹ Otoi ali padeka-kitame kini boku-kiti oboa moa pala pitikoa wakete ali atoane lene yoto toele yotaneya. Kini boku-kiti motekete wetekane kue oi moteketepa ege egeta kadukoa (50,000) silepa kue lene wetekadekoi.

²⁰ Enika enile tanele-kitikepa Ali Munagonomo ta piko peyake oa pupitikataapea Setanuno peku moa kautakama pekeneya.

Epesase Take Ali Atoa Oa Kamo-tokanemo

²¹ Nititikaneyake Poloyopa Masedonia Geriki tata ludu pima yawane Yerusalem take pone mepou wa wene pianeya mekome okome Yerusalem take pone meemotekene Loma takeka pou wa oka.

²² Nimo ootokoa eya agota one auapea koua yakoi agota Timosi Erasasi kita namolo takoa pote mepoatino poe wa Masedonia take wetekatekoia Esia take one pa eida meaneya.

²³ Einapetepa Esia take meane yene Ali Munagonoleke poane wene pianeya mekete ali atoa oa kamotokaneya.

²⁴ Eni poane wenepa Demiteriasi pine wia titianeya. Einagomepa silepa kueme pule atoa Atemisine losu yapu adeka pia yapu yomini deya latikala taneya. Eni de yapu-kiti kenekepa eni take yename pule atoane yomini moa kakoa kowitoai taneya. Pule atoane

losu yapu yomini latia topo teketepa Demiteriasi einagomeka one eni pupu takane ali-kitameka kamo toma pekeneya.

²⁵ Einagome one pupu takane ali-kitika eni odene pupu tane ali-kitika moa obokakome okome pule atoa Atemisikepa tone kamo toma poko.

²⁶ Nitikoyake tone ika iyapa Poloyo paya tetepo takama pokolo kime enoa yakoa tiki. Enilepa Epesase take odene toamoko. Tone Esia ta piko peyake pima yakome okome pule ali atoa eyane yomini kini yoname mitikoa latikoinakeya-kitipa Akolaline yagono mena wa oma yako. Nipa ali atoa peya matiyame one agale etepea litia tomota tokome toko.

²⁷ Nitikono, ali atoame tone toko pupupa poane pupu wa wakete pule atoa Atemisika one tube losu yapuka paya tetepo takoi. Esia ta keneke pitiki yene ete ta piko peya pitiki yene toto peyame einatoanele takama pokoyake nitoi tokolo uku wa Demiteriasiyo akeneya.

²⁸ Nimo okale yatekete e yene kottimi wene luaneya kakete agale telo oa kakete ekete toto Epesase yenane pule atoa Atemisi ako atoa meko wa uu kayo okoa kakeneya.

²⁹ Nitaneyake Epesase ta piko peyake ali atoa uu kayo oma yakete ete patuka oto patuka toa kakeneya. Nitao Masedonia agota Gayasi Arisakasita Polo-pala opia yakene agota dekoia moa kini oboai tanetlia aua pekeneya.

³⁰ Nitikolipa Poloyo eni yenane lene yoto kakene agale oukene eida pou wa okale one agale yakoa motokoina yename poamea wa agaleme lauane lauane tokoi.

³¹ Esia take Polo-pala oya kakane tobou ali padeka-kitameka Poloke agale oa wetekakete ekete ani yene oboa kakita poamea wa okoi.

³² Eida oboa kakoi yene wene bebo ootapeneya kakete padekamepa padekayo oa padekamepa padekayo oa taneya. Nitaneyake padeka yene

peya matiyame edekale nokotu patu wa wene kibutua kakeneya.

³³ Nitaneyake Yu yename Alesada takoa moa eni yenane lene yoto kakakoli pade ali-kitame one-pala kayo okolipa ina poto witakanapa i tokaleke taneya wa Alesadayo oademe yoname kawikoa enekale ekete

³⁴ beita i agopa Yu ago tadeko wa peyame eya wa uu kayo oa kakeneya. Toto Epesase yenane pule atoa Atemisi einatoapa ibini akene atoa wa kayo okala taneya. Nipa lou pini takutake pa einakamo-kama kayo oa kakeneya.

³⁵ Nitaneyake Kanosolo yapu yopiane agome eni yene kawikoa motokome okome Epesase yene ame-loe kipala agale pade oane metekuno yakoe. Ibini akene pule atoa Atemisi one losu yapupa toto Epesase yename talo toa meko. Atibu pia ketipea pitane kuepa ipa pule atoane adeka tadeko wa totome enamua moa talo toko. I ukumopa ta pikoye peya pitiki-kitame wene taneya meki.

³⁶ I ukumopa padameka kapene agale winipa oko wa wamoino, padele tikilepa mekamotekete pitoa toameneya poti kilikoa mea toati.

³⁷ Kime i alita oto lia aua nikilepa tone losu yapu keneke pikoya-kiti kode noamoa pule atoa Atemisi tau-mada toamoa tokoinake tokoi.

³⁸ Eya ago Demiteriasiyoka one pupu ali-kitameka padagono koiso akouketedo tadekolipa nipa koiso oatekoi-pete Kanosolo ali-kiti oboa mekoita koiso akamotonoe toe.

³⁹ Padele tanemoka pitia yatekamotoapa nipa Kanosolo ali-kiti-pala ali atoa peya oboa mekoi-pete kini koiso aua namene.

⁴⁰ Opi ali atoa oa kamotokakilepa kime tokoi wa Lomane tobou agome toto kikoa akaya tokolo uku. Totodo kikoa okalepa tone kei pia oatekomo toamoono, wawe wa einagome eina yene moa kawikaneya.

⁴¹ Nimo ootokoakakome eni yene poe wa wetekaneya.

20

Polo Masedonia Geriki Tata Ludu Yakenemo

¹ Eni yename agale oa kawitikaneyake Poloyo Yesuno agale litia tane yene moa obokakome kini weneke tele lukoa mea opi pukuno poti meamene wa Masedonia take poka.

² Masedonia ta ludu pima yakome ali atoane wene epetekoa pademo pademo oma-kala pome Geriki take tugapoka.

³ Geriki take tugapokome tokene teboloke eida mea kaka. Nitoapa Siria take ue dipike mea poadele tokaka Yu yename one wia tukatekoi oi pedoa piadekoimo yakatekoapa Masedonia ta ludu eka patukoane pou wa poka.

⁴ Pokale eya ali-mene one-pala opia pokoi. Beria take opiane ago Pirasine mana Sopata ni Tesalonaika take opiane agota Arisakasi Sekadasita ni Debi take meane ago Gayasi ni Timosi ni Esia take opiane agota Tikikasi Teropimasita eina ali-kiti Polo-pala opia pokoi.

⁵ Nipa toto naniko nomotoapa einali-kiti Polo-pala ka ludu opia pote Teroase take tuga nepia meaneya.

⁶ Nitikakoa totome eya tokoo. Pilipai takepa yisi kugu pitikamene palawe wa ibini akene toge kiatekoi oi nokale eni toge nee noomotekete ue dipike peapetekoa pote mea Pilipai ta tewitikoo. Nitoapa ta ko kakoa (5) pataka-pete Teroase take e ali-kiti wete pote mepokoita witoa nekete ta tatono (7) kakoa-peta patamotoa eida mea kakoo.

Polo Teroase Take Pome Mepokome Tanemo

⁷ Toto Teroase take eida meapa ta pataka egeme palawe wane popimoa noadete oboa mekoo. Poloyo podolikama poadele tokome agale oa-kama kawa tube likonu teigakaka.

⁸ Toto eida oboa mekoita ako yapukepa labo peya mati udukaloganeyea noa kaka.

⁹ Tuali pade one ibini Yutikasi eida widoa waneke yakakoa meka. Poloyo agale oa-kama kakakoa einago atu togoikoa mea widoa waneke pitiku pokome toa to-goikamotokome itono keita pitaka. Nipa eni yapu kibutate toa walai tebolo tatima pekeneyake ako yapuke pia togoikamotokome pitaka. Nitikale o yename keti toa pekete ekete ae tuadeko wa kamotokoa motokoi.

¹⁰ Poloka keti toa pokome einago patu aua pitakome tebea motokome okome i agopa tuameadekono, mama moameamene wa oomotokome

¹¹ ate wa ako yapu pome mekome palawe wane popimoa nootoko e yene-pala agale wa topo toa-kala kawa ta patakakoa poka.

¹² Nitaneyake eina tuali tuake wa latoa kakalepa pade-kitame one yapu koua pokoi. Nitoapa peyame ke wa wene weye akeneya meanaya.

Poloyo Teroase Ta Tewitikoa

Mailitase Take Pome Mekome Tanemo

¹³ Nitaneyake Poloyo one naniko Asose take ka ludu nouno, kiwi namolo takoa mepoatino poe wa toto-pala okale nipa Asose take kotua ue dipike ne enemonoo wa ue dipike peapetekoa pote mea Asose take witapokoo.

¹⁴ Asose take pote mekooka Polo ka ludu pima nome toto kotukale ue dipike moa aua pote Mitiline take witapokoo.

¹⁵ Podolikama pupulegeme popokoa aua pokale ue dipike mea pote Kiose ta eka pimota oka patukoa pokoo. Nitoa pote podolikama Samose take witapokoo. Eida piimotekete podolikama ue dipike mea pote Mailitase take witapokoo.

¹⁶ Mailitase take witapikilepa Esia ta keneke piko Epesase ta aka pimota keika lono kokotoa pote witapokoo. Nipa Pedikose wa ibini akene ta patakilepa wete

toameneyake Poloyo Yerusalem take wete pone mepouno, Esia take oyake pone meamele toamoko wa wene pianeya tokome Mailitase take pitimoa pokoo.

Poloyo One Epesase Oya-miki Kiwi

Wa Enamou Wa Lionate Oomo-tokome Pekenemo

¹⁷ Polo Mailitase take pome mekomepa eya ali-kiti Epesase take Yesuke wene tuga meane yene yopiane ali-kiti noe wa agale oa wetekakale

¹⁸ note mekoli Poloyo eya wa oka. Kini Esia take kiwi pakeke namolo laigoane toma-kama nokouna pupupa kime wene tiki.

¹⁹ Yu yename no wiatekoi oi pedoa pikala tokoli ke enekakaleka Ali Munagoke nate wene pianeya meane komo oane meane tekene onekele takama yawane togakouna.

²⁰ Nipa kiwi epetekoa mekete toatekoimopa natemoka kipala kauane wamokouna. Enimopa ali atoane lene yoto kakene oane kini yapu ludu pone kakene oane tokouna.

²¹ Nipa Yu yeneka mone pa yateneka kiwi peyame padele padele poanele tewitikoa wawa Akolalike tepe kolotini pekoia pia tone Ali Munago Yesuke wene tuga meamene wane oma yakouna.

²² Opi Epetane Yominiyo pa wa wetekakolo tekene Yerusalem take poadene tuku. Nipa eni take meki yename nopala toatikile agopa tokolo mekenekoe poadene tuku.

²³ Eni wenepa toamukuyake ali atoa tube take pitikika yaku toa Epetane Yominiyo eya wa wene takakala toko. Pade-kitame no nepa dekoia moa po yapu pitikoa ke enekoi wa no wene takakala toko.

²⁴ Nitoi tokoloka anu kepene mama moamukuno, tuadekolupa tuou. Ali Munago Yesuyo ta wa no ooyametekale-kama peya takadene uku. Nipa Akolaliyo ali atoa pewe

wima pokome tokomo Yesunomo toaweane akama pone togadene uku.

²⁵ Kiwi pakeke Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo i i wane mo wima yakounano, anu lene timini kime wa pade enamoi.

²⁶ Kiwi panagomedo poanele toa etepea tua atupekedekalepa padame no i ago neme eni yene edekale pubu wamokato-pe wa amele toamoo. Ni edoa-mo.

²⁷ Akolaliyo wene piko toane-kama wina peetapeane okouna.

²⁸ Akolaliyo manane kamatemem topo toa motane yenepa eni ali atoa sipi sipi kai tetepo takoa yopia kamene wa Epetane Yominiyo kiwi takoa moa kakakanano, talo toa yopikakete paya nou toameamene. Kiwika etepea poinalino, wedoa yamene.

²⁹ Kiwitewitikoane pootokaneyake poane ali-kiti kiwi pakeke note menoi. Nipa lene pianeya yo tane tueme-kiti sipi sipi kai mama moameneya tania wia tadekou toa kiwi toa potokoino wene tekene uku.

³⁰ Anu oya-lawe kiwi padekakitameka poanele tagoa Akolalinemo moa koigoa uku pekete toi. Ali atoame kiwi litimota tekete toi.

³¹ Nitikaya tokale tekene mali tebolo ponoka toane-kama kiwi peya pubu okala tokouna. Nipa ete pia oto pia ta pataka abuna komo okoane kakene pubu okounano, lene kilikoa piameneya wedoa meamene.

³² Opa Akolaliyo yapu wiou toa kiwi pewe witikome peku lewetemotoane uku. One peku noa toma pote wipitiketepa a tibuke Akolaliyo one wa takoa moma poko ali atoane pikoa katekakoya pine enoa moi.

³³ Kiwi pakeke yawane mekenepa panagono kue mamina eya eniya moadiya wane tepi moameneya yakouna.

³⁴ Nopala opia yakoina oya-lawe tone noateko neeka tone kawateko maminaka enika eniyapa anu yoname pupu toane kue mootokoane topo toane mokala tokouna. Enipa kime wene tiki.

³⁵ Padele padele toma yakilepa dikoa pupu wedoa toa ponopeneyakiti mama moa auapeatoane uku wane oyamema yakouna. Nitikouna toa litia teketea nipa Ali Munago Yesuyo akene toa wene taneya mea tamene. Eya wa akeneya. Panagome panagonoke padaya moa pikoa mekomepa wedia meko. Wa einagome onekeya pade nami kakameneya eko ago pa metekome metekomepa etene wedoa kolotine meko wa Yesuyo akeneya wa Poloyo oka.

³⁶ Poloyo enimo ootokoapa eni yene peya-pala neuwe tukupia mekome Akolali kowitoa meka.

³⁷ Nitikale peyame komo okoa kakete Polo tebea moa nunu oa kakoi.

³⁸ Nipa one lene timini kime wa enamoi wa eina okanakamoke e yene elame tuaneya kakete tokoi. Nititikoapa one mea poateka ue dipi pikata wetekapokoi.

21

Polo Yerusalem Take Pekenemo

¹ Totome eni yene poti kamene wa lionate ootokoa ue dipike peapetekoa pote mea Kose take pitimoa pote witapokoo. Eida piimotekete podolikama Lodese take pote witapokoo. Lodese take piimotekete Patara take pote witapokoo.

² Eida ue dipi nome piai tokata peketepa Pinisia take poateka ue dipi pade enamutukete peapetekoa pote mea pokoo.

³ Nitoa Saiperase ta eka pikale nami enemotekete eni taapa ewa yono lono eka pimota pote Siria ta keneke piko Taia take witapokoo. Nitoa witapekete ete katepitoa pokoo. Nipa eina ue dipike moa pikoina kopapu pupu ali-kitame yawa moa piatekoi ta eni witapeketepa katepitoa pokoo.

⁴ Eida Yesuno agale litia tane yene tuku toa enamutukete ta pataka tatono (7) kakoake eni yene-pala mea

kakoo. Nitikolopa Epetane Yominiyo wene takakale tokome eni yename Polo nepa Yerusalem poamea wa pubu okoi.

⁵ Nitikoiyake tone poatekoo oi nokalepa eni ta tewitikoa pokolo e yename wetekapekete kini mati atoa-pala ta kago ketepono patukoa kusa ue matanuke tugapokoi. Nitikete toto peya neuwe tukua pia Akolali kowitikoo.

⁶ Nititikoapa tebetagutukoa kawa ue dipike lewia pote kakete wete kamene-ye wa ootokoaa pogataapea mekolo kini yamu yamu wakapea pokoi.

⁷ Nitikolipa Taia ta tewitikoa pote Tolemesi take witakete ete katepitoa pote Yesunomo yakoa motane yene kotukete ke wa tebetekoo. Nitioapa ta pataka odeneke eni yene-pala eida mekoo.

⁸ Wa podolikama eni ta tewitikoa ka ludu pote Sisaria take pote mepokoo. Nipa Yesunomo oa aua yakene ago Pilipi one yamu pote mepokoo. Namolopa ponopene ali atoa auapea yopikamotoa tatono (7) kakoa ali-kiti takoa motikilepa einago takoa motaneyaa.

⁹ Einagono kono tuyonopa alike wete poamene atoa one-pala eida mea Akolaline agale toawea akakala taneya.

¹⁰ Kini etenane yamu ta pataka pade-mene toto pa eida mekooka Akolaline agale toawea akane ago pade Yudea ta kawa noka. Einago one ibinipa Agabasi.

¹¹ Einago nome kakome Polono matiu kotokoa moa pinali one kawa yonota matiume tau toologaka. Nitikome okome Epetane Yominiyo okana toanepa Yerusalem Yu yename i matiu pinago poome lutua pa yatenane yonoke moa piatiki adeka pikene tuku-kale

¹² yatekete eida pitikoi yene toto peyame Polo kowitikete ekete Yerusalem poamea wa kowitikolo okome

¹³ edekolo komo oa anu wene

keda mati takoa iki-pe. Yerusalem yename no poome lutukolika oyake lutumotou. Tuadekolupa Ali Muno Yesuke oyake tuou wa okale

¹⁴ totome poamea wa kowitikoa kawa teko tokale ekete nipa Ali Munagano wene pikole taatekakoano pa wa okoo.

¹⁵ Wa naniko tonekeya-kiti moa nodokatekoaa Yerusalem take poo wa poadete tokolopa

¹⁶ eina Sisaria yene padekikitame pekete pato wa eya agono yamu Yesunole koto kakome takama yakene ago Nesone one yamu toto wetekapokoi. Nipa einago Saiperase take opiane ago-pala toto meatekooya tokale ni one yamu wetekapokoi.

Polo Yame Mekata Ugu Pekenemo

¹⁷ Yerusalem take witakolopa tone oya-mikitame ke ke wa toto makutukoa motokoi.

¹⁸ Wa podolikama Yame enepato wa Poloyo toto-pala koua pome enekale Yesuno ali atoa yopia meane ali peya one mekata eida oboa meadekoi.

¹⁹ Kini oboa mekoita eida pome kakome Poloyo e yene yono mootokoapa i i wa e ku pa yatene mekoika Akolali patu kautakoa kakome toma yakanakamo toawea oka.

²⁰ Nitikale yatekete e yename Akolali kei pia kakoi. Nitioapa Polopala ekete ame i take toto Yu yatene ali atoa ege egeta wakala kadukoa Yesuke wene tugoa meketepa Mosesene totono wedoa litia tiki.

²¹ Ete Yu ali-kitame eni yene-pala eya wa akeneya. Ne einago Poloyo e ku pa yatenane take toa pote meki Yu yene eya tamene wa olaukama yakome toko. Mosesene totono tewitikoa wawa kini ali matiyane kepene teigamoaa kini kaua-mikitame tanele litia toamoa tamene wa olaukama yakome toko wa ne akoa iki.

²² Opi ne noke mekomo yakoino, edato-pe.

²³ Ne einagome Mosesene totono litia tadeko wa eni Yu yene wene keaneya memotoa teke eya tamene. Tone oya ali-kiti tuyonome ile too wa Akolali-pala oa togotokoina toa tekete padeya-kiti kekoa wawa noamoa tobou pine pituameneyea meki.

²⁴ Einali-mene-pala kibutua kake Akolaline lenke poanele takoa koikatapeneyea meadete toatikile tamene. Nitoa oneke paduya lodo yoatikiya motokoa meamene. Nitikalepa einali-mename Akolali-pala ile too wa papete oa togotokoina toa toa peya takaketepa kini tobou pine pitutapeamele too. Neme eni yene auapea enile tokale enekete peyame eya wa oi. Ne i agome Mosesene totono litia tokono, ete yenamne ne ahoa okoinapa kapene wakoa akediki wa oi.

²⁵ Yesuke wene tuga meki pa yatene ali atoame edikoa toatiki toa mena. Nipa eya-mene odene kekoa wawa noameamene wa toteome oi pedoa pikoona toa pipia wia wetekakoo. Iponole toa toge kiane neeka kamateka noamoa ni kamate kakeneya kabe dekota tukane kai tawe eya kia noameamene. Ni pamoko toameamene wa e ku pa yatene-kitike pipia wia wetekakoo wa Yesuno ali atoa yopiane ali-kitame Polo-pala okoi.

²⁶ Nitaneyake podolikama Poloyo einali-mene moa aua poka. Nitoapa Akolaline lenke poanele takoa koikatapeneyea meadete toatekoile einali-mene-pala odene ka toomotokome tobou losu yapu poka. Nitikome okome Akolaline lenke poanele takoa koikatapeneyea meadete toatekoile ipete toa peya takadete toko. Ipete kime lodo yotokate tomotoa tone tone sipi sipi kai eya aua note menoo wa Akolalike lodo yotokoai tane ali-kiti-pala eina oi mepaneya.

Polo Tobou Losu Yapuke Dekoa Motanemo

²⁷ Ta tatono (7) kakoa patakale enile toa pea takatekoi tigotokale

Polo tobou losu yapu pome kaka. Nitikale enekete Esia ta kawa nekene Yu yename eida kakoi peya oa kamotokoa Polo dekota motokoi.

²⁸ Nitoa kayo ekete ekete Iserele yene tone ame-lawe toto wete auapeno. I agomepa ta piko peyake ali atoa olaukama yakome toto Yu yene ahoa agale oa tone totonoke poanemo oa tone i tobou losu yapuka paya tetepo takoa olaukama yako. Opi i tobou losu yapu keneke pa yatene ali-mene moa aua nikilepa tone kekanele eni toko wa kayo oa kakoi.

²⁹ (Kime eni tokoipa Epesase take opiane ago Teropimasi Yerusalem ta ludu Polo-pala opia yakale enekoia tekete Poloyo eni pa yatene ago kini tobou losu yapu aua nokome toko wa wene pikete ni tokoi.)

³⁰ Nitikolipa Yerusalem take mekoi peya timini nakale padeka padeka kawa teyapea nekete Polo tobou losu yapu kakata note one dekota motokoi. Dekoa moa akolonia pitikakoli eina eina yopikokitame kago-kiti ketekala tokoi.

³¹ Nitaneyake one wia tukadete wili toa kakolipa ako tobou meane poyo agomepa Yerusalem take meki-kiti kotimi yoa kamokolokaki wa okoimo yatekome

³² eina eina oneke lokoa poyo ali-kiti yopiane ago-meneka pa poyo ali-kitika moa kepoke ketipea teyapea kikilikoa aua eni Yu yene oboa kakoita pekeneyea. Nitikale enekete e yename Polo ikimu wia wakoli

³³ tobou ago pinele pome Polo dekota motokome okome i agopa kapa po takuta kakoa kebetamene wa ootokoa kakome okome i agopa mani ago-pe. Edele tokale tokoiya-pe wa yateka.

³⁴ Nitikale eida oboa kakoi-kiti padame pade oa padame pade oa ate keti toa kakoli tokome pine pitia yakamele toamokale kakome okome i ago ate poyo yene tone pawe kago kawa motane yapu aua patepoe wa poka.

³⁵ Nitikale Polo a yapu ate poademe tili waneke keku kenyea kakale e Yu yename apua takoa kobeyo pote edelogakoli tokome poyo ali-kitame kini yoname leyo toa Polo yonoto yonoto toa aua pokoi.

³⁶ Nitoa aua pokoka eni yename litima note kayo ekete ekete winago wia tukakoe wa awitikama nokoi.

Polo Pinali One Wa Kei Pikome Akenemo

³⁷ Nitaneyake poyo ali-kitame Polo a yapu tuapea aua poadete tokoika Poloyo ako tobou poyo ago yatekome okome nepala agale pade ukuno, ne oyake yateko pe-kale okome ekee Geriki agale wene toa oko.

³⁸ Nipa nepa eya ago toameadeko. Ali atoa wia tukakala tane ali ege egeta kadukoa (4,000) poi kamotokoa moa ali piame take aua pekene Idipi ago ne toameadeko wa okale

³⁹ Poloyo okome nopa Yu yatene ago Silisia ta keneke piko Tasase take opiane ago. Nopa eni ibini akene take agono, e Yu yene-pala agale pade ouno, oyake-pe-kale okome

⁴⁰ eeno, amene wa okale Polo tili waneke kakome yoname e yene kawikoa kakale agale kawilogakoli Iberu agaleke eya wa oka.

22

Poloyo Yerusalem Yu Yene-pala Akenemo

¹ Ame atai-loe pinali anu kei piane oatekumo ukuno, yakoe wa okale

² yatekete ekete ekee i agome tone Iberu agaleke eni oko wa agale teitoua wawa kakoli okome

³ nopa Yu ago Silisia ta keneke piko Tasase take opianeyake Yerusalem take tubetoane kakene eya ago Gamelielene sukilike pokouya. Einago Gamelieleyo tone kauamikitame litia toma nekene totono litia olaukatapekale yakoane tokou. Nipa kime Akolalinele wedoa takama niki toane noanumeka wedoane takama nuku.

⁴ Nitikenepa i weneya totono litia tiki yene tete meane wiane tukoane

alika atoaka kebetoane po yapu pitikoane tokou.

⁵ Kipala i ukumopa aka odene mekome Akolalike lodo yotokoai toko tobou agomeka ete Kanosolo ali peyameka no einagome nimini eni oko wa no kei pia amele toko. Eni tobou ali-kitame kini oya-mikit Damasikase take mekika i pipia meamene wa pipia wia metekoli moomotekene Damasikase take pokou. Nipa weneya totono litia tiki-kihi kibu momotoane oto Yerusalem take liane auane nou wane pokou.

⁶ Damasikase take poadene pekene tigotokakoane witapokouta lou mataike pene kelema ponokale a tibuke pa toa kaka matiyame keti toawineya nome no ewetemoa pikale

⁷ itonoke auane pitakene yatekolu padame agale okome okome Solo Solo no edeyake tete mekala toko-pe wa okale

⁸ yatekene ekene Ali Muno nepa te kake oko-pe-kolu okome neme tete mekala tokago Nasarese Yesuyo uku wa oka.

⁹ Nitikake nopala opia nokoi ali-kitame eni toka pa eneketeke nopala agale oa kakamo yakamokoi.

¹⁰ E yename yakamokolika ekene Ali Muno anume edele tomotoa okope-kolu okome Damasikase take poke mepamene. Poke mekale neke toatekale Akolaliyo kotukapikalekama ii wa panagome nokome oono, wete kamoaa poano pa wa oka.

¹¹ Eni toka pame anu leneta likaneya tokome nopala opia nokoi ali-kitame anu yono moa aua pote Damasikase take mekapokoi.

¹² Eni takepa Mosesene totono wedoa litia tokago Ananaiasi meaneya. Damasikase Yu yene peyame one kei piai taneya.

¹³ Einago no mekouta nokome okome ame Solo neke leneta wa kikoa ena wa okaka eina eina leneta kikakatapeneya enekolu einago kakale enekou.

¹⁴ Nitikolu okome ame tone kauamikitane Akolaliyopa eya tomotoa ne moa kakapianeya. One wene pikole

wene toa toa ni wene **kiyo** akeneya-kama mekago enoa ni einagome nepala agale **awa** okale yakoa tomo-toa tokome ne moa kakapianeya.

15 Nitaneyano, neke leneme enoa kaleme yakoa tokanakamo ali atoa pitikoi toa pima yake i i wa akama poo.

16 Edoa ita nepia meade-pe. Neke poanele **koa** mitikakamoton, Yesuno ibini wedekoa ue moamene. Wete kamo wa Ananiasiyo oa poka.

17 Nitaneyake Yerusalem waka-peane nonemekou. Nonemekene tobou losu yapu pone kowitikoane kakene pulete keneya enekolu

18 Ali Muno no kakouta nokome okome anukumo neme oa metekolo i take meki-kitame yakamadete wokino, i ta wete tewitikoa pa-kale ekene

19 Ali Muno papete losu yapu kaka toane pikilepa neeke wene tugoa mekoi-kiti po wapime wiane po yapu pitikoane toadene tokouno, i take meki-kitame anu eni toma yakounakamo yatekete tokoi.

20 Neke agale akama pokago Siti-pane ete Yu yename wia tukakoinapete noka e yene-pala opiane kakene oyakeno toe wane eya tokou. E Yu yename einago wia tukadete kini tokoo mamina kotokoa pitikakoita eni mamina nepikoane kakou wane Ali Muno-pala okou.

21 Nimo okolu okome e ku pa yatene ta tetemada mekika ne pa wane ne wetekouno, wete pa wa Ali Munoyo nopala oka wa Poloyo oka.

Onepa Lomane Yatene Ago

Wa Polo Pinali One Wa Kei Pi-anemo

22 Poloyo agale okoa kakale e Yu yename yakakoa meaneyake one wipitikome okale yatekete agale telo oa kamotokakete ekete i agopa katekoawato. Wete wia tukato wa **ka** oa kakoi.

23 Nitikete kini tokoo kakene mamina kotokoa kogoa itono kugue-pala moa ate tadekoa tokoi.

24 Nitikakoa ako tobou poyo agome okome Yu yename i ago-pala wene pokete **uu** kayo oa kakino, one tanemo tete nakome omotono, tone a yapu aua pote layo toua wipoe wa oa poka.

25 Nitikale e poyo ali-kitame aida aua pekete wiadete kebetelogakili Poloyo kiwi yopikago one lutukooya liti kakale eya wa yateka. Lomane yatene agopa one tanemokitikoiso yopikagome wete pitia yakameneyake oyake layo toua wiamele toko-pe wa okale

26 yakamotokome einagome ako tobou poyo ago mekata wete pokome okome mone i agopa Lomane yatene ago tadekono, edoa layo toua wimotoa-pe wa okale

27 tobou ago Polo kakata nokome yatekome okome nepa Lomane yatene ago-pe-kale okome eeno, nopa Lomane ago kaku-kale okome

28 ae nopa pa yatene ago opianeyake tubetoane kakene Lomane yatene ago latiadene kue peya mati metekou wa okale Poloyo okome Lomane agome no opianeya wa oka.

29 Nimo okalepa one pitia yakatekoi ali-kiti ete witimoa kakoi. Ako tobou poyo agoka i agopa Lomane yatene agoke kapa po kakakou wa pitime tuaneya kaka.

Polo Kanosolo Yenane Lene Yoto Kakenemo

30 Podolikama ako poyo tobou agome eya toka. I agome edele taneyake Yu yename ahoa agale ikiti patuno, pine **toane** pitiane yakou wa Polo kakane kapa po kotokaka. Nitoapa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti ete Kanosolo ali peya koukao noe wa agale oa wetekakale koukao note mekoli Polo moa aua pome kini lene yoto kakapoka.

23

1 Poloyo e Kanosolo ali-kiti nepikoa pikome okome anu oya-mikiti tubetelaukene Akolaline lenke te-peme epetanele ta wa okale-kama

toma nokou. Opi-kitika pa edikoane toma yaku wa oka.

² Nimo okalepa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago Ananiasiyo Polo kakaya liti kakoi ali-mene-pala okome winago kabunu kugutukoa wia wa okale

³ Poloyo okome yapu ekolopa kego nakeneya kamotoake akolono kegelepa koniyo takoa peno yotokou toa wini toko. Mosesene totono litia neme no pitia yakamedeko. Nitameneya eni totono tetekake eke no i ago wio wapa wini meke okono, pale wini tokona wa Poloyo okale

⁴ one kakaya liti kakoi ali-kitame Polo-pala ekete ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai toko tobou ago-pala wini oa potokako-koli okome

⁵ ae anukameyo einagopa ako tobou ago mekono wene toamekene okou. Neke ako tobou ago-pala poanemo wameamene wa Akolaline bokuke wia mekaneyake tokou. Ela toko wa Poloyo oka.

⁶ Nimo ootokoa enekale e Yu yene padekapa Sadusi yene wa padekapa Parisi yene kakedekoli enekome kayo okome okome anu oya-lawe noka Parisi ago. Agetaika Parisi ago. Tua pekene ali atoa kamo pomotoane nepikoane mekene wediane mekuleke pade-kitame no koiso akaki wa okale

⁷ yatekete eina eina Parisi ali-kiti Sadusi ali-kiti ete oto agale oa pilia puutakutukoa kakoi.

⁸ (Einapa Sadusi totono litia tiki Yu yenamepa tua pokoi ali atoa wa kamo poamoi wa olaukoa ni edelo ali-kitika ali atoane yominika meamiki wa olaukakiya. Nitikiyake Parisi yenamepa tua pokoi ali atoa kamo poi wa olaukoa ni edelo ali-kitika ali atoane yominika meki wa olaukakiya.)

⁹ Poloyo oka agaleke e yename agale telo oa kamotokakoi. Nitoapa Yu yename totono pine toa olaukane ali padeka-kitipa Parisi yene tekete kamokoa kakete agale telo ekete

ekete i agome poanele padeleka toameadeko. Edelo agomeka yomini padameka onepala ko akeneya patu wa okoi.

¹⁰ Nitikoli peyame uu wa ete oto wa pili pili toa kakoli enekome ako tobou poyo agomepa e yename Polo kawa yono tekea tadekakaya tokale one poyo ali-kiti keti wetekakome okome kei ago odoa moa tone poyo yapu oto aua noatino poe wa keti wetekaka.

¹¹ Podolikama ta likaka Ali Muno one pono Polo yamenokome okome anukumopa Yerusalem wini akama pokana toa Lomane takeka akama poano, piti moameneya wedia meamene wa oka.

Polo Wia Tukatekoi Oi Pedoa Pi-anemo

¹² Podolikama ta patakaka Yu ali pade-kitame Polo wia tukatekoi oi pedoa pianeya. Nipa one wete wia tukameneyake ue neeka wawa noamato wa taneya.

¹³ Eni oi pedoa pikilepa padeka noi kakoa (40) alime taneya.

¹⁴ Nitimotekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago-kitika Yu yene yopiane ali-kitika oboa mekoita pekete ekete Polo wia tukateko oi pedoa pia noko. One wete wia tukameneyake ue neeka wawa noamato wa oi pedoa pikoozano,

¹⁵ eya tamene. Ete Kanosolo ali peya kime tobou poyo agoke agale wia wetekakete ekete winago Polo one tanemo pine toa pitia yakoona, Kanosolo yapu oto keti aua namene wa agale oa wetekamene. Polo einago oto noameneka kutu dekakoa poi pia wipoono, einago oto nomotono, agale oa wetekakamene wa onaneyea.

¹⁶ Polo wiatekoi oi piadekoimo Polono awene matiyame yatekome poyo ali-kitane yapu pome awene pubu opaneya.

¹⁷ Nitikale yatekome Poloyo poyo ali-kiti yopikago pade nepala agale pade ouno, wete no wa kayo oa motokome okome i matiyamepa neke ako tobou ago-pala agale pade

oademe tokono, one mekota aua pakale

¹⁸ tobou ago mekata aua pokome okome po yapu pitikago Poloyo no kayo oa motokome okome i tualime tobou ago nepala pademo oono, ne mekota aua pa wa okolo auane nuku wa akeneya.

¹⁹ Nitikale tobou poyo agome matiyane yono moa paka witimoa aua pome yatekome okome nopala edemo oade noka-pe-kale okome

²⁰ Yu yename kini oi pedoa piane toa eya wa oa toi. Winago Poloyo tanemo pine toa pitia yakoono, podolio winagopa oto keti Kanosolo ali-kihi koukoa mekoota aua namene wa ne oa yotokoa agale oa wetekoino,

²¹ kini okoimo yakameamene. Padeka noi kakoa (40) ali-kitame one wiadete poi pia mekete tiki. Nipa age-tai tia one wete wia tukameneyake nee ueka wawa noamato wa oi pedoa piane toa poi pia mekete tiki. Ipete auane nou wa neme oi metadekamo yakoukete nepia mekete tiki wa matiyame akeneya.

²² Nimo okale tobou agome okome wini okagalepa eko ali-kihi enekepa tobou ago-pala imo wane okou wa wamoano pa wa wetekaneya.

Polo Sisaria Take Moa Wetekanemo

²³ Nititikoa tobou agome oneke lokoa tobou meane poyo ali takuta wete noe wa kayo oa motokome okome ka ludu kawame poatiki poyo ali kadapime kadukoa (200) takoa moa ni osi kai patu mea poatiki poyo ali ege odepeta kadukoa wa kapidi kakoa (75) takoa moa ni lama tigine poatiki poyo ali kadapime kadukoa (200) takoa moa tamene. Ta likaka 9 kilokoke eni poyo ali-kihi-pala Sisaria take aua poatino, wete takoa mopamene.

²⁴ Polo mea poateko osi kai meneka takoa moamene. Nitoapa onepala padele takaya tokale osi kai patu meko a wedoa yopikoko-kama aua pamene. Nipa ta yopikago Pilikisi mekota aua pamene wa akeneya.

²⁵ Nititikoapa Sisaria ta yopikago Pilikisi ke pipia wia wetekakome okome

²⁶ nopa Kelodiasi Lisiasiyo i pipia wiane mekaku. Kamo koniyali Pilikisi neeke agale deya wiane wetekakene eya wane ukuno, yakamene.

²⁷ Ne mekota moane wetekaku agopa Yu yenname deko a moa wia tukadete tokoiyake toane mopokou. Nipa one Lomane yatene ago tadekale yakamotekene anu poyo ali-kihi-pala auane pone toane mopokou.

²⁸ Nitoanepa i agopa koiso edeyake ahoa iki-pe wane pitiane yakadenepa Yu yenane Kanosolo ali-kihi oboa mekoita auane pokou.

²⁹ Nitoane pitiane yatekolupa one po yapu pitikakene one wiane tukakene toatekoule piameadeka. Yu yene pa kini totono i agome tetekakala toko wa ni koiso ahoa akedekoi.

³⁰ Wa naniko Yu yenname einago poi pia mea wioukete oi pedoa pianemo yatekenepa eina eina ne mekota i ago moane wetekou wane neeke wetekaku. One koiso akaki yeneka ne mekota koiso akapoatino poe wane neeke wetekakuna. Anu agale eni peya. Wete meamene-ye wa ako tobou poyo agome ta yopia meane agoke eni pipia wia wetekaneya.

³¹ Tamene wa akeneli litia teketepe likonu poyo ali-kitame Polo-pala aua pote Adipaterise take deko pipokoi.

³² Piimotekete podolikama osi kai patu mea nokoina poyo ali-kitame Polo-pala Sisaria take aua pote-kama kamotoapa kawame nokoina poyo ali-kihi Yerusalem take kini poyo yapeka wakapea pokoi.

³³ Nitikoli o yenname Polo-pala aua pote Sisaria take witakoi. Nitoapa ta yopiane ago Pilikisi mekata pekete pipia metekete einago Polo ina wa metekoi.

³⁴ Nitikoli ta yopiane agome pipia moa oi mootokoa Polo ne mani take ago-pe wa yatekale okome Silisia ago kaku-kale okome

³⁵ ne koiso akatekoi yene oto nokolipa neme tanemo pitiane yakou

wa ootokoa kakome one poyo ali-kiti-pala okome i agopa Erodeyo Yu yene talo tokome meko yapu aua pote mekoia yopikoa kamene wa meteka.

24

Yu Yename Polo Koiso Akakete Akenemo

¹ Ta ko kakoa (5) patakalepa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane tobou ago Ananiasi Kanosolo ali padeka-kiti-pala koua Sisaria take keti nekeneya. Lomane totono wene toa koiso akene ago Tetalasi einagoka eni yene-pala opia nekeneya. Enika eni yenepa ta yopikago Pilikisi mekata note Polo koisoakananeya.

² Nitaneyake koiso yopikagome Polo ne noo wa kayo oa motokale Tetalasi kamokakome agale titikome okome kamo koniyali Pilikisi nemepa tone ta talo toa epetekakolo tokome toto peya kotona kilikoa meko. Ele kule poaneleka neme oa pilia motokakana tokome toto peya mea epetekako.

³ Ta pataka abuna eka kuka meko toa totome nepala ke-kama oko.

⁴ Agaledo ludukiya okolupa ne koome tukayano, pa tigini ouno, toto ela moa yakamene.

⁵ Winago Polo enekakole-kama tokagopa Yu yene pitiki toa pima yakome oa kamotokama yako. Nasarini totono litia tiki yene kini tobou ago pade wini kako.

⁶ Winagome tobou losu yapuka toa potokoa eneka. Nitikalepa tone totono litikete pitia yakoa koiso akato wa totome dekoa motokolo

⁷ aka tobou poyo ago Lisiasi one poyo yene-pala teyapea nome einago telo odoa moa poka.

⁸ Nititikoapa winago Polono koiso akako-kiti toto ne mekota koiso aua poatino poe wa wetekakale nokoo. Winagome toma yakole totome ni koiso akakopa inapa nimini akedeki wa wene toadepa one tanemo neke pitia yakamene wa Tetalasiyo oka.

⁹ Nitikale e Yu yene peyameka Polo koiso akakete ekete eeno, Tetalasiyo nimini oko wa oa kakoi.

Polo Pinali One Wa Kei Pikome Akenemo

¹⁰ Nitikolipa Polo pinali one wa kei pimota tokome tobou ago Pilikisi kabe togoikakale Polo kamokakome okome nemepa toto Yu yenane ta kotona yopikoa kakanano, pinali anu wa kei pikilepa atiki tootapeane tuku.

¹¹ Yerusalem take Akolalinele takoane kowitoane toadene i ta tewitikoane pone mekilepa ludu pitikoane meamokou. Ta tuku (12) kakoa wete patameneyake oto wa nokou. Einapa nimini akedekolu neme oyake pitia yakou.

¹² Aida Yerusalem take pone mekenepa tobou losu yapu keneke ete Yu ali-kiti-pala mokota wamoane kini sinokoke losu yapu-kiti kenekeka kini yapu luduka ali atoa oane kamotokamoane tokou. Enile toma yakoule i Yu yename enekoia mena.

¹³ Nopa neme poanele dikoa tokale enekou wa padameka neke leneke kakete oyake toawea wamoi.

¹⁴ Eya wane toaweanie ukuno, yakamene. Yu yene tone kauamikitane Akolali onekele takama nekenepa weneya totono litiane tuku. Eni weneya totonopa i yenamepa kapene totono wa iki. Mosesene totonoka Akolaline agale toawea akane ali-kitame wia mekane agaleka eni agale peya noanumeka yakoane motokouyake iki.

¹⁵ I yename Akolaliyo taatekoa toatekole nepia meki toane noanuka kolotine mekene nepiane meku. Nipa epetanele toma yawa tuane yeneka poanele toma yawa tuane yeneka Akolaliyo moa kamotokamo-toane nepiane meku.

¹⁶ Nitikenepa Akolaline lenekeka ali atoane lenekeka kiyo akenele-kama tou wane toane enekala tuku.

¹⁷ Mali pade-mene ta tetemada pima yawane Yerusalem take wakapeane nokou. Nipa no yatene

ponopene ali atoa kue eya tatikoane Akolalike paduya lodo yoane toadene nokou.

¹⁸ Eida tobou losu yapu keneke Akolaline lenke poanele koikat-apeneya kakene enile toane kakouka Yu yename no enamutukoi. No eida kakouka ali peya mati kawamo a yu wa oa kawamo a tokoi.

¹⁹ Einata einapete Esia ta kawa nekene Yu yeneka kakoi. Eni yename paduya namike no koiso akatekoimo piadekalepa ne mekota koiso akanoi tokano, noameadiki.

²⁰ Eni yenepa oto noameadikino, i note kaki Yu yenepa no Yerusalem take Kanosolo ali-kitane lenyoto kakolu pitia yakoai tokoino, no poanele tadekolupa eni poanele tokoumo neme yakakakolo toawea omotoane uku.

²¹ Yu yename anu koiso akakilepa eya tokouleke tiki. Kanosolo ali-kitane lenke kakene kayo ekene ekene Akolaliyo tua pekene ali atoa moa kamotokoo wane okounakamoke anu koiso akaki wane kayo okou.

²² Polono koiso yatekakago Pilikisiyo eina weneya totono wene tane ago tokome poti yakakoa meka. Nitoapa Poloyo enimo okamo yatekome okome koiso opipa eida nami kakalogoa watoe. Tobou poyo ago Lisiasi oto nokalepa neke tanemo pitiane yakatapeou wa oka.

²³ Nitoapa one poyo ali-kiti yopikago Polo yametekome okome i ago Polo po yapu wa pitikapekepa mama moa nepikoa kamene. Nipa paduya-kiti toamokalepa one oya-mikitame motokoa aua nomotamene wa oa poka.

²⁴ Ta pade-mene patatekaneyake Pilikisi one natono Derusila-pala eida nekeneya. Einatoapa Yu atoa. Pilikisi eni nokomepa Polo oto nomotamene wa kayo okale nokome ali atoa Keraisu Yesuke wene tugakete toatekoimo toawea okale yakakoa meka.

²⁵ Nipa ali atoa wene kiyo akeneya mekete toatekoimo ni ua moa

yawatekoimo ni Akolaliyo ali atoa takoa enoa akatekamo Poloyo i i wa toawea okale yakakoa mekome Pilikisi tepe lagotokale piti tokale mekome okome wa padepete padel-kiti toamekene yakameledo tokapetepa namene-ye wane kayo ouno, opi pa wa wetekaka.

²⁶ Pilikisi einagome Polo kayo oa moa yakoa mekilepa Poloyo one yapu poukome kue memotoa ni taneya. Eni wene pianeya mekomepa ipete kue meteko patu wa lugutukoa kayo oa moapa one-pala ko lede okala taneya.

²⁷ Mali takutake Pilikisiyo edikakala taneya. Nitane yake one luku eya ago Posiasi Pesasi Yudea ta yopiademe nokale Pilikisiyo Yu yenane wene epetekadene tuku wa Polo po yapu eida pa memotoa wawa poka.

25

Poloyopa Ako Tobou Ago Sisayo One Koiso

Yatekamotoa Akenemo

¹ Pesasi einago Yudea take nome mekomepa ta tebolo takoa patakale Sisaria ta tewitikoa Yerusalem take ate pome mepaney.

²⁻³ Nitikalepa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika ete tobou ali-kitika Pesasi mekata nekete ekete Polono koiso akoono, oto Yerusalem take nomotono, agale oa wetekoano ta wa akeneya. Nipa Polo nokata poi pia mea wiadete ni akeneya.

⁴ Nitikoli Pesasiyo agale topo takakome okome Polo einago Sisaria take pa eida mea kamotou. Sisaria take keti poateku tigotokono,

⁵ einagome poanele tadekalepa one koiso akadete kini tobou ali padeka-kiti nopala opia keti nomotamene wa Pesasiyo akeneya.

⁶ Ta pataka ketepo (8) kakoa patu noi (10) kakoa patu Pesasi eni Yu yene-pala Yerusalem eida mea kawa Sisaria take keti wa wakapea pome mepaney. Nitoapa podolikama koiso yopikago meateka

walaike pome mekome kunago Polo oto aua noe wa okale

⁷ Polo nome kakale Yerusalem kawa nokoi Yu yenane one kakata unukoa kakete ekete i agome dika dika toamene poanele toka wa okala tokolika kini eni ahoa okoimopa ni-minimo wameadekoi.

⁸ Nitikoiyake Polo pinali one wa kei pikome okome toto Yu yatenane totonoka tone tobou losu yapu totonoka tetekamoane ako tobou ago Sisane totono tetekamoane tokou wa oka.

⁹⁻¹⁰ Nitikale Pesasiyo e Yu yenane wene epetekademe tokome Polopala okome i yenane nepala ahoa ikimopa Yerusalem take pekene pitiane yakouno, patoa-pe wa okale okome e'e, mena. Tobou ago Sisayo anu koiso Lome take pitia yatekamotoane uku. Noanu koisopa Lome take eida akamediki. Yu yene toane potokakileka toamokou. Enipa neme wene toko.

¹¹ Lomane yatenane totono tetekakouleke no wia tukameledo tokalepa nipa no wia tukamotoane keku. Yu yenane nopala ahoa ikimopa niminimo wameadekolipa nipa i Yu yenane yonoke teyo no moa meoo tokolo-pe. Ako tobou ago Sisayo anu tokoumo Lome take eta pitia yatekamotoane ukuno, koiso opi ita wamato wa Poloyo oka.

¹² Nitikale Pesasi one koiso auapekoi ali-kiti-pala oboa mekome dikou wa oa togotokakome Polopala okome tobou ago Sisayo neke tokoumo pitia yatekamotoane uku wa wini okono, tobou ago Sisa mekota moane wetekou wa oka.

Polo Tobou Ago Ageripane Leneke

Kakome Akenemo

¹³ Ta pade-mene patatekaneyake tobou ago Ageripa natono Benaisipala Sisaria take ugu nome menaneyea. Nipa Pesasine yono moa agale akademekene.

¹⁴ Ageripa adona ta pade-mene pataka toa eida meetekaneyake Pesasiyo tobou ago-pala Polo ko oa kakome okome Pilikisiyo i Yudea ta

yopia mea tewitikakomepa padago po yapu pa mea kamotoa wawa poka.

¹⁵ Noanupa ate Yerusalem pokolupa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitika ete Kanosolo ali-kitika no mekouta nekete einagono koiso akakete ekete Polo winago pitia yakateko a kibu motokamene wa akanokoi.

¹⁶ Nitikoli ekene toto Lomane yatenane totonopa dikakoya. Koiso yakoa meketepa odene lono yakamoko. Nipa pade-kitamedo panagono koiso akakilipa einago nokome pinali one kei pia enemotoa toko. Nipa one koiso akaki yenane yonoke toto Lomane yatenane pa moa pikoya mena wane okou.

¹⁷ Eina Yu yene nopala opia oto Sisaria take nokoli podolikama koiso yopiane meatekou walaike pone mekene einago Polo oto motokapoe wane poyo ali-mene moane wetekakou.

¹⁸ Nitikolu einago nome kakale one ahoa agale okoi-kitame kamologoa i i wa one ahoa oa kakoi. Nipa einagome padele padele poanele tanemo toawea oino wene piane yatekolu pamo-kama akakala tokoli yatekou.

¹⁹ Nipa kini losu totonoke einagopala agale toonali yoa ni panago one ibini Yesu tuake wa kamo pekeneya wa Polo einagome akenemoke wene pokete ahoa okoli yatekou.

²⁰ Nitoane yakakoane mekenepa edoane pine toane pitiane yakou wane wene pikene i ago Polo-pala eya wane okou. Yerusalem pekene ne wa pitiane yakouno, patoa-pe wane okolu okome

²¹ e'e, mena. Ako tobou ago Sisayo anu koiso yatekamotoane ukuno, ita po yapu pa piane meou wa oka. Nitikalepa i ago Sisa mekota moane wetekouno, po yapu wa pitikoa poti nepikoa kamene wane anu poyo ali-kiti metekou wa Pesasiyo akeneya.

²² Nitikale Ageripayo Pesasi-pala okome einagome agale okale one-meka yakou-kale okome nipa podo-

lio yakamene wa Pesasiyo akeneya.

²³ Podolikama Ageripa-pala Benaisita ali atoa koukoai taneta note menokoi. Poyo ali-kitane ako tobou ali-kitika eni take ibini akene ali-kitika kaloa tukoa eida kibutua nokoi. Nitikolipa Pesasiyo Polo oto aua noe wa agale oa wetekakale nokale

²⁴ Pesasiyo okome tobou ago Ageripa ame-loe nepalaka ita obo a kaki-kiti kipalaka agale oane meteku. Tone lenike kakagoke ukuno, yakoe. I Sisaria takeka Yerusalem takeka Yu yene peya nooke-kama nekete kayo telo ekete ekete i poane agopa toto mekota meamele toamokono, neme wia tukakamene wa tikakoa kakala tokoi.

²⁵ Nitikoiyake one tanemo pitiane yakatapekolu one wiane tukatekoule oneme pade toameadeka. Nika tone ako tobou ago Sisayo one koiso yatekamotoane uku wa i agome oka tokolo Sisa mekota moane wetekakuno wene pikene uku.

²⁶ Siske pipia wiane wetekatekuyake i agome tanemo i wane wiane wetekatekumo pade piamoto. Tobou ago Ageripa nepa wene tane agono, nemedo opi pitia yakoa wane i ago neke lenike moane kakakuno, neme pitia yakatekoia okamo yatekene i agome tanemo i wane wene tekene pipia oyake wiane wetekou.

²⁷ Nipa po yapu pitikago Siske moane wetekakilepa one koiso ahoa ikimo i wane wiane wetekamekenepa nipa pale tekene tou. Nitamedekuno, neme pitia yatekamene wa Pesasiyo Ageripa-pala oka.

26

Ageripane Leneke Kakome Polo Pinali

One Wa Kei Pikome Akenemo

¹ Nitikale Pesasiyo Polo-pala okome pinali neke wa kei pia agale oano ta wa okale Poloyo agale oademe yono kamotokakome pinali one wa kei pikome okome

² ako tobou ago Ageripa i Yu yename no koiso ahoa ikili pinali anu wa kei piane ikilepa ne kakakoane ukuno, ke wane wediane kakene uku.

³ Nipa no Yu yatenamepa kini kaua-mikitame tanele po pitia toma pikileka emo kumo pili pili toa ikimoka neme wene tootapekolo tekene ni ukuno, i ukumo poti yakakoa meamene.

⁴ No yatene pakeke mekene tokoumo tualike laigoane Yerusalem take pone mekene tokoumo Yu yene peyame wene tiki.

⁵ Nipa Parisi yename tone losu totono-kama litia tikilepa ete Yu yene peya moa patukakete tiki toane litiane tokou. Nitima nokoule Yu yename koto enoa wene taneya mekino, no auapeadetepa einapa nimini oko wa no kei piatikiyano, omotono ta.

⁶ Opi anu koiso ahoa ikilepa eyake tiki. Akolaliyo toto Yu yename kauamikitii auapeatekamo papete oa piane toa taatekakolo kolotine nepiane mekulu tokome koiso ahoa iki.

⁷ Enile taatekakolo toto Yu yatene tuku (12) kakoa yateneka kolotine nepia meki. Nitoa nepia mekete onekele ete pia oto pia wedoa takama piki. Ali Muno Ageripa, Akolaliyo oa piane toa taatekakolo nepiane mekuleke Yu yename anu koiso ahoa iki.

⁸ Akolaliyo one eina oa pikana toa taatekoia tokomepa tua pekene yene moa kamotokamele toamoko wa wene pikipa edekolo wene pikipe.

⁹ Papetepa padele padele toane Nasarese Yesuno ibini paya tetepo takou wane wene piane mekou.

¹⁰ Yerusalem take nitoane mekene Yesuno agale litia tane yene peya mati po yapu moane pitikakala tokou. Nipa Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kiti patu kautakoane kakene tokou. Nitoanepa eina ali atoa wia tukatekoi oi pedoa pikolika oyakeno, toe wane okala tokou.

¹¹ Losu yapu kakoka ali atoa kibu moane ni Yesuke poanemo omotoane toane enekala tokou. Nitoanepa Yesuno ali atoa-pala kotimi yotokou matiyame mone ta-kitike tōa pekene ali atoaka tuku toane moane tetemekala tokou wa Poloyo oka.

Polo One Tepe Kolotini Yesuke Pekoa

*Pianelege Akenemo
(Aposelo 9:1-19, 22:6-16)*

¹² Damasikase takeka enakale tou wane pokou. Nipa enile toatekou pipia Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame wia metekoli moane pokou.

¹³ Poadene pekene enekolu lou mataike keleponokaka a tibu laigoa pā toka matiyame pitoa no payapono pia unukakale enekou. Kamo koni tobou ago Ageripa, eina papa lou pā toko toa moa patukaka. Nitika pāme nopala opia pokoi ali-kiti totopayapono pia unukakale

¹⁴ toto peya itono aua pitakolo panagome Iberu agaleke nopala okome okome Solo Solo no edeyake tete mekala toko-pe. Pinagome layo toua witikolo pitimekawe kaime ete pedekaku pokome toa tete motoko toa pinali neke wa tete motokakala toko-kale yatekene ekene

¹⁵ Ali Munago nepa te kake oko-pekolu okome neme tete mekala tokago Nasarese Yesuyo ukuno,

¹⁶ opa wete kamokoa ka. Ne pono yametekilepa anukule takama poatekago moane kakadene tekene tuku. Nitikuno, ne pono yametekumoka ne naniko yameatekoulekitika i i wa ali atoa pitikika tōawea akama pamene.

¹⁷ Iserele yatene pitikikaka e ku pa yatene pitikikaka anukumo akama pa wane wetekakenepa ne auapeane yopiane-kala kawou. Nipa eni yename ne-pala padele tokolipa toane mokala tou.

¹⁸ Eni ali atoa yomiyomu keneke mekete tikino, pā tokota meati wa kini lene kikakoa yamema pamene. Eni ali atoa Setanuke lukoa mekete

tikino, Akolalike lukoa meponomotamene. Nitikalepa Akolaliyo eya too. Eni yene no Yesuke wene tugakolipa kini poanele toma yakoike po letumekakanapa keetaapea poanele wia mitikoo. Nitoapa one wa takoa motane yene odeneya moa obokakomepa onekeya-kiti kini wa yameeo wa Ali Munoyo nopala oka wa Poloyo oka.

¹⁹ Nitikome okome tobou ago Ageripa eina pulete enekounakale tagamoane onekemo akama yakou.

²⁰ Onekemo akama yakilepa Damasikase ta laigoane tokou. Nititikoane Yerusalem takeka Yudea ta luduka pa yatene-kiti pitikikaka pima yakene ekene kini namolo poane wene wia wawa Akolalike tepe kolotini pekoia piame. Tepe kolotini nimini pekoia pianeya meadiki wa ete-kitame wene tomotono, epetanele toma pamene wane oma pokou.

²¹ Nitikolu tokome Yu yename tobou losu yapu pone kakouta no enamutukete wia tukadete wili toa kakoi.

²² Nitaneyake Akolaliyo no auapekala tokano, opika einaka einamo ita kakene ikilepa ibini akene yene-pala ibini wamene yene-palaka uku. Nipa Moseseyoka Akolaline agale tōawea akane alikitameka papete oa piane toane ikilepa pademoka anu weneme titiane wamekene eya wane uku.

²³ Keraisutataekoa nokome tete moa mea tuamedeka. Nome tukomeke ali atoa naniko kamoa pomotoa one namolo takoa kamoa pamedeka. Kamoa pokomepa Akolaliyo Yu yeneka e ku pa yateneka toa moa pā takatekamo i i wa tōawea amedeka wa Poloyo Ageripa-pala oka.

²⁴ Polo pinali one wa kei pikome nimo oa kakaka Pesasiyo teigakome okome i ago Polo leau oa kake wini okono, pademo pademota yakoa luaneya teke pinali neke wa wene bebo akataapeadeko wa telo okome okale okome

²⁵ kamo koniyali Pesasi, leau ekene wamukuno, poti uutukoane kakene ipa niminimo uku.

²⁶ Ako tobou ago Ageripayo anu ina ukumopa yatekala tokome tokano, one mekakoane ikilepa atiki toane kakene uku. Ina ukule-kitipa paigakoa taneya menano, ee nimini wa oneme wene toko.

²⁷ Tobou ago Ageripa ne eya wane yatekene uku. Akolaline agale tqawea akane ali-kitame papete wia mekapiane agalepa enipa nimini akediki wa neme wene toko-pe. Ee nimini wa neme wene toko wa Poloyo oka.

²⁸ Poloyo nimo okale Ageripayo okome wini agale tigini ikilepa noanume Keraisunole takamotoa oko-pe-kale okome

²⁹ agale tigini ekeneka ludu pitikoane ekeneka Akolaliyo eya tomotoane kini kowitikakene uku. Tobou ago neka anu agale opi yakoa meki-kitika kiwi peya no keneya ago latimotono ta wane kowitikakene uku. Noanu yono kapa po kakaneya kaku toa dikaneya kamotoane wamuku wa Poloyo oka.

³⁰ Nitikale tobou ago Ageripa natono Benaisita Yudea ta talo tane ago Pesasi toa kipala opia mekoi peya kamotoka pokoi.

³¹ Nitikale tobou ago Ageripa natono Benaisita Yudea ta talo tane ago Pesasi toa kipala opia mekoi peya kamotoka pokoi.

³² Nitikoli Ageripayo Pesasi-pala okome ae i agomepa Sisayo one koiso yatekamotoane uku wa wamoo tokapa padele poanele toameadeko, poano pa wa neme one po kotokoa wetekatekale pioo toka wa oka.

27

Polo Lome Take Ue Dipike Mea Pekenemo

¹ I yene totopa ue dipike Itali take ipete mekoaa wetekato wa oi pedoa pi-anne ta patakale Poloka ete po yapu pi-tane yene padeka-kitika tobou poyo ago Duliasine yonoke moa pianeya.

Duliasi einagopa ako odene meane tobou ago Sisane poyo yatene ago.

² Nitaneyake Esia ta matanu ludu ue dipi noai tane ta-kitike kutu pima poadeeme Aderamitiame ta pia nekene ue dipike toto peapetekoa mea pokoo. Eya ago Masedonia keneke piane Tesalonaika take opiane ago Arisakasi toto-pala opia mea poka.

³ Nitoa ue dipike mea pote podolikama Saidone take witakoo. Eidapa Duliasiyo Polo mama motokome okome neke oya-lawe mekita eta kokoa mepoano pa. Neke noateko nee eya metekete toino, pa wa okale katepitoa pome mepoka.

⁴ Wa naniko eni ta tewitikoa pokolo pupulegeme oto-kama popokakoa kaka. Nitaneyake Saiperase tame pupulege pedekale popokamoka lono ete keneya pimota a kokotoa ponokoo.

⁵ Kokotoma ponetepa Silisia Pabilia tata matanu ete pimota kusa ue muke penekete Lisia keneke piane Maira take witaponokoo.

⁶ Eni takepa tobou poyo agome toto mea poateko ue dipi pade tuku toa kakeneya. Nitapa Itali take kutu poadeeme Alesaderia pia nekene ue dipi enetekoapa pato wa toto moa mekaka.

⁷ Nitikale mea pokolo ta pataka pade-mene pupulegeme oto-kama popokakoa kaka. Nitikale Naidasi ta patukoa kutu poadete wili tokoa kawa teko tokale paka lono Keriti take pokoo. Nitapa Keriti tame pupulege pedeka lono kokotoa Salomone ta patukoa ponokoo.

⁸ Keriti matanu eko keneya pimota potii wa kutu kokotoa ponete kusa ue kojaneka tugaponokoo. Nipa Lasia ta liti pupulege popokamoko lono ue dipi pinoai taneta tugaponokoo.

⁹ Ta kainya mati patakamota eida mea kakoo. Mea kakooka Yu yene kini losule tekete nee tekei wawa noamatekoi oipa wete penaneyake pupulege tadalita uu wa noka tokene

taateko a nome kaka. Nitaneyake Poloyo eya wa pubu oka.

¹⁰ Ame-loe opido mea pokolopa ue dipi wia kaea kopapu atua ali-kiti tua too wa pubu oka.

¹¹ Nitikaleka tobou poyo agome Poloyo okamo yakamokome eya agota ue dipi yopikago ue dipi pinagota kini agale yakoa tok.

¹² Eida ue dipi pinoai tane takepa pupulege tadalita taateko a noka tokene-mene poti kilikoa piamele toamokale tekete ue dipike mekoi-ki peya matiyame Pinikisi ta kutu pipote enato wa oi pedoa pikoi. Keriti ta keneke latiane Pinikisi taapa pupulege wedoa popokoa kawamene ta tokome ni tokoi.

Pupulege Tadalita Uu Wa Noka Matiyame

¹³ Wa nani keneya pupulege poti kawia popokakale eneketepa kini oi pedoa pikoona toa Pinikisi take oyake mea tugapoo wa wene pikete eni ta tewitikoa pokoi. Nitoa Keriti ta matanu eko keneya pimotoa kokotoa ponokoi.

¹⁴ Eni ta pene tewitikoa pokooka pupulege mati Keriti lono titimoa popokawineya noka.

¹⁵ Nitoa ue dipi deko a popokakale pupulege pine wia noka lono poadete wili toa kawa teko tokale wakolo pupulegeme deko aua poka.

¹⁶ Nitikale paka kateko a mea penekete tube kusa ue muke piane ta Kooda wa ibini akene ta patukoa ponokoo. Eni de taame pupulege pedekale peneketepa po kakamoa lia aua nekene ue dipi deya oto tube ue dipike liimoa kakadete wili tokoa kakoo.

¹⁷ Ate liimoa kakatekoapa tube ue dipi pilage wia pedoa pitakaya tokale pupu yename ue dipi kouna lono poome lutua tagatapeko. Nititikoapa pupulegeme ue dipi Libia ta matanu liti ue kekulu kibi tono keneya kakeneta popokoa aua pokome wia mitikoa kaugaya tokale eya tokoi. Ue dipi pigike lekane yomoke tukane mamina

petene keawea moa pikoi. Nitikoli pupulegeme ue dipi pa popokoa aua poka.

¹⁸ Podolikama pupulege uu wa popokoa kawa aua pokale pupu yenamepa ue dipi yaapemotoa kopapu moa kusa uele pitikakala tokoi.

¹⁹ Wa podolikama ue dipi wa yaapemotoa ue dipi pupu toatekoiya wane-kiti po eya moa kusa uele pitikakala tokoi.

²⁰ Nitoapa ta pataka pade-mene lou tagoi wedome agopa takatapeneyea pa mea ponokoo. Nipa pupulege tadalita pa uu wa okoa kaka matiyame toto peya tua atuamedeko wa wene pia mekoo.

²¹ Pupu ali-kiti nee wawa noameneyea pa pupu tokoa kakoi pake Polo kini lene yoto pome kakome okome ame-lawe Keriti ta opi tewitikoa poameo wane okounakale yakoa tikinakeya. Yakoa toi tokapa nipa i ke enekakoa kawa kinikiya tadoa atua padele toamoo toka.

²² Opi wene yaapeaneyea meamene. I ue dipi uele atuatekoyake odene agoka tua atukile toamoono, piti moameo.

²³ Akolaliyo nopa one wa takoa motoka tokolo onekele takama puku agome uku. Ete piapa oneme wetekane edelo ago no kakouta nokome okome

²⁴ oya Polo piti moamea. Nepa ako tobou ago Sisane leneke poke kamedeko. Nitamedekono, Akolaliyo ne pewe witikome wini yene peyapa nekeya-kiti wa neke yonoke pikano, odene agoka tua atukile toamoo wa edelo agome onokano,

²⁵ wene yapeaneyea meati. Akolaliyo eni akedekopa taateko a too wane oneke wene tugakene uku.

²⁶ Kusa ue muke piane ta deya eni matanuke i ue dipi pewikoa pitikatekoyake uku wa Poloyo oka.

²⁷ Atoa leme (14) kakoa ta pataka-pete pupulege pa popokakoa kakomepa ue dipi Ederia wa ibini akene kusa ue lono ete otota pa

popokoa aukoa kaka. Nitikale tube likonu pupu yename pade ta nami kunuka piko patu wa eya tokoi.

²⁸ Ue kekulu piane itono pikome tokole enadete po namike kue ua tukateko a eina adeka pikutu toa enema pokoi. Itono kebonoke tugakaya wa tokoi. Nitoa titikete po uele pitikoa limo limo toa motekete yonota lido akoa kotu pia enekolipa kapidi (20) kakoa adekake itono tadeka. Kuku keneya pekete wa pitikoa limoa enekoli wagene melepu (15) kakoa adekake itono tadeka.

²⁹ Ue tigotoma pekedekale eneketepa ue kekulu tube kue pikata pewikoa pitikakaya tokale eya tokoi. Ue dipi pa lauaneya pimotoa tekete mabo kakeneya wane tuyono tene lono po kakoa uele pitikakoi. Pitikateko ta wete pata pata wa kowitooa kakoi.

³⁰ Nitoapa pupu yene tube ue dipi toa poadete eya tokoi. De ue dipi ue talike moa tukaketikakoi. Nipa mabo kakeneya pade-mene ue dipi timini lonoka uele pitikadete keneya lede eni yotokoa tokoi.

³¹ Nitikoli enekome Poloyo poyo tobou ago kakata pokome okome wini pupu ali-kiti tube ue dipi keneke toto-pala odeneka meamokolipa Akolaliyo kiwi toa moamoo-kale

³² poyo ali-kitame de ue dipike kakoa tukane po-mene wakamu toa de ue dipi paka pomotoa wakoi.

³³ Ta pene patama nokaka Poloyo e yene kowitikome okome ta pataka atoa leme (14) kakoa-peta ke enekakale mea nee noameneyano, nee pade opi moa noe.

³⁴ Kipala padeleka toamoono, ue dipi katepitoa poadetepa nee noatino noe wa ootokoapa

³⁵ e yene kakakoa palawe wane moa Akolali-pala ke wa oa popimo-tokome naka.

³⁶ Nitikale enekete peyame ke wa wedia mea moa nakoi.

³⁷ Eni tube ue dipike toto meko yene ege kadukaka oi moapa koome

kadukoa wa lene timini togoikoa kolo (276) kakoa meadekoo.

³⁸ Nee adekoa nootokoapa pupu ali-kitame ue dipi wa yaapetekakoi. Nipa ue dipi keneke lobutua pikoina witi ku moa kusa uele pitikakoi.

Ue Dipi Kusa Ue Matanuke Wia Mataloganemo

³⁹ Ta patakale enekoli e taapa maida ta patu wa padeka lono kusa ue koianeka kibi piitapekale enekete ue dipi kuka tugakoa pia enato wa eya tokoi.

⁴⁰ Ue dipi lauaneya pimotoa uele pitikakoinakeya-mene po wakamu toa wakoi. Nititikoapa ue dipi kiyotokoa pomotoa tene lono poome kebetoa kakane yomo peteneta po keetapekoi. Timini lonoka mamina petene pigike lekane yomoke ate moa tukakoi. Pupulegeme ue dipi matanuke popokoa aua pomotoa tekete ni tokoi.

⁴¹ Nitikoli pupulegeme ue dipi popokoa aua pokome ue kekulu kibi tono keneya kakeneta wia matalogaka. Tene anakoa kamotoa wago ue kibike wia mataloganeya kaka. Nitikale tene lonopa ueme lokokoa kawa pedoa tadekakolokaneya.

⁴² Nitaneyake poyo ali-kitamepa po yapu pitikatekoi yene yonoto pia paka petoa pokayano, wia tukato wa wene pikolipa

⁴³ kiwi yopikagome Polo toane mouno wene pikome tokome wia tukameo wa oka. Nitikome okome uele yonoto pia wene tiki-kiti kiwi namolo takoa uele pitoa matanuke yonoto pia poe.

⁴⁴ Ete-kiti kipa yomo pilage-kitika ueme wia pedekolokane yomo-kitika tebetaneyia pia pamene wa oka. One eni okana toa petoa peketepa padeka ue nakameneya peya matanuke witoa pokoi.

28

Molita Take Mekete Tanemo

¹ Toto matanuke eni petoa pote kaketepa eni taapa Molita ta tadeko wa wene tokoo.

² Eni take meane yename toto mama moa wedoa auapekala tokoi. Nipa ta nokome niti-pala tokale tokome toe moa yotokakete kiwi peya noe wa makutukoa motokoi.

³ Nitikakoa Poloyo toe adali wekota moa toele pitikakale toe potome kiimotokale tokome ali wia tukako kaya yomo adali pake meaneya witimotokome nokome Polono yono waneke tanianeya tuka.

⁴ One yono waneke tanianeya tukale enekete eni take yename ekete ekee i agopa ali wia tukane ago tadeko. Ue nakameneya petoa nokanake kayame tania tukamedekale tuoono, enato wa enekakoi.

⁵ Enekakoli Poloyo kaya toe pake tadekatekoakakale one-pala padeleka toamoka.

⁶ Nitikale one tigini yoa lobutuko patu, one kakota aua pitakome tuko patu wa nepikoa kakoiyake padeleka toamokale enekete kini wene wia wakete ekete i ago tuamokono, pulali tadeko wa okoi.

⁷ Eniya liti eya ago Pabiliasi one itono-mene pianey. Einagopa Molita ta talo toa meane ago. Einagome toto makutukoa motokome ta pataka teboloke one yapu moa meko a nee epetaneya takoa lawetekala toka.

⁸ Einagono etene tepe moa poto yene taneya pianey. One yene taneya pikata Polo pokome Akolali kowitikoa yono pia epetekaka.

⁹ Nitaneyake eni kusa ue muke piane ta deyakepa yene pitane ali atoa Polo mekata note-kala kakoli epetekakala toka.

¹⁰ Nitaneyake eni yename ke wa toto peya pewe wia kakoi. Wa naniko ue dipi padeke mea poadete mekooka tone mea pekete noatekoya eya ue dipike moa pikoi tokoi.

Molita Ta Tewitikoa Lome Take Pekenemo

¹¹ Molita ta tokene teboloke mea kawa pade ue dipike lewia pote mea pokoo. Eni ue dipipa Alesaderia ta pia Molita take nekeneya. Nipa

pupulege talalita taatekoakoa noka tokene-meneke pa eida pianey. Eni ue dipipa pinagome pulali Susine manata yomini kayo ekete Kasito Polokosita wa ibini akeneya.

¹² Ue dipike peapetekoa mea pote Sairakuse take witapekete ta pataka teboloke eida mekoo.

¹³ Eida mea tewitikoa pote Risiame take witapokoo. Podolikama pupulege toto nokoo lono titia popokaka. Nitoa popokoa kawa aua pokale ta pataka takutake Puteoli take witapokoo.

¹⁴ Eidapa Yesunomo yakoa motane yene kotukolo ekete ta pataka tatono (7) kakoa-peta kipala opia meato wa makutukoa motokoi. Nitikoli eida mea kawa tewitikoa Lome take pokoo.

¹⁵ Nitoa ka ludu poadete pokolopa Lome take mea Yesunomo yakoa motane yename toto noatekomo yakamotekete kotua nokoi. Padeka-kitame Apiase Makesike kotua note wa padeka-kitame eni ta patukoa Pasidia Yapu Tebolo wa ibini akene take kotua note tokoi. Nitikoli enekete Poloyo Akolali-pala ke wa oa wene weye akeneya kutu poademe poka.

¹⁶ Toto Lome take pote kakolo Lome ta yopia meane yename Polo po yapu pitikamekete yapu pade keneke one yopiateka poyo ago-pala meamele toko wa moa mekakoi.

Polo Lome Take Mekome Tanemo

¹⁷ Ta tebolo takoa patakale Poloyo Lome take meane Yu yenane tobou ali-kihi kiwi noe wa agale oa wetekakale obomoa nokoli okome anukameyo toto Yu yatene-pala padeleka toamoane tone kauamikitane totonoka tetekamoane tokoluka Yerusalem Yu yename no dekoia Lomane yenane yonoke moa pikoi.

¹⁸ Nitikoli no pitia yakatekoakoa no i ago wia tukatekole piameadekono, neke yapu pa wa wetekadete tokoli

¹⁹ Yu yename mena-kama okoi. Nitikoli ekene kini koiso tokamotonon, ako tobou ago Sisayo anu koiso pitia

yatekamotoane uku wane okou. Nipa Yu yatene koiso akoane ouno wene piamekeneka okou.

²⁰ Ina ukulekepa anu oya-lawe kipala agale oadene tekene oboa noe wane agale oane wetekakouna. Ete Iserele yename Akolaliyo taatekoia tokale nepia mekete wedia meki toane noanumeka nepianemekuleke kapa poo kakoa kebetaneyaka kaku wa Poloyo oka.

²¹ Nimo okale ekete Yudea Yu yenameka nekemo pade oto wia wetekamo toto mekota nekene Yu yenameka enika enimo wamo ne ahoa akene agale pademoka wamo tokoi.

²² Enilepa toamokoiyake ta piko peya pitiki-kitame eni weneya totono litia tiki yene ahoa ikino, pinali neke wa kei piatekomo yakoono,

²³ ipete wa oto nekete yakoo wa oi mea pokoi. Eni oi nokale eina ali peya mati Polo mekata obomoa nokoli Poloyo Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo i i wa toawea oka. Nipa Moseseyoka Akolaline agale toawea akane ali-kitameka Yesuke papete oa pianetoe pine toa olaukakome okome Yesu onepa eina Keraisus wa papete ibini oa pianetoe ago wa onekemo olaukao meka. Nipa Yesuke wene tugamotua toa enekome likonu witia titimoa olaukaoa mea ta likaka.

²⁴ Nitikale padeka-kitame winipa nimini oko wa one okamo yakoa moa wa padeka-kitame yakoa moamadete wakoi.

²⁵ Nitoa odene wene piameneya tewitikoa pokoka Poloyo agale pade oa metekome okome ae Epetane Yominiyopa tone kaua-mikitipala oatekamo Akolaline agale toawea akane ago Aisaia wene takakome eya wa akeneya.

²⁶ *Iyatene kini kaleme yakoa meake yakoa moamoa leneme enoa meake enoa moamoa toi.*

²⁷ *Iyatene kolotini lupi taneya mekete kaleme wedoa yakamele toamokolo mea lene-pala lakaputukoa yawa tiki. Enipa leneme enoa moa kaleme yakoa*

moa teketepa ipa Akolaline pekuno, noa tato wa nookedo tepe kolotini pekoia pikolipa latekou wa Aisaiayo toawea akaneyano, enipa nimini akedeko.

²⁸ Kipala i ukumo yakoe. Akolaliyo ali atoa toa motokome tokomo e ku pa yatene pitiki toa oa pupitikanaya. Nitaneyake eni pa yename one eni tokomo yakoa moi wa Poloyo oka.

²⁹ (Nimo okale yakamotekete e Yu yene one mekata tewitikoa pote agale tetoa oma pokoi.)

³⁰ Polo mali takutake Lome take mekilepa one pitika yapu pinago kue mea topo tootoko meka. One eni yapu nokoi peya Poloyo ke wa makutukoa mokala toka.

³¹ Nitioapa Akolaliyo ali atoa talo tokome tokomo Ali Muno Yesu Keraisunomoka i i wa atiki toa mea olaukakala toka. Nitikalepa enika enimo olaukamea wa padameka wamokoi.

LOMANE Poloyo Lome Yeneke Wia Wetekane Pipia

¹ Polo nopa Keraisu Yesunole-kama takama yaku ago mekene uku. Akolaliyo ali atoane wene epetekakomo-pa one agale patu kautakoane kakene oane auane yamota tokome nopa one wa kayo oa motoka tokolo ni uku.

² Enimopa Akolaliyo kiwi yatene auapekene dikou wa one agale toawea akane ali-kiti namolo namolo papete wene taka taka tokale one bokuke wia mekama-kala nekeneya.

³⁻⁴ Eni epetane ko ikilepa tone Ali Muno Yesu Keraisu ko uku. Einagopa ali latia nikilepa Depidi-loeke tawa nekeneya. One yomini-pala mekome epeteko-kama tikilepa Akolaline mana tokome taneya. Nome mea tua pokale Akolaliyo moa kamotokakilepa i agopa one manago one tele patu kautakoa mea kakono wene tamene wa taneya.

⁵ Kipa one Aposelo ali-kiti meamene wa toto pewe witikome takoa motikilepa Yesu einagome taneleke toka. Nipa e ku yatename Yesunomo yakoa mootokoa oneme tamene wa akene toa litia toa one kei pia tomotoa tokome toka.

⁶ Wini Lome take meki yene kiwi padeka-kitika Akolaliyo one wa takoa motaneya. Nipa Yesuke lukoa memotoa tokome taneya.

⁷ I agale wianemekakilepa wini Lome take meaneya Akolaliyo kipa one kolotini yene wa takoa motanekite wetekou wane tuku. Kini kowitikakilepa eni yene pewe wia kilikoa memotono toe wane toneketai Akolali tone Ali Muno Yesu Keraisuta kowitikaku-ye.

Polo Lome Take Poateka Wene Pi-anemo

⁸ I pipia titiane wiane mekakenepa Yesu Keraisu patu kautakoane kakene Akolali-pala ke wane uku. Kiwi

peyake ke wane ikilepa kini Yesuke wene tuga mekete tikimo ta piko peyake meki-kitame yakatapeadikili tekene ni uku.

⁹ Akolaline lenke kakene eya wane uku. One kowitikene-kama kiwi wene taneya kowitikoane uku. Nipa onekele wedoane takama yawa-wou wane one manake epetekoak akene agale oane mema yakene uku.

¹⁰ Nitane Akolali kowitikenepa no Lome takeka moa wetekateko wene pikepa moa wetekoa ta wane one kowitoane okala tuku-ye.

¹¹ Epetane Yominiyo no wene takaka toane kiwika olaukadene tekene kiwi enadiya wane kowitoane uku. Kipa one tele patu kautakoa kama pomotoane tekene ni uku.

¹² Nipa tone Yesuke wene tuga mekete tokomo yakaate toa mape wi-itakutukoa meatoane ekene uku.

¹³ Anu oya-lawe eya wa wene taneya meamene. Yesunomopa ete pa yatene-kiti pitikoi toane oane mema yakolu padeka-kitame yakoa motokoi toa wini Lome takeka kime yakoa momotoane tou wane lugutukoane noadene tokala tokou. Nitikala tokouyake papukamokale wete noamokou.

¹⁴ Geriki agale yakoa iki yene ni Geriki agale yakamene yene ni wene meameane yene ni wene muno meane yene enika eni yene peyame yakamotoane tekene Yesunomo ta piko peyake toaweanne oma pamedeku.

¹⁵ Nitamedekuno, wini Lome ta ludu kiwi mekika tugatekoane Yesunomo oane meadiya wane wene piane mekene uku.

¹⁶ Yesunomo toaweanne amene ya toamokolo meku. Onekemo yakoa motiki peyapa Akolaliyo telekole tokome toa mokala toko. Ete pa yatene naniko toa moademe Yu yene namolo takoa toa motokono, one eni tokomo edoane amene ya momotoape.

¹⁷ Akolaliyo ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa toa motikilepa pa kini Yesuke wene

tugakileke ni toko. One eni toko ko ikilepa Yesunomo *toaweane* uku. Enilekepa one bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Akolaliyo poanele toamene tetepo takane yene meemoa pikilepa titiketeka wipitiketeka oneke wene tuga mekete tekete nitoi.*

Akolali Ali Atoa-pala

Kotimi Yoa Mekomo

¹⁸ Akolaliyo a tibu mekome enekolo one nimini agalepa ele kule poanele toa kaukoa agopa takataapeki yename onekele takamoa poanele-kama tikili enekome kotimi yoa meko.

¹⁹ Nipa one kakome tokole wene toatiki toa padaya padaya kiwi pakeke keleyo witakakala tokoyake paya nou toa poanele pa toma yakili tokome kotimi yoa meko.

²⁰ One kakome tokole kini leneme enamele toamokoyake itono tibuta latia piane-peteka opika one latia pianeya-kiti leneme keleyo enamele toko. Keleyo enekete tekete one tele taneya meemoa pokona, Akolali wa amele toko wa amediki. Akolali kawamoko wa edoa omotoa-pe.

²¹ Akolali onepa dikane ago wa wene taneya meketekete one kei piatiki toa kei piamaoa ke wa wamoa tokoi. Nitoapa kini wenepa bebo akataapea yomiyomume agopa takatapea taneya mekoi.

²² Nipa wene muno kakeneya meku wa oake kaua kaloa kakete tokoi.

²³ Nitoapa pa tootapeneyea meemoa poko Akolali kowitzake wakete kini yoname latikoinakeya-kiti kowitzai tokoi. Nipa eya adeka ali ini kai kaya enika eni yomini latia kakoa etepea kowitzima pokoi.

²⁴ Nikepa ele kule poanele touno wene pikoile pa toma pomotoa Akolaliyo wakeneya. Nipa pamoko mea kini kini tigini toa potokataku-tukakete ya tanele toma-kala pomotoa wakeneya.

²⁵ Nitane yename Akolalinemo ete pimotoa wawa kapene peku noai taneya. Nitoapa padaya padaya peya

latia piane ago Akolali kowitzamoa onekele takamoa tekete one latia pianeya-kiti adeka pia yomini latia kakoa kowitzima nekeneya. Nitaneyake ali atoa toto peyame one kei enabuna pia-kala kamedeko. Ee nimini.

²⁶ Eni yename etepea poanele toma pokoke Akolaliyopa pamoko mea kini tigini toa potokoa ya tanele toma pomotoa wakeneya. Nitikalepa kini atoameka toa potokakete kinikane tebea piameneyea atoa yatene kini kini wa kinikane latikoa tebea pikala taneya.

²⁷ Alimeka kini atoa tebea piameneyea ali yatene kini kini wa atoa latikoane tebeane piouno wene kibutuma yakeneya. Nipa kini kini ete oto wa ya tanele tuku pekete toapa kini tiginike wa kini tokoinakale nami wipitinokala taneya.

²⁸ Nipa Akolali edeya weike wene taneya meamoono, tokamatato wa paya nou toa mekoli enekomepa kini toamatekoile-kama toma pomotoa wakeneya.

²⁹ Nitaneyake kini tepene e ku poane wene witoa tagatapeneyea mea eya toma yakeneya. Poane peku noa toa ni padaya padaya tepi moa ni lenee pia ni epetanele toma yakoi yepala poane wene pia ni ali wia tukoa ni neno-kama oa ni kapene wakoa ni kotu kabunu kawa

³⁰ ni ahoa agale oa ni Akolali-pala kotimi yoa ni ete yene paya tetepo takoa ni mate agale oa ni ele kule poanele titia toa ni etene ninetane agale tagoa toamoa

³¹ ni ete ali atoake wene meameneyea mea ni ne auapeane ile tou wa oake toamoa ni ete yene mama moamoa ela moamoa tiki.

³² Enika enile tikileke Akolaliyo one totono litikome kibu moa tukoono wene teketeke pa toma yaki. Nika kini eni tikina toa ete yenam toma yakile eneketepa epetanele tiki wa kei pikala tiki.

¹ Anu oya enika eni poanele tikipa poanele mati eni tiki wa neme-kiti kikoa akakilepa pinali neke wa kikoa eke toko. Nemeka enika eni poanele toma pekeke okono, pinali neke wa kei piamele toamoko.

² Enika eni poanele toma yaki-tikipa Akolaliyo kini tanemo pitia yakoa kibu motikilepa kiyoke-kama tokono wene totome toko.

³ Enika eni poanele nemeka pa toma yakeke ete yename poanele tikimo pitia yakoa toawea akakepa nipa Akolaliyo ete yene kibu motokome nepa kibu moamoono wene pianeya meke toko-pe.

⁴ Akolaliyo ne pewe-kama wia poti mama moa tokoyake one eni tokolepa neme pale tane tetepo takoa meko patu. Nipa neke poanele tewitikoa oneke tepe kolotini pekamotoa nepia mekome tokome ni pewe-kama wia kako wa neme wene toamoko patu.

⁵ Ae, oneke tepe kolotini pekamotoade kolotini lupi taneya meke toko. Widikakolekepa Akolaliyo nepala kotimi yoa mea kibu moo. Nipa ali atoa-pala kotimi yoa mea kiyoke takoa eneka-petepa nitoo.

⁶ Enipetepa Akolaliyo ali atoa kini kini toma yakoileke nami wia topo takakala too.

⁷ Pade-kitame epetanele toma yaketepa nipa Akolaliyo pa tootapeneya meko toa kiwika meadiya wa wene pia mea ni Akolaliyo kiwi kei piatekale toa enekala toa ni mea kama poatiki ka tuku tokoa kawa tekete epetanele toma yaki. Nitiki yene-pala Akolaliyo ke wa topo takakome mea kama pomotoa toademe toko.

⁸ Pade-kitame nitameneyaka kinikile-kama toa nimini agale yakamadete wawa poane peku noa tikilipa nipa Akolaliyo topo takakome kotimi yoa mea tete meademe toko.

⁹ Poanele toma yaki peya Akolaliyo eni tete mea ke enekoamekakilepa Yu yene namolo takoa ni Yu yeneke lokoa pa yatene ali atoa kikilikoa toademe toko.

¹⁰ Epetanele toma yaki peya Akolaliyo one pa tootapeneya meko toa memotoa tokome kei pia tepe kolotini kilikoa pikoa toademe toko. Nipa Yu yatene namolo takoa ni kiwike lokoa pa yatene ali atoa kikilikoa toademe toko.

¹¹ Nipa Akolaliyo Yu yatene ali atoa e ku pa yatene ali atoa takoa enoa akakilepa Yu yatene e ku pa yatene midi piitapeane tetepo takoa toko.

¹² Akolaliyopa Mosesene totono yakamene pa yatene ali atoame poanele tokoileke nami wia kibu motikilepa nipa one totono ete pimota koiso ahoa kibu moa atukoo. Eni totono yametane Yu yename poanele tokoileke nami wia kibu motikilepa nipa eni totono kime tetekadiki wa eni totono litikome koiso ahoa kibu moo.

¹³ Akolaliyo ali atoa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekilepa Mosesene totono yatekoileke tokoya mena. Eni totono litia tokoileke ni toko wane ekene uku.

¹⁴ Moseseyo one totono pa yatene ali atoa yameameneyake padekakitame kini weneme epetanele toma yaki. Nipa eina totono yakoa motane tetepo takoa tiki. Enipa kini tepeme epeteko tamene wa oko toa tiki.

¹⁵ Ile poanele tadeku ile epetanele tadeku wa tepeme takataku-tukakono, Akolaliyo Mosesene totono kini tepene lukane tetepo takoa tiki.

¹⁶ Akolaliyo ali atoa takoa enekilepa kini tepene meaneya yawa takoa enoa akakala too. Nipa Keraisu Yesu one patu kautakoa kakome nitikamotoo. Enipa Yesunomo pine toane oane metekuna toa too.

Yu Yene Mosesene Totonoke Lukoa Meanemo

¹⁷ Ae, anu oyago neme-kiti Yu ago kaku wa oa ni Mosesene totonoke tugoane meku wa oa ni Akolaliyo Yu yatene-pala oya kakoa meko wa mate agale oa toko.

¹⁸ Eya waka neme-kiti oko. Akolaliyo wene pikole wene taneya

meku wa oa ni Mosesene totono olaukaneya tekene epetanele-kama takoane tuku wa oa

¹⁹ ni leneta lianeya meki-kiti yono moane ka yameane auane pone ni yomiyomu keneke meki-kiti pa takoane tuku wa oa

²⁰ ni Mosesene totonokepa Akolaliyo wene takanemo niminimo-kama kabe koukoa wia mekaneya pikono, eni totonopa wene meamene-kiti i i wane olaukoane mati-kitika mane mane oane tuku wa enika eni mate agale neme-kiti okala toko.

²¹ Ae, anu oyago ete yene wini mane mane ekeke pinali neke wa mane mane wamokono, dekolo toko-pe. Panagoneya kode moameamene wa mane mane ikilepa kode noake oko patu.

²² Mone padane atoa tebea piameamene wa mane mane ikilepa padane atoa tebea piitikoake oko patu. Pa yene kini yoname latia kakoa lodo yoa kowitikiya-kiti kote motuku wa neme ikilepa kini losu yapu keneke pianeya-kiti kode moake oko patu.

²³ Mosesene totonopa ne Yu yatenamne pikoa kako wa neme-kiti mate agale ikilepa eni totono tetekama peke Akolali ya takatekoake oko patu.

²⁴ Nilekepa Akolaline bokuke eya wa papete wia mekaneya piko. *Yu yene kini toma pikilekepa pa yatenamke tikit patu wa one ibini tema piki.*

²⁵ Mosesene totono litia teke pene opiane matiyane kepene teigamotoa tokolopa nipa Akolaliyo eni matipa one wa takoa motoko. Ae anu oyago nedo kepene teiganeya meake Mosesene totono tetekakolopa nipa Akolaliyo nepa kepene teigamene ago tetepo takoa meko.

²⁶ Mone pa yatene agome one kepene teigameneya meake eni kiyo akene totonodo litia tokolopa Akolaliyo einagopa kepene teigane ago tetepo takakome one yatene ago

wa takoa motoko. Enipa nimini ukuppe.

²⁷ Nika dikane pa yatene agopa one kepene teigameneya meake eni totono litia tokomepa ne-kiti eya wa kikoa akademe toko. Nepa kepene teiganeya meko Yu agome eni totono bokuke wia mekaneya pikoa kakeke tetekakala tadeko wa ne kikoa akademe toko.

²⁸ Yu agopa one tepene paya wene pimotoake kepene teiganeya mekomema nipa one eni adekapa yoname pa tokoo pianeya pata pale taneya.

²⁹ Akolaliyo panago-kiti i agopa one nimini Yu yatene agono, one wa takoa motoko agopa one adekapa kepene tokoo pianeya mena. One te-pene pianeya. Eni adekapa Epetane Yominiyo pianeya. Nipa Mosesene totono litia taneya mena. One eni te-pene piane adekapa ali atoame enoa kei piamiciyake Akolaliyo enoa kei piko.

3

¹ Akolaliyo toto Yu yateneka e ku pa yateneka takoa enamene ya midi piitapeane tetepo takoa mekono, toto Yu yenepa edeya weike kepene teigako patuno, tokamota, pa meato wa totome amele toko patu.

² E'e mena. Akolaliyo toto Yu yateneka ele kule toa pewe wia yopia meko. Tobou kakoa pewe eni witikomepa one agale pikoa kamene wa toto yateneka takoa oa metaneya.

³ Nitaneyake toto yateneka padeka-kitame one agale yakoa moamokoi. Nitikoino, Akolaliyo kiwi yateneka auapekenepa dikou wa oa pikana toa taatekoaa toamoko patu.

⁴ E'e mena. Ali peyamedo kapene wakoa okolipa Akolaliyo niminimo-kama oo. Enilekepa Akolaline bokuke one-pala akenemo eya wa wia mekaneya piko.

Pademo pademo ikilepa niminimo-kama wini oko wa peyame oi. Peyamedo ne koiso ahoa eketepa padele padeleta neme

*tikilepa niminile-kama tadeko
waka oi wa padame wia
mekaneya.*

⁵ Totome poanele tikilepa Akolaliyo niminile tokole keleyo witamotoa tokono, tone eni tokoo poaneleke Akolaliyo kibu motokomepa poanele onemeka toko wa totome amele toko-pe. Enipa itono peku noai tiki-kiti paya nou toa mekete ikina toane uku.

⁶ Akolaliyo nitikome toamoko. Akolali onedo *kiyoke-kama meamokomo* too tokapa nipa ali atoa edoa takoa enoa akamotoa-pe.

⁷ Panagome eya wa-ktiti paya nou toa mekome oo. Yomiyomume tole pa wedoa witakako toapa anu kapene wakoane uku agaleme Akolaline nimini agale keleyo witakakala toko. Nitikolo peyame one kei pikala tikino, Akolaliyo eni kapene wakoane uku agaleke edoa kibu momotoa-pe wa panagome-ktiti oo.

⁸ Nimo wado ikilepa epetanele witamota tekete poanele toma pato wa okome oo. Pade ali-kitamepa noanuka enimo uku wa no akoa akedikili yateku. Dikoa kapene yokaki yene nami wia enatiki toa Akolaliyo kibu moademe toko.

Kiyo Akenele-kama Toko Ago

Odeneka Meamoko

⁹ Nipa toto Yu yene mea epetekakete ete pa yatene moa patukakono, Akolaline leneke atiki toa meamele toko wa totome mate agale amele toko patu. E'e mena. Yu yeneka e ku pa yateneka toto peyapa tone toko poaneleme moa labakaneya meko. Enipa kipala wete olaukakounakamo uku.

¹⁰ Nikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Kiyo akenele-kama toko ago odeneka meamoko.

¹¹ *Akolalinemo wene taneya meko ago odeneka meamoko.* Akolali mekota poateko ka tuku toa kako ago odeneka meamoko.

¹² *Ali atoa peyame Akolali tewitikoa wakete etepea pale toma pekeneya.* Epetanele toko ago odeneka meamoko.

¹³ *Nipa tuane ago pade oloyo tootokoa itonome kauameneka kotimi atepea noko toa kini tomo pookepa poanemo atepea witakala toko.* Kini kekemepa ete yene oa yotokakala tiki. Kini kabunumepa kayame tania tukou toa oa potokakala tiki.

¹⁴ *Kini kabunumepa ele kuleme ke enekakolo memotoa ete yene-pala poanemo oa kaki.*

¹⁵ *Lene pia mekamotekete pitakete ete yene pa wia tukapokala tiki.*

¹⁶ *Padeka padeka yaketeka ete yene tete mea ke enekakole toma yaki.*

¹⁷ *Tepe kolotini kilikoa meamene agopa tokolo meki.*

¹⁸ *Akolali piti motikileka toamiki wa panagome Akolaline bokuke wia mekaneya.*

¹⁹ Moseseyopa ile tamene ile toameamene wa one totono yametikilepa eni totonoke lukoa mekoi peya kikilikoa yametaneya. Nitaneyano, Akolaliyo koiso akakapetepa poanele padeleka toamene ago no i meku wa teyo oo tokolo-pe. Peyame one eni totono tetekakala tiki.

²⁰ Padameka eni totono litiane tootapekuya tekene Akolaline leneke poanele toameneya meku wa amele toamoko. Eni totonomepa ali atoane poanele i i wa keleyo wene taka taka tokolo tekene ni uku.

Akolaliyo Ali Atoame Poanele Toameneya

Meane Tetepo Takoa Wene Keaneyea Mekomo

²¹ Opa eina namolo totono ete pimotoa Akolaliyo one ali atoapa poanele toamenye yene tetepo takoa wene keaneyea mekome toko totono yameteko. Nipa Moseseyo one totono wia mekakomeka ni Akolaline agale toawea akane ali-kitame kini buku wia mekaketeka i i wa deka deka toa wia mekapiane toa opi taateko ya meteko.

²² Akolaliyo one ali atoapa poanele toamenye yene tetepo takoa wene keaneyea mekilepa pa kini Yesu

Keraisuke wene tugakileke toko. Nipa oneke wene tuga meki peya midi piitapeane tetepo takakome toko.

²³ Yu yateneka pa yatene-kitika toto peyame Akolaline totono tetekaketepa one mekome tokole kotuke adekoa meamele toamokolo pa meko.

²⁴ Nitikoyake Keraisu Yesuyo toto oto toa moademe tuaneya tokolo Akolaliyo pa pewe witikome totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko.

²⁵ Ali atoa kini poanele tokoike tua atukayano, neke kamate ponomotoa tuamene wa Akolaliyo Keraisu Yesu moa wetekaneya. Nipa ali atoa oneke wene tugakolipa kini poanele tokoike po letumekakana keetapea wene keaneya meademe tokome ni wetekaneya. Nitoapa kini tokoi poanele oneme enoa wawameneyake one lenke poanele toamene meane tetepo takakome tanele eni yametaneya. Papetepa ali atoame poanele tokolika Akolaliyo tigotokoa layo wete pitikameneya.

²⁶ Nitaneyano, opi onepa poanele-kama kote motokago mekomeke tadeko wa totome wene tomo-toa tokome Keraisu tone tokoo poaneleke tumotoa moa wetekaneya. Opa Akolaliyo Yesuke wene tuga meki-kitipa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko.

²⁷ Akolaliyo toto toa momota tekete tone wa kei pia mate agale oko patu. E'e mena. Ni edoa-mo. Mosesene totono litiane tootapekene epetanele-kama tuku wa padameka mate agale amele toamoko. Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa toa motikilepa tone Yesuke wene tuga mekoleke ni toko.

²⁸ Nipa panagome-kiti Mosesene totono litia tootapeamokomeke Yesuke wene tugakolopa Akolaliyo einagopa poanele toamene ago tetepo takoa wene keaneya meko.

²⁹ Akolaliyo pa yatene-kiti wawa Yu yatene takoa talo toa meko patu.

E'e mena. Yu yateneka e ku pa yateneka toto peya Akolalike-kama lukoa meko.

³⁰ Akolali wa oateko agopa one odene meko. Ni agomepa kepene teigane agoka kepene teigamene agoka Yesuke wene tugakolopa poanele toamene ago tetepo takoa wene keaneya meko.

³¹ Nipa Yesuke wene tugoane mekuno, Mosesene totono edeya weike litiku patuno, tokamota wane ekene ukutu-mo. E'e mena. Yesuke wene tuga meketepa nipa Mosesene totono wedoa pikoa kako.

4

Eberame Akolalike Wene Tuganeleke

Poanele Toamene Ago Tetepo Takanemo

¹ Nipa tone kaua ago Eberameke edemo ato patu.

² Eberameyo epetanele toma pekenelekedo Akolaliyo onepa poanele toamene ago tetepo takoo tokapa nipa Eberame pinali one wa kei piamele too toka. Nitoo tokake Akolaline lenke kakome pinali one wa kei piamele toamene ya.

³ Akolaline bokuke Eberameke eya wa wia mekaneya piko. Akolaliyo tou wa ikilepa nimini taatekhoa toatekomo eni oko wa Eberame Akolalike wene tuga meaneya. Nitaneleke Akolaliyo Eberame poanele toamene ago tetepopa ni takaneya.

⁴ Panagome-kiti panagono pupu takakolopa pupu pine agome topo toa kue eya ete metekilepa iya pa puputuanenewe pewe witikene meteku wa metekoya mena.

⁵ Akolaliyo pa puputua pewe wiou toa tokome poanele tiki ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko. Nitikono, panagome-kiti Mosesene totono litia tootapeamokomeke Akolalike wene tugakolopa Akolaliyo one eni wene tugakoleke einagopa poanele toamene ago tetepo takoa wene keaneya meko.

⁶ Mosesene totono litia tootapeamele toamokaleka Akolaliyo poanele toamene tetepo takane agopa kolotine meatekaleke Depidiyo papete eya wa wia mekaneya.

⁷ *Akolaliyo kini poanele tokoike poletu mekakana kea wawa ni kini poanele moa agopa takatapea taneya mekoi-kitipa kolotine meoi.*

⁸ *Nipa poanele toma yakaleka Akolaliyo poanele toamene tetepo takane agopa kolotine meoo wa wiamekapaneaya.*

⁹ Kolotine meoi wa ikilepa kepene teigane Yu yeneke odene akeneya patu. Kepene teigamene yatene-ktiki kikilikoa okome akeneya patu. Nikepa eya wane okouna. *Eberame Akolalike wene tuganeleke Akolaliyo one poanele toamene tetepopani takaney.*

¹⁰ Nipa Eberame einagopa poanele toamene ago tetepo takakilepa Akolaliyo manipete titia taneya-pe. Eberame one kepene wete teiganeya mekale titia taneya-pe. E'e mena. One kepene wete teigameneaya pa mekale titia taneya.

¹¹ Nititikaneyake Eberame pinali one wa kepene teigamotaneya. Nipa one kepene wete teigameneaya pa mekome Akolalike wene tugakale Akolaliyo one poanele toamene ago tetepo takane adeka eni pianeya. Akolaliyopa naniko pa yatene-kitika kepene wete teigameneaya pa mekete oneke wene tugakoileke poanele toamene yene tetepo takateka adeka eni deko piopianey. Nitanyano, eni yene peyane pinepa Eberame.

¹² Kepene teiganeya meki Yu yeneke kini pinepa Eberame. Eberame one kepene wete teigameneaya pa mekome Akolalinele takama yakene toa Akolalike wene tugoa meki Yu yeneke uku.

Akolaliyo Dikou Wa Oa Piane Toa Tokome

Oneke Wene Tugaki-kiti Auapekomo

¹³ Oneme latiane pikou taapa nemeka neeke tama pokoi yenameka

yopia mema pomotoane yameou wa Akolaliyo Eberame-pala oa pianeya. Akolaliyo nimo ikilepa Eberameyo one totono litia tokale tokome akeneya mena. Eberame oneke wene tugoa mekale tokome ni akeneya. Nipa Akolaliyo Eberame poanele toameneya meane ago tetepo takakome tokome ni akeneya.

¹⁴ Akolaliyo nitameneaya eina papete oa pikana toa taatekoaa tokome kini totono litia tiki-kitido one mana kono-mikit latikoa auapekome too tokapa Akolalike wene tugakilepa edeya weike toko-pe wa totome oatekole pioo toka. Ni Akolaliyo dikou wa Eberame-pala eina oa pikilepa pata pamo eni akedeko waka oatekole pioo toka.

¹⁵ Nitoo tokake padameka kini totono oyake litia tootapeamele toamokono, Akolaliyo kotimi yoa mea kibu moo. Ae, kini litia toatiki totonodo piamokolopa Akolaliyo ali atoa kini totono tetekakala tiki wa akamele toamoko.

¹⁶ Akolaliyo one papete oa pikana toa taatekoaa tikilepa ali atoa oneke wene tugakileke toko. Kini totono litia tikileke tokoya mena. Ali atoa auapekilepa pa pewe witikene tou wa wene toopikana toa toko. Ni Eberameke tagoi yene peya auapeou wa wene toopikana toa toko. Nitikome Mosesene totono litia tiki Yu yene takoa auapekoya mena. Eberame tane toa oneke wene tugoa meki pa yeneke pa pewe witikome auapeko. Nitikono, toto peyapa Eberamene mana kono-mikit wane uku.

¹⁷ E ku yatene opia tagateko ago ne moane latikuna wa Akolaline bokuke wia mekaneya pikono, Akolaliyo Eberame einagopa toto peyane kaua ago tetepo takoa meko. Eberame wene tugoa meane ago Akolaliyopa tuane ali atoa moa kamotokoa ni eya kuya wete witamene-kti witamotoa kayo oa toko.

¹⁸ Akolaliyo dikou wa oa pikana toapa edoa taatekoaa tamele toko patu wa Eberameyo oake poti nepia meaneyano, Akolaliyo e ku yatene

peya mati Eberameke tama nekene tetepo takoa meko. Nipa *neeketama pokoi yenepa tagoi keneya aloatagatapeoi* wa oa pikana toa taatekoa toko.

¹⁹ Eberame einagopa mali ege takupeta kadukoa (100) tadiya ponokale koto kawane kaku ago tuadene meku wa wamoa ni tiobatoa. Sera atue deya tokome one mati opikamele toamoko wa wamoa tokome Akolalike wene tugoa meanaya.

²⁰ Nipa poome toameneyा nepia mekilepa Akolaliyo oa pikana toa taatekoa toamoko patu wa wameneя one taatekoa toatekale pa nepia meanaya. Nitoapa Akolalike-kama wene wedoa tugoa mea one kei pia tanaya.

²¹ Nipa Akolaliyo tou wa oa pikana toa taatekoa tamele toko wa wene tanaya meanaya.

²² One eni wene tuganelekepa *Akolaliyo Eberame einagopa poanele toamene ago tetepopa ni takaneya*.

²³ One wene tuganeleke poanele toamene ago tetepopa ni takaneya wa padame wiamekakomepa Eberameke odene akenaya mena.

²⁴ Totokeka akenaya. Tone Ali Muno Yesu tuaneyा pikale moa kamotokane ago Akolalike wene tugoa meko-kihi totoke uku.

²⁵ Einago Yesupa tone tokoo poaneleke tumotoa Akolaliyo moa wetekaneyा. Nitoapa totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keanaya meademe tokome one moa kamotokanaya.

5

Akolaliyo Ali Atoa Toa Motikilepa

Kini Yesuke Wene Tugakileke Toko

¹ Tone Yesuke wene tugakileke Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keanaya mekono, poi pitikolo tokome poti kilikoa meamele toko. Tone Ali Muno Yesu Keraisу nome mea tuaneleke toko.

² Oneke wene tugakolo tokome one etename pewe wia yopikota meamene wa yametaneyake toto eida-kama meko. Nipa a tibuke Akolali pa tootapeneyা meko toa totoka meemoa poo wa kolotine yako.

³ Ke enekakolo meake wedia-kama meko. Nipa Akolaliyopa onekele takoa wawameneyা poti takoa togakete toatekole ooyametekono, ke wa kolotine meko.

⁴ Ke enekakolo meake onekele poti takoa togoo tokolo enekome Akolaliyо totopa nitatiki yene tadeko wa kei pioo. Toto kei pioo wa wene teketepe nipa one wipitikome toatekale taatekoa too wa nepia meko.

⁵ Nitoa nepia-kala mekilepa eya wa wene tanaya nepia meko. Oneme totoke wene meko tagatapeko wa wene tomotoapa one Epetane Yominis totoke moa wetekaneyano, one taatekoa toatekale nepia mekilepa poi nokotikameneyা nepia meko.

⁶ Pinali tone wa toa moamele toameneyake toto poanele tokokitike Keraisу taatekoa nome mea tuaneyा. Nipa Akolaliyo one tuateka oi meepikana toa taatekoa tuaneyा.

⁷ Panagome-kiti Mosesene tonono litia *kiyo* akenele tokagoke tuamou wa wene pikomeke nee epetaneyaka-maka lawetoa auapeko agoke tudeme oko patu.

⁸ Totome poanele toma yakoloka kiwi toane mou wa Keraisу nome mea tuaneyा. Nipa kipa one kolotini yene wa wene tomotonon ta wa Akolaliyo okana toa nitaneyা.

⁹ Yesuno kamate ponokaleke Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keanaya meko. Nitikono, Akolaliyo ali atoa-pala kotimi yoa mekome kibu motoka-pete Yesuyo toto kei pia toa moo tadeko.

¹⁰ Totome Akolali-pala poi tejia meko-peteka etenane wene kekou wa manago Keraisу totoke tuaneyा. Nitaneyake tone Akolali-pala odene wene pianeyা mekono, Akolaliyo toto-pala edoa kotimi yoa mea kibu

momotoa-pe. Opa kiwi toane mou wa Yesu one etene mekota mea kakono, Akolaliyo toto kibu moamoo.

¹¹ Kibu moamoo wa wene taneya mekete eya wa oa toko. Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo taneleke totopa one etene-pala oya kakoa mekono, Akolali-pala ke wa kolotine yako.

*Poloyo Eyagota Adam Keraisutake
Akenemo*

¹² Adam odene agokepa poane totono itonoke tageneya. Eida eni tageneme enipete titimoa ali atoa toma-kala nekeneya. Ali atoa peyame poanele toma-kala yakete tekete nitaneya.

¹³ Moseseyo one totono wete yameameneyake ali atoame poanele toma yakeneya. Nitaneyake eni totono piameneyea tokome Akolaliyo kini eni poanele tokoike po letu pikoa mea kibu moatekalee pade piameneyea.

¹⁴ Nitaneyake Adam einagoke titimoa Moseseseke tugoapa ali atoa peya toma-kala nekeneya. Kini poanele tikilepa Adam einagome Akolaline totono tetekakome tanele toameketeketuma-kala nekeneya.

Adam einago mekilepa naniko taateko noateka ago Keraisu adeka pia meaneya.

¹⁵ Nitaneyake einagotapa odenele tane agota mena. Odene ago Adam einagome poanele tanelekepa ali atoa peya mati toma-kala nekeneya. Wa Akolaliyo padele akole tikilepa eya taneya. Panagome-kti panago nami kakameneyea padeya pa meou toa padena ago Yesu Keraisu moa wetekaneya. Nitikale nokome ali atoa peya mati pewe wia tagama pekeneyea.

¹⁶ Akolaliyo ali atoa nami kakamo Keraisu pa wetekaneleka odene ago Adameyo titia tane poaneleka odene kotu kakoa taneleta mena. Odene agome padele poanele tanelekepa oneke tagoi peya Akolaliyo koiso akoane kibu mou wa oa pianeya. Wa ali atoame poanele-kala toma

yakolika Akolaliyo Keraisu moa wetekakilepa kipa poanele toamene yene tetepo takoane wene keaneya meou wa wetekaneya.

¹⁷ Odene ago Adameyo poanele titia tanelekepa ali atoa peya tuatekoi peku laweteko agoke lukoa mea toma-kala nekeneya. Wa Akolaliyo padele akole tikilepa ali atoa peya poanele toamene tetepo takoane wene keaneya meada wa nami kakamo pewe-kama wia kako. Nipa padena ago Yesu Keraisu patu kautakoa meki-kitipa tobou ali atoa latia meemoa pomotoa toko.

¹⁸ Titia tane poanele odenelekepa ali atoa peya kibu moamele taneya tokome toma-kala nekeneya. Nitaneyake padele kiyo akenele odenelekepa ali atoa peya poanele toamene tetepo taneya meamele tokolo meemoa poadete tiki.

¹⁹ Odene ago Adam einagome Akolaline agale tetekanelekepa ali atoa peya mati poanele tane yene tetepo taneya meaneya. Nitaneyake padena agome Akolaliyo tamene wa okana toa litia tootapeanelekepa ali atoa peya mati poanele toamene yene tetepo taneya meoi.

²⁰ Moseseyo one totono yametekilepa ali atoame ele kule poanele keleyo toma pomotoa taneya. Nitaneyake ali atoame poanele toma pekene toa Akolaliyo pewe wima pokome moa patukatapeneya.

²¹ Ali atoa kini toma pekene poaneleme kiwi moa laboa yopima nekeneya tokome toma-kala nekeneya. Akolaliyo pewe wia yopima pikilepa ali atoa poanele toamene yene tetepo takoane wene keaneya meou wa toko. Nipa tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoa kakete meemoa pomotoa tokome ni toko.

6

*Tone Keraisu-pala Lipuaneya Mea
Tukomo*

¹ Ina okounakalekepa nipa eya wa amele toko patu. Totome poanele

toma pokotoa moa patukakome Ako-laliyo pewe ate toa wima poo. Pewe ate toa wima pomotono, poanele pato wa ato-pe. Enimo wamato-li.

² Poane peku laweteko agoke lukoa mekoota mea tuumotekete pou toa tone namolo poane wene wia wakeneya mekono, eina namolole edoa pa toomoa pato-pe. Enile pa toma poamato-li.

³ Anu oya-lawe totome Yesuno ibini wedekoa ue motikilepa nipa one-pala deko tuou toa tokoo. Enipa wene toamikiti-pe.

⁴ Totome ue motikilepa one-pala deko tukolo moa oloyo taneya piou toa tokoo. Nipa Akolaliyo pa teleta tootapeneyea mekome Keraisu moa kamotokakana toa totoka wete moa kamotokakale meou toa weneya totono litia toma poadete ue motokoo.

⁵ Tone Keraisu-pala odene ka deko tuou toa mekono, one moa kamotokane toa totoka moa kamotokane meemoa poo.

⁶ Nitono, totome eya wene toko. Tone namolo poane wene tepene pa meaneya yomo lekaneyake Yesu-pala odene ka wia dekaneya kawou toa mekilepa eina namolo wene wia wawadete toko. Nipa tone poaneleme toto moa labaneyea mekota tewitikoa poadete toko.

⁷ Ali pade tua pokolopa nipa one poaneleme one wa moa labakamele toamoko.

⁸ Keraisu-pala odene ka deko tuou toa meketepa eya wa wene toko. Toto tuake wa kamomotekete one-pala lipukaneya meemoa poo.

⁹ Keraisupa one tukale moa kamotokane tokome wa tuamoo. Wa tuamateko ago tokome tukileme one wa lauaneya piamoo.

¹⁰ One tukilepa ali atoa tone toko poanele wia atukataapea taneyano, wa pade tuamoo. Opi Keraisu meemoa pikilepa Akolalinele-kama takoa meemoa pokoo.

¹¹ Nitikono, kipa kini tokoi poaneleme kiwi moa labaneyea

mekoita mea tuane tetepo takoa meamene. Nitikete Keraisu Yesu patu kawa keleko mekete Akolalinele takoa mema pamene.

¹² Kini tokoi poaneleme kiwi moa labakoa talo tomotoa laukameamene. Nipa ele kule poanele toatiki wene ponoko toa litia toameamene.

¹³ Kini yono kawa lene eyame poanele tomotoa laukameamene. Nitameneya Akolali neeke-kama lukoane meou wapa tuake kamoa pekene yene tetepo takoa meamene. Nipa yono kawa lene ika iyame nekele takakilepa epetanele-kama tou wa oneke lukoa meamene.

¹⁴ Kini papete litia toatekoi totono litiku pekete toa teko tokale wakoi. Opi pewe-kama wia kako agoke lukoa mekete tikino, kini tokoi poaneleme kiwi wa moa labakoa talo tamele toamoko.

¹⁵ Ina okounakalekepa totome eya wa amele toko patu. Eina namolo totonoke lukoa meameneya pewe-kama wia kako agoke lukoa mekono, poanelepa atiki toa tamele tokono, tato wa ato-pe. E'e mena.

¹⁶ Nekele-kama takouno, kueme topo toa moa egetamene wa panagoke lukoa meketepa nipa einagome ta wa okale-kama litia toi. Enakale toa poaneleke-kama lukoa meketepa poanele etepea toa tua poi. Nitameneya Akolali neke agale-kama yakoane tou wa oneke lukoa meketepa one lenke poanele toameneya meane tetepo taneya meemoa poi. Enipa nimini ukutu-pe.

¹⁷ Anu oya-lawe kiwi papete poaneleke-kama lukoa meake opi lukoa meamekete tiki. Naniko olaukane totono pine toa litia tekete tikino, Akolali-pala ke wane uku.

¹⁸ Kipa poaneleke-kama lukoa mekoita Akolaliyo toa motaneyano, opa kiyo akeneleke-kama lukoa meatiki yene latitapeneyea mekete tiki.

¹⁹ Anu oya-lawe kipa wene meamene yeneno, kime yakatiki toane eya wane uku. Papete kini kawa yono lene kabunu ika iyame

poanele tou wa poaneleke lukoa mekete abeyale ele kule ya tanele toma yakoi. Opi nitameneya kini kawa yono ika iyame *kiyo* akenele tou wa epetanele toma pamene. Nipa panagome kueme topo toa moa egetaneyea meou toa mekete kinikile toameneya Akolalinele takama pamene.

²⁰ Papete poaneleke-kama lukoa meketepa epetanele toma pamedeku wa wene toamokoi.

²¹ Opi poanele-kama tekete tadeko wa ya tokolo mekete tiki. Eni ya tanele toma yakoinake edeya nami enekoi-pe. Widikoado pa toma yaketepa padeya epetaneyea moameneya tua atutapepoi.

²² Nitatekoiyake kipa kini tokoi poaneleme moa labakaneya mekoitake Akolaliyo toa motaneya. Opa kueme topo toa moa egetaneyea meou toa onekele-kama takama yakete tiki. Nitoapa padeya epetaneyea mou toa wene *kiyo* akeneya mekete mea kama poadete tiki.

²³ Eya wane ekene uku. Poane pekudo noai tekete kū poaneyea enou toa etepea tua poi. Akolaliyo kiwi pa pewe witikome peku lawetekale noai tekete kū epetaneyea enou toa mea kama poi. Nipa tone Ali Muno Keraisue Yesu patu kautakoa kakete nitoi.

7

Adona Mekete Toatiki Adeka Pi-anemo

¹ Anu oya-lawe kipa Mosesene totono wene tiki yeneno, eya wane uku. Panago tuameneya pa mekomepa eni totonome moa lauaneya meko.

² Motane atoa pade one ana pa mekolopa nipa eko tutu pade alike pamele toamoko. Anado tukolopa nipa tutu pade alike oyake pamele toko.

³ Ana wete tuameneyake eko pade alike pokolopa nipa ete-kitame i atoa nepa mone poamateko alike wini pokono, pamoko atoa tadeko

wa iki. Wa anado tukolopa kinita adona mekete toatiki totonome moa lauaneya meamoko. Nipa tutu pade alike pokolopa i atoa nepa pamoko atoa wa padameka amele toamoko.

⁴ Anu oya-lawe kipa yomo lekaneyake Keraisuno tigini-pala odeneka wia dekane tetepo taneya mekete tikino, Mosesene totonome moa lauaneya meamekete tiki. Opa atoa pade ana tukolo pade alike pou toa kipa Keraisuke lukoa mekete tiki. Kū wedoa tuou toa onekele takama pomotoa tokome Keraisue einago tukale Akolaliyo moa kamotokaneya.

⁵ Papete tone poane wene litia tokoo-petepa Mosesene totonome mena wa akenele ele kule poanele toada wa totome wene pia tokala tokoo. Nipa poane kū tuou toa tua atua poatekoole tokoo.

⁶ Papetepa toto poo yapu piou toa Mosesene totonome moa lauaneya mekoo. Opa toto moa labakanele litia toa mea tuou toa mekono, Mosesene totonome moa lauaneya meamele toamoko. Opi weneya totono Epetane Yominiyo wene takakole totome litia tokono, eina namolo totono wia mekane toa litia toateko toa mena.

Tone Toko Poaneleme Toto Moa Koigako

⁷ Ina okounakalekepa edemo ato patu. Eina totonokepa poanele tageneya wa totome amele toko patu. E'e mena. Eina totonomepa poanele i i wa yametaneyea. *Mone panagoneya tepi moameamene* wa-kiti yameamoo tokapa nipa eina toadiyano wenepa poane wene piadeku wane wene toamou toka.

⁸ Eina totonome mena wa okale tekene eya kuya moadiya wane tepime tuaneyea yakou. Eina totonodo piamoo tokapa poanelepa i i wane tetioane enamele toamoo toka.

⁹ Papete eina totono yakameneya mekenepa epetanele tukuno wene pianeya mekou. Wa naniko eina totono wene tokou-pete laigoapa ele kule poanele tepene pia tagatapekale

¹⁰ ae, nopa tuane atuane poateku ago tadeko wane wene tokou. Nipa eina totonomepa no meemoane pomotoa yamepianeyake etepeane pone tuou wane wene tokou.

¹¹ Anu tepene poanele witakomepa eni totono litia tootapeke meemoa poo wa no oa yotokokale litiane tootapeane enoane meane teko tokale wakou. Teko tokale wakenepa ae nopa tuane atuateku ago tadeko wane wene tokou.

¹² Eina totonopa Akolalinele takakete toateko totono. Eina totono wia mekanepa Akolalinele takakete toateko agale kiyo akene agale epetane agale kabe koukoa wia mekaneya.

¹³ Eina epenemo-kama wia mekanetotonomeke no tuane atuane pomotoa toko-pe. Mena-li. Toto wia tukakilepa tone toko poaneleme-kama toko. Nipa no auapeateko totonomemeke no tuane atuateku ago tadeko wane wene tomota tikilepa anu toma yaku poaneleke toko. Nitikono, ele kule tikilepa dika dika toamene poanele eni tekene tadeku wane wene tomota toko.

Tone Tepene Kako Poi Tokomo

¹⁴ Eina totonopa Epetane Yominine weneke alaneya wa totome wene tokoyake no pa itonole tuku ago meku. Nipa poane peku laweteko agome kueme topo toa moa egetekale meou toane poaneleme moa lauaneya meku.

¹⁵ No nitane agome ele kule toma yakilepa wene bebo ootapeneyea meane tuku. Nipa padele epetanelepa toadiyano wene pianeketomoane ni padele poanelepa kote motukuno, toamou wane wene pianeketokala tuku.

¹⁶ I poanelepa toamouno wene pianeketomoane ni padele poanelepa toadiyano wene pianeketokala tuku.

¹⁷ Poanele eni tukupa anu weneme tukuya mena. Anu tepene poane wene witakome ta wa okole-kama tuku.

¹⁸ Eya wane wene tukumoka uku. No itono peku naku agopa anu weneme epetanele padeleka toamuku. Nipa padele epetanele toadiyano wene pianeketomoane ni padele poanelepa toadiyano wene pianeketokala tuku.

¹⁹ Nipa padele epetanele touno wene pikule toamukuyake padele poanele toamou wane wene pikule tokala tuku.

²⁰ Poanele toamouno wene pianeketomoane ni padele epetanele touno wene witakome ta wa okole-kama tukuya.

²¹ Edikakilepa moa koigane totono litiane tou toane tuku. Padele epetanele tou wane wene piku-pete-kama padele poanele toateku wene patukatapekaala toko.

²² Anu tepemepa Akolalinele takou wane wedianemekuyake

²³ anu lene yono kawa eyame poane totono litia tou toa tokome tepene epene wene piku toa moa kautakala toko. Nipa lene yono kawa eyame tane poaneleme pinali no wa moa labakala toko.

²⁴ Ae, no wene kedame tuaneya mekuno, pinali no wa moa laboa atukama eni pokoya-kitike teyo toa motoko patu.

²⁵ No toa motikilepa Yesu Keraisuneme toono, one tokaleke Akolalipala ke wane uku.

Nipa Akolaline totonomemoa lauaneya meada wane wene pikuyake poane peku naku ago tekene anu lene yono kawa eyame poane totono etepea litiku pokome toko.

8

Epetane Yomini Totoke Awinome Mekilepa

Meemoa Pomotoa Tokomo

¹ Toto Yesu-pala lipua meko-kitipa Akolaliyo tone poanele tokooke nami wia kibu moatekole piamoto.

² Ni edoa-mo. Papete eina namolo totono litiku pekete toapa tone tokoo

poaneleme toto etepea tuma pomo-toa taneyake opi Epetane Yominine totono litia tekete Keraisu Yesu patu kautakoa kakete meemoa pok.

³ Tone wene pikoole etepea litia toma pokoya tokome Mosesene totonome toto oyake moa *kiyo* akamele toameneya. Nitaneyake tone toko poaneleke tumotoa Akolaliyo one mana itonoke moa wetekakakalepa toto poanele toko ali-kitane lene timini tigini eya kakeneya nome mea tuaneya.

⁴ Nipa ali atoapa kini tokoi poaneleke kibu moa wia tukamedeko wa eina namolo totono wiamekapi-anе toa taatekoा tokome toto luku Yesu tuaneya. Nitaneyake tone poane wene pikole litia toamekete Epetane Yominiyо wene takako toa litia toko-kitipa Akolaliyo poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya meko.

⁵ Kini poane wene litia itonole toma yaki-kitame kinikileke-kama wene piitikaneya yaki. Epetane Yominine wene litia tiki-kitame Epetane Yominineleke-kama wene piitikaneya yaki.

⁶ Kini poane wene pianeleke wene piitikaneya yaki-kitipa kinikile etepea toa tua poi. Epetane Yominineleke-kama wene piitikaneya yaki-kitipa meemoa pekete tepe kolotini-pala kilikoa meoi.

⁷ One wene pikole-kama tokagome Akolali-pala poi teia meko. Dikane agome Akolaline totono litia toamademe wawa tagakala toko. One eni totono litia tamele toamokolo tokome ni toko.

⁸ Kini wene pikile-kama litia tiki-kitame Akolaline wene kekamele toamoko.

⁹ Anu oya-lawe kiwi pade edikoa meameneya kini namolo poane wene litia toamekete tiki. Nipa Epetane Yominiyо wene takako toa litia tekete tiki. Akolaline Epetane Yomini kiwike awia nome mekolopa nitikete tiki. Keraisuno Epetane Yomini awinameneya meko agopa Keraisuno oyago mena.

¹⁰ Keraisu kipala lipua mekalepa Akolaliyo kipa poanele toamene yene tetepo takoa mekome kini yomini-pala meemoa pomotoa too. Kini tokoi poaneleme kini tigini wia tukakaleka nitoo.

¹¹ Nika Yesu tukale moa kamotokane ago one Yomini kiwike awinome mekalepa Keraisu moa kamotokane ago Akolaliyo kiwika tuaneya pikoika moa kamotokoo. Nipa one Epetane Yomini kiwike awinome mekale tokome nitoo.

¹² Akolaliyo nitoono, anu oya-lawe one Epetane Yominine wene pikole-kama totome litia tamedeko. Tone namolo poane wene pikole litikileka toamat.

¹³ Kini poane wene pikoiledo litia teketepe etepea tua poi. Nitameneya kini namolole poanele tokoilepa Epetane Yomini patu kautakoa kakete tewitikoa wawapa meemoa poi.

¹⁴ Epetane Yominiyо wene takako toa litia tiki-kitipa Akolaline mana kono-mikiti eni.

¹⁵ Kime papete Akolali piti motaneya meketepa kueme topo toa moa egetane yename pinago piti motaneya meou toa mekoi. Akolaline Epetane Yomini kiwike awinikilepa edikoa pa mea kamotoa tokome awinaneya mena. Akolaline mana kono-mikiti latikademe ni awinaneyano, Akolali kowitikilepa Atai wa totome kayo oa tokala toko.

¹⁶ Nitikolopa Epetane Yominiyoka tone yominimeka kipa Akolaline mati-kihi tekete ni tiki wa toto wene takakala tiki.

¹⁷ Totopa Akolaline mati-kitino, Atai Akolaliyo onekeya-kitipa kini wa nani yameoo. Onekeya eni motikilepa Keraisu-pala lipua mea odeneka motekete moo. Nilepa toatekoyake papete Keraisuyo tete mokoa kakene toa totomeka tete mokoa kako. Nipa one pa teleta tootapeneya meko toa meadete tekete ni toko.

¹⁸ A tibuke Akolali pā tootapeneya meko toa meateko peku naketepa mea epetekoono, opii-mene tete motikilepa pa nateya motane tetepo takoa moatoane uku-ye.

¹⁹ Akolaliyopa one peku matiki ino, enoe wa toto keleyo moa yameatekole one eteya latianeya peyame nepia mekilepa eni toateko ta wete pata wete pata wa nepia meki.

²⁰ Akolaliyo latianeya peyapa etepea pata pale toa alama nekeneya. Nilepa kini weneme taneya mena. Akolaliyo papete wene toopiane toa taneya. Nitaneyake Akolaliyo wipitia toatekale poti nepia mema nekeneya.

²¹ Papete Akolaliyo one eteya latianeya peya poo yapu moa pitikou toa etepea lomuma pomotoa wakeneyake wipitikome eya too. One peku mati-kti poaneleme moa labakanetake toa motokome toka toa tokome one eteya latianeya peya pewe wia kawa pā takologoo.

²² Namoloka opika one eteya latianeya peyame eni toateko ta pata-motoa nepia mekilepa mati kakene atoame mati opiademe kā oa welea meko toa toko. Enipa totome wene tokomo uku.

²³ Totomeka edikoa nepia meko. Nipa toto tuaneya pikolo Akolaliyo moa kamotokoa one mana konomikit latikatekole nepia meko. One eni toatekole titia tokome one Epetane Yomini totoke moa wetekaka tokolo wete toa togamene wa totome kenemada oa nepia meko.

²⁴ Akolaliyo enika enile toa togataapeoo wa oneke wene tugoa meketepa toto toa momotoa nepia meko. Padele toatekaledo wete taatekaoa tokale eneketepa pa nepia meamoo. Wete taatekaneya tokome nepia meateko toa mena.

²⁵ Wa padele toatekale wete taatekaoa toameneyake nepia meato wa wedia mekilepa pegene kakalogoa wawameneya poti nepia mea togako.

²⁶ Epetane Yominiyoka toto

auapekomo uku. Toto taba ali atoame edemo oane kowitiku patu wa Akolali kowitadete wili toa meko. Nipa tone tepene meaneya kabunume tqawea amele toameneya mekete pa kenemada oa meko. Edikakilepa Epetane Yominiyo mama moa auapekome kowitikakolo toko.

²⁷ Akolaliyo takoa motane ali atoane edikoa kowitikakilepa Epetane Yominiyo Akolaline wene pikole-kama litia toko. Nitikolo tokome ali atoane tepene meane toa tetoa enekago Akolaliyo one Epetane Yominine wene pikole-kama wene taneya meko.

²⁸ Padele padele ke enekakole-kama Akolaliyo kabe koukoa talo toa mekilepa oneke wene meko mekikit mea epetekamotoa tokome ni toko. One papete wene toopikana toa taatekaoa kayo oa motane ali atoake uku. Enipa totome wene tokomo uku.

²⁹ Akolaliyo one papete takoa moopiane-kitipa one mana kako toa kamotou wa moa kakapianeya. Nipa mana Keraisuke lokoa one mana kono-mikit memotoa taneya.

³⁰ Mana Keraisuke kako toa kamotou moa kakapikana yene noe wa Akolaliyo kayo oa motaney. Nitao memotoa kayo oa motokana yenepa poanele toamene yene tetepo takoa meaneya. Nitane yenepa a tibuke pā tootapeneya meemoa poatekoi peku lawetaneya.

Keraisuyo Taneleke Akolaliyo Topa

One Kolotini Yene Wa Yopia Mekomo

³¹ Kipala ina okounakalekepa totome edemo oko patu. Akolaliyo edikoa auapekono, toto-pala teyo edoa poi tēja memotoa-pe.

³² Akolaliyopa one mana pa kamotonu, wateamene wa wamokome toto peyake tumotoa taneya. Nitaneyano, toto auapekilepa padele padele epetaneleka toa pewe-kama wia kakome too.

³³ Akolaliyo one takoa motokana yenepa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekono, one eni ali atoamepa poanele tiki wa teyo akoa agale omotoa-pe.

³⁴ One eni ali atoa poane take pomotono ta wa Akolali-pala teyo edoa akamotoa-pe. Keraisu Yesu totoke tuaneyaya. Tuaneya pikale Akolaliyo moa kamotokatekaneyake etenane nimini yono lono pome kakome waye wa toto kei pikome toko.

³⁵ Keraisu einago totoke wene wedoa meko mekono, edeyame moa letekamotoa-pe. Padele padeleme ke enekakolo mekilepa wene kedame tuaneyaya mea ni tete mokoa kawa ni kobume tuaneyaya mea ni kawateko mamina toameneya pa mea ni kotikaneta mea ni pade-kitame wia tukadete tikili mea tokoloka Keraisu toto-pala lipua-kama mekono, padameka moa letekamele toamoko.

³⁶ Enikepa padame papete Akolaline bokuke eya wa wiamekapianeya.

Akolali, totopa neyatene ali atoano, ta patako abuna ete-kitame kiwi wiou wa totopa sipi sipi kai tetepo takoa wikala tiki wa wia mekapianeya.

³⁷ Nitaneyake totoke wene meko meko ago Keraisu patu kautakoa kakete eni yene moa kautalogako.

³⁸⁻³⁹ Akolaliyo kipa one kolotini yene wa totoke wene meko meko toa Keraisuka totoke wene wedoa meko meko. Toto tua pokoloka pa mekoloka Keraisu totoke pa wene mekoakala mekono, edelo ali-kitameka ipono-kitameka toto moa Keraisu-pala pilikamele toamoko. Opi-mene witakole-kti nani witatekole-kti a tibuke tokole-kti keti itonoke tokole-kti enika enilemeka toto moa Keraisu-pala pilikamele toamokono wene tuku. Ee nimini.

9

¹ Kipala imo ikilepa Keraisu patu kautakoane kakene nimini uku. Kapene yokakene wamuku. Winimopa niminimo oko wa Epetane Yominiyo no wene takakolo tekene ni uku.

² Nipa wene kedame tuane matiyame uku. Tepe-pala we tokolo meane kakene uku.

³ Enipa Akolaliyo no yatene luku nopa kekaneya latikoa wawou toa no mukiti yamea tewitikoa wamotadiyano wene pianeya mekene uku. Nipa no moa Keraisu-pala pilikoa no luku Iserele yatene no yatene ali atoa moa lipukoa toa momotadiyano wene pikene uku.

⁴ Papete no yatene ali atoapa Akolaliyo kipa one wa takoa motokome one mana kono-mikiti latikaneya. Nitoapa kiwi pakeke one toko paka witakaneya. Ni kiwi auapekene dikouno ile tamene wa oa togotoa ni kini litia toatekoi totono i i wa yamea taneya. Kini losule tekete toatekoileka i i wa yamea ni kiwi toa moatekago moa wetekatekamo oa mea taneya.

⁵ Iserele yatenepa eya ibini akene ali-mene Eberame Aisaketa Yekobe toa einago-meneke tama nekeneya. Einali-meneke Keraisuka tageneya. Einagopa ako odene mekome eya kuya peya talo toa meko ago Akolalino, one-pala ke wa oa-kala mema patoane uku. Ee nimini.

⁶ Kipala eni ikilepa Akolaliyo tou wa papete oa pikana toa taatekaoa toameadeko wane ekene wamuku. Akolaliyo i ali atoa one wa takoa motikilepa Iserele yene peya takoa moameneya.

⁷ Akolaliyo papete Eberame-pala okome okome mana Aisake tama pokoi yenepa neke kaua-mikiti tetepo takoane meou wa akeneyano, Eberameke tagene yene peyapa Akolaline mana kono-mikiti mena.

⁸ Eya wane ekene uku. Akolaliyo one mana kono-mikiti i i wa takoa moa latikakilepa Eberameke tama nekeneya tokome tokoya mena. Neloeke tagene yene auapekene dikou

wa Eberame-pala papete oa togo-tokana tokome ni toko.

⁹ One eni toatekalekepa Akolaliyo Eberame-pala eya wa oa pianeya. *Nepala oane pikouna toane taatekoane toatekou oi nokalepa oto wakapeane nokolu neke natono Serayo neke mati opikoo wa akeneya.*

¹⁰ Nika Rebekayo one matita takuta opikilepa odene ago tone kaua ago Aisakene opikaneya.

¹¹⁻¹² Eni matita wete opikameneyake Akolaliyo papete odene mati one wa takoa moopikome einatoa-pala okome *namolo agome putunagono pupu takoa meoo* wa oa pianeya. Nipa eni matitame padele poaneleka epetaneleka wete toameneyake akeneya. Akolaliyo edikakomepa kini padele taneleke taneya mena. I ago takoane mou wa wene toopikilepa one wene litia tadeko wa ali atoa peyame wene tomotoa tokome ni taneya.

¹³ Akolaliyo one eni tokanakaleke akene toa panagome one bokuke wiamekakome okome *Yekobeke wene mekoane mekeneka Iso kote tokolo waku* wa wia mekaneya.

¹⁴ Akolaliyo edikakomepa nipa *kiyo* wamenele eni toko wa totome amele toko patu. E'e mena.

¹⁵ Enilekepa Akolaliyo Moses-pala eya wa akeneya. *Panago ela moane auapeouno wene pikenepa nipa ela moane auapeou.* Wa panago mama moane auapeouno wene pikenepa nipa mama moane auapeou wa Akolaliyo akeneya.

¹⁶ Nipa Akolaliyo edikakomepa tone tokolekeka tone wene pikolekeka kipa one wa takoa motokoya mena. Pa one wene litia tokala toko.

¹⁷ Enilekepa Akolaliyo Idipi tobou ago Perou-pala akenemo one bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Ne tobou ago meamene wane moane kakakilepa nepala telekole tokoule-kiti ete-kitame enemotoane tekene tokouna.* Nipa ta piko peya pitiki-kitame anu ibini kamotokamotoane tekene nitikouna wa Petou-pala akeneya.

¹⁸ Akolali nitane ago tokome panago ela moane auapeouno wene pikomepa nipa eni toko. Wa panagome one agale yakamademe wamotoapa one kolotini lupi takatapeko.

Akolaliyo Pade Ali Atoa Kote Motokome

Wa Pade Ali Atoa Ela Motokome Tokomo

¹⁹ Akolali onepa nitane agono, anu oya-lawe kiwi panagome-kiti eya wa kikoa oko patu. Akolaline wene pikole teyo edoa tagamotoape. Padame padele menano, Akolaliyo poanele wini tiki wa tone poanele tokooke koiso edoa akamotoa-pe wa oko patu.

²⁰ Anu oya-lawe ne-kiti pa ali kakeke Akolali widikoa kikoa ikilepa edekolo oko-pe. Panagome-kiti kamo itono moa mete pade latikolopa one enilatiko meteme eya wa amele tokope. No dikane mete edekolo latiko-pe wa kikoa amele toko-pe.

²¹ Mete latikagome kamo itono wane mutua moa mete takuta-kiti latikilepa iya keneke epetaneyaka kama lobutou wa latia wa iya keneke nee yabunu eya lobutou wa latia toko. One pine ago tokome one wene kibutukoa mea tokome padeya epetaneyaka poaneyaka oyake latiamele toko.

²² Eni toko toa Akolaliyo eya taneya. Poaneleke kotimi wene mati luaneya meaneya. Nitoa padele padele tubele toa keleyo kibu moademekе one kibu moa wia atukateka yenamе poanele tokoi tokoi kibu moamoa poti nepia meaneya.

²³ Nitaneyake one ela moa yopiateka-kitipa a tibuke one keneya pa teleta taneya meemoa pomotoa one wa takoa moopianeya. Nipa one eni peku a tibuke lawetoane tagataapeou wa takoa moopianeya.

²⁴ Totopa one wa eni takoa motokomepa padeka-kiti Yu yatene ali atoa padeka-kiti ete pa yatene ali atoa takoa motaneyaya.

²⁵ Enilekepa Akolaliyo akene toa Oseayo one bokuke eya wa wia mekakaneya.

Papete pa yatene tetepo takakene wakouna ali atoapa no yatene wane oane wa papete wene mekamekene wakouna mone yenepa anu kolotini yene wane oane tou.

²⁶ *Papete kipa no yatene mena wane okouna takepa eida kipa meemoane puku Akolaline mana kono-mikiti wane ou wa Oseayo wia mekakaneya.*

²⁷ Eina toa Akolaline agale toawea akane ago Aisaiayo Iserele yateneke eya wa kayo akeneya. *Iserele yene kipa ue kibi keneya oi moamele toameney a kainya mati mekolika Akolaliyo pa natetekoa one wa toe moo.*

²⁸ *Ali Muno agome ali atoa peya kini poanele tokoike nami wiapa kotikata-pea koiso akanokome kibu mootapeoo wa Aisaiayo akeneya.*

²⁹ Nipa Aisaiayo papete eya waka wia mekapiane toa too. *Telekole-kama toko Ali Munagome natetekoa kiwi meati wa ali lene moamoo tokapa nipa Sodome Gomora tatake meane ali atoa keneya toto yateneka tua atu-tapeoo toka wa wia mekapianeya.*

Iserele Yename Yesunomo Wakenemo

³⁰ Nipa eya wane ekene uku. Akolaliyo kiwi poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya memotoa e ku pa yatename toa enameneyake Akolaliyo eni pa yenepa poanele toamene yene tetepo takoa meaneya. Nipa kini Keraisuke wene tugakoike taneya.

³¹ Nitaneyake Yu yatename Akolaline leneke poanele toameney a meato wa wili tokoa kawa teko tokale wakeneya.

³² Edekale taneya-pe. Keraisuke wene tugamekete tekete Mosesene totono litia tootapeadete wili tokoa kawa teko tokale wakeneya. Nipa Akolaliyo takoa moa piane kue waneke ogo witikale kaialoganeya.#

³³ Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Anume tukule enoe. Saione take kue wane takoane moane piku. Ali atoa ogo witikolo kaialogamotoane tuku. Nipa puku pekete toa tugamotoane tuku. Nitikuyake kue wane adeka pikene uku agoke ali atoa wene tuga meketepa oneke ya tokale mekileka toamoi wa panagome wia mekapianeya.

10

¹ Anu oya-lawe kipala ukumo yakamene. No yatene Iserele yatene Akolaliyo toa momotadiya wane kini kowitikakala tuku.

² No yatene ali atoame Akolalinele wedoa takadete wili tokoa kawake one wene kekatikile agopa tokolo pata pale tiki.

³ Nipa Akolaliyo ali atoa poanele toamene tetepo takakome tokole agopa tokolo kini weneme one lenike poanele toameney a meoono wene pianeya mekete tiki. Nipa Akolaliyo kipa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya memotoa toatikile toamadete waki.

⁴ Keraisuyo Mosesene totono litia tootapea mea tukome eni totono teiganeya. Nitaneyano, opa Akolaliyo ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekilepa Keraisuke einagoke wene tuga mekili tokome toko.

⁵ Papete Moseseyo one totono yametekilepa *poanele toamene tetepo taneya meemoa poadetepa nipa i totono-kama litia tootapeamene wa yametaneya.*

⁶⁻⁷ Opa ali atoapa Yesuke wene tuga mekili tokome Akolaliyo poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekoke eya wa wia mekaneya piko. Eya wa wameamene. Kipa poanele toamene tetepo taneya meadetepa teyo Keraisuke enemotoko patu. *Nipa ate tibukeka tuane ali atoa pote meki takeka teyo enemopoko patu wa wameamene.* Keraisuke one weneme itonoke wete nome mea tua wa ate

kamoa pekeneya wa panagome wia mekaneya.

⁸ Eya wa okome akeneya. *Onekemopa ta tetemada akenemo mena. Kini kabunu kenekeka kini tepeneka wete lukaneya wa wiamekakome akeneya. Enipa Yesuke wene tugatikimo totome toawea okomoke uku.*

⁹ Totome eya wa toawea oko. Yesu einakagopa kini Ali Muno wa kini kabunume peetapea oa ni einakago tukale Akolaliyo moa kamotokaneya wa eni tanemo tepene lua tokolipa Akolaliyo kiwi toa moo.

¹⁰ Nitono, kini tepene Yesunomo yakoa moa luketepa poanele toamene tetepo taneya meoi. Ni kini kabunume Yesuke wene tugakoinakamo toawea eketepa toa motaney meoi.

¹¹ Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. Yesu *einagoke wene tuga mekoi-kitame ya moamoi* wa wia mekaneya.

¹² Enipa Akolaliyo Yu yateneka e ku pa yateneka takoa enamene ya odene yatenetetepo takoa meko. Yu yatenetetepo takoa meko. One ibini wedekoa kowitiki peyapa einago Akolaliyo pewe-kama wia kako.

¹³ Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Ali Munono ibini wedekoa kowitikoi peya oneme toa mokala too* wa panagome wia mekaneya.

¹⁴ Einagokedo ali atoa wene tuga meameketepa auapeano ta wa one edoa kowitimotoa-pe. Onekemodo yakameketepa oneke edoa wene tugamotoa-pe. Ni paka mekoika pade-kitame onekemo oa aua noamoklipa onekemo edoa yakamotoa-pe.

¹⁵ Akolaliyo onekemo oa aua yawatekoi yenedo moa wetekamokalepa onekemo yakamene yene mekoika Yesunomo edoa oa aua nomotoa-pe. Akolaliyo eni taateko toatekalekepa Aisaiayo wia mekakome okome *tone wene epetekamota agale* oa

aua niki yenepa kawame kautoa ku nikimokono, ke wa makutukoa moato wa wia mekaneya.

¹⁶ Onekemo oa menokolika peyame yakoa motaney mena. Enilekepa Aisaiayo wia mekakome okome *Ali Muno nekemo totome oa metekoonakamo pa natetekoame yakoa motokoi* wa wia mekapianeya.

¹⁷ Nimo ikilepa eya wane ekene uku. Ali atoa Yesuke wene tugakilepa pade ali-kitame oa metekimo yatekete ni tiki. Enimo oa metekilepa Yesunomo-kama eni oa meteki.

¹⁸ Nipa eya wane yatekene uku. Iserele yene paka mekete tekete onekemo yakameneyape. Yakatapeneyali. Eya wa wia mekaneya pikolo tekene ni uku.

Onekemopa ta piko peyake oa pupitikatapeney. Kini agalepa e ku take oa tugatapeney wa panagome wia mekaneya.

¹⁹ Eya waneka yatekene uku. Akolaliyo kiwi wakome e ku pa yatenetakoa moo wa Iserele yename wene toameneype. Wene tootapeneyali. Akolaliyo eni papete wene toopianelete taateko toale Iserele yename wene toamokaya tokale Moseseyo namolo Akolaliyo oka toa eya wa wia mekaneya.

No Akolaliyo pa yatenetene mama motokoule enekete Iserele yene kime eni yatenetene-pala wene poaney meoi. Nipa wene meamene pa yatenetene elia moane auapekoule enekete kotimi wene luaneya meoi wa Moseseyo Iserele yene-pala akeneya.

²⁰ Wa naniko Aisaiayo one Iserele yatenetene piti moamene ya mekome eya wa akeneya.

No tuku toamokoi pa yatenetene no i ago Akolali meadeko wa wene tokoi. No i ago Akolali edane ago patu wa pitia yakameneyake eni pa yene pono yamepokou wa akeneya.

Nipa enilepa wete taateko tane tetepo takoa wia mekaneya.

²¹ Pa yateneke nimo okomeke Iserele yateneke eya wa akeneya. *Anu yatene makutukoane moadene kawane ta likakouyake kolotini lupi taneya mekete anu agale tagoa toamiki* wa Akolaliyo akene toe Aisaiayo wia mekaneya.

11

Akolaliyo Iserele Yatene Mama Motanemo

¹ Akolaliyo nimo akeneyano, eya wane yatekene uku. Akolaliyo one Iserele yatene wakeneya patu. E'e mena. Noanupa Iserele yatene ago Eberameke tageneya. Bedamine ti pitikene ukuno, Akolaliyo Iserele yene peya wakeneya wa edoa oadete-pe.

² Akolaliyo namolo namolo one wa takoa motane yatenepa wakome wawamenya. Akolaline bokuke Ilaidayo Iserele yatename poanelekala tokoike Akolali-pala kō oa akanemo agopa tokolo meki-pe. Eya wa akeneya.

³ *Neke i yename neke agale toawea akakoina ali-kiti wia tukoa ni neeke lodo yoadete kue moa latiane walai-kiwi wia tadekoa tokoi. Nekele takaku ago anu kidenali meku. Eni yename noka wia tukadete wili toa kaki-kale*

⁴ Akolaliyo edemo akeneya-pe. Eya wa akeneya. *Ege egeta kadukoa (7,000) ali-kiti nooke pa lukoa mekete paya gode Beale einagonole takamiki. Eni ali-kiti wawamoane pa yopiane kaku wa Akolaliyo Ilaida-pala akeneya.*

⁵ Opika one Iserele yatene pa natetekoa one wa takoa motikilepa pa pewe witikome tokome toko.

⁶ Eni yenepa one weneme pewe witikome one wa takoa motikilepa nipa kini padele epetanele tikike nami witikome tokoya mena. Kini padele epetanele tikilekeda takoa motokolopa nipa one weneme pa pewe witikome ni toko wa amele toamoko.

⁷ Nipa eya wane ekene uku. Iserele yename kini moatekoiya

tuku tokoa kawa teko tokale wakeneya. Moameneyake Akolaliyo pa natetekoa one wa takoa motane yename motaney. Ete-kitipa kolotini lupi takatapeneya mekete moameney.

⁸ Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Akolaliyo eni yename wene moa agopa takatapeneya tokome opika kini leneme enekile enoa moamele toamoa kini kaleme yatekimoka yakoa moamele toamoa tokolo pa meki wa wia mekaneya piko.

⁹ Depidiyoka dikane yeneke Akolali-pala okome okome

I yene kini toge nee mekete nakoika kini yukakoina wako moa labakou toa kibu moamene. Kini toge nee eyake wene pitikaneya yaku pekete toa ogo witikale pitamotamene.

¹⁰ *Kini leneta lianeya mea etepea tugawineya yamotamene. Ke enekakale-kama memotamene* wa Depidiyo akeneya.

¹¹ Eya waneka yatekene uku. Akolaliyo eni Iserele yene etepea tugawineya yamotoa wakome wako patu. E'e mena. Iserele yene etepea pikili tokome Akolaliyo e ku pa yatene toa mokala toko. Nipa eni pa yatene toa motoko toa kiwika toa momotadiya wa Iserele yename wene pimotoa tokome ni toko.

¹² Iserele yename Yesunomo yakamenya tokome Akolaliyo kiwi luku ta piko peya pitiki pa yatene-kiwi kamo takou toa pewe wima poko. Nipa Iserele yene kini moatiki toa moamenya pa memotoa wakomepa e ku pa yatene kamo takou toa pewe wima poko. Wa naniko one papete wene toopikanakale taatekoia Iserele yeneka oto wa motokomepa kiwi peya pewe wia tagataapeoo.

¹³ Opi kiwi pa yatene ali atoapala ukuno, Akolaliyo kiwi pa yatene meki toane onekemo oane auane yamotoa no takoa kakaka tokolo ni uku. Nikepa pinali anu wa kei piamele toko.

¹⁴ Kipala i ukupa kiwi pa yatene Akolaliyo pewe witikale mekoile enekete no yatename kiwika dikoa meadiya wa wene pimotoane tekene uku. Nipa no yatenet ali atoa padeka-ktiti toane moadene ni uku.

¹⁵ Akolaliyo one Iserele yatenet tewitikoa wakomepa e ku pa yatenepala oya kakanuya. Nitaneyano, naniko onena yatenet oto wa moa pewe witikalepa ali atoa peya tuake wa kamoaa pou toa wedianeya-kama meoi.

¹⁶ Panagome-ktiti one noateko palawe yotokome pade deya Akolaline takoa pikakolopa nipa Akolaliyo eni palawe peyapa one wa tetepo takoa wene keanuya meko. Yomo pade pinedo Akolalineya wapa yenene-kitika Akolalineya wa kiki-likoa oko.

¹⁷ Ni ipele olipe yomodo yenene pedaneya kakolo enekomepa pinago tayo lono pome paya olipe yomo yenene teimoa nome eina pedane luku kibutukoa lutua kakako. Eina toa Akolaliyo kiwi pa yatenet-ktiti moa one yatenet pakeke moa kakanuya. Nipa one matane yomo-pala moa lipukou toa kiwi weye ahoa meko.

¹⁸ Nitikono, anu oya-lawe kime eni wakene Iserele yenepa pedane yomo yenene wa paya tetepo takameamene. Eya wa wene tanuya meamene. Yenenekepa yomo pine witakoya mena. Yomo pinekepa yenene witakoya.

¹⁹ Kime eya wa mate agale iki patu. Pinagome eina pedane yomo yenene wakilepa kiwi moa lua kakademe ni toko. Tamele tadeko wa iki patu.

²⁰ Winimopa nimini ikilika eya wane uku. Akolaliyo onena Iserele yene wakilepa Yesunomo yakoa moamokoli tokome ni tanuya. Nitooapa kiwi pa yene moa lua kakakilepa Yesunomo yakoa motokoli tokome ni tanuya. Nitaneyano, kini wa kei piomoano, Akolali piti moamene-ye.

²¹ Akolaliyo onena Iserele yatenet wakene toa pa yene kiwika wakayano, wedoa meamene.

²² Akolali nitane ago tokome padeka-ktiti ela motokome wa padeka-ktiti kote tokolo wakome toko wa wene tanuya meamene. Onekele takoake wakene-ktiti kote tokolo wakomeke anu oya-lawe kiwi ela moa yopiko. One ela moa mekome yopikota pa mea kakilipa nipa kiwi ela moa yopia-kala meko. Mea kawameadekolipa Akolaliyo kiwi-palaka pilia wawoo.

²³ Onena Iserele yename ae poanele tekete tadeko wa Yesunomo yakoa motokolipa oto toa motokome kiwi pegetoa kakoina luku wa moa kakoo. One nitane ago tokome tamele toko.

²⁴ Kipa matameneya paka witakoya olipe yomoke teimoa one mataneya kako olipe yomoke lua togotoa kakakona. Nipa ali-kitame padele lugutukoa toamikile Akolaliyo eni tokona. Iserele yatenepa one mataneya kako olipe yomono, kiwi kakoina lukudo wa moa kakakomepa nipa ali-kitame kini matane yomo yopikete lugutukoa tikile eni too.

Akolaliyo Ali Atoa Peya Ela Motokomo

²⁵ Akolaliyo papete ali atoa-pala kaukoaa meanemo toaweane uku. Anu oya-lawe kini wa kei pia mate agale akaya tokolo ni uku. Iserele yename Yesunomo yakoa moamoa tugi akenuya meake pa edikaneya mea togamoi. Nipa Akolaliyo takoa moopiane pa yatenet ali atoa peya oneke lukoa menokoli Iserele yene oneke wa lukoa meno.

²⁶ Nitikoli Akolaliyo onena Iserele yene peya toa moo. Nipa eya wa wia mekapiane toa taatekoaa too.

Kiwi toa moateka ago nikilepa Saione ta kawa noo. Eni nokomepa Yekobeke tagoi-ktiti kini Akolaline totono tagoa poanele tokoile moa kogataapeoo.

²⁷ *Kini tokoi poanele moane kogatapekilepa nipa kiwi auapekene*

dikou wane papete oane togotokouna taatekoane tou wa Akolaliyo akeneya.

²⁸ Iserele yename Yesunomo yakoa moamikili Akolaliyo poi teia mekilepa nipa kiwi luku e ku pa yatene ali atoame Yesunomo yakoa momotoa tokome toko. Nitikoyake Iserele yatene papete one wa takoa motaneya tokome kiwi opia tagaane ali-mene wene taneya mea Iserele yateneke pa wene meko meko.

²⁹ Akolali nitane agono, i yatene one wa takoa moa pewe witikilepa one wene wia wawamokome pa toa togako.

³⁰ Papete kiwi pa yatene ali atoame Akolaline agale tagoa toamokino, opi Akolaliyo eya toko. Onena Iserele yatename one agale tagoa toamikili tokome kiwi pa yatene-kiti ela moa yopia meko.

³¹ Akolaliyo kiwi pa yene ela moa yopikolo tokome onena Iserele yename Akolaline agale tagoa toamiki. Nipa Akolaliyo kiwika eina toa ela moa yopimotoa tekete tiki.

³² Eya wane ekene uku. Papetepa ali atoa peya one agale tagoa poanele etepea toma pomotoa Akolaliyo wakilepa eya tou wa wene toopikome taneya. Wipitikene kini poanele tokoike nami wiameneya kibu moamikilepa kiwi peya pa ela motekene tou wa wene toopikome taneya.

Ali Atoame Akolali Kei Pikete Oatikimo

³³ Akolaliyo toto kamo takou toa edikoa pewe wia kako. Wene muno meane ago tokome pademo pademota wene tootapeneya meko. One toateka wene toopiane toa pine edoa toa ato-pe. One wene toopiane toa taateko tikilepa dikoa toko wa padameka toawea akamele toamoko.

³⁴ Enilekepa eya wa wia mekaneya piko.

One tepene piko wene i i wa teyo tetoa enoa toawea omotoa-pe. Ali Muno ago teyo olaukamotoa-pe.

³⁵ Ali Muno agome padeya tukua memotoa onekeya pade metikilepa teyo tomotoa-pe wa wia mekaneya piko.

³⁶ Padeya padeya peya Akolaliyokama latia pianeya. Enika eniya peya oneme pa yopia-kala kako. One kei pimotoa tokome ni toko. Nitiko ago kei pia-kala mema patoane uku. Ee nimini.

12

Akolalike Padeya Mea Lodo You Toa

Yono Kawa Eyame Onekele Takama Yamene

¹ Anu oya-lawe kipala ina okounakalekepa eya wane uku. Akolaliyo toto edikoa ela moa mekono, one kalono takoa padeya lodo you toa eya tamene. Tepe kolotini yono kawa ika iyame nekele-kama takou wa one wene kekama pamene. Nitou wa onekele wedoa takama pamene.

² Itono peku noa tiki-kitame tiki toa toameamene. Nitameneya kini namolo poane wene wia wawa Akolalike-kama wene piitikaneya meamene. Nitiketepa Akolaline wene pikole wene toa toi. Nipa padele padele epetanele ni Akolaline wene kekatikile ni onekele takakete toatikile i i wa wene toa toi.

³ Akolaliyo one agale oa aua poano pa wa no pewe wia moa kakaka tokolo kiwi peya-pala eya wane uku. One peku kiwi tutu tutu wa laweteko toa noa teketea odenelekama toameneya onekele tatite toa takoa mekino, onekele takakene tuku toa neme ta wa mate agale wameamene.

⁴ Eni uku toapa yono kawa lene timini tepe kolotini eya odeneya kaaloganeyake eniya-kitame odenelekama toamoa ele kule tutu tutu wa tatite toa tiki.

⁵ Eina toa toto Keraius-pala lipua meko-kiti peya mati mekoyake odene ago Keraiusuno tigini kaalogane tetepo taneya meko. Nipa ete oto wa liputakutukoa meko.

⁶ Akolaliyo toto pewe witikome peku tutu tutu wa laweteko toa noa teketepa odenele toamoa onekele tutu tutu wa tatite toa takako. One agale toawea akateko peku lawetekolopa nipa onekele takakete toatekole yameteko toa litia toawea akato.

⁷ Ete-kitanele takamedekolopa nipa kinikile takama pato. Akolalinemo olaukamedekolopa nipa onekemo olaukato.

⁸ Ali atoame onekele takoa togamota tekete kini wene weye akoa auapeamedekolopa nipa nitato. Padeya toameneya pa meki-ktiti tonekeya tadia meamedekolopa nipa keda takoamekala tato. Ali atoa yopia kamedekolopa nipa wedoa yopikoa kato. Ke enekakolo meki-ktiti ela moa auapeamedekolopa nipa ko wameneya wene epetaneyea mea tato.

⁹ Tepene poane wene pimotoake pa kabunume i ago neeke wene mekoane meku wa wameamene. Ele kule poanele peya kote moa titi toma pamene. Ele kule epetaneleke-kama wene piitikaneya meamene.

¹⁰ Kipa Keraisuno wamene laine-mikitino, ete oto wa wene mekanali yoma pamene. Nipa kini kini ete oto wa kei pikala tamene.

¹¹ Ali Muno agonolepa kote au keneya moa takamene poga poga toa takama pamene.

¹² Akolaliyo wipitikome epetekoa tokale nepia mekilepa wedia mea nepia meamene. Nipa ke enekakale meketeka Akolalinele poti takoa togato wa one kowitikala tamene.

¹³ Akolaline ali atoa padaya-ktiti toameneya pa mekolipa kinikiya pade tadia meamene. Ni pade ta kawa noka ago eneketepa nee noano noo wa makutukoa moamene.

¹⁴ Panagome-ktiti ne tete metekalepa nipa topo takoa poanemo wameamene. Nitameneya einago pewe wia kamene wa Akolali kowitikamene.

¹⁵ Panago-ktiti wedia mekalepa nipa one-pala wediata meamene. Wa panago-ktiti komo oa kakalepa

nipa ela moa one-pala komo oata meamene.

¹⁶ Wene odene kotuta kakatagutukoa meamene. Ete yene paya tetepo takoa meamoano, ponopene yene-pala wedoa oya kakoa meamene. Ni anume tuku toa neme ta wa mate agale wameamene.

¹⁷ Panagome-ktiti ne toa potokakalepa nipa padele poanele topo takoa toameamene. Nitameneya padele padele tikilepa ali atoane lenike epetanele-kama tamene.

¹⁸ Wene odene kotuta kakatagutukoa meato wa ete yene-pala oya kakoa enekala tamene.

¹⁹ Panagome-ktiti ne toa potokakalepa kibu motikileka toameamene. Nipa Akolaliyo einago-pala kotimi wene luaneya mekome kibu motokamotoa nepiamene. Eya wa wia mekaneya piko. *Padele padele poanele tokoike kibu motokilepa no Ali Munagoyo-kama nami wiane tou* wa wia mekaneya piko.

²⁰ Akolaliyo nitoono, kibu moamoano, eya tamene. *Nepala poi tejane ago kobume tuaneya mekalepa one nee takoa lawetamene. Ue nodome tuaneya mekalepa ue nomoa lawetamene. Nitikalepa one poanele tanake ya tokale meoo.*

²¹ Einago kibu moateka wene ponoka toa neke wene moa koigakayano, epetanele toma pamene. Nitikalepa poanele moa kautoo.

13

Ta Talo Tiki Ali-kitike Lukoa Meatekomo

¹ Kanosolo Kapomane eya alikitame tamene wa okoi toa litia tamene. Enika eni yenepa Akolaliyo one wene toopikana toa tokome moa kakakala taneya. Nipa e ku yatene mekoi toa tatikamu toa moa kakakala taneya.

² Kini okoile toamadete wawa tagaketepa nipa Akolaliyo moa kakane ali-ktiti eni wakete toi. Nitiklipa Akolaliyo koiso akoa kibu moo.

³ Epetanele toma yaketepa nipa Kanosolo Kapomane ali-kiti edoa piti moadete-pe. Poanele toma yaketepa nipa kibu motokaya wa piti moamele toko. Piti moameneya atiki toane meou wa wene piketepa nipa epetanele toma pamene. Nitikoli enekete ta talo tokoi-kitame ke wa kiwi kei piei.

⁴ Kiwi talo toa epetekamota tokome Akolaliyo Kanosolo Kapomane ali-kiti moa kakaneyano, nitoi. Anu oya-lawe kime poanele toma yaketepa nipa kibu motokaya wa piti moamene. Kiwi kibu moatiki tele lukatapene ya kakino, kini tokoi poaneleke nami wia kibu motikilepa Kanosolo Kapomane ali-kiti Akolali patu kautakoa kakete toi.

⁵ Eni yename okoi toa litia tikilepa nipa kibu motokaya wa piti moa tamene. Ni tepeme epeteko tamene wa oko toane tamedeku waka litia tamene.

⁶ Takesi kue pitikakilepa nipa ta talo yename Akolaline pupu takoa mekili tekene pitikamedeku wa tiki.

⁷ Nipa Kanosolo Kapomane ali-kiti meatiki toa meamene. Takesi kue pitikamedekalepa takesi kue pitikamene. Kasetome takesi kue meamedekalepa kasoteme takesi kue meamene. Panagoke nate wene pianeya lukoa meamedekalepa oneke nate wene pianeya lukoa meamene. Ni panago kei piamedekalepa one kei piame.

Ali Atoake Wene Mekoa Mekete Toatekomo

⁸ I agome onekeya nani oto memo-toane tekene anukuya pade opi meteku wa edikoa ete oto wa nami kakanali yoameamene. Eya tamene. I ago nooke wene mekoia memo-toane tekene oneke wene mekoane meada wa ete oto wa wene mekanali yamene. Edikaketepa nipa Akolaline totono litia toatiki kotu kakoa tekete tiki.

⁹ Kini totono dikakoya. *Panagongo atoa-pala koua piama ni ali atoa wia tukamo ni panagoneya kode moamoa ni ete ali atoa akoa agale*

wamoa ni panagoneya tepi moamoa ele kule poanele peya toameamene wa wia mekaneya piko. Enika enile toameamene wa akenepa nipa *pinali neke wa wene mekoia mea mama motoko toa ete ali atoakeka wene mekoia mea mama moamene* wa Moseseyo okome akeneya.

¹⁰ Eko ali atoake wene mekoia mekagomepa eko ali atoa-pala toa potokakileka toamoko. Eko ali atoake wene mekoia mekomepa nipa eina totono litia toateko kotu kakoa litia tootapekome toko.

¹¹ Kime edikoa meketepa eina oipa opi nekedeko wa wene taneya meamene. Akolaliyo toto toa moo wa papete Yesuke titia wene tugoa meketepa enile tomotoa poti nepia mekoo. Opa eni toateko tigotoma nokono, atu pia meameneya kamokoa nepia meamene.

¹² Kolopa pilia ta patademe tokono, likonu poanele toma pokoonakale tewitikoa wato. Nitoapa pa keneke poi topadete tue kotokoto eya moa pikoa kawou toa epetanele toma pato.

¹³ Nipa pa keneke yakete toateko toa epeteko meato. Bia ue eya noa piama ni pamoko atoa-palaka padane atoa-palaka koua piama ni neno wamoa ni panagoneya tepi moamoa edikoa toamato.

¹⁴ Nipa poi topadete moa kawatiki mamina moa kawou toa Ali Muno Yesu Kerais-pala lipua meamene. Wene ponoka toane ele kule poanele toada wa wene kibutukoa meameamene.

14

Yesunomo Wedoa Yakoa Moamoko Ago

Ela Motekete Toatekomo

¹ Panago Yesuke wene tugoa meake wedoa lipua meamokolopa nipa one-pala oya kakaketepa one kekanele latikoa toamokoleke neno wameneya pa makutukoa moamene.

² Yesuke wene wedoa tugoa mekagomepa padeyaka kekaneya latikoa wawamoa nee melepu eya atiki toa

moa nako. Wa panago Yesuke wedoa wene tuga meamokagomepa one kekanele tamene piti moa mekome kai melepu eya wawa ipe witakoya nee takoa moa nako.

³ Eya kuya peya moa nako ago nemepa kekaneya wawa noamoko ago paya tetepo takameamene. Ipe witakoya nee odene takoa moa nako ago nemepa o ago-pala kekanele wini toko wa kikoa wameamene. Kita odeneletapa toamiki agotake Akolaliyo kita one wa takoa motaneyā tokolo ni uku.

⁴ Panagono pupu takako ago one tokolepa ete-kitame edoa takoa enemotoa-pe. Epetanele tadekaleka poanele tadekaleka one pupu pinagome odene takoa enamele too. Nimo ukuyake pupu agome pinagonole takoa togoo. Nipa Ali Muno agome one patu poapeneyā kautakoa kamene wa one tele lukakale takoa togoo.

⁵ Panagome-kiti ta patako pade Akolaline takoa oi pikoa kako. Wa panagome e ku ta patako takoa enamene ya ta patako peya midi piane tetepo takako. Enipa kini kogonono, mainagome tokole litiane tuku patu wa wedoa wene kibututukoa litia tamene.

⁶ Panagome-kiti ta patako pade Akolaline takoa oi pikoa mekilepa Ali Muno agono wene pikole tuku wa wene pia toko. Wa panagome melepu eya moa nakilepa Ali Muno agono wene pikole tuku wa wene pia toko. Nipa Akolali-pala ke wa ootokoa nako. Panagome tawe eya wawa noamikilepa nika Ali Muno agono wene pikole tuku wa wene pia toko. Nipa Akolali-pala ke wa oa wawa noamoko.

⁷ Itonoke pa meadeteka tua poade-teka tone tone wene pikole-kama litia tamele toamoko.

⁸ Totopa pa meketeka tua peketeka Ali Muno patu kautakoa kakete toko. Nipa pa meketeka tua peketeka tone Ali Muno agoke-kama lukoa meko.

⁹ Einago Keraisu tuake wa kamoa pikilepa toto pa meketeka tua

peketeka Ali Muno oneke lukoa memotoa tokome ni taneya.

¹⁰ Wipitia ta pataka-pete Akolaliyo toto peya one lenke moa kakoa koiso akoono, neke oyagome tokolepa edoa takoa enoa akade-pe. Neke oyago edoa paya tetepo takade-pe.

¹¹ Eya wa wia mekaneya piko.

No tuamateku ago Ali Munoyo uku.

Ali atoa peya no kakakoa wadini tukukala toi. Peyame no Akolali-pala ke wa kei pia kawoi wa wia mekaneya piko.

¹² Eni toateka oi witaka-petepa toto peya tone toma pokoonakale i i wa tone tone toawea okala too. Akolaline lenke kakete nitoo.

¹³ Nitono, papete ete oto wa ahoa agale wamatoane uku. Nitameneya kini oya-mikitame etepea poanele toma pomotoa tikile-kiti toamato wa oa togotamene.

¹⁴ Enipa Ali Muno Yesu patu kautakoane kakene eya wane uku. Padeya nee odene yaka tote kekaneya latikoa wawateko toa mena. Nitoa wawateko toa menake panagome-kiti iya neepa kekaneyano, waou wa wene piake nakomepa poanele eni tokome too.

¹⁵ Dikane ago neke oyago kakakoa one kekaneya pade neme-kiti moa nakepa nipa one wene keda takake too. Nipa oneke wene mekameneya meke too. Einago keka Keraisu nome tuaneyano, einago kakakoa one kekaneya pade moa noameamene wane uku.

¹⁶ Nipa neme-kiti eya kuya nee kekaneya latikameneya atiki toa namele tokoyake ete-kitame kini kekanele wini toko wa ne ahoa agale akaya tokolo ni uku.

¹⁷ Akolalike lukoa meketepa nipa edikoa eya kuya nee ue edoa takoa enato-pe. Nitameneya eya tato. Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya memotato wa one-pala odene wene pia kilikoa mea ni Epetane Yomini awinaneya mea tekete wedia meato.

18 Keraisunole edikoa takaketepa nipa Akolaline wene kekatekole eni tekete too. Nitikolo enekete eko ali atoame ke wa toto kei piei.

19 Kipala ina okounakalekepa tone tepe kolotini kilikoa meatekole toa enato. Nipa Keraisunole wedoa takadetepa ete oto wa auapenali yatoane uku.

20 Panagome-kiti Akolalinele takoa meake wakaya tokale kini nakoi nee melepu eyake neno oa pil-iameamene. Padeya padeya nee melepu eya ali atoame noatekoi toa latia pikaneya. Nitaneyake one kekaneya wawa noamokago etepea pomotoa one kekaneya moa naketepa poanele tekete toi.

21 Dikane ago kini oyago pade etepea pokaya tokale one kekaneya melepu gerepi po ku ue eya titi takoa noameketepa nipa epetekoa tekete toi.

22 Padeya padeya ue nee melepu namele toko wa wene piketepa kini wa lukoa meamene. Akolaliyo wene tokono, eya kuya namele toko wa toawea wameamene. Panagome-kiti eya kuya nee melepu namele toko wa wene pia tikilepa one tepeme mena wa wawameneyaka tokopa kolute yawatekago eni.

23 Panagome padeya nee-kiti namele toamoko patu namele toko patu wa poome taneya mekomeke moa nakomepa poanele eni toko. Nipa one tepeme ta wa wameneyake tokomepa poanele eni toko. Padele padele tikilepa ipa kiyo akeneleno, tamene wa tepeme wameneyake tokomepa poanele eni toko.

15

Eko Ali Atoane Wene Moa Au-peamene

1 Totopa Yesunole wedoa takama pokokiti tonekele toameneyaka tatoane uku. Padele padele kekanele tamene piti motaneyaka mekete Yesunole wedoa takama poamiki-kitipa mama moa auapeato.

2 Eko ali atoame Yesunole wedoa takama pomotono, wene epetekoa auapeatoane uku.

3 Keraisitonoke nikilepa onekele toademene nekeneya mena. One eni nokome oatekamo panagome Akolaline bokuke papete eya wa wia mekaneya. *Atai, pade-kitame nepala taumada toa ikili yatekenepa nipa no-pala odeneka dekoa poanemo akene tetepo takoane yateku wa wiamekapianeya.*

4 Akolaline bokuke wia mekanemo peya wia mekakilepa totoka ke enekakale meake wedia memotoa olaukatekoimo eni wia mekaneya. Nipa ke enekakale meake onekele poti takoa togane yene Akolaliyo auapekana toa totoka auapeoo wa nepia memotoa taneya.

5 Nitaneyano, onekele poti takoa togamotoa auapeko ago Akolali-pala eya wane kini kowitikaku. Keraisitoyo nekele-kama takako toapa anu oya-mikitodene wene-kama pianeyamea takamotononata wane kini kowitikaku.

6 Nipa odene wene pianeyamea kabunu koukotukoa tekete tone Ali Muno Yesu Keraisuno Akolali oneketai kei pia kamotoane tuku.

7 Nitikuno, Keraisitoyo kiwi makutukoa motane toa tekete kini kini ame anai wa ete oto wa makutukoa moamene. Akolaline ibini kamotokamotoane tekene ni uku.

8 Enipa eya wane ekene uku. Keraisitoyo Yu yenanele takademe nokomepa Akolaliyo kiwi yatene auapekene dikou wa tone kauamene-pala papete oa pikanakale taatekamotoa tokome nekeneya.

9 Ni Akolaliyo kiwi pa yeneka ela motokome makutukoa motoko wa pa yename Akolali kei pimotoa tokome nekeneya. Akolaliyo eni taatekhoa toatekaleke eya wa wia mekaneya piko.

Pa yatene ali atoa dekoane mekene Akolali kei piato wane ne kei pianeyamea ibini wedekoane lo agale oane tou.

10 Eya agale tiginika wia mekaneya piko.

Kiwi pa yatene ali atoa Akolaliyo takoa motane Yu yene-pala wedikete wediamene wane uku.

11 Eya waka wia mekaneya piko.

Kiwi pa yatene ali atoa peya Ali Muno kei piai tamene. Ta piko peya pitiki yene kiwi peya nitamene.

12 Aisaiayoka eya wa wiamekapianeya.

Yesi-loeke tawateka ago padetataekoa noo. E ku pa yatene talo toa-kala kawademe noo. Pa yatene-kitame one tokale nepia mekete wedia meoi wa papete wia mekaneya.

13 Einagome tokale nepia mekete wedia memotoa toko ago Akolali-pala eya wane kini kowitikaku. Anu oya-mikiti neeke wene tugoa meketepa tepe mataketa kooa wedia memotono ta wane kowitikaku. Nipa one Epetane Yominine tele patu kautakoa kakete kolotine mea nepia memotoane tekene kowitikoane uku-ye.

Poloyo Yesunole Takakome Tanemo

14 Anu oya-lawe kiwi wene epetaneya-kama mea ni Yesunomo yakoa mootapea ni kini kini ete oto wa wene toa olauko tikino wene tekene uku.

15 Widikoa meketeka padele toatikile wene kayapea toamokaya tokolo pademo telekomu wa wiane wetekaku-ye. Akolaliyo no pewe witikome moa kakaka tokolo tekene ni uku.

16 No moa kakakilepa e ku pa yatene pitikika Yesu Keraisunole takama pomotoa toka. Nitikale tekene Akolaliyo ali atoa wene epetekakome tokomo eni oane auane yakilepa oneme eya tomotoane tuku. Pa yatene ali atoame onekemo yakoa motokoli Epetane Yominio wene moa kiyo akakome i yenepa neke wa metekale momotoane tuku. Nipa anu padeya-kti oneke meane lodo-yotane tetepo takoa wene keaneya mekome momotoane tuku.

17 Nilepa Keraisu Yesu-pala lipuane mekene tuku wane pinali anu wa kei piamele tokolo uku.

18 Nitamele tokoyake eya takama pokoumo odene kiwi wene takakene uku-ye. Pa yatene ali atoame Akolaline agale yakoa tomotoane tikilepa Keraisu Yesu patu-kama kautakoane kakene onekemo oane onekele takama yawane tekene tokou.

19 Nipa padele padele telekole ali atoane wene kainya pikanele toma yakilepa Epetane Yominine tele patu kautakoane kakene tokou. Keraisunomo-kama eni oane auane yakenepa Yerusalem take laigoane Ilirikume take tugakou.

20 Nipa ete ali-kitame onekemo wete oa aua pokoka poamou wane ali atoa yakameneya mekoika-kama oane auane yakou.

21 Enipa Akolaline bokuke eya wa wia mekane toane taatekoane tokou. *I uku agonomo oa aua poamene take pitikoi-kitame einago enoi. Ni einagonomo yakameneya mekoi-kitame onekemo yakoa moi.*

Polo Lome Take Ugu Poateka Wene Pianemo

22 Ete yatene eka e paka paka pitikoi toane Yesunomo oane auane yakouya tekene Lome take wida wete noamokou.

23 Opa i ta-kitike Yesunole takoane peya takaneya meane ni mali peya mati ponokale-kama wida ugu none menadiyano wene pianeya meane tekene eya wane uku.

24 Sipeine take poadene kini Lome take dekoane menadene uku. Nipa anu oya-lawe kime anu wene epetekoa auapemotoane wida me me tootokoane Sipeine take poadene uku.

25 Nitadeneke namolo takoane Yerusalem take Akolaline ali atoa ponopeneyea meki-kti kue eya tatikadene puku.

26 Anu eni tatikatekuyapa Masedonia Geriki tatake Yesunomo yakoa motane yenamne no takoa

mekala tokoi. Nipa Yerusalem take Akolaline ali atoa padeka-kiti ponopeneya mekete tikino, iya aua poke tatikapoano pa wa mekala tokoi.

²⁷ Enipa kini weneme tokoi. Nipa papete Yu yename kamoya meou toa kini wene epetekanemo Yesunomo oa aua mepokoinake ke wa kini tigini kamotoa tekete kinikiya kue eya ete-pea meamedekoli ni tokoi.

²⁸ Masedonia Geriki tata pitikoi yename kini eni metekoiya peya Yerusalem take auane pone tatikamotekene Sipeine take poadene kini Lome take wida dekoane pinou.

²⁹ Nipa wida nikilepa Keraisuyo no pewe wia tagatapeneya nouno wene tekene uku.

³⁰ Anu oya-lawe eya tamene wane uku-ye. Papete no-pala padele takayano, no auapea wedoa kowitikamene-ye. Tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoa kakete nitamene. Epetane Yominiyo wene takako toa tone tone ete oto wa wene mekanali yoa mekono, anu wedoa kowitikamene-ye.

³¹ Nipa Yudea take Yesunomo yakoa moamene yenane yonoke no toa momotoa tekete anu kowitikamene. Akolali-pala eya waka kowitikamene. Yerusalem take pekene kue eya tatikoane metekolu one yename ke wa momotono ta wa kowitikamene.

³² Nitikolipa wida Lome take kolotine none menou. Nipa Akolaliyo nitimotou wa wene piadekalepa wida ko mekene tepe kolotini kilikoa pimotoane meou.

³³ Tone tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolaliyo anu oya-lawe kiwi peya yopia-kala kamotoane uku-ye. Ee nimini.

16

Poloyo Agale Lionate Akenemo

¹ Tone oya atoa Pibi wida noademe toko. Einatoapa Yesuno ali atoa Senekeria take mekika auapeko atoa.

² Einatoa Ali Muno-pala lipua mekono, nokalepa Yesunomo yakoa motane yene makutukoa motekete tiki toa makutukoa moamene. One padaya-kiti toamokalepa kinikiya pade tatia meamene. Einatoame ali atoa kainya mati auapekilepa noka auapea tokano, nitamene.

³ Perisila Akuwilata Yesu Keraisunole no-pala kibutua takakoi ali atoata-pala wete meamene wa akamene-ye.

⁴ Wini ali atoatame no toa motikilepa nooke toa kita oyake tuoo wa tokoi. Wini adoname auapekala tokoinake Yesuno pa yatene ali atoame ta piko peyake oboa mekika kita-pala ke wa amediki. Noanume odene mena.

⁵ Wini adonane yapu Yesunole takoa oboai tiki yene-palaka wete meamene wa akamene-ye.

Anu kolotini ago Epinitasi one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Esia takepa ete yene Yesuke naniko wene tugamotoa one namolo takoa wene tugaka.

⁶ Kinikile wida wedoa takama yakana atoa Maria one-palaka wete meamene wa akamene-ye.

⁷ No Yu yatene agota Aderonikasi Yuniasita no-pala odeneka po yapu pitikoinakagota einagota-palaka wete meamene wa akamene-ye. Einagotapa ibini akene Aposelo agota. No Keraisuke wete wene tugameneyake einagota oneke wene tuga meaneya.

⁸ Eya ago Abelietasi one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Ali Munago-pala lipua mekolo wene mekoane meku agoke uku.

⁹ Eya ago Ebanasi toto-pala kibutua Keraisunole takama yakanakago one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Anu kolotini ago Sitekisi one-palaka wete meamene wa akamene-ye.

¹⁰ Apelisi einagopa Yesu Keraisuke wedoa wene tuga mekago wane uku. One-palaka wete meamene wa akamene-ye. Eya ago Arisobulasi one yapu pitiki yene-palaka wete meamene wa akamene-ye.

¹¹ No Yu yatene ago Erodiono one-palaka wete meamene wa akamene-ye. Eya ago Nasisasi one yapu pitiki yene Ali Muno-pala lipua meki-kiti eni yene-palaka wete meamene wa akamene-ye.

¹² Ali Munagonole wedoa takama yaki atoata Teraipina Teraiposata kita-palaka wete meamene wa akamene. Ali Munagonole wedoa takama yako atoa anu kolotini atoa Pesisi one-palaka wete meamene wa akamene-ye.

¹³ Ali Munagonole wedoa takama yakoleke ibini akene ago Rupasini-palaka wete meamene wa akamene-ye. One niname nopa one mana tetepo takoa meko.

¹⁴ Eya ali-mene Asinekitasi ni Peligono ni Emisi ni Patobasi ni Emasi eni ali-mene-palaka wete meamene wa akamene. Ni eni ali-mene-pala odeneka obokala tiki oymikitipalaka wete meamene wa akamene-ye.

¹⁵ Ni eya agota Pilologasi Yuliata ni eya ali atoata Neriasi laina ni Olibasi ni Akolaline ali atoa eni yene-pala odeneka obokala tiki-kiti kiwi peya-palaka wete meamene wa akamene-ye.

¹⁶ Yesunole takoa oboai mekete-kama ke wa yono ete oto wa mokala tamene. Yesuno ali atoamepa e ku take oboai tikika mekete ekete kiwi peya wete meamene wa agale oa wetekakamene wa no-pala iki-ye.

Poloyo Wipitikome Akenemo

¹⁷ Anu oya-lawe kipala eya wane uku-ye. Pade ali-kitamepa kime ete oto wa neno oa pili pili toa mekete Yesunole takoa wamotoa toi. Nipa kiwi wida mane mane oa olaukane toa tetekoa toino, dikane ali-kiti titi takama yamene.

¹⁸ Dikane yename tone Ali Muno Keraisunole takameneya kinikilekama tiki. Nitoa wene meamene ali atoa enekete taba po pitikoa oa yotokakala tikino, lene kia wedoa meamene-ye.

¹⁹ Anu oya-lawe kini Yesuno agale litia tekete tikimo ta piko peyake oa pupitikaneyano, ke wane wediane meku. Ke wane ikilepa one agale litia tekete ele kule epetanele toatikile wene toa tomotoane uku. Ele kule poanele tamene agopa momotoane uku.

²⁰ Tone tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolaliyo toto auapekilepa tone kawame Setanu kautoa wititapemotoa pene tokono, nepiamene. Tone Ali Muno Yesuyo kiwi pewe wia yopia kamotoane kini kowitikaku-ye.

²¹ Yesunole takama yakilepa no-pala kibutua tokago Timosi einagomepa kiwi peya wete meamene wa oko-ye. No Yu yatene ali-mene Lusiasi Yesoneta Sosipata toa einali-menameka kiwi peya wete meamene wa iki.

²² Poloyo oko toane anu yoname wiane mekoane meku ago no Tetiasiyo wete meamene wane uku. Nipa Ali Muno-pala lipuanemekene ukuye.

²³ Gaiasi einagomeka wete meamene wa oko-ye. One yapu ne noo wa no makutukoa moa mekakagoke uku. One yapukepa Yesuno ali atoa oboai tiki. I take gapomane kuse kuse ago Erasetasi ni tone oyago Kuwotasi einagotameka kiwi peya wete meamene wa iki-ye.

²⁴ (Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo kiwi peya pewe wia yopimotoane uku-ye. Ee nimini.)

Poloyo Akolali Kei Pikome Akenemo

²⁵ Akolali kei piatoane uku. Oneme eya tokoke ni uku. Yesu Keraisunomo ali atoane wene epetekakene ukumo olaukaku toa wedoa litia tomotoa kiwi tele takoa auapekala toko. One eni auapeatekamopa papete one kaukaoa mema nekeneyake

²⁶ one agale tqawea akane alikitame i i wa wia mekama-kala nekeneyaka. Nititikaneyake tuameneya meemoa pokog ago Akolaliyopa e ku yatene peyame yakoa moa litia tomoton, onekemo oa pupitikakama pamene wa oa tukaneyaka.

²⁷ Akolali wa oatekagopa one odene meko. Pademo pademota padele padeleta peya oneme odene wene tokono, one kei pia-kala katoane uku. Nipa Yesu Keraisu patu kautakoa kakete enabuna nitatoane uku-ye. Ee nimini.

1 KORINE

Poloyo Korine Yeneke

Namolo Takoa Wia

Wetekane Pipia

¹ Polo nopa Akolaliyo no i ago Keraisu Yesuno Aposelo ago moane kakou wa one wene litikome kayo oa motoka agome uku. Nipa tone oyago Soseni-pala opiane mekene i pipia wia wetekato wane wiane wetekakilepa

² Akolaline yene wini Korine take meki-kitike wetekaku-ye. Keraisu Yesuyo taneleke Akolaliyo kipa one wa takoa moa one-pala lipukaneya. Nitoa onekele takama pamene wa kayo oa motikilepa eya yene ta piko peya mekete tone Ali Muno Yesu Keraisuno ibini wedekoa one kowitoai tiki yene kikilikoa kayo oa motaneya. Keraisu onepa kini Ali Muno mea tone Ali Muno mea toko.

³ Toneketai Akolali-pala Ali Muno Keraisu Yesutame pewe wia tepe kolotini kilikoa pikamotoane kini kowitikakene uku-ye.

Poloyo Akolali-pala Ke Wa Akenemo

⁴ Akolali kowitikene-kama ke wane okala tuku. Nipa anu oya-lawe kiwi Keraisu Yesu-pala moa lipukakome pewe wia kakolo tekene ni uku.

⁵ Keraisu-pala eni moa lipukakome kamo takou toa one peku lawetaneya. Nitikale noa tekete ete onekemo tqawea akataapea one nimirimo pine *tøa* wene taneya mea tiki.

⁶ Keraisunomopa totome okoona toa kime yakoa mootokoa wedoa litia toma nikili tekene ni uku.

⁷ Nitoa meapa tone Ali Muno Keraisu Yesu wakapea nomotoa nepia mekete tiki. Nipa one peku nateya waneka katekameneya noa tagatapekete kolotine mea nepia mekete tiki.

⁸ Widikoa nepia mea togamotoa tokome one tele patu poapeney a kau-takoa kamene wa kiwi yopia-kala kawoo. Nipa tone Ali Muno Yesu Keraisuyo ali atoa takoa enoa akakapete Akolaliyo kipa poanele toamene yene tetepo takamotoa tokome nitoo.

⁹ Akolaliyopa one mana tone Ali Muno Yesu Keraisu-pala odene wene pia lipua memotoa tokome kiwi kayo oa motaneya. Nitane agome tou wa oa togotoka toa-kama taateko too.

Yesuno Agale Yakoa Motane Yename

Oa Takoa Kakete Pili Pili Tanemo

¹⁰ Anu oya-lawe, Yesuno ibini wedekoane eya tamene wane kiwi kowitikene uku-ye. Odene wene-kama pianeya meamene. Ete oto wa pili pili tomotoane wamuku. Nipa ete oto wa wene odene kotuta kakatakutukoa meamene.

¹¹ Anu oya-lawe kiwi oa takoa pili pili toa meki wa eya atoa Kelowi-lawene yapu pitiki-kitame akedikili yatekene ni uku-ye.

¹² Eya wane ekene uku. Kiwi padeka-kitame no Polo einagoke lukoane meku wa oa wa padeka-kitame Apolosike lukoane meku wa oa wa padeka-kitame Pitake lukoane meku wa oa wa padeka-kitame Keraisuke lukoane meku wa ete oto wa pili pili toa mekete tiki.

¹³ Beita, Keraisupa ali atoane nateya nateya wa edoa moke takamotoa-pe. No Polopa kini poaneleke yomo lekaneyake wia dekaneya tokolo ni iki-pe. Panagome kiwi ue motokakilepa Polo anu ibini wedekoa ue motokaka tokolo ni iki-pe.

¹⁴⁻¹⁵ Anu oya-lawe kiwi kainya ue motokamokouna tekene Akolali-pala ke wane uku. Panagome-kti no Polo pinali one ibini wedekoa ali atoa ue motokaka wa akaya tokolo ni uku. Wida none mekenepa eya agota Kerisepasi Gayasita odene ue motokakou.

¹⁶ O'o, eya ago Sitepanasi one yapu pitiki-kitika ue motokoane

tokou. Ali atoa pade-meneka wida ue motokakou patuno, wene agopa tokoyake uku.

¹⁷ Keraisuyo no takoa motokomepa ali atoa ue motokama poano pa wa wetekamokome onekemo oa aua poano pa wa wetekaneya. Nipa ali atoame one yomo lekaneyake tuanemo wene kayapeaneyea mekete no Polo-kama wene taneya mekaya tokale eya wa oa toka. Agale muno pewe kakoa wameneya Epetane Yominiyo wene taka taka toko toa oa aua poano pa wa no moa wetekaka.

Keraisu Akolaline Tele Patu Kau-takoa

Kakome One Peku Nootapea Agale Oko

¹⁸ Keraisu one yomo lekaneyake tuanemopa tua atua poadete piki ali atoame pamo tetepo takoa waki. Nitikiyake Keraisuyo toa moma pokokiti totome eya wa wene toko. Einakamopa Akolaliyo padele telekole tokome ali atoa toa motanemo eni wa wene toko.

¹⁹ Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Wene muno meane yene kini mane mane olaukakoi toane moane bebo akakala tou. Agale logoni okoi-kitika kini agale muno pewe kakoa okoi toane pamo tetepo takoane wakala tou wa Akolaliyo akeneya.

²⁰ Nitaneyano, kiwi pakekepa wene muno meane yene ni pademo pademota wene toa iki yene ni agale muno pewe kakoa ete taka oto taka toa wene toa pitia yateki yene enika eni yene edoa kei piato-pe. Itonoke kini kaua-mikitame lawetane pekupa Akolaliyo paya peku tetepo takoa wakeneyano, kei piamoto.

²¹ Akolaliyo one papete wene toopikana toa taatekoaa tikilepa ali atoame kini kaua-mikitane peku nootokoapa one wene toameneya memotoa taneya. Nipa Keraisunomo mo wia kakoimo yakoa oneke wene tugakoi-kiti toane moadaa wa wene

pikome taneya. Ete-kitame enimopa pamo tetepo takaneyake nitaneya.

²² Nitaneyake Yu yenamepa Akolaliyo padele tubele tokale eneketepa nipa nimini akediki wa oo wa yakamokala tiki. Geriki yenamepa eya kuya peku noane tagadiyano wene pikete Keraisunomo yakoake pamo tetepo takoa waki.

²³ Nitikiyake anu oya-lawe totomepa Keraisu yomo lekaneyake tuanemo-kama mo wima yako. Nitikolo yatekete Yu yenamepa winimopa ya tanemo ekete tiki wa yakoa moamiki. E ku pa yatene ali atoamepa winimopa pamo ekete tiki wa paya nou toa meki.

²⁴ Nitikilika Akolaliyo one wa takoa motane yene Yu ali atoameka e ku pa yatene ali atoameka eya wa oa tiki. Keraisu einakago Akolaline tele patu kautakoa kakome one peku nootapea etene agale logoni okago tadeko wa onekemo yakoa motiki.

²⁵ Akolaliyo mana tumotoa moa wetekanelepa wene muno meane yename pale tane tetepo takakiyake kime kotukoa toamatekoile Akolaliyo akole eni taneya. Akolaliyo eni tanelepa telekole-kama tiki yename taba tanele tetepo takakiyake kime kotukoa toamatekoile Akolaliyo akole eni taneya.

²⁶ Anu oya-lawe kipala imo ukuno yakamene. Akolaliyopa kime Keraisu litia tomotoa kayo oa motikilepa kipa edane ali atoa takoa motokato-pe. Wene meane-ktiki telekole toma yakoi-kiti ibini akene ali atoa enika eni ali atoa kainya mati takoa motokato-pe. E'e mena. Dikane ali atoa one wa takoa motikilepa pa natetekoaa takoa motoka.

²⁷ Nipa ete-kitame leau akene tetepo takoa wakene yene Akolaliyo one wa takoa motaneya. Enipa wene muno meane yene ya takademe ni taneya. Ete ali atoame tabaya tetepo takoa wakene yene Akolaliyo one wa takoa motaneya. Enipa telekole toma yakoi yene ya takademe ni taneya.

²⁸ Ponopene yeneka paya tetepo takoa wakene yeneka padeya padeya itonoke wete witameney-a-kitika Akolaliyo one wa takoa motaney-a. Itonoke ali atoame padeya padeya tobou latikakiya peya agopa takoa wawademe tokome nitaney-a.

²⁹ One lenike odene agoka pinali one wa kei piptomotoa tokome taney-a.

³⁰ Nitane agome kiwi pa ali atoa mana Kerais-u Yesu-pala moa lipukaney-a tokale etenane peku i i wa lawetaney-a. Nitikomepa i yene totopa poanele toamene yene tetepo takoano ta wa one etene yametaney-a. Ni etenanele k*iy*o akenele takakete toatekole yamea ni tone toko poaneleme toto moa labakanetake toa motaney-a.

³¹ Nitaneyano, Akolaline bokuke wia mekaney-a tatoane uku. Eya wa wia mekaney-a piko. *Kini wa kei piptomoya Ali Muno-kama kei pi kamene.*

2

Kerais-u Yesu Yomo Lekaneyake Tuanemo

¹ Kiwi mekoika wida none mekene Akolalinemo i i wane oane metekounapa wene muno meane ago keney-a wamoane agale muno pewe kakoane wamoane tokouna.

² Nipa wida kipala opiane mekenepa Kerais-u Yesunomo one yomo lekaneyake tuanemo-kama oane meouno wene piane nekene okouna.

³ Onekemo oane meatekou tele meameney-a taba tekene tokome pitime kolu kolu nokale pa poti mekene okouna.

⁴ Enimopa mo wiane kakene ikilepa agale muno pewe kakoane taba po pitikoane tekene okouna mena. Nitamekene anu ukumopa nimini eni akedeku wa kime wene tomo-toane Epetane Yominine tele patu kautakoane kakene okouna.

⁵ Nipa kime Keraisunole takama yakilepa kini kauane peku patu kautakoane kakete tomotoane wamokou.

Akolaline tele patu kautakoae kakete tomotoane okouna.

Akolaline Peku

⁶ Nimo ukuyake Keraisunole takatiki kotu kakoa tiki-kti olaukakilepa agale muno pewe kakoane tuku. Nipa itono peku noa tiki yene ni kini tobou meki yene enika eni yename agale muno pewe kakoae olaukakina toane wamuku. Eni yename kinikile tikilepa etepea pata pale toma yaki.

⁷ Noanu agale muno kakoane olaukakumopa Akolaliyo itono wete latia piptomoya dikou wa wene toopia kauka mema nekenemo uku. Ali atoa one keney-a pa teleta tootapeney-a meemoa pomotoa tokome one peku lawetou wa wene toopianemoke uku.

⁸ Enimopa ipete tobou meki ali-kti padameka wene toamokoi. Eni wene toi tokapa nipa Ali Muno etene Akolali pa tootapeney-a mekome peku lawetane ago yomo lekaneyake wia dekamoi toka.

⁹ Eni yename Akolaliyo papete wene toopianemoke wene toamoneyake one bokuke eya wa wia mekaney-a piko.

Akolaliyo oneke wene mekoae meki-kitane padeya padeya nodokoa pikane. Nipa kini leneme enamoa kaleme yakamoa tokoinakeya ni kini namolo wene toamokoinakeya nodokoa pikane wa panagome wia mekaney-a.

¹⁰ Akolaliyo one eni wene toopikana toapa i i wa totome wene tomotoa tokome one Epetane Yomini totoke moa wetekaka. Ali atoa-pala kauka meaney-a peyapa one eni Yominiyo tetoa enekala toko. Nipa Akolaliyo toto-pala kauka meaney-a one tepene pianeyaka tetoa enamele toko.

¹¹ Panagome-kti eko agono tepene piko toa lekoe enamele toamokoyake pineline yominime one tepene piko toa tetoa enamele toko. Eina toa Akolaline tepene piko toa one Epetane Yominiyo odene tetoa enamele toko.

¹² Akolaliyo one eni Epetane Yomini totoke moa wetekakilepa nipa toto pewe witikome laweteko pekupa i i wa wene toa noa tomotoa tokome toka. Eni pekupa tone kaua-mikitame lawetane peku mena.

¹³ Nitaneya tokome totome mane mane ikilepa tone kaua-mikitame peku lawetekoina toa wamoko. Epetane Yominiyo i i wa wene tako tako toko toa oko. Nipa Epetane Yomini awitaneya meki-kiti totome takoa mane mane oko.

¹⁴ Nitikoyake Epetane Yomini awiameneya meko agomepa one wene takako toa yakoa moamademe wako. One wene takakomopa pamo tetepo takakome ni toko. Nipa one wene takako toa pine toa tetoa enemotoa toko Epetane Yomini einagoke nome awinamokolo tokome oyake yakoa moamele toamoko.

¹⁵ Epetane Yomini awitaneya meko agomepa padele padele tanele peya takoa enamele toko. Nitikoyake Epetane Yomini awitaneya meko agono tepene piko toa padameka i i wa takoa enoa akamele toamoko.

¹⁶ Enikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Ali Muno ago ete wa olaukadempa teyo Ali Munono tepene piko toa tetoa enemotoa-pe.

Nimo wa wia mekaneya pikoyake anu oya-lawe totomepa Keraisuno wene pikole wene taneya meko.

3

Akolalinele Takakete Toatekomo

¹ Anu oya-lawe kiwi mekoika none agale oane metekilepa kipa Epetane Yomini awitaneya meane yene tetepo takoane amele toamokale tekene itono peku nakene yene tetepo takoane okouna. Keraisuno nana mati tetepo takoane okouna.

² Nipa wetini ali atoame nakiya nee namele toameneya meane nana mati tetepo takoane adu-kama lawetou toane okouna. Opika eniya nee namele toameneya pa nana mati keneya mekete tikili uku.

³ Itono peku noai tekete tikili ni uku. Anu oya-lawe kiwi ete oto wa wene poaneya mea pilitakutukoa mekete tiki. Widikoapa pa itonole toma yakete tiki. Enipa nimini ukutu-pe.

⁴ Nipa panagome no Poloke lukoane meku wa oa wa panagome Apolosike lukoane meku wa ikilepa pa itono peku noai tiki-kitame tiki toa ekete tiki.

⁵ Apolosi totapa edane agota-pe. Totapa Akolaline pupu takakagota pa agota. Akolaliyo one pupu tutu tutu wa tatikamu tokome Apolosi tota meteka toa takaketepa Keraisunomo wina oa metekolo tone oya-lawe kime yakoa motokoina.

⁶ Noanumepa nee lene matakakouna. Wa naniko Apolosi nome ue nomoa pekoai toa itono ko akakakana. Totame nitipia pokolo ipe kakoya atepea witakakilepa Akolaliyo-kama toko.

⁷ No nee lene matakakou ago-pala ue nomoa pekoai toa itono ko akakaka agota tota kei edekale piei-pe. Tota kei piameneya ipe kakoya witakako ago Akolali odene kei piamene.

⁸ Akolaliyopa nee lene matakakoule-pala e agome itono ko akakaleta odeneleta tane tetepo takoa meko. Nipa onekele tutu tutu wa takakoo kotu kakoa pupu poi mokala toadem toko.

⁹ Apolosi totame one eni pupu takakilepa Akolali-pala kibutua toko. Anu oya-lawe kipa Akolaliyo one ipe wa tetepo takoa one yapu waka tetepo takoa toko.

¹⁰ Akolaliyo no pewe witikome peku laweteka toane noane tikilepa kodou ago tekene ete yename yapu wiatekoi adeka piane kue petene wina moane tatikalogakouna. Nitikalogakounata panagome eni kue petene patu kelekaoa yapu ate toa wima poko. Eni yapu wikilepa wedetekoa tamene wane kiwi peyapala uku.

¹¹ Kue petene wina moane tatikalo-

gakouna wane ukupa Keraisu Yesu adeka piane uku. Yapu wicketepa eni kue wawa pade kue moa tatikamele tokoya mena.

¹² Eni patu keleko yapu ate toa wikilepa pade-kitame yapuya epetaneyo golo silepa enika eni kamo kue takoa moa tiki. Nitikiyake pade-kitame kini yapuyapa paya yomoka peti youka tua deko kakene kala youka takoa moa wiki.

¹³ Wipitia ta pataka-petepa toe nokoa kawateka ta patoa pitoo. Nitikalepa kini wikoina yapu toeme nakome tokale peya kakete enoi.

¹⁴ Nitikolipa epetekoa wikoina yapu peya toeme noamokale enekome Akolaliyo pine yene kei pia pewe wikala too.

¹⁵ Wia potokakoyna yapu toeme napetapekale pine yene kini enekete anu pupupa igi wiane yotekene tadeku wa kini yapu nomotoa katepitoa poi. Nipa toe itipono okata mea katepitoa pou toa poi.

¹⁶ Kipa Akolaline yapu tokome one Yomini wini kiwike nome mekono, enipa wene toamiki-pe.

¹⁷ Panagome-ktiti Akolaline wikakane yapu keawea tadekakalepa Akolaliyo oneka wia atukoo. Eni yapupa one wikakane yapu tokome nitoo. One yapu wane ukupa anu oya-lawe kiwike uku.

¹⁸ Kini wa oa yotokakaya tokolo eya wane uku. Kiwi panagomedo one kauane peku nootapekouya tekene wene muno meane ago i meku wa wene pikolopa nipa einagopala eya wane uku. Leau akene ago tetepo takoa meamene. Nipa wene muno meane ago meadepa nitamene wane uku.

¹⁹ Akolaliyo kini kaua-mikitane pekupa paya tetepo takakolo tekene ni uku. Enilekepa one bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Akolaliy-opa wene muno meane ali-ktiti kini yukakoyna wakoke kini wa labamotoa toko.*

²⁰ Eya waka wia mekaneya piko. *Wene muno meane yene kini wene pik-*

ilepa pata pale toatiki wene pik-i wa Ali Munoyo wene taneya meko.

²¹ Nitikono, i agoke lukoane meku wa one taneleke mate agale edoa oadete-pe. Eya kuya peyapa Akolaliyo kini wa yametaneyano, mate agale wameamene.

²² Apolosi Pita toto-menepa Akolaliyo moa kakakilepa kiwi peyane takoa taneya. Itonoka kini wa latia pikaneya. Nitane agome padele padele witakakilepa kinikile-kama takoa toko. Nipa kipa pa memotou wa oa tumotou wa oa tikilepa kiwi auapeou wa wene pia toko. Opika nanikoka ele kule witakakilepa kiwi auapeademe toko.

²³ Ni kipa Keraisuke-kama lukoa meki. Keraisu onepa Akolalike-kama lukoa meko.

4

Keraisuno Aposelo Ali-kitike Akenemo

¹ Totopa Keraisuno pupu takama yako ali-mene. Akolaliyo one papete kauko meanemo kime toawea akamene wa toto moa kakaka. Totopa dikane ali-ktiti wa wene taneya meamene.

² Tobou agono pupu yopia meko agomepa tobou agonole wedoa takamedeko.

³ Anu oya-lawe kimeka koiso yatekaki-kitameka anu tobou agonole takakene tukule takoa enoa akamene piti moamekene atiki toane meku. Anu tokounakalepa pinali anu wa takoane enoane ipa epetanele ipa poanele tadeku wane amele toamoko.

⁴ Anu tepeme ne poane ago tadeko wado no kikoa akamokolopa poanele padeleka toamokou wane amele toamoko. Anu toma yakule takoa enoa akakilepa Ali Munago oneme odene tamele toko.

⁵ Nipa papetepa ipa poanele tadeko ipa epetanele tadeko wa takoa enoa akameamene. Ali Muno wakapea nokome okale yakato wa nepia meamene. One wakapea nokomepa yomiyomu keneke taneleka ali

atoane tepene piane weneka keleyo witakakala too. Nipetepa ali atoa peya kini epetanele tokoike Akolaliyo odene odene wa kei pikala too.

⁶ Anu oya-lawe kipala i ukupa kiwi auapeou wane Apolosi tota-pala tanele adeka piane uku. Nipa kini totono wia mekane toa litia tamene wa ikina toane pine toweane eya wane uku. Tikisa ali pade kei pia wa pade tikisa ali kei piameneya paya tetepo takoa teketepe poanele tekete tikino, toameamene.

⁷ Kiwi tobou ali-kiti latikete tiki-pe. Kinikiya peyapa Akolaliyo-kama takoa metaneya. Nitaneyaki kini teleme motane tetepo takoapa edeyake mate agale oadete-pe.

(Anu oya-lawe kipala i ukumomepa kiwi ya takadene wamuku. Anu mati-kiti latikoane mama motekene mane oane moadene uku.)

⁸ Eya kuya moada wa wene pikoina toa kime wete mootapekoinano, kipa kamo yene mekete tiki. Apolosi tota pa kamotoa kiwi ta talo tiki ali-kiti latia ete yene yopia meki patu. Ae, kime ali atoa yopia memotoane uku. Nipa toto Aposelo ali-kiti kipala kibutua ali atoa yopianto wane wene pikounake

⁹ ali atoa edelo ali-kitika kakakoa Akolaliyo toto Aposelo ali-kiti-pala eya toko. Tobou agome-kiti one-pala poi teiane yene one take wiane tukapou wa po kakoa ketea kakoa lia aua pou toa Akolaliyo toto Aposelo ali peya paya tetepo takoa meko.

¹⁰ Toto Aposelo ali-kitame Keraisunole takakilepa leau akene tetepo taneya mea tokoyake anu oya-lawe kime Keraisunole takakilepa wene munomeaneya mea tekete tiki. Totopa taba taneya mekoyake kimepa telekole toma yakete tiki. Ete-kitamepa kiwi kei pikiyake toto paya tetepo takoa waki.

¹¹ Opika tone nee ue wananeya mea tone epetaneyaka wateko mamma toameneya pa meko. Ete-kitame toto layo toua wikalatiki. Tone pi-ateko yapuka toameneya pa pima yako.

¹² Tone nee eya moadetepa tone yoname pupu tokoa kako. Panagome-kiti toto-pala poanemo okolopa agale epetaneyaka topo toa oko. Pade ali-kitame tete metekili agale wametekoa poti meko.

¹³ Panagome-kiti toto pa puputua akakolopa oya kakoa enekala toko. Opika ete ali atoame toto Aposelo ali-kiti pa kege nee yabunu eya tetepo takoa wakala tiki.

¹⁴ Anu oya-lawe ina ukumomepa kiwi ya takadene wamuku. Anu kolotini mati-kiti tetepo takoane mane oane motekene uku.

¹⁵ Nipa Keraisu Yesunomo olaukakene anu mati-kiti latikakouna tekene uku. Kini Keraisunole takama yamotoa yopikoi ali-kitido ege egeta wa-kala kadukoa (10,000) meadekolika kiniketaipa no odene i mekene uku.

¹⁶ Nitikuno, noanume toma yaku toa kime toma yamene wane kiwi wedoane kowitoane uku-ye.

¹⁷ Kime nitimotoane tekene Timosi wini moane wetekaku. Einagopa Ali Muno agonole wedoa takama yako ago anu mana latikoane wene mekoane meku. Einago Timosi wini nokomepa Keraisu Yesu patu kau-takoane kakene tukumo kiwi wene takakome oo. Nipa losu yapu kako peyake olaukakule litiane tukumo wene takakome oo.

¹⁸ Anu oya-lawe kiwi padekikitame no wete noamou wa paya nou toa mekete ikipa enipa kime ali-kiti latikete iki-pe.

¹⁹ Ali Munagome ka yametekalepa wini wete nouno, nepio. Nekenepa eni yene kini iki agalepa pa agaleme iki patu. Akolaline tele patu kawa keleko mekete iki patu wane enenou.

²⁰ Akolaliyo talo toa mekilepa pa agaleme tokoya mena. Telekole-pala toa toko.

²¹ Kiwi meki take nekenepa layo tigini taatekaneya nomotoa iki patu. Kiwike wene mekoane meane poitali nomotoa iki patu.

5

Korine Take Poanele Tane Agoke Akenemo

¹ Anu oya-lawe widapa panagome mone panagono atoa koua meko wa akedikili yateku. Eni poanelepa Akolaline agale yakamene yenameka toamatikile toko. Ali padame one etenane natonopa one natono moa latikako wa akedikili yatekene ni uku.

² Enile pa toa memotoake kini wa kei pia mekete tiki. Tumai yapu meou toa mekete eni toko poaneleke komo oa meamedikiyake tiki. Eni poanele toko agopa kini losuke wa noamoano, pa wa wetekamene wane uku.

³ Noanupa ta padeka mati i mekeneka kiwike wene kakakoane meku. Nipa wida kipala opiane meane tetepo taneya mekenepa winagome poanele mati tokake nami wiane kibu moateku wene kibutupikene ukuno, yakamene.

⁴ Wida Ali Muno Yesuno ibini wedekoa oboa mekoi-petepa no-kitika kipala opiane meane tetepo taneya meouno, Ali Muno Yesuno tele patu kautakoa mekete eya tatoane uku.

⁵ Eni poanele toko agopa Setanuyo one tigini wia tukou toa ke enekakoa kamotonu, watoane uku. Wipitia ta pataka-pete Ali Muno Yesu wakapea nokome einagono yomini toa momotoane tekene ni uku.

⁶ Kini wa kei pikilepa poanele wini tekete tiki. Palawe wane mono mono omotoa yisi kugu deyaka pitikakilipa mea tagatapekomu mono mono oologako. Enipa nimini ukutu-pe. Winagomo poanele kiwi peyake wea mutukakaya tokolo ni uku.

⁷ Kipa weneya palawe yisi kugu pitikameneyu yotane palawe tetepo taneya meamene. Namolo yisi kugu mitikatapea wawou toa tekete kini namolole wawa wenele toma pamene. (Papete Iserele yatene poane Idipi ta wete tewitikoa poade-tepa palawe yisi kugu pitikameneyu pa yotaneyu. Nitoapa edelo agome

kiwi wia tukamomotoa tekete sipi sipi kai tine wia kagoke kamate tadekamu taneya.) Sipi sipi kai tine tou toa Keraisu tone toko poaneleke tuaneyu.

⁸ Nitaneyano, eina namolo toge kikete tane toa tekete mono mono akene palawe peya yisi kugu-pala dekamo a mitikoa waou toa tone namolo lene pia poanele tokoon-akale wato. Wenele toma patoane uku. Nipa kiyo akene wene-kama pia nimirimo-kama oa tatoane uku.

⁹ Kiwike pade pipia wiane wini wetekakene eya wane okouna. Pamoko mea enile poanele tiki yene-pala odeneka yawameamene wane okouna.

¹⁰ Nipa Yesunomo yakamene yeneke wamokouna. Dikane yenamepa atoa lima yawa ni eya kuya moadiya wa tepime tuaneyu mea ni mone panagoneya yotokoa moa ni kini yoname latikoinakeya Akolali tetepo takoa kowitoai tiki. Enika enile tiki ali atoado tima yaketepa itono tewitikoa poi. Dikane yeneke wamokouna.

¹¹ Eya yeneke okouna. Yesunole takama yaku wa iki-kitameke atoa lima yawa ni eya kuya moadiya wa tepime tuaneyu mea ni kini yoname latikoinakeya Akolali tetepo takoa kowitoa ni eko ali atoa akoa agale oa ni bia ue eya noa pia ni panagoneya yotokoa moa enika enile tiki ali atoake okouna. Nee natono noo wa dikane yene makutukoa motikileka toameamene.

¹²⁻¹³ Yesunomo yakamoa kipala wida oboamoa tiki-kitipa kini tanele pitiane yakoane akateku toane mena. Akolaliyo pitia yakoa akoo. Yesunomo yakoa moa kipala oboai tiki ali atoa kini tikile pitia yakoa akakilepa anu oya-lawe kime toi. Nipa kipala obokala toake etenane natonopa one natono moa latikakago *wini poane ago pa wa tikatapea wamene*.

6

Keraisuno Ali Atoa Ete Oto Wa

Koiso-nali Yotekete Tanemo

¹ Kiwi panagome-kti panagopala padefa namike koiso oatekale pikalepa Akolaline agale yakamene ago mekata koiso yatekamotoa edoa aua poadete-pe.

² Wipitia ta pataka-pete Akolaline ali atoamepa ete yename toma nekenele pine toa akatikiyano. Ae, papete natele tokoleka kime pine toa akamele toamoko-pe.

³ Totome Akolaline edelo yatename toma nekeneleka koiso yakoa akakilepa tubele eni toatekoyano, opi papete natele ali atoame tikile kime koiso akamele toamoko-pe.

⁴ Nitamele tokoyake kiwi pakeke padefa namike koiso oatikile witakolopa Akolaline agale yakamene ya ali-kti mekika koiso aua poadete tiki-pe.

⁵ Kiwi ya takadene eya wane yatekene uku. Kiwi panagotame padeleke agale toonali yotkilipa kini koiso wene toa yatekako ago wida meamoko-mo.

⁶ Pine toa akateko ago padeka tetepo toamokolo kini kini koiso akanali yokala tekete tiki. Nipa Akolaline agale yakamene-kti kakakoa tekete tiki.

⁷ Kini kini koiso akanali yotekete tikino, Akolalinele takakilepa pata pale tadiki. Eya toatikiyano. Padame kipala toa potokakalepa ete topo takameneya toa kamotonu wamene. Kinikiyado yotokoa motokalepa momotonu wamene.

⁸ Edikoa epeteko tamedikiyake kini kini ete oto wa poanele topo takoa kinikiya ete oto wa yotokoa mokala tiki. Yesuno ali atoameke ame wa iki ago-palaka edikakala tekete tiki.

⁹ Edikoa poanele toma yaki-kitipa Akolaliyo one talo tuku taapa kinino inoe wa yameamoo. Yameamoono, pine yene kini wa oa yotokoa poanele takayano, eya wa wene taneya meamene-ye. Eya toma yaki ali atoapa Akolaliyo one talo tuku taapa kinino inoe wa yameamoo. Ali atoa pamoko mea ni kini yoname

latikoinakeya Akolali tetepo takoa kowitoa ni mone padane atoa lia moa ni ali yatene kini kini wa atoa latikoa koua pia

¹⁰ ni panagoneya kode moa ni eya kuya moadiya wa tepime tuaneya mea ni bia ue eya nokoa kawa ni eko ali atoa pa puputua ahoa agale oa ni panagoneya yotokoa moa enika enile toma yaki-kitipa Akolaliyo one talo tuku taapa kinino inoe wa yameamoo.

¹¹ Papetepa kiwi padeka-kitame enika eni poanele tokoinake opa Akolaliyo kini eni tokoi poanele peya kootapea ni kipa one wa takoa moa ni poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mea toko. Nipa kipa Ali Muno Yesu Keraisuno ibini kau-takoa mea tone Akolaline Yomini-pala lipua mea tikili tokome ni toko.

Pamoko Mea Eni Poanele Toameamene

¹² Panagomedo ele kule peya tamele tokolo tuku wa nopala okalepa eya wane topo takoane ou. Ele kule peyame tigini weneta moa epetekakoya mena. Padele padele peya tamele tokoyake padeleme no moa koigakaya tokolo padele-kti katekoane toamuku.

¹³ Padagome-kti eya waka oo. Akolaliyo imu latikomepa nee ue ponome meatekoya eni latia ni nee ueta latikomepa imuke ponome meatekoyata eni latia taneya wa oo. Einagome nimini okoyake Akolaliyo wipitikome nee ueta imu toa takoa wawoo. Tone tigini latikilepa pamoko mea eni poanele tomotoa taneya mena. Ali Munagonole takamotoa ni latianeya. Nitoapa tone tigini yopia memotoa Ali Muno moa kakaneya.

¹⁴ Einago Ali Muno tuaneya pikale moa kamotokane toa one eina telekole tanele tokome totoka tueaneyake moa kamotokoo.

¹⁵ Kipa Akolaliyo Keraisuno yono kawa eya tetepo takoa yopiko. Enipa wene toamiki-pe. Nitikono, Keraisuno yono kawa eya tetepo

tane-kiti moa pamoko atoa-pala edoa
koua piato-pe. Koua piamoto-li.

16 Panagome-kti pamoko atoa-pala koua pitikolopa kini tiginita odene tigini tetepo tootapeko. Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Kinita odene tigini tetepo tootapeneya meoi* wa wia mekaneya.

17 Panago Ali Muno-pala lipua
mekomepa nipa onepala odene wene
pia meoo.

18 Pamoko toa enile poanele tikika titi toa pitoa pamene. Panagomedo etele poanele-kiti tokomepa one tigini toa potokamokoyake pamoko tokomepa pinali one tigini wa toa potokako.

19 Kini tiginipa Epetane Yomini nome meateko yapuno, eni poanele toameamedeku wa wene toamikipe. Eni Yominipa Akolaliyo moa wetekaneya. Nipa kini tiginipa kini wa talo tamele toamoko. Kini tigini talo toko agopa Akolali.

20 Kipa one wa oto toa motokomepa one kamoya ete topo toa mou toa manane kamateme oto toa motaneyano, kini tiginime ele kule tikilepa ete-kitame Akolali kei pimotada wa tamene.

7

Adona Mekete Toatikimo

¹ Namolo anu oya-lawe kime nooke pipia pade wia wetekakilepa alime atoa oyake moamele toko-pe wa pitia yakoa wetekadikino, opi eya wane ukuno, yakamene.

Panagomedo one atoa moameneya
pa mekomepa nipa epetoo.

2 Nimo ukuyake eya waneka uku.
Mone koua piamateko alika atoaka
koua pia ta-la wa Setanuyo kiwi likoa
enekayano, adona-mikiti latiamene.

³ Adono-mikiti eya tamene wane uku. Kinita mekina toa koua pikala tamene wane uku.

⁴ Enipa eyake uku. Pade atoa one tigini pinatoa one wa talo tamele toamokoyake onekaneyo oyake talo tamele toko. Nika panago one tigini

pinali one wa talo tamele toamokoy-
ake one atoame oyake talo tamele
toko.

⁵ Nipa nekaneka nekatoaka koua piamene kote moameamene. Akolali wedoa kowitoa meatono, opi-mene koua piamato wa enipete-mene koua piamokolipa etepetoo. Wa naniko Setanuyo likoa enekale eko ali atoa leneme kode nakaya tokale Akolali kowititikoa meapa nipa kinita mekinia toa wa koua pikala tamene.

⁶ Enipa anume tikamoane pitikakene enile tamene wane wamuku. Pakiwi mama motekene uku.

⁷ Nopa atoa moameneyea pa pima yakuno, kiwi peya idikoa mem-otadiyano wene pikuyake amele toamokolo waku. Enipa Akolaliyo toto latikilepa odenele-kama toa latianeya mena. Panago-kiti atoake wene kamotokoa mea wa panago-kiti atoake wene kamoa meneyea mea tomotoa latikala taneya.

⁸ Tualika tuatoaka nepo atoaka no pa meku toado mekolipa epetoo.

⁹ Pa meouno wene piake kini leneme eko alika atoaka kode noa mekolipa nipa ali neme atoa moamene ni atoa ne alike pamene wane uku. Eko alika atoaka leneme kode noa mekayano, nitamene.

¹⁰ Opi adono-mikit i kipala eya wane uku. Nipa Ali Munagome akoano ta wa no wene takaka toane ukuno, anu weneme wamukuno, yakamene. Ali pekene atoa nekane tewitikoa wawameamene wane uku.

11 Eni uku toa toameneya nekane tewitikoa wakepa nipa eko alike poameamene. Pa mea tuamene. Pa meane tuamou wa wene pikepa nipa nekanake wa wakapea pamene. Atoa motane ago neke natono tewitikoa wawameamene.

¹² Opi ete ali atoa-pala eya wane ikilepa Ali Muno agome akoano ta wa okomo wamuku. Anu weneme titiane ukuno yakamene. Yesunomo yakoa motaneyaya meko ago-pala eya wane uku. Neke natono Yesunomo yakoa moameneyaya mekomeke i ago nepala kouane meane tuou wa neeke

tegetekakoa mekolopa nipa neke eni natono takoa wawameamene.

¹³ Ni Yesunomo yakoa motaneya meko atoa-pala eya wane uku. Nekane Yesunomo yakoa moameneya mekomeke i atoa nepala kouane meane tuou wa neeke tegetekakoa mekolopa nipa nekane tewitikoa wawameamene.

¹⁴ Nipa eya wane ekene uku. Pade atoa nekane Yesunomo yakoa moameneya mekagomeke nepala pa lipua mekolopa nipa Akolaliyo nekane kitapa one wa takoa yopiko. Eina toa panago-kiti neke natono Yesunomo yakoa moamene atoameke nepala pa lipua mekolopa nipa Akolaliyo nekane natono kitapa one wa takoa yopiko. Akolaliyo kita yopiamokome too tokapa nipa kini mati-kiti Yesunomo yakamene mati-kiti tetepo takoa wao tokao. Nitoo tokake eni mati-kiti one wa takoa yopiko.

¹⁵ Adono-mikiti alimeka atoameka Yesunomo yakoa moameneya mekome ne wawane pou wado okalepa kinita letetakutukamele tokono, one pomotamene wane uku. Akolaliyo toto one wa takoa motikilepa adono-mikiti kilikoata memotoa tokome tokolo ni uku.

¹⁶ Atoa-kiti nekaneyo ne waouno wene pikaake poamade wakepa nipa Akolaliyo one toa momotoane tuku wa wene pike teke toko patu. Panago-kiti neke natoname ne wawane pouno wene pikaake poamomotoa lauane lauane tekepa nipa Akolaliyo one toa momotoane tuku wa wene pike teke toko patu.

Akolaliyo Kiwi Kayo Oa Motokale

Mekoina Toa Pa Edikoa Meamene

¹⁷ Akolaliyo kiwi kayo oa motokale mekoina toapa pa edikoa meamene. Papete Akolaliyo kiwi dikoa memotoa latia kakaneyano, pa edikoa meamene. Enipa Yesuno ali atoa oboai tiki losu yapu kakoka yakene tamene wane oma yakumo kipalaka uku.

¹⁸ Panago-kiti nepa papete Yu yatene ago teke kepene teiganeya

mekaka Akolaliyo kayo oa motoka patuno, eni adekapa koikoa enam-eamene. Wa panago-kiti nepa papete pa yatene ago teke neke kepene teiganeyya mekaka Akolaliyo kayo oa motoka patuno, kepene teigamotou wa wene piameamene.

¹⁹ Akolaline wene kekadepa oneme ta wa okale-kama litia tamene. Kepene teiganeyya mekoloka kepene teiganeyya mekoloka Akolaliyo i ago nepa one wa talo toa kako.

²⁰ Akolaliyo ne kayo oa motokale mekana toapa pa edikoa meamene.

²¹ Panago-kiti Akolaliyo ne kayo oa motoka-pete panagono pupu-kama takamotoa kueme topo toa moa egetaneyya meka patuno, wene keda taneya meamoa pinagonole pa takoa meamene. Wa naniko one eni pupu tewitikoa wawateka ka piadekalepa onekele tewitikoa wawa nekele toma pamene.

²² Panago nepa kueme topo toa moa egetaneyya mekaka Ali Muno agome kayo oa motikilepa nipa nepa ta pine ago tetepo takakome taneya. Wa panago-kiti nepa ta pine ago mekaka Ali Muno agome ne kayo oa motikilepa nipa nepa Keraisuno pupu-kama takateka ago tetepo takakome taneya.

²³ Akolaliyo kipa one wa oto toa motikilepa manane kamatememtaneyano, nipa kueme topo toa moa egetane yene tetepo takoa meameamene.

²⁴ Anu oya-lawe Akolaliyo kiwi kayo oa motokale mekoina toapa pa edikoa meamene. Nipa one-pala lipua mea nitamene.

Ali Atoa Peya Mane Mane Akenemo

²⁵ Opi ali poamene atoa-kiti atoa moamene ali-kiti eya tamene wane ikilepa Ali Muno agome akamene wa okamo wamuku. Pa anu weneme uku-ye. Nipa Ali Muno agome ela moa pewe witiko agome ukuno, yakoa moamediki.

²⁶⁻²⁷ Opi-mene ke enekako-peteno, eya tamene. Panago ne-kiti atoa

wete motokaneya mekepa nipa neke natono poano pa wa takoa wetekameamene. Wa panago ne-kiti atoa wete motokamene ya pa mekepa nipa atoa moameamene.

²⁸ Panago neme-kiti atoa mouno wene pia motekepa nipa poanele toameke too. Wa pade atoa ne ali pekepa nika poanele toameke too. Pade ali atoata adona meketepa poanele toamekete tiki. Imo ikilepa adono-mikiti ke enekakolomekaya tokolo mama motekene uku.

²⁹ Anu oya-lawe kipala ina ukumopa eya wane ekene uku. Tone itonoke meateko toa pa natetekoa pikono, opi titimoa eya tamene. Atoa motane ali-kitipa atoa moameneya meane tetepo takoa meamene.

³⁰ Ni komo oa meki yenepa wene keda toameneya meane tetepo takoa meamene. Ni ulu yau taneya meki yenepa wediameneya meane tetepo takoa meamene. Ni topo lene kiane yenepa kinikiya toamene tetepo takoa meamene.

³¹ Ni kamo toma yaki yenepa kini kamoya-kitike wene piitikaneya meameamene wane uku. Itonoka kini kamoya-kitika pia kawameneya takoa poademe tokolo ni uku.

³² Kini kepene mama moameneya memotadiyano wene pikene uku. Eni wene piane mekene kipala eya wane uku. Atoa moameneya pa mekagome Ali Muno agonole takakilepa Ali Munoke-kama wene piitikaneya mea toko. Ali Muno ago wedikou wa wene pia mekome ni toko.

³³ Atoa motane agome nitamoko. Einagome one natono wedikou wa itonoleke wene piitikaneya meko.

³⁴ Nipa wene takuta pianeya mekome kilikoa meamele toamoko. Nitikoyake ali poamene atoamepa Ali Muno agonole-kama takou wa one-pala odene wene pianeya mekome onekele wedoa takama pok. Ali pekene atoame pade nitamene ya, onekane wedikou wa itonoleke wene pitikaneya meko.

³⁵ Kipala i ukumopa kiwi auapeou

wane wene pikene uku. Padele kekanele latikoa toameamene wane ekene wamuku. Nipa Ali Munagonole takatiki kotu kakoa takakete odene wene pianeya mea epetanele toma pamene wane ekene uku.

³⁶ Tuali neme-kiti neke tuupiane atoa wetini toma ponokale eneke eke anu tuatoa pa mea kakayano edeku patu wa wene pikepa eya tamene. Neke eni tuatoake wene kamotokoa mekepa nipa neke natono latikoa moamene. Kita adonado meketepa poanele toamekete toi.

³⁷ Wa tuali pade neme-kiti wene wedoa kibutukatekoapa neke tuupiane atoa moamou wa onekekama wene kamotokamene ya mea moamekepa poanele toameke too.

³⁸ Wa neke tuupiane atoa motekepa epetanele teke too. Nitamene ya moamade wakepa wedoa epetanele teke too.

³⁹ Ali pekene atoapa nekane tuamene ya pa mekolopa nipa nekanepala lipua meamene. Wa nekanedo tukolopa tutu pade agoke oyake pamele toko. Nipa Yesunole takako agoke pomotoane uku. Pa agoke mena.

⁴⁰ Wa pade atoa nepa nepo atoa meane tuou wa wene pia mekepa nipa kolotine meoo. Eni agalepa anu weneme ukuyake Akolaline Epetane Yominiyo no wene takakomo ukuno wene pikene uku.

8

*Iponoke Padeya Mea Lodo
Yotaneleke*

Pale Yakanemo

¹ Ipono eyake lodo yotane nee melepu eya oyake namele toko wa no agale pale yakadikimoke eya wane uku. Iponameka paya godekitameka toto oyake lauane lauane tamele toamoko wa toto peyame wene toko wa akediki. Eni wene taneya meketepa wene toamene yene paya tetepo takakayano, dikane

ali atoa auapeato wa kiwike wene meko meamene.

² Panagome-kiti pademo pademo pine toane wene taneya meku wa wene pia mekomepa nipa wene toateko kotu kakoa wene toamoko.

³ Panago-kiti Akolalike wene meko mekolopa nipa Akolaliyo einagopa wene taneya meko.

⁴ Ipono eyake lodo yoa naki melepukepa eya wane uku. Melepu eya mea lodo yotikilepa nipa paya gode-kitike tiki. Eni gode-kitipa nimini gode mena. Nimini godepa Akolali odene. One yagono ago pade kawamoko wa totome wene toko.

⁵ A tibukeka itonokeka kini gode peya mati kakete tiki wa ete-kitame melepu mea lodo yokala tiki. Paya gode-kiti paya ali muno-kitika peya mati mekilika

⁶ tone kowitateko agopa Atai Akolali odene. One weneke-kama padeya padeya peya alatapekala taneya. One-pala lipua meato wa onekele takama yako. Ni tone Ali Muno odene ago kako. Einago Yesu Keraisuyo padeya padeya peya latia kakaneya. Einago patu toto kautakoa kako.

⁷ Pade ali-kitame paya gode-kitike melepu eya mea lodo yoma-kala nekeneyea. Opika kini namolole wene kayapeameneya mekete eya tiki. Dikane melepu nakete ekete paya godeke lodo yotane melepu i nakono, kitau oko wa wene katoganeya mekete naki.

⁸ Anu oya-lawe toto eniya melepu noameketeka naketeka edikoapa Akolaline wene oyake kekamele toamoko. Noamokoloka nakoloka Akolaliyo odenele tane tetepo takoa meko.

⁹ Dikane melepu oyake namele tokoyake tone oya-lawe padeka-kitame kitau oko wa namene piti motaneyea meokino, kini wene toa potokakaya tokolo kiwi eya wene takakene uku-ye.

¹⁰ Yesunomo wene tootapeane ago ne-kiti lodo yoai tiki yapuke meke eniya melepu nakale enekome

dikane melepu namene piti motane agome eya wa oo. Eni melepupa paya godeke mea lodo yotaneyake ne i agome nakono, onemeka noada wa naku pokome too.

¹¹ Nipa neke eni oyago Keraisunomo wedoa wene toamene agoke Keraisuyo toa moademe tuaneyake one kitau okoya neme nakaleme one wene moa bebo akakale tokome etepea atua poo.

¹² Neke oyago Keraisunomo wedoa wene toamene ago edikoado toa potokoa wene bebo akakepa nipa Kerisu-pala dekoa toa potokake toko.

¹³ Nitikono, anu nakoulekepa anu oya ago pade etepea pekedekalepa nipa melepu eya wa noamekene noamadene wakene waou. One etepea pokaya tokale nitou.

9

Aposelo Ali-kitike Akenemo

¹ Nopa Polo anu wene litikene ele kule tamele tokolo meku. Nopa Aposelo ago. Tone Ali Muno Yesu enekilepa tokou. Kipa Ali Munagopala lipua memotoane tikilepa kodou agome-keneya one yapu wikakou toane tokouna. Nipa one patu kautakoane kakene tokouna. Enipa nimini ukutu-pe.

² Ete-kitame no paya Aposelo ago tetepo takoa wakiyake kiwi Korine yename nitamekete tiki. Kiwi olaukakouna toa litikete Ali Muno agonole wedoa takakete tiki. Nitikili enekete ete-kitame ekete kiwi olaukane ago Polopa etene Aposelo ago tadeko wa iki. Nipa kiwi Korine yeneke pikouna adeka enou toa enekete iki.

³ Pade-kitame no akoa agale ikilika piniali anu wa kei pikenepa eya wane uku.

⁴ Keriasunole takama yakuke onekemo yakoa motokoi yeneke nee ue eya oyake oiane moamou wa iki-pe. Oyake mou-li.

⁵ Ete Aposelo ali-kitameka Ali Munagono wamene-mikitameka

Pita-lawemeka Yesunomo oa aua yaketepa natono Yesunomo yakoa motane atoa-pala aua yakala tikino, noanumepa natono-pala oyake auane poamuku patu. Auane pamele too-li.

⁶ Kimepa ete yene auapekiyake no Polo Banabasita tone nee eya moadetepe tone yoname pupu toa momotono wene piki-pe.

⁷ Poyo agome-kiti one noateko nee eya motikilepa pinali one kue wetekoa motoko patu. Nitamooli. Panagome-kiti ipe toa gerepi po matoa lati lati tokopa nipa k^utukolopa oneme kotia noamoko patu. Kotia noo-li. Wa meme kai egeteko agome-kiti atoa meme kai adu peia noamoko patu. Adu peia noo-li.

⁸ Wini adeka piane ikilepa padele padele itonoleke ukuyake enilekepa odenemo keneya Mosesene totono wia mekanepa bokuke eya wa wia mekaneya piko.

⁹ *Pitimekawe kaime witi k^u yaku takoa kawame kautoa yakilepa witi k^u-pala noma yamotonu, timini po toameamene* wa wia mekaneya. Eni wia mekanepa Akolaliyo pitimekawe kai mama motoko wa okome akeneya patu.

¹⁰ Akolaliyo toto mama motoko wa adeka pikome akeneya patu. Ee nimirini ni okome akedeko. Panagome-kiti ipe toa itono wetia kugutukama pome wa panagome eni ipele witakoya wakoa moma pome tokopa nipa takutame eni ipe witakoya nee padeya moane nou wa wene pia tokala tiki.

¹¹ Wida ipe nee lene matou toa tekete kini yomini tele takatekomo totome oa metekoonano, kinikiya tone tigini tele takatekoya totome oyake oia moamoko patu. Oyake oia moo-li.

¹² Ete ali-kitame Yesunomo wida oa metikili ke wa oa kinikiya pade ete tatia meamediki. Nitamedikino, toto keda takoa meamene wa totome amelete toko.

Nimo wa amele tokoyake kinike padeya deya oia motikileka toamokoo.

Nipa totome Keraisunomo oa aua yakilepa padeya-kiti ete memotoa tekete ni tiki wa kime onekemo yakoa moamokaya tokale totome kinike padeyaka oia moamokoona.

¹³ Eya wene taneya meamene. Tobiou losu yapu keneke Akolalinele takaki ali-kitame one pikane nee eya pade takoa moa naki. Ni Akolalike melepu eya mea lodo yotokoai tikita pupu takaki ali-kitame eniya pade takoa moa naki.

¹⁴ Eina toa Ali Munagome tamene wa akene toapa onekemo oa meteki-kitame oa metekilipa nipa take yename ke wa kinikiya pade takoa meamediki.

¹⁵ Nitamedikiyake kinike padeyaka oiane moamokouna. Opika i pipia wiane wetekakilepa kinikiya pade memotoane tukuya mena. Kobume tuadekolupa oyake tuou wane uku. Nipa kue eya oiane moamekene Yesunolepa pa takama yaku wane pinali anu wa kei pikoumopa pata pamo eni akedeko wa padame no akaya tokolo uku.

¹⁶ Yesunomo oane auane yakilepa Akolaliyo tamene wa oka tokolo tukuno, anu weneme toamukuno, pinali anu wa edoane kei pimotoape. Yesunomodo oane meamokolupa Akolaliyo no kibu moo.

¹⁷ Yesunomo anu wenemedo akama yakenepa eni pupuke nee kue eya oyake oiane moamele toko. Nitamele tokoyake onekemo akama yakilepa anu weneme toamuku. Akolaliyo onekele takamene wa oka tokolo tuku.

¹⁸ Nipa Yesunomo akama yakukepa edeya motuku patu. Yesunomo oane metekilepa nami kakamoane tuku wane kolotine yaku. Nipa onekemo akama yakukepa padeya-kiti oiane moamele tokoyake padeyaka oiane moamuku wane kolotine yaku.

Poloyo Akolalinele Takama Yakome Tanemo

¹⁹ Padameka onekele-kama takoano ta wa no-pala amele toamokolo tekene pa atiki toane

meku. No nitane agomeke pade ali atoame Yesunomo yakoa momotoane tekene kini pupu-kama takateku ago tetepo takoane meku.

²⁰ Nitane Yu yatene mekika pone mekenepa eni yename Yesunomo yakoa momotoane tekene kini totono litiane tuku. Ni pade Mosesene totonome moa lauaneya meki-kiti mekika pone mekenepa noanuka one totonome moa lauane tetepo takoane mekene kini tikile litiane tuku.

²¹ Wa e ku pa yatene mekika pone mekenepa nipa eni yene Mosesene totonome moa lauameneya mea tiki toane tuku. Nipa eni ali atoameka Yesunomo yakoa momotoane tekene tuku. Enipa Akolaline totonome moa lauameneya meane tuku wane ekene wamuku. Keraisuno totonome moa lauaneya meane tuku wane ekene uku.

²² Yesuke wene tugoa meake kini kekanele tamene piti motaneya meki yene mekika pone mekenepa nipa Yesunole wedoa takama momotoane tekene kini tikile litiane tuku. Nitima yakenepa e ku yatene ali atoa padeka-kiti Akolaliyo toa momotoane tekene kiwi mekika pone mekenepa kini tikile litiane tuku.

²³ Yesunomo edikoane oane pupitikama yakilepa nipa Akolaliyo dikane ali atoa pewe wima pokome noka deko pewe wimotoane tekene tuku.

²⁴ Ali-kiti teyapea pote moa patukanali yotokete tikimo uku. Teyapea-kama peketeka odene agome odene namolo agome moatekoya wane motoko. Nitikono, eniya wane moadiyano wene pia tou toa Yesunole wedoa takama pamene.

²⁵ Ele kule toa moa patukanali yotiki peya kini tigini kini wa wedoa lauane lauane toa meki. Nipa ali atoame namolo ago kei pia meatikiya wanepa moadiya wa wene pia tiki. Eniya wanepa pa yomo tatame latiane makai wane tokome wete ala tootapeademe tokoyake tiki. Totome

Yesunole takakilepa oneme kei pia meatekoya pa pia kawatekoya mou wa toko.

²⁶ Noanu teyapeane pikilepa pone wipitiatekuta lene mekoane puku. Nika yumili mutoa pia winali yotiki ali-kitame eko ali-kiti odepeta wia pitikadetepa ulu takameneya wedoa wiou toane eya toane-kala kaku.

²⁷ Anu tiginipa anu wene piku toa litia tomotoane tekene lauane lauane toane meku. Nipa Yesunomo ete ali atoame yakoa momotoane oane meetekoanedo paka etepeane pokolupa Akolaliyo no meatekoya meamoo wane tuku.

10

Yu Yenane Kaua-mikiti Etepea Pekenemo

¹ Anu oya-lawe Moseseyo tone kaua-mikiti Idipi ta tewitikoa aua pokale tanemo kiwi wene takakene uku. Eina yene peya ka yametekilepa tibu yali yapu a tibuke todo takama ponokome taneya. Nitima ponokaka Kiane Kusa Ue keto eka lono pootapeneyea.

² Tibu yali yapu todo takama ponokaka kusa ue ketakilepa nipa Moseseko lukoa mekete one-pala odeneka bapetaise ue motekete mou toa taneya.

³ Nika Akolaliyo lawetane neekama peyame moa nokala taneya. Maana wa ibini akene neeke uku.

⁴ Eina toa Akolaliyo yametane kakene kue pake ue lene togata peyame ue nomoai toa nakedneya. Eni kuepa Keraisuke uku. Eina kue kipala opia pou toa Keraisuyo kini noatekoiya moa lawetema pekeneyea.

⁵ Enika eni tubele tokale eneketeke kainya matiyame etepea toma pekeneyea. Nitikoli Akolaliyo wene poaneyea mekomepa kibi yati kakene ta ludu pima yawa tua tadatapemota wakeneyea.

⁶ Akolaliyo nile-kala tikilepa totopalaka toateka adeka piopianeyea. Nipa eina yename padeya padeya poaneyake wene piitikaneyea mea tane toa totome toamomotoa taneya.

⁷ Nitaneyano, tone kaua-mikiti padeka-kitame eya kuya yomini latia kakoa kowitane toa toameamene. Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Ali atoa kini nee ue koukoa mekete natoe wa noa tagatekoapa kamoaa tiabu toa kakeneya* wa wia mekaneya piko.

⁸ Eina yene padeka-kitame mone koua piamatekoi atoa koua pitane toa toameamene. Eina yene edikoa meketepa odepeta ege egeta wa-kala kadukoa (23,000) tuutapeneya.

⁹ Wa padepete kini poanele tokolepa Akolaliyo enoa kani nako patuno toa enato wa eina yename toa enekoi-pete kaya-kitame peya mati tania tukakala taneya. Anu oya-lawe toto-palaka enile takaya kekato.

¹⁰ Wa tone kaua-mikiti padeka-kitame eni maana nee kote tokale wakete Akolali-pala ko oa akene toa toameamene. Nitane ali atoa wia tukatapemota Akolaliyo dikateka edelo ago moa wetekaneya.

¹¹ Akolaliyo tone kaua-mikiti-pala enile-kala tikilepa ete yene-palaka toateka adeka pikome taneya. Ni toto mane oa moatekamo i i wa one bokuke wia mekamotaneya. Toto ipete meko-kitipa wipitia ta patatekoya liti tigotokakoa meko.

¹² Nitikono, poapeneya kaku wa wene piko ago neeka etepea pokayano, wedoa yamene.

¹³ Setanuyo kiwi likoa enekilepa nipa ete ali atoa peya likoa eneko toa kiwika likakala toko. Nitikolo ete pedekamele toamokaya tokolo Akolaliyo yopia-kala kako. Ke enekakale meake poapeneya kamotoa tokome eni poanele titi takoa poatekoi ka yametekala too. Nipa nitou wa oa pikana toa taatekua too.

¹⁴ Nitoono, ete ali-kitame padeya yomini latikoinakeyake lodo yoa kowitoa tikika titi toma pamene.

¹⁵ Kiwi wene muno meane yene-pala ukuno, wene wedoa kibutukoa meamene-ye.

¹⁶ Gerepi po ku ue meteke mekaneya moa Akolali-pala ke wa ootokoa mekete naketepa nipa

Keraisuno kamate patu kautakoa mekete one-pala odene wene-kama pia nako. Palawe waneka moa popimoa naketepa Keraisuno tigin patu kautakoa mekete one-pala odene wene-kama pia nako. Enipa nimini uku-pe.

¹⁷ Anu oya-lawe toto kainya mati mekoyake odene tigin kaaloganeya meou toa mekete nako. Odene palawe wane-kama moa popimoa nokala tekete ni uku.

¹⁸ Iserele yenamepa Akolalike padefa mea lodo yotikilepa padekapa Akolaline takoa yoa ni padekapa kini wa moa naki. Nipa Akolali-pala odene wene-kama pia tiki.

¹⁹ Pa yatene ali-kitame paya gode-kitike melepu eya mea lodo yotiki wane ukupa nipa paya gode-kihi meane tetepo takakene uku patu. Ni melepu eyame paya gode-kihi wene kekamele toko wane ekene uku patu.

²⁰ E'e mena. Akolalinemo yakamene pa yename melepu eya lodo yotikilepa ipono eyake mea yokala tiki. Akolalike mena. Edikakilepa ipono-pala odene wene-kama pia tiki. Anu oya-lawe kiwi iponopala odene wene pia meameamene.

²¹ Ali Muno agono takane meteke mekane gerepi po ku ue naki yenepa iponane takane gerepi po ueka namele toamoko. Ali Munagono takane walaike mekete nee naki yenepa iponane takane nee eya namele toamoko.

²² Ae, Akolalinele-pala iponaneleta odeneka takakete takakilepa nipa Akolali toto-pala wene poaneya memotoa toa eneki patu. Onepa telekagono, toto kibu motokalepa one edoa ete pedekato-pe.

Kekaneya Latikaneleke Akenemo

²³ Pade-kitame ekete totopa Keraisuno ali atoano, opi tone kekaneya latikakoole peya tamele toko wa iki. Ae, kini kekaneleka tamele toko wa padele padele peya tikilepa nipa epetanele-kama tiki-pe.

Padele padele peya tikilepa nipa kini oya-mikiti auapekile-kama tiki-pe.

²⁴ Kinikile-kama toameneya ete-kitaneleka takakala tamene wane uku.

²⁵ Makesike piko melepu eya iyapa iponaneya patu wa pinago pitia yakamoa pa tatepe toa moa pamene wane uku. Eniya melepu nakilepa atiki toa mekete nomotoane ni uku.

²⁶ *Itonoka itono ludu pia kawa tokoyaka eniya peyapa Akolalineya* wa one bokuke wia mekaneya pikolo uku.

²⁷ Akolalinemo yakamene agome-ki kitone yapu nee noano noo wa melepu eya takoa lawetekalepa nipa iyapa iponaneya patu wa pitia yakamoa pa moa namene. Einagomedo ee wa okalepa namene ya moono, pa moa namene.

²⁸ Wa panagome-ktiti nepala okome i melepupa iponoke mea lodo yotaneya wa okalepa noameamene. Einago wene keda takakayano, noameamene.

²⁹ Ne wene keda taneya mekayano, noameamene wane ekene wamuku. Nepala okago mama motekene uku. Nikepa panagome eya wa-ktiti oko. Einagopa Yesunomo wedoa wene toamene ago tokome eniya melepu namene piti motokome okano, nitane agono wene edoane litiane tomotoa-pe.

³⁰ Akolali-pala ke wane ootokoanepa oyake namele toko. Eniya melepu moane nakolupa tone noamatekoya wini nako wa dikane agome no edoa kikoa akamotoa-pe wa panagome-ktiti oko.

³¹ Nimo wado okalepa eya wane topo takoane ou. Melepu nee ue eya moa nakeka padele padele tekeka ete-kitame Akolali kei pimotoane tekene tamedeku wa tokala tamene.

³² Yesunomo yakoa motane yene Yu yatene ali atoaka pa yatene ali atoaka wene poaneyea mea etepea pokayano, kini wene moa koigaki-leka toameamene.

³³ Noanume padele padele tikilepa ali atoa peyane wene epetekoane enoane tokala tukuno, kimeka

tamene. Anukule-kama touno wene pianeya pima yakuya mena. Akolaliyo ete ali atoa toa momotoane tekene kiwi peyanele takama yaku.

11

¹ Keraisuyo tane toane litiane tuku toa kime toma pamene.

Losu Yapu Oboa Mekete Toatekomo

² Kime no wene taneya-kama mea ni anu mane mane oane olaukakounakale wedoa pikoa kakete tikino, ke wane kiwi kei piane uku-ye.

³ Eya wane kiwi wene takakene uku-ye. Toto ali yatenepa Keraisuke-kama lukoa meko. Atoa yatenepa kinikaneke-kama lukoa meki. Keraisu einagopa Akolalike-kama lukoa meko.

⁴ Panagome nunagu wateaneyaka kome Akolali kowitoa one agale toawea akoa tokomepa one lukoa meko ago Keraisu ya takakome toko.

⁵ Pade atoame nunagu wateameneya kakome Akolali kowitoa one agale toawea akoa tokomepa onekane eni ya takakome toko. Nipa tobou pine pitutapeneyaka kakenetetepo takakome toko.

⁶ Nunagu wateamademe wako atoapa one tobou pine pitutapemotoane uku. One pine pitukaya wa ya motokomeka teigaya wa ya motokomeka one nunagu wateaneyaka-mama memotoane uku.

⁷ Ali yatename kowitoa kaketepa kini tobou pine kauatiki toa mena. Akolali pa teleta tootapeneyaka meko ago adeka pianeya kakili tekene ni uku. Atoa yatenepa mea epetekane ali yatene adeka pianeya kaki.

⁸ Akolaliyo ali latikilepa atoa moa latianeya mena. Wa atoa latikomepa ali moa latianeya.

⁹ Akolaliyo ali latikomepa atoane latikaneya menake wa atoa latikome aline latikaneya.

¹⁰ Nitaneyano, ipa onekanekopoti lukoa meadeko wa edelo yatename enekete omotoa tekete atoa yatene nunagu wateaneyaka-mama meamediki.

11 Nitamedikiyake Ali Munopala lipua meketepa alime atoa mape moa atoame ali mape moa tiki. Nipa onekele tutu tutu wa takamele toamokolo ete oto wa mape mootakutukakala tiki.

12 Nimo ikilepa eyake uku. Namolo atoapa alike latianeya. Opi ali mati opikilepa atoa yatename tokoya. Eniletapa padele padele peya titia toko ago Akolali oneme titia taneya.

13 Kipala i ukumo wene kibutukoa meamene. Pade atoame-kti nunagu wateameneya kakome kowitikomepa nipa epetekoa toko patu. E'e mena.

14 Panago pine kiliga kotomanek pianeyakakilepa nipa ya tanele eni toko.

15 Atoa pade one pinepa lapia kotomanek pianepa nipa koniyoya wa totome kei piko. Akolaliyo atoa latikilepa one pine ludu taneya witakome tobou kaumota taneya.

16 Ina ukulekepa panagomedoneno oa kakalepa eya wane ou. Kipala i ukupa ete Aposelo ali-kitame odememo-kama oa olaukakala tiki. Ta piko peyakeka Yesuno yatene ali atoa peyame eni totono litia tiki.

Gerepi Po Ku Ue-pala Palawe Waneta

*Nakete Toatekomo
(Matiu 26:26-29, Make 14:22-25,
Luke 22:14-20)*

17 Kime eya tikilekepa kei pi-amuku. Kiwi losu yamu keneke obo meketepa Yesunole wedoa takamekete toa potokakala tekete tikili uku.

18 Yesunole takoa obo meketepa neno oa pili pili tokala tiki wa namolo takoa akoa akedekimo yatekene ni uku. Eni yatekenepa ii wa akedikimo pade nimini ekete tiki wane wene piku.

19 Neno oa pili pili toa mekilepa Akolaliyo kei piateko ali atoa i i wa ete-kitame takoa enemota tikino, tamele toko.

20 Ae, palawe wane-pala gerepi po ku ueta noadete koukoo meketepa ali atoake Yesu tuanemo wene taneya

mekete namedikiyake eyaka pale tokala tiki.

21 Pade ali atoa kobume tuaneyapa memotoa kiwi padeka-kitame nee ue eya wete noa tagatapekala tiki. Nipa gerepi po ku ue noa pia leau oa mekala tiki.

22 Ae, widikakilepa kini yamu toameneyakakilepa keneke obo meketepa tiki-pe. Yesunomo yakoa motane ali atoa paya tetepo takoa ni ponopene ali atoa ya takoa toadete ni tiki-pe. Widikakikepa kipala edemo wane uku patu. Kiwi kei piane-pe. Kei pihamou-li.

23 Ali Muno agome no olaukaka toane kiwi olaukakouna. Likonu Yudaseyo Ali Muno Yesu one-pala poi teiane yenane yonoke pene moa pi-ameneyle Ali Munagome palawe wane moa eya taneya.

24 Akolali-pala ke wa ootokoa popimotokome okome ipa anu tiginino, moa noe. Kiwi keke tuateku adeka pikene ni uku. Kiwi obo meketekama no wene taneya mea dikoa moa nokala tamene wa akeneya.

25 Eina toa kini nee nootokoa meketepa Ali Munagome mete moa metekome okome i gerepi po ku ue meteke mekaneya noe wane metekilepa Akolaliyo oi pedoa pikana toane wenele litia toatiki totono kadimo oane yametekene tuku. Eni totono taatekoane tikilepa anu kamate ponomotoane tou. I meteke mekaneya gerepi po ku ue moa nakete-kama no wene taneya meamene wa Ali Munagome akeneya.

26 Nitaneyano, Ali Munago wete wakapea noameneyle palawe wane popimoa noa gerepi po ku ue noa tekete-kama one tukome tanele i i wa ete ali atoa wene takakete toi.

27 Ali Munono palawe wane-pala gerepi po ku ueta paya nou toa moa nakagomepa Ali Munono tiginini kamateta paya tetepo takakome poanele eni tokome too. Nitikalepa Akolaliyo kibu moo.

28 Nitikayano, eya tamene. Panagome-kti eni palawe wane popimoa noa mete moa gerepi po

kū ue noa toademe mekomepa pinali one tepene poane wene pikutu patu wa tetoa enamedeko.

²⁹ Ni edoa-mo. Panagome-kiti palawe-pala gerepi po kū ueta moa nakilepa Ali Munono tigini wene toameneya mea tokalepa Akolaliyo kibu moamele too.

³⁰ Edikakilekepa anu oya-lawe kiwi kainya mati yene taneya mea tigini motaneya mea tiki. Ni padeka-kiti tua pokala taneya.

³¹ Eniya wete noameneyake tone tepene poane wene pikutu patu wa tetoa enekolopa Akolaliyo toto kibu moamoo.

³² Enika eni ke enekakole enemota tikilepa Ali Munagome toto mane oa motokome toko. Nipa itono peku noai tiki-kiti kibu motokomepa toto kibu moamademe ni toko.

³³ Anu oya-lawe kime Ali Muno agono palawe-pala ueta moa noadete oboa meketepa kini oya ali atoa peya obonomotoa nepia meamene.

³⁴ Papetedo kobume tuaney meketepa nipa pa nee ueta kini kini yapu yapu mekete namene. Noomotekete losu yapu pote koukoa mekete Ali Muno agono palawepala gerepi po kū ueta poti mekete namene. Nitikolipa Akolaliyo kiwi kibu moateko toa mena.

Kipala pademo oatekumo-kiti pa pikono, wida nonemekeneouno, pa nepia meamene.

12

Epetane Yominiyo Peku Lawetekomo

¹ Anu oya-lawe Epetane Yominiyo peku lawetekomo wene takadene ukuno, yakamene.

² Papete kiwi pa yatene alikitame Yesunomo wete yakoa moameneyake kini yoname mitikoa latikoinakeya-kitike padaya mea lodo yoai tomotoa Setanuyo lia auapokala taneya.

³ Nitaneyake opi eya wane wene takakene uku. Epetane Yomini awinome wene takako ago odenemeka Yesu einagopa Akolaliyo wakene ago wa ikilepa toamoko. Ni Epetane

Yomini awinome wene takakagome odene Yesu einagopa one Ali Muno wa amele toko.

⁴ Yesunole ele kule takateko pekupa odene ago Epetane Yominiyokama lawetekala toko.

⁵ Ele kule toateko peku noa teketepe odene ago Ali Munagonokama takakala toko.

⁶ Ele kule tikilepa odene ago Akolaline tele patu-kama kautakoa kakete tokala toko.

⁷ Epetane Yomini toto peyake tutu tutu wa awinome mekome peku lawetekilepa tone tone auapenali yomotoa tokome ni toko.

⁸ Nitoa panago-kiti wene muno meaneya mekome oateko peku lawetoe wa panago emo kumo pine toa oateko peku lawetoe toko. Enilepa odene ago Epetane Yominiyokama toko.

⁹ Ni panago-kiti Yesuke wedoa wene tuga meateko peku lawetoe wa panago-kiti yene tane ali atoa latekateko peku lawetoe toko. Enilepa odene ago Epetane Yominiyokama toko.

¹⁰ Ni panago-kiti ele kule tubele toateko peku lawetoe wa panago-kiti Akolaline agale toawea akateko peku lawetoe toko. Ni one peku lawetekolo panagome-kiti eya wa wene toa toko. Ete-kitame ikimo yatekomepa imopa Epetane Yominiyo aka wa akene toa akedeko, imopa Epetane Yominiyo aka wa akene toa mena wa wene toa takoa eneko. Ni Epetane Yominiyopa panago-kiti agopa tane agaleke emo kumo oateko peku lawetoe wa panago-kiti enika enimo pine toa oateko peku lawetoe toko.

¹¹ Ele kule toatiki peku lawetekilepa odene ago Epetane Yominiyokama toko. Nipa one wene litia tokome kini toatiki peku lawetekilepa odene odene wa takoa moa lawetekala toko.

Kawa Yono Eya Koukalogoapa Ali Wa Okomo

¹² Anu oya neke kawa yono tobou tigini eya tutu tutu wa kawake

odeneya koukalogakoya. Eina toa toto peyapa odene ago Keraisuno tigini tetepo taneya meko.

¹³ Nipa Yu yene pa yene kueme topo toa moa egetane yene ta pine yene toto peyake odene ago Epetane Yomini tutu tutu wa awikolokamotoa ue motokaneya. Ue eni motokakilepa kabe koukoa odene ago Keraisupala lipukoa taneya. Nitoapa ue epetaneya nomoai toatekota yameou toa one peku namene wa Akolaliyo one Epetane Yomini toto metaneya.

¹⁴ Tone tiginipa odene tiginike yono kawa enika eni wane kainya tutu tutu wa kako.

¹⁵ Nipa neke kawame-kiti nepala okome onepa yono menano, tiginipala lipukoya wane mena wado okalepa pinago neke kawapa paya wane tetepo takoa wooo-pe.

¹⁶ Neke kapidime-kiti nepala okome onepa lene menano, tiginipala lipukoya wane mena wado okalepa pinago neke kapidipa paya wane tetepo takoa wooo-pe.

¹⁷ Anu oya ne-kiti kapidi eya kawameneya lene-kama kaatapeneyea meadekalepa pademo okoimo edoa yakade-pe. Nika neke timini eya kawameneya kapidi-kama kaatapeneyea meadekalepa padeya kalono tokoya edoa yakade-pe.

¹⁸ Akolaliyo one wene litia tokome lene kapidi timini kabunu yono kawa eya koukalogoa ali latianeya.

¹⁹ Nitameneya lenedo odene latikomepa nipa ipa ali latiku wa amele toameneya.

²⁰ Neke lene kapidi yono kawa enika eni wane kainya mati kakoyake nepa odene ali wini kako.

²¹ Lenemedo yono-pala agaleme okomepa neke toatekole pade piamoko wa paya tetepo takoa wawamele toamoko. Ni lene timinimedo kawa-pala agaleme okomepa neke toatekole pade piamoko wa paya tetepo takoa wawamele toamokolo uku.

²² Eya waneka uku. Tone taba tokoya-kitido toamokalepa pa tiobali atoa meoo.

²³ Ni tone paya tetepo takakoya-kitipa mama motekete wedoa kalako. Nipa leneme enamatekoya-kiti padame enekaya kekao mamina moa kawa paigako.

²⁴ Nitikoyake tone leneme enatekoya-kitipa koniyoya tokome maminame kaukoya mena. Enika eni peya latiane ago Akolaliyo yono kawa lene timini eya kibutukoa ali latikilepa tone paya tetepo takakoya-kiti mama motekete kalamotoa tokome taneya.

²⁵ Nitikome enika eni peya paya tetepo takakoya-kitika koniyoya-kitika ete oto wa auapenali yomotoa tokome kibutukoa ali latianeya.

²⁶ Nitaneyano, yonome-kiti tete motokomepa eteya-kitameka tete odeneka moa kako. Wa panagome pade wanedo takoa kei pikolopa eteya-kitika odeneka wedia kako.

²⁷ Eina toa Akolaliyo kiwi koukalogakilepa odene ago Keraisuno yono kawa tigini eya tetepo takoa toko. Nipa onekele tatite toa takamotoa tokome toko.

²⁸ Akolali nitiko agome tone Yesunole takatekoole tutu tutu wa tatimo tatimo taneya. Nipa namolo takoa Aposelo ali-kiti moa kakoa ni taku takoa one agale toaweа akatekoi yene moa kakoa ni tebolo takoa onekemo olaukatekoi yene moa kakoa taneya. Ni liti padele padele tubele toatekoi yene moa kakanya. Nititikoa eya kuya yene tane ali atoa latekatekoi yene ni ali atoa auapeatekoi yene ni one ali atoa talo toatekoi yene ni agopa tane agaleke emo kumo oatekoi yene moa kakakala taneya.

²⁹ Eni peyapa Aposelo ali-kiti mena. Peyame Akolaline agale toaweа akakiya mena. Peyame Akolalinemo olaukakiya mena. Peyame padele padele tubele tamele tokoya mena.

³⁰ Peyame yene tane ali atoa latekamele tokoya mena. Peyame

agopa tane agaleke amele tokoya mena. Peyame eni agopa tane agaleke akene toa pine i i wa toawea amele tokoya mena.

³¹ Padameka enika enile-kama tamele toamokoyake Akolaliyo tobou kakoa laweteko peku noada wa eni toatikileke wene piitikaneya meamene.

Eteya totono peya moa patukako totono opi i yametekuno, yakamene.

13

Eko Ali Atoake Wene Mekakete Toatekomo

¹ Ali-kitame yakoa iki agalekeka edelo ali-kitame yakoa iki agalekeka emo kumo agale muno pewe kakoane amele tokolo ikilepa tekeneke eko ali atoakedo wenemekameneya meane tadekolupa nipa wagome-kiti dou dou oko toane ni tue kabeke loko pianeya loko lapa oko toane tekene pata pamo eni ekene tou.

² Akolaline agale toaweane akateku peku noane ni one papete kaukoa mema nekenemoka pademo pademotaka wene toata-peane ni oneke wedoane wene tu-gakouya tekene tono-kiti padeka tga kapomotoane toane enika enilepa tekeneke wa eko ali atoakedo wenemekameneya meane tadekolupa nipa paya ago mekene pata pale eni tekene tou.

³ Ponopeneuya-kiti auapekene anukuya peya tatitapeane ni Yesunole wedoane takama yakilepa no-pala poi tejane yenameno toeles wia pitikamotoane toane enika enilepa tekeneke wa eko ali atoakedo wenemekameneya mekene tadekolupa nipa ipe yolo enadene keneya enipa pata pale tekene tou.

⁴ Eko ali atoake wene mekaoameateko kotu kakoa wene mekaomekagomepa nipa eya toomoa pokoe. Ete-kitame meteki tetepa ete topo takameneya poti mokoa kawa ni eko ali atoa mama moa auapea kinikiyatepi moamoa ni mate agale wamoa pinali one wa kei piama tok.

⁵ Edikoa mekomepa ya tanele toamoa onekele-kama toamoa toko. Ni mekamotokome pitakome kotimi yoamoa ni ete yename one-pala poanele tikileke oi moameneya poletu mekamoa toko.

⁶ Ni ete yename padele padele koiga koiga tikile enekome wediamokome ni ete-kitame ele kule kiyo akenele tikili enekome wedia meko.

⁷ Ni ete-kitame one-pala padele poanele tikilipa kini tanemo i i wa wete toawea wamoa pa luaneya meko. Naniko epetekoa tiki patuno nepiane enou wa ke enekakolo meake poapeneyaka.

⁸ Eko ali atoake wene mekao meateko kotu kakoa wene mekao meketepa nipa wene mekao mea wawamoko. A tibukeka nitima poo. Opi papete Akolaline agale toawea akateko peku noa ikilepa tokoyake a tibuke toawea akateko toa mena. Opi agopa tane agaleke oateko peku noa ikilepa tokoyake naniko a tibuke agopa tane agaleke pademoka wamoo. Opi emo kumota wene toateko peku nakoyake naniko a tibuke enika enimo wene toateko toa mena.

⁹ Opi totome Akolaline agale toawea akakilepa one agalepa nami deya yakou toa yakoa toawea akako. Emo kumo wene tikilepa nika pa nami deya wene toko.

¹⁰ Nipa Akolaliyo one papete wene topikanakale taateko toa togata-apekalepa namolo peku nootokoa tekei tokoonakale totome wa pade toamoo.

¹¹ No dee mati deya mekene agale oane ni ile tou wane wene piane ni ele kule toatekou wene kibutukoane meane tikilepa anu yagono matikitame tokoile-kama tokou. Opi wetini ago kakene tekene no de mati deya mekene toma yakounakale tewitikoane wawane wa toamuku.

¹² Opi Akolaliyo tokolepa ue mineke yomini takane tetepo tokolo tokome totome keleyo enamokoyake naniko tone leneme pogakoa ener-tapeoo. Opi onekemopa pademokiti katekoane wene toamukuyake

naniko wene tootapeou. Nipa no toma yakumo-kama oneme wene tootapeko toane nitou.

¹³ Eya tebololepa a tibuke pote meketeka pa toma-kala poo. Akolalike wene tugoa mea ni one peku noane tagataapeada wa nepia mea ni ete oto wa wene mekanali yoa too. Eni tebolole a tibukeka pa toma peketepa ete oto wa wene mekanali yoma pikile tobou kakoa too.

14

Epetane Yominiyo Peku Lawetekomo

¹ Eko ali atoake wene mekoane meateku peku noane tagadiya wa wene pianeya meamene. Nike lokoa etele toatikileke wene piitikaneya meapa Akolaline agale toaweanne akou wa eni toatiki peku tobou kakoa toa enamene.

² Agopa tane agaleke oko agome eko ali atoa-pala okoya mena. Akolali-palapa oko. Nipa papete kaukua meanemo yominime wene takako toa oko.

³ Nitikoyake Akolaline agale toawea akakagome eya toko. Akolaline yapu wikakou toa onekemo i i wa eko ali atoa olauko ni ile tamene ile tamene wa mane mane oa toko. Ni ke enekakolo meki-kitane wene epetekakala toko.

⁴ Agopa tane agaleke oko agopa pinali one wa auapeko. Akolaline agale toawea akako agomepa yapu wikou toa Yesuno ali atoa mape moa auapeko.

⁵ Kiwi peyame agopa tane agaleke omotoane ukuyake Akolaline agale toaweanne akou wa tobou kakoa omotoane uku. Ni edoa-mo. Panagome-kihi Akolaline agale toawea akakomepa nipa padele akole tokome agopa tane agaleke oko ago moa patukako. Wa panagome-kihi agopa tane agaleke pademo kaukua ootokoa kakome pine ina wado toawea akakomepa ete ali atoa auapeko.

⁶ Nipa wida none mekenepa Akolaliyo wene takanemo toaweanne wamoane onekemo pade pine

ina wane wene takamoane one agale toaweanne akamoane pademo olaukamoane tekene agopa tane agale-kamado ekenepa kiwi edoane auapemota-pe.

⁷ Panagome-kihi moio wiane tulutu oane tuku wa oake oa potokakolopa ete-kitame iya lo oa tadeko wa edoa wene tomotoa-pe.

⁸ Wa panagome-kihi poyo ali-kihi poike kamotokademe beta wiake wa wia potokakolopa nipa poike kamoa pomotoa tokome beta wia tadeko wa teyo poike poademe nodokamotoa-pe.

⁹ Enakale toa Akolalinemopa yakatiki toa oa meamekete agopa tane agalekedo pademo oa meteketepa nipa pupulege popokakome okomo atuponoko toa pata pamo ekete tiki. Nitikilipa ete-kitame onekemo edoa yakoa momotoa-pe.

¹⁰ Ali atoa kini kini take mea kini yakoa iki agale okala tiki. Nipa kini oya-mikitame yakatiki toa-kama okala tiki.

¹¹ Panagome-kihi nopala pademo ikilepa tokoyake one yatename yakoa iki agaledo yakamukulupa einago totapa monekagota tetepo takatakutukoa meko.

¹² Kime nitikaya tokolo eya wane uku. Akolaline peku noane tou wa kime wene pia mekino, one yapu wikakou toa Yesuno ali atoa wedoa mape wiatiki peku noai tamene.

¹³ Kipala ina ukulekepa eya waneka uku. Agopa tane agaleke okagomepa einagale pine toaweanne oateku peku lawetamene wa Akolali kowitimotoane uku.

¹⁴ Noanume-kihi agopa tane agalekedo oane kowitikenepa nipa anu yominime wene takaka toane kowitikene tou. Nipa anu kowitikene okoumo agopa tokale kowitikene tou.

¹⁵ Nipa edeku patu. Eya tou. Anu yominime wene takakalepa agopa tane agaleke kowitikala tou. Wa padepete-kihi noanu yakoane uku agaleke kowitikala tou. Nika anu yominime wene takakalepa agopa

tane agaleke lo okala tou. Wa padepete-kiti noanu yakoane uku agaleke lo okala tou.

¹⁶ Anu oya-lawe neke yominime wene takako toapa agopa tane agaleke Akolali-pala ke wa oa one kei pia kowitoa kakoka neke okagale yakamoko agodo nome yatekomepa edemo oko patu. Nipa neke kowitike okomo yakamokome tokome winimopa nimini oko wa einagome amele toamoko.

¹⁷ Nipa agopa tane agaleke ke wa kowitike okomo epetekoa ekeka einago auapeamoko.

¹⁸ Noanumepa agopa tane agaleke kowitikilepa kiwi moane patukoane lugutukoane tukuno, Akolali-pala ke wane uku.

¹⁹ Nitikuyake eya waneka uku. Yesuno ali atoa koukoa mekika agopa tane agaleke agale ludukiyado okoane kakenepa ali atoa wedoane auapeamuku. Nitameneya kini yakaniki toane agale tiginido ekenepa wedoane auapeku. Nipa Yesuno ali atoa koukoa mekika kini yakaniki toane amedeku wane wene pikene uku.

²⁰ Anu oya-lawe kini toatikile wene kibutua mekilepa papete mati mekete tokoina toa toameamene. Nitameketeka de matiyame-kiti poanele tamene agopa tokolo meko toa meamene. Ni pade Akolalinele takatikile wene kibutua meketepa wetini yename tiki toa tamene.

²¹ Kini litia toatekoi totono i i wa wia mekan bokuke eya wa wia mekaneya piko.

I yatene ali atoa-palapa mone pa yename kini yakoakoi agaleke pademo pademo oa metekapomotoane wetekakoluka yakanmadete wakala toi wa Ali Munagome oko wa papete wia mekaneya.

²² Nitaneyano, panagome-kiti agopa tane agaleke ikilepa nipa ipa Akolaline agale patu kautakoa kakome akedeko wa Yesunomo yakamene yename wene tomotoa eni oko. Nipa Yesunomo yakane ali

atoa-palapa okoya mena. Panagome-kti Akolaline agale toawea akakilepa nipa Yesunomo yako motane yename yakaniki toa eni oko. Nipa Yesunomo yako moamene yene-palapa okoya mena.

²³ Nipa ali atoa koukoa mekete agopa tane agale-kitike Akolali odene-pete kowitikete kowitikolido kini agale yakamene yeneka Yesunomo yakamene yeneka note yateketepa ipa leau ekete iki wa oi.

²⁴⁻²⁵ Wa peyame Akolaline agale keleyo toawea ahoa kakoika pa agoka Yesunomo yakamene agoka nome yatekome eya wa oa too. Ae, nimiini iki. I agaleme anu tepene piku wene keleyo witakakono, no poane ago tadeko wa one namolo wene wia wakome one kakata aua pitakome Akolali kei pia kowitoo. Nitikome okome kiwi pakeke Akolali nimini nome kakedeko wa toawea oo.

Losuke Akolalinele Wedetekoa Takatikimo

²⁶ Anu oya-lawe inapa eya wane ekene uku. Kiwi koukoa mekete-kama eya tokala tamene. Kini papete wene kibutupikoina teketepe panagome lo agale oa ni panagome mane mane oa ni panagome Akolaline agale toawea ahoa ni panagome agopa tane agaleke pademo oa ni panagome agopa tane agaleke akene toa pine toa oa tamene. Nipa padele padele tikilepa Akolaline yamu wikakou toa one ali atoa auapekala tamene.

²⁷ Agopa tane agaleke oatikimo pikolopa takuta tebolomeka odene odene wa okala tamene. Nitikilipa agale pine toawea akakagome i i wa ete yename yakamotoa toawea akakala tamene.

²⁸ Pine toawea akateko ago kawamokolopa nipa Akolaliyo odene yakamoton, kini eni oatikimopa toawea wameneya kini tepene lukoa meamene.

²⁹ Wa Akolaline agale toawea akatikimo pikolopa ali takuta tebolomeka i i wa okala tamene. Nitikili yatekete ete-kitame ipa Epetane

Yominiyo wene takakomo iki patu wa takoa enekala tamene.

³⁰ Namolo agome Akolaline agale toawea ahoa kakoka Akolaliyo imo akamene wa one mekoya liti meka ago pade wene takakolopa nipa namolo agale akakanakagome agale teigoa witipitoa memotoane uku.

³¹ Nipa Akolaline agale toawea akakilepa kiwi peya wene weye ahoa olauko aroatiki toa odene odene wa tokala tamene.

³² Akolaline agale toawea akako agopa pinali one wa yopia kakome uutukoa poti toawea akakala toko.

³³ Akolaliyopa kime one agale toawea akakilepa togo togo wame-teko auatukoa poti akamotoa okono, odene odene wa toawea akakala tamene.

Yesuno ali atoa ta piko peya kouko a mekete-kama

³⁴ atoa yatenane agale wameteko a poti memotoane uku. Nipa agale wameneya pa yakaoa memotoane uku. Kini totono piko toa ali yatenene lukoa mekiya tokome nitimotoane uku.

³⁵ Pademo pitia yakatikimo pikolopa nipa kini kini yapu yapu wakapea pote meketepa kinikane pitia yakakala tamene. Ni edoa-mo. Atoa yatene losu yapu mekete agale ikilepa ya tanele eni tekete tiki.

³⁶ Beita, Akolaline agale kime wida titia akakoo wa anu agale yakamekete iki patu. One agalepa ete ta-kitike oa tugameneya kiwi mekita wida odene oa tunganeya waka iki patu.

³⁷ Kiwi panagome-kiti Akolaline agale toaweanne akaku ago one meku wa wene pia ni Epetane Yomini oneke awitaneya meku wa wene pia tokopa nipa i pipia oi motokomepa eya wa oa tomotoane uku. No Polo einagome kiwike i wia wetekadeko-mopa Ali Muno agome akamene wa akene toa akene ya tadeko wa yakao momotoane uku.

³⁸ Anu i ukumo yakaoa moamokome pamo tetepo takoa wakalepa one

okamoka yakaoa moameamene wane uku.

³⁹ Kipala ina ukulekepa Akolaline agale toaweanne akadiya wa wene pi-aneya meamene. Pade-kitame agopa tane agale oa kakilipa edikoa wameo wa wameamene.

⁴⁰ Padele padele kouko a mekete toatikilepa wedeteko a poti tokala tamene.

15

Yesu Tuaneyake Akolaliyo Kamotokanemo

¹ Anu oya-lawe Yesunomo papete olaukakounakamo opa wene takadene uku. Onekemo i i wane oane metekolu kime yakaoa motokoina. Opa einagale patu poapeneyea kautakoa kakete tiki.

² Yesunomo i i wane olaukakounakamo wedoa pikoa kakilipa einagaleme kiwi toa motoko. Paya nou toa yakadekolipa kiwi toa motokoya mena.

³ Noanu yakoane motokou toane tobou kakoane kipala eya wane olaukakouna. Akolaline bokuke papete wia mekapiane toa taateko a Yesu nome tukilepa tone tokoo poaneleke ni taneya.

⁴ One tigini moa aua pipaneyake ta tebolo takoa pataka-pete Akolaliyo moa kamotokaneya. Nipa one bokuke papete wia mekapiane toa taateko a taneya.

⁵ Nitikale kamo a pokome one lene timini eya yene yamepokala taneya. Namolo takoa Pita yamea wa naniko one Aposelo ali-kihi kouko a mekoita pome pono yamea taneya.

⁶ Nititikaneyake one oyali atoa ege kadukaka pogil kakaopeta kadukoa (500) kouko a mekoita pome pono yamepaneyea. Einapete pono yametane ali atoapa nateteko a tukoiyake ete peya mati pa meki.

⁷ Wa naniko one wamene ago Yame mekata pome pono yameteko a one Aposelo ali peya kouko a mekoita wa pome lene timini yamea taneya.

⁸ Nititikaneyake wipitikome no-kitika one Aposelo ago latikome no

pono yamenoka. Nopa atoame mati koula lakapea opiane tetepo tane agoke toka.

⁹ Papete Akolaline ali atoa tete meemoane pokounake Yesuyo nopa paya ago keku Aposelo ago tetepo takoa wakinakeya tokake toameade-eko.

¹⁰ Nopa dikakou agoke Akolaliyo pewe witikome one Aposelo ago takoa moa kakakilepa pata pale toameadeko. Papete poane agomeke naniko Akolalinele wedoane takama pekene ete Aposelo ali peya moane patukatapekou. Nipa anu weneme tokouya mena. Akolaliyo pewekama wia yopia kakale tekene tokou.

¹¹ Ni pade Yesunomopa noanumeka oane meane ete Aposelo ali-kitameka oa mea tekete odenemokama oamekala toko. Kime yakoa motokoinakamoke uku.

Akolaliyo Tuane Ali Atoa Kamotaktekamo

¹² Toto Aposelo ali-kitame eya wa olaukakoona. Akolaliyopa Keraisutuanya pikata moa kamotokaneya. Nimo wa olaukakoonake kiwi padeka-kitamepa Akolaliyo tuane ali atoa moa kamotokamoo wa akedikili yateku. Edekolo enimo wa iki-pe.

¹³ Kini eni akedikimodo nimini akedekalepa nipa Akolaliyo mana Keraisuka moa kamotokameney.

¹⁴ Ni mana Keraisudo moa kamotameadekalepa onekemo kipala oa metekoonakamo pata pamo okoo. Ni Keraisudo kamo poameadekalepa oneke wene tuga mekilepa pata pale tekete tiki.

¹⁵ Ni pade Akolaliyopa Keraisutuanya moa kamotokameneyake moa kamotokaneya wa totomedo eketepa onekemo uku pekete toa kapene agaleka oko. Ni tuane ali atoado moa kamotokamoo tadekalepa mana Keraisuka moa kamotokameney.

¹⁶ Akolaliyo tuane ali atoado moa kamotameadekalepa mana Keraisuka moa kamotokameney.

¹⁷ Ni mana Keraisudo moa kamotameadekalepa kini Keraisuke wene tuga mekilepa pata pale

tekete tiki. Kini tokoi poaneleka kogameneya pa mekete tiki.

¹⁸ Nika Akolaliyo Keraisudo moa kamotokameadekalepa Yesuke wene tuga mea tuane ali atoa etepea tua atua pekeney.

¹⁹ Papete itonoke mekete Yesuke wene tuga meatekole pikoyake wa wipitiketedo etepea tua poo tadekalepa kini Yesuke wene tugakilepa pata pale tadiki wa eko yene peyame toto ela moa kawei. Nipa ete yene ela motiki toa moa patukoa toto ela mati mokoa kawei.

Adam Keraisutame Tokala Tanemo

²⁰ Mana Keraisutuanya pikale Akolaliyo moa kamotokaneya-li. Pegetoa mana moa kamotokakilepa toto tua pokolo moa kamotokateka adeka eni piipikome taneya.

²¹ Namolo ago Adameyo poanele taneleke oneke tagene ali atoa peya tuma-kala nekeney. Wa padenakago Keraisutuanya wa kamo pekeney tocome toto tuake wa kamo poo.

²² Toto peyapa Adam einagono peku noai tekete etepea tuma-kala pok. Nitoake padenakago Keraisuno peku noai tekete tuake wa kamo poo.

²³ Kamo pikilepa pato takoa toameneyake Akolaliyo wene piko toa too. Pegetoapa mana Keraisutuanya kamo pekeney. One wakapea noka-pete oneke lokoapa toto Keraisuke wene tuga mekoo-kiti kamo poo.

²⁴ Nititikaneyake Keraisutuanya einagome e ku tobou mekoi yene ta piko peya yopia mekoi toa moa agopa takataapeoo. Nitoa mea wipitia ta patakakome ika iya nekeno, yopia kamene wa etene Akolali yameoo.

²⁵ Nitatekoyake papete one-pala poi teia mekoi peya one kawane moa lukademe tokome eya kuya peya yopia kawoo.

²⁶ Nitoa mea wipitikome ali atoa tumotoa tokoya moa agopa takataapeoo.

²⁷ Akolaliyo padeya padeya peya manake-kama lukoa memotoo wa panagome wia mekapiyaneya tokome nitoo. Nipa eya wa wiamekakome okome akeneya mena. Padeya padeya peya manake lukoa memotoa toko ago Akolali oneka Keraisuke lukoa meoo wa okome akeneya mena.

²⁸ Padeya padeya peya Keraisuke lukoa mekolipa nipa Keraisuka Akolalike lukoa meoo. Nipa eteya peya oneke lukoa memotoa toko ago Akolalike lukoa meoo. Akolali odene ako ago memotoa tokome nitoo.

²⁹ Akolaliyo tuane ali atoado moa kamotokameadekalepa pade-kitame tuane ali atoa luku ue motikilepa edadete tiki-pe. Nipa ue moameneyea mea tuane ali atoa luku ue motikilepa edeya weike tiki-pe.

³⁰ Tuane ali atoa kamoaa poamoi tadekalepa nipa Keraisunomo one moa kamotokanemo ete pia oto pia tete-pala moane oma yakilepa edeya weike tuku patu.

³¹ Ta pataka abuna ete-kitame no wia tukamele tokokaka pima yaku. Nitowanepa tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoane kakene tokounakaleke pinali anu wa kei pikilepa eya wane uku. Onekemo oane metekolu kime wedoa yakoa motokoinano, wini Korine take Keraisunole takama yakilepa pata pale toameadeku.

³² Epesase take ali wia nomotoa moa egetane laione kai-kiti-pala poi tou toane dika dika toamene tete moma yaku. Tuane ali atoado kamoaa poamoi tadekalepa Keraisunole tete-pala moane takama yakilepa edeya weike tuku patuno, pa itonole tekene tadekuno, tokamota wane ou. Nipa podoliyopa tuatekoyano, opa paya nou toa mekete nee ue eya nokoa kato wane ou.

³³ Poanele tiki yene-pala opia yakilipa kini tiki poaneleme kini wene moa koigako wa kime ikina. Tuane ali atoa kamoaa poamoi wa iki yene titi takoa wamene.

³⁴ Kini namolo epetane wene pianeya mea tokoina toa wa tooomoa pamene. Ele kule poanele toma pikile tewitikoa wamene. Kiwi ya takadene eya wane uku. Kiwi padeka-kitame Akolali wene toamekete tiki.

Padele Tane Tigini Kakeneya

Kamoaa Poatekomo

³⁵ Panagome-kti eya wa oko patu. Akolaliyo tuane ali atoa moa kamotokakilepa edoa too-pe. Edane tigini kakeneya kamoaa poi wa okale ekene

³⁶ beita, leau akene agome keneya wini oko. Witi kū eya itono kenekedo lomuameneya pikomepa nipa kadene oyake tumiamoo.

³⁷ Nika itono ludu witi kū eya matakilepa pa kū deya-kama matakaki. Pine pudunukau tigini pade matakaya mena.

³⁸ Eya kuya nee lene witakomepa Akolaliyo witateka wene kibutukoa latia piane toa-kama eya kuya tigini kakeneya witakala toko.

³⁹ Ni Akolaliyo eya kuya latikomepa odenele tane tigini-kama kakoa latianeya mena. Ali latikome ni ali tigini kakoa ni kai ini mou eya latikome eya kuya tigini tutu tutu wa kakoa latikala taneya.

⁴⁰ A tibuke kakoya-kti latia kakoa ni itono patu eya kuya pia kawa tokoya latia kakoa tikilepa enika eni koniyoya odenele tane tigini-kama kakoa latianeya mena.

⁴¹ Lou tokene tagoi eni koniyoya odenele tane pā toa kakoya mena. Tagoi-kitipa padekapa kikateka pukateka toa kawa wa padekapa nile toameneya pā tokoa kawa toko.

⁴² Edikoapa tuane ali atoa kamoaa poi. Nipa lomuatekoi tigini kakeneya mea tuutukaneyake Akolaliyo tuamatekoi tigini-kama kakoa kamotokakala too.

⁴³ Nipa oloyo keneke paya wane-kti pianeyake Akolaliyo koniyoya-kti latia kamotokoo. Ni popeyo noamatekoi tigini oloyo keneke

pianeyake Akolaliyo tele takataapea kamotokoo.

⁴⁴ Pa itonole toatekoi tigini kakeneya mea tuaneyake moa kamotakilepa Akolali-pala opia mea kawatekoi tigini kakeneya moa kamotokoo.

Itonoke meketepa pa itonole toateko tigini kakeneya mekono, a tibuke meketepa Akolali-pala opia meateko tigini kakeneya mea kawoo.

⁴⁵ Enilekepa Akolaline bokuke papete eya wa wia mekaneya piko. Adam namolo ago latikilepa poome mekoia wene takoa taneyake padenakago wipitikome nekene Adam einago ali atoa a tibuke meemoa pomotateka ago latianeya.

⁴⁶ Akolaliyo tone a tibuke meemoa poateko tiginipa namolo takoa latianeya mena. Itono patu mea toateko tiginipa namolo takoa latianeya. Wa naniko a tibuke meemoa poateko tigini latia kakoo.

⁴⁷ Namolo ago latikilepa itono kugu moa latianeya. Padenakago nikilepa a tibu kawa nekeneya.

⁴⁸ Itono kugu moa latiane agome itonole toma yakene toa one yagono-mikitame itonole toma yaki. Wa padenakago a tibu mea nekene ago one yagono-mikitame one peku noa one tanele tiki.

⁴⁹ Papete totopa namolo agono yagono-miki mekoyake naniko padena ago a tibu mea nekene agono yagono-miki mea kawoo.

⁵⁰ Anu oya-lawe kipala eya wane ekene uku. Itonole toateko tigini kakeneya meapa Akolaliyo pawe toa talo toko take oyake pamele toamoko. Lomuateko tigini kakeneya meapa meemoa poateko take oyake pote mepamele toamoko.

⁵¹ Akolaliyo papete wene kibutukapia kaukoa meanemo toaweane uku. Toto padeka-kiti wete tuameneyake eya too. One wipitikome toateka oi ponokale eina eina toto peya moa weneya tigini latia kakakala too.

⁵² Nipa beta k^a okaka katiapale toko toa too. Beta witika-petepa tuane ali atoa tuamatekoi tigini kakeneya moa kamotokoo. Nititikoa totoka moa weneya tigini latia kakakala too.

⁵³ Nipa namolo mamina wawa weneya moa kawou toa tone lomuateko tigini kotokoa eni luku tuamateko tigini kawoo. Nipa papete itono patu pa tekei meateko tigini takoa wawapa mea kama poo.

⁵⁴ Nipete Akolaliyo tuatekoi ali atoa meemoa pamene wa weneya tigini latia kakakalepa wa tukile toamoi. Enipa Akolaline bokuke papete eya wa wia mekapiane toa taatekoia too. *Ali atoa tumotoa tokoya-pala Akolaliyo poi toa moa patukatapekoyano,*

⁵⁵ *ali atoa tumotoa tokoyame toto edoa moa atukamotoa-pe. Edoa tete memotoa-pe wa wia mekaneya piko.*

⁵⁶ Kalame ali tania tukou toa tone tokoo poaneleme toto wia tukako. Tone toko poaneleme toto eni moa kautakilepa Akolaline totono litia tootapeamele toamokolo tokome ni toko.

⁵⁷ Nitikoyake Akolali-pala ke wa atoane uku-ye. Tone Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoa kaketepa toto tumotoa tokoya moa kawikamele tokolo tekene ni uku.

⁵⁸ Nitamele tokono, anu kolotini yene kipala i ukumo yakoa moa poapeneya kamene. Nipa Ali Munagonole wedoa takama pato wa one patu kautakoa kakete tamene. Nitiketepa onekele takakilepa pata pale tekene tadeku wa oatiki toa mena. Enipa kini wene tikimo ukuno, nita-mene.

16

Ponopene Yu Yene Kue Tatio Metanemo

¹ Yudea take Yesuno ali atoa ponopeneya meki-kiti auapea kue koukoa wetekatikimo ukuno, yakamene. Galesia ta ludu Yesuno ali atoa oboa mekika yakene tamene wane okoule kimeka tamene.

2 Ko mea pupu toamiki-pete-kama eya tamene. Kini kini pupu toa motokoi kue pade Yudea take meki ponopene ali atoane takoa pikakala tamene. No wete noameneyake kini kini meatiki toa pikapikala tamene. Nitikolipa wida nokolu kue wa pitikatekoi toa mena.

3 Eni uku toa tootokaneyake nekenepa eya tou. Kime takoa moa kakakoi ali-kitane pipia witikoane metekene ekene iya kue Yerusalem take meki-kitane aua potokoano, pipia-pala aua pote mepoatino poe wane meane wetekou.

4 Nitikou-pete noka Yerusalem take pamedekalepa eni ali-kihi nopala opia ponoi.

Poloyo Korine Yene Tamene Wa Kowitanemo

5 Korine take wida nikilepa Masedonia ta ludu pima yawane nou.

6 Nipa niti toko tokene-meneke wida meane kawouno wene pikene uku. Wa ta padeka poatekou wene nokale poadenemekolu nipa poano pa wa kime no auapea wetekamo-toane tekene ni uku.

7 Wida pa tekei meemotekene pou wane wene piamekene tekene opa noamuku. Ali Muno agome wida none meane kawatekou ka yame-tekalepa nipa nani none meane kawou.

8 Wida noadeneke papete Pedikose wa ibini akene ta pataponomoatoane Epesase take ita pa nepiane meku.

9 Nipa i take meki yene Yesuke wene tugamotoane toateku pupu Akolaliyo yametekolo tekene i take opa-mene pa meku. Pade-kihi kainya matiyame nopala poi teia mekilika tuku.

10 Timosi wida nome mekalepa one tepe kolotini kilikoa pianeya memotoa tamene. Einagome Ali Munagonole takakilepa noanume takama yaku toa tokono, wedoa makutukoa moamene.

11 Padameka einago paya tetepo takamenyaya. Tepe kolotini kilikoa

pikoa oto no mekuta wetekamene-ye. Einago Timosi anu ete oya-lawepala opia wakapea nomotoane nepi-anekene tekene ni uku.

12 Opi anu oyago Apolosike ukuno, yakamene. Anu ete oyali-kihi-pala Korine take ugu poano pa wane oane kakoluka naniko pamedekalepa nipa pouno, opa oyake pamele toamoko wa waka.

Poloyo Wipitikome Akenemo

13 Lene kilikoa piamenya wedoa meamene. Akolalinele takakilepa one patu poapenya kautakoa kakete tamene. Kini kepene mama moamenya tele lukatapenya kamene.

14 Padele padele tikilepa kini oyalaweke-kama wene meko mekete tamene.

15 Wini ago Tepanasi one mati atoa mekete tikimo kime wene tekete tiki. Kini Geriki take ete yene Yesuke wete wene tugameneyake einago one mati atoaka wete wene tugakoi. Nititikoapa Akolaline ali atoa wedoa auapekala tokoi.

16 Dikanele tiki yeneke poti lukoa mea auapeamene. Nipa Akolaline ali atoanele takama piki yene peyake lukoa mea auapeamene.

17 Eyago-mene Tepanasi Potunetasita Akaikasi toa no mekuta ugu note mekili tekene ke wane wediane meku. Eni yene nikilepa kiwi peya nekene tetepo tokolo uku.

18 Einago-menamme no wedikakilepa kiwi namolo wedikakoina toa tiki. Dikaki ali-kihi kei piai tamene.

19 Esia ta pikoka eka kukata Yesuno ali atoame kiwi wini Korine take meki-kihi wete meamene wa iki-ye. Ni Akuwila natono Perisilatameka kini yapu keneke oboai tiki yenamaka mea epetekamene wa kiwi wene taneya mekete iki. Nipa Ali Munago patu kautakoa kakete iki.

20 I take tone oya peyameka kiwi Korine take meki-kihi wete meamene wa iki-ye. Wida koukao mekete-kama kini kini yono ete oto wa mokala tamene.

²¹ I agalepa anume oane mema
mema tuku toa panagome wia
mekakoyake eya wane wipitikene
ukumo no Polo noanu yoname wiane
mekakuno, enamene-kutu. Kiwi
peya wete meamene-ye.

²² Padago Ali Muno Keraisuke
wene mekoia meamokolopa nipa
Akolaliyo one wakome wamotoane
uku.

Ali Muno nepa wete wakapea
namene-ye.

²³ Ali Muno Yesuyo kiwi pewe
wimoa pomotoane kowitikakene
uku-ye.

²⁴ Keraisu Yesu patu kautakoane
kakene kiwi peyake wene mekoane
mekene uku. Wete meamene-ye.

Opa anu agale eni.

2 KORINE

Poloyo Korine Yeneke

Taku Takoa Wia

Wetekane Pipia

¹ Polo nopa tone oyali Timosipala opiane mekene i pipia wiane wetekaku-ye. Nipa Akolaliyo papete wene toopiane toane taatekakene Keraisu Yesuno Aposelo ago mekene uku. Enipa Akolaline ali atoa wini Korine take meki-kiti ni Geriki ta piko peyake Akolaliyo one wa takoa motane yene peyake i pipia wiane wetekakuno, yakamene.

² Tone etene Akolali-pala Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi peya pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa tamene wane kini kowitikakene uku-ye.

Poloyo Akolali-pala Ke Wa Akenemo

³ Tone Ali Muno Yesu Keraisuno Akolali one etene-pala ke wa-kama oa one kei pia tatoane uku-ye. Akolali einagome toto peyae mama moa auapekala tokolo tekene ni uku.

⁴ Nitiko agomepa toto ke enekakolo meko-pete-kama auapekala toko. Nipa paapa toamoko. Ke enekakolo mekolo auapekilepa nipa ete ali atoa ele kuleme ke enekakolo mekili enekete totome kiwika edikoa ela moa auapemota tokome ni toko.

⁵ Keraisuyo papete tete mokoa kakene toane noanumeka tete mokoane kakupa nipa Akolaliyo no i agopa mana Keraisu-pala lipua mekome tokome tete motoko wa padele padele akole toa no wedoa mama moa auapekala toko.

⁶ Noanu ke enekakolo memotoa tikilepa Akolaliyo eya wa wene pia toko. Anu oya-lawe kime tete motiki-pete-kama noanume mama moane auapekene kiwi toa motaneyaa poatiki ka yamemotono wene pia toko. Nipa noanume tete-kala motekeneka onekele poti takoane togaku toa kimeka tete moteketeka nitikala

tomotoa tokome Akolaliyo no mama moa auapekala toko.

⁷ Nitikono, anu oya-lawe kime nile-kama toi wane wene taneya meku. Nipa pade-kitame no tete mekala tikina toa kiwika tete mekala tikilipa nipa Akolaliyo no mama moa auapeko toa kiwika mama moa auapeko wane wene taneya mekene uku.

⁸ Eya wa wene taneya meamene wane kiwi wene takadene uku. Esia ta ludu pima yakenepa tete-pala mokoane kakou matiyame tuateku tigotoko wane wene keda toologaneya pima yakou.

⁹ Nipa Akolaliyo anu po-kitika tewitikadembe toko wane wene piane mekou. Akolaliyo eni ke enekakale memotoa tikilepa noanume eya tomotoa tokome toka. Anu weneme padeleka toamekene one patu-kama kautakoane kamotoa tokome toka. Tuane ali atoa moa kamotokako ago Akolaliyo nitika.

¹⁰ Akolali nitane ago tokome einapete no tukaya wa toa motokana toa waka tokala toatekoleno, enakale toa wa toa mokala too wane oneke wedoane wene tunganeya yawane pitiku.

¹¹ Akolaliyo no edikoa auapekala tomotonu, anu kowitikakala tamene. Ali atoa kainya matiyame kowitikakala tokoli yakoa tokalepa nipa no einago pewe wia kakome tokono, ke wa peyae matiyame okala toi.

Poloyo Papete Toateka Wene Wia Wakenemo

¹² Pinali anu wa kei piane oatekumopa anu tepeme a wa oko toane atiki toane mekene ukuno, yakamene. Ali atoa pitikoi toane pima yakene Akolaline weneke titia tanele tikilepa anu oya-lawe kipala etene wene epetaneyaa meane **kiyo** akenele-kama tokouna. Enipa anu kaua-mikitane peku noane tokouna mena. Akolaliyo pewe witikome yametekale toma yakouna.

¹³ Nitima yakou agome i wiane wetekumopa kime oi motekete wene toatiki toane-kama uku.

Pademoka potipiane oane yotokamuku.

¹⁴ Opi papete no mekene tukule kime nateya wene taneya mekiyake Ali Muno Yesu wakapea noka-pete noanume kiwi kei pikou toa kimeka no kei piamele too wa wene tootapeadete tiki.

¹⁵ Kime no kei pioino etene wene tokouya tekene eya tou wane wene kibutuane mekou. Masedonia take poadene kiwi mekita wida dekoane pinou.

¹⁶ Wida meemotekene Masedonia take pone meane wida wa none menou. Enipa anu oya-lawe kiwi taku takoane auapeou wane wene kibutuane mekou. Ni anu oya-lawe kimepa no Yudea take wakapeane pomotoa auapeoi waneka wene kibutuane mekou.

¹⁷ Wida nou wane okounake wete noamokoupa nipa noanume mekamotokome pitakome akedeko wa kime iki patu. Nipa pa itonole toma yaki-kitame toamadeteke ile tou wa pamo ekete tiki toane noanumeaka akedeko wa iki patu.

¹⁸ Kime eni wene pikaya tokolo eya wane uku. Nou wane ikilepa nipa Akolaliyo niminimo-kama oko toane okou. Noamadenek wida none menou wane wianemekakene okouna mena.

¹⁹ Akolaline mana Yesu Keraisun one ko Sailasi Timosita totome i i wa kipala oa metekoonakago einagome dikou wa ootokoapa one wene wia wawamenyea one oka toa-kama toko.

²⁰ Nika Akolaliyo dikou dikou wa oka toa-kama mana Yesuyo nitikou ta-la wa kabe koukoa taatekotoa toko. Yesu one nitane ago tokolo tekete Akolaliyo niminimo-kama oko ago tadeko wa totome one kei piai toko.

²¹ Anu oya-lawe toto Yesu patu poapeneyea kautakoa kamota tikilepa Akolali einagome toko. Nitimotou wa Keraisunole takamotoa toto takoa motokome eya taneya.

²² Toto-pala wipitikome epetekoa toateka adeka pikome papete one Yomini totoke moa wetekaneyea. Nipa

kipa one wa one adeka tone tepene piou toa taneya.

²³ Akolaliyo yakakoane kipala eya wane ukuno, yakamene. Korine take wida nou wane okounake noamokoupa nipa kini padele poanele tokoike kikoane akakolu ya motokayano, noamou wane noamokou.

²⁴ Enipa Akolalinele takama yaketepa ile tamene ile tamene wane tika tika toadene wamuku. Onekelepa kini weneme wedoa takama yake tikino, eyaka toadene uku. Onekele wedia mekete takama yamotoane auapenouno, nitima yatoane uku.

2

¹ Nipa eya tuku wane oane togotokou. Wida padepetena nekeneka kiwi kikoane akakolu tekete wene keda toologaneya mekoina. Wa taku takoane kini wene keda takakaya tokolo opi wa none meamadene waku.

² Kiwi wado wene keda takakolupa nipa anu wene teyo epetekamoo. Anu oya-lawe kime odene anu wene epetekamele toko. Padame pade mena.

³ Nipa noamekene pipia pade wiane wetekakouna. Nipa no wete wida wa wakapeane noameneyake anu wene epetekatiki-kiti kime no einagono wene keda takakaya tokolo eina poanele tewitikoa wato wa kime wamotoane tekene ni wiane wetekakouna. No wediane mekolupa kiwika wedia meoi wane wene pikene tokouna.

⁴ Eina pipia wiane wetekakilepa wene keda toologane mati meane tepe-pala we taneya meane tokouna. Nipa komo oane mekene wiane wetekakouna. Kiwi wene keda taneya memotoa tekene wiane wetekakouna mena. Anu oya-lawe no einagome kiwi mama moa kakome ni tadeko wa kime wene tomotoane tekene tokouna.

*Korine Yename Poane Ago Ela
Moatekoimo*

⁵ Panagome wene keda takaneleke ikilepa einagome no wene keda

takaka wane wamuku. Kiwi padekaki wene keda takakome toka wane ekene uku. Nipa padele tubele tane tetepo takamadene tekene einagome kiwi peya wene keda takakome toka wane ukuya mena.

⁶ Opa kiwi peya matiyame einago kibu moatekoi kotuke kakoa kibu motekete tokoino, oyakeno, wa pade kibu moameamene.

⁷ Opika einago wene kedame moa pagetekaneya etepea pokome pokaya tokolo one eina poanele tokake nami wiitapeane tetepo takoa mama moamene.

⁸ Onekepa namolo wene mekoia mekoia toa opika pa wene mekoia meadiki wa einagome wene tomotono, nitamene wane kiwi kowitikene uku-ye.

⁹ Kime tamene wane ukule-kama litia tiki patuno, toane eneku wane wene pikene kini pipia pade wiane wetekakouna.

¹⁰ Padame poanele tokake po letu mekakoia kea wakolipa noanumeka enakale tou. Tamedekalepa nitou. Nitou wane einagome poanele tokake nami wiitapeane tetepo takoane mama motikilepa Keraisuno lenike kakene anu oya-lawe kiwike tuku.

¹¹ Setanuyo toto-kitika etepea pomotoa oa yotokakaya tokolo nitatoane uku-ye. Einago Setanuyo edikanele ele kule poanele toateko wene pianeya-kama meko wa totome wene toko.

Polo Teroase Take Kilikoa Meamenemo

¹² Keraisunomo oneke epetekoia akene agale mo wima pou wane Teroase take ponene mekenepa Ali Munagome ena toatekou ka wete patekakaneya tadeko wane wene tokou.

¹³ Nitikenene tone oyago Taitasi eida meameadekale enekene eni take yene wete meamene wane tewitikoane Masedonia take meponokou. Nipa Teroase take tepe kolotini kilikoa piameneya mekene tokou.

Poloyo Akolali-pala Ke Wa Akenemo

¹⁴ Nitikouyake Akolaliyo toto-pala eya tokoleke ke wane uku. Tobiou poyo agome keneya toto moa kawikoa Keraisunomo lipukoa aua yako. Nipa ta piko peyake mekitame paduya kalono tokoya yakou toa Keraisunomo yakamotoa tokome toko.

¹⁵ One take toa motaneyaa poatiki-kitika etepea tuma poatiki-kitika meki toa totome Keraisunomo oa aua yakolopa Akolaliyo ke wa okomepa Keraisunomo eni yene pakeke yakome kalono takama yakene tetepo takoa wedia meko.

¹⁶ E yename Keraisunomopa yateketekete kiwi tua poatiki kotimi yakane tetepo takoa kote tokolo waki. O yename ipa toto mea kakatekoyano, yakoa moato wa paduya kalono tokoya yakane tetepo takoa wedia meki. Ae, Akolalinele edikoa takakilepa teyo adekoia tamele toko-pe.

¹⁷ Pade ali-kitame kue moato wa Akolaline agale pa itonoya tetepo takoa oa aua yakilepa paya wene pianeya mea tiki. No pade nitamuku. Keraisunomo lipuaneya meaneya Akolaliyo onekele takapoano pa wa no moa wetekaka tokolo tekene one lenike kakene onekemo odene wene pianeya mekene oma yaku.

3

Weneya Totonoke Akenemo

¹ Nimo wane ukupa nipa pinali anu wa kei pikene uku wa kime wene piki-pe. Ni no nekene okoumo yakoa moamene wa pade take mekitame pipia pade kiwike wini wia wetekamotoa iki-pe. Kimeka pade take meki-kitame no makutukoa momotoa tekete pipia pade eni yeneke wia wetekadete iki-pe. Ete tikisa alikitame dikane pipia moa aua yawa yameamele tokoyake no pade nitamele toamoko.

²⁻³ Ete ali atoame no makutukoa momotoa wia mekane pipiapa anu oya-lawe kiwi. Keraisuyo no moa

wetekakale onekemo olaukanokolu kime yakoa mootokoa mekete tokoinakamoke uku. Einakamopa ete ali atoa peyame yawa oi momotoa anu tepene wia lukane tetepo taneya yaku. Nitaneyaka yakulu enekete einakamopa Keraisuyo wia lukaneya tadeko wa nimini pipia moa oi mou toa oi mootokoa no makutukoa mokala tiki. Mosesene totonopa padeya pa takoa poatekayame kue peteneke wia mekaneya. Nitaneyake Yesunomo kipala olaukakolu yakoa motokoinakamopa mea kama poko Akolaline Epetane Yominiyo tone tepene wia lukako.

⁴ Kipala eni ukupa Akolalinele takakilepa Keraisu patu kautakoane kakene tuku wane Akolaline lenike atiki toane kakene amele tokolo tekene uku.

⁵ Akolalinele edikoane takama yakenepa padeleka anu weneme tukuya mena. Akolaliyo one peku lawetekolo nootokoane tuku.

⁶ Nipa Akolaliyo one ali atoa i weneyaya yameteku totono olaukoa ta wa eni toatekou peku no laweteka. Weneyaya totono wane ukupa bokuke wia mekanemoke wamuku. Epetane Yominiyo wene takakomoke uku. Eina namolo totonopa kueke wia mekanepa padameka litia tootapeamele toamokale tokome ali atoa peya tua atuamediki wa wia mekaneya. Nitaneyake Epetane Yominiyo weneyaya totono wene takakilepa mea kama pomotoa tokome toko.

⁷ Eina namolo totonopa Akolaliyo kue peteneke wia mekoia Mosesene yametekale one pa Mosesese weamutukaneya. Ali atoame tetekakete tua atuatekoi totono yametaneyake taneya. Eni papa takoa poatekake o Iserele yename Mosesene lene timini nepikoa piame piti motaneya kakeneya.

⁸ Opi Epetane Yominiyo toto mea kawateko totono i i wa wene takakilepa Moseseyo eina pa tootapenoya kakome tanele natele

tetepo takakome padele akole eni toko.

⁹ Eina namolo totonopa ali atoame lituku pekete toa tua poatekoike Akolaliyo papete yametekilepa one tibuke pa teleta tootapenoya mekome tanele nami yametaneyaya. Wa wipitikome ali atoame poanele toamene tetepo takoane wene keaneya meou wa mea kawatiki totono yametekomepa one telekole keleyo yameteko.

¹⁰ Nipa eina namolo totono pa tootapenoya kakome yametanelepa natele tane tetepo takakome padele akole eni toko.

¹¹ Eina namolo totono pa tekei piatekake yametekilepa pa tootapenoya kakome taneya. Wa wipitikome pa pia kawateko totono yametekilepa ali atoa totome kei pia kawatekole akole eni toko.

¹² I weneyaya totonopa pa pia kawatekoya tokolo Yesunomo atiki toane oane auane yaku.

¹³ Moseseyo eina namolo totono Iserele yene yametekilepa one lene timini mamina waname kauaneya kakome taneya. Nipa Iserele yename one lene timini pa takaneya takoa pokale enekaya tokale nitaneyaka. Totome pade nitameamedeko.

¹⁴ Moseseyo eina totono edikoa yametekale Iserele yene kolotini lupi taneya mekete wedoa yakoa moameneya. Opika kiwike tama nekene Yu yename eina totono oi moteketepa kini wenepa mamina waname kauaneya meou toa wene toameneya mea oi mokala tiki. Keraisu-palado lipuaneya meketepa eina mamina wane takoa wakene tetepo takoa mea eina totono pine piko toa wene tootapepoi.

¹⁵ Nitamekete opika Mosesene totono oi motekete-kama kini wenepa mamina waname kauaneya meou toa wene toameneya mea oi mokala tiki.

¹⁶ Nitima yakiyake Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikono yakamene. Kini tepe kolotini Ali Munoke pekoia pikolipa kini wene

moa kauane mamina wane takoa poo.

¹⁷ Ali Muno wane ukupa Epetane Yominike uku. Eni Yomini ali atoa totoke awinome mekolopa nipa eina namolo totono eyame toto moa labakanele tewitikoa atiki toa yamele toko.

¹⁸ Totopa tone lene timini moa kauane mamina wane takoa wakeneya meko. Nitaneya meko-kitikepa yomini pokoke pinaline yomini pome meou toa one Epetane Yomini awinoko. Awinomemekome pa teleta tootapeneyaa meateko peku lawetekilepa Keraisu meko kotukekama meemoa pomotoa lawete lawete toko.

4

Akolaline Kamoya Itonome Latianeya

Keneke Lobutua Piko Wa Pedoa Akenemo

¹ Akolaliyo no ela motokome one wenya totono pikoa katekamene wa yametekale tekene ke enekakale mekeneka onekele pa takama yaku.

² Nitowanepa pade-kitame paigakoa mekete ya takanele toamadene wakenne pademoka oane yotokamoane onekemo koigamoane tuku. Nipa Akolaline leneke kakene onekemo ali atoame yakatiki toane toaweane ikilepa peyame imopa nimini eni oko wa yakamotoane toane enekala tuku.

³ Nitikuyake pade-kiti kini wenepa mamina waname kauane tetepo takoa mekete yakameneya meki. Etepea tua atuma piki ali atoake uku.

⁴ Itono yopia meko ago Setanuyo dikane yene Yesunomo yakoa moamene yenane lene likatapeneyaa. Akolaline peku noa tootapeko ago Keraisu einagono pa enekaya tokale ni taneya. Nipa onekemo yakoa motokaya tokale taneya.

⁵ Onekemo olaukakilepa anukumo wamekene Yesu Keraisu einagopatone Ali Muno wane oane onekemo kama olaukoane tuku. Nipa Yesuke

tekene anu oya-lawe kinikile takama yakene uku.

⁶ Akolaliyo yomiyomu keneke pa toologamene wa akene agome tone tepeka pa takaloganeya. Nipa one pa teleta tootapeneyaa kakome lawetane peku mana Keraisuyo noomotokome nokome tanele totome wene tomotoa tokome taneya. Nipa etene Akolali onepa dikane ago tadeko wa wene tomotoa ni taneya.

⁷ Akolaliyo onekemo i i wa toto wene takakilepa one kamoya-kiti kamoo itonome latiane mete keneke paya waneke moa lobutua piou toa toko. Nipa onekemo totome oa aua yakilepa one tele patu kautakoa kakete tadeki wa ali atoame wene tomotoa tokome toko.

⁸ Ele kuleme ke enekakolo pima yakuyake eni ke enekakoleme no moa kautamele tomoko. Padepete-ktiti toatekule agopa tokolo mekeneka anu wene moa bebo akatapeneyaa meamuku.

⁹ Ete-kitame no tete meadete litikala tikiyake Akolaliyo pade no tewitikoa wawamoko. Pade-kitame no ne wiouno nepia wa wikala tikiyake wia tukamele toamoko.

¹⁰ Yesu wia tukane toa noka wia tukamotoane nepiane-kala meku. Nitowanepa tuameneyaa Keraisu patu kautakoane mekulu enekete etekitame ekete Keraisu einagopa tuake pa meadeku wa wene tiki.

¹¹ Itonoke mekene Yesunole takama yakuke ta pataka abuna pade-kitame no wiadete tokala tikiyake onekele pa takama yaku. Enipa no tuateku agoke mea kama pokoo Yesuno tele patu kautakoane meadeku wa ali atoame wene tomotoane tekene tuku.

¹² Anu oya-lawe kiwike toane tuou wane Yesunole takaku pekene toanepa nipa kiwi mea kama pomotoane tekene tuku.

¹³ Akolaline bokuke panagome papete eya wa wia mekane toane eni tuku. *Akolalinemo toaweane ikilepa oneme no auapekala too wane ni tokou* wa einagome wia mekaneya. Nitane toanepa Akolaliyo

noka auapekala too wane onekemo i i wane t^oaweane uku.

¹⁴ Nipa eya waneka wene taneya mekene uku. Ali Muno Yesu Keraisutuaneya pikata moa kamotokane ago Akolaliyo noka moa kamotokoo. Nipa Yesu-pala lipuanemekulu tokome nitoo. Ni pade anu oya-lawe kiwika moa kamotokakome toto peya one mekata odeneya koukoa mekatapeeo.

¹⁵ Ele kule tete motikilepa anu oya-lawe kiwike oyake motuku wane Keraisunomo oane pupitikama yaku. Nipa eya wane wene taneya mekene tuku. Akolaliyo kiwi pewe wia kakomo eni okono ke wa peya matiyame kouka kouka toa one kei pikala toi.

Poloyo One Motane Tetepa

Natele Tetepo Takanemo

¹⁶ Eni wene taneya mekenepa wawada wane tewitikamuku. Anu tigini idima pokoyake ta pataka abuna Akolaliyo anu wene weye akakala toko.

¹⁷ Opi-mene ke enekakolo mekupa nipa Akolaliyo one tibuke pa tootapeneyameane kawateku peku noane tomotoa nodokakome toko wane wene tekene eni tetepa pa natele tetepo takoane meku.

¹⁸ Nikepa itonoke pia kawa tokoya-kitike wene piitikaneyameamekenepa a tibuke opimene enamukuya-kitike wene piitikaneyameku. Itonoke leneme enekuya-kitipa pa tekei pia takoa poademe toko. Nitatekoyake a tibuke opimene enamukuya-kitipa takoa poameneyapa pia kawademe toko.

5

Tone A Tibuke Meateko Yapu

¹ Kipala ina ukupa eyake uku-ye. Opi-mene pa mamina yapu keneke meou toane itonoke pa tekei meku. Eni yapu k^oaweane mitikou toane t^uane pokolupa nipa Akolaliyo a tibuke latikane yapu anu meane kawateku yapu ipa nekeno, noo wa yameoo.

² Nipa ae, a tibuke meane kawateku yapu opi pone mepadiya wane kenemade oane meku.

³ A tibukepa tigini kawameneyapa yomini meamou. Akolaliyo latikane yapu lobutou toane weneyatigini kakeneyameane kawou.

⁴ Anu i mamina yapu keneke opimene wene kedame tuaneyamekene kenemade oane meku. Enipa wete tukene tuada wane ekene ukuya mena. Anu i takoane wawateku tigini luku a tibuke pa meane kawateku tigini moane kawadiya wane ekene ukuna.

⁵ Namolo tigini takoane wawane wa weneyatigini kakeneyameane kamotoa toko agopa Akolali one. Nitiko agome enile toateka adeka piipikome papete one Yomini totoke awinome memotoa moa wetekaneya.

⁶ Nitaneyake eya wane atiki toane yaku. Akolaliyo nitatekoyake papete anu i tigini kakeneyapima yakene Ali Muno mekota wete pone mepamele toamokolo paka lono pa meku.

⁷ Nitikenepa Akolaliyo wipitikome toatekole anu leneme enamekeneka oneme tou wa okana toa nimintatekao too wane oneke pa wene tugoane meku.

⁸ Nipa anu tigini takoane wawane Ali Muno-pala opiane mepadiya wane atiki toane meku.

⁹ Nitowanepa itonoke pa mekeneka one mekota pone mekeneka one wene epetekamedeku wane onekele-kama takama yaku.

¹⁰ Wipitia ta pataka-pete toto peya Keraisuyo koiso yopia mekota pote kapamedekolo tekene ni uku. Enipetepa tone tigini kakeneyamekete tokole peya epetekoa tokoleka toa potokakooleka oneme nami wia topo takakala too.

Keraisuyo Ali Atoa One Etene-pala

Oya Patu Kakakome Tanemo

¹¹ Ali Munoyo tone toma-kala pokooke nami wia topo takoo wane piti tokolo mekene tekene ali atoame onekemo yakoa momotoane wili

toane kaku. Nopa edikakene odene wene piane tuku wa Akolaliyo wene toko. Anu oya-lawe kimeka Polo nopa dikane ago wa wene tomotoane uku.

¹² Enipa pinali anu wa kei pikene ukuna mena. Pade ali-kitame no akoa agale okoli yatekete kime i i wa no kei pimotoane tekene ni uku. E yenamene kini wa kei pia mate agale ikilepa kini tepene poane wene pimotoake kepeneme epeteku wa agale epeneyea-kiti witoa oa kaki.

¹³ Padeka-kitame no Polo leau akeneya yakene ni uku wa ikipa nipa ele kule tukulepa Akolalinele takaku wane topo takoane uku. Wa padeka-kitame no Poloyo utanele-kama tuku wa ikipa nipa enilepa ali atoa kiwike tuku wane topo takoane uku.

¹⁴ Edikakilepa Keraisu totoke wedoa wene meko mekome tanele wene tekene ni tuku. Keraisu odene ago toto peya luku tuaneyano, Akolaliyo toto peya tuane yene tetepo takoane meko.

¹⁵ Ali atoa peya luku eni tukilepa nipa itonoke mekete kinikile-kama toamekete one wene moa onekeleka takamotoa tokome taneya. Kiwi luku tukale moa kamotokane ago Keraisuke uku.

¹⁶ Onepa nitane agono, opi titimoapa itono peku noai tiki-kitame tikina toa tatoane wamuku. Nipa panagono tepene meaneya tetoa enameketekete pa tokoo leneme enetekoapa i agopa dikane ago tadeko wa takoa enoa akatoane wamuku. Noanumeka papete edikakenepa Keraisu einagopa pa agono wene pikou. Nitikouyake opi eni wene wiane wakene eya wane uku.

¹⁷ Panago Keraisu-pala lipuaneya mekopa nipa one namolo wene wia wawa weneya ago latitapeko. Nipa one namolole tewitikoa wawa wenele toma yako.

¹⁸ Ali atoa toto weneya yene latikilepa Akolali oneme-kama tokoya. Papete toto peyame one-pala poi teia mekoloka poi wiane pitikouno, e yeneke tuano pa wa Keraisu

moa wetekaneya. Nitaneyake ete ali atoaka one-pala wene odene pia lipunomotoa tokome tone eni takakanakamo kime oa aua pupitikakapoati wa toto moa kakaka.

¹⁹ Einakamopa Keraisu nome tuaneleke Akolaliyo ali atoa ta piko peyake one-pala wene odene pia lipunomotoa tokome kini poanele toma pokoike po letu mekakana kea wakenemo kekutu. Nipa einakamo oa aua pupitikakapoatino poe wa toto takoa moa kakaka.

²⁰ Nitikano, tone Keraisuno agale patu kautakoa kama yako. Nitima yaketepa Akolaliyo kiwi kowitou toa kowitikete one-pala poi teigoa watoe-ye wa kiwi kowitiko. Enipa Keraisunole takakete ni oko-ye.

²¹ Keraisu einagopa poanele padeleka toamene agoke Akolaliyo tone toko poanele kabe koukhoa moa oneke awitikaneya. Nipa toto luku poanele tane ago tetepo takaneya. Akolaliyo edikakomepa kipa one yagono yene latitapeneyea memotoane tukuno, Keraisu-pala lipua meamene wa totopa poanele toamene yene tetepo takaneya.

6

¹ Akolalinele takakilepa one-pala odeneka tekete toko. Nitikete tekete kipala eya wa kowitoa oko-ye. Akolaliyo kiwi pewe witikome toa motikilepa pata pale takayano, one eni tanemo wedoa yako moamene-ye.

² Akolaliyo one eni toatekamo papete oa piane toane ukuno yakamene.

Kiwi pewe wiatekou-petepa kini kowitikoimo yakoane tou.

Kiwi toane moatekou-petepa auapeane tou wa Akolaliyo akinneya.

Eina oa piane toa taatekoaa toateko-petepa opino nepio wane uku-ye.

Poloyo Tete Mokala Tanemo

³ Padele poanele tokouke-kiti ete-kitame Keraisunomo yako moamokaya tokale Akolalinele wedoane takama yaku.

⁴ Nipa no i agopa Akolalinele takama yaku ago tadeko wa ete-kitame wene tomotoane tekene eya toma yaku. Ke enekakolo mekeneka tete mokoane kakeneka wene keda taneya mekeneka onekele ele kule poti takoane togakala tuku.

⁵ Padepete-kiti pade-kitame no layo toua wia ni po yapuka moa pitikoa ni no i ago wiato wa ali atoa oa kamotokoa enika enile tokala tiki. Nitikala tomotoaneke onekele pa takama yakene padepete-kiti ko meamoane ni atu piamele toameneya meane ni noateku nee toamokolo pa pima yaku.

⁶ Nitima yakeneka poane wene piamoane ni Keraisunomo wene tootapeane ni utanele-kama toane ni epene wene-kama piane tuku. Ni Epetane Yomini nome awinaneya meane ni ali atoake wene mekoane tagatapeane tuku.

⁷ Nitoanepa niminimo-kama toaweane oane Akolaline tele patu kautakoane kawane tuku. Ni Akolaliyo no poanele toamene ago tetepo takakome olaukanele eni tikilepa nimi yoname lama pikoane kawane ewa yoname kotokoto pikoane kawane tou toane tuku.

⁸ Nitoane kaku agopa pade-kitame no kei pia wa pade-kitame no paya tetepo takoa wakala tiki. Ni pade-kitame no i agopa poanele toko ago wa ahoa agale oa wa pade-kitame no i agopa epetane ago wa oa tiki. Nopa niminimo-kama oane auane yaku agoke pade-kitame no kapene ago tetepo takoa wakala tiki.

⁹ Nopa ibini akene ago menake anu toma yakumo ta piko peyake oa pupitikaneya. Pade-kitame no i agopa tuateku ago tadeko wa wakiyake no tuameneya mekena uku. Ni pade-kitame no i ago wiato wa layo toua witikiyake oyake wia tukamele toamokolo wakala tiki.

¹⁰ Wene keda taneya mekeneka wedianeya-kama meku. Nipa ponopene ago mekeneka ali atoa peya mati kamo takou toanepa Akolaline peku naku toa kiwika noatino

toe wane lawetekala tuku. No padeya deyaka toamokolo mekeneka Akolalineya-kama moateku ago i mekena uku-ye.

¹¹ Ae, wini Korine take meki-kiti kipala ina ukupa anu te-pene meaneya-kama eni yawane ootapeku. Kiwike wene mekoane mekena ni uku.

¹² Noanu kiwike wene mekoane memotoake anu oya-lawe kiwi pade nooke wene meko meamekete tiki.

¹³ Kipala eya wane ikilepa anu mati-kiti tetepo takakene ni uku. Noanu kiwike wene mekoane meku toa topo takoa nooke wedoa wene meko meamene.

Poloyo Pubu Akenemo

¹⁴ Akolalinemo yakoa moameneya meki-kiti-pala lipua meameamene. Wene kiyo akeneya meki-kiti poanele-kama tiki-kiti-pala edoa lipua memotoa-pe. Pa-pala yomiyomuta edoa odeneka matutukamotoape.

¹⁵ Keraisu-pala Setanuta edoa odene wene pianeya memotoape. Yesunomo yakoa motane ago-pala onekemo yakoa moamademe wakene agota edoa odene wene pianeya memotoape.

¹⁶ Akolaline wikkakane yapu kenekepa iponole edoa tomotoa-pe. Enipa totopa mea kama pokonago Akolaline wikkakane yapuno, iponole edoa tato-pe. Nikepa Akolaliyo eya wa akeneyano, yakamene.

Anu wane takoane motokouna yatenepa anu yapu tetepo takoane kiwi pakeke none menou. Nika noanupa kini Akolali wane oane kipa anu yatene wane oane tou wa Akolaliyo akeneya.

¹⁷ Nitaneyake Ali Muno Akolaliyo eya waka akeneya.

Ete-kitame poanele-kama toma yakile tewitikoa wamene. Dikane ali atoame poanele tikina toa toameamene. Eya kuya poaneyey peya titi toa wamene. Nitikolipa kiwi makutukoane mou.

18 *Nipa noanupa kiniketai wane oane kipa anu mana kono-mikiti wane oane tou wa ali atoa peya telekole-kama toa talo toko ago Ali Munoyo akeneya.*

7

1 Anu kolotini yene Akolaliyo kiwi auapekene dikou wa oa pianeya tokolo tekete tone tigini weneta moa koiga koiga tokoya-kiti takoa watoane uku. Nitoapa oneke nate wene pianeya mekete wene **kiyo** akeneya meateko kotuke kakoa wili toa meato.

Poloyo Wedia Mekome Akenemo

2 Nopa kini tepene moa mekou toa nooke wene mekoan meamene-ye. Noanumepa kiwi odene agopalaka toane potokakouna mena. Ni odene agono wene moane koigoane odene agoneya yotokoane moane toamokou.

3 Kipala ina ukupa kiwi kikoane akakuna mena. Kipala namolo okouna toane wa lokoane uku. Nopa kiwike wedoane wene mekoane mekuno, itonoke pa meamedekolupa nipa kipala odeneka meou wane meou. Tuamedekolupa nipa kipala odeneka tuou wane tuadene meou.

4 Kiwike wene mataneya mekene kiwi ko mate ou toane okala tuku. Nipa ele kule ke enekakolo mekeneka tepe kolotini kilikoa pimo-toane medianeya-kama meku.

5 Masedonia take pone mepokeneka tepe mataketikoa meamele toameneya meku pekene toane eya kuya keda enamutukala tokou. Nipa pade-kitame nopala neno oa kakoli ae, Yesunomo olaukakouna yenane Yesunole takoake wakaya wanepa tepe we tokale mekou.

6 Nitoane mekouyake wene keda taneya meki-kiti mama moa auapeko ago Akolaliyo no mama moa auapekome no mekouta Taitasi moa wetekaneya.

7 Nitikale nokale enekene wene epetaneyea meane ni kiwi ko okamo yatekene wediane kawane tokou. Taitasi einago eni nokomepa kime

one wene epetekakoinakamo i i wa oa eya ko-pala oa toka. Kime no enadiya wa wene pianeya mea ni no-pala poanele tokoinake elame tuaneya mea ni no mama moa tokoi ko oka. Nimo okale yatekene anu namolo wedikoane mekouna toane moane patukoane wedoane wediane kakou.

8 Papete anu pipiame kini wene keda takaneya tadekale wiane wetekamikinakeya wane wene pikounake opi pade eni wene piamuku.

9 Nopa opi wediane mekene uku. Anu pipiame kini wene keda takaneyake ukuna mena. Kini wene keda takaneya mekete tekete kini namolo poane wene tewitikoa wakete tokoinake uku. Kini wene keda takakilepa Akolaline wene pi-anne toa taneyano, anu eina pipiame kipala toa potokaneyea mena.

10 Akolaliyo ali atoa wene keda taneya memotoa tikilepa nipa kiwi toane mou wa tone poane wene wia wamotoa tokome toko. Nitikono, one eni tokole kote motuku wa edoa wene piato-pe. Itono peku noai tiki-kiti wene keda taneya meketepa nipa kini poane wene tewitikoa wawamekete tua atua pokala tiki.

11 Kime anu eina pipia moa oi mootokoapa Akolaline wene motekete wene keda taneya mekete eya tokoi. Onekele wedoa takama yawa ni kiwi pakeke ya tanele tokagome toka toa kime pade nitamokoo wa pinali kini wa kei pia ni poane agome tokake Akolaliyo kiwika kibu moamedeko wa pitime tuaneya mea tokoi. Nitoapa no Polo kiwi mekita nomotadiya wa wene pianeya mea ni onepa edoa meko patu wa no mama motaneyea mea ni eina ya tanele tokago kibu moato wa one kibu moatekoi oi pedoa pia tokoi. Widikakilepa kime poanele tadiki wane akoane oatekouleka toamokoi.

12 Kini eina pipia wiane wetekakilepa nipa eina ya tanele tane agoka oneme ya takane agoka auapeou wane wene pianne tokouna mena. Kime widikanele tikilepa no Poloke

wedoa wene mekakete tadeko wa kime wene tomotoane tekene ni tokouna. Akolaline wene motekete tadeko wa tomotoaneka tokouna.

¹³ Kini wini tekete tikimo yatekouya tekene wene epetaneyea mekene uku.

Nika Taitasi einago no mekouta wedianeya noka matiyame anu wene epetekatapeneyea mekene uku. Kiwi peyame one wedoa auapekete one tepe kolotini kilikoa pikakete tadiki.

¹⁴ Papete Taitase-pala kiwi kei pikene mate agale ou toane i i wane okouna toa kotuke kakoa epetekoa wini tekete tadikino, einapa pamo wamekene tadeku. Kipala niminimo-kama oane mekala tokouna. Taitasi-pala i i wane kiwi kei pikilepa einakamoka nimini eina ekene tokou.

¹⁵ Taitasi einago wida nokale one wene pokaya piti motokakete one okamo yakoa tato wa kime wedoa makutukoa motokoi. Nitikoina wene kibutukoa mekomepa kiwike wene mekoia tagatapeko.

¹⁶ Ni tamele tadeko wane wedianeya-kama mekene uku.

8

Kinikiya Moke Tamene Wa Poloyo

Korine Ali Atoa Mane Mane Oa Olaukanemo

¹ Anu oya-lawe, Akolaliyo one yene Masedonia take meki-kiti pewe-kala witikome tokomo ukuno yakamene.

² Eni yene ele kule ke enekakale meketeka wedoa wedikete eya tokoi. Etene ponopene ali atoameke kinikiya moke toa meato wa ete yene tatia metekilepa keda takoa mekala tokoi.

³ Nipa kini pikoya-kiti dedeya pimotoa ako-kama metekilepa kini weneme tokoi.

⁴ Nitikete Akolaline yene Yudea take meki-kitipa kime auapeoono ta wa no wedoa yakoa kowitzai tokoi.

⁵ Eni yename kuedo meoo wa ekete okoino wene pikouyake eya toatekoilekka akedekoi. Kue eyaka

meadeteke namolo takoa Akolali nekele takoo wa pinali-kiti kiwika kini Akolalike metekete metekoi. Nititikoapa Akolaline wene motekete no Polo neka auapeoo wa oa tokoi.

⁶ Nitikolipa eya tokou. Taitasi einagome papete ponopene Yu yene auapeademe anu Korine yene kinike kue eya wida koukoa moa togameneyake pake teigoa poka. Opa kime titikete epetekoa metekoinakale wipitimotaane tekene Taitasi nepa Korine take papete titipikanakale peya takataapeano pa wane kowitikou.

⁷ Kime ele kule tikilepa wedoakama tekete tiki. Nipa Keraisuke wene tuga mea one agale muno pewe kakoa oa onekemo yakoa moa onekele takoa nooke wene mekoia mea enika enile wedoakama tekete tiki. Nitima pikina toapa ponopene Yu ali atoa mama motekete meatikiya keda takoa memotoane uku-ye.

⁸ Ina ukulepa kime toe wane tika tika toamuku. Masedonia yename kinikiya moke toa epetekoa metekimo kipala oane metekenepa eni yename tikina toapa Korine yene kini weneme toamiki patu, kini weneme tiki patu wane wene piane mekene ni uku.

⁹ Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo ali atoa pewe witikome tanemo ukuno, yakamene. One uu kamo agomeke kiwi auapeademe ponopene ago latia nekeneyea. Ponopene ago latia nome mekome kiwika kamo takou toa etenane peku lawetaneyea. Enipa kini wene tikimo uku.

¹⁰ Yena malike ponopene Yu yene auapeato wa kime titikete tadekoinakaleke eya wane ukuno, yakamene. Yu yene auapekilepa ete yename naniko auapemotoa Korine yene kime namolo takoa auapeato wa wene pia titia tadekoinano,

¹¹ opi toa pegetetapeamene. Papete eni toatekoileke wene pitikaneya meadekoinano, opi eina papete wene piadekoina toa wedoa toa pegetetapeamene. Kini kue eya

meatiki kotuke kakoa keda takoa meamene-ye.

¹² Panagome-kiti onekeya-kiti pade moke toane meou wa wedia mekome one meatekoya pa dedeya pikale tokome tubeya meamokalepa Akolaliyopa einagoneya tubeya toamoko wa wene tokome wene keaneya meoo.

¹³ Kiwika ponopenuya meatino, kinikiya ete yene meetapeamene wane wamuku. Kiwika ete yeneka odene kotu kakoa meati wane ekene uku.

¹⁴ Opipa Yu yene pamekili tekete kinikiya moke toa meamele toko. Wa nanikopa kiwi padaya-kiti toameneya wida pa mekolipa nipa eni Yu yenamepa kinikiya oyake pikale tekete ete wa meamele too.

¹⁵ Edikanelekepa Akolaline bokuke agale dikoa pianeyano, yakamene.

One noateka nee tubeya motoka agomepa one eni motokapa pupitini kawameneya meka. Wa panagome-kiti pa dedeya motoka agopa kobu toamokale meka wa panagome wia mekaneya.

Taitasi One Oyagotame Tanemo

¹⁶ Kiwi mama motekene auapeou wane wene plane-kama meku. Akolaliyopa Taitasi no-pala wene odene kotu kakamotoa tokolo onemeka kiwi auapeada wa wene pia mekono, Akolali-pala ke wane uku.

¹⁷ Kiwi wida mekita Taitasi ne poope wane yatekolu nitouno ta wa oka. Nipa kiwi enadiya wa wene tokoa kakeneya tokome one weneme wida noo.

¹⁸ Taitasi wida moane wetekakilepa tone oyago pade one-pala opia nomotoane moane wetekaku. Einagome Keraisuno ali atoa koukoai tikika onekemo oa aua yakome tokoleke peyame one kei piai tiki.

¹⁹ Nika einagopa Keraisuno eni ali atoame moa kakakete ekete no Poloyo ponopene Yu yene kue tatia meademe Yerusalem take aua potokakale i agoka pomotono tatoe wa einago nooke oto wetekakoi. Eni

kue totome moa aua potokakilepa nipa ponopenuya meki-kiti mama motekete ni aua potokaki wa peyame Ali Muno kei pimotoa tekete ni toko.

²⁰ Keraisuno ali atoame keda takoa metekoiyapa kime tatia potokakoi wa pade-kitame toto ahoa agale akaya tokale egele moke toameneya tatikatapeoo.

²¹ Nipa Akolaliyopa enekono, kiyokekama tato wa ali atoane lene yoto kakete too.

²² Taitasi-pala tone oyagota Korine take wida moane wetekakenepa panagoka kita-pala opia pomotoane moane wetekaku. Einagome Akolalinele ele kule takakilepa wedoakama tadeko. Ni ago kiwike wene mataneya mekome tokome oneka wida nou wa wedia meko.

²³ Taitasi einagopa no-pala oya patu pikagome kiwi pakeke Akolalinele takoa mekanakagoke uku. One-pala wida opia niki alitapa Keraisuno ali atoa kini koukoai tikika mekete takoa moa kakane alita. Einagotame tikilekepa ete-kitame Kerisu kei pikala tiki.

²⁴ Einago-mene wida nokoli wedoakama makutukoa moamene. Nipa kimeneke wene meko mekete ni tadiki wa einago-menamene wene tomotono nitamene. Nitikolipa Kerisuno ali atoame e ku take mekete yatekete ekete ee nimini Korine yene ete yeneketene wene meko meadiki wa oa ni Korine yene kiwi kei pikoumopa nimini akedeko wa oa toi.

9

Keraisuno Ali Atoa Auapea Toatekomo

¹ Akolaline yene Yudea take ponopenuya meki-kiti auapea kue eya koukoia toatikile kiwi olaukateku toa mena.

² Kime enile toadete niko niko toa kakoino wene tokouya tekene Masedonia yene-pala eya wane okou. Tone Geriki take meki oya-lawe kime eni toatekoile yena malike titikete tokoi wane mate agale ou toane kiwi kei pikou. Nimo yatekete tekete

Masedonia yene peya matiyame kimeka tou wa tokoi.

³ Nipa wini Geriki take meki-ki kime ponopene Yu yenane kue koukoa pikadete tiki wane kiwi kei pikoumopa pata pamo neme akedeko wa padame nopala akaya tokolo eya tuku. Geriki yenane kue koukoa pikamotono poe wane tone eni oyali-mene wida moane wetekaku.

⁴ Kiwi wini mekita Masedonia yene no-pala opia nekete enekoli Geriki yene kime eni kue wete koukoa pikameadekolipa nipa Geriki yene kiwi kei pata pamo akedeku wane yaame tuou. Korine yene kiwika yaame tuei.

⁵ Nitikaya tokolo anu i oyali-mene kiwike wini moane wetekaku. Nipa Geriki yene kinikiya keda takoa koukoa pikapioo wa papete oa lutukoina toa toa pegetetapemotono, kiwi namolo takoa poe wane wini moane wetekaku-ye. Nipa kue memotoane tika tika tukuya mena. Pa kini weneme keda takoa memotoane tekene ni tuku.

⁶ Eya wene taneya meamene. Ipe pinagome-kiti one ipe ludu nee lene natetekoa matakopa nipa wipitikome one ipe kakoya nee natetekoa noa meoo. Wa panagome-kiti one ipe ludu nee lene wedoa matakopa nipa wipitikome one ipe kakoya nee tubeya noa meoo.

⁷ Nipa kinikiyapa iya meou wa kini wene toopikala tokoina toa metekilepa eya tamene. Panagome tika tika tokolo tuku wa meamoa ni koteme tukuyake tuku wa meamoa tamene. Wedia mekete tamene. Wedia meteko agopa Akolaline kolotini ago eni.

⁸ Akolaliyo kiwi pewe witikome eya kuya ako-kama meamele toko. Nitamele tokono, ta pataka abuna kini mamina nee enika eniya ako-kama motekete tekete padeya-kiti moke toa ponopene yene auapea meamele toko.

⁹ Enikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya pikono, yakamene.

Onekeya-kiti moke toa ponopene yene keda takoa mekala toko. One kiyo akenele pa pia kawademe toko wa panagome wia mekaneya.

¹⁰ Akolaliyo ipe pinago nee lene matatekoya mea ni tone noateko nee mea tokome eyaka too. Ku tuou toa kinikiya ako-kama moke toa epetekoa mema pomotoa tokome kini metekoina luku pupitini kakoa mekala too.

¹¹ Nipa kinikiya eya kuya moke toa keda takoa mekala tomotoa tokome kamo takou toa one eni toatekoi peku lawetekala too. Nitikalepa toto Aposelo ali-kitame kinikiya moa ponopene ali atoa mekoika aua potokoa metekolo tekete kainya matiyame Akolali-pala ke wa oi.

¹² Kinikiya edikoa moke toa meteketepa nipa Akolaline ali atoa padeya-kiti toameneya pa mekoli auapekala toi. Nika ali atoa peya matiyame Akolali-pala ke wa omotoa toi.

¹³ Edikakolipa kime auapekoi-kitame eya wa oa toi. Kime Keraisunomo yakoane motokou wa ikilepa nimini akediki. Onekeleka wedoa takama yakino, kinikiya keda takoa moke toa metekilepa kiwi Yerusalem take ponopeneya meko-kiti ete yeneka mama motekete ni tadiki wa Akolali kei pikala toi.

¹⁴ Eya waka oa toi. Akolaliyo kiwi pewe wia tagatapeneya mekete ni tadiki wa kiwike-kama wene piitikaneya mekete kini kowitikama poi.

¹⁵ Akolaliyo toto auapekome Keraisunomo wetekaneyano, totome ke wa ikilepa edemo wamoo.

10

Polo Pinali One Wa Kei Pianemo

¹ No Poloyo kime eya tamene wane kowitikilepa Keraisuyo poti ko akene wene pianeyamekome ou toane mekene uku. Nipa kiwi kakakoane pa taba ago mekene ukuyake wa padeka pone mekene kiwike pademo

pademo wiane wetekakilepa telekago tetepo takoane tuku wa iki agome uku.

² Pa itono peku noai tuku wa no paya tetepo takakete iki-kiti mekita wida nonemekene wedoane kikoane akou. Kipalaka edikoane kikoane akamouno, wini yename no paya tetepo takakete waki toa toameamene wane kiwi kowitoane uku-ye.

³ Polo nopa itonoke meku agomeke pa itono peku noai tiki-kitame poi tekete tiki toane toamuku.

⁴ Itono peku noai tiki-kitame poyo tue eya pikoa kawa poi topikiyake anume pade nitamekene Akolaline tele patu kautakoane kaku. Nitopianepa Setanuyo yopia meko taapa pawe kago keaweanne tadekakatapeku.

⁵ Nitikenepa eni yename ali atoa Akolaline peku noamomotono tato wa kini wene kibutua iki agaleme ka ketekakili kilikatapeku. Nipa ali atoame Keraisunole takama yakete oneke-kama wene piitikaneya memotoane tuku.

⁶ Panagome Keraisunole odeneleka kote moa kateko takameadekalepa kibu mou. Nitadeneke anu oya-lawe kime Keraisunole takatiki kotuke kakoa takamotoane nepiane meku.

⁷ Kiwi padeka-kitame no paya tetepo takakilepa anu tepene meaneya tetoa enameketeketiki. E yename kipa Keraisuno yene kako wa wene piketepa nipa no Poloka one yatene ago kaku waka wene piamediki.

⁸ Ali Munoyopa one yapu wikakou toane kiwi auapemota tokome no moa kakaka. Nipa poane yapu keaweanne mitikoane wawou toane kiwi kibu momota taneya mena. Nopa dikane ago wane mate agale ou toane okala tekeneka nimini uku. Nimo wanepa edekolo amene ya momotoa-pe.

⁹ Kini pipia-mene wiane wetekakilepa no einagome kiwi piti takademni toko wa wene pimo-toane tokala toamuku.

¹⁰ Kiwi padeka-kitame nooke eya wa iki. No einagome kini pipia witikilepa agale kou takoa telekomokama oa tokoyake kiwi mekota nome mekome pa taba agome keneya pamo okala toko wa iki.

¹¹ Nimo iki-kiti kipa nipa eya wene toatino, yakamene. No padeka mekene dikou dikou wane ukuna toanepa kiwi mekoita wini nekeneka odenemo-kama ouno, nepio.

¹² Kiwi padeka-kiti kini wa kei pia mekino, no pa keku ago anume tuku toa e yene kimeka toati wane kini yagono ago tetepo takoane mate agale amene ya motaneyey mekene uku. Kini tokoole ele kule teyo adeko toko patu wa adeka-nali yotuku pekete toapa pale tekete tiki.

¹³ Noanume pade nitamuku. Akolaliyo no toatekoule i i wa yametikilepa Korine yene auapeamene wa eni pupu kikilikoa yameteka. Pinali anu wa kei piane ikilepa Akolaliyo yameteka toane tukuleke odene anu wa kei piamele toko.

¹⁴ Akolaliyo eni oyameteka toanepa ete ali-kiti naniko nomotoane kiwi wini mekoita no namolo takoane Keraisunomo oane auane nokouna. Nitikouna tekene enilekepa mate agale ekene ile tokouna wane amele tokolo uku.

¹⁵⁻¹⁶ Nipa pade ali-kiti namolo takoa pekete tanele anume titiane tane tetepo takoane mate agale wamuku. Mate agale wamekene eya wane uku. Kime Keraisunole namolo takama yakete tokoinakale moa patukoa wedoa takama yakolipa Akolaliyo padeka eko-mene yametekale onekemo eida-kitika oane auane pou. Nipa panagome Keraisunomo wete opane take pekene onekele takakene dikakou dikakou wane mate agale wamou.

¹⁷ Mate agale ikilepa nipa Akolaliyo tokoleke-kama mate agale amene wa Akolaline bokuke wia mekaneyey piko. Eni wia mekaneyey toa tatoane uku-ye.

¹⁸ Panagome ile tuku wa pinali one wa kei pia okopa nipa Akolaliyo

einagopa ibini akene ago tetepo takakoya mena. Ali Munoyo kei piko agopa ibini akene ago eni.

11

Kapene Aposelo Ali-kitike Pubu Akenemo

¹ Opi leau akene agome keneya kipala eya-mene oatekumo poti yakakoa meamene wane uku. O'o, kimepa ae no Polo dikane agoke mama moa yakato wa kini weneme yakoino, yakamene wane wamuku.

² Akolali kiwike wene mekoia mea mama motokome toko toane tekene eya wane uku. Etename-kiti one kono ali odene agoke poateko wene toopikome pade ali-palaka koua piamea wa yopia meko toane kiwi Keraisu odeneke poatino pade alike eko poameo wane kipa anu kono tetepo takoane yopianemekene uku.

³ Papete namolo atoa Ipiyopa kayame oa yotokakale yatekome tane toa kimeka nitikaya tokolo uku. Nipa Keraisuke-kama wene piitikaneya mea onekele wedoa takama yakiyake panago nome poane peku lawetekolo noa etepea pokaya tokolo ni uku.

⁴ Ae, dikane ali-kiti kiwi wida mekika nekete Yesunomo i i wa olaukakilepa noanume olaukakouna toa olaukamikiyake wete yakoa mokala tekete tiki. Ni Epetane Yomininemo ni Akolaliyo kiwi toa motokome tanemo i i wa olaukakilepa kiwi olaukakouna toa olaukamikiyake ee nimini iki wa wete yakoa mokala tekete tiki. Nipa monekemo eni yakoa moa ni mone Yomini kiwike awitaneya mea tekete tiki.

⁵ Ekee, enika enimo olaukaki ali-kitipa ibini akene Aposelo ali-kiti tetepo takoa olaukakiyake no moa patukamele toamokono wene pikene uku.

⁶ Nopa agale muno pewe kakoane amele toamokoyake Yesunomo wene tootapeneya mekene uku. Onekemopa emo kumota keleyo olaukakala tokouna.

⁷ Yesunomo Akolaliyo kiwi toa motokome tanemo kiwi oane metekilepa kue oiane moamekene pa tokouna. Nipa kipa ibini akene yene memotoane tekene noanupa paya ago latiane mekene tokouna. Enilepa poanele tokotu patu.

⁸ Kiwi pakeke Yesunomo oane mema yakouka Yesuno yatene ete ta-kitike mekete anu kue moa wetekakala tokoi. Kiwi auapeadene eni yenaneke kue motokolupa padekitame eni kue kode motokouyano wene pikoi.

⁹ Ni pade kiwi pakeke mekene anu kue eya toamokaleka kinikiya manoe wane oikouna mena. Nitamokounake anu moatekouya peya Masedonia take yename aua notokakala tokoi. Nipa Korine yene kime no Polo kue eya edoa moa meteko patu wa wene keda taneya mekaya tokolo opika nanikoka kinike padeyaka oiane moamuku.

¹⁰ Keraisuno nimini peku naku agome ukuno yakamene. Geriki ta ludu pima yakene eya wane mate agale oma yaku-ye. Yesunomo Korine yene kipala oane metekeneka kinike kue dedeyaka moametekakala tokou wane oma yaku-ye. Padameka enimo wamea wa amele toamoko.

¹¹ Nimo ikilepa kiwike wene mekameneya mekene ni ukutu-pe. E'e mena. Kiwike wene mekoane mekuno Akolaliyo wene toko.

¹² Yesunomo oane metekilepa kue eya oiane moameneya pa oane meteku toane pa enakale tou. Nipa ibini akene wa tetepo takoa iki Aposelo ali-kitamepa Yesunomo oa metekete kue-pala oia moma pikiyake noanume tuku toa kimeka toko wa mate agale wamomotoane tou.

¹³ Edikaki ali-kitipa kapene Aposelo ali-kiti. Keraisuno Aposelo ali-kiti nekete oko wa ikilepa kiwi oa yotokaketek iki.

¹⁴⁻¹⁵ Wini yene kini lukoa meki ago Setanuyo tokona toa tekete tiki. Enipa tamele tadiki. Setanu

einagopa pa tootapeane edelo ago tetepo takoa meamele toko. Eina toa wini yename Setanunole takakilepa Akolalinele takane tetepo takoa tekete tiki. Eni namipa kini wia enatikiyano.

Poloyo Tete Mokoa Kakenemo

16 Eya wane lokoane uku. No Polo leau akene ya mekene ni uku wa wene piameamene. Nopa leau akene ago wado wene piketepa nipa kipala i mate agale oatekumo deya pa yakakoa meamene.

17 Kipala i mate agale ou toane oatekumopa Ali Munoyo amene wa oka toane wamuku. Pa leau akene ago tetepo takoane mekene imopa amelepa tokono oada wane uku.

18 Kiwi pakeke meki ali kainya mati kini itonole toma yakike kini wa kei pikala tikino, noka mate agale oada.

19 Kipa wene meane yene meko wa wene piketeke wene meamene yename ikimo yakamene kote tokolo waku wa wamekete pa yakakala tekete tiki.

20 Widikoa mekili padali-kitame kinikile-kama takoe wa tika tika toa ni kinikiya tolopi toa moa ni kiwi paya tetepo takoa ni kini kabunu kugutukoa wia tikilika pa poitaliki mekete kini ikimo yakoa mokala tekete tiki.

21 Ae, no pa taba ago tekene kipala enika enile tamene ya moane mekene toamokouna.

Nitamokounake wini yene dika dika wa kini wa kei pia mate agale okolipa pinali anu wa kei piane mate agale ikilepa odenemo-kama ou. Nipa wene meamene agome keneya eya wane ou.

22-23 Kipa Iberu ali-kiti wa oa kipa Iserele yatene pitiko wa oa Eberameke tamā noko wa oa tiki. Noanupa Iberu ago meku. Noanupa Iserele yatene ago pitiku. Noanupa Eberameke tagene ago. Kipa Keraisunole takama yako waka ikiyake leau akene agome eya wane uku. Onekelepa kimepa natele

takama pomotoane noanume wedoane takama yaku. Nipa wini yene moane patukoane eya tete moma yakou. Po yapu moa pitikaneya pa pikala toane po wapime wia teigala taneya yawane ni lugutukoane tudadene pikala tokou.

24 Ko kakoa-peta Yu yename no moa po wapime wia teigala tokoi. Nipa eina-pete-kama padeka tuku melepu (39) kakoa-peta wiai tokoi.

25 Tebolo-peta layome wikala taneya pikala tokou. Wa padepete padeka yename no ne wiou wa kue katekamo pitikakala tokoi. Ni tebolo-peta kusa ue ludu ue dipike meane pokolu ue dipi paka puku pokome toa ueme nakakake petoane pokala tokou. Wa padepete edikane-pete ta lia patoa tomotoane kusa ue ludu yonoto piane kawane tukouyake petoane pokou.

26 Nipa ele kule ke enekakale pima yakolu yotane ueme dekoa aua pome ni kode ali poi pia mekoika patukoane pone ni no yatene Yu ali-kitameka pa yatene ali-kitameka no ne wiouno nepia wa padele padele toa potokakala tokoi. Enipa ali atoame ta latia pitikika tayo lonoka kusa ue mukeka ni oya patu piato wa no oa yotokakoi yene pakekaka tuatekoule tonokaka-kama pima yakou.

27 Padele padele toatekoule nami kakale ko meameneyaa pima yakou. Padepete-kiti atu piamele toamokale noatekou nee ueka toamokale pa pima yakou. Padepete-kiti nee noameneyaa pupu toane kawane ni kawatekou maminaka piatekoutaka toamokale nitime tuaneyaa pima yakou.

28 Nika Yesuno ali atoa ta piko peyake mekika edoa meki patu wa ta pataka abuna kiwike wene pitikaneya mekene tepe kolotini kilikoa piameneyaa pima yaku.

29 Panago-kiti tele meameneyaa pa taba ago mekopa nipa dikakago mama motekene noka taba ago tetepo takoane meku. Wa panagome-

kiti panagopa etepea pomotoa likoa enekopa nipa einago likoa eneko agopala wene poaneyea meku.

³⁰ Anu wa kei piane mate agaledo ikilepa eya wane ou. Nopa taba agono, ele kule ke enekakolomekilepa Keraisuno tele patu-kama kau-takoane meku.

³¹ Ali Muno Yesu Keraisuno etene ali atoame kei-kama piatiki Akolaliyopa noanume nimo ikilepa kapene agale wamukuno wene toko.

³² Nipa taba ago mekolu tanemo i ukuno, yakamene. Damasikase take mekolu ako tobou ago Aretasi oneke lokoa ta yopiko agome no dekoa moademe eya taneya. One poyo ali pade-mene takoa moa eni ta keteponeke no einago ponoono, nepia kaponoe wa moa wetekaneya.

³³ Nitadekale yatekete anu oyalaweme no ne noo wa eni ta unukataapeane pawe kago tobou waneke ate lewia aua ponote kakete no tube ka keneke uutukoa po kakoa keti akolono poti tukaketikakoli itonoke yaatekoane pitoane ponokou.

12

Poloyo Pulete Enanemo

¹ Ae, kipala mate agale ou toane pinali anu wa kei piane ikilepa pamo akene tetepo takakene ukuyake Ali Munoyo no pulete pitikouta yametekala tokamo eya wane amedekuno, yakamene.

² Akolaliyo Yesu-pala lipuane meku ago no moa keku tibu tiginita takuta patukataapea tebolo takaka tibuke one mekota dekoa moa aua pome eida kamotokapoka. Enipa pa pulete pitikouta enekou patu, nimini moa kamotokapoka patu. Akolaliyo wene tokoyake no pade wene toamuku. Nititikaneyake mali ali leme (14) kakoa ponaneyake opi einakamo toaweane uku.

³⁻⁴ Enimopa wa lokoane uku. No einagopa Akolaliyo eina Paradise wa ibini akene tibuke dekoa moa aua poka. Enipa pulete pitikouta enekou patu. A tibuke pone kapokou

patu. Akolaliyo wene tokoyake no pade wene toamuku. Einata emo kumota yakakoane mekouyake pa alime keamatekomo tokolo tekene anu lukoane yamedeku.

⁵ Nopala eni tokamoke mate agale ou toane amelepa tokoyake pinali anu wa kei pihamou. Nitamatekuyake no taba ago ke enekakolo mekene tukuleke mate agale oada.

⁶ Mate agaledo ekene nimirimo ekene tekene leau akene agome keneya ekene toamouno, ete-kitame no kei ako pikaya tokolo tekene mate agale wamadene waku. Ete-kitame no kei pikilepa nipa anume tukule leneme enoa anume ukumo kaleme yakoa tokoinakaleke odene no kei pimotoane uku.

⁷ Akolaliyopa ako tibuke ele kule tubele-kama yametekale tekene pinali anu wa kei wedoane pikaya tokale eya toka. Setanuno edelo ago pade no einagono tigini toa potokaneya memotono, tete metekapa wa yametaneya.

⁸ Nitaneylekate ae, einakeya takoa wamotoane uku wane tebolo-peta Akolali kowitikala tokouyake

⁹ eya wa oka. Onekele takateko kotuke kakoa takamotoanepa ne taba ago takoane tele lukoane pewe wima puku wa oka. Nimo okano, Keraisuno tele noke awinomotoane tekene nipa nopa taba agomeke nekele edikoane takou wane mate agale ou toane wediane mekene uku.

¹⁰ Nipa Keraisunole takama yakulu tekete ete-kitame no ya takoa tete mea tiki. Ke enekakolo meane piti tanele enoane tukuyake kilikoane mekene uku. Nipa no taba agomeke Keraisuno tele patu kautakoane kakene tekene telekago tetepo taneya mekene uku.

Poloyo Korine Yene Mama Motokome Akenemo

¹¹ Inapa pinali anu wa kei piane ikilepa leau akene agome keneya tokou. Kimeka no kei piamele taneyake toameadekili tekene ni tokou. No pa agomeke kiwi pakeke

kapene wakoa meki ali-kiti etene moane patukamele tokolo mekene uku. Kime wini yenepa ibini akene Aposelo ali-kiti tetepo takakiyake uku.

¹² Kiwi pakeke wida mekenepa no i agopa Akolaliyo moa wetekaneya tadeko wa kā oa wene tomotoane tekene etene Aposelo ali-kitame tikina toane tubele-kama toma yakouna.

¹³ Kiwi pakeke edikoane mekenepa edele katekoane toamokotu-pe. Eya odene katekoane toamokouna. Yesuno ali atoa ete ta-kitike mekoika kinike paduya-kti oiane motokouyake Korine yene kinike padeyaka oiane moamokouna. Beita einapa kipa paya tetepo takakene tadekuno, ela toko waneedoane omotoa-pe.

¹⁴ Opi wida tebolo takoane ugu noadene meku. Wida none mekene kini kue nee eya oikilepa toamou. Kini kue eyake wene piitikaneya meamekene kiwike wene piitikaneya mekene ni uku. Mati deyame etene nineta kue nee eya moke toa meamoko. Etene ninetame kini mati deya-kti nee eya moke toa meamediki.

¹⁵ Ae, kiwi auapeadene anukuya peya tatiane meetapeou. Kiwike toane tuamedekolupa nipa tuou. Kiwike dikoane wene wedoane mekoane tomotoake nooke wene nateya meko meki patu.

¹⁶ Nipa no Polo kiwi pakeke Keraisunole takama yakene kinike kue eya keleyo oiane motane tetepo toameneyake kinikiya tolopi toane motekene tokou wa nopala wene pianeya mekete no akoa iki patu.

¹⁷ Kiwi tewitikoane padeka pone mepokenepa kinikiya-kti motokapomoane tekene panago kiwike wini moane wetekakou wa kime no akoa iki patu.

¹⁸ Taitasi einago Korine take wida poano pa wane kowitoane wetekakilepa padenakago one-pala opia nokagoka moane wetekoane tokouno, einago Taitasi wida nokome kinikiya tolopi toa motoka patu. E'e mena.

Einago tota odene weneta piitikoa mekete odenele-kama toma yako. Enipa nimini ukutu-pe.

¹⁹ Kime koiso yakoa memotoane kakene ou toane pinali anu wa kei pikene ni uku wa koto wene pianeya meki patu. No pade nitamekene Akolaline lenike kakene ikilepa Keraisunole lipuane kakene uku. Enipa anu kolotini yene kime Keraisunole wedoan takamotoane tekene auapeou wane mama motekene uku.

²⁰ Wida nekene enekolu kiwi mekete toatekoi toa mekete toameadekoli enekaya wane ni uku. Kipala wene poaneya noatekouke no nomotoa wedianeya nepia mekete tadeko wa kime akaya tokolo tekene ni uku. Kini kini ete oto wa neno oa wene poaneya mea bu wa kotimi taneya mea pili pili toa ahoa agale oa kotu kotu toa kawa ete yene paya tetepo takoa agale oa kamotokoa enika enile toonali yotokayano wene pikene uku.

²¹ Wida wa none mekolu kini tokoileke kiwi kakaoa Akolaliyo no ya takakayano wene piku. Kiwi padeka-kitame kini namolole toma yakoina tekete eko atoa moa ni motane atoa eko alike pote ni pamoka mea enika eni poanele pa toma yakete tiki. Ae, enika eni poane wene wia wawameadekoli enekene tumai keneya meou.

13

Wipitikome Pubu Oa Lionate Oa Tanemo

¹ Wida wa ugu nikilepa tebolo takoape-tou. Akolaline bokuke wia mekapiane toapa ali takuta tebolome-kti panagome poanele tokale enekoinakamo i i wa odenemokama ahoa okolipa oyake yakoa moamele too.

² Papete wida taku takoane ugu nekenepa kiwi padeka-kitame poanele tokoi-kti ni kiwi peya kiklikoane pubu okounano, opi ta padeka mekene eya wane lokoane ukuno yakamene. Wida wa nekene

poanele tokoi peya kibu mouno, nepio wane uku.

³ No Polo Keraisuno agale patu kautakoa kakome oko patuno, one nokome tokale enato wa nepiamekili tekene eya waneka uku. Keraisun einagome kiwi pakeke taba tokole toamokome telekole-kama witakamotoa toko.

⁴ Ete yename one yomo lekaneyake wia dekakoli pa taba ago keneya eni tuaneyake opi Akolaline tele patu kautakoa-kala kako. Noanuka one keneya taba ago meku. One-pala lipuane ago pa taba agomeke kinikile takadene one-pala opiane Akolaline tele patu kautakoane kawane meou.

⁵ Kime Keraisunole takama yako patu wa kini tepene piko wene tetoe nekala tamene. Einago Keraisun Yesu kipala lipua meko wa wene toamiki-pe. Lipuaneya mekome-li. Enido wene toameadekalepa nipa onekele pata pale takama yakete tokoi.

⁶ Wida nekene tokoule eneketepano i agome Keraisunole pata pale takamokino, kipa kibu moamele toko wa oino wene piku-ye.

⁷ Ni pade Akolali kini kowitikakilepa poanele odeneleka toamomoton ta wane tuku. Nitikuno, telekole toane kibu moatekoule toamekete kiyo akenele toma pekedekolipa epetoo. No i ago Keraisuno agale patu kautakoa kakono, poanele tiki-kiti kibu moamele toko wa kimedo wene toamekete no paya tetepo takoake epetanele tadekolipa nipa epetoo.

⁸ Akolaliyo nimini peku lawetekale noa toma pekedekolipa nipa enile toma poameo wane ka edoane ketekamotoa-pe. Ka ina ina waneka yamema pamedeku.

⁹ Kime Keraisunole wedoa takama pikilipa nipa telekole toane kibu moateku toa mena. Enipa wene epetaneya mekene uku. Kime Keraisunole takama poatiki kotuke kakoa takama pomotono ta wane kini kowitikakene uku-ye.

¹⁰ Akolaliyo one yamu wikakou

toane kiwi auapemotoa tokome no moa kakaka. Nipa poane yamu keaweane mitikoane wawou toane kiwi kibu momotoa taneya mena. No dikane agome kini poanele tokoileke kibu moamou wanepa nipa papete i take mekene pubu oane i pipia wiane wini wetekaku-ye.

¹¹ Anu oya-lawe, i pipia wiane peya takakenepa eya wane uku. Keraisunole takama poatiki kotuke kakoa toadete wili toma pamene. Kipala i kowitoane ukumo yakoa tamene. Odene wene-kama pianeya meamene. Tepe kolotini kawia pianeya meamene. Edikoa mekolipa Akolali totoke wene mekhoa mea tone tepe kolotini kilikoa pikoa toko ago kipala opia mea kawoo.

¹² Yesunomo yakoa motane-kiti enekoita yono mano wa kini yono mokala tamene.

¹³ I take Akolaliyo one wa takoa motane yene peyame kiwi wete kamene wa kiwi lionate iki.

¹⁴ Kiwi peyane eya wane kowitikakene uku-ye. Ali Muno Yesu Keraisuyo pewe-kama wia ni Akolali kiwike wene mekhoa mea ni Epetane Yomini kiwike awinome mekome odene wene pikoa tomotoane uku.

Opa anu agale eni.

GALESIA Poloyo Galesia Yeneke Wia Wetekane Pipia

1-2 No Poloyoka nopala odeneka meki oya-lawemeka Keraisuno ali atoa wini Galesia ta ludu meki-kiti kiwike i pipia wini wia wetekakoye. I agale oane wetekakilepa pa ali-kitane agale patu kautakoane kakene ukuna mena. No Aposelo ago takoa moa kakakilepa pade ali-kitame taneya mena. Eya agotame Yesu Kerasu ni one tuaneya pikale moa kamotokane ago Akolalitame tokoi.

3 Toneketai Akolali-pala Ali Muno Yesu Kerasutame kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa tomotoane kini kowitikakene uku-ye.

4 Kerasu einagomepa ipete poanele toomoa piki-kiti etepea pomotoa wakome anu oya-lawe toto toa moademe tone poanele tokooke nome tuaneya. Nipa toneketai Akolaliyo wene toopiane toa taatekoan taneya.

5 Nitaneyano, Akolali kei pia-kala katoane uku-ye. Ee nimini.

6 Ae, Yesunomopa wida pene yakoa mootokoake pade olaukanemo etepea yakoa litikete tiki. Nipa Akolaliyo kiwi eni yene pewe wia oto toa motakapoano pa wa Kerasu moa wetekaneyake onekemo tewitikoa wakete tiki. Nitikili tekene wene kainya mati pianeya mekene uku.

7 Pade olaukanemo wane ukumopa Keraisunomo mena. Pade-kitame kini wene moa bebo akakete tiki. Nipa onekemo moa koigoapa pademo pamo olaukadete wili toa kakete tiki.

8 Yesunomo kipala namolo olaukakounakamopa panagome moa koigoa olaukakalepa nipa Akolaliyo einago wakome wamotoane uku. Noanumeka a tibu kawa noko edelo alimeka onekemo moa koigoa olaukadekolopa Akolaliyo wakome wamotoane uku.

9 Kipala ina namolo okouna toane wa lokoane uku. Keraisunomo kime namolo yakoa motokoinakamopa panagome moa koigoa olaukakalepa Akolaliyo einago wakome wamotoane uku-ye.

10 No Poloyo eni ukupa nipa Akolaliyoka ali atoameka no kei pimo-toane tekene ni uku wa wene piki-pe. Ali atoamedo no kei pimo-toane enoane tekene tou tokapa nipa Keraisunole kapene wakoane takou toka.

Polo Aposelo Ago Takoa Moa Kakanemo

11 Anu oya-lawe kipala i ukumo yakamene. Yesunomo oane auane yakumopa alime wene kibututukoa mea toawea akenemo mena.

12 Nika panagome oa metekale yakoane motokoumo mena. Panagome-kti imo yakoa moa ta wa no olaukakoya mena. Kipala i ukumopa edikanemo menake Yesu Kerasuyo i i wa no-pala toawea oka.

13 Ete Yu yename Akolalinele takama piki toane noanumeka wedoane takama pokoumo kime yatekoimo wa wene takadene ukuno, yakamene. Papete einakale tekene Yesunomo yakoa motane ali atoa ela moamenaya kiwi wiouno nepio wane wiane atukadene wili toane kakou.

14 Ni toto Yu yatenanele takakenepa anu yagono-mikitii peya mati moane patukoane anu kauamikitane peku-kama nootokoane wedoane toomoane pokou.

15 No nitatekou ago agauayo pene opiameneyake Akolaliyo one wa takoa mootokoa no pewe witikome kayo oa motokagome eya wa oa toka.

16 One managono peku noa tamene wa no kayo oa moa kakaka. Nipa onekemo mone pa yatene pitiki toane mo wima-kala pomo-toa tokome ni toka. Nitikalepa Yesunomo wete yakoa motane ago mekata-kiti poamoane

17 ni Akolaliyo namolo takoa moa kakane Aposelo ali-kiti Yerusalem

take koukoa mekoitaka poamoane tokou. Nitameneya Arebia take wete pone mepokou. Eidapa Yesuyo onekemo i i wa no olaukatapeka. Wa naniko Arebia ta tewitikoane Damasikase take wakapeane pone mepokou.

¹⁸ Nitoanepa tebolo takaka malike Pitamekota ugu pone mepou wane wene pikou toane Yerusalem take pone Made takutake one-pala eida opianemekou.

¹⁹ Einata einapete eya ago Yesuno wamene ago Yameka enekouyake ete Aposelo ali-kiti enamokou.

²⁰ Kipala i oane wiame makakene ukumopa niminimo-kama uku. Akolaliyo yakakoa kamotoane kapene wakamuku wane uku-ye.

²¹ Yerusalem take meemotekene Siria Silia tata ludu pima yakou.

²² Eina-petepa Yesuno ali atoa Yudea take pitikoi-kiti anu lene timini wete enamene ya meketepa

²³ ete-kitame no ko okoimo odene yakakala taneya. Nipa no einagome Yesuno ali atoa kiwi tete meemoa yakoyake opi Yesunomo oa aua yako wa ete-kitame no ko okoimo yakakala taneya.

²⁴ Nitoa yakatekoapa anu eni tokouleke Akolali kei pia kakeneya.

2

Ete Aposelo Ali-kitame

Polo Makutukoa Motanemo

¹ Wa mali ali leme (14) kakoa ponetekaneyake Banabasi-pala opiane Yerusalem take wa wakapeane pone mepokou. Taitasi einagoka pato wane moane auane pokou.

² Nipa Akolaliyo no wene takakale tekene eya toadene pokou. Yesuno yatene ibini akene ali-kitame yakamotoane Yesunomo mone pa yatene-kiti mekika oane auane yakene ukumo toaweane oadene pokou. Nitoanepa Yesunole wete takakouleka enipete takakouleka pata pale takaya tokale eni ali-kitipala paka witimoane pone mekene i wane toaweane ootapekou.

³ Nitikolu ekete nipa nemepa Keraisunole wedoa takama yake tadekono, i ago Taitasi mone Geriki agoke Mosesene totono piko toa kepene teigateko toa mena wa one makutukoa motokoi.

⁴ Nipa Yu yatenane totono litia tokoi ali pade-kitame Yesunomo yakoa motane tetepo takoa eya tokolika makutukoa motokoi. O yename Taitasine kepene teigamotoa toa enadete toto pakeke lede note menokoi. Ni pade Yesuno alikitii totome kini totono tewitikoa Yesunole atiki toa takakete tokole enadete tokoi. Nipa kini tanelekama litia tomotoa kini totonoke moa labakadete tokoi.

⁵ Nitikolipa Yesunomo Galesia yene kiwi olaukakounakamo moa koigakaya tokale o Yu yename okoimo pademoka yakamokou.

⁶ Nitikene ibini akene tetepo tane Aposelo ali-kiti pakeke mekenekpa atiki toane mekou. Toto takoa enateko agopa Akolali odene tokale tekene atiki toane mekou. Nitoanepa kiwi pa yatene ali atoa Yesunomo oane metekouna toane e yene-pala i i wane toaweane okolu yatekete no neme onekemo pademo katekoawameadeko wa wameneya eya wa okoi.

⁷ Akolaliyopa toto Yu yatene pitiko toa Keraisunomo oa aua yamotoa takoa Pita moa kakaka. Einakale tokome Polo neme onekemo e ku pa yatene pitikoi toa oa aua yamotoa takoa moa kakaneya tadeko wa okoi.

⁸ Keraisunomopa Pita neme Yu yatene pitiki toa oa aua yawano ta wa takoa moa tele lukaka ago Akolaliyo no Polo neme e ku pa yatene pitiki toa oa aua yawano ta wa no takoa moa tele lukaka tokale ni okoi.

⁹ Nitikete Yame Pitata Yone toa tobou meane tetepo tane ali-mename ekete ee nimini okono, Polo neme winile tomotoa pewe witikilepa Akolaliyo tadeko wa ootokoa kakete eya tokoi. Banabasi tota kini yagono agota latikete tone yono motekete ekete nipa ete Aposelo ali-kiti kime

Yu yatene pitiki toa Yesunole takama poono, Banabasi kitame e ku pa yatene pitiki toa onekele takama poatino poe wa okoi.

10 Nimo ootokoane kakete ekete eya odene wene kayapeameneya toatinio toe. I take ponopeneyea mekikiti mama moa auapema pamene wa okoi. Einapa tou wane wene pianeya-kama mekouyake okoi.

Poloyo Adioke Take Pita Kikoa Akanemo

11-12 Wa naniko Pita toto mekoota Adioke take nome mekome eya toka. Yameyo moa wetekane Yu yene wete noameneyake mone pa yatene ali atoane yapu pome nee nopokala toka. Wa naniko eni Yu yene note mekoli einapete titimoa pa yatene ali atoa mekoika pamene kote tokale waka. Eni Yu yename eya wa okoiya. Pa yatene alime Yesunomo yakoa mootokoa kini wa kepene teigamota toamokolipa titi toa wamene wa okoiya. Pitayo kini eina paya wene litiane tetepo takakome kepene teigamene ali-kitipala mekome nee namene piti tokale waka. Nitikalepa one ponoke kakene ekene widikoapa toa potokako wane kikoane akakou.

13 One eni paya wene pia toka toapa one Yu yatene oyali-kitame eni pene nokoi Yu yene piti motekete tekete kini okoile litikala tokoi. Nitikoli enekome Banabaseyoka etepea litia toka.

14 Nitoa Yesunomo one niminimo pine piko toa litia toameadekoli enekene e yenane lene yoto kakene Pita-pala eya wane okou. Pita nepa Yu agomeke o Yu yene wete noameneyake pa yatene ago tetepo takoa mekanano, pa yatene ali-kitame toto Yu yenane totono edoa litia tomotoa-pe. Litia toatiki toa mena wane okou.

Yu yeneka Pa Yeneka Yesuke Wene Tugakilekepa

Akolaliyo Toa Motokomo

15 Nimo ootokoane Pita-pala eya waneka okou. I ago Pita totapa Iserele yatene agota. Mone pa yatene agota mena.

16 Nitane agotame eya wa wene toko. Akolaliyo one ali atoapa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya mekilepa Mosesene totono litia tootapekileke tokoya mena. Enipa pa Yesuke wene tugakileke toko. Totameka Yu yatenane totono litia tootapeamele toamokoyake Keraisu Yesuke wene tugoa meko. Akolaliyo totapa poanele toamene agota tetepo takamotoa tekete ni toko. Ni edoa-mo. Mosesene totono litiki yene Akolaline leneke poanele toameneya meane tetepo taneya meamele toamoko.

17 Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takoa wene keaneya memotoa toa enekete Yesuke wene tugoa meketeka e ku pa yatename poanele tikina toa totomeka poanele tadekolopa nipa totome poanele pa tomotoa Keraisuyo enoa wako-pe. Enoa wawamoo-li.

18 Namolo yapu keaweane waou toane tekene no Yu yatenane totono ete pimotoane wakou. Nitikouyake enimene wa moane awitikakoane wiou toane tekene eni totonodo wa litiane tootapeane enekenepa nipa ae nopa Akolaline totono tetekaku ago tadeko wane ou.

19 Yu yatenane totono litiane tuku pekene toanepa ae tootapeamele toamokono, nopa tuateku ago tadeko wane litiane toaneke wakou. Nipa Akolali patu kautakoane mema pou wane nitikou. Opi Keraisu-pala yomo lekaneyake odeneka wia dekane tetepo taneya meku.

20 Nitikuno, itonoke pa mekuyake Keraisu nopalua lipua meko. Nipa itonoke pa mekeneka nooke wene meko mekome tuademe nekene agoke wene tugoane meku.

21 Edikakenepa Akolaliyo no pewe wia talo toko ka tewitikoane wakuya mena. Panagome-kiti Akolaliyo one poanele toamene ago tetepo

takamotoa tokome Mosesene totono litia tootapeamele too tokapa nipa Keraisuke totoke tukilepa pata pale too toka.

3

Mosesene Totonome Moa Lauaneya Meamekete

Keraisuke Wene Tugoa Meatekomo

¹ Ae, wini Galesia take wene meameneya meki-kiti kini wene teyo moa bebo akaneya-pe. Yesu totoke yomo lekaneyake tuanemo wedoane toaweane okolu yatekilepa one eni tukale kini leneme enoa mou toa yakoa motokoinake opi yakane tetepo toamene ya mekete tiki.

² Nitikete tikino, eyado yakouno amene. Akolaliyo one Epetane Yomini kiwike moa wetekakilepa Mosesene totono litia tootapekoinake taneya-pe. Yesunomo kipala toaweane okounakamo yakoa motokoinake taneya-pe.

³ Yesu einagonole titia takakilepa Epetane Yomini patu kautakoa kakete tokoinano, opi onekele takoa togadetepa kini weneme touno wene pia tikiti-pe.

⁴ Ae, ele kuleme ke enekakale meketeka Yesunole poti takama yakilepa pa pata pale tokoti-pe.

⁵ Akolaliyo one Epetane Yomini kiwike wetekateko a kiwi pakeke padele padele tubele witakakala tikilepa nipa Mosesene totono litia tootapekoinake toko-pe. E'e mena. Yesunomo kipala toaweane okounakamo yakoa motokoinake ni toko.

⁶ Nipa Akolaliyo Eberame-palikit tanemo wene kibutua meamene. *Akolaliyo ne auapekene ile tou wa okalepa nimini taateko a toademe oka wa Eberame oneke wene tugoa meaneya. Nitikale tokome Akolaliyo Eberame poanele toamene ago tetepo takaneyea.*

⁷ Nitaneyano, eya wene toa wane uku. Akolaliyopa one oka toakama taateko a too wa oneke wene tugoa meki-kiti Yu yeneka pa yeneka

Eberamene mana kono-mikiti tetepo takoa meko.

⁸ Akolaliyopa e ku pa yatene oneke wene tugoa mekoike poanele toamene yene tetepo takoa pewe wiatekamo i i wa Eberame-pala papete oa pikome okome *e ku yatene ta piko peyake pitikoi toane pewe wiane kawou. Nipa ne nooke wene tugoa mekoleke nitou* wa Eberame-pala akeneya. One bokuke papete wia mekapianemo eni uku-ye.

⁹ One oka toa-kama nimini taateko a too wa Eberame Akolaliyopa wene tugoa meane toa meki-kitipa Akolaliyo Eberame-pala kikilikoa pewe witikome poanele toamene yene tetepo takoa meko.

¹⁰ Akolaline wene kekadene Mosesene totono litiae tootapeou wa wene pianeya meki-kitipa Akolaliyo wawa kibu moademe tokolo uku. One bokuke eya wa wia mekanemoke ni uku. *Panagomekiti Mosesene totono litia tokomeke odeneleka kateko a toamokolo Ako laliyo wawa kibu moademe toko wa panagome wia mekaneya.*

¹¹ Mosesene totonome moa lauane ago odeneka Akolaline lenike poanele toamene tetepo taneya kamele toamokolo uku. Akolaline bokuke eya wa wia mekanemoke ni uku. *Akolaliyo poanele toamene tetepo takaneyea meki-kiti oneke wene tugoa mekete tekete ni mea kama piki.*

¹² Mosesene totonomedo moa lauaneya kaketea nipa Keraisuke wene tugoa meatiki toa mena wane uku. *Moseseyo tamene wa akenelekama litia tokagopa one eni totono patu mea kamedeko* wa Akolaline bokuke wia mekaneya pikolo tekene ni uku.

¹³ Totome eni totono litia tootapeamokolo tokome Akolaliyo kipa poane yene wa waoo tokake Keraisuyo oto toa motaneyea. Nipa etename oneka poane ago tetepo takakome wamota tokome totoluku tuaneyea. Eni tuatekalekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Yomo lekaneyake tuko agopa*

Akolaliyo poanele tane tetepo takoa wakene ago eni wa wia mekaneya piko.

¹⁴ Keraisus Yesu edikoa tukilepa Akolaliyo Eberame nepala titiane tokouna toane tekene pa yatene ali atoaka ta piko peyake pitikoika pewe wiou wa okana toa taatekamota toa tokome tuaneya. Nipa oneke wene tugoamekolo tokome etename Epetane Yomini totoke wetekateka wene toopikana toa taatekamota ni taneya.

Mosesene Totonokeka Ni Akolaliyo Eberame

Yatene Auapeou Wa Oa Pi-anemokeka Akenemo

¹⁵ Anu oya-lawe kipala ina ukuna pine piko toane wene takadene eya adeka pikene ukuno yakamene. Ali takutame-kiti dikoa auapenali yato wa oa togotokoimo wia mekakolipa padekagome pademoka katekamele toamoa wa eni pake pademoka lukoa wia mekamele toamoa toko.

¹⁶⁻¹⁷ Eya wane ekene uku. Akolaliyo Eberame-pala ne yatene auapekene dikou wa oa piane toa adini moameneyea pa pia kako. Nitikono, ege kadukaka mali pog i kakaopeta (430) ponaneyake Moseseyo yametane tot nome eina oa piane agale pademoka kateko wamele toamoko. Akolaliyopa dikou wa one yono timinike pitikou toa oa pikome Eberame-palaka oneke tawatekago-palaka akeneya. Nipa Eberameke tawateka ago wa panagome Akolaline bokuke wia mekakilepa Eberameke tawatekoi yene peyake wamokome odene ago Keraisuke akeneya.

¹⁸ Akolaliyo toto toa motikilepa Mosesene totone litia tootapekooleke too tokapa nipa Eberame-pala dikou wa papete oa pikana toa taateko tokome ni toa motoko wa totome oatekoole piamoo toka. Nitoo tokake Akolaliyo toto one mana kono-mikit latikoa toa motikilepa Eberame pa pewe witikome dikou wa one-pala

papete oa pikana toa taatekakome ni toka.

¹⁹ Moseseyo one totono yame-tekilepa edekale taneya-pe. Papete poanele-kitipa i i wa Iserele yename wene tomotoa tokome ni yametaneya. Ni pade Akolaliyo mone pa yeneka toane motikilepa neeke tawatekago kitake tou wa Eberame-pala kikilikoa akene ago Keraisus nokaleka papete pa tekei litia tomotoa yametaneya. Eina totonopa Moseseyo one yatenane pikoa katekamoton, one kakata akapoatino poe wa Akolaliyo one edelo ali-ki moa wetekaneya.

²⁰ Papete Akolaliyo Eberame-pala i i wa e ku pa yatene ali atoaka toa moateka totono yametekomepa panago neme yametekoano pa wa takoa moa wetekaneya mena. Nitameneyea Akolali oneme pome yamepaneyea.

Papete Ali Atoa Etepea Pokaya Tokale

Mosesene Totonome Moa Kolago Tanemo

²¹ Moseseyo naniko yametane tot nome Eberame-pala papete akene agale moa kautako wane ekene ukutu-pe. E'e mena. Akolaliyopa ali atoame totone pade litia tootapekoike meemoa pamene wa poanele toamene yene tetepo takoa toa moamele too tokapa nipa eni totone litia tane yene takoa toa moo toka.

²² Nitoo tokake itonoke meki peya poaneleme moa labaneyea meki wa panagome Akolaline bokuke wia mekakomepa eya wa okome akeneya. Meemoa pikilepa odene agoka one weneme tamele toamoko. Tamele toamokoyake Akolaliyo Eberame-pala papete oa piane toa tekete ali atoa Yesu Keraisuke wene tugoa meketepa meemoa pamele toko.

²³ Papete tone wene tugoa meateko ago wete taateko noameneyake Akolaliyo toto etepea pokaya tokale eya taneya. Mosesene tot nome moa

kolago taneya memotoa yopimoa nekeneya. Keraisuke wene tugoa meatekoi ka nani yameou wa taneya.

²⁴ Nipa padane mati-kiti moa egetekane agome tou toa tokome papete Mosesene totonome i i wa toto Keraisuke poatekoo ka yamema nekeneya. Nipa Keraisu nokalepa oneke wene tugakolo Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takamotoa tokome nitaneya.

²⁵ Opi Yesuke wene tugoa meateko oipa nekedekono, Mosesene totonome Keraisuke poateko ka i wa yameateko toa mena.

²⁶ Nipa kiwi peya Keraisu Yesuke wene tugoa mekili tokome Akolaliyo one mana kono-mikiti latikako.

²⁷ Keraisu-pala lipua mea ue motokoi-kiti kiwi peya weneya mamina moa kawou toa Keraisu keneya meki.

²⁸ Nitaneya meki-kiti kiwi peyapa Akolaliyo midi pikoa mekome Yu yeneka Geriki yeneka ta pine yeneka ta pine yename moa egetane yeneka ali yateneka atoa yateneka takoa en-amokome odene yatene tetepo takoa yopiko. Keraisu-pala lipua mekili tokome ni toko.

²⁹ Nipa Keraisuno yatene ali atoa mekili tokome Akolaliyo kiwi peyapa Eberameke tagene yene tetepo takoa meko. Nitoapa onekeya-kiti ne meou wa Eberame-pala papete oa pikana toa taatekoa tokome kiwika meademe toko.

4

Papete Egetiniya Meake

Opi Akolaline Mati-kiti Mekomo

¹ Eya wane ekene okou. Etename-kiyi onekeya peya mana agome mootapemotoane uku wa kadimo oa mea tukoyake papete matikepa wetini yename egetinago tetepo takoa yopiki.

² Nipa etename i ago wetinago kakale one moatekoya peya mee-tapeamene wa metane oi wete noameneyakepa papete wetini

yename eni matika one moatekoya-aka etename okana toa tekete yopikoa kaki.

³ Eina toa totoka papete Keraisu wete noameneyake mati keneya mekete itono peku noa tokoi yeneko lukoa mekoo.

⁴ Wa naniko one metane oi noka-pete Akolaliyo mana Keraisu atoane tepene mea nomotoa moa wetekaneya. Poano pa wa moa wetekakale nome mekome Yu yenane totonoke lukoa meaneya.

⁵ Nipa totoka papete Yu yenane totonome moa lauaneya meko-kiti oto toa moademe tuaneya. Akolaline mana kono-mikiti latikademe ni taneya.

⁶ Kiwika one mana kono-mikiti meko wa wene tomotoapa Akolaliyo manane Yomini kini tepene lobutuano pa wa totoke moa wetekaneya. Nipa Atai Atai wa kayo okala toko Yomini eni wetekaneya.

⁷ Nitaneyano, kipa one mana kono-mikiti meki. Pa egetini mati-kiti keneya meamiki. Nipa Akolaliyo kipa one mana kono-mikiti moa latikakilepa onekeya-kiti kiwi meou wa toko.

Poloyo Galesia Yene Mama Motokome Akenemo

⁸ Papete kime Akolali wene toameneya mekete paya gode-kitipa Akolali tetepo takoa eniya-kitike egetiniya keneya lukoa mekoi.

⁹ Opi pade nitameneya Akolali wene taneya meki. O'o, Akolaliyo kiwi wene taneya meko wane ikinakeya. Ae, nitaneya meki yename kini namolole tewitikoa wakoinake opi wa tekete tiki. Eni paya-kitike egetini mati keneya wa lukoa meadete iki patu.

¹⁰ Nitoa kini namolo losu tanele tekete i ta pataka-pete ile tato, i tokeneka ile tato, i malike ile tato wa toge kia lodo yoa enika enile etepea tuku pekete tiki.

¹¹ Ae, kiwi pakeke Yesunole takama yakounake ipe yolo enadene keneya einapa pata pale tekene tadeku wane wene pikene uku.

¹² Anu oya-lawe kime Yesunomo yakoa momotoane tekene Yu ya-tenane totonoke lukoane meaneke waatekoane kiwi pa yene mekoina toane mekounano, opi anu tukule-mene tamene. Kime no-pala padele poanele tokoina mena.

¹³ Namolona wida none mekene Yesunomo toaweane ikilepa no yene tokale tekene pade-mene meane toaweane okouna. Enipa nimini ukutu-pe.

¹⁴ No yene taneya mekolu eneketepa ae ni edato patu wa no kote moa paya tetepo takamokoi. Nitamekete eyaka tokoi. Akolaline edelo ago nekene tetepo takoa maku-tukoa motikilepa no Keraisu Yesu tetepo takoa tokoi.

¹⁵ Ae, kiwi namolo kolotine mekoinake opi edikoa meamekete tikino, edekolo tikiti-pe. Namolona anu wene epetekadetepa kini lene toa moa meamele too tokapa kini leneka no meoi tokake opipa pade wene pianeya mekete tiki.

¹⁶ Niminimo oane metekulu tekete nopa kipala poi tejane ago tetepo takoa waki-pe.

¹⁷ Einapa no oa ketekakoina yename kiwi oya kakoa enekilepa pale toatiki wene pianeya meketekete tekete tiki. Nipa no ete pilia wawa kinikile wedoa takama pomotoa tekete ni tiki.

¹⁸ Wini yename kiwi oya kakoapa kipala epetanele toatiki wene pia tikipa nipa toa epetekaki. Kiwi pakeke mekoluka padeka mekoluka enabuna wini yename edikoa toa epetekamotoane uku.

¹⁹ Anu mati deya niname-kiti mati opiademe welea kawou toane kiwi Keraisuno yagono-mikiti wa latikou wane wene keda taneya meku.

²⁰ Ta padeka mekene i pipia wiane wetekakilepa kiwi kakakoane ko oadiya wane wene pikene tuku. Nipa kime tokoileke wene kainya mati pianeya mekene kipala edemo uku patu wane tuku.

Eeka Seratame Ali Mati Opikala

Tanemo

²¹⁻²² Kiwi padeka-kiti Mosesene totonoke wa lukoane meou wa wene piki-kiti kipala eya wane yateku. Mosesene totono wia mekaneya pakeke Eberameyo opiane ali matita takutake akenemo wene tiki patu. Pade matipa one kueme topo toa moa egetekale pupu takane atoa Eekayo opikaneya. Padena matipa ta pine atoa Serayo opikaneya.

²³ One pupu takane atoa Eekayo Eberamene mati opikakilepa atoa yatename mati opikina toa epene atoa mekome opikaneya. Nitaneyake padena atoa ta pinatoa Serayo one mati opikakilepa Akolaliyo papete oa pikana toa taatekoa taneya.

²⁴ Eina atoatame mati opikala tanepa eya adeka pikene uku. Akolaliyo ali atoa auapeane talo touno dikamene dikamene wa oa togotane totono takuta adeka pikene uku. Eeka wane ibini uku atoapa Moses Sainai tono waneke kakome motane totono adeka pikene uku. Oneke tagene tetepo takaku yenepa egetini yatename ta pine yenane pupu-kama takou toa Mosesene totonoke lukoa meemoa niki.

²⁵ Eeka einatoaka oneke tagene tetepo takaku yeneka egetiniya meou toa Mosesene totonoke lukoa meki. Dikane yeneke ikilepa Arebia take kakene Sainai tono wane adeka pikene uku. Sainai wane ukupa Yu yenane Yerusalem ta wane koniyo wene pikakene uku.

²⁶ A tibuke piko Yerusalem ta wane ikilepa ta pine ago Akolaline peku mati tagene ta wane adeka pikene uku. Eni taapa tone nine tetepo takoane uku.

²⁷ A Yerusalem wane adeka pi-anne uku atoakepa Aisaiayo Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya.

Tiobo atoa nepa wedia meano ta. Mati mukiti nakolo welea opiamakeke Akolali-pala ke wa kayo oa kolotine meano ta. Tiobo atoameke mati opikala tikilepa ete atoa-kiti

*moa patukoa too tokolo ni uku
wa wia mekaneya.*

²⁸ Akolaliyo papete oa piane toa taatekoau peku mati Aisake opiane toa anu oya-lawe kiwi mone pa yeneke one peku mati-kiti latikaneya meki.

²⁹ Atoa yatename mati opikina toa opiane ago Eekane mana agomepa eya taneya. Niname Epetane Yomini nine tele patu kautakoa mekome opiane ago Aisake tete meai taneya. Eina toa opika Mosesene totonoke lukoa meki-kitamepa Epetane Yominiyo Akolaline peku mati latikane yene tete meai tiki.

³⁰ Nikepa Akolaline bokuke agale dikoa piko.

Kueme topo toa moa egetane atoapala one matita paka lono moa pitikamotoane uku. Etename kadimo oa meatekoya-kitipa ta pine atoane mana agome mootapemotoane tekene ni uku. Padena atoane mana agome padeyaka moamoo wa Akolaliyo akene toa panagome wia mekaneya.

³¹ Nipa ina adeka pikene ikilepa eya wane ekene uku. Anu oya-lawe totopa eina egetane atoake tama noko yene mena. Totopa ta pine atoake tama nokoya.

5

Kolago Tokale Mekoinata Waka-pea Poameo

¹ Totopa kueme topo toa moa egetaneyea meou toa Yu yenane totonome kolago taneya keneke mekoo. Nitaneyea mekolo Keraisuyo oto toa motaneyea. Eni kolago taneya keneke mekoinata panagome wa moa kakakayano, poapeneya kamene-ye.

² Nikepa no Poloyo eya wane uku. Yu yenane kini ali yatene kepene teigamene wa okoile teketepe Keraisuke edeya weike wene tugoa meki-pe.

³ Enipa wa lokoane uku. Kiwi pa yatene ali-kiti kepene teigamedeko wa teketepe nipa Yu yenane

totonome tamene wa akene toakama litia tootapeamediki.

⁴ Ae, Akolaliyo kipa poanele toamene yene tetepo takamotoa enoa tekete Mosesene totonoke lukoa meketepa nipa Keraisu ete pilia wakete tiki. Nika Akolaliyo kiwi pewe witikome talo tokota tewitikoa wakete tiki.

⁵ Totome pade nitamekete eya toko. Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takamotoa one Epetane Yomini patu kautakoa kakete nepia meko. Nipa oneke wene tugoa mekete wedia mea nepia meko.

⁶ Totopa Keraisu Yesu-pala lipua mekolo Akolaliyo poanele toamene yene tetepo takakilepa kepene teigane agoka kepene teigamene agoka midi pikoa toko. Nipa Keraisuke wene tugoa mekete ete oto wa wene mekanali yotokoke ni toko.

⁷ Ae, papetepa Yesunole wedoa takama pokoinano, opa eina nimini okouna toa litia toake wamotoa teyo toka-pe.

⁸ Kiwi oneke noe wa kayo oa motokago Akolaliyo tokoya mena.

⁹ Edikakilekepa Yu yenane eya wa pedoa agale ikina. Yisi kugu dedeyaka palawe keneke pitikakiyake pupitikoa kotuke kaatapeko.

¹⁰ Ali Muno patu kautakoane kakene mane oane motukumo kime yakoa toino wene tekene uku. Kini wene moa bebo akakagopa ibini akene ago tadekaleka pa ago tadekaleka Akolaliyo kibu moo.

¹¹ Anu oya-lawe, Akolaline wene kekadetepa ali yatene kepene teigamene wane wamuku. Nimo wane ekene ou tokapa Yu yenane no tete meemoa poamoi toka. Ni Yesu yomo lekaneyake totoke tuanemopa ya tanemo wini oko wa nopala wamoi toka.

¹² Kiwi pa yene ali yatene kepene teigamene wa kini wene bebo akoa tika tika tiki Yu ali-kiti kini wa eya tomoane uku. Pine yene kini kepene wa teigilepa kini mu-kitika wa teia

mitikamotoane uku.

*Epetane Yominiyo Wene Takako
Toa Teketepa*

*Mosesene Totonoke Lukoa
Meateko Toa Mena*

¹³ Anu oya-lawe Akolaliyo kipa one wa kayo oa motikilepa eina kolago taneya keneke mekoinata tewitikoa pomotoa tokome taneya. Nitaneyano, opa eina namolo totonome laukamenya atiki toa meamele toko. Atiki toa meamele tokoyake ele kule poanele tou wa wene ponoka toa litia toameamene. Nitameneyea ete oto wa wene meko mea auapenali yoma pamene.

¹⁴ Eina totonome tamene wa akenemo peyapa agale tigini odeneme kabe koukaloganeya piko. *Pinali neeke wa wene meko a meko toa eko ali atoakeka wene meko a meamene wa akenemo kekutu.*

¹⁵ Nitamekete tue yatename-kiti ete oto wa tani-nali yoa tiki toa toma peketepa nipa kini kini wia atutakatapeoi.

¹⁶ Eya wane ekene uku. Epetane Yominiyo tamene wa okale-kama toma peketepa nipa ele kule poanele toada wa wene ponoka toa litia toamoi.

¹⁷ Kini poane wene witakole Epetane Yominiyo tamene wa okole eni takutale ete oto wa poi tootakutukakolo tokome padale epetanele tou wa wene pia toa teko tokolo wakala tiki.

¹⁸ Epetane Yominiyo tamene wa oka toa litia toma peketepa nipa Mosesene totonoke lukoa meatiki toa mena.

¹⁹ Poane wene witako toa litia teketepea nipa ele kule poanele toma piki. Nipa moamene atoa-palaka pamoko atoa-palaka koua pia abele toa potokoa eya kuya ya tanele toa

²⁰ ni kini yoname latikoinakeya Akolali tetepo takoa kowitoa ni nakeneya tomo eya moa ali wia tukoa ni ete yene-pala kotimi yoa ni agale oa takakete pili pili toa ni panagoneya mou wa one-pala wene poaneyea mea ni lene pia bu oa ni ako

ago kawou wa kinikile-kama toa ni neno oa ni ete oto wa puutakutukoa pilitapea

²¹ ni panagoneya tepi moa ni leau ue eya nokoa kawa ni eniya ue nootokoa agale telo oa edikanele toma piki. Enika enileke papete pubu okouna toane wa lokoane uku. Dikama yaki yenepa Akolaliyo one talo tuku taapa kinino noe wa yameamoo.

²² Epetane Yominiyo tamene wa oko toa litia toko agome eya toma poko. Ete ali atoake wene meko mea ni kolotine mea ni tepe kolotini kilikoa pimotoa mea ni padame one-pala poanele tokaleka poti wene pianeyea mea ni epetekoa mea ni ne auapekene dikou wa oa piko toakama taatekoaa toa

²³ ni poti ko akene wene pia ni utanele-kama toa poti yawa toko. Nile toma poko agopa winile toamea wa one eni tokole-kiti teyo enoa kekanele latikamota-pe.

²⁴ Yesuke lukoa meko-kti totomepa tone poane wene witika toa ele kule poanele toadiya wa wene pikoonakale peya yomo lekaneyake wia dekou toa tewitikatapeko.

²⁵ Epetane Yomini patu kau-takoa kakete meemoa peketepa nipa oneme tamene wa okole-kama toomoa pato wane uku.

²⁶ Nipa anume tuku toa kimeka tamene wa tone wa kei pia mate agale oa ni i ago meko toane noka meada wa one-pala wene poaneyea mea edikoa ete oto wa wene potokanali yoamato.

6

Ali Atoa Peya Auapeatekomo

¹ Anu oya-lawe kiwi panagome padale poanele tadekalepa nipa Epetane Yomini patu wedoa kau-takoa meki-kti dikane ago mane oa moamene wane uku. Nipa Setanuyo kiwika likoa enekayano poti mama moa tamene.

² Nitikaya wa ke enekakale mekete kini kini auapenali yoma pamene.

Nitiketepa Keraisuno totono litia toatekoi toa tekete toi.

³ Panagopa pa agomeke ibini akene ago meku wa wene pikomepa pinali one wa eni oa yotokakome toko.

⁴ Kini toma yakilepa kini wa takoa enekala tamene. Nitiketepa ipa epetanele tadeku wa wene piketepa kini wa kei piamele tokoyake anume tuku toa kimeka tamene wa mate agale wameamene.

⁵ Kini wene moa keda takanele eya witakoyapa keda tane kopapu tetepo takoa kini kini wia apua pamene.

⁶ Keraisunomo olaukane agomepa one kamoya eya one tikisa ago tatia meamedeko.

⁷ Ele kule tikilepa eya wa wene taneya mea tamene. Padameka Akolali oa yotokamele toamoko. Ipe pinagome-kiti eya kuya matakoya wakoa moa nou toa panagome epetaneleka poaneleka tikilepa nami wia enatekoyano.

⁸ Panagome-kiti one poane wene witako toane ele kule poanele toada wa wene pia tokopa nipa pinali one wa wia atukadembe toko. Wa panagome-kiti Epetane Yomininele takama yakolopa Epetane Yominiyotopo takoa mea kama pomotoa toko.

⁹ Nitikono, ete pia oto pia yete pade ali atoa auapekala tamene. Koome tukene waku wa tewitikoa wawamokolipa nipa Akolaliyo nami wiateka oi ponokale tone moatekoya meoo.

¹⁰ Nitatekoyano, eko ali atoa-pala padele epetanele tamele toka-pete-kama peya-pala epetanele tato wane uku. Nipa Keraisuke wene tugoa meki ali atoa takoa padele padele epetanele wedoa tato wane uku-ye.

Poloyo Pubu Oa Lionate Oa Tanemo

¹¹ I pipiapa i i wane oane mema mema tuku toa panagome wia mekakoyake opi wipitikene noanu yoname wianemekaku. Ee nimini, uoya eni wia mekaneyano, Poloyo wia mekaneyya tadeko wa wene tomotoane tekene tukuno, enamene.

¹² Kiwi pa yene kini ali yatene kepene teigamoton tamene wa tika tika tikilepa wini Yu yenamepa lede eko Yu ali-kitame kiwi kei pimotoa tekete tiki. Nika eko Yu yename Keraisu yomo lekaneyake tuanele ya tanele tetepo takoa mekete kiwi tete metekaya wa piti motekete tiki.

¹³ Wini Yu yename kini kepene teiganeya mekete Mosesene totono litia tootapeamikiyake pa yene kini ali yatene kepene teigamoton tamene wa tika tika tekete tiki. Mone pa yename Yu yatenane totono litia tiki wa mate agale oadete ni tekete tiki.

¹⁴ Noanume anu tukuleke mate agale wamekene Ali Muno Keraisu Yesu yomo lekaneyake tuanelekekama ou. Yomo lekaneyake eni tikilepa nipa itono-pala noota yomo lekaneyake one-pala odeneka dekao witane tetepo takoa tuaneya. Nitaneyano, ele kule itonoleme no wa moa koigamele toamoko.

¹⁵ Opi Akolaliyo totopa poanele toamene yene tetepo takakilepa tokoo kepene teiganeyaka teigameneyaka takoa enamokome toko. Totopa weneya yene latitapene ya tokome ni toko.

¹⁶ Kipala ina okounakale litia tiki-kitipa Akolali neme ela moa tepe kolotini kilikoa pikoa tamene wane kini kowitikakilepa Akolaline ali atoa peyane kiklikoane kowitikoane ukuy-

¹⁷ Opi eya wane wipitikene uku. Pade-kitame no wikala taneyake anu tigini ipu taneya mekuno, Yesuno adeka pia tetane tetepo taneya mekuno, padameka no wa tete memotoane wamuku.

¹⁸ Anu oya-lawe Galesia take mekitipipa Ali Muno Yesu Keraisu kipala opia yakome kini yomini pewe wia kamotoane kowitikakene ukuy-

Ee nimini.

Ópa anu agale eni.

EPESASE Poloyo Epesase Yeneke Wia Wetekane Pipia

¹ Polo nopa Akolaliyo one wene litikome Keraisu Yesunomo oane auane yamotoa takoa kakaka Aposelo ago i mekene uku.

Epesase take Keraisu Yesu-pala lipua mekete onekele-kama takama yaki-kitike i agale wini oane wetekaku-ye.

² Eya alita toneketai Akolali-pala Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikamotoane kowitikoane uku-ye.

Keraisu-pala Lipua Meki-kitipa

Akolaliyo Pewe Wia Yopikomo

³ Akolali tone Ali Muno Yesu Keraisuno etene one kei piato wane uku-ye. Totopa Keraisu-pala lipua mekolo one tibuke meou toa meamene wa pewe witikome one peku lawetekala tokolo ni uku-ye.

⁴ Nitikagome itono wete latia piameneyake Keraisu-pala lipua memotoa tokome toto takoa moateka wene toopianeya. Nipa one lenekte epetanele-kama toa ni ete-kitame ahoa oatekoile toamoa tomotoa taneya.

⁵ Nitoapa Yesu Keraisuyo toatekaleke kipa one mana kono-mikiti latikou wa wene toopikilepa papete dikou wa one epene wene litikome taneya.

⁶ One kolotini ago Keraisu-pala lipua mekolo tokome toto nami kakameneya pewe-kama wia kako. Nipa totome one peku noa toma yakole enekete ete-kitame onepa dikane ago tadeko wa one kei pimo-toa tokome toko.

⁷ Manane kamate ponaneya tokome totopa one wa oto toa motokome tone poanele toooke po letu mekakana keemu toa wako. Nipa kamo takou toa pewe-kama witikome toko.

⁸ Nitikomopa padele padeleta wene toa toa pademo pademota wene toa oa toko toa kabe koukoa eni toko.

⁹ One eni toatekamo papete kaukoa mema nekeneyake opi i i wa toto wene takakomopa one epene wene toopikana toa tokome mana Keraisuyo taatekoia toatekamo eni wene takako.

¹⁰ One eni wene toopikana toa taatekoia toateka oi ponokalepa a tibukeka itonokeka pia kawa tokoya peya Keraisu einagoke-kama lukoa memotoo.

¹¹ Totopa Keraisu einago-pala lipua mekolo Akolaliyo one wa takoa motikilepa dikou dikou wa wene toopikana toa-kama taatekoia tokagome papete wene toopikanakale eni taatekoia toka.

¹² Nipa Keraisu wete noameneyake one noatekoya pegetoa nepia meatekoo-kiti tone toma yakooleke ete-kitame one kei piai tomotonu wene pia toka.

¹³ Kiwi toa moatekamo eina nimirino kini wene epetekanemo pa yatene kimeka yakoa mootokoa Keraisuke wene tugakoi. Nitikolipa Akolaliyo kiwika one yene wa oa kini tiginike one adeka pia tetou toa one Epetane Yomini kiwike moa wetekaneyea. Nipa dikou wa papete oa pikana toa taatekoia taneya.

¹⁴ Nipa kipa one yene wa kiwi oto toa moateka adeka eni pikilepa a tibuke one peku lawetatekale nami yametekome taneya. Ali atoame one pa teleta tootapeneya mekome tokaleke kei piai tomotoa tokome taneya.

Poloyo One Oya-lawene Kowitikanemo

¹⁵ Nikepa kini Ali Muno Yesuke wene tuga mea ni Akolaline yene peyake wene mekao mea tekete titimo titiane yatekou-pete laigoane

¹⁶ Akolali-pala ke wane okala tuku. Nitoane kiwi wene taneya mekene eya wane kowitikaku.

¹⁷ Tone Ali Muno Yesu Keraisuno Akolali pa teleta tootapeneya meko

Atai wa kei piateko ago neke kakole wene takatapemotono, neke Yomini Epesase yeneke moa wetekamene. Nipa wene muno mekamotono ta wane kini kowitikakala tuku.

¹⁸ Akolaliyo kiwi pewe-kama wiademe tokome noatino noe wa kiwi kayo oa motaneya. Ni one takoa motokana yene kamo takou toa one pa tootapeneyea mekome toko peku kiwi lawetou wa one mana konomikit latikaneya. One eni tanele kini leneme keleyo enemotoa tou toa tokome one Yominiyo i i wa kiwi wene taka taka tomotoane tekene kini kowitikoane uku-ye.

¹⁹ Ni oneke wene tugoa mekoki toto yopia kakome telekole mati tokole wene takamotoane kowitikoane uku.

²⁰ One eni telekolepa Keraisu tuaneyake a tibuke one nimini yono lono kounoke wa moa kakakome tokana telekole kekutu.

²¹ Keraisu einago aida opi pa kakomeka naniko wa wakapea nokomeka ako odene mekome e ku tobou yene ibini akene yene edelo yene peya talo toa-kala mema pok.

²² Nipa kiwi peya Keraisu einagoke-kama lukoa meamene wa Akolaliyo one etene ako tobu meatekago latia kakakilepa onekemo yakoa motane yene peya one losu yatene auapeou wa taneya.

²³ One eni yenepa Keraisuno tigini tetepo tootapeneyea meki. Eni yene eya kuya peya einago lobutua tagatapeko.

2

Keraisu Patu Kautakoa Kakete

Meemoa Poatekomo

¹ Kipa papete Akolaline totono tetekoa poanele toma yakete tekete tuane ali atoa tetepo tokale meaneya.

² Papete nitima yaketepa pa itonole-kama toma yakoi. Nipa tibu tiginalo mea potokaki yene yopikoa kako agome toe wa okale-kama litia tokoi. Akolaline totono tagoa toamiki yene peku laweteko ago Setanu kekutu.

³ Papete toto peya eni yene-pala opia mea odenele toa mekete tone poane wene ponoka toa litiapa ele kule poanele toadiyano wene pia toma yakoo. Nipa ete yename etepea tuku pekete tokoi toa tone weneme-kama Akolaliyo kibu moatekale toma yakoo.

⁴ Nitikoyake kaku metekaya wa ela mati moa meko ago Akolali totoke wene meko meko matiyame eya toka.

⁵ One totono tetekama pokooke tone yomini takoa pome atupane tetepo tokale meaneyake mea kama pamene wa toto Keraisu-pala moa lipukoa kamotokaka. Nipa pa pewe witikome toto toa motoka.

⁶ Keraisu-pala eni moa lipukoa kamotokakomepa one-pala odeneka a tibuke mea kawatekota i wa yamepika.

⁷ Enipa Keraisu Yesu-pala lipuamekolo toto edikoa mama moa pewekama wia tokamopa mali ponoka abuna peyame yakamoata pomotoa tokome ni toka.

⁸ Akolaliyo kiwi toa motikilepa kini Keraisuke wene tugakoileke ni pewe witikome taneya. Kini padele epetanele tokoike nami tukukome taneya mena. One weneme pa pewe witikome taneya.

⁹ Padele epetanele tokouke ni toka wa kime mate agale akaya tokale ni taneya.

¹⁰ Nitika agome one latikanakeya totopa Keraisu Yesu-pala moa lipukakilepa ele kule epetanele toma pomotoa tokome toka. Nipa tone padele padele epetanele toatekoole papete i i wa wene toopikana toa toma pomotoa toka.

Akolaliyo Yu Yeneka Pa Yeneka

Keraisu-pala Lipukoa Yopikome Tokomo

¹¹ Nipa eya wa wene taneya meamene. Papete kiwi mone yatenekiti etepea pa meko. Nitimotoa Yu yene kini wa kei piketepa kepene teiganeya meko yene wa oapa kiwi mone yenepa kepene teigamene

yene wa paya tetepo takoa wakoi. Yu yename kepene teigilepa kini kauamikitame toma nekenele litikete kini tiginike tokoo pa yoname adeka pia teiganeya.

¹² Eya waka wene taneya meamene. Papete Keraisu-pala lipuameneyea meketepa Iserele yene-pala piliamekoi. Nipa Akolaliyo Yu yene auapekene yopiou wa papete oa pikana toa taatekoatokomepa kiwi mone yatene-kiti wakome auapeameneyea. Nitaneyake oneme auapemotoa nepia meamele toamokale kiwi pa yename Akolali meamene tetepo takoa mekoi.

¹³ Papete kipa ta tetemada meou toa Akolali-pala lipuameneyea mekoiyake opi Keraisu Yesuno kamateme oto toa motaneya mekiliuku.

¹⁴ Papete kiwi pa yename Yu yene-pala poi teja mekoiyake poi teigoawawe wa Keraisuyo odene wene moa pikanya. Nitane agomepa odene yagono yateneta meati wapa toto ete oto wa pilia memotoa olegetane mamina iyakatapeneyea.

¹⁵ Nipa Yu yename litia toatekoi tottonopa Keraisuyo eni katekakilepa one tiginilekane yomoke dekaneyakakale taneya. Nipa poi teigoawamotoane tuku wa ali takutake odene ago latiou toa toto yatenetapinali one-pala moa lipukademe nitaneyea.

¹⁶ Nipa yomo lekaneyake enitukomepa eni yatenetame Akolali nepala poi teigoawamotoane tukuno, odene yatenetetepo takoa moamene wa Akolali yametaneya.

¹⁷ Keraisu einago itonoke eni nokome toto yateneta mone pa yatenetepala Yu yateneta poi teigoawawe wa mo wima yakeneyea. Nipa kiwi pa yatenetate temada meou toa Akolali-pala lipuameneyea mekitika ni one take meki Yu yeneka odene wene moa pikanya.

¹⁸ Ni ago Keraisuyo taneleke Akolali Yomini toto yatenetake awinome

mekomepa Atai Akolali mekota poatiki ka i wa toto yametekala toko.

¹⁹ Nikepa Akolaliyo kipa pa yene wa wamoaa one Yu yene pakeke pattekei meatiki yene tetepo takamoatoko. Nitamokome one takoa motokana yene-pala kikilikoa yapulu yene wa yopia meko.

²⁰ Nika kipa yapuya wa moapa eya toko. One agale papete toawea akane ali-kitika one Aposelo alikitika motene wa oa Keraisu Yesupa pigi wa oa tokome kiwi pa yene eni yene patu kautakoa meamene wa yapu wiko.

²¹ Nipa Akolaliyo toto peya Keraisu-pala moa lipukoai tikilepa Ali Munagono tobou losu yapu wikakama pou toa eni toko.

²² Ni kiwi pa yatenetali atoaka einago-pala moa lipukoai tikilepa Akolaliyo one Yomini nome meateko yapu wikakakome toko.

3

Polo Einagopa Pa Yatene Meane Toa Mekome

Keraisunomo Pine Toawea Oma Yakene Ago

¹ Kipala ina ukulekepa no Polo Akolali kakakoane neuwe tukuane kowitoane meku. Nipa Keraisu Yesunole takou wane einakamo kiwi pa yatenetali atoaa oane metekouke po yapu pitikaneyea mekenekine kini kowitikakoane meku-ye.

² Akolaliyo kiwi pa yatenetewe witikome tokomo oane memotoa notakoa motokamopa kime yatekete tokoi.

³ Akolaliyo one eni toatekawene toopikanakamopa papete one kaukaoa mema nekeneyake no-pala ii wa toawea oka. Kipala einamo tiginideya wete wiane wetekakounakamo kekutu.

⁴ Nimopa i i wane pipiake wiane wetekakolu wida nokale moa oi moteketepa nipa Keraisu nokome toatekamo eina papete kaukaoa mema nekenemo no einagome wenepa i tadeko wa oi.

5 Eina toatekamopa papete tone kaua-mikiti-pala kaukoa mema nekeneyake one Epetane Yominiyopa one takoa motane Aposelo alikitika one agale tqawea akane alikitika eya wa wene takakala taneya.

6 One kaukoa mema nekenemo pine tqaweane ukuno, yakamene. Kipa pa yateneke Akolaliyo one peku mati wa oa one Yu yene-pala deko a odene yatene tetepo takoa toko. Ni one Yu yene auapekene dikou dikou wa papete oa pikana toa taatekakome kiwika kikilikoa toa mokala toko. Nipa Keraisus Yesunomo yakoa mootokoa oneke wene tuga mekili tokome toko.

7 Keraisunomo pa yatene-kiti pitikoika oane auane yamotoa Akolaliyo no takoa moa pewe witikilepa eni toatekou tele lukoa toka.

8 One takoa motane yene peya ako kamotoane no etene keku agoke toka. Nipa pa yatene ali atoa kini weneme tuku toa moamatekoi kamo takou toane Keraisunomo oane auane yamotoa tokome toka.

9 One eni kaukoa mema nokana toa taatekakome toatekale i i wane ali atoa peya pine tqaweane omotoaka tele lukaka. Padeya padeya peya latiane ago Akolaliyo nitika.

10 Nitoa wipitikomepa eya toka. One ali atoa pa yatene-kitameka Yu yatenameka Keraisunole odeneka takakete takakoile enekete a tibuke tobou meane yenameka ibini akene yenameka Akolaliyo ele kule tikilepa wene muno kakenele-kama tadeko wa wene tomotoa toka.

11 Itono tibuta wete latiameneya mekome nitimotou wa wene toopiane toapa tone Ali Muno Keraisus Yesu taatekoia nokome taneya.

12 Keraisus einagoke wene tugoane meku wa one-pala lipukete tekete Akolali mekota tuga pamele toko wa piti moameneya atiki toa meko.

13 No ke enekakolo mekumo yateketeka onekele takoa wawameame Nipa no Polo po yapu ina pitikaneya mekilepa totoke toa pitikaneya mekome toko wa wene tele taneya meamene.

Polooyo Kowitikome Akenemo

14 Kipala ina ukulekepa Atai Akola-line lenike wadini tukuane meku.

15 Onekepa a tibukeka itonokeka e ti ku ti wa iki yatene peya odene ibini oologoapa Akolali ti wa oko. Ni agopala eya wane kini kowitikoane ukuy.

16 Akolali eya kuya peku wedoa laweteko ago eni yene kiwi kamo takou toa teke neke peku lawetamene. Kini yomini weye akaneya mema pomotono, neke Epetane Yomini awia mepa wa moa wetekamene wane kowitikoane ukuy.

17 Keraisupa oneke wene tugakoike kini tepene lobutua memotoane uku. Nipa yomo-kti teke itono kekulu ete oto wa wetekou toa Akolali patu kautakoa poapenaya kakete ete oto wa wene mekanali yoma pomotoane tekene kini kowitikoane ukuy.

18 Ina kowitikakene ukuna toa tekete nipa Keraisus kiwike wene mekhoa mekome kinikile ele kule takakole i i wa wene toi. Nipa Akolaliyo takoa motane yene peyapala kikilikoa wene toi.

19 Keraisus einago kiwike wene mekhoa mekome tokolepa i i wa kini weneme oyake wene toamatikiyake Akolali neme wene takamene wane kini kowitikoane ukuy. Nipa one peku-kama lawetekale noa tagatapemotoane tekene ni kowitikoane ukuy.

20 One peku noa tomotoa laweteko agomepa one eni telekole tokome tone kowitikomo yakoa tikilepa akole-kama toko. One eni toatekolepa adekake kakoa tomotoa edoa kowitiko patu wa toto agopa tokolo mekoyake one weneme toko.

21 Nitikono, one peku laweteko toapa one yatene totome noa tokolekeka ni Keraisus Yesuyo noa tokolekeka peyame Akolali onepa dikane ago tadeko wa mali ponoka toa-kama one kei pia-kala mema pomotoane uku.

Odene Wene Pianeya Meamene

¹ Kipala ina ukulekepa eya tamene wane wedoane kowitoane uku-ye. Nipa Ali Muno agonole takama yakouke po yapu moa pitikaneya meku agome uku. Akolaliyo onekele takakete toatekoile i i wa kiwi kayo oa moa yametekana toa wedoa takama pamene.

² Nipa oneke nate wene pia ua mootokoa poitali atoa mema pamene. Nitoa poanele ete topo takamekete ete oto wa wene mekoauapenali yoma pamene.

³ Epetane Yominiyo kiwi odene wene moa pikoa yametekana toa edikoa pa mema pote enato wa poi teigoa wawou toa odene wene pianeya mema pamene.

⁴ Enipa Akolaliyo kiwi peya kokotukoapa odene tigini tetepo takoa meko. Ni one Epetane Yomini odene ago kiwi peyake awinome meko. Ni Akolaliyo noe wa kiwi kayo oa motikilepa nipa padale toatekale odeneleka tobou kakoa nepia memo-toa tokome toka.

⁵ Ni tone Ali Muno wa oko agopa odene ago Yesu Keraisu kako. Ni oneke wene tuga mekilepa toto peya odene wene pia toko. Ni ue motikilepa toto peyame odenele toa motoko.

⁶ Ni Akolali ali atoa toto peyame atai wa oateko agopa odene ago kako. Ni agopa oneke-kama toto peya lukoa meateko ago toto peya-pala lipua mekilepa one patu kautakoa kama pomotoa toko.

⁷ Toto peya edikoa odene yagonomikití mékoloka Keraisuyo one peku lawetekilepa one peku odeneya peku-kama lawetekoya mena. Nitamokome one peku lawetemo lawetemo toateka wene toopikana toa tokome panago padaya peku lawetoa wa pade ago padaya peku lawetoa toka.

⁸ One eni toatekalekepa Akolaline bokuke agale dikoa oa pianeyano, yakamene.

I tqaweane uku agopa a tibuke atepea pokomepa po yapu pitane yene peya mati noe wa moa pekeneya. Ali atoa eya kuya peku-pala lawetekala taneya wa enile wete tane tetepo takoa papete wiamekapi-aneya.

⁹ Atepea pekeneya wapa edekale akeneya-pe. Enipa einago namolo takoa tibu mea itonoke ketipea noo tokale okome akeneya.

¹⁰ Eina ketipea nekene ago wane ikilepa itono tibutake meetapeademe tokome tibu patukataapea ate wakapea pekene agoke uku.

¹¹ Ni agome ali atoa eya kuya peku lawetekilepa padeka-kiti takoa Aposelo ali-kiti latia kakoa ni padeka-kiti one agale tqawea akamotoa takoa moa ni padeka-kiti onekemo oma yamotoa takoa moa ni padeka-kiti ali atoa yopia olaukoa tamene wa takoa moa kakoa taneya.

¹² Nipa Akolaline ali atoame Keraisueinagonole ele kule takaketepa one tigini pewe kakeneya kamotoa tokome eni yene takoa peku lawetekala taneya.

¹³ One eni peku noa toma pote togaketepa nipa oneke-kama wene tuga mea ni Akolaline mana one mekole i i wa wene taneya meoo. Wene odene pianeya mekete nitoa meoo. Nipa wetini ali atoa meatiki toa mekilepa Keraisu meko toa kotu kakoa meoo.

¹⁴ Nitikete nana mati mekete tokoona toa wawa toamokolopa pa agale wene kibututukoa okoitame toto tolopi toa oa yotokamele toamoo. Nipa ueme-kiti ue tagi nidikoa aua pokotoa ni pupulegeme-ki do popokoa aua pokotoa toto ete oto wa liku pekete tamele toamoo.

¹⁵ Edikoa meamekete yete pade ali atoake wene meko mea niminimo-kama oma pato. Nitaoapa Keraisutone tobou wane tou toa ako meko ago one adeka pianekama litikete one-pala lipua-kala mema pato.

¹⁶ Ni ago Keraisuyo toto kipa one lene timini yono kawa eya wa tetepo takoa yopia mekome one-pala lipua piateko toa moa pia kibutukakala toko. Nipa tone tone ete oto wa auapea wene mekanali yoma pekete one tigini laama pomotoa toko.

Keraisu Patu Kautakoa Kakete

Wenele Toma Yakomo

¹⁷ Nikepa Ali Munono ibini wedekoane eya tamene wane ukuno, yakamene. Mone pa yatene ali atoame paya wene kibututukoa tiki toa wawa toameamene.

¹⁸ Dikane yenepa kini wene yomiyomume moa agopa takatapeneyea meki. Kini wene logonipa keteaneyea tokome Akolalinemo yakoa moameneya pa meki. Nipa one patu kautakoa kawamekete pata paka etepea yaki.

¹⁹ Nitiki yename ya tanele tamene ya moameneya mekete abele toada wa ele kule poaneleke-kama wene piitikaneya mea tokala tiki.

²⁰ Kime pade Keraisunole takakete toatekoimo yatekilepa enika eni poanele litia toatekoimo yatekoina mena.

²¹ Onekemopa one nimini peku noa tanele i i wa totome olaukakolo yatekoina.

²² Ele kule poanele toada wa papete wene pia tokoinakaleme kini wene moa koiganeyano, kiwi olaukane toa tekete eni poane wene wia wawe.

²³ Kini namolo tepene pikoi wene wawa wenele litia tamene.

²⁴ Nipa Akolali kako toa adekake kakoa weneya ali atoa latitapeneyea mekete kiyo akenele-pala epetaneleta toomoa pamene.

²⁵ Toto peyapa odene ago Keraisuno tigini tetepo tootapeneyea mekono, kapene wakoa agale wawa ete oto wa niminimo-kama oma pamene.

²⁶ Yete pade ali atoa-pala kotimi yoteketeka Akolaline totono tetekoa poanele toameamene. Lou wete pipamene yake eni kotimi yotokoina teigamene.

²⁷ Setanu kiwi pakeke lukoa menokayano, one ka pikatekole pade toameamene.

²⁸ Kode ago nepa kodeya motikilepa wa toameamene. Nitameneya ponopene ali atoa auapeou wa neke yoname nimini pupu tokoa kawa auapekala tamene.

²⁹ Kini kabunumepa pademo poanemo kailapagale eya awa ikileka toameamene. Nitameneya yete pade ali atoa auapekete oatikimo amele tokalepa mane mane oa auapeamene.

³⁰ Akolaliyo papete kipa one wa oto toa moateka adeka kini tiginike pia tetou toa Epetane Yomini kiwike moa wetekaneyano, one Yominine wene potokameamene.

³¹ Nika yete pade ali atoa-pala wene poaneya meamoaa ete oto wa kotimi yoonali yoamoa timini yoamoa bu neno wamoaa ahoa agale wamoaa tamene. Enika enile peya tewitikoa wamene.

³² Nitaoapa kini kini ete oto wa oya kakoa mama moa tamene. Nipa Keraisuyo taneleke Akolaliyo kini tokoi poaneleke po letu mekakana keemu tane toapa kini kini ete oto wa poanele tokoike po letu mekatakutukakoina keetapea wamene.

5

Pa Keneke Mekete Toatekomo

¹ Nipa Akolaliyo kipa one kolotini yene wa yopia mekono, one meko toane meadiya wa wili toa meamene.

² Keraisu totoke wene mekhoa mekome tukilepa Akolaline takakome kalono takoa one wa lodo yotane tetepo takoa tuaneyano, one meadeko toa kini kini wene mekanali yoomoa pamene.

³ Pamoko mea abeyale toa eya kuya ako-kama mou wa wene pia enika eni poanele tikimopa Akolaline yatename kotukamoa ko wamatikimono, enika enile toameamene.

⁴ Nika agale ko oa kaketepa ali atoa ya takatikimo emo kumo pamo ikimo kailapagale enika eni wamatikimopa wamoaa Akolali kei pikala tamene.

5 Nimini ukuno, yakamene. Pamoko mea abeyale toa eya kuya ako-kama mou wa wene pia tiki yenepa Akolali Keraisutame kini talo toko take mea kawatino noe wa oto toa moamoi. Eya kuya ako-kama mou wa wene pikilepa nipa Akolali keku kakoa pa itonoya-kiti tobou kakoa mea tiki.

6 Pade-kitame kiwi oa yotokaketepa enika enilepa poanele mena wa pamo oa yotokakayano, yakameamene. Enika eni poanele tokoike Akolaliyo one agale edikoa tagoa toamiki yene-pala kotimi yoamekome etene kibu mokala too.

7 Nitoo, dikane yene-pala oya patu pia yawameneya kini tokoile titi toma yamene.

8 Papetepa kipa yomiyomu keneke yawa pitikoiyake opa Ali Muno-pala moa lipukaneya tokome pa takatapeney mekete tikino, pa pinagono yatene yawa pitikete toatiki toa yawa piame.

9 (Pake yaketepa nipa kū epetaneya tuou toa ele kule epetanele toa wene kīyo akeneya mea niminimo-kama oa tikiya.)

10 Ele kule teketepe Ali Munono wene edoane motuku patu wa one wene pikole tetoa enamene.

11 Yomiyomu keneke yawa pitiki yename pale tiki toa toamoatino, titi toma yamene. Kini tikilepa poanele eni tadeku wa wene tomotono, mea epetekamene.

12 Eni yename paigakoa tikilepa etene ya tanele-kama tikino, kini eni tanele i i wa ko ikilepa toamatoane uku.

13 Eni yenedo pa takatapeney meketepe nipa kini tanele poanele eni tadeku wa wene tekete pa pine agono peku noa toi.

14 Pa tokoyamepa padaya padaya peya keleyo witakakala toko. Nikepa Akolaline bokuke agale dikoa oa pi-aneyano, yakamene.

Atu pia meko agopa kamokoa kamene. Ne tuaney a pikota kamoa pamene. Keraisuyo ne pa takalogoono, nitamene

wa panagome papete wia mekapianeya.

15 Nipa kiwika etepea pokayano, kinikile wedetekoa toma pamene. Paya peku noamoano, nimini peku-kama noa tamene.

16 Opi-menepa poanele-kala witako-peteno, loyo pa meamoano, padele epetanele toa ali atoa aua-peatikita pikalepa auapeamene.

17 Nipa paya wene piameneya Ali Munagono wene moadwa one wene pikole tetoa enamene.

18 Kini wene moa bebo akakayano, leau akateko po kū ue eya nokoa kawameamene. Nitameneya Epetane Yomini kiwike awia mea tagatapemotono,

19 oboa mekete-kama losu lo oa Samo lo oa Akolali kei pikiya lo oa tamene. Nipa Akolaliyo yakamotono, lo oa moyo eya wia tikilepa kini tepene meaneya yawa one kei pia tamene. Etene wedoa oa tamene.

20 Nipa kipala padele padele tokaleke Ali Muno Yesu Keraisuno ibini wedekoa enabuna Atai Akolalipala ke wa amene.

Adona Mekete Toatikimo

21 Keraisuke poti wene pianeya mekete tekete kini oya-laweke oyake lukoane meamele toko wa keku ali atoa tetepo takoa meamene.

22 Atoa yatene Ali Muno agoke poti wene pianeya lukoa meatiki toa kinikanek poti wene pianeya lukoa meamene.

23-24 Ni edoa-mo. Keraisuyo Akolaline ali atoa toto kokotukoapa one tigini wa tetepo takoa toa monaneya. Nitane agopa tone tobou wane tetepo takoa oneke-kama lukoa meamedeko. Nitamedeko toa atoa yatene kinikanek lukoa meamene wane uku.

25 Ali yatene kinikatuke wene meko mea mama moamene. Keraisu einago Akolaline ali atoa totoke wene meko mekome tuane toa nitamene. Einagome eya wa wene pia tuaney a.

26 Akolaline ali atoame poanele tanele peya kogatapekilepa eni

yene Akolaline takoane motokadene touno, one agale yakoa mootokoa ue momotou wa wene pikome taneya.

²⁷ Nipa Akolaline ali atoapa one tuupiane atoa tetepo takoane mou wa wene pia tukilepa ipu pia tebo toa enika eni tokoya takatapeane etene koni atoa latiane mou wa taneya. Nipa padameka akoa oatekoile toameneya kijo akenele-kama toa memotoū wa taneya.

²⁸ Edikoapa ali yatene kini natonoke wene mekoia mekilepa kini tigini wa mama motekete tiki toa tamene. Panago one natonoke wene mekoia mama motikilepa pinali one wa wene mekoia mama motokome toko.

²⁹ One tigini wa kote motikilepa odene agomeka tokoya mena. Peyame kini kepene mama moapa nee moa naki. Enipa Keraisuyo Akolaline ali atoa mama motokome talo toko toa tiki. Ni edoa-mo.

³⁰ Keraisuyo Akolaline ali atoa mama motokome talo tikilepa eni yenepa one lene timini yono kawa eya wa tetepo takoa mekome ni toko.

³¹ Ina ukulekepa Akolaline bokuke agale pade wia mekapiane toa tokome *panagome-kiti one atoa mootokoapa one etene nineta mekoita tewitikoa pome one atoa-pala lipua meoo. Papete letetakutukoa meake enipete odene tigini latitapeneya kawou toa liputakutukoa meoi.*

³² Enipa pine i i wa tone weneme oyake toaweа amele toamoko. Akolaline ali atoa toto-pala Keraisupo liputakutukoa mekomo uku.

³³ Nipa eya wane ekene uku. Ali yatene kini wa wene mekoia mea kepene mama moa tiki toa kini natonoke wene mekoia mama moamene. Atoa yatene kiwika kinikanekie poti lukoa meamene wane uku.

6

Mati-kitikeka Etene Ninetakeka Akenemo

¹ Mati yatene kipala eya wane ukuno, yakamene. Kini etene

ninetame agale okoli yateketepa Ali Muno agono wene pikole tou toane yakoane tamedeku wa litia tamene.

² Nipa Akolaline bokuke wia mekane toa *kini etene nineta kei pia poti lukoa meamene.* (Akolaliyo yonota tua agale oa metekilepa einagaleme titikome ali atoa mea epetekakete toatekoimo-pala lua akeneya.)

³ Eya wa akeneya. *Meane epetekou wa wene pia ni itonoke ludu pitikoane meou wa wene pia meketepa nipa etene nineta kei pia poti lukoa meamene.*

⁴ Etene yatene kini mati-kiti timini natekatikile toameamene. Nitameneya Ali Muno agonole takakete toatikile olaukoa mane mane oa tamene.

Egitini Yene Ta Pine Yenetake Ak-enemo

⁵ Kueme topo toa moa egetane yene kini pupu pine yename tamene wa okoi toa litia tamene. Nipa Keraisuyo tamene wa akene tetepo takoa kinikile wedoa takamene. Nipa kiwi kikoa akakaya wa piti motekete pine yeneke nate wene pianeya meamene. Kinikile edikoa takakilepa odene wene pianeya mea tamene.

⁶ Pupu pine ago kakakoane kei pimotoane tekene onekele wedoane takatekuyake opi kote aumoane tuku wa paya wene pia toameamene. Kipa Keraisuyo moa egetane yeneno, Akolaline wene pikole toa e yenanele wedoa takama pamene.

⁷ Nipa panagono pupu takakilepa ipa Ali Muno agono takou toane tuku wa epene wene pia tamene.

⁸ Eya waka wene taneya meamene. Ta pine yenameka kini kueme topo toa moa egetane yenameka ele kule epetanele tiki toa Akolaliyo kei pia epetanele topo takakala toademe toko.

⁹ Edikako toapa ta pine ago neke moa egetane yene kaku wia tika tika toameneya eya wa wene taneya mea talo toa epetekamene. Kueme topo toa moa egetane yeneka ta pine

yeneka kiwi peya lukoa meki ago a tibuke mekome kiwi peya odene yagono-mikiti tetepo takoa talo toa meko.

¹⁰ Eya wane wipitiane uku-ye. Ali Muno ago-pala lipua mea one tele patu kautakoa kamene.

¹¹ Setanuyo kiwi tolopi toateka wene kibututukoa mea ele kule tokale ete pedekadetepa eya tamene. Poi tikilepa iya-kiti moa kawa poi tamene wa Akolaliyo yame-tekanakeya peya moa tamene.

¹² Totome eni poi tikilepa pa tono melepu kakene yene-pala poi toamekete eya yene-pala toko. Setanuke lokoa ta padeka padeka tatite toa yopia ni padele padele telekole toa ni ele kule poanele witakoa meki tobou yene-pala poi toa kako. Nipa a tibuke Setanuno peku noa tiki ipono yatene-pala totome poi toakala kako.

¹³ Nipa enika eniya-pala poi wedoa tomotoa Akolaliyo yametekanakeya peyapa wete moa kamene wane uku. Setanuno yatename kipala poi tonokoli poapeneyea kakete ete pedekamu toa kamene wane ni uku.

¹⁴ Nitoa poi toadete kawou toa eya tamene. Matio wedoa moa kamene. Enipa Akolaline nimini peku noa tamene wane ekene uku. Ni palanu kauatiki kapa petene moa kamene. Enipa wene kijo akeneya meamene wane ekene uku.

¹⁵ Ni kawa yene moa mekamene. Enipa Akolaliyo ali atoa-pala poi teigoa wakomo kini wene epetekakomo oada wa toawea oma pamene wane ekene uku.

¹⁶ Ni poane ago Setanuyo itipono okoa kakene wata yodokale kotokoto moa ua ete pedekatapeamene. Enipa Keraisuke wene tuga meamene wane ekene uku.

¹⁷ Ni tobou kauatiki kapa nunagu moa wateamene. Enipa Keraisuyo kiwi toa motaneleke wene pitikaneya meamene wane ekene uku. Ni Epetane Yominiyo yametane kepete tue moa pikoa kamene.

Enipa Akolaline agale yakoa mootapeamene wane ekene uku.

¹⁸ Nipa Epetane Yominiyo wene takako toa ete pia oto pia emo kumo yakoa kowitikala tamene. Auapeano ta wa Akolaline ali atoa peyane wedoa kowitikama pamene.

¹⁹ Anuka kowitikamene-ye. Nipa Akolaliyo papete kauko a mema nekenemo Keraisutaa teko a nokome tanemo oane meatekouta Akolaliyo amene wa oka toane piti moameneyea toaweeane uno, no einago auapea ta wa Akolali kowitikamene-ye.

²⁰ Onekemo oane auane yakouke po yaru pitikaneya mekene uku. No nitanya meku agome Keraisunomo piti moameneyea wedoane akateku toane akamotono ta wa anu kowitikakala tamene.

Poloyo Wipitikome Akenemo

²¹ I take mekene tukoumo ni i take mekolu nopal tanemo eya ago Tikikasi kiwi mekita wida nokome oo. Einagopa anu kolotini agome Ali Muno agonole takama yawateko toa wedoa takama yako.

²² Ni ago kiwi mekita poano pa wane wetekakilepa totome tokomo oa kini wene-pala weye ahoa tomo-toane tekene ni tuku.

²³ Anu oya-lawe kiwi peyane eya wane kowitikakene uku. Kini tepe kolotini kilikoa pianeya mea wene mekanali yoa tomotono, kinikilekama takama pomotono toe wane Atai Akolali tone Ali Muno Yesu Keraisuta kowitikoane uku.

²⁴ Tone Ali Muno Yesu Keraisuke wene mekoane meane tuou wa one tewitikoa wawamiki yenepa neme pewe wia yopia kamene wane Akolali kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

PILIPAI

Poloyo Pilipai Yeneke

Wia Wetekane Pipia

1 I pipiapa no Polo Timosita Keraisu Yesunole takama yako agotame wia wetekako-ye.

Nipa Keraisu Yesu-pala lipua mem-tooa Akolaliyo one wa takoa motane yene Pilipai take meki-kiti kiwi peyake wini wia wetekakilepa losu talo tiki ali-kitikeka losu pupu tiki ali-kitikeka peyake wia wetekako-ye.

*Poloyo One Pipia Oi Moatekoi
Yenane*

Kowitikanemo

2 Toneketai Akolali-pala Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa toe wane kini kowitikaku-ye.

3 Kiwi wene tekene-kama agetai Akolali-pala ke wane okala tuku.

4 Nitoane kini kowitikakilepa wedianeya-kama meane kowitikakala tuku.

5 Keraisu Yesunomo kipala titikene oane metekouna-peteka opika yakoa moa no auapema nikike ni tuku.

6 Akolaliyo kiwi pewe witikene dikou dikou wa titikome taatekoia tokana toapa Yesu Keraisu oto wakapea nokaleka pa toa-kala kawa peyatakoono wene pikene uku.

7 Kiwi mama motukumo tepene meaneya eni yawane ekenepa kiwi wene taneya-kama mekene tokome tamele toko. Ni edoa-mo. Ali atoane lene yoto kakene Keraisunomo i i wane one kei piane kakoluka opi kapa po kakaneya po yamu pitikulu Akolaliyo no pewe witikome kiwi dekoia pewe witikome witikolo tokome kime no mape mokala tiki.

8 Kipala i ukumopa nimini uku wa Akolaliyo wene toko. Kiwike-kama wene piitikaneya mekene wene mekoane tikilepa Keraisu Yesuyo toko toane tuku.

9 Kini kowitikakilepa eya wane kowitikoane uku-ye. Wene mekanali yotikilepa akole-kama toma promoto ta wane Akolali kowitikakala tuku. Nipa nekemo emo kumo peya wene tomotono, ina ina wa pine piko toa-kama wene takoano ta wane kini kowitikoane uku-ye. Ni edoa-mo.

10 Padele padele takoa enekilepa epetanele-mati toatekole i i wa kime takoa enemotoane ni uku. Nipa Keraisu wakapea noatekoya nepia mekete toatiki toapa edikoa poane wene piama ni ete-kitame akoa agale oatikile toamoa tomotoane uku.

11 Yomo pade kū wedoa tumotoa lati lati tou toa Yesu Keraisuyo auapea yopikale ele kule kiyo akenelekama tomotoaneka uku. Nitikoli enekete ete-kitamepa Akolaline peku noa tadeki wa one kei piai tomotoane ni uku-ye.

Polo Keraisu Patu Kautakoa Kakome Tanemo

12 Anu oya-lawe kiwi eya waneka wene takakene ukuno yakamene. Nopa poo yamu pitikaneya mekulu tokome Keraisunomo oa pupitikatenanya.

13 Nipa i ta yopiko agono poyo ali-kitameka ete yene peyameka no Keraisunole takama pokouke po yamu pitikaneya meku wa wene tananya meki.

14 Nika po kakaneya poo yamu pitikuke tone oya-mikiti kainya matiyame ekete Poloyo piti moamokona toa kimeka Akolaline agale oadete piti moameneya meato wa Ali Muno patu kautakoa kakete onekemo atiki toa oa aua yakete tiki.

15 Keraisunomo oa aua yakilepa pade-kitame no Polo einagome toko toanepa moane patukada wa no-pala tepene poane wene pimotoake tekete tiki. Nitikilia pade-kitame epene wene pianeya mekete tekete oa aua yakete tiki.

16 O yename onekemo oa aua yakilepa noanume Keraisunomo i i wane

one kei piane omotoa tokome Ako-laliyo po yapu moa kakaneya tadeko wa nooke wene meko mekete tiki.

¹⁷ E yename nitamekete Keraisunomœdia tagatapeneyea meoi.
paya wene pia oa aua yakilepa no po yapu pitikene ke enekakolo wene keda taneya memotoa tekete tiki. Nipa kiwi ako ali meou wa wene pia tekete tiki.

¹⁸ Eni yename nitoa kamotoane uku. Ni edoa-mo. Keraisunomo paya wene pia oa aua yaketeka epene wene pia oa aua yaketeka onekemo ta piko peyake oa pupitikama yakete tiki wane wediane mekena uku.

Eni uku toane pa wediane mema pou.

¹⁹ No po yapu pitikuyake anu oyalawé kime anu kowitikakete tiki. Yesu Keraisuno Epetane Yominiyoka no weye ahoa yopia meko. Nipa ke enekakolo mekuluka Akolaliyo kini kowitikakimo yatekome no oto toa moademe toko wane wene tuku.

²⁰ Eya toadiya wane wediane meane nepiane meku-ye. Papete tokounakale opika onekele pada pale takamekene onekemo akamene piti moamekene atiki toane oane auane yawou. Nipa tuadekoluka tuameadekoluka Keraisu-pala lipuane mekene tokouleke ete-kitame one kei pimotadiyano wene piane tou.

²¹ Itonoke mekenepa Keraisu patu-kama kautakoane meku. Tuadekolupa nipa Akolaliyo no pewe wia kakilepa akole-kama too wane tuou.

²² No tigini kakeneya itonoke pa meamedekolupa nipa yomo pade kū tukome toko toane one pupu wedoane-kama takamoane pou. Ae, one mekota tuane puku patu, onekele pa takamoane puku patu. Agopa tokolo meku-ye.

²³ Itono ete pimotoane Keraisupala mekene meadene tuane poadiyano wene pikuyake

²⁴ kinikile takadene itonoke pa meamedeku.

²⁵ Nitamedekuno, kime Keraisunole wedianeya mea takama yamotoane tekene kipala pa opiane meouno wene tekene uku-ye.

²⁶ Eni uku toane kiwi mekoita wida wa wakapeane none mekolu tekete Keraisu Yesu-pala ke wa one kei pia

Keraisuno ali atoa mekete toatekoi toa i i wa olaukanele toma pamene. Nitikolipa wida none mekeneka padaka pone mekeneka eya odenemo-kama yakou. Anu oyalawé kime Keraisunole takakilepa poyo ali-kitame poi wedoa toa kawou toa poapeneyea kakete odene wene pianeyea mea tiki wa okimo yakou.

²⁸ Nipa kipala poi tēja meki-ktiti piti moameneyea atiki toa tamene. Nitima pokole enekete eya wa wene toi. Akolaliyo toa moo tokolo ni piti moamiki. Ae Akolaliyo kiwika wia atukatekolo toko wa oi.

²⁹ Akolali nitikagome kiwi takoa motikilepa Keraisuke wene tugoa mekete oneke toa tete momotoa tokome ni toko.

³⁰ Kiwi pakeke mekene poime keneya tete motokouna toane i takeka pa mokoane kaku. Enipa kime yatekete tiki. Enika eni tetepa kimeka Keraisunole takama pekete mokala tekete tikili ni uku-ye.

2

Keraisu Poti Wene Pianeya Mekome Tanemo

¹ Kipa Keraisu patu kautakoa kakete tekete wene weye akaneya mekete tiki. Ni Keraisu kiwike wene meko mekolu tokome mama motaneyea mekete tiki. Ni Epetane Yomini-pala odene wene pianeyea meki. Ni ete oto wa ela moa auapenali yotokete tiki.

² Nipa anu wene epeteko mekatiki kotuke kakoa eya-pala toma pamene. Yete pade ali atoake wene meko mea padele padele tou wa wene pia tikilepa odene wene-kama pia tamene wane uku.

³ Padele padele tikilepa i ago ku ago moane patukoane ako ago kawou wa wene pia toamoa mate agaleka wamoa tamene. Nitamene ya yete pade ali atoa ako kakene tetepo takoa

pinali nepa keku kakene tetepo takoa meamene.

⁴ Kinikileke-kama wene pitikamoa yete pade ali atoa-kitanele takamedeku wa wene pia tamene.

⁵ Keraisu Yesu itonoke epene wene pianoya mekome tane toa mema pamene.

⁶ Keraisu einago Akolaline yagono ago meaneyake Akolali-pala midi pianoya meou wa wene piyamokome eya taneya.

⁷ A tibuke mekome tane toa tewitikoa wakomema one weneme takoa wakeneya. Nitoapa yete pade ali atoa-kitanele takateka ago latiapa lene timini tono melepu eya kakeneya nekeneya.

⁸ Nipa toto ali yatenane yagono ago latitapeneya nokomema pa keku ago tetepo takoa eya taneya. One etename tamene wa okana toa litia tootapekomepa yomo lekaneyake tuou wa tuaneya.

⁹ Nitikale tokome Akolaliyo eya wa oa taneya. Ali atoa paduya paduya peya i ago neeke-kama lukoa memotoane tuku wa ako odene ibini akene ago latia kakaneya.

¹⁰ Nitaneyano, a tibukeka itonokeka itono kekuluka mekoi peya oneke wadini tukua mekete eya wa oa toi.

¹¹ Yesu Keraisu i ago nepa Ali Munago kakoya tadeko wa Atai Akolali kei piai toi.

Tagoi Keneya Pa Tokoa Kamene

¹² Anu kolotini yene kiwi mekoita wida namolo mekene okouna toa kime litia tokoinano, opi kipala opiane meamuku-peteka etene wedoa toma pamene. Nipa Akolaliyo kiwi toa moa togamotoapa onekele takama pato wa pitime tuaneya meou toa oneke nate wene pianoya mea toomoa pamene. Ni edoa-mo.

¹³ Akolali einagomepa kime one wene pikole too wa wene pia tomo-toa tikilepa kini tepene piko wene yopia mea toko.

¹⁴ Nitikono, padele padele tikilepa ko wamo aete oto wa neno wamo tamene.

¹⁵⁻¹⁶ Nitameneya poane peku noa etepea toma piki-kiti pakeke mekiyake e yenamepa kime poanele tiki wa kiwi kikoa akamomotono, Akolaline mana kono-mikitame toatiki toa kiyo akenele-kama tamene. Nitoapa e yene kini mea kawatiki peku i lawetekuno noa tamene wa lawetekilepa tagoi-kiti yomiyomu keneke kawou toa kakete pa takoa tamene. Yesu Keraisu wakapea nokalepa kime tamene wane okounakale edikoa litia tadekolipa nipa Keraisu nekelepa pata pale takameadeku wane anu wa kei piou.

¹⁷ Pine yene kini tigini Akola-like mea lodo you toa tekete ke enekakolo meketeka Keraisunole takama yakete tiki. Kini tigini wa lodo you toa tekete tiki toane noanuka anu kamatepa gerepi po ku ue keneya pekamotou toane eya tuku. Pade-kitame no witikilika oyake wimotou wane kipala odene wene pianoya meane wediane meku.

¹⁸ Nitikuno, ke wa wedikete wediatoane uku-ye.

Timosi Epaperodaisitake Akenemo

¹⁹ Ali Muno Yesuyo anu wene motokome ka yametekalepa nipa eya ago Timosi kiwike wete moane wetekou. Nipa einago no mekuta oto wakapea nokome kiwi wida mekete tiki ko onokome anu wene weye akanoono wene pikene tou.

²⁰ Timosi einagome kiwi wida edoa meki-pe wa mama moa meko. One keneya ago pade ita mekoya mena.

²¹ Ete yene peyame Yesu Keraisunolepa wedoa takama yawamekete kinikileke-kama wene piiikaneya mea tiki.

²² Timosi einagome Keraisunomo oa aua yakilepa no Polono mana ago tou toa nopala odene kata oa aua yakono, onepa dikane ago tadeko wa kime wene tekete tiki.

²³ I poo yapu yopikagome nopala wipitikome toatekale wene tekenepa Timosi ne poano pa wane kiwike wini moane wetekou.

²⁴ Ali Muno agoke wene tugoane mekene noka kiwi mekita wida wete nouno wene pikene uku-ye.

²⁵ Anu oya ago Epaperodaisi kiwike wida wakapea pa wane wetekamedeku. Einago Kerailsuno poyo ago kenye tokome onekemo nopala odenekaza oa aua yako. Kiwi lukukepa no auapemota oto wetekakoli nokanakagoke uku.

²⁶ Einago kiwike wene piitikaneya meko. Nika one yene taneya mekomopa kime yatekoiya tekete wene keda taneya mekete tiki wa kiwi mama moa meko.

²⁷ Einago tuademe pianeyake Akolaliyo ela motokome latekaka. Noka ela motokome ni toka. No wene keda mati takaya tokale nika toka.

²⁸ Nikepa einago kiwike wini wete moane wetekada wane wene piane muku-ye. One wida nokale enekete ke wa wedia memotoane tuku. Nika noanu ela teigoane meadene tuku.

²⁹ Einago wida nokale eneketepa tone oyago Ali Muno agono yatene ago i noko wa makutukoa moamene-ye. Dikane ali-kitipa ibini akene ali tetepo takoa nitikala tamene.

³⁰ Einagome Kerailsunole takama yakome oneke toane tuou wa tuademe toake lataka. Nipa kime no auapenamele toamokale tokome oneme auapenou wa tuamene piti moamokome kiwi luku nome auapenoka.

3

Poloyo One Namolo Tokanakale

Tewitikoa Wakenemo

¹ Anu oya-lawe kipala eya wane wipitikene uku. Ali Muno agoke wedia mema pamene. Kipala pegetoane okounakamo wa amene kote moamekene uku. Kiwi etepea pokaya tokolo ni ukuno, yakamene.

² Yo tane tue wane paya tetepo takoane uku yene titi toma yamene. Eni yenane poanele tekete eya wa olaukakete tiki. Mone pa yene Akolaline mana-mikiti latiadetepa kini

kepene teigamotoa tamene wa pata pale tekete toatikimo olaukakete tiki.

³ Nitimotoake Akolaliyo eni yene wakome totopa one wa kepene teigane yene tetepo takoa meko. Ni edoa-mo. Totome Akolalinele takoa one kowitoa tikilepa one Epetane Yomini awinome wene takako toa toko. Nipa ali yatene kepene teigilepa edeya weike toamoono, tokamota wa Kerailsu-pala lipua mekete ke wa wedia meko.

⁴ Panagome-kiti Akolaline mati latiadene dikaku dikaku wa pinali one wa kei pikalepa einagome toko toane moane patukakene eya wane ukuno yakamene.

⁵ Nopa Isereleke tawane nuku ago. Iserelene mana Bedamineyo tagaane yatene Bedamine ti pitiku. Nitane ago nopa etene Iberu ago meku. No opitikaneyake ta pataka ketepo kakoa (8) ponokale agetaiyo anu kepene teigamotoka. Nitaneyake wetini ago kakene Yu yenane totono litikilepa Parisi yatene lono pekene tokou.

⁶ Nitikenepa no Yu yatenane totono wedoane toma yakilepa Yesuno yatene ali atoa tete mema yakene tokou. Ni Moseseyo tamene wa akenele litikilepa odeneleka katekamoane tokou.

⁷ Anu papete mekene tokounakalepa kamole tane tetepo takoane mekounake opi Kerailsuke lukoane mekenepa einakale pata pale tane tetepo takoane waku.

⁸ Nipa anu eina tokounakaleke Akolaliyo no kei pioono wene pikounake opi anu Ali Muno Kerailsu Yesu wene tootapeane meadene enika enile peyapa pale tane tetepo takoane waku. Nitoanepa Kerailsu-pala lipuane meou wane enika enile tokouya peya doo kogopene tetepo takoane wakene waku.

⁹ Akolaliyo no Kerailsu-pala moa lipukamotoane ni tuku. Nitikuno, Mosesene totono patu kautakoane kawamekene Kerailsuke-kama wene tugoane mekulu tokome no poanele toamene ago tetepo takoa moa

lipukako. Nipa Keraisuke wene tuga meki peyapa poanele toamene yene tetepo takoa meko toa eni toko.

¹⁰ Keraisu einago wene tootapeane meadene uku. Ni one tuaneya pikata kamo pokome tane tele patu kautakoane meadene uku. Ni one tete mokoa kakene toanepa one-pala odenekata tuou toane tekene one-pala odene wene pianemekene tete noma poadene uku.

¹¹ Nipa no tukoluka Akolaliyo moa kamotokoo tokolo nepikene onekate wene piane meku.

Pote Wipitia Meatekota

Teyapea Pitimoa Poatekomo

¹² Ina ukuna toane epetekoane meateku kotuke kakoane wete meane togamukuyake Keraisuyo nopa one wa takoa motokome tamene wa yametekale toane togatapeou wane pa toma yaku-ye.

¹³ Anu oya-lawe eni epetekoane meane togateku toane wete meane togamukuno wene pikuyake eya tuku. Ali-kiti teyapea moa patukanali yotokete teyapea-kama pote mukiti lono pekoa enamou toane tekene Akolalinele pegetoane takakoule-kitike wene piitikameneya meane one naniko takatekule timini muno piane kutupeane wedoane takama puku.

¹⁴ Nipa Akolaliyo Keraisu Yesuke tokome no kei pia yameatekoya monoano noo wa kayo okolo atibuke mopadenepa pone wipitatemekuta lene wikaneya teyapemakama puku.

¹⁵ Keraisunole wedoa wene toa takaki-kiti kime ina uku toa litikilepa nopala odene wene pianeya mea tomotoane uku. Nitamekete pade wene pianeya meadekolipa Akolaliyo i i wa mane oa moa wene taka taka too.

¹⁶ Nitatekoyake enile toateko totono namolo litia toma nokoona toa pa litia toomoa pato. Pegene kakoa tewitikoa wawamato.

¹⁷ Anu oya-lawe Akolalinele takama poatekoi adeka piane toma

yakounakale litia toomoa pamene. Totome toma yakoona toa litia tiki-kiti kini tikileka litia tamene.

¹⁸ Kipala lugutukoane okounakamo opi komo oane mekene wa lokoane ukuno, yakamene. Ali kainya matiyame Keraisu yomo lekaneyake tuanemo pamo tetepo takoa waki. Nipa onepala poi teia mekete tiki.

¹⁹ Akolaliyo e yene wia atukoo. Kini lene tepe eyame tamene wa oka toa-kama litia tootapekilepa Akola-like wene piitikameneya mea tiki. Eko ali atoa ya takanele eni toake kini wa kei pia kaki. Nipa pa itonolekama wene piitikaneya mea tiki.

²⁰ Totome pade nitamoko. Totopa a tibuke pote meateko yeneno, nitamato wa ali atoa toa motoko ago Ali Muno Keraisu Yesu aida kawa wakapea nomotoa nepia wedia meko.

²¹ Einago wakapea nokomepa tone pa tigini moa weneya tigini latikakala too. Nipa one pa tootapeneya kako toa eni moa kakakilepa padaya padaya peya onekakama lukoa memotoa toko teleme too.

4

¹ Nitoono, anu oya-lawe kipala ina ukuna toa Ali Muno patu poapeneya kautakoa kamene. Kipa anu kolotini yene enadiya wane kiwike kolotine yakene uku. Nipa Akolaliyo no kei pikome sile meou toa i yene neke wa kiwi no meteka tokolo uku.

Poloyo Wipitikome Mane Mane Akenemo

² Anu oya atoata Yuodiya Sidikita Ali Muno-pala lipua mekete odene weneta piitakutukoa meamene wane kita kowitoane uku.

³ Anu oya nepa no-pala tauta toa yakona teke wini atoata auapeamene. Kitame eya tokoileke nitamene. Eya ago Kelemene ete oya ali-kiti totome Yesunomo oa aua yakooka einatoatame toto-pala opia yawa auapekala tokoi. Ete oya ali-kiti wane ukupa Akolaliyo mea kawatiki yene i i wa one bokuke

wia mekakilepa kini ibinika wia mekapiane ali-kitike uku.

⁴ Ali Munoke wedianeya-kama meamene. Enipa wa lokoane uku. Wedianeya-kama meamene.

⁵ Ali atoa peyame enemotono, poti uutukoa yamene. Ali Muno wakapea noateko tigotokolo ni uku.

⁶ Tepene mama moameamene. Nipa ke enekakale mea ni kinikiya pade toamokalepa Akolali yakoa kowitamene. Ke wa yakoa kowitamene.

⁷ Nitikolipa kini kowitikoimo yakoa tokome tepe kolotini kilikoa pikoo. Nipa Keraisu Yesu-pala lipua mekete tepe kolotini kilikoa pianeya memotoa yopimoa poo. Akolaliyo edikakolepa i wa totome wene toa amelete tokoya mena.

⁸ Anu oya-lawe kipala i wipitiane ukule-kitike wene piitikaneya meamene. Pademo pademo niminimo ni padele padele kei piatikile ni padele padele kiyo akenele ni padele padele wene moa koigamenele ni padele padele koniyole ni padele padele wene epetekanele enika enileke wene piitikaneya meamene. Nipa ele kule epetanele ni ele kule kei piatikile-kama wene taneya meamene.

⁹ Kiwi i i wane mane mane oane olaukakouna toa toomoa pamene. Nipa pademo pademo okoumo yakoa moa padele padele tokoule enoa moa tokoina toa pa litia toma pamene. Nitikolipa tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolali kipala odeneka meoo.

Pilipai Yename Kinikiya Pade Takoa Moa

Poloke Wetekakala Tanemo

¹⁰ Kime no namolo mama motekete tokoinakale opi wa tikike Ali Munopala ke wane kolotine meku. Pape te no mama motekete auapeou wa wene pikoinake auapeamele toamokale wakoinake opi wa tiki.

¹¹ Kipala eni ukupa no pa yawane pitiku wane wamuku. Padele padele witakoloka no wene togoitapeane yawane pitiku.

¹² Nipa padepete-kti ponopene ago meane wa padepete-kti kamo ago meane tuku. Nitane ago tekene noateku nee adekoa piko-peteka pa pitiku-peteka ke wane oane ni anukuya tubeya piko-peteka padeya deya toamokoloka ke wane tepe matakaketikoane yawane pitiku.

¹³ Padele padele witakoloka no weye akoa tele takako ago Keraisu patu kautakoane kakene ele kule peya adekoane tamele toko.

¹⁴ Nimo ukuyake ke enekakale mekou-pete kime no auapekoinake ke wane uku-ye.

¹⁵ Nipa Yesunomo titiane oma yakene kini wini Masedonia ta meemotekene ete ta-kitikeka oane auane pokouka kini losuke oboai tiki-kti kime odene no auapea kue moa wetekakala tokoina. Ete take yenane mena. Enipa nimini ukutu-pe.

¹⁶ Tesalonaika take pekene pa mekoluka nitikete kue eya moa wetekakala tokoina.

¹⁷ Nimo ukupa eya kuya memo-toane oikene mena. Nitamekene auapea no mekala tokoinakeya Akolaliyo kiwi kei pia nami witikakono wene pikene ni uku.

¹⁸ Eina kue eyapa Epaperodaisi neme no Polono aua potokamene wa kime keda takoa moa wetekakilepa anu wene moa tagataapea tokoina. Akolaliyo eniyapa oneke lodo yoa kalono takoa metane tetepo takoa wene epetaneyea meko.

¹⁹ Anu Akolaliyo kini weneka moa tagakomepa ke enekakale mea ni padeya-kti toameneya pa mea tokolipa kini moatekoya mekala too. Keraisu Yesu-pala lipua mekoli tokome nitoo.

²⁰ Toneketai Akolali onepa nitane agono, one kei-kama pima patoane uku. Ee nimini.

²¹ Anu i wetekaku pipia moa oi mootokoapa Keraisu Yesu-pala lipua meki peya wete meamene wa akamene-ye. Nopala odeneka meki-kitameka anu oya-lawe kiwi wete meamene-ye wa iki.

²² I Lome take Keraisu-pala lipua
meki peyame wete meamene-ye wa
kabunu koukoa iki. Ako odene to-
bou ago Sisa one pupu takoa meki
yenameka anu oya-lawe kiwi wete
meamene wa iki.

²³ Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo
kini yomini pewe wia yopimotoane
uku-ye.

Opa anu agale eni.

KOLOSI Poloyo Kolosi Yeneke Wia Wetekane Pipia

¹ Polo nopa Akolaliyo one wene toopikale tokome Keraisu Yesuno agale oane auane yamotoa moa kakaka Aposelo ago i mekene uku.

² Tone oya ago Timosi totamepa Kolosi take Akolaline ali atoa Keraisuke wene tuga meki-kiti tone oya-lawe kiwike i pipia wini wia wetekako-ye.

Toneketai Akolaliyo kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa tomotoane kini kowitikoane uku.

Poloyo Akolali-pala Ke Wa Kowitzanemo

³ Kini kowitikakete-kama tone Ali Munu agono etene Atai Akolali-pala ke wa okala toko.

⁴ Keraisu Yesuke wene tuga mea Akolaline yatene meki peyake wene mekoe tekete tikimo yatekooya tekete ni oko.

⁵ Widikakilepa kini mea kakete moatekoya-kitipa Akolaliyo a tibuke pikoa katekako wa kolotine nepia mekete ni tiki. One eni tokomo titia yatekilepa Akolaline niminimopa Keraisunomo yatekoi-pete einapete titia yatekoi.

⁶ Keraisunomo kiwi wini mekoika oa aua nekeneya yatekoimopa ta piko peyakeka pupitikama poko. Nitikolo yatekete eni take meki-kitame kinikinakale tewitikoa epeteko mema yakete tiki. Nipa anu oya-lawe kime einakamo titia yatekoi-pete laigoapa ipa Akolaliyo ali atoa pewe witikome tokomo tadeko wa kinikinakale tewitikoa epeteko mema yakete tiki toa tiki.

⁷ Einakamopa tone kolotini ago Epaperasiyo i i wa kiwi olaukaneya. Keraisunole toto-pala odene wene pia takama yako agoke uku. Tou wa okole-kama tokala toko. Einagopa toto luku wida nome mekome Keraisunomo olaukaneya.

⁸ Einago oto nokome kiwi ko eya wa oka. Epetane Yomini kiwike awinaneya tokome yete pade ali atoake wene mekoe mekete tiki wa oka.

⁹ Nikepa kiwi mekete tokoimo titikene yatekou-pete laigoane kini kowitikoane-kala meku. Eya wane oane kowitikakala tuku. Akolali neke wene pikole adekake kakoa wene tootapemotoapa Epetane Yomini e yene kiwike awia tagatapekome i i wa wene takamotonon ta wane kini kowitikaku-ye.

¹⁰ Nipa Ali Munagono wene moteketepa one wene epetekatiki toa ele kule epetanele-kama toomoa pomotoane ni uku. Epetane kū tuou toa ele kule epetanele-kama toa ni Akolali mekome tokole i i wa ate toa wene tomotoane tekene Akolali-pala eya wane kowitikaku.

¹¹ E yene kiwi neke tele patu kautakoa kamotono, a tibuke pā tootapeneya meke telekole toko peku lawetoano ta. Ele kuleme ke enekakale meake nekele poti wene pia takoa togakete wedia memotono, nitamene wane kini kowitikoane uku.

¹² Kiniketai Akolali-pala ke wa omotoane uku. One wa takoa motane yename one a tibuke pā takalogakota moatikiyapa kimeka moamele toko wa one mana kono-mikiti moa latikakano, ke wa amene wane ukuy-ye.

¹³ Totopa Setanuke lukoa mekete yomiyomu keneke yakooka toa mootokoapa one kolotini ago Keraisuyo talo toko take moa kakaka.

¹⁴ Keraisu einagome tokake toto eni toa motikilepa tone poanele tokooke po letu mekakana keemu tokome toka.

Akolaline Yagono Ago Keraisuke Akenemo

¹⁵ Akolali einagopa tone leneme enamele toamokoyake one yagono ago Keraisu Yesu ali latia toto mekota nekeneya. Akolaliyopa one latikanakeya-kiti peya i agoke-kama lukoa memotoane tuku wa Keraisu einagopa one namolo opiane

mana tetepo takoa ako odene tobou meateka ago latia kakanuya.

¹⁶ Akolaliyo eya kuya peya latiou wa wene kibutukapikana toa Keraisu-palapa kelepitikoa latianuya. Nipa tibukeka itonokeka tone leneme enamokoya-kiti ni tone leneme enekoya-kiti ni tibu talo toa meki edelo ali-kiti ni kiwike lokoa tobou meki-kiti enika eni peyame onekele takamota Keraisuyo-kama latikala tanuya.

¹⁷ Eya kuya peya wete latiameneyake onepa pa mea kama nekenuya. Eniya peya pia kawa toateko toa pia kawa tomotoa oneme yopimoa noko.

¹⁸ Akolaline ali atoa totopa one tigini. Onepa tone tobou wane. Mea kama pikilepa one patu-kama kautakoa kakete toko. Akolaliyo tuane yene moa kamotokakilepa einago namolo takoa moa kamotokanuya. Ako odene tobou meateka ago memotoa nitanya.

¹⁹ Ni agopa Akolaliyo one kotukekama memotada wa one peku lawetetapeneya.

²⁰ Nitapa a tibukeka itonokeka meki peya one-pala odene wene pianuya memotoa eya tanuya. Mana Keraisu lekane yomoke tuaneyaka kaka kamate ponokale tokome poi piato wa teigoa wakenuya.

²¹ Papete kipa poanele toma yakoia tekete Akolali-pala wene poaneyea mekete ete pilia wakenuya.

²² Opa mana Keraisu yomo lekaneyake wia dekakoli tukale tokome Akolaliyo kiwi oya kakoa meko. Nipa kime eya toa memotoa tokome tanuya. Onekele-kama takoo wa one leneke poane wene takoa koikatapeneya mekete padeya namike akoa agale oatekale toamomoa tokome tanuya.

²³ Edikoa meadetepa Keraisuke wedoa wene tuga mea one patu kautakoa kakete poapeneya kamene. Nipa onekemo oa metane toa taateko toatekale nepia mekoina toa nepia mema pamene. Onekemo

wane ukupa ta pikoye peyake oa pupitikanemoke uku. Einakamo oa aua yamene wa Akolaliyo Polo noka takoa moa kakaka tokolo uku.

Akolaliyo Polo Takoa Moa Kakanemo

²⁴ Opi tete mokoane kakilepa kiwike toane motukuno, ke wane wediane meku. Nipa Keraisuyo one yatene ali atoa totopa one tigini wa tetepo takakome kiwike tuku wa tete pegetoa moma yakene toane moma pone togou wane tete moma yaku.

²⁵ One yatene meki-kiti kiwi auapemotoa tokome Akolaliyo noka takoa moa kakaka. Nipa onekemo pine ina ina wa toaweane akatapemotoa ni toka.

²⁶ Papete mali ponoka toa-kama itonoke pitikoi peya-pala one eni taateko toatekamopa kaukaoa mema nekeneyake opa one wa takoa motane yene peetapea oko.

²⁷ Keraisu kini tepene nome mekomo kamo takou toa eni peetapea ikilepa e ku pa yatene-kitika one take pa tootapeneya mea kamotoa taateko tokomo eni okome toko.

²⁸ Nitikono, Keraisu einago kokama totome oma yako. Nipa Akolaliyo wene takako toa ali atoa peya mane mane oa olauko tikilepa Keraisu patu kautakoa kakete epeteko meatiki kotuke kakoa meemoa pomotoa tokome toko.

²⁹ Nitimotou wane pupuke-kama pebetekanuya wili toane kakilepa Keraisuno tele patu kautakoane kakene tuku.

2

¹ Kipala imo ikilepa kiwika Leodisia take meki-kitika anu lene timini enamene ya meki-kitika mama mati motekene tekene kiwi peyanele wedoane takaku pekene tukumo wene tomotoane uku.

² Kini wene weye akanuya mea odene wene pianuya meato wa wene mekanali yoa tomotadiyano wene pikene ni uku. Edikoa mekolipa Akolaliyo kiwi kamo takataapeou toa eya too. One papete wene toopianemo

kauko a mema nekene toa taateko a tane agopa Kerais u tadeko wa kime wene footapemotoa too.

³ Etenane peku nootapeane agoke uku. Akolali wene muno meaneya mea pademo pademota wene taneya mea toko toa i i wa oneme-kama tqawea okoya. Nipa potipiane kamoya-kiti yawa meou toa tokolo uku.

⁴ Panagome agale muno pewe kakoa i i wa kiwi oa yotokakaya tokolo ni uku.

⁵ Ta padeka mati mekenike kiwi pakeke none menou toane mekenike enekulu kipa odene wene pianeya mea Keraisuke wedoa wene tugoa mea tikile enoane tekene wediane meku.

Kerais u Patu Kautakoa Kama Pamene

⁶ Kerais u Yesupa kini Ali Muno wa pegetoa lukoa mekete tokoina toa one patu kautakoa kama pamene.

⁷ Yomo pade pema itonoke epetekoa witakome teke yukuka yekeikata wetekou toa eya toma pamene. Kiwi olaukanele tekete Kerais u patu poapeney a kautakoa kakete onekele wedoa takama yamene. Akolali-pala ke wa-kala oa nitamene.

⁸ Pade ali-kitamepa kini kauamikitame emokumo pamo olaukama nekenele litia tato wa pa itono peku lawetoa kiwi oa yotokakayano, wedoa meamene. Dikane yene Kerais uno agale patu kautakoa kawameney a nitoino, yakameamene.

⁹ Kerais u einago tono melepu kakeneya nikilepa etenane peku-kama nakene ago eni nekeney a.

¹⁰ A tibukeka itonokeka mea telekole toa yopiki peya oneke-kama lukoa meki. Kerais u einago-pala anu oya-lawe kiwi lipua mekili tokome Akolaliyo one eni nakene peku lawetoa tagatapeko.

¹¹ Nika kiwi mone pa yeneke Akolaliyo kepene teigane yene tetepo takoa one wa takoa motikilepa Kerais u einago-pala lipua mekike toko. Kini tepene witako poanele

Kerais u moa kogamu taneyake ni toko. Nipa pa alime pa tokoo kepene teigo a adeka pianeyake tokoya mena.

¹² One yene kime ue motikilepa Kerais u-pala odene deko a oloyo tane tetepo taneya mea tokoi. Nika Kerais u-pala odene deko a moa kamotokane tetepo taneya mea tokoi. Nipa Akolaliyo telekole toa moa kamotokamele toko wa oneke wene tugoa mekete nitikoi. Kerais u tuaneya pikale moa kamotokane agoke uku.

¹³ Papete kepene teigamene pa yene kini namolo poane wene litikete Akolali line totono tetekaku pekete tokoli Akolaliyo tuane yene tetepo takoa wakeney a. Nitane yake opa mea kama poati wa Kerais u-pala lipukoa mekaney a. Nipa tone tokoo poaneleke po letu mekakana keemu tokome taneya.

¹⁴ Nipa Moseseyo yametane totono tetekaku pekete tokooke po letu pima nokana toa kibu moo tokake Akolaliyo eni letu keemu taneya. Eni totonopa yomo lekaneyake wia dekou toa kateko a wakome taneya.

¹⁵ Nitaoapa a tibuke Setanuno peku noa telekole toa meki-yene-pala eya taneya. Poi tobou agome-kiti ali atoane lene yoto kakome po kakoa lia aua pou toa eni yene moa kawikat-apeney a. Kerais u yomo lekaneyake tukale tokome taneya.

¹⁶ Nitane yano, pade ali-kitame ue nee eya padeya kekaney a latikoa ni malikeka tokene kabepo kaka-peteka ko mea pupu toamoko-peteka kini losule toko toa mone pa yene kime litia toamiki wa kikoa akakolipa yakoa toameamene.

¹⁷ Enika eni losule tikilepa Akolaliyo nani taateko a toatekale pa tekei toa adeka pima nekene toa tiki. Kerais u wete nome taateko a taneyake tiki.

¹⁸ Dikaki yene kini wa lede keku meane ali-kiti tetepo takakete edelo yenanele takama yato wa kiwi oa yotokakayano, yakameamene. Nipa

pulete ele kule enekou agome ukuno, yakoa tamene wa mate agale ou toa ikilepa pa itono peku noa tekete iki.

¹⁹ Nilepa tone tobou kakago Keraisu-pala moa lipukaneyake wawa etepea yakete tiki. One tigini kakaku wa Akolaliyo toto katea pitakaya wa Keraisu oneke-kama dekamoa lipukoai toko ago eni pilia wakete tiki.

²⁰ Kipa Keraisu-pala odeneka yomo lekaneyake wia dekaneya kawa tuou toa pegetoa nakoina itono pekupa wakoinake edoa wa naki-pe.

²¹ Nipa iya pikoa kawamoia eya noamoa padeya mitikamoia tamene wa papete olaukanelepa edoa wa litia toadete-pe.

²² Enika eni pia kawamatekoya-ki kekoa wakilepa ali-kitame kini weneme wene kibututukoa olaukanele litia tiki. Enika eni ue nee eya nootokoapa wa pade oyake moa namele toamokoyano, enika eniyamepa kini wene edoa moa koigoo-pe.

²³ E yenamepa kini losule wedoa toa ni nate wene pianeya mea ni kini tigini wa tete meou toa eya kuya wawa noamoa tiki. Nipa wene muno meane yename olaukanele tuku wa tekete tiki. Padele poanele-ki kini weneke wa witakoa kibutua toamoo wa wene pia tikiyake pata pale tekete tiki.

3

Keraisu-pala Lipua Mekete Toatekomo

¹ Kipa Keraisu-pala odeneka moa kamotokane tetepo taneya meki. A tibukepa Akolaline nimini yono kounoke Keraisu tobou ago mea kakono, aida meane kawateku peku noada wa wene pianeya meamene.

² A tibuke mea kakete toatikilekakama wene piitikaneya meamene. Pa itonoleke wene piitikaneya meameamene.

³ Kipa Keraisu-pala odeneka tuane tetepo taneya meki. Tuane alime-ki itonolepa edoa wa tomotoa-pe. Opi Keraisu Akolali mekota mekome one

yono tatonoke meati wa kiwi potipia yopikoa kako.

⁴ Kiwi mea kakako ago Keraisuwakapea nokale kipa onepala odeneka kakete one kaka toa pa teleta takatapeneya kawei.

Namolole Tewitikoa Wenele Toma Pamene

⁵ Kipa Keraisu meko toa meoino, pa itonole eya toadiya wa wene pikile tewitikoa wāmene. Atoa liou abele tou enika eni poanele ele kule toane potokou ni eya kuya ako-kama mou wa wene pia toameamene. Eya kuya ako-kama mou wa itonya-ki to-bou kakakilepa Akolali odene tobou kakamele tokoyake tiki.

⁶ Ali atoame enika enile toma yakili enekome Akolaliyo kibu mou wa kōtimi yoa meko.

⁷ Papete kimeka enika enile toadiya wa wene pia mea etepea tuku pekete tokoi.

⁸ Opi pade kinikinakale tewitikoa waketepa eya-ki toameamene. Kōtimi yoa ali atoa-pala bu oa lene pia eko pade ali atoa-pala ahoa agale oa tiyo moa toameamene.

⁹⁻¹⁰ Ete oto wa kapene agale wameamene wane uku. Kini namolole poanele toma yakoinakalepa namolo mamina takoa wawa eina luku weneya mamina moa kawou toa poane wene wawa epetane wene pianeya yakili tekene ni uku. Widikoa memotoa toko ago Akolali kotu kakoa meadete poti toma peketepa one wene tootapeneya meoi.

¹¹ Nitino, Akolaliyo pa yatene agoka Yu yatene agoka takoa en-amoa ni kepene teigamene yateneka kepene teigane yateneka takoa en-amoa toko. E ku pa yateneka kueme topo toa moa egetane yeneka ta pine yeneka takoa enamoko. Ako odene kako Keraisu toto peyake awinaneya mekono, Akolaliyo toto peya odene yatene tetepo takoapa Keraisuno yatene wa oko.

¹² Akolaliyo onekele takamotoa kipa one kolotine yene wa takoa motaneyano, eya toma pamene.

Yete pade ali atoa mama moa aua-peamene. Ni nate wene pianeya mea uutukoa poti yawa tamene.

¹³ Nipa kiwi padamedo poanele tokalepa poanele ete topo takamekete eina poanele tokake po letu mekakoina keetapea wawa ete oto wa mama moamene. Nipa Ali Munoyo kini poanele-kala tokoike po letu pima nokana kemu toa wakene toa tamene.

¹⁴ Nitaoapa eya tobou kakoa tamene. Ete oto wa wene mekanali yoma pamene. Nile teketepe epetekoa meatiki toa odene wene-kama pianeya meoi.

¹⁵ Keraisuyo one peku lawetekome yametekana toa wene odene pianeya mea tepe kolotini kilikoa pimota meamene. Akolaliyo kipa one wa takoa kayo oa motikilepa edikoa meemoa pomotoa tokome taneya. Nipa odene ago Keraisu-pala-kama moa lipukoa odene tigini tetepo takoa taneyano, ke wa okala tamene.

¹⁶ Kamoya-kiti mou toa Keraisunomo kama yakoa moamene. Akolaliyo wene takako toa ete oto wa olaukoa mane mane oa tamene. Nitao eya kuya lo agaleka Same agaleka ikilepa kini tepene meaneya yawa Akolali-pala ke wa oa tamene.

¹⁷ Ele kule toa emo kumo oa tikikaka Ali Muno Yesuno ibini-kama wedekoa one patu kautakoa kakete tamene. Nitiketepa Atai Akolali-pala ke wa okala tamene.

Keraisuno Ali Atoa Mekete Toat-ikimo

¹⁸ Atoa yatene kinikaneke poti lukoa meamene. Ali Munoke wene tuga meketepa edikoa meamedikili ni uku.

¹⁹ Ali yatene kinikatuke wene mekoia mema pamene. Tete eya meameamene.

²⁰ Mati-kiti kiniketai kinikuatame okoi toa-kama litia tamene. Nile tadekolipa Ali Munagono wene epetekatekoile tekete toi.

²¹ Etene yatene kini mana kono-mikiti timini natekatikile toameamene. Kini wene keda taneya mea etepea pokaya tokolo ni uku.

²² Kueme topo toa moa egetane ali atoa kini pine yename okoi toa-kama tamene. Pinago kakakoane no wa kei pimotoane tekene onekele wedoane takatekuyake opi kote aumoane tuku wa pale toameamene. Nitameneya Ali Munagoke poti wene piitikaneya mea kinikile wedoa takamene.

²³ Nipa pupu pinagonole takaketeka ipa Ali Munagonole takou toane tuku wa wedoa takakala tamene.

²⁴ Nipa kime edikakolopa Ali Munagome topo takakome one mana kono-mikiti latikakome kini moatekoya kotuke kakoa meoo wa wene taneya mea tamene. Ali Muno Keraisunole takama yakiya.

²⁵ Poanele tiki yene-pala Akolaliyo topo takoa kibu moademe toko. Nipa eni yene peya midi pikoapa kini tane toa nami wia kibu mokala too.

4

¹ Ta pine yene kini kueme topo toa moa egetane yene talo tekete toatiki toa epetekoa talo tamene. Nipa kiwi talo toko agopa a tibuke meko wa wene tekete tamene.

Poloyo Wipitikome Mane Mane Akenemo

² Akolali-pala kowitikala tamene. Nipa kote au moameneya kowitiketepa one-pala ke wa oa kowitzamene.

³ Toneka kowitikamene-ye. Akolaliyo ile tou wa papete wene toopia kaukua mema nekenele Keraisuyo taatekoia taneya. One eni tanemo totome i i wa oma yakookepa po yapu po kakaneya pitikuno, onekemo toawea akateko ka yamea ta wa tone kowitikamene.

⁴ Nipa no einagome einakamo kelyeo toawea akateka toa omotonu ta wa anu kowitikamene-ye.

⁵ Keraisunomo yakoa moamene yene pakeke meketepa wene munoo meaneya meamene. Keraisunomo oatikika-kama onekemo i i wa toawea okala tamene.

⁶ Dikane yene-pala ko ikilepa kini wene kakoa epenemo-kama oa tamene. Nitiketepa e yene-pala

agale topo takoa auapeatiki toa wene kibututukoa mea okala tamene.

Poloyo Wipitikome Akenemo

⁷ Eya ago Tikikasi wida nokome anu toma yaku ko peya akanoo. Einago tone nimini oya agome Ali Muno agonole toto-pala odene ka takama yakomepa wedoa-kama takako.

⁸ Nitane ago kiwi mekita wida wetekakilepa toto mea tokomo wene takoa ni kini wene weye ako a tomo-toane tekene tuku.

⁹ Einago Tikisasi-pala eya ago Onisimasi neka opia pamene wane wetekaku-ye. Einagopa kiwi Kolosi yatene ago toto oya kakoa wene meko meko ago oneme tou wa okole-kama toko. Einagota kiwi mekita wida nekete i Lome take tanemo-kama akataapeoi.

¹⁰ Eya agota no-pala odene ka po yaru pitiko ago Arisakasi ni Banabasine pewenago Make einagotamepa kiwi epeteko meamene wa iki-ye. Make einago wida nokalepa makutukoa moamene. One pala tamene wane papete oane wetekakounakamo kime wete yatekete tokoi.

¹¹ Ni Yesu one pade ibini Yasasi einagomeka kiwi epeteko meamene wa oko-ye. Akolaliyo ali atoa talo toa mekomo i Lome take mekene oane meku-mene eni Yu ali-menamne odene no mape moa meki. Nitoa auapekete anu wene weye ako a meki. Ete Yu yename Yesuno agale yakoa moake no auapeamiki.

¹² Kiwi Kolosi yatene ago pade Eparasiyoka kiwi epeteko meamene waoko-ye. Einago Keraisu Yesunole takama yako agome ete pia oto pia eya wa kini kowitikako. Akolali neke wene pikole toa meatiki toa toa togamotonu ne patu kautakoa poapeneyea kakete nitimotonu ta wa kini kowitikakala toko-ye.

¹³ Nitoa kiwi Kolosi yene auapeou wa wedoa kowitikoa kakilepa eya tatake Leodisia Irapolise tatake meki-kitaneka kowitikako-ye. Enipa etene nimini uku.

¹⁴ Eya agota tone kolotini ago dokosa ago Luke Dimasita kitameka kiwi epeteko meamene wa iki-ye.

¹⁵ Tone oya-lawe Leodisia take meki-kiti-pala epeteko meamene wa akamene. Eya atoa Nimepa one-palaka one yaru keneke losu toa koukoai tiki ali atoa-palaka epeteko meamene wa akamene-ye.

¹⁶ I wiane wetekaku pipiapa Yesuno ali atoame yakamotonu, oi motokamene-ye. Nitoa oi mootokoapa Leodisia take meki-kitameka yakamotonu, eni take moa wetekamene. Ni Leodisia take wetekaku pipiapa Kolosi yene kime oia moa oi moamene.

¹⁷ Eya ago Akipaisi-pala eya wa akamene-ye. Nepa Ali Muno agome oyametekana toa onekele takoa togamene wa akamene.

¹⁸ No Poloyopa kiwi wete meamene wane wipitiane ukumopa noanu yoname i witiku-ye. No po kakaneya po yaru pitiku wa wene taneya meamene. Akolaliyo kiwi pewe wia kamotoane kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

1 TESALONAIKA

Poloyo Tesalonaika

Yeneke Namolo Takoa Wia Wetekane Pipia

¹ Polo nopa i mekene uku. Sailasi tota Timosi toa i pipia wia mekakilepa Tesalonaika take Atai Akolali Ali Muno Keraisu Yesuta-pala lipua meki-kiti kini pipia wia mekako-ye.

Akolaliyo kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa tomotoane kini kowitikoane uku-ye.

Tesalonaika Yene Yesuke Wene Tuganemo

² Kiwi peyake Akolali-pala ke wa oa kini ibinika i ali i atoa wa oa kini kowitikakala toko.

³ Nika tone Atai Akolaline lenike meketepa kini eya tekete tikile wene kibutua meko. Keraisuke wene tuga meketepa onekele wedoa takama yawa ni yete pade ali atoake wene meko meketepa mama moa auapea ni tone Ali Muno Yesu Keraisuyo wipitikome toatekole nepia meato wa ke enekakolo meketepa wedianeya nepia-kala meketepa tiki.

⁴ Anu oya-lawe Akolaliyo kiwike wene meko mekome kipa one kolotini yene wa takoa motaneyano wene tekete oko.

⁵ Keraisunomo kiwi mekoika wida oa aua neketepa tone wene kibutua oko agale wamokoona. Epetane Yominine tele patu kautakoa kakete ikilepa totome niminimo-kama oko wa wene tekete oa metekoona. Kiwi pakeke nitoa meketepa kiwi auapea tokoonakale kime wene taneya meketepa tiki.

⁶ Kiwi pakeke toma yakoole enekete kimeka litia tato wa Ali Muno ago tone tokoole kotukoa tokoina. Nitoapa ke-kala enekakale meketepa Keraisunomo yako mo-
tokoina. Nipa Epetane Yominiyo wedikakale ke wa yako mo-
tokoina.

⁷ Nitikolipa Keraisuno yatene Masedonia Geriki tata ludu pitikoi peyame kini wini Tesalonaika tokoinakale adeka moa tokala tokoi.

⁸ Ali Muno agonomo wida mo wia kakoimopa talia koume ta kau-tameou toa Masedonia Geriki tata ludu oa pupitikatapeney. Kini Akolalike wene tuga meketepa tikimoka ta piko peyake oa pupitikatapeney. Nitaneyano, kinikimopa totome oateko toa mena. Ta piko peyak pitiki yatene ali atoame wete yakatapekete tekete i i wa kiwi Tesalonaika yename tokoi ko okala tekete tiki.

⁹ Nipa toto makutukoa motekete tokoi ko ikilepa eya wa ikiya. Tesalonaika yename nimini mea kama pokonago Akolali onekele takama pato wa kini yoname latia kowitikoinakeya-kiti wakete onekele-kama takama yakete tiki.

¹⁰ Ni one mana Yesu a tibu mea wakapea nomotoa nepia meketepa tiki wa ta piko peyak pitiki yatene ali atoame kiwi ko okala tekete tiki. Kini nepikoa meki ago Yesu einagopa tuaneya pikale Akolaliyo moa kamotokaneya. Wa naniko Akolaliyo poanele tokoi ali atoa kibu motokalepa toto toa moo.

2

Polo Tesalonaika Take Mekome Tanemo

¹ Anu oya-lawepa toto kini Tesalonaika take wida ugu note meketepa Akolalinele pata pale takamokoona. Enipa nimini ukutu-pe.

² Nipa Pilipai take pote mekolo eni yenameto toto paya tetepo takoa wakete tete metekoiyake tone Akolaline tele patu kautakoa kakete onekemo Tesalonaika takeka wida toawea opato wa atiki toa onokoona. Padeka-kitame yakamato wa toto oa ketekakoiyake wida note toawea onokoona.

³ Opika onekemo yakoa moamene wa totome olaukakilepa pademo koiganemo olaukakoya mena. Nipa atoa lia enile toa enato, i yene oa yotokoa enato wa tolopi toamoko.

4 Nitamekete eya toko. I yene totome onekemo oiake akamele toko wa Akolaliyo takoa moa kakaka tokolo i i wa toawea oko-ye. Nipa ali atoa wedikadete tekete nitato wa totome tokona mena. Tone tepene piko wene tetoa enoai toko ago Akolali wedikadete ni toko.

5 Kiwi pakeke mekete taba po pitikoa wamokoona. Enipa nimini ukutu-pe. Akolaline leneke kakene eya wane uku. Kinikiya lede moadete onekemo olaukato wa olaukakoona mena.

6 Ni yete pade ali atoameka anu oya-lawe kimeka toto kei pimota toa enamokoo.

7 Totopa Keraisuno Aposelo alimene tekete kinikiya keda takoa meati wa amelepa tokoyake nimo wamokoona. Kiwi pakeke wida meketepa niname-kiti one mati-kiti mama moa poti pikoa mekome toko toa tokoona.

8 Kiwike wene meko mekoo matiyame Keraisunomo oa meato wa oa metekilepa kiwi auapea mea tuadekolopa oyake tuoo wa tokoona. Kiwike wene meko mekoo matiyame nitikoona.

9 Kiwi pakeke wida mekete eya toa kakoonakale kime wene taneya mekete tiki. Akolalinemo oa meteketepa kini wene keda takaya tokale kue eya manoe wa oia moamokoona. Nitamekete tone moatekooya moadetepa ete pia oto pia tone yoname pupu toa mekoo.

10 Nitoapa Keraisuke wene tuga meane yene kiwi pakeke wida mekete poane wene takoa koikat-apeneyakiyo akenele-kama tokoona. Nitoa mekete padaya namike ete-kitame toto koiso akatekoile toamokoo. Enipa Akolaliyoka kimeka enekakoa toma yakoonamo uku.

11-12 Etename-kiti one mati-kiti mama motokome toko toa totome eyaka tokoona. Kini kini mekoi toa kini wene weye akoa eya wa mane oa moa toma yakoona. Akolaliyo one talo tuku take pa teleta tootapeneyea mea kawatiki peku lawetou wa

kiwi kayo oa motokono, one yatene meatiki toa meamene wa totome kiwi mama moa tokoona. Enipa nimini ukutu-pe.

13 Ni kime eya tokoinakaleke Akolali-pala ke wa-kama oko-ye. Akolaline agale totome oa metekolo yakatekoapa pa aline agale tetepo takamo ipa Akolaline agale tadeko wa moa lukakoina. One eni agalepa oneke wene tuga meki-kiti kime yakoa toma pamene wa laweteka pekuwe uku.

14 Yudea take Akolaline ali atoame Keraisu Yesu patu kautakoa kakete toma yakete tiki toa Tesalonaika yene kime kotukoa tekete tiki. Nipa ete Yu yename o Yu yene tete-kala metekiyake Yesunole pa takama yaki toapa wini takeka ete yename kiwika tete-kala metekiyake onekele wida pa takama yakete tiki.

15 Dikane Yu yenamepa Akolaline agale toawea akane ali-kiti papete wia tukoa Ali Muno Yesuka wia tukoa taneya. Totoka poe wa litia wetekakoi. Enipa Akolali timini nateko ete yene peya-pala poi teia mea tiki.

16 Nipa Akolaliyo mone pa yatene ali atoa toa motokaya tokolo Yesunomo toawea akateko ka keteka keteka toa kaki. Kini poanele nitoa toma-kala pote wipitikete poanele pinepa mete eya kapetekou toa eni tiki. Nitikili tokome Akolaliyo kiwi kibu mouno nepio wa yopikoa kako.

Poloyo Tesalonaika Yene Mekoika Wa

Ugu Poadiya Wa Wene Pianeya Meanemo

17 Anu oya-lawe kiwi wida memotoa tewitikoa i take pa tekei note mekolopa tone wenepa wida nekeneyake ikapa kepene pa mekoo. Nipa kini lene timini enadiya wa wene pianeya mekete wida noadete wili tokoa kakoo-ye.

18 Wida nou wa wene pianeya mekete ni tokoo. No Polo kiwi meki ta

wakapeane noadene wili tokala tokouyake Setanu einagome toto keteka keteka toa kaka.

¹⁹ Kini lene timini enadiya wa toto wedia mekilepa edoa tokotope. Tone Ali Muno Yesu wakapea nokalepa Tesalonaika yene kini wini epetekoa tokoinakale i i wa totome Yesu-pala mate agale ou toa toawea okolo yatekome toto kei pioo wa wedia meko.

²⁰Ee nimini, kini wini tokoinakaleke Akolaliyo toto kei pioo tokolo wene yapekolo meko-ye.

3

¹ Totome kiwi mama motokoo matiyame eya toatekoo oi pedoa pia tokoo. Sailasi tota Atena take kidenalita meoono,

² ne pa wa tone oyago Timosi wida moa wetekakoo. Timosi einagome Akolalinele takama yakome Keraisuke oa epetekane agale oa aua yako. Einago wini wetekakilepa kini wene weye ahoa Yesuke wedoa wene tuga mema pomotono, mane mane akapoano pa wa wetekakoo.

³ Wini take ete yename kipala poi teia mekoli kiwi odene agoka etepea pokaya tokale ni tokoo. Toto peya kekala enekakolo meamedeko wa kime wene tekete tiki.

⁴ Papete kiwi pakeke wida meketepa toto peyame tete mokoa kamedeko wa ete yename toto-pala poi teiatekoimo oa pikoonakale wida wete taateko tokome toko. Enipa nimini ukutu-pe.

⁵ Nikepa kiwi mama motokou matiyame Timosi-pala eya wane okou. Eni yene kipa kiwi likoa eneko ago Setanuyo likoa enekale etepea pokoi patu. Kiwi pakeke Akolalinele takakilepa ipe yolo enadene keneya pata pale tokou patuno, kini Yesuke wene tuga mekete tikile enekapa wane Timosi wini moane wetekakou-ye.

Timosiyo Tesalonaika Yene Ko Okome

Polono Wene Weye Akoa Tanemo

⁶ Opa Timosi kiwi mekoita wida tewitikoa oto wakapea nokome tone wene epetekakome eya wa oka. Eni yene kiwi Yesuke wedoa wene tuga mea kini kini wene mekanali yoa ni toto wene taneya mea ke wa wedia mekete tiki wa oka. Eya waka oka. Totome kini lene timini enadiya wa wene taneya meko toa kimeka tone lene timini enadiya wa wene taneya mekete tiki wa Timosiyo oka.

⁷ Kini Keraisuke wene tuga mekete tikimo totome eni yateketepa ke-kala enekakolo mea tete mokoa kawa teketeke ke wa kini wini mekete tikileke wene yapekolo meko.

⁸ Kipa Ali Muno patu kautakoa poapeneyea kakete tiki wa tone wene latai akeneya meko.

⁹ Widikoa mekoi ko yakateko tone Akolaline lenke wedoa wedia kakono, one-pala ke wa-kama okoye.

¹⁰ Nitoa ete pia oto pia Akolali kowitao meketepa kini lene timini wa enoo wa oa ni onekemo pademo wene toamikimoka ni onekele padele kateko takamikileka i i wa kiwi ooyamekutu toma poo wa totome kowitikala toko-ye.

¹¹ Opa eyagota toneketai Akolali-pala tone Ali Muno Yesu Keraisuta Tesalonaika take pote meateko ka kitame yamea toe wa totome yakoa kowitiko.

¹² Ni kiwike wene wedoa meko toko toapa kini kini wedoa wene mekanali yoa yete pade ali atoakeka wene meko mema pomotono ta wane Ali Muno ago kowitikaku-ye.

¹³ Ni kini wene weye ahoa ta wane kini kowitikakilepa eya tomotono nitamene wane kowitikaku. Neke wene kiyo akaneya meki yene-pala opia wakapea nokapeteka anu Tesalonaika yene Atai Akolaline lenke atiki toa kamotonota. Papete padele poanele toameneyea epetekoa-kama tomotono ta wane kini kowitikaku-ye.

4*Akolaline Wene Epetekakete Toatekole*

¹ Anu oya-lawe kipala eya wa wipitikete oko-ye. Akolaline wene epetekakete toatekoile totome i i wa kiwi mane mane okoona. Eina mane mane okoona toa kime litia tekete tiki. Opi Ali Muno Yesuno ibini wedekaketepa eya tamene wa kiwi kowitoa oko-ye. Widikoa meki toa wedoa toomoa pamene.

² Ile tamene ile tamene wa Ali Muno Yesuno agale patu kautakoa kakete okoonakale kime wene tekete tiki.

³ Akolaliyopa kiwi wene kiyo akeneya mea epetekoa toma pomotono wene pia mekono, mone koua piamatiki atoa-kiti-pala koua piameamene.

⁴ Nitameneya kini atoa-pala koua mekilepa Akolaline lenekaka ete ali atoane lenekaka wene kiyo akeneya mea tamene.

⁵ Nipa Akolali wene toameneya meki ali-kitame atoa-kiti poi motekete toa potokakete tiki toa toameamene.

⁶ Neke oyago yotokoa one natonopala koua pikile pade toameamene. Enile poanele tiki ali-kitipa Akolaliyo kibu moo. Kipala papete pubu okoona toa nitoono, toameamene. Ni edoa-mo.

⁷ Akolaliyo totopa one wa kayo oa takoa motikilepa eni poanele tomo-toa tokoya mena. Onekele epetanelekama takamotoa ni toka.

⁸ Panagome-kiti kipala i ukule wawa toamokomepa nipa aline agalepa kote tokolo wakoya mena. Akolaline agalepa kote tokolo wakoya. Nipa one Epetane Yomini kiwike awia mepoano pa wa moa wetekakago Akolaline agale eni wakoya.

⁹ Keraisuno ali atoake wene mekao mekete toatikile i i wane wiane mekatekule toamoko. Kini kini wene mekanali yoma poatekoile Akolaliyo wete olaukatapeneyano, enileke pademoka wianemekamuku-ye.

¹⁰ Ee nimini, wini Masedonia take Yesunomo yakoa motokoi yene peyake wene mekao mekete tiki. Widikoa moa patukoa kini oyalawake wedoa wene mekao meemoa pamene wa totome kiwi kowitoa oko-ye.

¹¹ Utanele-kama toane poti yawou wa wene pianeya yamene. Ni panagome onekele toa mekale eneketepa dikoa ta dikoa ta wa teiga teiga toameamene. Ni totome mane mane okoona toapa nee eya moadete kini yoname pupu toa mokala tamene.

¹² Yete pade ali atoame kiwi kei pimotono nitamene. Edikoa meketepa nipa ete ali-kitaneya oia moatiki toa mena.

Ali Muno Wakapea Noatekamo

¹³ Anu oya-lawe kipala i ukule agopa taneya meamedikili eya wane uku-ye. Yesuke wene tuga mea tua pekene ali atoake wene keda taneya meameamene. Nipa tuane ali atoa wa kamoaa poamoi wa wene pianeya meki-kiti tumai mekete tiki toa toameamene. Ni edoa-mo.

¹⁴ Yesu tuake wa kamoaa pekenemo einapa nimini akenemo wa totome wene toko. Tuake kamoaa pekeneyano, Yesu-pala lipua mea tukoi peyapa Akolaliyo mana-pala odeneka wakapea nekete noati wa koua noo waka totome wene toko.

¹⁵ Ali Muno agome olaukanemopa totome i okono yakamene. One wakapea noka-pete toto pa meadekolopa nipa oneke wene tuga mea tukoi yene naniko nomotoa toto namolo takoa Yesu kotua pikilepa toamoo.

¹⁶ Nitamekete eya too. Titikilepa Akolaline bera ta pa piitakutukoa kakaka one ako edelo agome kayo telo ootapeoo. Nitikale Ali Muno agome kotua noe wa kayo oa ketipea noademe nokale Keraisuke wene tuga mea tukoi ali atoa ate kamoaa poi.

¹⁷ Nititikaneyake toto tuameneya pa meko-kitipa one a tibuke kotua pikilepa eni yene-pala wedo pakeke moa obokaneyaya pekete poo. Nipa

enipete titimoa Ali Muno ago-pala pa mea kama kawoo.

¹⁸ Kipala i ukumomepa kini kini wene weye akanali yoma pamene-ye.

5

Ali Muno Wakapea Nomotoa Nepia Meamene

¹ Anu oya-lawe ina ukulepa dikoa taatekoia too, ipete taatekoia too wa totome kiwike pipia wia wetekateko toa mena.

² Ali Muno ago wakapea nikilepa kode ago keneya yomiyomu keneke kotikataapea noko toa noono kime wene tekete tiki.

³ Ali atoamepa ipetepa kipala padele toameneyea kilikoa meatekopeno, atiki toa meato wa paya nou toa mekoli eya too. Mati kakene atoa kotikataapea mati mukiti nou toa kiwi mekoita poime keneya tulikatapeoo. Nitikale petoa poatekoika agopa taneya meoi.

⁴ Ete yene nitoa meatikiyake anu oya-lawe kipa yomiyomu keneke meamiki. Ali Muno ago wakapea nikilepa anu oya-lawe kiwi lene kilikoa piameneyea mekoika noo.

⁵ Kiwi peyapa lou pa keneke yaki ali atoa. Anu oya-lawe totopa yomiyomu keneke yawamoko.

⁶ Ete ali atoa atu pia meou toa atiki toa mekino, edikoa meamato. Atu piameneyea mea wedetekoia yatoane uku.

⁷ Ali atoa atu pitikilepa likonu tiki. Bia ue eya nokoa kawa leau akeneya yakileka likonu tiki.

⁸ Toto pade nitamekete lou kakopete yawa mekono, wedetekoia yakete eya tato. Poyo ago-kiti pinali one wa kaumotokome palanuke kapa petene moa awitikou toa tekete Akolalike wene tuga mea yete pade ali atoake wene mekoia mea tato. Ni poyo ago poike poademe kakome kapa nunagu moa wateou toa teketepe Akolaliyo toto toa moono, ke wa nepia meato. Ni edoamo.

⁹ Akolaliyo toto kibu moateka wene toopiamokome eya tou wa wene toopianeya. Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo toatekaleke kiwi toane mou wa wene toopianeya.

¹⁰ Keraisu taatekoia nokome totoke tukilepa eya tomotoa tokome taneya. One wakapea noka-pete toto wete tua pekedekoloka pa meadekoloka one-pala lipua meemoa pomotoa tokome taneya.

¹¹ Nitaneyano, Akolaline yapu wikakou toa kini kini mama moa auapenali yoma piki toa pa edikama pamene.

Polojo Wipitikome Akenemo

¹² Anu oya-lawe kiwi pakeke Akolalinele wedoa takama yaki-kitipa paya tetepo takameamene. Ali Muno agome i yene kiwi talo toa mane oa moa tamene wa moa kakane yeneke uku.

¹³ Wini yenamie tikileke ke wa kiwi wedoa kei pia wene mekoia mea tamene. Kini kini odene wene pitakutukoa meamene. Tepe kolotinipala kilikoa pimotaia meamene.

¹⁴ Anu oya-lawe eya tamene wa kiwi kowitoa oko-ye. Kalabo wameneyea yawa meki yene pupu wedoa tamene wa mane oa ni piti motaneya meki yene wene yapetekoia ni Akolalinele wedoa takama yawamiki yene auapea tamene. Ete yene peya mama moa uutukoa poti yopiamene.

¹⁵ Ete-kitame kipala poanele tokolipa nipa poaneleme ete topo takameamene wa mane mane amene. Yesuke wene tuga meki yene-palaka ete ali atoa-palaka epetanele-kama toa enekala tamene.

¹⁶ Ete pia oto pia wedia meamene.

¹⁷ Ta pataka abuna Akolali kowitzikala toa

¹⁸ ele kuleme ke enekakale meketeka Akolali-pala ke wa oa tamene. Edikaketepa Akolaline wene motekete toi. Nipa Keraisu Yesu patu kautakoa kakete nitimotou wa Akolaliyo wene pikale eni tekete toi.

¹⁹ Ni toe tuga mou toa tekete Epetane Yominiyo ta wa okale tagoa toamokayano, one okale wedoa yakoa tamene.

²⁰ Akolaliyo one agale toawea akaki ali-kiti imo akamene wa wene takakomopa pamo tetepo takoa wawameamene.

²¹ Pademo pademo yateketepa ni-mini iki patu wa wene kibututukoa meapa kabenemo takoa wawa ni-minimo yakoa moa tamene.

²² Ele kule poanele tikile peya titi toma yamene.

²³ Tone tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolali-pala totome eya wa kini kowitikoa oko-ye. Neke wa takoa motokana yename nekele kiyo akenele takatiki kotu kakoa tomotono ta. Tone Ali Muno Yesu Keraisu wakapea nokaleka kini yomini kini tepene piko wene kini tigini moa koigameneya meketepa ete-kitame padeya namike akoa agale oatikile toamomotono ta wa totome kini kowitikako-ye.

²⁴ Kipa one wa kayo oa motoko agome tou wa oka toa-kama taatekoaka tokala tokono, tone ina kowitikakomo yakoa too.

²⁵ Anu oya-lawe toneka kowitikamene-ye.

²⁶ Tone wini take meki oya-mikitipala ke wa kini yono motokamotoane uku-ye.

²⁷ Ali Muno agono ibini wedekoane eya tamene waneka uku-ye. I wiane wetekaku pipia wida nokale Keraisuno ali atoa peyame yakamoton, oi motokamene.

²⁸ Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo kiwi peya pewe wia yopimotoane kini kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

2 TESALONAIKA

Poloyo Tesalonaika

Yeneke Taku Takoa Wia Wetekane Pipia

¹ I pipiapa no Polo Sailasita Timosi toa wia wetekako-ye. Nipa toneketai Akolali Ali Muno Yesu Keraisuta kita patu kautakoa kaki-kiti kini Tesalonaika take mekika wini wetekako-ye.

² Toneketai Akolali Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa toe wa kini kowitzikako-ye.

³ Tone oya-lawe kiwike Akolali-pala ke wa-kama amedeko. Yesunole takama pote kini kini wene mekanali yoa tikilepa kini namolo tokoinakale moa patukoa wedoa toomoa pikete tikili tekete ni oko-ye.

⁴ Widikakilekepa Akolaliyo ali atoa kouko meki toa totome eya wa mate agale ou toa oma yako. Ete yename kipala poi teja eni ke enekakolo mea tete-pala moma yaketek Akolalike wedoa wene tuga mea onekele takoa togoa tiki wa totome kiwi kei pia oma yako-ye.

Akolaliyo Ali Atoa Takoa Enekilepa

Kiyoke-kama Tokomo

⁵ Kiwi widikoa mekino, Akolaliyo ali atoa kiyoke-kama takoa enoo tadekol uku. One talo tuku take noatiki yene takoane eneku wa wini ke enekakolo mekete tikile Akolaliyo enekakolo ni uku.

⁶ Akolaliyo edikoa kiyoke-kama tikilepa kiwi toa potokaki yene kibu moa too.

⁷ Nitopa tete mokoa kaki-kiti kiwi ko meamene wa toto-pala ko mekoo. Ali Muno Yesu a tibu kawa noka-pete nitoo. One nikilepa one telekole toma yaki edelo ali-kiti-pala opia noo.

⁸ Nitoa toe itipono-pala oa kakeneya nokome eya too. Akolali kote tokale wene toameneyea mekoi-kiti ni

tone Ali Muno Yesunomo litia toamadete wakoi-kiti kini eni tokoike nami wia kibu mootapeoo.

⁹ Nitoa kibu motokale moa atukatapeneyea mea kawei. Nipa Ali Munono lene timini enameneya mea one telekole tokome pa tootapeneyea mekata ketekaneya pa mea kawei.

¹⁰ Enipete Ali Muno wakapea nikilepa one ali atoame one kei pia ni oneke wene tuga mekoi peyame ke wa ka oa kawa tomotoa too. Kimeka Yesunomo wini oa metekoonakamo yakoa motokoina tekete nitoi.

¹¹ Eni wene taneya mekete tone Akolali-pala eya wa kini kowitzikakala toko-ye. Neke kayo oa motokana yene mea epetekatiki toa Tesalonaika yeneka mea epetekamoton ta wa kini kowitzikako-ye. Nipa padele padele epetanele tou wa kime wene pia ni Yesuke wene tuga mekete ile tou wa wene piki toa-kama toa togamoton, neke tele lukoa auapekala tamene wa kini kowitzikako-ye.

¹² Eni kowitziko toa mea epetekakete kini Ali Muno Yesuno peku noa tokoile enekete ete yename Yesu dikane ago tadeko wa one kei pia kawei. Nipa toneketai Akolali-pala Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi pewe-kama witikoile enekete ke wa kiwika kei pikala toi.

2

Akolali-pala Pine Wia Poi Teigo Ago

¹ Anu oya-lawe tone Ali Muno Yesu Keraisutame oto wakapea nokome toto moa koukatekamo olaukaketepa kipala eya wa oko-ye.

² Ali Munoyo ali atoa takoa enateko ta wete patadeko wa emo kumo okimo kugu yateketepa eina eina wene bebo oa ka oa piti moameamene. Nipa panagome Akolaliyo akamene wa oka toane uku wa eni kugu yakoaka ni padame mo wia kakamo kugu yakoaka ni panagome no Polo-laweme pipia wia wetekakome oka toane uku wa eni

kugu yakoaka ee nimini wa yakoa moameamene.

³ Pade-kitame enika enimo oa yotokakayano, eya wa wene taneya meamene. Eni ta wete patameneyake ali atoa peya matiyame Akolaline totono tagama yawei. Eya agoka Setanuno peku pine wia nootapea poanele-kama toko agoka keleyo witanoo. Akolaliyo moa atukateka agoke uku.

⁴ Einago nokome eya too. Ali atoame iya godeke eya godeke lodo yato wa lodo yotokoiya gode-kti-pala poi teja paya tetepo takoa waao. Ni ali atoame iya kowitato wa kowitzikoiya peya paya tetepo takoa poi teima poo. Nitoa wipitikome onepa Akolali kaku wa Akolaline tobou losu yapu pome mepoo.

⁵ Inapa kipala wida mekene okounakamo ukuno, nimini ukutu-pe.

⁶ Einago noateka oi ponokale taatekhoa noatekoyake papete panagome ka ketekako. One keleyo noateka ka ketekako agopa kime wene tekete tiki.

⁷ Akolaline totono kautoa enoai tikilepa opi paigakoa mea toko. One noateko ka ketekoa kako agopa wete tewitikoa poameneyake nitoa meko.

⁸ Wa naniko tewitikoa pokale eni poanele-kama tokago keleyo kawoo. Nitoa kakaka Ali Muno Yesu wakapea nokome moa atukoo. Nipa one oka poomeme wia tukoa one pa teleta tootapenya nokame moa kautoa too.

⁹ Nitatekoyake papetepa eni poanele-kama tokago Setanu patu kautakoa kakome ele kule kapene telekole toka matiyame ali atoane wene kainya pikakala too.

¹⁰ Nipa padele padele poanele tokome tua atua poatekoi yene tolopi tokala too. Eni yename Yesuke nimini akenemopa yateketekete ke wa wene mekamekete kiwi toa moatekale kote moa wakete tekete tua atua poi.

¹¹ Nikepa eni yename kapene agale yakoa momotoa tokome Akolaliyo kini wene moa bebo akatapeoo.

¹² Eina nimirimo yakoa moamadete wakete poanele tato wa wedia mea tokoi peya kibu moademe nitoo.

Poapeneya Kamene

¹³ Tone oya-lawe Ali Munono kolotini yene kiwikepa Akolali-pala ke wa-kama amedeko. Totome ke wa ikilepa Akolaliyo eya tanelekitekite toko. Tibu itonota wete latiameneyake kiwi toane mou wa takoa motaneya. Nipa one Epetane Yominiyo wene takaka toa itonole wawa onekele takama pote ni one nimirimo yakoa moa tokoli toane mou wa takoa motaneya.

¹⁴ Nitou wa eni wene toopikana toa taatekakome eya toka. Keraisunomo totome oa aua yakomo yakoa momotoa tokome kiwi kayo oa motoka. Nipa tone Ali Muno Yesu Keraisu pa teleta tootapenya meko peku kime noati wa kayo oa motoka.

¹⁵ Nitikanano, anu oya-lawe kipala eina okoonakamopa kabunume oa mea pipia wia wetekakete oa tokoonakamo wedoa pikoa kato wa poapeneya kamene wa totome okoye.

¹⁶⁻¹⁷ Akolali totoke wene meko mekome tokome eya toko. Tone wene weye-kama akoa ni kiwi auapekene dikouno, nepia meamene wa pewe wia kako. Nitikono, tone Ali Muno Yesu Keraisu toneketai Akolalita-pala eya wa kini kowitzikako. Padele padele epetanele toa pademo pademo epetanemo oa tomotono, wene weye akoa aua-peamene wa kini kowitzikako-ye.

3

Poloyo One Kowitikamene Wa Akenemo

¹ Tone oya-lawe kipala eya wa wipitia oko-ye. Tone kowitzikakilepa Akolali-pala eya wa kowitzikamene. Ali Muno agonomo wete oa pupitikamotonoo ta. Onekemo kime yakoa motekete ke wa kei pia tokoonakale ete take pitiki yenameka yakoa tomotono ta wa kowitzikamene-ye.

² Ali atoa peyame Keraisunomo yakoa moamikiyano, eya waka kowitikamene. Poanele toa ete-pea yaki-kitame toto-pala padele poanele tokoli toa moamene wa tone kowitikamene-ye.

³ Ali Muno agome tou wa okale-kama toko. Nitane ago tokome kiwi poapeneyya kamotoa yopia mekome poane ago Setanu ete pedeka pedeka too.

⁴ One patu kautakoa kakete eya wa oko-ye. Tamene wa totome kipala okoona toa-kama kime yakoa litikete tiki. Ni padeleka tamene wa okoo toa-kama litikala toino wene totome toko-ye.

⁵ Ali Muno Keraisu-pala eya wa kini kowitikoa oko-ye. Akolali kiwike wene mekhoa mekole ni onekele neme poti takoa togakole i i wa yame yame tamene wa kini kowitikako-ye.

Loyo-kala Meamea Wa Mane Mane Akenemo

⁶ Anu oya-lawe eya tamene wa Ali Muno Yesu Keraisu patu kautakoa kakete oko-ye. Kini oya-lawe padeka-kitame tone olaukakoona toa litia toamoa loyo-kala mekete tikino, dikane yenepa titi toma yamene.

⁷ Totome tokoonakale kime litia tamedeko wa kime wene tekete tiki. Kiwi pakeke wida meketepa loyoka meamokoona.

⁸ Nipa kini yapu note menoketepa kini nee eya pa moa nakoona mena. Nitameneyya kinikiya pa oia moamato wa kinikiya pade mouketepa ete pia oto pia pupu tokoa kakoo.

⁹ Nipa kinikiyapa pa oia moamele tokoyake oia moamokoona. Nipa kini Keraisunole takakete toatekoi adeka pia teketepe onekemo pa oma yakoona.

¹⁰ Kiwi pakeke mekete eya wa olaukakoona. Pupu toamou wa wene pikagopa nipa nepa nee noameneyya pa meamene wa olaukakoona. Ni edoa-mo.

¹¹ Opi i take mekete yatekolo kiwi padeka-kiti loyo-kala meketekete ete yene pupu tikika pekete ile ta ile ta wa pale toa kaki wa akedikili yateko.

¹² Ali Muno Yesu Keraisuno agale patu kautakoa kaketepa eya tamene wa totome edikaki yene mane oa moa pubu oa toko-ye. Kini noatiki nee eya moadetepa poti kilikoa mea pupu tokala tamene.

¹³ Anu oya-lawe kime yete pade ali atoa auapekala tikilepa koome tukene waku wa wawameneyya pa toa togamene.

¹⁴ I pipia wini wia wetekakete tamene wa okoomo panagome litia toamokolopa nipa onepa dikane ago tadeko wa titi toma yamene. Poanele eni tekene tadeku wa ya momotoa tekete ni oko-ye.

¹⁵ Dikane agopa kipala poi tejane ago tetepo takamekete kini oyago tetepo takoa mane oa moamene-ye.

Poloyo Wipitikome Akenemo

¹⁶ Kini tepe kolotini kilikoa pikako ago Ali Munagome enabuna ele kule tokome kini tepe kolotini kilikoa pikamotoa kini kowitikako-ye. Ali Muno ago kiwi peya-pala opia memotoa waka kowitikoa oko-ye.

¹⁷ I wipitiane lionate ukumopa noanu yoname witiku-ye. Noanu pipia witikene-kama ipa Poloyo witaneyya tadeko wa ali atoame oi motekete wene tomotoane tekene nitikala tuku.

¹⁸ Ali Muno ago Yesu Keraisuyo kiwi peya pewe wia yopimotoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

1 TIMOSI

Timosike Namolo Takoa Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa Keraisu Yesuno Aposelo ago i mekene uku. Eya agotame toto toa motoko ago Akolali ni Yesu Keraisu one noatekoya tokolo totome nepia meko agotame no moa kakakooya tokolo ni uku-ye.

2 Timosi neke i pipia wiane wini wetekakilepa nepa anu manago tetepo taneya mea nopala odene wene piitikoa Keraisunole takama yawa toko ago tokolo tuku. Toneketai Akolali tone Ali Muno Yesu Keraisuta kitame einago nepa pewe wia ela moa tepe kolotini kilikoa pikoa toe wane neke kowitikakene uku-ye.

Pamo Olaukane Ali-kitike Pubu Akenemo

3 Masedonia take poadene pekene tamene wane okouna wa lokoane uku. Epesase take pa wida mea kamene. Wini take padeka-kitame Akolaline agale pilia wakete kini wene kibututukoa okoimo pamo olaukakete tikino, nitamoati wa mane oa moamene.

4 Wini yenamepa la agale Akolaline agale tetepo takoa oa ni kini kaua-mikitane ibini i wa ete oto wa mate agale oa tokala tiki. Enile toa wipitiketepa pa agale-kala oa takoa pili pili toa kawei. Ali atoame Akolaline wene toopianele toadete oneke wene tugoa memotoa olaukatikiyake nile-kala toa kaki.

5 I totono neeke wini wiane wetekakilepa ali atoa kini kini wene mekanali yoma pamene wa neme olaukamotoane tuku. Edikama yawadetepa poane wene takoa koikatapeneyea mea ni tepeme ta wa oa epetekakale-kama toa ni Akolalinele odene wene piitikoa takoa tamene wa olaukamotoane uku-ye.

6 Pade-kitame i totono litia toake wawa pata paka pekete pa agale ete oto wa topo takoa ekete tiki.

7 Nipa Akolaline totono olaukou wa wene pia tikilepa eni totono pine piko toa wene toameketeke tiki. Nitoa i i wa olaukakimoka kini wene toamenemo olaukakete tiki.

8 Totome eya wa wene toko. Akolaline totono ali atoame litia toatiki toa litia tikilipa epetikilepa toko.

9 Akolaliyo one totono yametekilepa wene epetaneyea meki yene takoa pubu oa tokoya mena. Eya tiki yene takoa pubu oko. Kini totono tetekoa ni kini tobou ali-kitane agale tagoa toamoa ni Akolali mukiti yamea wawa ni ele kule poanele toa ni Akolalinele takamoa kinikile itonole-kama toa ni etene nine wia tukoa ni ete-kitika wia tukoa tiki yene takoa pubu oko.

10 Ni mone koua piamatiki atoapala koua pia ni alime ali yagono kini natono latikoa koua pia ni kini pupukama takamotoa ali kode moa egetoa ni kapene yokoa ni nimini agale uku wa eketeke oa yotokoa tiki-kiti takoa pubu oko. Nipa mea epetekakete toatikile olaukanemo yakamekete ele kule poanele tiki-kiti takoa pubu oko.

11 Wedianeya-kama meko Akolali one pa tootapeneyea mea epetekakome tokomopa e yene olaukoano ta wa no moa kakaka. Nitikagome one meko toa kotu kakoa meamiki yene takoa one totono yamea pubu okoya.

12 Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo no i agomepa onekele takamele tokono, one tele patu kautakoa kake tamene wa no moa kakaka tokolo onepala ke wane uku.

13 Papete one ibini paya tetepo takoane one agale yakoa motane yene tete meane toane lene piane ago yakou. Nitikouyake Akolaliyo no ela motokome kibu moamoka. One agale pine piko toane agopa moane Keraisu wene toamoane tokolu tokome ni kibu moamoka.

14 Kibu moamou wa tone Ali Muno agome no pewe wia tagatapeka. Nipa

Yesu Keraisupala lipuane mekene oneke wene tugoane meane yete pade ali atoake wene mekoane meane tomotoa tokome toka.

¹⁵ Etene nimini okala tane agalepa ukuno, ali atoa peyame yakoa mootapeamediki. Yesu Keraisuyo poanele tokoi yene toa moademe itonoke nekeneya. Ete ali atoame tokoi poanele moane patukoane poanele pine wiane tokou ago no i mekene uku.

¹⁶ Nopa poanele pine wiane tokou agoke Keraisu Yesuyo poti ko akene wene-kama pia ela motokome no toa motoka. Nipa mea kama poadete oneke wene tugatekoi yene peya ela motokome toateka adeka pia toka.

¹⁷ Nitikano, ali atoa eya kuya peya talo toa-kala kama pokago Akolali kei pia-kala kama patoane uku. One tuameney pa mea kama poko. Tone leneme enamele toamoko. Tone Akolali wa oateko agopa one odene meko. Onepa nitane agono, one ibini kamotoka kamotoka toa-kala kama patoane uku. Ee nimini.

¹⁸ Anu mana Timosi eya tamene wane ikilepa neeke papete oa piane toane litikene uku. Eni oa piane agale wene taneya meke poyo agome-kiti tou toa

¹⁹ Keraisunole wedoa takoa togamene. Ni neke tepeme ta wa oa epetekakale-kama litia tamene. Pade-kitame nitamekete ue dipi pata paka pome kaua atuou toa etepea pote atutapeneya.

²⁰ Dikane agota Aimeniasi Alekesadata einagotake Setanu awinome tete memotoane wakou. Nipa einagotame Akolaline ibini paya tetepo takoake wamotoane tekene tokou.

2

Losule Wedetekoa Tekete Toatekomo

¹ Eya tobou kakoa tamene wane uku-ye. Ali atoa peyane kowitikakilepa i ago i atoa auapeano ta, ke wa kowitikakala tamene.

² Tone ako tobou ali-kitaneka ni kiwike lokoa ta yopia meki peyaneka

kowitikatoane uku. Nipa Akolalinele takoa tonekele uutukoa toa tikilepa tepe kolotini kilikoa pimotoa poti mea toadete tobou yenane kowitikato wane uku-ye.

³ Edikoa kowitiketepa epetanele tekete toko. Nitikolo yatekome toto toa motoko ago Akolaliyo epetanele eni tiki wa wene epetaney meko.

⁴ Nipa ali atoa peyame one nimini agale yakoa momotoane ukuno, toane mou wa wene epetaney meko.

⁵⁻⁶ Tone Akolali wa oateko agopa odene ago meko. Ni ali atoame Akolaline yono moa lipumotoa ka patu kakago odene ago meko. Einago Keraisu Yesuyo toto peya oto toa moademe ali latia nome tuaney. Akolaliyo papete wene toopiane toa eni taatekua tikilepa eni toateka oi ponoka-pete nitaneya.

⁷ One eni tanemo mo wiane toaweanne omotoa Akolaliyo nopa one Aposelo ago takoa moa kakaka. Enipa nimini uku. Kapene wakamuku. Nipa e ku pa yatene Yesuke wene tuga memotonu, kini pitikika onekemo niminimo olaukama yamene wa no moa kakaka.

⁸ Ta piko peya pitiki yene nate wene pianeya mea yono ate pitikoa kowitikilepa kotimi luane wene wawa neno wamoza toa kowitimoane uku.

⁹ Atoa yatenepa kini mamina kakilepa kaloa wedoa tukoa kawamoa poti wene pia tamene. Kini pine puputua pitikoa padeya padeya pine munoke tukoa kini kabeke padeya-ki kaloa pia enika eniyake wene pitikaneya meameamene.

¹⁰ Nipa Akolalike wene tugoane meku wa iki atoame toatiki toa yete pade ali atoa mama moa epetanele tamene.

¹¹ Panagome-ki kitapademo olaukoa kakaka agale waametekoa poti witi-moa yakakoa meamene.

¹² Nipa kini losu yapu oboa mekoika atoa yatename ali yatene Akolalinemo olaukoa talo toa tomo-toane wamuku. Agale waametekoa

poti memotoane uku. Ni edoa-mo.

¹³ Akolaliyo namolo takoa ali pade Adam wa ibini oa latia meko wa naniko atoa pade Ipi latia meko taneya.

¹⁴ Nitaneyake Setanuyo ali Adam oa yotokamo atoa Ipi oa yotokaneya. Nitikale einatoame Akolaline totono tetekakome poanele eni taneya.

¹⁵ Nitaneyake atoa yatename mati opikoli-kama Akolaliyo mama moa auapekala too. Nipa onekele takama yawa yete pade ali atoake wene meko mea epetanele toa poti utanele toa tokolipa nitoo.

3

Akolaline Yene Yopiki-kitame Toatikimo

¹ Nimini okala tanemo ukuno yakamene. Panagome-kti Yesuno ali atoa yopiane meou wa wene pikomepa epetanele toateko wene eni pikome toko.

² Yesuno ali atoa yopiko agomepa ete-kitame padeya namike koiso akatikile toamoa ni atoa odene moa koua mea ni utanele-kama toa poti yawa ni epetekoa mea ni yete pade ali atoa one yapu noe wa makutukoa moa ni pademo pademo wene toa olaukoa too.

³ Ni gerepi po kū ue nokoa kawamoa lene piama poti ko akene wene pia ete yene-pala neno wamoa kueke wene pitikaneya meamoa too.

⁴ Ni one mati atoa talo toa epetekakilepa one mati-kitame one oka agale yakoa toa one kei-pala pia tomotoa too.

⁵ Yopikagome nitameneya one mati atoa talo tokome toatekale agopa tokale mekomepa Yesuno ali atoa edoa talo tomotoa-pe.

⁶ Yesuke tepe kolotini pene peko a pika agopa takoa moa kakameamene. Onepa tube ago kaku wa yopia potokakayano, takoa moa kakameamene. Setanu onepa etene ako ago kaku wa wene pikake Akolaliyo wakene toa einagoka wakaya tokolo ni uku.

⁷ Losu yapu poamiki-kitameke kei piki alipa takoa moa kakamene. Ete-kitame kei piamicci agopa Setanuyo likoa enekome labakakolo oneke ya takaya tokolo ni uku.

Yesuno Ali Atoa Yopiko Alike Lokoa Mea

Losule Talo Tiki Ali-kitame Toatikimo

⁸ Eina toa Yesuno ali atoa yopiko alike lokoa mea losule toatiki ali-kti takoa moa kakakilepa ete-kitame kei piki ali-kti takoa moa kakamene. Dikane pupu toatiki ali-kitipa dikoa meoi. Keke takuta kawamoa gerepi po kū ue nokoa kawamoa kue eya moadiya wa yotokoa moamoa tamediki.

⁹ Ni Akolaliyo ali atoa-pala papete kaukua mema nekenemo Keraisukome tanemo wedoa yakoa motikilepa kini tepeme ta wa oa epetekaka toa-kama toa tamediki.

¹⁰ Eni ali-kti wete moa kakameneyake kini toatikile oyake tiki patu wa kini losule tekete tikile leneme wia pikala tamene. Ni epetaneledo tokoli eneketepa moa kakamene.

¹¹ Eni ali-kitane natono-kitameka eya toa meoi. Ete-kitame kei piatikile toa yete pade ali atoa-pala akoa agale wamoa utanele-kama toa tou wa ikile-kama toa tamediki.

¹² Eni ali-kitame atoa odene moa koua mea kini mati atoa kini yapu meki peya talo toa epetekoa tamedeki.

¹³ Yopiko agoke lokoa mea losule edikoa wedoa tekete nipa Yesuno ali atoame kei piatikile eni tekete tiki. Nipa Keraisukome Yesu patu wedoa kau-takoa kakete onekemo akamene piti moamene atiki toa meki.

Akolaliyo Papete

Kaukua Mema Nekenemo

¹⁴ Timosi neke i pipia wiame kakameamene ne mekota wini tigotokoane nouno wene piane tuku.

¹⁵ Wete noameadekolupa nipa i pipia moa oi mootokoapa Akolaline yatene toto mekete toatekole wene toa too. Akolaline yatene wane

ukupa mea kama pokō Akolaline losu yateneke uku. One nimini akene agale wedoa pikoa kamota tokome yapu pigi takoa moa wiou toa eni yatene one wa takoa moa kakanaya.

¹⁶ Akolaliyo ali atoa-pala papete kauko mema nekene toa Keraisuyo taateko tanelepa tubele mati eni tadekono, padameka enilepa pale tane tetepo takamele toamoko. Enilekepa eya wa wia mekanaya piko.

Keraisu taateko nikilepa tono melepu kakenya nekenya. Epetane Yominiyopa einagopa kīyo akenele-kama toko ago wa wene takanaya. Edelo ali-kitamepa einago enaneya. Onekemopa e ku yatene pitikoi toa oa pupitikat-apeneya. Itonoke mekoi-kitipa oneke wene tuga meaneya. Akolaliyopa einago one pa taneya mekanata a tibuke moa kakanaya wa panagome wia mekanaya.

4

Kapene Tikisa Ali-kitike Pubu Ak-enemo

¹ Epetane Yominiyo eya wa keleyo wene takakome oko. Naniko pade-kitame Akolalinele takoake wakala toi. Nitiketepa keke takuta kakene ipono-kitame oa yotokanemoka Setanuno poane yatename olaukanemoka yakoa toi.

² Kini eni yakoa tokoi mopa ali pade-kti kini tepe kolotini toe kabunume keneya kelianeya meou toa mekete poaneleka epetaneleka takoa enamoa olaukoi. Niminimo akene tetepo takoa oake kapene agale oatekoi yene keku.

³ Nitoa olaukakilepa ali yatene tiobali kawa atoa moamato wa oa paduya paduya nee kekaneya latikoa wawa noamato wa olaukoi. Yesunomo yakoa moa pine toa wene tokoi-kitame onepala ke wa ootokoa moa nomotoa-kama Akolaliyo latia pikaneyake nitoi.

⁴ One latia pikanya peya epetaneya-kama latianeyano, odeneke kekaneya latikakile toameamene. Eniya peya onepala ke wa ootokoa namele toko. Ni edoamo.

⁵ Akolaline agale piko toa ke wa kowitiketepa nipa eya kuya nee peya moa namele toko.

Keraisunole Wedoa Takako Ago

⁶ I agale i i wane oane neeke wetekaku toado Yesuno ali atoa olaukakepa nipa Keraisu Yesunole wedoa takake too. Oneke wene tuga meke toatekamo onekemo olaukakounakamota eni epetane peku lawetekolu noa tokana toa pa toomoa poke olaukakepa nipa toa epetekake too.

⁷ Pade-kitame Akolali ko wamekete la agale oa pamo oa tikino, titi takoa yakameamene. Nitameneya Akolalinele takateko kotu kakoa enekala tamene. Ni edoamo.

⁸ Tone tigini kamota olaukanele teketepe tone wa auapeatekole eni toko. Akolalinele takaketepa nipa tone wa wedoa auapeatekole eni toko. Nipa itonoke pa mekokaka a tibuke pote mea kakokaka mea epetekama poo.

⁹ Niminimo okala tanemo ukuno, peyame yakoa mootapeamene.

¹⁰ Onekele takateko kotu kakoa toa enoai toa kakilepa mea kama pokō Akolaliyo wipitikome toatekole nepia-kala mekete tekete ni toko. Einagome ali atoa peya toane moadiya wa yopikoa mekome oneke wene tuga meki peya toa mokala toko.

¹¹ Wini oane wetekaku toa toe toe wa neke oya-miki olaukaoa tamene.

¹² Panagome-kti i ago nepa pa tuali kake toko wa paya tetepo takakayano, pademo pademo oa ele kule toa tikilepa Yesunomo yakoa motane yene mekete toatikile adeka pia tamene. Nipa yete pade ali atoake wene meko mea ni Keraisunole wedoa takama poke ni poane wene takoa koikatapeneyea mea tamene.

¹³ Nopa wida wete noameneyake wini ali atoa kakakoa Akolaline agale oi motokoa ni onekemo i i wa mo wia kawa pine t^oa olaukoa tamene-ye.

¹⁴ Yesuno ali atoa yopikoi ali-kitame kini yono neke mataike pikoli Akolaliyo onekele takateka tele lukakana. One eina tele lukakana wene kayapeamo a onekele wedoa takama yamene.

¹⁵ Ina okouna wene kibutukoa mea tokala tamene. Wene kibutukoa mea tikilepa nipa neke namolo toma yakanakale moa patukoa wedoa toomoa yamene. Peyame enemotono, nitamene.

¹⁶ Nepa mea potokoa pata pamo olaukoa takayano, wedetekoa mea olaukoa tamene. Mea epetekoa olaukakilepa nipa Akolaliyo neeka neke agale yakoa motokoi yeneka toa momotoa teke too.

5

Yesuno Ali Atoa Yopikete Toatekomo

¹ Ada agome-kti poanele tokalepa kikoa akameamene. Nekatai tetepo takoa poti mane oa moamene. Tuallika epene alika neke wamene-mikititi tetepo takoa yopiamene.

² Atue deyaka epene atoaka neke nine tetepo takoa yopia ni tuatoa yatene neke laine-mikititi tetepo takoa mea leneme kode noamoa poane wene takoa koikatapenyea mea yopiamene.

³ Yawale yapu nepo atoa-kti paya tetepo takamoa wedoa mama moa yopiamene.

⁴ Nepo meko atoa-kti one mana kono-mikitika one kaua-mikitika meadekolipa one eni kako yenamne Akolalinele takakete toatiki toa eya tomotamene. Kini etene ninetame opia egetekoinake nami wia kini nepo atoa mama moa egetemotamene. Akolaline wene epetekatikile enino, nitimotamene.

⁵ Pade kawamenyea yawale yapu egetiniya meko nepo atoapa kidene mekome tokome Akolalike wene mataneya mea ta ete likoa oto likoa one auapeano ta wa kowitikala toko.

⁶ Nepo atoa padame nitameneyea one k^ola utukole-kama tou wa etepea toma pokolopa Akolaliyo einatoapa tuane atoa tetepo takoa wako.

⁷ Nepala i ukumopa nepo atoakitame yakamoton, i i wa mane oa moamene. Ete-kitame kiwi kikoa akatikile toamomoton, nitamene.

⁸ One kako ali atoaka one etene nineta one mati atoaka mama moamoko agopa Yesunole takoake wakene ago eni. Yesunomo yakamadete waki-kitame ele kule poanele tiki toa einagome moa patukoa poanele tubebe eni toko.

⁹ Yopiki ali-kitame losu bokuke ibini wia meko agetatiki nepo atoakitipa dikoa epetanele tiki atoakiti. Ana tuutukaneyake pade alike poamoa ni ege odepeta kadukoa wa tuku melepu kakoa (60) penane mali moa patukoa mea

¹⁰ ni ete-kitame kei piatikile toa ni kini mati-kti wedoa talo toa tubetekoa ni eko ali atoa kini yapu noe wa makutukoa moa nee takoa lawetoa ni Yesuno ali atoa kini yapu nomotoa kawake kakene kege ueme kogoa ni ke enekakolo mekititi mama moa auapea ni ele kule epetanele toa tiki. Dikoa meki nepo atoa-kti takoa moa egetamene.

¹¹⁻¹² Nepo atoa padekapa tua-toaka epene atoaka takoa wawa kini ibini bokuke wia meko egetameamene. Dikane nepo atoakitame Keraisunole-kama takou wa oa togotoake ali padeke wene kakoa etepea piki. Dikou wa ikile tagoa toamekete pade alike pikilipa ete-kitame akoa agale amele toko.

¹³ Dikane nepo atoa-kti loyo mea yapu yapu yaki. Nitoa eni poanele moa patukoapa agale ete kotuka oto kotuka toa ni ete yenamne namene wameneyake kini okoimo yakadete pokala toa ni pademo pademo wamatikimo oa enika enile tokala tiki.

¹⁴ Enilepa Yesuno yatene atoakitameke tiki wa toto-pala poi t^eja meki-kitame poanemo akaya tokolo tuatoaka epene atoaka ana tukolopa eya tomotoane uku. Ali padeke pome

mea mati opikoa ana matita mama moa pupu wedoa tomotoane uku.

¹⁵ Nepo atoa padeka-kitame Yesunole takoake wawa Setanunole takama yakili tekene ni uku.

¹⁶ Nepo atoa-kitane oboa pikane kue adamokolo edoane egeteku patu wa yopiki ali-kiti wene keda taneya mekayano eya tamene. Yesuno agale yakoa motane atoame-kiti one-pala po piane nepo atoa moa egetemotamene. Nitikolopa yopiki ali-kitame pade kawameneyaya yawale yapu egetiniya meki nepo atoa-kiti takoa kue eya adekoatia meetapeamele toko.

¹⁷ Yesuno ali atoa yopia epetekaki ali-kiti-pala ke wa oa kinikiya tatio keda takoa meamene. Nitoa metekilepa Keraisunomo mane mane oa olaukoa tiki ali-kiti takoa kinikiya etene wedoa keda takoa mekala tamene.

¹⁸ Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Witi ku tatianeya pikoka yaku takoa pootapemota pitimekawe kai kawame kauta kauta toa pokome witi ku-pala noma yamotonu, timini po toameamene. Ni panagome-kiti neke pupu takakolopa one eni pupuke kue meateko kotukakoa meamene* wa padame wia mekaneya.

¹⁹ I yopiko agome padele poanele tokale enekou wa odene agomekiti akanokalepa one eni okamo yakameamene. Ali tebolo takutame akanokolipa nipa yakamene.

²⁰ Yopiko ali-kitame padele poanele tadekolipa nipa ali atoane lene yoto moa kakoa kikoa akamene. Ete-kitame poanele tamene piti motaneyaya memotono, nitamene.

²¹ Akolali Keraisu Yesutaka Akolaline takoa motane edelo ali-kitika kakakoane nepala ina oane metekule-kiti yakoa tamene waneuku. Nipa ali atoa peya edikoa talo tikilepa kamo yene ponopene yene takoa enamoa kiyoke-kama tamene.

²² Yesuno ali atoa yopiateko ago takoa moa kakakilepa mekamoteke pitake toameamene. Einagome padele poanele tadekalepa one toka

poanele neeke weamutukayano, nitameamene. Ele kule poanele titi takoa toameamene.

²³ Timosi nepa yene mokoa kake tokono, neke eni yeneka neke tepene witakala toko yeneka teigadepa wenya ue-kama noameamene. Gerepi po ku ue deya-pala nokala tamene.

²⁴ Pade-kitame kini poanelepa keleyo-kama tiki. Kini koiso wete akameneyake kini poanele tikimo ta peyake oa pupitikamotoa tiki. Pade-kitame nitamekete kini poanelepa naniko keleyo witamotoa kaukaoa tokala tiki.

²⁵ Eina toa panagome-kiti ele kule epetanele tokolopa peyame keleyo enamele toko. One epetanelepa kaukaoa tokoloka kauaneya pia kawamademe toko.

6

¹ Kueme topo toa moa egetane yene kime pine ali-kiti kei pia pupu-pala wedoa takamene. Kipa Yesuno ali atoameke pupu takoa potokaki wa Akolaline ibini paya tetepo takoa tone olaukakomoka pamo tetepo takoa wakaya tokolo ni uku.

² Pinago pade Yesuno agale yakoa motane ago tadekalepa nipa i agopa ame wa amele toko wa taba ago tetepo takamoano, one pupu wedoa takama pamene. Nipa pinagopa Yesunomo yakoa motane agono, Akolali oneke wene mekaoa mekome toko wa one pupu wedoa takamene.

Kueke-kama Wene Piitikaneya Meameamene

Timosi nepala i ukule-kitika wini yenamene tamene wa mane mane oa olaukamene.

³ Akolalinele takakete toatikile i i wa tone Ali Muno Yesu Keraisunomo toawea akaki ali-kitame nimini olaukakimo ete pimota panagomekiti pade olaukakometa nipa eya tokome toko.

⁴ Pademo pademota wenepa tuku wa pinali one wa kei pikomeke nateya weneka toameneyaya meko. Dikane agopa ete yene-pala mokota oa neno oa toatekole piamokolopa

wene poaneya meko. One oko agale yateki-kiti ete oto wa wene poaneya mea ni mokota oa ni poanemo oa ni ete yenepa kipala poi tejane yene tetepo takoa tiki.

⁵ Nipa wene moa koiganeya mea nimirimo agopa takatapeneya mea tekete ete oto wa agale toonali yoma piki. Akolalinele takakenepa nipa kamo toma pou wa paya wene pia tiki ali-kitike uku.

⁶ Panagome-kiti Akolalinele takama yakilepa onekeya oyake piko wa tepe kolotini kilikoa pimota mea takakomepa nipa kamo ago meou toa wedoa meamele toko.

⁷ Tonekauane tepene mea nokoo-pete padeya deyaka aua noamokoo. Wa naniko itono tewitikoa tua peketepa tonekeya etene padeya deyaka aua pamele toamoo.

⁸ Tone noateko nee-pala tone kawateko maminata pikolopa nipa tonekeya adekoa piko wa epene wene pianeya meatoane uku. Ni edoa-mo.

⁹ Kamo tou wa wene pia meki yenepa Setanuyo likoa enekome one wakoke labakoa mokala toko. Eni yene paya nou toa mea padeya padeya tepi motuku pekete toapa tua atutapekala toi.

¹⁰ Ali atoa kueke-kama wene piitikaneya mekilipa kini tepene padele padele poanele witoa tagatapekala toko. Ali atoa padekakiti kueke-kama wene piitikaneya meketepa Akolalinele takoake waku pekete toa tepe we taneya meki.

Poloyo Timosi Mane Mane Akenemo

¹¹ Timosi nepa Akolaliyo one wa takoa moa kakako agome enika eni poanele titi takoa pitoa pamene. Nitaoapa eya toatekoleke-kama wene piitikaneya mea tamene. Kiyo akenele toa ni Akolalinele wedoa takoa ni Keraisuke wene tugoane mea ni eko ali atoake wene mekhoa mea ni ke enekaka-peteka Akolalinele pa takama yawa ni poti ko akene wene pia tamene.

¹² Eko ali-kiti-pala teyapea moa patukanali you toa keneya Akolalinele wedoa takamoa pamene. Ali atoa peya matiyame enekoa kakoika Yesuke wene tugoanemekene tuku wa ue motoka-pete Akolaliyo nepa mea kama pomotoa tokome one wa kayo oa motaneyano, meane kama poatekule dekoane mou wa onekele wedoa takamoa pamene.

¹³ Eya alita, padeya padeya wene takoa yomini mekao toko ago Akolali ni Podiase Pailase kakakoa nimirimo tqawea akene ago Keraisu Yesu einagotane lencke kakene eya tamene wane nepala uku.

¹⁴ Yesuno totono pademoka moa koigamo padeleka kateko wawamoa wedoa pikoa kamene. Ali Muno Yesu Keraisu wakapea nokaleka nitima pamene.

¹⁵ One eni noateka oi ponokalepa Akolaliyo pa wa oto wetekoo. Akolali eya toko agome nitoo. Onepa wedianeya-kama meko. One odene ako odene tobou ago meko. Ali Muno peya tobou meki peya oneke-kama lukoa meki.

¹⁶ One odene tuameney mea kama pok. One pa taneya mekota odene agoka pome kamele toamoko. Padameka one enekile toameney. Padameka one enamele toamoko. Onepa dikane agono, toto peya telekole toa yopia kama pamene wa one kei pia-kala kama patoane uku. Ee nimini.

¹⁷ Kamo yene eya wa mane mane oa olau kamene. Mate agale wamoa kini kamoya eyake wene piitikaneya meamoa tamene. Kini kamoya pa pia kawamoono, toto wedia memotoa pewe witikome padeya padeyata meteko ago Akolali oneke-kama wene piitikaneya meamene wa olau kamene. Nipa ele kule epetanele tikile kamole tetepo takoa tamene wa olau kamene.

¹⁸ Eyaka tamene wa olau kamene. Ele kule epetanele toa ni yete pade ali atoa auapea ni kinikiya kamu toameney wedoa moke toa tamene.

19 Edikaketepa a tibu meemoa pekete moatiki kamoya nodokoa piou toa tekete toi. Nitiketepa nimini mea kama poatekoile pikoa kawei wa kamo ali atoa olaukamene.

20 Ae, Timosi Akolaliyo ne yametakana toa-kama wedoa pikoa kamene-ye. Pade-kitame onekemo wawa pamo-kala ikilepa imopa niminimo-kama uku wa oake ete oto wa neno oa kapene wakoa iki. Enika enimo titi toa yakameamene.

21 Pade-kitame enika enimo yakoa motekete tekete Akolalinele takoake wawa pata paka etepea pokoi.

Ne mekota wida meki-kiti kiwi peyapa Akolaliyo pewe wia yopimo-toane uku-ye.

Opa anu agale eni.

2 TIMOSI

Timosike Taku Takoa Wia Wetekane Pipia

1 Polo nopa Keraisu Yesuno Aposelo agome Timosi nepala uku. Nipa Akolaliyo ali atoa toto Keraisu Yesu-pala lipua mekete mea kama poatekoo wene toopiane toane taatekoane akama yakene uku.

2 Anu kolotini ago Timosi nepa anu mana tetepo takoane eya wane neke kowitikaku-ye. Atai Akolali tone Ali Muno Keraisu Yesutame einago Timosi pewe wia mama moa tepe kolotini kilikoa pikoa toe wane neke kowitikaku-ye.

Poloyo Timosi Mane Mane Akenemo

3 Noanume Akolalinele takakilepa anu kaua-mikitame tane toane kiyo akene wene pianeya mekene tuku. Nipa ete pia oto pia kowitikilepa ne wene taneya mekene ke wane Akolali kowitikala tuku.

4 Ne tewitikoane pokouna-pete ne komo yoa kakana wene taneya meku. Ae, no wediane tagatapeneya meadene ne enadiya wane wene tokoane meku.

5 Ni neke Keraisuke wene tuga mekana wene taneya meku. Papete eya atoata neke kaua Yunisi neka Loisita Yesuke wene tuga mekoina toa neka oneke wene tuga mekono wene tekene uku.

6 Nitoa mekono, eya tamene wane uku. Anu yono neeke pikolu Akolaliyo ne yametekanakale toe pukoa natekou toa pupu lene kakoa litia tamene. Ni edoa-mo.

7 Akolaliyo one Epetane Yomini toto metekilepa ete yene piti moa memotoa taneya mena. Ele kule telekole toa eko ali atoake wene meko poti utanele toa memotoa tokome ni taneya.

8 Nitaneyano, Ali Muno agonomo toawea amene ya tokale meameamene Ni no onekele takama yakouke po

yapu pitikaneya meku ago-pala ya moameamene. Nitameneya Keraisunomo toawea okooke tete oyake moato wa Akolaline tele patu kautakoa kakete oma patoane uku.

9 Akolali einagome toto toa moa ni onekele kiyo akenele takamotoa tokome one wa kayo oa motikilepa tone padele epetekoa tokoonakaleke taneya mena. One papete wene toopikounakale taatekoane tou wa one weneme toto pewe witikome taneya. Nipa tibu itonota wete latiameneyake enilepa Keraisu Yesuke tou wa wene toopikana toa taatekoae taneya.

10 Einapa papete kaukoa mema nekeneyake toto toa motane ago Keraisu Yesu taatekoae nokome toaweaakananya. Einago nokomepa ali atoa tua atua pomotoa tokoya moa agopa takatapeneya. Ni ali atoane wene epetekakome toatekamo oa metekilepa toto mea kama poateko toa i wa keleyo oa metaney.

11 Enimo Yesunomopa Akolaliyo no i ago neme mo wia olaukoo tamene wa one Aposelo ago takoa moa kakaka.

12 One okana toane tokoukepa no po yapu i pitikaneya mekene tete motukuyake ya taneya meamuku. Nitameneya Akolalike-kama wene tugoane meku. Akolaliyo ile tamene wa yametekanakale toane togamotoa tokome no auapekala too. Onepa nitamele toko agono wene tuku. Ali atoa takoa enademe nokapeteka nitoa-kala kawoono, edekolo ya taneya memotoa-pe.

13 Ne kiyo ootokoae meke toatekale olaukakouna toa wene taneya mea tamene-ye. Nipa Keraisu Yesu-pala lipua meke Akolalike wene tuga mea neke oya ali atoake wene meko mea tamene.

14 Nika Akolaliyo Timosi ne yametekanakeyapa one nimini agale wedoa pikoa kamene. Totoke awinome meko Epetane Yominiyo ne auapeademe tokono, nitamene.

15 Eya wa wene teke toko. Esia ta piko peyake Yesunomo yakoa

motane yene peyame no tewitikoa wakoi. Eya agotameka Piselasi Emosenisitameka nitikoi.

¹⁶ Nitikoiyake eyayo Onesiporasiyo no wene weye akakala tokano, Akolali neme einagono mati atoa mama moa talo toa kamene wane kowitikaku. No po yapu pitikaneya mekoluka einagome no-pala ya moamokome eya toka.

¹⁷ Lome take nome mekome eina eina no Polo manika meko patu wa tuku tokoa kawa enamutuka.

¹⁸ Nitikano, Ali Muno ne wakapea nekepa Onesiporasi einago ela moamene wane Ali Muno ago kowitikoane uku. Epessase take pone mekoluka einagome ele kule toa no auapekala tokana. Enipa Timosi ne wene tokomo uku.

2

One Poyo Ago Tou Toa

Keraisunole Wedoa Takamene

¹ Anu mati Timosi nepa Keraisu Yesuyo pewe witikome tele lukoa kakono, one tele patu kautakoa kama pamene.

² Ali atoa peya mati kakakoane olaukounakamopa eko ali atoa olaukakala tamene. Nipa tou wa iki toa-kama tiki-kiti takoa moa olaukakilepa yete pade ali atoaka wene toa olaukatiki yene takoa moa olaukamene.

³ Poi wedoa tokoa kawou toa teke ke enekakale mekeka Keraisunole wedoa takama pamene.

⁴ Poyo agome-kiti poi tikilepa ipe yapu eyake wene piitikaneya kakome tokoya mena. Nitamokome one poi tobou agono wene epetekademe tokome poi tokome toatekoleke-kama wene piitikaneya kako.

⁵ Pade yene-pala teyapea pome moa patukanali yotoko agome-kiti yopikagome tamene wa oka toa-kama litia toamokomepa nipa ete ali peyado moa patukakomeka sili oyake moamele toamoko.

⁶ Ni ipe wedoa tokoa kakene agome-kiti ipe kakoya nee wakoa

moa nakilepa ete yene naniko moa nomotoa pinago oneme namolo takoa moa namedeko.

⁷ Nepala ina pedoane ukumopa wene kibutukoa mema yamene. Ali Munagome pine ina ina wa wene takataka toono, nitamene.

⁸ Keraisunomo eya wane oane auane yakumo wene taneya meamene. Yesu Keraisu tuaneya pikata Akolaliyo moa kamotokaneya. Ni agopa Depidi-loeke tageneyea.

⁹ Nimo oane auane yakouke padikitame kini totono tetekoane akene tetepo takoa mea no tete meapa po kakoa po yapu pitikakoi. Nitiketeke Akolaline agale oyake moa lutua ketekamele toamoko.

¹⁰ Nipa Akolaliyo one wa takoa motane ali atoa auapekene eni tete moane mekilepa eni yeneka Keraisu Yesuyo toa moa togakale one a tibuke pa tootapenyea mea kama pomotoane tekene tuku.

¹¹ Etene nimini okala tanemo ukuno yakamene. One-pala odeneka tukete tuou toa tonekele wawa toameketepa nipa onepala odeneka mea kama poadete toko.

¹² Ni tete mokoa kaketeka onekele pa takama peketepa nipa one-pala odeneka tobou ali atoa mea talo toa kawadete toko. Nitameneya one kote tokolo wakolopa totoka kote moa wawademe toko.

¹³ Onekele takoake wawa toamokoloka Keraisu einagome tonekele pa takoa meko. Toto auapeateko wene wia wamele toamokolo tokome ni toko.

¹⁴ Wini ali atoa olaukakepa nepala ina okouna wene takoa eya wa pubu oa tamene. Pamo agale ikimoke agale toonali yoameamene. Edikaketepa nipa enika eni agale yatekoi ali atoa auapeamekete toa potokoino, wamene-ye wa Akolaline lenike kake pubu amene.

¹⁵ Akolaliyo ne kei pimotoa toa enoa kawa one wene moa epetanele toma pamene. Nipa onekele takoane potokakene tadeku wa one lenike ya tokale kakayano, one niminimo pine toa oa mekala tamene.

¹⁶ Emo kumo pamo iki yene titi toa wamene. Edikaki yename etepea poanele toma poi tokolo ni uku.

¹⁷ Nika kedime noa natipu takama pou toa kini eni okoi agale ta piko peya moa makataapeoo. Eya agota Aimeniasi Pailitasitameka nitoa kaki.

¹⁸ Nipa niminimo ete pimotoa wawa eya wa iki. Akolaliyo tuane ali atoa moa kamotokoa peya takaneya wa iki. Nimo ikili yatekete padekitame ekete Yesuke edeya weike wene tuga meko patuno, tokamotato wa wene bebo akatapeneyea meki.

¹⁹ Nitikiyake Akolaliyo yapu wiatekota kue petene-kiti moa tatilougou toa one yafene poapeneyea memotoa tokome yopia meko. Nilekepa eya wa wia mekaneya piko. *Ali Muno agome one yatene ali atoa i i wa wene taneya meko. Ni Ali Muno agono ibini wedekoa iki peyame kini poanele tewitikoa wamediki wa wia mekaneya piko.*

²⁰ Kamo agono yapu piko okolo eyapa golo silepa enika eniyamekama latianeya mena. Nitameneya padekapa mete yomo eyame latianeya pia ni padekapa kamo itonome latianeya pia toko. Ni padekapa etene epetaneya-kiti pia ni padekapa pa paya wane-kiti pia tokolo uku.

²¹ Panagome-kiti ele kule poanele tewitikoa wawa wene kiyo akeneya mekomepa nipa okolo epetane mati tetepo taneya meko. Nitoa padele padele epetanele toateko toa nodokaneya pikolo pinagome enekomepa iyame padele toatekuyano, moadwa wa moademe toko.

²² Nitademe tokono, tuali yatene kini paya wene witako toa mekamotokete pitakete litia toameamene. Nitameneya wene kiyo akeneya mea ni Akolalike wedoa wene tuga mea ni yete pade ali atoake wene meko mea ni tepe kolotini kilikoa pimotoa mea tamene. Nipa epene wene pianeyea mekete Ali Muno auapea ta wa

one kayo oa kowitoai tiki yene-pala lipua mea nitamene.

²³ Emo kumo pamo ete oto wa topo takoa iki-kiti titi toma yamene. Wipitikete neno oa pili pili toino wene teke tokono, titi toma yamene.

²⁴ Ali Muno agonole takama yako agome dikoa meamedeko. Neno wamokome ali atoa peya mama moa auapeamedeko. Nitoa mane mane oa olaukakilepa potile-kama toa tamedeko.

²⁵ Nitoapa one agale oa ketekaki yene mane oa motikilepa potimokama oa tamedeko. Nipa Akolaliyopa kini namolo wene wia wakete one niminimo yakoa momotoa toko patu wa mane oa moamedeko.

²⁶ Ni Setanuyo one wene pikole litia tomotoa moa labakaneya mekita mekete poane wene wia wawa petoa piki patu wa Ali Munagonole takama yakagome dikane yene poti mane oa mokala tamedeko.

3

Wipitia Ta Pene Patameneyake

Tepe Witanele-kama Witatekamo

¹ Eya waka wene taneya meamene. Wipitia ta patateka tigotoka-peteke tepe witanele-kala too.

² Nipetepa ali atoame eya toma yawei. Eya kuya oboane moadiya wa kinikiya kamu toa mea ni ete yene paya tetepo takoa mate agalekala oa ni tea agale oa ni kini etene ninetame okoi agale tagoa toamoa ni panagonoke padeya motikilepa ke wa wameneya moa ni Akolalinele takamoa toi.

³ Ni ete ali atoake wene mekamoa ela moamoa ni akoa agale oa ni uitukoa poti yawamo ni lene piane toa ni ele kule epetanele kote tokale wawa

⁴ ni pade-kiti-pala poanele toadeteke lede oya patu pia ni kabe teleme wia pia tuku pekete toa ni ako ago meku wa ete yene paya tetepo takoa ni kola utukole-kama tato wa Akolalike wene piitikameneya mea toi.

5 Nitima yaki-kitame Akolalinele takama yakene tetepo takoake one tele patu kautamadete wawa pa lede takoa mekino, dikane yene titi toma yamene.

6 Dikane ali padeka-kiti eko ali kitane yapu pote mekete kini iki agaleme paya wene pianeya meki atoapa moa labakakala tiki. Dikane atoa kini poaneleme kini wene moa kautakolo mekete kini wene witako toa litiku pekete toa poanele etepea toma yaki.

7 Nitoapa pademo pademo yakadiya wa yatekala teketeke Akolaline niminimo pine piko toa wene toamiki.

8 Eya agotame Yanisi Yabisitame papete Mosesene agale kote moa one-pala neno oa tane toapa dikane atoa moa labakaki ali-kitame Akolaline nimini agale kote tokale tagoa toamiki. Nitoapa wene moa koiganeya mea Yesunole kapene wakoa takakili tokome Akolaliyo kote moa wako.

9 Eni yename nitima yaketeked edikoa toa togamele toamoko. Ni edoa-mo. Naniko kini tokoile keleyo witakale enekete peyame ee inapa Yanisi Yabisitame papete tane toa pale tekete tadiki wa kini okoimo yakamoi.

Poloyo Timosi Wipitikome Mane Mane Akenemo

10 No Poloyo edikoane meamokou. Anu toma yakounakale ne wene taneya meko. Nipa pademo pademo olaukoane ni padele padele toatekou wene toopikouna toane taatekoane toane ni Keraisuke wene tugoane meane ni poti ko akene wene pi-aneya meane ni ali atoake wene mekoane meane ni ke enekakapeteka Keraisunole pa takoane togoane

11 ni ete-kitame nopala poi teigoli meane ni tete moane meane tokouna ne wene taneya meko. Eya ta-mene Adioke Aikoniameta Lisera toa eni ta ludu yawane pitikene tete motokouna mati ne wene toko. Nitiku

pekene tokouka Ali Muno agome no toa mokala toka.

12 Keraisu Yesu-pala lipua meketepa Akolalinele takama pou wa wene pia tiki peyame eni tete-kala moma yawei.

13 Ni poanele toa kapene wakoa olaukaki-kitame poanele tubele ate toma yawei. Nitoa mea eko ali atoa oa yotokakoli Setanuyo kiwika oa yotokoo.

14 Totome olaukakoona einapa nimiini akediki wa neme wedoa litia teke toko. Ne olaukakoona ali atoa toto i i wa neme wene tokono, einaka einamo neme yakoa motokana pa litia toomoa pamene.

15 Ne dee mati deyake laigoa Akolaline bokuke **kiyo** akene agale yakoa moma noka. One eni agaleme neka ete ali atoaka wene muno mekamele toko. Nipa Keraisue Yesuke wene tugakilipa Akolaliyo kiwi toa moateko ka i wa wene takamele toko.

16 Akolaline bokuke wia mekane agalepa Akolaliyo-kama wene takane toa wia mekane agaleno, toto auapeatekomo eni. One agaleme toto eni auapekilepa pademo wene toamokokolopa i i wa wene takoa ni padele poanele tokolopa mena mena wa mane oa moa ni wene **kiyo** akeneya mekete toatekole i i wa yamea toko.

17 Nipa Akolalike lukoa mekete onekele takateko toa ele kule epetanele-kama wene toa tomotoa tokome ni toko.

4

1 Keraisu einagome padeya padeya peya yopia-kala kawadem oto wakapea noo tokolo tekene eya tamene wane uku. Nipa eya agotame ali atoa peya tua pokoi-kitika tuameneya pa mekoi-kitika takoa enatekago Keraisue Yesu-pala etene Akolalitame yakakoane eya tamene wane uku.

2 Yesunomo mo wima pamene. Nipa ali atoame yakoa moamoi tadekaleka yakoa moi tadekaleka oada wa toawea okala tamene. Akolaline agale pine piko toa litia

toameadekolipa mane oa moa ni poanele tadekolipa kikoa akoa ni wene keda taneya meadekolipa wene weye akoa tamene. Nitoa mama moa olaukakilepa poti ko akene wene pia nitamene.

³ Ali atoame eya toatiki tigotoma nokolo tekene ni uku. Akolaline nimini agale yakamadete wawei. Nipa kini wene motekete emo kumotabu po pitikakete okoi ali-kiti yakato wa edikakoi ali-kiti moa kouko yakakala toi.

⁴ Nipa nimirimo pa pimotoa tewitikoa wakete la agale eyake wene piitikaneya mea yakakala toi.

⁵ Neme pade edikameamene. Padele padele tikilepa wedetekoa tokala tamene. Ke enekale meka-peteka ko wameneya poti meamene. Nitoa Keraisunomo oa aua yawa ni Akolalinele takake toateko toa-kama toa togamene-ye.

⁶ Akolalike sipi sipi kai eya meane lodo you toane anu kamate ponane tetepo taneya mekene uku. Nipa no tuane poateku tigotoko wane ekene uku.

⁷ Akolalinele takakilepa poyo alime-kiti poi tewitikoa poamou toane tokou. Ni ali-kiti teyapea moa patukanali you toane tekene pegene kakamoane poatekouta pitimoane teyapeane pone tugapokou. Nipa Akolaliyo tamene wa yame-tekanakale toane togakou.

⁸ Nitikouya tokolo ali atoa kiyoke-kama takoa enekago Ali Munoyo no wene kiyoko akene ago tetepo takoa mekome eya toko. Wipitia ta patakapete no Polo kei pikene sili meou wa wene toopia mekome anu sili pikoa metekako. One wakapea noka-pete one eni pikoa metekakoya ina wa no meoo. Nipa one wakapea nokale enadiya wa nepia mekoi peya ke wa kei pia sili mekala too.

Poloyo Pade Ali-kitike Akenemo

⁹ No i mekuta oto wete noke enamene wane ne kowitoane uku-ye.

¹⁰ Eya ago Dimasiyo itonole tobou kakoa mekome tokome no

tewitikoa wawa Tesalonaika take pome mepoka tokolo ni uku. Eya ago Keresene Galesia take pome mepoka. Ni Taitasi einago Dalemesia take pome mepoka.

¹¹ Luke odene no-pala opia meko. Make einago enemopoke oto no mekuta aua namene. Akolalinele takamotoa no auapeamele tokono, enemotokapamene.

¹² Eya ago Tikikasi Epesase take poano pa wane moane wetekakou-ye.

¹³ Timosi ne nekepa anu tokoo kawatekou mamina petene moa aua notokamene. Teroase take eya ago Kapasi neme pikoa metekamene wane meane pokouna maminake uku. Anu boku-kitika aua notokamene. Meme kai kepeneme latiane boku-menepa wene kayapekileka toamoa oto aua notokamene-ye.

¹⁴ Kapa wene toa latia toko ago Alekesadayo nopala poanele tubele mati toka. One eni poanele tokake Ali Munoy ago kibu motokademeto.

¹⁵ Einagome nepalaka poanele takayano, lene kia wedoa meamene-ye. Einagomepa tone oa aua yako agale kotimi luaneya meka matiyame teiga teiga toka tokolo ni uku.

¹⁶ Anu koiso Lome take pegetoa akakoi-pete pinali anu wa kei pi-anne kakolu odene agoka no lononikile toamoka. Peyame no tewitikoa wakoi. Kini eni tokoike po letu mekameamene wane Ali Munoy ago kowitikoane uku.

¹⁷ Peyame no tewitoa wakoiyake Ali Munoy ago no lonon nome kakome mape moa tele lukoa toka. Nipa onekemopa mone yatene ali atoa peyame yakamoton, toawea ahoa togamene wa toka. Nitoapa layone kai kimeme tanianeya toa mou toa no toa motoka.

¹⁸ Nitikano, ele kule poanele witakaleka Ali Munagome edikoa no wa toa mokala too. Nitoa nopala padele toamomotoa tokome yopia mea wipitikomepa a tibuke one talo

toko take moa kakoono, one kei pia
kama patoane uku. Ee nimini.

¹⁹ Eya adona Perisila Akuwilata
enekepa wete meamene wa
akamene-ye. Ni eya ago Onesipora-
sine mati atoa-pala wete meamene
wa akamene-ye.

²⁰ Eya ago Erasetasi Korine take pa
mekome toko. Ni eya ago Teropi-
masi ne yeneme tukono, Mailitase
take wida mea latoa kamene wane
tewitikoane pokou.

²¹ Niti tane tokene-mene wete wita-
menyake no mekuta oto wete noke
enamene-ye.

Eya yename Yubulasi ni Peyuden-
esi ni Lainasi ni Kelodia ni neke ete
oyali-kiti peyameka Timosi ne wete
meamene wa okala tiki.

²² Ali Munago neke yomini-pala
opia memotoane neke kowitikoane
uku-ye.

Nepala wida meki-kiti kiwi peya
pewe wia yopimotoaneka kow-
itikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

TAITASI Poloyo Taitasike Wia Wetekane Pipia

¹ Polo nopa Akolaline pupu takama yawane Yesu Keraisunomo oane auane yawane tuku agome uku.

Akolaliyopa one takoa motane ali atoame onekele wedoa takama pomotono ta wa no moa kakaka. Ni oneke nate wene pianeya lukoa memotono, one niminimo pine toa olaukamene wa moa kakaka.

² One niminimo pine toane olaukakilepa ali atoa auapekene eya wane olaukakuya. Akolaliyo itono tibuta wete latiameneyake one ali atoa mea kama poatekoi wene toopianeya. Akolaliyo kapene agale wakamokagome nitou wa oa pikana toa taatekoia too. One taatekoia tokale nepia mekilepa wedia mea nepi meamene wane olaukakuya.

³ One eni taatekoia toateka oi nokale toto toa motokago Akolaliyo one eina papete wene toopikana i i wa mo wima pamene wa no wene takoa moa kakaka.

⁴ Taitasi nepa no-pala kibutua Akolaliyele takama yakolo tekene anu mana tetepo takoanemekene i pipia wiane wini wetekaku-ye.

Atai Akolali-pala tota toa motokago Keraisu Yesutame ne Taitasi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikoa toe wane neke kowitikoane uku-ye.

Taitasi Keriti Take Mekome Toatekamo

⁵ Keriti take mekene titiane tokounakale neme toa togoano ta wane ne wida tewitikoane pokouna. Nipa wini ta ludu ali atoame ta latia pitikika Yesuno yene talo toatiki ali-kiti takoa moa kakakala tamene wane pokouna.

⁶ Nitikounano, nepala okouna toa teke dikan ali-kiti takoa moamene. Ete-kitame akoa agale oatikile toamoa ni atoa odeneka moa koua mea tiki ali-kiti takoa moamene. Ni kini mana kono-mikitipa Yesuke

wene tugoa mea kini okoi agale tagamo ele kule pale toamoa tadekolipa oyake takoa moamene. Eya wa wene toa nitamene.

⁷ Akolaline ali atoa talo takako agomepa nipa ete-kitame padeya namike akoa agale oatikileka toamoo. Ni bu wamoa ete yene paya tetepo takamo ni bia ue eya nokoa kawamoa ni lene piamoa ni eya kuya ako-kama mou wa wene piamoa too.

⁸ Nitamokome talo agome eya too. One yapu ne noo wa ali atoa maktukoa moa nee takoa lawetoka ni ele kule epetaneleke wene piitikaneya mea ni utanele toa ni wene kiyo akenele toa ni Akolalinele takakilepa odene wene pianeya mea toa ni poti wene pia yawa too.

⁹ One olaukanemopa ipa niminimono, yakoane moamedeku wa wedoa pikoa kawoo. Nitapa one olaukane toa pine ina ina wa ete yene mane mane oo. Wa pade-kitame yakamadete wakoli mane oa mokala too. Enile-kala wedoa tiki ali-kiti takoa moa kakakala tamene wane uku. Ni edoa-mo.

¹⁰ Talo tiki ali-kitame tamene wa iki toa tagoa toamiki ali kainya matiyame pademo pademo pamo oa ete yene oa yotokoa tiki. Kini losule tekete ali mati yatene kepene teigaki Yu yename edikakilepa ete yene moa patukoa tiki.

¹¹ Dikaki yene ete ali-kitane yapu pekete pademo pademo wamatikimo olaukaketepa kini mati atoane wene bebo akakala tiki. Lede kue moadete ni tiki. Nitikala tikino, kini agale wawe wa moa kawikamene.

¹² Wini Keriti take yatene ago pade wene muno meane agome one yatene ko ikilepa eya wa akeneya. Keriti ali-kitame kapene agale oa ni yoko keneya mea ni loyo mekete nee eya nokoa kawa tiki wa akeneya.

¹³ Einapa nimini akedekono, wini yename Akolalinele kiyoke-kama takama pomotono, eya wa wedoa kikoa akamene.

¹⁴ Yu yename la agale keneya pamo ikimo yakoa moamoa ni Ako-

laline agale ete pimotoa waki-kitame tamene wa ikile litia toamoa tamene wa kikoa akamene.

¹⁵ Poane wene takoa koikat-apeneya meko agomepa nipa padeyaka kitau okoya wa wamokome eya kuya peya epetane tetepo takoa meko. Wene moa koiganeya Keraisuke wene tuga meamiki-kitamepa epetaneyaka poaneyaka takoa enamekete eya kuya peya poane tetepo takoa meki. Kini wene-pala tepeta moa koiganeya mekete ni tiki.

¹⁶ Nitaoapa Akolali wene tuku wa ikiyake padele padele tikilepa Akolali meamene tetepo takoa tiki. Dikane yenepa Akolaliyo kote tokolo wako. Padele epetaneleka tamele toamokolo ele kule koiganele toma yaki.

2

Ada Atue Mane Mane Akenemo

¹ Keraisuno ali atoa mea epetekakete toatekoile olaukanemo pine toa i i wa neme mane mane oa olaukoa tamene.

² Ada yatene-pala eya wa mane mane amene. Gerepi po kū ue eya nokoa kawamo ni ete-kitame kei piatikile toa ni uutukoa poti yawa ni Akolalinele wedoa takama yawa ni ete ali atoake wene meko mea ni ke enekakolo meketeka ko wameneya Akolalinele takoa togamene wa mane mane amene.

³ Eina toa atue yatene-palaka eya wa mane mane amene. Akolaliyo takoa motane atoa-kiti mea epetekatiki toa mea ni ahoa agale wamo ni gerepi po kū ue nokoa kawamo ni ete atoa-kiti mea epetekatiki toa i i wa olauko tamene wa mane mane amene.

⁴ Atue yatename tuatoa yatene i i wa ana mati-kitike wene meko meketeka toatikile olauko eya waka olauko tamene wa mane mane amene.

⁵ Uutukoa poti yawa ni eko ali-kiti leneme kode noamoa ni yapu pupu epeteko toa ni poti ko akene wene pia ni aname tamene wa oka toa

litia tamene wa wini atue yatename tuatoa yatene olaukamotonu ta. Ete-kitame Akolalinemopa pamo tetepo takakayano, nitimotonu ta wane uku.

Tuali Yatene Mane Mane Akenemo

⁶ Eina toa tuali yatene uutukoa poti yamene wa mane mane amene-ye.

⁷ Taitasi neke yake tokale tuali yatename litia tomotono, padele padele tikilepa epetanele-kama tamene. Pademo pademo olaukakilepa pademo koiganemo ikileka toamoano, poti wene kibututukoa oa tamene.

⁸ Nepala poi teia meki-kitamepa nepala ahoa agale wamomotono, kiyo akenemo-kama amene. Nipa totome natemo omotadiya wa kakoike kini wa ya momotono, nitamene.

Kueme Topo Toa Moa Egetane Yene

Mane Mane Akenemo

⁹ Kueme topo toa moa egetane yene-pala eya wa olaukamene. Pine yename okoi toa-kama litia tamene. Nipa neno wameneya wedoa tamene. Padele padele tikilepa pine yenane wene epetekatikile toa enekala tamene.

¹⁰ Kinikiya kode moameamene. Nitamene ya kinikiya pikoa metekamele toko wa pine yename wene tomotono, kinikile wedoa takama pamene. Pupu pine yename toto toa motoko ago Akolalinekemo kei pimotoa tekete nitamene wa pupu yene mane mane amene wane uku.

¹¹ Nimo ikilepa Akolaliyo ali atoa peya pewe witikene toane mou wa papete wene toopikanakale taateko taneyake ni uku.

¹² Einagome eya tamene wa toto wene takako. Papete one agale tagoa toamoa itonole ele kule toada wa wene pia tokoinakale tewitikoa wamene. Ni itonoke mekilepa uutukoa poti yawa ni kiyo akenele toa ni oneke nate wene pianeya lukoa mea tamene wa toto wene taka taka toko.

¹³ Nitikono, tone Akolali aho odene mekago toto toa motokago Yesu Keraisueinago pa teleta tootapeneyea

wakapea nomotoa totome nepia meko. Nipa nokome toto pewe wia kawoono, ke wa wedianeya nepia meko.

¹⁴ Einago Keraisu totoke tukilepa ele kule poanele tokoleme toto moa labakaneya mekoota toa moademe taneya. Nitoapa oneke-kama lukoa meamene wa toto takoa motikilepa poane wene koikatapeneya memo-toa tokome taneya. Nipa epetanele-kama tou wa wene pia tomotoa taneya.

¹⁵ Wini ali atoa i i wa olaukoa ni mena mena wa mane oa moa tikilepa nipa nepala ina ukuna toapa Akolali patu kautakoa kake tamene. Padameka ne paya tetepo takamomoton, wedoa meamene-ye.

3

Keraisuno Ali Atoa Mea Epetekatikimo

¹ Wini ali atoa eya tamene waka wene tako tako tamene. Ta yopiki yene Kanosolo yene meba yene enika eni yeneke poti lukoa meamene. Kini okoi agaleka yakoa toa ni ele kule epetanele toadete nodokoa meamene.

² Ni odenago-palaka akoa agale wamoaa potimo-kama oa tamene. Yete pade ali atoa peya mama motikilepa poti ko akene wene pia tamene wa wini ali atoa wene tako tako tamene.

³ Totomeka papete padele pale toa ni tone totono litia toamoa ni Setanuyo oa yotokakale etepea pote ni kola utukole-kama tou wa ele kule pale tikilepa enika enileme tone wene moa labakaneya mekete tokoo. Nitanya mekete ete-kiti-pala wene poaneyea mea ni eko panagoneya tepi moa tokoo. Nipa ete oto wa topo takoapa tone tone timini luunali yoma yakoo.

⁴ Nitima yakooka toto toa motoko ago Akolali ali atoake wene mekoo mekome auapeateka oi nokale

⁵ toto toa motikilepa tone kiyo akenele tokoleme-kitike tokoya mena. One weneme toto ela motokome toka. Nitoapa kini namolo poane

wene wia wawano, ue moamene wa one Epetane Yomini totoke moa wetekakilepa one mea kawatiki mana kono-mikiti latikademe toka.

⁶ One Yomini eni moa wetekakilepa toto toa motoko ago Yesu Keraisu yoto pitia awinome mea tagatapemota toka.

⁷ Totopa poanele toamene yene tetepo takademee pewe eni witikome eya toka. One a tibuke mea kama poateko peku lawetatekale nepia memotoa one peku mati moa latikaka.

⁸ Taitasi nepala ina okouna etene nimini okala tanemo ukuno, i i wa wedoa olaukama pamene. Akolalike wene tugoa meki-kiti padele padele epetaneleke wene piitikaneya mea toma pomotoane ukuno, nitamene wane uku. Ina ukupa epenemo uku. Ali atoa peya auapeatekomo eni uku.

⁹ Pade-kitamepa pademo pademo pamo oa pili pili toa ni kini kauamikitii tama nekenemoke agale toonali yoa ni padele padeleke neno oa ni Mosesene totonoke pamo oa mokota oa tiki. Ali atoa auapeamekete pata pamo eni okala tikino, enika enimo oa kakoika titi toma yamene.

¹⁰ One agaleme ali atoa pili pili toa kamotoa toko ago-pala mena wa mane oa motokale yakameadekalepa wa mane oa moamene. Nitikale wa yakameadekalepa einago titi toa wake wamene.

¹¹ Dikane ali-kitipa wene moa koiganeya mekete poanele-kala tiki. Poanele eni tadeku wa wene teketeke tiki wa neme wene teke toko.

¹² Panago Atemasi patu Tikikasi patu pa wane neeke wini moane wetekakolu nokalepa nipa Nikopolise take noateka pake piadekalepa wete kotuatono namene. Niti tane tokene-menekepa Nikopolise take pone mepou wane wene pikene ni uku.

¹³ Eya agota koiso totono pine wene toa toa oko ago Sinasi-pala Apolosita kini poatikika pomotono, wedoa auapeamene. Padeya-kiti toamokolopa kini moatikiya moa meamene.

14 Padeya-kiti toamokolo pa ponopeneya meki-kiti auapeato wa tone wini oya ali atoame eya tamediki. Padele padele epetaneleke wene piitikaneya mea toomoa pamediki. Nipa nego noma yawameneya ta pataka abuna pupu wedoa toomoa pamediki.

15 Nopala opia meki peyame ne Taitasi wete meamene wa iki. Wini take Keraisunole takama yakete totoke wene meko a meki-kiti wete meamene wa akamene-ye.

Akolaliyo kiwi peya pewe wia yopia memotoane kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

PAILIMONE Poloyo Pailimoneke Wia Wetekane Pipia

¹ Polo nopa Keraisu Yesunole takama yakouke po yapu pitikagome uku.

Tone oyago Timosi totame tone oyago Pailimone neeke i agale wini oane wetekako-ye.

² Neke yapu losule toa oboai tiki yene ni tono oyatoa Apia ni tota-pala poi kibutua tou toa Yesunole takama yako ago Akipasi kiwi peayake i agale wini oa wetekako-ye.

³ Toneketai Akolali-pala Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi peya pewe wia tepe koltoini kilikoa pikoa tomo-toane kowitikoane uku-ye.

Pailimone Ete Ali Atoake Wene Mekoa

Yesuke Wene Tugoa Mea Tanemo

⁴ Neke kowitikakene-kama Akolali-pala ke wane okala tuku.

⁵ Nipa Akolaline ali atoa peyake wene mekoia mea ni Ali Muno Yesuke wedoa wene tugoa mea toko wa neeke akedikimoke ke wane ni uku.

⁶ Neke Keraisuke wene tugoa meke tokomopa yete pade ali atoa eneke i i wa oa memotoane kowitikakala tuku. Toto Yesu-pala lipua mekolo Akolaliyo kiwi pewe-kama witikene tukule i i wa ne wene takatapemo-toane tekene ni kowitikoane uku.

⁷ Ete-kitike wene mekoia meke tokomo yatekouya tekene wene weye akeneya meane ke wane wediane mekene uku. Akolaline ali atoa weye akake tokano, ke wane uku-ye.

Onisimasi Neke Yapu Wa Moa Mekamene Wa

Poloyo Pailimone Kowitanemo

⁸ Keraisu patu kautakoane kakene neke padele toatekole wete ta wane tika tika toane tamele tokoyake edikoane wamadene waku.

⁹ Neeke wene mekoane mekene tekene ko akatekoane uku. Nipa no Polo ada toanemeku ago Keraisu

Yesunole takakouke po yapu pitikene anu oyago Pailimone eya tamene wane ne kowitzane uku-ye.

¹⁰ Onisimasiyo nepala poanele tokake po letu mekakana ke wamene. Anu mana tetepo takoane meku agoke uku. No po yapu yonoke po kakaneya pitikene Yesunomo oane metekolu einagome yakoa motoka tokolo ni uku.

¹¹ Papete einagome nekele takakilepa pale tokala taneya. Opi pade nitamokome nekele wedoane takou wa wene pikome anukule-kitika wedoa takoa meko.

¹² Nitikago ne Pailimonemekota wakapea pa wane wetekakilepa anu kolotini ago eni wetekaku-ye.

¹³ Nipa Keraisunole takama yakouke po yapu pitikenepa einago ne luku kakome no auapea memo-toadiya wane pikeneke tuku.

¹⁴ Nopla opia pa memotadiya wane wene pikene ne yakameney meamedekolo waku. Neke weneme no auapeadekalepa epetoo. Nitameke no Poloyo ta wa tika tika tokolo tuku waneke weneme toameadekalepa epetamoo.

¹⁵ Onisimasi einagomepa Pailimone ne nateyame tewitikoa pikilepa ne mekota wakapea pome mekome meademeke taneya patu.

¹⁶ Ne mekota wini wakapea nome menokalepa neke skueme topo toa moa eegetane ago tetepo takamoano, neke kolotini agoka tetepo takoa meamene. Einagopa anu kolotini agono, einagoke wene mekoane meku toa moa patukoa wedoa wene mekoia mea makutukoa moamene. Nekele wedoa takoa ni nepala kibutta Keraisunole takama yawa toono, ame wa oa makutukoa moamene.

¹⁷ Neme nopala odene wene pitikoa mea Keraisunole takadekalepa nipa nopa neke oyago wa makutukoa mou toa einagoke wedoa makutukoa moamene wane uku-ye.

¹⁸ Einagome nepala padele toa potoko ni nekeke padaya nami kakoa motokanakeya wete ee

meamokalepa noanume nami
witikadene tuku, amene.

¹⁹ Inapa no Polo anu yoname witiku-ye. Noanume nami witikadene tuku-kutu. Nimo ukuyake eya waneka ne wene takakene ku. Ne mea kama poateka ka no Poloyo yametekouna.

²⁰ Nitikounano, Ali Munagonole takake anu wene moano, ipa Keraisuno takaku wa anu wene weye akoano, einago makutukoa moamene.

²¹ Ina ukule neme yakoa tikilepa moa patukoa akole toono wene taneyamekene uku.

²² No none piatekuta nodokakapi-amene waneka uku. Akolaliyo kini kowitikimo yakoa tokome no ne pa wa wini noaeku ka yameteko patu wane wediane nepiane mekene ni uku-ye.

Poloyo Wipitikome Akenemo

²³ Eya ago Epaperasi Keraisu Yesunole takaneleke nopala odeneka po yapu yapu pitikagome ne Pailimone wete meamene wa oko. Eya ali-mene nopala odeneka Keraisunole takoa meki ali-mene Make Arisakasi Dimasi Luke kimeka ne wete meamene wa iki.

²⁴ Tone Ali Muno Keraisu Yesuyo kiwi peya pewe yopia memotoane kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

IBERU

Iberu Yeneke Wia

Wetekane Pipia

Akolaline Mana Etenane Peku Noa Tanemo

¹ Namolo papete Akolaliyo tone kaua-mikitame one agale yakamotoapa one agale tqawea akane ali-kiti i i wa akamene wa ele kule toa wene takama-kala nekeneya.

² Nitaneyake wipitikome manago i i wa akapoano pa wa wetekakale itonoke nokome etenanemo-kama i i wa toto yatene-pala tqawea akaneya. Etenane peku nootokoa tibu itonota latia piane agome nitaneya. Tibu itonota ludu pia kawa tokoya peyapa nekeno, yopikoa-kala kamene wa etename moa kakane ago kekutu.

³ Einagome Akolali pa tootapeneyea mekome lawetane peku noa tagatapeneyea. Nitane ago tokome Akolali kako toa kotuke-kama kako. Tibu itonota ludu padaya padaya peya pia kawa tomotoapa one tele tane agaleme-kama yopia meko. Nitiko agopa ali atoa tone poanele tokooke tuumotokome a tibuke wa ate wapea pome ako odene meko ago Akolaline nimini yono lono witipitoa meaneya.

Mana Agome Edelo Ali Peya Moa Patukako

⁴ Akolaliyo one edelo ali peya keku kakoa einagopa ako ago kakoa taneya. Nipa einagopa one mana wa ibini oapa one agale aua yaki yatene keku ibini oa edelo yatene wa ibini oa taneya.

⁵ Nitikome okome i ago nepa anu manago. Opi nopa neketai i kakene uku wa akeneuya.

Nimopa edelo ago odene-palaka wamokomeke mana Keraisu-pala akaneya. Ni Akolaliyo one edelo ago odenekeka eya wa wameneya.

Nopa i agono etene kawadene tuku. I agopa anu manago kawademe toko.

Nimopa edelo ali-kitike wa wamokomeke Yesuke akeneuya.

⁶ Nika one mana namolo ago itonoke moa wetekademe kakome eya wa akeneuya.

No Akolali anu edelo ali peya i ago lukoa mea neuwe tukua meoi wa akeneuya.

⁷ Wa Akolaliyo one edelo ali-kitike ikilepa eya wa akeneuya.

No Akolaliyo anu edelo ali-kitipa anu agale oa aua yamotoane tekene pupulege keneya latiane ni anukule takama yamotoane tekene toe itipono keneya latiane tuku wa one pupu yene moa kakaneya.

⁸ Nitaneyake one manago moa kakakomepa eya wa akeneuya.

I ago nepa Akolali. Tibu itonota ludu pia kawa tokoya peyapa neme talo toa-kala kama pok. Nitoa talo toa mekilepa kiyoke-kama talo toa meko.

⁹ Nitoa epetaneleke-kama wene pitikaneya meapa poanele-kiti peya kote tokolo kotimi yoa meko. Nitoa mekokepa no neketai Akolaliyo ne takoane motekene eya tokouna. Neke oya yene keku kamotoane ne ako moane kakakilepa ne wedoane wedikoane tokouna wa akeneuya.

¹⁰ Eya waka akeneuya.

Namolo namolo tititikake ne Ali Munoyo itono latia pia neke yoname tibu latia tokana.

¹¹ Tibu itonota takoa pootapekaleka nepa pa mea kama poo. Tibu itonotapa mamina kego noma pou toa keneya wetini toma pokaleka neme eya too.

¹² Tokoo kakene mamina kotokoa tukua piitikoa weneya mamina moa kawou toa tibu itonota wawa weneya latia pioo. Nitatekoyake nepa papete mekana toa pa mea kama pekepa wetini toma poamoo wa Akolaliyo mana Yesu-pala akaneya.

¹³ Akolaliyo mana-pala eya waka akeneuya.

Nepala poi teia meki-kiti kawikama pone neke kawane moane pitikoai tou. Nitouno, anu

*nimini yono lono noke nepia
menamene wa Akolaliyo Yesu-
pala akeneya.*

Nitaneyake one edelo ali odene-
palaka edikoa akeneya mena.

¹⁴ Nipa edelo yatenepa edane
yatene patu. Eni yatename Akolali-
linele takama piki. Enipa Akolaliyo
one toa moateko-kiti toto
auapeatino poe wa wetekakolo
auapenokala tiki. Nipa tone leneme
enamoko yenameke tibu mea note
auapenokala tiki.

2

Akolaliyo Toto Toa Motikilepa

Padele Tubeles Tokome Tanemo

¹ Keraisu einagopa edikane agono,
eya tato wane uku. Toto etepea
pokaya tokolo tone yakoa motokoon-
akale wedoa toa pikoa meato.

² Papetepa edelo ali-kitane agale
tetekane yene peya Akolaliyo kibu
mokala taneya. Nipa einagale litia
tootapeamedikiyake padele kateko
toameadiki wa kibu mokala taneya.

³ Opa mana agome tubeles tokome
ali atoa toa motanemodo totome
yakamadete wakolopa Akolaliyo
wedo kibu moo. Kibu moamomota
tekete manika petoa pomotoa-pe. Ali
atoa toa moatekamopa Ali Muno ago
oneme titia tqawea akeneya. One
eni okale yakane yenamela einapa
nimini eni akedeko wa toto-pala oa
mekala tokoi.

⁴ Onekemo eni oa aua yakoika
Akolaliyo ali atoane wene kainya
pikanele ele kule tubeles witakakala
toka. Nipa ekee, Akolaline tele patu
kautakoa kakete ikino, nimini eni
akediki wa totome yakoa momotoa
toka. Nitimotou wa Akolaliyo eyaka
toka. Ele kule toatekoo peku tutu
tutu wa lawetekamota one Epetane
Yomini totoke moa wetekaka. Nipa
one wene litikome toka.

Toto Toa Motane Agoke Akenemo

⁵ Akolaliyo weneya itono latiateka
wene toopia mekomepa edelo ali-kiti
kime yopiamene wa yamepianeya

mena. Ali atoame yopiatekoi wene
toopianeya.

⁶ Nikepa Depidiyo Akolali-pala eya
wa akeneya.

*Ae, toto pa keku mekono, edeyake
neme wene taneya meko-pe.
Totopa pa ali atoano, dekolo
mama moa meko-pe.*

⁷ *Neme ali yatene latikilepa pa
nateyame edelo ali yatene ako
kakoapa aliyatene keku keneya kakoa
toka. Nitoke pa teleta tootapeneya
meku toa meamene wa ali yatene kei
wedo pika.*

⁸ *Nitoapa padeya padeya peya yopia
kamene wa neme ali yatene yamepika
wa Depidiyo Akolali-pala akeneya.*

Padeya padeya peya yopia kamene
wa yamepianeyake ikilepa odenevaka
katekamenya peya kikilikoa
yamepianeyake wa okome akeneya.
Peya yamepianeyake opa ali yate-
name padeya padeya peya wete
yopikoa kawameadiki.

⁹ Ali yatename padeya padeya peya
wete yopiamikiyake Yesu taatekao
nome yopia-kala kako. Pa nateyame
edelo ali-kiti ako kamotoa Yesu
einago ali latia itonoke nekeneya.
Enipa Akolaliyo ali atoa pewe
wiateka wene toopiane toa taatekao
tokome ali atoa toto peyake tuaney.
Nitikale tokome Akolaliyopa one a
tibuke pa teleta tootapeneya meku
toa ne meamene wa one kei pia
kakeneya.

¹⁰ Padeya padeya peya latitikoa
yopia-kala meko ago Akolaliyo one
mana kono-mikiti peya mati one pa
tootapeneya mekuta nomotou wa
eya taneya. Nitou wa oa pikana
toa taatekakomepa mana Yesuyo
tete moa kamotoa itonoke moa
wetekamedekale moa wetekaneya.
Nipa toto toa moateka ka patekane
agome poanele padeleka toameneya
mekome onekele takoa togateka kotu
kakoa tomotoa nitaneya.

¹¹ I ali atoapa Akolaline takoane
motekene tuku wa tone poanele ko-
gatapea tuane agoka eni ali atoa to-
toka Akolaliyo odene yatene ali atoa

tetepo takoa meko. Nitikono, Yesuyo totopa onekameyo wa amene ya motokoya mena. Ni edoa-mo.

¹² Yesu einagome etene Akolali-pala eya wa akeneya.

Atai Akolali ne ko ikilepa anukameyo-pala ou. Ne kowitadete koukoa mekoi peyane lene yoto kakene ne kei piane kawou wa akeneya.

¹³ Eya waka akeneya. *Akolalike-kama wene tugoane meou wa akeneya. Nimo ootokoakakome okome Akolaliyo no yametekana mati-kitipala i opiane kakene uku wa Yesuyo akeneya.*

¹⁴ Akolaline mati-kiti wa akene yene totopa tone kaua-mikitike tama noko toa Yesu einagoka tono melepu kakeneya nikilepa ali atoa tukina toane oneka tuou wa nekeneya. Nipa ali atoa tuatiki peku laweteko ago Setanu moa kawikadememe eni nome tuaneya.

¹⁵ Nipa ali atoa toto tukaya wa piti motaneyakama meko take eni nikilepa piti takoa wawano, atiki toa poe wa toa moademe nekeneya.

¹⁶ Nitane agome edelo ali-kiti auapekoya mena. Eberameke tagene ali atoa toto auapekoya.

¹⁷ Nitadene kei ali-kitane yagono ago latitapeneyea meamedeku wa tono melepu kakeneya nikilepa eya toademe nekeneya. Ali latitapeneyea mekomepa ako odene mekome lodo yotokako ago tou toa ali atoa ela mati motokome Akolalinele wedoa takadememe nekeneya. Nipa Akolaliyo ali atoa tone tokoo poaneleke po letu mekakana keemu toa wene keaneya memotoa tokome totoke tuademe nekeneya.

¹⁸ Itonoke eni nome mekale Setanuyo likoa enoai tokale ke enekakale meaneya. Nitaneyake Setanuyo likoa eneko-kitipa oneme wene toa auapeko.

3

Moseseyo Tane Toa Moa Patukakome Tanemo

¹ Nikepa anu oya-lawe no tukuna toa Keraisunole takama yaki-kiti kipala eya wane uku. Akolaliyo kipa one tibuke noatino noe wa kayo akene-kiti Yesuke-kama wene piitikaneya meamene. Ako odene mekome lodo yotokako agome tou toa one wene kekamotoa teke onekemo akapoano pa wa Akolaliyo moa wetekane agoke uku.

² Yesu einagomepa one moa kakakanakagome tamene wa okana toa-kama tokala taneya. Nipa papete Moseseyo Akolaline yapu yopikou toa Iserele yatene yopikome toateka toa toa togatapeane toa taneya.

³ Nitaneyake Akolaliyo einagota kei pikilepa Mosese keku ago tetepo takoa Yesu etene ako ago tetepo takoa toko. Nipa yapukiti epetaneyea kakale eneketepa i yapupa epetaneyea wa totome kei piketeke yapu wiko ago kei wedoa piko toa toko.

⁴ Yapu pade wianeya kakale eneketepa panago i agome wianeya wa oko. Eya kuya pia kawa tokoya peyapa Akolaliyo-kama latianeya.

⁵ Moseseyo Iserele yenepa Akolaline yapu tetepo takoa mekome pa pupu agome tou toa one eni yapulu yenanele wedoa takoa meaneya. Nipa Akolaliyo naniko oatekamo Mosese einagome i i wa papete toawea akaneya.

⁶ Keraisu taatekoaa nokome Akolaline yene talo toa meaneya. Nipa yapu pinagono mana tokome etename okana toa-kama tootapeneyea. Nitane agome wipitikome pewe witikale nepia meato wa onekele atiki toa takoa togaketepa one yapulu yene too.

Ko Memotoa Yametane Take Poatekomo

⁷ Kipala ina ukulekepa Epetane Yominiyo papete oa piane toa litia tamene. Eya wa oa pianeya.

Opi Akolaline agale yateketepa

8 *kolotini lopi tootokaneya meameamene. Papete kini kaua-mikiti ali piامene ta ludu yaketepa no Akolaliyo tokale enato wa anu agale yakamene kote tokale wakala tokoi, kime pade nita-meamene.*

9 *Kini kaua-mikitame edikoa no toa enekala tikilepa mali padeka noi kakoa (40) ponoka toane ele kule telekole tokoule eneketeke tokoi.*

10 *Nitikoli eina yene-pala wene poaneyea mekene ekene i yenepa kini wene piki toa litia etepea-kama yaki. Nipa anu wene pikule litia toamiki wane okou.*

11 *Nitoane kotimi yotekene ekene kiwi ko meamene wane yametekouna take nomotoane wamuku wane okou wa Epetane Yominiyopa Akolaliyo okamo yakoa akeneya.*

12 Anu oya-lawe kini tepene Akolaline agale yakamatiki poane wene witakomepa meemoa pokoa Akolali tewitikoa etepea pokayano, wedoa meamene-ye.

13 Nipa ele kule poanele tekete kini wa oa yotokoa kolotini lopi takakaya tokale ta pataka abuna ete oto wa auapea mane oa moma pamene. Naniko mena. Akolaliyo ipete wa metane oi taatekako-mene nitamene.

14 Keraisuke pegetoa wene tugoa mekoona toa wedoa wene tugoa mea togaketepa nipa Keraisuno yapulu yene too.

15 Akolaliyo akene toane ina wianemekakumopa lokoane ukuno, yakamene.

Opi no Akolali anu agale yateketepa kolotini lopi tootokaneya meameamene. Papete kini kaua-mikiti ali piامene ta ludu yaketepa no Akolaliyo tokale enato wa anu agale yakamene kote tokale wakala tokoi. Kime pade nitameamene.

16 Akolaline agale yakatekoapa litia tamene kote tokale wakilepa mani yenametaneya-pe. Moseseyo Idipi ta tewitikoa pato wa aua pekene yene peyame nitaneya.

17 Akolaliyopa mali padeka noi kakoa (40) ponoka toa kotimi yoa mekilepa mani yatene-pala kotimi yoa meaneya-pe. Ali piامene ta ludu ele kule poanele toma yakene yene-pala kotimi yoa meaneya. Eni yenepa eni ta ludu yawa tukolokaneya.

18 Ni Akolaliyo i yenepa kiwi ko meamene wane yametekouna take nomotoane wamuku wa yono timini mukitinike pitikou toa ikilepa mani yeneke akeneya-pe. One agale tagoa toamene yeneke akeneya.

19 Nimo akeneyake totome eya wa wene toko. Eina Iserele yenametekouna take nomotoane wamuku wane okou wa Epetane Yominiyopa Akolaliyo okamo yakoa akeneya.

4

Akolaline Ali Atoa Ko Meatikimo

1 Akolaliyopa kini ko mepatiki taapa i wa yamepianeya. Kiwi ko meatiki wene wia wawamokono, kiwi pade pata paka pokaya wa piti motaneya meamene.

2 Eina epetane ko totome yatekilepa tone kaua-mikitame papete yakanemo eni yatekoo. Eina yenametekete Akolalike wene tugamekete tekete pata pale toa yakaneya.

3 Nitane yake Akolalinemo yakatekoapa oneke wene tugakoo-kiti totopa one ko mekota oyake lobutua pamele toko. Nitamele tokoyake oneke wene tugamene-kitike Akolaliyo eya wa oa ka ketekaneya.

Yono timini mukitinike pitikou toane eya wane kotimi yoane meane tukakou. I yene kipa no ko mekouta etene lobutua nikileka toamoi wa akeneya.

Tibu itonota latia mea peya takane-pete laigoa one ko meemoa nokomeke akeneya.

4 Akolaliyo tatono (7) takoa ta patakale tanemoke one bokuke panagome eya wa wia mekaneya.

Tatono (7) takoa ta pataka-pete Akolaliyo one pupu toa peya takateko ko meaneya wa wia mekaneya.

⁵ Akolaliyo tone kaua-mikitike akene toa eya waka wia mekaneya piko. *No ko-kama mekouta nikileka toamoi wa wia mekaneya.*

⁶ Ali atoa padeka-kiti eida pote mepatekoiyake onekemo namolo yakane-kitame yakamadete wakete tekete pote mepameneya.

⁷ Nitaneyake nani mati Akolaliyo ali atoa padeka-kiti eida ko mepatekoi oipa ipete wa pade oi metekome akeneya. Nipa Depidipala okome okome *ipeteka no Akolaline agale yateketepa kini kolotini lupi tootokaneya meameamene wa akeneya.*

⁸ Namolo namolo eya ago Yosuayo Iserele yene ko meatekoi take aua poo tokapa nipa Akolaliyo Iserele yene kini ko meatekoi-petepa ipete wa oi pade naniko meamoo toka.

⁹ Eina oi taateko noka-pete one yene toto Akolali-pala ko meamele too. Nipa Akolali tatono (7) takoa ta pataka-pete laigoa ko meemoa nekene toa nitamele too.

¹⁰ Akolali ko mekata poka agomepa nipa one pupu tewitikoa wawa poo. Nipa Akolaliyo papete one pupu toa peya takateko ko mea-kala kako toa nitoo.

¹¹ Tone kaua-mikitame Akolaline agale yakamadete wakete etepea pekene toa toto padeka-kiti pata paka etepea pokayano, eida ko meemoa pouketepa wili-kama tokoa katoane uku.

¹² Akolaline agalemepa yomini meaneya tou toa ele kule telekole tokala toko. Nipa eka okata olo kakene tueme-kiti tono puou toa aline wene yominita oyake moa leteamele toko. Ele kule toada wa tone wene pikole-pala tetoa enetaapeamele toko. Nipa peyane tepene piko wene i i wa keleyo yameamele toko.

¹³ Akolaliyo latikanakeya odeneyaka oneme enekaya kekoa potipiamele toamokolo uku. Einago tone koiso pitia yakateko agomepa padefa

padeya peya keleyo-kama enetapeko.

Keraisuyopa Ako Odene Mekome

Akolaline Wene Kekakanemo

¹⁴ Ako odene mekome Akolalike lodo yotokako ago tou toa ibini akene ago Akolaline mana Yesuyo tone kowitikadem a tibu patukataapea etenemekota pome mepaneyano, Yesu einagoke wene tugoane meku wa pegetoa *toawea oa wene tugo mekoona toa oneke wedoa wene tugo meemoa patoane uku.*

¹⁵ Ako odene mekome Akolalike lodo yotokou toa kowitikako agomepa i ali atoapa taba ali atoano, waye wa Akolaliyo yakakoa tone kowitikakala toko. Nipa Setanuyo ali atoa toto likoa eneko toa oneka likoa enaneya tokome toto mama moa kowitikakala toko. Nipa likoa enoai tokaleka poanele padaleka toamene agome toko.

¹⁶ Nitikono, ali atoa pewe-kama witikago Akolali one mekoya liti pote kapamele toko wa one lenike atiki toa kakete kowitatoane uku. Ke enekakale mekoo-pete-kama toto ela motokome auapeoono, nitatoane uku.

5

¹ Ako odene mekome Akolalike lodo yotokamotoa takoa motane alikitike uku. Dikako ago tukale one luku panago moa kakakilepa Akolaliyo ete ali-kiti takoa wawa odene ago takoa moa kakako. One yatene ali atoame tokoi poaneleke padeya-ki mea lodo yoa kowitikamotoa ni toko.

² Einagomepa wene toamene ali atoa etepea pote poanele tokoike lodo yotokakilepa ae kime tiki toane onemeka poanele tuku wa eni yene mama moa toko.

³ Nipa Akolalike lodo eni yotokakilepa oneka poane ago tokome piniali one poanele tokake lodo yokala too.

⁴ Nipa one weneme ako ago mekene tou wa tokoya mena. Akolaliyo takoa moa kakane ago tokome ni toko. Nipa papete Akolaliyo

eya ago Erone takoa moa kakakale mekome tane toa toko.

⁵ Keraisuyoka ako odene mekene enakale tou wa taneya mena. Nitaneyake Akolaliyo one-pala eya wa akeneya.

I ago nepa anu manago. Opi nopa neketai latiane meku wa Akolaliyo mana-pala akene toa panagome one bokuke wia mekaneya.

⁶ One boku padeke Akolaliyo mana-pala eya waka akene toa padame wia mekaneya.

Anu wene kekakadepa lodo you toa teke ali atoane kowitikama poo. Eya ago Melekisedekeyo papete tokana toa nemeka too wa Akolaliyo akeneya.

⁷ Yesu tono melepu eya kakeneya itonoke nome mekome Akolali kowitikilepa komo kata oa kakome taneya. Nipa one tukale moa kamotokatekago kowitaneya. Nitao yoti mitikatekoia mekome kowitikale tokome Akolaliyo yakoa taneya.

⁸ Keraisu einagopa Akolaline mana kakilepa taneyake etename oka toa-kama wene toa litia tootapeademepa ele kuleme ke enekakale mekome poti utanele-kama toomoa pekeneya.

⁹ Nitaoapa etenane wene pika toa kotuke kakoa tootapeneya tokome one agale yakoa tiki peyapa one patu kautakoa kakete mea kama pamele toko wa toa motoko.

¹⁰ Nitikago-pala Akolaliyo okome one wene kekadepa lodo you toa ako odene meke ali atoane kowitikama poo. Melekisedekeyo papete tokana toa nemeka too wa Akolaliyo mana-pala akeneya.

Yesunole Takama Peketepa

Pegene Kakoa Tewitikoa Wawameamene

¹¹ Kipala ina ukuna i i wane oane togatekuyake kini yakatiki toane pine ina ina wane amele toamokolo waku. Kipa tugi ootapeneyamekili tekene ni uku.

¹² Kipa Yesuke wene tugakilepa wete mati titia tokoina. Nitikoina tekete eko ali atoa oyake

olaukamedikiyake Akolalinemo pegetoa olaukanemo wene kaya-peaneya mekino, panagome kiwi wa olaukamedeko. Ae, nana matiyame keneya ipe kakoya nee eya noameneya adu-kama nou toa Akolaline agale wedoa yakameneya meki.

¹³ Panagome-kiti adu-kamado nakomepa nipa nana matiyame tokole eni toko. Einagome ali atoa wene kiyo akeneya mekete toatekoile olaukanemo wene toamoko.

¹⁴ Wa panagome-kiti Keraisunomo yakoa motokomepa nipa ipe kakoya nee nako agome tokole eni toko. Nipa Akolaline agale pine piko toa pitia enekala tokoya tokome epetaneleka poaneleka wene toa tetoa eneko.

6

¹ Keraisunomo nana mati olaukou toa pegetoa olaukanemo-kiti totome adekoa yatekoo. Eya wa olaukanemoke uku. Tone namolo pale tokoonakale tewitikoa wawa Akolalike wene tugoa meatekoomo

² ni ue moatekoomo ni tobou waneke yono pia kowitzekoomo ni Akolaliyo tuane ali atoa moa kamotokatekamo ni poanele toma pokoi yene poane take mea kama poe wa Akolaliyo koiso akatekamo enika enimopa totome adekoa yatekoono,

³ Akolaliyo ka yametekalepa Keraisunomo emo kumo peya yakoa moateko toa yakoa moato.

⁴ Keraisunomo yakoa mootokoa onekele takoake wakoi yenepa kini poane wene wia wawe wa panagome edoa wa mane mane omotoa-pe. Pegetoapa eni yene pagatatalogou toa Akolaliyo pewe witikome one peku noa toatino toe wa lawetekale Epetane Yomini awia nome menaneya.

⁵ Nitane yenamne meke tane nee nou toa Akolaline epetane agale yakoa ni one weneya tibu itonota talo tokome telekole toatekale nami enoa taneya.

⁶ Nitaneyake kote tokolo wawa ete-pea peketepa nipa Akolaline manapa yomo lekaneyake wa lokoa wia dekou toa tekete tiki. Nipa ali atoane lenike wa tegene matou toa tekete tiki. Padameka eni yenane poane wene wia wawatiki ka i wa lokoa yameamele toamoko.

⁷ Itono pikoka-kiti ta pitakala tokolo ko akaneya pikolo tokome pinagono noa meateko nee wedoa witako. Nitikoka Akolaliyo pewe wia yopiko. Enipa Akolaline ali atoa totoke uku.

⁸ Wa pade itono pikoka tonipo paya ke eya witakopa nipa tonipo pitaneya tokome Akolaliyo pewe wiamokome poanemo oa wako. Nitoa wipitikome toeme nomotoa wawademe toko.

⁹ Anu kolotini yene kiwi edikoane pubu oane pedoane agale ukuyake kipa tonipo pitane itono keneya wane wamuku. Akolaliyo kiwi pewe wia togakomepa toa moademe tokono wene tekene ni uku.

¹⁰ Akolaliyo kini tikile pitia enekilepa kiyoke-kama toko. Nitikono, kini wini epeteko toma yakile oneme wene kayapeamoo. Oneke wene meko mekete tekete one wa takoa motane yene auapekoina toa wida pa auapekete tikino, Akolaliyo wene kayapeamoo.

¹¹ Kini papete epeteko toma yakoinakale kiwi peyame wedoa toa togamene wane uku. Nipa Akolaliyo kiwi pewe witikome auapeoo wa one eni tokale kime nepia mea enemotoane ni uku.

¹² Onekele kote au keneya moa takameamene wane uku. Kiwi yatene auapekene dikou wa Akolaliyo papete oa togotokana toa taateko tokale nepia mea enemotoane ni uku. Nipa one wipitikome meatekoya-kiti moato wa oneke wene tuga mekete poti nepia mea togaki-kitame tikile kotukoa toma pamene.

Akolaliyo Oa Piane Etene Taateko Too

¹³ Akolaliyo ne auapekene ile tou wa Eberame-pala oa pikilepa

one eni agale tele takakome pinali one ibini wedekakome akeneya. One moa patukoa ako kako agoka kawamokale tokome pinali one ibini wedekakome nitaneyaka.

¹⁴ Nipa ne pewe wiane kakilepa neeke ali atoa peya mati tama pomotoane tekene tou wa oa togotaneya.

¹⁵ Nitikale Eberameyo ee nimini oko wa poti nepia mea kakakoa Akolaliyo tou wa one-pala okana toa taateko taneya.

¹⁶ Panagome-kiti ile tou wa one agale tele takakome ikilepa one moa patukoa ako meko agono ibini wedekoa okala toko. Koisoke-kiti kakome i i wa ako ago padane ibini wedekakome okalepa ete-kitame ee nimini oko wa one okomo yakoa motiki.

¹⁷ Akolaliyoka kiwi auapekene ile tou wa one yatene-pala ikilepa one ibini wedekakome akeneya. Nipa one eni toateka wene wia wawamoo wa wene tomota nitaneyaka.

¹⁸ One eni toatekale toto poome toameneya nepia memotoa tokome Akolaliyo takutale eni taneya. Ile tou wa one kabunume oa pia ni pinali one ibini wedekoa oa taneya. Nileta tanelepa kapene wakamele toamokolo tokome one wene wia wawamademe toko wa oneke poti lukoa meadete toa pokoo-kiti totome amele toko.

¹⁹ Nitoa Akolaliyo wipitikome toatekale wedianeya nepia mekilepa ue dipi-kiti mabo kakeneya waname uele lauaneya piou toa poapeneya nepia meko. Nipa tone yomini meaneya etepea poamomo-toa tokome Keraisuyo eya taneya. Tobou losu yapu keneke Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku olege tane mamina patetao pome kawou toa a tibuke pome meko.

²⁰ Nitoapa toto naniko nomotoa Yesu eni namolo takoa pome mekome tone kowitikako. Nipa ako odene mekome Akolalike lodo yotokoai tane ago Melekisedeke einagome papete tane toa tone kowitikoa-kala kama poko.

7

Akolalike Lodo Yotane Ago Melekisedeke

¹ Melekisedeke einagopa namolo namolo Saleme ta tobou ago mekome ako odene meko Akolalike lodo yotokoai taneya. Nitane agome eya taneya. Eberameyo one-pala poi teiane tobou ali-kiti litimoa pome wia atukamotokome wakapea nokale kotupokome Akolaliyo ne mea epetekamotoane uku wa maku-tukoa motaneya.

² Nitikale Eberameyo eni tobou ali-kitaneke wia motokanakeya-kiti moke tikilepa lu takutake odeme pakitikoa-kala (9) one pikome odene ipa neke wa Melekisedekene pikakala taneya. Tone agalekepa tobou ago Melekisedeke wapa kiyoke-kama yopia epetekako ago wa ekete oa ni Saleme tobou ago wapa ali atoane tepe kolotini kilikoa pikoa yopiko ago wa ekete oa too.

³ Einagopa one etene ninetapa i ago i atoa wa padameka wene toamoa ni one kaua-miki i i wa wene toamoa tiki. Ni one opiane-petepa ipete wa padameka wene toamoa ni one tukilepa ipete taneya wa wene toamoa tiki. Ni agopa Akolaline mana kenye mekomepa ali atoame Akolaline totono tetekaneleke oneke lodo yoa wene kekakoa-kala kama pok.

⁴ Melekisedeke einagopa nitane ago-yo. Toto Yu yatene tagaane ago Eberameyoka poi keneke tobou ali-kitaneke wia motokanakeya-kiti moke toapa lu takutake odeme pakitikoa-kala (9) one pikome odene ipa neke wa Melekisedekene pikakala taneya. Nipa einagopa etene ibini akene ago tetepo takoa nitaney.

⁵ Nititikaneyake Moseseyo one totono yametekome tamene wa akene toa tekete Akolalike lodo yotokamotoa moa kakane Lipai yatene ali-kitame eya tiki. Malikeka ete Yu yatene-kitame kini kamoya eya moke toapa lu takutake odene

pakitikoa-kala (9) kini wa pikete odene katekamo Lipai ti kinino moati wa pikakala tomotoa tiki. Ete yatene-kitika odene ago Eberameke tama nekeneyake tiki.

⁶ Papete Melekisedeke einagopa Lipaike tagene ago menake Eberameyo einakeya-kiti lu takutake odeme pakitikoa-kala (9) one pikome odene katekamo Melekisedekene pikakala taneya. Akolaliyo ne auapekene dikou wa oa togotokale yakane ago Eberameneke Melekisedekeyo einakeya motaneya. Nitane agomepa Akolaliyo ne pewe wimotoane uku wa Eberame maku-tukoa motaneya.

⁷ Akolaliyo ne pewe wimotoane uku wa panagome-kiti ikilepa nipa ako agome keku ago-pala okoya. Nipa Melekisedeke einagopa etene ibini akene ago wane ekene uku.

⁸ Opika Lipai time ete Yu yatene-kitaneke kinikiya-kiti pade edikoa motikilepa nipa tuatiki ali-kitame tiki. Papete Melekisedekeyo Eberameneke padeya-kiti motikilepa nipa Akolaline bokuke wia mekane toapa tuamateka agome tou toa taneya.

⁹ Nitaneyano, totome eya wa amele toko. Lipai time ete Yu yatene-kitaneke kinikiya-kiti pade edikoa moatekoiyake papete Eberameyo onekeya-kiti pade Melekesideke ipa neke wa kei pikome metekilepa oneke tawateka ago Lipai-pala odene deko kei pikome meou toa metaney.

¹⁰ Lipai einago one kaua ago Eberamene tepene meane tetepo taneya mekakoa Melekisedekeyo Eberame kotupaneyake ni uku.

¹¹ Akolaliyo one totonopa Lipai time-kama pikoa kamotou wa Lipaine mana Erone namolo takoa moa kakaneya. Eni totono litia toatekoi adekake kakoa litia tomotoa Lipai timedo ete Iserele yatene oyake olaukamele too tokapa nipa Akolaliyo Eroneke tama nekene ali-kiti luku weneya ago Melekisedekene

yagono ago moa kakamele toamoo toka.

¹² Nitamele toamoo tokake Akolaliyo eni totono pikoa kakene yatene wawou wa weneya ali moa kakakomepa kini pikoa kakene totonoka wakome weneya totono yameamele taneya.

¹³⁻¹⁴ Weneya alipa Yesu Keraisuke uku. Ni ago tagilepa Lipaike taneya mena. Onepa Yekobene mana pade Yudake tagene. Papete Yudaloeke tagene ali-kiti padameka Yu yenane poanele tokoike Akolalike lodo yotokameneya. Moseseyoka Akolalike lodo yotokateka yatene i wa takoa ikilepa Yuda yatene wameneya. Yuda yatene takoa wameneyake Yuda-loeke tagene ago Yesu Lipai time tanele toademe nekeneya.

Melekesideke Keneya Ago Keraisuyo

Akolaline Wene Kekakakome Tanemo

¹⁵ Kipala ina okouna pine toaweane ouno, yakamene. Akolalike lodo yotokou toa one wene kekakane ago pade Melekisedekene yagono ago taateko nekeneya tadeko.

¹⁶ Lipai yatene ali-kitame Akolalike lodo yo a one wene kekakakilepa nipa kaua ago Lipaike tageneya tekete tiki. Kiwi luku Akolaliyo pade ago moa kakakilepa einago etene telekole toa mea kama poko ago tokale ni taneya.

¹⁷ Nitatekalekepa Akolaliyo akene toa panagome wiamekakome okome lodo yotokago tou toa anu wene kekakakilepa pa mea kama peke too. Nipa Melekisedekeyo toka toa nemeka too wa wia mekapianeya.

¹⁸ Namolo totono Akolaliyo edikoa kateko wakilepa ali atoa toto auapeamele toamene totono tokale ni taneya.

¹⁹ Eni totonomepa odene agono weneka oyake moa kiyo akatapeamele toameneya. Nitamele toameneyake Akolaliyo one mekuta noatiki ka pade epetane ka ino, noatino noe wa toto yametaneya.

Nitaneyake Yesu pitia poadete wedia meko.

²⁰⁻²¹ Lodo yotokakago tou toa one wene kekakoa ka pateko yopimotoa moa kakakilepa Akolaliyo Yesu-pala eya wa oa lutua moa kakaneya.

No Ali Muno agomepa neke toateko wene toopikumo luutukoane ukuno, yakamene. I ago nepa lodo yotokakago tou toa teke anu wene kekakoa ka pateko yopia kama poo. Neke nitateko wenepa wiane wawamou wa Akolaliyo oa togotaneyea.

One namolo totono pikoa kamotoa Lipai yatene takoa moa kakoaka enimopa eni yatene-pala wameneyake Yesu-pala akeneya.

²² Nimo oa togotokaneya tokome totome eya wa wene toko. Yesu einagome i wa eni ka pateko yame-teko yopiko totonopa etene epetane mati totono tadeko.

²³ Lipai yatene ali-kitame namolo totono pikoa kakilepa peya matiyame taneya. Eni totono pikoa kawa mea tuma-kala nekeneya tokolo ni uku.

²⁴ Keraisu einago tuameneya mekome weneya ka yopia-kala kama poko.

²⁵ Nitiko ago tokome Akolali mekota poadete one yoto pitia piki peyapa oneme-kama toa mokala toko. Nipa i yene kini poanele tokoike poletu mekakana kemu toa wamene-ye wa Keraisuyo kini kowitikama-kala poko.

²⁶ Akolalike lodo you toa tone kowitikateko ti toko agopa Yesu tadekolo uku. Onepa kiyo akenele-kama toa ni ete-kitame ahoa agale oatikileka toamoa ni wene moa koigameneya mea tokolo uku. Nitikagopa Akolaliyo tone poanele toa mekota pilia moa etene ako tibuke ne ako ago mea wa moa mekaneya.

²⁷ Ako odene mekete Akolalike lodo yotokoai tane tobou ali-kitame Akolaline wene kekakakilepa ta patako abuna sipi sipi kai wia lodo yokala tiki. Nipa pinali-kiti kini poanele tokoike nami wia lodo yoottokoapa

ete-kitame poanele tokoike nami wia lodo yotokakala tiki. Yesuyo pade nitameneyea. Poanele toamene ago tokome sipi sipi kai tetepo tootokoa pinali one wa lodo you toa tukomepa Akolaline wene kekakatapeneyea. Wa pade tuamoo.

²⁸ Mosesene totono piane toa ako odene mekete Akolalike lodo yotokamotoa moa kakane tobou ali-kitamepa ete yene peyame tiki toa poanele tokala tiki. Eina totono yametekaneyake naniko Akolaliyo ile tou wa oa togotokanakale taatekoia tokome mana ago moa kakaneyea. Nipa mea epetekateka kotuke kakoa mekatapeane ago ne mea kamene wa moa kakaneyea.

8

*Ako Odene Mekome Lodo
Yotokako Ago*

*Tou Toa Yesuyo Akolaline Wene
Kekakako*

¹ Ina ukunapa eya wane ekene uku. Ako odene mekome lodo yotokako tobou ago tou toa tokome Akolaline wene kekoa tone kowitikako agopa Yesu tadeko. Einakagopa a tibuke ako odene mekome talo toa meko ago Akolali meko walai nimini yono lono pome mepaneyea. Opika eida pa meko.

² Eida mekome Akolaline yapu eteneya keneke onekele-kama takoa meko. Yapu eteneya wane ukupa alime wiane yapuke ukuya mena. Ali Muno mekotake uku.

³ Ako odene mekome lodo yotokako tobou ago moa kakakilepa Yu yene peyane eya takamotoa tiki. Kini kowitikakome Akolalike padeya-kiti mea sipi sipi kai wia lodo yomotoa tiki. Lodo yotokou toa tone kowitikako agomeka Akolalike padeya meamele taneya.

⁴ Ni agopa itonokedo pa mekome too tokapa Akolalike padeya mea lodo yoamoo toka. Lipai ali-kitame Mosesene totono litia pa enile tokala tikino, oneme pade nitamoo toka.

⁵ Lipai ali-kitame edikakilepa one a tibuke tokole adeka pia tokala tiki. Nipa pa tekei tokala tiki wane uku. Moseseyo Akolaline mamina yapu wikakademe kakale Akolaliyo eya wa akenemoke ni uku. *Ne Kati Sainaike kake enekale a tibuke no Akolalineya adeka piane yametekounano, anu mamina losu yapu wikakakilepa eina yametekouna adeka pia wikakamene wa akeneya.*

⁶ Kerisuyo toto auapekome toatekale i i wa Akolaliyo lutua yametekilepa Lipai yename tekei toatekoile yametekanakale moa patukoa akole toatekale eni yametaneya. Edikane toapa Akolaliyo ali atoa weneya totono lutua yamemotoa Kerisuyo tikilepa eina namolo totono Moses-pala lutua yametanele moa patukoa epetane totono yamemotoa taneya wane uku. Ni edoa-mo. Akolaliyo eni weneya totono tele takakome i i wa ikilepa Moses-pala agale oa epetekakana toa moa patukoa Keris-u-pala agale wedoa oa epetekaneyea.

⁷ Eina namolo totonopa ali atoame kiyoke-kama litia toatekoi totono yameeo tokapa nipa eina totono luku weneya totono yameatekale pade pihamoo toka.

⁸ Nitatekale pade pihamoo tokake Akolaliyopa one Iserele yename eina namolo totono tetekakala taneke eya wa kikoa akaneya.

*No Ali Muno agome ukuno, yakamene.
Iserele yatene Yuda yateneta
kini weneya totono i i wane
luluane yameadene tuku. Eni
toateku tigotoma noko.*

⁹ *Eni totonopa namolo namolo kini
kaua-mikiti Idipi ta tewitikoa poe
wane liane auane pekene yametekou
totono keneya mena. Eina yename
namolo totono litia toake wakoli kote
tokale wakou.*

¹⁰ *Nitikouyake no Ali Muno agome eya
waneka ukuno, yakamene. Weneya
totono Iserele yatene yameatekou oi
ponokalepa i i wane wene takoane kini
tepene-pala lukoane tou. Nipetepa*

nopa kini Akolali mekene yopiou. Kipa anu yatene ali atoa nooke lukoa meoi.

11 *Nitoa mekete panagome-kiti no Ali Muno ago ko i i wa one oya-mikiti-pala amele toamoo. Ali atoa peya ponopene ali atoameka ibini akene ali atoameka kini weneme no Ali Muno agopa dikane ago tadeko wa wene tootapepoi.*

12 *Nipetepa kini poanele tokoike po letu mekakouna keane wawane wene kayapetapeou wa Ali Muno agome weneya totono yameademe okome akeneyea.*

13 *Weneya totono wa ikilepa Mosesene totonopa namoleya tetepo takoane waku wa okome akeneyea. Nitaneyano, padeya namoleya kego noma pou toa eina namolo totono takoa poademe toko.*

9

Meme Kai Tabeme Wikakane Yapu Keneke

Akolalike Lodo Yoa Kowitanemo

1 *Akolaliyopa one Iserele yene kiwi yopiouno, dikamene wa one namolo totono lutua yametekilepa oneke lodo yoa kowitzikete toatekoile yamea ni itonoke one kowitzatekoi yapu wikakakete toatekoile yamea taneya.*

2 *Eina yametane toa meme kai tabe moa yapu wikakakilepa luku takuta motokoa wikakaneya. Yapu luku padekapa Akolaline yapu luku wa motokoa wikakoapa eya-mene tebolo moa pianeya. Labo ni Akolaline yotokane palawe piai tane walai ni eniya palawe moa pianeya.*

3 *Eni yapu luku kago keteponekepa maminame olege taneya kakeneyea. Ni padena yapu luku ali atoa kutu ponamomotoa maminame olege tikilepa Akolali meko lono wa motokakete wikakoa taneya.*

4 *Eni yapu luku Akolalike padeya kalono taneya lodo yoai tane walai moa pianeya. Eni walaipa golo kueme latianeya. Ni yomome latikoa golo kue paataapeane bokosi pianeya. Akolaliyo lutua yametane*

totono adeka pia latiane bokosike uku. Eni bokosi keneke eya-mene moa lobutaneya. Golo kueme latiane mete deya moa lobutuaneya. Maana nee moa kapetekane mete deyake uku. Ni eya ago Erone one iti weneya tata pitikane iti moa lobutaneya. Ni Akolaliyo yonota tua agale wia mekane kue petenetaka moa lobutaneya.

5 *Eni bokosi patupa malikeka sipi sipi kai kamate tadekaneya. Akolaliyo ali atoame tane poanele kogamotoa taneya. Eni bokosi patupa kerubime wa ibini akene edelo alita yomini latia kakaneya. Nipa kini pawenata petene takoa liputakutukakete todo takamotoa latia kakaneya. Enika eniyake ikilepa oyake ukuno, pademo pade opi wamuku.*

6 *Akolaliyo tamene wa akene toa enika eniya nodokateko Lipai yatene ali-kiti ako yapu lukuke-kama pote lodo yoa enile topokala taneya.*

7 *Eko lukukepa ako odene mekome lodo yotokane tobou ago odene pekeneyea. Einago pikilepa malikeka odepeta pokala taneya. Paapa poameneyea. Sipi sipi kai wia kamate okolo kagonoke meko aua pekeneyea. Nipa pinali one tane poaneleka ali atoa kini wene toamekete tane poaneleka takoa kogamotoa nitipaneya.*

8 *Enilekepa Epetane Yominiyo eya wa wene takako. Meme kai eya tabeme wikakane losu yapu ako luku keneke Lipai yatename lodo yoa enile pa toomoa pikilipa nipa eka luku Akolali meko lono wa ibini akene luku pa ali atoa wete ponamele toamoko wa wene takako.*

9 *Eni meme kai eya tabeme wikakane yapupa toto ipete meko ali atoame toatekoole adeka pianeya. Eni losu yapu keneke Akolalike eya kuya mea sipi sipi kai wia lodo yokala taneya. Nitiketeke kini tepene piane wene oyake moa **kiyo** akataapeamele toameneyea.*

10 *Opika enika enile tikilepa*

padeya nee ue eya kekaneya latikoa wawa noamoa padeya moa noa ni tigini eya abe koa tokala tiki. Nipa Akolaliyo eina namolole kateko wawa wenele yametekaleka papete enika enile pa tekei tokala tiki.

¹¹ Keraisu taateko a nokomepa Akolaliyo ali atoa pewe-kama witikome tokole i i wa ka patetekoa yameademe one wene kekakaneya. Nipa ako odene mekome lodo yotokako tobou ago tou toa eni taneya. Nitou wa ali-kitame meme kai tabeme wikkakane yapu tuapea ponokome taneya mena. A tibuke yapu eteneya tuapea ponokome taneya. Eniyapa itono patu latia pianeya wane mena.

¹² Nipa Akolali meko lono eni pinikilepa odepeta tuapea penaneya. Enile wa lokoa topnamoko. Nitoapa meme kai pitimekawe kai tine wia kamate okolo kagonoke meko aua ponamenaya. Pinali one penane kamate moa aua ponokomepa ali atoa a tibuke mea kamotoa tokome oto toa motaneya.

¹³ Papete panagome tuane agono tigini-kti mitikoa enile losu kekanele tokalepa nipa Akolaliyo einagopa kekanele toamene ago tetepo takamotoa tokome oneke lodo yotane agome eya taneya. Meme kaika ali kai pitimekaweka wia kamate moa ni atoa kai pitimekawe wia lodo yoa kuku moa einagono tiginike tadekaneya.

¹⁴ Keraisu einagopa pa mea kako Yomini patu kautakoa kakome pinali one kamate ponamotoa tikilepa one tigini Akolalike mea lodo you toa tukome taneya. One poanele padeleka toamokomeke taneya. Nitaneyano, one kamatemete tone tepene pale toateko wene takoa koikakilepa eina papete losu toma nekenele moa patukoa padele akole eni toko. Nipa totome pa mea kama poko ago Akolalinele takama pomotoa tokome ni toko.

*Tone Wenele Toateko Totono
Yametanemo*

¹⁵ Keraisu tukilepa Akolaliyo ali atoa weneya totono lutua yamemotoa taneya. Nipa Akolaliyo one wa kayo oa motokana yenepa one mana kono-mikiti latikoane pewe wiane-kala kawou wa papete oa pikana toa taateko a tomotoa taneya. Eina namolo totonoke lukoa mekete tokoi poaneleme pine yene kiwi moa labakaneyake Keraisu einago tukome oto toa motokome nitaneya.

¹⁶ Panagome kadimo oka toa moatekoi ali-kitame einagoneya papete moamatekoiyake einago tukalepa oyake moamele too.

¹⁷ Panagome-kti kadimo ootokoa tuamenaya pa mekomepa nipa onekeya-kama pa pikoa kawoo. Wa einago tukalepa one kadimo oka toa moatekoi ali-kitame onekeya tatia mokala toi.

¹⁸ Edikoapa Akolaliyo Iserele yene kiwi auapekene ile touno dikamene wa one namolo totono yametekome akene toa taatekamotoa tikilepa kini witane sipi sipi kai kamatemete taneya.

¹⁹ Akolaliyo eni totono yametekome tamene wa okana toakama Moseseyo i i wa toawea ootokoa kakome eya taneya. Pitimekawe tine moa wia eniya kamate okolo kagonoke meko aue-pala eletekaneya. Nititikoapa kikome kiane sipi sipi kai pine-pala yomo isope yenene deyata moa okolo kagonoke tadaneya. Nitoapa eni totono wia mekane bokukeka eida kakene ali atoakeka tadekatapeneya.

²⁰ Nitikome okome i kamate kiwike tadekakilepa Akolaliyo lutukoa yametekana totono tele takakene tuku wa Moseseyo akeneya.

²¹ Einakale toa Moseseyopa meme kai eya tabeme wikkakane yapuke kamate tadeko ni eni yapu keneke Akolalinele takadete latia pikaney peyakeka tadeko a taneya.

²² Opika Iserele yename eni namolo totono litiketepa enika eniya pa natetekoa kateko eteya peya abe kawamene tetepo taneya pimotoa tekete kamate moa tadekaki.

Einakale toa Akolaliyo ali atoame poanele tokoike po letu mekakana kea wamotoa tikilepa kamatememaka tiki.

²³ Enika eniyapa Akolalineya a tibuke pia kawa tokoya adeka pia latitikoapa abe kawamene tetepo taneya pimota a tokome Moseseyo kamate moa tadekamele taneya. Nitamele taneyake a tibuke pikoya-kiti abe kawameney a pimota a tokome eina papete kamate tadekane toa moa patukamedekale Keraisuyo eya taneya.

²⁴ Toto auapekome kowitikademepa Iserele yename wikakane losu yapu pome kapaney a mena. Eteney a deka pia pa tekei wikakane yapu poamokome a tibuke etene Akolali mekota pinele pome kapaney a.

²⁵ Nitou wa oomotokome pikilepa ako odene mekome lodo yotokako tobou agome toko toa taneya mena. Einagome malikeka sipi sipi kai kamate okolo kagonoke mekamotokome Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku aua pokala toko. Keraisuyo pade nitameney a pinali one kamate Akolali mekata lugutukoa aua poameney a.

²⁶ Ako odene mekome lodo yotokako agome tokala toko toa tamele too tokapa nipa itono latia piane-pete titimoapa lugutukoa tete moa tukala tamele too toka. Nitamele too tokake eya taneya. Itono takoa poateko tigotoma noko wa ali atoame tokoi poanele moa kogatapeademe taateko nekeney a. Nipa pinali one tigini Akolalike mea lodo you toa tuademe nekeney a. Enakale toademe wapa nikileka toamoo.

²⁷ Akolaliyo wene toopiane toa ali atoa toto odepeta tukala too. Tuutukaneyake Akolaliyo takoa enekala too.

²⁸ Kerais u einagoka odepeta tukilepa taneya. Nipa ali atoa peya matiyame tokoi poanele kogademe tukilepa pinali one tigini Akolalike mea lodo you toa tuaneya. Wa lokoa nikilepa poaneleke tuademe

noamoo. One wakapea nomotoa wedianey a nepia mekoi-kiti toa moademe ni noo.

10

Papete Akolalike Lodo Yoma Neketeke

One Wene Kekataapeamele Toamenemo

¹ Moseseyo eina namolo totono yametekilepa Akolaliyo padele padele epetanele naniko taateko a toatekale adeka pia yametaney a. Eni toatekale keleyo yameameney a. Ue mine takane yomini keney a yametaney a. Nitane totono piane toa Yu yename malikeka Akolalike lodo yoa kowitima neketeke pine yene kini wene oyake moa kiyo akataapeamele toameney a.

² Lodo yoa enile tokoilemedo edikoa kowitikoi-kitane wene moa kiyo akataapeoo tokapa nipa lodo wa yoamoi toka. Nipa kini poanele moa kogataapeadeko wa Akolalike lodo wa yoamoi tokake

³ ae, poanele pa toma yakete ni toko wa malikeka lodo yotuku pekete tikili uku.

⁴ Ali kai pitimekawe kamatemeka meme kai kamatemeka kini tokoi poanele oyake moa kogataapeamele toamokolo ni uku.

⁵ Nikepa Kerais u itonoke noademe mekome Akolali-pala eya wa akeneya.

Atai, kei ali-kitame neke wene kekade-tepa sipi sipi kai eya wia ipe nee eya moa mea tikilia neme kote tokolo wake eya toko. Kei yeneke tuano pa wa no kawateku tigini latia nodokakapiko.

⁶ *Kei yename sipi sipi kai eya lodo yoa kini poaneleke padeya padeya mea tikili enoake neme ke wa wedia moamoko.*

⁷ *Eni wene tekene nepala eya wane okouna. Akolali neke lenke no i kakene uku. Neke wene pikole toadene nekene ni uku. Nipa neke bokuke nooke papete wia mekapiane toane taatekoane tuku wa Keraisuyo etene-pala akeneya.*

⁸ Nipa enimo titikome ikilepa eya wa akeneya. *Kei yename sipi sipi kai eya wia lodo yoa eya kuya mea tikile neme kote moa wako. Padeya lodo yoa ni kini poaneleke padeya mea tikilika neme ke wa wedia moamoko wa akeneya.* Nipa Moseseyo eina namolo totono yametekilepa enile tamene wa yametaneyake akeneya.

⁹ Enimo ootokoa eya waka akeneya. *Akolali neke lenke i kakene uku. Neke wene pikole toadene nekene ni uku wa akeneya.* Nipa Akolaliyopa sipi sipi kai eya witikoile kote tokale wakome eni luku Keraisu pinali one tigini lodo you toa tumotoa toka wa Keraisuyo okome akeneya.

¹⁰ Akolaline wene pikale eni litia tokomepa ali atoa toto Akolaline takoa motokome tone tokoo poanele moa kogatapeneya. Nipa pinali one tigini Akolalike mea lodo you toa tukome taneya. Edikoapa wa pade tuamoo.

¹¹ Akolalike padeya mea lodo yotiki ali peyame kini losule eni teketepta ta patako abuna odenele-kama toa sipi sipi kai eya wia lodo yokala tiki. Ali atoame tokoi poanele edikoa moa kogamele toamokoyake tiki.

¹² Keraisuyo pade nitamene. Ali atoame tokoi poaneleke odepeta one tigini lodo you toa tukome moa kogatapeneya. Ali atoa peyake eni tukomepa wa pade tuamoo. Nitua tuumotokome Akolali mekata nimini yono lono pome mepaneya.

¹³ Opika eida pa meko. Nipa Akolaliyo ne-pala poi teiane yene neeke lukoa memotou wa onepala oa pikana toa taateko tomotoa nepia meko.

¹⁴ Keraisu pinali one tigini lodo you toa odepeta eni tukomepa Akolaline takoa motane yene wene *kiyo* akaneya meatekoi toa meemoa pomotoa toa peya takaneya.

¹⁵ Enilekepa pine ina ina wa Epetane Yominiyo toto wene takakilepa Akolaline bokuke wia mekanetoa eya wa titikome akeneya.

¹⁶ *Ali Muno agome ukunu, yakamene.*
I meteku oi noka-petepa Iserele

yatene nooke lukoa mekete toatikile i i wane lutuane yameou. Nipa anu eni weneya totonopa kini tepene lukoane kiwi wene takoane tou wa Epetane Yominiyo Ali Muno agome okamo wene takakome oko.

¹⁷ Nimo ootokoa Ali Muno agome eya wa okomoka oko.

Anu totono tetekoa ele kule poanele toa tokoike po letu mekakounapa keane wakene wene kayapetapeou wa oka wa Epetane Yominiyo oko.

¹⁸ Ali atoa kini poanele edikoa moa kogatapeneya meketepa nipa kini poanele tokoike padeya-kiti wa lokoa mea lodo yoatiki toa mena.

Akolalike Tegetekoa Meatekomo

¹⁹ Nikepa anu oya-lawe kipala eya wane ukuno, yakamene. Akolali meko lono wa ibini akene yapu lukuke pou toa one mekota Yesuno kamate yoto ludu toto atiki toa pitia pamele tokolo

²⁰ mea kama pato wa weneya ka ludu poadete pok. Nipa Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku olege taneya tuane mamina Yesu einagome patetoa Akolali mekata pekene toa toto pitia pok. Patetoa pekene mamina wane ukupa one lagotane tiginike uku.

²¹ Nika Yesu ako odene mekome Akolalike lodo yotokakago tou toa Akolaline yapulu yene toto talo takoa kakono,

²² Akolali kowitadete eya tatoane uku. Odene wene-kama pia ni oneke wedoa wene tugoa mea ni tone tepene poane wene takoa pomotoa ue tadatapeneya meou toa mea ni tone tiginika ue epetaneyame abe *kootapeneya* mea Akolalike tegetekoa mepatoane uku.

²³ Akolaliyo tou wa oa pianele i i wa taateko tomotoa wedianeya nepia meketepa etepea poamato wane uku. Kiwi auapekene dikou wa oa piko agomepa nitou wa oka toa-kama

taateko a tootapeoono, poapeneya meato.

²⁴ Ete oto wa wene mekanali yo ele kule epetanele toa taoe wa tone tone oa kamotokateko wene kibutukoa meatoane uku.

²⁵ Akolaline losu yatene obokala toatiki toa pade-kitame toake wakino, totome pade nitamato wane uku. Wene weye akanali yatoe wa losu yapu oboai tamene. Ali Muno ago wakapea noateko oi tigotoma nokono, nitato wane kiwi kowitoane uku-ye.

²⁶ Keraisu totoke tuanemopa eina niminimo yakoa mootokoake tone namolo poanele tokoonakale pa toomoa pato wado wene pia tokolopa nipa tone tokoo poanele wa kogademepa te tuoo tokolo-pe.

²⁷ Nipa abe meaneya tukolo Akolaliyo kipa one-pala poi teiane yeneno, kibu mou wa toe mine moa pitikoa atukoo wa totome piti motaneya meoo.

²⁸ Panagome-kiti Mosesene totono mukiti yamea wakale enekete ali takuta tebolo-wame i i wa one eni tanemo toawea okolipa nipa koiso yopiane agome einago ela moamokome wia tukamotoa wakeneya.

²⁹ Panagome-kiti Akolaline mando paya tetepo takoa wakomepa nipa Mosesene totono wakene agome tete motane toa moa patukoa dika dika toamene tete moo. Weneya totono piane toa ali atoake Keraisuno kamate penaneyake paya tetepo takakale tokome Akolaliyo kibu moapa dika dika toamene tete meoo. Nipa Keraisuno kamatememe einagono wene moa kiyoakaneyake paya tetepo takoa wawa ni pewe-kama witiko Epetane Yomini tegene matoa tea tokale tokome dika dika toamene tete meoo.

³⁰ Eya wa akene agopa Akolali tadeko wa totome wene toko. Panagome nepala poanele tokalepa noanume nami wiane kibu motokouno, neme kibu moameamene wa akeneya. One bokuke eya wa akenemoka wia mekaneya piko. Ali Muno

agomepa one yatene ali atoa takoa enoa akakala too wa wia mekaneya piko.

³¹ Ae, tuameneya meemoa pokago Akolaliyo ali atoa dekoa moa kibu motikilepa piti tanele toa toono, enile takaya wa piti motaneya meamene.

Poapeneya Kamene

³² Kiwi pa takaloganemo Akolalinemo papete yakoa mootokoa mekete ele kuleme ke enekakale meake pa poapeneya mekoina wene kibutukoa meamene.

³³ Nipa padepete-kti pade-kitame kipa ali atoane lene yoto moa kakakete tegene matoa tete mea tokoi. Ni padepete-kti dikane tete motokoi-kti wene weye akato wa eni yene-pala kibutua kakoi.

³⁴ Ni po yapu moa pitikane-kitipa ela moa auapekala tokoi. Ni pade-kitame kinikiya odomoa pokolika a tibuke kinikiya odoa moa poamatikiya etene epetaneyea pa pia kakale enoono, tokamota wa wene epetaneyea mekoi.

³⁵ Keraisunolepa widikoa atiki toa takama yakoinano, onekele takoa wawameamene. Ataine take nami wia epetaneyea-kama meoo tokolo ni uku.

³⁶ Ele kuleme ke enekakale meketeka one wene pikale-kama toa togamene. Nitikolipa Akolaliyo one yene auapekene dikou wa oa pikana toa taateko a tokome pewe-kama wia kawoo.

³⁷ Nikepa Akolaline bokuke Akolaliyo akene toa eya wa wia mekaneya pikono, yakamene.

Eya toateko tigotoma noko. Eina noo wa papete oa piane ago noademe toko. Nokomepa pepe meameneya wete noademe toko.

³⁸ Wene kiyo akeneya meko agopa nipa nooke wene tuganeyea meemoa poo. Nitateko agomeke piti motokome pegene kakoa no tewitikoa wakalepa makutukoane moamou wa wia mekaneya piko.

³⁹ Anu oya-mikiti totopa pegene kakoa Akolali tewitikoa wawa atuteko yene mena. Akolalike wene tuga meato wa toa motaneya meko.

11

Namolo Ibini Akene Ali Atoa

Akolalike Wene Tugoa Meanemo

¹ Akolalike wene tuga mekilepa nipa Akolaliyo papete oa pikana toa taatekaoa tokale enou wa totome wedianeya nepia mea toko. Nipa one yameatekoya-kiti opi leneme enamukuyake nani enou wa wene tuga meko.

² Namolo namolo papete tone kaua-mikiti oneke edikoa wene tuga mekoikepa Akolaliyo kei pia kakeneya.

³ Oneke edikoa wene tuga meketepa eya wa wene toko. Itono tibuta ludu pia kawa tokoya peyapa Akolaline agaleme-kama witakakala taneya. Nipa enika eniya peya tone leneme enekoya-kiti eni latikilepa tone leneme enamokoya moa latia pianeya wa wene toko.

Ebele Inoketa Noa Toa Akolalike

Wene Tugoa Meanemo

⁴ Ebele Akolalike wene tuga mekome tokome oneke padeya mea lodo yotikilepa wamene ago Keine moa patukoa lodo yoa epetekaney. Oneke wene tugakome eni tokale enekome Akolaliyo one kei pikilepa poanele toamene ago tetepo takoa taneya. Ebele einagopa namolo papete wia tukaneyake tone Akolalike wene tuga mekete toatekoole eni yamepianey.

⁵ Eya ago Inoke Akolalike wene tuga mekome tokake i ago tumotoane wamuku wa Akolaliyo a tibuke moa pekeneya. Einago edoa pokato patu wa ete yename tuku toa kawa teko tokale wakeneya. Akolaliyo moa pekeneya tokome enamuameneya. Enilekepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. Inoke einagopa a tibuke wete poameneyake Akolali wedikaneya.

⁶ Akolalike wene tuga meamoko agomepa Akolali wedikakile tamele toamoko. Akolalike tegetekoane mepou wa wene piko agomepa eya wa wene toko. Akolali wa iki agopa nimini meko. Ni agomepa one tuku toa meki-kiti pewe wia kako wa wene toko.

⁷ Eya ago Noa Akolalike wene tuga mekome eya taneya. Akolaliyo papete pubu oopiane toa wete taatekameneyake one yapulu yene toa moademe ue dipi wane latipianeya. Edikakilepa ete ali atoa kini poanele toa mekoile Noayo pitigamu taneya. Nitaneyake einagopa nooke wene tuga mekono, anu mati moane latikou wa Akolaliyo poanele toamene ago tetepo takoa yopianeya.

Eberame Akolalike Wene Tugoa Meanemo

⁸ Eberame einago Akolalike wene tuga mekome eya taneya. Akolaliyo ta pade nee yameouno, wini ta toa poano pa wa kayo okalepa nitouno ta wa pegetoa poamene take toa pekeneya.

⁹ Nitoapa Akolalike wene tuga mekome eyaka taneya. One eni yametane takepa mone take mepou toa monekago tetepo taneya pome mepaney. Nipa meme kai eya tabeme tekei yapu wia yawa pitikilepa mana Aisake kaua mati Yekobeta-pala opia yawa pitaney. Akolaliyo eina ta Eberame yametekilepa einakagota kikilikoa kini wa yamepianeyake edikoa odeneka yawa pitaney.

¹⁰ Eberame nitima yakilepa Akolaliyo wene kibutukoa mea latiane take wipitikene pone mepou wa taneya. A tibuke pia-kala kawateko taake uku.

¹¹ Ni Akolalike wene tuga mekome Eberameyo mana Aisake opianeya. One ada toa mea natono Sera tiobo atue deya mea tekete mati opiamele toameneyake kitame mati opimotou wa Akolaliyo oa pikana toa etene taatekaoa too wa wene tuga mekome mati opianeya.

12 Einago ada toa tuateka ago oneke-kama Iserele ali atoa ege egeta wa-kala kadukoa tama nekenuya. Nitaneyake a tibuke kako tagoi ni kusa ue matanu piko ue kibi pia toko toa tama nekene matiyame wa oi moamele toamenuya.

13 Eina namolo ali atoapa Akolaliyo kiwi auapekene dikou wa oa pikana toa nimini taatekoao too wa oneke wene tuga mea tuma-kala nekenuya. Nipa keleyo taatekoao tokale enameketekete padeka mati kakete nami enou toa keneya ke wa enoa moa tukala taneya. Nipa kipa itonoke pa tekei meateko yene wa monekali atoa tetepo taneya mea tukala taneya.

14 Opi enika enimo iki yenamēpa itonopa kini pine ta mena wa ekete iki. Nipa kini pine ta pa tuku tokoa kako wa ekete iki.

15 Nitane yene kini wenepa kini mea togane take pimota note kepene pa meoi tokapa nipa eni take wakapea pamele tokale poi toka.

16 Nitoi tokake kini eina take wene piitikamenuya mekete a tibuke latiane ta epetaneyake wene piitikanuya meanuya. Nitaneyake Akolaliyopa eni yenamē onepa kini Akolali wa kei pia okoli yatekaya wa ya motokoya mena. Kini mea kama poatekoi taapa oneme latia pikanya tokome ya motokoya mena.

17-18 Eberame Akolalike wene tuga mekome eyaka taneya. Akolaliyopa mana Aisake moa oneke lodo yamene wa Eberame-pala ikilepa papete Aisake einagoke neke ti ali atoa ege egeta kadukoa tama poi wa oa pianeyake akenyaya. Oneke wene tuga mekome tokale tetoa enademe ni okale Eberameyo nitouno ta wa mana Aisake moa lodo yoademe taneya. One peku mati odene agoke taneya.

19 Nipa Akolaliyo tuane alika oyake moa kamotokamele toko wa wene kibutukoa mea yoademe taneya. Nitademe tokale enekome Akolaliyo oyakeno wa wa ketekakome tuane

ago moa kamotokou toa mana Aisake Eberame ete wa metekome metaneyaya.

Aisake Yekobeta Yosepe Toa

Akolalike Wene Tugoa Meanemo

20 Aisake einago Akolalike wene tuga mekome eya taneya. Manata Yekobe Isota kini mea epetekatikile i i wa kinita wedoa meatekoi agale oa pianuya.

21 Ni Akolalike wene tuga mekome eyaka taneya. One tuateka tigotoka-pete Yosepene manata takuta wedoa memotoa tokome agale oa epetekanuya. Nitapa iti tigine kakome Akolalike nate wene pia kowitanuya.

22 Ni einago Yosepe one tuateka tigotakale mekomepa Iserele yene Idipi ta toa poatekoimo i i wa oa pianuya. Nipetepa one tono-pala aua pamene wa oa pikilepa Akolalike wene tuga mekome akenyaya.

Moses Akolalike Wene Tugoa Meanemo

23 Mosesene etene nineta Akolalike wene tuga mekete eya taneya. Idipi ako odene meane tobou agomepa Iserele yene kini pene opiane ali mati peya wia tukamotoa akeneyake eina adoname one akenemo piti moamenuya meanuya. Nipa mati opia pikete enekoli koniyo mati tadeko wa eneketepa tokene teboloke potipianuya.

24 Moses Akolalike wene tuga mekome eya taneya. Wetiniya kakomepa Idipi ako odene meane ago Perouno kono kamo atoane mana wa ibini amene kote tokale wakenuya.

25 Nipa Idipi yene kini kolotini natekaneleke wene piitikanuya mea etepea poanele toma pokiole pa tekeika litia toamademe wakenuya. Nitapa Akolaline yatename tete motiki toane onemeka mou wa kipala kibutua tete motaneyaya.

26 Ete-kitame one tegene matoa poanemo okolika naniko taatekoao noatekago Keraisuke toa eni tete

motaneya. Nipa Akolaliyo one kamo takou toa pewe wimotoa nepia mekome Idipi yenane kamoya paya tetepo takoa wakeneya.

²⁷ Nitapa Akolalike wene tugoa mekome eyaka taneya. Idipi ako tobou ago Perouyo tete metekaya piti moamokome Idipi ta toa pekeneya. Nipa leneme enamateka ago Akolali one-pala opia pokale enane tetepo takoa pekeneya.

²⁸ Ni Akolalike wene tugoa mekomepa edelo ago patukane wa ibini akene toge yopikome Iserele yene-pala eya wa pubu akeneya. Akolaliyo Idipi take moa wetekateko edelo ago kini kini meki yapu patukataapea pomotono, sipi sipi kai kamate kagoke tadekamene. Kini namolo takoa opiane ali mati yatene wia tukakayano, nitamene wa pubu akeneya.

²⁹ Ni one Iserele yene Akolalike wene tugoa mekete Kiane Kusa Ue ketakilepa itono matanu ludu pou toa keto pekeneya. Nitikoli Idipi poyo yene kiwika keto poo wa muke litimoa pokoli ueme atukatapeneya.

Ete Yene Akolalike Wene Tugoa Mekete Tanemo

³⁰ Ni Iserele yene Akolalike wene tugoa mekete eya taneya. Kue pawe kago unukataapeane Yeriko ta pitikaline taapa ta pataka tatono (7) kakoapeta kawa pitikoa yawa unukakala taneya. Nitaneyake eina pawe kago bu wa kilikatapeneya.

³¹ Nipetepa pamoko atoa Reabe Akolalike wene tugoa mekomepa ete Yeriko yene Akolaline agale tagoa toamene yene-pala dekoa tuaneya mena. Papete Iserele ali takuta poi katepa teia Yeriko take nokoli enekome one yapu noe wa makutukoa moa potipikanake Iserele yename one wateaneyea.

³² Ina ukuna toane pa okoane pian-pe. Eya ali-kiti Gidione ni Barake ni Samesone ni Yepesa ni Depidi ni Samuele ni Akolaline agale papete toawea akane ali-kiti enika eni ali peya mati Akolalike wene

tugoa mekete tokala tanemo oateku pake piamoto.

³³ Nipa Akolalike wene tugoa meketepa eya toma-kala nekeneya. Pitikali-pala poi toa moa kawikoa ni kini yene talo toa epetekoa ni Akolaliyo papete kiwi auapekene dikou wa oa pikana toa taateko tokale enoa ni laione kai moa kawikoa atiki toa mea

³⁴ ni tube toe mineke moa pitikaneya kakete toe tugoa moa ni tueme kagoiyake petoa pote ni taba taneya meake popeyo nokale telekole toa ni pitikalime poi toma nokolika poi lene kianeya kakete ete pedekoa lititapea taneya.

³⁵ Ni pade atoa-kiti Akolalike wedoa wene tugoa mekoli kini mati tukala taneyake moa kamotokaneya.

Ni Akolaline totono litia toamene yename pade-kiti po yapu moa pitikakete ekete Akolalinele takoa wakolipa kini yapu wetekoo-koli ekete tuake kamomotekete a tibuke mea kama poono, nitamoo wa tete mokoa kawa tukala taneya.

³⁶ Ete yenamepa pade-kiti tegene matoa ni po wapime wia ni pade-kiti po yapu pitikou wa kapa po kakoa

³⁷ ni pade-kiti kue pitikoa wia kqua ni pade-kiti soome teitakutukoa ni pade-kiti tueme kawa tukoa taneya. Ni pade-kitipa pa ponopene ali atoa sipi sipi kai meme kai eya tabeme latiane mamina kakeneya yawa pitaneyea. Nipa ele kuleme ke enekakale mea tete moa yawa pitaneyea.

³⁸ Enika eni yene ali piamene ta luduka tono tono kakene ta luduka kota kene pikokaka koa kene pikokaka yawa pitaneyea. Eni yename kiyo akenele toma yakete tekete ete ali atoa-pala opia meamele toameneya.

³⁹ Dikane yene peya Akolalike wene tugoa mekete taneleke kei pi-anemo one bokuke wia mekaneyake kiwi yatene auapekene dikou wa papete oa pikana toa taateko tokale enamene ya pa mea tuma-kala nekeneya.

40 Ni edoa-mo. Akolaliyo eni yene auapeateka wene toopia mekomepa ipete meko-kiti toto peya odene kikilikoa auapekene auapeou wa wene toopianeyea. Nipa toto peya mea epetekateko kotu kakoa memotoa tokome one namolo wene toopikanakale moa patukoa padele akole toateka wene toopianeyea.

12

Toneketai Akolaliyo Toto Mane Oa Motoko

1 Ali atoa peya mati Akolalike edikoa wene tuga mea mema-kala nekeneya. Nitoapa opi toto ipete meko-kitipa edoa meki patu wa wedo pia unukataapeou toa kakete enekete tiki. Nitikete tikino, eni yene meane toa meato wa teyapea moa patukanali you toa eya tato. Ele kuleme ka ketekakoya peya tewitikoa wato. Nipa tone poanele tokoleme toto lakabele takakoya-kiti wawa tone poatekota pitimoa pato.

2 Nitato wa Yesu enekoa patoane uku. Yesu einago Akolalike wene tuga mea tagatapeneyano, one pitia patoane uku. Yesu einagome wipitikenepa kolotine meou wa wene toopianeyea tokome eya taneya. Yomo lekaneyake wia dekaneya kakomepa ete yename tedu mea ya motokoa tomotoake ko wameneya tuaneya. Nitoa tuumotokomepa Akolali meko walai waneke nimini yono lono pome mepaneyea.

3 Ae, poanele tane ali-kitame one kote motekete ele kule toa tete memotoake ko wameneya poti mekome tanele wene taneya meamene. Kipa tepe we taneleke pitime tuku wa Akolalinele takoake wakaya tokolo ni uku.

4 Akolalike wene tuga mekete ele kule poanele ete pedekama nokoli kiwi padeka wete wia tukameneyano, onekele edoa takoa wawadete-pe.

5 Akolaliyo kipa one mana konomikit latikoa mama motokome oa pi-anemo one bokuke wia mekaneyake

wene kayapetaea meki-pe. Eya wa akeneya.

*Anu mana nepala ukumo yakamene.
No Ali Muno agome ne
kibu motekene mane oane
motokoumo pamo tetepo
takameamene. Ni ne kikoane
akakolupa no i agonole edeya
weike takaku patu wa wene
keda taneya meameamene.*

6 *Anu kolotini yene kikoane akoane
ni anu mana kono-mikiti latikoane
yopiku-kiti kibu moane tuku wa Ako-
laliyo akeneya.*

7 Nitaneyano, ke enekakale mekoi-pete-kama inapa Akolaliyo nopa one mana tetepo takoa mane oa moa tadeko wa ko wameneya meamene. Etename-kiti one matiyame poanele tokolopa kibu moa mane oa moa toamoko patu.

8 One mana-mikiti talo toapa peya kibu moa mane oa mokala too-li. Akolaliyo kiwido mane oa moamokomepa nipa one manamikit tetepo takamokome pakele mati-kiti tetepo takakome too.

9 Itonokepa toneketai-laweme toto peya kibu moa mane oa mokala tokoi. Nitikoli kote tokolo yakoane moamuku wa wamekete kiwi kei pia kakoo. Nitikoono, toneketai a tibuke mekome toto mea kama pomotoa mane oa motokolopa yakoa moamoko patu. Etene yakoa moo-li.

10 Toneketai-laweme kibu moa mane oa motikilepa pa tekei tokoi. Nipa toto auapeatekoi wene kibutukoa mea tokoi. Akolaliyo toto mama motokome kibu moa mane oa motikilepa one wene kiyo akeneya meko toa memotoa tokome toko.

11 Edikoa kibu motokoloka inapa tone wene keda takanele witako wa wedia meamoko. Wa naniko kibu moa mane oa moa togakale yakoa motokoi yenepa witi kū tumia witakome kū wedoa tuou toa itonoke tepe kolotini kilikoa pimotoa wene kiyoakaneya meoi.

¹² Nitaneya meoino, yono kawa weye wameneya meou toa Akolalinele wedoa takama poamiki yenepa kini yono kawa weye akaneya mea onekele wedoa takama pamene.

¹³ Kawa okeaneya yawou toa Akolalinele wedoa takama yawamiki yene paka pokaya tokolo kini poatiki ka kiyo akoa nodokakapiamene. Kini kawa epetekou toa tekete Akolalinele takatikile i i wa yameamene.

¹⁴ Yete pade ali atoa-pala odene wene pia enekala tamene. Ni wene kiyo akeneya mea epetanele toadete wili toma pamene. Edikoa meamoko agomepa Akolali enekile toamoko.

¹⁵ Kiwi padeka-kitamepa Akolaliyo ali atoa pewe wia talo tokota petekatapekayano, wedoa yamene. Ni kiwi ete oto wa wene poaneyea memotoa tokoyapa kiwi pakeke witakome peya matike weamutukayano, wedoa meamene.

¹⁶ Ni pamoko mea enile poanele takayano, wedoa yamene. Ni itono peku-kama nakene ago Isoyo tane toa toameamene. Iso einago namolo ago tokome etenaneya pine wia moatekoyake kobu tokale meanepete etene luku kakome moatekayakiti paya tetepo takoa eya taneya. Wamene ago Yekobene nee moa noademepa one eni moatekaya-kiti topo toopia wakeneya.

¹⁷ Wa naniko Akolaliyo one pine wia pewe wimotono, kowitikamene wa Isoyo etene Aisake kowitaneya. Komo oa kowitoa kawake one eina namolo tokanakale oyake moa koikamele toameneya. Enipa nimini uku-pe.

¹⁸ Opi kimepa Akolali kakakoa kowitikilepa tone kaua-mikitiki kini Kati Sainai kakoya liti kakete tane toa tikiya mena. Einapete Kati Sainaikoe toe itipono okoa kakene matiyameke yomiyomume agopa takoa pupulege mati popokoa tokale tepene piti wia lukaneya yakoa kakeneya.

¹⁹ Nitoa yatekoli bera pia agale ludu oa tokale yatekete ekete agale

oyake yatekoono, wa-ye wa tone kaua-mikitame kowitoa kakeneya.

²⁰ Nipa agale ludu nokome okome *kiwika kini pitimekawe kaika i tono kakoya liti nokolipa kue pitikoa tukamotoane ukuno, noameo wa Akolaliyo okale pitime tuaneyaka kete kowitaneya.*

²¹ Moseseyoka *piti tanele enekene kolu kolu motuku* wa piti mea taganeyaka kakeneya.

²² Anu oya-lawe kime Akolali kowitikilepa Kati Sainai kakoya liti kakene tetepo takoa tikiya mena. Opa Kati Saione note kakene tetepo takoa meki. Nipa Akolaline edelo ali ege egeta wa-kala kadukoa koukua wedia mekika nekene tetepo taneya meki. Kati Saione wane ukupa tuameneya meemoa poko Akolaliyo a tibuke latiane Yerusalem take uku.

²³ Nipa one namolo mana konomikitiki kini ibinipa one a tibuke piko bokuke wia mekanekiti koukua mekika pote mepane tetepo taneya meki. Ni ali atoa takoa eneko ago Akolali mekota ni wene moa kiyo akane yene a tibuke mea epetekatekoi kotu kakoa mea epetekaneya mekika pote mepane tetepo taneya meki.

²⁴ Ni Akolaliyo tone weneya totono yamemotoa tokome tuane ago Yesu one mekota meane tetepo taneya meki. Nipa one kamate kiwike tadakaneya meki. Yesu einagono kamate ponokomepa eya ago Ebelenene kamate ponokome tane toa moa patukoa etenane wene kekakaneya.

²⁵ Kiwi mane oa motoko ago Akolaliyo okamo yakoa moamokayano, wedoa yakamene. Papete itonoke Kati Sainaikoe agale ludu nokome okale kini kaua-mikitame yakoa moamokoli Akolaliyo yono lukoa meamokome kibu motaneyano, opi a tibuke mekome i i wa toto pubu okale yakoa moameketepa nipa edoa petoa pato-pe.

²⁶ Papete Akolaliyo agale ikilepa itono muku takoa akeneyake opi eya wa pubu oko. *Wa padepete*

*itono moane muku takakenepa tibuka
odeneka moane muku takouno, nepio
wa oko.*

²⁷ Padepeete wa ikilepa one moa muku takatekoya eya kuya oneme latia pianeya-kiti takoa pomotou wa okome oko. Muku takamatekoya-kiti pa pia kamotoa tokome nitoo.

²⁸ Muku takamatekoya-kiti wa ikilepa Akolaliyo toto oneke lukoa memotoa talo toa-kala kawateko ta eni yameademe okome okono, ke wa one kowitoa meateko toa oneke nate wene pia piti-pala moa kowitzatoane uku.

²⁹ Tone Akolaliyo poanele tiki ali atoa kibu motikilepa toeme nootapeou toa kibu moa atukoo tokolo ni uku.

13

Akolaline Wene Epetekakete Toatekomo

¹ Anu oya-lawe kini kini ame wa wene mekanali yotekete tiki toa wedoa toomoa pamene-ye.

² Monekali atoadi kiwi mekoika nokolipa nee noatino noe wa makutukoa moamene. Namolo namolo pade ali-kitamepa Akolaliyo moa wetekane edelo ali-kihi makutukoa motikilepa i agopa edelo ago tadeko wa wene toameketeketekoa taneya.

³ Ni po yapu pitiki yene wene kayapeameamene. Kiwika po yapu odeneka pitane tetepo takoa mekete eni yene ugu pote kini wene weye akapokala tamene. Ni tete mokoa kaki-kitika wene kayapeameamene. Kimeka tete mokoa meane tetepo takoa mekete ela moa auapekala tamene.

⁴ Ali atoata adona mekilepa Akolaline lenike *kiyo* ootoko-kama meamene. Nipa mone pade ali atoa koua piameamene. Koua piamatiki ali atoa koua pikolipa Akolaliyo kibu moono, toameamene.

⁵ Ni kueke-kama wene pitikaneya meameamene. Kinikiyapa oyake piko wa tepe keaneya meamene wane uku. Akolaliyo *kiwi tewitikoane wakilepa toamou* wa akeneyake ni uku.

⁶ Akolaliyo nimo akeneyano, tote meye eya wa amele toko.

*Akolali einagopa no auapeko agono,
ete-kitame nopala poanele
tokoilekeka piti moameney
meou wa toto atiki toa mekete
amele toko.*

⁷ Eya ali-kiti kiwi papete talo toa mekete Akolalinemo olaukane ali-kiti wene taneya meamene. Kini Akolalinele takama pote tuanemoka wene taneya meamene. Nitaoapa kini Keraisuke-kama wene tuga mekete tanele kotukoa mea epetekamene.

⁸ Yesu Keraisu epene wene-kama piko agopa one eni wene wia wakilepa toamoo. Namolo namolo opi opi naniko naniko epene wene-kama pianeya meko.

⁹ Pade-kitame emo kumo mon-ekemo titia okoli kime yakoa etepea pokayano, yakameamene. Toto pewe witikome wene weye akakago Akolaline tele patu kautakoa kama pato. Pade-kitame nitameney padaya nee kekaneya latikoa wawa ni padaya takoa noa tikilepa pata pale tikino, enile toamato.

¹⁰ Keraisu pinali one tigini lodo you toa yomo lekaneyake tukilepa toto toa moademe taneya. Meme kai tabeme wikakane yapu keneke kakene tetepo taneya kakete Akolalike lodo yotokaki ali-kitame sipi sipi kai wia lodo yoteketeketekoa tototo-pala oyake lipua meamele toamoko.

¹¹ Ako odene mekome lodo yotokako ago Akolali meko lono wa ibini akene yapu luku pikilepa ali atoa peyame tiki poaneleke sipi sipi kai eya wia kamate okolo kagonoke mekoaa aua poko. Nitaoapa eni sipi sipi kai tigini moa ta ketepono patukoa pome akolono yopoko.

¹² Enile tou toa Keraisu tukilepa ali atoa pitikoika eko pimota ta ketepono patukoa pome akolono tupaney. Nipa ali atoame tokoi poanele kogatapeademepa one kamate ponomotoa tuaney.

¹³ Nitaneyano, ta ketepono patukoa akolono one ya takoa wia

dekaneta pote kapou toa one-pala dekoa ya tokale meato.

¹⁴ Itonokepa tone meemoa poateko ta piamokoyake weneya take pia kawateko take meemoa poadete toko wa nepia meko.

¹⁵ Nipa Akolaline wene kekade-tepa oneke padaya mea lodo you toa tekete Yesu patu kautakoa kakete Akolali kei pia-kala katoane uku. One ibini wedekoa nitikala tato.

¹⁶ Nitoa epenele-kama toa kinikiya-pala tafia mekala tamene. Nitikolipa Akolaliyo enipa oneke padaya mea lodo yotane tetepo takoa wedia meoo.

¹⁷ Kiwi talo toa meki-kitame tamene wa okoi toa litia tikilepa ki-wike poti lukoa mea tamene. Kipala padele takaya tokale talo tikilepa eya wa wene taneya mea tiki. Akolaliyo ali atoa takoa enekomema eni yene kime talo toa epetekakoi-pe wa pitia yakoo wa wene taneya mea tiki. Kini kolotini toaneya mea talo tomotono, tamene wa okoi toa litia tamene. Kini wene keda takaneya meketepa kiwi edoa talo toa auapemotoa-pe.

¹⁸ Totome ele kule tikilepa ete-kitame padaya namike ahoa oatik-ileka toamoko. Tone tepeme tamene wa oa epetekako toa-kama toko.

¹⁹ Kiwi mekita wida wete waka-peane nomotoa tekete Akolali wedoa kowitikakala tamene.

²⁰ Ali atoa tone tepe kolotini kilikoa pikako ago Akolaliyo tone Ali Muno Yesu tuaneyaka pikale moa kamotokaneya. Nipa ali atoa toa moateka oi pedoa piane totono pa pia kako totono tele takakome one kamate ponemotoa tuaneyake moa kamotokaneya. Nitanezano, kipa one sipi sipi kai wa ako odene mekome toto talo toa-kala meko.

²¹ Nitikono, Akolali-pala eya wane kini kowitikoane uku. Eni yename neke wene pikole-kama tomotono, ele kule toa epetekatiki peku lawete-tapeamene. Nipa neke kolotini nakeneya memotoapa Yesu Keraispatu kautakoa kakete epetanele-kama tomotono ta wane Akolali

kowitzane uku. Keraisut einago kei pia-kala kama patoane uku-ye. Ee nimini.

Wipitikome Akenemo

²² Anu oya-lawe kiwi mama motekene mane mane ikilepa pa tigini wane wiane mekakene ukuno, panagome moa oi motokakalepa poti yakakoa meamene-ye.

²³ Tone oyago Timosi po yapu pitaneyake yopiko agome ne pa wa po kotokoa wetekaneya. Einago no i mekuta wete nokalepa nipa kiwi mekita pata wane one-pala wida opiane nou.

²⁴ Kiwi talo tiki yene peya ni Akolaline ali atoa peya poti meamene wa akamene wane uku. Kini oya-lawe i Itali take pitiki-kitameka kiwi peya wete meamene wa iki-ye.

²⁵ Akolaliyo kiwi peya pewe wia yopimotoane kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

YAME Yameyo Yu Yateneneke Wia Wetekane Pipia

¹ Yame nopa Akolali Ali Muno Yesu Keraisutanele takama yaku agome uku. Iserele yene tuku kakoa (12) yatene ali atoa padeka-kiti kini pine ta toa eka kuka mone take pote mepane-kiti kiwike i agale wini oane wetekakenepa mea epetekamene wane uku-ye.

Ke Enekakale Mekete Toatekomo

² Anu oya-lawe ele kuleme ke enekakolo meketepa nipa kolotini noatekole tetepo takoa eya wa wene taneya wedia meamene-ye.

³ Yesunole poti takoa togakete toatikile wene toa tomotoapa Akolaliyo ele kule ke enekakole witakakala tokono, ke wa wedia meamene.

⁴ Yesunole edikoa takatiki kotu kakoa toma pamene. Nitou wa one eni takatiki peku nateya deyaka katekameneya noa tagatapeamene.

Padele Toatekale Agopa Tokale Mekepa

Akolaliyo Wene Takamotonon Kowitamene

⁵ Anu oya-lawe panago neke toatekale agopa tokale mekepa Akolaliyo wene takamotonon, kowitamene. Ali atoa peya onekeya keda takoa mekala toko ago tokome nepa wene toamene ago kake kowitiko wa kikoa akamokome neke kowitikakeliyi yakoa tokala too.

⁶ Nitoono, yakoa too tadeko wa oneke wene mataneya meke poome toamene ya kowitamene. Poome taneyamekome kowitiko agopa nipa kusa ue-kiti pupulegeme popokakolo ete pato oto pato toa pewikou toa einago wene wili walai akeneya meko.

⁷ Dikoa kowitiko agopa Ali Muno agome onekeya pade edoa yakoa memotoa-pe. Padaya dedeyaka meamoo-li.

⁸ Wene takuta pianeya meko agome ele kule tikilepa pata palekama toko.

Ponopene Yene Kamo Yene Mekete Toatikimo

⁹ Ponopene ago ame wane uku ago nepa Akolaliyo ako ago tetepo takakono, ke wa wediamene.

¹⁰ Kamo ago ame wane uku ago nepa Akolaliyo keku kakoa ponopene ago tetepo takakono, ke wa wediamene. Ke tidiyo odepeta atua pokoa toa kamo ago neka atua poo tokolo tekene ni uku.

¹¹ Lou witia nokome eni ke lunopa lou potome totokakale tidiyo-pala okoa pitoo. Namolopa kalaneya kawake wete enipete atutapeoo. Nitiko toa kamo agome one kamo toma pokome one kamoya-pala dekamoa atua poo.

¹² Ele kuleme ke enekakoa kakaleka Yesunole takama poka agopa etene wedia meoo. One eni tokale enekomepa Ali Munagoyo i ago onekele takoa togateko ago tadeko wa kei pia mea kama pomotoo. Nipa oneke wene mekakoi-kiti mea kama pomotou wa papete oa pikana toa taatekakome nitoo.

¹³ Nitoono, ele kuleme ke enekakoa kakale meketepa inapa Akolaliyo no likoa enekome toko wa wameamene. Ni edoa-mo. Padameka one likoa enamele toamoko. Ni pade Akolaliyo ali atoa likoa enekileka toamoko.

¹⁴ Akolaliyo pade nitamokoyake pine yene tone tepene piko wene kamokakome toto wa likoa enekala toko. Lede pa totome poanele tomo-toa ni toko.

¹⁵ Eni poane wenepa atoa one mati kakeneya meou toa tone tepene mati keneya kakeneya mekoname toko. Wa naniko atoame mati opiou toa tone weneke poanele witako. Eni poanele tubetema pome wipitikomepa pine ago wia tukakako.

¹⁶ Anu kolotini yene kipala i ukumopa wene kayapekayano, wedoa yakamene.

¹⁷ Tone epetaneyaa motokoya peyapa Akolaliyo-kama latia pikoa

ni tone mea epetekateko pekupa oneme-kama lawetoa toko. Pa tokoya-kiti a tibuke latia kakane agoke uku. One eni pa tokoya-kiti wedome agopa takakolo pa toamokoyake one pade nitamoko. Pa tokoa-kala kawou toa one wene wia wawamokome epetaneya-kama takoa mekala toko.

¹⁸ Ni agome one weneme-kama totopa i i wa one mana kono-mikiti moa latikakilepa one nimini peku lawetekome toka. Yete pade ali atoa naniko moademeke namolo takoa totopa one mana kono-mikiti moa latikaka.

¹⁹ Nitikano, anu kolotini yene agale yakadetepa kale pimota meamene. Agale oa metekilepa poti wene kibututukoa amene. Tepene kotimi wene ponokalepa wete yaatapea wameamene.

²⁰ Timini luaneya kaketepa Akolaline kiyoko akene wene pikole tamele toamoko.

²¹ Nitamele toamokono, kini poane wene-kitika ele kule poanele toma pokoleka wakete wamene. Nititikoapa Akolaliyo kiwi toa moateko peku kini tepene moa lukakana yakoa moamene. Oneke nate wene pianeya mea nitamene.

²² Toamadeteke paya nou toa yateketepa kini wa oa yotokino, wedoa yakoa tamene.

²³⁻²⁴ Panagome-kiti toamademeke one agale paya nou toa yatekilepa eya tou toa toko. Ali pade pinali one lene timini kakole wene kayapeade-meke yomini pokoke enetekoa pou toa toko.

²⁵ Akolaline totono kabe koukoa piane boku panagome-kiti lewea enoai toa wene kayapeameneya litia toma pokomepa etene kolotine meoo. Akolaline totono wane ukupa ali atoa kini tokoi poaneleme kiwi moa kautaloganeya mekita bulukoa toa moateko totonoke uku.

²⁶ Panagome-kiti Akolalinele takama yaku wa wene pikomeke one keke wedoa talo toamokomepa pinali one wa oa yotokako. Dikako

agome Akolalinele takakilepa pata pale toko.

²⁷ Pade alime nitameneya Akolalinele takakomepa eya toko. Etene nineta tuaneyake egetiniya meki mati-kitika ke enekakolo wene keda taneya meki nepo atoa-kitika mama moa kiwi mekika ugu pome auapekala toko. Ni itono peku noa tiki-kitame tikile oneke weamuoo kekoa titi toma yako. Atai Akolaliyo dikako ago kei pikome okome i agome onekele takakilepa poane wene takoa koikatapeneya mekome kiyoke toko wa oko.

2

Ponopene Ali Atoa

Paya Tetepo Takameamene

¹ Anu oya-lawe tone Ali Muno Yesu Keraisu pa teleta tootapeane ago Akolaline peku nakene ago einagonole takama peketepa kamo yeneka ponopene yeneka takoa enameneya midi pikoa makutukoa moamene.

²⁻³ Kiwi oboa mekita-kiti kamo ago ponopene agota nikilipa edeki patu. Yonoke kamo kue wane mekhoa mamina epetaneya kawa noko ago makutukakete ekete kamo koni ali i epetaneya waneke noke menamene wa iki patu. Nitiketeke padena ago pilia tadane mamina kawa noko agopala ekete kuka pa kaponamene wa-kiti oa anu kawane itonoke pa menamene wa-kiti iki patu.

⁴ Edikakipa nipa einagota midi piane tetepo takamekete poane wene pianeya meapa takoa enoa potokakete tiki.

⁵ Anu kolotini yene kipala i ukumo yakamene. Ete-kitame ponopeneyea tetepo takoa wakene yenepa Akolaliyo kamo takou toane anukule takatiki peku lawetou wa takoa motoko. Nipa oneke wene mekhoa meki-kiti one ta yameou wa wene toopikana toa taatekakome eni ponopene yene one mana kono-mikiti latikako.

⁶ Anu oya-lawe kime pade nita-menye ponopene ali atoa paya tetepo takoa wakete kamo yene kei pikala tiki. Kamo yename kipa tete mea koisoke lia aua pokala tikiyake nitiki.

⁷ Anu oya-lawe kipa Keraisuno ibini pianeyake e kamo yename one ibini paya tetepo takoa taumada tiki. Enipa nimini ukutu-pe.

⁸ Akolaline bokukepa one tobou kakoa oa metane totono dikaneya piko. *Pine yene kini wa mama motekete tiki toa yete pade ali atoa mama moma pamene wa akeneya.* Eni akene toa yakoa tootapeketepa nipa epetanele eni tekete toi.

⁹ Nitamene ya kamo yene ka ponopene yeneka midi piane tetepo takameketepa poanele eni tekete toi. Nipa one eni akene agale wene kibutukoa meketepa ae Akolaline totono tetekakene tadeku wa oi.

¹⁰ Panagome-kiti eni totono litia toma pokomeka padele nateleka kateko toamokolopa Akolaliyopa einagome one totono peya tetekata-peane tetepo takoa meko.

¹¹ Akolaliyopa *mone padane atoa koua piameamene wa oa ali atoa wia tukameamene* waka oa taneya. Nitanyano, anu oyago neme-kiti padane atoa koua piamekeka ali pade wia tukakepa nipa Akolaline totono peya neme eni tetekatapeko.

¹² Eya wa wene taneya meamene. Akolaliyo ali atoa takoa enekilepa kini tokoi poaneleme kiwi moa kautaloganya mekoita bulukoa toa moateka totono piane toa takoa enoo. Nitono, epenemo-kama oa epetanele-kama toa tamene.

¹³ Ete ali atoa ela moamokome kini poanele tokoike nami wia kibu motokagopa Akolaliyopa oneka ela moamokome kibu moo. Wa pade ete yene ela motokome kibu moamoko agomepa Akolaliyopa kibu moamene piti moateko toa mena.

Yesuke Wene Tugoa Mekete

Epetanele Toatekomo

¹⁴ Anu oya-lawe kipala eya waneka uku. Panagome-kiti Yesuke wene tu-goane meku wa oake epetanele toma poamokomepa pata pamo eni okome too. Yesuke edikoa paya wene tu-goa mekalepa nipa Akolaliyopa einago edoa toa momotoa-pe.

¹⁵ Kini oya ali atoa pade epetane mamina kawamoa noateko nee-pala piamoa kobu taneya kakolo enekome

¹⁶ panagome-kiti okome tepe mataketikoa pamene. Tigini poto takateko mamina kawa nee noa tagoa kitipu poti pamene wa-kiti oake one eni mamina pade meamoa one noateko nee-pala lawetamoa pa oa wetekakomepa nipa pata pamo eni okome toko.

¹⁷ Nitiko toa panagome-kiti Yesuke wene tugoane meku wa oake ali atoa ela moamoa auapeamoa tokomepa nipa tukome tuane ago tetepo tokolo Yesuke wene tugakilepa pata pale toko.

¹⁸ Panagome eya wa-kiti oko. Panagome Akolalinele takakilepa pa oneke wene tuga mekome toko, wa padekagome onekele takakilepa ali atoa mama moa auapekome toko wa-kiti oko. Nimodo okalepa eya wane ou. Neme-kiti ali atoa auapekile toamekeke pa Akolalike wene tuga mekolepa enouno, yamea ta. No i agopa Akolalinele takako ago tadeko wa neme wene tomotoanepa ali atoa mama moane auapekule yameou wane ou.

¹⁹ Einago-pala eya waneka ou. Akolali wa oateko agopa odene ago kakono wene tuku wa neme oko. Ae, ipono-kitameka wini okana nimini oko wa wene tiki. Eni wenepa tekete pa kolu kolu luaneya meki.

²⁰ Beita, paya wene pia oko ago ne-pala i ukumo yakamene. Panagome-kiti ete yene auapeamoa pa Akolalike wene tuga mekomepa nipa tukome tuane ago tetepo tokolo pata pale toko wa neme wene tomotoane tekene eya wane uku.

²¹ Akolaliyopa tone kaua ago Eber-ame einagopa poanele toamene ago tetepo takoa wene keaneya mekilepa

edekale taneya-pe. Eberameyo lodo yoademe kue moa latiane walaike mana Aisake moa pia oneke lodo yoademe tokale taneya. Enipa nimini uku-pe.

²² Akolaliyo enile tamene wa okale Eberameyo litia tokomepa Akolalike wene tugoa meateka kotu kakoa taneya. One nitane ago tadeko wa Akolaliyo Eberame einagopa poanele toamene ago tetepo takoa meaneya.

²³ Nipa one bokuke wiamekapiane toa taateko a taneya. Enipa eya wa wia mekaneya. *Akolaliyopa Eberame poanele toamene ago tetepo takakilepa oneke wene tuganeleke taneya.* Nitaneyake Eberame ko ikilepa einagopa Akolaliyo oya patupiane ago wa akeneya.

²⁴ Nipa Akolaliyopa panago-kiti poanele toamene ago tetepo takakilepa pa oneke wene tugakoleke tokoya mena. Einagopa oneke wene tugoa mekome one wene pikole-pala toma pokolo tokome ni toko wa wene toa wane uku.

²⁵ Pamoko atoa Reabeyo enile keneya eya taneya. Tobou ago Yosuayo ali takuta yukuka Yeriko ta katepa *tēia* enepoe wa wetekakale pokoli one yapu noe wa Reabeyo makutukoa motaneya. Nitikome one yenamie einagota poi pia mea wia tukakaya tokale kini nokoina lono koekoa padeka lono wakapea poe wa wetekaneya. Einatoapa nitane atoa tadeko wa Akolaliyo poanele toamene atoa tetepo takoa meaneya. Enipa nimini uku-pe.

²⁶ Ali pade one yomini takoa pokome pootapekomepa tukome tuoo. Edikoa panago-kiti Akolalike wene tugoa meake yete pade ali atoa auapeamokomepa nipa oneke wene tugakilepa pata pale toko. Nipa tuane agome keneya eni toko.

3

*Kini Keke Wedoa Talo Tamene Wa
Mane Mane Oa Olaukanemo*

¹ Anu oya-lawe tikisa ago meou wa togo togo wameamene. Wipitia ta pataka-pete Akolaliyo tikisa alikititi toto pitia yatekome tone natemo okoomo natele tokoole peya pine toa akoo tokolo ni uku. Ete yene edikoa pitia yakamoo.

² Padele padele tikilepa toto peyame lugutukoa petekakete pale tokala toko. Panagome-kiti poanemo ikileka toamokomepa nipa one mea epetekateko kotu kakoa mekome pinali one yono kawa eya wedoa talo tamele toko.

³ Osi kai tone wene pikoka pomotoa one kimane kene kapa tigini deya tanikakoa eniya po kakoa lauaneya talike mea pok. Dedeyameke yeka pome yukuka pome tomotoa eni po ete oto li li toa mea pok.

⁴ Ue dipi-kiti tube mati pikoyake pupulege-pala uu okoa kako matiyame popokoa aua poademe tokaleka yopikagome one wene litia pomotoa yomo tigini wane dedeya ue dipi tene lono uele tukaketikaneya kakome ete peke oto peke tokome aua pok.

⁵ Nitiko toa tone kekepa nateya deyameke ele kule tubele mati toane kamotokaku wa mate agale okala toko.

Yakoe, toe kagalia dedeyameke kau taneya pakeke pome pitakomepa itipono oa yomo kakoya eya odepeta napetapeko.

⁶ Kekemeka toeme eni toko toa poto tanele kamotoka kamotoka toko. Tone yono kawata tigini wago eya pake kako ago tone keke oneke padele padele poanele tagome tigini eya peyake weamutukakome toa potokakala toko. Tobou iponame one poane peku lawetekolo panago-kiti noa toma pokopa nipa toe witakome eya kuya peya noawineya pou toa kekemepa pinali one wa toa potokama pok.

⁷ Yoko tue ini kaya mou eya kuya peyapa alime oiake moa kawikamele tokolo padeka-kiti takoa moapa kini agale yakoa tomotoa egetekala tiki.

⁸ Nitikiyake odene agoka pinali one keke wa kawikamele toamoko. Keke-mepa eteleka otolka koiga koiga tokome kayame ali tania tukou toa enile toko.

⁹ Tone kekemepa padepete Ali Muno Atai Akolali kei pia wa padepete panago-pala poanemo oa toko. Akolaliyo one keneya kamotoa latiane ago-pala poanemo eni oko.

¹⁰ Tone kekemepa kei pikomoka poanemoka okala toko. Anu oya-lawe totome edikoa meameamedeko.

¹¹ Ue lene togilepa meke tane ue-pala poane ueta edoa odeneka lene toa yomotoa-pe. Nitamele toamoo-li.

¹² Yomo pikikepa yomo olipe ku oyake tuamele toko-pe. Nitamele toamoo-li. Gerepi po ludukepa yomo piki ku oyake tuamele toko-pe. E'e mena. Edikoapa poane ue wa meke tane ue latia yoamoo.

Akolaline Peku Noa Toatekomo

¹³ Anu oya-lawe kiwi pakeke wene muno meane ali-kitika pademo pademo wene toa iki ali-kitika meketepa nipa ete-kitame eeno, kipa dikane ali-kti tadeko wa wene tomotono, mea epetekamene. Nipa wene muno meane yene meatiki toa nate wene pianeya mekete padele padele epetanele toma yamene.

¹⁴ Nitameneya ete yene-pala kотimi yoa wene poaneyea mekete ako ago kawou wa ete oto pilinali yoma yaketepa kini wa kei piameamene. Akolaline nimini peku edikoa moa agopa takatapeoino, nitameamene.

¹⁵ Dikane ago one nako pekupa Akolaliyo lawetane peku mena. Eni pekupa kini kaua-mikitame lawetane peku. Epetane Yominine weneke titianeya mena. Tobou iponame titia lawetekoya.

¹⁶ Ete oto wa wene poaneyea mekete ako ago kawou wa wili toma peketepa nipa wene wili walai akeneya mekete ele kule poanelekama toawineya pekete toi.

¹⁷ Akolaline peku nako agome nitameneya eya toko. Titikomepa poane wene takoa koikaneya meko. Nitoa

mekome poi tejane yene odene wene pikoa ni poti ko akene wene pia ni ete yename kowitikoile yakoa toa ni eko ali atoa ela moa tagatapea ni ele kule epetanele toa ni ponopene yeneka kamo yeneka takoa enamokome ali atoa peya midi piane tetepo takoa ni odene wene-kama pia meko.

¹⁸ Poi wia pitikatiki peku laweteki yenamepa nipa nee lene ipele wedoa witou toa ali atoane tepene wene kiyo akenele-kama witakakala tiki.

4

Itonoleke-kama Wene Piitikaneya Meketepa

Akolali-pala Poi Teia Mekomo

¹ Kako poi toa wa kini kini pili pili toa mokota ikilepa edoa titia witakala tokoto-pe. Ele kule poanele toada wa ete oto wa koiga koiga tikilepa tepene eida-kama titia toko.

² Panagoneya moadiya wa wene piapa moadete wili tokoa kawa teko tokolo pinago wia tukakete moato wa wene pianeya meki. Eya kuya mou wa moamele toamokolo kako poi toa mokota okala toa kaki. Nipa eni-yakiti moameneya pa mekilepa Akolali neme mano wa kowitamekete tekete pa meki.

³ Wa pade-pete Akolali kowitiketeke padepetekete dedeyaka moamele toamokolo pa mekilepa nipa Akolaline wene piko toa litia toamekete tekete pa meki. Nipa kinikile wedia tato wa paya wene pia kowitikete tekete ni moameneya pa meki.

⁴ Beita, kipa pamoko keneya mekete eya wapa wene toamiki-pe. Pa itonole toma yaki yene-pala-kama oya patu pia meketepa nipa Akolali-pala poi teia mekete tiki. Itono peku naki-kti-pala oya patu piou wa wene piko agopa Akolali-pala poi tejane ago eni.

⁵ Kime nitikala teketepe nipa Akolaline bokuke eya wa wia mekanemopa pamo akeneya wa wene pia tiki patu. *Akolaliyo totoke moa wetekane Yomini einagomepa*

one odene kiwike awiane meou wa toto kola ua meko wa wia mekaneya piko.

⁶ Totome toa potokakoloka Akolaliyo akole tokome pewe wedoa wima poko. Nikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

Anume tukule kimeka toati wa mate agale iki yenepa Akolaliyo ete pedekama pokomeke nate wene pianeya meki yenepa pewe-kama wia kako wa wia mekaneya piko.

⁷ Nitikono, Akolalike-kama nate wene pia lukoa meamene. Tobou ipono Setanupa ete pedekakolipa nipa kiwi wete tewitikoa pitoa poo.

⁸ Akolalike note tegetekoa mekolipa nipa Akolali kiwike nome tegetekoa meoo. Ae, poanele toma yaki-kitame kini yonoke kakene kege ueme kokitikou toa kini poanele tewitikoa wamene. Wene takuta pianeya meki-kiti kini poanele wene wia wamene.

⁹ Ke enekakolo tumai meou toa komo kāta pitikoa meamene. Yau toa meki-kiti yau teigoa wawa komo amene. Wedianeya meki-kiti wedikile teigoa wawa wene keda taneya meamene.

¹⁰ Ali Munono lene yoto oneke nate wene pianeya mekolipa nipa kiwi kei pia ako moa kakoo.

¹¹ Anu oya-lawe kini kini ete oto wa akoa agale wameamene. Panagome-*kiti* one oya ago kikoa akakilepa nipa Akolaline totono dekoa kikoa akakome toko. Nitoa akakilepa eni totono litia toatekole piامene tetepo takoa mekome litia toamoko.

¹² Totome litia toateko totono yameteko agopa Akolali odene. Einagome odene ali atoa padeka-*kiti* toa moamele toa wa padeka-*kiti* wia atukamele toa tokono, einago luku kake anu oya neme eko aline tanele edoa pine toa akade-pe. Pine toa akakilepa Akolaliyo-kama toko. Padame pade mena.

Mate Agale Wameamene

¹³ Topo lene kianeya meki-kiti kime eya wa-*kiti* iki. Pitikalime latia

pitiki ta padeka pone mali odeneke eida mekene eya kuya topo toane kue moane kamō ago meouno, opi puku patu, podoliyo puku patu wa oi pedoa pikala tiki.

¹⁴ Eni oi pedoa pia ikilepa podoliyo witatekolepa agopa tokolo meketekete iki. Wedo pikomepa pa tekei pia takoa poko toa kiwika itonoke pa tekei mea tukala tikino,

¹⁵ eya wapa amediki. Akolaliyodo oyakeno enile-*kiti* toe wa okalepa nipa tuameneyā meketepa ele kule tato wapa amediki.

¹⁶ Nitamedikiyake mate agale oa kini wa kei pia tiki. Edikakilepa poanele-kama tiki.

¹⁷ Nipa panagome-*kiti* one epetanele toateko wene tokomeke toamokolopa Akolaliyo einagopa poanele tane ago tetepo takoa meko.

5

Kamo Ali Atoa-pala Pubu Akenemo

¹ Kamo ali atoa kipala i pubu ukumo yakamene. Dika dika toamene tete-kama mokoa kawatikiyan, komo kāta pitikoa kamene.

² Kini kamoya lomutapeneyā pia kini mamina-pala t̄iome t̄eia tadekatapeneyā pia

³ ni kini golo kue leneka silepa kue leneka lame yotokatapeneyā pia toko. Eni kuepa tatiamoa kamu toko mekoli tokome ni lame yotokatapeneyā tadeko wa peyame enekete oi. Eni lamepa pine yene kiwike weamutukome toeme keneya noa t̄eikolokoo. Kinikiya toeme napetapeateko tigotoma nokoyake kamo toma piki.

⁴ Kini ipe pupu takaki yene yotokakete eni pupu takakoinake nami wia kue meamikili tekete kini kueke komo oa meokino, yakoe. Kini ipe kakoya nee motokane yename komo oa kakimo eya ago edelo ali-*kiti* lukoa meki ago Ali Munoyo yakakoa meko.

⁵ Kamo ali atoa itonoke meketepa kini wene witika toa epetaneyakama takoa moa obokete wedia meki. Nipa oinoke wiatiki kai paya nou toa lawa kawou toa kamo yene kiwika wipitia ta patakoa kibu moateko oi paya nou toa kakete kamo toma piki.

⁶ Nitiki yenamela nami kawamene ali atoa wia tukatekoi oi pedoa pia pa wia tukakala tokoi. Nipa kiwi ete wa pedekamokolika odene lono pa puputua wia tukakala tokoi.

Ali Muno Wakapea Nomotoa

Poti Wene Piitikoa Nepia Meatekomo

⁷ Kamo yenamela nile-kala tikiyake anu oya-lawe kimepa Ali Muno wakapea nomotoa poti nepia meamene. Ipe toko agome-kiti nee lene matoa kadukataapeapa nodokoa kibutukoa kamota poti nepia meko. Nipa namolo takoa noka taame nee lene tumikoa wa naniko noka taame kū tumotoa poti nepia meko.

⁸ Ali Muno wakapea noateko tigotoma nokono, one nomotoa nepia mekilepa edikoa poti nepia mea togamene.

⁹ Anu oya-lawe kini kini ko oa ako a wameamene. Akolaliyo kime poanele tadiki wa kini nami witikaya tokolo ni uku. Koiso pitia yakateko ago yapu kago tuapea noademe dekama nokono, nitameamene.

¹⁰ Anu oya-lawe Ali Munono agale toawea akane ali-kitame one ibini patu kautakoa kakete tanele wene taneya meamene. Eni yenamela one agale akama yakete tete-pala moma neketeka onekele poti takama pote toganeyano, kimeka edikama pamene.

¹¹ Ke enekako-peteka Akolalinele takama pote togaki-kitipa Akolaliyo wedikako yene wa totome okoya. Eya ago Yobe one tanemo kime yatekoinakamo uku. Ke enekakale mekomeka ko wameneya poti meaneya. Ke enekakale memotoa wawake wipitikomepa Akolaliyo one papete wene toopikana toa taatekakome Yobe einago pewe wia

kakeneya. Enipa kime wene tikimo uku. Akolali einagome ali atoa ela moa mama moa tagatapeko.

¹² Anu oya-lawe eya tobou kakoane ukumo yakamene. Ipa nimini uku waka oa ile tou waka eketepa nipa agetai tia tibu tia itono tia enika eniya tia wa wedekoa wameamene. Padele toadetepa ee tou wa oa tamene. Toamadetepa e'e toamou wa amene. Eni tia pia okoile toamokolipa Akolaliyo kibu moono, iya tia eya tia wa wameamene.

¹³ Kiwi panago ne-kti ke enekakale mekepa nipa Akolali kowitamene. Panago ne-kti kolotine yakepa nipa Akolali kei pia lo oa tamene.

¹⁴ Panago ne-kti yene taneya pitikepa nipa Keraisuno ali atoa talo tiki ali-kitame neke kowitikanomoton, agale oa wetekamene. Nitikale nekete neke kowitikakete Ali Munono ibini wedekoa olipe yomo kū ue neeke pekoe yotokakoa kowitikoa toi.

¹⁵ Akolaliyo yakoa too wa kowitikakolipa nipa yatekome yene tane ago latekoo. Latekakomepa einagome poanele tokake po letumekakana keemu toa waao.

¹⁶ Kiwi yene taneya pitiketepa Akolaliyo latekamoton, kini poanele tokoi i i wa ete oto wa toawea oa ni kini kini ete oto kowitikoa tamene. Wene kiyo akeneya meko agome kowitikakolipa nipa one kowitikakamo taatekhoa too.

¹⁷ Ilaida toto keneya alimepta noamomotoa wedoa kowitikale Akolaliyo yakoa taneya. Nitikalepa mali tebolo ponome wa tokeneka ko melepu (6) kakoa ponomotoa ta pitakileka toameneyaya.

¹⁸ Nitaneyake wa kowitikale ta loboa pitakale itono patu paduya paduya eina yano kakoa wa witatapeneyaya.

¹⁹ Anu oya-lawe kiwi panago Akolaline nimini ka pimotoa etepea toma pokale eina tewitikoa wakanakale litia wa tomotoa aua nokagopa eya wa wene takamene.

²⁰ Panagome poanele toma pokale one eni poane wene wia wamotoa

tekepa nipa one tua atua poamomota
neme toa moteke too. Nipa
einagome ele kule toka poanele peya
mati Akolaliyo moa agopa takatape-
mota teke too wa wene takamene.

I PITA Pitayo Namolo Takoa Wia Wetekane Pipia

¹ No Pita Yesu Keraisuyo one agale oane auane yamotoa takoa moa kakaka Aposelo agome uku. I agale wiane wetekakilepa anu oya-lawe kiwi eya mone ta-meneke Podase Galesia Kapadosia Esia Bisinia tameneketoe pote mekika wetekaku-ye.

² Toneketai Akolaliyo papete wene toopikana toa taatekakome kipa one wa takoa motane yeneke uku. Nitane yene kiwike one Epetane Yomini awinome mekome kini wene moa kiyo akatapeneyea. Nipa Yesu Keraisuyo okale-kama litia toa ni one kamatemem kini namolo poane wene takoa koikatapeneyea mea tomotoa taneya.

Akolaliyo Wipitia Toatekale Nepia Meato

³ Akolali tone Ali Muno Yesu Keraisuno etene one kei piato wane uku-ye. Oneme eya taneleke ni uku. Mana Yesu Keraisuo tuaneya pikale moa kamotokaneya tokome anu oya-lawe toto one mea kawateko mana kono-mikiti moa latikaneya. Ali atoa toto mama motoka matiyame taneya. Nitane tokolo toto one take mea kawoono, nepiato wa wedia-kama nepia meko.

⁴ Nipa a tibuke mea kakete toateko pekupa one mana kono-mikiti kiwi lawetou wa oa pikana toa taatekaoa toatekole nepia meko. One eni peku lawetekome meatekoya-kiti lomuameneyea pioo. Ni padeyameka toa potokameneyea pia takoaka poamoa too. Eniya-kitipa kinikiya wa Akolaliyo a tibuke pikoa metekako.

⁵ Nipa anu oya-lawe Yesuke wene tuga mekili tokome Akolaliyo one tele patu kautakoa meati wa pawe toa talo toko. Nipa wipitia ta patakapete one papete wene toopikouna

toane taatekakene kiwi toane mou wa papete pawe toa talo toko.

⁶ Nitikono, Akolali-pala ke wa wedia kakete tiki. Opi-mene padele padeleme ke enekakolo wene keda taneya meketekete pa wedia mekete tiki.

⁷ Nikepa eya wane uku. Kini kamoya golo wa akene kuepa toele wia yoa enekala tiki. Nitikili paya kuepa toeme takoa nootapekoyake kamo kuepa toeme noamene ya tutu yeta pa piko. Eni kamo kuepa wipitiae ta pataka-pete takoa poatekoyake tiki. Akolaliyo anu oya-lawe kipa one etene kamoya tetepo takoa mekome edikoa toa enekala toko. Nitioapa kini Yesuke wene tuga mekile enekomepa Keraisuo Yesu wakapea noka-pete kiwi kei pia kini ibini kamotokademe toko.

⁸ Anu oya-lawe kimepa Yesuno lene timini enamoake oneke pa wene meko meki. Opiika one enameketekete oneke pa wene tuga meki. Nitikete one-pala ke wa ikilepa edemo wamoo wa a tibuke wete pa tootapeneyea meane tetepo takoa kolotine mekete iki.

⁹ Nipa kini Yesuke wene tuga mea togakolopa kini yominipa one wa toa moo wa kolotine meki.

¹⁰ Akolaliyo one ali atoa kiwi edikoa pewe wiatekamopa one agale toawea akane ali-kitame papete i i wa toawea akama-kala nekeneyea. Nitiketeka ali atoa toa motikilepa edoa toa moademe oko patu wa pitia yakatekakala toa mea tuma-kala nekeneyea.

¹¹ Nitima nekene toa Keraisuno Yomini kiwike-kala awinokome eya wa wene takaneya. Keraisuyo tete-kala mokoa kawa tuake wa kamomotokome a tibuke pa teleta tootapeneyea pome mepoo wa wene takapikala taneya. Nitane yake eni wene takakolepa manipete taatekaoa toatekoleke oko patu, edoa taatekaoa toademeoko patu wa pine tuku toa kawa tuma-kala nekeneyea.

¹² Nitane ali-kiti Akolaliyo eya wa wene takapikala taneya. Enika

enilepa kiwi meki-pete taateko a toamoko. Nani mati mekoi ali atoa kakoi-pete taateko a too wa wene takaneya. Nani mati mekoi ali atoa wapa anu oya-lawe kiwike okome akeneya. Eina papete wene takapi-anele opi taateko a toko. Enilekepa Keraisunomo kipala toawea okoina ali-kitame i i wa pine toa okoina. Nipa Akolaliyo one Epetane Yomini a tibu meaneya moa wetekakale awinokome wene takakana toa toawea okoina. Eina okoinapa a tibuke meki edelo ali-kitameka pine pitiane yakadiya wa wene pianeya meki.

Kiyo Akenele-kama Toatekomo

¹³ Nikepa eya tamene wane uku. Kini wene moa labakanele tewitikoa wawa utanele-kama toma yamene. Ni Yesu Keraisu waka-pea noka-pete Akolaliyo pewe witikome toatekaleke wene pitikaneya meamene-ye.

¹⁴ Akolaline nimini agale wete yakameneya mekete ele kule poanele toada wa namolo tokoina toa wa pade toameamene. Oneme ta wa okale-kama tooomoa pamene.

¹⁵ Padele padele tikilepa kipa one wa kayo oa motoko ago Akolaliyo epenele-kama toma pokoa toa tamene.

¹⁶ Akolaline bokuke agale pade eya wa wia mekane toane ni uku. *Akolali nopa epenele-kama tukuyano, kimeka epenele-kama toma yamene wa akeneuya.*

¹⁷ Ali atoame tanele-kama takoa enoa akako ago Atai Akolaliyo kiwi peya midi piitapeane tetepo takoa mekome kini tanelepa epetaneleka poaneleka takoa enoa akakala toko. Nitiko ago-palapa kime kowitikala tikino, itonoke pa tekei meatiki yene tetepo takoa meato wa oneke nate wene pianeya lukoa meamene.

¹⁸ Itonoke mekoi ali atoa kini kau-mikitame paya peku lawetanele noa toma nokoika Akolaliyo kiwi oto toa motaney. Nipa golo silepa enika eni pia kawamateko kamoya-kitame oto toa motaney mena.

¹⁹ Nitameneya one etene kamoy-amepa oto toa motaney. One etene kamoyapa mana Keraisuno kamate. Keraisun einagopa ipu kodo dedeyaka piamele pipi pipi kai tine keneya tukale kamate ponoka.

²⁰ Akolaliyo one mana kiwike tumotono wene toopikilepa itono tituba wete latiameneyake taneya. Nitaneyake wipitikome kiwike tuou wa taateko a nome tuka.

²¹ Akolaliyopa mana Keraisun eni tukale moa kamotokakomepa one ibini kamotokaneya. Nitaneyano, totoka moa kamotokoo wa eni toatekale wedianeya nepia meketepa oneke wene tuga meko.

²² Nipa Akolaline nimini peku nootokoapa kini namolo poane wene wia wawa eya tekete tiki. Wene takuta piameleko Keraisuno ali atoake wene mekao mekete tiki. Nitikete tikino, odene wene piitikoa kini kini ete oto wa wedoa wene mekanali yoma pamene.

²³ Akolaliyo mati opiou toa kipa one mana kono-mikiti moa latikaneya tokolo ni uku. One mati-kihi eni moa latikakilepa pa tua poatekagome mati opikome toko toa mena. Kini mea kawatiki peku lawetekome taneya. One eni laweteko pekupa Akolaline pia kawateko agaleke uku.

²⁴ Nikepa Akolaline bokuke eya agale wia mekane toane ukuno, yakamene.

Ali atoa peya itonoke mekilepa ke witoa kako ke tetepo taneya meki. Nipa ibini akene yenedo tetepo taneya meketepa ke tidiyo kalaneya witoa kawa okaa pitako toa pa tekei koniyali atoa meki. Ke totoa tuutapea tidiyo okaa pitao tokoyake

²⁵ Akolaline peku pa pia kama pokoa wa panagome wia mekaneya. One eni peku wane ukupa Keraisunomo kini wene epetaney memotoa toawea akenemoke uku.

2

Akolaliyo Takoa Motane Yapu Pigi

¹ Kipa Akolaline peku mati-kitino, padele padele poanele tikile peya tewitikoa wamene. Kapene agale wamo ni Akolalinele takakilepa wene takuta pianeya mea toamoa ni eko pade ali-kiti moane patukoane ako meadiya wa eni yene-pala wene poamoa ni akoa agale wamo tamene.

² Akolaliyo one peku lawetekilepa paya peku eletekakileka toamoko. I yene kiwi one mana kono-mikit latikakene toane mou wa one peku lawetoono, nana matiyame-kiti adu nodo tokolo noa kako toa one peku noa piamene.

³ *Ali Muno agome one ina pekupa epetaneyaka-kama lawetekoya tadeko wa kime wene tekete ni naki.*

⁴ Ali Muno wane uku agopa mea kama pokon ago. Nitiko agoke ali atoamepa ipa poadeko wa yapu wiatekoi yomo enoa wawou toa wakeneya. Nitaneyake Akolaliyo i agopa one kolotini ago wa takoa motaneyano, one-pala lipua meamene.

⁵ Akolaliyo kipa mea kawatiki yomo one losu yapu wiateko yomo tetepo takoa mea Keraisupala moa lipukoai toko. Oneke paduya mea lodo you toa kinikile wawa toamekete Keraisupatu kautakoa kawa onekele takama pomotoa tokome ni toko.

⁶ Ina ukunapa Akolaline bokuke agale tigini pade papete eya wa wia mekanetoane uku.

Anume tukule enoe. Saione takepa tobou kakaku yomo yapu pigi takoane moane wiou toane anu kolotini ago moane kakaku. Einagoke wene tuga meko-kitame oneke ya motikileka toamoi wa Akolaliyo akene toa panagome papete wia mekaneya.

⁷ Oneke wene tuga meki-kiti kime eni yapu pigi wane uku agopa tobouya latikakete tiki. Nitikiyake pade-kitame oneke wene tuga

meamiki. Eni yeneke Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko.

I yomopa poadeko wa yapu wiane yename paya tetepo takoa wakeneyake panagome i yomopa yapu pigi wa moa wianeya wa panagome wia mekaneya.

⁸ Wa enikepa eya waka wia mekaneya piko.

Iyapu pigi wane ukuya pikata ali atoa ogo witikale kaiapitoi. Nipa puku pekete toa kamedekamotekete pitoi wa panagome wia mekaneya.

Eina wia mekapiane toa taatekoapa eni yene one agale yakoa moamekete tekete pata paka puku pekete tiki. Nipa Akolaliyo papete wene toopiane eni tiki.

⁹ Anu oya-lawe kime pade enile toamiki. Akolaliyo kipa one yatene wa takoa motoka tokolo oneke lukoa meki. Ali Muno agoke lodo you toa onekele takakilepa tobou yene tetepo tokolo tiki. Akolaliyo kipa one yatene wa talo toa meko. Onekele-kama takoa memotoa ni toko. Kiwi yomiyomu keneke mekoika one pa takaloganeya meku ta noatino noe wa kayo oa motoka ago Akolaliyo kiwi takoa motikilepa one padele padele tubele tanemo i i wa one kei pimota tokome ni toka.

¹⁰ Namolopa kipa mone ali atoa tetepo taneya mekoinake opa Akolaliyo takoa motane ali atoa wini mekina. Namolopa Akolaliyo ali atoa ela motokome tokole wene toameneya mekoinake opa wene taneya wini mekina.

Akolaline Ali Atoa Mekete Toatikimo

¹¹ Anu oya-lawe kipa itonoke pa tekei meatiki yene mone yene tetepo taneya mekino, eya tamene. Kini tepene ele kule poanele toadiya wa wene piki toa witakome kini yomini-pala poi teigala tokono, eni poane wene tewitikoa wamene.

¹² Nipa mone take Akolaline agale yakamene ali atoa pake pake dekakoa mekete epetanele-kama

tamene. E yenamepa i yene kime poanele toma yaki wa ahoa agale okolika nitamene. Akolaliyo ali atoa takoa enenoka-pete kini epetanelekama tokoli enekoinakaleke e yename Akolali kei piatikiyano, nitamene.

¹³ Ali Munoke tou wa eya toma pamene. Ta talo tiki yene peyake poti lukoa meamene. Nipa ako odene tobou meko agome ta piko peya pitiki ali atoa talo tokome tamene wa oka toa litia tamene.

¹⁴ Ako odene meko agoke lukoa meki tobou ali-kitikeka poti lukoa meamene. Poanele tokoi ali atoa kibu moa ni epetanele tokoi ali atoa kei pia topoatino poe wa aho agome moa kakoa wetekaneyo tokolo ni uku.

¹⁵ Paya peku noa tiki yename emo kumo pamo okoimo teigoa wamotono, epetanele toma pamene. Akolaline wene piko toane eni uku.

¹⁶ Ta pine agono mana kono-mikiti kini take atiki toa meki toa anu oyalawe kiwi Keraisuke atiki toa lukoa meamene. Nitoa meketepa ele kule tamele tokono, poaneleka tato wa wene pia toameamene. Kipa Akolaline pupu takatiki yeneno, onekele takakete toatiki toa toma yamene.

¹⁷ Ali atoa peyapa paya tetepo takamoa kei pikala tamene. Keraisuke wene tuga meko kitike wene meko meamene. Akolali piti motaneya mea ni aho odene meko tobou agoke poti lukoa mea one kei piai tamene.

Keraisuke Yoto Pitia Tete Moma Poatekomo

¹⁸ Kueme topo toa moa egetaneyo meki yene kipala eya wane uku. Ta pine yename tamene wa talo tekete okoli yoti mitikateko mea yakoa tamene. Poti ko akene wene pia talo toa epetekako agome ta wa oka toa tamene. Ni talo toa potokako agome tamene wa tete-pala pa puputua metekome okaleka tamene wane uku-ye.

¹⁹ Akolalike wene piitikaneya meketepa eni tete poti ko akene wene

pia motokolipa nipa Akolaliyo i yene kime toa epetekaki wa pewe wioo tokolo ni uku.

²⁰ Kime padale poanele tokoike talo agome layo toua witikaledo ko akene wene pia tete motokolipa kiwi teyo kei pimota-pe. Padameka kei piamoi-li. Wa pine agonole wedoa takakoike pa puputua layo toua witikaleka kime ko akene wene pia tete motokolipa Akolaliyo kiwi kei pia kawoo.

²¹ Akolaliyo kipa one yene wa kayo oa motikilepa kime tete edikoa momotoa tokome ni taneya. Keraisuke tete moa kawa tukilepa kini itonoke meketepa toatekoile adeka pia taneyano, Keraisuke yoto pitia tete moma pamene.

²² Keraisuke einagome poanele nateleka toamoa kapene wakoa agaleka wamoa taneyake tete mokoa kawa tuka.

²³ Ete ali-kitame one tea kakolika ete poanemo topo takoa wamoka. Ni tete metekoli kiwika wiou wa wamoka. Eni yename nitikolika oneme pade koiso akamoka. Nitamene ya kiyoke-kama takoa eneko ago Akolaliyo one koiso yakoo wa oneke wene tuga meka.

²⁴ Ni tone namolo poanele tokoole tewitikoa wawa kiyo akenele toma pomotoa tokome Keraisuyo eya toka. Tone eni tokoo poanele one tiginike awitikaneya pome yomo lekaneyake tuka. Einago layo toua wikala tanelemepe anu oya-lawe kiwi latekatapeneya meki.

²⁵ Papetepa sipi sipi kai-kiti etepea pou toa paka pote atupokoyake opa kiwi talo toa kini yomini pikoa kawa toka ago mekota wakapea pote meki.

3

Adona Mekete Toatikimo

¹⁻² Enakale toa atoa yatename kinikaneyo tamene wa okoi toa yakoa tamene. Enipa atoa pade nekaneyo Akolaline agale yakoa moameneya mekalepa Keraisuke

wene tugamotono, nitamene. Nitikalepa nekaneyo ae anu natoname anu agale yakoa motokono, Keraisuke wene tugoa mekome ni toko wa oneka Keraisuke wene tugoo. Neke pademoka wameneya kiyo akenele toa ni yoti mitikateko mea tokale enekomepa nitoo.

³ Kini tigini kalakilepa tou wa enileke wene piitikoa meameamene. Nipa pine puputua pitikamo ni golo kue wane kabek piamoa ni kamo mamina kawamo tamene.

⁴ Nitameneya kini yomini koniy takou toa tekete poti ko akene wene pianeya meamene. Eni koniyoyapa takoa poamene ya pa kela pia kawoo. Akolaliyo ei kiwi edikoa memotadiya wa wene pianeya meko.

⁵ Namolo papete Akolaliyo takoa motane atoa-kiti oneke wene piitikoa meketepa edikoa kalaneya meou toa kinikaneke poti lukoa meanaya.

⁶ Ibini akene atoa Serayoka edikakome onekane Eberamepa Ali Muno wa oa oneke poti lukoa mea taneya. Anu oya atoa-lawe kime kiyo akenele-kama toa padelekekka piti moameneya mea tekete Serane kono-mikiti tetepo taneya meoi.

⁷ Enakale toa ali yatene eya tamene wane uku. Kini natono koua meketepa nipa i atoa anu tele kotu kawameneya taba taneya meko wa mama moa kei pia tamene. Akolaliyo kini natono-kiti kiwi midi piane tetepo takoa pewe witikilepa meata kama pomotoa tokome toko. Nitikono, kini kowitoa okoimo Akolaliyo yakamokayano, ina ukule tetekameneya litia tamene.

Padele Epetanele Tokoike Tete Motanemo

⁸ Eya wane wipitikene ukuno, yakamene. Ete oto wa odene wene-kama pia ela moa tamene. Nipa ete oto wa wene meko mama moa yoti mitikateko mea tamene.

⁹ Poanele toko ago-pala poaneleme ete topo takamo ni tea agale oko ago-pala poanemo topo takoa

wamoa tamene. Nitameneya Akolaliyo ne pewe wimotoane uku wa topo takoa amene. Akolaliyo anu oya-lawe kipa one wa kayo oa motikilepa kiwi pewe wiou wa tokano, nitamene.

¹⁰ Akolaline bokuke panagome eya wa wia mekaneya.

Panagome-kiti itonoke wedianeya yawane piou wa wene pia ni ta pataka abuna meane epetekou waka wene pia tokomepa poane agale wamoa ete yene oa yotokamo tamedeko.

¹¹ Ni padele padele poanele tewitikoa wawa epetanele tamedeko. Ni ete yene-pala odene wene pianeya meou wa oya kakademe wili toa kamedekolo uku. Akolaliyo eya tokolo tekene ni uku.

¹² Akolaliyopa kiyo akenele toma yaki-kiti leneme wia mea ni kini kowitikete ikimo-pala kale piiyakoa mekoyake poanele toma yaki-kiti mukiti yamea wako wa Akolaline bokuke wia mekaneya piko.

¹³ Epetanele-kama tou wa wene pianeya yako ago-palapa teyo poaneleme topo takoo-pe. Padameka poaneleme topo takamoi.

¹⁴ Anu oya-lawe kime epetanele toma pokolika pade-kitame tete metekolika wedia meamene. Akolaliyo pewe wia yopioono, pa ali-kitame tete metekaya wa piti moamoa kepeneka mama moamoa tamene.

¹⁵ Nitoapa Keraisu einagopa kini Ali Muno wa oneke nate wene pianeya meamene. Keraisu einago wakapea nomotoa nepia mekete wediamekino, dekolo tiki-pe wa pade-kitame kiwi pitia yakoino, eni yene-pala topo takoa oatikimo wene kibutua meamene.

¹⁶ Nitoapa i i wa toawea ikilepa yoti mitikateko mea potimokama amene. Enipa Keraisu patu kautakete mea epetekakoileke etekitame kipala ahoa agale okolipa nipa ae kapene agale inapa ekete tadeko wa eni yene ya motokamoton, kini tepeme ta wa

epetekoa okale-kama litia epetanele toma yamene.

¹⁷ Kini toa epetekakoileke ete yename tete meoi. Akolaliyodo one wene litikome eni tete memotoa tokalepa epetoo wa poti eni tetepa moma pamene. Kini padele poanele tokoilekeda tete motokolipa nipa poo tokolo uku.

¹⁸ Keraisu kiyo akenele-kama toko agomepa ali atoame poanele tokoike nami wiane tuou wa tuka tokolo ni uku. Etene Akolalike kiwi koua pome wetekapademe ni nome tuka. Nitoa nome tukake wa pade tukileka toamoo. One tiginipa wia tukaneyake one yominipa takoa mea-kama pok.

¹⁹ One Yomini takoa pokomepa Akolaliyo po yapu moa mekan yomini-kiti meane take pomepa ali atoa toa motanemo i i wa mo wia kakeneya.

²⁰ Eya ali atoane yominike uku. Akolaliyo pubu okana toa Noayo tube ue dipi pade latia-kala kakeneya. Nitikakoa Akolaliyo one eni pubu akene agale yakoa moamene ali atoame kini poane wene wia wamotoa poti ko akene wene pianeya mekome nepia meaneya. Nitikaleka e ali atoame yakamokoli o Noa ti natetekoa ketepo kakoa (8) einakeya keneke petoa pote mepokoli Akolaliyo e poanele toa yakamene ali atoa peya ue nokoa tumotoa wakeneya. E yene tumotoa wakeneyake Noa ti toa motaneya.

²¹ Akolaliyo Noa ti edikoa toa motikilepa nipa anu oya-lawe kime ue motokoli toa moateka adeka pia taneya. Kime ue motikilepa kini tiginike kakene kege koadete tokoya mena. Nitamekete Akolaliyo kini tene poane wene takoa koikakamotoa tekete Akolali nekele-kama takou wa kime ue motaneya. Nitimotoa tokome mana Yesu Keraisu nome mea tuake kamo pok.

²² A tibuke Akolaline nimini yono kouno lono pome kapoko ago Keraisuke uku. Nitiko agoke-kama edelo ali yateneka eya kuya peya

yopia meki yateneka lukoa meki.

4

Namolo Wene Wia Wakete Wenele Toatekomo

¹ Keraisu tono melepu kakeneya nome mea tete mokoa kakano, one tete motokome toka toa kiwika kepene mama moameneya tete oyake mou wa wene pianeya meamene. Tete mokoa kako agome-kiti one poanele namolo toma pokanakale tewitikoa wako.

² Dikako agomepa one namolole tewitikaneya mekomepa papete ele kule poanele toada wa wene pikana toa litia toamokome Akolaliyo wene piko toane litiane tamedeku wa kiyo ootokoa meko.

³ Namolopa Akolaline agale yakamene yename ele kule toada wa etepea toma pokole kimeka toma pokoi. Nipa oyakeno, wa pade toameamene. Papete eya ya tanele toma pokoi. Pamoko mea ni koua piamatekoi atoa koua pia ni bia ue eya nokoa pia ni ali atoame poanele toa oboa mekoika paya ulu toa ni toge kia mekoika gerepi po kū ue nokoa kawa ni Akolaliyo kote motokole tekete paya gode-kiti kowitoa tokoi.

⁴ Opa Akolaline agale yakamene yenamepa kini poanele-kala toa etepea pikika kime koua poamikili enekete wene kainya pianeya mea kipala poane agale okala tiki.

⁵ Nilepa kime dekale tokoi-pe wa Akolaliyo kini koiso akoo. Wete tua pekene yeneka tuameneya pa meki yeneka takoa enoa akateka agome nitou wa enile toademe nodokakoa meko.

⁶ Nitatekoya tokome tua pekene ali atoa-palaka Yesunomo oa metaneya. Nipa Akolali one yomini-pala mea kama pok toa kini yominika mea kama pomotoa ni taneya. Ali atoa peya itonoke mea tukala toi wa Akolaliyo kiwi kibu moateka wene toopiane toa tukala taneyake tua pekene yene-palaka Yesunomo oa metaneya.

⁷ Itono tibuta takoa poateko tig-otokono, Akolali wedoa kowitzadetepa utanele-kama toa poti yawa pi-amene.

⁸ Eyaka tamene wane tobou kakoane uku-ye. Kini kini wedoa wene mekanali yamene. Tone tone wene mekanali yoteketepa nipa totopala tane poanelepa ete oto wa topo takamekete edikoa kaukoa mekete too.

⁹ Kini oya-lawe kini yapu nee noatin, noe wa makutukoa moamene. Nipa ko wameneya wedia mea tamene.

¹⁰ Akolaliyo kiwi peya pewe witikome one peku eya kuya tutu tutu wa lawetekanano, one eni peku noa teketepe ele kule toa yete pade ali atoa auapeamene.

¹¹ Nitoa Akolaline agale toawea akaketepa nipa Akolaliyo akamene wa oka toa-kama akamene. Yete pade ali atoa auapeketepa nipa Akolaline tele patu kautakoa kakete tamene. Kini eni toma pokole-kama enekete ete-kitame inapa Yesu Keraisuyo etenanele takakome yametanele tiki wa Akolali kei pimono, nitamene. Akolaliyo eya kuya peya yopia-kala kama pokono, ke wa one kei piatoane uku. Ee nimini.

Tone Keraisuke Toa Tete Moatekomo

¹² Anu kolotini yene kipala i ukumo yakamene. Padeleme ke enekakolo mekete dika dika toamene tete mokoa wini kakino, edekolo ipa tokoa kakoto patu wa wene kainya pianeya meameamene.

¹³ Ipa Keraisu nome mea tete motane toa kimeka mokala toko wa poti moma pamene. Nipa Keraisu einago pa teleta tootapeneywa wakapea nokale ke wa kolotine meadetepa pa widikoa meamene.

¹⁴ Anu oya-lawe kime Keraisunole takama yakoike pade-kitame tedu mea ya motokakolipa kolotine meamene. Eni yename edikakolipa Akolaline Yomini kiwi pa teleta takateko Yomini kiwike awinome meadeko wa wene toino, kolotine meamene.

¹⁵ Kiwi padameka ali wia tukamoa ni panagoneya kode moamoa ni ta talo toko agono agale tagamoa ni kotu kabunu kawamoa tamene. Edikakoikedo tete moteketepa nipa pata paya moino, toameamene.

¹⁶ Nitameneya Keraisu litikoikedo ete-kitame tete metekolipa nipa ya moameneya inapa Keraisuno yatene ago meku'u ni tikino, ke wa Akolali kei piame.

¹⁷ Akolaliyo ali atoa takoa enoa akateko oipa opi. One eni toatekole taateko tikilepa namolo takoa one yatene ali atoa totome eni tete momotoa toko. Wa naniko onekemo yakoa moamokoi ali atoa takoa enoa akakomepa dika dika toamene tete meeo.

¹⁸ Enikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekanaya piko.

Akolaliyo kiyo akenele toma yaki yene toa motikilepa wili tokoa kawa toko. Enile tamene poto toko. Ae, onekele takameneya poanele toma yaki yene edoa toa momotoa-pe wa panagome wia mekanaya.

¹⁹ Nipa Akolaliyo wene pika toa tete moteketepa oneke poti lukoa mekete epetanele toma pamene. Kiwi latia mekane ago Akolaliyo oneme tou wa oka toa-kama tokome kiwi tewitikamoono, nitamene.

5

Yesuno Ali Atoa Talo Yene-pala Ak-enemo

¹ Yesuno ali atoa talo takoa meki ali-kihi kipala i ukuno, yakamene. Nopa eya ago mekene uku. Kini yagono ago noka Keraisuno ali atoa talo takakuya. Keraisuyo tete moa mekale anu leneme enekou. No nitikou agopa Keraisu einago pa teleta tootapeneywa keleyo wakapea nokale one-pala opiane meou.

² No nitateku ago tekene eya tamene wane uku. Akolaliyo one ali atoa talo takamene wa tatia yame-tekana ali atoapa sipi sipi kai-kihi tetepo takoa wedoa talo takamene. Nitiketepa talo takamene kote tokolo

mekeneke tuku wa edikoa wene piameamene. Ipa Akolaliyo wene piko toane tuku wa wedia mea tamene. Kue mou wa kueke-kama wene piitikoa mea toameamene. Kini weneme wedoa talo tamene.

³ Akolaliyo tatia yametekana ali atoa talo takakomepa toe toe wa tika tika toameamene. Nitameneya kini wini ali atoa mea epetekatiki kotu pia meamene.

⁴ Wa naniko ako odene mekome talo toko ago Keraisu taatekoia waka-pea nokalepa Akolaliyo kiwi kei pikome pa teleta tootapeneyea mea kawatekoi peku lawetoo.

⁵ Tuali yatene kipala eya wane uku-ye. Wetini yename tamene wa okoi toa litia tamene. Mamina epetaneyea moa kawou toa ete oto wa auapenali yoma pato wa yoti mitikatekoia meamene. Enikepa Akolaline bokuke eya wa wia mekaneya piko. *Akolaliyopa eteyene paya tetepo takoa meki-kiti kote tokolo wakoyake yoti mitikatekoia meki-kiti pewe wia kako wa panagome wia mekaneya.*

⁶ Nitaneyano, telekole-kama toko ago Akolalike poti lukoa mekete yoti mitikatekoia meamene. Nitikolipa Akolaliyo kini ibini kamotokoa kei pioo. Eni kei piateka-petepa nitoono, oneke poti lukoa meamene.

⁷ Akolaliyo kiwi mama moa yopikono, kini wene moa keda takanele peya oneme takoa moa katekamotamene.

⁸ Uutukoa poti yawa lene kilikoa piameneyea wedoa meamene wane uku. Laione kaime ali kamate abetema yakome kou oko toa kipala poi teiane ago Setanuyo kiwi wiou wa tuku toma yakolo ni uku.

⁹ Kini oya-lawe ta piko peya pitikika odenele tane tete mokala tekete tiki wa wene taneya mekete Setanu ete pedeka pedeka tamene. Nipa poapeneyea kakete Akolalinele wedoa takama pote nitamene.

¹⁰ Eni tete opi-mene mootokaneyake Akolaliyo kiwi mea epetekatekoi kotu kakoa mekoia mape wia tele takoa too. Pewe-kama wia kako

ago Akolaliyo kiwi mea kawatiki peku lawetou wa kiwi kayo oa moa Keraisu-pala lipukoa taneyano, nitoo.

¹¹ One telekole-kama tokana toa pa toa-kala kama pokono, ke wa one kei piatoane uku. Ee nimini.

Pitayo Wipitikome Lionate Akenemo

¹² I agale tigini deya i i wane oane wini wetekakupa nipa Akolaliyo one ali atoa toto pewe eteneya wima pokomo toaweane uku. One pewe wia yopikota poapeneyea kamene wane kiwi mama motekene uku. Nitikenepa anu oyago Sailasi Akolalinele wedoa takama pokoke kei piku ago i agale neme wia mekakoano ta wane uku toa yakoa wia mekakako-ye.

¹³ Babilone wa aue paigoa akene Lome take pitiki ali atoame wete meamene wa iki. Nipa Akolaliyo kipala odeneka dekoa takoa motane yename iki. Anu mana latikakouna-ago Makeyoka kiwi wete meamene wa oko.

¹⁴ Kiwi koukoia mekete-kama i ali i atoa neeke wene mekoane mekuno, ke wa yono ete oto wa mokala tamene.

Keraisu-pala lipua meki-kiti kiwi peya poti kilikaketikoa memotoane kini kowitikoane uku-ye.

Opa enina-ye.

2 PITA

Pitayo Taku Takoa Wia Wetekane Pipia

¹ No Saimone Pita Yesu Keraisu onekele-kama takoane onekemo oane auane yawane tuku Aposelo agome uku.

Toto peya midi piane tetepo takoa kiyo ootoko yaopiko ago Akolaliyo kiwika oneke wene tuga meamele toko wa ka yametane-kiti kipala uku. Akolali wane ukupa toto toa motoko ago Yesu Keraisuke uku.

² Akolali tone Ali Muno Yesutame kiwi peye wia tepe kolotini kilikoa pikoa toa tagamotoane kini kowitikoane uku-ye. Einagota wene tootapeada wa kini peku noma pokolipa kini i kowitikakumo yakoa toi.

Keraisuyo Kipa One Yene Wa

Kayo Oa Takoa Motanemo

³ Onekele wedoa mea takamotoapa Keraisu einagopa Akolaline tele patu kautakoa kakome one peku toto lawetetapeka. One wene taneya mekete tomotoa ni toka. One pa tootapeneyea mea epetekakole eni yametekomepa totopa one wa kayo oa motoka.

⁴ One peye wia tagakome toatekale i i wa eni yamepikilepa Akolali patu kautakoane muku toa kiwika kautakoa meamele too wa toto kamo takou toa toka. Nipa papete ali atoame itonoke ele kule poanele toada wa wene pia tokoileme kiwika moa koigakaya kekateko petoa pomotoa tokome ni toka.

⁵ Keraisuyo nitikano, onekele takama yaketepa meane epetekateku toane meada wa wili toa meamene. Nitoapa eni toateku peku noada wa noa tamene.

⁶ Eni peku noa tikilepa nipa uu tukoane poti yawane piou wa wene pia tamene. Ni uutukoa poti yawa pitikilepa ke enekakolo mekeneka toatekule pa toane togou wa wene

pia tamene. Nitoapa Akolalinele-kama takou wa oneke nate wene pia tamene.

⁷ Nitoapa Keraisuno ali atoapa kini wamene laine-mikitit tetepo takoa meamene. Nitou wa ali atoa peyake wene mekao meamene.

⁸ Enika eni toatiki peku noa tagaketepa nipa tone Ali Muno Yesu Keraisu wene tootapeneyea mekete onekele takama yakilepa pata pale takameneyea wedoa toi.

⁹ Enika eni toateko peku noamoko agopa leneta lianeya meou toa pa mekolo uku. Akolaliyo one namolo tane poanele moa kogatapekaleka wene kayapeaneyea mekolo ni uku.

¹⁰ Nikepa anu oya-lawe kipala eya wane uku. Akolaliyo one papete wene toopikanakale taateko tokome kiwi kayo oa takoa motaneyano, kipa one wa pikoa memoton, wedoa meamene-ye. Nitiketepa oneketa poadete pekete etepea paka pikile toamoi.

¹¹ Nitoo mea togakolipa toto toa motoko ago Ali Muno Yesu Keraisuyo one talo toane-kala kama puku take noatino, noe wa kiwi pupu poi mou toa makutukoa moo.

¹² Nitoo tokolo tekene einaka einamopa i i wane kiwi wene taka taka tou. Kimepa enika eni niminimo wete yakoa moa lauane lauane toa mekoiyake nitou.

¹³ Nipa no tuameneyea pa mekenepa kipala ina ukule tamene wane tika tika tamele tokolo tekene eina niminimo wene taka taka tou.

¹⁴ No tuateku tigotokono wene tekene nitou. Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo no tuatekou wene takaka tokolo ni uku.

¹⁵ Nipa no tuutukaneyake kipala i uku toa-kama agopa moameneyea memotoane tekene papete pine i i wane keleyo wianemekada wane wili toane meou.

Keraisu Pa Tootapeneyea Kakale Enanemo

¹⁶ Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo telekole toma yakamo-pala one wakapea noatekamota totome kipala

toawea ikilepa tone kaua-mikitame wene kibututukoa akene la agale wamokoona. Nitamekete toto Aposelo ali-kitame enekoomo-kama okoona. One pa teleta tootapeneya kakale totome enekoono, yakamene.

¹⁷ Einapetepa eya toka. A tibuke pa patu mekoyame agale ludu witakome okome winagopa anu kolotini ago anu managono, one tokoleke kolotine meku wa oka. Nipa Atai Akolaliyo one kei eni pikomepa pa takalogaka.

¹⁸ A tibuke agale ludu witakome okale totome yatekilepa Akolaliyo mana-pala ko oateku tono wane i wa takoa motane tono tobou waneke Keraisu-pala odene ka kakete yatekoo.

¹⁹ Nipa ipa Akolaline agale toawea akane ali-kitame Keraisu-papele oa piane toa taatekoia tokono, nimini agale akedeki wa totome yakoa wene tokoo. Koobu tagoi kini tepene wini witia nou toa kini toawea akane agalemepa labo toleme kenye yomiyomu keneke poatiki ka i i wa pa takoa ta patakanoono, Keraisu einago wete wakapea noameneyake nitoono, kini agale yakoa litiamene.

²⁰ Eya waneka tobou kakoane ukuno, yakamene. Akolaline bokuke wia mekapiane agale pade padameka one weneme pine ina ina wa amele toamoko wa wene taneya meamene wane uku.

²¹ One agale toawea akane ali-kitame einaka einamo oa pikilepa kini weneme toameneyake ni uku. Akolaline agale toawea akakilepa Epetane Yominiyo wene takane toakama toawea akaneya.

2

Kapene Tikisa Ali-kitike Pubu Ak-enemo

¹ Papetepa Iserele yatene ali pade-kitame Akolaline agale toaweanne akaku wa oake kapene wakoa okala taneya. Opika kiwi pakeke dikane kapene tikisa ali-kiti paigakoa kenye note menoi. Nitoapa

Keraisunomo moa koigoa i i wa olaukakilepa ali atoa Keraisuke wene tuga meake wamotoa toi. Kiwi oto toa motane Ali Muno agoka kote tokale waoi. Nitoa kakoika Akolaliyo kotikataapea kibu moo.

² Nitatekoyake ali atoa kainya matiyame ee nimini iki wa eni yename ya tanele tokoile etepea litia toi. Nitikoli enekete ete-kitamepa Keraisuno yatenameke tiki wa Keraisu yoto pitia nimini peku noa tikimopa pamo tetepo takoa wakala toi.

³ Lede kime kue eya memotoa eni kapene tikisa-kitame kini titia okoi agale i i wa kiwi oa yotokakala toi. Akolaliyo eni ali-kiti kibu mou wa atu piameneyea mea tigotokoa layo pitikatekoyake nitoi.

⁴ Akolaliyopa one poanele tane edelo ali-kiti wipitia ta patakapete kiwi kibu mouno, nepiamene wa eya taneya. Poane take moa wetekakomepa yomiyomu ti mati kakene koa-kiti keneke moa pitikaneya. Nipa one edelo yatene ali-kitike Akolaliyo ela moamokome taneya.

⁵ Ni pade namolo namolo one peku noamadete wakene yename waye wa okolika ueme nidikoa moa-kala pomotoa wakeneya. Nitoapa eya ago Noa ali atoame kiyo akenele toatekoile i i wa mo wia kakene ago ni one yatene ali atoa tatono (7) kakopalakiwi meati wa eni yene odene toa motaneya.

⁶ Ni papete Sodome Gomora tata toeme napemotoa wakilepa one peku noamadete wakoi yene peya kiwi kibu mou wa eni wipitikome toateka adeka pikome taneya.

⁷⁻⁸ Wene kiyo akene ago Lote einago Sodome take mekome enekale eni take meane yename pamoko atoa koua pia ni ali yatene wa atoa latikoa koua pia enika eni poanele tokoli enekome wene poaneyea meaneya. Nipa eni yene pakeke mekilepa ta pataka abuna poanele toa poanemo oa toa kakoli

enoa yakoa tokome Lote einago tepe we tokale meaneya. Nitane agoka Akolaliyo toa motaneyea.

⁹ Nitaneyano, opika onekele takoa meki yene ke enekakolo mekika toa moa ni poanele toa meki-kiti kipa wipitia ta pataka-pete kibu mouno nepiamene wa pikoa kawa tamele tadeko.

¹⁰ Kibu eni motokomepa kini poane wene witako toa toada wa ele kule poanele toa ni ta talo tiki yene paya tetepo takoa wawa tiki ali-kiti takoa dika dika toamene tete meademe toko.

Eni kapene tikisa ali-kiti kabe teleme wia piki toa tekete a tibuke meki edelo ali-kitika taumada tamene piti moameneyea meki.

¹¹ Edelo ali-kitame ele kule telekole tekete eni kapene tikisa ali-kiti oyake moa patukamele tokoyake ete taumada toamiki. Nipa kini poanele tikimo i i wa edelo ali-kitame kapene tikisa ali-kiti koiso akakilepa Ali Muno kakakoa potimo oa tiki.

¹² Eni kapene tikisa ali-kiti yoko keneya yawa pitiki. Yoko eyapa alime wako yukoa labakoa moa tukadete tikiliha paya nou toa kini wene witako toa-kama litia tiki. Edikaki toa eni kapene tikisa ali-kitame emo kumo wene toamiki-mopa pamo tetepo takoa tea oa tikilepa Akolaliyo kibu moa atukademe tokoloka paya nou toa tiki.

¹³ Eni yename yete pade ali atoa tete mema yakike tete oto wa moadete tiki. Loyomekete bia ue nee eya nokoa kakilepa kini wa wene epetekatekole enino tatoe wa tiki. Dikaki yename anu oya-lawe kipalaka mekete nee nato wa koukoa mea potokakete kiwi ya takakala tiki.

¹⁴ Nipa atoake lene kaki ali-kiti tokome poanele toa-kala kawa kilikoa meamele toamokolo yaki. Ni Keraisu patu wedoa kautakoa kawamiki ali atoa likoa enekala tiki. Ni kamoya eya tepi-kama moa kakete eya kuya motekete toatikile wene toa mokala tiki. Akolaliyo kiwi kote tokolo waku wa wia atukateko ali-kiti

eni.

¹⁵ Nitima yakilepa Akolaliyo yametane ka kiyo akene ka pa pimotoa etepea puku pekete toa tiki. Nipa eyago Belame Biono mana agome kue moadene poanele oyake tuku wa wene pia tane toa tiki.

¹⁶ Belame einagome poanele eni tokale enekome one mea pekene dogi kaimepa alime agale oko toa mena wa kikoa akaneya. Nipa Akolaline agale tqawea akane ago Belameyo leau akaneya mekome tanele one dogi kaime ketekakome akaneya.

¹⁷ Eni kapene tikisa ali-kiti eya tou toa tiki. Toa yoa teigane ue lene keneya ni pupulegemepa popokoa aua pekene wedo keneya ele kule tikilepa pale-kama tiki. Dikane yenepa Akolaliyo yomiyomu ti matike mea kamotou wa wene toopianeya.

¹⁸ Dikane yename agale muno pewe kakoa akene tetepo takoa ikilepa pamo-kama iki. Nipa poanele toma yaki yene pene tewitikoa wakene ali atoa likoa enekete ekete mone koua piamatiki yene oyake koua piamele toko wa eni poane peku lawetekala tiki.

¹⁹ Nipa kini wene witako toa-kama atiki toa tamele tokono, tamene wa olaukhoa ikilepa kini wene moa koiganeleme moa labakaneya meketekete iki. Panago one tokoleme pinali one wene moa labakakolopa nipa enile toko patu kolago taneya meko.

²⁰ Ae, panagome-kiti Ali Muno toto toa motoko ago Yesu Keraisunomo yakoa mootokoa itonole ele kule poanele tewitikoa petoa pokoyake wa enika eni poaneleme einago wa moa kautakolopa eya toko. One namolo poanele patu mekome tete motokana toa moa patukoa dika dika toamene tete motoko.

²¹ Ae, einagome Keraisu yoto pitia kiyo akenele toma poateko ka ludu pegene kakoa wakome one totono tewitikoa puku pokome toapa dika dika toamene tete eni moatekoyano, nitikaya tokale eni ka ludu poamoo

tokapa epetoo toka.

²² Dikakilekepa eya wa pedoa ikimo uku. *Tueme-kiti one nee kapelogoa pomepa wa naniko einata wa wakapea pome nopo. Ni kai-kiti yapu piimotokome one peke pia kakota wakapea pome waka peke pipokala toko.*

3

Ali Muno Ago Wakapeane Nou Wa Oa Pianemo

¹ Anu kolitini yene i pipia ki-wike wini wiane wetekakilepa taku takoane wiane wetekaku-ye. Nipa odene wene pianeya memotoane tekene kini yakoa motokoinakamo wā wene takoane uku.

² Nipa papete Akolaliyo one wa takoa motane ali-kitame one agale toawea akanemo ni toto toa motoko ago tone Ali Muno agome tamene wa okana toa kini Aposelo ali-kitame i i wa oa metekoinakamoka wene takakene uku-ye.

³ Titikenepa eya wene taneya meamene wane uku. Wipitia ta patateka tigotokale pade ali-kitame kini weneke e ku poanele witaka toa litia tokala toi. Nitoapa kiwi mekika wida nekete eya wa tegene matoa oi.

⁴ Einagopa wakapeane nou wa oa pikana toa taateko a noko patu. E'e, noamoo. One nomotoa toneketai-laweme nepia mea wete tukala taneya. Ni itono patu pia kawa toko peyapa Akolaliyo tititikakome latia pia kakoa tane toa eko adini moameneya pa pia kawa tokono, weneya latiademe Keraisu edoa nomotoa-pe wa pade-kitame oi.

⁵ Dikane yenane nimo ikilepa Akolaliyo eya tanele wene teketeke toamene tetepo takoa oi. Namolo namolo Akolali one oka agaleme a tibu latia pianeya. Ni itono latikilepa ue moa latia pianeya. Nitoa ue meel-oganeta ate witakoa muke koukoa pianeya.

⁶ Wa naniko eya ago Noa meanepete eina eina uemepa itono kautawia atukatapeneyya.

⁷ Opi tibu itonota-pala padele toameneya pa pimotoa one eina agaleme pa yopiamekilepa eya toateko wene toopikome toko. Wipitia ta patakale ali atoa takoa eneka-pete onekele takamene yene wawane atukoanepa tibu itonota toeme napetapemotou wa wene toopia yopia meko. Nitikono, Akolaliyo one oka toa-kama taateko a toamoko wa pade-kitame ikilepa kapene agale eni iki.

⁸ Anu kolitini yene kime eya wa agopa moameneya meamene. Ali Muno agome ta pataka odenepe ege wakala kadukoa penane (1,000) mali tetepo takoa ni ege wakala kadukoa penane (1,000) malipa ta pataka odene tetepo takoa meko.

⁹ Nitikoyake pade-kitame eni wene toamekete eya wa iki. Ali Muno agome tou wa papete oa pikana toa wete taateko a tokoya mena wa iki. Etene taateko a toatekoyake kiwi odene agoka tua atukaya tokolo ali atoa peya kini poane wene wia wamotoa nepia mekilepa tigotokoa layo wete pitikamokome poti nepiakala meko.

¹⁰ Ali Muno agopa nitane agono, wakapea noo-li. Kode ago likonu yomiyomu keneke kotikataapea noko toa noo. Nitika-pete a tibu bu wa kiliwia takoa poo. Ni tibu ludu pia kawa toko peyapa toeme noa kakale takoa pootapeeo. Itono ni itono patu pia kawa toko peya-pala toeme napetapeeo.

¹¹ Enika eniya peyapa toeme napetapekale takoa poono, Akolaline-kama takama pato wa kiyo akenele toma pamene.

¹² One noateko ta wete pata pata wa edikoa nepia-kala meamene. One eni noka-pete a tibu toeme nootapeeo. Ni tibu ludu pia kawa toko peya ue latia takoa pootapeeo.

¹³ Nitatekoyake Akolaliyo tou wa oa pikana toa taateko a tokale weneya tibu itonota witoo. Nitoono, eidapa kiyo akenele toatekoi peku-kama nakoi yene mea kaweino, ke

wa totome nepia-kala meko.

¹⁴ Anu kolotini yene kimepa enile tokale nepia mekete tikino, Akolaline leneke kakete kini wene moa koiganele toamoa ni ete yename padeya namike akoa agale oatikile toamoa tato wa one-pala odene wene piitikoa meamene.

¹⁵ Ali Muno agome tigotokoa layo pitikamokomepa nipa kini poane wene wia wakoli toane mou wa wene pikome ni toko wa wene taneya meamene wane uku. Tone oyago Polo einagomepa Akolaliyo wene takane toa kiwike odenemo wini wia wetekanemo uku.

¹⁶ Polo einagome pipia wia mekakome-kama enika enimo oa mekala toko. Enika enimo oa metekilepa keleyo pitiganeya pi-amokomoka oa meteko. Poloyo eni keleyo pitiganeya pi-amokomo oa metanemopa wenē toamene yene ni wene takuta pia tiki-kitame moa koigoa olaukaki. Nipa Akolaline agale padekapa moa koigoa olaukaku pekete tiki toa Poloyo oa metanemoka moa koigoa olaukaki. Nitoa mea tua atuadete tiki.

¹⁷ Ae, anu kolotini yene kipala i ukumopa kime wete yatekoinano, kiwi poapeneya kakita Akolaline totono tetekoa poanele tiki-kitame kapene agale oa kiwi etepea lia aua pokayano, wedoa meamene-ye.

¹⁸ Nitoapa tone Ali Muno Yesu Keraisu toto toa motoko agome pewe witikome peku laweteko toa noa toma pamene. Opika naniko nanikoka one kei pia-kala katoane uku-ye. Ee nimini.

Opa anu agale eni.

1 YONE Yoneyo Namolo Takoa Wia Wetekane Pipia

Ali Atoa Meemoa Poatiki Peku

¹ I pipia wia mekoia meketepa Akolaline agale wa ibini akene ago Yesu ko oko. Nipa ali atoa mea kama pomotoko ago ko oko. Tibu itonota wete latia piameneyake einagopa pa mea kama nekeneya. Einagopa one oka agale tone kaleme yakoa one toma yakale tone leneme enoa tokoo. Tone leneme-pala nepikoa pia tone yoname mitikoa tokoo.

² Toto mea kama pomotoko ago taatekoia nokale tone leneme enekoo. Tone leneme enekoole i wa kipala tōawea oko. Einago pa mea kama nikilepa Atai Akolali-pala odene kama opia meemoa nekeneya. Ni agopa toto mekoota taatekoia noka.

³ Eni nokapa tone enoa yakoa tokooya i i wa kipala oa meteko-ye. Nipa toto Aposelo ali-kiti-pala odene wene pianeya meatoa ni oko-ye. Nipa toto Aposelo ali-kiti Atai Akolali mana Yesu Keraisuta-pala odene wene piitikoa meko toa nitatoa okoye.

⁴ Kipala i i wa wia mekoia wetekakilepa toto wedia meateko kotu kakoa meadete toko-ye.

Akolali Onepa Pa Pine Ago

⁵ Kipala i oa metekomopa einago nokome toto-pala okana i i wa kiwike oa wetekakona-ye. Eya wa oka. Akolali one pa pine ago tokome yomiyomu dedeyaka toameneyea meko.

⁶ Akolali one-pala odene wene pianeya meku wa oake wa yomiyomu kenekedo yawa meketepa nipa kapene agale eni oa niminileka toamoa toko.

⁷ Nitameketepa Akolali pāke-kama yako toa totoka yawa meketepa nipa odene weneta piitakutukoa meko. Nika mana Yesu Keraisuno

kamateme tone tokoo poanele peya moa koikatapeko.

⁸ Poanele tikileka toamuku wa eketepa tone wa oa yotokakete toko. Nitiketepa Akolaline agale one nimini peku tone tepene luameneya pa meko.

⁹ Nitameneyea tone toko poanele Akolali-pala i i wa tōawea okolopa nipa kiyo akenele-kama toko ago tokome eya toko. Tou wa okale-kama tokome tone toko poanele oi moa po letu mekakana keetapea wawa ni tone eni poanele peya kogatapekala toko.

¹⁰ Poanele padeleka toamuku wado eketepa nipa Akolali kapene ago tetepo takoa one oka agaleka tone tepene moa luameneya pa meko.

2

Toto Auapeko Ago Kerisuke Akenemo

¹ Anu mati deya-kiti i agale wiane wini wetekakilepa kime padele poanele takaya tokolo ni tuku. Panagome-kiti poanele tokolopa toto kei piko ago Yesu Kerisuke kiyo akenele-kama toko agome tone kowitikako. Nipa toneketai Akolaliyo yakakoa kowitikako.

² Kerisuke einagome Akolaline wene kekakademepa tone toko poaneleke tuaneya. Nipa one tigini Akolalike mea lodo you toa tuaneya. Nitoa tone toko poaneleke odene tuaneya mena. Ta piko peya pitikoi-kitame tokoi poaneleke tuaneya.

³ Akolali tamene wa akene toa totome litia toma peketepa nipa ee nimini Akolali wene taneya meku wa amele toko.

⁴ Panagome-kiti Akolali wene taneya meku wa oake oneme tamene wa akene toa tetekoa litia toamokopa nipa kapene ago eni. Akolaline peku noamokoya tokome ni toko.

⁵ Panagome-kiti Akolali tamene wa akene toa litia toma pokomepa Akolalike wene mekoia togateko kotu kakoa eni toko. One agale-kama

yakoa teketepe nipa ee nimini Akolali patu kautakoane kama puku wa totome wene toko.

⁶ Panagome-kiti Akolali patu kautakoane kama puku wa okomepa nipa Yesu Keraisu itonoke mekana toa oneka meamedeko.

Yoneyo Weneya Totono Yametanemo

⁷ Anu kolotini yene kini toatikimo kiwike wini wiane wetekakupa weneya totono titiane yameamuku. Kini Yesunole titia takakete yatekoina totono i lokoane uku-ye. Eina namolo totonopa kime namolo takoa yatekoinakamo uku.

⁸ Enipa namolo yatekoina totono wane ukuyake weneya totono keneya yameteku. Yesu itonoke nome mekome titia toka toa kiwika pa dikoa tomoa pekete tikimoke uku. Nipa yomiyomupa ete toa toma pokome kamotoa eni nimini pa^g wete toa kakolo ni uku.

⁹ Panagome-kiti eni p^gake weneya totono litiane tuku wa oake one oya ago-pala kotimi yoa mekomepa opika yomiyomu keneke pa yawa meko.

¹⁰ Panago-kiti one oya agoke wene meko mekomepa p^gake eni yawa meko. Dikako ago one tepene poane wene piameneyea tokome ogo witikolo kaiapitakaya wa piti moamoko.

¹¹ One oya agopa-pala kotimi yoa meko agopa yomiyomu keneke yawa meko. Nitao pameneka agopa tootokaneya yakilepa eni yomiyomume leneta likatapeneyea tokome one poatekoka tatanu po yatekakolo yawa meko.

¹² Anu de mati-kiti i agale tigini kiwike wini wiane wetekakilepa Akolaliyo kini tokoi poanele oi moa poletumekakana keetapea wakilepa Keraisuno ibinike tokolo ni wiane wetekaku.

¹³ Etene-mikiti kimepa itono tibuta wete latia piameneyake pa mea kama nekene ago wene taneya mekili tekene i agale ni oane wetekaku. Tuali-kiti kime poane peku pine ago wete moa kawikaneya tokolo i agale

oane wetekaku. Mati yatene i agale kiwike wini wiane wetekakilepa Atai Akolali wete wene taneya mekili ni tuku.

¹⁴ Etene-mikiti kiwike i agale wini oane wetekakilepa padaya padaya wete latiameneyake pa meemoa nekene agopa kime wene taneya mekili ni tuku. Tuali-kiti kiwike i agale wini oane wetekakilepa kini eya tikileke ni tuku. Kiwi tele tootapeneyea mea ni Akolaline peku noa toa ni poane ago Setanu moa kawikaneya mea tikili ni tuku.

¹⁵ Itonokeka ni itono patu pia kawa tokaya-kitikeka wene piitikaneya meameamene. Enika eniyakedo wene piitikaneya meketepa nipa Akolali wene toamiki.

¹⁶ Poane yename ele kule poanele toadiya wa wene pia mea ni leneme eya kuya moadiya wa tepi moa ni eya kuya kamoya i motuku toa kimeka moati wa mate agale oa ni ele kule itonole toa tikilepa Atai Akolaline peku noameneyea itono peku-kama nakete ni tiki.

¹⁷ Itonopa takoa poatekoyake tiki. Nika ali atoa itonoke mekete eya kuya moadiya wa wene pia motikiyakitika takoa pootapeoo. Nitatekoyake Akolaline wene pikole litia toko agopa pa mea kama poademe toko.

Keraisu-pala Pine Wia Poi Teigo Ago

¹⁸ Anu mati-kiti wipitia ta patateko tigotoma noko. Keraisu-pala poi teia meko ago noademe toko wa oa pianemo kime yatekoina. Eina oa pianee toa Keraisu-pala poi teigi yene kainya mati wete taatekoa nokala taneya. Nitaneyano, wipitia ta patateko tigotoma nekedeko wa totome wene toko.

¹⁹ Eni yene toto pakeke meake tewitikoa wakilepa toto yatene toameneyea tokome ni tokoi. Nitane yenepa toto yatene too tokapa nipa toto-pala odeneya pa mea kawai tokake e yenepa toto yatene toameadeko wa wene tomotoa tekete ni wawa pokoi.

²⁰ Anu oya-lawe kime pade edikoa meamiki. Epetane Yomini kiwike awia tagatapemota wetekaneya tokome kiwi peyame Akolaline nimini peku wene toa naki.

²¹ I agale wiane wetekakilepa kime one nimini peku wene toameneya meki wane wetekakuya mena. Kime wene taneya mekino, i agale oyake yakoa moi wane wene tekene wetekaku. Kapene agalepa nimini peku ke titia noamoko waka wene taneya meki.

²² Kapene wakako ago te-pe. Yesu onepa Akolaliyo kakapiane ago Keraisutu mena wa oko agopa kapene ago eni. Dikane agopa Keraisutu-pala poi teia meko ago. Atai Akolali-pala mana Keraisutu einagome wakome wako.

²³ Mana Keraisutu wako agomepa etene Akolali-pala dekao wakome wako. Keraisutu onepa Akolaline mana wa oko agopa Atai Akolaline yatene ago eni.

²⁴ Yesunole titia takama pekete yatekoina agalepa kini tepene pa luaneya meamene. Nitiketepa mana Keraisutu Atai Akolalita-pala lipua mekete toi.

²⁵ Keraisuyo kiwi auapekene dikou wa oa pikilepa toto mea kama poatekomo eni oa pika.

²⁶ Kipala i agale ikilepa kiwi oa yotokoa enoai tiki yeneke uku.

²⁷ Keraisuyo Epetane Yomini kiwike awia tagamota moa wetekaneya. Opika kiwike pa awia mekolokakono, padameka ipa poanele ipa epetanele wa kiwi wene takatiki toa mena. One Epetane Yominiyo-kama pademo pademo wene taka taka tokolo ni uku. Wene taka taka tikilepa niminimo-kama wene takakoya. Kapene agaleka wene takamoko. Keraisutu-pala pa lipua meato wa one eni wene takaka toa litia toma pamene.

²⁸ Opi anu mati deya-kiti kipala eya waneka ukuno, yakamene. One-pala lipua-kala meamene-ye.

Nitoa meketepa one wakapea nokapete one kakaya liti pamene ya toameneya atiki toa meoi.

²⁹ Akolali onepa kiyo akenele-kama toko ago wa wene teketepe nipa kiyo akenele toma yaki peyapa one mana kono-mikiti waka wene toi.

3

Akolaline Mana Kono-mikiti

¹ Atai Akolaliyo totopa one peku mati-kti wa moa latikakano, totoke etene wedoa wene meko mea tadeko-loo. Ee nimini, totopa one mana kono-mikiti. Itonole toma yaki-kitame totopa dikane ali atoa tadeko wa agopa tokolo pa meki. Nipa Akolali wene toamekete tekete toto-kitika wene toamiki.

² Anu kolotini yene totopa Akolaline peku mati-kti wa wene tokoyake naniko mekete toatekole i wa agopa tokolo meko. Eni agopa tokoloka one wakapea nokalepa one keneya latitapeneya meoo wa totome wene toko. Tone lene pogakoa enekete tekete nitaneya meoo.

³ Keraisutu nokale edikaneya meouno, ke wa nepia meki peya poane wene takoa koikatapeneya meada wa Keraisutu meko toa wene kiyo akeneya meki.

⁴ Poanele toko agomepa nipa Akolaline totono tetekoa toamoko. Padele padele tokoi poanele peyapa Akolaline totono tetekanele.

⁵ Keraisutu taatekoa nikilepa tone tokoo poanele kogatapeademe ni nekeneya. Nitane agome poanele padeleka toameneya wa kime wene tiki.

⁶ One patu kautakoa meki-kitame poanele tekete-kala meamikiya. Poanele pa tou wa wene pia toma yako agomepa nipa Keraisutu enamoa onepa Akolaline mana wa wene toamoa toko.

⁷ Anu mati deya-kiti pade-kitame kiwi oa yotokakayano, eya wa wene taneya meamene. Kiyo akenele toma pokopoko agopa wene kiyo akene ago eni.

Keraisuyo kiyo akenele toma pokotoa onemeka toko.

⁸ Poanele pa toma yako agopa Setanuno yatene ago eni. Setanu einagome namolo namolo titimoa poanele-kama toma nekeneya. Akolaline mana taateko nikilepa nipa Setanuyo poanele-kala tanele wia agopa takatapeademe ni nekeneya.

⁹ Akolaline mati-kitame poanele pa toma yawamikiya. Akolaline peku nakeneya tokome poane totono litia tamele toamoko. Akolaline peku mati-kti tokome poanele toma yamele toamoko.

¹⁰ Akolaline peku mati i, Setanuno peku mati i wa totome takoa enekilepa eya wa wene taneya mekete toko. Kiyo akenele toma yawamo a one oya-laweke wene mekamo a toko agopa Akolaline peku mati mena.

Ete Oto Wa Wene Mekanali Yoma Pamene

¹¹ Tone tone wene mekanali yoma poatekomopa i i wa Yesunomo tititikakete olaukane toa kime yatekoinano, nitatoane uku.

¹² Eya ago Adamene mana Keineyo tane toa toamato. Keine einago poane agono peku nakene ago tokome wamene ago Ebele wia tukaneya. Dekale wia tukaneyape. Poanele toma yakome tokome epetanele toma yakene ago wamene ago Ebele-pala wene poaneyea mekome ni taneya.

¹³ Nitane toa itonole toma yaki kitame kipala kotimi yoa mekolipa wene kainya piameamene.

¹⁴ Totopa tuatekoo peku lawetekagoke lukoa mekoota tewitikoapa meemoa poateko peku lawetekagoke lukoa menadeko wa totome wene toko. Tone oya-laweke wene meko a mekete tamele toko wa wene toko. One oya-laweke wene mekamoko agopa one tuateko peku lawetekagoke pa lukoa meko.

¹⁵ One oya ago-pala kotimi wene luko agopa ali wia tukaka ago tetepo taneya meko. Ali wia tukakagomepa meemoa poateko peku noamoko.

¹⁶ Yesu Keraisu totoke tuaneya. Nipa ete ali atoake wene mekakete toateko adeka pia tuaneyano, tone oya ali atoa wateaneyea kamota to-toka edikoa tuamedeko.

¹⁷ Kamo agome-kti one oya ago ponopene ago padaya-kti toamokolo enekomeke ela moamoa padeyaka meamokomepa nipa Akolalike wene mekoane meateku peku naku wa edoa omotoa-pe.

¹⁸ Anu kolotini mati-kti pa kabunume i ago i atoa neeke wene mekoane meku wa wamato. Neeke wene mekoane meku wa yete pade ali atoa mama moa auapeato.

Akolaline Leneke Atiki Toa Meatekomo

¹⁹ Edikama yaketepa nipa nimini peku laweteko agono mati mekene ni tuku wa totome amele toko. Niko Akolaline lenke tepe kolotini kilikoa pimota meamele toko.

²⁰ Nipa tone tepeme toto kikoa akakoloka Akolaline lenke atiki toa meamele toko. Tone tepeme tone tokole kiyoke-kama takoa enoa akakile toamokoyake Akolaliyo kiyoke-kama takoa enekala toko. Padele padele peyapa oneme wene tootapekome tokome toto pa puputua akamoo.

²¹ Anu kolotini yene tone tepeme toto kikoa akamokolopa Akolaline lenke atiki toa meamele toko.

²² Nitao mea i i wa one kowitikolo oneme yakoa tootapekala toko. Oneme tamene wa oko toa litia toa ni one wedikatekole toa tokolo tokome tone kowitikole yakoa toko.

²³ Eya tamene wa oneme oko. Mana Yesu Keraisuno ibini wedekoa oneke wene tugoa mea ni Keraisuyo oka toa ete oto wa wene mekanali yoma pamene wa oko.

²⁴ Akolaliyo tamene wa oko toa litia toko agopa Akolali-pala lipua meko. Akolalika einago-pala lipua meko. Akolali toto-pala lipua meko wa totome wene tokopa one Epetane Yomini wetekakale awinome mekome wene taka taka tokolo ni wene toko.

4

Epetane Yominike Akenemo

¹ Anu kolotini yene kipala eya wane pubu uku. Ali kainya matiyamepa Epetane Yominiyo wene takaka toane uku wa eketeke kapene agale oa pupitikama yaki. Nipa Epetane Yomini awitaneya mekene uku wa iki-kitipa ee nimi-ni iki wa mekamotekete pitakete wameamene. Kiwike awitane yominipa Epetane Yomini patu, pa yomini patu wa takoa enekala tamene.

² Yesu Keraisu itonoke nikilepa ali latitapea nekeneya wa oko agopa Akolaline Epetane Yomini oneke awinome mekale tokome ni oko wa totome wene toko.

³ Yesu Keraisu ali latitapeneyea nekeneya wa wamademe wako agopa einagoke kapene yomini awinome mekale ni wakome toko wa totome wene toko. Eni kapene yominipa Keraisu-pala pine wia poi teia meko agonono yomini. Einago noono, nepiamene wa pubu akenemo yatekoina toa eni taateko nekedeko.

⁴ Anu mati deya-kiti kipa Akolaline peku mati-kiti tekete Akolalinemo koigoa kapene yokoa okoi yene wete moa kautakoi. Nipa itonole tiki yeneke awitane yomini moa patukako Epetane Yomini kiwike awinome mekale ni tokoi.

⁵ E kapene yokoa iki yename itono peku noai tekete itonomo-kama okala tiki. Nimo-kama ikili tekete itonole tiki yenamepa yakato wa yakoa motiki.

⁶ Totopa Akolaline peku matikit. Akolali wene tiki yename tone okomo yakoa motiki. Akolaline peku noamiki yename tone okomo yakoa moamiki. Tone okomo yateki yenepa nimini peku lawetekagono Yomini kiwike awinome mekale ni yateki wa totome wene toko. Yakamiki yenepa kapene peku laweteko agono yomini kiwike awinome mekale ni yakamiki wa totome wene toko.

Akolaliyo Wene Mekanele-kama Tokomo

⁷ Anu kolotini yene tone tone wene mekanali yoma patoane uku-ye. Panago one oya-laweke wene mekaoa mekilepa nipa Akolaliyo titia tanele eni toko. Nitoa meko agopa Akolaline mati. Einagomepa Akolali wene toko.

⁸ Akolali one tanele tokome ali atoake wene mekaoa-kama mekono, one oya-laweke wene mekaoa meamoko agomepa Akolali wene toamoko.

⁹ Akolaliyo toto meemoa pomotoa tokome mana odene ago itonoke moa wetekaneyano, totoke wene wedoa mekaka matiyame tadeko-lo.

¹⁰ Nilepa ali atoa toto oneke wene mekakole mena. Totoke wene wedoa mekaoa mekome eya taneya. Tone toko poanele takoa mitikademe pinali one tigin lodo you toa tumota one mana moa wetekaneyaya.

¹¹ Anu kolotini yene Akolali totoke wene wedoa mekaoa mekome enile taneyano, ke wa tone tone wene mekanali yoma pamedeko.

¹² Padameka Akolaline lene timini enekilepa toameneya. Padameka enamikilika tone tone wene mekanali yoma pokolopa Akolali toto-pala lipua meko. Lipua mekomepa totoke wene mekaoa meateko kotu kakoa wene mekaoa meko.

¹³ Akolaliyo one Epetane Yomini totoke moa wetekaneyaya tokolo eya wa wene toko. Totopa one-pala lipua meko. Onepa toto-pala lipua meko.

¹⁴ Nika tone leneme enekoona eya wa toawea oko. Atai Akolaliyopa itonoke meki yene toa motokoano pa wa mana Keraisu itonoke moa wetekaka.

¹⁵ Yesu onepa Akolaline mana wa toawea oko ago einago-pala Akolali lipua meko. Einago Akolali-pala lipua meko.

¹⁶ Akolali totoke edikoa wene wedoa mekaoa meadeko wa wene tekete one patu kautakoa kako.

Akolali one tanele tokome ali atoake wene mekaoa-kama meko. Eko ali atoake wene mekaoa meki yenepa

Akolali-pala lipua meki. Nitiki yene-pala Akolali lipua meko.

¹⁷ Akolaliyo tone tone wene mekanali yoa tagateko wene toopikana toa eni tomotokopa nipa ali atoa takoa enoa akateka ta patakapete kibu moamene piti moameneya atiki toa memotoa ni toko. Totopa itonoke Keraisu keneyamekono, kibu motokaya wa piti moateko toa mena.

¹⁸ Eko ali atoake wene meko meketepa nipa kibu motokaya wa piti moateko toa mena. Eko ali atoake wene mekateko kotu kakoa wene mekakete nipa piti takaketikoa wawa kilikoa meko. Panagome-kiti piti moa mekilepa nipa one poanele tokake kibu motokaya wa piti moa meko. Piti moa meko agopa nipa eko ali atoake wene mekateko kotu kakoa wene mekamoko.

¹⁹ Akolali totoke wene meko mekilepa one weneme titia taneya. Nitanya tokome toto oneke ete wene meko meko.

²⁰ Panagome-kiti Akolalike wene mekoane meku wa oake one oya agopala kotimi wene luaneya mekopa nipa kapene ago eni. One leneme eneko ago-pala kotimi wene luaneya mekomepa nipa one leneme enamoko ago Akolalike etene oyake wene mekamele toamoko.

²¹ Keraisuyo tone litia toateko totono yametekome eya wa oka. Akolalike wene meko meki yenepa kini oya-lawekeka wene meko meamediki wa oka.

5

Yesuke Wene Tugoa Meketepa Itono Peku

Naki-kiti Moa Kautamele Tokomo

¹ Yesu onepa eina Keraisu wa papete ibini oa piane ago tadeko wa wene tiki yenepa Akolaline mana kono-mikiti eni. Nika eteneke wene meko meki yenepa one manakeka wene meko meki.

² Akolalike wene meko mea ni oneme tamene wa oka toa

litia tekete nipa Akolaline matikitikeka wene meko meadeko wa totome wene toko.

³ Akolaliyo tamene wa oka toa litia tikilepa nipa oneke wene meko mekete tekete ni toko. Oneme tamene wa okalemepa tone wene moa keda takamoko.

⁴ Ni edoa-mo. Itonoke ele kuleme ali atoa likoa enekakole-kiti Akolaline mana kono-mikiti peyame ete pedekamele toko. Nipa tone Akolalike wene tugoa mekete tekete nitamele toko.

⁵ Itonoke ele kuleme ali atoa likoa enekakole-kiti teyo ete pedekamele toko. Yesu einagopa Akolaline mana wa wene toko agome odene ete pedekamele toko.

⁶ Yesu Keraisu itonoke nome mekomepa ue moa ni kamate pomotau tuka. Einagome ue odene motoka mena. Ue moa ni yomo lekaneyake wia dekakoli kamate ponamotoa tuka. Enile tokagopa Akolaline mana wa Epetane Yominiyo toto wene takako. Epetane Yominiyo niminimo-kama oko ago tokome ni toko.

⁷ Yesu onepa Keraisu wa papete ibini oa piane ago tadeko wa totome wene tomotoapa eya tebolome tiki.

⁸ One Epetane Yomini one motoka ueta one penane kamate toa eniyamename odenele tane tetepo tokolo onepa Akolaline mana wa toto wene takakala tiki.

⁹ Ete yename-kiti kini leneme enekoimo i i wa toawea ikimopa totome yakoa motoko. Nitikono, Akolaliyo akenemopa totome etene tobou kakoa yakoa moamedeko. Einago Akolaliyo Yesu einagopa one mana wa akeneya.

¹⁰ Akolaline manake wene tugoa meko agomepa Akolaliyo mana Yesuke akenemo nimini akedeko wa onekemo pikoa kako. Akolaline agale yakoa moamoko agomepa Akolali kapene wakako ago tetepo takoa meko. Akolaliyo manake akenemo yakoa moamokome tokome ni toko.

¹¹ Akolaliyo toto-pala mana ko ikilepa kiwi mea kama pomotoane

tuku wa okome taneya. Eni akene toa mana Yesu patu kautakoa kaketepa mea kama poko.

¹² Mana Yesu makutukoa motokagopa mea kama poko. Mana maku-tukoa moamokagopa mea kama pikilepa toamoko.

Toto Mea Kama Poatekomo

¹³ Kipala i i wane wiane wetekakilepa mana Yesuno ibini wedekoa oneke wene tuga meki yene kipa etene mea kama poko wa wene tomo-toane tekene ni tuku.

¹⁴ Akolali kakakoa kowitikilepa atiki toa mekete kowitiko. Nipa one wene pikole litia kowitikolopa tone kowitikole-kama yakoa too wa atiki toa mekete kowitiko.

¹⁵ Tone kowitikoya-kama Akolaliyo yakoa too wa totome wene teketepa nipa eni kowitikoyapa Akolaliyo papete wete yakoa toopianeya waka wene toko.

¹⁶ Kini oyagome-kiti padele poanele one yomini moa atukamatekole tokolo eneketepa einagono kowitikamene. One mea kama pomotono, nitamene. Pinali one yomini moa atukamateko poanele toko agoke uku. Wa padele poanele tokoleme pinali one yomini moa atukatekoyano, eni poanele toko agono kowitikamene wane wamuku.

¹⁷ Ali atoame ele kule poanele tikilepa Akolaline totono-kama tetekakete tikili uku. Nimo ukuyake ali atoame tiki poanele-kti padekame kini yomini moa atukamokoya.

¹⁸ Akolaline mana kono-mikitame poanele toma yawamiki wa totome wene toko. Akolaline mana Yesuyo eni yene pawe toa talo toko. Nitikono, poane peku laweteko ago Setanuyo Akolaline eni yene mitikoa ete moamele toamoko.

¹⁹ Toto peyapa Akolaline mana kono-mikititi wa totome wene tokoyake eya waka wene toko. Ete yene ta piko peyake poane ago Setanuke-kama lukoa meki.

²⁰ Totome eya waka wene toko. Akolaline mana taatekoa nome

mekome pademo pademo i i wa toto wene taka taka tikilepa nimini Gode Akolali wene tomota toka. Totopa nimini Gode Akolali-pala lipua mekilepa mana Yesu Kerai-supala lipua mekete tekete ni toko. Yesu einagopa oneka nimini Akolali. One patu kautakoa kakete mea kama poko.

²¹ Anu mati-kiti kapene gode-kiti titi toma yamene-ye.

Opa anu agale eni.

2 YONE

Yoneyo Taku Takoa Wia Wetekane Pipia

¹ Yone nopa Keraisuno ali atoa yopiku agome uku.

Kamo koni atoa Akolaliyo takoa motane atoa neeke ni neke matikitikeka i pipia wini wiane wetekakilepa nimini peku noane tekene kiwike wene mekoane mekene tuku. Kiwike wene meko mekilepa noanu odene mena. Nimini peku naki peya kiwike wene meko meki.

² Kiwike wene meko mekilepa nimini peku nakoya tekete ni toko. Eni pekupa takoa poameney tone tepepe pa pia kawoo.

³ Atai Akolali mana Yesu Keraisutame toto pewe wia ela moa tepe kilikoa pikoa toi. Nipa nimini peku noa wene mekanali yotokolopa nitoi.

⁴ Neke mati padeka-kitame nimini peku noa tokoile enekouna tekene wedoane wediane meku. Atai Akolaliyo tamene wa toto-pala okana toa eni tokoi.

⁵ Opi kamo koni atoa toto peya wene mekanali yoomoa pato wane ne kowitoane uku-ye. Nipa weneya totono litia tato wane ekene wamuku. Yesunole titia takakete yatekoona toa litia toomoa pato wane ekene uku.

⁶ Ete oto wa wene mekanali yoma pamene wane ikilepa nipa Akolaliyo tamene wa oka toa litia tamene wane ekene uku. Eni totono kime titia yatekilepa Akolaliyo ete oto wa wene mekanali yoma pamene wa okana totono eni yatekoi.

⁷ Ali atoa oa yotokaki ali kainya matiyame ta piko peyake eya wa oa pupitikama yaki. Yesu Keraisutonoke nikilepa nimini ali latia nekeneya mena wa iki. Dikane yename Keraisu-pala pine wia poi tagoa ali atoa oa yotokoa tiki.

⁸ Nitikino, Keraisunole takama yakilepa pata pale takayano, wedoa yamene wane uku. Akolaliyo tone

toma yakoole topo takakome pupu poi wedoa mou toa pewe wia tagatapemotoane tekene ni uku-ye.

⁹ Keraisuyo i i wa olaukane totono panagome-kiti litia toamokome pademo pademo pamo yakoa etepea pokomepa nipa Akolali-pala lipua mekoya mena. Keraisuyo olaukane totono litia toko agopa Atai Akolali mana Keraisuta-pala lipua meko.

¹⁰ Panago-kiti kiwi mekoita wida nokome Keraisuyo olaukane toa olaukamokalepa kini yapu noo wa makutukoa moameamene. Ke wa yonoka moameamene.

¹¹ Dikane agodo kime makutukoa moteketepa nipa one-pala kibutua poanele tekete toino, makutukoa moameamene.

¹² Kipala pademo pademotaka oadiyano wene pikounake i pipi-ake wiane mekamuku. Nitikuno, toto peya wedikete wedia tagatapeatoanepa kiwi mekita wida nekene kiwi kakakoane ou.

¹³ Neke wamene atoa Akolaliyo takoa motane atoa one matikitamepa kiwi peya wete meamene wa iki-ye.

Opa anu agale eni.

3 YONE Yoneyo Tebolo Takoa Wia Mekane Pipia

¹ Yone nopa Keraisuno ali atoa yopiku agome uku.

I pipia i i wane wianemekakenepa anu kolotini ago Gaiasi nepala ukuye.

² Anu kolotini ago nepa wene epetaneyakama mekono wene tuku. Nitikuno, ne tigini kakale wedoa memotoane tekene neke kowitikaku-ye.

³ Tone oya ali pade-kiti wida kawa nekete eya wa okoi. Ne einago Gaiasiyo Akolaline nimini peku noa tokome toko. Akolaline niminimo namolo yakoa tokana toa pa tokome toko wa onokoli yatekene wediane kakou.

⁴ Anu mati-kitame Akolaline nimini peku noa tiki ko yatekene-kama ke wane wediane tagatapeku.

Yoneyo Gaiasi Kei Pikome Akenemo

⁵ Keraisuno ali-kiti mone padeka ta lono kawa niki yeneka ke wa neme makutukoa moa auapekala teke toko. Widikakilepa neke toateko toa wedoa teke toko.

⁶ Eni ali-kiti oto neketepa kiwike wene mekoameke toka ko i i wa i losu yapuke oboai tiki yene-pala tqawea okoi. Eni ali-kiti ne mekota wida wakapea note meemotekete padeka poadete kakolipa nipa poatino poe wa auapeamene. Akolaline wene moano, nitamene.

⁷ Eni ali-kitame Keraisunomo oma pato wa kini ta tewitikaketepa Keraisuke wene tugamene yenaneke padeya deyaka oia moameney pa pekeneyano, auapeamene.

⁸ Dikane ali-kiti tone yapu noatino noe wa makutukoa moamedeko. Akolaline niminimo oa aua pomoton, eni yene-pala kibutua auapeatoane uku-ye.

⁹ Wini losu yapuke oboai tiki yeneke pipia pade wiane wetekakouyake eya ago Daioterepisiyo anu wiane mekakene okoumo yakanmademe wakome toko. Onepa ako odene mekene kiwi yopiou wa wene pikome toko.

¹⁰ No wida nekenepa winagome nooke poanemo-kama i i wa kapene wakoa akedekomo tqaweweane ootapeou. Einagome one eni tokana poanele moa patukakome eyaka tokome toko. Tone oya ali-kitika makutukoa moamademe wakome toko. Ni wini ali atoa padekame kini yapu noe wa tone oya-lawe makutukoa moadete tikilipa einagome one losu yapuke wa noamoatino poe wa litikala tokome toko.

¹¹ Anu kolotini yene dikanele ele kule tiki poanele kotukoa toamoano, epetanele tiki yename tikile kotukoa tamene. Epetanele toma yaki yene Akolaline mana kono-mikitii eni. Poanele toma yaki yename Akolali enekileka toameneyaa.

¹² Eya ago Demiteriasi one ko peyame ikilepa epenemo-kama iki. Nipa Akolaline nimini totono litia tokole enekete one kei pikala tiki. Totomeka one kei piko. Enipa totome nimini akediki wa kime wene tekete tiki.

Yoneyo Wipitikome Lionate Akenemo

¹³ Nepala pademo pademotaka oadiyano wene pikounake i pipiake wiane mekamuku.

¹⁴ Ne kakakoane ou. Nipa neke lene timini enoukene wida wete nou.

¹⁵ Akolaliyo ne tepe kolotini kilikoa pikamotoane neke kowitikaku-ye. Neke oya-lawe i take meki-kitame ne meamene wa iki-ye. Tone wini oya-lawe odene odene wa ibini oa yono motokakala tamene.

Opa anu agale eni.

YUDE Yudeyo Wia Wetekane Pipia

¹ Yude nopa Yesu Keraisunole takama yaku agome i pipia i i wane wianemekakenepa Atai Akolaliyo wene mekoawone wa kayo oa motaneyene-pala uku. Nipa Yesu Keraisuyo pawetoatolotoko yene-pala uku.

² Akolali kiwike wene mekoameaela moatepe kolotinikilikopikoa tomotoane kini kowitikaku-ye.

Yudeyo Kapene Wakakoi Yeneke Akenemo

³ Anukolotinyene totopeya Akolaliyotoamotanemopine toaweane oadiyano wene pikounakeeni wene wiane wakene eyawanekaukye. Akolaliyowone watakoamotaneyene i i wonekele takakete toatekototono pademokakatekameneyayametapeane toawedoa litiatamene. Nitao poiwedoa tou toatekete one agale wakene yene-pala agale toonalyamene wane uku.

⁴ Pade ali-kitikiwi pakeke paigakoa keneya lua meaneyatokolotekene ni uku. Eniyenepa Akolaliyowia atukoawawoo wapapete wiamekapianey. Nitane yename eyawa kapenyokaketeiki. Akolaliyokiwi pewe-kama witiko. Nitane ago tokomekiwibumoomoono, ele kule poaneleka atiki toamekete tamele toko watepeapoanele tomanyakete tiki. Nipa aliatotopeya lukoameateko Ali Muno Yesu Keraisukotekolo wakete tiki.

⁵ Ioatekumopakime wete yakatapeneayake eyawewetekaoane uku-ye. Toto yatene Idipi take labakaneyamekol Akolaliyotoamotaneyake wenanikopadekakiti oneke wene tugoa meamokoli enekomekiwi wiouwia wiatukatenpeney.

⁶ Eyawakawewetaneyameamene. Akolaliyowone edelo ali-kiti eka kuktalotakamene watatimotatimo

toayametekana toapadeka-kitame toawaketeetepeapekeneyake yomiyomutoologanetamoa pitikaketikaney. Nipa wipitia ta patakaleali atoatakoane enoane akakou-pete kiwi wioun nepiamene wakapa pokakoa nitaney.

⁷ Eina edelo ali-kitame tane toa eyata Sodome Gomora tatakepitane yene ni eniya liti piane ta-kitikepitane yene aliyatene watoalatikoa kouapia ele kule toamatekoile toameaney. Nitaneyake Akolaliyokibumotokome toe mineke meakama poati wamoa pitikakilepakiwika kibumouno, edikameamene wete yene peyapubu okome taney.

⁸ Opikakiwini oayotokaki ali-kitamepa eina yename tukukekete tanele tekete tiki. Nipa pulete enekouletukuwakini tigini watoapotokoaaKolalineagale tagoatoamoni one peku noatiki edelo ali-kitikataumada toa tiki.

⁹ Ako meane tobou edelo ago Maikeleyo Mosesene tigini mou wone tigini litiyo Setanu-pala agale toonalyoakakilepasetanutaumadatamene kote tokale eyawa akeneya. Ali Munoyo ne kikoa akamotoane ukuwa akeneya.

¹⁰ Kiwakiwinoayotokaki ali-kitamenitamekete kini wene toamikilekitipale tane tetepotakao taumadatekete tiki. Nitao meapa yokome one weneme-kama ele kule lene pianelewene toatoko toawini poaneyename tekete tiki. Nitiku pekete toakini wamoa atukakete tiki.

¹¹ Ae, winyenamedikadikatoamene tete moadeteke eya alimenamepamete pale tane toatekete tiki. Keine wameneago Abele-pala wene poaneyamekol tukoanibelameyokue moademe Isereleyateneetepeliaauapome ni eyago Kora Mosesekelukoameamademewawa tane toatekete tiki. Wini yenamekiwi edikoa oayotokakileptuaatua poadeteke tiki.

¹² Ae, anu oya-lawekinilosule tekete odene wene pia toge kia mekoikawini yename neenoa

tagatapea kitipu meato wa paya nou toa note mekete kini wa lawetekilepa kini toge toa potokakete tiki. Nipa ali atoa ko akamoko kalepeta nou toa note kiwi toa potokakete tiki. Ni yomo pade ku tuatekapeteka ku tuamokale pinagome toa mitikakale ala tootapeneya piou toa wini yename pale toa meki.

¹³ Nikusa ue leau oa pewikanokome matanu ludu lako aumoa mitikou toa ele kule ya tanele tekete tiki. Ni tagoi-kitika likonu pa yawa-kala meou toa pa toamokota yomiyomu keneke-kama mea kama poati wa Akolaliyo kiwi oa yotokaki yene wete moa kakapianeyea.

¹⁴ Wini yename toatekoilekepa eya ago Inoke namolo ago Adameke titimoa opia kakama nekene toa tatono takoa (naba 7) opiane ago einagome eya wa papete pubu oa pianeya. Ali Munoyo one wa takoa motane edelo ali ege egeta wa-kala kadukoa moa aua noo.

¹⁵ Nitoa nokomepa ali atoa peya takoane enoane akou wa eya too. Akolaline peku noamene-kitame onekele takamene kote motuku wa ele kule poanele etepea toma pote ni oneke poanemo oa tokoike nami wia kibu mootapeoo. Nitoono, nepiamene wa Inokeyo pubu oa pianeya.

¹⁶ Dikane yenamepa ko-kama oa akoa agale oa ele kule poanele tou wa wene piki toa etepea litikete eya kuya mate agale oa kawa ni ete yename kini wene pikile tomotoa lede taba po pitikoa oa yotokoa tiki.

Yudeyo Pubu Oa Mane Mane Oa Tanemo

¹⁷ Anu kolotini yene Ali Muno Yesu Keraisuno Aposelo ali-kitame papete kipala eya wa pubu oa pikoina wene taneya meamene.

¹⁸ Wipitia ta patateka tigotoka-pete kiwi taumada tokoi yene taateko nekete taumada toa ni ele kule poanele tou wa wene pikoi toa etepea litia toma poi wa pubu oa pikoina.

¹⁹ Nitatekoi yename kiwi ete oto wa puutakutukamotoi. Pa itono peku

noai tekete nitoi. Epetane Yominiyo takoa wakene yeneke uku.

²⁰ Anu kolotini yene Keraisunomo oneke kiyoke-kama olaukanemo kime titia yakoa motokoina toa pa yakoa moa togamene. Ni Epetane Yomini awinaneya mekete kowitikala tamene.

²¹ Akolali kiwike wene mekao mekome pawe toa talo tokota pa eida-kama meamene. Tone Ali Muno Yesu Keraisuyo kiwi ela motokome pa mea kama pamene wa ka yameademe tokono, nepia meamene-ye.

²² Keraisunomo pomeme tuaneyea mekete yakoa motiki yene ela moa auapeamene.

²³ Ni ali atoa toe mineke meane tetepo taneya meki yene odoa toa moamene. Ni pade-kti ela moa auapekilepa eni yene kini poanele pine yene kini maminake weamtane tetepo takoa auapeamene. Nipa eni yenane maminaka mitikamene kote moapa auapeamene.

²⁴ Akolali-pala eya wa oa kei pia-kala katoane uku. Toto pata paka poamomotoapa neme-kama yopia kako. Nitapa totopa poanele toamene yene tetepo takoa meke ne pa teleta tootapeneya mekota kolotini natekoa aua poke kakamele toko.

²⁵ Tone Akolali wa oateko agopa ne odene meko. Toto toa motikilepa neme toko. Nepa pa patu-kama mea etene ako odene tobou ago mea ele kule telekole-kama toa ta piko peya talo toa toko. Nilepa itono tibuta wete latiameneyake laigoa neme toma nekeneyano, opika nanikoka widikakoa-kala kama pamene.

Ee nimini.

Ópa anu agale eni.

YAMEPIANELE Akolaliyo Toatekale Papete Yamepianemo

¹ I boku wianemekakilepa one pupu takaki yename yakamoton, toawea akamene wa Akolaliyo Yesu Keraisupala oa piane toane wiane mekaku. Nipa one papete wene toopikana toa pene taateko toatekomo no Yone one pupu takako ago akapoano pa wa Keraisuyo one edelo ago pade moa wetekakale nokome okana toane uku.

² No Yoneyo enekoumo peya i i wane wiane mekakumopa ipa Akolaline agale Yesu Keraisuyo toawea akakamo uku. Ee nimini.

³ Akolaliyo okana toa taateko toatekomo i i wane wiane mekaku toa oi motokagopa kolotine meoo. Ni i bokupa einagome oi motokale yakoa motokoi yeneka kolotine meoi. Kipala i ukule taateko toateko tigotokolo ni uku.

Losu Yatene Tatono Kakoake Ak-enemo

⁴ No Yoneyopa Esia ta pikoka losu yatene tatono kakoake (7) i pipia wiane wetekaku-ye.

Akolaliyo kiwi pewe wia tepe kolo-tini kilikoa pikoa tomotoane kow-itikoane uku. Nipa eya ago papete meemoa nome opika pa mea kawa naniko taateko nome toko ago Akolali eni kowitikakilepa one Epetane Yomini-palaka odenemo oane kow-itikoane tuku. Eya Yomini Akolali meko walai liti one lenike kako Yominike uku.

⁵ Ni Yesu Keraisupala odenemo kowitikaku. Akolaliyo oka toa-kama toawea akoa ni tuane ali atoa naniko kamoa pomotoa one namolo takoa kamoa poka agoke uku. Oneke-kama ako odene meki tobou ali peya lukoa meki.

Einago totoke wene mekakomepa tone toko poaneleme toto moa labaneyakakoota one kamateme toa motaneya.

⁶ Nipa totome ete ali atoane kowitikoa ni oneketai Akolaline takoa tomotoa tokome taneya. Nitimotou wa totopa one yapulu yene moa latikaneyano, Keraisupala einago aka odene mekome telekole-kama toomoa poo wa one kei piatoane ukuy. Ee nimini.

⁷ Yakoe. Keraisupala wedo patu mea noademe toko. Nitao nokale peyame enekilepa one tiginilagotane yenameka enoi. Eni noka-petepata piko peyake pitikoi-kiti einagoke tumai meou toa keneya wene keda taneya meoi. Ee nimini.

⁸ Ako odene mekome telekole-kama toko Ali Muno Akolaliyo eya wa oko. Padele padele peya titianeka wipitianeka tuku wa oko. Nipa opio opio mea namolo namolo meemoa nome naniko naniko taateko noateko agome oko.

⁹ Nopa kini oyago Yone Yesu-pala lipuane mekilepa kiwi mekina toane meku. Nipa ke enekakolo meake onekele takoa togato wa oneke poti lukoa mekina toane meku. Akolaline agale Yesunomota toaweanne okouke po yapu pitikene tekene ni uku. Kusa ue muke piane Patemose take i mekene uku-ye.

¹⁰ Ko mea pupu toamene-pete pade Epetane Yomini awia tagatapeneyea mekene yatekolu mukiti lono bera telo pitapeou toa agale ludu nokome okale yatekou.

¹¹ Agale ludu nokome okome neme wida meke eneko toa bokuke wia mekamene. Wia mekatekoapa Yesuno ali atoa ta tatono kakoa (7) mekika wetekakala tamene. Nipa Epesase Semena Pegamame Taiataira Sadise Piladelepi Leodisia eni ta-kitike pipia wia wetekakala tamene wa okale yatekou.

¹² Yatekene teyo oko patu wane peketapeane enekolu labo tatono kakoa (7) pianeya enekou. Nipa

golo kueme latiane labo-kiti pianeya enekou.

¹³ Eni labo-kiti pakeke Ali Yatenane yagono ago kakale enekou. Einagopa kawane wititapea tukane mamina kawa one palanu-pala golo kueme latiane po togotaney a kawa taneya enekou.

¹⁴ One lene timini one wago pineka ake tootapeney a kakale enekou. One pinepa sipi sipi kai pine kilue kale eya ake toko toa ake tootapeney a. One lenetapa toe itipono keneya oa kakeneya.

¹⁵ One kawatapa berasi wa akene kapa keneya yadi yadi tootapeney a. Toe mineke yoa natekane berasike uku. One agale ikilepa tube ue-kiti ū wa yotokome oko toa oka.

¹⁶ Einago one nimini yonamepa tagoi tatono kakoa (7) pikoane kaka. One kabunukepa eka okata olo kakene tue witaka. One lene timinipa lou pa toko toa pa tootapeney a.

¹⁷ Einago dikaney a kakale enekenepa one kawane kene tuane tetepo taneya auane pitalogakou. Nitikolu one nimini yono nooke pikome okome piti moamea. Padele padele peya titianeka wipitianeka tuku ago i kakuno, piti moamea.

¹⁸ Noanupa anu weneme meemoane nuku ago. Tukene tukouyake kamoane pekene meane-kala kama puku. Nitiku agome ali atoa tua pote mepokoi ta talo toane eni ta ketepone kago peateku ki pikoane kawane tuku.

¹⁹ Nitikuno, neke enekoa kakoya bokuke wia mekamene. Nipa opi taateko a tokole-pala nani taateko a toatekoleta i i wa bokuke wia mekoano ta wa nopal oka.

²⁰ Nimo ootokoa kakome okome i tagoi tatono kakoa (7) pikoane kaku tagoi ni labo piatikiya tatono kakoa (7) neme enekopa eya adeka pikoya. I tagoi-kitipa edelo ali tatono kakoa (7) adeka pikoya. Losu yatene meki toa tatite toa yopiki edelo ali-kitike uku. Ni labo piatikiya tatono kakoa (7) kiwi losu yatene tatono kakoa (7)

adeka pikoya.

2

Epesase Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

¹ Nimo ootokoa kakome okome anu losu yatene Epesase take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia meko a wetekakamene.

No eya tuku agome uku. Ni mini yoname tagoi tatono kakoane (7) pikoane kawane ni golo kueme latiane labo piatikiya tatono kakoa (7) pakeke yawane tuku agome uku.

² Wini toma yakile wene taneya meku. Kini pupupa kilikoa meamekete wedoa tiki. Ni ko wameney a poti toa togaki. Ni poanele toma yaki yene kote tokolo waki. Ni pade ali-kitame Aposelo ago nuku wa kapene wakoa okoli pitia yakateko a kapene wakadeki wa waki.

³ Ni kini pupupa ko wameney a poti toa togakilepa ke enekakolo meketeka no i agoke toa tete oyake moato wa toa togaki.

⁴ Widikoapa toa epetekaki wane wene tukuyake eya wane mane oane motukuno, yakamene. Nooke namolo wene meko a mekoina toa opi wene wedoa meko a meamiki.

⁵ Nooke namolo wene meko a mekoinakale wene taneya meamene ye. Nitikete ae opi etepeane yakedeku wa wini wene wia waateko a kini namolo toa epetekakoinakale wa toma pamene. Wini wene wia wawameadekolipa nipa kini labo piatikiya wane eko pata moane piadene nou.

⁶ Nimo ukuyake kini eya tikileke kiwi kei piamedeku. Eya ago Nikolasine totono litia tiki yene kime kotimi yoa meki. Nipa noanume kotimi yoane meku toa tiki.

⁷ Yakou wa kale piyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene-kti-pala oko toane toaweane ukumo yakamene.

Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yene meemoa pomotoane tekene Akolaline ipeke witako yomo

kū kotia namene wane yameou wa einagome oka.

Semena Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

⁸ Einagome nopala eya waka oka. Anu losu yatene Semena take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoia wetekakamene.

No eya agome padele padele peya titianeka wipitianeka tuku agome uku. Tukene tuaneke wa kamoane meemoane puku.

⁹ No nitiku agomepa wida ke enekakolo ponopene yene mekino wene tuku. Kipa ponopene yene wane oaneke kamo yene tetepo takoane uku. Ni Yu yene padeka-kitame kiwi tegene matakete ikimoka wene tuku. Eni Yu yene kipa Akolaline Yu yene meko wa ikiyake Yu yene tetepo takamekene Setanuno yene tetepo takoane waku.

¹⁰ Kini tete moatikilekeka piti moameamene. Setanuyo kipa no Keraiuke edoa wene tuga meki patu wa pene nome likoa enenokala too. Nitikale Setanuno peku naki-kitame kiwi padeka-kiti po yapu moa pitikakolipa ta noi kakoa (10) pataka toa tete mokoa kawei. Tuadekolupa tuou wa nooke wene tuga mekolipa nipa moa patukane alike sili meou toane tekene mea kama pamene wane kiwi kei piou.

¹¹ Yakou wa kale piiyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo Akolaline losu yatene-kiti-pala oko toane i toaweane ukumo yakamene.

Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yene tukilepa toake ali atoa taku takoa tuatekoi ta enamoi. Nipa poane take poamoi wa einagome nopala oka.

Pegamame Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

¹² Einagome no-pala eya waka oka. Akolaline yatene Pegamame take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoia wetekakamene.

Imo ikilepa eka okata olo kakene tue pikoane kaku agome uku.

¹³ Kini wini meki ta wene tuku. Wini takepa ete yene Setanuke lukoa meki. Kiwi pade nitameneya anu ibini wedekoa nooke wene tuga meki. Wida Setanuyo yopiko take eya ago Adipasi anukumo-kama toawea akakago wia tukane-peteka nooke wene tuga mea no wawamokoina.

¹⁴ Nooke widikoa wene tuga mekilika eya wane mane oane motukuno, yakamene. Kiwi padeka-kitamepa eya ago Belameyo namolo papete pale tanele tiki. Einagome eya taneya. Iserele yene ete-pea poanele toma pomotoa likoa enekome toatekale mone pitikaline tobou ago Belake yametaneya. Eina yametekana toa tokome Iserele yene likoa enekale iponoke lodo yotane nee moa noa ni koua piamatekoi atoa koua pikala taneya.

¹⁵ Ni kiwi padeka-kitame eya ago Nikolasine totono litia tiki.

¹⁶ Kini wini poane wene wia wamene. Wini wene wia wawamead-ekolipa nipa kiwi mekika poanele tiki yene-pala poi wete tonou. Nipa anu kabunuke kiwi wiatekou tue witaneyaka kakene nitou.

¹⁷ Yakou wa kale piiyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene-kiti-pala oko toane ukumo yakamene.

Poi moa patukoa anukule takoa togakoi yene eya moane meou. Akolaliyo papete kaukua lawetane maana nee lawetoane ni ake tane kue wane meane tou. Eni kue wanekape kini weneya ibini wia mekaneya pioo. Nipa ete-kitame wene toameneyake pinagome odene weneya ibini i wa wene too wa einagome nopala oka.

Taiataira Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

¹⁸ Einagome nopala eya waka oka. Akolaline losu yatene Taiataira take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoia wetekakamene.

Imo ikilepa eya agome uku. No Akolaline Mana anu leneta toe itipono akene tetepo taneya kawane ni anu kawatapa berasi wa akene

kapa keneya yadi yadi tootapeney
kaku agome uku.

¹⁹ Kini wini take mekete tikile wene taneya meku. Yete pade ali atoake wene meko ni nooke wene tuga ni eko ali atoa auapea ni ke enekako-peteka enika enile toa wawamoa poti toma yaki. Nipa kini titikete toma yakoinakale moa patukoa wedoa toomoa yaki.

²⁰ Widikoa mekiyake eya wane mane oane motukuno, yakamene. Wini atoa Yesebeleyo Akolaline agale toaweane akaku wa oake eyaka toko. Anukule takama yaki ali atoa etepea pomotoa likoa enekala toko. Nipa pamoko mea ni iponoke lodo yotane nee moa noa tamele toko wa wini atoame kiwi olaukakono, dekolo pa wa wetekamiki-pe.

²¹ Einatoa one eni poane wene wia wako patu wane yono lukoane mekene kibu moamokounake one eni wene wia wawamoko.

²² One wene wia wawamokono, walaike yeneme tuaneya pimotou. One koua pikala tokoi yenameka dika dika toamene tete momotoane wawou. Eina atoame olaukanele tewitikoa wawameadekolipa nitou.

²³ Einatoane peku mati-kitika wiane tukou. Nitikolu enekete anu losu yatene ali atoa peyame eya wa wene toi. No einagome ali atoane tepene piko wene tetoa enekono, kini tokoo toa nami wikala toademe toko wa wene toi.

²⁴ Ete Taiataira yene etepea pikiyake kime eni poane peku noa toamiki. Nipa Setanuyo kaukoa olaukane toa i atoame oa metekono, yakoa toamato wa kime litia toamiki. Nitikino, kini wene keda takakaya tokolo eya odene tamene wane uku.

²⁵ Wida wakapeane nomotoa nepia mekilepa kini namolo yakoa motokoinakamo wedoa pikoa kawa nepia meamene.

²⁶⁻²⁷ Poi moa patukakete anu wene pikoule toa togakoi yene-pala eya wane oane tou. Pitikali ta piko peya pitiki toa talo toa meamene wane yameou. Nipa agetaiyo no

yameteka toane kiwika yameou. Nitikolu kodou agome-kiti mete pade kamō itonome latianeya poadekale enekome kapa wapime wia kugutukou toa e ku pitikali wedoa yopia kaketepa moa kawikoi.

²⁸ Nitamene wane koobu tagoitika kini wane oane yameou.

²⁹ Yakou wa kale piiyakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene peya-pala oko toane toaweane ukumo yakamene.

3

Sadise Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

¹ Einagome nopala eya waka oka. Anu yatene Sadise take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoia wetekakamene.

Imopa no eya agome uku. Akolaline Yomini tatono kakoane (7) ni tagoi tatono kakoane (7) pikoane kaku agome uku. Kini wida mekete tikile wene taneya meku. Kiwi mea epetekaki wa ete-kitame kiwi kei pia ikiyake noanume kipa tuane yene tetepo takoane meku.

² Ali pade tuateko tigotokolo meou toa keneya anukule takoake waki. Anu Akolaline lenike mea epetekatiki kotu kakoa meamikino, atu kamou toa anukule wa wedoa takama pamene.

³ Kiwi namolo olaukanemo yakoa motokoinakamo wene taneya meamene. Nipa einakamo wa litiane tou wa kini poane wene wia wamene. Atu kamoamokolipa kode ago keneya kotikatapeane nouno, nitamene.

⁴ Wini Sadise take ali atoa natetekoame kini mamina kege kakaya kekateko meou toa mea epetekaki. Ni yenepa ake tane mamina kakeneya no-pala opia yawei. Nipa kipa nitatiki yeneno, noe wane kipala odene ka yawou.

⁵ Poi moa patukakete anukule toa togakoi yene ake taneya dikane mamina kakeneya kawai. Dikane yene kini ibinipa mea kama poatiki yene i i wa wia mekapiane bokuke

pimotoane kogileka toamou. Ni Age-taika one edelo ali-kitika kakakoane i ago i atoa wane kini ibini oane kiwi kei pikala tou.

⁶ Yakou wa kale piiyakakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene peya-pala oko toane toaweane ukumo yakamene wa einagome nopala oka.

Piladelebia Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

⁷ Einagome nopala eya waka oka. Anu yatene Piladelebia take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoia wetekakamene.

Epetanele-kama toane niminimo-kama oane tuku agome uku. No dikane agomepa Depidiyo yopia kago kago ketepono ki pikoane katekaku. Eni kago pekolupa padameka wa ketekile toamoi. Ni ketekolupa padameka wa pekile toamoi.

⁸ Kiwi wida mekete tikile wene taneya meku. Kipa tele tubeya toameneya meake anu agale litia toa anu ibini paya tetepo takamoia tiki. Nitiki yene kini mea kawadete tuapea poatiki kago keteponopa noanume pekapikouno, padameka wa ketekile toamoi.

⁹ I ukumo yakamene. Wini take kiwi pakeke mekete Setanuno peku noa tiki Yu yename kipa etene Yu yene meko wa oake kapene wakoa iki. Wini Yu yene moane kini kawane kene neuwe tukua memotou. Nipa no einago kiwike wene mekoia mekome ni tadeko wa wini yename wene tomotoane tekene nitou.

¹⁰ Anukule ko wameneya poti takama yamene wane okouna toa kime pa tiki. Nitima yakino, eya tou. Itonoke meki peyane tepene piko wene keleyo witakamotoa ele kuleme ke enekaka-petepa kiwi toane mou.

¹¹ No wakapeane noateku tigo-tokono, kiwi kei pikene meatekuya wane padame odomoa pokayano, kipala okouna wedoa pikoa kamene.

¹² Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yenepa anu Akolaline

tobou losu yapu pigi tetepo takoane one yapu moane mekou. Nipa Akolali mekota tewitikamoia eidakama memotoane nitou. Dikakoi yenane tiginike eya ibini-mene wianemekakala tou. Anu Akolaline ibini wiane ni wene Yerusalem wa akene ta ibini wiane mekoane tou. Wene Yerusalem wanepa Akolali a tibu meko take pia ketipea noateko take ekene uku. Anu wene ibinika dikakoi yenane tiginike wiane mekou.

¹³ Yakou wa kale piiyakakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene peya-pala oko toane toaweane ukumo yakamene wa einagome nopala oka.

Leodisia Yeneke Pipia Wia Mekoa Wetekanemo

¹⁴ Einagome nopala eya waka oka. Anu losu yatene Leodisia take mekika yopiko edelo agoke eya wa wia mekoia wetekakamene.

Imopa no ee nimini wa ibini iki agome uku. Nipa nimini peku lawetoane Akolaline agale toaweane akoane tuku agome uku. Ni Akolaliyo latiano ta wa oka toane-kama titiane latikou agome uku.

¹⁵ Kini wida mekete tikile wene taneya meku. Anukule takakilepa poto toamoa kakaale toamoa tane ue tetepo taneya mekete wedoa toamiki. Beita, poto taneyaka kakaale taneyaka memotadiya.

¹⁶ Nipa kipa poto toamoa kakaale tomoa taneya mekili tekene noane kapeou toane kiwi wawadene tuku.

¹⁷ Kipa uu kamo yene mekono, padameka auapeatiki toa mena wa kini wa kei piki. Nitikiyake Akolaliyopa kipa ponopeneya mea leneta liitapeneya mea mamina kawameneya mea tikino, elame tuku wa kinikiya padeya deyaka toamene tetepo takoa meko. Enipa kime wene toamiki.

¹⁸ Nipa eya tamene wane mane oane motuku. Kamo toadetepa nipa noanuke golo kue moamene. Doo eya takoa nomotoa toe mine pitikoa yotane golo kueke uku. Mamina

kawameneya wini mekino, eni ya teigadetepa ake tane mamina topo toa moa kamene. Ni leneta kikatape-motoa lene yotokatiki yobotonu topo toa moa yotokamene.

¹⁹ Anu kolotini yene peya mane oane mokala tukuno, odene wene piitikoa mea kini poane wene wia wamene.

²⁰ Yapur kago keteponeke none kakene wi wi toane kaku. Nitikulu panagome yakateko a kago pekakolopa nipa tuapeane nekene one-pala opiane mekene nee noadene tuku. Oneka no-pala opia mekome nee noademe toko.

²¹ Poi moa patukakete anukule takoa togakoi yene kipa ali atoa talo toane mekuya waneke meatono noe wane ou. Nipa ele kule poanele moane kawikamotekene Agetaiyo ali atoa talo toa mekoya waneke pekene lewitatutukoa meko toa meatono noe wane ou.

²² Yakou wa kale piiyakakoa kaketepa nipa Epetane Yominiyo anu losu yatene peya-pala oko toane toaweane ukumo yakamene wa einagome nopala oka.

4

A Tibuke Akolalinele Takakete Toatekomo

¹ Einagome nimo ootakaneyake pulete keneya enekolu a tibuke kago peaneya pikale enekou. Nitoane yatekolu eina agale ludu namolo bera piou toa keneya nopala okana agale ludu lokakome okome nani toatekole yameouno, oto noo wa okale yatekou.

² Nitikolu eina eina Epetane Yomini nooke awinokale enekolu ako odene meko tobou ago ta talo toa meka walai pianeya enoane ni eni walaike pade ago meaneya enoane tokou.

³ Eniya waneke meane agono lene timini enekolu kikome kiane koniliane kue wane ni yasepa kue wane pa tane toa one lene timini pa tootapeneya enekou. Ni one meka walai kokati wia unukakilepa kanu

pagene emerale kue keneya wia unukatapeneya.

⁴ One eni meka walai muke pimotoa aka odene meane tobou ali-kiti mekoi walai pagini kakoa (24) pia unukatapeneya. Eni walai-kiti plane toa tobou ali pagini kakoa (24) tutu tutu wa mea unukaneya. Nipa ake tane mamina kakeneya mea ni golo kueme latiane nunagu wateaneyea mea tokoi.

⁵ Muke plane wanekepa katiapale toa tono wia toa kaka. Ni einago meka walai eko keneya pimotoa labo tatono kakoa (7) pianeya. Nipa toele udukaloganeya noa kakeneya. Eni labo-kitipa Akolaline Yomini adeka pianeya.

⁶ Ni einago walaike mekome lene timini takoa meka lono padaya kusa ue keneya meeloganeya. Nipa gilasi keneya meeloganeya.

Ni muke eni meka walai namike eka kukata aka keikataka lene kakeneya tuyonoya-mene kawa unukaneya. Nipa lene kakeneya kakilepa lene timini lonoka mukiti lonoka lene-kama kaatapeneya kakeneya.

⁷ Namolo takoa kakeneyapa laione keneya kakeneya. Taku takoa kakeneyapa ali pitimekawe kai keneya kakeneya. Tebolo takoa kakeneyapa ali lene timini motaneya. Tuyono takoa kakeneyapa pukaneya yako tegu keneya.

⁸ Eni lene kakeneya tuyonoya pawena ko melepu kakoa (6) kakeneya kawa ni ekoloka tokooka lene kaatapeneya kawa taneya. Nitaneya kakete ete pia oto pia eya wa lo oakala kaki.

Akolaliyo epetanele-kama toko, epetanele-kama toko. Telekole akole-kama toko ago Akolaliyo epetanele-kama toko. Ni agopa namolo namolo meemoa nome opi opi pa mea kawa naniko taateko a noademe tokono, ke wa eni lo oa-kala kaki.

⁹ Enilene kakeneya tuyonoyamepa aka tobou agono walaike meko ago

kei piato wa eni tuameneya meemoa
poko ago kei pia kaki.

¹⁰ Nitoa kei pikitoa-kama eni tobou
ali pagini kakoa (24) eya tokala tiki.
Eni walaike mea talo toko ago Akolali
lene timini takakoa meko lono
aua pitalogakala tiki. Nitoapa ke wa
eni tuameneya meemoa poko ago kei
pia kaki. Akolaliyo inoe wa kiwi
kei pikome metekana nunagu-kitika
lokamoa one lene timini takakoa
meko lono pitikakete ekete

¹¹ tone Ali Muno Akolali paduya
paduya peyapa neme-kama
latianeya. Ni neke wene pika
toa teke eniya peya witakoa
pome meko wene takoa
taneyano, ne telekole akole-
kama toko ago wa totome ne
kei pia kamedeko wa eni tobou
ali-kitame one kei pia kaki.

5

Ewetane Pipia Sipi Sipi Tinetaake Akenemo

¹ Eni yakatekoane enekolu ako to-
bou ago meateka walaike meko ago
Akolaliyo one nimini yoname ewe-
tane pipia pikoa kakale enekou. Eni
piapike eka okata agale wia mekat-
apeneya. Padame kekaya tokale
poome togotikilepa poo tigini tatono
kakoa (7) moa togotokala taneya.

² Eyaka enoane yakoane tokou.
Tele tootapeane edelo ago eida
kakome agale telo ootapekome
okome i ewetane pipiapa kekamo-
motoa poome togotaneyake pikono, eni
poo tiginipa teyo pilia keamele toko-
pe wa okale

³ a tibukeka itonokeka itono keku-
luka pipia keateka ago tuku toa kawa
teko tokale nitateka ago odene ka-
kawameadeka.

⁴ Eni ewetane pipia keateka
ago odene ka-
kawamokale tekene
komo k̄ata nina toane pitikoane
kawamokou.

⁵ Nitikolu eni tobou ali-
kiti padame
nopala okome okome komo wamea.
Eya agome Yuda yatene ago laione
wa ibini akene ago Depidi-loeke

tagene ago einagome Setanu moa
kawikaneya. Nitane agome eni
poo tigini-kiti oyake pilia keamele
tokono, ena wa oka.

⁶ Nimo okale yakatekoane enekolu
Sipi Sipi Kai Tine kakale enekou.
Wia tukane tetepo taneya kakeneya.
One wagokepa kime tatono kakoa (7)
kawa ni lene tatono kakoa (7) kawa
taneya. Eni lenepa Akolaliyo ta piko
peyake moa wetekane Yomini adeka
pianeya. Einago muke edikaneya
kamotoa eya pia kawa unukaneya.
Ako tobou ago meateka walai pia
ni lene kaataapeane tuyonoya-mene
kawa ni tobou ali pagini kakoa (24)
kawa unukaneya.

⁷ Eni sipi sipi kai tine ako tobou
ago meateka walaike meka agoke
pokome one nimini yoname pikoa
kakene pipia eni mopoka.

⁸ Nitikale enekete lene kaataapeane
tuyonoya-mene ni tobou ali pagini
kakoa (24) Sipi Sipi Kai Tine kawane
aua pitoa kei pia kakoi. Nipa peyame
paduya-kiti wapiala keneya pikoa
kawa ni paduya k̄alono taneya okolo
kagonoke mekaneya pikoa kawa
tokoi. Kalono taneya pikoa kakilepa
Akolaline yename kowitikete okoimo
adeka pia taneya.

⁹ Nitoa ene kamele ali atoa Akolaline
oto toa motokaka. Nipa e ku
yatene e ku agale yako iki
yene ni pitikali eka kukaka
pitiki toa ali atoa padeka-kiti
neme takoa oto toa motokaka.

¹⁰ Nitoa eni yene tone Akolaline
yapulu yene neme moa latikakilepa
oneke lodo you toa one pupu-kama
takamotoa toka. Nitikale tokome eni
yename itono talo toa-kala meoi wa
eni Sipi Sipi Kai Tine kei pia kakoi.

11 Nitikoli enoane yatekolu edelo ali ege egeta wa-kala kadukoa (1,000,000 tadiya) kabunu kokotukoa one kei pia lo oa kakoli yatekou. Nitoa lo oa kakete ako tobou ago meateka walai ni lene kaataapeane tuyonoya-mene ni tobou ali-kiti kawa unukatapea one kei pia eya wa telo oa kakoli yatekou.

12 Wia tukane Sipi Sipi Kai Tinepa e ku yatene yopiateko peku noa ni eya kuya kamtoateko peku noa ni wene muno meaneya oateko peku noa ni ele kule telekole toateko peku noa tamele toko. One ibini kamotokoa one kei pia one-pala ke wa oa tato wa lo oa kakoli yatekou.

13 Eyaka yatekou. A tibukeka itonokeka itono kekuluka kusa ueleka enika eniya ludu mekoi peyame one kei pikete ekete eya agota tobou ago meateko walaike meko ago Akolali Sipi Sipi Kai Tineta-pala ke wa oa kita kei pia kini ibini kamotokoa kini tetekole tikile i i wa tqawea-kala oma pato wa peyame lo oa kakoi.

14 Nitikoli lene kaataapeane tuyonoyame ee nimini wa oa ni tobou ali-kiti one kawane aua pitoa one kei pia tokoi.

6

Ewetane Pipia Togotane Poo-kiti

Odene Odene Wa Pilikala Tanemo

1 Nitikoli enekolu Sipi Sipi Kai Tineyo eya tokale enekou. Eina ewetane pipia togotane poo tatono kakoa (7) togotane po-kihi pade pilika. Nitikale enoane yatekolu lene kaataapeane tuyonoya-mene padame tono wiou toa keneya agale telo okome okome wete noo wa okale yakoane enekolu

2 ake tane osi kai witoa nokale enekou. Eni osi kai patu mekagome poyo pikoa kakeneya mekale enekou. Ni ago odene meko tobou agome watekoya nunagu padame watekakale wateaneyey pokome

yeteka yukukata pitiki yatene-kiti moane kawikou wa poi toma poka.

3 Nitikale Sipi Sipi Kai Tineyo eina ewetane pipia togotane po taku takane (naba 2) togotane po pilikale enoane yatekolu taku takane (naba 2) lene kaatapeneyame wete noo wa okale yakoane enekolu

4 pade osi kai kikome kiane osi kai witoa nokale enekou. One patu mekagopa ali atoa kilikoa mekoika poi tagama poateka tele lukakome iyapa nekeno moa wa Akolaliyo eka okata olo kakene tue uoya moa meteka.

5 Nitikale Sipi Sipi Kai Tineyopa pade po tebolo takane (naba 3) togotane po pilikale enoane yatekolu tebolo takoa (naba 3) lene kaatapeneyame wete noo wa okale yakoane enekolu likome liane osi kai witoa nokale enekou. One patu mekagomepa eya kuya keda enatekoya wane (sikale) pikoa kakale enekou.

6 Enoane yatekolu lene kaataapeane tuyonoya-mene kakoi pakeke agale ludu nekene tetepo tokale yatekou. Eya wa oka. Witi kupa kueme topo toa motikilepa nipa ta pataka odeneke pupu tootokoa motane kue meapa odene de mete deya kapetekoa moamele too. Bali kupa nipa de mete deya tebolo kapetekoa moamele too. Olige yomo kuka gerepi po kuka toa potokameamene wa oka.

7 Nitikale Tipi Tipi Kai Tineyo pade po tuyono takoa (naba 4) togotane po pilikale enoane yatekolu tuyono takane (naba 4) lene kaatapeneyame wete noo wa okale yakoane enekolu

8 kaa yotane osi kai witoa nokale enekou. One patu mekagopa tukilepa tokoya wa ibini akeneya. Ni ago nokaka tuane yene pote mekoi ta litia noka. Nitoata nokoli ali atoa mekoi toa tuyono tuyono wa oto pitikoapa tebolo tebolo wa katekoa wia tukamekete odene odene wa wia tukama poati wa Akolaliyo eni toatekoi tele lukaka. Nitikale wia-ta tukama yakoli ali atoa poime tua

kobume tua yeneme tua yo tane kai eyame wia tanikoli tua taneya.

⁹ Nitikoli Sipi Sipi Kai Tineyopa eina ewetane pipia togotane po ko takoa (naba 5) togotane po pilikale enekou. Enekolu Akolalike paduya paduya mea lodo yoai tane walai keneke eya yenane yomini Akolaline agale toawea ahoa ni onekemo kei pia tokoike wia tukane yene kini yomini eida walai keneke koukoa mekoli enekou.

¹⁰ Eida koukoa mekete kayo telo ekete ekete ako odene meko tobou Ali Muno ne epetanele-kama toa nimirimo-kama oa toko. Kamate ponamotono, wia tukato wa itonoke meki-kitame toto wia tukakoinake nami neme manipete wia kibu motokoo-pe wa okoli

¹¹ kini kini mekoi toa panagome ake tane mamina petene-kiti moa eya wa tatia mekala toka. Kipala poi teianye yenane papete kipala tokoina toapa Keraisunole takakete meki yene pa wia tukama yaki. Kini oya-lawe wia tukama yawa togatekoi oi ponokaleka poti wida nepia meamene wa einagome oka.

¹² Nitikale Sipi Sipi Kai Tineyopa eina ewetane pipia togotane po ko melepu takoa (naba 6) togotane po pilikale enekou. Enekolu momani tube mati toa ni lou tiginipa yomamu paatapeane kaa keneya likome lianeya kawa ni tokenepa kamate paatapeneyea keneya kikome kiitapeneyea kawa

¹³ ni pupulege mati popokoa muku muku takoa kakale yomo piki kū kota pitou toa keneya a tibuke tagoitika kotimotekete pitoa

¹⁴ ni pipia wane moa ewetou toa keneya tibu tigini takoa pome ni kusa ue muke piko ta peya ni tono wane wane peya modono takoa tokale enekou.

¹⁵ Nipetepa ta piko peyake ako odene mekoi tobou ali-kiti ni kiwike lokoa ta talo tokoi-kiti ni poyo yatene yopikoi ali-kiti ni uu kamo yene ni telekole toa mekoi yene ni kueme topo toa moa egetane yene ni ta

pine yene enika eni yene peya kota pikakaka tono wane wane kakene kue pakekeka petoa pote loapipokala tokoi.

¹⁶ Nitoapa tono-palaka kakene kue-palaka kayo telo ootapekete ekete toto wia kauamene-ye. Tobou ago memotoa takane walaike mekagome enamomotono, Sipi Sipi Kai Tineyo kotimi yotaneya kibu moamomotono, toto wia kauamene-ye wa kayo okala tokoi.

¹⁷ Nipa Akolaliyo ali atoa-pala kotimi yotaneya kibu moateko oi taateko eni nokono, teyo edoa ete pedekamotoa-pe.

7

Akolaliyo 144,000 Ali Atoa

One Wa Takoa Moa Adeka Piipaneyea

¹ Wa enekolu edelo ali tuyono itono kolodo piko toa kotuke yopia kaate tokoli enekou. Nipa eni kolodoke titia noko pupulege itono luduka ue talikeka yomo kakokaka popokamomotoa pikoa kaate tokoli enekou.

² Nitikoli enekolu pade edelo agopa meemoa pokonago Akolaline adeka pikoa kakenyea lou witia noko lonon witoa nokome eya toka. Akolaliyo itonoka kusa ueka toa potokatekoi tele lukane edelo ali tuyono-pala kayo telo okome okome

³ Akolalinele takaki yenane ponoke one adeka pikakala toadete tokono, nepiamene-ye. Toa peya takakolo itonoka kusa ueka kako yomoka oyake toa potokoi wa edelo agome kayo oa kaka.

⁴ Edelo agome kayo oka toa ponoke adeka piatekoi ali atoa i i wa oi motokoli yatekolu Iserele yatene kini kini pitikoi toa ege egeta wa-kala kadukoa (144,000) ali atoa oi motokoli yatekou.

⁵ Ali atoa Akolaline takoa moa ponoke adeka pikilepa Yuda yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa ni Lubene yateneke tuku kakoa tawisini (12,000) takoa moa

ni Gade yateneke tuku kakoa tawisini
(12,000) takoa moa
6 ni Ase yateneke tuku kakoa tawisini
(12,000) takoa moa
ni Napesali yateneke tuku kakoa taw-
isini (12,000) takoa moa
ni Manasa yateneke tuku kakoa taw-
isini (12,000) takoa moa
7 ni Simione yateneke tuku kakoa
tawisini (12,000) takoa moa
ni Lipai yateneke tuku kakoa taw-
isini (12,000) takoa moa
ni Isaka yateneke tuku kakoa taw-
isini (12,000) takoa moa
8 ni Sebulane yateneke tuku kakoa
tawisini (12,000) takoa moa
ni Yosepe yateneke tuku kakoa taw-
isini (12,000) takoa moa
ni Bedamine yateneke tuku kakoa
tawisini (12,000) ali atoa takoa
moa adeka pikala tokoi.

Ali Atoa Kainya Mati Ake Tane Mamina

Kakeneya Koukoa Kakoomo

9 Wa enekolu ali atoa kainya mati
koukoa kakoli enekou. Nipa tube
takeka de takeka pitikoi yatene ni
liane yatene ni kiane yatene ni e ku
akene agale patu mekoi yene enika
eni yatene ali atoa padeka-kiti eida
koukoa kakoli enekou. Kini kakoi toa
padameka oi motikile toameneyea.
Eida koukoa kakoi yene tobou ago
meateka walai-pala Sipi Sipi Kai
Tineta lene timini takoa kakoi. Nitoa
ake tane mamina kakeneya kawa yo
tali pikoa kakete

10 kayo telo ekete ekete toto toa
motikilepa eya agotame ako tobou
ago meateka walaike meko ago tone
Akolali-pala Sipi Sipi Kai Tineta
tiki wa kayo oa kakoi.

11 Nitikoika edelo yatenepa tobou
ago meateka walai ni ada ali-kiti
ni lene kaataapeane tuyonoya-mene
muке kamotoa unukoa kaatapekoи.
Nitopaako tobou ago meateka walai
lono lene timini takakoa aua pitakete
Akolali kei pikete ekete

12 Ee nimini, tone Akolali kei piatoe.
One ibini kamotokatoe. Onepa
wene muno kakeneya meko.

Oneke-kama e ku yatene peya
lukoa meki. Ele kule telekole
toa mekono, ke wa oa-kala
kama pato wa okala tokoi.

13 Nitikoli eni ada ali-kiti padame
no yatekome okome i ake tane
mamina kakeneya kaki-kiti kini
kawa nokoiya ne wene toko-pe wa
okale ekene

14 agopa toko. Noanu agopa tokoy-
ake ne pade wene toko-kolu okome
i yenepa dika dika toamene tete
witaka-pete tete moa meemotekete
nokoi. Kini kakene mamina ake
takatapekilepa Sipi Sipi Tine ka-
mateke tadoa abe kogete tokoi.

15 Nitikoiya tekete Akolali walaike
mekome lene timini takoa meko lono
kakete one tobou losu yapu keneke
onekele ete pia oto pia takoa kaki. Ni-
tikili tokome ako tobou ago meateko
walaike mekome ita-kama meamene
wa one mamina yapu wiitikoa moa
mekoa yopiko.

16 Nitoa yopikolo tokome e yene wa
kobume tuamoa ue nodome tuamoa
lou eya potome tuamoa toi.

17 Nipa Sipi Sipi Tinepa ako to-
bou ago meko walai muke kakome e
yenepa one sipi sipi kai tetepo takoa
talo toa-kala kawoo. Nitoa mekome
mea kama pomotoa toko ue lene to-
goka aua pokala too. Kini komo-pala
teigakome teigoo.

8

Ewetane Pipia Togotane Po Tatono Takoa

Togotane Po Pilikale Tanemo

1 Sipi Sipi Kai Tineyopa ewetane
pipia togotane po pade tatono takoa
(naba 7) togotane po pilikale a
tibu keneke emo kumo toa agopa
tootapeka. Nipa lou pini odene
teitakutukoa (30 miniti tadiya)
ponoka toa nitoa kaka.

2 Wa enekolu Akolaline lenek-
kama kaki edelo ali tatono kakoa (7)
kakete kini pukapeatekoi bera odene
odene wa motokoli enekou.

3 Pade edelo agome kalono taneya
lobuateka mete golo kue paataapeane
mete katekamoa nokome Akolalike

lodo yoai tane kue walai pikata kanoka. Nitikale panagome paduya kalono taneya keda takoa metekome okome ipa wini golo kue paataapeane walaike yoano ta wa meteka. Ako tobou ago one walaike mekome lene timini takakoa meko lono piko walaike uku. Nipa Akolaliyo one takoa motane ali atoame kowitikoimo odeneka dekua yatekome yakamotonu ta wa einagome eni kalono taneya metekale

⁴ moa lodo yotoka. Nitikale edelo agono yono tatonoke lodo witoa kawapa ali atoame kowitikoimo dekua Akolaline leneke ate witoa kawa toka.

⁵ Nitikale edelo agome kalono taneya lobutane mete pikoa kakome Akolalike lodo yoai tane kue walaike toe moa mete keneke lobutuka. Nitikoa eni toe lobutane mete itonoke pitikaketikaka. Nitikale tono wia kaliapale toa momani toa toka.

Tatono Kakoa Bera

⁶ Momani eya tokale edelo ali tatono kokoame (7) bera tatono kakoa (7) pikoa kaate tekete pukapeadete nodokoa kakoi.

⁷ Nitoa kakete namolo edelo agome bera pukapekale tadali palene toeta loba pitaka. Kamate-pala eleteko loba pitaka. Nitikale ta piko peyake kaka yomo peya takuta takuta wa toe kateko noamokome tebolo takane yomo-kama napekala toka. Ke witakoya peyaka toeme napetapeka.

⁸ Nitaneyake taku takane edelo agome one bera pukapekale paduya tono keneya uo mati itipono okoa kakeneya kusa ue muke pitikaketikaka. Nitaneyake kusa ue mekokaka takuta takuta wa kateko padele toameneyake tebolo takoa-kama kamate latitapenyea meelogaka.

⁹ Nitikale kusa uele yakene mou eya takuta takuta wa katea pa mea tebolo takoa-kama tukala taneya. Ue dipi-kitika takuta takuta wa kateko padele toameneyake tebolo takoa-kama ue nakakala taneya.

¹⁰ Nitaneyake tebolo takane edelo agome bera pukapekale tube tagoi a tibu kotikatapea itipono oa kakeneya kaua pitaka. Nipa yotane ue-kihi takuta takuta wa kateko pita-mokome tebolo takane uele-kama pitakala toka.

¹¹ Eina tagoipa kou tokoya wa ibini iki. Yotane ue-kihi tebolo takane-kama kou takaneya tokome ali atoapeya matiyame noomoa nakete tukala tokoi.

¹² Nitaneyake tuyono takane edelo agome bera pukapekale lou tigini tokene tigini kakoya oto piitikoa takuta lono pa taneya kamotoa odene lono yomiyomu tootapekala taneya. Tagoi-kiti-palaka einakale taneya. Nipa loyoka likonuka lou pini oto piitikoapa takuta takuta wa pa taneya kamotoa tebolo takane lou pini-kama yomiyomu tootapekala taneya.

¹³ Nitikale enoane yatekolu tegu a tibuke aka mati pukaneya yakome eya wa telo oma yakale yatekou. Ae ae ae itonoke meki peya ke enekakale-kama meoi. Edelo ali tebolo bera wete pukapeamene edelo ali-mename kini bera pene pukapeoi tokolo ni uku wa tegume okale yatekou.

9

Ko Takane Edelo Agome Bera Pukanemo

¹ Ko takane (naba 5) edelo agome bera pukapekale tagoi pade a tibu kotikatapea itono patu pitane tagoi enekou. Eni tagoi wa akene ago geyo nine piane koa peateko ki ina wa panagome metekale

² moa pekale toe mine lodo kaua witako toa lodo kaua witatapeka. Kaua witatapekome louka tibuka agopa takatapeka.

³ Nitikale eni lodo keneke apio iti itita kawa itono patu pitakolokaneya. Nitaneyake panagome kalame keneya ali wia taniateka tele lukakome okome

⁴ ke luno yomo eya witakoya wia atukoa noameneyaka Akolaliyo ponoke

adeka piipiamene ali atoa takoa poi topamene wa wetekaka.

⁵ Eni wetekakilepa e yene wia tukameneya tokene ko kakoa (5) ponoka toa pa tete meai tamene wa wetekaneya. Eni tetepa kālame tanikolo motiki tete keneya.

⁶ Tokene ko kakoa (5) ponoka toa mea eni tete motokoi yenamepa i tete teigouno, tukene tuadiya wa wili tokoa kawa teko tokale wawa oyake tuamele toamoo.

⁷ Eni apio iti itita pitakilepa poike pomotoa nodokane osi kai tetepo taneya pitaneya. Kini wagokepa tobou agome watekoya nunagu golo kueme latianeya lobutukaketikaneya. Kini lene timinipa ali lene timini keneya motaneya.

⁸ Kini pinepa atoa pine keneya ludukiya. Kini kimepa laione kai kime keneya etene uo mati kakeneya.

⁹ Kini palanu pawe toa momotoapa padeya kapa petene keneya ewetemotaneya. Ni kini pawena lagatika lagatika toa kakilepa osi kai kainya matiyame poi dipi poike ūu wa teyapea liimoa aua pekete akene tetepo takoa tokoi.

¹⁰ Ni adapini munokepa kimeta tue kala eya kimeta keneya kakeneya. Nipa tue kala eyame ali tanikome tete meteko toapa tokene ko kakoa (5) ponokale-kama ali atoa wia tanamele taneya.

¹¹ Eni apio wane uku yatene peya odene edelo agoke-kama lukoa mekoi. Eni geyo nine piane koa yopiko edelo agoke uku. One ibinipa Iberu agaleke Abadone wa oa Geriki agaleke Apolione wa oa tiki. (Apolione wapa nipa ali wia atukako ago wa oo.)

¹² Ali atoa wene keda takanelepa namolole toa peya takaneyake takuale pa piko.

¹³ Ni ko melepu (naba 6) takane edelo agome bera pukapekale yatekolu Akolaline lenke piane walai lodo yoai tane walai golo kueme latiane walai muke agale

ludu nokale yatekou. Nipa eni walai kolodo adeka pia latia kakane kime pakeke agale ludu nokome okome

¹⁴ wini tube ue Yuperetise wa ibini akene ue kekulu edelo ali tuyono togotaneya pikino, poatino poe wa po kotokoa wetekamene wa oka. Ko melepu takoa (naba 6) bera pikoa kaka edelo ago-pala nimo okale

¹⁵ yakamotokome nitipoka. Nipa i mali i tokene i dei i lou pini wa metane oi ponomotoa nepia meati wa ue kekulu moa togotane edelo ali-mene poe wa po kotokoa wetekakilepa eya tomotoa toka. Ali atoa ta piko peyake pitikoi toa oto pitikoa takuta takuta wa katekoa wia tukameneya tebolo takoa-kama wia tukamotoa toka.

¹⁶ Eni edelo ali-mene timine kawa osi kai patu mea poi topokoi yene kakoi toa oi motikilepa ege egeta wakala kadukoa (200 milione) mead ekoi.

¹⁷ Pule pitikene enekolu osi kai ni osi kai patu mea pokoi yene dikaneya enekou. Kini palanu ewetemotane peteneya-kiti teke teke taneya enekou. Nipa toe keneya kikome kianeya ni tubo ni salepa kugu kanu pageneya keneya teke teke taneya enekou. Ni osi kai tobou wanepa laione tobou wane keneya. Kini kabunukepa toe witoa lodo witoa salepa kugu itipono okoa kakeneya witoa toka.

¹⁸ Toe lodo itipono okoa kakene salepa kugu eni witakilepa ali atoa oto pitikoa takuta takuta wa katekoa yoa tukameneya tebolo takoa-kama yoa tukakala toka.

¹⁹ Eni osi kai tele pinepa kini kabunu adapinita. Kini adaptinipa kaya keneya. Nipa ali atoa wia tanikilepa adaptinipa munoke kakene kimeme tokoi.

²⁰ Nitaneyake enika eniyame katekoa wia tukameneya mekoi peyame kini yoname latikoinakeyakiti tewitikoa wawamokoi. Nipa ipono kowitato wa golo kue ni silepa kue ni kanu pagene kapa

ni pa kue ni yomo enika eniya moa latikoinakeya-kiti pa etepea kowitima pokoi. Enika eni paya gode-kitame leneme enamoa kaleme yakamoa ka ludu poamoa tamele toameneyake tokoi.

²¹ Nitapa ete ali atoa wia tukoa ni ulo eya toa ni koua piamatekoi atoapala koua pia ni mone panagoneya kode moa enika enile toatekoi weneka tewitikoa wawamokoi.

10

Edelo Agome Ewetane Pipia Deya

Pikoa Kakome Tanemo

¹ Nitaneyake pade edelo ago etene telekago a tibu kawa itonoke noademe nokale enekou. Einago wedome ewetemotaneya eni noka. One tobou wanekepa kokati pia unukaneya. One lene timinipa lou pā keneya pā toologaney. One kawatapa itipono okoa kakene yapu pigi keneya.

² Nitane agome pipia deya one yono tatonoke keaneya pikoa kaka. One kawata pogakilepa nimini yono lonopa kusa ue tali pogakoa kawa ewa yono lonopa itono patu pogakoa kawa toka.

³ Nitoa kakome kayo ikilepa laione kou okome ta wia piou toa keneya oka. Nitikale tono witiki yatene tatono kakoame (7) ete wa topo takoa okoi.

⁴ Eni tono witiki yatene tatono kakoame (7) topo takoa okoimo pipiake wiane mekadene tokounake a tibu agale ludu nokome okome eni tono witiki yatene tatono kakoame (7) okina pa neke luaneya meano, wia mekameamene wa oka.

⁵ Nitikale eya edelo ago kusa ue tali-pala itono patuta kawa pogakoa kakale enekouna edelo ago one ewa yono ate tibuke pitikakoa kaka.

⁶ Nitoa kakomepa eya ago tuameneyea pa meemoa pokome tibupala itonota kusa ue toa ni eniyameneke pia kawa tokoya peyalatiane ago ibini wedekakome eya wa oka.

Akolaliyo papete wene toopianele wete taateko too.

⁷ Nipa tatonoo takane (naba 7) edelo agome bera pukapea kakaka one wene kibutupia kaukua mema nekenele taateko too. One agale toawea akane ali-kiti papete wene taka taka tane toa nitoo wa edelo agome oka.

⁸ A tibu agale ludu nokome okale yatekouyame nopala wa lokakome okome kusa ue tali-pala itono patuta kawa pogakoa kako edelo agono yono tatonoke pipia deya keaneya pikono, wete mopoano pa wa okale

⁹ edelo ago kakata pekene mano wane oikolu okome nipa moa na. Moa nokotikakale tepene ponokome kou toatekoyake neke kimane keneke pikome koyapo ego ue meke tokoya keneya too wa okale

¹⁰ one yono tatonoke piane pipia deya motokou. Moane nakilepa anu kimane keneke koyapo ego ue meke toko keneya nakouyake tepene ponokome kou tootapeka.

¹¹ Nitikalepa panagome okome eya yene e ku yatene ta piko peyake pitiki yene eya kuya agale yakoa iki yene ako tobou meki ali-kiti enika eni yene kainya mati-pala Akolaliyo toatekomo i i wa neme toawea akamene wa nopala oka.

11

Akolaline Agale Akane Agotame Akenemo

¹ Nitaneyake yapu eya adeka moatekou yobaleya panagome ina wa no metekome okome Akolaline wikakane tobou losu yapuka oneke lodo yoai tiki kue walaika adeka mopoano pa. Eida-kama Akolali kowitikala tiki yene kaki toa oi moano ta.

² Nitoa adeka moma pekepa tobou losu yapu unukoa kolago taneta katekoadeka moameamene. Eni kolago tanetapa Akolaliyo kinino noe wa e ku pa yatene-kiti yametaneya tokolo ni uku. Eni pa yenamela anu wane takoane moane talo tuku Yerusalem ta wia kautoi. Tokene

padeka ketepo kakoa (42) ponokale-kama nitoa meoi.

³ Nipetepa anu agale toawea akatekoi alita takuta moane wetekakolu kuku patapeane mamina kakeneya neketepa ege egeta wa-kala kadukoa (1260) ta pataka toa-kama anukumo toawea akama yawei.

⁴ Einagotapa ta piko peya yopiko ago Ali Munono lenke kakeneyamene olipe yomota takuta ni labo pitakiyata takuta adeka pianeya kaki.

⁵ Pade-kitame einagota tete mea enekolipa einagotane kabunuke toe witakome kita-pala poi teigoi yene yoa tukakala too. Kita-pala poanele tokoi yene edikoa tukala toi.

⁶ Einagotame Akolaline agale akama yakoika one tele patu kau-takoa kakete ta pitamomotoa a tibu ketekamele too. Ni yotane ueka mine ueka kamate latiamele too. Itonokeka ali atoa eya kuya yene momotoa tamele too. Enilepa einagotame ipete kupete kini wene witika toa nitamele too.

⁷ Einagotame Akolaline agale toawea akoa togakolipa yo tane kai keneya agome einagota-pala poi tonokome moa atukoa tukoo. Eina geyo nine koa keneke mea nokome nitoo.

⁸ Nitikalepa einagotane tigini eida ibini akene take Sodome Idipi wa pedoa akene take bateteke pa piei. Eida pitikali pitikoi taapa kini Ali Muno wia dekane take uku.

⁹ Eida ta tebolo-peta lia patoa wa tuyono takoa toka pakeka eya yenamme e ku yatene eya kuya tigini kakene yene eya kuya agale patu mekoi yene ta piko peyake mekoi yene enika eni yene padeka-kitame einagotane tigini enoai toa kawake oloyo tamene kote tokale wawei.

¹⁰ Einagotame papete itono peku noai tane yene dika dika toamene tete meou toa wene keda takakala toi. Wa naniko yo tane kai keneya agome einagota wia tukakale eni yenamme ke wa wedia mekete eya

kuya epetaneya ete oto wa topo toa mekala toi.

¹¹ Nitikolika ta tuyono takaka pakeka Akolaliyo einagotane timinita nippukakoa pome pukapekale kamokoata kakoi. Nitikoli enekoi peya piti mea tagatapeneya kakoi.

¹² Nitaneya kakakoa einagotame yatekoli a tibu agale ludu nokome okome i agota oto noe wa okale yakamotekete wedo patu mea a tibuke atepea pokoi. Nipa kita-pala poi teia mekoi yenamme enekoa kamotoa pokoi.

¹³ Nitikoli eina eina momani toka matiyame eni ta muku muku tootapekale yapu kaka toa-kama pogilakakoa-kala (9) kateko kiliameneyamene odene-kala takoa kilikala taneya. Ali atoaka ege egeta wa-kala kadukoa (7,000) tuutapeneya. Nitaneyake katea tuamokoi yene piti mea taganeya mekete a tibu meko Akolali kei pia kakoi.

¹⁴ Ae, enipa taku takoa ke enekakoleno, tebolo takoa ke enekatekolepa tigotoma noko.

Tatono Takaka Bera Ka Okale Toatekamo

¹⁵ Tatono takane (naba 7) edelo agome one bera pukapekale a tibu agale ludu-kiti telo nekete ekete itono talo tikilepa tone Ali Muno Akolali one Keraisutame-kama tiki. Keraisutame einagome talo toa-kala kama poo wa okoi.

¹⁶ Nimo okoli eya ali-kiti Akolaline lenke kini walai-kitike mekoi ada yatene pagini kakoa (24) aua pitalogoa Akolali kei pia kakeneya.

Nitikete ekete

¹⁷ telekole-kama toko Ali Muno Akolali namolo namolo mea opi opi meemoa pokonago ne-pala ke wa oko-ye. Neke telekole toatekole opi taateko tokome ta piko peya titia talo tokolo ni oko.

¹⁸ Neke agale wakene yene kotimi yoa kakeneya. Opi kini tanele topo takoa neme kotimi yoa kibu moade toko. Tuane ali atoa takoa enoa akateko-petepa opino ta. Ni nekele

takoa neke agale toawea akoa tane ali-kiti ni neke takoa motane-kiti ni neeke nate wene pianeya mea kowitziki yene peya ponopeneyaka ibini akene yeneka eni yene peya-pala ke wa neme pewe wia kawatekole taateko toateko-petepa opino ta. Ni ta piko peyake pitiki ali atoa toa potokaki yene kini tikile neme topo takoa moa atukateko-petepa opino ta wa a tibu agale ludu-kiti nekete okoi.

¹⁹ Nitikoli a tibuke Akolaline tobou losu yapu kago pekale bokosi wane keleyo pikale enaneya. Akolaliyo kiwi talo toane auapeouno, dikamene dikamene wa one yene-pala oa togotane agale lobutane bokosi wane eni enaneyake katipale toa tono wia momani toa tadali palene-pala loba pitikoa toka.

12

Atoa Pade Pukupukutame Tanemo

¹ Nitikaneyake enekolu a tibu eya adeka witakale enekou. Atoa padame mamina moa kawou toa lou moa kakeneya kakale enekou. Tokene patu nitaneya kaka. One tobou wanekepa tagoi tuku kakoa (12) payapono pia unukaneya.

² Einatoame mati pene opiate-mepa mukiti nakale kā oa kaka.

³ Nitikale eya adeka a tibu kikome kiane pukupuku uoya witakale enekou. One wagopa tatono kakoa (7) kawa one kimepa noi kakoa (10) kawa taneya. One wago kaka peyakepa ako tobou meane ago watekoya nunagu noi kakoa (10) watekolokaneya.

⁴ Nitaneya kakome adapini kogakomepa a tibu tagoi tebolo tebolo wa kaka toa-kama takuta-kala kateko toa pa kamotoa odene-kala takoa kotia itonoke wia pitikakala toka. Mati opiateka atoane lenike kakome pukupukume nitoa kaka. Nipa one mati opikaka dekoane moane nou wa wene pianeya kakome toka.

⁵ Nitikaka einatoame mati opikilepa pitikali ta piko peyake pitikoi

toa yopiateka mati eni opika. Kapa wapi pikoa kakome yopiateka mati eni opika. Opikale eina eina padame mati deko a moa Akolali ako tobou ago meateka walaike mekata au aua poka.

⁶ Nitikalepa einatoa ali piame take Akolaliyo one nodokakapi-anne take pitoa poka. Pitoa pome mekalepa ta pataka ege egeta wakala kadukoa (1260) ta pataka toa pade-kitame einatoa eida pikoa mekoi.

⁷ Ni pade a tibu poi tageneya. Nipa aksa tobou edelo ago Maikaleyo one edelo yatene poi kamotokoa pukupuku-pala poi topokale pukupukume one edelo yatene-pala poi tato wa ete poi toa kaka.

⁸ Poi tokoa kawa tekohale wawa aida a tibu pa meamele toameneyea tokome

⁹ one edelo yatene-pala deko a moa itonoke wia pitikaketikaneya. Pukupuku wane uku agopa kaya wa koto akene agoke uku. Kaya wanepa tobou ipono Setanu ali atoa peya likoa enekala toko agoke uku.

¹⁰ Wa yatekolu a tibu agale ludu telo nokome okome Akolaliyo ali atoa toa moa telekole toa pawe toa talo toa toatekole opi taateko toko. One moa kakapiane ago Keraisuyo one patu kautakoa kakome enile taateko toko uku. Akolaline lenike kakome tone oya-lawe ete pia oto pia akakago Setanu wete moa wia pitikaneya tokolo ni toko.

¹¹ Tone oya-laweme einago Setanupala poi toa kawa moa kautakilepa Sipi Sipi Kai Tine kamate patu kautakoa kawa onekemo-pala akama yawa tekete tokoi. Nipa kini kepene mama moameketepa kipala poi teiane yename wia tukakolipa oyake tuou wa atiki toa tokoi.

¹² Nitikala tokoino, a tibu meki peyame ke wa wedia kamene-ye. Nitamene wane ukuyake itono patu ni kusa uele meki peya tumai meamene-ye. Setanu einago kiwi mekita wida noka tokolo ni uku. One takoa poateko tigotokono wene

taneya tokome kotimi mati yotaneya
wina noka.

¹³ Eina pukupukumepa ae itono
patu wia pitikaneya meadeku wa
wene tokome eina ali mati opikana
atoa wiou wa litimoa poka.

¹⁴ Nitikalepa einatoa ali piamene
take pukaneya petoa pomotoa
tokome Akolaliyo tube tegu pawen-
nata moa kakaka. Pukupukume tuku
toa enamuamateka take pukaneya
pome paigakoa memotoa ni toka.
Mali tebolo ponome wa tuyono
takaka pakeka ponomotoa poti
paigakoa memotoa latiane take uku.

¹⁵ Einatoa eida petoa pome
mepokaleka ueme dekoa moa aua
pomotou wa pukupukume ue kapea
wetekaka.

¹⁶ Nitikaleka itonome i atoa
toane mou wa itono lobokome
pukupukume kapea wetekane ue
einaka lobutupaneyea.

¹⁷⁻¹⁸ Nitikale enekome pukupukume
eina atoane ete mati-kiti-pala poi
topouno, nepio wa poi topoka.
Einatoane ete mali-kitipa Akolaliyo
tamene wa akenele litia toa ni
Yesunomo toawea akoa tiki yene.
Pukupuku kusa ue matanuke kaka.

13

Yo Tane Kai Keneya Agotame Tanemo

¹ Wa enekolu padaya yo tane
kai keneya uoya kusa uele mea
atepea witakale enekou. Nipa
kime noi kakoa (10) kawa ni wago
tatono kakoa (7) kawa taneya witoa
noka. One kime kaka toa-kama
tobou alime watekoya nunagu wa-
tekolokaneya. One pono-kitikeka
Akolali paya tetepo takoa akene ibini
wiamekakolokaneya.

² Anu eni enekouyapa eya-mene
keneya. One tiginipa lepade wa ibini
akene pusi keneya. One kawapa bea
kawa keneya. One kabunupa laione
kabunu keneya. Nitane ya witakale
pukupukume one tele patu kautakoa
kake ta piko peya yopikoa kamene
wa one memotoa takane walai yame-
teka.

³ Eni yo tane kai keneya ago one
wago-kiti pade poa kakene tetepo
taneyake lataneya. Lataneya kakale
enekete itono peku noai tane yene
peyame ae wa wene kainya pianeya
one litima yakoi.

⁴ Nitoapa neuwe tukua mekete
pukupuku-pala ke wa ootoko one
kei pia kakoi. Nipa eni yo tane
kai keneya ago one patu kautakoa
mekome ta talo toa memotoa tokale
tokome ni kei pia kakoi. Nitikete
yo tane kai keneya agoka kei pikete
ekete neke yagono ago pade kakileka
toamoko. Ne-pala teyo edoa poi
tomotoa-pe wa kei pia kakoi.

⁵ Eni yo tane kai keneya agome
mate agale oa pademo pademo
poanemo oa tomotoa ka yametane
toa pukupuku patu kautakoa
kakome nitoa meka. Nipa tokene
padeka ketepo kakoa (42) ponoka
toa-kama nitoa meka.

⁶ Nitoa mekome Akolalika one ib-
inika one mekataka a tibu mekoi-
kitika eni peya paya tetepo takoa
poanemo oa kaka.

⁷ Eni yo tane kai keneya agome
Akolaliyo takoa motane yene-
pala poi toa moa kawikamotoa ka
yametane toa pukupuku patu kau-
takoa kakome de take tube takeka
pitikoi yatene ni eya kuya agale
yakoa okoi yatene ni liane yene kiane
yene talo toa memotoa ka yametane
toa talo toa meka.

⁸ Ta piko peya pitikoi yename
one kei pia kowitoai toi. Nipa
wia tukane Sipi Sipi Kai Tineyo
pikoa kakene bokuke ibini kateko
wia mekapiamene yename nitoi.
Akolaliyo itono wete latia piameneya
kakome mea kama poatekoi yene i i
wa kini ibini wia mekapianeyake eni
yene kateko ibini wia mekameneya.

⁹ Yakou wa kale piiyakakoa
kaketepa nipa kipala eya ukumo
wedoa yakamene.

¹⁰ Akolaliyopa mone take po
kakaneya toa pote mepatekoi yene
i i wa wene toopiane toa taatekoapa
mone take toa pote mepoi. Ni tueme
kagene ya tuatekoi yene i i wa wene

toopiane toa taatekoapa tueme kageneya tuei. Nitino, Akolaliyo takoa motane yene ke enekakale meketeka onekele wedoa takoa togamediki.

¹¹ Wa enekolu pade yo tane kai keneya ago itono kekulu mea witoa nokale enekou. One wagokepa de kime deyata sipi sipi kai tine kime keneya kakeneya. Agale ikilepa pukupuku toboto bome oka toa keneya oka.

¹² Nitika agome namolo yo tane kai keneya ago one wago-kiti pade poa kakeneyake latane ago patu kautakoa kakome eya toka. Ta piko peyake pitikoi yename namolo kai keneya ago kei pia kowitamota tika tika toa kaka.

¹³ Nitoapa ali atoa wene kainya pikanele ele kule telekole tokome eyaka toka. Ali atoame enekakoa a tibu toe witoa itonoke pitamota toka.

¹⁴ Ka yametane toa namolo kai keneya agonole telekole eni takama yakome tokome ta piko peyake pitikoi yene oa yotokakala toka. Nitoa yotokakome okome tueme kageneyake lataneya kako kai keneya ago kei piame. One yomini kueme latia kakoa nitamene wa tika tika toa kaka.

¹⁵ Nitikale yomini latia kakakolipa namolo kai keneya agono tele patu kautakoa kakome eni yomini timini nipukakoa pome pukapekale eni yominime agale oa kaka. Nitoapa one kei pia kowitamadete wakoi yene wia tukamotoa amele toka.

¹⁶ Nitoa mekomepa ta piko peyake pitikoi yene ibini wamene yene ibini akene yene kamo yene ponopene yene kueme topo toa moa egetane yene ta pine yene kiwi peyake nimi yonokeka ponokeka one adeka pikamotoa tika tika toka.

¹⁷ Nitaneyake one adeka moamene kote motane yene kiwi pa meati wa kini nee mamina eya topo toa moatekoi ka ketekakale padaya deyaka topo toamele toameneya pa mekoi. One eni adeka pikamotoa ikilepa one ibinika one ibini aue paia

akene nabaka ali atoane yonokeka ponokeka pikamotoa oka.

¹⁸ Kipala ina ukulekepa wene muno kakoa meamene. Wene muno kakene agomepa yo tane kai keneya ago aue paia akene naba i wa wene too. One naba wane ukupa aline ibinike uku. One nabapa eya 666.

14

Keraisuyo Toa Motane Yename Lo Okoimo

¹ Wa enekolu Sipi Sipi Kai Tine Kati Saione tobou waneke aida kakale enekou. Ali atoa ege egeta wa-kala kadukoa (144,000) one-pala aida opia kakilepa kini ponoke one ibini-pala oneketaine ibinita wia mekaneya kakoi.

² Nitaneya kakoli enoane yatekolu a tibukepa ue uu wa yoa kawa tono bu wa wia tane tetepo tootapekale yatekou. Nipa ali peya matiyame gita wia kakene tetepo tokale yatekou.

³ Gita eni witikilepa ako tobou ago meateka walai lene timini takoa kakete tokoi. Nipa lene kaataapeane tuyonoya-mene ni ada ali-kiti kini lenke kakete weneya lo oa witikoi. Eni loopa eya yename ege egeta wa-kala kadukoa (144,000) itonoke Setanuke lukoa meaneya oto toa motane yename odene wene toa okoi. Ete-kitame wene toa okooya mena.

⁴ Atoa-pala koua piameneya tiobali-kama meou toa poanele toamene yeneke uku. Ni yenepa Sipi Sipi Kai Tine pokaka litima piki. Eni yenepa papete itonoke ete yene-pala deko Setanuke lukoa meaneyake Akolaliyo one wa oto toa motaneya. Nipa ipe pine agome ipe kakoya nee pegetoa moa Akolaline pikou toa keneya tokome eni yenepa Akolali Sipi Sipi Kai Tinetane pegetoa takoa motaneya.

⁵ Eni yenepa kapene agaleka wamoa poanele padeleka toamoa taneya mekoi.

Edelo Ali Tebolo-mene

6 Wa enekolu a tibu tigini pade edelo ago pukanuya yakale enekou. Ni agome Yesunomo pa pia kawateko agale ali atoa pitikoi toa i i wa akama yakilepa tube takeka de takeka pitikoi yene ni eya kuya agale yakoa okoi yene ni liane yene kiane yene pitikoi toa pukanuya yakome oma yaka.

7 Nitapa telo okome okome Akolali piti motanuya meo. One kei pia kawe. Akolaliyo ali atoa takoa enoa akateko oipa opino nitoatino toe. Eya ago tibuka itonoka kusa ueka ue lene togojaka latia pia meko tane ago kei pia kowitoe wa pukanuya yakome oma yaka.

8 Namolo edelo ago noka toa edelo ago taku takoa litimoa noka. Nokome okome ae Babilone ta kilitapenuya piko. Ibini akene Babilone take pitikali pamoko atoa tetepo takoa mekete ta piko peya pitikoi yene one peku i lawetekuno, noa tamene wa waine ue lawetou toa toa potokanuya wa pukanuya yakome oma yaka.

9 Eni edelo agota nokoi toa edelo ago tebolo takoa litimoa noka. Nokome telo okome okome yo tane kai keneya ago-pala one yominita kei pia kowitao ni one adeka kini yonokeka kini ponokeka pikamotoa tane yenepa

10 Akolaliyo gerepi po uepa tigini ko akateko ue-pala eletekamenuya mete keneke meko lawetademe toko. Enipa eni yene-pala kotimi yoa tete meatekolo toko. Eni yo tane kai keneya ago kei piki yene tete eni metekilepa onekele-kama takaki edelo ali-kiti Sipi Sipi Kai Tine-pala kakakoa salepa wa akene kue noa kakota toe mine moa pitikademe toko.

11 Eni toe mine mekete tete moatikita lodo kawa-kala kama poademe toko. Eni yo tane kai keneya ago kei pia kowitao mea ni one ibini adeka pianuya mea tiki yenamete pia oto pia tete mokoa-kala kama poadete tiki.

12 Kipala ina ukulekepa Akola-

line ali atoa oneme tamene wa akenele litia toa Yesuke-kama wene tugoa mea tiki yenepa ke enekakolo meketeka onekele poti takoa togamediki.

13 Wa yatekolu a tibu agale ludu nokome okome eya wa wia mekamene. Opi titimoa Ali Muno agonole takama pote tukoi yene kolotine meoi wa okale yatekou.

Nitikale Epetane Yominiyo okome enipa nimini oko. Kini pupu tokoa kawa kilikoa meamokoyake ko meakala kama poi. Tukilepa toake kini epetanele tokoile-pala kamoa aua poi wa oka.

Itonoke Mekooya Wakoa Moatekamo

14 Wa enekolu a tibu ake tane wedo wane pikale enekou. Eni wedo patu ali yatenane mana keneya ago eni mekona. One wagokepa ako tobou agome watekoya nunagu golo kueme latiane wane wateaneyea. One yonamepa olo kakene kepete tue pikoa meaneyea.

15 Nitaneya mekaka pade edelo ago tobou losu yapu keneke mea noka. Nokome wedo patu meka ago-pala kayo telo okome okome itonoke mekiya wakoa momotoa nodokanuya mekino, eniya wakoa moateko oipa opino, neke kepete tueme wakoa moamene-ye wa kayo okale

16 wedo patu meka agome one kepete tue ta piko peyake tapia wakakilepa eniya peya wakoa mootapeka.

17 Wa enokolu pade edelo ago a tibuke kakene tobou losu yapu keneke mea nokale enekou. Einagomeka olo kakene kepete tue pikoa kakenuya noka.

18 Pade edelo ago tobou losu yapuke toe yomotoa yopika edelo ago lodo yoai tane walai kawa noka. Nokome olo kakene kepete tue pikoa kaka ago-pala kayo telo okome okome itonoke gerepi po ipe ludu ku apa apata putaneyea tua kibutua kakono, neke kepete tue moa pono teimoa mootapeamene wa okale

¹⁹ one kepete tue ta pikoy peyake tapia wakakomepa kū tuka wakoa mootapeka. Wakoa mootokoapa kawame kautoa *tja* lobutatiki kagono uoya waneke moa pitikoi tok. Enipa Akolaliyo one wakene ali atoa kotimi yoa kibu moateka adeka pikome tok.

²⁰ Kagono waneke kawame kautoa tigilepa ali atoa pitikoi ta ete pimotoa ta kago ketepono patukoa akolono taneya. Nitaneyake gerepi po kū ue you toa kamate mea kapea yokoa kaka. Nipa ege kadukaka ko melepu kakoa kadukoa (300) kilomita tadiya yotikilepa osi kai kabunu kotuke keneya mea motaneya yokoa kaka.

15

Edelo Ali Tatono Kakoame Ke Enekatekoya

Tatono Kakoa-pala Aua Nokala Tanemo

¹ Wa enekolu a tibu padele tubele wene kainya pikanele witakale enekou. Enipa edelo ali tatono (7) kakoamepa wipitia toateka ke enekatekoya tatono kakoa-pala aua nokala tokoi. Nipa Akolaliyo ali atoa kotimi yoa mea peya takatekale aua nokoi.

² Wa enekolu gilasime latiane kusa ue toe-pala eletekane tetepo taneya meelogakale enekou. Wa enekolu e ue mekoya liti eina yo tane kai keneya ago-pala poi toa moa patukane yene kakoli enekou. Einagono yomini kei pia kowitamoa ni kini yonokeka ponokeka one ibini aue paia akene naba wia mekamene kote tokale wawa tane yeneke uku. Ni yenamepa Akolaliyo metane gita keneya pikoa kakala tokoi.

³ Nitaoapa eya agotane lo Akolaline pupu takane ago Mosese ni Sipi Sipi Kai Tinetane lo eya wa oa kakoi.

Akolali nepa ako odene meke telekole toko Ali Muno ago. Padele padele tikilepa telekole-kama toa ali atoane wene kainya pikanele-kama

toa toko. Ele kule tikilepa *kiyo* akenele-pala niminileta-kama toko. E ku yatene peya neeke-kama lukoa meki.

⁴ Ali Muno ne piti moamoko ago odene ka wakamoko. Neke ibini wedekoa ne kei pia toamoko ago odene ka wakamoko. Poanele tikileka toamene ago ne odene meko. Ta pikoy peyake pitiki yene ne mekotakama nekete ne kei pia kowittoi. Neke *kiyo* akenele-kiti keleyo witapenyea tokome nitoi wa kabunu koukotukoa oa kakoi.

⁵ Nititikaneyake enekolu a tibu Akolaline yapu kago peaneyea pikale enekou. Nipa Akolali odene memo-toa takane yapu luku keleyo enekou.

⁶ Eni yapu keneke edelo ali tatono kakoa (7) witoa nokoi. Witoa nekete ke enekatekoya tatono kakoa-pala aua nokoi. Abe kootapeane mamina kakeneya nokoi. Eni maminapa ake tootapea yadi yadi taneya. Golo kueme latiane po-pala moa palanu lutaneyea nokoi.

⁷ Nitaneya nokoli lene kaataapeane tuyonoya-mene padamepa golo kueme latiane mete tatono kakoa (7) inoe wa e edelo ali tatono kakoa (7) tatikamu tok. Mete wane ukupa tuamenyea meemoa pokon Akolaliyo kotimi yoa kibu moateka adeka pia kapetekane meteke uku.

⁸ Mete tatikamu tokale tobou losu yapu keneke Akolaline *pā* teleta witatapekale lodo yoa tagaka. Lodo yoa tageneya tokome odene agoka eida lobutua tamele toamenyea. Nipa edelo ali tatono kakoame (7) ke enekatekoya tatono kakoa-pala aua nokoi toa wete toa togameneyake eida lobutua tamele toamenyea.

16

Akolaliyo Kibu Moateka Adeka Pia Kapetekane Mete Tatono Kakoake Akenemo

¹ Nititikaneyake tobou losu yapu keneke agale ludu eya wa nokome okale yatekou. Akolaliyo kotimi yoa kibu moateka adeka pia kapetekane mete tatono kakoa (7) itonoke peko

pipokala tamene wa tatono kakoa edelo ali-kiti-pala telo okale yatekou.

² Nimo okale namolo edelo ago pome one metepa itonoke pekapoka. Nitikale eina yo tane kai keneya agono adeka wia mekaneya mekete one kei pia kowitikoi yene kini tig-inikepa tete tane tono tumitapeka.

³ Nitikale taku takane edelo ago pome one metepa kusa ue talike pekapoka. Pekapokale eina kusa uepa tuane agono kamate latitapeane tetepo taneya meelogakale ue mekoiya peya tuutapekoi.

⁴ Nitikale tebolo takane edelo ago pome one metepa ue yotokaka ue lene togoka peyakeka pekatapekale kamate latitapeneya.

⁵ Nitikale yatekolu e ku ue yopiko edelo agome eya wa okale yatekou. Nepa namolo namoloka opi opika poanele tikileka toameneya meemoa noko. Ne nitiko agomepa ali atoame tikile kiyoke-kama takoa enoa akakala toko. Opika i ke enekakoya witakakilepa kiyoke topo takake toko.

⁶ E yenamepa neke takoa motane yene ni neke agale toawea akane ali-kitika kini kamate ponmotatoe wa wia tukakala taneya. Kini eni tanele opi topo takake i kamate latitapeane uepa noati wa neme yame-tekana. Moke eina wa edelo agome okale yatekou.

⁷ Akolalike lodo yoai tane walaike agale ludu eya wa nokome okale yatekou. Telekole-kama toko Ali Muno Akolali ali atoame tikile neme takoa enoa akakilepa niminile toa kiyoke-kama toa toko wa oka.

⁸ Nitikale tuyono takane edelo ago pome one metepa lou patu pekapoka. Lou potome ali atoa yoa tukamotoa tokome ni toka.

⁹ Lou potome yoa tukakale eni yename Akolaline ibini paya tetepo takoa oa kakoi. I ke enekakole memotoapa neme toko wa poanemo oa kawapa kini namolo poane wene wia wawamoa one kei piama tokoi.

¹⁰ Nitikoli ko takane (naba 5) edelo ago pome one metepa eina yo tane kai keneya ago memotoa takane walaike pekapoka. Nitikale one yopika taapa yomiyomume agopa takatapeka ali atoame dika dika toamene tete moa kakete tekete kini keke noa teigala tokoi.

¹¹ Nitoapa tono tumitapea tete metekopa Akolaliyo neme toko wa poanemo oa kawapa kini tokoi poanele tewitikoa wawamokoi.

¹² Wa ko melepu takane (naba 6) edelo ago pome one metepa ibini akene Yuperetise uele pekapokale wete tokotapeka. Lou witia noko lono mekoi tobou ali-kiti patukoa noatekoi ka eni nodokaneya pimotoa tokome ni toka.

¹³ Nitikale wa enekolu poane ipono tebolo tege tetepo taneya witoa nokoli enekou. Nipa eya-menane kimane keneke pukupuku ni yo tane kai keneya ago ni nani toatekale kapene yokoa yameteka ago kini kimane keneke witoa nokoi.

¹⁴ Ta piko peyake tobou meki ali-kiti mekika Akolali-pala poi topato wa padele padele tubele toma yawatiki ipono-meneke uku. Nipa telekole-kama toko Akolaliyo ipete wa oi meteka toa poi kamotokama yawadete tiki.

¹⁵ Ipa Yesuyo okamo ukuno yakamene. Kode ago keneya kotikatapeane nouno, mamina kawameneya ya tokale mekayano, wedoa nepia meamene. Atu pi-ameneya mekome mamina kakeneya kako agopa kolotine meamele toono, wedoa nepia meamene.

¹⁶ Eni ipono-mename tobou ali-kiti poi kamotokakilepa eya take Iberu agaleke Amagedono wa ibini iki take oa kamotokoa obokakoi.

¹⁷ Nitikoli tatono takane (naba 7) edelo agome one metepa a tibuke pekatapeka. Nitikale tobou losu yupu keneke ako tobou ago meateka walaike agale ludu nokome telo okome okome eina toatekale taatekoa tootapeka wa okale

18 katiapale toa tono bu wa wia kawa momani mati toa toka. Momani mati eni tikilepa Akolaliyo ali atoa latia mekane-pete laigoa momani toma nekene toa moa patukakome namolo toamokanakale eni toka.

19 Nitikale eni ibini akene taapa ete oto wa puutapeneya. Ta piko peyake pitikali yapu wia mekoi toa bu wa kilitapekala taneya. Nipete Akolaliyopa ibini akene Babilone take yename poanele-kama toma nekenel wene taneya mekome kotimi yoa kakome gerepi po kū ue lawetou toa keneya dika dika toamene tete mea kaka.

20 Eyaka toka. Kusa ue muke piko ta peya takoa pootapea tubeya kako tono-kitika takoa pootapea toka.

21 A tibukeka tadali palene keda taneya-kama pitakome ali atoa wia kautapeka. Eina pitaka palene wane pade moa keda oi motokoli padeka noi kakoa (40) kilo tadeka. I ke enekakole memotoapa Akolali neme toka wa eni tete mati metekake ali atoame poanemo oa kakoi.

17

Ibini Akene Pamoko Atoake Akenemo

1 Mete tatono kakoa (7) pikoa kaate tokoi edelo ali-kiti padame no kakouta nokome okome ibini akene pamoko atoa kibu moatekale yameouno, noo.

2 Itonoke tobou mekoi ali-kiti one-pala koua pikala tokoi. Ni ta piko peya pitikoi yename one eni peku noa tato wa waine ue nokoa kawou toa keneya leau akeneya etepea toma pokoi. Pamoko atoa wanepa tube ue-kiti yotokoya liti latianeya ibini akene take uku wa edelo agome oka.

3 Nimo okale Epetane Yomini nooke awinokale edelo agome pata wa ali piame take no moa aua pome mekapoka. Eida atoa pade kikome kiane yo tane kai patu mekale enekou. Eni kaipa wago tatono kakoa (7) kawa ni kime noi kakoa (10) kawa taneya. One tiginiikepa Akolali paya tetepo takoa wia mekane ibini wia mekakolokaneya.

4 Einatoapa kudulu ue pagene mamina kikome kiane maminaka kawa ni padeya padeya golo kueme latianeya kabe pia yonoke meko ni eya kuya yadi yadi tane kamo kue wane deya ni kamo pilu poke apetoa kabe pia kaloa kaka. One yonamepa golo kueme latiane mete pikoa kakilepa ele kule ya tanele one pamoko atoa mekome toa potokaneleka mete kagonoke meko kabe koukoa pikoa kaka.

5 One ponokepa aue paia eya ibini wia mekaneya. Ipa ibini akene Babilone ta. I take-kama pamoko atoa aloa ele kule ya tanele titia toa ta piko peyake weamutukala toko wa wia mekaneya.

6 Wa enekolu einatoame waine ue nokoa kawou toa ali kamate abetema yaka. Nipa Akolaline ali atoa ni Yesunomo oa aua yakene yene wia tukama yaka.

Einatoa enekene wene kainya mati pianeyea mekou.

7 Nitikolu edelo agome no yatekome okome wene kainya pianeyea mekilepa edekolo toko-pe. Eni kai patu meko atoa eni kaita neme enekopa eya toatekolo toko. Wago tatono (7) kakoa kime noi (10) kakoa taneya kakale enekana kaipa

8 papete meaneyake opi meamene tetepo taneya mea wa wipitikome geyo nine piane koa pikoka mea witoa noo. Tua atuademeke nitoo. Witoa nokale eneketepa Akolaliyo takoa wakene yene wene kainya pianeyea kawai. Akolaliyo itono latia pikomepa meemoa poatekoi yene i i wa ibini wia mekane bokuke ibini katekoia wia mekamene yeneke uku. Eina kaipa papete meaneyake opi meamene tetepo taneya mea wa wipitikome witoa noo wa eni yene wene kainya pianeyea mea kā oa kawai.

9 Ina ukulekepa wene muno kawa wedoa tetoa enamene. Kai wago tatono (7)kakoapa tono tobou tatono kakoa (7) adeka pianeyea kako. Pamoko atoa mekotake uku. Kai wago-kitipa tobou ali tatono kakoa (7) adeka pianeyea kako.

¹⁰ Tobou ali tatono (7) kakoa meki-
kiti ko kakoa (5) mea tua atuaneyake
odene ago opi pa meko. Ni pade ago
nani taatekoa noo. Taatekoa noateka
ago nokomepa pa tekei nome meoo.

¹¹ Eya kai papete meaneyake opi
meamene tetepo taneya meko kaipa
ketepo takoa (naba 8) nome meateko
tobou ago adeka pianeya kako. O
tobou agopa e tatono kakoa (7) tobou
ali-kitane yagono ago. Oneka tua at-
uademe toko.

¹² Kai tobouke kime noi kakoa (10)
kakeneya neme enekapa tobou ali
noi kakoa (10) taatekoa noatikili toko.
Eni tobou ali-kitipa kini yopiatekoi
ta wete yameameneyake wa naniko
ali atoa pitiki toa tatite toa odene lou
pinike eni kai-pala pa tekei yopikala
toadete tiki.

¹³ Eni tobou ali noi kakoa (10)
odene wene pianeya meketepa e
kaipa kini tele patu kautakoa kakome
e ku yatene yopimotono tato wa oi
pedoia pia toi.

¹⁴ Nitapa Sipi Sipi Kai Tine-pala
poi topato wa poi topokolika Sipi
Sipi Kai Tineyo moa patukataapeoo.
Onepa ako odene Ali Muno mea ako
odene tobou ago mea tokome eni to-
bou ali noi (10) kakoa-pala ete wa poi
toa kawa moa patukataapeoo. Nipa
one takoa moa kayo oa motokale
onekele wedoa takama yakoi yene-
pala poi kibutua moa patukataapeoo
wa edelo agome nopala oka.

¹⁵ Nimo ootokoakakome okome
neme enekana ue-kiti pamoko atoa
kautakoa meko ue-kitipa eya adeka
pianeya yotoko. Tube takeka de
takeka pitiki yene e ku yatene eya
kuya tigini kakene yene eya kuya
agale yakoa iki yene kabe kouko
adeka pianeya yotoko.

¹⁶ Eni kaimaka one tobouke
noi kakoa (10) kakene kimemeka
pamoko atoa-pala kotimi yoa meoi.
Nitao kotimi yotokete onekeya
wia tadekatapekilepa one mamina
kawameneya kakene tetepo taneya
memotoa to. One melepuka teia
nootokoapa natipu moa toele yoi.

¹⁷ Nile tikilepa Akolaliyo kini te-

pene lukakana toa toi. Nipa e noi
kakoa (10) tobou ali-kitamepa o kai
kini tele patu kautakoa kakome ta
piko peya yopiateka oi pedoa pik-
ilepa Akolaliyo papete wene toopi-
ane toa toi. Akolaliyo one papete
oa mepiane agale taatekoa toa to-
gakaleka nitoa meoi.

¹⁸ Neme enekana pamoko atoapa
eina ibini akene ta adeka pianeya
kako. Oneke-kama ta piko peyake
ako tobou meki ali-kiti lukoa mee-
tapeki.

18

Babilone Ta Wia Kilikanemo

¹ Wa enekolu pade edelo ago a
tibu koa nokale enekou. Ele kule
telekole tamele tane ago pa tane mati
nokayame itono pa toologaka.

² Nitao nokome kayo telo okome
okome ibini akene Babilone ta kil-
iadeko. Etene kilitapeneya tokako.
Opi eni tumu tokaneya piko ta
ludu Setanuno yagono-mikiti poane
ipono eya yawa meki. Kekaneya
latikoa wakene ini yatene poane ini
yateneka eida kouko meki.

³ Ta piko peyake pitikoi-kitame i
atoane peku noa tato wa waine ue
nokoa kawou toa keneya leau ak-
eneya etepea toma pokoi. Itonoke to-
bou meane ali-kitame one-pala koua
pikala tokoi. Topolene kiane yenam
einatoa-pala padeya padeyata topo
toai tekete kamo tootapeneya mekoi
wa oka.

⁴ Nimo okale wa yatekolu a tibu
pade agale ludu nokome okome
anu yene wini ta toa noatino, noe.
One poanele tokole kimeka toa one
ke enekakolo mea tete moatekole
kimeka moa takayano, noe.

⁵ One toko poanele pala auma mati
a tibuke pome motoko. One eni toko
poanele i i wa Akolaliyo wene taneya
meko.

⁶ Ete yene-pala poanele toka
kotuke-kama kakoa topo takoa kibu
moamene. One eni toka poanele topo
takakilepa takupeta topo takakala
tamene. Einatoame poane peku
lawetekana toa topo takakilepa

iyapa na wa one mete kagonoke padeya kou toko mati peko lawetamene.

⁷ Einatoa one wa ibini kamotokoa eya kuya kamoya moologaka toa koutuke kakoa tete mea tumai meko tamene. One tepene eya wa mate agale oa meko. No i atoapa ako odene tobou atoa meku. Nepo atoa meamuku. Tumai edoane memotoa-pe wa oko.

⁸ Nitikono, ele kuleme ke enekakale meatekale-kama kotikatapea witoo. Nipa odepeta tua tumai enoa kobume tua too. Nipetepa toeme napetaapeoo. One tokole takoa enoa kibu motoko agopa Ali Muno Akolali. Ni agome telekole-kama tokome enika enile taateko too wa a tibu agale ludu nokome okale yatekou.

⁹ Einatoapa toeme nokoa kakata lodo kakale enekete eya yene one-pala koua pia mekete eya kuya kamoya motane tobou ali-kiti tumai mekete komo kāta nina toa pitikoa kawamoi.

¹⁰ Nitoapa kiwika kikilikoa dikane tete motokaya wa piti motekete padeka mati kakete ekete ae ae etene ibini akene Babilone ta pitikaline ta kibu motikilepa kotikataapea tadeko wa oi.

¹¹ Ta piko peyake topo lene kiane yenamepa Babilone makesike kopapu wa topo toa kue moamele toamoo wa tumai mekete komo kāta pitikoa kawai.

¹² Nipa kini eya kamoyapa golo ni silepa ni yadi yadi tane kue wane deya ni kamo pilu kabe pikiya ni ake tane mamina ni kudulu pagene mamina ni kikome kiane mamina ni selika mamina ni kalono tane yomo eida wa yoamoi. Ni eyame latianeyaka elepade kimemeka kamo yomomeka berasi kapameka pa kapameka teke tane kuemeka enika eniyame latianeya wane-kiti eida wa yotikile toamoi.

¹³ Ni noatiki nee meke takoa pitikakiyaka lodo kalono takoa yotokiyaka tigini kalono takoa yotokaki yomo pageka gerepi po ku

ueka olipe yomo kū ueka palawe kukuka witi kūka pitimekawe kaika sipi sipi kaika osi kaika osi kaime limoa aua pikiya waneka eida wa yoamoi. Ni ta pine yenane pupu-kama takamotoa kode motane ali atoaka Babilone take eida wa yoamoi.

¹⁴ Eni topo lene kiane yename Babilone take mekoi yene-pala eya wa oi. Eya kuya meke tokoya noadiya wa wene piitikaneya mekiyake pi-amokolo wida pa meki. Kini kamoya kini mamina epetaneya enika eniya peya toa pootapeneya tokome wa moamoi wa oi.

¹⁵ Eni take enika eniya topo toa kamo tokoi yene kiwika kikilikoa tete motokaya wa piti motekete tekete padeka mati kakete tumai keneya mea komo kāta pitikoa kawai.

¹⁶ Nitoa eya wa kayo oa kawai. Ae ae etene ibini akene ta neke yename eya mamina ake tane mamina kudulu ue pagene mamina kikome kiane mamina moa kawa ni eya kue golo kue yati yati tane kue wane deya kamo pilu eya kabe pia yonoke meko tokoi.

¹⁷ Nitoa mekoiyake enika eniya peya odene lou pinike takoa pootapeadeko wa oi.

Ue dipi yopia aua pokoi ali-kitika ue dipi-kitike mea pokoi yeneka ue dipike pupu tokoi yeneka kini kopapu ue dipike pia wetekoa tokoi yeneka kiwi peya padeka mati kakete enekoa kawai.

¹⁸ Nitoa enekoli toeme napetapekale lodo kakale enekete kā oa ekete ae papetepa dikane ibini akene ta pade latikilepa taneya mena wa

¹⁹ wene keda taneya kakete itono kugu moa wa kini tobouke pitikoa kawai. Nitoapa tumai meou toa komo oa kayo telo ekete ekete ae ku ibini akene ta-pala taneleke tumai meato. Ue dipi pine yene peya eida pote piai tekete kamo tootapekala tokoi. Nitikoiyake lou pini odeneke one eni kamoya peya takoa pootapeneya wa oi.

²⁰ Nitino, a tibu meki peyamepa kei ta tumu tokaneya pikono, ke wa kolotine meamene. Akolaliyo one takoa motane yeneka Aposelo yeneka one agale toawea akane yeneka kiwi peya wedia meamene. Eni take pitikoi yename kiwi toa potokakala tokoinake Akolaliyo kibu motokaka tokolo ni uku wa edelo agome oka.

²¹ Nitikale pade edelo ago telekole-kama toka edelo agome kue wane uoya witi kū kugutukakiya kue makai wane keneya katekamoa kusa uele telo pitikakome okome i tukulepa Akolaliyo ibini akene Babilone ta wia tadekateko adeka piane tuku. Eni toateko adeka piane tukule taateko tokalepa padameka eni ta wa enekile toamoi.

²² Widapa moyo wia tulutu pukapea beta pia tokoimopa padameka wa yatekile toamoi. Emo kumo agopa tootapeneyya pioo. Ele kule kodou oa toko ago odenemeka one eni pupu wida wa tikile toamoo. Ni kue makai wane wekota witi kū kugutukama pokome okamo padameka wa yatekile toamoi.

²³ Widapa padameka labo toele wa udukakile toamoi. Widapa padane atoa motokakoi-pete ali poka atoa ni atoa motoka ali kinita wedikete okoimo padameka wa yatekile toamoi. Widapa topo lene kianeya mekoi yename eya kuya topo toa kakilepa ete yene peya moa patukoa tokoi. Ete take pitikoi peya neke peku lawetekilepa nakeneyya tomo ulo enika eni poanele toa etepea pomotoa oa yotokoa toka.

²⁴ Akolaliyo Babilone ta kibu motokakilepa eni take onekemo toawea akane yeneka one takoa motane yeneka kini kamate ponomotoa wia tukakoinake toka. Nipa ta piko peya wia tukane yene wia tukakala tokoinake kibu motokaka.

19

*Ali Atoa Peya Mati A Tibuke
Kakete Wedikete Akenemo*

¹ Nititikaneyake yatekolu a tibu ali atoata kakoi matiyame agale kaua akene tetepo tokale yatekou. Eya wa kabunu koukakete okoi. Ali atoa toa motikilepa Akolali oneme-kama toko. Pa tikilepa oneke-kama titia toko. Onepa telekole-kama toko. Onepa dikane agono, one kei piatoe.

² Akolaliyo ali atoa kini koiso yatekakomepa niminimo-kama oa kiyoke-kama takoa enoa akakala toko. Nitapa ibini akene pamoko atoame one peku noa toati wa ta piko peya pitikoi yene etepea pomotoa lawetekake nami wia kibu motokaka. Akolalinele takama yakoi yene wia tukakala tokakeka kibu motokaka wa okoi.

³ Eya waka kayo telo oa kakoi. Einatoa toeme nokoa kakata lodo kaua-kala kama pokono, Akolali kei piato wa okoi.

⁴ Nimo okoli eina ada ali-kiti pagini kakoa (24) ni lene kaataapeane tuyonoya-mene kime eya tokoi. Akolali ako tobou ago meateka walaike mekata aua pitakete one kei pikete ekete ee nimini, Akolali kei piato wa okoi.

Sipi Sipi Tineyo Atoa Moatekake Akenemo

⁵ Nimo okoli ako tobou ago meateka walai agale ludu nokome okome tone Akolaline pupu-kama takoa oneke nate wene pianeyya mea tiki-kiti ibini akene yeneka ibini wamene yeneka kiwi peyame one kei piame wa oka.

⁶ Nitikale yatekolu ali atoata kakoi matiyame agale ikilepa ue uu wa kaugome oa tono bu wa wia tou toa eya wa telo oa kakoli yatekou. Tone Ali Muno Akolali telekole-kama toko agome talo toa-kala kama pokono, one kei pia

⁷ ke wa kolotine meato. Sipi Sipi Kai Tineyo one atoa moateko oi ponokolo tokome one atoa oneke poademe kaloa nodokakoa kako.

⁸ I atoa i mamina neme moa kamene wa padame ake tootapeneyya yati yati tane mamina abe kawameneyya moa meteka. (Ake tootapeane

maminapa Akolaline ali atoame kiyo akenele toma yakile adeka pikoya.)

⁹ Nitikale edelo agome eya wa nopal oka. Imopa wia mekamene. Akolaliyo Sipi Sipi Kai Tinane atoa motokaka-pete kini toge kikakakuno, noe wa kayo oa motoka yene kolotine meoi wa oka. Nitoa lokakome okome ipa Akolaliyo nimini oka agale uku wa oka.

¹⁰ Nimo okale kei piadene one kawane auane pitakolu okome nopa neke yagono agono, toamea. Neke oya-lawe Yesunomo yakoa motiki yene kiwi-pala kibutuane Yesunole takama yaku agome uku. No pade kei pia kowitamoano, Akolali-kama kei pia kowitamene. Yesunomo toawea akakilepa nipa papete Epetane Yominiyo Akolaline agale toawea akane ali-kiti wene taka taka tokana toa toawea akako.

Ake Tane Osi Kai Patu Mekagoke Akenemo

¹¹ Wa enekolu a tibu kago ketepone peaneya pikale enekou. Kago ludu ake tane osi kai pade witia nok. One patu mea nok. Agopa one ibinita takuta eya wa akeneya. Dikou wa oka toa-kama toko ago wa ibini oa niminile-kama toko ago waka ibini oa taneya. Ni agome ali atoa takoa enoa akakilepa kiyoke-kama toko. Poi kamotokakilepa nika kiyoke-kama toko.

¹² Ni ago one lenetapa toe itipono keneya akeneya. One wagokepa ako tobou agome watekoya nunagu-kiti watekolokaneya. One kepenekepa ibini pade wia mekaneya. Ete-kitame one ibinipa i wa wene tikiya mena. Pinali one odene wene toko.

¹³ One tokoo kakene maminapa kamate pageneya. One ibinipa Akolaline Agale.

¹⁴ Einago osi kai patu mea pokaka tibu poyo yatene-kiti ake tane osi kai patu mea litima pokoi. Nipa ake taneya yati yati tane mamina abe kawamene mamina kakeneya litima pokoi.

¹⁵ Einagono kimane keneke eka okata olo kakene tue witoa nok. E ku yatene wia tukateka tue eni witoa nok. Eni tueme e ku yatene-pala poi toa kawa moa kawikateko a kapa iti moa tapia talo toa-kala kawoo. Nipa telekole-kama toko ago Akolaliyo kiwi kotimi yotokome toatekale enoe wa eni yenepa gerepi po ku kagono waneke kautoa tjou toa keneya moa kautoo.

¹⁶ Einagono tokoo kakene mam-inakeka one manakeka eya ibinita takuta ako odene tobou ago ako odene Ali Muno wa wia mekaneya piko.

¹⁷ Eyaka enekou. Pade edelo ago lou patu kakome a tibu tiginike pukaneya yakoi ini yatene peya-pala kayo telo okome okome Akolaliyo toge mati kikakakono, koukoa noe.

¹⁸ Ali atoa lukoa meki tobou ali-kitika poyo yatene ako tobou ali-kitika telekole toma yaki ali-kitika osi kai-kitika eni osi kai patu mea piki-kitika ali atoa peya ta pine yeneka kueme topo toa moa egetane yeneka ibini akene yeneka ibini wamene yeneka enika eni yene witaneyata kolokono, kini melepu noatino noe wa kayo oa kaka.

¹⁹ Nimo okale yatekene enekolu eina yo tane kai keneya agoka ta piko peya ako tobou meane ali-kitika kini poyo yatene-kitika poi kibutua nokoli enekou. Osi kai patu mea poka ago-pala one poyo yatene-palaka poi toadete ni kibutua nokoi.

²⁰ Nitoa kibutua poi tokoli o yename ete wa poi toa kawa moa patukakete yo tane kai keneya ago-pala one kapene agale toawea akanagota deko a motokoi. Eni kapene agopa papete yo tane kai keneya ago patu kautakoa kakome ele kule telekole toma yakeneya. Nitikomepa yo tane kai keneya agono adeka tiginike wia meko a one yomini kowitoa tokoi yene oa yotokakala taneya. Einagota yo tane kai keneya ago-pala kapene yokak-agota o yename deko a mootokoa toe

mine salepa kue itipono oa kakeneta moa pitikakoi.

²¹ Einagotake lukoa mea poi tokoi yeneka osi kai patu mea pokagome wia tukatapeka. Nipa eka okata olo kakeneya one kimane keneke witoa nekene tueme wia tukatapeka. Eina witaneyata kolokoita ini yatene pitoa note kini melepu noa makapea tagakoi.

20

Setanu 1,000 Mali Ponoka Toa Koa Keneke Moa Pitikaneya Meatekamo

¹ Wa enekolu edelo ago pade a tibu kawa nokale enekou. Nipa eina geyo nine piane koa kago ketepono kii-pala tele tane kapa poota pikoa kakeneya nokale enekou.

² Nokomepa eina pukupuku dekoa motoka. Koto mati kaya wa akene pukupukuke uku. One ibinitapa tobou ipono wa oa Setanu wa oa taneya. Ni ago dekoa motokomepa mali ege kadukaka kapidime kakoa (1,000) ponoka toa wida mea-kala kamene wa togototokoa

³ geyo nine piane koa keneke pitikoa loko pitikaka. Mali ege kadukaka kapidime kakoa (1,000) ponoka toa ali atoa wa oa yotokamomota nitika. One eida mea togateka oi ponokalepa pa tekei ya ya toano pa wa padame po kotokoa wetekoo.

⁴ Wa enekolu ako tobou ali-kiti meatekoi walai-kiti enoane ni Akolali patu kautakoa kakete ali atoa takoa enemota moa kakane yene eni walai-kitike witipitoa mekoli enoane tokou. Yesunomo oa aua yawa Akolaline agale tqawea ahoa tokoike kabe teigane yenane yomini-kitika enekou. Eina yo tane kai keneya agono yomini latia kakaneya wane kei pia kowitamo a kini pono yonokeka one adeka wia mekamene kote tokale wakoi yenane yomini-kitike uku. E yene kamomotekete potepa mali ege kadukaka kapidime kakoa (1,000) ponoka toa Keraisupala itono talo toa-kala kakoi.

⁵ Akolaliyo ete yenepa mali ege kadukaka kapidime kadukoa (1,000) ponokale moa kamotokatekoyake o yene namolo takoa moa kamotokaka.

⁶ Tuaneyake namolo kamoa poatekoi yenepa Akolaliyo pewe wedoa witikale kolotine meoi. Ali atoa taku takoa tuatekoi-pete o yene-pala padele toameneya Akolali Keraisutake lodo you toa kinikile takama poi. Nipa mali ege kadukaka kapidime kadukoa (1,000) ponoka toa Keraisupala itono talo toa-kala kawai.

Akolaliyo Setanu Moa Kawikatekamo

⁷ Mali ege kadukaka kapidime kadukoa (1,000) ponokalepa Setanu koa keneke moa pitikaneya mekata tewitikoa poo. Padame po kotokoa wetekakale poo.

⁸ Nitoa ta piko peya pitikoi yene oa yotokademe pokome Akolali-pala poi tatoe wa poi kamotokama yawoo. Nipa Goko Megoketa wa ibini akene pitikali poi kamotokakale kusa ue kibi keneya ege egeta wakala kadukoa one-pala kibutua poi topoi.

⁹ Nitoa itono ludu kawa pitikoa pupitikama peketepa Akolaline ali atoa poi pawe kago oboa mekoita one kolotini ta unukoa meetapeoi. Nitoa unukoa mekoika a tibu toe pitakome yoa tukatapeo.

¹⁰ Nitikalepa kiwi oa yotokaka ago Setanu Akolaliyo dekoa moa salepa kue itipono okoa kakene mineke pitikoo. Eina yo tane keneya agopala one kapene agale tqawea akane agota moa pitikaneya mekoita eni pitikakale kimename eida-kama tete ete pia oto pia moa-kala kawai.

Akolaliyo Ali Atoa Takoa Enatekamo

¹¹ Wa enekolu ako tobou ago meateka walai uoya ake tootapeane walai enoane ni eni walaike meka agoka enoane tokou. One mekakoa tibu itonota takoa pootapekale padameka wa enekile toamokoi.

¹² Wa enekolu tuane ali atoapa ibini akene yene ponopene yeneka one mekata lene timini takoa kakoli enekou. Nitoa kakoli boku padekiti moa leweaneyea. Boku pade meemoa poatiki yene i i wa wia mekapiane bokuka moa leweaneyea. Nitaneyake tuane ali atoa itonoke mekete tanemo i i wa eina bokuke wia mekane toa takoa enekala taneya.

¹³ Nipetepa kusa ue nakoa tuane yeneka oloyo tane yeneka tuane ali atoa pote mekoi take mekoi yeneka kamomotekete Akolali mekata pote kaatapeko. Nitikoli Akolaliyopa kini itonoke mekete tokoina toa takoa enoa akakala toka.

¹⁴ Nitaneyake ali atoa tumotoa tokoyaka ali atoa tua pote mekoi taaka moa toe mine pitikaneya. Eni toe minepa ali atoa taku takoa tuadete poatiki ta wa ibini ikiya.

¹⁵ Meemoa poatiki-kiti i i wa wia mekapiane bokuke ibini katekoia wia mekamene yene peya eni toe mine moa pitikaneya.

21

Weneya Tibu Itonotake Oa Pi-anemo

¹ Wa enekolu weneya tibu itonota latianeya pikale enekou. Eina namolo tibu itonota takoa pootapeadeka. Namolo kusa ue mekoyaka meameadeka.

² Eyaka enekou. Akolaliyo one wa weneya latiane Yerusalem taapa Akolali mekata a tibu pia ketipea noademe nokale enekou. Nipa ali poateka atoa kalotokou toa kalaneya tukaketikakale enekou.

³ Nitoa yatekolu ako tobou ago meateka walaike agale ludu eya wa telo okale yatekou. Akolali meko yapu wida kakono, Akolali ali atoa kipala wida odeneka mekono, enoe. Kipa one yatene wa kipala opia mekilepa onepa kini Akolali wa oa meoo.

⁴ Nitoa mekomepa kini komo kgatapeoo. Nipete kipa wa tuamoa tumai meamoa komo wamoatete moamoa toi. Eina namolole peya

takoa pootapeneya tokolo wa edikoa meamoi wa oka.

⁵ Nimo okale ako tobou ago meateka walaike meka agome okome okome opi padaya padaya peya weneya-kama latikala tuku wa oka. Eya waka oka. Nepala i ukumopa etene niminimo-kama ukuno, bokuke wia mekoano ta wa oka.

⁶ Nimo ootokoa okome wipitiane toatekule opi taatekoane tuku. Padaya padaya peyapa anume-kama titiane toane anume-kama wipitiane toane tuku. Ue nodome tuki-kiti meemoa pomotoa ue lene togotapa ue nomoane meou. Nipa nami kakamekene pa nomoane mekala tou.

⁷ Poi toa kawa moa patukaki yene edikoane epetanele yameou. Dikakagopa one Akolali mekene talo toane meou. Onepa anu manago meoo.

⁸ Nimo ukuyake eya yene kini kepene mama moa piti taneya mea ni nooke wene tugoa meake wawa ni ele kule poanele toa ni ali atoa wia tukoa ni mone koua piamatiki atoa-pala koua pia ni nakeneya moa wia ni ulo toa wia ni kini yoname latikoinakeya-kiti kowitoa ni kapene yokoa tiki peyapa salepa kue itipono okoa kakene toe mineke moa pitikaneya meoi. Eni tukilepa taku takoa toi.

Weneya Yerusalem Taake Oa Pi-anemo

⁹ Eya edelo ago tatono kakoa (7) wipitia ke enekatekoya-kiti kapetekane mete tatono kakoa (7) tatite toa pikoa kakoi edelo ali-kiti padame no mekouta nokome okome ali poka atoa Sipi Sipi Kai Tinane natono yameouno, noo wa oka.

¹⁰ Nitaoapa Epetane Yomini nooke awinome aua pome tono kakene matike kakapokome Akolaliyo one wa latiane Yerusalem taapa one mekata a tibu pia ketipea noademe nokale yameteka.

¹¹ Akolaline pa takaloganeya ketipea nikilepa nipa kamo kue diyasipa

wa akene kue wane tou toa keneya pa
pa tootapeneyea ketipea noka.

¹² Kue pawe kago uo mati kawa
unukatapeneyea. Kago-kitika tuku
kakoa (12) pikoa unukaneya. Kago
pikane toa edelo ali tuku kakoa (12)
kaate taneya. Eni kago-kitikepa Is-
erele yatene tuku kakoa (12) ibini
tatimo tatimo toa wia mekaneya.

¹³ Eni kago-kitipa lou witia noka
lonoka lou pipoko lonoka eka
lonoka kuka lonoka tebolo tebolo wa
pikakala taneya.

¹⁴ Kue pawe kago kagilepa kue yau-
pea petene mati tuku kakoa (12) moa
tatio Sipi Sipi Kai Tinane Aposelo ali
tuku kakoa (12) ibini tatimo tatimo
toa wia mekoaa taneya.

¹⁵ Nopala agale eni oa kaka edelo
agome golo kueme latiane iti pikoa
kaka. Nipa weneya Yerusalem ta ni
eni ta kawa unukataapeane pawe ni
kago-kiti adeka moma poateka iti eni
pikoa kaka.

¹⁶ Eni ta latikilepa kolodo tuyono
pikoa latianeya. Nipa lou witia
noka lono lou pipoko lono eka lono
kuka lonoka odene kotu kako-
kama latianeya. Yerusalem taapa
edikoa latia yapu wima pekene
toa itime adeka moma pokomepa
kolodota pake-kama kilomita ege
kadukaka padeka tatigime kadukoa
(2,400) tadeka. Ate wima pekene toa
adeka moma pokomepa ludukiyaka
kilomita 2,400 tadeka.

¹⁷ Kue pawe kago kagete atepea
kibutawineya pekene toa itime ate
toa adeka moma pokomepa ludukiya
144 mita tadeka. Paduya paduya pia
kawa tokoya adeka moma pikilepa
kini tanele tekete eniya itime-kama
adeka moma pikiya.

¹⁸ Kue pawe kago atepea wia kibu-
tuma pikilepa diyasipa, wa akene
kamo kueme-kama wianeya. Yapu
wikilepa nipa doo eya takoa pomotoa
toele yotane golo kueme-kama
wianeya. Golo kueme wianeyake pa
pa tootapeane gilasi keneya.

¹⁹ Kue pawe kago kagilepa kue
yaupea petene mati moa tatilogoa

eniya patu atepea kibutua kama
pekeneya. Kue yaupea petene eni
moapa eya kuya kamo kue moa
kalotokaneya. Eni kamo kuepa eya.
Namolopa diyasipa, taku takoapa
sapai tubo keneya. Tebolo takoapa
agesi, ake tootapeneyea. Tuyono
takoapa emeral, ke tata tigini
keneya.

²⁰ Ko kakoapa sadonikisi, ake
tane kiane teke teke tane kue. Ko
melepu takoapa koniliame, kiane
kue. Tatono kakoapa kerisolaisi,
kakai pagene kue. Ketepo kakoapa
berili, tai yabunu pagene keneya
kue. Pogi kakoapa topasi, paduya
kakai pagene kue. Noi kakoapa
kerisoperesi, kakai pagene kanu
pagene teke teke tane kue. Tuku
melepu kakoapa aiasine, paduya
tubo keneya kue. Tuku kakoapa
ametisi, kudulu pagene keneya. Kue
pawe kagilepa enika eni kue moa
tatilogoa eniya patu atepea kibutua
kama pekeneya.

²¹ Kago tuku (12) kakoapa yadi yadi
tootapeane kamo pilume-kama lati-
aneya. Eniya wane odene odene-
wame kago latikala taneya. Ka-kitika
doo eya takoa pomotoa toeple yotane
golo kueme latianeya. Golo kueme
latianeyake pa pa tootapeane gilasi
keneya.

²² Weneya Yerusalem ta keneke
tobou losu yapu kawameadeka.
Eni ta keneke eya agota Ali Muno
telekole-kama toko ago Akolali-
pala Sipi Sipi Kai Tineta eida-kama
mekino, losu yapu wiatikile pi-
amoko.

²³ Eni taapa loumeka tokenemeka
pa takateko toa mena. Akolali one
pame-kama pa takalogakoya. Sipi
Sipi Kai Tinepa labo tetepo takateko
meko.

²⁴ Eni taake witaka pa kenekepa ta
piko peya pitikoi yene yamele too.
Kini ako tobou mekoi-kitame kini
kamoya aua pato wa eni take aua
pokala toi.

²⁵ Ete pia oto pia eni ta kago-kiti
peaneya-kama pioo. Eida ta likileka

toamokale tokome kago ketekileka toamoi.

²⁶ Eni taake-kama ta piko peya pitikoi yatene-kitame kini kamoya eya kuya epetaneya aua pokala toi.

²⁷ Padeya poaneyaka eida lobutuk-ile toamoo. Ya tanele toa oa yotokoa toka agoka lobutua pamele toamoo. Meemoa poatiki yene i i wa Sipi Sipi Kai Tinane bokuke ibini wia mekapi-an yene odene eida lobutua pamele too.

22

Ali Atoa Meemoa Pomotoa Toko Ue

¹ Eina edelo agome iyapa ena wa ali atoa meemoa pomotoa toko ue yameteka. Eni uepa eteki eteki tane kue keneya yoa kakilepa Akolali Sipi Sipi Kai Tineta talo toata mekoi walai keneke ue lene *toa*

² eni tube ta keneke piko polo ka ludu yoa kako. Eka oka matanu ludu ali atoa meemoa pomotoa toko yomo kaataapeko. Eni yomo malike-kama kū tukilepa tuku (12) kakoa-peta tukala toko. Nipa tokeneke-kama kū tukala toko. Eni yomo tatamepa e ku yatene yene toameneyea memotoa toko.

³ Ipa poaneyea wa Akolaliyo kekaneya latikoa wakeneya odeneyaka eida piamoto. Eni ta keneke Akolali Sipi Sipi Kai Tinetame talo toata mekoi walaipa pa pia-kala kawoo. Eidapa one pupu yename one kei pia kowitoi.

⁴ One lene timinika enoa toi. Akolaline ibini kini ponoke wia mekaneyea meoi.

⁵ Eidapa ta wa likile toamoo. Kini Ali Muno Akolaliyo-kama kiwi mekoita pa takalogakale tokome labo udukoia lou pa witoa toatekale piamoto. Eidapa ako tobou yene mekete eya kuya peya talo toa-kala kama poi.

⁶ Edelo agome no-pala eya waka oka. Wini bokuke wia mekakamopa etene niminimo. Eni peya taatekoea tootapeeo. Ali Muno Akolaliyo one edelo ago pa wa wetekakilepa ele

kule pene toatekole i i wa one pupu yene wene takamotoa toka. One agale papete toawea akane ali-kiti wene takaka ago Akolaliyo nitika wa edelo agome oka.

Yesu Wakapea Noatekole

⁷ Kipala i ukumo yakoe wa Yesuyo oko. No wakapeane noateku tigotoko. I bokuke i i wa papete wia mekapianemo yakoa motiki yene kolotine meoi.

⁸ Yone nopa i mekene uku. I bokuke wia mekapiane toane-kama anu kaleme yakoane leneme enoane tokou. Nititikoanepa i i wa enika enile yameteka edelo ago kei piane kowitzadene one kawane keneke pitalogakou.

⁹ Nitikolu okome noka Akolalinele takaku agono, toamea. Onekele takakilepa nipa neke oya-lawe Akolaline agale toawea akaki yene ni i bokuke wia mekanemo yakoa motiki yene kiwi peya-pala kibutu-anne onekele takakuno, no kei pia kowitzamoano, Akolali-kama kei pia kowitzamene.

¹⁰ Nimo ootokoa kakome okome wini boku i i wa wia mekapikana boku poome togotameamene. Wini wia mekapikana toa taatekoea toateko tigotokolo tekene ni uku.

¹¹ Poanele tiki yene kini poanele pa toma poati. Ele kule ya tanele tiki yene kini ya tanele pa toma poati. *Kiyo* akenele tiki yene *kiyo* akenele toma poati. Akolalinele-kama takaki yene onekele-kama takama poati wane uku.

¹² Kipala i ukumo yakoe. No wakapeane noateku tigotoko. Kini kini toma yakoina toane topo takoane meatekuya-pala auane nouno, nepiamene-ye.

¹³ Padele padele peya anume-kama titiane toane anume-kama wipitiane toane tuku. Padele padele titikileka padele padele wipitikileka no patukama toko.

¹⁴ Kini mamina abe kootapekoi yene kolotine meoi. Mamina abe

kootapeketepa nipa meemoa poat-iki yomo ku oyake kotia namele too. Nika kago pikoka patukoa weneya Yerusalem ta keneke lobutua pamele too.

¹⁵ Kago pikoka patukoa pikilepa nipa eya yene akolono pa memotoa poi. Ya tanele toa tomo lawetao ulo toa nakeneya moa wia pamoko atoa koua pia ali wia tukoa kini yoname latikoinakeya kowitoa ete yene-pala kapene wakoa oa yotokoa tiki yene akolono pa memotoa patukoa poi.

¹⁶ No Yesuyo anu edelo ago ki-wike moane wetekakilepa anu losu yatene tatono kakoa (7) meki toa i i wa toawea akatekomo akoano pa wane wetekakou. Nopa Depidi-loeke tagene agome uku. Nopa pa wedoa toko tagoi kobu tagoi wa ibini ikiya.

¹⁷ Epetane Yominiyoka Yesuke poateko atoameka namene wa iki. Ina ukumo yatekoi peyameka namene wa amediki. Ue nodome tuaneya meki yenameka namene wa amediki. Meemoane poateku ue nomoane nou wa wene piki yenamne ue pa nomoa nomotoane

ukuno, nami tukuamatiki ue nomoa namene.

¹⁸ I bokuke wiane mekapikumo yakoa motiki yene-pala no Yoneyo eya wane pubu ukuno, yakamene. Panagome-kiti i wiane mekapikumo pakeke one wene kibutua oka agale lukakalepa Akolaliyo one-pala eya topo takoa too. I bokuke wia mekapi-anne toa taatekoa ke enekakole-kiti einagome enemotoa too.

¹⁹ Nika panagome-kiti i bokuke wiane mekapikumo pademo kateko wakalepa Akolaliyo eya topo takoa too. I bokuke wiane mekapikule taateko tokalepa meemoa poateko yomo ku i ago ne namele toamoko wa ka ketekoo. Nitikale Akolaliyo one wa latiane take lobutua pamele toamokale einago etepea poo.

²⁰ Kipala i toawea akako agomepa ipa nimini taateko toatekomo uku wa ikilepa eya waka oko. One wakapeane noateku tigotoko wa oko.

Ee nimini. Ali Muno Yesu nitoano ta. Wete namene-ye.

²¹ Ali Muno Yesuyo kiwi peya pewe wia yopimotoane uku-ye. Ee nimini.